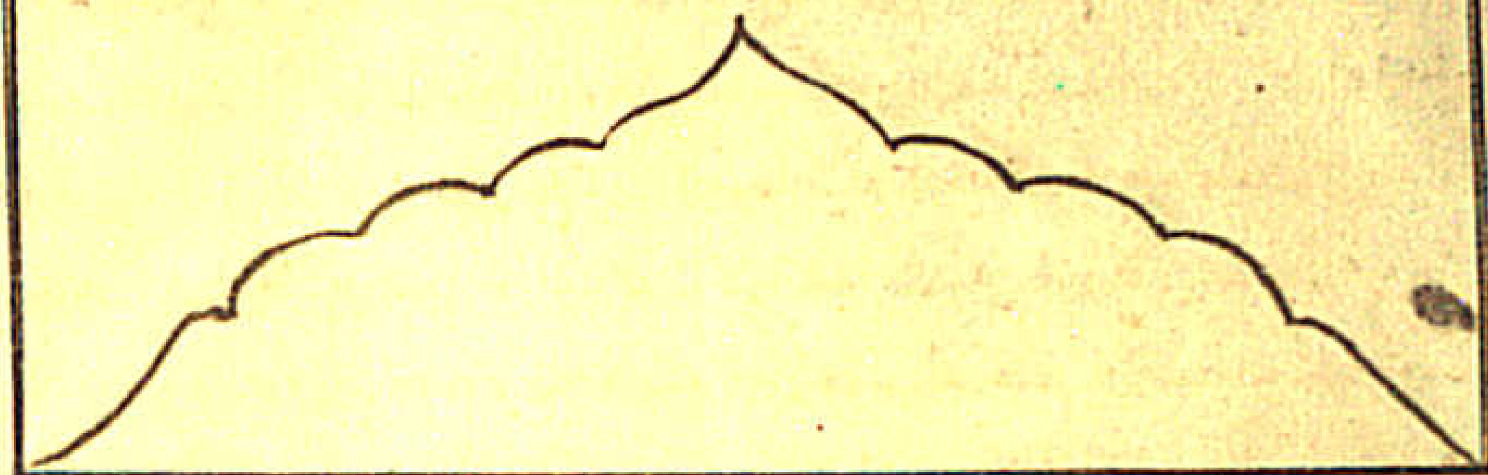
جهان نما

٧٤٦

سبب تحریر کتاب مستطاب اولدرکه چون دوام قیام قوانین دین ودولت وضوابط قوام نظام ملك وملت وضبط وربط تواریخ واخبار وحفظ وحراست معارف وآثار ثبت وتحریر کتب وصحایف وقید وتحریر دواوین لطایف ایله میسر واشاعت انواع علوم واطان آثار فنون تکثیر کتب ایله مقدر ایدوکی مسلم ومقرر اولمغله طلوع آفتاب عالمتاب دین مبین محمدی وظهور تباشیر صبح صادق ملت احمدی صلی الله تعالی علیه وسلمدن برو علماء دین مبین وفضلاء محققین کثرهم الله الی یوم الدین ضبط وحمایت علوم شریفه وحفظ وصیانت معارف یقینیه ایچون تدوین صحایف وتسطیر کتب علوم ومعارف اهم مهمات اولمغله بذل مقدور قلدیلر وکذلك علوم محاضره ده لغات عربیه وفارسیه ومعارف آلیه وحکمیه وسائر فنون جزئیه وقواعد کلیه نك ضبط وافاده وتعلم واستفاده سی دخی کتب وتحریر وتدوین وتسطیر ایله حصول پذیر اولمغله نیل اجور دنیویه واخرویه واحراز سعادت ابدیه ایچون تألیف کتب علمیه وتدوین صحف معارف جزئیه دن خالی اولمیوب جمهور مسلمین وزمرۀ موحدین مؤلفات کثیره ومصنفات عدیده ابداع وتصنیف برله باجمله ملل وادیان سائره اصحابنه تفوق ایتمشلر لکن مرور اعصار وایام وکرور ادوار واعوام ایله جنکیز فتنه انکیز وهلاکوی بی تمیز خروجلرنده وممالکت اندلسه کفرۀ افرنج استیلاسنده وسائر دول اسلامیانده پی در پی وقوع بولان حروب وقتال وحریق نار امثالی مصائب ورزایا ظهورنده اکثر مصنفات عرضۀ ضیاع وتلف اولمغله الیوم ممالك فسیحة المسالك اسلامیه ده علوم آلیه وسائره ده کبیر الحجم عظیم القیم اولان نسخ لازمۀ نادر قلیل وکتاب ومستنسخینك دخی زمانمزده همتلرینه قصور وسعی واهتماملرینه فتور طاری اولوب بو حال ایله یازیلان نسخ دخی خبط وخطادن خالی اولمیوب کتبك ندرت قیمتنده وفرت عبارتنده سقامت طلبۀ علوم ورغبۀ معارف وفنونك تحصیل کتبده عسرت ومشقتلرینه باعث وبادی واصحاب استعدادن نیچه لرینك فضائل وکمالاته عدم وصوللرینه مؤدی اولدیغی ظاهر وبدیدار اولمشدر اعمال صناعیه میانده ایسه طباعت کتب صنعتی وفرت نسخی بهای رخیصی صحت عبارتی ضامن وکافل بر فن مفید وکار پر رواج وکثیر النفع والنتاج اولوب وجوه ایله نفع عام تحتنده مندرج ایدوکی ظاهر

وبدیهی

وبدیهی اولدقدن غیری صناعت مرقومه وجوه دنانیره سکۀ حسنه ضربی وروی صحیفه یه خاتم نکین طبعی کبی بر نوع کتابتدن عبارت وخطك تعریفی تحتنده داخل بر حرفت کثیرة البرکت اولوب دولت علیۀ ابد پیوند بویله بر صنعت غریبه نك ورای خفادن منصۀ ظهورده جلوه کر اولمسنه اهتمام ایله عامه اهل اسلامك الی یوم القیام استجلاب دعوات خیریه لرینه توسل ایدوب کتب لغات ومنطق وتواریخ وطب وفنون حکمت وهیئت وآکا تابع جغرافیا وممالك ومسالك کتابلری بصمه فنیله توفیر وتکثیر بابنده بوندن اقدم اذن ورخصت پادشاهانه رجا اولندقده بو امر باهر المنافعك اساس ومبناسی قاعدۀ شرع مبین مصون الاندراس اوزره تأسیس اولنمق خصوصی ایچون شرفیافتۀ صدور بولان فرمان واجب الاذعان اولی الامره امتثالا علماء کرام وصدور دولت علیۀ ابد قیام واعیان وارکان سلطنت سنیۀ دائم الاستمرار میانده بو امر بدیع مذاکره ومحاوره وکما ینبغی تتبع وملاحظه اولندقده اعلم العلماء المتبحرین افضل الفضلاء المتورعین بحر زخار علوم شتی وینبوع انهار مسائل وفتوی ما بقا شیخ الاسلام ومفتی الانام مولانا عبد الله افندی حضرتلرندن استفتا اولنوب جوازی بابنده صادر اولان فتوای شریفه مضمونی جمهور فحول علماء عظام جانبلرندن دخی تقاریض وامضا برله تأکید وتأیید اولنوب موجبنجه عمل اولنمق بابنده خط همایون میمنت مقرون دخی شرفیافتۀ صدور بولمغله اشرف مساعی واحسن صنایع اولان صناعت طباعت ایله توفیر وتصحیح کتبه مباشرت وعون جناب حق ایله زمان قلیلده لغات وتواریخدن حجمی صغیر وکبیر بر قاچ بیك جلد کتاب حصول پذیر اولوب ایدی راغبینه واصل وتناول کتب متداوله ایله منفعت عامه حاصل اولدیغی اثناده اعلم علماء المتبحرین افضل الفضلاء المتورعین بحر زخار علوم شتی ینبوع انهار مسائل وفتوی لابس لباس ورع وتقوی حالا مسندنشین صدر والای فتوی شیخ مشایخ الاسلام سلمه السلام کاشف مشکلات انام ابو الخیر والحسنة الشهیر بدامادزاده مولانا شیخ احمد افندی حضرتلرینك ایام خالیه لرنده برکون شرف زیارتلریله شرفیاب ودستبوس سعادت تمأنوسلریله کامیاب اولدوغمزده بو عبد عاجز وبندۀ ناچیزه چشم التفات ایله نکران ومعاملۀ جمیله برله توجیه خطاب مستطاب بیوروب بو کونه تمهید کلام بیوردیلرکه اکرچه بو قدرجه کتب لغات وتواریخ حصولیله عامه یه بر سماط پرنعمت بسط وتمهید اولنوب علوم ومعارف طالبلرینه وآثار امم سالفه راغبلرینه بر عالی ضیافت ترتیب اولندی انجق فروع هیئتدن فن جغرافیا بر علم جلیل القدر اولمغله ارکان واعیان دولته علم ومعرفتی الزم وعلی الخصوص حالا دیهیم افروز خلافت وسریر آرای ملك ودولت سلطان البرین والبحرین خادم الحرمین الشریفین شوکتلو مهابتلو کرامتلو پادشاه عالمپناه افندمز حضرتلرینك علوم ومعارفه رغبت ومحبتلری واصحابنه میل وعنایتلری عظیم وبو علمك نفع وفائده سی عمیم اولدوغی ظاهر وبدیدر زیرا دائرۀ دولتده واقع بلاد وثغور وحدود وسنور واحوال سرحد وقرب وبعد ممالك اعدا وسهولت وصعوبت طریق سفر وباجمله احوال

بحر و بر فن مرقومله مبین ومبرهن اولمغله مصالح ممالك وانا مله وجه صواب اوزره فتق ورتقه
ومهمات سلطنته حل وعقده مرشد ودلیل و پیشوا واصحاب غزا وجهاد قوی الاجتهادی
برا و بحرا دار ودیار اعدایه دلالته رهبر و رهنما اولوب صور واشکال ممالك جهان سطحنده
عیان واحوال اقوام زمین وزمان یوزنده نمایان برجام جهان نمادرکه شرذمهٔ مشرکین فن مرقومه
اطلاع واهتمام ایله شرقدن غربه سفر وصحیفهٔ ارض ومافی کشت وگذر ایدوب چوق
فائده کوردیلر اهل اسلام ایسه نهادلرنده مرکوز اولان شجاعته قصر همت و بوفن جلیلی
تحصیله تکاسل ورخاوت ایدوب بو بابده فتور وقصورلری جلوه کر منصهٔ ظهور اولمغله
اواسط قرن حادی عشرده فضلای کتاب معارف اکتسابدن حاجی خلیفه لقب کاتب چلبی
مرحوم کمال غیرت وحمیتندن ناشی اهل اسلامه مثلی نامسبوق خدمت نیتیله شد نطاق
همت ایدوب دولت علیه ده فن مرقومی احیا وسیله تألیفنه مباشرت ایدیکی جهان نما نام کتاب
مستطابك بو اثناده طبع ورسم ایله تکثیر وتوفیری لزومنی مشار الیه مفتی الانام افندم حضرتلری
بو عبد عاجزه ایما واشارت بیوروب وکتاب مرقومك تبییض اولنان نسخهٔ اصلیه سی نابود
ونایاب اولوب لکن مشار الیه حضرتلری بعض نسخهٔ اصلیه نك مسوده سنه ظفریاب اولمریله
بالجمله مسوداتی ید حقیره تسلیم بیوروب کتاب مزبورك تکمیلنه اشارت وتعریف وتوصیه لری
اوزره امرلرینه امتثاله مبادرت اولنوب گاه مأخذ ومبادی اصل کتاب اولان کتبه مراجعت
وتذییل الطابع نامیله مناسب حال بعض صور واشکال ضمیله ایضاح مآل وتوسیع دائرهٔ مقال
وگاه کتاب مزبورك قصور ونقصانی ابو بکر بن بهرام الدمشقی نك جغرافیاسندن نقل ایله
تکمیل وکاتب چلبی مرحومك هوامش مسوده ده مرقوم اولان منهیاتی دخی صحیفهٔ مسطره
درج وبسط اولنمق اوزره کتاب جهان نمانك تکمیلنه وطبع وتمثیلنه حسب الطاقه عزیمت
ومباشرت اولنمشیدی بحمد الله ثم حمد المحفی عون جناب حق وفضل فیاض مطلق برله شاهد
مرام زیور آغوش ختام اولوب لکن بو مقوله جوهر نفیسك عیار اعتباری وسوق عرفانده رواج
واشتهاری مطالع عز واقبالده غیرت مهر وماه اولان اهلهٔ آسمان ملك ودین واجلهٔ سلاطین
نصفت آیین انار الله براهین اسلافهم وطول اعمار اخلافهم حضراتنك انظار عاطفت آثار
اعتبارلرینه منوط وادامهٔ الحاظ عنایتلرینه مربوط اولمغله مأمولدرکه اول جام گیتی نما
آیینهٔ اسکندر آسا سلطان سلیمان نظیر رونق افزای افسر وسریر پادشاه بلند بارگاه
شهنشاه مکارم دستگاه حامئ حومهٔ مراحم وانصاف ماحئ آثار جور واعتساف شهسوار
عرصهٔ شهریاری بالانشین مسند تاجداری خاقان کشورستان حرز حریز امن وامان
زیور سریر سلطنت گوهر وهاج تاج خلافت مهر منیر اوج سعادت واقبال درة التاج جاه
وجلال سلطان البرین والبحرین خادم الحرمین الشریفین سلطان ابن السلطان ابن السلطان
السلطان محمود خان اعز الله تعالی انصاره واعوانه وافاض علی العالمین بره واحسانه
حضرتلرینك جلوه کر مرآت نظر انورلری اولوب نگاه چشم التفات وقبوله مظهر وطابع

فقیر

فقیر خلعت کرم پادشاهی ایله موقر اوله غبطه الملك چون بو کتاب مستطاب نادر العصرك
ختام واتمامی آصف کریم الشیم وزیر جلیل الهمم صدر عالی جناب دستور معالی نصاب
ناظم امور جمهور حافظ بلاد وثغور تشریف ساز مقام صدارت عظمی ورونق افزای مسند
وکالت کبری صدر اعظم وزیر افخم علی پاشا یسر الله ما یرید ومایشاء حضرتلرینك هنگام
صدارت وایام دولتلرینه مصادفتیله وایه دار شرف عز واعتبار اولوب وتحفهٔ مور عاجزی
بارگاه سلیمان زمانه عرض وتعریف حسن همت بیهمتالرینه توقیف اولنمغله کتاب مزبورك
صحیفهٔ عنوانی اول ذات باهر الشرفك دخی نام نامیلریله موشح ومزین اولمق عنوان اعتبار
ودستمایهٔ افتخار اولمق مقرر اولمغله جناب مکارم نصابلرندن نیاز اولنورکه در قرده‌ٔ
قلم پریشان ادای عبد فقیر اولان تحفهٔ حقیرانه مزك قصور وکسوری نظر
خطاپوش عنایتلریله مستور بیوریلوب ع هر عیب که سلطان بپسند دهنرست
مؤداسی اوزره بو نسخهٔ کمقدری حضور همایونه عرض ایله قدرنی اعلا
وطغرای حسن قبولی عنوانته املا بیوروب بو عبد کمینه وبنده
کمترینلری دلشاد واحیا بیوریله کذلك مزایا شناسان اسرار
وبیان ورمز آشنایان دقایق عرفان اولان ارباب البابدن رجا
ونیاز اولنورکه رسم واملا وطبع واداده واقع اولان
هفوات وعثراتمز صفح جمیل ایله عفو وقصور
وکسوریمزی کمال کرملریله ستر بیوره لر
وما توفیقی الا بالله

فهرس اجمالی   ارقام هندیه صحیفه لره اشارتدر

قسم

دولت

خوشاب

ایالت اوصاف رها ٤٤٣ قوج حصار جامسه دیر لولئابور ماکسین سنر وج حران رحبه
رقه رأس عین قرقیسیا قلعهٔ جعبر اوصاف الزور ٤٤٤ ایالت شهرزول حدود تقسیم
اوصاف بلدهٔ شهرزور ٤٤٥ اوصاف مدینهٔ اربیل وآثار ابوسعید ملک معظم مظفر الدین
٤٤٦ قلعهٔ کشاب اوصاف کرکوک لواء دوالجوران وقره جه طاغ ٤٤٧ هزار مرد
شهر و بازار غازی قران قزلجه قلعه شهران سروجك مرکوه قلعهٔ بابان لواء اوشنی
سماقلو لواء اورکانی کلدیم اورمان قلعه اوصاف حریر دوین روبین ناحیهٔ اونك قلعهٔ هربیل
اوصاف بابان ٤٤٨ اوصاف ولایت کردستان واحوال طوایف اکراد ٤٤٩ نواحی
کردستان الانی البستر بهار حقشیان دربند تاج دربند زنکی دربیل دینور سلطان چمچال
آباد کرمان شاهان کرند وخوشان ٤٥٠ ولایت ماندشت مرسین اوصاف وسطام
وکورکور بابا اقلیم عراق عرب حدود ومسافه مشتمل اولدوغی ایالتلر ایالت بصره ٤٥١
تقسیم حدود ٤٥١ توابع قلاع اوصاف نفس بصره جبل سنام وادی النسا ٤٥٢
احوال مد وجزر مراقد متبرکه نباتات ومحصولات ضبط انساب خیل واغنام وحمامه
مدینهٔ مختار مسیرهٔ مشان مدینهٔ ابله نهر ابله نهر معقل شط عثمان ٤٥٣ اوصاف
عبادان قلعهٔ زرینی قلعهٔ نخری قلعهٔ جدیده قلعهٔ کلید البحر قلعهٔ سله قلعهٔ قبان
رحمانیه جزایر الشط قلعهٔ عثمان محمد اوصاف شط العرب ٤٥٤ قلعهٔ قورنه قلعهٔ فحه
ناحیهٔ صدر بحرین قلعه زرنوك قلاع عقان قلعهٔ زکیه بطایح بصره مسالك ومنازل ٤٥٥
احوال ملوك وحکام ٤٥٦ ایالت بغداد حدود مسافه فتح سلطان مرادخان رابع شروط
مصالحهٔ باشاه صفی تقسیم نواحی ٤٥٧ والویه وطوایف لواء بغداد اوصاف نفس
بغداد ٤٥٨ بناء بغداد مزارات ومشاهد ٤٥٩ قصبهٔ امام اعظم قصبهٔ امام موسی کاظم
مرقد امام ابی یوسف قصبهٔ دجیل قوشلر قلعه سی بلدهٔ عکبرا قطر بل یزدان اوصاف بابل
تبدل السنه ٤٦٠ قصر ابن هبیره کربلا صرصر سکره مدینهٔ نهر الملك تل عقرقوف قریهٔ
کوثی نار نمرود شهر قوسان ومحول ٤٦١ ناحیهٔ نیل دیرعاقول مدینهٔ ساباط جلولا
نما تقین حلوان اوصاف مداین رومیه زاوان ناحیهٔ خالص قوباباد اوصاف قصر شیرین
٤٦٢ واسط جرجرایا جبل نعمانیه فم الصلح شهربان کوفه قصبهٔ تنور نوح علیه السلام
قصبهٔ امام علی رضی الله عنه ٤٦٣ اوصاف قریهٔ ذی الکفل وسر ملاحه اوصاف حجر القمر
قصر خورنق جیرهٔ بیضا مشهد امام حسین رضی الله عنه اوصاف حله اسکلهٔ فلوجه
٤٦٤ انبار حدیثه جزیرهٔ عانه هیت قادسیه سموات لواء روماهیه اوصاف جوازرجسان
درتنك زنك آباد درنه لواء چل لواء قزل رباط ٤٦٥ لواء کشاب قلعهٔ جنکوله لواء بیات
لواء ده بالا قلعهٔ کیلان وکرند لواء قره طاغ اسکی بغداد عاشق ومعشوق اوصاف سامره
طوزخرماداقوق صدرین بطایح واسط وبصره وکوفه حکومت عمادیه اوصاف عمادیه ٤٦٦
عشایر وقلاع عمادیه قلعهٔ عقر وغیره اوصاف ناحیهٔ زاخو عشایر زاخو قلاع زاخولنهار
اوصاف

اوصاف نهر دجله نهر زاب اکبر وزاب اصغر وغیری آب بدلیس بعض اوصاف نهر دجله
٤٦٨ نهر دیاله جبال نباتات حیوانات اقسام رعایا اصناف خلق ٤٦٩ مسالك ومنازل
٤٧٠ احوال ملوك وحکام ٤٧١ و٤٧٢ ظهور دولت عباسیه ٤٧٣ خلافت
ابو العباس عبد الله سفاح رسالت ابا مسلم ٤٧٣ خلافت ابوجعفر عبد الله منصور خلافت
محمد المهدی ٤٧٤ خلافت هارون الرشید ٤٧٥ خلافت محمد امین خلافت عبد الله
مأمون خلافت معتصم بن هارون الرشید ٤٧٦ خلافت هارون الواثق خلافت جعفر
المتوکل علی الله ظهور عجیبه خلافت محمد المنتصر بالله خلافت ابی العباس احمد المستعین
بالله خلافت محمد المعتز خلافت محمد المهتدی خلافت احمد المعتمد علی الله ٤٧٧ خلافت
الموفق بالله خلافت احمد المعتضد خلافت المکتفی بالله خلافت المقتدر بالله خلافت ابی
منصور القاهر بالله ٤٧٨ خلافت محمد الراضی خلافت ابراهیم المتقی خلافت عبد الله
المستکفی خلافت ابی القاسم فضل الله خلافت عبد الکریم الطایع بالله خلافت احمد القادر
خلافت عبد القائم بامر الله خلافت عبد الله المقتدی بالله خلافت المستظهر بالله خلافت
مسترشد بالله خلافت الراشد بالله خلافت محمد مقتفی بالله خلافت یوسف المستنجد بالله
خلافت حسن المستضی خلافت احمد الناصر لدین الله ٤٧٩ خلافت الظاهر بامر الله
خلافت المستنصر بالله ٤٨٠ خلافت عبد الله المستعصم بالله آخر خلفای عباسیه
در بغداد واحوال وزیر علقمی وهجوم هلاکوی ٤٨١ قتل عام هلاکوی در بغداد
قرارشدن ابو العباس احمد بن طاهر الی بیبرس ملك مصر احوال مستمسك بالله در مصر
ظهور دولت جلایریه دولت قره قیونلو دولت آق قیونلو استیلای شاه اسمعیل فتح غازی
سلطان سلیمان خان ٤٨٢ اقلیم جزیرة العرب سبب تسمیه فضائل حدود مسافه ٤٨٣
تقسیم اوصاف یمن حدود اقسام ایالت زبید صنعا الویه وقضا ذکر مملکت تهامه
حدود اوصاف مدینهٔ زبید قصبهٔ غلافقه اوصاف بندر مخا ٤٨٤ لواء حیس باب المندب
موزع رقع بیت الفقیه الکبیر قصبهٔ زیدیه ولایت لحیه راعی قصبهٔ لحیه راعی بیت فقیه
صغیر قصبهٔ صلبه وابوعریش وسلامه وبیش اوصاف شهر عدن ٤٨٥ قلعهٔ نوبخره
رباط مینا سامان بلاد حور ناحیهٔ ریمه اوصاف نفس یمن نواحی وبلاد اوصاف شهر
صنعا قصر غمدان ٤٨٦ احوال کنیسهٔ ابرهه قصد ابرهه بهدم کعبهٔ مکرمه احوال طیر
ابابیل وهلاك عسکر ابرهه اوصاف شهر تعز مسیرهٔ صهله جنت اواسی دربند عماقی
٤٨٧ قلعهٔ اذن حصین دوران ناحیهٔ شهارا وناحیهٔ دورا اوصاف شهر شهارا وجند وزمار
وعریش بلقیس شهر صعده ناحیهٔ خیوان قلعهٔ ثله وکوکبان شهر طویله مسیرهٔ جراق
قلعهٔ مفحق وشیام من بلاد ثلاثه قلعهٔ مسار وقلعهٔ مسوار ٤٨٨ شهر ظفیر قلعهٔ
محویت ومسمات شهر برع قرای ریمه بلدهٔ ثقیل بلاد عباس بلاد محمد سرجی وبنی الحارث
اوصاف سطیح کاهن وشق کاهن درسمان قلعهٔ حرب شهر شلاله قلعهٔ آب وبعدان

مراه وقف قرمه شقرا وشقير ناحيهٔ الرياض قصبهٔ منفوحه قصر معكاك بلاد النخليق
هوده سدير قارتار روضه تويم جلاجل بلاد القصيم عنيزه مذهب وثال حمديه تنومه
ناحيهٔ مزج اوصاف يمامه ٥٢٨ قصبهٔ قوم طسم وجديس وعمليق وحسان ملك تبع وزرقا
٥٢٩ قصبهٔ مسيلمه كذاب حضرمه بيرين ضبيعه حوطه اوصاف بحر بلاد شمر اوصاف
بلاد الجوف سبكه اوصاف دومة الجندل ٥٣٠ قراقر عمرى شقارقان سكاله شقيقه
قلته ام برقع رويشدات صريات عذيب بانات سبع وحريق قين نبك حائل موقف
اوصاف تيما ناحيهٔ ساعده جبل سلمى ثعلبيه غمر مرزوق ٥٣١ اوصاف جزاير بحر
سويس جزيرهٔ نعمان جزيرهٔ شيخ مزيق جزيرهٔ قويعه جزيرهٔ قنفده جزيرهٔ مرجه
جزيرهٔ حرده جزيره محامله جزيرهٔ فرسان جزيرهٔ حدبله جزيرهٔ ضلغه جزيرهٔ نكران
جزيرهٔ حرتان جزيرهٔ مرتان اوصاف جزيرهٔ بحر فارس جزيرهٔ مسندم جزيرهٔ بحرين
جزيرهٔ آوال جزيرهٔ خارك جزيرهٔ كيش اوصاف جزيرة العرب احوال مذهب ٥٣٢
جزيرة العرب خلقنك قبل ظهور الاسلام شريعت محمديه ايله بعض اموردهٔ اتفاقلرى سبب
عبادت اصنام اسماء اصنام احوال لغات احوال سكه ٥٣٣ احوال تجارات خصايص
يمن قهوهٔ يمن اوصاف قهوه ٥٣٤ وقت ظهور قهوه وسبب ظهور قهوه ٥٣٥ خصايص
سائره مواسم عرب ٥٣٦ عادات ٥٣٧ المياه الحيوانات محصول منازل مسالك جزيرة العرب
منازل حجاج من جوانب جزيرة العرب ذكر منازل طريق حجاج شام ٥٣٨ و ٥٣٩
و ٥٤٠ ذكر منازل طريق حجاج مصر ٥٤١ منازل طريق حجاج عدن ٥٤٢
منازل طريق حجاج عمان منازل طريق حجاج لحسا منازل حجاج بصره منازل حجاج بغداد
٥٤٣ احوال ملوك جزيرة العرب اوصاف اولاد نوح عليه السلام فضائل عرب بعلوم
شتى ٥٤٤ طبقات علم انساب ابتداء ظهور لسان عرب اوصاف بعرب احوال شداد ٥٤٥
اوصاف تبابعه اوصاف ذو القرنين بانئ سد تعداد ملوك ٥٤٦ بيان اقليم شام بو اقليمك
جليل شانى ٥٥٢ حدودى وقديمه بش جمله دورت صقعه يه واعمال كثيره يه انقسامى
وهرجند بركونه اولوب مدن وقصبات وقرايه مشتمل اولدوغى خلفا زمانلرنده خلقى
وعسكرى دورت صنف ايدوكى ارباب سيوفدن اهل وظايف صنفى و بو صنفك اعيانى
٥٥٣ ارباب شريعت صنفى و بونلرك اصنافى ارباب وظايف ديوانيه صنفى وكاتم السر
ناظر الجيش ووزير تسميه ايلدكلرى اعيانى توابع ونواب وكاشف وولاتى عربان بلاد شاميه
صنفى وانلرك اصنافى وصناديد ومنازلى ٥٥٤ بو اقليمك غاباتى يعنى اورمانلرى غاب
عسقلان غاب ارسوف غاب قنيطره غاب يوك بحيرات بحيرهٔ بقاع بحيرهٔ دمشق بحيرهٔ
قدس ٥٥٥ بحيرهٔ افاميه بحيرهٔ انطاكيه انهار نهر عرجه نهر اردن ٥٥٦ نهر يرموك
نهر نعمان نهر ليطانى نهر بيروت نهر عضبان نهر البارد نهر اعوج نهر بردا نهر ثورا نهر دارانى
نهر قنواه نهر بانياس نهر عقربا نهر ذاعلى نهر جرمانى اوصاف نهر عاصى ٥٥٧ نهر كبير
نهر اسود

نهر اسود نهر عفرين نهر قويق نهر جيحان نهر سيحان نهر حمساط الجبال جبل طور سينا
طور هارون جبل كلبودى جبل عوق جبل الشراه جبل طور ٥٥٨ طور سينا جبل
عيسى جبل تابور جبل صديقا جبل عامله جبل الشوف جبل قاسيون جبل الثلج
جبل الربوه جبل الجولان جبل لبنان ٥٥٩ جبل عكار جبل شحشبو جبل اللكام جبل
خوشن جبل البستان توصيف ومدح اقليم شام ٥٦٠ وانواع نباتات ومحصولات واجناس
طيور وحيوانات وانواع طوايف ولغات واديان واحوال قبله بيان اقسام شام ايالت دمشق
على اعتبار الدولة العثمانيه الويه اوصاف فلسطين حدود بلاد اوصاف غزه وبلدهٔ عسقلان
٥٦٢ خان سدود رمله لديا فا ارسوف قيساريه بيت جبريل بيت هبرون ٥٦٣
اريحا اوصاف بيت مقدس ٥٦٤ اوصاف صخره اوصاف مسجد اقصى واثر قدم رسول
اكرم صلى الله عليه وسلم ٥٦٥ احوال قمامه ٥٦٦ بيت لحم جبل زيتا احوال موسم
٥٦٧ اوصاف مملكت اردن لواء نابلس شهر نابلس ٥٦٨ اوصاف جنين قصبهٔ
بيسان اوصاف لواء لجون مدينهٔ لجون وقاقون وجلجوليه اوصاف لواء صفد قلعهٔ
شقيق بيروت عكه حيفا صفوريه ناصره الصرفن وصور ٥٦٩ لواء عجلون نواحى وبلاد
عجلون حصن عجلون قلعهٔ صلت ناحيهٔ بلقا اوصاف مدينهٔ عمان مدينهٔ حسبان
لواء كرك وشوبك حصن كرك وحصن شوبك وموته ومآب ورابيه ناحيهٔ شراح قلعهٔ
شراه ٥٧٠ قصبهٔ ربه وخميه قصبهٔ رقيم قصبهٔ اصحاب الرقيم مدينهٔ معان ذكر فضائل
ومحاسن دمشق شام ٥٧١ احوال سنجاق شريف ومحمل شريف واحوال حجاج
واوصاف دار العدل واوصاف جامع شريف اموى ٥٧٢ احوال تعمير و بنا در ايام وليد
بن عبد الملك ٥٧٣ و ٥٧٤ و ٥٧٥ و ٥٧٦ و ٥٧٧ باقى جوامع دمشق وابنيهٔ
خيرات وخانات وعمارات وساير آثار جميله ٥٧٩ مسيرهٔ جبهه وغيرى واوصاف
ابنيه ٥٧٩ اوصاف اسواق وازهار واثمار ونباتات وفواكه وغيره ٥٨٠ اوصاف قصبهٔ
صالحيه ٥٨١ اوصاف جوامع ومدارس وحمامات قديمه وحادثه وتربهٔ شيخ اكبر
وجامع وعمارت من آثار سلطان سليم خان جامع حنبليه و بيمارستان وغيرى اوصاف بيت
لهيا والعنايه وارض سطرا ومقرى وقينيه ٥٨١ مسيرهٔ بلبلى ارض فره ولوان قريهٔ
مينين نل حورته ناحيهٔ جبه عسال ناحيهٔ ربوه وحاميه بيرهاويه ناحيهٔ بقاع ٥٨٢
وادى التيم حصن شقيق احوال طائفهٔ تيمانى ودرزى احوال ومنازل معن اوغلى توابع
قلاع اوصاف قنيطره نواحى وبلاد قلعهٔ حوله اوصاف بانياس قلعهٔ سبيدا ٥٨٣ ناحيهٔ
بنى كنعان جسر يعقوب ناحيهٔ بنى اربد ناحيهٔ جولان ووادى العجم ناحيهٔ حوران مدينهٔ
بصره قلعهٔ صرخد ناحيهٔ جيدور شهر نوى ناحيهٔ ازرعات شهر بثينه قلعهٔ مزيرب
٥٨٤ كثيبه قريهٔ صنين وتامر ارض لجا وقنواة ناحيهٔ صفا و ناحيهٔ سماوه وقراقر
ناحيهٔ مرج راهط ومرج غوطه قراى مرج راهط اوصاف ناحيهٔ غوطه ٥٨٥ ناحيهٔ

اوئيبة العقاب قريه‌ٔ داريه وغير مزارات متبركه مشيره‌ٔ غيضه‌ٔ السلطان مسيره‌ٔ
ست الشام عين الاوليا العيون المشهورن ناحيه‌ٔ غدرا ضمير قطيفه ناحيه‌ٔ حميه ٥٨٦
ناحيه‌ٔ بعلبك عين الجر لواء صيدا نواحى سولا قلعه سى اقاليم تفاح وشومار وحروب
جبال شوف بلاد بشان قلعه‌ٔ نيمه وغير جبال كسروان ناحيه‌ٔ مشغر شهر كامد ٥٨٧
حصن ابو قلمون برج البحصاص وجه الحجر برج الهوا بير العبد قلعه‌ٔ جبيل جبة الكورا اعمال
قنيطر بيروت مقيشه مدينه‌ٔ عرجوش حصن ماحور جبيل حصن بترونه جند حمص
وقنسرين اوصاف طرابلوس اعمال طرابلوس فى القديم ذكر ايالت طرابلوس الويه
مقاطعات بلاد اوصاف نفس طرابلوس ٥٨٨ نواحى قلعه‌ٔ عرقه جبل عكار غاب شعرا
حصار قريعات حصن الحمام حصن بانيه خرابه‌ٔ طرطوس حصن الحوانى قلعه‌ٔ حمور
قلعه‌ٔ حيصه حصن المرتب اوصاف شهر بليناس عورتاطه سى ٥٨٩ غاب ميشة الابرش
قلعه‌ٔ قدموس وقلعه‌ٔ كاف اوصاف لواء جبله قلعه‌ٔ صيهون طائفه‌ٔ فداويه احوالى وتوابع
قلاعلرى اوصاف حمص ونواحى اوصاف نفس حمص ٥٩٠ اوصاف حصن الاكراد لواء تدمر
لواء سلميه لواء حما واعمالى ٥٩١ مدينه‌ٔ حما شهر مديق قلعه‌ٔ شيزر قصبه‌ٔ كفرتاب قلعه‌ٔ
بارين بلده‌ٔ مصيات لواء معرة النعمان جند قنسرين اعمال قديمه ٥٩٢ عواصم قديمه
طوايف تركان واكراد وعربان حلب ايالت حلب الويه اوصاف حلب ٥٩٣ بزاغا رصافه
جبول اتارب ناحيه‌ٔ جومه سرمين قلعه‌ٔ درباك حصن برزه قلعه‌ٔ شغر وبكاس ٥٩٤
جسر كسفهان اوصاف انطاكيه ٥٩٥ و ٥٩٦ قلعه‌ٔ بغراس ناحيه‌ٔ قصره جسر الحديد
كوبى قلعه‌ٔ حارم قصبه‌ٔ سلقين شقيقه حصن كفربين مدينه‌ٔ اسكندرون اريحا ناحيه‌ٔ
دوجين ناحيه‌ٔ ادلب ناحيه‌ٔ بليس وغيرى ٥٩٧ لواء بيره قلعه‌ٔ بيره جك قلعة الروم
ناحيه‌ٔ مرزبان لواء كليس وعزاز ومنبج ولواء عزيز ايالت مرعش وادنه حدود الويه اوصاف
مرعش نواحى ٥٩٨ بازارجق قصبه‌ٔ البستان نواحى مدينه‌ٔ زماتى قصبه‌ٔ بهسنى لواء
قارص قصبه‌ٔ ذولقدريه ونواحيسى لواء عينتاب اوصاف نفس عينتاب ٥٩٩ لواء
ملاطيه اوصاف بلده‌ٔ ملاطيه قريه‌ٔ اسبوزى نواحى ملاطيه قصبه‌ٔ حسن بطريق
وكاخته ٦٠٠ قلعه‌ٔ كرك حصن منصور حصن ارقلو ديا اكراد مرعش ايالت ادنه
الويه وناحيه حدود اوصاف نفس ادنه رمضان اوغلى يلاقى كولك بلى كولك قلعه ٦٠١
لواء سيس قلعه‌ٔ سيس نواحيسى بلاد مصيصه مرج الديباج باج النور وجبل النور يلان
قلعه سى عين زربه تل حمدون حصن خموص برس برت ٦٠٢ قلعه‌ٔ اياس وباياس ومركز
وسيرفندكار لواء طرسوس وقضالرى اوصاف شهر طرسوس منازل ومسافات شام
٦٠٣ احوال ملوك وحكام اقاليم شام حكام شام قبل ظهور الاسلام ٦٠٤ دول اسلام
اوصافى كه اقاليم شامه مالك اولمشلر خلافت حضرت عمرده شامك فتحى احوالى ٦٠٥
دولت امويه ٦٠٦ دولت عباسيه مصردن بنى طولون دولت اخشيديه دولت فاطميون
دولت

دولت مرداسيه دولت سلجوقيه ٦٠٧ طغتكين وايلغازى وعماد بن زنكى ونور الدين
محمود شهيد اوصاف نور الدين صلاح الدين والافضل على ايوبيه دولت تركيه دولت
ايوبيه ٦٠٨ وينه دولت تركيه وذوالقدريه دولت چراكسه دولت عليه‌ٔ عثمانيه ٦٠٩
اوصاف ايالت عساكر شام مملكت ايچ ايل حدودى قبريس جزيره سنه الحاق ومعا
سنجاقلره تقسيمى سنجاقلرينك عسكرى ٦١٠ اوصاف نفس ايچ ايل حدودى قلاع
وبلاد ونواحيسى ناحيه‌ٔ معموريه ناحيه‌ٔ كلنار قصبه‌ٔ ارمناك ناحيه‌ٔ سلنتى ناحيه‌ٔ سنانلو
قصبه‌ٔ مود ناحيه‌ٔ صارى قواق قضا ونواحيسى اوصاف نفس علائيه وانطاليه نواحيسى
قصبه‌ٔ بردانيه انهار نهر قرغى نهر منوغات نهر كوپرى نهر الاداصو وصام بلى جزيره‌ٔ قبريس
قره‌دن بعدى طول وعرض ودورى حدودى اقسامى قضالرى بلادى اوصاف شهر
لفقوشه وقلعه‌ٔ ماغوصه وشهر چترياو غيرى اوصاف جزيره نباتات ومحصولات حيوانات
انهار وجبال احوال ملوك ٦١٣ مسافات ايالت قرمان ٦١٤ اقسام ايالت مملكت قونيا
سنجاقلرى ميرلولرى ايالت عسكرى وقلاعى حدودى لواء قونيه قضالرى اوصاف
نفس قونيه زيارتگاه ٦١٥ اوصاف لارنده قصبه‌ٔ زنكى جاى اسميل قودول باطاغى
الاطاغ قره بيكار اوصاف قصبه‌ٔ اركلى ٦١٦ قريه‌ٔ آب ريز اوصاف نهر اركلى ناحيه‌ٔ
بل وبران لواء نيكده وقضالرى اوصاف نفس نيكده قصبه‌ٔ بور ٦١٧ اوچ قپولو يلاق
قضاء مجاع الدين لواء بكشهرى قضالرى اوصاف نفس بكشهرى ناحيه‌ٔ ياغان اناماس
طاغى قيرايلى رمضان بلى سيدى شهرى ٦١٨ بوزقير بحيره‌ٔ بكشهرى بحيره‌ٔ قيرايلى
لواء آق شهر وقضالرى اوصاف نفس آق شهر ومسيره‌ٔ باش تكيه زيارتگاه اوصاف قصبه‌ٔ
ايلغون امعاقل وبحيره‌ٔ آق شهر ٦١٩ لواء اقسراى قضالرى اوصاف اقسراى لواء
قيصريه نهر قوزممان جبل ارجيش لواء قيرشهرى قضالرى اوصاف قيرشهرى ملوك
وحكام قيرشهرى ٦٢٠ و ٦٢١ ايالت سيواس حدودى سنجاقلرى قلاعى وعسكرى
ولواء سيواس قضالرى نفس سيواس اوصافى ارتق آباد ٦٢٢ اوصاف شهر توقات قلعه‌ٔ
ترحال وزيله قلعه‌ٔ نيكسار صونيسا قصبه‌ٔ مجيد آباد وحسيرآباد لواء جانيك حدودى
قضالرى اوصاف ولايت جانيك قصبه‌ٔ باقره ٦٢٤ قصبه‌ٔ صامصون قضاى آلاجام لواء
عربكير وقضالرى اوصاف عربكير قريه‌ٔ زيله معبر فرات قصبه‌ٔ اكين لواء ديوريكى
قضالرى اوصاف ديوريكى ٦٢٤ قصبه‌ٔ درنده لواء چورم قضالرى اوصاف چورم قصبه‌ٔ
اسكلب وعثمانجق قريه‌ٔ حاجى حمزه لواء اماسيه قضالرى اوصاف اماسيه ٦٢٥ قصبه‌ٔ
مرزفوم وكومش وحمام اوزى قضاى بولاق اوصاف كوپرى وتكيه لر وكاكراس وحاجى كويى
لواء بوزاوق قضالرى انهار قزل ارمق ٦٢٦ نهر اماسيه نهر چوكرك يلدز طاغى مسالك
ومنازل ايالت سيواس ٦٢٧ و ٦٢٨ احوال ملوك وحكام ٦٢٩ ايالت اناطولى كوچك
آسيا تعبيرى وحدودى ٦٣٠ اوصاف ايالت اناطولى حدودى سنجاقلرى ايالت عسكرى

صومه

كتاب جهاننما لكاتب چلبى

بسم الله الرحمن الرحيم وبه نستعين

فاتحهٔ خرايد عالم آرا وسرلوحهٔ جرايد جهان نما زيورافروز حمد وثنا ذات اقدس واعلى ايله مزين ومجلى ورونق بخش صلات وسلام سلطان انبيا ايله موشح ومحلى قلندقدن صكره ضماير ارباب عرفانه خفى ونهان دكلدركه فروع علم هيئتدن فن جغرافيا يعنى خريطه لرده تصوير اولنان صورت بسيط غبرا برفن خوب وهنر مرغوبدركه اندن ذوقى اولان دقيقه شناس كاشانهٔ امن واستيناسده مسند نشين چارباش حضور ايكن دورادور سياحتده كزن سياحان جهان كبى برآنده عالمى سير ودور ايدر واول سير وسلوك معنوى برمرتبه علم اجمالى حصولنه سبب اولوركه مدت العمر سياحت ايدنلر اولقدر استحضار واحاطه يه قادر اولمازلر زيراپى درپى كتابلره رجوع وممارسه ايله اقطار ارض كوشه بكوشه لوح درونده بالجمله منتقش اولوب برطرفى استحضار وقتنده مرأت ذهنه توجه اولنسه فى الحال اول طرفك اجمالى حالى صور حس وخيالده مشاهد ومحسوس كبى اولور ومعلوم دركه فنوندن برفن ذاتنده علم اولدوغى جهتدن مذموم اولميوب المره عدو لما جهله مقتضاسندن قطع نظر كاهى بحسب العوارض ذم اولنورسه ده دائما وراء ظهر استغناده مهجور اولوب قالمازبلكه احتياج زماننده الزم لوازم اولور بناء على ذلك بووادیده دخى برازتكوپو اولنوب مسالك الممالك وجغرافيا كتابلرى كوريلوب شكل بحر وبر دفعاتله مرسوم ومصور قلندقده عزيمت تدقيقه نوعا فتور كلمش ايدى سابقا بعض جزاير دريايه سفر تحريك اوتار قانون هنر ايلدكله ميل سابقه شوق جديد لاحق اولوب داعيه ظهور ايمشدى كه اول رسملر صفحهٔ بيانه كشيده اوله لكن اوروپا مماكنده كتب اسلاميه نك كلى قصورى ظاهر وزبان اقلام اسلاميان اكثر اقاليم وبلدان بياننده قاصر اولمغله لاتن دلنده يازيلن جغرافيا لردن متأخر كتاب اطلس مختصرنى ترجمه وساير كتب اسلاميه

فوايد نى آكا ضميمه قلوب مجموعندن بوكتابى انتزاع وفن طالبلرينه بسط موائد انتفاع ايلدم ومجموعى ايكى قسم اوزره مرتب قسم اولى نيجه فصولى مشتمل وقسم ثانيسى اسماء بلاد فهرسنده مرقوم حروف اوزره مبوبدرلكن مقاصده شروعدن اول برمقدمه تقديم اولنوب كتاب مذكور جهان نما اسميله مسمى قلندى مستفيد اولنلردن ذكر بالخير ملتمسدر وبوكتاب جليل القدر ونوادر دهركه ايام اسلامده هنوز قرين وجود اولميوب دول سالفه اعصارنده برجهاندارك خزينه سنه كرمش وبونك نظيرينى كمسه كورمشدرحالا ولى نعمتمز پادشاه عالم پناه السلطان ابن السلطان سلطان محمد خان ابن السلطان ابراهيم خان ابن السلطان احمد خان خلد الله ملكه وسلطانه وافاض على العالمين بره واحسانه حضرتلرينك عهد همايونلرنده ترجمه اولنوب وجوده كلمكله خزينهٔ عامره لرينه تقديم وممالك ملوك دنيا عامه يه تفهيم قلنوب ابتداء تأليفنه مرأت دنيا ومافيها اولدى بوجهان نما تاريخ دينلدى ١٠٥٨ تذييل الطابع خفى اولميه كه صاحب تأليف دلپذير كاتب چلبى مرحوم بومحلده كشيدهٔ سلك سطور قلدیغى تركيبدن يعنى مجموع كتاب ايكى قسم اوزره مرتب قسم اولى نيجه فصولى مشتمل وقسم ثانيسى اسماء بلاد فهرسنده مرقوم حروف اوزره مبوبدر ونبه باب اولك اون برنجى فصلنده تنبيه اخرنده پس بوكتابده ممالك روى زمين بيانى فلك اعظم حركتنه تابع اولوب حركت كل حركت اولى يه تبعيت ايله نقل وحركت ايدهرك ابتداى جزاير شرقيه دن انتهاء سواحل غربيهٔ آمريقايه منتهى اولور ديدوكى عبارتدن ذهنه تبادر ايدن كتاب مزبور نيجه فصول وابوابى جامع حجمى كبير نادر العصر ايكى جلده متحمل بركتاب عظيم القدر اولمقدرلكن بوزمانده ايادئ ناسده متداوله نسخ كوريلوب وكند وخطيله ظفرياب اولدوغمز نسخه دخى مسوده يوللو اولوب مقدمهٔ كتابده امر رابع عشرده فهرس اجماليده تعيين واشارت وذكروبيانى متعهد اولوب اسماسى ثبت سلك سطور فهرس قلنان ممالك واقاليم وبلاد فصللرى نسخ مرقومه ده هنوز رسيدهٔ ختام اولميوب نقصان اوزره قالمشدر مع هذا كه بو اثر بى نظير مرحوم ومغفور له سلطان محمد خان عليه الرحمة والغفران حضرتلرينك عهد همايونلرنده حصوله كلوب خزينهٔ عامره لرينه تقديم اولندوغى مصنف مرحوم كندو خطيله تحشيه قلدغى نسخه نك منه سنده كورلمكله عبارتى آنفا مسطره نقل اولندى حيفا كه بويله برنسخهٔ جليله ومجموعهٔ لطيفه نشر وشيوع بولمدن رفتار ناهموار فلك غدار يله عرضهٔ ضياع وتلفده نابود ونا پيد اوله الحالة هذه بو حاليله دست رس حقير اولان نسخهٔ قديمة السبق والمثل شايستهٔ التفات نصفت اشنايان وسزاوار رغبات قدرشناسان اولمغله دار الطباعهٔ عامره ده تكثير وتوفيريله نشر وشيوعنه عاجزانه غيرت وكتابك وضعى تبديل وتغييردن وزياده ونقصاندن كمال مرتبه ده تحاشى اولنوب مجرد ظفرياب اولدوغمز مأخذه مراجعت ايله كتاب مرقومه محل بمحل تذييل الطابع ناميله الحاق فوائد وبعض هندسيات وطبيعيات تعريفلرى تقديمه سزا كوريلوب اجرام علويه وسفليه نك كميت

وكيفيتلری بحثنه دائر جمهور حکمای متقدمین ومتأخرینك اقوالی جمع واجمالا اشارت
وتعیین وهر فرقه نك رأیی فهمه اسان اولمق ایچون اشکال کونا کون ایرادیله احوال فلکیات
بیان وایضاح اولندقده ذکر ممالك وبلاد خلالنده دخی جابجا فن جغرافیانك کتب
جدیده لرندن بعض منافع واشکال ممالك الحاقیله توسیع ساحهٔ ابواب وفصول کتاب وتوضیح
احوال ملوك وملل وانساب قلنوب کتاب مرقوم جانب شرقدن ذکر ممالك وملوك عالمه بدء
وجانب غربه توجه ایله اقالیم ارمنیادن ممالك فسیحة المسالك عثمانیه عد اندن معدود ایالت
وانده نهایت بولمغله فن اربابنك رأینه مطابق وغالبا مصنفك مافی الضمیرینه موافق جلد
اول آسیا قطعه سنی تماما حاوی اولمق ایچون اقصای معمورهٔ شرقده جزایر هند وچیندن
شروع برله بلدهٔ طیبهٔ قسطنطنیه یه کلنجه ممالك اناطولی بقایاسی وجزیرة العرب اقالیمی
ضم والحاق ایله جلد اولك تکمیلنه صرف مکنت حقیرانه قلنوب بویله برکتاب جلیل القدر
نادر العصر ایام اسلامده هنوز قرین وجود اولمیوب برجهاندارك خزینه سنه کرممش وعین
دوران مثلنی کورممش سیاق وسباق مقیم زاویهٔ خاکساری ومحاط دائرهٔ بی اعتباری
الحقیر والفقیر ابراهیم الجغرافی من متفرقکان درکاه عالی المأمور بعمل طباعث الکتب
بدار الطباعة العامرة العثمانی عبد عاجزو بندهٔ ناچیزه دخی وسیلهٔ فخر ومباهات اولمق
امیدیله حالا سبب امن وامان خلیفهٔ زمین وزمان پناه اهل ایمان زبدهٔ خاندان آل عثمان
السلطان ابن السلطان سلطان محمود خان بن سلطان مصطفی خان ابد الله دولته واید
سلطانه رأفتلو عنایتلو ولی نعممز مروتلو وکرامتلو افندیمز حضرتلرینك خزینهٔ
عامره لرینه تقدیمه اجتسار تصمیمیله دستمایهٔ شوق عاجزانه یه تازیانهٔ آرزوی دلفریبی سوق
وروب صوب مرامه عطف عنان عزیمت اولندی حضرت واهب مطلق وفیاض
علی الاطلاق جناب حقدن متضرع ومتوقعدرکه بو طریقله توفیقن رفیق ایدوب مجرد
منافع عباده مخصوص ومحصور اولان مطلوب ومرامی سرمنزل اتمامه ایرشدره وکذلك
حضرت مکارم انکا المشار الیه پادشاه عالم ارا جنابلرندن مستمندانه نیاز ونیازمندانه التماس
اولنورکه بو عمل پرخلل عین عنایت پادشاهانه ودیدهٔ التفات کیمیا اثار ملوکانه لریله شایستهٔ
نظر میمنت مأثرلری بیوریله الحق بو فن جلیل القدرك شاننه رواج وعلوم عالیه ومعارف
آلیه نك عالمده نشر وشیوعیله جمهور اهل اسلامه عون وعنایت وزمرهٔ اصحاب ایمانه امداد
واعانت موقوف کرم قهرمان زمان ومخصوص همت بی همتای پادشاه سلیمان نشان شهنشاه
جلیل الجنابکدر مزایا شناسان اسرار بیان ورمزآشنایان فهم واذعان اولان ارباب البابدن
دخی تمنی اولنورکه تعبیر واداده وطبع واملاده واقع هفوات وعثراتمزی صفح جمیل ایله عفو
وقصوریمزی فضل وکرم ایله ستر بیورهلر زیرا بو فن عجیب الطورك شهرت ورواجی نظر
استحسان ارباب کماله منوط ومحل اعتذارده بسط معاذیر کرام ناس قتنده مقبول اولمغله
بو نسخهٔ معموله نظر ورغبته شایان بیوریلوب صحیفهٔ عالمده اعتبار وانتشارینه وسیله اوله لر

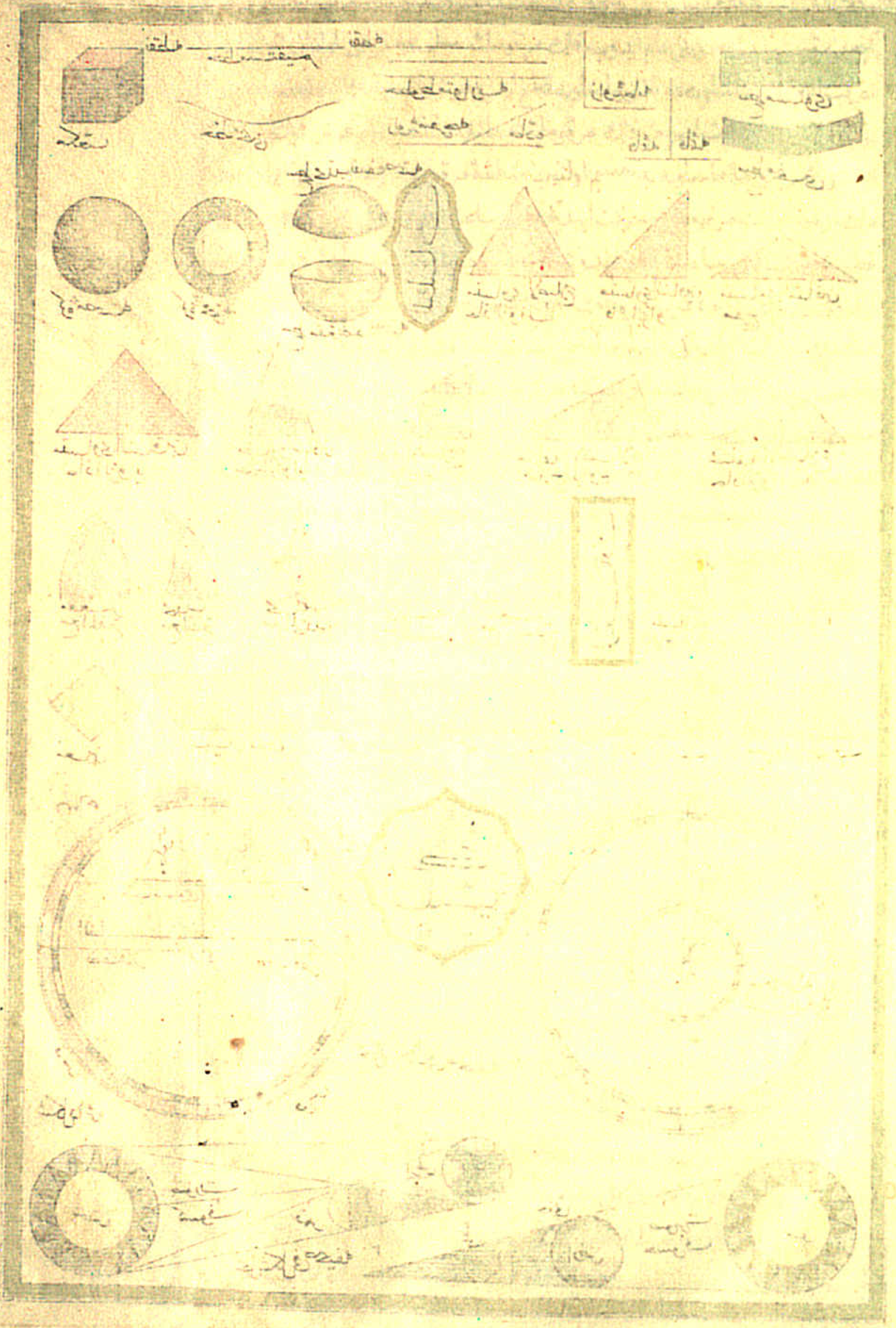
امابعد

امابعد اولو الابصار ذوی الاعتبار قتنده پوشیده دکلدرکه جناب واجب الوجود
تقدس وتعالی دن ماسوی اولان موجوداته اسم عالم اطلاق اولنوب ماهیت وکیفیت
اشیا امعان فکریله تتبع وملاحظه واحوال موجودات دیدهٔ بصیرت ایله نظر ومطالعه
اولنسه عالمك جمیع اجزاسیله محدث ایدوکنه بداهت عقل سلیم دلالت وشهادت
ایلمك امر محققدر وبو عالم اعیان واعراضدر اعیان ذاتیله قایمدر اعراض ایسه بونك
خلافیدر وینه بو عالم یا مرکبدر جسم کبی ویا غیر مرکبدر جوهر کبی واشبو کتاب
موجودات احوالندن بحث ایدوب علم حکمت وهیئت فروعاتندن اولان فن جغرافیا
اساسی اوزره تأسیس اولنمغله مقاصده شروعدن اول علم عالمه مقدمه اولور مبادیٔ
یقینیه ومهرهٔ فن جغرافیا فن مرقومی تعریف وتعلیم وتقریر وتحریرده استعمالیله
رطب اللسان اولدقلری وضعیات هندسیه وطبیعیه اجمالا ایراد اولنوب مقدمهٔ کتابده
بو فنه موقوف علیها اولان امور عد اندن تعداد اولنسه سزادر بناء علی ذلك فن جغرافیاده
تألیف اولنان کتبك دأب اکثر مصنفین اوزره دیباجه لری عوارض ذاتیهٔ مقادیر ثلاثه
احوالندن اجمالا بحث ایله معنون اولوب بو بابده دخی طلبهٔ معارفه جهت حصول بصیرت
وسهولت تحصیل علم ومعرفت بلکه مبتدیلرك همان مبادیٔ شروعده علوم ریاضیه یه
فی الحال انتسابلرینه باعث وبادی اولمق مأمولیله وحقایق دقایقنی درحال احاطه ایلمك
ملکه سنه مالك اولملری اعتقادیله تعریف وتفهیم حدودده تمثیل طریقیله بوکونه بسط
کلام ایتمشلردر بو عالمده موجود اجسام واجرام مصمته وغیر مصمته لا یعد ولا یحصی در
وباتقدیر خدای لم یزل صور واشکالده دخی مقتضای طینت وطبیعتلرینه موافق مباینت
واختلاف ایله بری برلرینه مغایرت اوزره وجودپذیر اولمشلردر بر اجسام مصمته دن برشکل
ایله متشکل برجسمی تتبع وملاحظه ایدرز مثلا برجسم متساوی الاضلاعده شش سطح
احاطه سندن حاصل اولان هیئت که مکعب شکلیدر وبین الناس معروف اولان تاوله نك
زاریدر آکا نظر ایدوب اولا مقادیر اجسامدن طول وعرض وعمقی انده مشاهده ایلدیکمزده
بوزاره جسم اطلاق ایدرز ثانیا بوزارده شش جهاته نظر ایدوب بو جهاته سطح اطلاق ایدرز
یعنی شعاع بصری یه مقابل اولان زارك مجرد ظاهرینه نظر ایله انده طول وعرض مشاهده
ایدوب عمقه تجاوز ایتمزز زیرا نظریمزه عمقی ضم ایلدیکمز کبی جسم اولمش اولور ثالثا
زارك حدودینه یعنی زاری محیط اولان سطوحك نهایتلرینه خطوط اطلاق ایدرز وبونده
مجرد طول اعتبار ایدوب خطوطه سطحدن حصه ویرمزز زیرا خطوطه ادنی عرض ضم
اولندوغی برله سطح اولمش اولور رابعا مذکور خطوطك برینه نظر ایدوب ایکی جانبدن منتهی
اولدوغی غایت معینه یه نقطه اطلاق ایدرز واول نقطه یه خطدن بر دورلو حصه ویرمیوب
مجرد نهایته نقطه تسمیه ایدرز فعلی هذا اعراض اقسامندن هر نسنه که قابل اشارت
حسیه اولوب هیچ برجهتله قسمت پذیر اولمیه ارباب هندسه اکا نقطه دیرلر که فی الحقیقه

وضع صاحبی اولوب جزئی اولمیان شیدر وبوشیئ خطك ایکی جانبنده منتهی اولدوغی
غایتدر واعراض قسمدن برنسنه که قابل اشارت حسیه اولوب انجق برجهتله قسمت پذیر
اوله آکا خط دیرلرکه نقطه یه منتهی اولان طول بلا عرض وبلا عمقدر واعراض قسمدن
هرنسنه که قابل اشارت حسیه اولوب ایکی جهتله قسمت پذیر اوله یعنی طولا وعرضا قسمت
قبول ایدوب عمقا قسمت قبول ایلمیه آکا سطح دیرلرکه بونسنه فقط طول ایله عرض اولوب
خطه منتهی اولان شیدر واعراض قسمدن هرنسنه که جهات ثلثه یه نظر ایله قسمت پذیر
اولوب یعنی طولا وعرضا وعمقا قابل قسمت اولا آکا جسم دیرلر وبونده جسمدن مراد علوم
ریاضیه ده مبحوث عنه اولان جسم تعلیمیدر وخط دخی مستقیم ایله منحنی یه تقسیم اولنوب
خط مستقیم اولدرکه مسافهٔ امتدادی اوزره فرض اولنان جمیع نقاط بری برینه متحاذی
اولا یعنی خطك ایکی جانبنده اولان غایاتیله ما بیننده ممتد اولان اجزا استقامت اوزره اولوب
بعضیسی بلند و بعضیسی پست اولمیوب برطرفنی شعاع بصری یه مقابل ایلدیکمزده
طرف اخریله وسطنك رؤیتنه مانع اولمیه خط منحنی ایسه بونك خلافی اولوب مسافهٔ
امتدادی اجزاسی اعوجاج اوزره موضوع یعنی بعض جزئی ارفع و بعضیسی اخفض اولوب
برطرفی شعاع بصری یه مقابل اولدقده طرف اخریله وسطنك رؤیتنه اعوجاج اجزا
مانعدر وخطوط مستقیمه دخی یا متوازیه در ویاغیر متوازیه در خطوط متوازیه سطح
مستویده واقع ایکی ویازیاده خطلردرکه بری برلرندن بعدلری باجمله اجزارنده مساوی اولوب
ایکی جانبلرندن استقامت اوزره الی غیر النهایه اخراج اولنسه لرده بری برلرینه تلاقیلری
میسر اولمازو سطح دخی یامستویدر ویاغیر مستویدر سطح مستوی اولدرکه غایاتیله
ما بیننده اولان مسافهٔ امتدادی اجزاسی باجمله متحاذی اولا یعنی عرضا وطولا برغایتندن
اوبرغایتنه کلنجه سطح اوزرنده فرض اولنان خطوط اجزاسی بری برینه مقابل ومتحاذی اوله
یاخود سطحك هر برنده فرض اولنان ایکی نقطه نك مابینی برخط مستقیم ایله وصل اولنسه
اول خط واصل سطح مذکوردن هیچ بروجهله ایرلمیوب نفسنده واقع اوله الحاصل سطحك
مسافهٔ امتدادی اجزاسنده ادنی ارتفاع وانخفاض بولنمیوب جملهٔ اجزابرلرینه متحاذی
ومقابل وهموار اوله سطح غیر مستوی ایسه بونك خلافیدر وسطوح غیر مستویه نك
بعضیسنه مستدیر دیرلرکه کرهٔ مصمته نك سطح محدبی وکرهٔ مجوفه نك سطح محدبی ومقعری
کبی ونصفلرینه نصف مستدیر محدب ونصف مقعر دیرلر وسطوح مستویه نك متوازیه
وغیر متوازیه لری خطوط مستقیمه نك متوازیه وغیر متوازیه لرینه قیاس ایله معلوم اولور وهر
سطح که انی خط واحد ویازیاده احاطه ایلیه آکا شکل مسطح تعبیر اولنور ایدی اکر انی
خطوط ثلاثه محیط اولورسه مثلث اولور وبو دخی اوچ قسم اولوب برینه متساوی الاضلاع
دیرلرکه اوچ بیله ضلعی برابردر وبرینه متساوی الساقین تسمیه ایدرلرکه همان
انجق ایکی ضلعی برابردر وبرینه دخی مختلفة الاضلاع اطلاق اولنورکه ضلعلرینك

اوچی

اوچی دخی بربرینه مخالفدر واکردورت خط محیط اولورسه ذوالاربعه دیرلر واکربش خط
محیط اولورسه ذوخمسة اضلاع دینلور وباقیسی دخی بوکا قیاس اولنه حد نهایتدر وشکل
یا امردر ویاخود برامتداددرکه کندوسنی حد واحد ویاخود حدود احاطه ایلیه دائره خط
منحنی سطح مستوی یی شول وجهله محیط اولورسه که درون سطحده بر نقطه فرض
اولنوب اول نقطه دن محیطه چکلن خطوطك جمله سی برابر اوله محاط اولان سطحه دائره
ومحیط اولان خط منحنی یه محیط دائره وخط مستدیر ونقطهٔ مفروضه یه مرکز دائره
تسمیه اولنوب اول خطوط مستقیمه نك هر برینه نصف قطر دیرلر ومرکزه مرور ایلیوب ایکی
جهتدن محیطه منتهی اولان خط مستقیمکه ذکر اولنان انصافدن هر ایکیسنك تمامیدر
قطر دائره اولور وبو قطر دائره دیدیکمز خط دائره یی ایکی برابر قطعه یه تنصیف ایدوب
قطریله محیطك برنصفی دائره نك برنصفنی محیط اولور ودائره یی ایکی پاره ایدوب مرکزه
مرور ایلین خط مستقیمه وتر اطلاق اولنورکه دائره یی ایکی برابره تنصیف ایتمیوب بلکه بری
اکبر وبری اصغر اولمق اوزره ایکی قسمه تقسیم ایلر وبو ایکی قسمك هر برینه که وتر ایله محیطك بر
پاره سنه محاط اولمشدر قطعه دیرلر ومحیطك هر پاره سنه قوس تعبیر اولنوب نصف
وتره جیب مستوی دینور ونصف وتردن چیقوب نصف قوسه واصل اولان عموده سهم
دیرلر وبوکا جیب معکوس دخی تسمیه اولنور ودائره نك نصف قطرینه جیب مطلق دیرلر
زاویه ایکی خطیله محاط برسطحدر ولکن ایکی خطك ملتقی سی بر نقطه یاننده اولورکه ایکی
خط خط واحده متحد اولمیه وزاویه دخی ایکی قسم اولوب برینه مسطحه دیرلرکه بلا اتحاد
برنقطه ده اتصال ایدن ایکی خطك بیننده واقع اولان منحدبی دروبرینه مجسمه تعبیر اولنورکه
برسطحك ویازیاده نك احاطه سندن برجسمده ظهور ایدر مثلا زاویهٔ رأس مخروطی و زوایاء
خانه کبی وزاویهٔ مسطحه دخی اوچ قسم اولوب برینه قائمه دیرلرکه برخط مستقیمك ینه کندی
مثلی اوزرینه قائم اولوب جنبتیننده حادث اولان ایکی برابر زاویه لرك بری در وقائم اولان خطه
عمود اطلاق اولنور وبرینه حاده تعبیر ایدرلرکه قائمه دن اصغردر وبر قسمنه دخی منفرجه
تسمیه اولنورکه قائمه دن اکبردر وبو ایکی بیله قسمك خطلری مستقیم اولمق شرط
دکلدر وسالف الذکر مثلثی بردخی بوطرزه تقسیم ایدرزکه کندوسنده یعنی مثلثده زاویهٔ
قائمه بولندقده قائم الزاویه در ومنفرجه بولندوغی تقدیرده منفرج الزاویه اولور وقائمه
ومنفرجه دن برشیئ بولنمدوغی حینده حاد الزوایا تعبیر اولنور وکذلك اضلاع اربعه سنی
اولانك دورت بیله ضلعی برابر اولوب دورت بیله زاویه سی قائمه اولدقده کندوسنه مربع
تسمیه اولنور وزاویه لری قائمه اولوب اضلاعی برابر اولمیانه مستطیل دیرلر وبونك عکسینه که
اضلاعی متساویه اولوب زاویه لری قائمه اولمیاندر معین دیرلر وضلعلری متساوی
وزاویه لری قائمه اولمیوب ولکن اضلاع وزوایاسندن هر ایکی مقابلی برابر اولانه شبیه معین
تعبیر اولنور وبونلرك ماعداسنه منحرف اطلاق اولنور وخفی اولمیه که دورت ضلعدن

زياده سى اولنلره كثير الاضلاع دخى تسميه اولنور وهر جسم كه انى بر سطح وزياده احاطه ايده
آكا شكل مجسم ديرلر وبر شكل مجسم شول وجهله اولور سه كه انك ميانندن بر نقطه فرض
اولنوب اول نقطه دن جسمك سطحنه چكلن خطلرك جمله سى برابر اوله اول شكله كره واول
سطحه محيط كره وسطح مستدير واول نقطه يه مركز كره واول خطوطه انصاف اقطار كره
ديرلر وبر سطح مستوى كره يى ايكى پاره ايتدكده دائره ظهور ايلر ايمدى اكر اول سطح مركز
كره يه مرور ايدر سه اول دائره يه عظيمه وماعداسنه صغيره تسميه اولنور وكره نك محيطنده
هر نقطه كه فرض اولنه دورينى تمام ايتدكده بر دائره رسم ايدر الا ايكى نقطهٔ متقابله كه انلره
قطب كره وقطب حركت ديرلر ساكن درلر وبر قطر كه ايكى قطبك ما بيننى وصل ايدر آكا
محور تعبير اولنور ودوائر مذكوره دن شول دائره كه قطبى بعينه كره نك قطبى ومركزى بعينه
كره نك مركزيدر آكا منطقهٔ كره تسميه اولنور وبو دائره جمله سنك اعظمى در وسائرلرى بوكا
موازات ايدوب بر برلرندن اصغردرلر ومدارات نقاط مفروضه تعبير اولنورلر وطرفينده
واقع اولوب منطقه يه نسبت ايله بعدلرى برابر اولان هر ايكى دائره برابردر وكره نك ايكى
قطبى مدارات مذكوره نك دخى قطبلريدر وكره يى ايكى سطح متوازى قطع ايدر اولدقلرنده
ما بينلرنده واقع اولان قطعه قطع دفيه اطلاق اولنور فاما طبيعيات جسم طبيعى
بر جوهردر كه انك ذاتنده مقادير اجسام يعنى طول وعرض وعمق زواياى قائمه اوزره تقاطع
ايلمك شرطيله فرض اولنمق ممكن اولا وجسم يا بسيطدر ويا مركبدر جسم بسيط اولدر كه
انك اجزاسيله طبيعتى متشابه اولا يعنى صور وطبايع مختلف اولان اجسامه منقسم
اولميوب انك طبيعتى بر اوله كه اول طبيعتدن صادر اولان شئ نهج واحد اوزره صادر اوله
جسم مركب ايسه بونك خلافى اولوب اجسام مختلفة الطباع وصوره منقسم اولور معدنيات
ونباتات وحيوانات كبى كه بونلره اباؤها الاثيريات وامهاتها العنصريات مواليد ثلثه تسميه
ايدرلر وحكمت طبيعيه ده مثبتدر كه كل جسم بسيط اذا خلى وطبعه فهو كرى الشكل در
واجسام بسيطه فلكى يه وعنصريه منقسم اولوب فلكى افلاك وانك متعلقاتيدر كه انلره
اجرام اثيريه وعالم علوى ديرلر وعنصرى عناصر اربعه در كه انلر ارض وما وهوا ونار در وبونلره
وبونلرك ضمننده اولانلره عالم سفلى وعالم كون وفساد ديرلر ومركب دخى ايكى قسمدر برى تام
وبرى غير تامدر مركب تام اولدر كه بر زمان معتد به ده كندو تركيبى صورتنى حفظ ايليه
معدنيات ونباتات وحيوانات كبى ومركب غير تام بونك خلافى اولوب زمان معتد به ده
كندو تركيبى صورتنى حافظ اولماز بر وميغ ودخان وقوس قزح وهاله وشهب وسائر كائنات
جو كبى وحركت فلك دخى منقسمدر بسيطه يه ومختلفه يه فلكك حركت بسيطه سى كه آكا
متشابه دخى ديرلر اولدر كه اول فلكك سطحنده ويا خود ثخننده هر نقطهٔ مفروضه كه اول حركت
ايله حركت ايلسه اول فلكك محيطندن ازمنهٔ متساويه ده قسى متساويه قطع ايليه واول
فلكك مركزينك دائره سنده ازمنهٔ متساويه ده زواياى متساويه احداث ايليه

مثلا

مثلا فلك تاسع كه فلك اعظمدر مركز عالم حولنده شرقدن غربه حركت ايله بركون وبر
كيجه يه قريب مدتده دورنى تمام ايدوب فلك مرقومك سطحنده فرض اولنان نقطه اول
حركت ايله ازمنهٔ متساويه ده قسى متساويه قطع ايدر و مركز عالم حولنده ازمنهٔ متساويه ده
زواياء متساويه احداث ايدر يعنى فلك مرقومك محيطنده منطقه مثللو فرض اولنان دائره
اوچيوز التمش درجهٔ متساويه يه تقسيم اولنوب منطقهٔ مرقومه اوزرنده فرض اولنان نقطه
فلك مرقوم حركت مرقومه ايله حركت ايتدكچه هر ساعت نجوميه ده اون بش درجه مسافه
قطع ايدوب اولكى ساعتده قطع ايلدوكى اون بش درجه قوسنه ايكنجى ساعتده قطع
ايلدوكى اون بش درجه قوسى مساويدر وبوكونه حركت ايله مركز عالم حولنده اولكى
ساعتده احداث ايلدوكى زاويه يه ايكنجى ساعتده احداث ايلدوكى زاويه مساويدر
باقيسى دخى بوكا قياس اولنه و اول حركته مركزك حولنده متشابه ديرلر واكر بويله اولمسه
متشابه ديمزلر و حركت مختلفه اولدركه انك غيرى اولهونه منقسم اولور مفرده يه و مركبه يه
مفرده اولدركه بر فلكدن صدور ايده و مركبه اولدركه بر فلكك زياده سندن صدور ايده و هر
حركت مفرده بسيطه در و مختلفه مركبه در اما هر مفرده و هر مركبه مختلفه دكلدر وضعيات
مزبوره فهمه اسان اولمق ايچون صور و اشكالى صحيفهٔ ماضيه ده رسم و تصوير اولنوب
اسماسى دخى تعيين اولنمشدر تم تذييل الطابع المقدمه مقدمه بوفنك موقوف عليهى
اولان امور ذكرنده در امر اول بوفنده كوريلوب بوكتابه مأخذ اولان كتابلرى متضمندر
انلردن غيرى اطلسك مأخذى اولان فرنكى كتابلر دخى بعض مرتبه ايراد اولنور اثار البلاد
و اخبار العباد عجايب المخلوقات صاحبى زكريا بن محمد قزوينى نك اقاليم سبعه اوزره مرتب بو
كتابى در التى يوز تمش دورنده تأليف ايلمشدر مألى يازلدى احسن التقاسيم فى معرفة الاقاليم
شيخ محمد بن احمد مقدسى دورتيوز حدودنده اقاليم عرفيه اوزره بلادى ذكر و عربانه
تصوير ايلمشدر مألى اخذ اولندى اشارات الى معرفة الزيارات اكثر ربع معمورى كزوب
ممالك اسلاميه ده كوردوكى يرلرى و زيارتلرى يازوب التى يوز اون برده حلبده وفات ايدن
سياح عالم شيخ ابو الحسن على ابن ابى بكر هروينكدر بالتمام كوريلوب حاصلى يازلدى
اطلس ماجور فرنكى جغرافيا كتابلرندن متأخر و معتبر كتاب كبيردركه فلمنكدن جراردوس
مرقاتور تأليفنه شروع ايدوب صكره كيرو اول يرليدن لودوويكوس هونديوس اتمام و بر نوع
دخى اختصار ايتمش و نامنه اطلس مينور ديمشدر ماجور كبير مينور صغير معناسنه لفظ
لاتنى در ذكر اولنان اطلس مينورى حقير توركيه ترجمه ايدوب اول ترجمه يى بوكتابه درج
التزام وانكله بوفنك تركى و عربى كتابلرى قصورنى اتمام قصدندن اتدم ديباجهٔ ترجمه بودر
ديباجه قوافل حمد و ثنا و رواحل شكر خلوص انتماكه كرهٔ معمورهٔ دل و شهرستان
قلب بى غلدن نمايان و مسالك ممالك ملاء اعلايه روان اوله اول مبدع زمين و آسمان موجد
مواليد و اركان واجب الوجود و مفيض الخير و الجود حضرتلرينك دركاه قدس و سر منزل

نقطه
نقطه
خط مستقيم
مكعب
خط منحنى
خطوط متوازيه
زاويهٔ منفرجه
حاده
زاويه حاده
قائمه
قائمه
سطح مستوى
سطح منحنى
سطح محدب نصف مصمته
سطح مقعر نصف مصمته
كرهٔ مصمته
كرهٔ مجوفه
متساوى الاضلاع حاد الزوايا
متساوى الساقين قائم الزاويه
متساوى الساقين منفرج الزاويه
متساوى الساقين حاد الزوايا
متساوى الساقين حاد الزوايا
مختلفة الاضلاع قائم الزاويه
مختلفة الاضلاع منفرج الزاويه
مختلفة الاضلاع حاد الزوايا
مقعر مع المقعر
محدب مع المقعر
محدب مع المحدب
محدب مع المستقيم
مقعر مع المستقيم
متساوى الاضلاع
مستطيل
معين
شبيه بالمعين
منحرف
منحرف
منحرف
شبيه بالمنحرف

الاشكال الهندسية

جيب مستوى
جيب مستوى
القطر
نصف قطر
مركز
نصف قطر
قوس
قوس
شكل دائره
مركز
شكل حركة المتشابهة
محل اشكالى فى صحيفه ٧
ارض
صورت كسوف
شمس
قمر
جزئى
كلى
ارض
صورت خسوف
شمس
محل شكل فى صحيفه ٣٠

انسنه نزول ایدرسه روادر و طوایف لطایف صلوات زاکیات و تسلیمات طیبات که بلدهٔ
طیبهٔ جناندن صد وروراه زبانه مرور ایده اول زات شریفی مدینهٔ علم اولان فخر عالمك روضهٔ
رضیهٔ منوره و حظیرهٔ خطیرهٔ مطهره لرینه دخول ایدرسه سزادر و آل و اصحاب کراملرینه
تحیت و سلام همواره تحفهٔ انام اوله الی یوم القیام و بعد بو کتابك مسودی اقل خلیقه
مصطفی خلیفه مبدأ فطرت و عالم طفولیتدن بری تعلیمخانهٔ اطلبوا العلم من المهد ده چراغ
فکر و حواسی روغن زکا و فطنت ایله قضایا و قیاس نتیجه‌لری صباحنه چقاروب افاده
و استفاده اثناسنده جناب حق و فیاض مطلقدن فایض اولان نعم کوناکون ایله معاینهٔ
اطوار شئون ایدوب سفر و حضرده تقلب احوال و تکرر ایام و سال حسبی ایله تجربه دن
حاصل اولان کماله قناعت ایتمیوب مزید فضل و نوال عزیز المنال تحصیلی ایچون کتب تواریخ
و سیره تتبع ایدردی و بو عالم اجسامه بهیمه کبی بقرا شخاص حقنده وارد اولان اولم ینظروا فی
ملکوت السموات والارض فحواسی فن هیئت کتابلری مذاکره سنه و نظم کریم سیروا فی الارض
فانظروا الی آثار قدرة الله رمزی فن جغرافیا کتابلری مطالعه سنه باعث و بادی اولور ایدی
و هر بار نصرانیانك یونانیاندن انتحال ایله فن مذکوری تحقیق و تصویرده کمال دقت و مهارتی
و اسلامیانك انکار و اهمالی و بو بابده عدم معرفت و بطالتی کوریلوب تأسف و استرجاع
اولنوردی زیرا عربی و فارسی و ترکی تدوین اولنان اقالیم و بلدانیات و مسالك الممالك
کتابلری جمله مختل و مشوش کوریلوب ضروری مجموعندن جهان نما اسمی ایله مسمی بر کتاب
انتزاعنه عزیمت اولنمش ایدی مقدمه و قسم اول غایته ایردکده محیط غربی جزایرنده انکلتره
و هبرنیا و اسلاندیا نام جزایر عظیمه نیجه ممالك و ملوکی مشتمل ایکن اخبار و اوصافنك بیکده
بری یازلمغه مجال اولمیوب عدم ظفردن ناشی قصور کتاب مذکورك اتمامی عزمنه فتور
ویرمش و مأخذه نائل اولمقدن کلی کسل کلمشیدی زیرا مقدما اوراهام اورتلیوس
یازدغی جغرافیای کبیر کوریلوب اطلس ماجور نام فرنکی کتابك جابجا رسملری پرتوی مزبور
جهان نمایه نقل ایچون اخذ اولنوب جزایر مذکوره و سائر معموره ده تفصیل تام کورلمکله
کتاب مزبورا تمامنه ذهن اقبال ایلمیوب ذکر اولنان کتابلر ترجمه سنه ظفره موقوف قالمش
ایدی ناکاه بو اثناده اوراهام اورتلیوس جغرافیاسنه مالك اولان قره چلبی زاده محمود افندی
وفات ایدوب مخلفاتندن کتاب مزبوری تحصیله منتظر ایکن اطلس ماجورك مختصری
اولان اطلس مینور نام کتابه ظفر میسر اولوب لاتین دلندن تورکی ترجمه سنه شوق
کلی ایله سمند همت سوق اولندی اذا اراد الله شیئا هیئا اسبابه سابقا فرانسا دیارندن
شهرمزه کلن شیخ محمد افندی فن جغرافیا قواعدنه واقف و لسان لاتین دقایقنه عارف
بر قابل وجود اولوب بحسب القابلیة زمان یسیرده تورکی تعبیره دخی قدرت کلمکله کتاب
مزبوری اوقودوب تقریر ایتدردکده نصکره معناده تأمل ایله مصنفك مرادنی ادا ایدر عبارت
تحریر اولنمق اوزره هجرة نبویه نك بیك التمش دورت محرمی اواسطنده ترجمه یه شروع
اولندی

اولندی و اطلس مینور وضعی تغییر اولنمیوب زیاده و نقصان دخی روا کورلمدی بلکه اقتضا
حسبی ایله اسماء مشکله یی شرح و مواضع مبهمه یی بیان ایچون کنارن حاشیه‌لر یازلدی
و شکللری دخی صحیفه صحیفه عینی ایله نقل اولنوب اسمنه لوامع النور فی ظلمة اطلس مینور
دینلدی تاکه معناسی حسب حال کتابه موافق دوشه و بو جمله‌ده اهل اسلامه نصرت
مقصود اولمغله مأمولدرکه باعث مغفرت اوله ان الله لا یضیع اجر من احسن عملا زیرا کفار
بو فنلر وسیله سیله اقطار ارضه مستولی اولوب اهل اسلامی تعجیزده اظهار تجلد و بو
خصوصده دعوای تفرد ایتدکلرینی انکاره مجال یوقدر بوندن صکره ترجمه یه شروع اولنوب
مقاصد کتاب فصل فصل یازیلور والتوفیق من الله العزیز العلیم دیباجه بو مقامده تمام اولدی
تذییل الطابع مرقوم اخلاصی مخلص شیخ محمد افندی که فن جغرافیاده کاتب چلبینك
خواجه سی و اطلس و سائر کتب لاتینیه ترجمه لرنده مرحومك استادی و معلمیدر فرنکستانده
ملل نصارا میاننده مشهور و معتبر و غایت ایله مقبول بر کسنه نك فرزندی اولوب ایام صباوتنده
رهابین ریاضت آیین طریقتنی اختیار و انلرك قافله سنه لاحق اولوب کمالاته قابلیت با لجبله
طبعنده مضمر اولمغله علوم و معارف تحصیلنده صرف مکنت ایدوب پدرینك امداد و اعانتی
و رشد و زکای طبیعی و استعدادی مادرزادی آز زمانده فنون شتی تحصیلنه وسیله اولوب
ممتاز الاقران و مشار الیه بالبنان اولدقده مقتضای طریقتی سوقیله کالشمس المضی
فی وسط النهار و بدر المنیر فی الافاق والاقطار ظاهر و باهر اولان دین مبین محمدیه یه تعریض
و اساس مصون الاندراس عقاید اسلامیانی زعمنجه تنقیص سوداسیله تحصیل شهرت
سودای سوادنده جایکیر اولوب بو داعیه ایله عهد سلطان محمدیده آستانه یه کلوب
حصول مرامنه مدار اولمق امیدیله صرف و نحو و منطق و معانی نسخه لرینی عادت اوزره
کوروب لسان تورکی و عربی یه انتسابی و قابلیت و استعدادی مساعده سیله هر فنیله
آشنا اولوب تزییف دین هواسیله وادی ضلالده بر مدت تکاپو ایدوب سودای خام ایله جست
و جو ایدوب کتب تفاسیر مطالعه سنده ایکن بر کون اتفاقا یا ارض ابلعی ماءك و یا سماء
اقلعی آیت کریمه باهرة الاعجازی صرف ذهن ایله مطالعه ایدر ایکن بو کلام حکمت احتوانك
لفظا و معنا جامع اولدوغی فصاحت و بلاغت معجزبیاننه توفیق حق ایله اطلاع حاصل
ایدوب بو حالت درحال مظهر هدایت و شرفیت اسلامیله فخریاب اولمسنه باعث اولمشدر
دیو ثقه دن منقولدر تم تذییل الطابع اما سبب تألیفه یازدوغی مقاله ترجمه سی
بودر که اولا بو ترجمه اولنان نسخه میلادك بیك التیوز یکرمی بر تاریخنده فلمنکده آزنه همبوم
شهرنده باصلوب جراردوس مرقاتور بو کتابك تألیفنه شروع ایدوب قبل التکمیل تمرد
اولمغله همشهریسی لودوویکوس هوندیوس تکمیل ایلیوب اشکالنی باقر صحیفه لرده قازدردی
دیدکدنصکره بر ازفنی مدح و بو فنك مصنفلرینی یاد ایدوب اول زمره دن اوراهام اورتلیوس
و دانیال سلاریوس و انتون ماجن و پالوس مرولا و پتروس پرسیوس خصوصا جمله دن

فايق وماهر اولان مهندس فاضل همشهرم جرار دوس مرقاتورکه کتاب اطلسك مؤلفی در
اتمامی میسر اولمیوب بزبو کتابی تکمیل مراد ایلدك مهم اولان اشکالی تدارك وشرحلرینی
اقربامزدن اولان پتروس منتانوس ایله تکمیل ایدوب بیاضه چقاردقده بوفن ماهرلری
وطالبلری تلقی بالقبول ایلدیلر ونسخه لری باصدیلوب عالمه منتشر اولدی اما کتاب
مزبور مفصل ومبسوط اولمغله حجمی کبیر وبهاسی کثیردر دیو طالبلر بس شکوا وبر نوع
مختصر اولمسنی توقع ورجا ایلدیلر لاجرم مسئوللری رد اولنمیوب ذکر اولنان مرقاتور
اطلاسنی اختصاره عزیمت اتدك لکن بو مختصرده اطلس کبیرك صورتلرندن وشروحندن
برنسنه اهمال ومعناسنده اخلال اولنمیوب تمام مرتبه ایجاز اوزره اول مفصلك معناسنی
افادهیه اهتمام ایلدك وتتمیماً للفواید بعض شکللر عقبنده اسکی صورتلر دخی الحاق اولندی
وبو عملی فلمنك دیارنده امستردام نام شهرده واقع مدرسه مزده تاریخ میلادك بیك
التیوزیدی سنه سی مارتنك اون یدنجی کونی تمام ایلدك دیمشدر فقیر ایدر بو ترجمه
اولنان اطلس مینور التیوز سکسن اوج صحیفه در که عدد مذکورك یوزاللی اوج صحیفه سی
کرهٔ ارضك اقسامی صحیفه لری اولوب هر برنده بر مملکت نقش وتصویر واو زلرنده اسماسی
تحریر اولنمشدر باقی صحایف بو اشکال احوالنی شرح وبیان ایدر ذکر اولنان کتابی ترجمه دن
غرض اصلی بو کتابك اتمامی ایدی چون سنه خمس وستین والف صفرینك اوائلی که کانون
اول اوائلیدر کتاب مزبورك دورتیوز اوتوز سکزنجی صحیفه سنده جرمانیا ممالکنده باواریا مملکتی
ترجمه سنه کلوب ثلث مقداری قالمغله بو جهان نما کتابی ابتدادن تحریر وبیاضه شروع ایلدم
امیددرکه اتمامی خیرله میسر اوله وبوندن صکره لوامع النور فصوللرنده اولان امور محلی کلدکجه
جمیعاً نقل وایراد اولنوب نقله صالح اولمیان بلاد کفار احوالی برنده قالمغله طعن وتشنیع
سفهایه بر مقدار رخفت کلور زیرا اطلس ترجمه سنده بالتمام ترجمه التزام اولنمغله دیار کفر
آثاری واوجاق بکلرینك ومصنفلرینك اسملری وخمر وخنزیر وکلیسا ذکری تکرار اقتضا
ایلمشدر ولکن بونده ذکری مستهجن اولنلر طی اولندی بو مقامده کتاب اطلس بیانی انجامه
ایردی بوندن صکره سائر بوفنك کتابلری ذکرنه رجوع ایده لم تاکه مأخذ احوالی معلوم اوله
اوضح المسالك الی معرفة البلدان والممالك استانبول قضاسندن معزول ایکن طقوزیوز
طقسان یدی ده وفات ایدن سپاهی زاده محمد افندی ملك المؤیدك تقویم البلدانی حروف
تهجی اوزره ترتیب اتدکدن صکره مرتبی نوعا اختصار اوزره تورکی ترجمه ایدوب قوجه محمد
پاشایه اهدا اتدی کتاب مزبور کاری نیجه یللر ظفر بولنان فوائد ایله تحشیه اولنور ایدی
جمله سی ایراد اولندی بحریه اق دکزك نامدار رئیسلرندن کمال رئیس برادری پیری رئیس که
نقد عمرینی دریا فتنه صرف ایدوب طقوزیوز التمش سنه سی خلالنده سویسدن دوتما ایله
هرمزه واروب پورتقاله غالب کلوب بصره والیسی قباد پاشا ظلم وتعدی ایلمشدر دیو
دردولته عرض ایلمکله مصرده اخذ وقتل اولنمش ایدی بحر رومك سواحلنی ولیمانلری

وکشتیلر

وکشتیلر مجراسنی شکللری ایله مفصل ومشروح یازوب طقوزیوز حدودنده سلطان
سلیمان خانه ویردوکی کتابدر بری مفصل بری اندن اقل ایکی نسخه کوریلوب نقله
صالح اولانی یازلدی کبیر اولنده کشتیبانلغه متعلق برقاچ یوز بیت وجا بجا تفصیللر واردرکه
صغیرنده انلر مطوی درکرك نظمی وکرك نثری قبا صباکچی لسانی اوزره در تاریخ هند غربی
اطلسده آمریقا ولسان خلقده یکی دنیا دیدکلری ممالك تاریخی در اول قطرك ظهوری
وعجایب اموری بیاننده بر مختصر کتابدر مروج الذهب وخریده وشرح تذکره دن الحاقله
بعضی فرنکی اوراقدن ترجمه وطقوزیوز طقسان حدودنده سلطان مرادخان نامنه تألیف
اولنمشدر قطر مزبور اخبارنه سائر کتبده تعرض اولنمغله کتاب مزبور اطلس ترجمه سی
الحاقیله مذکوردر تحفة الزمان وخریدة الاوان سلطان سلیم جامعی موقتی مصطفی بن
علینك اقالیم سبعه اوزره مرتب کتابی در بوندن دخی بعض فوائد یازلدی تقویم البلدان
اکراد ایوبیه شعبه لرندن حماملوکنك افضلی بلکه بعد المأمون اعلم خلفا وملوك ملك المؤید
عماد الدین اسمعیل ابن الملك الافضل علی نام پادشاهك تألیفی در اولنده تقریری اوزره بو بابده
غرضه وفاید بر کتاب کورمیوب ابن حوقل کتابنده اوصاف بلادی تفصیل وضبط اسما
وطول وعرض ذکرنی اهمال ایلیوب شریف ادریسی نزهة المشتاقده وابن خرداد وغیری ابن
حوقل مسلکنه سالك اولوب زیجلر واطوال وعروض کتابلری تحقیق اسما وذکر اوصاف
واحوال بلاددن مجرد اولمغله وضبط اسمایه اعتنا ایدن کتابلردن انساب سمعانی ومشترك
یاقوت حموی وفیصل ومزیل الارتیاب نام ابو المجد موصلی نك ایکی کتابنده وغیریده طول
وعرض بلد ذکرنه تعرض اولنمامق ایله بونلرك بری دخی افادهده مستقل اولمق مقرر
اولدقده طول وعرضی متعین التیوز یکرمی اوچ شهری یکرمی طقوز اقالیم عرفیه اوزره ابن
جزله نك تقویم الابدانی طرزنده جدوللو ایدیب یوز اوتوز تاریخی حدودنده جمع وتألیف ایلیوب
بو مقدار اقتصاردن اعتذارنده دیمشدرکه جمله بلادی ذکر واحاطه دعوی ایلمزز
بلکه اکثری بله مذکور اولمغه مجال یوقدر زیرا اقالیم چین که عرض ساحه ووسعت اکنافده ربع
مسکون ربعنه قریب ایکن انك بلادی اخبارندن بزه واصل اولان غایت قلیل ونادر واننده
دخی نیجه خبط وخلل ظاهردر کذلك ممالك هند بر اقالیم بعید الاطراف وواسع الاکناف
ایکن اکثری معلوم دکلدر وجانب شمالده بلاد ترك وتاتار وروس وبلغار وافرنج وافلاق وله
وقزاق حدود قسطنطنیه دن بحر محیط غربی یه منتهی اولنجه وجانب جنوبده بلاد نوبه
ونکرور وحبش وزنکبار که قره لردر وغیری نیجه امم عظیمه وطوایف کثیره یه دار ودیار ایکن
بز اول برلر اخبارندن عشر معشارینه مطلع دکلز زیرا اکثر مسالك الممالك کتابلری بلاد اسلامیه
بیاننه مقصور اولوب انلری بله تمام ذکر اتمشلردر لکن بالکلیه مجهول قالمدن بو مقداری معلوم
اولمق اولی واهم وجمله یی ترکدن مقدم در انتهی کلامه فقیر ایدر کتاب مزبور بوفنده تألیف
اولنان کتب اسلامیانك اشبعی در بونك کنهی وماهیتی تقریر اولنان منوال اوزره اولمجق

سائر تألیفلرك حالی بوكا قیاسیله بیلنور وبو جهان نما واطلس مینور ترجمه سی زیاده لری
نه مرتبه ایدیكی معلوم اولور وبو معنای اشعار ایچون ملك المؤید كلامی ترجمه اولندی
جغرافیا بو لفظك تحقیقی كرهٔ ارض فصلنده بیان اولنور اسكندریه حكماسندن تاریخ
بخت النصری نك طقوزیوز نده كندی رصدی مقتضاسنجه یازیلان مجسطی نام كتاب
عظیمی كه میشتی معربیدر تألیف ایدن پتولمؤس كه بطلمیوس تعریب اولنمشدر بیان
ارضده بو كتابی دخی یازوب حدود وممالكی ودورت بیك بش یوز اوتوز بلدی وجبال وانهار وهر
دیارك وسكاننك احوال واوصافنی بیان ایتمشدر صكره مأمون خلیفه عصرنده بو كتاب دخی
سائر تعریب وترجمه اولنان كتب حكما ایله عربی لسانه نقل وفاضل كندی تحریری ایله
تعریب اولنمشدر حالا اصلی موجود وترجمه سی غالبا مفقوددر لكن مرور ادوار ایله انده یازیلان
دار ودیارك كیمی خراب اولوب كیمنك اسمی تغییر اولنمغله محلنده نایابدر واذا الطلعت
علی البقاع وجدتها تشقی كما تشقی الرجال وتسعد حالا اطلسده وغیریده بطلمیوسك ذكر
ایتدیكی بلادی بعض قراین ودلائل ایله تعیین ایدرلر پس تبدل اوصاف والقابله اول كتابدن
باب استفاده مسدود اولوب معربندن نقل اولنانك اصولی نقلده عمده در خریدة العجایب
یدییوز اللی سكزده وفات ایدن شیخ زین الدین عمر بن مظفر ابن وردی تألیفیدر بو فنله آشنا
دكل ایكن اربابنه تقلید ایله كرهٔ ارضی عربانه بی معنی تصویر وصكره بعض اقالیم وبلاد احوالنی
تحریر ایدوب اهلی قتنده اظهار جهل ایلمشدر صكره غفلت اصحابی انك نقشنه الدانوب
یازدوغی اكاذیبی كتابلرنده ایراد ایلمكله خبط وخلل جرمنه شریك اولدیلر روض المعطار
فی اخبار الاقطار مغاربه دن شیخ ابو عبد الله محمد بن عبد النور حمیری تألیفیدر مجرد بلاد
اسلامیه دن برشهرك ویا برموضعك اشتهاری حسبی ایله اوصاف واخبارنی یازب حروف
اوزره ترتیب ایلمشدر نقله صالح اولان یازلدی عمدة المهره محیط شرقیده سفاین اجراسی
احوالنی بیاننده سلیمان بن احمد مهرینك یدی باب اوزره عربی تألیفیدر بوندن غیری
تحفة الفحول نام كتابی واكا شرحی وبو كتابك تركی ترجمه سی اولان غلطه لی سیدی علی
زاده نك محیط نام كتابی كوریلوب انتخاب اولندی كتاب لورنسوا تالیاده قالابریا اولكه سنده
اناتیا شهرندن لورنسو نام مصنف تألیفیدر رسمسز مسالك الممالك طرزنده اقالیم وبلدانی
یازوب ابنیهٔ عالم معناسنه فابرقاموندی تسمیه ایلدی ومیلادك بیك بشیوز سكسن ایكی
سالنده تمام اولوب باصلدی اطلس مینور نصفی قدر واردر سائر كتابلرده بولنمیانلر بوندن
نقل وترجمه ونیجه فوائد ذكر اولندی كشف الممالك اقالیم مصر مسالكی واحوالی بیاننده
خلیل بن شاهین ظاهرینك قرق باب اوزره مرتب بر تألیفیدر زبده سی ایله كوریلوب مناسبی
ایله یازلدی مسالك الممالك عربی وفارسی متعدد تألیفلردر صاعد بن علی جرجانی نك
فارسی كتابی واحمد بن سهل بلخی نك تألیفی كه علماء رومدن شریف افندی مرحوم مدرس
ایكن غضنفر اغاسوقی ایله فاتح اكره سلطان محمد خانه تركی ترجمه ایلیوب فن ایله علاقه سی

اولدوغی

اولدوغی بلدرمشدر وابو عبید بكری ومسعود وابن حوقل وابن سعید مغربی كتابلری
وحسین بن احمد مهلبی نك عزیز بالله فاطمی یه یازدوغی عزیزی واحمد عذری وعبد الرحیم
مشهدی تألیفلری اقالیم ومسالك الممالك كتابلرندندر معجم البلدان التیوز یكرمی التی ده
وفات ایدن یاقوت حموی تألیفیدر صكره اختصار ایدوب اسمنه مراصد الاطلاع دیمشدر
اصل معجمی عبد المؤمن بن عبد الحق دخی اختصار ایدوب دیباجه سنده دیمشدر كه
بو كتابك وضعندن غرض امكنه اسماسنی تعریف ایكن حموی انلر ذكری ایله اكتفا ایتمیوب
كتب لغات متكفل اولدوغی اشتقاق ومشتبه ومشكوك طول وعرض بلدی وانسابده
مذكور اولان رجالی ایراد ایتمكله تطویله مؤدی اولوب اخبار وآثارده وارد اولان مواضع
اسملرنه اقتصار اولندی وجلال سیوطی دخی كتاب مزبوری مختصر قلمشدر مراصدك
مختاری درج اولندی مقدمه فرانسز فلپوس قلو وریوس نام مصنفك قدیم وجدید
كتابلرندن انتخاب ایدوب فن جغرافیایه مدخل قلدوغی مختصردر كه التی كتاب اوزره ترتیب
ایدوب میلادك بیك التیوز اوتوز بش سالنده پارس شهرنده باصدرمشدر اول دخی ترجمه
وبو كتابده درج اولندی مناظر العوالم قضاتدن عاشق لقب محمد بن عمر تقویم البلدانه
حیات الحیوان ومرآت الزمان وغیریدن الحاقله بیك بشده تركی ترجمه وروم ایلی
واناطولیده كوردكی بلاد اخبارنی اكا ضمیمه ایلمشدر واقعه مطابق فائدهٔ زائده سی
اخذ ونقل اولندی كتاب مزبور بیاض اولنمیوب مسوده ده قالمشدر منهاج الفاخر
فی علم البحر الزاخر سلیمان بن احمد مهرینك یدی باب اوزره بر تألیفیدر محیط شرقی سفری
كتابلرندندر نزهة المشتاق فی اختراق الآفاق مسینه دن شریف محمد بن محمد ادریسی
تألیفیدر یدی اقلیمی اونر قسم اوزره یازب مسالك ممالك وبلادی تعیین ایلمشدر صكره بعض
مغاربه بو كتابی انتخابله منافعنی طی ایلیوب باصمه مخبط نسخه لر منتشر اولمشدر بوندن
دخی بعض فوائد اخذ اولندی هفت اقلیم امین محمد رازینك اقالیم سبعه اوزره مرتب
فارسی كتابیدر بیك اون حدودنده تألیف ایدوب هر بلدك شعراسنی واكابرنی دخی
یازمشدر بلاد شرق احوالندن وقوفی اولدوغی محللر نقل اولندی وحمد الله مستوفی نك
نزهه سی دخی اقالیم ذكرنی متضمن اولمغله بلاد شرق احوالی انلردن تصحیح اولندی امر ثانی
موضوع فن اولان جغرافیا معناسی بیاننده در فلپوس مقدمه سنده ایدر جغرافیا جمله
كرهٔ ارضك رسوم ونقوشندن بحث ایدر بر علمدر بزه معلوم اولدوغی جهتدن یعنی علمنز
احاطه ایتدوكی قدر فقیر ایدر بو تعریف دوری مشتملدر كرهٔ ارض وما احوالندن بحث ایدر
اول احوال عارضه كره اوزرنده نقوش ورسوم وحدود ومسافات اولدوغی جهتدن
دیمك كرك ایدی وبو لفظ لغت یونانیده ایكی لفظدن مركبدر بری جیا یعنی ارض
وبری غرافودن مشتق اولان غرافیادر كتابت ویازمق معناسنه اول لسان قاعده سنجه
تركیبده جه اوغرافیا اولور ولكن غلط مشهور اولی اولیحق تلفظده دخی نوعا خفت

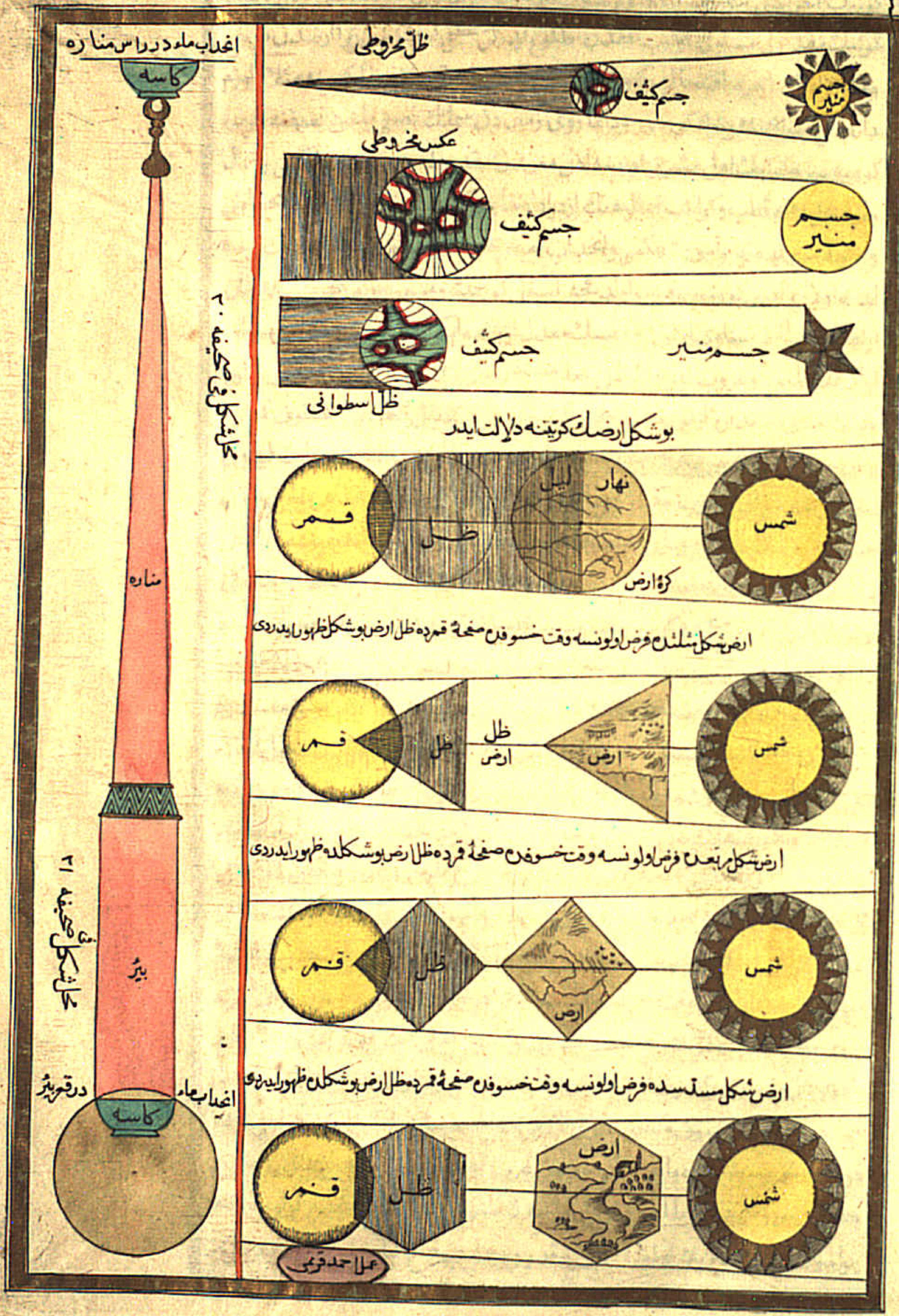
كورنمكله بز بو كتابده لفظ مزبورك وسائر اسماء معربه نك املاسنده معربنه تابع اولدق وجزء
كلدن منفصل وانك تحتنده داخل اولدوغی كبی جغرافیا دخی قوسموغرافیادن منفصل در
لسان یونانده قوسموس عالمه دیرلر غرافو ایله تركیب اولنوب عالم اجسام رسمنه علم قالمشدر
وبونك علمی افلاك وعناصرك مجموعی رسومندن وحركاتندن بحث ایدر علم هیئتدر پس بو علم
جغرافیا علم هیئت تحتنده داخل وانك فرعی اولور وكذلك دریا رسمی معناسنه اولان
هیدوغرافیا دخی انك تحتنده در وجغرافیا تحتنده بر فرع دخی خوروغرافیادر بر مخصوص
ولایت واولكه معناسنه اولان خوروس ایله غرافودن تركیب اولنوب بر ولایت رسمنه علم
اولمشدر جغرافیا كلدن برجزء واندن منفصل در كذلك بو كلدن برجزء دخی منفصل
اولور كه آكا طوپوغرافیا دیرلر بر مخصوص شهر ویا قصبه ویا قریه رسمی معناسنه
طوپوس مكان مخصوصدر تركیبده طوپوغرافیا اولور بو دورت قسمك اوچی قوسموغرافیا
تحتنده وبری برینك تحتنده مندرج وداخل در لكن تفصیل جهتی ایله بری برندن منفصل
اولوروبونلرك هر برنده نیچه كتب تدوین اولنمشدر مجموعنی بر كتابه درج دخی قابل لكن تطویله
مؤدی اولدوغندن افراد بالتدوین ایلدیلر بو جهان نماده طوپوغرافیا وخوروغرفیا بعض
مرتبه جغرافیا ضمننده بولنمق قابلدر   تذییل الطابع   مرقوم فلیوس جغرافیانی تعریفدن
صكره مقدمه سی ذیلنده بو كونه بسط كلام ایدر كه بزم تعریفمز تعریف لفظیدر تعریف
حقیقی دكلدر پس بادی نظرده طالب فن اولان مبتدیلره شبهه ویا تردد طاری اولمدن
تحاشی ایچون بو محلده بر مقدار تفصیل لازمدر بناء علی هذا فن جغرافیانی مطالعه وتتبع
ایدن متقدمین ومتأخرینك تدقیق وتحقیقلری مقتضاسنجه غایتنه نظر ایله فن جغرافیا
ایكی قسمه منقسم اولور قسم اول ماتماتقا یعنی جغرافیای ریاضیه وقسم ثانی هشتورقا یعنی
جغرافیای تاریخیه در جغرافیای ریاضیه كرهٔ ارضك عظمنی ووضعنی ودوایرینی
وسائر اقسام واجزاسنی قوانین هندسیه اوزره تعداد وتعیین وبیان ایدر بر علم نظریدر
انجق غفلت اولنمیه كه بو محلده كرهٔ ارض تعبیری عناصر چهارگانه دن یكانه اولان عنصر
خاكه تخصیص اولنماز زیرا بو فنده كرهٔ ارض علی الاطلاق یاد اولندقده عنصر تراب وعنصر
ماوعنصر هوادن عبارت اولان كره مراد اولنور زیرا بو قسمك موضوع تامی ارض وما وارض
ومایی محیط اولوب بونلره مجاور اولان طبقهٔ هوادر كه حكمای یونان فن اصطلاحاتنده بوكا
آتموسفرا تسمیه ایدرلر وعناصر مرقومه قسم مزبورك موضوع مادیسی در موضوع صوریسی
ایسه كرهٔ ارضك عظمی وضعی دوایری منطقه لری اقالیمی وسائر تقدر وتعدادا اولنور
اقسام واجزاسیدر وبو كونه تعیین وتقدر ومعرفت اقسام واجزادن حاصل اولان منافع
بو قسمك موضوع صوریسی متعلقاتندر پس جغرافیا نیچه اجزایی حاوی معنای كل
اولوب بو وجه ایله اولان تقسیم وتعریفدن تحتنده داخل اولان اجزا ظاهر وباهر اولور
اولا هیدوغرافیا كه دریای محیط ومیاه سائره نك رسومی معرفتیدر ثانیا اتموسفرا كه

هوانك رسومی معرفتیدر وبونك تحتنده انه موغرافیا واردر كه اصطلاحات فننده عالمده تكون
ایدن روزگارلرك عددی ومواسم وحسوم وطوفانات وفورطنه واعتدال هوانك علم ومعرفتی
رسومندن عبارتدر   ثالثا خروغرافیا كه مخصوص بر اولكه ویا بر مملكتی رسم وتصویر ایلمكدر
اسپانیه وفرانچه وسائرلر كبی   رابعا طوپوغرافیا مخصوص بر یرك رسمیدر بلده قریه قلعه
ناحیه وبونلرده موجود باغ وباغچه تارلا مرعی منابع انهار معادن اسواق اورمان نیستان عمارت
مجیه كبی كه قوانین هندسیه وحسابیه ایله رسم وتعیین اولنور پس جغرافیا بو جمله بر له
هیئت ارضی رسم وبیان ایتمك علمی اولور قوسموغرافیا ایسه بوندن اعمدر علم جغرافیا وعلم
هیئت افلاك ونجوم دخی بونك تحتنده داخلدر   جغرافیانك قسم ثانیسی كه جغرافیای تاریخیه
نامیله مصطلح قلمشلردر منافع متنوعه یی احتوا بر له بقاء نوع بشره باعث اولوب كرهٔ ارضده
واقع مواضعی علی الانفراد رسم وتعیین وبیان ایدر بر علم حقیقیدر یعنی وجه ارضده واقع
براری وبحار وجزایر وانهار وجبال وتلال وخلیج وبوغاز ووادی وصحرا وبلاد ومنابع وسائر كونا
كون منافعی متضمن محللرك فردا فردا رسم ومعرفتی كه اصطلاحات فننده مواضع منفرده علمی
رسومیله تعبیر اولنوب قسم ثانینك موضوع مادیسی بونلردر وبو علمك غایتی كه مسافرت
تجارت مكاتبه مجاهده مصالحه محادده بابنده سهولت ونوع بشرك تمدن واجتماع وسائر امور
وخصوصلرنده منافع عظیمه لری حصولیدر بو قسمك موضوع صوریسی متعلقاتندندر
تتمه كم بوندن صكره متن كتابده بو معنا نوعا تفصیل اولنور   وبعض كتب جدیده لرده جغرافیا
اوچ قسمه تقسیم اولنوب قسم ثالثی پولتقا لفظیله تعبیر ایلمشلر سیاسیه معناسنه كه بو
قسم روی ارضی دولتلره وسلطنت وحكومتلره یعنی پادشاهلره وملوك وسلاطین وسائر
حكامه توزیع وتقسیم ایدوب بو وجه ایله رسم وتصویر وتعیین وتعریفدن عبارت اولمش
اولور   تم تذییل الطابع   امر ثالث بو فنك غایتی وفائده سی ذكرنده در خصوص مذكور
دیباجهٔ كتابده اجمالا اشارت اولندوغندن غیری اطلسده ایدر تمدن واجتماع ناسده
غایت نافع ومفید اولان علوملك بری علم جوغرافیادر كه اعیان دولت واركان سلطنته بونك
علمی جمله دن اهم والزمدر بعض حكما بو علمی سائر علوم عقلیه دن ترجیح وتفصیل ایلدی
زیرا بوندن بی خبر اولان مؤلفات مطالعه ایدركن بو خصوصلرده اعمی واصم مثابه سنده اولور
وحدود ممالكده نزاع واقع اولسه بو فن اول مشكلی حل ایدر ومعاملهٔ جزئیه ده دخی بو علمك
نفعی ومدخلی مقرردر وبو بر فن عجیبدر كه خاطره خطور ایلمین امور غریبه بونده مسطور اولمغله
آدمی مجرب روزگار وواقف احوال دار ودیار ایدر زیرا جمله اقالیم وبلدانی وانلرده اولان نوادری
تفصیل اوزره بلدر خصوصا فی زماننا كه اطراف واكناف جهان كیلرله كشف وبیان
اولنوب روی زمینده بلاد وانهار وجزایر وصحرا وكوهسار وعذایر ومیشه زارلر لو یرنده رسم
اولنوب اطوال وعروض بلاد دقایق ودرجات ایله صحتی اوزره اثبات واحاطه اولندوغندن
ماعدا اهر اقالیم خلقنك سفر وحضرده وقایع غریبه سی وقوعی اوزره بیان اولنمشدر پس

بوفن سیاستك بابنده جمله دن انفع اولوروبوفنی بلوب احاطه ایدن کمسه غایت عزیز ومحمود
دیدکدن صکره برقاچ مصنف ذکرایدوب بعده کرهٔ ارض احوالنی بیان فصلنده دیمشدر
بوفن غایت لازم اولدوغی اول جهتدندرکه کواکبك شرق وغرب وسائرجهاتی ولیل ونهارك
اختلافی وصیف وشتانك سببی وعالم کون وفساده وقوعه کلن حوادثك موقعی احسن
وجهله بونده معلوم اولورو بوفن لزومنك خارجده مثالی بودرکه برواسع دارك مالك اولان کمسه
اول سرایك ایچنده جمله بیوت وحجرات واخور ومطبخ ومخزن وروزن وسائر حالاته واقف
اولسه اماسرای شهرك نه سمتنده درونه محله ده در بلمزسه شهرده بعض فتنه وحریق واقع
اولدقده اول خانه صاحبی کندی دارنه قرب وبعدنی بلمیوب امورنی تدارکده تقصیر
ایدر پس اکا دارك طشره سنی ومحله سنی وهمجوارنی بلکه اباعد واجانبی بلمك دخی مهم اولور
وبالجمله قوسموغرافیا وجغرافیا علمی تمدن واجتماع بشری نظامی لوازمندن اولوب
برکسه که انك رسوم وقواعدن بیلوب استحضاره قادراوله هزارتعب ومشقت التزامی ایله
نیچه بیك ییل سفروسیاحت ایدنلر تحصیل اتدوکی وقوفدن زیاده علم تحصیل ایتمش
اولوروبونك طریقی فکرصائب وذهن ثاقب ایله بوفن کتابلرنه مطالعه واهل ایله مذاکره در
شول شرطله که اولا صحایف عامه یی کوروب حفظ اتدکدن صکره صحایف آتیه ده
رسوم جزئیه یی کورب وهر صحیفه جزئیاتی کلیاتنه الحاق ایلیه یعنی بوتفصیل فلان اجمال
سابقك تفصیلی دردیو تعیین ایده تمام مقاصد فنه واصل اولمش اولورو صحایف عامه دن
مراد اول کلن بش رسمدر بری کرهٔ ارض وماوایکنجی اوروپا اوچنجی آسیا دوردنجی افریقا بشنجی
آمریقا صحیفه لریدر امررابع عالم اجسامك استداره سنده وارضك کری اولمسنده در
تمهید اثبات کریت عناصروافلاك ایچون سوق اولنان ادله دن قطع نظر بومقامده
واجبدرکه امرمزبورمسلم اوله زیرابوفن قواعدی جمله اول اصل اوزره بنا اولنور برغیری حاله
صیبل ومجال یوقدروبورأی فلسفی شرعه مخالف ظن اولنورسه دفع خلجان وحصول
اطمینان ایچون مظهر فیض لایزالی امام غزالی تهافت فلاسفه ده یازدغی بعبارته بو محلده
ایرادوترجمه اولنورکه دیمشدر لیعلم ان الخلاف بینهم وبین غیرهم من الفرق ثلثة اقسام
معلوم اولسونکه حکما ایله فرق انام بیننده اولان خلاف اوچ قسمدر قسم یرجع النزاع فیه
الی لفظ مجرد کتسمیتهم صانع العالم جوهرامع تفسیرهم الجوهربانه الموجود لافی موضوع
ای القائم بنفسه الذی لایحتاج الی مقوم برقسمده نزاع مجرد لفظه راجع اولور مثلا انلر صانع
عالمه جوهردیوب جوهری موضوعده دکل یعنی مکاندن منزه موجود قائم بالذات ایله تفسیر
اتدکلری کبی القسم الثانی مالایصدم مذهبهم فیه اصلا من اصول الدین ولیس من
ضرورة تصدیق الانبیاء منازعتهم فیه قسم ثانی مذهبلری اصول دین دن براصله معارضه
ایلین اموردر پس انلرله اندہ نزاع انبیا تصدیقی ضرورتندن دکلدر یعنی تصدیق انلرى
تکذیب وعکس اقتضا ایلمز کقولهم ان خسوف القمر عبارة عن انمحاء ضوء القمر

بتوسط

بتوسط الارض بینه وبین الشمس من حیث انه یقتبس نوره من الشمس والارض کرة والسماء
محیط بها من الجوانب فاذا وقع القمر فی ظل الارض انقطع عنه نورالشمس مثلا خسوف قمر
کرهٔ ارض جرم شمس ایله جرم قمرمیانه توسط اتمکله قمرك نوری زوالندن عبارتدر زیراقمر
نوری کونشدن اخذ ایدر ارض ایسه کره در وسما جمله جانبدن زمینی احاطه اتمشدر قچان قمر
ظل ارض ده واقع اولسه نورشمس اندن منقطع اولور دیدکلری کبی وکقولهم ان کسوف الشمس
معناه وقوف جرم القمر بین الناظر وبین الشمس وذلك عند اجتماعهما فی العقدتین علی
دقیقة واحدة ودخی معنای کسوف شمس زمیندن افتابه نظر ایدن شخص ایله شمس
میاننده جرم قمرك وقوعی وحیلولتی درو بوحال شمس ایله قمرك رأس وذنب عقده لرنده دقیقهٔ
واحده اوزره اجتماعی وقتنده اولور دیدکلری کبی وهذ المعنی ایضالسنانخوض فی ابطاله اذلا
یتعلق به غرض ومن ظن ان المناظرة فی ابطال هذامن الدین فقد جنی علی الدین وضعف
امره ذکراولنان کلاملری دخی نزاع لفظی کبی ابطالله مقید اولمازز زیرا ابطال ممکن ولازم دکلدر
شول کمسنه که بومقوله یی ابطالده مناظره لوازم دینیه دن ظن ایلیه امردینی تضعیف
وتوهین وجنایت علی الدین ایتمش اولور فان هذه الامور تقوم علیها براهین هندسیة
حسابیة لاتبقی معها ریبة فمن یطلع علیها ویحقق ادلتها ویخبر بسببها عن وقت الکونین
وقدرهما ومدة بقائهما الی الانجلاء اذا قیل له ان هذا علی خلاف الشرع لم یسترب فیه وانما
یسترب فی الشرع زیرا امورمذکوره وقوعنه براهین هندسیه وحسابیه دلالت ایدر برکمسه که
اکا مطلع اولوب تحقیقنه قادراوله سببندن ووقتندن وقدرندن ومدت بقاسندن خبر
ویره اکا دینلسه که بوشرعه مخالفدر اول یقین اوزره استدلال اتدیکی امرده شبهه ایلمز بلکه
شرعده استشکال ایدرکه یقیننه مخالف شرع نیچه اولور دیو توجیهه باشلر وضررالشرع ممن
ینصره لابطریقه اکثر من ضرره ممن یطعن فیه بطریقته وهو کما قیل عدو عاقل خیر من صدیق
جاهل شرعه یولیله طعن ایدنلر ضررندن یولسز نصرت ایدنلرك ضرری اکثر درشکه عدو
عاقل صدیق جاهل دن اولی درد یمشلر بوندن صکره امام خسوف وکسوف حدیثنی نقل
ایدوب اخرنده دیرکه فان قیل روی انه قال فی اخرالحدیث ولکن الله اذا تجلی بشئ خضع له
فیدل علی ان الخسوف خضوع بسبب التجلی قلنا هذه الزیادة لم یصح نقلها فیجب تکذیب
ناقلها وانما المراد ما ذکرناه کیف ولو کان صحیحا لکان تأویله اهون من مکابرة فی امور قطعیة فکم
من ظواهر اولت بالادلة القطعیة لاتنتهی الی هذ الحد اکردینلورسه که اخرحدیثده بیورلدغی
اوزره خسوف تجلی الهی سببی ایله خضوعدر بزدیرزکه بوزیاده نك نقلی صحیح دکلدر صحیح
اولدوغی تقدیرده دخی امورقطعیه ده مکابره دن تأویلی اهوندر چوق ظواهرادله وضوحله
بوحده منتهی اولمیان امور قطعیه مقابلنده تأویل اولنمشدر کیف که نقلی صحیح اولمیه واعظم
ممایفرح به الملحدة ان یصرح ناصرالشرع بان هذا وامثاله علی خلاف الشرع فیسهل
علیه طریق ابطال الشرع ملاحده یی اشاء بحثده مسرورایدن امورك اعظمی ناصرشرع

بونك امثالنی شرعه مخالفدر دیو تصریح ایتمسی درزیرا من بعد شرعی ابطال طریقی امر سهل اولور. وهذا الان البحث فی العالم عن كونه حادثا او قدیما ثم اذا ثبت حدوثه فسواء كان كرة او بسیطا وسواء كانت السموات وما تحتها ثلثة عشر طبقة كما قالوه او اقل او اكثر فالمقصود كونه من فعل الله فقط كیف ما كان امور مذكوره یه تسلیم لازم اولمق انكیچوندر كه بحث عالمك حدوث وقدمنده در حدوث ثابت اولدقدن صكره كری اولسون بسیط اولسون طبقات افلاك وعناصر اقل اولسون اكثر اولسون ضرر یوقدر مقصود نیجه اولورسه فعل باری ایله وجوده كلدوكیدر بوندن صكره اوچنجی قسم اولدر كه انده نزاع اصول دیندن بر اصله متعلق اوله حدوث عالم وصفات صانع وحشر اجساد كبی انلر له بو ماده لرده بحث الزامی ایله بحث وكلاملرین ابطال لازمدر دیو تهافت اولنده بسط مقدمه ایلمشدر بو مقامده امامك كلامنی نقل وترجمه ایلدك تا كه ورع بارد اصحابی امور آتیه یی شرعه مخالفدر دیو رد اتمكله مردود اولور اقناعیات قبیلندن صانمیه لر تحقیق تمهیددن صكره فن اربابنك استدلاندن تحقیقنه شروع ایدلم اطلسك ییدنجی فصلنده مسطور اولان اموری ذكر ایدوب بعده سوق ادله مسلكنه كیده لم صاحب اطلس ایدر لاتین دلنده عالمه موندش دیرلر زیرا كمال لطافت وحسن ترتیب اوزره خلق اولنمشدر پلینیوس كتاب طبیعی نك ایكنجی مقاله سنده دیمشدر امور عالم بری برینه مربوط ونفس عالم بری برنی محیط كرات درو عالمك هیئت طبیعیه سی شكل مستدیر اوزره اولمقدر كرهٔ عالم دینلوب وكری الشكل تصویر ایدن عقلا آثارندن قطع نظر اقتضاء طبیعته راجع نیجه دلایل ایله بو دعوا اثبات اولنمشدر جمله دن نه طرفنه نظر اولنسه شكل محدب كورینور وهر قطعه بر قوس ایدوكی قانون فكر ونظر وتجربهٔ بشر ایله بیلنوب شكل مستدیر اوسع اشكال اولدوغندن غیری ارض وسماده مشاهده اولنان احوال شكل مستدیردن غیریده اولمق محالدر دینلدی كرهٔ ارضی مسطح ظن ایدوب بسیط اولمق فكرن ایدنلر اضحوكهٔ عقلا وسردفتر اغبیادر پس ارض وبحار وجبال وانهار اختلاف اشكالی ایله مجموعی بر كره اولوب مقام استدلالده ارسطو اجسام ثقیله نك مركز ارضه هر جانبدن میلینی بو خصوصده دلیل قطعی طوتدی وغیری اهل فن دیدیلر ظل ارض ایله قمر منخسف اولمق ووجه ارضده سیاحلرك حركتی ایله مواضع طول وارض متغیر اولدوغی دلایل استدلالدن اولوب آنته سی ورپه سی وآنتی پودس وجودی بوندن لازم كلمشدر كذلك پریه سی وانفسی وآتروشی دخی مقرردر وبو الفاظك معناسی دوایر بحثنده بیان اولنور بو مقامده اطلس سیاقی تمام اولدی بزم هیئت كتابلرنده مذكور اولان ادله دندر كه كواكب ثابته قطب حولنده دوایر متوازیه اوزره دونوب قطبه قریب موضعده مدار اصغر اوزره ابدی الظهور اولمسی ودائرهٔ افقه مماس كورینمسی ثابته دن منطقه یه وارنجه بحسب البعد زمان خفالك تزایدی تا بر حده وارنجه كه زمان ظهور وخفا برابر اولا بعده خفا ارتوب زمان ظهور تدریجله اكسله حتی اوبر قطب قربنده ابدی الخفا حاصل اوله وطلوع ایدن كوكبك افقدن نصف نهاره وارنجه تدریجله

ارتفاع

كوكبك اجزاسی شيئا فشيئا طلوع ايدوب كيرو اول منوال اوزره طولوغه سی ودوره سنده
كوكبك مقداری مساوی اولوب افقدن طلوع ايدركن عظيم كورنمه سی زيرا ارضدن مرتفع
ومتراكم اولان ابخره اقتضا ايدركه وراسنده شیء كندی قدرندن زائد كورينه مثلا براوزم
دانه سی صوايچنده بيوك كورنور ودائما روی زميندن سمانك نصفی ياخود نصفنه قريبی
كورنمه سی وكوكبك اهل مشرق اوزرينه اهل مغربدن مقدم طلوعی وغروبده عكسی وشمال
طرفنه كيدنه قطب وكواكب شماليه نك ازدياد ارتفاعی وكواكب جنوبيه نك ازدياد انحطاطی
وجنوبه سير ايدنه بو امورك عكسی وانحداب مياه بحار ستر اتديكی اسافل جبالك توجه
ايدنه اولا اعاليسی كورنوب قريب اولدقجه اسفلی كورنمك ومدت ظهور كوكبده زمان
ارتفاع وانحطاط مساوی اولمق وشمسك معدل اوزرنده ايكن زمان ظهور وخفاسی مساوی
اولدقده طلوع وغروب ايدجك ظلی خط مستقيم اوزره بری برينه مطابق ومقابل اولمق
وبونك امثالی استداره ارض وسمايه نيجه دلايل واردر تذييل الطابع خسوف قمر كره
ارض جرم شمس ايله جرم قمرك مابيننه توسط ايتمكله قمرك نوری زوالندن عبارت ايدوكی
آنفا متن كتابده بيان اولنوب وقت انخسافده صفحه قمرده دائره شكلنده ظاهر ونمايان اولان
ظلمت كره ارضك ظليدر ودائره شكلنده نمايان اولدوغی ارضك كريتنه يقينا دليلدر
ديمشلر واكر ارض كری اولميوب هيئت اخراده واقع مثلا مثلث ويا مربع ويا مسدس الشكل
اولمق فرض اولنسه صفحه قمرده وقت بدرده انخساف تقريبيله ظاهر اولان ظل ارض دخی
دائره شكلنده ظهور ايتميوب اول دخی مثلث ويا مربع ويا مسدس الشكل كورنمك اقتضا
ايدردی كه بو جمله تجربه ومشاهده نك خلافيدر وبو دخی بديهيدر كه جسم مضیء مستديره
حائل اولان جسم كثيف مستدير حجمده جسم مضیء يه مساوی اولسه حائلدن حاصل اولان
ظل اسطوانی اولوب ظلك غلظی طائلا ماطال مساوی اولور وجسم مضیدن جسم كثيف
حجمده زياده اولورسه انك ظلی مخروطی ناقص اولوب ممتد اولدقجه اتساع اوزره اولور واكر
جسم مضی جسم كثيفدن حجمده اعظم اولورسه جرم شمس ايله جرم ارض كبی انك ظلی
مخروطی الشكل اولوب ممتد اولدقجه تضايق اوزره متناهی اولور كه بو جمله نك اشكالی
بالاده صحيفه اشكال هندسيه ده رسم وتصوير اولنمشدر وكذلك حوادث فلكيه امكنه
متعدده ده ارصاد اولنوب وقت محررده جانب شرقده واقع اولان خسوف وكسوف اهالی غربه
كورنمز ووقت عشاده غربده واقع اولان خسوف وكسوف اهالی شرقه كورنمز ووسط سماده
واقع اولان خسوف وكسوف تحت الارض مقابله ده ساكن اولنلره كورنمز وتحت الارض وسط
سماده واقع اولان خسوف وكسوف فوق الارض مقابله ده ساكن اولانلره كورنمز فعلی هذا
فوق الارض وسط سماده واقع اولان خسوف غرب اهاليسنه شرق اهاليسندن مقدم
كورنور وشرقيلرك طلوع وغروبی غربيلرك طلوع وغروبندن مقدم اولور كه
بو احوال كره نك غيريده اولمق احتمالی يوقدر وبو جمله دن قطع نظر هند شرقی وغربيه

بحر محیط ایله سفر وشرقاً وغرباً دریای مرقوم ایله کشت وکذار امکانی ظاهر اولوب غربدن
کیدوب شرقدن طولاشوب کلن سفینه لر احوالی استدارهٔ ارض دعواسنی اثبات
واستحکامنه دائر سوق اولنان بالجمله براهین وادله نك خاتمه سی اولوب باب منازعه یی سد
ایتمشدر تم تذییل الطابع قاعدهٔ استداره یه مبنی فنك مسائل غریبه سی واردر هم
سئوال وهم استغراب اولنور اولی یوم واحد اوچ شخصه نسبت مغایر اولمق مثلا بر موضعدن
اوچ شخصك بری شرقه وبری غربه کیدوب بری برنده اوتورسه اول کیدنلر خط مستقیم
اوزره حرکت متساویه ایله یوریوب شرقی غربدن وغربی شرقدن کلوب برکونده اول شخص
یاننده جمع اولسه لر اول کون واقفه نسبت جمعه اولسه غربی یه نسبت خمیس وشرقی یه
نسبت سبت اولور سری بودرکه غربینك ایام سیری یدی کون اولسه مسیر شمسه موافق
کیتمکله شرقینك وقت غروبندن بونك وقت غروبی صکره اولور مثلا سبع دور قدر مؤخر
اوله رق بو تفاوتدن یدی کونده برکون وبر کیجه نقصانی حاصل اولوب اکا نسبت اول کون خمیس
دوشر کذلك شرقینك سیری مسیر شمسه مخالف اولمغله غربینك عکسی سبع دور مقدم
غروب ایدوب یدی کونده اجزاء تقدم اجتماعندن برکون برکیجه حاصل اولور ویوم مزبور اکا
نسبت سبت دوشر ایکنجی بودرکه وجه ارضده بر بئر عمیق واوزرنده بر مناره اولسه قوی دبنده
بر کاسه یی طولدروب اول صویی رأس مناره ده کیرو اول کاسه یه قوسه لر الیوب زیاده کلور زیرا
دائره مرکزدن بعید اولدقجه قوسنك انحدابی قلیل اولور عناصر اجزاسی نه حیزده
اولورسه کره دن بر قطعه در کاسه اغزنده واقع دائره قوسی اشاغیده منحنی ورأس مناره ده اکا
نسبت مستقیم اولمغه قریبدر اول اجلدن بر فضله لازم کلور اوچنجی بودرکه بر مناره
شرفه سنده ایکی یردن بر حجر القا اولنسه مابین مسقط حجر مسافه ده کمتردر مثلا شرفه نك
بر کارندن بر کاری ایکی ذراع اولسه مابین المسقط ایکیدن اقل کلور کذلك ایکی دیوارك
سقف واساس محللرندن بعدی مساوی دکلدر زیرا ایکی شاقولك مبدأ ومنتهاسی بر اولماز
کیتدکجه تقارب مرکز ارضده تلاقی یه منتهی اولسه کرکدر تنبیه بو مسائل مستغربه
تصحیحنه بر قید لازمدر ذکر اولنان مناره ودیوار غایت یوکسك وبئر زیاده عمیق کرکدر که
قدر محسوس تفاوت ظاهر اوله لاحقه بوندن اقدم بو مسائله مشاکل اوچ مسئله خاطره
خطور ایدوب مسائل فقهیه یه ارجاع ایله شیخ الاسلام بهائی افندیدن استفتا اتمشیدم
جواب صادر اولمغله فیض اقدس جانبنه توجه وشرحنه متعلق عالم معنادن وارد اولان
مزایا ایله تفکه اولنوب اسمنه الالهام المقدس من الفیض الاقدس دیمشیدم مسئلهٔ اولی
زید انکلیس کیلری ایله عرض تسعینه واردقده التی آی کوندز والتی آی کیجه اولمغله مدت
مذکوره ده اوقات خمسه صلاتنی وصوم رمضانی نه وجهله ادا ایدر مسئلهٔ ثانیه زید عمرو
ایله اشتراطدن اولان طلوع الشمس من المغرب مسئله سنده مباحثه ایدوب زید بو مسئله یی
قواعد هیئته تطبیق ممکندر دیسه عمرو انکار ایلسه زید تقی الدین راصد قولنجه منطقة البروج

میل

میلی کلیدن چقوب تدریجله زمان مدیدده افق استوایه منطبق اولور سایر سیارات
منطقه لری دخی انك کبی منطبق اولمغله محل غروبدن طلوع اتمش اولور دیو وجه توفیقی
بو وجهله بیان ایلسه عمرو انکارنده مصر اولوب بو وجهله توفیق ممکن دکلدر اگر ممکن اولورسه
طلاق ثلاثه ایله عورتم مطلقه اولسون دیسه طلاق واقع اولور می مسئلهٔ ثالثه زید
مکه شهرندن غیری یرده بر مکان واردرکه اول مکانده جهات اربعه قبله در دیسه عمرو انکار
ایدوب نفی واثباته عتق رقبه تعلیق ایلسه لر قنقیسنك واقع اولور بو اوچ سؤالك جوابنه
تعرض اولنیوب شرحی ایله اکتفا اولنمشدر مراد ایدن شرحن کورر بوتده ادنی ملابسه ایله
ذکر اولندی امر خامس اجمال حال افلاك وعناصرده در چون سابقا اشارت اولنمشیدی
عالم اجسام بری برینی محیط کرات وعناصر اوزرنده افلاك بصل مثال طبقات اولوب مجموعی
بر طوب شکلنه کرمشدر وسطنده بر نقطه که مرکز ارض ومرکز عالمدر جمیع جهتدن تحت
حقیقی اولدر وفلك اعظم جمله یی محیط اولمغله فوق حقیقی ومحدد جهاتدر نجومدن معرا
اولمغله فلك اطلس دخی دیرلر برکون برکیجه ده شرقدن غربه دورینی تمام ایدر واچنده
اولان افلاکی دوندرر طلوع وغروب یومی انك حرکتی ایله در قطبلری قطب عالم ومنطقه سی
معدل النهار تسمیه اولنورلر اندن اشاغی فلك البروج وفلك ثوابتدر اون ایکی برج انك
منطقه سنده تقسیم اولنوب ثوابت یلدزلری جمله انده اثبات اولنمشدر غربدن شرقه حرکت
ایدوب التمش التی سنهٔ شمسیه ده بر درجه قطع ایدر ویدی سیاره دن غیری جمله کوریننن
کواکب بو فلکده در بعده فلك زحل غربدن شرقه دونوب یکرمی طقوز ییل بش ای التی
کونده دورینی تمام ایدر بعده فلك مشتری غربدن شرقه اون ایکی سنه ده بر دور تمام ایدر
بعده فلك مریخ دخی انك کبی دونوب بر ییل اون آی یکرمی ایکی کونده بر دوره قطع ایدر بعده
فلك شمس غربدن شرقه تقریبا اوچیوز التمش بش وربع کونده دورینی تمام ایدر ودوره دخی
اولمق قطعی دکلدر بعده فلك زهره سنهٔ شمسیه ده بر دفعه بعده فلك عطارد دخی
انك کبی بر سنه ده وفلك قمر یکرمی سکز کونده جمله غربدن شرقه حرکت ایدرلر بونلرك
تفصیل احوالی هیئت کتابلرنده مذکوردر پس فلك قمر بر مجوف کره درکه عناصر اربعه انك
ایچنده واقع اولوب ارض ایله مائی کرهٔ هوا احاطه ایدوب هوایی دخی کرهٔ نار محیط اولمشدر
عنصر تراب ثقیل مطلق اولمغله تحت حقیقی ده مرکز عالمه منطبق دوشمشدر بو ترتیب اوزره
تذییل الطابع اول مبدئ بدایع الصنایع جناب حکیم خلاقك اذن وارادت علیه سیله
جمیع اجرام افلاك واجسام عناصر اوراق کلم مثال بر برینك درونده حال کرات عدیده
اولوب علی الترتیب کبراسی صغراسنی محیط ومحدق وجمیع جهاتدن مماس ومنطبق
جمله سی کرهٔ واحده شکلنه کیروب عالم جسمانی قوت وقدرت قادر مطلق ایله بو نظام
بدیع الانتظام حکمت ارتسام اوزره طرح وتأسیس اولندوغنده ارباب فن هیئت واصحاب علم
حکمت باجمعهم متفقلردر لکن بو بله بر هیکل غریب الترکیب وعجیب الشکلك اجزاسی

تشریحنده یعنی هیئت عالمی تفصیل وبیاننده بسط کلام وتمهید مرام ایلدکلرنده کاه اجرام
مرقومه نك عددلرنده وکاه کیفیت اوضاع وترتیبلرنده وکاه حرکات وسکناتلرنده وبونلره
متعلق امور وخصوص سائره یی تحریر وبیاننده اختلافدن خالی اولمیوب مناهج مختلفه یه
سالك اولدیلر پس علم هیئت وحکمت ظهور ایلدوکی زماندن تا بو زمانه کلنجه حکماء
فیثاغورسیین وانلره تابع بعض متأخرینك وجمهور حکماء مشائین وانلره تابع اکثر
هیویینك هیئت عالم احوالنه دائر امارات وادله لری اوج نوع شکل وصورتدن نتیجه ویروب
وهر شکل وصورتك زیر نقاب حجابنده مستور ومتواری شاهد معنای دلارام مقصود
شرح وبیانیله ظاهر وبدید اولدقده لاجرم هر نوعدن جلوه کر میدان شرح وبیان اولان
شکل وصورت عالمده قوانین حکمت وهیئت اوزره مشاطهٔ براهین وادلهٔ قویه ایله مزین
اولان دیدار صورت ذر بایه ناسدن بر بلوك طائفه فریفته اولوب روایات ودرایات مختلفهٔ
جمهور حکمایه کونه اختلاف فیله اوج مذهب مستقلها فراغ وعالم جسمانینك یعنی کرهٔ عالمك
تفصیلی ورسم وتصویر وتسطیحی مذاهب ثلاثه عنوانیله اشتهار بولدی مذهب اول
سردفتر حکما اولان ارسطونك واکا تابع رئیس علم هیئت اولان بطلمیوس مذهبلریدر
مذهب ثانی حکمای متقدمیندن فیثاغورس وافلاطون ومتأخریندن صاحب رصد
قوپرنقوش نام حکیم مذهبلریدر مذهب ثالث بونلردن متأخر وصاحب رصد تیقهوبراهه
نام حکیمك مذهبیدر علماء لاتینك رأی اول اوزره اولان هیئتنه هیئت قدیمه ورأی ثانی وثالث
اوزره اولانه هیئت جدیده دیرلر انجق غفلت اولنمیه که احوال مرقومه یه اعتماد واعتقاد
امور دینیه ولوازم اعتقادیه دن اولمیوب کرهٔ عالم هر نه شکل وصورتده اولورسه اولسون
واجرام واجسام ترکیبی هر نه کیفیتده بولنورسه بولنسون وبو چرخ فلك هر نه تقریب
ایله دونرسه دونسون عالمك جمیع اجزاسیله حدوثی انکاره مجال اولمدوغنه وبو هیکل
بدیع الشکل صانع پر کمال جناب متعالك صنعی ایدوکندن غیری یه طریق محال اولدوغنه
اعتقاد واعتماد لوازم دینیه دن ایدوکی متن کتابده شرح وبیان اولندی واکرچه امر مزبورده
مذهب اول مرجح وجمله یه مرغوب ومقبول ومعتبر ومذهب ثانی وثالث مردود ودائرهٔ
رغبت واعتباردن مطروددر مع هذا اینه هر شکل وصورتده صور اجرام عالیات واشکال
اجسام سفلیات اخلاصه وجه تفاصیل کائنات هر حالده که عین اعتبار وچشم تأمل واختبار
ایله نظر اولنسه بو بارکاه الهی وکارکاه صنع نامتناهیده اولقدر دقایق اسرار وحقایق اوضاع
واطوار مشاهده اولنور که بنان بیان عد واحصاسنده قاصر ولسان تقریر استقصاسنده
عاجز ومتحیردر بناء علی هذا مذاهب ثلاثه اربابنك احواللرینی تفصیله وبراهین وادله لرینی
نقل وتحریره اکرچه بو محلده وسعت یوق لکن اشبو کتاب مستطاب جهان نما اسمیله مسمی
قلنمغه حسب حالنه موافقتی التزام ایچون بو تماشاکاه فسیحة الفضای جهانده هر کسك
بلدوغنی کوردوکنی بیلك واشتمك ارباب استقصانك مقتضای رشد کامل العیار واقتضای

طبع معارف ارتساملری اولمغله بو بابده فرق ثلاثه نك اجمال حالی ایراد اولندقده هر برینك
رأینه کوره احوال جهان تصورینی وکرهٔ عالم تخیلنی تسهیل وتهوین ایچون اقوال وارالرینه
مطابق اشکال وصور دخی الحاق اولندی مذهب اول معلم اول ارسطو تلسك واکا تابع
بطلمیوس وانلره تابع اولنلرك مذهبیدرکه حکمای اسلامك دخی اکثری حکیم
مرقومك فلسفیانده رأینی اخذ وقبول ایلمشلردر پس حکیم دانای مرقومك رأی رزین اصابت
قرینی اوزره اجرام اثیریه یعنی افلاك کلیه متن کتابده تعداد اولندوغنه مطابق طقوزه منحصر
اولوب بو جمیع اجرام عالیات وعناصر سفلیاتك حاق وسطنده بر جزء متوهم واردرکه اول
جزء متوهم مرکز عالم وزیر پای جمیع امم در وبو طقوز عدد سماواتك اکبر واعظمی فلك
اطلسدرکه محدد جهات ومعین ازمان واوقاتدر فلك مرقوم افلاك سائره یی قبضهٔ حکومت
وزیر دست مکنته الوب یکرمی دورت ساعتده بر کره جمیع کواکب نیرات وثابتات وسیاراتله
شرقدن غربه دور ایدر پس دائما غروب وطلوعکه لیل ونهار وروز روشن وشب تارده واقع
اولورانك حرکتنه منوط ومربوطدر وبو افلاك تسعه نك فلك اخیری فلك قمردرکه کائنات
جوی وعالم کون وفسادی جمیع جهاتدن محیطدر وکرات چهارکانهٔ عناصرانك درونده
مرتبه سنجه قرار وثبات بولمشدر وعلی کل حال جانب محیط جهت فوق وجانب مرکز جهت
تحت اولوب بسیط ارض وماده یعنی روی کرهٔ ارض وماده سائر وماشی اولان اشخاصك
سرلری فلك قمر سمتنه وپالری مرکز عالم جهتنه واقع اولدوغی مقرردر وبو مذهب اربابی
امور مرقومه ده اتحاد واتفاقدن صکره بعض اموردده اختلاف ایدوب اولا بعض افلاکك
اوضاع وترتیبنی تقدیم وتأخیر ایله بری برلرینه مخالفت ایتدیلرکه اختلافلری کتب هیئتده
مسطوردر ثانیا افلاکك عددلرنده اختلاف ایدوب اکثر متقدمین وانلردن ارسطو دخی
افلاکی سکز عدده حصر ایدوب محرك اول فلك البروج یعنی فلك ثوابتدر دیدیلر وبعضیلر
رصد یله فلکیاتده طقوز حرکت حس ایدوب افلاکی طقوزدر دیوب فلك اطلسی
محرك اول تعیین ایتدیلر اکثر اسلامیان رصدلری دخی بوکا مطابق کلوب طقوز فلکدن
نقصانه قائل اولمیوب زیاده یه دخی تجاوز ایتمدیلر بعده طول زمان ومرور ادوار ایله جانب بجانب
رصدلر بنا والات تدارك اولنوب امر ارصادده زیاده اهتمام ایتدیلر مع هذا میل کلی یی حقیقی
اوزره تعیینده موافقت وبو امرده حقیقت میسر اولمیوب بو مذهبك بعض رجالی بوکا ذاهب
اولدیلرکه فلك البروجك حرکت ثانیه سندن صکره ینه شرقدن غربه وغربدن شرقه کاه
اقبال وکاه ادبار ایدرك بر غریب الطور حرکتی اولا وینه شمالدن جنوبه وجنوبدن شماله تزلزل
واضطراب ایله رعشه امیز بر عجیب حرکتی دخی اوله که بو حرکتلر میل کلیده مجریلری اولان
اختلافك سببی اولمش اوله پس فلك البروجك فوقنده بو ایکی حرکته باعث وبادی اولور ایکی
عدد فلك دخی اقرار ایدوب والات رصدیه لری مقتضاسنجه بو فلکلر مضی وشفاف اولوب
کمال صفوتلرندن ناشی بونلری کاه بلوری وکاه جمدی وکاه آبی اسمیله تسمیه ایتدیلر ومحرك

اول اولان فلك اطلسی بونلرك مافوقنده فرض ایدوب عدد سماوات كلیه حكمای مرقومون
عندنده احدی عشره یه بالغ اولدقده اصحاب ادیان وارباب ایمان اولان سعادتمندان
بو مسافرخانهٔ دارفنای دنیاده مدت اقامتلرینی تكمیل ایدوب داربقای آخرته انتقاللرنده
من فضل الله تعالی كندولرینه جای مجازات ومحل مكافات اولور بر مقام پرنظام جنت احتشام
مهیا ومقرر ومحقق اولمغله متكلمون نصارا مافوق سماء حادی عشرده بویله بر فلك عظیم الشان
فرض ایدوب نامنه فلك اهل ایمان وقرارگاه سعادتمندان تسمیه ایدوب طبقات سماوات
بونلرك عندنده عدد اثنی عشره ده قرارداده اولدی ثالثا خلا وملاء امرنده اختلاف ایدوب
اگرچه كلیات وجزئیات سماوات خلالنده فضله ویاخود خلا اولمدوغنده اتفاق ایدوب سر
طریقلری بطلمیوسه جملة تابع اولدیلر لكن ماوراء سماواتده بحثی متواتر اولان خلا وملاء
امرنده كه آنافساغوراس وبعض حكماء اوائل بو خلایی ماده دن مجرد بر بعد موجود دیمكله
ومتكلمون اسلامیون بعد موهوم ایله تفسیر ایتمشلردر اختلاف ایدوب بعضلری ملاء
وخلا امتناعنی براهین حكمیه ایله اثبات صددنده اولمشلر وبعضلر ماوراء سماوات مرقومه یه
الات رصدیه تأثیری وعقول بشرك حدتی نافذ اولمز محال ایله مجهول اولان شیئدن بحث
ومجهولاته وضع نام وشان قدم وتقالك امتدادی مقدارندن بحث كبی مكابره وجربزه دن
غیری یه مؤدی اولمازدیو بو بابده سكوتی ترجیح ایتمشلردر پس افلاك كلیه یی طقوزه
حصر ایدنلرك رأیی مرغوب وبو رأی حكمای اسلام عندنده دخی پسندیده ومقبول وآرای
سائره مردود وعند العقلا متروك ایدوكی محلنده تفصیل اوزره شرح وبیان اولنمشدر انجق
علی كل حال مجرد افلاك كلیه تعیینی احوال سموات ضبطنه وفا ایتمیوب ارباب حكمت وقتا كه
سبعهٔ سیاره یه عارض اولان اموری مشاهده یعنی كواكب مرقومه ده گاه استقامت وگاه
اقامت گاه سرعت وگاه بطو وگاه رجعت وگاه شمس كبی میل كلیدن عبارت اولان ایكی
انقلاب نقطه لری بینلرینه سیری تخصیص وگاه سیارات سائره كبی ایكی انقلاب نقطه لرینی
شمال وجنوبه عظیم مسافه تجاوز ایله دور وسیر وضیالری گاه زیاده وگاه نقصان وبو كونه
حالات ایله گاه ارضه قریب وگاه ارضدن بعید واحوال خسوف وكسوف دخی مطرد اولمیوب
گاه كلی وگاه جزئی الحاصل سماواتده بو كونه امور مختلفه یی نظرده معاینه وملاحظه
ایلدكلرنده اسباب وعللنی شرح وبیانده وتقویم وتعدیل وتنظیم وتسویه ده افلاك كلیه
درونلرنده یعنی متحد المركز ایكی سطح متوازیلری بیننده واقع ثخنلرنده ارضی شامل
وغیر شامل مركزلری وقطبلری متحد ومختلف وغلظت ورقتده متساوی وغیر متساوی
نیچه نیچه اجزا فرض ایتمكه محتاج اولدیلر وبونلره افلاك جزئیه وافلاك ثانیه دیدیلر
بو بابده رأی بطلمیوسی حكمای اسلام دخی ترجیح ایلملریله فن هیئت طالبلرینه تخییل اجزای
افلاك آسان اولمق ایچون حكیم مزبورك رأینه مطابق اجزاء افلاك بو محلده اجمالا تعداد وتعیین
اولندقده بو بابده توارد ایدن معقولات محسوس اولمق وتصورات وتخیلات صفحهٔ بیانده

تجسم

تجسم ایدوب بالمعاینه دیدهٔ غرور بینشه یه تماشاگاه مرام اولمق ایچون افلاك كلیه اجزاسنك
اشكال وصوری رسم وتصویر اولندی وتعداد وترتیب افلاكده متن كتابه موافقت اولنوب
اجزاء افلاك كلیه اجمالی دخی اول ترتیب اوزره ایراد واعلادن ادنی یه وبالادن سفلی یه تنزل
طریقی مراعات اولندی فعلی هذا فلك اعلی كه فلك تاسعدر وفلك الافلاك وفلك اعظم
وفلك اطلس وغیر نام وشان وعنوانیله شهرتیاب اولمشدر كتب هیئتده تفصیل وآنفا
اجمالا اشارت اولندوغی اوزره مركزی مركز عالم وقطبی قطب عالم ایكی سطح متوازی برله محاط
بر جرم كریدر جمیع اجرام واجسامی احاطه برله عالم جسمانی كندویه نهایت بولمشدر سطح مقعری
جوفنده اولان فلك ثوابتك سطح محدبنه مماس لكن ماورای سماواتده خلا وملاء امتناعی فرض
اولنمغله سطح محدبی بر شیئه تماسدن بری ونقوش كواكب ونجومدن دخی عاری اولدی فلك
مرقوم بو كونه وسعت وعظمت ایله مركز عالم حولنده شرقدن غربه حركت ایله درونده اولان
افلاكی جملة وناری وهوانك بر جزئنی دوندروب یكرمی دورت ساعتده دورینی تمام ایدر فلك
مرقوم ثخننده اجزا یعنی افلاك جزئیه فرض اولنمغه احتیاج اولمیوب انجق دوائر عظامدن
معدل النهار دائره سی بونك محیطنده ایكی قطب منتصفنده فرض اولنمشدر بعده فلك
ثامن كه فلك ثوابت وفلك البروج نامیله مشهوردر وفلك اعظمك جوفنده قرار وثبات ایله
معروفدر مركزی مركز عالم وقطبی قطب عالمدن بر جانبه مائل ایكی سطح متوازی ایله محاط
بر جرم كریدر سطح محدبی فوقنده اولان فلك اعظمك سطح مقعرینه مماس وسطح مقعری
جوفنده اولان فلك زحلك سطح محدبنه مماسدر كواكب ثابتهٔ نامعدوده ونامحصوره ایله
محلی ومزین وتصاویر مخیلهٔ بروج اثنا عشر ایله منقش وملوندر ومحرك كل اولان
فلك الافلاك كیله مركز عالم حولنده شرقدن غربه حركت ومرافقت ایله یكرمی دورت ساعت
زمانده دورینی تمام ایلدیكندن غیری حركت ذاتیه ایله قطب عالمدن غیری قطب اوزره
ومعدلدن مائل منطقه اوزره غربدن شرقه دوغرو آهسته آهسته حركت ایله ثخننده
مركوز ثوابتی وثخننده موجود بالجمله افلاكی اول جانبه الوب كیدر بعضیلرك رأی اوزره قرق
بیك وبطلمیوس قولی اوزره اوتوز التی بیك سنهٔ شمسیه ده دورینی تمام ایدر حتی بعض حكما
بو دورك مدتنه بطلمیوس سنه سی دیوب مدت مرقومه تماممنده امور عالم با تقدیر خدای
لم یزل سرتاپا تجدد ایدر دیمشلر فلك مرقومك ثخننده افلاك جزئیه فرضنه حاجت مس
ایتمیوب انجق دوائر عظامدن منطقة البروج دائره سی فلك مرقومك محیطنده فرض
اولنوب اشكال بروج اثنا عشر بو منطقه نك نفسنده تعیین اولنمشدر یعنی بروجدن هر برنده
فلك مزبورك اول مقدار حصه سنده رصد اولنان كواكبك مجموعهٔ هیئتی بر شكله مشابه
مشاهده ایدوب اول بروجك اسماسنه وجه تسمیه اولمشدر مثلا برج حمل فلك مزبورك
ساحه سنده بر حصه در كه اول حصه داخلنده رصد اولنان كواكب بر خط ایله بری برلرینه
وصل اولنسه اندن شكل حمل ظاهر اولور باقیسی دخی بو كا قیاس اولنه وفلك مرقومك تماما

مسافهٔ فسیحة الفضاسنده کتب ازیاج وکتب صورکواکب ناطق اولدوغی اوزره قدمانك
رصدلری مقتضاسنجه بیك یکرمی ایکی کوکبی محتوی ذی الروح وغیری یه مشابه قرق سکز
صورت تخییل اولنمشدرکه اوچیوزقرق الّی مرصوده یی اشتمال برله اون ایکیسنی معلوم
ومشهور اولان بروج اثناعشر اسمیله تسمیه ایلمشلردر وصورمرقومه نك یکرمی بری منطقه نك
جانب شمالنده واقع اولوب کواکب مرصوده دن اوچیوز الّتمش کوکب صورمرقومه ده ضبط
اولمشدر واون بش صورت منطقه نك جانب جنوبنده واقع اولوب کواکب مرصوده دن
اوچیوز اون الّتی کوکب بونلرك ساحه سنده تعیین اولنمشدر انجق خفی اولمیه که فلك مرقومك
ساحه سنده ارصاد قدما مقتضاسنجه کرك صورکرك کواکب تعداد اولندیغی اوزره در
لکن یکی دنیا ظهور ایدوب غربدن شرقه وشرقدن غربه مرور وعبور امکانی حصول پذیر
اولدقده بحر محیط جنوبی ایله خط استوا ماوراسیله هند وچینه کشت وگذار ایدن
سفینه لر ایله حکمای غربیه دن علم رصد ماهرلرینك بعضیلری اقطار شرقیه یه سفر
وسیاحت واول اکافی سیر وتماشا ایلدکلرنده کوردیلرکه قطب سهیل اقطارنده نیجه کواکب
واردرکه قدما رصدلرنده وکتب صورکواکبده نام ونشانلری معدوم دفترازیاجدن خارج قالمشدر
پس اول قطرده مجددا طقسان کوکب رصد ایدوب ضبط وزیجیرلرینه قید ایدوب
کواکب مرقومه مواقعندن تشاکل ایدن اشکالی اون ایکی صورته تشبیه ایدوب حالا
کواکب مرصوده عددی سحابیدن غیری بیك یوز اون ایکی یه وصورکواکب الّتمش صورته
بالغ اولوب بو زمانده تصنیع وتسطیح اولنان کراة مجسمهٔ افلاك بو جمله صورکواکبی شمول برله
تصویر اولنه کلمشلردر اسلامیان زیجلرینه مدخل اولمق ایچون صورکواکب مرقومه بو محلده
تمامیله ذکر اولندی منطقة البروجده واقع اولان صورکواکب اسماسی بونلردر حمل ثور جوزاکه
توأمان دخی دیرلر سرطان اسد سنبله که عذرا دخی دیرلر میزان عقرب قوس که
رامی دخی دیرلر جدی دلوکه ساکب الماء دخی دیرلر حوت که سمکتان دخی دیرلر منطقة البروجك
شمالنده واقع اولان صورکواکب بونلردر دب اصغر دب اکبر تنین قیقاوس
عواکه صیاح دخی دیرلر جاثی علی رکبته سلباق طائرکه دجاجه در ذات الکرسی
برشاوش که حامل رأس غولدر ممسك الاعنه حواکه حیه یه تمسك ایتمشدر
حیة الحوا سهم عقاب که نسر طائر دخی دیرلر دلفین قطعة الفرس فرس ثانی
مرأه مسلسله مثلث منطقه نك جنوبنده واقع اولان صورکواکب بونلردر قیطس
جبارکه جوزا دخی دیرلر نهر ارنب کلب اصغر کلب اکبر سفینه سجاع باطیه
غراب قیطورس سبع مجمره اکلیل جنوبی حوت جنوبی رصد جدید ایله
بولنان اون ایکی صورت بونلردر عنقا غرنوق غلام هندی طاوس هندی
نحل هندی مثلث جنوبی کلب بحری ذبابه حوت ذوالجناح اژدها غراب البین
حمامهٔ نوح فلك ثوابتك مشتملاتی بروجه اجمال تعداد وکیفیت احوالی اجمالا ایراد اولندی

وبالمعاینه معلوم

وبالمعاینه معلوم اولمق ایچون فلك مرقوم اشکال بروج وصورکواکبیله بومحلده
رسم وتصویر اولندی بعدهذا افلاك کواکب هفتگانهٔ سیاره نك هیئاتی وکیفیت
احوالی اجمالا ایراد اولنور پس سبعهٔ سیارهٔ مرقومه سماواتی جمله سندن فلك سابع که
فلك زحلدر فلك شمسك فوقنده اولوب افلاك علویین عنوانیله شهرتیاب اولان افلاك
ثلاثه نك اعلاسی واعظمیدر وکوکب زحل کیوان لقبیله ملقب اولوب اهل نجوم بو کا نحس
اکبر وهندو پیکر دردیمشلر نتکیم مشتری سعادت کستره سعد اکبر ومریخ احمر جلاد
منظره نحس اصغر دیمشلردر ومنظره بانوی سما زهره زهرا ودبیر سما عطارد خوب سیما
فلك شمسك تحتنده قرارداده اولملریله سفلیین اسمیله تسمیه اولنوب علویین وسفلیین
جمله سنه نام دیگر ایله خمسهٔ متحیره دیمشلردر وکذلك شمس منیره نیر اعظم وقمر خوب
منظره نیر اصغر دینلوب بو جمله نك زمره سی سبعهٔ سیاره نامیله مشهور اولمشدر افلاك
مرقومه هیئاتی تسطیح وتصویره وشرح وبیانه شروعدن مقدم جملهٔ سیارات احوالنه
شامل قوانین هیئتدن بعض قانونك ذکری تقدیم اولنمق لازمدر قانون اول هرکره که
ایکی سطح متوازی ایله محاط اوله یعنی سطحین بیننده واقع اولان بعد فی جمیع الجهات مساوی
اولوب فلکك بعض جزئی اغلظ وبعضیسی ارق اولمغله مختلف اولمیه فلاجرم بو وجه اوزره
متشابه الثخن اولان ایکی سطحك مرکزی کره نك مرکزیدر ومرکز کره مرکز عالمدر قانون ثانی
هر فلك مجسم که ارضه شامل اولوب ارضی محیط اوله ذکراتی فلك ممثل فلك حامل وفلك
مایل کبی فلاجرم اول فلکك ایکی سطحی متوازی اولور پس فلك تدویرکه افلاك سیاره ده
ومذهب مختارده فلك شمسك غیریسنده اثبات اولنمشدر ارضه شامل اولمدوغندن غیری
سطح مقعرینه اعتبار اولنمغله تعریفدن خارجدر وبزمانحن فیهمزه رجوع ایدوب دیرزکه زحل
ایچون ارباب هیئت اوچ عدد فلك اثبات ایدوب اولکی فلك که فلك کلیدر مرکزده منطقه ده
قطبلرنده حرکتده فلك البروجه مشابه اولدوغی ایچون ممثل دیدیلر ایکنجی فلك خارج
المرکزدرکه ممثلك تحتنده واقع اولوب تدویری متحمل اولدوغی ایچون حامل دیدیلر اوچنجی
فلك تدویردر کوکب زحل بونك جرمنده مرکوز اولوب معادوران ایلدوکی ایچون تدویر
دیدیلر فعلی هذا از خلك فلك ممثلی که فلك کلیدر ایکی سطح متوازی برله محاط برجرم کریدر
سطح اعلاسی فوقنده اولان فلك ثوابتك سطح مقعرینه وسطح ادنی سی تحتنده اولان فلك
مشتری نك سطح محدبینه مماسدر فلك مرقوم فوقنده وتحتنده معدود افلاك کلیهٔ سائره کبی
اولا فلك اعظمك حرکتنه تابع اولوب حرکت اولی ایله مرکز عالم حولنده شرقدن غربه
حرکت ایدر ثانیا فلك ثامنك حرکت ذاتیه سنه تابع اولوب غربدن شرقه کیدر ثالثا بالاده
مذکور رأی مردود اوزره فلك ثامنك عرضا اضطراب وتزلزل ایله واقع رعشه آمیز حرکتی
تأثیریله متأثر اولوب شمالدن جنوبه وجنوبدن شماله رعشان ولرزان تزلزل ایدردیرلر کیف
ماکان حرکات مرقومه نك جمله سی طبیعی وذاتی اولمیوب افلاك سائره حرکاتندن

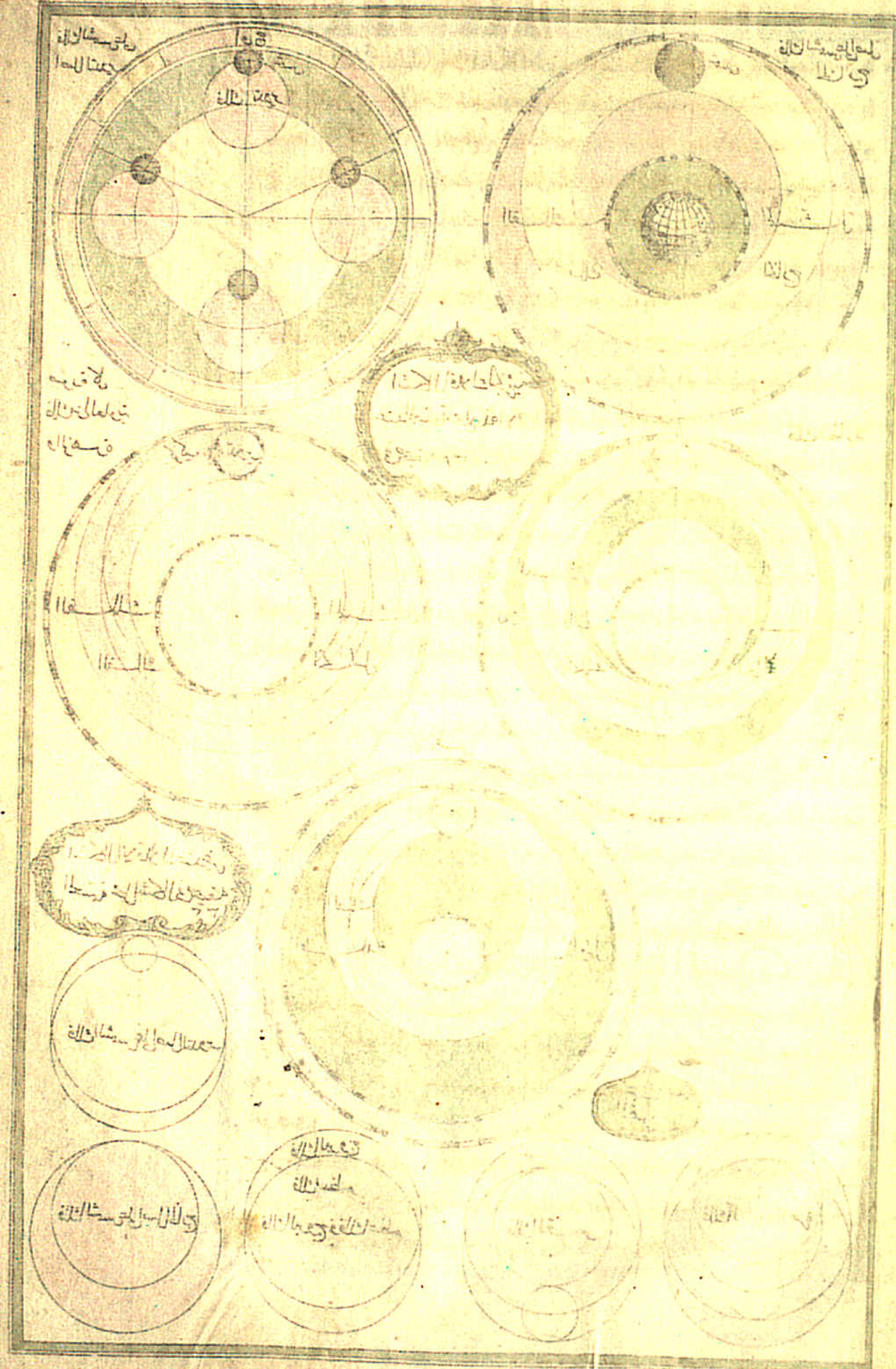
ناشی حرکت بالعرضدر لکن هر فلکك حرکت مخصوصه ایله دخی حرکتی مقرر وکندویه مخصوص
محور وقطبلر اوزرنده دوران ایدوب دورینی تمام ایتمك محقق اولمغله فلك زحل دخی حرکت
ذاتیه سیله غربدن شرقه حرکت وعند الحساب مدت معلومة المقدارده دورینی تمام ایدر
فلاجرم فلك مرقومك تحتنده اولان کرات افلاك دخی بالعرض وبالذات حرکت شرقیه
وغربیه ایله متصفلردر لکن کواکب هفت کانهٔ سیاره یه عارض اولان اقامت واستقامت
ورجعت وبطو وسرعت وارضه قربیت وبعدیت وسائر مجرد بحسب الرؤیه رونما اولان
امور مختلفه نك تنظیم وتسویه امری افلاك کلیه نك ثخون ودرونلرنده مختلفة الاطوار والادوار
افلاك ثانیه یعنی افلاك جزئیه اثباتنی اقتضا ایتمکله مرآت هیئتلری صور مختلفه کوستردی
وبو محلده تسطیح وتصویرلری امرنده مهما امکن حسب حاللرینه موافقت اولندی فعلی هذا
زحلك حسن حالی وجودت نظامیچون فلك کلیسنك جرم داخلنده یعنی ایکی سطح متوازی ایله
محاط ثخنی درونده حامل نامیله فلك ثانی تقدیر ایتدیلر لکن غفلت اولنمیه که بو افلاك جزئیه
حقیقتده حس اولنمیوب نظرده دخی معلوم اولماز مجرد فلکلرده کورینن احوال مختلفه
تسویه سیچون فرض اولنوب کویا که اجزاء مرقومه مقام اعضاده حسن ترکیبدن کلی فلك
ایچون تقدیر اولنمشدر پس زحل ایچون تعیین اولنان فلك ثانی ارضه شامل ومرکزی مرکز
کره یعنی مرکز عالمدن خارج ایکی سطح متوازی برله محاط برجرم کریدر واول کره نك سطح محدبی
فلك اولك سطح محدبی ایله بر محلده یعنی قابل اشارت حسیه اولوب تجزی قبول ایتمز بینهاده
مشترکه اوج اسمیله مسمی برنقطه ده تماس ایتمشلردر که مرکز عالمه نسبت ابعد نقاطدر
وکوکب اول نقطه یه موافات ایلدکده مرکز ارضدن غایت بعد وعلوه واصل اولمش اولور
وکذلك فلك مرقومك سطح مقعری فلك اولك سطح مقعرینه مماسدر برنقطهٔ مشترکه ده که
آکا حضیض دیرلر بنابران که مرکز عالمه نسبت اقرب نقاطدر وکوکب اول نقطه یه موافات
ایلدکده مرکز ارضدن غایت قرب وتسفلده اولمش اولور پس وجه محرر اوزره فلك اولدن
اشبو حامل اسمی ایله مسمی فلك ثانی افراز اولنوب بو کونه صورته افراغ اولندقده بالضرور
مختلفة الثخن ایکی کره باقی قالور که بری فلك ثانی یی حاوی وبری فلك ثانیدن محویدر کرهٔ حاویه
رقتی اوج جانبنه وغلظتی حضیض جانبنه در محویه نك غلظت ورقتی بونك خلافنه در وبو ایکی بله
کره نك فلکی تتمیه مدخلی اولدوغی ایچون ایکسنه دخی متمم دیرلر ینه تنظیم وتسویهٔ
احوال کواکبه بو مقدار کفایت ایتمیوب شمسده خارج مرکز ایله اکتفا ولکن سیارات سائره ده
ارضه غیر شامل افلاك صغار اثبات ایدوب انلره افلاك تداویر تسمیه ایتدیلر پس فلك
تدویر فلك کلیٔ زحلده مثلا ارضه غیر شامل بر فلك صغیردر وخارج مرکز اولوب کندوسنی
حامل اولان فلکك جرمنده مرکوز وبر حیثیت ایله مغرقدر که تدویرك قطری حاملك
ایکی سطحنه مساوی یعنی تدویرك سطحی حاملك ایکی سطحنه طابق النعل بالنعل مماس
اولمشدر وکوکب دخی سطح واحد ایله محاط بر جرم کری ومصمتدر وفلك تدویرینك جرمنده

مرکوزدر وبر حیثیتله مغرقدر که کوکبك سطحی تدویرك ایکی قطبی منتصفنده واقع برنقطهٔ
مشترکه ده تدویرك سطحنه مماس اولمشدر یعنی کوکب تمامه جرم تدویرده واقع اولوب
سطحی سطحنه تماس ایتمشدر چون فلك زحلك اجمال حالی ایراد وترتیب اجزا وکیفیت
شکل وهیئتی اشارت اولندی فلك مشتری وفلك مریخ وفلك زهره نك دخی هیئتی
من کل الوجوه فلك زحله مشابه اولوب بونلرك هر بری ایکی سطح متوازی برله محاط برجرم
کریدر فلاجرم هر برینك سطح محدبی فوقنده اولان فلکك سطح مقعرینه وسطح مقعری
تحتنده اولان سماك سطح محدبینه مماس اولوب بو وجهله اولان سطحینك مرکزی مرکز
کره در واول دخی مرکز عالمدر وافلاك مرقومه نك ثخون ودرونلرنده فلك زحلده سبقت ایدن
سباق وسیاق اوزره ممثل وحامل وتدویر اثبات اولنوب بالرؤیه صورت اختلافده تشکل
ایدن حاللری بو طریقله نظام پذیر اولمشدر بو جمله افلاك حرکت اولی ایله شرقدن غربه
وحرکت ثانیه ایله غربدن شرقه دوران وعلی قول حرکت عرضیه ایله دخی رعشان ولرزان
اولدقلرندن غیری هر برینك حرکت مخصوصه سی اولوب قدر وجهتی واسباب وعللی کتب هیئتده
بیان ومدت دورانی متن کتابده اجمالا اشارت وعیان اولنمشدر افلاك چهارکانهٔ مرقومه نك
هیئاتی طرز واحد اوزره واقع اولوب بینلرنده مغایرت بولنمدوغی اجلدن جمله نك احوالی
مشاهده اولنمق ایچون برینك هیئتن رسم وتسطیح ایله اکتفا اولندی بعد ذلك فلك رابع که
فلك شمسدر اجمالا بیان اولنوب نیر اعظم اولان آفتاب عالمتاب بالجمله کواکبك اشهری
وانوری اولوب لیالی وایام وشهور وسنون واعوام بونك حرکتیله حسن نظامه افراغ اولنوب
هفت کانهٔ سیاره نك سلك سطور بر نظامی خلالنده کویا نوردن بر فانوس زیر وبالایه ضیاپاش
اولمق ایچون مقام وسط کندویه آرامکاه اولمشدر فلکی دخی سیارات سائره افلاکندن
ابسط اولمغله ممثل وخارج المرکز نامنده ایکی فلك اثباتیله بالجمله احوالی منضبط اولمشدر
پس على الاطلاق فلك شمس مرکزی مرکز عالم یعنی فلك اعظم وارضه شامل ایکی سطح
متوازی ایله محاط برجرم کریدر سطح محدبی فوقنده اولان فلك مریخك سطح مقعرینه وسطح
مقعری تحتنده اولان فلك زهره نك سطح محدبینه مماسدر فلك مرقوم مرکزده ومنطقه ده
وقطبلرده فلك البروجه مشابه اولدوغیچون ممثل دیدیلر لکن ارباب رصد حرکت شمسده
گاه سرعت وگاه بطو معاینه وجرم شمسی دخی گاه کمتر وگاه بزرکتر مشاهده ایتمکله مرکز
ارضدن گاه دورتر وگاه نزدیکتر بولنمق اقتضاسی سبب اختلاف عد اولنمغله بوکونه عقدهٔ
مشکلبندی حل ایچون فلك ممثل تحتنده خارج المرکز بر فلك اثبات ایتدیلر وبو فلك ثانی فلك
اولك تحتنده ارضه شامل مرکزی مرکز عالمدن خارج ایکی سطح متوازی برله محاط برجرم
کریدر سطح محدبی فلك ممثلك سطح محدبینه مماسدر برنقطهٔ مشترکه ده که آکا اوج دیرلر مرکز
عالمدن ابعد نقاطدر وشمس اول نقطه یه موافات ایلدکده مرکز ارضدن غایت بعده واصل
اولمش اولور فلك مرقومك سطح مقعری فلك اولك سطح مقعرینه برنقطهٔ مشترکه ده تماس

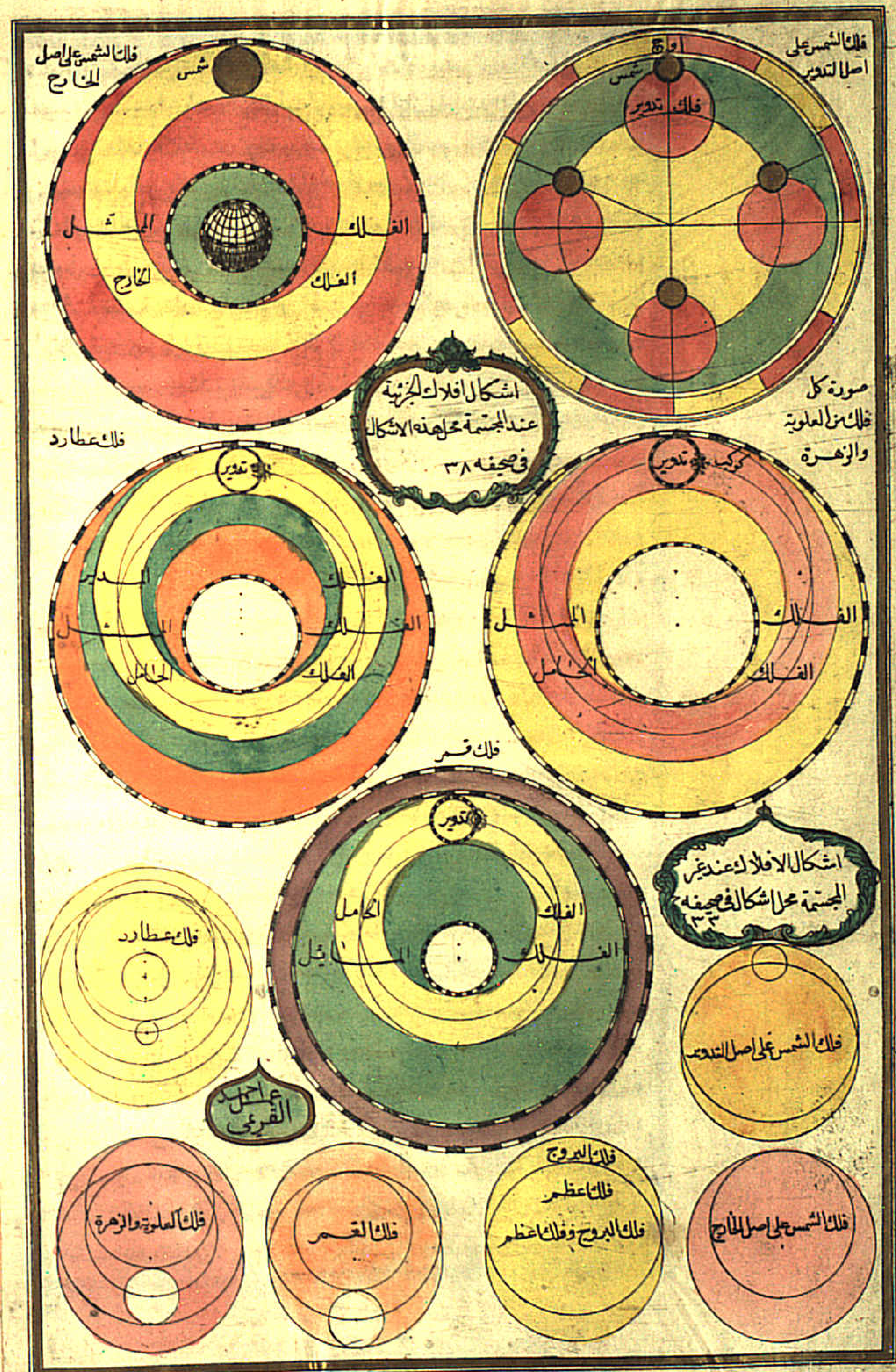
ایتمشدرکه اول نقطه‌یه حضیض دیرلر مرکز عالمه نسبت اقرب نقاطدر و شمس اول نقطه‌یه
مصادفت ایلدکده مرکز ارضدن غایت قربده و تسفلده بولنمش اولور و جه محرز اوزره فلك
ممثل جرمندن خارج المرکز افراز اولنوب بوکونه صورته افراغ اولندقده بالضروره ایکی کره
باقی قالورکه ایکیسنك دخی سطحلری متوازی اولمیوب بعض جزئی اغلظ و بعضی ارق اولور
و بو ایکی کره‌نك فلك ثانی‌یه انضمامیله فلك اول تمام اولوب فلك واحد حکمنه کیردوکی ایچون
بونلره متمم دیرلر شمس ایسه سطح واحد ایله محاط برجرم کری مصمتدر خارج المرکز جرمنده
ایکی قطبك منتصفنده مرکوز و برحیثیت ایله مغرقدرکه جرم شمسك قطری خارج المرکزك
ثخننه مساوی اولوب شمسك محیطی خارج المرکزك محیطلریله ایکی نقطه مشترکه‌ده
تماس ایتمشلردر بعد هذا افلاك زهره درکه قول اصح اوزره ثالثنه افلاکدر و فلك شمسك تحتنده
ایدوکی ادلهٔ قویه ایله اثبات اولنمشدر فلك مرقومك شکل و هیئتی من کل الوجوه علویلر
افلاکنه مشابه اولمغله مشابهلرینه قیاس ایله بالجمله احوالی اوچ عدد افلاك تقدیریله ضبط
و نظام ماهو المرامه افراغ اولنمشدر پس فلك اولی فلك البروجه مشابه اولان ممثلدرکه
فلك کلیسیدر فلك مرقوم ارضه شامل مرکزی مرکز عالم ایکی سطح متوازی بر له محاط برجرم
کریدر سطح محدبی علی قول صحیح فوقنده اولان فلك شمسك سطح مقعرینه و سطح مقعری
تحتنده اولان فلك عطاردك سطح محدبینه مماسدر فلك ثانیسی فلك اولك یعنی ممثلك
ثخننده مرکزی مرکز عالمدن برجانبه میل و خروج ایله تقدیر اولنان فلك حاملدر فلك ثالثی
فلك حاملك جرمنده مرکوز و سطحی سطحلرینه مماس فلك تدویردرکه کوکب زهره فلك
مرقومك ثخننده مرکوزدر فلك مرقومك حسب حالی و وضع و هیئتی امثالی اولان علویلر
اشکالندن ظاهر و بدید اولمغله تفصیل حالی طی اولنوب دیکرلر ایچون وضع اولنان شکل
ایله اکتفا اولنمشدر بعد هذا افلاك ثانی که فلك عطارددر فلك مرقومك وضع و هیئتی اجزا
جهتیله افلاك سائره‌یه نوعا مخالف اولمغله تفصیل حالی و تسطیح جسم و هیئتی افرادا بالبیان
قلنوب اهل هیئت و ارباب حکمت عطارد ایچون ارضه شامل اوچ عدد فلك کبیر و ارضه غیر
شامل بر فلك صغیر اثبات ایدوب بحسب الرؤیه اختلاف آلود احوالی افلاك چهارگانهٔ
مرقومه تعیینیله حسن نظام و صورت انتظام کوستروب مربوط و مضبوط اولدی فلك اولی
فلك ممثلدرکه قطبنده منطقه‌ده حرکتده فلك البروجه مماثل و اکا مشابه اولدوغی ایچون ممثل
دیمشلردر فلك مرقوم ممثلات سائره کبی ارضه شامل مرکزی مرکز عالم ایکی سطح متوازی
بر له محاط برجرم کریدر سطح اعلاسی فوقنده اولان فلك زهره‌نك سطح اسفلنه و سطح
اسفلی تحتنده اولان فلك قمرك سطح اعلی سنه مماسدر بعده فلك مدیردرکه ذکری آتی ایکی
فلك خارج المرکزك اولی و ثانیی حاوی و افلاك چهارگانهٔ عطاردك ایکنجیسیدر فلك مرقوم
مار الذکر خارج المرکز ثانی محویك مرکزینی ادارە ایتدوکی ایچون کند و سنه مدیر دیدیلر و رسم
مشروح و طرز و طور معهود اوزره خارجة المراکز اولان افلاك سائره ممثلاتك تحتنده بیکیر

اولدقلری کبی

کبی اشبو فلك مدیر دخی ممثلنك ثخنی داخلنده مقام طوتمشدر برحیثیت ایله که مدیرك سطح
محدبی ممثلك سطح محدبینه اوج ایله مسمی و تجزی قبول ایتمز قابل اشارت حسیه بنهماده
مشترکه برنقطه‌ده تماس ایتمشلردر فلك مدیر مرقومك سطح مقعری ممثل سابق البیانك سطح
مقعرینه قابل اشارت حسیه تجزی قبول ایتمز بنهماده مشترکه حضیض نامیله مسمی بر
نقطه‌ده تماس ایتمشدر فلك مرقومك مرکزی محلنده بیان اولندوغی وجه اوزره مرکز عالمدن
خارجدر بعد هذا ایکی خارج المرکزك ثانیسی یعنی عطاردك فلك ثالثی که خارج اول اولوب حامل
مرکز تدویر اولان فلك مدیری محویدر و مدیر ممثلنك ثخننده اولدوغی وجه اوزره بو دخی
مدیرك جرمنده مرکوزدر و حاملك سطح محدبی مدیرك سطح محدبینه اوج ایله مسمی نقطه‌ده
مماسدر و حاملك سطح مقعری مدیرك سطح مقعرینه حضیض تعبیر اولنور نقطه‌ده
مماسدر و حاملك مرکزی مدیرك مرکزندن خارجدرکه مقدار میل و خروج محلنده بیان
اولنمشدر بعد هذا افلاك تدویردرکه عطاردك فلك رابعیدر و فلك تدویر ارضه غیر شامل
بر فلك صغیردر و حاملك ثخننده یعنی ایکی سطحی میاننده بر طرز ایله مرکوزدرکه تدویرك
قطری حاملك ثخننه مساوی اولوب تدویرك سطحی حاملك سطحنه زیر و بالاده مماس
اولمشدر و کوکب عطاردکه برجرم کری مصمتدر رسم معدود و مرار اشرح و اشارت
اولندوغی طرز و طور معهود اوزره تدویرك ثخننده مرکوزدر فعلی هذا افلاك عطارد بوکونه وضع
و ترتب و تجزیه‌یه بر له برشکل و هیئته افراغ اولنوب صورت تمام اولدقده فلك عطاردده
اوج و ایکی حضیض ظهور ایدرکه بری ممثلدن جزء کی اولدوغی ایچون اوج ممثلی و بری
مدیردن جزءکی اولدوغی ایچون اوج مدیری دیرلر و حضیض ممثلی و مدیری دخی بوکا قیاس
اوزره‌در وکذلك ایکی خارج المرکزك دورت متمماتی اولوب اثنان للمدیر من الممثل و اثنان
للحامل من المدیر دیرلر بعد هذا افلاك اول که فلك قمردر فلك مرقومك دخی فلك کلیسی اجزای
مختلفه‌یه تجزی تفریقیله شکل و هیئتی امثالی اولان سیارات سائره افلاکنه نوعا مغایر شکل
و صورتده رونما اولمغله تحریر و تسطیحی افرادا بالبیان قلندی پس فلك قمر دخی دورت عدد
فلکه مشتمل اولوب ایکی اولکیلرك مرکزی مرکز عالمدر واوچنجیسی خارج المرکزدر
و تدویری حاملدر دوردنجی فلك تدویردر پس کرهٔ عالم ایله متحد المرکز اولان ایکی
فلکدن اولی که ثانیی محیط در محیطنده موجود نقطهٔ جوزهردن و فلك البروجه مشابهتدن
جوزهر و ممثل ناملریله شهرتیاب اولمشدر فلك مرقومك سطح محدبی فوقنده اولان
فلك عطاردك سطح مقعرینه و سطح مقعری کندو افلاککندن فلك ثانینك محدبنه مماسدر
ایکی اولکیلرك ثانیسی که محاطدر منطقه‌سی منطقة البروجدن و ممثل دائره‌سندن برجانبه
میل ایتدوکی ایچون فلك مائل اسمیله تسمیه اولنمشدر و بو فلك مائل جوزهرك جوفنده یعنی
سطح ادناسنك داخلنده قرار ایدوب سطح محدبی فلك اولك مقعرینه سطح مقعری عناصر
اربعه‌دن کرهٔ ناره مماسدر فلك ثالثی فلك حاملدرکه رسم معهود اوزره مائلك ثخننده در

ومركزى مركزعالمدن خارجدر فلك رابعى تدويردركه فلك حاملك جرمنده مركوزدروكوكب
قمردخى برجرم كرى مصمت اولوب كواكب سائره سيان كبى رسم سابق اوزره ثخن تدويرده
مركوزدر فعلى هذا ممثل ومائل وحامل وتدوير دورت عددافلاكيله فلك قمر متهيى
اولدوغى هيئت ظاهراولوب مجسمات رسم وتسطيح اولنه كلدوكى وجه اوزره بالمعاينه محسوس
ومشهود اولمق ايچون هيئت فلك قمر بومحلده رسم وتصوير اولندى پس علماى هيئتدن
مذهب اوله تابع اولان اصحاب تجسيم افلاك ذكرنده مسائلى دلائلدن تجريده تحاول برله وجه
محرراوزره افلاككى اجساميله ذكره محتاج اولديلر وبواعتبارايله علم مرقومه هيئت مجسمه
ديديلر وتقرير اولندوغى اوزره عددافلاك يكرمى دورت اولمق اوزره تعيين واعتبار
ايتديلركه انلر فلك اعظم فلك ثوابت وشمسك ايكى فلكى علويينك وزهره نك اوچر عطارد
وقمرك دوردرفلكلريدركه اشكال وصورى بالاده رسم وتصوير اولندى اما صاحب مجسطى
وانك توابعى وجمهور مهندسين افلاك ذكرنده دوائر ايله اكتفا ايدوب احوال فلكياتده
اقامت دلائل واجراى براهين ايچون بومقدار كافيدر ديمشلردر وبواعتبار ايله علم مرقومه هيئت
غير مجسمه دينلوب فلك تاسع ايله فلك ثامن ايچون ايكى دائره متقاطعتين ذكر ايتمشلردركه
انلر اول فلكلرك منطقه لريدر وشمس ايچون دخى ايكى دائره ذكر ايتمشلردركه برى ممثل وبرى
خارج المركزدن عبارتدر وانلر برنقطه ده تماس ايتمشلردركه اول اوجدر وبو اول رأيله دركه
شمس ايچون تدوير اولميه اما تدويره قائل اولانلر اوچ دائره ذكر ايدرلر برى حامل
موافق المركز وبرى دخى حامل خارج المركزدركه بونلر متقاطعلردر وبرى دخى دائره تدويردر
اول دخى شول وجهله دركه مركزى محيط حامله منطبق ومحيطى خارج المركزه مماسدر
وكواكب علويه وزهره نك هر برى ايچون بشر دائره ذكر ايتمشلردركه انلر دائره ممثل ومائل
وحامل ومعدل المسيردر واول حامل ايله متقاطعدر وبرى دخى دائره تدويردركه مركزى
حاملك محيطنه منطبقدر وقمر ايچون دورت دائره ذكر ايتمشلردر برى ممثل وبرى مائلدركه
انلر متقاطعلردر وبرى دخى حاملدركه نقطه اوجده مائله مماسدر وبرى دخى دائره تدويردر
واول شول وجهله دركه مركزى حاملك محيطنه منطبقدر وقمر ايچون جمهور حامل مركز حاملى
ذكر ايتمامشلردر زيراكه مائل حكمنده در امابعضيلر ذكر ايتمشلردر وعطارد ايچون التى
دائره ذكر ايتمشلردر انلر ممثل ومائل وحامل ومعدل المسير وتدوير وحامل مركز حاملدر
مديرى ذكر ايتمامشلردر زيراكه حامل مركز حامل انك قائم مقاميدر وبعضيلر انى دخى
ذكر ايتمشلردر شول وجهله كه مائله مماسدر پس جمهور مهندسين ياننده كه افلاك ذكرنده
دوائر اوزرينه اقتصار ايتمشلردر واتوز دورت فلكدر شمس ايچون تدوير اولمادیغى تقديرجه
والا اوتوزبش اولورلر اما قمر ايچون حامل مركز حامل وعطارد ايچون مدير ذكر ايدنلر ياننده
وتوزيدى اولورلر ومجسمه ياننده ايكى اصل اوزرينه دخى يعنى شمس ايچون كرك تدوير اولسون
لرك اولماسون يكرمى دورتدر ولكن حركات ضبطى ايچون مجسمه دخى نيچه بعض افلاكه

محتاج اولورلر چونکه اصحاب تجسیمك رأیلرینه کوره اشکال افلاك ایراد اولندی افلاکك بسط اولنمسی ایچون دوائر اوزره اقتصار ایدنلره کوره دخی مهندسلرك رسم ایلدکلری صور افلاك بو محلده ضم والحاق اولندی مذهب ثانی سابقا تقریر واجمالا اشارت وتحریر اولندوغی اوزره علم حکمت اربابی وفن هیئت اصحابی اولان حکمای پیشین وپسینك دقت ایدن کرات اجرام اثیریه واجسام عنصریه دن مؤلف وملفف طوب عالمك هیئتی وکیفیت ترتیب واوضاعی وحرکات وسکناتلری احوالنی کشف وبیان ایلدکلرنده مذاهب مختلفه یه ذهاب ایله فرق ثلاثه یه متفرق اولمشلردی مذهب اولی اختیار ایدن فرقه نك هیئت عالمه دائر رأی رزین اصابت قرینلری تنقیح اولنوب ثبت سلك سطور قلندی مذهب ثانیه میل ورغبت ایدن فرقهٔ حکما شمس منیر مرکز جمیع اولمق اوزره حاق وسط عالمی قرارگاه ایدینوب ارض ایچون حول شمسده دوران وحرکت وسماواتده ارام وسکونت وقوعی ظنیله دعوالرینه استحکام ورأیلرینه نظام سوداسیله بو وادیده تکوپو وبو طریقده جست وجو ایله کرهٔ عالمك حاوی اولدوغی اجرام علویه واجسام سفلیه نك کیفیت احوالنه دائر اقوالنی وآرالرینی افراغ ایلدکلری صورت بودرکه ذکر اولنور واکن غفلت اولنمیه که امر مزبور امور اعتقادیه دن ولوازم خلقیه دن اولمدوغی مراراولکرارا اشارت وبو محلده ایراد اولنمق لازمهٔ حالدن اولمیوب بلکه مستدرك ومستهجن عد اولنور ایکن مجرد فرقهٔ مرقومه نك رأیی اجمالا تنقیح وتقریر وقید تحریر اولنوب اقوال وآرالرینی تفهیم وظاهرده ارائت ومشاهده ملاحظه لریله اجرام واجسامك کیفیتلرینه دائر طرح وتسطیح ایلدکلری صور واشکال دخی الحاق اولندی تا که میدان بی پایان فضل عرفان شجیعلری وصحرای فسیحت الفضای علوم ومعارف آشنالری الخاصل ارباب کمال ودقت واصحاب حمیت وغیرت اولان فضلای عصر بعد الاطلاع بو رأیه اعتراض وحکیمانه وضع وحرکت برله سوق براهین واضحه واحضار ادلهٔ قویه برله بنای آرای نافرجاملرینی هدمه همت بیوروب کارگاه خارج سطورده وسعت اوزره بو مطلوبك حصولنه وسیله اولمق امیدیله ترك اولنان بیاض یرلره محل بمحل حاشیه لر یازوب مذهب اوله شهرت وتقویت وبو کتاب مستطابه زیب وزینت ویره لر واکرچه بو مذهب عاطله حکمای اسلام جانبلرندن دخی اعتراض بر وقتده خالی اولمیوب قول ناشایسته لری نه وجهله منع ورد وسندلری نه شکل وصورت ایله ابطال اولندیغی کتب هیئتده مسطور ومصرحدر ولکن هرچند که عاطل وباطل ایسه ده مذهب قدیم ورأی عتیق حکما اولمغله هر عصر بو زمانده مائل وراغبی وحارس وحامیسی بولنوب بو رأی تأیید سوداسی وتقویه هواسی غیرتیله کتب ورسائل وافره دخی تألیف وتدوین اولنمشدر انجق اول کتبك فحواسی بو محلده تقریر وتحریر اولنمق تطویل بلاطائله مؤدی اولمغله تفصیلدن کف زبان قلم قلنوب اجمال واقتصار اوزره ایرادی مراد اولمغله بو مطلوبه وصوله کفایت ایدر ما مولیله مال مسیحیه حکماسی میانده قریب العهد اولان پورقوچیوش نام حکیم ومصنف علم حکمتك

متقدمين ومتأخرينك رأيلريني حاوى اولمق ايچون جمع وتأليف ايلدوكى كتابك جلد ثالثنك
باب ثالثنده عالم جسمانينك كيفيت احوالنه شامل مذاهب ثلاثه اصحابنك اقوال وآرالريني
تلخيص ايدوب اولا قديم الايامدن تازمانه كلنجه بو مذهب عاطلك مآللرى وبوطرز
وطورناهموارك قائللرى كيملر ايدوكنى اشارت وبيان ثانيا مذهب مزبور كون هيئت عالم
وترتيب اجرام واجسام وكيفيت حركت وسكونت بحثلرينه دائر رأيلريني تنقيح وتبيين
وظاهرده تفهيم ايچون هيئت عالمك اشكالنى رأيلرينه مطابق رسم وتصوير ثالثا بو مذهب
اربابنك اقوال وآرالريني اعطال وابطال ايچون مخالفلرى جانبندن وقوع بولان اعتراض وسوق
اولنان ادله واسوله واجوبه يى جمع ايتمكله بو محلده كتاب مزبورك باب ثالثى ترجمه اولنوب
اشكالى دخى نقل اولندى بكه عبارتك مآل ومفادى بودر تازمان قديمدن بو وقته كلنجه سالف
سنين وازمنه ده منسلك قرونك جمله سنده حركت ارضه قائل اولان رأيك قائلى منقطع
ومعدوم اولميوب هرآنده روى زمينده ميان انامده بو مذهب حمايه ايديجيدن خالى
اولمامشدر ديو معتبراتده مسطور ومصرحدر حتى سردفتر طائفهٔ مشائين اولان
ارسطوتاليس كتب مفصله سنده تحقيقله روايت ايتمشدركه اولا فيثاغورس واتباعى بو رأيه
ذاهب اولوب رأيلرنه كون ناردن عبارت اولان افتاب عالمتابى جملهٔ عناصرك اكمل
وجميع اجرام واجسامك مركزى اولمق اوزره تا حاق وسط عالمده محاط وساكن وضع وارضى
انك حولنده كوياسياره دن برينى حركت ايتدرمشلردر وخفى اولميه كه بو قولنده
ارسطوتاليسك فيثاغورس ايله اتباعندن روايت ايلدوكى اخر قولنه كه اجرام اثيريه حركت
ايدرلر وحركتلريله يك زبانندن جارى بر نغمهٔ موزونه ودورانده مطرد الاطوار بر منظوم اهنك
احداث ايدرلر سوزيدر مناقض ومخالف دكلدر زيرا فيثاغورس ايله اتباعنك عندنده
ارض دخى سياره دن معدود بر كوكب وامثالى كبى صاحب حركت اولمغله افلاك سائره معيتله
كندويه مخصوص حركتلرده حسن نظام وترتيب بالانتظامى محكم حفظ ايدرديك اولور
وبو محلده يك زبان افلاكدن صادر اولان نغمهٔ موزونه ودورانده حاصل مطرد ومنظوم
اهنك مجرد حركتده حسن نظام وترتيبك حفظندن كنايه در ارشمدسك روايتنه كوره
ارستارخوس نام حكيم دخى حركت ارضده فيثاغورسه مرافقت ايتمشدر و پولتارخوسك
روايتنه كوره ديكر ارستارخوس نام حكيم قلهآنتس شانى نام حكيم حقنده زعم ايلدى كه حكيم
مزبور دخى بو رأيه ذاهب اولوب نظر برله مشاهده قلدوغى اوضاع وعلايم سماويه دن
فلكياتك سكونته وارضك بر آرقورى دائره اوزره دوراندن غيرى كندو محورى اوزره دخى
حركت ايلدوكنه ذاهب اولمش اولهحتى حكيم مرقومك حقنده طائفهٔ يونانيدن بر باوك ناس
بو كونه سوء ظن ايله دين واپين مسيحيانه مخالفت ايتدى وخوارج نصارادن اولدى ديو
طعن وتشنيع ايتديلر وشعراى لاتين بو ماده يه دائر ظريفانه ابيات واشعار انشاد ومضامينده
ارضى ناسزا آزار ايله همدم وخرامان اولمامش رفاقتلريله سير وسفره عزيمت وهنوز عشاقلك

نيل

نيل دراغوشنه ميل ورغبت ايتمامش مقام بكارتنده ثابت قدم ومكان عفتنده راسخ الدم بر
باكرهٔ مخدره يه تشبيه ايدوب بو كونه مذاق ومزايا برله حكيم مرقومى هجو ايدوب طعن
طاشلرين اورديلر بو سببدن دركه ساده دل اولان عوام ناسك عقل وادراكنه مخالف
وكورديكنه مغاير ارضك دائرهٔ مستديره اوزره شمسك حولنده حركتنه قائل اولنلره اجناس
ناس كمال برودت وبغض وخشونت ايدوب بو مقوله لره معتزلهٔ دين وخوارج آيين نصارى
ديرلردى لكن بو جمله برله متأخرينك ايامنه كلنجه يه دكن تعداد اولنمقدن بيرون قدما
بو رأيه تابع اولوب پولتارخوش نام مورخك تصريح ايلدوكى اوزره افلاطون دخى اواخر
عمرنده بو رأيه قائل اولمشدر حتى بعضيلرى صوامع وبيوت طرح وتأسيس ايلدكلرنده
رأيلرنه كوره هيئت عالم ترتيبنه تقليد برله ضياء ناردودن ابنيه ئى تماما انارة ايتمك ايچون
وسط بيوت وصوامعده وضع برله نار وچراغ ايقاد واشعال ايتمشلردر فعلى هذا تطاول
ادوار وكر ودهور واعصار برله امر ارصاد متوالى اولوب احوال فلكيات ضبطنه تقيد
باخصوص زمان متأخرينده قوانين وآلات رصديه يه زياده سيله اهتمام وتجارب ومشاهدات
برله ضبط احوال افلاك نظام بولور اولدقچه بو رأى جديد بر مرتبه ده رواج بولدى بكه اكابر
رهابيندن ملل نصارا ميانده غايت ايله معتبر ومشهور وعمليله معروف قردنال قوزانى نام
راهب بو رأيه ميل كوستروب تتبع وكمال تعصب وتصلب ايله متصف ايكن توفيقى اهتمامنى
ملتزم اولدى بعده چوق كچميوب ديار لهده تماما رياضياته نظر ايله زمانيك اعلم واكملى اولان
قوپرنقوش نام راهب دامن غيرتى درميان ايدوب ميلادك بيك بشيوز سنه سى تاريخندن
بيك بشيوز اوتوز سنه سنه كلنجه اوتوز سنه مدت زمانده آلات رصديه وقواعد هيئته تطبيق
ايدرك بو رأيك استحكامنه جد واهتمام ايله صرف مكنت ايتمكله اول زماندن بو آنه كلنجه يه
دكين مذهب مذكور كندوسنه نسبت اولنوب ميان انامده قوپرنقوش هيئتى ديمكله شهرت
بولمشدر وبلاد اوروپاده اولان متأخرينك اكثرى قبول ايتمشدر باخصوص كه متأخرين
مذكورينك اشهرى واشبهى اولان قارتزيوش نام حكيم فلسفهٔ جديده سنده اختراع ايلدكى
بعض قواعد جديده وجيله سيله بو رأيه تقويت ويردوكندن اوترى كندوسنه نسبت
اولنوب خلق اراسنده قارتزيوش هيئتى عنوانيله دخى شايع اولمشدر معلوم اوله كه بو هيئت
جديده نك نمونه سى اوله جق مرتبه ده تحرير وتنقيحى دخى بويله در يعنى مقدما ذكر اولندوغى
اوزره شمس منير كه يا بر كوكب ثابت تا حاق وسط عالمده مركز اولمق اوزره
محاط وضع اولنور بعده شمسه قريب اولوب جرم شمسى حاوى اولان فلك ويا تعبيرلرينه كوره
دائرهٔ عطارد دائره سيدركه كوكب عطارد شمسك حولنده سير ودوران ايدوب دائره سنى
تماما اوج آيده قطع ايدر بعده عطاردك دائره سنى احاطه ايدن زهره دائره سيدركه كوكب
مرقوم دائرهٔ مرقومه يى سكز آى تمامنده قطع ايدر بعده زهره دائره سنى احاطه ايدر
بر دائرهٔ واسعه اثبات اولنوب ارض عنصر ماوهوا ايله محاط اولوب كوكب مثللو اوله

دائرۀ عظیمه یی تمامًا بر سنه ده طی ایدر و بو محلده یه دائرۀ عظیمۀ مرقومه داخلنده ارضك
جرمی حولنده قمر دائره سی تعیین اولنوب قمر دخی ارضی کند و سنه مرکز ایدنوب مثلا فلك
تدویرده کوکبك وضع و حرکتی ماندی قمر دخی ارضك حولنده سیر و دور ایدوب کندو
دائره سنی بر آیده قطع ایدر بعده مریخ دائره سی ارضك دائرۀ عظیمه سنی محیط اولوب
کوکب مریخ ایکی سنه یه قریب زمانده کند و دائره سنده دورینی تکمیل ایدر بعده دائره
مریخی احاطه ایدن دائرۀ مشتری درکه کوکب مشتری کند و سنه مخصوص دائره یی
اون ایکی سنه ده قطع ایدر بعده دائرۀ مشتری یی محیط اولان زحل دائره سیدر
و کوکب زحل کند و دائره سنی اوتوز سنه ده قطع ایدر و بونلردن غیری دائرۀ عظیمۀ ارضده
ذکر اولندوغی وجه اوزره قمر ارضی مرکز ایدنوب حولنده دور ایلدوکی کبی دورت کوکب
مشتری یی و بش کوکب زحلی مرکز ایدنوب دوردی مشتری اطرافنده و بشی زحل حولنده
جولان و دوران ایدرلر کواکب مرقومه متأخرین زماننده رصد اولنوب اسماء جدیده ایله
تسمیه و بونلره قمرجکلر لفظی دخی اطلاق ایلمشلردر بو جمله دن صکره دائرۀ مرقومه نك
جمله سنی احاطه ایلین فلك و یاخود تعبیرلرینه کوره دائره دائرۀ ثوابتدر دائرۀ مرقومه نك
فسحتی واسع الفضاسی لا یعد و لا یحصی کواکب ثابته ایله مزین اولوب قدرتیه شك رأینه کوره
ثوابت مرقومه دن هر بری عظیم الجرم بر شمس منیر ماندی تصور اولنوب بو رأی جدیده
کوره مرکز عالمده موضوع و محاط افتاب عالمتاب بیاننده ذکری سبقت ایلدوکی طور
و طرز اوزره ثوابتدن هر برینك جرمی حولنده نیجه نیجه کواکب جولان و دوران اوزره اولدقلری
خیال اولنسه جایزدر رأی مرقومه کوره هیئت عالمك تخییل ایچون وضع اولنان شکل بو محلده
رسم اولندی خفی اولمیه که بو رأی جدیده کوره اولا ارض کند و دائرۀ عظیمه سنده
غربدن شرقه حرکت و دائرة البروجی بهر یوم ترتیب اوزره قطع ایلیه رك سیر و دور ایدرو سنه
تمامنده دورینی تمام ایدر ثانیا ارض غربدن شرقه حرکت سنویه ایله حرکت ایلدیکندن
ماعدا کندو محوری اوزرنده حرکت و دور ایدوب بهر یوم دورینی تمام ایدر و تبدل لیل و نهار
راست ارضك بو حرکتنه لازم کلور فعلی هذا ارض حرکت یومیه ایله غربدن شرقه
حرکت ایدرا اولمغله بزه نسبت شمس و بالجمله کواکب حرکت یومیه ایله شرقدن غربه حرکت
ایدر کورینور ارضك بو کونه حرکتلرینه مثال بودرکه صحیحة الاستدارة بر کرۀ مجسمه بر صحرای
مستوی السطحده القا اولنوب مدحرجه فرض اولنسه کرۀ مرقومه سطح مذکورك طولا
میدانی تماما طی ایدنجیه دکن کندو محوری اوزره دولانوب دوردن خالی اولمدوغی کبی ارض
دخی کند و دائرۀ عظیمه سنده غربدن شرقه حرکت و سیر ایله دائرة البروجك میدانی
تمامیله قطع ایدنجیه یه دك کند و محوری اوزره و مرکزی حولنده مدام دونوب دور ایتمکده در
ایدی ارض بروج ایله شمس میاننده واقع اولوب بر وجدن برینه محاذات ایتدکده البته
اول وقتده شمس اول برجك مقابلی اولان برجده کورینور مثلا ارض حمل ایله شمسك بیننده

واقع اولوب حمله محاذاتده ایکن البته اول حینده شمس حملك مقابلی اولان میزانده کورینور
و کذلك ارض سرطانده اولدقده یعنی سرطانه محاذی اولدقده البته اول وقتده شمس
سرطانك مقابلی اولان جدی ده کورینور والحاصل ارض بروج شمالیه نك برینه محاذات
ایدرا اولنجه البته اول اثناده شمس دخی بروج شمالیه نك مقابلی اولان بروج جنوبیه نك
برنده کورینور و عکسی دخی بوکا قیاس ایله معلوم اولور و شمسك بروج شمالیه ده زیاده جه
مکث ایلمه سی ارضك بروج جنوبیه ده زیاده جه مکث ایلمه سندندر زیرا ارض بروج
جنوبیه ده حرکت ایدرا اولدقده مرکزندن خروج ایلیوب دائره سنی توسیع ایتمکله
بالضروره جنوبیده حرکت ایدرکن زیاده جه اکلنمك اقتضا ایدر غفلت اولنمیه که بو رأیه
کوره ارضك محوری کندی نفسنه و دائرۀ معدل النهارك یعنی عالمك محورینه موازی وضع
اولنور زیرا اکر دائرۀ بروجك محورینه موازات ایدیدی دائما هر یرده لیل و نهار
مساوی اولوب اصلا هیچ بر وقتده و هیچ بر یرده فصول اربعه نك تبدل و تعاقبی بولنمزدی ولکن
چونکه ارضك محوری محور عالمه موازی اولدیغی حیثیتله دائرۀ بروجك محورندن یکرمی
اوچ بچق درجه تباعد ایلر و بروجك سطحنه بر وجهله میل ایدرکه انکله الشمس التی درجه
اوتوز دقیقه زاویه سنی احداث ایلر و چونکه محور عالمه اولان موازاتنی دائما حفظ ایده رك
هر آنده فلکك بر معین و مخصوص و محسوس اولان طرفنه متوجه اولمرق تحویل ایلرا البته
اقتضا ایلرکه ارض حرکۀ سنویه سیله شمسك اطرافنی دور ایدرا اولدقجه فصوللك تعاکسی
ازمنۀ معینه ده رجعت و عودت ایلدکه بونلر برینه قوپرنقوسك رأیی اوزره اختراع اولنان
کرۀ مجسمه ده معاینه اولنور و اشبو شکل مسطحده دخی فی الجمله تخییل اولنه بیلور
فرض ایدرزکه کرۀ ثوابت ب ج د ی دائره سی اولسون و ارضك حرکۀ سنویه سیله
قطع ایلدوکی دائرۀ عظیمه سی و ك آ ه دائره سی اولسون و بو دائره نك تاحاق وسطنده
شمس وضع اولنسون ایمدی دیرزکه مثلا فصل صیف ایرشدکده یعنی شمس سرطانده
کورینوب و ارض سرطانك مقابلی اولان جدی یه محاذات ایلدکده ارض ك نقطه سنده وضع
اولنوب انك یعنی ارضك محوری اولان س م خطی محور عالمه موازی اولور و یکرمی اوچ
درجه و اوتوز دقیقه محور بروجدن تباعد ایلیوب ارضك دائرۀ سنویه سنك سطحنه
تمشیدی بچق درجه سنده کی ب ك ه زاویه سی عندنده میل ایدر و بو صورتده شعاع شمس
ارضه عمود اولمق اوزره واصل اولور یعنی مرکز شمسدن مرکز ارضه خروج ایلین شعاع سطح
ارضه دائرۀ معدل النهار ارضی ده واصل اولمیوب بلکه مدار سرطانده یکرمی اوچ درجه
واوتوز دقیقه معدل النهاردن قطب شمالی جانبنه طوغری بعید اولمق اوزره واصل اولور
و بو مثلا اولنجه قطب شمالی طرفنده واقع اولان نصف کرۀ ارضی تنویر ایدوب قطب جنوبی
طرفنی تمامه ترك ایدر و بعده ارض فصل خزانك ابتداسنده آ نقطه سنه انتقال ایلر
و بو تندیرجه دخی س م خطی که محور ارضدر کندی نفسنه و محور عالمه موازاته

اوزن قالورو بو وقتده ارض حمله محاذی اولوب شمس میزانده کورنمکله مرکز شمسدن مرکز ارضه خروج ایلین شعاع که محور عالمه عمود اولور سطح ارضه دائرهٔ معدل النهارك اول میزان اعتبار اولنان نقطه سنده واصل اولور وایکی بیله قطبك طرفلرنده اولان ایکی بیله نصف کرهٔ ارضه مساوات اوزره منبسط اولور وبعده اول فصل شتا ایرشوب ارض م نقطه سنه وارد قده بو حینده دخی س م محورنك موازاتی کما کان علی حاله باقی قالوب شعاع شمس مدار جدی ارضی ده عمودا سطح ارضه واصل اولمغله قطب جنوبی طرفنده کی نصف کرهٔ ارضی تنویر ایدوب قطب شمالی جانبنده واقع اولان نصف آخرنی ترك ایلر وبعده اول فصل بهارده ارض حرکت سنویه سیله و نقطه سنه وارد قده یعنی اول میزانه واصل اولدقده شمس اول وقتده حملده کورینور مرکز شمسدن مرکز ارضه خروج ایدن شعاع سطح ارضه معدل النهارك ابتداء حملده واقع اولان نقطه سنده واصل اولوب بو صورتده دخی ایکی بیله قطبك طرفلرینه مساوات اوزره نور پاش اولور ولکن چونکه بو تقدیرجه ارضك منور اولان طرفی شمسه ناظر اولورا البته بزره که خارج شکل مرسومده واقع اولمشزدر ظاهر ونمایان اولماز پس قوپرنقوش هیئتنه کوره تبدل واختلاف امتداد لیل ونهار وتفرق وتعاقب فصول اربعه اشبو تفصیل اولنان طریق ایله در خفی اولمیه که چونکه ارضك دائرهٔ سنویه سنه موازی اولان دائرهٔ ثوابتك مثلا ب ج قطعه سی ویاخود د ی قطعه سی بیزه بغایت بعید اولدوغندن بر نقطه قدر کورینورا البته لازم کلور که محور ارض کندی دائرهٔ عظیمه سنك هر قنغی نقطه سنده بولنورسه عالمك یعنی دائرهٔ ثوابتك دائما بعینه بر نقطه سنه متوجه اوله وقطب ارضی نك ارتفاعی ویوکسکلکی دائما بعینه بر جانبه وفوق رأسمزده اولان بعینه بر کوکبه وبر مقداره نظر ایله ظاهر اوله هر نقدر که ارض فی الحقیقه دائرهٔ بروجده یعنی کندی دائرهٔ عظیمه سنده کی حرکت سنویه سیله کاه او کوکبه وکاه بو کوکبه وکاه جنوبه وکاه شماله زیاده قریب اولورسه ده حال بوکه بیزدن پك بعید اولان دائرهٔ ثوابته قیاس ایله دائرهٔ عظیمهٔ ارض که انی ارض حرکت سنویه سیله رسم ایلر بر نقطه قدر کلورو قوت وقدرت الهیه دنهایت تعیین ایلمکه اجتسار ایلین کمسنه لرك عندنده امر مزبور زیاده سیله بعید وغریب ایسه ده امعان نظر برله ملاحظه اولنسه فی نفس الامر مستبعد دکلدرو غفلت اولنمیه که بو رأیك اقتضاسی اولان حرکت ارضی استبعاد ایلیوب قبول ایتمینلره فکر وملاحظه ایلمك لابد ولازمدر که بطلمیوس رأینه کوره دخی بوندن زیاده نیجه امور مستبعده لازم کلور که جمله دن بری محرك اولك یعنی فلك اطلسك کمال وسعت وعظمتیله اول عجیب وغریب سرعتی درکه انکله هر یوم شرقدن غربه اولان دورنی تکمیل ایدر و بری دخی فلك اطلسك یکرمی دورت ساعت مدتیله درونده محاط اولان افلاکك حرکتلری وحرکتلرنده اولان سرعتلریدر که هر بری فلك اطلسه مخالفت ایدرك کندی مقتضای طبیعتلریله غربدن شرقه حرکت ایلرکن ینه فلك اطلسه متابعتله هر یوم شرقدن غربه حرکت ایدرلر ویرآتیلان

تفنك قورشننده بولنان سرعتدن بو حرکتلرده کی سرعت اوچ یوز بیك ویاخود دورت یوز بیك قات زیاده وشدیددر امدی بو رأیه ذهاب ایدنلر دیرلر که شکلی کری اولمغله حرکتنه زیاده سیله مستعد اولان جرم صغیر ارضك شمس اطرافنی دوراملهسی قنی چوق مرتبه آساندر اول جرمی کبیر اولوب سطح محدبنك شکلی هنوز دخی معلوم اولمیان فلك اطلسك وسائر افلاکك ینه کندولرینه نسبتله برحبه و بر نقطه قدر اولان ارضك حولنده طیران ایتملرندن خفی اولمیه که بو رأیه ذهاب ایدنلر که دیرلر ارض کندی دائرهٔ عظیمهٔ سنویه سنده حرکت ایدرا ولدقجه محوری دائما موازات مذکورهسنی حفظ ایلر اولیله دیمك دکلدر که محور ارض اصلا بر وقتده وهیچ بر وجهله وضعنی تبدیل ایلمیه زیرا بو رأی صاحبلری عندنده محور ارض دخی بر کونه بغایت بطی اولان حرکتله متصف اولور که یکرمی بش بیك سکز یوز اون التی سنهٔ قبطیه ده قطب دائرهٔ بروج حولنده بر دائره رسم ایدر که نصف قطری یکرمی اوچ درجه وقرق دقیقه اولور وارضك بو حرکتندن بالضروره لازم کلور که دائرهٔ بروج ایله دائرهٔ معدل النهارك محل تقاطعلری که نقطهٔ مساوات لیل ونهاردر توالی بروجك خلافنجه یعنی شرقدن غربه اولورجه سنه انتقال ایلیه وبوندن اوتوری بو حرکته تقدم مساوات لیل ونهار اسمنی ویرمشلردر وارضك بو حرکتندن نشأت ایتمشدر کواکب ثابته نك توالی بروجه کوره یعنی غربدن شرقه اولان حرکتلرینك ظهوری ونقطهٔ مساوات لیل ونهاردن شرقه طوغری اولان اختلافات بعدلرینك اشکاره اولمهسی وبو دخی معلوم اوله که محور ارضك بو حرکتی نسق واحد اوزره اولمیوب مشوش بولنمشدر زیرا تیموقهارده نك کوندن بطلمیوسه کلنجیه دك کواکب ثابته نك حرکتلری ترتیب بر وجه کوره اولمق اوزره هر یوز سنه ده بر درجه قدر مشاهده اولنمشدرو بطلمیوسدن البانکنیه کلنجیه دك هر التمش التی سنه ده بر درجه مقداری معاینه اولنمشدر وشمدی بو وقتده تیقهونك رصدینه کوره هر یتمش سنه ده بر درجه اولور که بو تقدیرجه یولیانوشك سنه سیله یکرمی بش بیك سکز یوز اون التی سنه ده دورنی تماما تکمیل ایدرور یحیولشك رصدینه کوره هر یتمش ایکی سنه ده بر درجه اولور که بو صورتده کینه یولیانوشك سنه سیله یکرمی بش بیك طقوز یوز یکرمی سنه ده اداره سنی اتمام ایلر امدی حد ذاتلرنده کواکب ثابته نك ثبات وسکونلری علی حاله طوررکن دخی ینه بادی رأیه نظر ایله اولان حرکتلرینك مشوش واقع اولمسیچون قوپرنقوش حقیقة تشویش ولامساواتی اشبو تقدم مساوات لیل ونهار تسمیه اولنان حرکتده تخییل ایتمشیدرکه بو تشویش ولامساوات بیك یدی یوز اون یدی سنهٔ قبطیه ده تمام اولورو لکن چونکه تیخیس والفونیس نام راصدان دائرهٔ بروجده میل کلی نك تشویش واختلافینی دخی مشاهده ایلدیلرکه بو تشویش واختلال تقدم مساوات لیل ونهارك تشویشی زمانك ضعفنده یعنی اوچ بیك دورت یوز اوتوز دورت سنهٔ قبطیه ده تمام اولور قوپرنقوش بو مشکلی تسهیل ایچون ارضك قطبلرینك حرکتلرنده تشویش واختلالی تعیین ایلدی و بویله

تخییل ایدر زکه محور ارض شمالدن جنوبه وینه جنوبدن شماله یالکز یکرمی دورت دقیقه
وشرقدن غربه وینه غربدن شرقه ایکیشر درجه ویکرمیشر دقیقه حرکت ایدر واویله که
محور ارضك اوجی بومقوله بوکوك وصارمشق حرکتله بر بوکوك وصارمشق
دائره یی احداث ایلر تقدم مساوات لیل ونهارك تشویشی زمانتك ضعفنده ودائرهٔ
بروجده واقع اولان میل کلیده کی تشویشك برمدتده اشبو اعدادك ترتیبی اوزره
١ ٢ ٣ ٤ ٥ ٦ ٧ ٨ ٩ که شکلدن معاینه اولنور و بویله اولنجه محور ارض یکرمی
بش بیك سکز یوز اون التی سنه ده ترتیب بروجك خلافی اوزره حرکت ودوراینمکله اشبو یدی
قطعه دن وبلکه دخی زیاده دن مرکب اولان دائرهٔ قطب دائرهٔ بروج حولنده تماما رسم اولنور
وبو دخی معلوم اوله که کواکب سیاره ده واقع اولان اقامت واستقامت و رجعتی بورأیه کوره
بطلیموسك تعیین ایلدوکی تدویره محتاج اولمقسزن بغایت سهولتله فهم وتخییل ممکندر
زیرا ذکر اولنان اقامت واستقامت و رجعت همان انجق بزم روئیتمزه کوره اولوب امور
محققهٔ خارجیه دن دکلدرشو کا بناءً که همان انجق برده بولنوب کواکب مذکوره یه نظر ایدر
اولدوغمزده بیزه کورنورکه کاه اقامتله وکاه استقامتله وکاهیجه دخی رجعتله متصف اولهلر
والا فرضا مرکز اولان شمسده بولنور اولیدق قطعا کوزمزه بومقوله خیالات کورنمزدی زیرا
مقدما تصویر اولندوغی کبی عطارد ایله زهره شمسك حولنده کی دائره لرینی ارضدن اول قطع
ایدرلر وارض دخی حول شمسده اولان دائرهٔ سنویه سنی کواکب ثلاثهٔ اخردن یعنی مریخ
ومشتری وزحلدن مقدم طی ایلر و بوسببدندرکه عطارد ایله زهره کاهیجه شمس ایله ارض
آرهسنده وارض ینه شمس ایله کواکب ثلاثه میانده واقع اولورلر امدی فرض ایدرزکه
شمس آ نقطه سنده اولسون وارضك دائرهٔ سنویه سی ب ه ع ج ت ل دائره سی
اولسون مثلا دائرهٔ مریخ دخی ط د ق ر ی پ دائره سی اولسون که مریخ
بو دائره نك بر قوسنی قطع ایدنجیه دك ارض کندی دائره سنده اولان دورنی تمام ایدر
وبوندن صکره دائرهٔ ثوابت م ف لا ن دائره سی اولسون پس امدی دیرزکه
ارض ل نقطه سنده وکوکب یعنی مریخ ط نقطه سنده اولدقلرنده اول وقتده کوکب یعنی
مریخ دائرهٔ ثوابتدن م نقطه سنده کورینور وبعده ارض ل نقطه سندن ب نقطه سنه
وکوکب دخی ط نقطه سندن د نقطه سنه انتقال ایتسونلر اویله که ارض کوکب ایله
شمس اراسندن قریب اولمق اوزره انتقال ایدروبو وقتده کوکب فلك ثوابتدن لا نقطه سنده
مرئی اولور امدی چونکه بوصورتده ترتیب بروجه کوره اولان حرکتنك م نقطه سندن
لا نقطه سنه تعجیل ایلمه سی مشاهده اولنور استقامت دینلور و بعده چونکه ارض ب
نقطه سندن ه وکوکب د نقطه سندن ق نقطه سنه واروب کوکب بوحینده دخی
لا نقطه سنده محسوس اولور اقامت اولی حاصل اولور وبعده ارض ع نقطه سنه
وکوکب ر نقطه سنه وارر اولدقلرنده که کوکب بو وقتده ف نقطه سنده معاینه اولنور

وبوسببدن

وبوسببدن ناشی ترتیب بروجك خلافنجه رجعت ایتمش کورنور البته بوصورتده اولان
حرکتنه رجعت تسمیه اولنور وبعده ارض چ نقطه سنه وکوکب ی نقطه سنه واصل
اولدقلرنده که بوحینده دخی کوکب ف نقطه سنده مبصر اولور اقامت ثانیه حاصل اولور
وبعده ارض ت نقطه سنه وکوکب دخی پ نقطه سنه انتقال ایلدکلرنده که بوحالده
کوکب ن نقطه سنده کورینور وترتیب بروجه کوره حرکت ایدر استقامت دینلور
فعلی هذا کواکب ثلثهٔ علویه نك اقامت واستقامت و رجعتلری یعنی سکون واقبال
وادبارلری بومنوال اوزره در شمسدن صکره باقی قالان ایکی کوکب سفلی نك یعنی عطارد ایله
زهره نك دخی اقامت واستقامت و رجعتلرینی بوباپجه تصویر ایدرزکه چونکه بو ایکی کوکب
یعنی عطارد ایله زهره شمسه ارضدن زیاده قریبدرلر البته ارضدن اسرع اولمق اوزره کندی
دائره لرینی قطع ایلدکلرندن ارض ایله شمس آره سنه توسط ایدوب کاه اقامت وکاه
استقامت وکاهیجه دخی رجعت ایدرلر کورنور امدی فرض ایدهلم که ارض کندی دائره سنده کی
ت ب چ د ی ف قوسنی قطع ایدر اولنجیه دك مثلا عطارد کندی لا ل م ن ط
دائره سنی تمامیله طی ایلر پس امدی دیرزکه ارض ت نقطه سنده وکوکب یعنی عطارد
لا نقطه سنده اولنجه البته کندوسی یعنی عطارد دائرهٔ ثوابتدن ه نقطه سنده کورنور
وبعده ارض ب نقطه سنه وکوکب یعنی عطارد ل نقطه سنه واردقلرنده بو وقتده کوکب
دائرهٔ ثوابتدن پ نقطه سنده مرئی اولور وچونکه بوصورتده ترتیب بروجه کوره حرکت
ایدر البته بوحرکتنه استقامت دینلور ولکن چونکه کوکب م نقطه سنه وارض چ
نقطه سنه واردقلرنده دخی ینه کوکب پ نقطه سنده مبصر اولور البته بوحالده اقامت
اولی حاصل اولور وبعده ارض د نقطه سنه وکوکب ن نقطه سنه وارر اولدقلرنده که
کوکب بوحینده ق نقطه سنده مشاهده اولنور البته بو وقتده ترتیب بروجك خلافنجه
رجعت ایدر وبعده ارض ی نقطه سنه وکوکب ط نقطه سنه واصل اولنجه دخی چونکه
کوکب ینه ق نقطه سنده محسوس اولور اقامت ثانیه حاصل اولور وبعده ارض ف
نقطه سنه وکوکب لا نقطه سنه ایرشنجه که بوحالده کوکبك کندوسی ع نقطه سنده
کورنور البته چونکه بو اثناده دخی ترتیب بروجه کوره حرکت ایلر استقامت ایدر خفی
اولمیه که بو تفصیلکه عطارد حقنده تصویر ایلدك بعینه زهره حقنده دخی جریان ایدر
شوقدر واردرکه بو تبدلات زهره ده سیره جك یعنی بطیئجه واقع اولور چونکه زهره عطاردن
متراید زمانده کندی دائره سنده دورایلر ومعلوم اوله که بوقدرجه تفصیلکه بوقرودن
بومحله کلنجیه دك تحریر وتقریر ایلدك بو رأی جدیدك بلکه پك قدیمه نمونه اولمغه کفایت
ایدر اولمغله تقریر وتنقیحندن بو مقامده ختم کلام ایلمکی مناسب کوروب شمدن صکره
بومذهبه توجه ایدن اسوله واجوبه یی تحریر وتقریر ایتمکه شروع ایدرزکه اولا بویله اعتراض
اولنمشدرکه بو رأی جدید تعبیر اولنان تخیلات کتب سماویه نك فنی چوق منطوقاتنه مخالفدر

وهرشیٔ كمال وشانی بویله اولهاصلا بروجهله كندوسنه رغبت والتفات اولنمغه شایسته
وحقیق دكلدر امدی بورأی جدید تعبیر اولنان تخیلاته دخی اصلا بروجهله رغبت والتفات
اولنمق لایق وسزادكلدر جوابنی دخی كبراده تردید ایده رك بویله ویرمشلردركه نفس الامرده
اولمق اوزره رغبت والتفات اولنمغه شایسته وحقیق دكلدر دینلورسه هرنه قدركه مسلم
اولورسه ده قطعا نتیجه سی یوقدر وفرضی اولدوغی اعتبار ایله ده اصلا رغبت والتفاته
سزادكلدر دینلورسه ممنوعدر وقارتزیوش صغراده دخی تكلم ایدرك بومنوال اوزره جواب
ایتمشدركه ارض بومذهب جدیده كوره دخی حدذاتنده حركت ایله متصف اولمیوب حقیقة
متحرك اولان كندوسنی یعنی ارضی احاطه ایلین اول مادهٔ لینه دن اولان كردابی دروبلكه
بنه قارتزیوشك اثبات ایلدوكی بعضی قواعدك اقتضاسنجه بوقوپرنقوش رأیندن زیاده
بطلیموسك رأیی اوزره دخی ارضه حركت اسناد ایلمك لازم كلور زیرا قارتزیوشك عندنده ارض اول
كردابی اولان مادهٔ لینه نك اجزاء معینه سی میاننده دائما محاط اولوب همان داخل سفینه
اولان كمسنه نك سفینه ایچنده ساكن اولدوغی كبی ارض دخی ذكر اولنان مادهٔ لینه نك اجزاء
معینه سی ایچنده دائما ساكن اولور اما بطلیموسه كوره چونكه ارضی احاطه ایدن
هوانك جزءلری هرآنده انك یعنی ارضك حولنده تجدد وتبدل ایدرك دورایلرلر البتده بنه
قارتزیوشك حركت حقنده سرد ایلدوكی تعریفه كوره ارض دخی حركت ایلمك لازم كلور
وبوندن غیری بردخی بوطرزه جواب ویرلمشدركه امور دینیه وخلقیه یه متعلق اولمدقلری
تقدیرده مجرد رؤیتمزه كوره نیجه چوق احكام كتب سماویه ده ایراد اولنمشدر ازجمله مقالات
توراتده قمره بیوك چراغ تسمیه اولندوغی واردر مع هذا كه واقعه نظر ایدر اولدوغمزده قمر كواكب
سائره دن اصغر اولدوغندن غیری نورنی دخی شمسدن اخذ ایلر وبردخی ارض دائما
ساكندر حكمی كه مجلدات توراتده تصریح اولنمشدر مقصود اولان معنا ایله حق وكرچكدر
زیرا بوسوزك اول محلده اولی بویله دركه نسلك بری كیدر وبری كلور بویله اولنجه تمام كلام
نسلك بری كیدر وبری كلور وارض دائما ساكندر بوسبكه افراغ اولنوب سباق وسیاق
قرینه سیله ارض دائما ساكندر دیمك ارض دائما بعینه باقی قالوب من حیث المجموع تبدل
وانقلابدن مبرادر هرنه قدركه بعضا كندوسنده فی الجمله كون وفساد واقع اولورسه ده
دیمكدر وبو معنایه ارجاع اولنور حضرت داود علیه السلامك تملیلنش یعنی ارض
كندی سكونی اوزرینه یعنی پكلكی وصلابتی اوزرینه تمكن عبرانی لسانجه اولان شرحلرده بیان
اولنمشدر ویاخود محكملغی اوزرینه تمكن اسكی ترجمه ده واقع اولمشدر زیرا ارض مجموع اعتباریله
اصلا نه طاغلور ونه هبا اولور ونه كینه بردورلو فسادی قبول ایلر وبونلره حضرت
ایوب علیه السلامك اول كه تحریك ایدر ارضی كندی مكاندن وانلك یعنی ارضك دیركلری
سلكنور وصرصلنور بوسوزینه كه جناب باری تعالی حضرتلرینك حقنده سویلنمشدر
استناد ایله ارضك مركز عالمده مخلوب دائما سكونت اوزره اولمسنی انكار ایدنلرده واردر

وبوندن صكره

وبوندن صكره بنه قوانین رصدیه وهیئته تشبث اولنرق بوطرزه دخی اعتراض اولنمشدركه
اكر ارض مركز عالمدن بعید اولوب كندی دائرهٔ عظیمهٔ سنویه سنده حركت ایلیدی مثلا
قطب شمالینك یوكسكلكی هرزمان براسلوب اوزره اولمزدی وثبته مزده كی كوكبلر دائما ظاهر
اولمزلردی وهروقتده فلكك برمعین نصفی منظورمز اولمزدی وبوندن غیری اوج ایله حضیض
دخی متعین اولمزلردی كه بواسولده واقع اولان ملازمه لرك بیان واثبات اولنملری
قواعد مناظر وهندسه دن نبذه دار اولنلره مختفی دكلدر جوابلری دخی بوقالبه افراغ
اولنمشدركه ارض منوال محرر اوزره حركت ایدر اولدوغی تقدیرجه دخی بنه قطب شمالینك
یوكسكلكی هرزمان براسلوب اوزره اولور وثبته مزدكی كوكبلر دائما ظاهر اولورلر وكرهٔ
فلكك برمعین نصفی یعنی بروج ستهٔ معینه سی تمامیله هروقتده منظورمز اولور شوقدر
واردركه دائما ارضك برمعین قطعه سنده ثبات واقامتده اولمز شرطدر چونكه مقدما
دیدوكمز كبی فلك ثوابت بیزدن اوقدر بعیددركه انك یاننده ارضك دائرهٔ عظیمهٔ سنویه سی
برنقطه قدر كورنور وچونكه محور ارض محور عالم ایله دائما موازاتده در وخفی اولمیه كه ذكر
اولنان احكام ثلثه یه دائما ارضك برمعین قطعه سنده ثبات واقامتده اولمزی شرط ایلدك
شوكا بناءكه قطب شمالینك یوكسكلكی كه دائما برنهج اوزره دربیزم رؤیتمزه كوره دروارضك
دائما برمعین یرنده اولدوغمز زمانده دریعنی برمعین افقی وفوق رأسمزده اولان نقطهٔ معینه یی
غایب وتبدیل ایلمدوكمز وقتده در زیرا مثلا شمالدن جنوبه طوغری ویاخود بالعكس كرهٔ
ارض اوزرنده حركت ایلیوب مكان معینمزی وافق معینمزی وفوق رأسمزده اولان نقطهٔ
معینه یی تبدیل ایدر اولدوغمزده البتده اول وقتده بیزه فلكك برباشقه قطعه سی ظاهر
اولوركه مقدما انی اصلا كورمزدك ومقدما كورر اولدوغمز قطعه سی شمدی بیزه
بالكلیه مختفی اولور وقطب مذكورك یوكسكلكی وثبته مزده كی كوكبلر دخی متبدل اولورلر
وبوندن صكره اوج ایله حضیضك متعین اولملرینك لزومیله اولان سؤاله دخی بویلجه
مقابله اولنمشدركه ارض دائرهٔ عظیمهٔ سنویه سنده حركتده ایكن دخی شمسدن بعید اولمق
وضعی بولنجه اوج حاصل اولور وبنه شمسه قریب اولمق وضعنه ایردكده حضیض پیدا اولور
وبوبعینه بطلیموسك رأیی كبی درشوقدر واردركه بطلیموسه كوره بعید وقریب اولمق
وضعنه ایرمك حركت شمسدن اولور بورأیه كوره ایسه حركت ارضدندر وبوندنصكره
بنه دونوب بواجوبه نك مبنی سی اولان مقدمه یه اعتراض ایدرایسك كه فلك ثوابتك
بزدن تااوقدر دك بعید اولمه سی كه یاننده دائرهٔ عظیمهٔ سنویهٔ ارض برنقطه قدر كورنه
اینانلمیه جق مرتبه ده مستبعد دربن دخی جواب ایدرمكه چونكه ذكر اولنان استبعاد ایله
اینانلمق برسند قوی یه مستند دكلدر ومع هذا كه ذكر اولنان صغرا ایله مقصود اصلیمز
اولان نظام احوال فلك حاصل اولیور بومقوله فنلرده اومقوله استبعاد واینانلمق پك چوقده
ضرر ایتمز وبعده قواعد طبیعیاته دخی استناد اولنه رق بوسیاق اوزره اعتراض اولنمشدركه

اسفل امكنه مركز عالمدر واسفل امكنه ده ينه اثقل اجسام كه ارضدر ساكن طورملودر
وبوندن غيرى اكر ارض متحرك اوليدى البته حس اولنوردى والبته ابنيه واشجار دخى
ييقلوب باش اشغه اولورلردى واجسام ثقيله يوقرودن اشغه عموداً نزول ايدهمزاولورلردى
چونكه استقامتله كندوسنه وارەجق اولدقلرى نقطه سطح ارض ايله معاً حركتده اولور
وقوشلر هوايوزنده طيران ايتدكده ايكن چونكه ارض لانهلرنى الوب بيله سنجه كوتورەرق اردنجه
لانهلرنى نه وجهله بولەبيلورلردى وبوندن غيرى مثلا غرب جانبنه طوغرى آتيلوب مدحرج
اولان بر خمپارەنك حركتى شرق طرفنه طوغرى آتيلوب مدحرج اولدوغى وقتده اولان
حركتندن پك چوق زياده سريع اولوردى چونكه غربه كيدركن غربدن شرقه كلن ارضك
سطحى اكا يعنى غربه كيدن خمپارەيه قرشو كلمكله خمپارەنك سطح ارضدن طى ايلدوكى قتى
چوق اولوركه بو حال ذكر اولنان خمپارەنك شرقه طوغرى كيتمه سنده يوقدر وبو اصولەنك
فرداً فرداً جوابلرى دخى بويله دركه ارض اسفل امكنه مى درد كلميدر هنوز دخى مثبت ومبين
دكلدر وارسطونك فلكيات طبيعيهده بو مطلبى اثبات ايتمك ايچون كتوردوكى دليلنى غاللئس
نام هيوى زياده ذم وقدح ايلمشدركه اول مذموم ومقدوح اولان دليلك تحرير وتنقيحى
بويلهدر لاجرم ثقيللر مركز عالمه كوتوريلوب خفيفلر اندن يعنى مركز عالمدن تبعيد اولنورلر
اما ثقيللر ايسه مركز ارضه قصد ايدوب خفيفلر اندن يعنى مركز ارضدن فرار واجتناب
ايدرلر امدى مركز ارض مركز عالمدر وبو دليلك ردى وقدحى دخى بو طرزهدركه بو دليلدهكى
كبرا كه مقدم ذكر اولنان مقدمهدر يا ابطال اولنور ويا خود هيچ اولمزسه كندوسنده شك
وتردد اولنور زيرا اكرچه كورييورزكه بعضى ثقيللر مركز ارضه حركت ايدهيورلر لكن مركز عالمه
كوتورونملرى هنوز دخى نه بداهتله معلومدر ونه كينه ارسطودن مبين ومثبت اولمشدر
وبلكه جزويجه تأمل اولنجه بو دليلده يعنى بو كبراده مصادره اولدوغى آشكار اولور وبوندن
غيرى ارضك طبيعتنه نظر اولندقده سائر كواكبدن اثقل اولهسى هنوز دخى بيان ايتمامشدر
وكيف كه مثلا قمر ارضه مستند اولورونه كينه ارض قمره نه بو اجسامك بعضيسنه كندى
ذات وطبيعى اعتباريله اعلى دينلورونه كينه اسفل بلكه اعلى واسفل اولملرى بيزه قياس
ايلهدر واكرچه احجار عظيمه وانلره مانند اولان بعضى اجسام ثقيله ارضدن مفارقت
ايتدكلرى وقتده ينه اكا يعنى ارضه عودت ورجوع ايدرلرسهده ولكن بتون كرۀ ارض همانا
بر جسم ثقيل كبى كندى محلندن تملدامزاولمق لازم كلمز وبوندن صكره ينه ديرزكه بز ارض ايله
بيله اول ذكرى سبقت ايدن مادۀ لينهنك ايچنده مخلط اولوب صوكوتورندوسى كبى ارض ايله
معاً حركت ايدراو غمزدن اوتورى حركت ارضى حس ايدهمزز وابنيه واشجارك منهدم
ولمدقلرينك سببى دخى بوندن معلوم اولوربلكه بو دليلدن بونلرك قيام وثباتى لازم كلور
وبعده ديرزكه ارض ساكن اولسون ويا خود مادۀ لينه ايله متحرك اولسون قطعا بر مانع ومزاحم
يوقدر بر جسم ثقيلك يوقرودن اشغه طوغرى عموداً نزول ايلمه سنه چونكه او مقوله جسم

ثقيل

ثقيل نازلك نزول دينلن حركتندن غيرى اول مادۀ لينهٔ مذكورەنك حركتندن دخى
حصهدار اولهسى محقق ومقرردر وبو بعينه اول طاش كبى دركه سفينهنك سرنك
تپهسندن دبينه طوغرى آتلمشدركه بو مقوله طاشك يوقرودن اشغه آتلدوغى حالده
سرەنك دبينه دوشمهسى تجربه ايله بيلنمشدر سفينه يورر اولسون ساكن اولسون ويوكادخى
بعينه سبب طاشك نزول دينلن حركتندن غيرى سفينهنك حركتندن دخى حصهدار
اولهسيدر وبلكه بو خصوصده طوغروسى بودركه نه جسم ثقيلك ونه كينه طاشك نزول
دينلن حركتى قطعا مستقيم دكلدر بلكه بر اكرى خطى رسم ايدەرك حاصل اولور هرنه قدركه
بيزم رؤيتمزه كورهكه سفينه ايچندهيوز عموداً تخيل اولنورسهده وبو بعينه بوكا بكزركه بر كمسنه
بر سفينهنك كورتهسندن سرەنك دبينه بر كره جكى اتدقده طوغرى حركتله نزل ايتدوكنى
مشاهده ايدر ولكن خارج سفينهدن يعنى كنار دريادن نظر ايدنلره انده يعنى اوكره جكده
ايكى حركت محسوس اولوركه بر يسيله عموداً نزول ايدر وبر يسيله دخى سفينهنك حركتنه
مشايعت ايلراو يلهكه اول كره جكك ذكر اولنان ايكى حركتله بر اكرى خطى رسم ايلدوكنى
تخيل ايدرلر وبويله اولنجه همان دريادهصونك حركتندن بالقلرك حصهدار اولدقلرى كبى
قوشلر دخى هوانك حركتندن حصهدار اولملريله لانهلرندن آيرلوب مباعدت ايتملرى لازم
كلمز وغربه طوغرى آتيلان خمپارەنك حركتى اسرع اولماز چونكه او صورتده خمپارە دخى
ارضه مشايعتله غربدن شرقه حركت ايدر مذهب ثالث تيقهو براهئوش نام حكيم واكا
تابع اولنلرك مذهبيدر حكيم مرقومك هيئت عالم كيفيتنه دائر رأى سقامت آلودى كتاب
مرقومك باب رابعنده تلخيص اولندوغى اوزره بو محلده ثبت سالك سطور قلنمق ايچون عبارت
كتاب ترجمه ومآل ومفادى اجمالا نقل وتحرير اولندى فحواى عبارت بودر بطليموس هيئتى
دلائل ومشاهداته مخالف قوپرنقوش هيئتى ايسه نظر جليده ونفس الامره مغاير اولمق
زعميله حكيم مرقوم ثالث مذاهب الثلاثه اولق اوزره ايكى اولكى سقيمدن مصنع بر مذهب
مستقيم انشا وپيدا ايتمك سوداسيله هيئت عالم بياننى بركونه شكل وصورته افراغ
ايدوب رأى مرقوم كندوسنه نسبت اولنمغله تيقهو براهئوش هيئتى ناميله شيوع بولدى
حكيم مرقوم اولا بطليموسه موافقت ايدوب ارضى مركز عالمده ثابت قلدى ثانيا قوپرنقوشه
موافقت برله شمسى جملۀ سيارات حركتلرينك مركزى اولمق اوزره تعيين ايتدى انجق قمرى
استثنا ايدوب ارضك حولنده حركت ايدر ديدى پس رأى مرقومه كوره حول ارضده
متحرك اولوب ارضى كندولرينه مركز ايدينلر اولا قمردركه جملهدن ارضه قريب اولوب بر آيده
دورينى تمام ايدر ثانيا شمس دركه قمردن ابعد وكويا ابعد اوسطده اولوب سنهده تمامته دورينى
تمام ايدر ثالثا فلك ثوابتدركه غايت بعد ايله ابعد وآهسته سير ايله يكرمى بش بيك يلده
دورينى تمام ايدر شمس حولنده ايسه سيارەدن بش كوكب كندولرينه مخصوص حركت ايله
سير ودور ايدوب عطارد اوچ سنهده زهره سكز سنهده مريخ ايكى سنهده فعلى هذا مشترى

و زحل مدت معلومة المقدارده دوزلرینی تمام ایدرلر بونظام اوزره که شمس حرکت
سنویه ایله دائرهٔ البروجی طی ایتدکجه کواکب مرقومه یی بیله الوب کیدر وعطارد و زهره
شمسك حولنده واقع حرکتلرینه نسبت ارضه شامل اولمزلر ولکن مریخ ومشتری و زحل
کندی دورلریله ارضه شامل اولورلرحتی مریخ ب نقطه سنده بولندوغی زمانده شمسدن
زیاده ارضه قریب حاصل ایدرتهٔ کهٔ بومحلده الحاق اولنان شکلدن بوجمله نك تخیلی ممکندر
خفی اولمیه که حکیم مرقوم حرکت یومیه اسبابنی بردرلوذکر و یاد ایتمامکله رأینه تابع اولنلر
لاجرم فلك ثوابت مافوقنده حرکت یومیه ایله بوهیکل عالمی شرقدن غربه ادارایدیجی
بر محرك اثباتنه محتاج اولورلریاخود رأیلرینه کوره محرکات ثلاثهٔ مرقومه یعنی قمر و شمس
وفلك ثوابت حرکت بطیئه ایله توالیٔ بروج اوزره غربدن شرقه حرکت ایلدکلرندن غیری
هریوم دائرهٔ معدل النهاره موازات ایدرك شرقدن غربه حرکت ایدرلردیه‌لربوندن غیری
خیال ایده‌لرکه سیاره دن بش کوکب کندولرینه مخصوص حرکتلرندن غیری که شمسه
مرافقت ایله ترتیب بروجه موافق غربدن شرقه حرکت ایدرلردی ینه حرکت یومیه ایله
دائرهٔ معدله متوازی سطح مستوی اوزره رأیلرنده قائم مقام محرك اول اولان شمسك تحریکیله
شرقدن غربه کیدرلر و بوجمله برله ینه دائرهٔ عظیمه لرینك محوری کندوتقسنه موازاتی دائما
حفظ ایلیه امرمزبوراکرچه من کل الوجوه محالاتدن عد اولنماز ولکن دشوارالحصول
ایدوکی دخی ذهن مستقیمه پوشیده اولماز وغفلت اولنمیه که طبایع فلکیاتده یعنی مادهٔ
افلاکده جمهورحکما اختلاف ایدوب رأی بطلمیوسه یعنی مذهب اوله راغب اولنلراجرام
اثیریه ماده سی اجسام مصمته یعنی حجم وصلابت وصفوت وشفت اوزره اولوب فلکلرده
نموو تدبل وتخلخل وتکاثف وخرق والتیام اولمیوب وحرکتلرنده تشددوتضعف ورجوع
ووقوف وحیزلرندن خروجی قبول ایتمزلر مذهب ثانی و ثالث اربابی سماوات موادندن حجم
وصلابتی سلب ایدوب طبایع افلاك مایعه ولینه وخرق والتیام قبول ایدراجرامدردیدیلر
حتی صاحب رأی ثالث تیقهو براهیوس ممالك شمالیه دن معدوددانیا اولکه سنده بحربالطقده
هوءنانام جزیره ده صوند قوس تعبیر اولنور بوغازده متصرف اولدوغی اورانبورك نام قلعهٔ
رفیع البنیانده تاریخ میلادك بیك الثی یوز سنه لری اوائلی اثناسنده رصد بنا ایدوب مادهٔ
سماوات لینه ومایعه اولمق اوزره تخیل حتی ذوات اذناب سطوح افلاکده سیر ایدرلردیو دلیل
اقامت ایتمش وعطارد ایله زهره شمسك کاه فوقنده وکاه تحتنده بولندقلرینه ذاهب اولمش
وغفلت اولنمیه که بورأیه کوره عدد سماوات اوچه منحصردراولی که جمله یی محیطدر
امپیره یوم دیدکلریدرکه اعتقادلرنده اهل سعادت اولنلرك مکانیدر ایکنجی فلك ثوابتدر
اوچنجی فلك سیاراتدرکه بو فلکی کواکبك حرکات مختلفه سنه کوره و بینلرنده تفاوت اوزره
واقع ابعاده نسبت دوائره تقسیم ایدرلر و بعضیلری فلك ثوابت مافوقنده محرك کل بر فلك
اثبات ایدوب بونلره کوره افلاك کلیه عددی دورت اولور وکذلك صاحب رأی ثانی

قوپرنقوس هیئتنده دخی مددافلاك اوچه منحصراولوراولی جملهٔ سیارات وعناصردن
عبارت اولان هیئت مذکوره در ایکنجی بزه کورینوب مشاهده قلدیغمز فلك ثوابتدر اوچنجی
فلك ثوابتك تحتی مسافه سی هرنه دکلو بی حدوبی پایان وسعت اوزره فرض اولنورایسه ده
ماوراسنده فلك مرقومی محیط برفلك عظیم الشان خیال اولنوب اهل سعادته آرامکاه تعیین
اولنور بوندن صکره باب مرقومه رأی مرقومه کوره تعاقب وتعاکس فصول سنه علی
وکواکبه عارض اولان اقامت واستقامت و رجعت وسائربونك امثالی کیفیت اسبابی بیان
اولنمش ایکن اقتصار ایچون ترك اولنوب تخیلی اشکاله حواله ونیچه نیچه اسوله واجوبه ایراد اولنوب
نقل وتحریری تطویله مؤدی اولمامق ایچون بومقدارله اکتفا وترجمه ده تعامل ناسده جریان
ایدن القاب واملا اختیار اولندی و بومحلده شاعر بلیغ فصیح اللسانك بیت حدیث ازمطرب
ومی کووراز دهرکمترجو که کس نکشود ونکشاید بحکمت این معمارا بیت کمسه حل ایلدی
مشکل راز فلکی وارایسه عقد ثریایی قودی نقطهٔ شك قولیله هیئت عالم بحثنده ختم
کلام ودقایق وحقایق اسرارنامتناهی یی حاوی مجرد صنع جناب حضرت باری اشبو عالم
جسمانینك کیفیتی علمنده دریای بی پایان حکمته بوندن زیاده توغلدن کف عنان عزیمت اولندی
تم تذییل الطابع امرسادس دوائر واقطاب بیانده در جغرافیلر کره اوزرنده دوائر مختلفه
واقطاب اثبات ایدرلر ارض وافلاك اموری بونلرله ضبط اولنور اولا کره ده محور فرض اولنور
اول برخط دن عبارتدرکه مرکزه اوغرلیه وکره یاخود دائره نك برطرفندن برطرفنه منتهی
اوله بوکا قطر دخی دیرلر یونانده دیامتر بومعنایه در واول خطك ایکی طرفی قطبدر کره نك
اوزرنده دونریونانیلر اکا پولوس دیرلر دونمك معناسنه پولیودن مشتقدر افلاك وارضه بوایکی
قطبك بری شمالیدر یونانده اکا ارکتکوس دیرلر آیومعناسنه آرکتکودن مشتقدر زیرا انده
دب اصغر شکلی واردر بوقطبه مقابل اولان جنوبیدر یونانیلر اکا آنتارکتکوس دیرلر آتی ضد
ومقابل معناسنه در وبونلرك لاتن ده غیری اسملری دخی واردرکه اطلسده بووجهله مذکوردر
قطب شمالی یه بوریالیش وآکولوناریس دخی دیرلر بوریاش وآکولونام روزکار اول سمتدن
اسدو کیچون وشیمتریونالیش دخی دیرلر زیرا دبك یدی یلدزی اولان تریونیش انك حولنده
دورایدر وقطب جنوبیه اوشتریالیس ونوسیوس دیرلر زیرا آوشتر یاخود نونوس نام روزکار
اول سمتدن اسرومرید یونالیش دخی دیرلر اصطلاحا جنوبی معناسنه مریدیش دن اخذ ایدرلر
دائره برخط ویا سطح درکه وسطنده نقطه دن محیطه اخراج اولنان خطوط متساویه اوله
واول نقطه یه مرکز محیط ومرکز دائره ومرکز کره دیرلر بودخی ایکی قسمدر اوزرنده واقع اولدوغی
کره یی تنصیف ایدرسه عظیمه تنصیف ایتمزسه صغیره دیرلر پس کرهٔ ارض اوزرنده سکز
دائره تعیین اولنمشدر دوردی عظیمه دوردی صغیره در اول دورت عظیمه دائرهٔ استوا
ودائرهٔ نصف نهار ودائرهٔ بروج ودائرهٔ افق دردورت دوائرصغرا رایکی انقلاب مداری
وایکی قطب مداری بوسکز دوائرك بشی متوازیه یعنی آرالرنده بعد مساوی اوچی منحرفه در

وبونلردن ایکیسی یعنی دائرهٔ نصف نهار ایله دائرهٔ افق کره اوزرنده رسم اولنیوب منفصل
ومتحرك وضع اولنور باقیسی کره اوزرنده مرسوم وثابتدر   پس بونلری برر بیان لازمدر
دائرهٔ افق بو بردائرهٔ عظیمه درکه عالمك کورینور قسمنی کورنمز قسمندن فصل وتحدید ایدر
اول اجلدن حد ایدیجی معناسنه یونانده اوریزون ولاتینده ترمینا تو روفینیتنش دیرلر
کرهنك تحتانیسی وفوقانیسی انکله بیلنور بودخی برقاچ قسمدر بری افق حقیقی که کرهیی تنصیف
ایدر بری افق حسی که امکنه سکاننك رؤیتنه کوره مختلف اولور بری دخی افق مستقیمدر
خط استوا افقی که انده طلوع وغروب استقامت اوزره در بری دخی افق مائل که مستقیمدن
غیریسی جمله آفاق مائله دریعنی قطبلردن برجانبه میل ایدر وطلوع وغروب انلرك اکثرنده
استقامت اوزره دکلدر افق حسی قطرنك ارضده مسافهسی یوزسکسن استادیوم یعنی
یکرمی ایکی بیك بشیوز آدمدرکه جرمانیا میلی ایله بش میل وخمسهٔ اثمان میلدن زیاده
دکلدر دیو تخمین اولنور ودائرهٔ افقك ایکی قطبی واردر بری سمت رأسدرکه فرنك مهندسلری
بونی تحیفله زنت دیرلر وبری سمت قدمدرکه انلر نادیر دیرلر بونلرك هربری آتی پوداسه
نسبت علی العکسدر یعنی بزم سمت قدممز طبان طبانه مقابلمزك سمت رأسی دوشر
دائرهٔ استوا کرهٔ ارضده برعظیمه درکه فلك اعظم منطقهسی اولان معدل النهار دائرهسی
سطحنده واقع اولوب شمس سنهده ایکی دفعه کندی حرکتی ایله اوزرینه کلدکده اکثر
معموره ده لیل ونهار مساوی اولمغله استوایه منسوبدر یونان اکا ایسی مرنوس ولاتین
اکواتو ر دیرلر معدل معناسنه اول وقت شمسك فلکده ایکی اعتدال نقطهلرینه کلدیکی
زماندرکه بری اول حمل وبری اول میزاندر واول ایکی نقطهٔ اعتداله اکونوقسیالیس دیرلر پس
متوازی دوائرك عظیمهسیدر ایکی قطبدن بعدی برابر اولوب کرهٔ ارضی جنوبی وشمالی
ایکی قسم متساویه تقسیم ایدر دائرة البروج ایله ایکی محلدن تقاطع اوزره رسم اولنور
اول تقاطع محلی ایکی نقطهٔ اعتدال مقامندهدر انلره اکونوقسیالیس دیرلر وکیجهلر بودائرهیه
مطلق لینیا یعنی خط دیرلر دائرهٔ بروج کرهٔ ارضده رسم اولنان عظیمهنك بری دخی بودر
بوکا منطقة البروج دخی دیرلر یونانده اسمی زودیاکوس درمعدلله تقاطع ایدوب ایکی انقلاب
نقطهلرینه اچیلوب برجانبه میل ایلمشدر اول میله میل کلی دیرلر یکرمی اوچ بوچق درجه
قدر جنوبه وشماله مائلدر قطبلری دخی قطب عالمدن بوقدر برجانبه دوشر بو دائرهیی اون ایکی
قسمه تقسیم ایدوب هربرینه بر برج دیدیلر التیسی شمالده حمل ثور جوزا سرطان اسد
سنبله التیسی جنوبده میزان عقرب قوس جدی دلو حوت زیرا فلك البروجده اشکال
کواکبدن بودائره اوزرنده ذکر اولنان حیوانات اشکالی واقع اولمشدر انکیچون یونان حیوان
معناسنه اولان زودیادن اسمی مشتق قلدی ولاتینده شیغنی فر دیرلر علامت کتوریجی
معناسنه   زیرا بروجك هربری شیغنم یعنی علامتدر واسماء بروجی بربیته درج ایدرلر اول
بیت بودر   شونت آریش تاروش جمینی قانسر لیو ویرغو   لیبرا کوه اشقور پیوش

آرسی تنتش قاپر آنفون پیسچش بوبیتك مصراع اولی بروج شمالیه اسماسی مصراع ثانی
بروج جنوبیه اسماسیدر کوه واو معناسنه عطف ایچوندر ولاتینده آریش حمل تاوروش
ثور جمینی جوزا قانسر سرطان لیو اسد ویرغو سنبله لیبرا میزان اسقورپیوش عقرب
آرسی تنتش قوس که ساجیتاریوش دخی دیرلر قاپر جدی آنفون دلو که قواریوس دخی دیرلر
پیسچش حوت اسملریدر وهر برج اوتوز درجهیه وهر درجه التمش دقیقهیه وهر دقیقه
التمش ثانیهیه قسمت اولنوب دائره اوچیوز التمش درجه قلنمشدر جمله احوال کره بونکله
حساب اولنور   دائرهٔ نصف نهار برعظیمهٔ متحرکهدرکه ایکی قطب عالمدن ومتعین سمت
رأسدن مرور ایدوب دائرهٔ استوا ایله تقاطع وکرهٔ ارضی تنصیف ایدر بری شرقی بری
غربی دوشر نصف لیل ونصف نهار بونکله بیلنور   ودائرهٔ استوا اجزاسندن هر جزئه
بر نصف نهار اعتباری ممکندر   بوکا یونانده مریم ومرینوس ولاتینده تنصیف ایدیجی معناسنه
مریدیانوش دیرلر امادوائر دائرهٔ صغیرهکه دائرهٔ استوایه متوازیهدر انلرك ایکیسی مدار
قطب بروجدر بری دائرهٔ انقلاب صیفی که مدار رأس سرطاندر وبری دائرهٔ انقلاب شتوی که
مدار رأس جدیدر لاتین بونلره شولستیسیالیس دیرلر   کونش طورمق معناسنه
صولستیتیسیومدن مشتق قلدیلر زیرا شمس انده کلدکجه لیل ونهار برزبر قرار اولمغله کانه
طورر وبودائرهیی تجاوز ایتمیوب برینه واصل اولدقجه رجوع ایتمکله یونان بودائرهلره
تروپیکوس دیرلر رجوع معناسنه اولان تروپوسدن اخذ ایدرلر   دائرهٔ مدار قطب
بروج شمالیهیه یونان ارکتکوس تسمیه ایدرلر زیرا دب اصغرك ایقلری کویاکه انی رسم ایدر
ارتفوس آیو معناسنه در لاتینده شیمتر یونالیش تسمیه اولنور زیرا دب اصغر یدی
یلدزدن عبارتدر لفظ مزبور قطبی یدی یاصیجیلر معناسندر   کذلك اول سمتك اسمی ایله
یوربالیش واکولوناریش دخی تسمیه ایدرلر   دائرهٔ قطب بروج جنوبییه انتارتکوس دیرلر
ارتیکوسك مقابلی معناسنه وبودائره تحت الافق بزه ابدی الخفا اولمغله اوسترینوش یاخود
اوستریالیس ومریدی یونالیش دخی دیرلر   امر سابع   بودائرهلر ایله ارضك انقسامیدر
ذکر اولنان دورت دوائر صغار که ایکی قطب وایکی انقلاب مدارلریدر جمله ارضی بش قسم
ایدر جغرافیلر بونلره منطقه معناسنه زونه دیرلر هربری ایکی کوچك دائره اراسنده یاخود
بردائره وسطنده واقع اولان مسافهدن عبارتدر بوبش قسمك بری مدار شمس التنده اولمغله
منطقهٔ محترقه درکه بو معنایه اکا توریدا دیرلر متقدمین شدت حرارتدن مسکون دکل ظن
ایدرلردی وبو ایکی انقلاب اراسی اولان قرق یدی درجه مسافهدر خط استوا اورتهسندندر
یکرمی وایکیسنه منطقهٔ بارده دیرلر زیرا مسیر شمسدن بعید اولمغله شدت برددن متقدمین
ظنی اوزره غیر مسکوندر وبونلر مدار قطبین اورتهسنده اولان یکرمی اوچ درجه مدور
مسافهدر بومسافهلر دخی کندی قطبلری ودائرهلری اسمیله تسمیه اولنور وایکیسنه دخی
منطقهٔ معتدله دیرلر حرارت وبرودتده معتدل اولمغله بونلر مسکونهدر شمالیسنی سرطان

انقلابی ایله ارکتکوس تحدید ایدر جنوب سنی جدی انقلابی ایله انتارکتکوس تحدید ایدر وهر برینك
عرض مسافه سی قرق اوچ درجه در و بو منـاطق سکانی ظل ووضع جهتی ایله بری برندن
ممتازلردر ظله نسبت منطقهٔ بارده سکاننه پریسی دیرلر زیرا انلرك ظلی دگرمن کبی سطح افقده
دونر منطقهٔ معتدله سکاننك اسمی اتروسی دررزیرا انلرك نصف نهارده ظلی بر جانبه دوشر
منطقهٔ حاره سکاننه انفیسی دیرلر زیرا بونلرك نصف نهارده ظلی گاه جنوبه وگاه شماله دوشر
ووضع جهتندن دخی اوچ قسمه تقسیم اولنورلر برقسمی پریه سی دربونلر بر مدارده وبر عرضده
دیزلنلردر ابتداء طولدن آخره وارنجه ایکنجی انتیسیدر بونلر خط استوادن ایکی طرفه
علی السویه بعید اولان عرضلرده و بر طولده دیزلنلردر اوچنجی انتی پوداسدر بونلر خط
استوایه ایکی طرفده برابر عرضلرده بری سمت رأس بری سمت قدمده اولنلردر بو التی قسم
دائره دن ملاحظه اولنه امر ثامن عرض دائره لرنده واقع لیمله در جغرافیلر کرهٔ ارضی
اختلاف لیل ونهار اعتباری ایله بر نیجه قسم ایدوب هر برینه اقلیم دیدیلر اسلامیان اقلیمی
ایکی قسم قلوب برقسمنه اقلیم عرفی دیدیلر روم وشام کبی نتکم تقویم البلدان صاحبی
یگرمی سکز اقلیم عرفی ذکر ایدر لکن سائر جغرافیلر انجق اقلیم حقیقی یازوب انلری اقسام
ثلثهٔ کلیه جزئیاتندن قلدیلر زیرا ادنی اعتبار ایله هر قسم نیجه اقسامه منقسم اولور
وهر برنده ولایت واقلیم دیمکه صالح نیجه اقسام واردر بو تقدیرجه مضبوط ومطرد اولمـاز
واول اقالیم اعتبار اتدیکی بعض مجلده نیجه تفصیللر واردرکه بعد الوقوف نیجه اقلیم اولمق مقرردر
مزبور زمالك المؤیدك عدم وقوف اعتذاری سبق ایتمشیدی پس بو کتابده انکیچون اقالیم
عرفی اعتبار ایتمدك زیرا برحد حقیقی ایله محدود دگلدرکیمی مدور وکیمی مقوس وکیمی
مستطیل واقع اولدوغندن غیری نیجه یوز اقلیم ذکری لازم گلور انجق انلری ولایتلر
بیانی محللرینه حواله ایلدك بو محلده اقلیم حقیقی تقسیمنی ذکر ایدرز اهل فن انلری بو وجهله تقسیم
ایلدیلرکه خط استوا النده ساکن اولنلره نسبت لیل ونهار مدام اون ایکیشر سـاعتدر
بعده بلده قطب شمالی وقطب جنوبی سمتنه بعید اولدقجه اختلاف لیل ونهارا کاکون زیاده
اولور پس بو دائرهٔ استوایه موازی عرض دائره لری فرض اولنوب هر ایکیسی اراسنه
براقلیم دیدیلر بو تقدیرجه اقلیم ایکی دائره اراسنده واقع اولان مسافه در شول شرطله که
انده اطول نهار خط استوا طرفنده اولاندن نصف ساعت زیاده اوله پس اقلیم لفظی اول
مسافه یه دلالت ایدرلکن گاه دائره یه دخی اطلاق ایدرلر وبو تقسیم ایله بلادك مواضعی
وطبایعی واختلاف لیل ونهاری اجمالا معلوم اولور زیرا برابر عرضده اولان بلاد امور مذکوره ده
مشارکدر وهر اقلیمده اوچ دائره فرض اولنور بری ابتدا بری وسط بری اخر
وبو دائره یه یونانده پارالل دیرلر بطلمیوس واتباعی یگرمی بر دوائر شمالیه ویدی اقلیم تعیین
ایلدیلر جمله متقدمین اقالیمی یدی یه حصر ایدوب باقیسنك مسکونی آز اولمق ظنی ایله
اللی عرضدن اوته اقالیم اعتبـار ایتمدیلر اسلامیان دخی انلره تابع اولوب مبلغ علملری

قدمایه تقلیددن تجاوز ایتمدی لکن متأخر جغرافیلر یدنجی اقلیمدن اوته یرلر مسکون
اولدوغن بیلوب التمش یدی عرضه وارنجه تقسیم ویگرمی دورت اقلیم تعیین ایتدیلر
بز بو کتابده انلرك رأیینی قبول ایتدك اقلیم اول ابتداسی عند البعض خط استوادن فرض
اولنوب لکن اول سمتلرك اکثری دریا اولمغله جمهور رقتنده اقلیم اولك مبدئی اون ایکی درجه
وقرق دقیقه عرضدن فرض اولنمشدر اول محلك اطول نهاری اون ایکی ساعت وقرق بش
دقیقه اولور وسطی بالاتفاق اون التی درجه واتوز یدی دقیقه عرضدرکه اطول نهاری اون اوچ
ساعتده واردر بو کتب اسلامیه ده تصریح اتدیلر لکن هر اقلیمده بچوق ساعت تفاوت شرطنه
مخالفدر اول اجلدن سائر ذکر اتدکلری امور مضحکه دخی طرح اولندی زیرا خط مفروض ایله
تحدید اولنان حدودده تعداد انهار وجبال وممالك صحیح اولور امور دن دگلدر وبو بابده طول
وعرض قاعده سنه اعتماد احساب اولنور ظن ایلمك فن ایله اشنا اولمقدن ناشیدر بو کتابده
حدود اقالیم جدوله بیانه حواله اولنوب هر برنده ذکر ایله تطویل التزام اولنمدی پس بو اقالیم
بعض جزایر محیط شرقی یه ونیل ایجنده مروانام شهره اوغرار ایکنجی اقلیم بعض سواحل
بلاد هند وجزیرة العرب وافریقیا جنوبندن بحر غربه وارر اوچنجی اقلیم بعض بلاد چین
وهند وسند وافریقیا سواحل شمـالیسندن بحر دوردنجی اقلیم بعض چین وهند وختا
وتبت وخراسان وجبل وفارس و روم و بعض غالیایه واسپانیایه اوغرار بشنجی اقلیم
اکثر ماوراءالنهر و ترکستان وروم وغالیا واتالیا واسپانیایه اوغرار دوردنجی بشنجی اقالیم
اعدل اقالیم درآب وهواسنك لطافتندن اکثر خلقی قوای ظاهریه وباطنیه ده حسن وجماله
اعتدال اوزره اولور التنجی اقلیم بعض اسپانیا وغالیایه وجرمانیایه و رومه وقره دکزه
وترکستانه اوغرار بحر بودخی اعتدالدن خارج دگلدر یدنجی اقلیم بلاد له وروس وترکستان
شمالندن بحر بونك نهایتی عرض اللی درجه ویگرمی دقیقه واطول نهار اون التی ساعت وربع
اولدوغی محلدر دیو متقدمین تعیین ایتدیلر و بعضلر دخی یدنجی اقلیمك اخری اول محلدرکه
عمارت آنده نهایت بوله واول جانب شمالده جزیرهٔ تولی در دیدیلر جزیرهٔ مزبوره التمش اوچ
عرضده اولوب اطول نهاری یگرمی سـاعت اولمق اوزره قرار ویردیلر لکن مجسطی ده
صقالبه دن بر قوم التمش دورت عرضده ساکن اولدقلری مذکوردر بطلمیوس جغرافیاسنده
التمش التی عرض دخی فی الجمله معمور اولمق مسطوردر متأخرین کتابلرنده یتمش عرض
بیله مسکون یازلوب ترجمه اولنان اطلس وغیریده دخی زیاده معمور یرلر رسم اولنمشدر
نتکه تفصیلی کلجکدر متأخرین رأیی اوزره سکزنجی اقلیم وشتان بر غادن طقوزنجی اقلیم
روستوقیومدن اونجی اقلیم هیبرنیادن اون برنجی اقلیم نوروجیا قلعه سی اولان
بوهوسدن اون ایکنجی اقلیم غوسیادن اون اوچنجی اقلیم نوروجیاده برج شهرندن
اون دوردنجی اقلیم فیناشهری اولان وبورجیومدن اون بشنجی اقلیم سودیا شهری اولان
آروسیادن یکوب آخر اقلیملر نوروجیا وسودیا وروسیا شهرلرندن وآخر اطه لرك اوزرندن

مساوی بعد ایله مرور ایدرلر پس خط استوادن اطول نهاریکرمی دورت ساعت
اولدوغی یره دك یکرمی دورت اقلیم اولمق متعین در اندن اوته قطبه وارنجه اقلیم تقسیم
اولندوغی معلوم اولمدی زیرا اول حددن اوته نصف ساعت تفاوت قاعده سی رعایت
اولنمق ممکن دکل زیرا اطول نهار هفته وشهر تفاوتی ایله التی آیه منتهی اولور زیرا قطبده
نصف کره تحت الافق ونصفی فوق الافق واقع اولمغله حرکت کواکب رحویه در پس
براقلیمده اطول نهار استعلامی لازم کلسه قاچنجی اقلیم ایسه نصف عددنی خط استو نهاری
او زرینه ضم ایله حاصل اولور مثلا بشنجی اقلیمده ایکی بچوغی اون ایکی او زرینه زیاده ایلدك
اون دورت بچق اولدی وبونکله اطول نهاردن بلد قاچنجی اقلیمه دوشدوغی دخی معلوم
اولور مثلا بر بلدك اطول نهاری اون بش ساعت اولسه اون ایکی ساعتی کیدردك
واوچی تضعیف ایتدك التنجی اقلیم حاصل اولدی اکر اوچی تربیع ایتسك دوائر متوازیه
عددی ظهور ایدر مثلا التی اقلیمك اون ایکی دائره سی اولور خط استوادن شمال طرفنه
اقلیمده حال نیجه ایسه متأخرین قتنده جنوب طرفنده دخی اول منوال او زره در یعنی انده دخی
یکرمی دورت اقلیم تقسیم اولنمشدر زیرا ایکی دنیانك نصفی جنوبی واقع اولمشدر لکن مصنفلر
اقالیم جنوبیه یه مخصوص اسامی تعیین ایتمدیلر بلکه شمالده انلره مقابل اولان اقلیملر
اسملریله ذکر ایدرلر آتی مروه کبی یعنی یونانده مقابل معنا سنه اتی لفظی مروه یه اضافتله
مروه نك مقابلی دیرلر نهایت بونلری دخی اوغرادوغی یرلر اسمیله تسمیه ایلمك ممکندر مثلا اقلیم
اول جبل قمره مرور ایدر ونیل منبعندن کچر ایکنجی اقلیم انقلاب شتوی التندن کچر
وقورنیش بورنینه اوغرار آخرلر دخی کذلك اما متقدمین جنوب جانبنده قلت عمران
وتفریق بلدان سبیله انده اقلیم اعتبار ایتمدیلر بطلمیوس جغرافیاسنده اون عرضنه دك
بعض بلدان اولدوغی یازلوب باقیسی ذکر اولنمدی صکره کشف اولنوب اوتوز عرضنه
نیجه ممالك بولندی خصوصا امریقانك جنوبیسی صکره ظهور ایلمکله اول سمتده دخی
تقسیم اقالیم متعین اولدی پس هر اقلیمك عرضی واطول نهاری ومسافه سی بیانی ایچون
بر جدول وضع اولندی تا که سهولتله وقت حاجتده معلوم اوله جدول اول عدد اقلیمدر
جدول ثانی ده دوائر متوازیه عددی ثالثده اطول نهار رابع ده عرض خامس ده
مسافه عددی یازلمشدر درجه ودقایقه دخی اشارت اولنمشدر وجدولده اقلیم اولك
مبدئی اولان اولکی دائره دورت درجه اون سکز دقیقه عرضدن فرض اولنمشدر که انده
اطول نهار اون بش دقیقه تفاوت ایدر امر تاسع طول وعرض ایله کره ارضك انقسامنده در
جغرافیا اربابی کره ارضده اون سکز دائره نصف النهار وایکی طرفه سکزر دائره عرض
رسم وفرض ایلدیلر سابقا ذکر اولندوغی او زره هر دائره اوچیوز درجه یه تقسیم اولنمشدر
پس نصف النهار دائره لری طول درجه سنی وخط استوایه موازی ایکی جانبدن طقوزر
دائره عرض درجه سنی تعیین ایدر هر ایکی دائره اراسی حساب شطرنجی وضرب ایله اون

درجه مسافه در وابتداء عرض بالاتفاق خط استوادن ایکی طرفه فرض اولنور بری عرض
شمالی وبری عرض جنوبی در اما ابتداء طولده اختلاف اولندی بطلمیوس وغیری یونانیلر
بزم کتابلرده جزایر خالدات وکندی کتابلرنده قناریا دیمکله معروف اولان فورتوناتا اطه لرینك
نصف نهاری دائره سنی ابتداء طول تعیین ایلدیلر زیرا کندی سمتلرنده غربدن شرقه
عمارتك مبدئی اول زمان محل مزبور ایدی صکره بعض متأخرین واسپانیار ئیسلوی ابتداء
طولی فلمنك اطه لرندن ازورس نام جزایردن طوتوب دیدیلر که پوسله ده اولان ابره اول
اطه لرده برجانبه میلسز طوغری نقطهٔ شماله توجه ایدر اسپانیا اورته سنده طلیطله سمتلرنده
دخی رقاص طوغری نقطهٔ شماله توجه ایدوب غیری یرلرده بر مقدار منحرف طورر وبوکیجه
آلت رصدیه ایله تجربه اولنمشدر وبعضیلر ابتداء طولی سواحل غربیه دن اعتبار ایتدیلر
ایکی حدك مابینی اون درجه در اطوال بلادده اولان تفاوتلر اکثر بو اعتبارلره مبنیدر
وحکماء شرق کندی سمتلرنده انتهاء سواحل شرقیه ده لکك درنام محلدن مبداء طول
اثبات ایتدیلر بو رأی جمهور استعمالنه مطابق دکلدر وایکی مبداء میانی تقریبا یوز تمش
درجه اولور که ربع معمورك مسافهٔ امتدادی در ومیانده خط استوا او زره بر مقام فرض
اولنوب انکا قبة الارض دیدیلر واول محل ارین اسمیله کتب اسلامیه ده مذکور واطلس
وغیریده غیر مسطوردر بعضیلر بو قبة الارض طقسان طول اوتوز اوچ عرضده فرض اولنور
دیدیلر بونك اثباتی بر امر لازم اولمامغله جغرافیا اربابی بوکا التفات وذکرینه دخی تنزل
ایتمدیلر پس اصطلاح فن جغرافیاده طول بلد جزایر خالدات نصف نهاری دائره سیله
معدل نهار تقاطعی نقطه سندن بلد مفروض نصف نهاری تقاطعنك نقطه سی بیننده
معدلدن واقع اولان قوسدر وعرض بلد نقطهٔ سمت رأس بلد ایله معدل نهار
بیننده بلد مذکورك نصف نهاری دائره سندن بر قوسدر وبو عرض بلدك کرك
جنوبی وکرك شمالی سمتنده اولان قطبك ارتفاعنه وخلاف سمتی قطبنك خفاسنه
مساوی اولور وبو طول وعرض تعیینی ایله روی زمینده واقع اولان بلاد ومواضعك
امکنه سی وجهتی وبری برینه نسبتی وبعدی وقربی تقریبا معلوم اولور مثلا
استانبولك طولی اللی بش وعرضی قرق بر درجه ودمشقك طولی یتمش وعرضی
اوتوز اوچ درجه در دیلدکده دمشق استانبولك شرق وجنوب طرفنده اولمق
لازم کلور زیرا طولی اندن زیاده وعرضی اندن کمتردر اما ایکیسی اراسنده بعد
مقدار مسافه در استعلام قاعده سی بودرکه اولا نظر اولنور ایکیسنك عرضی بر
وطولی مغایر ایسه تفاوت مابین الطولین بعد مابین در استانبول ایله ازنکمید کبی
واکر طولده متفق وعرضده مختلف ایسه بو صورتده تفاوت مابین العرضین بعد مابین اولور
استانبول ایله بروسه کبی واکر ایکیسی دخی مختلف ایسه بو صورتده بعد مابین
بر مثلث قائم الزاویه وتری اولور اول زاویه نك بر ضلعی دائرهٔ نصف نهاردن بر قوس وبر ضلعی

دائرهٔ عرض بلد مطلوبدن برقوسدر و وتر اولان ضلع ایکی بلدك نقطهٔ سمت رأسنه
مرور ایدن دائره دن برقوس واقع اولور بو اوچ ضلعدن ایکی ضلعك مقداری بزه معلومدر که
اول طول وعرض تفاوتلریدر بو معلوم ایله اول وتر اولان ضلع مجهول مقدارنی استعلامه
بر طریق بودرکه ایکی ضلع معلومك مربعی جمع ومجموعك جذری اخذ اولنه حاصل عدد
مطلوب اولور مثلا دمشق ایله قسطنطنیه ده تفاوت ماین الطولین اون بش وتفاوت
ماین العرضین سکزدر ایکیسنك مجموع مربعی ایکیوز سکسن طقوز اولور عدد مزبورك جذر
تقریبیسی اون التی در پس ایکی شهرك میاننده بعد مسافه اون التی درجه اولور باقیسی
دخی بوکا قیاس اولنه معنای مذکور دائره ده محسوس وظاهردر تتمه خصوص مذکور
کتب اسلامیه ده مسطور اولان رسمسز طول وعرض ترکیبلرینه کوره در اما اطلس وغیری
فرنکی جغرافیا کتابلرنده صحایف کلیه وجزئیه ده رسم وتقسیم اولنوب درجات طول وعرض
صحایف اشکال بلادکده اکا قارتی وتابولا دیرلر کنارلرنده رقم ایله عدد اقسام تعیین اولنمشدر اکثر
درجات عرض یمین ایله یسارده ودرجات طول زیر وبالایه دوشر وهربری اجمال وتفصیل
حسبی ایله کاه النیشر وکاه اونر دقایقه تقسیم قلنمشدر بر بلدك طول وعرضی وبری برندن
بعدی پرکاللهانلردن معلوم اولور بوندن غیری هر صحیفه مسافه سنه کوره میل حسابیله
تقسیم اولنمش مقیاس واردر اکا اسقاله دیرلر اکثر یا بعد ماین پرکالله اول مقیاسه کوره
اولچلوب قیاس اولنور بوجمله کتاب اطلس ترجمه سنده تفصیل اوزره یازیلوب بو کتابده
جمله اشکالی نقل التزام اولنمغله بعض تطویل ترك وطی اولندی زیرا نقل اشکال التزام
ایلسك بر نسخه دن بر نسخه یه نقل عمل کثیر وبو دیارلرده با صمه استعمال اولنمغله بر صحیفه سنی
بله رسم امر عسیردر لابد یازلدقده یرلری آچق قالوب کتاب ناقص اولمق لازم کلور اکابناء
بعض اشکال عامه نقلی ایله اکتفا اولنوب انلرده دخی مسطور اولان مشهور ومعظم
شهرلرك طول وعرضی ترکیب النوب اشکاله حواله ورسمه موقوف قلنمدی تا که لازم کلوب
شکلدن تجرید اولنورسه کتاب افاده ده مستقل اولوب ناقص قلمیه زیرا رسوم واشکالی
یرلو یرنده صحیح اوزره نقل وتحریره قادر نساخ نادر بلکه بو دیارلرده معدوم واولنلرك دخی حالی
معلومدر لکن بو کتاب جلیل القدری یازان ویزدران اخواندن مأمولدرکه مشتمل اولدوغی
صور واشکالی یرلو یرنده نقل وتحریره همت ایدهلر تا که لباسدن عاری قالمش وحوشه
وقویروغی وقنادی یولنمش قوشه دونمیه زیرا بو فنك اشکال محسنات لازمه سندندر وهربار
معقول محسوس ایله تفهیم اولنه کلمشدر لکن بو صور واشکالی بیهوده نقش صانن جهلا کتابی
یازوب شکلنی قصد اطی ایدرسه نه چاره حق بلاویره عمری کونی طی اولنه تنبیه بحال طول
وعرض چون هر موضعك محلنی استعلامده طول وعرض قاعده سنی فرض اقتضا اتدی فن
اربابی الات رصدیه ایله وکاه ظن وتخمین ایله اطوال وعروض بلادی تتبع واستقرا ایتدیلر
عرض بلد وطول بلد ربع واسطرلاب وخسوف کسوف وقتلری ایله معلوم اولورکه طریقی

اول آلتلر رساله لرنده وزیجلرده مبیندر وبو بابده تقریب فائده سی تحقیق فائده سی مقامنه
قائمدر دیو عقلا رمز واشارت ایتمشلردر جغرافیاده بطلمیوس یازدوغی بلادك طول
وعرضنی مهما امکن تعیین ایتدی اسلامیان دخی بعض مرتبه زیجلرده واقالیم کتابلرنده نقل
ایلدیلر وبو ماده ده مستقل کتاب دخی تدوین اولندی لکن ابو الریحان بیرونی قانون مسعودیده
یازدوغی اوزره اکثری مختل ومشوش اولوب کیمی اصلاح اولندقدن صکره اکثری تقریب
اناده سندن خالی دکلدر بو حالی اوزره نقل اولنه کلوب اطلس وغیری متأخر جغرافیالرده
وما پاموندالرده مهما امکن تصحیح اولنمق دعواسن اتدیلر لکن حقیر تقویم البلدانده ذکر اولنان
اطوال وعروض بلاده کوره برخریطه رسم ایلیوب بلادی نقل محلنده اکثرینك بعد
مشرقین کبی فسادی ظاهر اولمغله ابو الریحانك اصلاح دعواسنی تسلیم ایتمك لازم کلدی
واطلس وغیری فرنکی جغرافیالرده دخی اطوال وعروض بری برینه مطابق بولنمدوغندن
غیری نیچه متعین یرلر ترجمه اولندقده مخالف ظهور ایتمکله انلرك دخی ماهیتی بیلندی جمله دن
بری اکثر کره وجغرافیاده شهر مزاولان قسطنطنیه یی قرق اوچ قرق بش عرضنده یازارلر
لکن تقریبا قرق بر درجه اولدوغی آلات رصدیه دلالتی ایله ثابتدر پس طول وعرض امورنده
تحقیق دعواسی صحیح اولمیوب انجق تقریب افاده سی تسلیم اولنور رسا بقاذکر اولنان سکز
طول وعرض دائره لرینك رسمی بودر امر عاشر احوال مسافه وآلات مساحه ده در
مقدمه ده مذکوردرکه روما نیلر ارضك مسافه سنی خطوه ایله که خطوه ذراع خیاط مقداری
تقدیر اولنور مساحه ایدوب بیك آدم یره بر ملیر وملیار دیدیلر وهر ملیرده بر طاش دیکوب
ولایتلری مسافه سنی اول طاشلر له معلوم ایدندیلر صکره کلنلر ملیر اسمنی طاشه نقل ایدوب
اوتجی ملیرده یرینه اوتجی طاشده دیرلردی پس میل لفظی بوندن قالدی چون هر
دائره اوچیوز التمش درجه یه وهر درجه التمش دقیقه یه قسمت اولنمشدر کرهٔ ارضده بر درجه
مسافه سی قاچ میل یر اولور تعیین ایچون قدمادن بطلمیوس تدمر صحراسنده قیاس
ومساحه ایدوب بر درجه یری التمش التی میل وثلثان میل بولدی بو قیاس بو طریقله
اولدی که مزبور صحراده بریره نصب علامت ایدوب ایکی طائفه خط مستقیم اوزره نقطهٔ
شمال وجنوبه کیدوب کیجه قطب شمالی اول علامت محلنده الدقلری ارتفاعدن بر درجه
تفاوت اتدیکی یرده طوروب آنده دخی نصب علامت اتدیلر وایکی علامت ماینینی ایکی
طرفدن اولچوب بربنی برمقدار زیاده بولوب احتیاطا اقلی اخذ اتدیلر زیرا اقل اکثرده
داخلدر بو مقدار کلدی وعدد مذکوری اوچیوز التمشه ضرب ایله بتون دوره واندن قطره
ونصف قطره وشکسنرکره مسافه سنه علم حاصل اتدیلر وبو قیاس صحیح میدر دیو آل
عباسدن مأمون خلیفه امتحان مراد ایلدی عصرنده بولنان اهل وقوفدن علی بن عیسی
وغیری بر طائفه ایله مأمور اولوب سنجار صحراسنده وجه مشروح اوزره قیاس ومساحه
ایلدیلر بونلرك قیاسنده بر درجه اللی التی میل وثلثان میل کلدی وتفاوتی علمه مساحه یه

حمل ایلدیلر حالا عمل کبیر وقدمار أیی اوزره درکیر ومقدمه ده ایدر یونان کندی مسافه سنی
استادیوم ایله قیاس ایدرلردی و یوزیکرمی بش آدمه براستادیوم دیرلردی بوتقدیرجه
سکزاستادیوم بررومانی ملیر اولور وفرس قومی فرسنك ایله قیاس اتدیلر وهر بر
فرسنك اوتوزاستادیوم درومصر سکانی اسکی استعمال اتدیلر وبونك مقدارنده اختلاف
اولندی بعضیلر التمش استادیوم وبعضلر قرق وبعضیلر یکرمی استادیوم طوتدیلر حالا نمچه
ودانیاو نوروجیاواسوچ وانکلیزواسقوشیاوله وچه و ایتالیاخلقی ملیر لفظنی استعمال
ایدرلر لکن اسپانیاوفرانسا لوقه استعمال ایدرلر اسپانیا قومی اکالغاس و فرانسا لیوس
دیرلر روس ومسقو کندی مسافه لرنده وورست نام مقیاس استعمال ایدرلر بودخی معلوم
اولا که ذکر اولنان اقوامدن برقوم یوقدر که کندی مسافه لرینك مقیاسی بر اولوب ارالرنده
اختلاف اوزان اولمیه مثلا جرمانیا یعنی نمچه نك مختلف اولکه لرنده مختلف میللر استعمال
ایدرلر کیمی بیوك وکیمی کوچك وکیمی وسط کذلك اسپانیا وفرانسا وآخرطوایفده کرك
لوقه کرك میل مختلف اولور پس بو بابده اتفاق طمع اولنمیه واختلاف صورتنده ذکر اولنان
قیاسات ایله مقدمه واطلسده مذکور اولدوغی اوزره برغرادوش یعنی بردرجه مسافه سی
التمش بیك آدم وهر آدم دوردر قدم وهر قدم اون التیشر برمقدر که بردرجه دورتیوز
سکسن استادیوم وجرمانیانك بیوك میلی ایله اون میل واورته میلی ایله اون ایکی میل
وکوچك میلی ایله که استعمال اتدکلری عادت میلی در اون بش میل در فلمنك واسوچ
مهندسلری دخی بوجرمانیا میلنی استعمال ایدرلر وغالیا یعنی فرانسانك مطلق لوقه سی ایله
یکرمی بش میل وبیوك میلی ایله یکرمی میل در وایتالیا میلی ایله التمش میل در وانکلیز میلی ایله
دخی التمش میل دردیدی وانکلیز لوقه سی ایله یکرمی لوقه در واسپانیا لوقه سی ایله اون یدی
بوچق لوقه در ویکرمی ساعتلك یولدر پس جرمانیانك کوچك میلی ایله کره ارضك دوری
بش بیك دورتیوز میل اولوب قطری بیك یدیوز اون سکز میل واون برجزئك ایکیسی
مقداری دردیو تعیین اتدیلر اما اسلام مهندسلری قتنده بردرجه مسافه سی سابقا ذکر
اولندوغی اوزره التمش التی وثلثان میل ومتأخرین رأیی اوزره اون میل اکسك ویکرمی
ایکی فرسخ وتسع فرسخ وهر فرسخ بالاتفاق اوچ میل در میل دخی قدما مهندسین ذراعی
ایله اوچ بیك ذراع ومتأخرین ذراع ایله دورت بیك ذراعدر ذراع دخی قدما ذراعی اوتوز
ایکی پرمق ومتأخرین ذراعی یکرمی دورت پرمق اولوب متأخرین ذراعی قدما ذراعنك
ثلاثه ارباعی و برمیل بالاتفاق طقسان التی بیك پرمق اولور وهر پرمق التیشر
معتدل ارپه نك بطنی ظهرینه ملاصق اولوب طوردوغی برمقداردر متأخرین رأیی اوزره
عدد دوریکرمی ایکی و تسع فرسخه ضرب اولنسه سکز بیك فرسخ اولور ومیل حسابی
ایله یکرمی دورت بیك میل وقطری یدی بیك التیوزاوتوز التی میل در وبر منزل مسافه ایام
بهارده سیروسط ایله تقریبا یکرمی دورت میل درکه سکز فرسخ اولور ومسافه فرسخ

حرکت

حرکت بطیئه ایله برساعت قدر زمانده قطع اولنور اکثر ملوك اسلامیه سلفده یوللر
اوزره هر دورت فرسخ محله برید تسمیه ایدوب آتلر قومشلر ایدی استعجال ایله کوندردکلری
اول آتلره بنوب کیدرلر وکونده بوقدر برید قطع ایدرلردی حالا اندن اولاق تعبیر اولنور اکثر
مسافه تعیینی اعتباری قالمشدر ودریاده التمش میل برمجرا تسمیه اولنوب اعتدال هواده
سیروسط ایله انجق قطع اولنور زیاده موافق روزکار منزللرینه حد یوقدر وبو جمله
جدول مقیاسده درج اولندی تذییل الطابع در تفصیل مقیاس بر وبحر ومقدار مسافه
کره ارض وما خفی اولمیه که متن کتابده اشارت اولندوغی اوزره هر عصرك خلقی
وهر بلدك اهلی مسافه بر و بحری بلمك ایچون مختلف مقیاس استعمال ایده کلمشلردر
وعنصر تراب ومامن حیث المجموع کره یعنی برمدور طوب شکلنده اولوب طولا وعرضا یعنی
کرك غربدن شرقه وکرك شمالدن جنوبه اعتبارله وسطنده قوشاق مثللو فرض اولنان
دائره اوچیوز التمش درجه متساویه یه تقسیم اولنمق اصحاب هیئت عندنده متفق علیه در
ولکن بردرجه مسافه فرسخ ومیل ومرحله وساعت وسائر مقیاسك اختلافی سببیله
منازع فیه اولمشدر مهندسین متقدمیندن بطلمیوس وا کا تابع اولنلرك مساحتی اوزره
بردرجه ارض یکرمی ایکی فرسخ وتسع فرسخدر وفرسخ اوچ میلدر ومیل اوچ بیك ذراعدر
و ذراع اوتوز ایکی پرمقدر و پرمق بطن بطنینه ملاصق التیشر معتدل ارپه مقداریدر
بوتقدیرجه بردرجه ارض التمش التی میل وثلثان میل اولور وفرسخ حساب ذراع ایله
طقوز بیك ذراع اولوب حرکت بطیئه ایله بردرجه ارض تقریبا اوچ مرحله اولور ومرحله
سکز فرسخدر وفرسخ حرکت بطیئه ایله برساعتده قطع اولنوب برکونده قطع اولنان مسافه
تقریبا یکرمی دورت میل اولور وبحرده اکرچه زیاده موافق روزکاره حد وقرار یوقدر
ولکن اعتدال سیر ایله برکونده انجق التمش میل مقداری مسافه قطع اولنوب مجری یون
عندنده برمجری تعبیر اولنور واکثری عمل اکرچه متقدمین اعتباری اوزره در ولکن
سهو وغفلت اولمامق ایچون متأخرینك دخی اعتباری بو محلده ذکر وبیان اولنمق مناسب
کورلدی پس متأخرین مساحتی اوزره بردرجه ارض اون طقوز فرسخدن تسع فرسخ
نقصاندر و بوتقدیرجه درجه اللی التی میل وثلثان میل در ومیل دورت بیك ذراع و ذراع
یکرمی دورت اصبعدر واصبع بطن بطنینه منضم اولمش التی دانه معتدل ارپه مقداریدر
ومتقدمین ایله متأخرین بیننده فراسخده واقع تفاوت اختلاف اوچ فرسخدر وامیالده
واقع اختلاف مابین اون میل در وبو اختلاف حقیقی اولمیوب لفظی در زیرا مقدار میل ایکی
اعتبارده دخی شیء واحد اولوب انجق ذراع متقدمینه کوره اوتوز ایکی اصبع ومتأخرینه کوره
یکرمی دورت اصبع اولوب تفاوت مابین سکز اصبع اولور وفرسخ رأی اوله کوره طقوز بیك
ذراع ورأی ثانیه کوره اون ایکی بیك ذراع اولوب مقدار میل ایکی قولده دخی ثلث فرسخ در
واصبع دخی التیشر دانه معتدل ارپه مقداریدر کذلك منازل ومراحلده دخی اختلاف جاری

جاری اولوب اکرمشی بطو اوزن اولورسه کاربان وعسکر سیری کبی معتدل تعبیر اولنوب
بر درجه ارض اوچ مرحله اعتبار اولنور مثلا برکونده استانبولدن بیوك چکمجه یه وارمق
کبی واکر سیر بوندن سریع اولورسه سیر متوسط تعبیر اولنوب بر درجه ایکی مرحله اولور
سوار مجردك استانبولدن برکونده سلوریه وارمسی کبی و بوندن دخی اسرع اولوب
بر درجه ارض برکونده قطع اولنوب استانبولدن برکونده چورلیه وارمق کبی اولور قسم اولده
ثلث درجه وقسم ثانیده نصف درجه وقسم ثالثده بر درجه قطع اولنمش اولور وهر عصرك
وبلدك اهلی بردورلو مقیاس استعمال ایده کلدکلرینه بناء زمانه خلقینك بعضیلری اق
دکز وقره دکزده اکرچه درجات حسابندن غافل ولکن اول مقدار مسافه یی کاه یوز وکاه
التمش میل عد ایدرلر ومنجمون وجغرافیون بر درجه یی یکرمی ساعت وقوم فارس قدیم
یکرمی فرسنك واهل مغرب یکرمی فرسخ واهل هرمز یوز میل واهالی هند شرقیدن کجرات
ودکن خلقی اوتوز میل وکمبایت شرقی اهالیسی یوز میل اعتبار وجملهٔ ملل نصارانك مقیاسنده
اعتبارلری اختلاف اوزن اولوب بالجمله صحایف جغرافیالرنده اختلاف بیان وعملده سهولت
وغفلت وخطادن تحاشی ایچون مختلف مقیاس وضع ایده کلمشلردر پس ضابطهٔ
مرقومه یه صرف ذهن ایدن ارباب البابه تراب ومادن عبارت اولان اشبو طوپ زمینی دائرا
مادار سیر ودورنه مقدار زمانه محتاج ایدوکی ظاهر ونمایان اولور مثلا استانبول شهری
بومرادك تمشیتنه مبدأ فرض اولنوب برکمسنه طوب زمینی طولا سیر ودور ایلمك نیتیله
استانبولدن حرکت وغربه عزیمت ایله فرنکستاندن ویکی دنیادن مرور ایدوب سیر شمسه
تابع اولارق هنده واصل اولور فعلی هذا هنددن وعجمدن مرور ایله استانبوله کلوب
واصل اولور و بوکمسنه بزه نسبت غربدن کیدوب شرقدن کلمش اولور وکذلك طوب
زمینی عرضا سیر ودور ایتمك مراد ایدن کمسنه استانبولدن چقوب شماله عزیمت ایله مسقو
دیارندن واول جانبده اقصای معمور وکشف جدید اولان نوه زمله یرلرندن چکوب قطب
شمالیدن مرور و بزه نسبت طبان طبانه وتحت الارض سیر ایدرك قطب جنوبی یه واصل
واندن اقلیم افریقا وحبش واق دکز ایله استانبوله واصل اولور و بوکمسنه شمالدن کیدوب
جنوبدن کلمش اولور وطوپ زمینی طولا وعرضا بوکونه سیر ودور مقتضای ضابطه اوزن
مشی معتدل ایله اولورسه تمام دورت بیك سکسن قوناق اولور ومشی سوار مجردك سیری
کبی سریع اولورسه یدی یوز یکرمی قوناق اولور ومنزل ایله سیر اولنسه اوچیوز التمش کونده
تماما طوپ زمینی بر مقتضای فن جغرافیا خط مستقیم اوزره دائرا مادار سیر ودور اولنمق
امکانی درکاردر امر حادی عشر جهات اربعه وروزکارلر ذکرنده در کون طوغدوغی
سمته مشرق ولاتنده اوریئش دیرلر باتدوغی یره مغرب ولاتنده اوکسیدنش دیرلر وآفاق
مائله سکاننه کون کونش اوته طرفه سیرنده میل ادوکی یره جنوب ولاتنده مری دیش
دیرلر اول طرفك مقابلنه شمال ولاتنده شبتمتریو دیرلر بو دورت سمت اراسنده دورت

سمت دخی

سمت دخی وضع اولنور شمال ایله شرق اراسنه اوریئش اشئی وش دیرلر مشرق صیفی
معناسنه جنوب ایله شرق اراسنه اوریئش هیبرنوش دیرلر مشرق شتوی معناسنه وشمال
ایله غرب اراسنه اوکسیدنش اشئی وش دیرلر مغرب صیفی معناسنه وجنوب ایله
غرب اراسنه اوکسیدنش هیبرنوش دیرلر مغرب شتوی معناسنه پس دنیانك دورت
سمتنه دورت باش روزکار تعیین واراین تقسیم ایدرلر اما قدیم وحادث مصنفلر بو تقسیم
وتعیینده اختلاف ایدوب هر سمتك خلقی بردورلو تقسیم واخر اصطلاح وضع ایلدی
بز بو مقامده واصل اولدوغمز مرتبه اقوامك اصطلاح وتقسیملرینی بر دائره ده رسم ایلدك
اولا جهات دائره سی رسم اولنوب تقسیم اولنمشدر ایکنجی دائره ایچ دکزده سفر ایدن
قدماء روم ویونان ولاتن تقسیمیدر لاتنده مطلق روزکاره وتوش دیرلر شمالدن اسنه آکولو
جنوبدن اسنه آوشتر شرقدن اسنه شو یشو لانوش غربدن اسنه فاوونیوش دیرلر جهات
اربعه ده اصول ریاح بونلردر بونلرك اراسنده ایکیشر واوچر ویدیشر فروع واردر هر قومك
اصطلاحنه واستعمالنه کوره دائره لرده بیان اولنمشدر پس بو ایکنجی دائره یی ذکر اولنان
طوائف اون ایکی یه تقسیم ایدوب ایچ دکزده وطشره اوقیانوسده سفر اتسه لر استعمال
ایدوب لکن اوقیانوسه کیدن اوروپا خلقی جرمانیا لغتنه وآخرطوا ئف کندی
لغتلرینه دوندروب تقسیمی دخی اکا اویدررلر ایکنجی دائره لاتینلرك اوچنجی دائره رومانیلرك
واتالیا خلقینك استعمالیدر بونلر دائره یی اون التی قسم ایدرلر دوردنجی دائره بحر اوقیانوسه
سفر ایدن جرمانیلر وسائر اوروپا خلقینك تقسیمی اوزن اوتوز ایکی قسم ومجموعی
اضافت وترکیب ایله دورت اسمدر دائره ده اولدوغی اسلوب اوزره بشنجی دائره بحر محیط
شرقیده سفر ایدن هندیلرك وسائر اسلامیانك تقسیمیدر بونلرك اقسامی بر یعنی اوتوز
ایکی قسم واسماسی مغایر در ترتیب اوزره اما اهل اسلام بندن داخل دکزده سفر ایدنلر
اوتوز ایکی قسمی اون اسم ایله تسمیه ایدوب شماله یلدز جنوبه قبله شرقه کون طوغوسی
غربه باطی شرق ایله شمال اراسنه پویراز شرق ایله جنوب اراسنه کششله جنوب ایله
غرب اراسنه لودوس غرب ایله شمال اراسنه قره یل و بونلرك هر ایکیسی اراسنه اورته
وهر بری ایله اورته اراسنه کرته دیرلر وکرته لری هر برینه اضافتله اوتوز ایکی قسمی
استعمال ایدرلر مثلا کون طوغوسنك پویرازدن یکا کرته سی دیرلر باقیسی دخی بو اسلوب
اوزره وکرته نك اصلی یونانده ربع معناسنه اولان قارته لفظیدر اکثری مربع رسم اولنان
صحیفه لره انکیچون قارتی دیرلر خارتی انك تحریفیدر ونصف کرته یه لازم کلدکده بونلر
مزه کرته دیرلر اما محیط شرقیده سفر ایدن اهل هند وسند وچین وفارس بو اوتوز ایکی
قسمی اون بش مطلع وایکی قطب جمله اون یدی اسم ایله ومطالعك مقابلنی مغیب ایله
تسمیه ایدوب قطبلره قطب جاه وقطب سهیل و بو اوتوز ایکی قسمده هر برینه خن دیرلر ذکر
اولنان اون یدی اسم کواکب ثابته اسماسندن اون یدی کوکبك اسملریدر نقطهٔ

شمالدن شرقه بو ترتيب اوزره اعتبار اولنمشدر قطب جاه معرب كاه در قطب شمالی قربنده
اولان يلدزه اعجام كاه واهل مغرب سميا واهل هيئت جدی ديرلر بعده مطلع فرقدين
مطلع نعش مطلع ناقه كه بوكا سنام وذات الكرسی وكف الخضيب ديرلر مطلع عيوق مطلع
واقع كه نسر واقعدر مطلع سماك كه سماك رامحدر مطلع ثريا مطلع طائر كه نسر طايردر بوكا
مطلع اصلی دخی ديرلر كون طوغوسی اولدوغیچون مطلع جوزا مطلع نير كه شعرای يمانيدر
مطلع عقرب بعض نسخه ده قلب واقع اولمشدر مراد قلب عقربدر مطلع حمارين كه اولنه
معقل ايكنجی يه ظليم ديرلر فارسيسی دخی تسميه ايدرلر مطلع سهيل مطلع سلبار كه اكا محنث
دخی ديرلر زيرا بر قبيله انك طلوعنی سهيل درظنی ايله بحث اتدكده خلافی ظاهر اولیجق حنث
لازم كلوب بو تقريب ايله محنث تسميه اتديلر قطب سهيل كه قطب جنوبيدر قربنده سهيل نام
مشهور كوكب اولمغله قطب اكا مضاف اولدی نصف غربی دخی ذكر اولنان كواكب
مغيبی ايله تسميه اولندی قطب سهيلدن صكره مغيب حمارين مغيب عقرب مغيب
اكليل مغيب نير مغيب جوزا مغيب طاير بوكا مغيب اصلی دخی ديرلر مغيب ثريا
مغيب سماك مغيب واقع مغيب عيوق مغيب ناقه مغيب نعش مغيب فرقدين
بو اوتوز ايكی خنك اراسنه نصف خن ونصف خن ماييننه ربع خن ديرلر وبو اقسامی بو كواكبه
اضافت مجرد ادنی تقريب ايله تسميه قبيلندن اولوب حقيقتده مطالع ومغارب اول سمتلر اولمق
لازم كلمزدر زيرا استعمال وقتنده طلوع وغروب كواكب اعتبار اولنمز كه محله موافقت
رعايت اولنه وبو اصطلاح اول سمته مخصوص اولدوغی انكيچوندر كه بريده فرقدين
ونعش ابدی الظهور وسهيل وسلبار وحمارين ابدی الخفادر پس روم اسلوبی ضبطه اقرب
وهند اصطلاحی تعبير وتلفظه انسبدر زيرا انلرك اون اسمی وار وبونلرك اون يدی لكن
كرته لری تلفظده صعوبت واردر مثلا كون طوغوسنك پويرازدن يكا كرته سنه ديدن
مطلع ثريا اوزرينه ديمك اسانلدر تتمه بو طائفه مسافه ده دائره يی ايكيوز اونه تقسيم ايدوب
هر برينه اصبع و ترفه دخی ديرلر واصبعی دخی سكز قسم قلوب هر برينه زام ديرلر زام دخی ايكی در
بری عرفی بری اصطلاحی زام عرفی اول ديارده ربع ليل ويا ربع نهاره ديرلر كه اوچ ساعت
زمانيه در و قره ده بر كون بر كيجه لك مسافه نك سكز جزءنده برينی مشی ايله قطعه دخی ديرلر
وزام اصطلاحی اصبعك سكز بلوكنده بر بلوكيدر كه كوكبك بر اصبع ارتفاعی ويا انحطاطی
مسافه سنك سكز جزنده برينك زمانی اولور مثلا شمال اوزره يورنسه كوكب جدی سكز
زامده بر اصبع مرتفع اولور واول قدر زمانده قوی وضعيف روزكار ايله سفينه سيرنه دخی
اطلاق ايدرلر معتدل روزكار ايله بر زام عرفيده بر زام اصطلاحی قدر حركت ايدركه اول اون
بش ميل قدردر تقريبا هر ساعتده بش ميل دوشر بو تقديرده اصبع بر درجه وخمسه
اسباع درجه اولور كه درجه اصبعك اون ايكی قسمندن يدی قسمدر ودورت زام وثلثان
زام بر درجه اولور وبر زام اون دورت وربع ميلدر تمام دورت بيك التيوز سكسن زام اولور

وبومتأخرين حسابيدر اما قدما دائره يی ايكيوز يكرمی دورت اصبع طوتوب اكا كوره
اخنانی تقسيم ايلمشلردر انلور رأينه كوره هر خنك ماييني يدی اصبع اولور متأخرين رأيی اوزره التی
بوچق ونصف ثمن اصبعدر بو رأی جدی ارتفاعی ايله امتحان اولنوب قياسه موافق كلمكله
رأی قدما ترك اولنمشدر امر ثانی عشر رسم قارتی قواعدنده درخفی اولميه كه سابقا ذكر
اولندوغی اوزره فن جغرافيانك ايكی قسمی خوروغرافيا وطوپوغرافيا رسملرندن غيری
بر قسم دخی واردر كه انده رسمدن مقصود احوال دريادر واكا هيدروغرافيا ديرلر پس اقسام
دورده منحصر اولوب انلرك هر برنده ايكيشر اسلوب اختيار اولنمشدر بری اجمال وبری
تفصيل حاله راجع اولور اول اجمالی جغرافيادر كه اكثر فرنكی طوپلرده نقش وتصوير اولنوب
اطلس وغيری فرنكی جغرافيا كتابلرنده وبزم ترجمه مزده ايكی دائره ده وبعضيلرنده بر مبسوط
دائره ده كوسترلمشدر و بو دائره يی فن اربابی برمنديل كبی مسطح دری يا كاغده نقش ايدوب
اكا ماپاموند ديرلر كه پاپاموندن غلطدر ماپا منديل وموند امنقش ومزين معناسنه لفظ
يونانيدر ايكنجی رسم تفصيلی جغرافيادر چون احوال مباحث جغرافيايه رسم اجمالی وفا
ايتميوب هر بر ديارى بر صحيفه ده رسم لازم كلدی وكره لر و كتابلر اولنده مرسوم اولان رسم
اجمالينك اقسامی صحيفه صحيفه رسم وتفصيل اولندی اطلسده اولان يوز اللی قدر صحيفه
وبو ترجمه صحيفه لری كبی پس بو صحيفه لره كتاب اطلس مؤلفی كاه قارتی وكاه تابولا تسميه
ايلدی اكثر بونلر مربع واقع اولدغندن زيرا لفظ مزبور لسان يونانده مربع معناسنه در دورت
قسم دخی خوروغرافيا وطوپوغرافيا رسملرينك مجملی ومفصلی اولوب يدنجی وسكزنجی
اسلوب اجمال وتفصيل اوزره رسم اولنان دريا قارتيلريدر كه تحريف ايله انلره خارتی ديرلر
وعامه ماپاموندايه دخی خارتی لفظن اطلاق ايدرلر بو دريايه مخصوص اولان قارتيلرده
طول وعرض تعيينی واعتباری لازم اولمامغله يازلمازلحق اصل اولان سكز روزكار سياه ايله
وايكيسی اورته لری يشل ايله وكرته لری قزل ايله چزيلوب سرخ نقطه لر صغاره وسياه
نقطه لر دوكنديلره وشكل صليب دريا ده كورنمين طاشلره وكارده واقع شكافلر اقرصولره
اشارت اولوب كارده مشهور شهرلر اسمی سرخله وسائر مواضع سياه ايله يازيلوب بجهنده
اولان خارتيلرده مشرق امامنده وشمال يسارنده اولور بحر مغربده مغرب امامنده شمال
يميننده اولور نه سمتدن خروج ايدرسه اكا كوره وضع اولنور واكثر خارتيلره برمدور اغاج
ميخلر شمال طرفنه كلجك اوجی مغيا اولور ونيچه سنده پوسله شكلی يازيلوب شماله سياه
علامت ايدرلر ساير جهات انكله متميز اولور پوسله بر مدور مقوا اوزرينه اوتوز ايكی روزكار
چزلمش وحقه ايچنه قونمشدر اول تقسيملرده سياه ايله نقطه شماله اشارت واردر اول حقه يه
بيت ابره ديرلر ابره نك اوجی مقناطيسك شمال كوزی ايله صوو ارلمشدر ميل اوزرينه قونوب اوزری
سرچه ايله قپانر كه روزكار كيرميه مزبور حقه نك شمال نقطه سی خارتی نك شمال نقطه سنه مطابق
قونور وابره شماله مقابل قرار اتدكده جهات اربعه وروزكارلر بونكله معلوم اولور وبودخی معلومدر كه

مقناطیس ایله تربیه اولنان ابره نقطهٔ شمالدن یدی درجه شرقه توجه ایدر طوغری قطبه
توجه ایدر دینلر غلط سویلر المان و فرنکستاندن کلن قبله نمالر تجربه اولنوب جمله بویله
بولنمشدر اگرچه آق دکزك مسافه سی از اولمغله تفاوتی معلوم اولماز لکن بحر محیط انکنلرنده تفاوت
فاحشدر بلمینلر اقندیدن صاتور و خارجلرده بر جانبدن یا ایکی جانبدن بر مقدار خطی نقطه ایله
تقسیم ایدوب مقدار میلی کوسترلر هر ایکی نقطه اراسی اون میل اولوب اللی میلده بر علامت
قورلر و بر محلدن بر محله نقدر میلده وارلمق مراد اولنسه پرکار ایله اوچیلورونه بر محلدن بر محله
نه روزکار او زرینه وارلور بلمك مراد اولنسه پرکارك بر اوجنی ایکی محلك اوزرنده فرض اولنان
خطه موازی روزکار اوزرینه قویوب یورودرلر نه محله واصل اولورسه اول روزکار ایله کیدیلور
دومنی انك اوزرینه قورلر و انکنده نیچه کون نیچه کیجه کاروجزیره کورنمسه روزکار نه کونکی
هر ساعتده نقدر میل حرکت ایدرسه که اول تجربه ایله معلومدر اکا کون کونده بر کره و یا ایکی
کره کرتر یعنی حساب ایدوب قیاس ایله مسافه یی معلوم ایدینورلر اقندی و اختلاف
حرکات بله محسوب اولمق شرطدر محیط معلملرینك قدماسی بری برندن متفاوت اصبعنه
کون طقوز لوح استعمال ایدرلردی حالا متأخرین تخمینا اوچ دورت قارش بر لوح استعمال
ایدرلر و انلر طریقنه دیره دیرلر بونلره لازمدر که طریقلر مواسمن و سفاینك یوکنك مقدارین
و مد و جزر احوالین و طوفانلر زمانن بیله لر و خارتی ده ریاح و جزایر برلو برنده اولمق لازمدر
وصحتی انکله معلوم اولور که دائره سنده اولان اون التی پوصله شکلنك مرکزلری مابینی مساوی
اوله و زوایای ریاح دخی مساوی اوله بوندن صکره رئیسلرك آلتلری و بری برنه مخالف
استعماللری و طریق بحرده شروط و قیودی واردر تفصیلی تطویله مؤدی اولمغله
بو مقداره اقتصار اولندی بعده بر نوع مجمل خارتیلرده اکثر اون میل یره غالبا اوچ نقطه قدر
محل دوشوب کارلرده اون میلدن اقل مواضع احوالنی و نیچه محذورلری بیان ممکن اولمغله
بر نوع دخی بسط و توسیع اقتضا ایدوب سکز قسم اوزره جزایر و کارلری سمت سمت برر
صحیفه ده رسم ایدرلر و انده قبامیل ایله لیمانلر و کارلر احوالی مفصل بیان اولنوب کوستربلور
تجربهٔ پیری رئیس و بعض فرنکی طشره دریا کابارلری بو قبیلدندر آق دکزده سفرار بابی
اکثر تجربه یی مطالعه ایدرلر و بو جمله خارق عاده یه قریب امور غریبه دن ایدیکی ظاهردر
قچان ابره یه خلل کلسه بر مکانده ثابت اولمازاول زمان مقناطیسك شمال جانبنده اولان
کوزینه چکق ایله نیچه کره اوردقده چوقه خاوی کی خاولنور اکنه نك شمال طرفی اوجنی محکم
سوررلر صحت بولور و مقناطیسی قرمزی چوقه ایچنده صرمساق و صوغان رایحه سندن
حفظ ایدرلر اگر عملی باطل اولسه تازه بکی قانی ایله یاسرکه ایله محکم اصلدرلر قچن زیت
سورسه لر حدیداندن قچار بکی قانی ایله اصلنسه کیرو جذب ایدر مجربدر مقناطیس
بطن زمینده ایکن شمال کوزی ارضك قطب شمالیسنه و جنوب کوزی قطب
جنوبیسنه ناظر دراخراج اولندقده قول اصح اوزرینه بو کونه طورینی حفظ ایدردیرلر

تذییل الطابع خفی اولمیه که جناب خدای متعال حضرتلرینك آیات باهرهٔ نامحصور
و الطاف عمیمهٔ مالانهایه لرندن مجرد منافع عباد ایچون احسان و عنایت بیورلمش انعم بی
نهایه دن بری سنك مقناطیسدر که اهالی اسلامه قبله نما و دریای بی پایانه توغل ایدن
ارباب کشتی یه رهنما اولوب جمهور حکمای پیشین و پسین کمال سعی و دقت برله بر سنك
پاره سنك حقیقتی اوزره کنهنی فهم و ادراکده و کیفیت احوالنی کشف و بیانده الی آلان عاجز
و فرومانده قالمشلر در بعض کتب لاتینیه ده تحریر اولندوغی اوزره حجر مرقوم ابتدا
اناطولیده مغنیساطاغلرنده ظهور ایدوب مقناطیس لفظی مغنیسا لفظندن تعریب
و یا تحریف و یاخود واجدینك اسمیله تسمیه اولنمش اوله حجر مرقومك حدیدی جذب وجر
ایلمك خاصه سی و بو کونه خاصه دن حدید و پولادی حصه دار قلمق عادتی اگرچه قدمایه
معلوم اولمش ایدی لکن خاصهٔ ثالثه سی که عقول بشر فهم و ادراکنده عاجز و قاصر برسر
خفیدر یعنی بر پاره مقناطیس جوف هواده معلق علی حاله ترك اولنسه و یاخود بر ظرف
ایچنه وضع اولنوب اول ظرف بر حوضه و یا صو ایله مملو طشته قونلوب صو یوزنده علی حاله
ترك اولنسه البته مقناطیس کند و طبعنده مکتومه خاصه سیله اول یرك نصف نهار
دائره سنه موازات ایدوب قطب شمالیسی یعنی شمال کوزی تعبیر اولنور جانبی کرهٔ ارضك
قطب شمالیسی جانبنه طوغریلوب توجه ایلمك امر مقرردر نتکم حالا استعمال اولنان پوصله لر
ابره لرنده بو حالات مشاهده اولنور مقناطیسك قطبه توجهی خاصه سندن اهالی غرب
اوائلده غافل اولوب بعد زمان اطلاع حاصل ایلدکلرنده کمال استغراب برله خیال ایلدیلر که
قشر بیضه ده اولان صار و ماندی مادهٔ مقناطیس دخی جوف ارضده تراب ایله مستور
و متواری بر کره مجك اوله و اول خیال ایلدکلری مقناطیس کره سنك کرهٔ ارض کبی و اکا
منطبق و یا متوازی قطبلری اولوب کرهٔ مقناطیس اوزرنده دخی نصف نهار و معدل النهار
وارضه قیاس دوائر سائره فرض اولنوب احوال مقناطیس نه نکله ضبط اولنمق اقتضا ایدر
اوله پس خاصهٔ مرقومه یه اطلاعدن صکره تاریخ میلادك بیك دورتیوز ایکنجی سنه سنده
اتالیا اولکه سنده انابولی ناحیه سنه تابع امالفیش شهرنده بر شخص ظهور ایدوب
پوصله یی ایجاد ایلدی و دریاده کشت و کذاره راغب اصحاب کشتی یه اهدا ایدوب بو روزکار
عالمده بر یادکار قودی کیتدی منوال محرر اوزره مقناطیس قطبلرینك ارضك قطبلرینه
توجهی معرفتی فعلی هذا پوصله نك ایجادی و ابره سنك فیض مقناطیس ایله جانب شماله
مسارعتی علمی اهالی غربه اگرچه دورتیوز سنه بوندن اقدم مستور ایدی لکن غربدن
شرقه سیر و سفر ایدن سیاحلرك تحریراتنه کوره ممالك چین اهالیسنه خواص مقناطیس
قدیمدن برو معلوم و مقناطیس ایله مصنوع آلات استعمالی مشهور و متواتردر حتی
سیاحلر روایتی اوزره خاقان چینه قوچین چینه ممالکی خاقانی جانبندن ایلچیلر کوندریلوب
ادای مراسم رسالتلرندن صکره عودت ایتدرلمك اثناسنده خاقان جانبندن ایلچیلره

و یرلان هدایای بهیهٔ سائره برله بر مجوهر خبره نامه وجهات اربعه واسماء روزکار نقش
اولنمش بوسله اهدا اولنوب ایلچیلرك کیده جك ولایتلری چینك جنوبنده واقع اولمغله
اشبو بوسله ولایتکزه طوغری کیتمك ده سزه دلیل اولور رهبره حاجت یوقدر دیو خاقان
چین طرفندن ایلچیلره مقامه مناسب ملاطفه وظرافت معامله سی اولنمشدر دیو
نقل اولنور وایکی بیك بش یوزسنه دن بر وخواص مقناطیسه اهالئ چین واقفلردر
دیو تحریر اولنور پس آنفا تقریر اولندوغی اوزره حکمای غربیه خواص مقناطیسه اطلاع
حاصل ایلدکلرنده اسباب توجهی تتبع اندیشه سنه دوشوب مقناطیسی ویاخود
مقناطیس ایله تربیه اولنان ابره یی قطب شمالی جانبنه جذب ایدوب توجه ایتدرن قطب
یلدزیدر و بعضلر قطب جوارنده سمانك بر قطعه سیدر بعضلر کرهٔ ارضك ایکی بیله قطبی
محضی مقناطیسدن عبارتدر و بعضی صوفیلر ایسه بر حکمت خدادرکه ارادت علیه انی
اظهار ایدوب کمال قدرتن بیان وقاللرندن استغراب اولنمسنی مراد ایدوب حقیقتنده سرنی
اخفا ایلدی دیدیلر بعض متأخرین ایسه مقتضای طبایع اشیاده واقع اسباب خواصه
نظر ایله بوحالت هوانك اثریدر دیدیلر وبعضیلر مجرد ارضك فیضی واثری وجنوبدن شماله
جداول وعروق ماندی جوف ارضده ممتد وفرض اولنان کرهٔ مقناطیس کبی بعض
اسباب ارضیه دردیدیلر واکثر بوکا ذاهب اولدیلر انجق غفلت اولنمیه که ابره نك راست
نقطهٔ شماله توجهی بعضی امکنه یه مخصوص اولوب بعض امکنه ده نقطهٔ شمالدن بر مقدار
غربه وبعضیلرده شرقه مایل اولوب ومیل وحرکتنده دخی مطرد الحال اولمیوب گاه سرعت
وگاه بطو وگاه اقبال وگاه رجعت وگاه سکونت اوزره اولدوغی امتداد زمانیله تجربه وضبط
اولنمغله ساکن اولدیغمز استانبولده دخی متن کتابده اشارت اولندیغی اوزره نقطهٔ شمالدن
شرقه مائل ایدوکی نمایان اولدقده جوامع ومساجد بنا اولنوب محراب تعیین اولنمق امر
واجب الاهتمامنده ابره یه استناد کفایت ایتمیوب ربع واسطرلاب وسائر آلات رصدیهٔ
مجربه برله عملده دقت اولنمقده غفلت اولنمامق ایچون بوکونه بسط کلام اولندی
غربه بیك یوزقرق سنه سی اثناسنده روم ایلی حصاری جوارنده بیك باغچه سی نام محلده
مرحوم قپودان مصطفی پاشانك بنا ایلدوکی مسجد شریفك محرابنی تعیینده اختلاف اولنوب
ارباب معارف نیجه بوسله لر وربع واسطرلاب وسائر آلات رصدیه احضار ایتدکده
آلات رصدیه یه بوسله احوالی مطابق گلمیوب بینلرنده تفاوت فاحش ظاهر اولمغله
بوسله یه اعتبار اولنمیوب آلات مرقومه نك اقتضا سنه کوره ارتفاع عملیله مسجد
شریفه محراب تعیین اولندی بعده اصحاب غیرت جنبشه گلوب کمال تحری
واستقرا برله جهاتی ضبط وبر طولی عظیم ابره یی حاوی قبله نما یاپلوب امتحان
اولندقده ابره نك نقطهٔ شمالدن خلاف مسموع اون بر بچوق درجه غربه
میلی مشاهده اولندی والله اعلم بالصواب والیه المرجع والمآب تم تذییل الطابع

امر ثالث

امر ثالث عشرده فنك صعوبتنده واصلاح واعانت اهل وقوفه احتیاجنده در معلوم اوله که
ذکر اولنان رسملردن هر بری صحیح اوزره رسم وتصویر اولنمه ده صعوبت مقرر وبری واقعه
مطابق تحریر حدود وبحری تصویردن صعبتردر زیرا جمله اوضاع بلادی وقوعی اوزره یرلو
یرنده قونلدوب خلاسز نقل ایلمك مقدور بشر دکل مرتبه سنده در تورکی وفارسی
وعربی کتابلرك بعضنده عرب وعجم مقلدلری بو احوالی سائر نقش وتصویره قیاس
ایله تلویث ایتدکلری اوراق طورسون باصمه فرنکی جغرافیالرده رسم اولنان بلاده
وممالك اکثر مختلدر خصوصا ممالك اسلامیه وافریقیا وآسیا صحیفه لرنده غلطات قتی
چوقدر روم وشام وحجاز وعراق وجبل واذربیجان ده بو فقیر کزوب رأی العین مشاهده
تدقیق یرلرده ایتدکلری رسمی مخالف کوروب انلره دخی عظیم سوء ظن حاصل اولمشدر
لکن اول قدر غلطات ایله کیرو ترجیح اولنور و بو بابده معذورلردر نتکه اطلس مؤلفی مواضع
متعدده ده اعتذار ایدوب بولدوغمز خوروغرافیالری جمع ایلدك ونیجه سنك خوروغرافیاسنه
واصل اولمیوب اسکی کتابلرده بولدوغمزی یازدق اول دیارلر خلقی دخی کندی بلادینك
خوروغرافیاسنی یازوب الحاق ایدرسه عظیم منتدردیمشدر اول اجلدن اسلام مؤلفلری
رسوم واشکالی ترك ایدوب اسما واوصاف ذکری ایله اکتفا ایتدیلر لکن انلر دخی خبطدن
سلامت و هر برده غرضه اصابت میسر اولمیوب اوهامدن ناشی ظن وتخمین ایله نیجه
غلط فاحش ارتکاب ایتدیلر جمله دن تاریخده کعب شامخ وقدم راسخ صاحبی امام مسعودی
مروج الذهب ده ازاق دکزینك جانب شمالده بعض اجزاسی قطب شمالی تحتنه واصلدر
وخلیج قسطنطنیه بر بحردن منفجر اولور وقربنده تولیه نام بر مدینه واردر دیوغوت
دکزی دیدکلری بحر ورنکی صانمشدر وابن وردی خریده ده محیط غربیدن بر خلیج منفجر
اولور ارض صقالبه ظهرنه مرور ایدوب مسافهٔ شهرین ممتد اولور وقسطنطنیه اوکندن
بحر رومه دوکلور دیو خبط ایتمشلردر ونهر جیحون بحر جرجانه اقارکن ابن حوقل خوارزم
کولنه دوکلور دیوب نیلك منبعی خط استوادن اون درجه جنوبه ایکن سیوطی وغیری
اوچ ییلاق یولدر وبحری شق ایدر کلور دیو نیجه مستحیلات یازدیلر مناظر العوالم مؤلفی
دیار رومی کزوب یازمق صددنده ایکن ادرنه صوینی تونجه ومریچ قره دکزه اقر دیوب
چشمه سا قزجزیره سنه مقابل ایکن ردوس قارشیسی اولمق دعوا ایلدیکنه الاخبار
صاحبی عالی شریف ادریسی نك مسالك ممالك ده نزهة المشتاق نام کتابی ادریس پیغمبره
اسناد ایدوب یکی دنیا کتابنك مصنفی بحر ورنکی یازدوغی یرده صاحب تحفه نك علی ساحله
امة طوال کماة عبارتنی ساحلنده بر قوم اولور که طویل القد وشجیعلردر معناسنه ایکن ساحلنده
اولان قومك طول قامتلری کماة یعنی مانتردر دیو خبط ایلدی پس بو کتابده واقع اولان خلل
وزلله دخی اعتراض غیروارد وسهو وغفلتدن عدم سلامته منزبورلر کلامی شاهد درع
کفی المرء نبلا ان یعد معائبه ذیل بو فنه فی الجمله بعض تواریخ خلطی انکچوندر که علم تاریخه

نمك علوم ديرلر و محلنده اهل فن احوال سلطنت واخلاقى ايراد ايدرلر صاحب اطلس قرق
طقوزنجى فصلده غالبا بيانه بر مقدمه بسط ايدوب ديمشدر بز دنيايه يالكز كندى نفعمز
ايچون كلمدك بلكه حق تعالى بزدن كندى قوللرينه ايصال نفع ايلمك امرايدر وهركس
مقدورى قدر ايصال نفعه سعى ايلمك كرك بزم دخى مقدو رمز بو جغرافيا فننى خلقه تعليمدر
وجغرافيانك تواريخ حفظنه امدادى وفائده سى بيانه محتاج اولمدوغندن غيرى تواريخدن
فضيلتى آكاوقوف ايله تدبير سلطنت آسان اولدوغيدر زيرا فن جغرافياده يالكز احوال بلاد
يازلميوب بلكه سكاننك آيين واركان وتدبير امور دولت وديوانى احوالى بيله بيان اولنمق بوفنك
وظيفه سى اولدوغى جهتدن تاريخه تفوقى واردر ترجيح اولنور زيرا بر مصور تصويرده يالكز
تكميل اعضايه مشغول اولوب ساير تناسب و محسنات اوضاع و اطوار رعايت ايتمسه
كلى تقصير ايتديكى كبى جغرافيا صاحبى دخى يالكز مكان بيانه مشغول اولوب سكانى
امورينه وسائر نوادر ذكرنه مقيد اولمسه بر عريان مينى تصوير ايدن مصوره دونر اول
اجلدن بز هر ولايتده اولان حكومتلر ترتيبنى وسائر امر غريبنى تقديم ايدوب صحايف اوللرنده
بر مقدمه قلدق تاكه تمدن احوالنه وامور عامه معرفتنه مايل اولانلر كتابمزدن منتفع اوله لر
كرچه بزم تاليفمزك قصور ونقصانى وبعض سهو وغلطى اولورسه عجب اولماز زيرا جمله ممالك
احوالى وتدبير سلطنت وديوانى كتابلرده يازلمامشدر انجق تواريخده بولدوغمز مرتبه يازوب
بوشكله قودق اكر بركمسه ولايتى امورنده سهو وغلط كوررسه آكاه ايلسون وقصورى
بلدرسن اول محلى اصلاح واكا تعظيم ايله دعا وثنا ايدهلم و هر كس كندى ديارى احوالنى
تصحيح ايله مقيد اولوب يازسه جغرافيا طالبلرينه اندن زياده نفع حاصل اولوردى ديمشدر
فقير ايدر مصنف مزبورك ممالك عثمانيه وآيين ديوانيه ده واقع اولان خلللرى اصل ترجمه دم
كندى تحريرى اوزره يازيلوب بو كتابده ممكن اولدوغى مرتبه اصلاح وتفصيل اوزره نقل اولندى
سائر افريقا واسيا ممالكنده دخى اول ديار خلقنك آثارندن نيجه مواضع غلطلرى مهما امكن
تصحيح اولنمق مأمولدر امر رابع عشر بو كتابده ذكر اولنان ممالك و اقاليم وبلادك فصللرى
فهرسنده دركه حروف اوزره ترتيب اولنوب فصللر عددى رقم ايله اشارت و تعيين اولندى
و بو فهرس اجمالى دربراولكه ومملكت كتابك قاچنجى فصلنده در لازم كلسه بوندن معلوم اولور
لكن بر شهر و بلدنه مملكتده در لازم كلسه كتاب آخرنده اولان فهرس مفصله مراجعت اولنه
انده اولكه لر واسماء بلاد حروف اوزره مرتبدر حرف الالف ابروزو آفريقيا البيون البانيا
الساسيا اماريقا امايقاجنوبى اماريقاشمالى اتقونا اندلس انكليا اقسامى ايله
ازكاونجو آكوتانيا آربلاتنا آرتزيا ارغوينا آوستوريا آسيا آسيامينور ابوراقوم
امدن اپيروس جزيره در اوروپا ايسلانديا ايستريا ايتاليا اينسولا آنوس
اينسولاصانتى اينسولامارغريتا اينسولا پرنسى پس اينسولاصانتى توما اولد مبورج
اوريس تره اووه ريسل اوكسونيوم اسقرپانتو اسقلاوونيا اغرپبوز اسكوب

انطاكيه اينه بختى آمد اولونه اتنه البصان استانبول اسكندريه اوخرى انطاليه
ازورنيق اصفهان الاجه حصار اصطخر اوسترغون اكره ازاق اناطولى
اوستونى بلغراد آيدين اسپارتا انقره اخسيكث اقشهر ادرنه اقسراى انابولى
ايچ ايل ارزنجان ادانه اخسخه ارغنى اربل اقچه قلعه اران اتاق ارمينيا
اكل اردبيل اردهان ازنكميد اولنى ازنيق ارض روم اسروشنه اسپر اسفراين
اماسيه اشبومه ارجيش اوزى اقكرمان اذربيجان اسپانيا اسوج اشبليه
اردل ايران افلاق حرف البا باربار يا بازيليا باواريا بالجيقا برى بسقايا
بوهميا بوروسيا بوسنا پولونيا برابانسيا براندبورك براسيليا برمن برزغويا
برتانيا برتانيا برونسويك بلغاريا بورغونديا كبير بورغونديا صغير باتاويا
پالاتينا توش رن پارما پدمونسيوم پلوپونزوس ا پرسيقوم يعنى فرس پرووپا
پيقارديا پكنو بلنسيا پولونيا باسليسيا پومرانيا بيهق پورتوغاليا بيكند
پروونسيا بيضا پوليا بصره بروسا بسطام پرزرين بعلبك پوژغه برغمه
بودين برشلونه بجوى بچ بولى باب الابواب بكشهرى بطليوس بيره جك
بالس پرنك بلخ پالو بابل پاسين باجه باتوم بيروت بوزاوق باميان
بايزيد بانياس بتليس پراغ بغداد باديس بحرين بجايه بدخشان
بخارا بغدان حرف التاء تاتاريا تاورقا تره جنوبى تره ديبارى تره دلاورده
تره ديوترانتا تره سنكا توسيا توران ترول تونس ترانسلوانيا تراويلا
تبت تورنجيا توقات تونوس تفليس ترحاله تلمسان تكه تهامه
تبريز تدمر تاهرت ترجيل تعز تورتوم تستر تكريت ترمذ
تركستان حرف الجيم چريغو چين جلدريا جنويز جيان جرمانيا جنوه
جرمانيا تحتانى جرمانيا فوقانى جزاير جبله جاوه چمشكزك جام چپاقجور
جنله چرمك جفار جزيره جده چلدر جربه چورم جرجان جوازر
جند جزيرة العرب جيل جزاير بحر روم جزاير محيط شرقى جزاير محيط غربى
حرف الحا حبش حميد حمص حما حجاز حلب حسن منصور خابور حلوان
حزو حوران حصن كيفا حله حران حرف الخاء خان بالق خربرت حنص
خوزستان خجند خراسان خوى خوارزم ختلان ختا وختن خلاط
حرف الدال دانيا دالماسيا دلونيه دوقه كين ديار بكر دوربكى دونه
درتنك دكن ديلم دارابجرد دامغان دبيل دللى دمشق دمياط دنقله
دهستان دهك دينور ديو حرف الراء رومانيا رودوس روماندپولا روسيا
روم ايلى راهو بچه رقه روها رحبه رماهيه روان رشيد رمله رودبار
روما رى حرف الزاء زاستينوس زلانديا زودفانيا زوربجغو زبيد زابل

زیتون زیلع حرف السین سالزبورج سموجیسیا سانتورین سردینا
ساقسونیا فوقانی ساقسونیا تحتانی سقوسیا سفرپانتو سقلاونیا
سیجیلیا سلاریا سپولقانوز سونت غوبا سوتسیا سیویلا سراغوسا
سلستره سلانیك سمندره سرم سکسار سکتوار سکدین سلطان اوکی
سیس سلیه سورك سعرد سنجار سروج سیواس سماوات سمیساط
سند سجستان سامرا سامسون سبارسبته سجلماسه سدیاجوج
سرخس سرندیب سغد سفاله سقطرة سلا سلماس سمرقند سمنان
ساقز سواکن سوس سویس سیراف سیرجان سیدی شهری
سیروز حرف الشین شمونطرنه شام شوبك شروان شاش شاطبه
شبام شبورقان شجر شماخی شریش شعب بوان شنترین شنبیاقو
شهرزور شهرستان شیراز شیزر حرف الصاد صاروحان صعده صعید
صغانیان صفاقس صفد صقلیه صنعا صوفیا صور صیدا صین
صولنق صغمان حرف الطاء طاران طالقان طامان طائف طبرستان
طبریه طبس طخارستان طرابزون طرابلوس طرطوشه طرکونه
طلیطله طمشوار طنجه طور طوس طیبه حرف الظاء ظفار حرف العین
عدن عراق عرفات عسقلان عکا علایا عمادیه عموریه عجلون
عماد الجواز عینتاب عراق عجم عراق عرب حرف الغین غالیا غارینسی
غره سیا غروآنلاندیا غانه غرب غرناتا غزنه غزه غزنین غلاتا غور
حرف الفاء فس فیونیا فلاندریا فرانسیا فوروم جولی فرانقونیا
فره اتوم ماجلانقوم فریژیا فریسلاندیا فریبولی فلوریه فاراب فارس
فراوه فرغان فسطاط فرنتن فلبه فلسطین فیروزاباد فیوم فلنك
حرف القاف قامپانیا قامپانیا روما قاندیا قارنیولا قاستلیا قتالونیا
قلاوا قوبا قولونی قونیچ رکنوم قورفو قورسقا قرتیا قروآسیا
قبرس قادس قادسیه قاشان قاشغر قامرون قاهره قراقوم
قرسی قرامان قیرشهری قرطاجنه قرطبه قرق کلیسا قره حصار
قره حصار شرقی قریم قرون قزوین قسطمونی قسطنطنیه قسطنطنیه
قرب قشمیر قطیف قلابریا قلوژیا قم قمار قناریا قنوج
قندهار قوص قونیا قوهستان قروان قیساریه حرف الکاف
کوبینا کوبینانسیس کوبیس قوا کابل کات کازرون کاشان کاشغر
کجرات کالاکوت کانقری کرش کرك کرکان کرمان کلوار کرمیان
کش کفه کلیس کلبولی کنبایت کنجه کوادر کوتاهیه کوستندیل

کوکبان

کوکبان کوفه کیغی کیمان کیلان حرف اللام لاسیوم لجیو لمانوس
لاور لیوناس لیتوونیا لیوونیا لوتارنجیا لونیاردیا لونی نبورج لار
لارجان لارنده لاهجان لوهور لاهور حرف المیم مانتوا ماقدونیا
ماروقی رکنوم مارقتار ومایزینا مارسیا مدبولانوم مکه مبارك میلوبا
میسا میتلنه مولوکه مومونیا مونفرات موراویا موریا موسقوبا
مورس المریا مرسیا مراکش مغرب اوسط مغرب اقصی مورا مهاج
منتشا معره مفارقین ملاذکرد ماچین مارسلیه ماردین مازندران
مالتا مالقا مایورقا مینورقا ماوراءالنهر متون مداین مدین محله
مدینه مراغه مرعش مرمرا مزید مروالرود مروالشاهجان مزستره
مانیه مصر مصیصه مصطکی مغنیسا مکران مکناسه مکه
ملطیه مناستر منصوره منیبار منیه موصل مولتان موقان مهدیه
مهراج میمند میافارقین حرف النون نامور ناتولیا نیاپولی نغروپونتی
نورماندیا نوروجیا نوازملا نابلس نخجوان نخشب نسا نصیبین
نوبه نوقان نهاوند نهلواره نیسابور نیقیا نیل نیکبولی نوغراد نیکده
نهروان حرف الواو والنسیا والزبا ورونا وین سن سیا ویرجینیا
ونهینیا وقونیا والدك ولاقیا وستالیا ویجت ونفلیس ویندروم
ویتامبرج واراد واسط وان ودین والجتربن ولوالج وهران ویزه
حرف الهاء هاتونیا هاسیا هلوسیا هبرنیا هیشپانیا نووا هیشپانیولا
هولاندیا هولساسیا هونغاریا هجر هراة هرسك هرقله هرمان هرمز
هراراسب هکار همدان هیت هند داخل هند غربی حرف الیا
یامایقا یاپونیا یارس یولیا یوریا یثرب یزد یمامه یانیا الباب الاول
جهان نمانك باب اولی مقاصد فنده در وبونده نیچه فصول ایراد ورقم ایله تعداد اولنور
فصل آ در رسم کرهٔ ارض وکرهٔ ما مقدمه برایله بحرك بری برندن امتیازی سببنده در
خفی دکلدرکه عناصر اربعه دن عنصر ما بر جوهر بسیط وبارد ورطب وثقیله مضاف اولمغله
حیز طبیعیسی تحت الهوا فوق التراب اولوب کرهٔ ارضی جمله ستر ایدوب جوفنه الق
مقتضای طبیعتی ایکن ستر اتمیوب ارضك بعض یرلری مکشوف قالدوغنك حکمتنده بعض
اهل هیئت عنایت الهیه یه نسبت ایدوب حیوانات بریه نك خلقتنه و روی زمینده بقاء
نسل وتعیشنه ارادت علیهٔ الهیه تعلق ایلدی ظاهرده سببی معلوم دکل دیدیلر
وبعضیلر دخی تسلیم ایدوب لکن عالم اسبابده هر شیئك سببی اولوب سبب بولندن وجوده
کلمك عادت الهیه در پس بحر زمینی کلیتله ستر ایتمدوکنك سببی بودر که شمسك فلك
خارج المرکزی حسبی ایله اوجی وحضیضی حالا بروج جنوبیه دن اواخر قوسده در

شمس سیرنده حضیضده وارد قده مرکز عالمه قریب اولوب حرارتی زیاده تأثیر ایدر ودائما
بروج جنوبیه ده اولدقچه ارضه قریب وشمالیه ده اوجده اولدقچه ارضدن بعیددر پس
شدت حرارت عنصر مائی تسخین ایدوب حرکته کتورور زیرا آب قچان برعظیم تابه نك بر
کنارنده قاینسه حرکته کلوب سائر یردن صولر اول محله کیدر دریادخی جنوب سمتنده
شدت تأثیر افتابدن حرکت واضطرابه کلوب بحار سائر اقطاردن اول جانبه چکلوب
ارضك شمال سمتاری اچق قالدی دیرلر لکن عند التحقیق سبب حرارت وبرودت
بعد وقرب شمس اولمیوب بلکه مقابلهٔ شعاع شمس شدت حرارته وانحراف شعاع
حرارت خفتنه سبب اولمق کورنور زیرا مقابله ده انعکاس مضاعف اولور مرایای محرقه ده
ثابت اولدوغی اوزره وبر ایله بحر ایکیسیده کرهٔ واحده اولدقدن صکره مرور ایام ایله هبوب ریاح
وجری سیول ارضك مکشوف یرلرینه تأثیر ایدوب وهاد واغوار حادث اولدی بحر حرکت
ایتدکچه مواضع هاویه یه نزول وخلال جبال وتلاله حلول ایلیوب ارض مکشوفه جابجا دریا
حادث اولدی لکن بو خصوص انکشافه سبب اولمسنه نظر واردر زیرا ایکی دنیانك نصف
مکشوفی حضیض شمس التنده در غایتی جذب کلی دکل ایسه اکثری دردیك اولور
مقصد فصل کرهٔ ارض برجسم بسیط بارد یابس درکه حیز طبیعیسی تحت العناصردر
برودت ویبوسی علت غلظ وتماسك اولمغله ظهری حیواناته مقر وبطنی نبات ومعدنه
منشأ در جمهور عقلا نیجه دلایل ایله کری اولمه سن اثبات ایدوب دیدیلرکه روی زمینده
ایکی بچق فرسخدن زیاده مرتفع جبل اولمدوغی بالمشددر پس ارتفاع اعظم جبالك قطر ارضه
نسبتی سبع عرض شعیره نك ذراعه نسبتی کبی در طاغلر ارضك کری اولمسنه مانع اولماز
غایت عظمندن مسطح کورینور علوم حکمیه دن بی بهره اولانلرك عقلی کوزی کوردوکی یردن
تجاوز ایتمیوب اولدوغی مکانی دوز کورمکله مجموعنی دوز صانورلر ظنی واقعه مطابق دکلدر
وکرهٔ ارضك وسطنده بر نقطهٔ موهومه واردرکه مرکز عالم وتحت حقیقی اول نقطه در جمله
جهاتدن جسم ثقیل اکا میل وتوجه ایدوب مانع مرتفع اولدقچه واروب انی بولور وجمیع
جهاتدن ارضك سمایه بعدی مساوی اولدوغی حالده اجرام ثقیله بری برینی یا تدافع ویا
مرکزك جذبی طریقیله وسط عناصرده طورر اصل عنصر تراب مرکز جانبنده اولان
عنصر خالص درکه ملون دکلدر بعده طبقهٔ طینیه بعده طبقهٔ مخالطه درکیم معدن ونبات
بو طبقه ده تکون ایدر وبونلر بری برینی محیط در بعضیلر بوجمله طبقه لری یدی اعتبار
ایدوب ومن الارض مثلهن نظم کریمنك فحواسنه موافق قلمشلر وبعضیلر اقالیم سبعه یه حمل
ایلمشلر وابن عباسدن منقول اولان اوکوز وبالق قصه سی ثبوت تقدیرنده برج ثور وبرج
حوت ایله توجیه اولنور زیرا اصحاب کرام امور مذکوره دن بو مقوله تعبیرلری غالبا
صدر اسلامده امر دین هنوز رسوخ واستحکام بولمدن اراء فلاسفه یه خلق دوشوب
دین اسلام قواعدنی ضبط وروایتدن قالمسنلر دیو امور دینیه دن اولمین سؤاله کلموا الناس

على قدر

على قدر عقولهم فحواسنجه اسلوب حکیم اوزره جواب ویرلردی انبیا واصحاب کرام مصلحتی
خلقه امور دینیه تعلیمی اولوب حقایق اشیایانی انلرك وظیفه سی اولمامغله اختلاف
تشکلات قمردن سؤال اولندقلرنده قل هی مواقیت للناس والحج بیورلدی تا که خلق
انلردن سؤال ایده جکلری نه رسیله لر وامور دینیه دن اولمین احوالی انلردن سؤال ایلمیه لر
زیرا القاح وتأبیر قصه سنده حضرت رسول علیه السلام انتم اعلم بامور دنیاکم بیوردیلر
بعده نصیر طوسی وغیری اهل هیئت دیدیلر معدل ایله دائرهٔ افق تقاطعندن کرهٔ
ارضده دورت قسم حاصل اولور ربع معمور ربعین شمالینك لا على التعیین بریدر
وارباع باقیه نك حالی مجهول ومستور یاماء بحر ایله بالکلیه مغموردر فقیرا ایدر متأخرین
اوقیانوسه سفر ایدوب ارباع باقیه حالنی کشف واثبات ایلدیلر وقدمایه معلوم اولمین یرلر
بولنوب بیلندی وحالا ارضك بارزیرلری وقوعی اوزره رسم اولنوب معموری ربعه حصر
ایتمکه مجال قالمدی پس مرکز دوائر عناصر وافلاکده جذب ویا دفع طریقیله واقف
اولان کرهٔ خاك عنصر مادن جابجا بارز وظاهر یرلری متأخرین اهل جغرافیا رسم
وامضا ایتدکلری اوزره ایکی دائره ده سرخ وزرد ایله ملون اولان مواضعدر رنك اصفر
قره وخرده احمر قطعه لری جزایر وسائر بیاض یرلری دریا اولمق اقتضا ایدر وایکی دائره یی
تنصیف ایدن خط دائرهٔ استوادر وایکی جانبده ایکیشر سرخ دائره مدار رأس سرطان
ورأس جدی درکه غایت میل ومیل کلیه علامت وشمسك جنوب وشماله مداری
غایتنه اشارتدر خط استوادن ایکی طرفه یکرمی اوچ بچوق درجه عرضه واررالتی آی
شماله دوراید ربو طرف صیف اوته طرفی شتا اولور التی آی دخی بروج جنوبیه ده
سیر ایدر اول زمان شتا بری طرفده عکس اقتضا ایدر وقطبه قریب سرخ دائرهٔ صغیره
مدار قطب بروجه اشارتدر باقی دوائر شطرنجی مقدما ذکر اولندوغی اوزره طوله
وعرض دائره لریدر قطبه قریب موضعك مسافه سی منطقه قربنه نسبت اقل اولود
غاتیی بو رسمده خط استوایه قریب یرلرك قصر مسافه سی تسطیح کره دن لازم کلمشدر
زیرا بو ایکی دائره کره نك سطح ظاهری رسمیدر کویا که منطقه محلندن کسیلوب باصدرلمش
یومری ایکن دوز اولمشدر اطرافی برز اچیلوب یا بلمق شرطیله بو تقدیرجه اول نصف
کره اوزرنده مسطور اولان حدود ورسوم عینی ایله مسطحده کوسترلمك مهما امکن بومرتبه
اولورکا موحقه ممکن دکلدر اول اجلدن اهل فن تدقیق لازم کلدکده ذات الکرسی یه
مراجعت ایدرلر وبر رسم دخی اوتوز التی قوسی ایکی جانبه بسط ایتمکدر کویا طوپی
نصفنه دك یاروب بعده باصدرمق کبی لکن اول قسم ده اختلال وفرق فاحش اولدوغی
جهتدن متأخرین ایکی دائره رسمنی ترجیح ایتدیلر پس کرهٔ ارضك ایکی قطبلری
عرض تسعیندرکه انلرده التی آی کوندز والتی آی کیجه اولمغله ظلمات اسکندر دیدکلری
شمال طرفنده اولان التی آی کیجه دن عبارتدر والا دائما ظلمات محلی اهل فن قتنده

ثابت دکلدر وسد یأجوج دخی عرض تسعینه قریب محللرده اولمق لازمدر لکن اهل فن هنوز
محلنی کشف وتعیین ایلمدیلر وبوسدک احوالنی بز ختاو ترکستان فصللرنده تفصیل اوزره
بیان ایدەرز انشاءالله تعالی ذکر مسافهٔ کره قیاس بطلمیوس مقتضاسنجه منطقهٔ
کره یکرمی دورت بیك میل وقطری یدی بیك التیوز اوتوزالتی میل ومساحهٔ جمیع سطح
ایکیوز اوج کره یوزبیك والتمش اوچ بیك التیوز اوتوزالتی فرسخ تقریبی در جمشید کاشی
سلم السماده بوقیاس اوزره ابعاد اجرامی حساب ایدوب نصف قطر ارضی مقیاس و ذراع
اولمق اوزره فلك قمر مقعرینك مرکز عالمدن بعدی اوتوز ایکی نصف قطر ارض واللی
التی دقیقه سی واللی طقوز ثانیه سی قدر اولدوغن وسائر ابعاد مقادیری براهین هندسیه ایله
اثبات ایلمشدر نصف قطر ارض بوندن طرح اولندقده قرق بربیك التیوز التمش دورت
فرسخ باقی قالور که بین السماء والارض دیرکر چه امور مذکوره علوم ریاضیه دن بی بهره اولانه
کوزه بعید کورینور لکن نفسنده محقق وثابت علوم یقینیه قواعدینه مبنی مسئله در غایتی
قیاس قدما ایله قیاس مأمون اختلافی کاهی حسابه خلل ویرر وبو قیاس مأمون
امتحاندن صکره کبیر وامتحان اولندی یکی دنیا فتحندن صکره اوچ سفینه غربه کیدوب
اوچ سنه قدر زماننده شرقدن کلدی حساب واقعه مطابق بولندی بعض کتب قدیمه ده
مسافهٔ ارض بشیوز ییللق یول ویرایله کوك اراسی بشیوز ییللق یول یازیلوب سما اوتده
بومفهومی مشتمل حدیث دخی روایت اولنمشدر لکن مراد معنای کثرتدر تعیین عدد دکلدر
زیرا خمسین سبعین وخمسمایه وسبعمائه مقام کثرتده استعمال اولنور ان تستغفر لهم
سبعین مرة نظم کریمنده تعیین عدد مراد اولنمدوغی کبی بونده دخی مراد دکلدر والا حساب
قطعی یه مخالف اولور بوکرهٔ زمین رسمنده دایرهٔ ثانیه ده مرسومه اولان یرلرکه وسعت اکافی
ربع مسکونه معادل وکثرت عمارتده قطر معمور غالب کلسه بازی مماثل برعالم جدیدرکه
امور غریبه واحوال عجیبه سی حضرت حکیم خلاقك کمال قدرتنی تحقیق واثار حکمت
ایاتنی تصدیق ایدوب ساحهٔ سماحتنك کمال وسعتی افاده ومستمعان عبرت بینك یقینی
زیاده ایدر ومع ذلك کتب اقدمین وزبر اولینده انك خبرندن نهی اولوب دور ادمدن بری کورلمش
واشیدلمش دکل وابتداء عالمدن اول انه کلنجه اول سمتلره کیدلمش دکل ایکن یاتندیرجی مجید
ظاهر وپدید اولوب یکی دنیا دیمکله شهرت بولدی وهند غربی وهند جدید اسمیله تسمیه
اولندی نتکه اماریقا فصللرنده بیان اولنور فصل ۲ در احوال بحار چونکه کرهٔ ارض ایله کرهٔ ما
اجمالا ذکر اولندی بوفصلده کرهٔ ما احوالنی اجمال اوزره بیاندن صکره مقاصد فن
اولان اقسام ارض بیانه شروع ایدەرز وبوفصلده بز سابقا اسپانیا ممالکندن اولان قوینبریا
اقادمیاسنك حکمت ارسطو شرحندن متەیور یعنی کائنات جو وعناصر کتابنك
سکزنجی مقاله سنی ترجمه اتمش ایدك انك مآلنی ذکر وایراد ونیجه ابحاث ضمننده اهل فن کلامنی
نقل وبیانی مراد ایدرز بحث اول تکون بحرده در حکماء متقدمین دریالرك اصلنده وتکوننده

چوق اختلاف اتدیلر ارطظالیس بو کتابك اولنده انلرك اقوالنی نقل ایلمشدر دیوجنس
وغیری ظن ایلدیلر که ترابی صو احاطهٔ تامه ایله احاطه ایدردی بر زماندن صکره کنشك
شعاعی حرارتی تأثیر ایدوب اکثری تحلیل اولندی وباقی قلانی قابل تحلیل اولمامغله
بحر کثیف قالدی وارضك بعض یرلری اچلدی انکساغورس وغیری ظن ایلدیلر که دریا
ترابك برنوع دری اوله ارض حرارت شمسله قردقچه چقه زیرا دریا طوزلو در درکبی
لکن بورأی مردوددر حق بودرکه سایر عناصر ایله بله خلق اولنه وبونك طوزلی اولمسی
تأثیر شمس ایله محرق اولان چوراق یرلرو کوکورد و کبریت معدنلری اجزاسی
اختلاطندن ولطیفی متحلل اولوب کندی کثافتندندر اکر حلاوتی تصور اولنسه طول
مکثدن قوقوب بدرایحه سنی روزکار اطراف ارضه شوروب جوهر هوایی افساد ایدر
وحیوانات بریه هلاکنه سبب اولوردی بحث ثانی دریانك وضعی خصوصنده در
قدماء رومانیان ویونان مصنفلری ظن ایلدیلر که بحر ترابدن مرتفع اوله لکن نفس الامرده
تراب دریادن بر مقدار مرتفعدر نتکه اول عصر مصنفلری بو دعوایی دلیل ایله اثبات
ایلدکلری کتاب مذکورده مسطوردر بحث ثالث تقسیم بحارده در هیدروغرافیا اربابی
یعنی دریالر رسمنك اهلی جمله بحاری بش قسم قلدیلر ۱ اوقیانوس که مطلق بحر محیطدر ۲
بحر روم ۳ بحر احمر ۴ بحر فارس ۵ بحر جرجان وبعض متأخرین یدی قسم قلوب ۶
بحر المان ۷ بحر نبطش کە اسلامیانك بعضلری انلره تابع اولدیلر بز بومقامده تسلیم طریقی
ایله یدی قسمی بر بر اجمالا ذکر ایدرز قسم اول اوقیانوس در لفظ مزبور لاتینده الفاظ
مختلفه ایله تعبیر اولنور اوقیانوز واوسیانوز ووقیتانوس جمله سی مطلق بحر معناسنه در
وبو لفظ زمان قدیمده معبود اعتقاد اولنور برشخصك اسمی اولوب عموم اوزره بحری
غایت شهرتندن انك اسمیله تسمیه ایلدیلر وبونك یونان کتابلرنده مفصل حکایه سی
واردر مقدمه صاحبی ایدر اراضی اراسنده نقدر بحار وار ایسه جمله سنه اوقیانوس دیرلر
وصکره اماکن مختلفه یه کوره مختلف دریالره تقسیم اولنور اولا جهتك دورت جهاتنه نسبت
دورت قسمدر محیط شرقی محیط غربی محیط جنوبی محیط شمالی وبونلرك هر بری کنارلرنده
اولان ولایتلر اسمنه نسبت واضافتله تسمیه اولنور اولا محیط شمالی سالماسیا کنارلرنده
سالمانیکوس وسیتیا کنارلرنده سیتیکوس یعنی تاتار دکزی وشمالك اخر سواحلنده ساکن
اولان طائفه یه نسبتله هیبربوریوس دیرلر واول سمتلره مستولی اولان کوکب بارد زحله
نسبتله قیرونیوم دکزی واماالقیوم دخی دیرلر طوکمش دکز معناسنه واول سمتده التی
آی کیجه اولوب برودت وظلماندن واولود دکزی معناسنه موری ماروسا دخی دیرلر محیط شرقی
اولاقنا یا کنارلرنده سرقه اولکه سنه نسبتله سریکوس دیرلر بعده چین دکزی که اکاستیس
اوقیانوس دیرلر بعده جزایر محیط شرقی دکزی که هباریس پلاکوس دیرلر ولازار نام
شخص کشف اتمکله اکا نسبت ایدرلر محیط جنوبی هند اوکنده بحر هنده اوقیانوس هندیکوس

دیرلر و غنجس تسمیه ایتدکلری هند ارماغی دوکلدوکی یره غنجتیکوس دیرلر که بنکاله
کورفزی در و بحر هند لانتخیین ال دخی تسمیه اولنور و بحر فارس اوکلرینه که ارض کرمان
و فرس کنارلریدر فرس دکزی معناسنه مارہ پرسیقوم دیرلر و جزیرة العرب کنارلرینه
متصل دکزه ارابیقوم دیرلر بعده جزیرهٔ قمر کنارلرینه وارد وکندیلر اولغله اسپروم
دیدکلرندن غیری مادغاشقار دخی تسمیه ایدرلر و محیط جنوبینک بو نصفی که جمله هند
دکزیدر غانجتکوس و پرسیکوس و ارابیکوس و آسپاروم اسملری ایله متمیز اولور و یونا
اسپرانسا دیمکله معروف و مشهور بورونندن اوقیانوس جنوبینک بر قسمی ابتدا ایدر
غرب جانبنه طوغری اول قسمه اوقیانوس اتیوپیکوس یعنی حبش دکزی دیرلر و بحر
ارماغنک اغزنه دک بو اسمله تسمیه اولنور وکاه بعض متأخرین جنوب سمتلرینه مار
دلسور دیرلر سلامت بحری معناسنه و بو اطلاق طرف شرقدن مغالیان بوغازینه
وارنجه ممتد اولان محیطده استعمال اولنور محیط غربی اولا افریقیا غربیسنده سواحلنده
واقع طاغلر که اطلس اسمی ایله مسمی در و انلره مورتانیا طاغلری دیرلر بحر ارماغندن
اسپانیانک روقایه بورننه وارنجه اوقیانوس اتلانتکوس دیرلر اطلس دکزی معناسنه
و اول بورندن غالیا سلطنتنک سلتیقا اولکه سندن لغور نام بورننه دک اوقیانوس
غالیکوس دیرلر غالیا دکزی معناسنه و بو اراده اسپانیانک اولکه لرندن قانتابریایه
اوغرادوغیچون اوقیانوس قانتابریکوس دخی دیرلر بعده غالیا اولکه سی اکوتانیایه
واروب آنده اوقیانوس اکوتانیکوس دیرلر و بو ارالقده برتانیا ایله غالیا ما بیننده اولدوغندن
برتانیکوس و هبرنیا ایله سقوسیا که سلفده اکا قلهدونیا دیرلردی کنارنه نسبتله
قلهدونیوس دیدیلر بعده برتانیادن دانیا اولکه سی اولان جوسیایه وارنجه اوقیانوس
جرمانیکوس تسمیه ایتدیلر متقدمین جمله اوقیانوسی بو اسمایله تمییز و تقسیم ایتدیلر که حالا
اکثری باقی و مستعملدر تقسیم دیگر صکره متأخرین بعید یرلره کیدوب بکیدن کشف
ایتدکلری اوقیانوسه اسامیٔ جدیده وضع ایتدیلر انلر اپچاوزن جمله اوقیانوس اوچ قسمدر
اولی آسیا و آمه‌ریقا و ماجلانیقا اراسنده اولان دریالردر آسیا نیا قومی اکا ماردل زور دیرلر
جنوب دکزی معناسنه و غایت سکون اوزره اولدوغندن مار پاسفیقوم دخی دیرلر
ثانی امریقا و اوروپا و افریقا اراسنده خط استوایه وارنجه ممتد اولان دریادر اکا ماردل
نورت دیرلر شمال دکزی معناسنه ثالث خط استوادن جنوبه امریقا و افریقیا و ماجلانیقا
ما بیننده اولان بحردر اکا مارده اتیوپیا دیرلر حبش دکزی معناسنه و افریقیا و آسیا و ارض
جنوبی اراسنده شرقه دوکلن دریایه مارده اندیا دیرلر هند دکزی معناسنه تقسیم
بحار متقدمین ربع مسکون قدیم خلالنده بش بیوک قطعه تعیین ایلدیلر کمی خلیجده
داخل اولور کمی میئنوس دریعنی بوغازسز قطعه در اولی پلینوس کتابنده قوداتوس
کورفزی نامیله مسطور اولان سوه و یا دکزی در ثانی مدترانیوم دیدکلری ایچ دکزدر
ثالث

ثالث سینوس پرسیکوس دیدکلری بحر فارس در رابع مار رو بروم دیدکلری بحر قلزم در
خامس قاسپیوم دیدکلری طبرستان و جرجان دکزی در و بز بونلری منفرد ذکر و بیان
ایدرز بو ترتیب اوزره بحر الامان بزم هیئت و اقالیم کتابلرنده بحر ورنک یازیلور علامهٔ
شیرازی تحفه ده علی ساحله امة طوال کماة دیمشدر و ورنک ایله اسوج قومنی مراد
ایلمشدر بکی دنیا تاریخنی یازان بو کلامی بو بحرک کنارنده بر قوم اولورکه طول قامتلری
کماة یعنی مانتر قدر دیمکله ترجمه ایلدی طویل القد و شجیع و بهادر معناسنی قیوب خلاف
سویلدی حالا اهالی لسانتنده بالتقوم دکزی دیمکله معروفدر و بو بحری پومرانیا و دانیا
واسوه و یاولیوونیا و پروسیا اولکه لری احاطه ایدر جرمانیادن المانیا اولکه سی دخی
بوکا قریب اولمغله بزم دیارلرده اکا اضافتله مشهوردر و بونک شکلی و مسافه سی رسمدن
معلوم اولور بحر روم سبته بوغازندن شام سواحلنه وارنجه ممتد اولوب اوروپا و افریقیا
اراسنه کیردیکی ایچون داخل دکز معناسنه مدیترانیوم دیرلر بزم دیارده اق دکز دیمکله
مشهوردر بونک دخی اوغرادوغی و لایتلره کوره اقسام مختلفه سی واردر هر بری
سواحلنه اضافتله تسمیه اولنور پس بحر مزبور اولا اوقیانوسدن ایرلوب سبته
بوغازندن داخل اولور متقدمین ظنی اوزره اسپانیا بورنی اولان قالیس و افریقیادن مورتانیا
طاغی آبیلا اراسنی یاروب دوکلمش اولمغله بو بوغاز خارجنده غادس نام اطه یه نسبتله
بوغازده اولان دریایه غادی تانوم دیرلر و بو بوغازه هرکولس بوغازی و ایکی طرفنده
طاغلره هرکولس عمودلری تسمیه ایدرلر مزبور سلفده بر عظیم الشان پادشاه اولوب
یونان کتابلرنده اکا منسوب نیچه حکایه لر یازلمشدر و بو دکزک سواحل جنوبیه سی افریقیا
کنارلری و سواحل شمالیه سی اوروپا کنارلری و سواحل شرقیه سی آسیا کنارلریدر
بز بوغازدن داخل اولوب اوروپا کنارلرینی ترتیب اوزره قطعه قطعه اسملری ایله بیان ایده لم
اسپانیا دکزی اسپانیانک سواحل جنوبیه سنده اولان قطعه در بوکا ایبریقوم یا خود
اسپانیقوم ماره دیرلر و اول سمتلرده بالیارس دیدکلری بابسه منورقه اطه لری اطرافنه
بالیاریقوم دکزی تسمیه ایدرلر فرانسا دکزی ناربونا اولکه سنه قرشو غالیکوس
سینوس و لیغونا اولکه سنه جنوبیزه قرشو لیغوستیکوس تسمیه اولنور روما دکزی
جنوبزدن سجلیایه یعنی مسینه اطه سنه کنجه ایتالیا کنارلرینه قرشو توسکوس تسمیه
اولنور یونان اکا تیره نوم لاتن انفروم دیرلردی و بو اورتالقده قورسیقا اطرافنه
قورسیقوم ماره و سردینیا اطرافنه سردوروم مار تسمیه ایدرلر بعده مسینه دکزی سجلیادن
کریده وارنجه دکزه سیکولوم اندن قبرسه وارنجه کرید دکزینه قره تیقوم و قبرس دن
آسیا طپراغنه وارنجه سیپریوم دیرلر سجلیا و ایتالیا و غرسیا اراسنده واقع دریایه
یونان دکزی معناسنه یونیوم مار دیرلر و بندیک کورفزی یونان دکزینک بر قسمی در
ایتالیا ایله ایلیریقوم یعنی ارنود ولایتی سنه کنارلری اراسنده واقع اولمشدر ییوز میل قدر غربه

و شماله ممتد اولور آكا آدرياتيقوم ديرلر سلفده آدريا نام شهره نسبتله مشهور اولوب حالا اول اسمله قالمشدر و ايتاليانك غربيسنده اولانه اينفروم يعني اشاغي دكز و شرقيسنده اولان ونديك كورفزی دكزينه يوقاری دريا معناسنه سوپروم دخی ديرلر بو كورفز دكزينك دخی اقسامی واردر ارنودو بوسنه كنارلرينه ايليريقوم ماره ديرلر و بونی دخی ايكی قسم ايدرلر ارنودا اولكه سی اولان دالماسيا دكزينه دالماتيقوم و اشاغيسنه ليبورنيا يه نسبتله ليبورنيقوم ديرلر و ونديك كورفزی ايله سجيليا اراسنه اوزونيوم دكزی ديرلر زيرا سلفده ايتاليانك بو كنارلری اوزونيا ديمكله معروف ايدی صكره ادرياتيقوم بوكا غلبه ايليوب اول اسم قالدی بعده موره دكزی قورونه نسبتله قورنتياكوس تسميه اولنور و اطه لر اراسی كه روم ايلی و اناطولی و كريد اورته سنده اولان دكزدر آكا اجه يوم ماره ديرلردی صكره آركی پلغوس و ايچنده اولان اطه لره آركی پل اطه لری ديديلر بونك هر اطه يه نسبتله قطعه لرينك اسماء مختلفه سی واردر بوغاز آسيا ايله اوروپا اراسنده بو دريا بر بوغازدن چكوب كيروا چيلورو بو بوغازه هلس پونتس ديرلر فرس پادشاهی اردشير بونك اوزرينه كمی ايله كوپری ياپوب يونانه لشكر چكرمش ايدی اورادن اچلدوغی يره پروپونتس ديرلر كه بحر قسطنطنيه در بعده بوندن بر بوغاز دخی آچيلوب شماله كيدر آكا بوسفوروس تراسيوس ديرلر كه استانبول بوغازيدر اردشيرك باباسی داريوس اول محلدن كوپری ياپوب عسكر چكرمش ايدی قره دكز مذكور بوغازدن در يانكرا آچلوب پونتوس اوكسينوس تسميه اولنور بحر ازاق كه آكا ميوتيس كولی ديرلر بر بوغازدن بو دريا يه متصلدر آكا حالا كرش و تامان بوغازی ديرلر اسم قديمی بوسفوروس سيمريوس در و مزبور دكزه تن صويی ديدكلری تانايس ارماغی دوكلوب اسيا ايله اوروپايی فصل ايدر بعده آسيا كنارلرنده اجه اوس دكزندن صكره قاريايه متصل اولان دريايه قاريوم و رودس دكزينه اوريوم و پانفليا اوكنده پانفليوم و كليكيا يعني سلفكه اوكنده كليكيوم سوريا يعني شام سواحلنده سوريوم و قبرس اطه سی اوكنده قبريوم و پالستينا يعني فلسطين اوكنده پالستينوم و ازيتوس يعني مصر سواحلنده ازيپسيا قوم و ليبيا يعني افريقيا اوكلرنده ليبيقوم ياخود افريقوم نوميديا اوكنده نوميديقوم موريتانيا يعني جزاير و غيری اوكلرنده موريتانيقوم اسملری ايله تسميه اولنور بحر مذكورك يعني خاصة اق دكزك مسافات سواحلی اسلام كشتيبانلری قياسی اوزره اون اوچ بيك اللی يدی ميل در و مرجان بو بحره مخصوص صدر ديرلر اما بحر قلزم كه مكه دكزی در شرقيسی جزيرة العرب اولمغله آكا سينوس ارابيكوس ديرلر و كتب قديمه ده بحر احمر يازلمغله ماره روبروم و ماره روسو تسميه ايدرلر قزل دكز معناسنه و مار ديمقعادنی ديرلر مكه دكزی معناسنه بحر مذكورك حمرتنده اقوال واردر بعضلر كونشك شعاعی عكسندن قزل كورينور و بعضلر طپراغنك قزللغندن احمر كورينور ديديلر و يونانيلر آكا اريتريوم ماره ديرلردی احمر معناسنه

اريترانام پادشاه اسمنه نسبتنی ظن ايدرلردی نتكه سولينوس عجايب مخلوقات كتابنك قرق بشنجی بابنده ايدر بو دريا اول ديار پادشاهلرندن پرسه اوس واندروماداس اوغلی اريترانام پادشاه اسميله آروتره اوس تسميه اولندی و دخی ديمشدر بو دريا كنارنده بر بيكار وار ايدی كه صويندن ايچن قيونلرك پوستی قزاردی لكن بو درياده سفر ايدن پورتقال طائفه سی بو دريانك لونی قزل كوروب صوينی چكدكلرده سائر صولر كبی بولوب بلديلر كه بونك لونی كنشدن و دبنده اولان قزل قومدندر بحر مذكور سقطره اوكندن ابتدا ايدوب سويسده منتهی اولور اوزونلغی تقريبا اوچيوز اللی فرسخدر بحر فارس بوكا سينوس پرسيقوس ديرلر فرس كورفزی معناسنه شرقيسی بلاد فارس اولمغله آكا نسبت ايدرلر و ماره پرسيقوم دخی ديرلر بونك امتدادی جنوبدن شماله وغربه تقريبا ايكيوز سكسن فرسخدر بحر خزر كه بحر شروان و جرجان در آكا قاسپيوس ياخود هرقانوس ديرلر اطرافنده ساكن ايكی طائفه اسميله تسميه ايدرلر متقدمين بو دكزی شمال جانبنده اوقيانوسه متصل ظن ايدرلردی نهايت ارسطاليس و غيری بو رأيه قائل اولميوب اصلا اتصالی يوقدر ديدی بطلميوس دخی آكا ذاهب اولوب قاسپيوم دكزی هر طرفدن ترابله احاطه اولنوب صودن بر جزيره شكلنه كيرمشدر اول اجلدن آكا كول ديمك اولیدر ديدی متأخرين دخی آكا تابع اولديلر حالا ماره سالا ديرلر و كنارنده اولان بر شهره نسبت ايدرلر و بعضلر تحت التراب اوقيانوسه بوندن منفذ اولمق تجويز ايلدی لكن ثابت دكلدر و بعضلر قاسپی وايرقانی بو بحرك كنارنده طاغلردر ديدی و بونك اطرافی اون ايكی كونده طولاشيلور ديو تحرير ايتديلر بو مقامده دريالر ذكری انجامه ايردی بوندن صكره كاتبك صحيفه لرده باقی امور جزئيه مناسبتله بيان اولنور حالا بحرك اخر بحثلرينه شروع ايدهلم بحث رابع دريانك حركات مختلفه سنده در چون عنصر ثقيله مضاف اولدوغی جهتدن مقتضای طبيعتی تراب كبی مركز جانبنه حركتدر اول حركت طبيعيه دن غيری بر قاچ حركت ايله دخی متحركدر اولا حركت اولی حركت طبيعيۀ سفليه در حركت ثانيه روزكار تحريكی ايله اولان حركتدر حركت ثالثه شرقدن غربه حركتی در بحريلر قتنده مجرب و ثابتدر كه مد و جزردن غيری بحر اوقيانوسك شرقدن غربه اقنديسی واردر اسپانيادن غربه يكی دنيايه بر آيده وارلر واوچ دورت آيده انجق كلورلر و پورتقال طائفه سی افريقيا سواحلندن هند شرقی يه كيدركن و كلوركن بو حركتی مشاهده ايدرلر زيرا بونا اسپرانسه بورنی چكدكدن صكره نفدر موافق روزكار اولورسه كمينك شرقه كتمسی بطی اولور غربه كتمسندن و بو حركت آق دكزده دخی مشاهده اولنمشدر اسپانيادن شام سواحلنه كيدنلر كيدركن كيچ واروب دوندكده تيز كلورلر و بو حركتك سببی فلك اعظمك حركت يوميه سی ظن اولنور زيرا اوقيانوسه فلك اعظم مخفی جه تأثير ايدوب سائر افلاكی دوندوردكی كبی دريايی دخی دوندورور

وبونلر ايك حركتنه تابع اولاز حركت اربعه شمالدن جنوبه حركتيدر بو حركت دخي تجربلر
تجربه سي ايله ثابت اولمشدر ارسطو سماعياتك ايكنجي كتابنك اولكي بابنده ايدر بو حركتك
سببي شمالده ترابك برزار تفاعيدركه دريا اول سمتلردن الچق يرلره اقار واول طرفده نيجه انهار واردر
انلر دخي دريالرك اقماسنه امداد ايدرلر نتكه تن صويي ازاق دكزينه وطونه صويي وسائر انهار قره
دكزه دوكلور شارح كتاب مزبور البرتوس ايدر اول سمتلر كنشدن بعيد وبرودت اوزره اولمغله انده
وافر صولر تكون ايدر وجنوبه اقار بعضلر بو علته اعتراض ايدوب ديديلركه جنوب سمتي
شمالدن ابرددر و بو خصوصي اول سمته سفر ايدنلر مشاهده ايله نقل ايدرلركه اورالرك بردينه تحمل
اولنماز زيرا اول سمتك كواكبي آز و خرده در شعاعي شدت بردي دفع و تسخينده تأثير ايلمز
بو تقديرده انده دخي وافر صولر تكون ايليوب شماله اقمق كرك ايدي لكن نيفوس شارح
البرتوس شارحه نصرت ايدوب ديديكه بو اقنديننك سببي يالكز صولرك تكوني دكلدر
بلكه جنوب طرفي انكبه در بعضيلر ديديلر ارسطو بو حركتي اوقيانوسه نسبت ايتميوب
ايچ دكزه تخصيص ايلدي زيرا انده قتي اظهردر ازاق دكزي قره دكزه وقره دكز استانبول
بوغازندن اق دكزه اقار لكن سائر دريالرده اوقدر ظاهر دكلدر اكر جملهده اشتراك دعوا
اولنورسه نيجه مشكلر كورينور اول اجلدن شارحلر ارسطو بو كلامي نقل ايلدي كندي
رأيي دكلدر ديو توجيه ايدرلر حركت خامسه حركت رحويه در و بو حركت ايچ دكزده
خصوصا ادرياتيقوم ده يعني ونديك دكزنده تجربه وانبات اولنمشدر ديو نقل ايدرلر لكن
بو حركتك سببي كيرو شرقدن غربه اولان حركت سببي در زيرا اق دكز كارلري طـار
اولدوغندن غيري نيجه بورونلر و كورفزلردن خالي دكلدر پس شرقدن غربه
حركت ايدركن اول اكري كارلره اوغرايوب ضرب وري كير و دونر و سواحلده حركت
رحويه اولور حركت سادسه مد وجزر حركتيدر و بونك عموم اوزره اسمي استوسدر
بو حركت ايله دريا صولري تردد اوزره سواحله كلور و كيدر و بونك سببنك كشفي وتحقيقي
فلاسفه يه مشكل اولوب چوق زحمت ويردي بز دخي بو مقامده يازدقلريني اجمالا ذكر ايدهلم
بحث خامس دريانك مد وجزري مختلف اولدوغنده در و بو مد وجزر زمان ومكان حسبي ايله
مختلف اولور اولا دريانك بعض سمتنده مد وجزر ريا هيچ يوقدر ياخود قتي ازحس اولنور
مثلا جنوه وايتاليا اوكلرنده وفرانسا كارلرنده وبارشلونه اوكنده ويكي دنيادن مكشيقو
كارنده وقوبه قرنده اولان اطهلرده برمرتبه از مشاهده اولنوركه يوق مثابه سنده در و آخر
سمتلرده عظيمه اولور مثلا هند دريالرنده هند ارماغي اغزنده وغوت دكزنده وفلانديا
و برتانيا و پورتقال دكزنده و بحر احمرده زياده مد وجزر واردر وقياس اوزره اوقيانوس مد
وجزري سائردن ارتقدر و مد وجزر حركتي سواحل بحرده زياده مشاهده اولنور كاردن
بعيد اورته لرده اولدوغندن دريايه دوكلن ارماقلره نسبت دخي اختلاف اوزره در مثلا
پورتقال دياري ارماقلري مد زماننده يوقاري دونرلر افريقادن اطلس ولايتلرينك ارماقلري

دونرلر انكلتره اطه سنده تاميزش نام نهر كبير اللي ميل قدر كيرو دونر كيدر و اسپانياده
بتيس نهري دخي اوقدر دونر اما زمان حسبي ايله اختلاف مد وجزر هر يرده بر وقتده
اولميوب پورتقال اوقيانوسنده و آخر يرلرده اكثرا التي ساعت مد و التي ساعت جزر ايدر لكن
اكوتانيا سواحلنده اوقيانوس يدي ساعت قدر غارونا ارماغي اغزينه كيروب بش ساعت
قدر دونر جزر ايدر و حبش كينه ياسي قربنده دورت ساعت مد و سكز ساعت جزر ايدر
و بو كينه ياسواحلنده مدك هجومي بر مرتبه دركه هر بركي اوچ لنكر ايله انجق ضبط اولنور
والا قرليه اورر هلاك ايدر و هند ارماغي اغزنده اولان قامبايا سواحلنده دريا ايكي ساعتده اوتوز
فرسنگ يري اورتوب ايكي ساعتده كيرو اچار و بر مرتبه سرعتله هجوم ايدركه انده بولنان حيوانات
بريه قاچمغله قورتلامز و كيملر اول محلده طورامز انجق بر بر چقورلر قازيلوب جزر زماننده انده
ياتورلر پس معلوم اولديكه بو مد وجزر بعض يرلرده بطي و بعض يرلرده سريع در و سائر يرلرك
مد وجزري دخي بر ساعتده باشليوب كيرو بر ساعتده تمام اولور دكلدر زيرا هر كون بر ساعت
قدر تأخير ايدر مثلا بر يرده بر كون اويله زماني ابتدا ايتسه ايرته سي بر ساعت صكره باشلر
بحث سادس مد وجزرك علت فاعليه سنده در بو خصوصده حكما اختلاف ايدوب علت
واحده اوزرينه اتفاقلري ميسر اولمدي و فرقه فرقه اولديلر بر كروه ظن ايلديلركه بو عالم
شهادتك كليني عناصردن مركب عقل و روح ايله قائم بر حيوان اولوب متأخرين اوقيانوس
قعرنده اولا و تنفس ايتدكجه مد وجزر وجوده كله و بعضلر اوقيانوس ايچنده واطرافنده اولان
ارواح تنفسندن اولور ديدي افلاطون ظن ايلديكه دريا دبنده مغارلر واردر ارواح
انلري اچار قپار اچلدقچه صو كيروب جزر اولور قپاندقچه مد ايدر و بعض حكما ظن ايلديكه
تراب حركت سنويه ايله حركت ايده و قمرك حركتي تراب حركتنه مصادف اولمغله دريا ايله سما
اراسنده مصادمه دن بر روزكار ظهور ايده و نوبتله دريا اندن حركتنه كله شارح ايدر بو خصوصده
ارسطونك رأيي نه ايدوكي صريحا معلوم دكلدر نهايت ارسطودن حركت مد وجزري كونشه
اسناد منقولدر يعني كونش حركت ايتدكچه رياحي نيجه تحريك ايدرسه دريايي دخي تحريك ايدر
زيرا رياح شديد اولدقچه دريا قبارر و ضعيف اولدقچه اشاغي قورر و بعضلر سبب مد
وجزر بعض كارلرك الچاقلغي در التيشر ساعتده دريا بر الچق ساحله دوكلور وانده صو
چوغالوب اورته مقابلي اولان كنار اچق و الچق قلدقده كيرو اول طرفه دونر و بو اسلوب اوزره
دوردائمه دردير و بعضلر بونك سببي صولردن چقان بخاردر ديو دريايي بر حمايه مبتلا
حيوانه تشبيه ايلديلر قچان بخار مجتمع اولوب خروج ايتسه مد واقع اولور رفارغ اولدقده
جزر ايدر نتكه محمومك بعض متعين اوقاتده اخلاط رديه جمع اولوب غلبه ايتدكده متحرك
اولور و تدريجله منحل اولدقده سكون بولور بو طريقله ابحر نوبتلري دائما دريايي تحريكده در
ديديلر بحث سابع سبب مد وجزرك تأثير قمره مسند دردينلرك رأيي بيانندهدر كرچه حكما
اراسنده ذكر اولندوغي اوزره بو خصوصده اختلاف واقع اولدي لكن انلرك اكثري مد وجزرد

سببنی قمره اسناد ایدرلر و بو مذهب مشهور و رأی جمهور شکلنده در و جمله دن قبوله احری
اولور شول شرطله که خصوص مزبوری الکز قمره مسند اولمیوب شمسك تأثیری دخی بیله
اوله نور قمر شمسدن مستفاد اولدوغی جهتدن و بو حرکت مد و جزری فلکیات تأثیرندن
غیره اسناد ایدنلرك رأیی ضعیف و عامیانه و دلایل واهیه و سوزلری افسانه در زیرا بز هر کون
تجربه و امتحان ایله مشاهده ایدرز که بو حرکت مد و جزر غالبا قمرك حرکت یومیه سنه تابعدر
بر قاج وجهله اولا قمرك حرکت یومیه سی افلاکك دورت نقطه لرینه کورنجه دورده منقسم
ایسه دریا دخی هر نهار طبیعی ده دورت کره متحرك اولور ایکی کره مد و ایکی کره جزر ایدر
یعنی قمر هر بلدك افقنه و نصف نهارینه کوره شرقدن افقه چقدوغی کبی مده باشلر نصف
نهار دائرسنه کلنجه بعده نصف نهار دائره سنی کچدیکی کبی مد تمام اولور جزره باشلر تکرار
افق غربی دن سمت قدمده نصف لیل دائره سنه وارنجه مد ایدر اندن افق شرقی یه وارنجه
کیرو جزر اولور و بو قاعده کلیتله بر قرار اولمیوب بر از اختلاف اوزره اولورسه مانع دکلدر
زیرا سابقا مد و جزرك اختلاف احوالنه تنبیه اولنمش ایدی و قمر دخی هر بار اون ایکی ساعت
تحت الافق سیر ایلرکه التی ساعت مد و التی ساعت جزر هر زمان و هر یرده مطرد اولمق لازم
کلمه وجه ثانی بودر که قمرك کونشه انظار مختلفه سنه کوره مد کاه آز و کاه چوق اولور مثلا
مقابله و بدرده عظیم مد اولور و اجتماع و هلالده غایت ضعیف اولور بعده قمرك نوری زیاده
اولدقجه مد دخی تزاید بولور اول اجلدن بعض مصنفلر اوقیانوس قمرك یولداشی در زیرا
قمر ایله همحال اولوب انك قوتی ایله قوی و ضعفی ایله ضعیف اولمسی شاهددر دیو تحریر
ایدر و دخی هر کون دریا بر ساعت مدنی تأخیر ایدر مثلا بوکون اول ساعتده اولسه
یارین ایکنجی ساعتده باشلر زیرا قمرك ایکی طلوعنك ما بینی یکرمی بش ساعت اولمغه قریبدر
و قمرك بعض منازلنده ایام شتاده ایتدیکی مد ایام صیفده ایتدیکندن زایددر سببی بودر که
شمس شتاده بروج مائیه یه اوغرامغله قمری تقویت ایدر و تأثیرنی آرتر و قمرك اجسام
رطبه ده تأثیری زیاده در اول اجلدن قمره مؤنث بالطبع دیرلر و اطبا امراض بلغمیه یی
قمره اسناد ایدرلر و رطوبتی غالب اولان دماغ و امزجه قمرك تغییرینه تابع اولوب رطب
علتلرك بحرانی اوقاتی قمر احوالنه قیاس ایله تجربه و اثبات اولنمشدر و قمرك سایر کواکبه
انظاری ایله دخی دریا متأثر اولور مثلا قمر زهره یه بر مناسب نظر ایله ناظر اولوب رطب
منزله اوغراسه مد حددن تجاوز ایدر و اکر مریخه ناظر اولوب یابس منزلده بولنسه مد
ضعیف اولور و قمرك اولدوغی بروجه دخی بو بابده اعتبار واردر زیرا قمر بروج مستقیم الطلوعده
اولدوغی زمان دریا مدی ممتد اولور و بروج معوجة الطلوعده بر ناقص اولور اما قمرك عرضی
اولمدوغی ایامده ازمنهٔ مد و جزر متساویه در بعده مد و جزرك سببی قمردر دینلر تأثیری
جهتنده اختلاف ایتدیلر ابن رشد قمرك حرکتی و شعاعی تأثیره علت اولدوغنی تعیین ایتدی
و دیدی که بو ایکی امر ایله دریاده ابخره پیدا اولوب قبارر و مد اولور رجحان بونلر اولمسه

تأثیر اشاغی قور لکن قوانتار نوس و غیری قمرك بو ایکی حالنه قوت ثالثه اثبات ایلدی
و دیدی که اکر بو تأثیر ایکی امره منحصر اولسه قمرك اقترانی زماننده و تحت الافق اولدوغی
زمانده مد اولمامق لازم کلوردی زیرا شعاعی بحره واصل دکلدر امدی بر تأثیر خفی دخی
کرکدر که اول زمانلرده قمردن اجساد رطبه متأثر اولوب مد و جزر واقع اوله و بو مقوله
تأثیر خفی ارسطونك سماعیاتنده تفصیل اولنمشدر و بو مد و جزر حقیقتده ماء بحرك
تخلخل و ذبولی میدر دکلمیدر اختلاف اولندی قوانتار نوس تخلخل و ذبوله ذاهب اولوب
دیدی که صولر قابارب متخلخل اولمسه در حال نه دن حاصل اولور و جزر زماننده نره یه اقار
کیدر لکن جمهور تخلخل و ذبول مذهبی قبول ایتمیوب دیدیلر مقناطیس دمری تحریك
ایتدیکی کبی قمر دخی بر مخفی کیفیت ایله دریایه تأثیر ایدر و چکر و انظار مختلفه سنه و قربنه
و شعاعنك منفرجه و حاده و قایمهٔ زوایاسنه کوره صولری قالدروب کاه سواحله چکر و کاه
ترك ایدر صولر کندی ثقللری ایله الحاق یرلره دونوب کیدر و مدده کورینن صونك کثرتی
دریانك بی پایان مسافه سندن کلوب جزر اولدوغی زمان کیرو اورایه کیدر تخلخل
و ذبول لازم کلمز پس بو رأی صوابه اقربدر و بو دخی ثابتدر که دریانك بعض سمتلری قمرك
نورندن زیاده متأثر اولوب آخر یرلردن زیاده مد ایدر بونك سببی مقابلهٔ انعکاس
شعاعدر یا خود اخر مخفی تأثیردر مثلا قمر شمالی ایکن سواحل شمالیه نك مدی زیاده
اولور جنوبی ایکن سواحل جنوبیه نك مدی زیاده اولور لکن هر یرده مطرد دکلدر
بحث ثامن ذکر اولنان رأیده واقع اولان شبهه لر و وارد اولان سؤاللر و جوابلری وسؤال اول
مد و جزر چونکه تأثیر قمردندر انهارده و کوللرده نیچون اولمز الجواب اسباب طبیعیه
هر موضعه تأثیر ایلمز بلکه تأثیره مستعد موضعه تأثیر ایدر مثلا مقناطیس هر جسمی
کندویه جلب ایلمز پس هر صونك تأثیر قمری قبوله استعدادی یوقدر بلکه دریانك
هر صویی دخی مستعد دکلدر نیجه دلائل ایله که بعض مرتبه ذکر اولنه جقدر سؤال ثانی
دریایه اقان انهارك بعضلری مد اولدقده چکلوب بعضلری چکلمدیکی ندندر الجواب
بعض ارماقلر انکیچون کیرو دونمز که اننده دریانك مدی قوی دکلدر یا خود نهرك جریانی
قوی و سریع در مدده غلبه ایدر سؤال ثالث زمان مد و جزر هر یرده نیچون مساوی اولماز
الجواب بعض یرده مد و جزرك زمانی انکیچون قلیل و بعض یرده کثیر و بعض یرده
مد سریع و جزر بطی اولور که یرلرك وضعی مختلفدر و بعض سواحل دوز و بعضیسی
مرتفع و منخفضدر و نیجه سنده بوغازلر و کورفزلر واردر بو جمله صونك حرکتنی یا تعویق
ایدر یا تعجیلنه سبب اولور و روزکارلرك هبوبی و اجرام علویه نك تأثیری بو بابده
مشترکدر سؤال رابع بعض دریالرك مد و جزری قلیل و بعضنك هیچ اولمدوغی نیچوندر
الجواب متأخرین فلاسفه دن بعضلری بو سؤالك جوابنده دیدیلر که ایچ دکزلرك بعض
سمتلری مثلا ازاق دکزی و قره دکز مد و جزر ایلمز یا خود حس اولنماز زیرا شمالدن جنوبه

اقان صولرك هجومنى انى منع ايدروا اوقيانوسك بعض سمتلرنده شرقدن غربه دوكلن صولرك
كثرتندن وسرعتندن مد وجزر واقع اولميوب انجق دريا شرقدن غربه حركت ايدر
لكن بو جواب مقنع دكلدر زيرا ايچ دكزك شمال طرفنه مدى اولمدوغى تقديرده شرقه
ويا غربه اولمق كرك ايدى وچونكه اوقيانوس قمرك حركتنه تابعدر هر يرده شرقدن غربه
حركت ايتمك كرك ايدى بونك جوابنده ديمك معقول كورينور كه اول يرلرك قمرك تأثيرنى
قبولده طبيعتى اختلاف اوزره اولمغله اثر دخى مختلف ظهور ايدر نيجه يرلر مد حاصل
اولاجق قدر متأثر اولماز ونيجه يرلر زياده متأثر اولور نتكه شمسك شعاعى كرچه
هر يرده يغمور ماده سى اولان ابخره يى تحريكده مؤثردر لكن بعض يرلرده تأثير زياده
وابخره چوق اولور اكا كوره يغمور وافر يغار بعض يرده از اولور و بعض يرده ابخره دن هيچ
يغمور يغماز پس عناصرك ومركباتك طبايعى واستعدادى واجرام اثيريه تأثيرنه انقيادى
نسق واحد اوزره اولمدوغندن غيرى ساير كواكب دخى بعض امورده تأثير ايدوب شمس
وقمرك تأثيرنى يا تقويت ايدر ويا تضعيف قلار و اوقيانوس اختلاف جهاته حركت
ايتدوكنك سببى قمرك عرضه كوره اختلاف حركاتيدر نتكه سابقا ذكر اولندى
سؤال خامس بعض يرلرده قويولر واردر كه تحت الارض بحره منفذى اولمغله صويى
طاشار وچكلور لكن بعضيسنك زمانى مد وجزر زمانه مطابق دكلدر مد زماننده چكلور
جزر زماننده ارتار نتكه اسپانيا ده وار در الجواب دريا مدى ايله طولان قويولرك
دريادن منفذى وامدادى اولدوغى حالده منفذ دخى واسع ويولنده مانع مرتفعدر
اما جزر زماننده طولان قويولرك دخى منفذى وار لكن تنك وناهموار اولمغله مدك امدادى
قويويه واصل اولنجه جزر زمانى كلوب امر برعكس اولور سؤال سادس اغريبوز اطه سى
بوغازنده كوپرى التنده بر كون بر كيجه يدى كره مد وجزر واقع اولدوغى نه دندر الجواب
ارسطو بو مشكلى حلده عظيم تقيد ايتمش ايدى حتى يونانكا بلرنده بر خبر غير واقع دخى
يازارلر كه بالاخره بونك حقيقتنه واقف اولاميوب المندن كندويى اول محلده دريايه القا
ايليوب ديه كه بن سنى ادراك ايده مدم سن بنى ادراك ايله لكن بعض متأخرين تحريرى اوزره
بو بوغاز متعين اوتاننده يدى كره واروب كلمز بلكه اسن روزكارلره تابع اولوب مختلف
يللر او كيجه يلر وكيرو دونر ويدى كره مد وجزر ايلدوكى تقديرده سببى بو اوله كه اجه يوم
دكزينك ايچريسندن حركت ايدن امواج اطه لر ارسنده مضطرب اولوب دونركاه
بر جانبه وكاه بر جانبه اقار ياخود اول بوغازك وضعى وموقعى بو حركتى اقتضا ايدر جائزكه
بعض قعرنده مغاره لر اولوب دريا حركتنده هجوم ايله طولوب او طرفنده يول
بولمامغله كيرو دونر جائزكه اختلاف حركات اندن صدور ايدر اوله نتكه كرداب محلنده
حركت دوريه يه سبب بو دريرلر پس بو جمله مد وجزر احوالنك اكثرنده طبيعتك علل
مخفيه واسباب مجهوله سنه التجا ايتمك اولى اولوب عقل بشر احاطه ايتديكى قدر يازدقلرى

بودركه نقل اولندى بحث تاسع مد وجزر حركتنك علت غائيه سنده در چون طبيعت
ادنى شيده بيهوده وعبث بر اثر قومدوغى ارسطونك فلكيات كتابنده سكزنجى بابنك
اللنجى جمله سنده تعليم اولنمشدر بو عنصرك مدام حركتى دخى بى معنى اولميوب تحتنده نيجه
فوايد واردر اولا دريا حركتله متعفن اولماز زيرا حركت عفونتى دفع ايدر اول جهتدن كه
عفونت حرارت غريبه دن اولور وحركتدن صادر اولان تبديل هوا بو حرارتك تأثيرنى
منع ايدر مثلا كونشه قارشى بركسه يوروب كتسه بو امرى تجربه وامتحان ايله
تصديق ايدر زيرا كونشه قارشى اوتوران قدر شمس حرارتندن متأثر اولماز مكركه غايت
سرعتله يوروب حرارت بدن حرارت شمسيه منضم اوله وسرعت حركتدن زياده
حرارت لازم كلوب بدنى احاطه ايدن هوانك تبديلى تبريدده تأثيردن قله ثانيا فائده سى
بو حركتله مياه بحر تنقيه اولنوب غيدر زيرا ماء راكد اكثر ملوث وفاسد در ومتحرك دريا ده
قاذورات طورميوب اكثركناره چقار ودريا كندويه القا اولنان جيفه لرى بو حركتله دفع
ايدوب طشره اتار وكندونى تنقيه وتطهير ايدر وتازه لشلر اولادريا دبنه چوكوب صكره
يوزه چقدوغى ارسطونك سماع كتابنده بيان اولنمشدر ثالثا بو مد وجزرك دريا ده سفر
ايدنلره كلى امدادى واردر زيرا بعض اسكله لرا ولور كه مد سز انده دخول ممكن دكلدر وجزر
زماننده سهولتله چقار بحث عاشر برايله بحرك تبادلنده در ارسطو بوتأليفك كتاب اولنك
اون دوردنجى بابنده ايدر ترابده مرور زمانله صولردن عظيم تغير حاصل اولور برقاچ وجهله
اولا ترابك بعض يرلرى شوره وپابس ايكن دريادن اعتداله كلور وبالعكس بو جهتدن تراب
حيواناته بكزر انلر كبى كاه تازه لنركاه قوجار وثانيا بعض يرلر اچق ايكن دريا ايله اورتيلور وكاه
دريا التنده مستور اولان يرلر اچيلور زيرا دريانك حركتى اجرام فلكيه قوتندن وتأثيرندن
صادر اولمغله كاه فورتنه وطوفان تحريك ايدن انظار كواكب بونك حركتنه موافق بولنمغله
دريا حددن زياده طغيان ايدر وسواحلى چكوب كاه بر اولكه يى باصار واورتر وكندويه
مخصوص ايدر وكاه بر آخر كاردن چكلوب يرى اچار كويا كه بنى آدمه اول يرلرى باغشلر نتكه
دلوس ورودوس نام اطه لر دريا التندن اچق قالدقلرينى نقل ايدرلر وجزيره اناقيا
وآق دكز بوغازى ايله لموس يعنى ليمن اطه سى ارسنده بيانا جزيره والونه وسقلاوس
اطه لرندن اولان تراوترازناويرا بحردن اچلمشلردر وثالثا قره يه متصل اولان بعض يرلر
مرور ايامله جزيره اولدى مثلا سچليا ايتاليادن وقبرس سوريا دن واوبه يا نام جزيره
يعنى اغريبوز بواوسيادن وزى يقوم نام جزيره بثينيادن منقطع اولوب طوفانيله قره دن
ايرلديلر وبالعكس نيجه اخر اطه لرى بيوك قره يه متصل قلدى وقربنده اولان اولكه لره
الحاق ايلدى انتس ساطه سنى لسبوسه وزفيريم اطه سنى قارناسوسه واتوزاطه سنى
مين دوسه ودروميسقوم وپرنس اطه لرينى ميله نوسه ونارته كوزاطه سنى پارتينوم
بورنه الحاق ايلدوكى كبى ورابعا دريا كويا كه بو ويرديكى يرلره مكافات قصد ايدوب بعض

شهرلری وجزیره لری اورتدی ازاق دکزی اطرافنده اولان بر اشهری وانت سیشا
شهری کبی وقورون کورفزنده اولان الیسس شهری وبورشهری کبی بو جمله باصلوب
دریا التنده قالمشدر وبعضلر ظن ایدرلرکه سبته بوغازندن بری اولان ابح دکزك یری
سابقا قره ایدی اوقیانوس طغیان ایدوب هرکولس سبته بوغازنده اولان یولی اچوب
لااولدوغی یری باصدی ودخی اتلاس دکزی کنارلرنده سلفده براطه وار ایدی که
افریقیادن بیوك ایدی بر تاریخده اوقیانوس طغیان ایدوب جمله سنی باصدی اول اجلدن
امریقانی کشف ایدن قرستوفولوس دریالری یوقلرکن اورانك دریاسنی بالچقلی واوتلی
بولدی وبو دلالت ایدرکه صکره باصمش اوله نهایت اتلاس دکزی باصدوغی اطه نك
وابح دکزی صکره داخل اولدوغنك اصلی یوق افسانه درلاحقه بحث عاشر تاریخ هند
غربی دن منقولدر امام رازی مباحث مشرقیه ده دیمشدر اشبه بودرکه ربع معمور
سوالف دهورده ماء بحر ایله مغمور ومستور اوله وظن مذکوری محققدر که اکثر احجاری
کسر ایلسك اجزاء حیوانات مائیه ظهور ایدر زیرا تحت مادن بارز اولان طین لزج تاب افتاب
ایله متحجر اولمشدر فقیر ایدر اجزاء حیوانات مائیه ظهوری ارضك بحر ایله مستو اولمسنه
دلالت اتمز زیرا ارضده واجزاسنده اول مقوله حیوانات تکونی جائز وواقعدر ومسعودی
مروجده نقل ایدرکه بحار مروراد وار ایله حرکت وانتقالده در لکن کثرت میاه وکمال
سعتندن نقل وحرکتی معلوم اولمیوب مساکن قدیمه سنده ساکن ظن اولنور حضرت
ابوبکر صدیق خلافتنده خالد بن ولید حیره فتحنه عزم ایدوب نجفه واردی اهل خبردن
عبد المسیح نام بر پیر کوروب اندن اخبار عجیبه استماع ایلدی جمله دن بری بن یتشدمکه
بحر فارس محل نزولکه حلول ایدوب امواج بحر تحت اقدامکی ضرب ایدردی وسفاین بحر
متاع سند وهند ایله بو موضعه کلوب کیدردی مسعودی ایدر حالا بحر ایله حیره نك
مابینی نیجه مرحله در وحالا نجفه واران کلام مزبورك صدقنی بیلور وکبیر واخر محلده دیمشدر
احمد بن طولون بر پیر ایله بولوشوب اول پیر خبر ویردی که زمان سابقده بحیره دمیاطك
یری ماء بحردن بری ایدی اندن نیجه بر کونده وار بلوردی وعریش مصر ایله جزیره
قبرس میاننده بر یول وار ایدی که اهل عریش قره دن قبرسه کیدرلردی وسبته بوغازنده
احجاردن مبنی اون ایکی میل بر متین کوپری وار ایدی که اهل اندلس جانب غربه واهل
غرب جانب اندلسه کچرلردی وماء بحر اول جسرك التندن اقاردی مرور ایام ایله بحر
اورتوب کارلرینی بیله باصدی حالا بحرك صفاسی زماننده جسر مزبور کورینوردیو
قلبسیانوس قیصر جلوسندن ایکیوز اللی بر ییل مرور اتدکده دمیاط سمتنده اولان بحر
حالا بحیره تنیس ودمیاط اسمیله معروف یره یوریوب الحاقده بولنان قریه لری
ومزارعی باصدی بعده یوماقیوما متزاید اولوب محل مزبورك مرتفع یرنده انجق بر ایکی
قریه قالدی وکبیر ومسعودی مروج الذهب اوائلنده دیمشدر اول ملوك هند برهمن

اکبر درکه علم حکمتی اول اظهار ایلمش وحرکات افلاك وکواکبی شو بلمشدر وکواکبك عالم
سفلیده تأثیرنی یازوب مبدأ اولی اثبات ایلمشدر وسند وهند نام بر کتابده بو جمله یی تحریر
ایدوب دیمشدرکه اوج شمس هر برجده اوج بیك ییل سیر ایدوب اوتوز التی بیك ییلده
دورنی تمام ایدر تا کچن که اوج شمس بروج جنوبیه یه انتقال ایده عمارت دخی اول طرفه
انتقال ایدوب عامر غامر وغامر عامر اولور وزعم ایلمشدرکه هر دورده بر کره عالمه فنا طاری
اولوب بر عالم آخر ظهور ایدر فقیر ایدر حضیض شمس بحری جذب ایلمك بو قاعده یه بناءدر
چونکه انتقال اوج وحضیض تدریجی در عامر غامر اولمق وعالم آخر ظهور ایلمك دخی تدریجی
اولور دفعی دکلدر سابقا ذکر اولنان تبادل بر وبحرکه تفصیل اوزره بیان اولندی یالکز حرکت
اوج وحضیضه بنا اولنمق اولمز غایتی بو حرکتك دخی بعض انتقالده مدخلی اوله نصیر طوسی
تذکره ده دیمشدر بعض ناس دیمشلر مادامکه حضیض شمس بروج جنوبیه ده در ناحیه
جنوب شمالدن احرا اولوب حرارت رطوباتی جذب ایدر وبالضرورة عنصر آب نصف
جنوبی یه منجذب اولور ودائما عمارت ارض انتقال اوج شمس ایله فرض اولنوب بروج
جنوبیه یه حلول اتدکده عمارت دخی اول طرفه واقع اولور امابو کلام ایچون دلیل صریح وبرهان
صحیح یوقدر وشمالده واقع اولان بحار حکم مزبورك خلافنی اظهار ایدر شارح تذکره مولانا
نظام حرکت اوج وحضیض ایله انتقال بحره قایل اولمیوب حضیض شدت حرارت اقتضا
اتدیکی تقدیرده بروج شمالیه یه کلسه علی کل حال ربع مسکون معمور اولمدن قالور
وجنوبده حالا مکشوف اولان مواضع مسکون اولور دیمشدر لکن بو جمله یه نیجه سؤاللر
وارد اولور ونیجه اعتراضلر کورینور جمله سنی ذکر تطویله مؤدی اولمق خوفندن ترك اولندی
بحث حادی عشر جزئی وکلی طوفانلر ذکرنده در انبیاء سالفه کتابلرنده نعم الهیه تعدادی صددنده
قره لردن دریایه واقع اولان سدلر ایله دریالرك هجومی وطغیانی دفع اولنمق نعمتی مذکوردر
صحف ایوبك اوتوز سکزنجی بابنده حق تعالی ایوبه خطاب ایدوب دیرکه بز دریانی سدلر ایله قپادق
وحدود تعیین ایلدك واکا دیدك که بوندن اوته کچرسن وبونده قبارمش طالغه لریکی قرارسن
وبوزارسن ودخی بو زبور ده دخی زبورده مسطوردرکه یارب سن دریایه حد قودك اندن تعدی
اتمز وکچوب قرایی اورتمز لکن عصیان بنی آدم واخر علل کون وفساد عالمدن کاه اولورکه
دریا قرایه یایلوب بعض ولایتلری غرق ایدر نتکه زمان سابقده دفعاتله واقع اولدی اولاجمله
بردوس نام مورخ تاریخنده مسطوردر طوفان نوحدن اول انوش بن شیث عصرنده بر طوفان
اولدی که ارضك ثلثی اول طوفانده هلاکه واردی ونیجه قدیم مصنفلر بوندن غیری نیجه طوفانلر
یازارلر اما طوفان عام که حضرت نوح علیه السلام زماننده واقع اولمشدر کتب منزله دن
توراتك خلیقه کتابنك یدنجی بابنده وقرآن عظیمك نیجه محلنده مذکور وقدماء مورخین
اثرلرنده مسطوردر وبو طوفانك عمومی قوم فرسدن غیری ملل وادیان اصحابی قتنده ثابتدر
بعده بو طوفان خصوصنده بعض مشکل سؤاللر کورینور که حله محتاجدر اولا قوت طبیعت

واسباب طبیعیه تأثیری ایله دریابو قدر طوفان اتمك ممكنمیدر ابن سینا وبعض منجمین بعض
متقدمینه تبعیتله امكاننه ذاهب اولدیلر انلردن اول صنقه بو بحثی یازوب دیدی كه كاه
عالمده بر طوفان عام واقع اولور وامور طبیعیه مقتضاسیله قانون اوزره ظهور ایدر لكن
بوخصوص مشكوكدركه مجرد دریا قوتی بوكا كفایت ایدرمی یاخود علی التوالی یغمورلر یاغوب
وانهار جاریه نك طغیانی آكا امداد ایلمك لازممیدر بعده كندی دیمشدر خصوص مذكور قوة
واحده دن صدور ایلمك لازم دكل اسباب متعدده اجتماعی ایله وامور مذكوره نك امداد یله
ظهور ایلسون ثالثا ذكر اولنان طوفان عام امور طبیعیه تأثیری ایله ظهور اتمسی جایز
میدر دكلمیدر بر طائفه اثبات فریق اخر انكار ایلدی وارسطودخی بوتألیفك اولكی كتابنك
اون دوردنجی بابنده آكا ذاهب اولدی ودیدی كه مبدأ اول عزوجل اسباب طبیعیه یه اول
قدر رخصت ویرمزكه اقتضاسی زماننده عالمك نظامنی بوزوب مسكن انسانی تخریب ایلیه
اول اجلدن نظام عالمك دوامنه ارادت علیه سی تعلق ایدوب عناصری اضداد ایله
تعدیل ایتدی پس هر عنصر حرارت و رطوبت و برودت ویبوست كیفیتلری ایله
كندویه ضد اولان عنصرك هجوم وطغیانتی یادفع ایدر یا ضعیف قلار مثلا اتش حرارتله
صویی وصوبرودتله اتشی كندیدن منع ایدر وانلردن ماعدا عالم افلاكك تأثیری شدتنی
تعدیل ایچون اجسام عنصریه یه خواص طبیعیه وردی كه انلر ایله لابس سلاح كبی قوی
اولوب تأثیر افلاكی برز دفع ایلیه اكثریا انلره تابع ایسه ده فی الجمله مخالفت بولنه وافلاكده دخی
كواكبی كواكبه ضد ایلدی تا كه بر كوكبك شدت تأثیرنی ضدی یا بالكلیه منع ایلیه یاخود
اعتداله كتوره بوكا كوره طوفان كلی مجرد قوت طبیعتدن صادر اولمیوب واجب قدیمك ارادتی
وامریله صادر اولور ثالثا كتاب خلیقه نك بر محلنده سمانك قپولری وسدلری اچلدی وقره یه
یغمورلر یاغدی كلامنك توجیهنده قدمادن مفسرلر ظن اتدیلر كه فلك ثوابت اوزرنده میاه
حقیقی اوله وسماوات قپولری اچلوب نازل اوله ومتأخرین رأی صحیح اوزره بو محلی تفسیر
ایدوب دیدیلر كه انده لفظ سما هوا معناسنه در كل ما علاك فهو سماء وقپولری اچلمق
بولتلرك انفتاح وانقباضندن عبارتدر ابغاطوغان عامدن صكره بو قدر صولر نیجه اولدی
زیرا مرتفع طاغلردن نیجه مرتبه یوقاری چقمشیدی بونك جوابنده دیرلركه صولرك بعضیسی
ترابك متخلخل یرلرینه ومجوف غارلره كیروب نیجه سی دخی خارق عاده اثره یه دونوب هوایه
مبدل اولدی وبودریالراندن قلدی دیدكلری ثابت ومحقق دكلدر بحث ثانی عشر
دریالرك باقی اوصاف واخبارنده در طعم ماء بحر جمله دریالرك صویی اجی در لكن جرمانیانك
سواحل شمالیه سنده اوقیانوس طتلی ایچلمك مرتبه سنده در اطلس مؤلفی ایدر بونك سببی
بودر كه سارماسیا طاغلرندن وافر طتلو صولر كلوب بودكزه اقار واول سمتلردن كونش بعید
اولمغله تأثیری ضعیفدر صونك اجزاء لطیفه سنی جذب ایلمز بو كلام شمس صونك اجزاء
لطفه سنی جذب ایدر دینلر رأیی اوزره در لكن سمت شماله امالقیوم وقرونیوم دكزلرینك

صویی اجی اولدوغی بو علتی منع ایدر پس سبب انجق سارماسیا طاغلرندن اقان انهار
وارمش قار صولاریدر خاصه بحر شیرینو بودخی ثابتدر بحر مذكورده سفینه لر
كتوردوكی یوك سائر دریالرده تحملندن اقل اولور زیرا اجی صو یك جوهری كثیف
اولدوغندن قوی در كمیلر انده زیاده یوك كتورر اماطتلو صوده اول قدریوك كتورمز
باتاردخی بو طتلو دریاده سیاحت اتمك آساندر اجی صودن زیرا اجزاء لطیفه یی خرق ایله
حركت سهلدر اجزاء كثیفه یی یارمه ده تعب واردر وبو دریاده سفر ایدنلره زیاده
استفراغ وقئ عارض اولور سائر دریالردن زیرا بونك امواجی سائر دكزلر امواجندن
عالیدر بعض زمانلرده قباروب اسمانه چقاروكاه چكلوب قعر زمینه اینر عمق بحار اسپانیا
واتلاس اوقیانوسنك عمقنی تفتیش وامتحان حد امكاندن كچمك مرتبه سنده دراوچیوز
دورتیوز قولاچ بولس یعنی اسقاندیل ایله دبنه ایرمك اولماز وجرمانیا دكزینك عمقی
اكثر یرلرده التمش ذراع انجق اولور غایت درین یری یوز ذراعدن زیاده دكلدر لكن
نوروجیانك بعض سواحلنده دریا بر مرتبه درین اولور كه دیبی معلوم اولماز مسافات اوقیانوس
هند غربی تاریخنده مسطوردركه اسپانیادن یوقاتان ناحیه سی بش بیك التیوز میلدر
واسپانیادن سانلوقه لیماندن سكز كونده یا اون كونده قناریا اطه لرینه وارلور كه بیك
میلدر ویكرمی درجه عرضده در قناریادن اسپانیوله جزیره سنه اوچ بیك سكزیوز میلدر
نیز كیدلسه اوتوز كونده وارلور اندن یكی اسپانیا ایكی بیك دورتیوز میل ویوقاتان
ناحیه سی بیك دورتیوز میلدر واسپانیادن مغلیان بوغازی اون التی بیك میلدر یشل
بورون قناریادن ایكی بیك میلدر ویشل بورونه دن صانتاغوستین بورنی ایكی بیك میلدر
قناریادن صالوب ذكر اولنان ایكی بورونه دن برینه دوشرلر اسپانیوله دن یوقاتان سكزیوز
میلدر باقی مسافه لر لازم كلدكده طول وعرض حسابی اوزره پركالله محللرندن اخذ اولنه
بحث ثالث عشر اوقیانوس سفرلری ذكرنده در مقدمه صاحبی ایدر اوقیانوسده
متقدمین نه زماننده سفر اتمكه باشلدقلرینی بیان آسان دكلدر اماریقا ارضی قومینه نانه و
اربسیلوه معلوم اولدوغی وتونس اهالیسی اول سمته سفر ایلدكلری محللرنده ذكر اولنور
بو عصره قریب زمانلرده كره ارضك جمله سی كمی ایله برقاچ كره دوراولنمشدر سابقا اقسام
اولیه ارضدن قسم اماریقا یونان وروم خلقنك قدماسنه معلوم دكل ایدی بعده بعض مرتبه
معلوم ایدندیلر پلنیوس ایكنجی كتابنك التمش یدنجی بابنده كره ارضك دولاشلدوغنی یازوب
دیركه سبته بورننده واقع غادس دن باشلیوب اسپانیا وغالیا كنارلرینی تفتیش ایدرك
جمله غربی یوقلدیلر واوقیانوس شمالینك اكثری واغوستوس قیصر زماننده كشف
اولوب دونماسی جرمانیا دكزنده سمیریا بورننه وارمش ایدی وطوكش تاتار دكزی حدودنه
واصل اولمش ایدی وكیرو پلنیوس اول محلده ایدر بیوك الكسندر یعنی اسكندر یونانی
فتوحاتی اوقیانوس جنوبی وشرقی كنارلرینه واصل اولوب عرب دكزینه ایردی وانده

جولیوس قیصر زماننده غرق و هلاك اولان اسپانیول کمیلرینك آثاری و علامی بولندی
و بوندن معلوم اولدی که متقدمین اوقیانوس غربی دن محیط شرقی یه سفر اتمش اوله لر
و تونس خلقی اشتهارده و قوننده ایکن هانونام کمسه سبته بوغازنده غادس دن قالقوب افریقیا
سواحلنی طولاشوب عرب دکزی حدودنه واصل اولدی و بو سفرك احوالنی تحریر ایلدی
و اول عصرده هملقونام کمسه اوروپا دریالرینك کشفنه تعیین اولنمش ایدی و مزبور
پلنیوس تحریر ایدرکه اودوکیسوس نام بر کمسه مصر پادشاهی لاتروس دن قچوب عرب
دکزی بوغازندن غادسه کلدی و بوندن نیچه زمان اول سلیوس نام مصنف اسپانیادن
محیط شرقی ایله حبش سمتنه کتمش ادملری کوردم دیو نقل ایدر قورنلیوس نام مصنف
شمال سمتندن سفر خصوصنده یازارکه سوه ویا پادشاهی بر عصرده غالیا قونسولنه بر قاج
نفر اسیر هندیلر هبه ایلدی و بونلر هندن تجارت ایچون دریایه کیروب فورتنه انلری
جرمانیا دکزینه کتورمشیدی لکن بو عصرده هولاندیا و انکلیا خلقی بو سمتلردن نیچه کره
یول ارادیلر نتیجه پذیر اولمدی مقدمه سیاقی بو محله کلنجه در بوندن صکره پورتقالك هند شرقی
سفرینی نقل ایده لم سفر هند شرقی اسلامیاندن نصیر و غیری اوقیانوس غربینك
اوقیانوس شرقی یه اتصالنده تردد ایدوب بعضلری جانب شمالدن اتصال حالی مشتبه
لکن سمت جنوبدن متعین دردیلر مسعودی تنبیه ده بطلیوس و غیریدن اول طرفك
اتصالنی نقل ایلدی بیری رئیس بحریه اولنده ایدر پورتقال قرالی مقدما اقطار ارضه علم
حاصل ایدوب بحریلری کتوردی و هند احوالنی سؤال ایلدی هر بری کوردکلری یردن خبر
ویردیلر و انلره کمیلر ویروب بر سمته کوندردی بعضیسی قره لر و لایتنه واروب کیرو کلنجه
مزبور قرال انتقال ایلدی صکره کلنلر مقید اولمیوب امر مزبور مبهم قالمشیدی قرق سنه
مروروندن صکره اول سمته کیدن ریشلرك بری ملك پورتقاله کلوب سرکذشتنی
سویلدی و هند یولندن خبر ویروب حالا کتمك بابنده استمداد ایلدی قرال دخی
مرادی اوزره امداد ایدوب اول جانبه کوندردی رئیس مزبور بر موافق روزکار ایله
صالوب خط استوایی کچدی و امید بورنی معناسنه قاو پونا اسپرانسه یه واروب واصل
اولدی مزبور بورنی سابقا میل بمیل ارایوب طقوز بیلده بولمشلر ایدی کارجه
هر سنه بیك میل یر کیدوب بر علامت نصب ایدرلر و کاردن ایرلمزلر دی بورون
اوزرینه بر عمود ایله صلیب قیوب بو دفعه اول علامتی واروب بولدیلر محل مزبورك دریایه
اقار صولری چوق و قره سنده منبع نیله و ارنجه شنلك یوق ارسلان یتاغی
خالی یرلردر کارلرده جابجا زنکیلر اولور ملکنه مانی قونقود یرلر دیو یازمشدر
لکن اطلسده اول یرلرك معمور اولدوغی مسطوردر و خصوص مزبوری تحقیق کیمی
وظیفه سی اولماغله بیری رئیس معذوردر اندن کچوب جزیره قمر اوکنه واروب
یوللری تجربه و تحقیق اتدکدن صکره کیرو پورتقاله کلدیلر بوندن اقدم

یدی پاره سفینه کیدوب هنده یول بولمیوب فورتنه ده التیسی غرق اولوب بری کلمشیدی
صکره بو بابده دقت و اهتمام ایله یوللری ضبط و تعیین ایتدیلر و غربدن کیدوب
شرقدن کلدیلر ملاقایه و مقدشویه و انتلیایه مستولی اولوب من بعد سفری مقرر قلدیلر
اول بهارده اسپانیادن چیقوب یدیوز میل باطی ولودوسه کیدوب مادره نام جزیره یه واررلر
انده صولانوب بیك ایکیوز میل دخی قبله اوزرینه کیدوب یشل بورون سچلدوکی محلدن
دورتیوز میل باطی یه سکز جزیره واردر آکا وارو ب صولانورلر و ایکیوز میل دخی لودوسه
کیدوب بقاملق معناسنه تره برازیل نام کارلره واررلر اندن اتکنه صالوب کاه لودوسه
کاه قبله یه یوروب خط استوادن جنوبه اللی بش درجه عرضه وارنجه کیدرلر اندن اوته
روزکار و فورتنه قوی در کیدلمز بعده دونوب ایکی میل شرقه طوغری کیدرلر حبش
یقاسی صوله کلدکده ارتفاع الوب شماله دونورلر التی بیك میل دخی کیدوب هنده وارررلر خط
استوا التی پچمینجه دریا خوفندن امن یوقدر و مقدشو یه اوغرایوب باب مندب اوکندن
کچرلر و بو مرتبه طولاشمغه سبب زیرا مقدما بادغربی ایله پورتقالدن هنده کیدنلر کاه
قره لر کارینه دوشوب حرارتدن روزکار منقطع اولمغله انده قالوب چوق زحمت چکدیلر
و شدت حردن اکثرکمی خلقی قرلدی زیرا بوزکون اصلا روزکار اسمیوب کیجه کیرو چه
یغاردی و کردباد چوق اولوب یلکنلری پاره لردی و کاه باد شرقی قارشیلیوب جانب غربه
دوندرردی اول اجلدن انکین یولنی بولوب سلامتله کیدر اولدیلر و دنشده شرقی ایله
کلوب متصل خبس کارنده یوررلردی بو منوال اوزره پورتقالدن هنده طوغری یول ایله
اون دورت بیك میلدر و کاهی جانب جنوبه کیدوب ارض ذهب کنارلرینه دوشرلر حتی
بر پورتقال کمیسی مخالف روزکار ایله بحر چینك جنوبنه کیدوب یکرمی بش کونده
بر کاره واردی و کوردوکی عجایباتی نقل ایلدی تتکه محلنده بیان اولنور بیری کلامنك مآلی
تمام اولدی تذییل هند غربی مورخی ایدر اوایل قرن عاشردن بری پورتقال کمیلری
غربدن محیط شرقی یه سفر ایدوب اکثر سواحل سند و هنده واردیلر حسن اتفاق
و لطف تدبیر ایله اول ولایتلرك بندرلرینی الوب مستولی اولدیلر اکر بر زمان دخی بونلره
ارخاء عنان اولورسه بحر قلزمه یول بولوب سواحل حجازی بیله الورلر فقیر ایدر پورتقاله
و فلمنك کمیلری نیچه زماندر بحر قلزمه داخل و سواحل یمن و حجازه واصل اولوب
اول سمتلرده کزرلر و فرصت بولدقچه تجار کمیلرینی الوب اول یوللری کسرلر لکن
بندرجده ده قلعه بنا و محافظلر قومغله طشره چقوب فساده اقدام ایده مزلر و کمیلرینی قیوب
برایکی میل قره جانبنه کیده مزلر امادریاده فساد و خسارتلری مقرر و قره ده
اولان اعدادن انلرك ضرری اکثردر بیك اوتوز التی تاریخنده فلاندرا بورتونلری
هنددن کلن تجار کمیلرینی الوب التی کره یوز بیك غروش ضرر ایلدکلرینی یمن
والیسی حیدر پاشا عرض و اهالی یمن محضر ایلدیلر صکره یدی بورتنی هنددن

یمن سمتنه کلن بازرکانلرك اون دورت پاره کمیلرینی باصوب الدیلر مالنی غارت واصحابنی
اسیر اتدکدن صکره مخا اسکله سنه کلوب انکلیز کمیلری ایله لنکر انداز اولدیلر ونیجه
بونك امثالی هرسال وقوعه کلمه‌دن خالی دکلدر لکن دفعنه مجال یوقدر وبنه مورخ
مزبور ایدر امرغریبدرکه بر بولك طائفهٔ پرنکبت بو وجهله قوی همت اولوب غربدن
شرقه کیده‌لر وشد ایدروزکار ویلیات بحاره تحمل ایده‌لر دیارروم انلره نسبت نصف طریقده
واقع ایکن اول دیارك فتحنه قصد اولنمیه ونواحیٔ مزبوره‌نك تسخیرینه سلاطین
عثمانیه‌دن طالب بولنمیه مع ذلك اول طرفه سیر وکذار منافع بیشماری مشتمل اولوب
اسباب رغبت حد وعددن بیروندر اکر دیارمصریه‌ده سویسدن دونما ترتیب
اولنوب عسکرکوندرلسه برامیر صاحب تدبیر ازمدتده اول بلادی ضبط وتسخیر ایدردی
وکفاراول اقطاردن مطرود اولوردی فقیر ایدرمقدما ملوك بحر اتدن بهادرشاه مرحوم
سلطان سلیمان خانه شکایت نامه کوندروب استمداد اتمکله سویسده دونما ترتیب اولنوب
مصر بکلربکیسی سلیمان پاشا طقوز یوز قرق حدودنده اول سمته کوندرلمش ایدی اتوزدن
زیاده قدرغه ایله واروب بیهوده تعبدن غیری سفری نتیجه پذیر اولمیوب کیروکلدی
وطقوز یوز اللی طقوزده بحریه صاحبی پیری رئیس قپودان نصب اولنوب یکرمی بش
قطعه قدرغه ایله اول سمتلره تکرار کوندرلمش ایدی هرمز بوغازنده یتمش قدر کفار کمیسنه
مصادف اولوب جنك ایلدی وغالب کلوب کفاری حصارلرینه قاچردی برمدت محاصره‌دن
صکره بصره‌یه واروب والیسی اولان قباد پاشادن استمداد ایلدی دونما خلقینك
تعدیسی پاشا ایله بروده‌یه سبب اولوب سوء قصد مقرر اولدقده رئیس مزبور اوچ قدرغه ایله
سویسه فرار ایلدی کفاردن مال الوب خیانت وبصره‌یی غارت اتمشدر دیو قباد پاشا
عرض اتمکله قتلنه حکم وارد اولوب دیوان مصرده بوینی اورلدی طقوز یوز التمش بر تاریخنده
مرحوم سلطان سلیمان خان نخجوان سفرینه کیدرکن بصره‌ده قلان قدرغه‌لری سویسه
ایصال ایچون سیدی علی زاده‌یی قپودان نصب ایدوب قره‌دن کوندرمش ایدی
مزبور دخی واروب اول کمیلری قالدروب کیدرکن هرمز بوغازنده کفار کمیلرینه راست
کلوب محکم جنك اتدی وایریلوب یولنه کتدی ناکاه برمخالف روزکار چقوب کمیلری
پراکنده ایلدی اوچ پاره‌سنی کفار الوب التیسی ایله بندر صورت لیمانه دوشدی
کفار لیمان اغزنی الوب دورت آی محاصره ایلدی بالآخره دریادن کتمکه مجال اولمیوب
قپودان مزبور کمیلری بوزدی طوپلری قلعه‌یه قویوب کندی قره‌دن کلدی
کندی واول سفرده کوردوکی شدائد ومحنتی یازوب برکتاب اتدی وباشه سیدی
علی حاللری کلمك ضرب مثل اندن قالدی پس مورخ مزبورك ترغیب اتدیکی امور
بو دولت علیه‌نك قوتی زماننده تجربه اولنوب کورلدی تکرار تجربه‌ده امتداد مؤدی اولمق
مقرردر عصرمزده ظهور ایدن کرید سفرلری بو ماده‌ده شاهد بترکاب مزبور بین الناس

مرغوب ومشهور اولمغله جابجا انده مذکور اولان جوابله تعرض اولنمق لابأس وبو بابده
لسان قلم معذوردر ذکر اولنان سفرلردن غیری هند غربی‌یه قولونك سفری ودنیایی دور
ایدن مغلیانك سفری وقطب شمالی التنه کیدنلرك سفری صحیفه‌لری ذیلنده ایراد
اولنور بومقامده بوقدرایله اکتفا اولنه **بحث رابع عشر مواسم اسفار بحار ومحذورات**
بیاننده درکرچه بو بحثلرك جغرافیایه مساسی قلیل وهیدروغرافیا یعنی فن دریا
مباحثندن اولمغله بو فن‌ده داخلدرلکن بو فصل بتمامه دریایه مخصوص اولمغله تتمیم فوائد
ایچون دریا احوالنك اکثری اجمال اوزره نقل اختیار اولندی اولا محیط شرقی‌ده کزن
اهل هندك اصطلاحنده بهار رومده مد ومصرده اردب دیدکلریدر هنددن بهار کمیلری
کلدی دیمك یوکلی کمیلر دیمکدر ادویه ثمن معناسنه دکلدر پس دریاده سفر ایدن کتدوکی
یولی وطریقلر مواسمنی وکمیلرك بهارینی وهرکمینك یوکینه کوره یوریه‌سنی والاتی واسبابی
علمنی ومد وجزر احوالینی واوقاتنی بیله مثلا هر آیك اولندن نصفنه دك جزر یوما فیوما زیاده
اولور نصفندن اخرینه دك مد زیاده اولور حتی هندده کوجرات توابعندن شط سرت
وبروج وکنبایه‌ده اولان موسم کمیلرینه آیك اخری اولمنجه اول بوغازلردن چیقوب سفر
ایتمك ال ویرمز وبونده مد برمرتبه قوی اولورکه محکم روزکاره مقابل کمی دمر اوزرنده ایکن
سورکتورر وبحرده مسافه ایکی نوعدر بری حسابی وبری مجرب یعنی تجربهٔ مشی ایله
معلوم اولور ثانی وقوع اختلاف مقرردر نیچه اموردن مثلا قوت وضعف ریح وتفاوت سیر
سفینه یا یوکك ثقلی وخفتندن ویا کمینك سریع وبطی حرکتندن یا مد وجزردن یا دریا
غایت شور اولمدن زیرا شوره دریاده سفینه بطیٔ الحرکه‌در مثلا قره دکزده سفینه‌نك سیری
اق دکزدن زیاده اولور زیرا اق دکز قره دکزدن نیچه مرتبه شوره‌در وبحر هند واوقیانوس
غربی‌ده اق دکزدن نقصان اوزره اولور بونك تحقیقی وعلتی بیان اولندی بو سببلردن تجربه
ضعیف حساب قوی‌در واصول ریاح دخی معلوم اوله ریح ایسه هوای متحرکدر زیرا مروحه
ایله هوایی تحریکدن ریح حادث اولور هر بار تموج وحرکت شدید اولدقچه ریح قوی اولور
وبونك تولدی اسبابنك بری بردر زیرا کاردن اسن روزکارلر جمیعا کیجه‌دن ابتدا ایدر
ودریادن اولان اکثر کوندز اسر کیجه ساکن اولور زیرا کارلر کیجه بارد ودریالر بهارده
امر بر عکس اولور اول اجلدن که انعکاس شعاع ایله تراب کوندز حار اولور خصوصا
قومسال یرلرك کیجه برودتی ارض جبلیه‌دن اقوی‌در وبغمورلی یرك برودتی یغمورسز
یردن زیاده اولور وتولد ریاح دخی اکا کوره‌در وهواده سحاب اولسه اکثر انده ریح موجوددر
خصوصا که حرکت اوزره اوله اصول ریاح عرب قتنده دورتدر شمال جنوب دبور قبول
بونلرك مابیننه نکبادیرلر اما هند دریاسنده سفر ایدنلر بونلری کواکب اسمیله تسمیه
ایدرلر نتکه سابقا ذکر اولندی واول ریاح ایچون بحر مسلوکده حدلر تعیین اولنمشدر اول
وسط ونهایت که انلره مواسم دیرلر سفر اولنجق وقتلر معناسنه جمهور اول وقتلرك ابتدا

وانتهاسنی نوروز یزدجردی ایله تعیین ایدرلردی لکن انك کبیسه سی اولمغله صکره نوروز
جلالی حسابی ایله عمل ایدر اولدیلر وهر عدد که فی اولسه مثلا فی اون نوروز دینلسه
بردن اونه وارنجه در ابتداسی انك ایچنده دیمکدر اما مجرد اون بش نوروز دینلسه انجق
اول کون مراد اولنور وموسم دخی ایکی نوعدر زیرا اق دکزده واسع یرلرده سکز روزکار
اسراون التی دخی استعمال اولنور اما بحر محیط واسع اولمغله انجق ایکی روزکار اسرالتی ای
شرقی التی ای غربی غربی یه بحریلر ریح کوس وشرقی یه ریح ازیب وصبا دخی دیرلر
نوع اول ایکی قسمدر نوع اولدن قسم اول که اکا رأس الریح وموسم زیتونی دیرلر بونلردر اولا
کوجرات وکنکن ومنیبار موسم عدن نوروزك اوچیوز التمشنده یعنی کلجك نوروزدن بش
کون مقدم اولورا کر ریح ازیب ساکن اولورسه زیرا عدن منبع ریح ازیبدر حتی بعض
اوقاتده نوروزك اوتوزبشنه قریب انجق ساکن اولور نوروزك اون بشنده چیقوب قرق
بشی اولنجه شحره وارلسه کوجراته وکنکنه سفر اولنور اما منیباره اولماز زیرا انده مطر وخطر
زیاده در وموسم شحر اعلاسی اون بش نوروز وکنکنه بش نوروز ومنیباره اوچیوز التمش
نوروزدر وموسم ظفار اوچیوز اوتوز نوروزدر وظفار منبع ریح غربی اولمغله اول وقتده جمیع
هنده سفر جائزدر وموسم سواحلی بجراته یکرمی بش نوروزده ومشقاصه وشحره وعدنه
اوتوز بش نوروزده در مواسم اسفار تحت الریحدن مراد هند وچینك شرقیلری
طرفیدرکه ریح صبا اول جانبدن اسمکله انك تحتی دیمکدر مثلا ملاقه وسمطره وتناصره
وبنکاله ومرطبانه وجمیع بنادر هند وچینه موسم بجرات اوچیوز التمش نوروزدر وموسم
اعلاسی اون بش نوروزدر وموسم کنکن نوروزك بشی یاخود اولی در قرق بشنه دك
وموسم اعلاسی یکرمی بش یا اون بشی در موسم منیبار نوروزك یکرمی بشی در واول یرله
موسم شحر نوروزك اوچیوز قرقنجی کونیدر فرنکه وارنجه آولامه روزکارله کیدرلر انده ریح
غربی موجوددر وموسم فرتك وظفار دخی بومنوال اوزره در موسم مسکت اوچیوز التمش
نوروزده در وشحر ومشقاصه موسم زیلع وعدن وبربرینك اعلاسی نوروزك سکسن
بشنده اولور صکره خیر یوقدر وهرمزه موسم عدن نوروزك اللی بش والتمش بشنده جائزدر
صکره خیر یوقدر قسم ثانی که اخر کوسدر اولا منیبار وکنکن وبجرات وهرمزه موسم بندر
جده وسواکن نوروزك یوز قرق بشنده اولور وموسم زیلع وبربری نوروزك یوز اللی بشنده در
موسم عدنی دخی اوله در بش کون قدر صکره دخی اولور وموسم شحر نوروزك یوز التمش
بشنده در وموسم مشقاص وظفار یوز التمش التیسنده در وهرمزه موسم فرتك وعدن
نوروزك یوز اللی بشنده در وذکر اولنان یرلره موسم قلهات ومسکت یوز التمش التی نوروزده
اولور ونوروزك قرق بشنه واللی بشنه دك جمیع بنادر هنده سفر جائزدر مواسم اسفار
تحت الریح اول وقتده بر عربدن وبنادر هنددن چینه وجزایرینه سفر اولنور اولا ملاقا
وسمطره وتناصره ومرتبان وبنکاله وسائر بنادر چینه موسم عدن وشحر ومشقاص یوز قرق

بش نوروزده در وموسم کنکن یوز تمشنده در وموسم منیبار یوز سکسن بش نوروزده در
وهرمزه موسم سواحلی یوز التمش بش نوروزده در وذئب جزیره لرینه موسم مقدیشی
وسواحلی یوز سکسن بش نوروزده در وبر عربه یوز طقسان نوروزده در مواسم نوع ثانی که ریح
شرقیدر اولا جمله جزایر وبنادر بر عربه مواسم بجرات نوروزك ایکیوز بشندن بشنه یا اوننه در
ومسکت وقلهات وهرمزه یکرمی بش نوروزه دك جائز صکره خیر یوقدر موسم هندك
احسنی نوروزك اوچیوز اوتوزندن اوچیوز قرقنه دك اولور زیرا اول زمانده طوفان یوقدر موسم
کنکن نوروزك ایکیوز اون بشندن کلجك نوروزك بشنه دکدر صکره خیر یوقدر اما
هرمزه اون بش نوروزه دك جائزدر موسم هرمز نوروزك ایکیوز بشندن اوچیوز اوتوزینه دکدر
کاردن کیدیلورسه اما دریادن اوچیوز اوتوزدن اوچیوز التمش بشه دك جائزدر وسواحله
موسم بجرات اول ریح ازیبدن که نوروزك ایکیوز بشیدر اوچیوز یکرمیسنه دکدر صکره خیر
یوقدر مواسم تحت الریح عدنه ومکه یه وهرمزه وبرعرب وقرینه موسم بنکاله نوروزك ایکیوز
سکسنندن اوچیوز اوننه وارنجه در اما جزیرهٔ سیلانه اوچیوز اوتوز نوروزه دکدر موسم
ملاقه ومرطبان بو ذکر اولنان یرلره نوروزك ایکیوز سکسنندن اوچیوز اوتوزینه دکدر
موسم سمطره ایکیوز التمش نوروزدن اوچیوز یکرمیسنه وبنکاله یه نوروزك اوچیوز اوتوزندن
کلجك نوروزك اون بشینه دکدر صکره خیر یوقدر موسم جزر ذئب نوروزك ایکیوز قرقندن
اوچیوز اللیسنه دکدر اما بجراته وکنکنه التمشه وارور موسم دبول سند نوروزك ایکیوز
قرقندن اوچیوز اوتوزینه دکدر صکره خیر یوقدر جزیرة القمره دخی اوله در موسم کنیوا
سفاله یه نوروزك ایکیوز قرقندن ایکیوز طقسانه دکدر اما سفاله دن کلوایه نوروزك
یکرمی بشندن اللی بشنه دك کیدیلور تنبیه بو علم بحرك اصلی مجربات ومعقولاتدر
اما طریق ومواسم محض تجربه دن حاصل اولمشدر تصور احوال کواکب وقواعد حسابیه
صرف عقلی اولوب قیاسات ومسافات ایکیسندن مرکبدر وهر مکانك علمی اول یر
خلقندن معلوم ایدنمك اخردن اخذ کبی دکلدر اما آخرکه اهل تجربه اوله اول اولیدر اکر
صاحب مکانك معرفتی آز اولورسه محققدن اخذ متعین اولور محذورات وبو دریاده سفر
ایدنلر یانده اون محذور ثابتدر انی دخی ضبط ایدرلر مثلا ازمنه وامکنهٔ مخصوصه ده مخصوص
سمتلر کورنمك کبی وبحر احمرده کیدرکن نومده غفلت وقرب کاردن غفلت کبی وجمیع
سفرده خصوصا روزکار قوی اولدقده الات سفینه یوقلمقدن غفلت کبی وکیجه وبولتلی
ویغمورلی زمانده بلکی کوچك ایله دن ولطفله طوتمه دن غفلت کبی ودائرهٔ نجم الزوج دن
غفلت کبی دائرهٔ نجم الزوج که هند بلر اکا کوکب جوکی ومنجمان شرق شکریلدزی دیرلر بر
کوکب موهوم ومتخیلدر ایام شهور تورك که شمسله قمرك اجتماعی وقتندر غربی دن کاه بر
کون کاه ایکی کون مقدم اولور برنده اون برنده یکرمی برنده جانب مشرقده واوچ ایکیسنده
مشرق وجنوب میاننده اوچ اوچده جنوبده اوچ دورتده لدوشده اوچ بشده مغربده اوچ

الثی ده قره یله اوچ یدیله شمالده اوچ شکرده پویرازده اوچ طقوزده تحت الافق اوچ اونده
فوق الافق اولورلر اول کون بحریلر اول اولدوغی طرفه سفر ایتمزلر ما بینلرنده غایت مشهور
ومعتبردر رجال الغیب دائره سی کبی اندن غیری ایام سنه نحسلرنده وقمر عقربده ایکن
وطریقهٔ محترقه ده ایکن یعنی قمر میزانك اون طقوزندن عقربك دوردینه وارنجه سفری
بردن وبعضلر بحردن دخی منع ایدرلر اما سفر بحر مبارکدر دیو منجمان عرب تقویملرنده
مسطوردر وساعات ایامی دخی کوزدوب ساعت شمس وزحل ومریخده سفر ایتمزلر ساعت
مشتری وزهره وعطارد وقمرده سفر ایدرلر بعده محیط شرقیده طوفانك تجربه بشدر
طوفان داماني هندده یوز یتمش بش نوروزده اولورکه اول اول مطر فیلدر طوفان اخیر ارض
احقافده نواحی مدرکه دن شحره دك وکاه عدنه دك کلور اولی ایکیوز اون بش نوروزدن
ابتدا ایدر مقدم ومؤخر دخی اولور ومطلع عقربدن کلور طوفان اربعین بحر هرمزده ایکیوز
سکسن نوروزده اولور طوفان بنات که ریح شتادیکله معروفدر ویلدز ایله قره یل اورته سندن
کلور که مغیب بنات در مصیره دن عدن قرنه دك یعنی جمیع بر عربه دك اولور ابتداسی
نوروزك ایکیوز سکسنندن در اوچیوزنده تمام اولور طوفان تسعینی ارض هندده ودریاده
ابتداسی نوروزك اوچیوز اون ویکرمیسنده در وکاردن کلور بو طوفان ارض احقافده دخی
اولور ونوروزك اللی بشنده تحت الریحده یعنی چینده دخی اولور بوجمله دن اقوی در تمه بحریلر
میاننده مشهوردرکه فجر ثانیده طلوع ایدن کواکبدن هر یلدزکه عظیم اوله طلوعی زماننده
اول ارضده واقع اولان روزکار قوی اولور وروم بحریلری قتنده مشهور فورتنه لرك اولی که
مرئی باشنه مصادف اوله اول شدت اوزن اولور واکثر فورتنه لرك شدتی تجربه ایله
ثابتدرکه یکرمی دورت ساعتدن زیاده اولمیوب گاه ساکن وگاه متبدل اولور ودخی تجربه
اولنمشدرکه قمر بر برجده اولسه اول کون عظیم فورتنه ایدرمائی برجه واردقده یغمور یغار
ترابی برجده هوا معتدل وساکن اولور ناری ده لطیف هوا ایدر وکون طوغوسی و پویراز
وشمال وقره یل ایله اولان فورتنه لرك اولندن وباطی ولدوس وجنوب ایله اولنلرك
صوکندن احتراز ایدرلر زیرا شدت اوزره دروبریلدز طلوعنده دریایه سفر ایتمیوب غروبنه
توقف ایدرلر وروزکار دوربتسه لدوسدن قبله یه ترتیب اوزره کیدر وپویرازدن شماله وقره یله
دورایدر وقیش کیجه لرینك اچقلغنه اعتماد ویازکوننك بولوطندن خوف ایتمزلر و بورونتسه
یعنی ماتم زماننده غروبده افق غربی حمرت اوزره اولسه ایرته سی روزکار قوی اولور وکورفز
روزکارلری ماتم ایامنده نصف نهاردن صکره انبات ایدر یعنی ایچری آلور وبعض زمانده بولت
روزکارك خلافنه حرکت ایدر وشدتندن کیروکیدر وروزکارن خلل کلمز اول اجلدن بولت
یلکنه کیرمز دیرلر محیط وبحریه نك مآلی بومقامده تمام اولدی دخی تفصیل مراد
ایدن اصلنه مراجعت ایلیه بحث خامس عشر دریالك مدحنده آخر مباحثده
صاحب اطلس ایدر منافع بحر بیشماردر خصوصا بو عنصرك طبیعتی باقی عناصر طبایعدن

صنعتله زیاده مهارت صاحبی در زیرا ارض وهواده اولان حیوانات امثالن جمله تولید وتربیه
ایتدکلدن صکره انده نیجه حیوانات عجیبه وغریبه اصنافی دخی تکون ایدرکه باقی عنصرلرده
اول انواعك امثالی تکون ایتمز انواع مفردات حیوانات بریه دن غیری هیئت ترکیبیه یه دخی
تقلید ایدوب انلو شخصه سوار بحری ایله وصنف بشره بنات بحر وراهب بحری ایله تنظیر
ایتمشدر وبو جمله اختلاف اشخاص واصنافی سمك انواعنده کسترمشدر ونباتاته دخی
تمثیل قصد ایدوب مرجان کبی نبات جوهری انبات وعنبر ولؤلؤ وسایر جواهر تربیه سی
ایله مهارتن اثبات ایدر بو جمله کمال قدرت صانع حکیمه دلیل واسباب عادیه اعتبارینه
سبیلدر دریا خصوصنده کلام انجامه ایردی من بعد موضوع فن اولان مباحث ارضه شروع
اولنه فصل ٣ در اقسام اجمالیهٔ ارض اطلسده ایدر قدما کرهٔ ارضی گاه ایکی قسمه وگاه اوچ
قسمه تقسیم ایدوب یکی دنیا ظهورندن اول بو اوچ قسم اعتباری اشتهارده ایدی یکی دنیا
ظهورندن صکره متأخرین اول اقلیمی قسم رابع قلدیلر میرقاتور کرهٔ ارضی اولا اوچ قسمه
تقسیم ایتدی بری ربع مسکون بری امریقا یعنی هند غربی بری ماجلانیقا یعنی ارض
جنوبیه اما بز کرهٔ ارضی بش قسم قلدق اول اوروپا ثانی آسیا ثالث افریقا رابع امریقا
خامس ماجلانیقا امابو کتابده ذکر اولنان بش قسمه پولوس ارتیقوس دیدکلری قطب
شمالی تحتنده عرض تسعین ارضنی دخی الحاق ایدوب التی قسم قلدق وبونلری بر فصلده
بیان ایدرز بعده صاحب مقدمه ایدر کرهٔ ارضك جمله سی اوقیانوس تقسیم ایتدیکی اوچ
قسمه منقسم اولور وانلر میرقاتور ذکر ایتدیکی اقسامدر اولا ربع مسکون که بزم مسکنمز واکثری
قدیمدن معلوممزدر اوقیانوسك نه مقوله اقسامیله محدود اولدوغی فصل بحرده بیان
اولنمش ایدی اعادیه حاجت یوقدر بو قسم دخی هر عصرده اوچ قسمه تقسیم اولنه کلمشدر
انلر اوروپا آسیا افریقا قسملریدر بو تقسیم نوح اولادی زماندن بری معتبردر ظن اولنوردیرلرکه
سام آسیاده حام افریقاده یافث اوروپاده ساکن ایدی نهایت بو اقسام ثلثه حدودی
مرور دهور ایله ظهور ایدن طوایفه نسبت تبدیل وتغییر اولنوب جغرافیا اصحابی کندیلرك
مرادی اوزره حدود مختلفه ایله تحدید وتقسیم ایلدیلر دنیانك اورته عصرلرنده کلن
مصنفلرك بعضی ربع مسکونی ایکی قسم قلوب آسیا واوروپایه حصر ایلدیلر افریقایی
اوروپادن طوتدیلر وظن ایتدیلرکه اوقیانوس سبته بوغازندن طاغلری یاروب شامه
طوغری هجوم ایتمکله افریقیا اوروپادن آیریله وبعضلری افریقیایی آسیادن عد ایتدیلر
واخر مصنفلر دورت قسم ایدوب اوروپا واسیا وازیتوس وافریقایه منقسم قلدیلر
بو تقسیملر حدودی ایله اسکی مصنفلرك کتابلرنده تفصیل اوزره تحریر اولنمشدر بونلره دخی
هر برینك حدودی واقع اولان اختلافات ایله اجمالا بیان اولنور ان شاء الله تعالی فصل ٤ در
قسم اوروپا اولا بو قسمك اسمنی بعده حدودنی بعده اقسامنی بیان لیدهلم وجه تسمیه قسم مزبور
اوروپا اسمی ایله تسمیه وجهنده اختلاف اولندی هرودوتوس نام مورخ قدیم وجه تسمیه

معلوم دكلدر دیدی بعضلر زید ورش نام مورخدن نقل ایلدی كه سلفده سواحل شام
و مغربه مالك اولوب صور شهرنی دارملك ایدن آجنور نام پادشاهك آورو پانیر یانام
برجمیله دختری وار ایدی زعملرنجه چو پیتر نام معبودی اكا تعشق ایدوب اوكوز صورتنه
كیردی وقزی صید ادن قبرسه یاخود كریده جزیرسنه كتوروب آكله بوقسم اول قز اسمیله تسمیه اولندی
وآخر روایتلرده بر كیمسه قزی سرقه ایدوب اوكوز هیئتنده بر كمی یه قویه كتوره یاخود اوكوز
صورتی اول كمینك قچنده تصویر اولنمش اوله یاخود تاوروس یعنی اوكوز نام كریدلی بر شخص
صوره مستولی اولوب خلقی ایله اول قزی اسیر ایدوب اوروپایه كتوردوكی باعث تسمیه اوله
یاخود برزمان سنجاغنده اوكوز صورتی نقش اولنمش اوروپا نام بر عسكر كلوب بو اقلیمه
مستولی اولمغله انلردن تسمیه اولنه یاخود بو اقلیمك لطافت وطراوتنی اول قزك جمالنه تشبیه
ایدوب اوروپادیه لر یاخود اوروپا بودیارلره مالك اولان عظیم الشان پادشاه اسمی اوله اقلیم
انك اسمیله اشتهار بوله زیرا اورب نام كمسنه بویرلره حكم ایلدیكی تواریخ قدیمه ده مسطوردر
ولفظ مزبور یونانی دردینلری بكان نام مورخ ردایدوب یوناندن اول بویرلرده ساكن اولان سمیر
نام قوم لقبی ایله تسمیه اولندی لغتلرنده اورایو وروب كثرت ناس معناسنه اولوب معنای
تركیب خلقی چوق ایو یراولور دیدی بو عصرده آكا روم وفرنكستان دیرلر حدود اوروپا
بطلیوس وقدماء مورخین بو اقلیمی دوردنجی اقلیمده اون برنجی مداردن یدنجی اقلیم اخرنده
یكرمی برنجی مداره وارنجه اوتوز التی عرضدن اللی دورت عرضنه دك واون یدی طولدن
التمش دورده منتهی اولنجه تحدید ایلدی لكن صكره یتمش ایكی عرضنه ارنجه معموریلر
كشف اولنمغله عرض مزبور اول جانبده حد اولمق لازم كلدی وطولی اكر اسپانیانك تسا
ونسا بورنندن تن صوینه وارنجه اعتبار اولنورسه اون یدی درجه طولدن یتمش بر درجه
طوله منتهی اولور اما جهات اربعه ده حدودی تفصیل اوزره بیان اولندقده دیثلر كه حد
جنوبیسی سبته بوغازندن سجلیا اطه سنك اودی سیا نام جنوبی بورنندن ومون اطه سنك
مانیا بورنی درحد شمالیسی یتمش برنجوق درجه ده اخر عمارت اولان واردیوس بورنی در
حد غربیسی بحر اوقیانوس ایله محدود اولوب شمال جانبنی دخی مزبور بحر احاطه ایدر حد
شرقیسنده اختلاف اولنوب جمهور اهل فن قتنده تن صوینی دیدكلری تانایس ارماغنك
منبعندن بحر شماله چكلن خط مفروض در لكن بعضلر بو حد مفروض در متعین دكلدر دیدیلر
افلاطون وارسطو و بونلرك اتباعی نهر انل دیدكلری غازپس ارماغی ایله قره دكز وشروان
دكزی اراسنده اولان یرلری حد فاصل طوتدیلر اوراهام اورتلیوآق دكز وقره دكز وازاق دكزی
وتن صوینی ومنبعندن شماله چكلن خطی تعیین اتدی صاحب اطلس ایدر بطلیموس تعیین
اتدیكی منبعدن شماله چقان خطی بز معتبر طوتوب دریز كه ازاق دكزندن تامان
بوغازندن وقره دكزدن استانبول بوغازندن واق دكز بوغازندن واطه لر اراسندن
افریقایه منتهی اولان مواضع حد فاصلدر اما مقدمه صاحبی ایدر تن ارماغی حد در

دیثلر بونك باشنی اوقیانوس شمالی قربنده ربغه طاغلرنده تعیین ایلدیلر بونده خطا واردر
وایكی دكز اراسنده اولان قره یی حد طوطنلر زعم ایلدیكه قاسپیوم دكزی یعنی بحر شروان
اوقیانوس شمالیه متصل اوله بو غیر واقعدر بهرحال جانب شمالده اوبیوس ارماغی اغزینه
ممتد اولان سواحل اوروپانك برقسمی اولان سارماسیایه منسوب ایكن حددن خارج
قلور پس افرادی جامع برحد حقیقی تعیین ایدوب دیملك كركدركه آق دكز وقره دكز وازق
دكزی بوغازلرندن تن ارماغنه برخط چكله وصویك اقندیسنه یوقاری ایكی نهرك بری برینه
قریب اولدوغی یرده اوبیوس ارماغی اوزرندن اوقیانوسه وارنجه چكلن خط حد فاصل اولور
مسافه اوروپانك شرقدن غربه امتدادی اسپانیانك وین سن بورنندن اوبیوس ارماغی
اغزینه دك جرمانیا میلی ایله تقریبا طقوز یوز میلدر واعرض مواضعی موره ده مانیا بورنندن
نورت كنت دیمكله معروف اسقندیاوه بورننه وارنجه میل مزبور ایله بشیوز اللی میلدر
تقسیم بو اقالیم سلفده ولایات مختلفه یه تقسیم اولنمش ایدیكه انلرك اسامیسی حالا مشهوردر
وبونلردر اسپانیا غالیا جرمانیا وندلیسیا رسیا ایتالیا نوریقوم پانونیا
ایللریقوم ایپروس غرسیا ماسه دونیا تراسیا مزیا داسیا سارماسیا
واوقیانوسك بیوك اطه لرندن برتانیا كه انكلیادر هیبرنا توله كه اسلاندیادر فرسلاندیا
وبچ ادكز اطه لرندن ایكی بالیارس كه میورقا مینورقادر سجلیا ساردینیا قورسقا
مالتا كرتا اوبه یا یعنی اغریبوز وآخر خرده جزیره لر وحالا وافر سلطنت
وحكومته تقسیم اولنور انلرك معتبرلری بونلردر اسپانیا غالیا یعنی فرانسا انكلیا
انكلیس در سقوسنیا انكلیسه بر سلطنتدر هیبرنیا نوروجیا سودیا دانیا
جرمانیا كه حالا روما سلطنتیدر پولونیا یعنی له بوهمیا یعنی چه هونغاریا یعنی ماجر
واسقلاونیا یعنی ارنود قوروآسیا یعنی خروات دالماسیا یعنی بوسنه سرویا یعنی سرف
بلغاریا یعنی روم ایلی ترانسلوانیا یعنی اردل كوچك تاتاریا یعنی قریم یاخود پره قوب
وناپولی وسجلیا وبونده بر باش دوقالق واردر اوستوریا واوچ بیوك دوقالق موسقوویا ولیتوانیا
وتوسیا بوذكر اولنان اقسام اطلسده ومقدمه ده مذكور وارباب فن بیننده مشهور اولاندر
اما زومانیادن هونغاریایه وارنجه فتوحات اسلامیه دن صكره اعتبار اولنان مملكتلر
وحكومتلر محلی كلدكده ذكر وبیان اولنور انشاالله تعالی تشبیه استرابو نام مورخ
اوروپا شكلنی برآورته تشبیه ایدوب دیدیكه باشی اسپانیا بوینی فرانسا كوده سی
جرمانیا صاغ الی ایتالیا صول الی دانیا وسودیا وقویروغی رومانیادر بعض اسلامیان
كتابلرنده ربع مسكون برطیره تشبیه اولنوب متقدمین قویروغی اسپانیادر
دیدیلر وصكره كثرت عمارتنه نظر ایدوب طیری طاوس دردیمكله توجیه اتدیلر
لكن ربع مسكونی طیره تشبیه غایت بعید وغیر وجیه بی معنی تشبیه در توصیف ومدح
اطلس صاحبی ایدر اوروپا دیارلرینك هواسی خوب ولطیف اولمغله اكثر خلقی زنده وتن درست

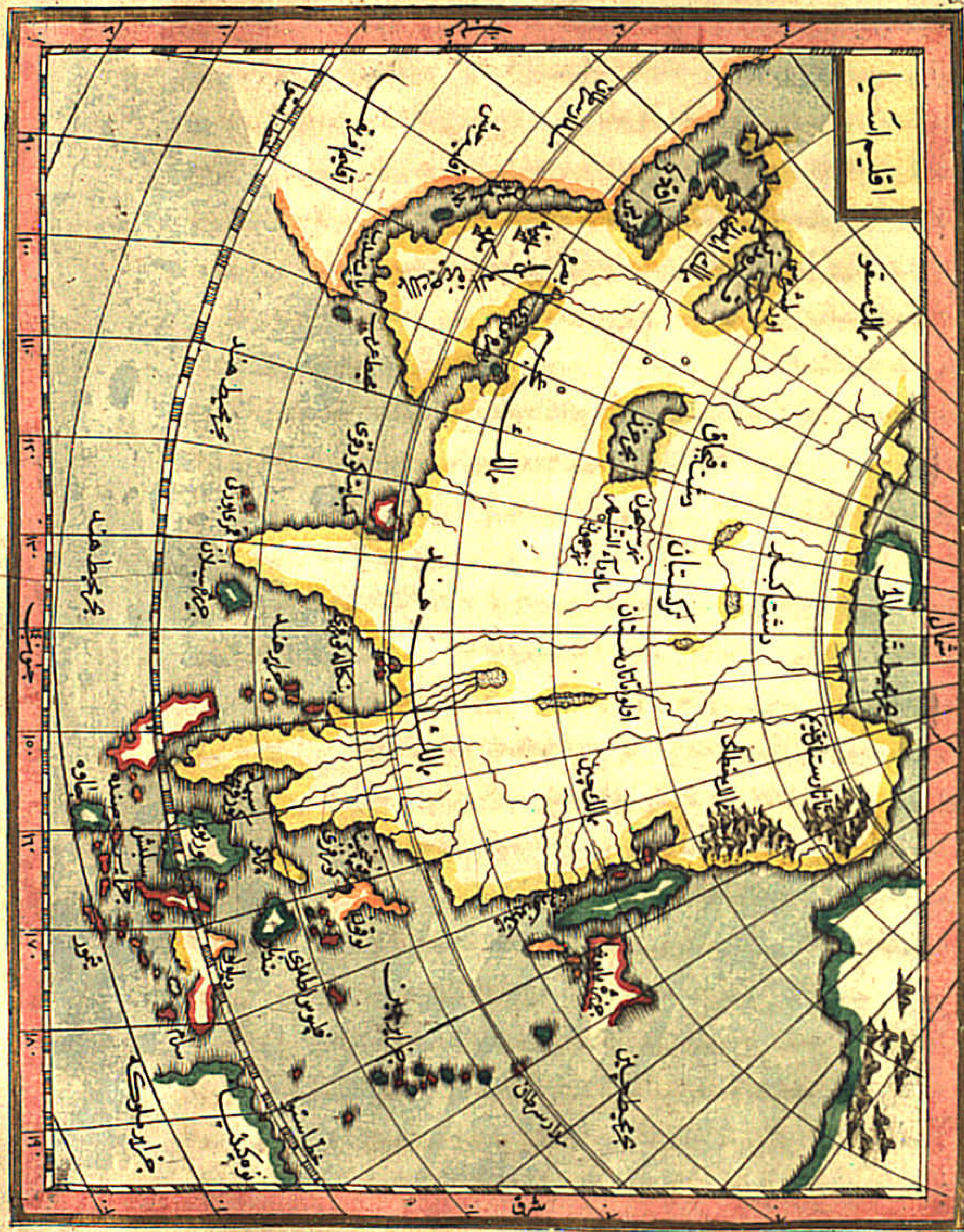
درست اولور كرچه بو قسم سائر اقسامك اصغری در لكن كثرت عمارت وآب وهواسنك
اعتدال ولطافت ومحصولنك وفرت ومأكولنك لذت ومسكنلرنده زينت وبهجت وخلقنك
حسن وصنعتنك مهارت جهتندن سائر اقسامك احسنی واكبری دردیو پلینوس تحقيق
ايلمشدر فی الحقيقه باقی اقسام وسعتی ايله بو دكلو معمور وآبادان دكلدر كرچه بونك دخی
التمش عرضندن اوته شدت بردن خرابه يرلر واردر لكن اكثر يری صق عمارت ومحل
حرائت وزراعتدر اول سلفك خرابه ظن اولنان مواضع ده دخی يرو شهرلر وقلعه لر اولوب
بالكليه خالی قالمامشدر و بونك اشجار ونباتاتی وانواع متاع ومحصولاتی قياسه كلمز مصنف
بو مقامده بزبو اقليمك مجبور رامداحی يوزديو مبالغه يه باشليوب ديمشدر ماقدونيا اسكندر
كبی برار اظهار ايلدی ايتاليا اول آفرينش دن بری اشرف روميانی تربيه اتمشدر وحالا
رومك سلطنت عظمی سی محلی وقوة قاهره اصحابی حارث ممالك مهيب وشجيع دلاورلر
مأواسيدر فقير ايدر بو وصف دولت عليهٔ عثمانيه يه صادق وانلرك ملك روم مقر
سلطنتی اولمغله اوروپا مدحه لايقدر ودامیانوس نام مصنف اسپانياده عد اتديكی
اون دورت پادشاهلق يری وسائر ممالك ايله جمله يكرمی طقوز پادشاهلق يری احاطه
اتمكله اوروپانك سائر اقسامه تفوقی واردر وانده فخر ايده جك نيجه حاللری مقرردر جمله دن
قسطنطنيه نك عظمت وشوكتی و روما خلقنك كثرتی وندك مالنك وفرتی وانابولينك
مالدار بكلری وبندرجهان اولان جنويزك كثرت تجاری وزينت اسواق وبازاری ميلان
هواسنك لطافتی وصحرالرينك طراوتی وسائر اولكه لرك امور عجيبه واحوال غريبه سی
حيرت افزای سياحان جهاندر انجق نمونه ايچون مقدارشمه ذكر اولندی محسود اقاليم اولمغه
بو دكلو كفايت ايدر و باقی اقسام بو كا نظير اولمق دكل بوندن صكره ذكره بيله لايق انلری يوقدر
انجق انلر حقنده سكوت اولنور وكير وديمشدر بو اقليمك آثار قديمه وابنيهٔ عظيمه سی
وفرتندن غيری حظوظ انسانيه ولذائذ روحانيه ونفسانيه سی وقوت حرب وضربی
وحسن تدبير اصحابی عقلاسی وذوفنون حكما وعلماسی قياسه كلمز و بو اوروپا صنايع
وعلومی برمرتبه تربيه وحفظ ايدركه نيجه علوم غريبه وصنايع عجيبه اصحابنی كوستر مكله
كويا كه علم وصنعت مادری اولمشدر وبالجمله بو اقليمك ذكر جميلنی احاطه ممكن دكلدر
برمقدار خلقنك عيوبنی دخی ذكر ايده لم ذم فرنقونيا خلقی اكثر احمق وشديد وبی حيا
اولور رباوار يا قومی مسرف واكول ولجوج ودل آزاردر سوديا اهاليسی خفيف و پركوی
واوكونكن اولور توريجيا لوسوء ظن اصحابی ناپاك قومدر دائما چكشوب دوكشورلر ساقسونيا
خلقی ايكی يوزلو منافق حيله باز معاندلردر فلمنك طائفه سی ضعيف وجبان ونازك واتلودر
ديو مصنف كندی قومنی مدح ايدر لكن فلمنك اتلوسی كبی مردار كاوشك كافر اتلوسی
اولمازدير لر ايتاليا خلقی متكبر كينجی وامور غريبه اختراع ايدیجی در اسپانيا قومی متعظم
ومدبر وغاصب وسارق طائفه در فرانسا نازك وصبرسز وزياده متهور سيبيری خلقی

قبائلر بر قبيح الوجه فتان طائفه درلهو روس وتاتارا اكول وسارق ومتكبر قومدر چه قومی
انسانيتسز وغارتكر اولورلر ارنود و بوسنه شرير ومتلون وغوغاجی طائفه دز ماجار بد
مذهب باطله طاپجی اكشی قومدر روميلر منحوس مسكين طائفه در وهر قومك برنسبتی
واردر مثلا لهكو پروسی چه راهبی جنوب عسكری سويد پاراهبه سی ايتاليا تقواسی روس
دينی المان اوروجی فرانسز عهدی جمله بی فائده در يعنی فائده سز بيهوده ديجك يرلرده
بونلرك منسوباتی ايله ضرب مثل ايدرلر و بو طوائف اخلاقنك غالبی ذكر اتدوكی اوزره
اولمق سببی مثلثات فصلنده بيان اولنور صاحب اطلس باقی اقسامی بر ردرلو شرح
ايلمشدر لكن بز بو كتابده ترتيبنی تغيير ايلدك انهار وجبال اطلسده ايدراوروپاده
خاصه لو صولر ونيجه كوللر وانهار عظيمه واردر كه هر بری نيجه ديار حصار مثليه سنده اولوب
ايچنده لطيف ولذيذ بالقلر صيد اولنور و بو اقليمك عظيم طاغلرندن بری پره نه
طاغلری دركه فرانسه ايله اسپانيا اراسنی فصل ايدر و بری دخی الپس تسميه اولنور بو طاغلر
فرانسا ايله ايتاليا اراسنده در اوزرندن قار اكسك اولماز و بونلرده يير اورمانلر واردر كه
ايچی كوناكون وحوش ايله مالامالدر انجق ارسلان وقيلان قسمی يرتجی جانور اولماز و بو يرلرك
اكثری صيدكاه در فصل ده در بيان آفريقا صاحب اطلس بو اقليمك وجه تسميه سنده ايدر
نقياس نام مورخ قديم قولنجه هركولس ايله بو اقليمه سفر ايدن سردار نامدارا آفروس
ناميله آفر تسميه اولندی مورخ يهودی يوسف قولنجه حضرت ابراهيم ذريتندن آفر نام
شخص اسمی ايله مسمی در مورخ لاتن فسوس قولنجه لسان يونانده شدت برد معناسنه
اولان فريقی لفظی اولنه الف نافيه كتوريلوب اقاليم انقلابين اراسنده اولمغله انده شدت
برديوق معناسنی مشعر اسميله تسميه اولندی اماعربلر بو اقليم كندی يرلرندن ايرلمغله فرقدن
مشتق قلديلر وآفريق نام بر پادشاه اسميله دخی تسميه اولندوغن روايت اتديلر و يونان
قومی بو اقليمه ليبيا ديرلر وايا قوس نام بر پادشاهك ليبيا نام دختری اسميله تسميه اولندوغن
روايت ايدرلر ياخود ليبس نام روزكار اول سمتدن اسمكله ليبيا تسميه اولندی ديرلر انبياء
سالفه كتابلرنده قميا ناميله مسطوردر وهنديلر بو كا بزقت ديرلر حدود بو اقليمك حد
شماليسی سبته بوغازندن شرقه ايچ دكز يعنی بحر روم وشام دراول اجلدن بو بحره افريقوم
ولبی قوم ديرلر حد شرقيسی ارض عرب كه جزيرة العرب در ياخود بحر احمر كه
بحر قلزم ديرلر متقدميندن بعضيلر بونك حد شرقيسنی نيل ارماغندن طوتوب مصر
اولكه سنك برقسمنی اسيايه ادخال ايلديلر لكن جمهور مذهبی اوزره عرب دكزی
حد شرقی در حد جنوبيسی بحر حبش ديدكلری اتيوپيا دكزی وحد غربيسی محيط غربی
ديدكلری اوقيانوس اتلانتقوسدر مسافه بونك طولی سبته بوغازندن بونه اسپرانسه بورنه
واريجه يدی يوز جر ماينا ميليدر وعرضی قاپو ورده ديمكله معروف بروندن عرب دكزی اغزينه
قريب زيلع بورنه دك ذكر اولنان ميل ايله بشيوز اللی ميل وچورەسی تقريبا اوچ بيك اوتوز

میلدر اقالیم مزبوره سوه‌یس ایله عرض اراسنده یکرمی بش میل جرمانی قره‌دن بر بوغاز ایله
آسیا اقلیمنه متصلدر اول اجلدن بو کابیوك پنین سوله‌دیرلر قره‌یه متصل جزیره معناسنه
باقی اطرفنی جمله دریا احاطه ایدر وخط استوا بو اقلیمی تنصیفه قریب اولوب ایکی انقلاب
مداری اوزرندن مرور ایدر وایکی طرفی اول مدارلردن یکوب اوز درجه‌دن زیاده جنوب
وشماله ممتد اولور کرچه بونك شرقدن غربه امتدادی اوروپادن آزدر اما جنوبدن شماله
عرضی انك ضعفی قدر اولور و بونك ایچنه دریالر کیروب بعض مسافه‌سنی ستر اتممشدر
لکن اوروپا کبی جمله‌یری معمور دکلدر تقسیم مقدمه‌ده ایدر متقدمین بو اقلیمك ایچ
دکره یقین سمتلرینی یازوب ایچریسنی صحرا بلمدیلر ونیل صوینك اوته‌سنی وقمر طاغلرینی
کشف قادر اولمدیلر صاحب اطلس تحریری اوزره رومانیلر بو اقلیمی التی قسم قلدیلر
۱ نومیدیا ۲ قرطاغو یعنی تونس ۳ پراشیو ۴ تری پولیش یعنی طرابلوس ۵ مورتانیا که
قیصره منسوبدر ۶ موری تانیا دیکر و بطلیموس دوردنجی مقاله اولنده اون ایکی
اولکه‌سنی ذکر ایلدی ۱ موریتانیا تانجی تانا ۲ موریتانیا قیصری ۳ نومیدیا ۴ نفس آفریقا
۵ سیرانایقا ۶ دماریقا ۷ نفس لیبیا ۸ یوقاری ازیتوس ۹ اشاغی اجیتوس یعنی مصر
۱۰ داخل لیبیا ۱۱ آتیوپیا یعنی حبش ۱۲ ایچ ایتوپیا اما آفریقا مورخی لیو که بو اقلیمك
حد شرقیسنی نیلدن اعتبار ایدنلردندر دورت قسم طوتوب ۱ بربریا ۲ نومیدیا ۳ لیبیا
۴ نغریتا یعنی بلاد سودان اقسامنه تقسیم ایلمشدر لکن مصر بوندن خارج قالمغله معتبر
دکلدر مقدمه صاحبی ایدر سلفده بو اقالیم بو ولایتلره تقسیم اولنمش ایدی ۱ ازیتوس ۲
صیره‌نایقا ۳ کوچك آفریقا ۴ تروقلودینا ۵ غارامانتس ۶ نومیدیا ۷ ماوری تانا
۸ ن تولیا ۹ ایچ لیبیا ۱۰ ارابیا تروقلودینا ۱۱ اتیوپیا وحالا یدی ولایته تقسیم اولنور ۱
ازیتوس ۲ باربار یا ۳ بلاد الجرید ۴ بربه سارا ۵ نیغریتا یعنی قره‌لر ۶ ایچ ایتوپیا که
حبشیلر سلطنتی‌در ۷ دیش ایتوپیا توصیف افریقانك اکثری بریه و ترابی قومسال
وشوره یرلر اولوب متعدد انهاردن غیری صولری آزدر لکن معمور اولان یرلری غایت
محصولدار در برینه یوز ویر خصوصا موریتانیا محصولی عجایبدن در خوشه‌لری بر زراع
اوزم اصمه‌لری اولور و بو اقلیمه مخصوص حیوانات و یرتیجی جانورلر چوق اولوب بعض انظار
فلکیه تأثیرندن بونده عظیم الجثه فیللر ومهیب اژدرلر تکون ایدرکه کاه سائر حیواناتی اکل ایدر
شیر وپلنك جاموسی و هردوس تقلی اوزون بونوزلی حمار وچقال ایله قورددن متولد توربس
دیرلر بر نوع حیوان واورن و یبان قوچی وقنفذ کبیر وقپلان ودوه قوشی وانواع حیات
خصوصا بونوزلی ییلان اولور و بو جمله‌یه فائق بر نوع حیوان صغیر بامر الله مسلطدر
جمله‌سی اندن حذر ایدرلر انجق بو دیارلرده خوك وکیك اولمز دیو مورخ مزبوردن نقل ایدر
وصل دیدکلری حیوانکه کوزی انسان کوزینه راست کلمه‌سی مهلکدر دیرلر بعضیلر بونی
افسانه در دیدی لکن لیو پاپا عصرنده رومه‌ده لوقیا کلیساسی سمتنده بر کرك التنی بر صل

ینتاق

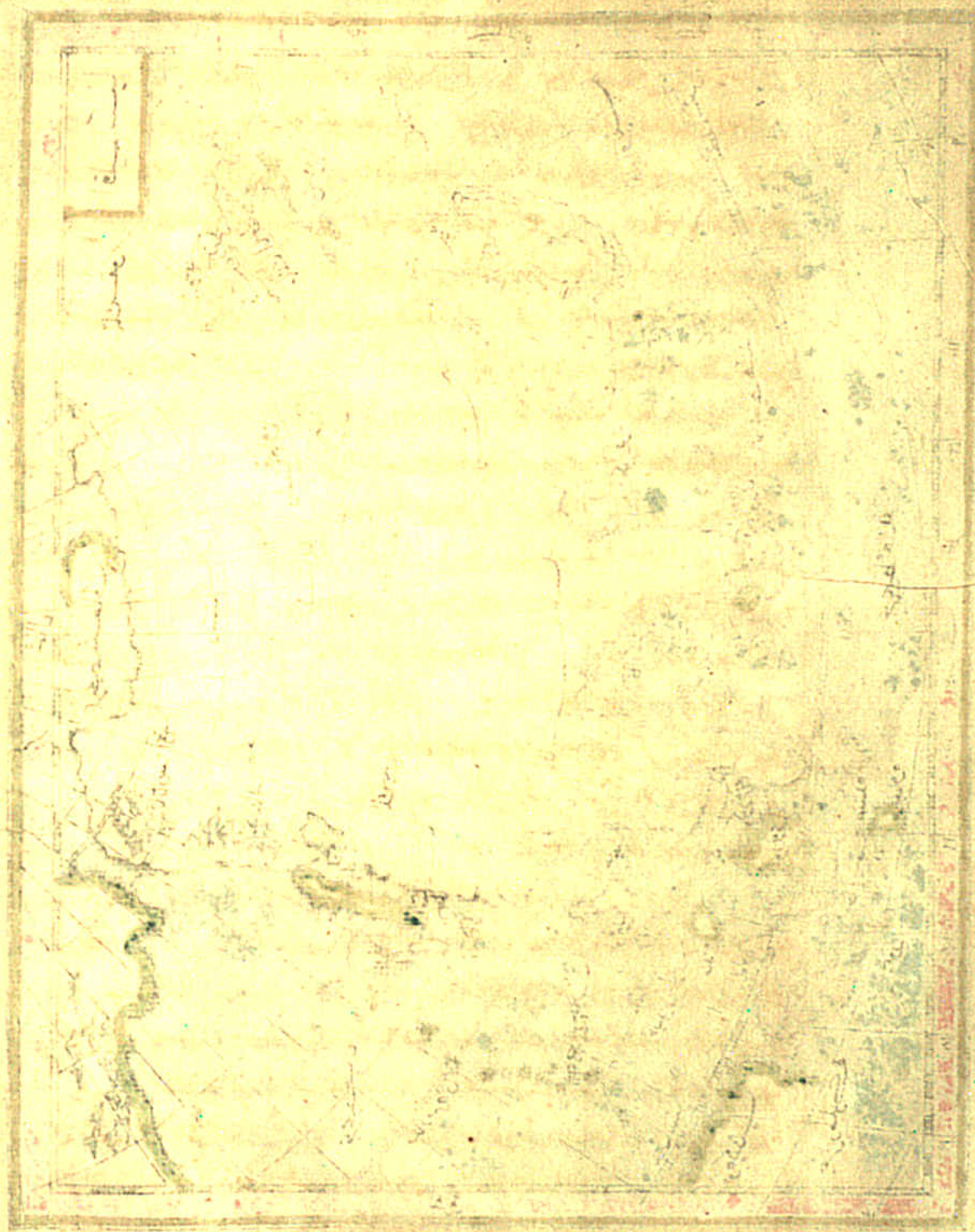
ینتاق ایدنکله نفسنك عفونتندن رومه‌ده عظیم وبا ظهور ایتدیکنی یازارلر و بو کا بکزر کوناکون
حیوانات بو اقلیمده دورمه‌سنه سبب بونك قلت میاهی وشدت حری دردیرلر زیرا حرارت
و یبوست حیواناتك کثرت ازدواجنی اقتضا ایدوب انواع حیوانات وجوده کلور انهار وجبال
افریقاده عظیم کوللر واردر مشهوری زنبره نام غدیردرکه اطرافنی اللی میل احاطه ایدر
نهر نیل ونهر زایره ونهر قوا اما جمله بو کولدن اقار انلردن غیری نهر آسود ونهر سناغا
ونهر قامبرا وسیپی ریتوس بو جمله نیل کبی طاشوب اوغرادوغی یرلری سقی ایدرلر و بونده عظیم
طاغلر واردر جمله‌دن بیوکی اطلس طاغی‌در جبل مزبورك یر یر قله‌لری ریکستانده افلاکه
چکلوب کتمشدر اول اجلدن آکا عمود سماوات دیدیلر ابتداسی غربده اوقیانوس کنارندن
شرقا انحراف واعوجاج ایله ممتد اولوب مصر حدنه وار روانه‌دور بو طاغك اکثر یری
صعب سنکستان اولمغله دکه یردن آشلماز وغایت ارتفاعندن نصف اعلاسی دائما قارلی
وصوغوق واشاغیسی اورمانلی کثیر الینابیع درکاهی شمال یللری بو طاغلرده زیاده اسوب قاردن
عظیم الجثه قارلری قوپاردوب کرا التنده نیجه اشجار عظیمه وحیوانات باصدروب هلاك ایدر
وبحره قریب یرنده ارسلان طاغی معناسنه سی مارا لیوناد یرلر بر طاغ واردر اوزری هر بار
سحاب ایله مستور اولوب دریادن کچن کشتیلر اندن عظیم هولناك اصوات اشیدرلر
اما جبل قمر که متقدمین بیننده دخی معلوم ایدی انقلاب شتوی التنده واقع اولوب
غایت صعب ومرتفعدر اننده انسان بری ساکن اولور وانکرنده عریض وعمیق
وادیلر واردر ووان قوله مملکتنده برقاچ طاغلر دخی اولوب انلرده وافر معدن سیم
بولنور واول طاغلرده قانتابرس دیرلر جزایر افریقا اطرافنده اولان مشهور
اطه‌لردن اطلس اوقیانوسنده مبارك لیمان اطه‌سی ومادرا وقناریا وپریدا یعنی
یشل برون وغیری‌در باقی اوقیانوسده اولان جزایر بونلردر صانته انتون
وصانته ونیسیسی وصانته لوسیا وصانته نیقوله وطوزله اطه‌سی وبولاویستا
وصانته جاقوبی وماجو واتش اطه‌سی وبحر حبشده سلطان اطه‌سی وصانته
توما وصانته لورنسی وغیری فصل ۶ در قسم اسیا بو اقلیمك وجه تسمیه‌سنده
صاحب اطلس ایدر وار وقولنجه یافث بن نوح زوجه‌سی آسیا اسمیله تسمیه اولندی
وبعضلر دیرلرکه لیدوس اوغلی آسیوس اسمندن مشتق قلندی وبر روایتده
مزبور آسیوس حالا اسکی استانبوللق دیدکلری تروا شهرنده عبده اصنام زمانده
پلادیوم نام مشهور صنمك واضعی ایدی اولا شهر مزبورانك اسمیله تسمیه اولوب صکره
جمله اقلیمه آسیا دیدیلر واصلده آسیا اناطولی ولایتلرینه مخصوص ایدی کیده‌رك تعمیم اولوب
جزء اسمی کله اطلاق اولندی واناطولی‌یه آسیا مینور یعنی کوچك آسیا دیدیلر و بو اقلیم
انبیاء سالفه کتابلرنده سمیا نامیله مذکوردر حدود بو اقلیمك حد شرقیسی بحر شرقی
وحد شمالیسی اوقیانوس شمالی که آکا اوقیانوس سنی کوس درلر تاتار دکزی معناسنه وحد

جنوبیسی هند دکزی وحد غربیسی عرب دکزی که بحر قلزم درواع دکز ایله انك ماییننده
اولان سویس بوغازی وبحر رومواستانبول بوغازی وقره دکز وازاق دکزی وتن صویی
واوبیوس دیدکلری نهر درمسافه بونك طولی بعضلر قولنده اللی ایکی درجه طولدن یوز
طقسان الی طولنه واردر لکن مرقاتور رسمنده اللی یدی درجه طولده آسیامینور کنارلرندن
یوزتیمش سکز درجه یه منتهی اولور مقدمه ده ایدر بونك طولی هلس پونتوسدن یعنی
آق دکز بوغازندن هندك آخر حدی اولان ملاقا بورننه وار نجه بیك اوچیوزجرمانیا میلی در
وعرضی عرب دکزی اغزندن ایتان دیمکله معروف بوغازده اولان تابن بورننه وارنجه بیك
ایکیوزجرمانیا میلی دروبو غرب جانبندن اوروپایه متصل بلکه متداخلدرزیرا آسیا
طوایفندن اولان تاتارلر اوروپا کنارلرنده اولوب اوروپا طوایفندن اولان سارماته لردخی
آسیا کنارلرنده ساکن اولورلر وقدمادن بلنیوس واسترابو تحدیدی اوزره جمله ولایات
شرقیهٔ مصر آسیاده داخل اولورزیرا انلر وانباعی حد غربیی نیلدن طوتدیلر لکن جمهور
رأیی بونك خلافی در تقسیم مقدمه ده ایدر آسیایی سلف ایکی قسم قلدیلر بیوك آسیا
کوچك آسیا بیوك اسیانك ولایتلری بونلردر سارماسیا آسیاتیقا سریقا چینا
هندیا وهند اطه لری وجدروزیا قارمانیا درانجیانا اراقوسیا سوغدیانا پاروتامیسس
باقتریانا هیرقانیا مارجیانا پارتیا سوزیانا مدیا البانیا ایبریا قولخیس ارمینیا
مزوپوتامیا آسوریا بابلونیا ارابیا سوریا پالستینا فنیکه کلیکیا قاپادوسیا
غالاسیا پونتوس بتنیا پانفلیا لیکیا قبرس اطه سی کوچك آسیا ولایتلری بونلردر
فریجیا میزیا لیدیا قاریا ایولیس یونیا دوریس ردوس اطه سی لکن شمدی جمله
آسیا مخصوص بش قسمه تقسیم اولور تاتاریا چینا هندیا واطه لری سرفرسلطنتی تورك
سلطنتی اطلسده ایدر آسیانك قسم اولنده محمدیلر حکم ایدر ایکنجی قسمی ماسقوبکی
حکمنده در اوچنجی قسمی خاقان کبیر مملکتی دردونجی قسمی صوفی شاه عجم حکمنده در بشنجی
قسمی هند داخل وهند خارج دربو قسمه نیچه بکلر حکم ایدرلر التنجی قسمی مملکت چین در
یدنجی قسمی هند دکزنده ومحیط شرقیده منتشر اطه لرکه مشهورلری بونلردر سیلان
تابروبانا ایکی جاوه که پورتقال بونلری یقینده کشف ایلدی بورینو سلیباس پلوهان
میندناو جیلولو یاپونیا یکی کینیا که یقینده کشف اولندی وبونك جزیره اولدغنده
شبهه واردر زیرا جنوب طرفی هنوز معلوم دکلدر قدمادن استرابو وآریانوس امثالی
مصنفلر بو اسیایی وجوه مختلفه اوزره تقسیم اتدیلر بطلمیوس دخی قرق یدی قسم قلوب
ولایتلرینی جغرافیا کتابنك بشنجی التنجی یدنجی کتابنده رسم ایلدی فقیر ایدر آسیا بو کتابده حالا
اسلامیان بیننده وکتابلرنده مشهور اولان اقسامه نیچه تقسیم اولندوغی تفصیل اوزره
فصللرنده ذکر اولنوب اکا کوره شرحلری یازیلور توصیف اطلسده ایدر اسیانك
بعض یرلری معتدل وهواسی خوب ولطیفدر اما جنوب وشمال طرفلری ماربوس قولنجه

برودت

برودت وحرارتدن اعتدال اوزره اولیوب خلقنك امزجه سنی مختلف واخلاقی بدر
وبودیارلرك کثرت نمو ورفاهیتی برمرتبه درکه سکانی ایله بوبابده ضرب مثل اولنور زیرا
اسیا ترابی غایت منبت ومحصولدار اولمغله ماکولاتی چوق معادن ومتاع وروایح طیبه
قسمنه نهایت یوق مرعالری واسع ادویه وعقاقیر انواعی وافر ولایتلر در خلقنك عقل ومالی
وقوت وقدرتی کمالده اولوب انسان اول بونده خلق اولندی واولادندن کلن انبیا بواقلیمده
نشأت اتدی صنایع وعلوم اختراعی وشریعت وضعی بونده اولوب بنی آدمك کباری
صغارینه ابتدا بونده حکم ایلدی وبونده انواع حیوانات بریه واردر خصوصا دوه وفیل
چوق اولور جبال وانهار اسیانك عظیم طاغلری واردر جمله دن بری تاوروس نام جبلدرکه
شرقدن غربه اسیایی ایکی شق ایدر وانده طوایف مختلفه ساکن اولور جبل مزبور
هندسر قیسندن مرور ایدوب بربلوکی شماله وبربلوکی غرب وجنوب سمتنه کیدر
قره دکز واق دکز کنارلرندن اعوجاج ایله بچوب ربغه طاغلرنه وارر وجبل مذکورك موضع
مدبه حسبی ایله اسماء مختلفه سی واردر دیو ابتدا اسمندن انتهاسنه وارنجه صاحب اطلس
ذکر ایدر لکن غیر معروف اولمغله طی اولندی جمله سی اون دورت اسمدر وبونلرك اراسنده
باب دیرلر پورته آرمینیا پورته قاسپیا یعنی دمرقپو وپورته سلیسیا وغیری دیو
تعییندن صکره دیمشدرکه اکثر مواضعده بو جبلك عرضی اوچ بیك استادیوم وطولی
آسیا طولی قدر قرق بش بیك استادیوم در ردوس کنارندن چینه منتهی اولور وبواقلیمده
عظیم کوللر وکول کبی بر بحر واردر که محیطه اتصالی یوقدر انهارینك اشهری توراتده
مذکور اولان نکریز یعنی دجله وفرات نهرلردن وجیحون وهند ارماغی وغنجاس که
چین حدودنده اولان نهر کبیردر وغیر ذلك آثار قدیمه بواقلیمده قدما آثارندن ابنیۀ
عجیبه وهیاکل غریبه واردر وعجایب دنیادن اولان یدی بنانك اوچی بونده در انلرك بری
صور بابل ایکنجیسی هیکل دیانا اوچنجیسی قبر موزولوس که ایاثلوغده در دوردنجیسی
منارۀ اسکندریه بشنجی رودوسك قلوسوسوزی التنجی اهرام مصر یدنجی هیکل جوپیتر که
ارناودلقده در بونلر جمله خراب اولوب انجق اهرام مصر قالدی وبونلر محلنده مذکوردر
صاحب اطلس ایدر قدس ده حضرت سلیمان بنا اتدیکی هیکل عظیم دخی بو یدی یه
الحاق اولنمغه مستحقدر فقیر ایدر کتب اسلامیه ده طاق کسری وقصر خورنق امثالی دخی
نیجه ابنیه واردر که رومیان میاننده اشتهار بولمامشدر انلر دخی محللرنده ذکر اولنور
آسیا احوالنده اجمالا بوقدر بیان وافی در فصل ۷ در بیان آماریقا یعنی ینکی دنیا
بو فصلده بر قاچ تعلیم ذکر اولنور تعلیم اول بو اقلیم عند السلف معلوم ویا مجهول
اولمسنده در مقدمه صاحبی ایدر قدیم الایامده بو اقلیم اوروپا اهالیسنه معلوم
اولدوغنی افلاطون وتیودوروس کلامندن نقل طریق ایله اثبات ایتمکندر افلاطون
تیمه اوس نام کتابنده مصر کاهنلری میلاد عیسی علیه السلام دن التیوز سنه مقدم

حیاتده اولان اتنه لوسولونه حکایت اتدکاری مسطوردر دیمشلرکه سبته بوغازینک
قارشوسنده افریقا ایله آسیادن بیوک براطه وار ایدی اسمی اتلانتیس ایدی لکن
صکره برعظیم زلزله سببی ایله برکون وبرکیجه‌ده جمله صو باصوب او رتدی وسبته
بوغازندن اول زمانده کیلر چکمز اولدی زیرا چامور ایله طولمش ایدی صکره اچلدی
دیودورس بشنجی کتابنده یازارکه فینقیا اهالیسی قدیم ایامده سبته خارجنده افریقا سواحلنی
کزرکن عظیم روزکار چقوب بونلری اوقیانوسک بعید سمتلرینه کتوردی نیجه ایام
شدید فورتنه ایله دریاده مضطرب اولدقدن صکره افریقا غربنده برعظیم اطه‌یه
یناشدیلرکه منظری مفرح وچمنزار و پر اشجار میوه‌دار وکمی کتورر انهاری وار ایدی
ومکلف بنالر ایله معمور برلکوردیلر امدی حقیقتده بواطه امریقادن غیری دکلدر
زیرا بو تعریف و توصیف جمله لنده موجوددر وعقل تجویز اتمزکه مصر کاهنلری واسترابو
نقلی اوزره بونک حقنده برکتاب تألیف ایدن سولون تیودوروس بونی بی معنی سویلیوب
کذب اختراع ایلیه‌لر وبعضلر قولی اوزره تألیفی ارسطویه واخرلر قولنجه ینوفراستوسه
اسناد اولنان کوچک جغرافیاده اوروپا وافریقیا وآسیادن غیری بیوک اطه‌لر
وار ایدی دیمکله امریقایه اشارت ایدرلر ودیودوروس بشنجی کتابنده ایدر تونس اهالیسی
اوروپا خلقنی بواطه‌یه دخولدن منع ایدرلردی صکره رومانیلر تونس سلطنتنی
بوزوب اول سمته دخی تونسلی وارمدن قالدی رومانیلرک ابتدا سلطنتندن بری
اول سمتلر مجهول قالدی اما صاحب اطلس ایدر بو دیارلرک عمارتی نه زماندن ایدوکی معلوم
اولمیوب حقیقت حالی بلنمدی بعضیلر رومانیلرک برزمان اول دیاره واردقلرینی ذکر
ایدرلر اما قسپروس نام مصنف بوقولی محکم ردایلیوب اثباتی قابل دکل بر دعوادر
دیدی وشعراء سلفدن سنقه شاعر مذیه نام برساحره مدحنده دیدیکی قصیده‌ده
بویرلری اشعار ایدر ابیات ایله استشهاد اولنماز زیرا شعرک مبناسی تخیلات
وتوهماتدر تعلیم ثانی بواقلیمک برقاچ اسمیله تسمیه‌سی سببنده‌در اولا جنویزدن
قرستوقولیس قولونیوس کندی سعی وقستلا پادشاهنک امدادی ایله
میلادک بیک دورت یوز طقسان ایکی سالنده کشفنه کیدوب بونک کبی برامر
عظیمه اقدام اتدی واسپانیوله جزیره‌سنی و بونک بعض کنارلرینی کشف ایدوب
اسمی هند غربی دیدی زیرا بعض احوالده هند شرقیه مشابه ومشارکدر ایکیسنک دخی
اکثر خلقی عریان کزرلر وآینلری برینه بکزر وهند شرقی آسیاده کشف اولندوغی
زمان بودخی کشف اولندی غیریلر اکا نوویس اوربیس یعنی یکی دنیا دیدیلر زیرا وسعتده
اقسامک مجموعنه قریب ایدی قولندن بش ییل صکره اتالیا اولکه‌سنده فلورنسیا نام شهرده
ساکن وسپوسیوس قومندن امریکوس نام قپودان پورتقال قرالی امانول امدادی ایله بو
ایشه تکرار مباشرت ایدوب غادسدن یلکن اچدی وخط استوایی کچوب یکی دنیانک سواحل
شرقیه سندن

شرقیه سندن پاریاو براصیلیا اولکه‌لرینی کشف ایلدی اول اجلدن بواقلیمک جمله‌سی لنک
اسمیله امریقا تسمیه اولندی بونلردن صکره اسپانیول وفرانسز وانکلیسدن نیجه کسه‌لر
واروب هربری بر ولایت کشف ایلدی وکندی لسانلری واسملری ایله اول کشف اتدکاری
ولایتی تسمیه ایلدیلر لکن امریکوس قپودان عملنک اثری جمله اقلیم انک اسمیله تسمیه اولنمق اولدی
تعلیم ثالث بو اقلیمک حدودنده در بو ارضی هر طرفدن بحر اوقیانوس احاطه ایدر الا برجانبی
معلوم دکلدر حد شرقیسی ماردل نورت دیمکله معروف اولان اوقیانوس اتلانتکوس یعنی
شمال دکزی و بحر اطلس حد جنوبیسی اللی درجه عرض جنوبیده ماجلان بوغازیکه
امریقا ایله ارض جنوبی اراسنی بو بوغاز فصل ایدر حد غربیسی مار دل زور دیمکله معروف
اولان اوقیانوس پاسفیکوس یعنی بحر سلیم ایله محدود اولوب حد شمالیسی التمش یدی
درجه عرضدن اوته اراضی مجهوله‌در هنوز کشف اولنمامشدر مقدمه‌ده ایدر طوکش
دکز ایله محدود اولمق ظن اولنور زیرا تحت القطب بونک مقابلی اولان آسیا واوروپا بودریا ایله
محدوددر تعلیم رابع بوارضک مسافه سنده در اطلسده ایدر امریقا شمالدن جنوبه ممتد ایکی
جزیره عظیمه شکلنده اولوب اورته سندن بری برینه برانجه بوغاز ایله متصلدر شمالیسنه
امریقا سبتنتریونالیس جنوبیسنه امریقا مریدیونالیس دیرلر سواحلنک دوری قیاس
صحیح ایله تقریبا اوتوزایکی بیک میلدر وجمله کنارلری کشتی ایله کزیلوب یوقلنمش ومساحه
اولنمشدر الا شمال طرفی قالمشدر مقدمه‌ده ایدر افریقاده نیجرار ماغنک اغزندن غرب
وشمال سمتنه اوچیوز اوتوز جرمانیا میلی قطع اولندقده بوارضک کنارلری کورینور وسعتده
ربع مسکوندن زیاده دکل ایسه باری اکا مساوی در اکر اطه‌لره نسبت بعدنه اعتبار
اولنورسه افریقادن اوروپایه یقیندر زیرا بوتنیا ایله قاناده مابینی ایکیوز میلدر وبونک زیاده
اوزنلغی آنیان بوغازندن ماجلان بوزینه دک ایکی بیک دورتیوز جرمانیا میلی در وزیاده عرضی
اینان بوغازی قربنده اولان فورتونابورندن یکی فرانساده برتون بورنه دک بیک اوچیوز
میلدر تعلیم خامس بو اقلیمک تقسیمنده در مقدمه‌ده ایدر جمله امریقا ایکی قسمه تقسیم
اولنور بری شمالی که مکسیقانا بری جنوبی که پرویانا در بونک اکثری خط استوادن
جنوبه واقع اولمشدر شمالی که باش شهری مکسیقا اسمیله مسمی در اقسامی بونلردر نووا
اسپانیا نیقراغا جوقطان فلوریدا اپالکن نورومیغا نووا فرانسا تره لابورا توریس
یعنی املک چکیجی یری رنجیر یری استوت لاندیا وطرف غربیسنده ایتنان
بوغازی یاننده ایکی مملکت واردر کوویرا وانیان که بوغاز انکله تسمیه اولنمشدر
وامریقا جنوبی که براولکه‌سی اسمیله پرویانا تسمیه اولنمشدر بونک ممالکی چوق
اولوب لکن هنوز جمله‌سی التمامشدر فتح اولنان ولایتلر بونلردر قستلا آروپا بوغوتا
اپرویا بلویایانا شیله چیقا برازیلیا قاریبانا بویانا بوجمله اوقیانوس سواحلنده در
ایچری قره‌ده اماروس اولکه‌سی پاغوان پیقولا موقسوس اورام قارقاس

وبوولايتك ايكى معظم شهرى واردركه نوادردهر دندر شمالى ده مكسقو جنوبى ده قوسقو
وجمله اشاغى بسط محلنده تفصيل اولنوران شاالله تعالى وبو اقليمه تابع برقاچ پان جزيره لر
واردر اسپانيوله قوباشمايقا انلردندر تعليم سادس بو اقليمك جبال وانهار وبعض اثار واخبارنده در
صاحب اطلس ايدر بوندن اقدم بويرلرده بغداى تمز واوزم حاصل اولمازدى ميس ديرلر
برجنس ميوه صويى شراب يرينه استعمال ايدرلردى وعادت اوزره زراعت اولنيوب برچقور
اوچ دورت دانه تخم براغوب اورترلر واندن برقاچ ساق هرساقده اوچ دورت خوشه وهر برنده
يوزقدر دانه اولورانى يرلر دى وقصابى نام برنوع اتمك كه چوقه ديرلر شلغم قدر بركوكدن
دوكوب ايدرلر وقامش مثال ايچى طولى برنوع نبات اولور اكن زمانندبتر قطعه قطعه كسرلر
ويره كومرلر لازم اولدقجه چقار وب دوكوب صقارلر سويى زهر دركندينى اتمك ايدرلر ايكى
كون كجسه طاش كبى اولور حاجت مقدارى اخراج ايدرلر زياده سى طشره ده بوزولور
وبونده كراس مثالى ايكى دورلو ميوه واردر برينه بطاطاس وبرينه هاياس ديرلر ايرى وطتلودر
ديكوب التى آى دن صكره ميوه سن يرلر طعمنده برمقدار حلاوت واردر لكن چوق يمز
خوش خوردكلدر وبو ديار خلقنك غداسى قئ آزاولوب طعاملرى ياوان ومولد رياح در
وبو اقليمده يبان اوزومى اغجلرى وافر اولوردانه سى سياه بيان اريكنه بكزر لكن قبوغى قالن
وجكردكلى دروزيتون اغاجلرى دخى اولور لكن رايحه سى وطعمى بددر نمز جنسندن بكزر
وهووى ديرلر برنوع شجر كه عربيسى دلب دروصنوبرومامى وغوا تاوانى نام اشجار چوقدر
ودخى نباتات قسمندن قصب سكر وپنبه وكتان وافر اولور وساير نباتات وانواع عطريات
وجواهر قسمندن الماس ولؤلؤ ومعادن سيم وزربى نهايه در حيوانات سابقالنده بقر واسب
وخر وقاترو كچى وكلب يوغيدى صكره كتوردبلر اهالئ مملكت اول امردن اتلو كوزدكلرنده
عظيم قورقوب فرار ايلديلر زيرا ات كوردكلرى يوغيدى وصاحب اطلس نقلى اوزره بوندن
اقدم اولرنده ويرده فاندر يلمزلردى فلمنكدن آنورس نام شهردن بركمى واروب مغاليان بوغازنى
كچوب بركاره يناشدقده مزبوركمى دن قاره يه فان چقوب اوندى وبرمرتبه جوغالدى كه اول
اراضى يه مستولى اولدى فقيرايدرهر يرده كه عفونت اولمغاه تولدى مقرردر عفونتسز رابسه
جميعتنده متصوردكلدر مكركه خاصه اوله وبوديارده نيجه مختلف حيوانلر واردركه كيمى
معلومدر جمله دن برنوع بورنى وكوده سى تلكى يه مشابه ميمون اياقلى پراسه قولاقلى حيوان
اولوركه قارنده توربه كبى ظرفى واردر بريره كتسه ياوريسنى ايچنه قوركتوررو برنوع حيوان
دخى اولوركه اهالئ مملكت آكا قاشقوى ديرلر سياه خنزير شكلنده توپلى دردرسى غايت برك
كوزلرى كوچك اشك قولاقلى يارق درنقلى فيل خورطومى كبى كوچك خورطومى وار اوازى
برمرتبه مهيب وشديددر كه اكسز دن چاغرسه ادمى صاغر ايدر لكن اتى غايت لذيذدر
وبونلردن غيرى خنازير بريه وكوهى قيلانلر چوق اولور وغايت يرتجى در اسد دخى وفرت اوزره
لكن اول يرك ارسلانى غايت قورقاقدر انسان كورسه فرار ايدر طاوس وككلك ويبان طاوغى

وبوديار قوشلرينه بكزمز انواع طيور چوقدر كلچك امارتقانك مبسوط رسملرنده بعض
مرتبه ذكر اولنور جبال بو اقليمده عظيم طاغلر واردر برى غايت مرتفع اولوب قله سندن
هربار آتش چقار وعلوى اطرافنده كيجه يوزميل قدر يردن كورينور برراهب ايچنده التون
معدنى اولمق زعمى ايله زنجيرلى بردمور بقراج الوب دورت كيسه كتديلر ومنفذ دن بقراجى
صارقتدقده فى الحال اريوب تكرار قلن زنجير ايله تجربه اتيدى مجال اولميوب انى دخى اريتدى
انهار بوديارك انهارى چوقدر لكن جمله دن معتبرى ايكى نهردر برينه مارانيوم واوردليانا ديرلر
وبرينه دخى ارجنته اوس يعنى كمش ارماغى ديرلر واسپانيوللر يووپلا تا تسميه ايدرلر اثار
بو اولكه ده معظم شهرلر ومكلف ياپلمش يوللر ومزين ومنقش ومقرنس سرايلر وقصرلر
وملوكى بستانلر واردر وبرملوكى خزينه كه بونلرك كيفيتى اشاغيده وصف اولنجقدر بومقام
محل اجمال ورسم كلى اولمغله بومقدار كفايت ايدر بوندن صكره ديار مزبوره مسيحيانك
اتدكلرى اسفارى ذكر ايلدم تاكه بوكتاب اول بابده دخى وافى اوله تعليم سابع امارتقا جانبنه
متأخر بنك كتديكى قولون ومغليان وغيرى اتديكى سفرلر بياننده دركه يكى دنيا تاريخندن
تلخيص طريقيله نقل اولنور سفر اول قولون شخص مزبور زنجى ده بجد سفر ايدوب اطراف
واكنافه وقوف حاصل اتمش تصوير خرايط وتحرير جرايد ايله شهرت بولمش ايدى ديارهنده
سفر قصديله خارج سبته يه چقوب مادره نام جزيره ده توطن اتدى ناكاه اول جزيره يه
برسفينه دوشدى كه شدايد بحردن خلقى قرلمش انجق رئيس ايله برايكى شخص قالمش قولون
رئيسى خانه سنه الوب ضيافت ورئيس دخى سركذشتنى حكايت ايلدى واتديكه تجارت
ايچون سواحل مغربه سفر اتمش ايدك ناكاه روزكار مخالف اولوب بزى اوقيانوس انكنته غربه
طوغرى كتوردى قضايه رضا ويروب روزكار اوكنه دوشوب كتدك ونيچه جزاير وسواحله
كذر ايتدك آخر روزكار ينه مساعد اولوب سفينه مزى بو طرفه دوندردى اما بحر هولناك
شدايدى اكثر ارباب كشتى يى كرداب هلاكه كوندردى حالا كوررسنكه بنم دخى حالم مكدر
رئيس مزبور دخى برايكى كون صاغ اولوب كتدى اما بو قصه كتديكجه قولونك درونده يراتدى
اول سمتلرى كشف سوداسنه دوشدى لكن سفينه ترتيبنه قادر اولميوب پورتقال قرالنه
عرضحال ايتدى وامداد استدى قرال اول سمتده جاى معمور يوقدر بوكلام فكربى انجام
وسوداى خامدن ناشيدر ديه التفات اتمدى اما صاحب اطلس بو رأيه قايل اولميوب ديمشدر كه
بعض حسودلر قولون كندى رأيى ايله بو ايشه اقدام اتمدى مقدما اول سمتلره سفر اتمش
براسپانيول كميسندن خبردار اولوب كتمشدى پس مورخ مزبورك نقل اتديكى كلام حسادن در
ديديكندن قولون اول سمته مستقل كندى رأيى ايله كتديكنى اشعار ايدر بعده انكليا
بكنه واروب قصد مزبورده معاونت طلب ايلدى اول دخى رد ايله جواب ويروب لكن قولونه
هركز يائس كلمدى وقصد مزبوردن دونمدى بالاخره اسپانيلا كمنه واروب اراغو ناده ديه نه
كيردى وبرنيچه دفعه عرضحال ويروب غرضنى سويلدى مزبور غرناتا قلعه سنده سفر اوزره

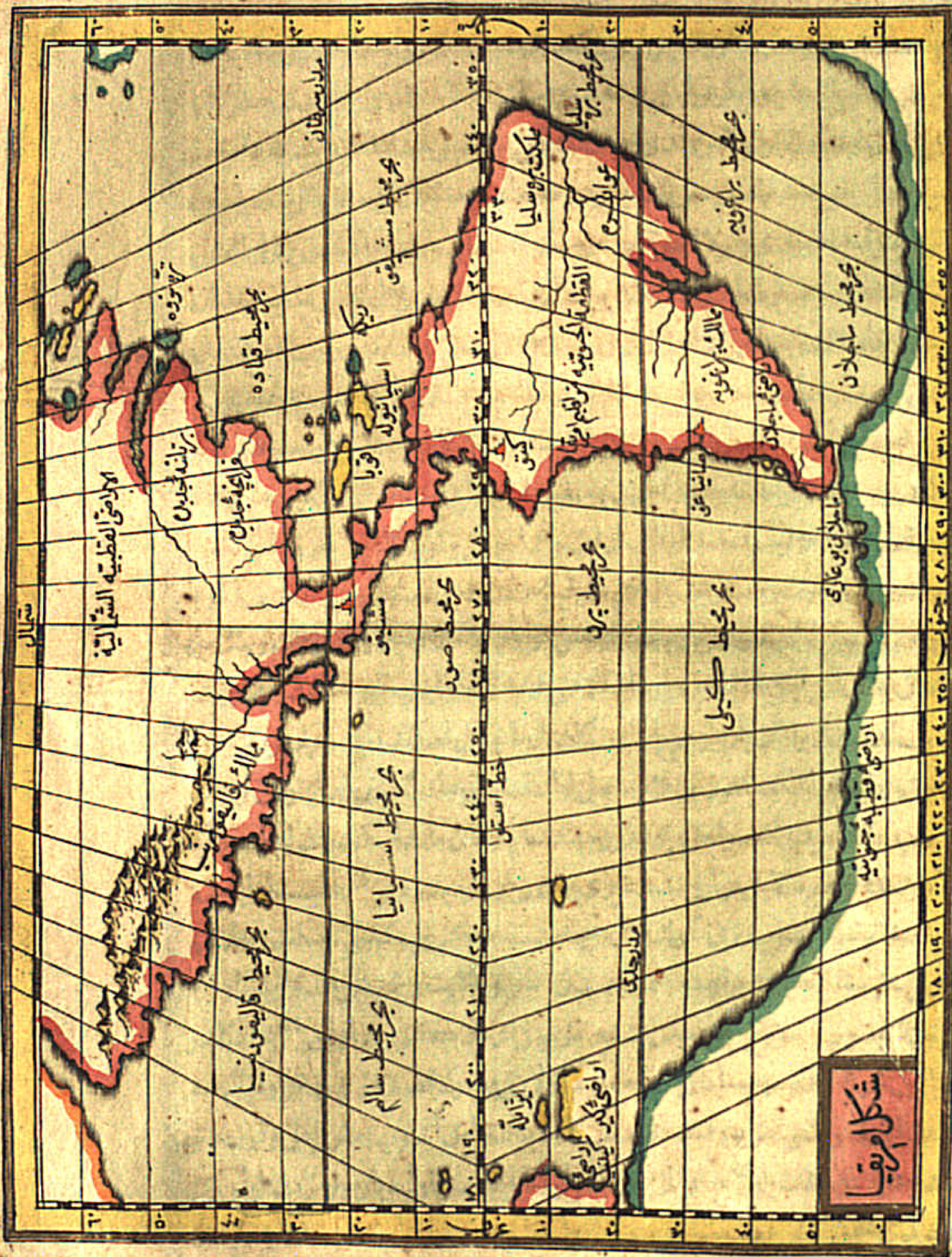
ایدی فتح میسر اولدقده امداده وعلمه اتدی وحصار مزبوری اسلامیلدن الوب اندلسده اهل
اسلام حکامنك علاقه سی قالمادقدن صکره شهره قریب صانتقه نام محله کلدکده قولون
ایله جمع اولدی ووعد سابقنه وفا اوان الی بیك التون عطا ایلدی و برامر ویردیکه واردیغی یرده
معاونت ایده لر شول شرطله که نقد رمال ومتـــاع تحصیل ایدرسه عشرینی قولون الوب
باقیسنی کتوره قولون التونی الوب پالوس شهرینه کلدی واوچ سفینه ترتیب ایدوب
هر برینه قرق نفر ادم قودی حتی کندی اختیاری ایله قنی آزادم بو سفره رضــا ویروب
اکثریا مجرملری خواه وناخواه کمیاره قویوب لوازم وبر مقدار متاع تجـارت الدی
ومیلادك بیك دورتیوز طقسان ایکی سالنده که هجرتك طقوزیوز اوچ سنه سیدر خارج
سبته ده غادس لیماندن صالدی برموافق روزکار ایله قناریا جزیره لرینه واروب مهماتنی
الدقدن صکره بادبان اچوب راست جانب غربه صـــالدی ودائما مدار سرطاندن یکرمی
درجه شماله یعنی قرق اوچ عرضی مدارنده کیدردی زیرا ایکی جانبده حرارت وبرودت
التنه دوشمدن حذر ایدوب متصل ربع واسطرلاب ایله مسقط شمسی کوزدردی بو اسلوب
اوزره اوتوز اوچ کون سیر ایدوب تمام اوچ بیك سکز یوز میل قناریادن بعید اولدیلر ونیجه دفعه
ندامت کلوب رجوعه قصد اتدیلر وسفینه لرخلقی بزی کرداب بلایه اوغراتدك جمله مز بو
بحرپی پایانده کم نام اولورز دیو قولونی قتله هجوم اتدکلرنده جواب ویردی که سزك خلاصکز بحر
علمنی بیلور والتجلکیه قوللنز ادم ایله اولورامانی قتل ایدرسکز جمله کز دریاده قالوب
هلاك اولورسز دیو کاه وعد وکاه وعید ایله تسکین ایدردی تا کاه برجزیره خالیه کوردیلر که
اشجار عالیه وانهار جاریه سی وار ایدی برمقدار جانلری راحت بولدی والتی کون دخی کیدوب
التی جزیره دخی کوردیلر که جمله دن ایکیسی بیوك ایدی اول ایکی جزیره نك ینوکنه اسپانیولا
وصغیرینه جنوه تسمیه ایدیلر اندن یکوب سکز یوز میل دخی قانییل اوزرینه کیدوب
بر ســاحله ایردیلر ونیجه کون اول طرفلرده سیر ایدوب بلدیلر که جزیره دکلدر ینه
اسپانیوله جزیره سنه کلدیلر وچقارکن کمینك برینی طاشه چالوب دلدیلر زورقلر ایله
یوکن آلوب قاره یه ادم چقاردیلر وکوردیلر که بر قوم بونلری کوروب فرار ایدر یتشوب
بر زن طوتدیلر قولون اکا رعــــایت ایدوب بعض هدایا ویردی لکن لسانی فهم ایده میوب
اشارتله تفهیم اتدی که قومنی کتورن پس زن قومنه واروب تحف وهدایاسن
عرض ایلدی وانلردن سزه ضرر یوقدر دیو سویلدی ایچلرندن بر قوم کشتی یاننه
کلوب سیم وزر ومیوه ونان وانواع طیور واصنـــاف حیوان کتوروب مرادلری اوزره بیع
وشرایه باشلدیلر خرده اسبابه قتی میل ایدوب سوزن ومنکوش مقوله سنه رغبت
کوستردیلر وهر برینی نیجه اغری التونه الوب شاد اولورلردی برقاچ کون بو اسلوب اوزره
کلوب کتدیلر وخیلی معامله اتدیلر بعده بیلکلری که قاسیق نامیله معدود بر طائفه ایله کلدی
وقولونه بولشدی ومتاع جزیره دن چوق هدیه کتوردی اکرچه ایکی طائفه بری برینك

کلامی

کلامنی فهم ایتمزلردی اما اشارت ایله مقصودلرینی ادا ایدرلردی پس قولون قاسیقدن
رجا ایلدیکه اول جزیره ده برقلعه بنا ایدوب قومندن بر زادم قویه انلرك لسانی اوکرنه لر
قاسیق رضا ویروب معاونت ایلدی تمام اولدقده قولون کندی قومندن اوتوز سکز کمسنه
قودی وایکی کشتی یه جزیره متاعندن تحمیل ایدوب اهل جزیره دن اون نفر آدم الدی
وینه اسپانیایه دونوب اللی کونده پالوس شهرینه کلدی که ابتداء سفردن کامل برسنه
یکمش ایدی و برسالونا ده اسپانیا پادشاهنه واروب پیشکشلرینی چکدی واول جزیره نك
اوصاف واخبارنی بیان ایدوب متاعنی عرض ایلدی هدایای قولون اوتوز عدد طوطی که
بعضیسی سراپا سرخ وبعضیسی صاری و بعضیسی الوان مختلفه ایله منقش وملون وبر قاچ
خرده طوشان که قولاغی قوبروغی فاره مثال ورنکلری سنجابی وغالیپاوس نام بر نوع مرغکه
طاوسه بکزر واصول نباتدن برکوککه سکرکبی لذیذ وبهار قسمندن طعمی دارچینی یه مشابه
بر نوع اوت ایدی اسپانیا پادشاهی بو قصه دن مسرور اولوب قولونه چوق رعایت ایلدی
واول ولایتك حکومتنی اکا ویروب من بعد تحصیل اتدوکی مالك ایکی عشرین الق وبیك
بشیوز ادم اون یدی پاره کشتی ایله تکرار کتمك ایچون امر ویردی سفر ثانی قولون قپودان
مزبور اسپانیاده هند غربی بندری اولان سویلیا نام شهره کلوب مهمات کوردی
وتاریخ میلادك بیك دورتیوز طقسان دورت سالنده غادس لیماندن چقوب قناریا
جزیره لرینه کلدی و برموافق روزکار ایله غرب وجنوب سمتنه بش بیك ایکیوز سکسن
میل کیدوب یکرمی اوچنجی کونده دومنیقه جزیره سنه کلدی که قنابیله جزیره لرینده
سکانی مردم خوارلردن دونوب برجزیره یه دخی کلدی که سرتاسر دوزیرلر وســایه دار
درختلر ولطیف اقرصولر اولوب لکن کمسه کورمیوب ادنی غالیته قودیلر و برازکیدوب
قنابیله جزیره سنه کلدیلر که جمله دن عظیم ایدی برنهر جاری اوزرنده برقریه سی وار سکانی
مردم خوار ایدی خوف ایدوب اطرافه طاغلدیلر ارباب کشتی هجوم ایدوب اون شخص
طوتدیلر واوتوز عدد محبوس عورت واوغلان الدیلر که تسمین ایچون بسلرلردی
ووافر طوطی صید ایدوب ینه اسپـــانیوله جزیره سنه توجه اتدیلر ویولده بیجد
جزیره لر کوروب کچدیلر واسپانیوله جزیره سنه کلوب سابقا بنا تدکلری قلعه یی خراب
اولمش بولدیلر وقودقلری اشخاصدن کیمسه کورمدیلر اهل جزیره دن سؤال اتدیلر
انلر دیدیلر که بو جزیره ده برقاسیق واردر که جمله دن اولودر بر طائفه ایله کلوب قلعه یی
تخریب واصحابنی قتل اتدی قولون انلرله مدارا ایدوب بد سوز سویلدی وجزیره ده بر ایو لیمان
بولوب چقدی وبرقلعه بنا ایدوب اسپانیلجا کمی عورتنك ادی ایله ایزابلا تسمیه اتدی زیرا
اول عورت قولونه چوق معاونت اتمشیدی واول ناحیه قومی ایله حسن معامله ایدوب
بی نهایه مال تحصیل اتدی واون یدی پاره سفینه دن اون ایکیسنی مال واسبــاب ایله
طولدوروب ینه اسپانیایه کوندردی بیك دورت یوز طقسان دورتده ینه غالیس

ینه غالس لیمانه كلدیلر وقولون جزیره اورته سنده برقلعه دخی بنا ایدوب آدینی صانتا توما
قودی اول نواحی ده اون درهم چكر التون قطعه لری چوق بولنوردی قرنداشنی برمقدار
آدم ایله انده قویوب ینه ساحله اندی وبش پاره سفینه طونادوب اطرافی كشفه كتدی
اسپانیوله جزیره سنك اطرافنی كزوب جانب غربه صالدی سكسن میل یر دخی كیدوب
برجزیرهٔ عظیمه كوروب ادنی قوبه قودی واندن جنوبه سفر ایدوب برجزیرهٔ عظیمه دخی
كوروب ادنی شمایقه قودی وانده چقوب خلقی ایله جنك ایلدی بعدا لصلح جانب غربه
كیدوب یتمش كونده سكزیوز سكسن میل یر كزوب بعض نواحیده محكم افندی یه راست
كلدیلر كه بركونده انجق برمیل یر كتدیلر وبعده جزیره چقوب برساحله اریدیلر انده برقوم كوروب
حسن معامله اتدیلر وخبرویردیلر كه ساحل مزبور بربر عظیمه متصلدر كه نهایتی معلوم دكلدر
اندن ینه اسپانیوله یه كلدیلر وقولون نیجه مدت انده ساكن اولوب اهل جزیره نك بعضیله
مدارات وبعضنی ضرب دستله تسخیر ایدوب بی نهایه التون دوشردی وقرنداشنی
جزیره ده قویوب كندیسی بیك دورتیوز طقسان بشده ینه اسپانیایه كلوب قراله هدایاسنی
عرض ایتدی یوزاللیشر درهم وایكیشریوز درهم التون قطعه لری وعنبرخام وبقم ولوك وپنبه دن
استانمش كبه لر وبچه لر كتوردی وسیر اتدیكی جزایر وسواحلدن خبرویردی سفر ثالث قولون
ینه بیك دورتیوز طقسان سكز تاریخ میلادده قولون سكز پاره كشتی ایله ساتلوقه دن چقوب
هند جدید سمتنه توجه ایتدی سابقا برادری اسپانیولده برایكی حصار یاپوب برایكی
قالیته ایله قسم غربیسنه واروب قاسیقنی خراجه كسدی قولون دخی مادن جزیره سنه كلوب
بش پاره سفینه یی اسپانیوله جزیره سنه كوندردی واوچ پاره كشتی ایله كندی خط استوا
اوستنه صالوب اسپریده جزیره لرینه كلدیكه هند جدیدك بشل بورن معناسنه قبوورده
دیدكلری كوشه سی قرشنده اون اوچ خربه جزیره در اندن چقوب خط استوا سمتنه یوز سكسن
میل دخی كیدوب خط استوایه بش درجه قالدقده لیمانلغه دوشوب عظیم اسی چكدیلر
قوچیلر بیلك چنبرلری طاغلوب صولری دوكلدی وانبارده بغدای یانمغه باشلدی دریایه
دوكدیلر وارقالدی كه شدت حرارتدن جمله سی هلاك اوله لر اون یدی كون برمقدار شرقی
روزكار بولوب مغربه توجه اتدیلر برزمان كیدوب ساحل دریاده عظیم طاغلر كوروب برلیمانه
كیردیلر انده چوق بلا چكمكله ادنی اژدراغزی قودیلر قره یه چقوب لطیف مقاملر موزون
درختلر صفابخش صولر خوشبو چچكلر وخوش الحان قوشلر كوردیلر واول محله پاریا
دیدیلر برایكی كون انده اقامت ایدوب مقام مزبورده ایكی قطبی دخی غایب بولوب آلات
رصدیه ایله امتحان اتدیلر وكرهٔ ارض ومایی تام الاستداره بولمیوب امرود شكلنده تصور
اتدیلر كه صاپی پاریا اوله وحكایت اتدیلر كه مقام مزبورك كیجه لری قتی روشن ایدی
فقیر ایدر بو كلامده نظر واردر زیرا كرهٔ ارض ومانك مخروطی الشكل اولدوغی تقدیرده
رأس مخروطی كه امرودك صاپی مقامنده در خط استوا قربنده پاریا اولیجق اول محلدن

ایكی قطب غایب اولمازبلكه ایكیسی دخی كورنمك لازم كلور زیرا افق حسی افق حقیقی تحتنده
واقع اولور اما پاریا امرودك چچكی محلی كبی برچقور یر اولمغله ایكی قطب دخی غایب بولنوب
كورنمدی دیسه صحیح اولوردی لكن بوندن كرهٔ ارض ومانك مخروطی الشكل اولمه سی لازم
كلمز اكا حكم ندر خط استوا التنده اولان چقورلردن جمله باقلسه ایكی قطب غایب كورینور
وبالجمله بو كلام قواعد فن هیئتدن بیخبر جاهل سوزیدر كرهٔ ارضك تام الاستداره اولمه سی
كری اولمسنه خلل ویرمز زیرا اعظم جبالك ارتفاعی قطر ارضه نسبت لاشئ در انكیچون كه
برارپه عرضنك یدی بلوكده بربلوكنك برذراعه نسبتی كبی اولمغله قدر محسوسی اولمدوغی
برهانیله بیان اولنمشدر وكیجه لرینك روشن اولمق بعض عوارض حسبیله كاهی اكثر یرلرده اولور
قولون اندن دخی چقوب برنهر عظیم كوردی كه یوز اون ایكی میل عرضی واوتوز قولاج عمقی واردی
ودریایله جمع اولدوغی محلده عظیم موجلر ومهیب صدا الرپید اولوردی انده دخی چوق الم
چكوب غرب ایله جنوب اراسنده برمقامه واردیلر كه دریا یوزی جمله چایرچمن ایدی بیك
بلا ایله چقوب شمال طرفنه توجه اتدیلر وسنهٔ مزبوره ده كیرو اسپانیوله یه كلدیلر و كوردیلر كه
اسپانیا قومندن چوق كمسه هلاك اولمش بوسببدن كه انلر اول دیار خلقنی اسیر كبی متصل
استخدام ایدرلر ومعادن قازدررلردی انلر دخی ذراعتدن فراغت ایدوب نیجه سی آخریره
كتمكله كلی قحط اولدوغندن ماعدا اطرافندن هندیلر كلوب محاربه ایدوب طرفیندن
چوق كیمسه دوشمش ایدی قولون واردقدن صكره دخی اون بش قاسیق جمع اولوب اتفاقله
عسكر چكدیلر واسپانیوللرله محكم جنك ایدوب اخر منهزم اولدیلر اول اجلدن كه انلر جمله
عریان ایدی وجزیره ده معدن حدید اولمامغله سلاحلری یوغیدی اسپانیوللك اكثری
زره پوش وتوفنك انداز وتیغ زن اولمغله اول طائفه نك اكثرینی قاچدرنجوروب قاسقلرینی
اسیر اتدیلر بعده قولون قرنداشی ایله برخصوصده نزاع ایدوب قومی ایكی فرقه اولدی برینی
اسپانیا حاكمنه عرض اتدیلر اولدخی ایكیسنی بله عزل ایلدی اوچ ییل قدر كلوب اسپانیاده
معزول اوتوردی بعض بكلر شفاعتی ایله ینه نصب وارسال اولندی سفر رابع قولون میلادك
بیك بشیوز ایكیسنده قولون دورت پاره كشتی ایله ینه هند جدیده سفر اتدی اسپانیوله
جزیره سنه واصل اولدقده جزیرهٔ مزبوره حاكمی قولونی جزیره یه قومدی وهرنه قدر كه
سویلدی ایشتمدی قولونده انلر له مقاتله یه قدرت یوغیدی حیله سمتنه سالك اولوب
اهل جزیره یه ایتدی سز بزه جفا اتدیككز ایچون ربكز سزه غضب اتمشدر علامتی بودر كه
یارین كیجه قرارسه كركدر مكر ایرته كسوف مقرر اولوب قولون انی تقویمدن بلمش ایلدی
اهل جزیره وهمه دوشوب صباحه منتظر اولدیلر اول زمانده كسوف واقع اولمغله اهل جزیره
كلی خوفه دوشوب قولونه كلدیلر نیجه هدایا كتوروب صلح ایلدیلر پس قولون جزیرهٔ
مزبوره نك برناحیه سنده برعظیم لیمان پیدا ایدوب ادینی صانته لوریا قودی وبرییل انده
اكلنوب ینه اسپانیایه كلدی ومن بعد سفر نصیب اولمیوب بیك بشیوز التی سنه سنده شراب

مرکی نوش ایلدی اسپانیولا خلقی اشکال شیاطینه اصنامه عبادت ایدرلردی وانلرله
مخالطه ایدن ارواح خبیثه خبر ویرمشلر ایدی که یقینده بودیاره برقوم کله واکثر یکری هلاك
ایدوب بودیاری سزك الکزدن اله اول قوم بو خبری متضمن ترلهلر بغلیوب جمعیتلرنده اوقورلر
واغلرلردی سکسن ییل قدر زمان مرور ایدیجك زبور بلا باشلرینه اوشدی قوم اسپانیول
یکرمی ییلده اول یرلرك اکثرینی ضبط ایدوب قرق بیکدن زیاده سنی اسیر ونیچه یوز بیکنی
طعمهٔ شمشیر اتدیلر صفر مغلیان قپودان بجانب غرب وآمدنش ازشرق ممالك پورتقالدن
برشخص قورسان که نامنه فردناندوس موغلیان دیرلردی بعض فلاسفهدن خبردار
اولمشدی که محیط غربیدن مالوقا جزیرهلرینه وصول ممکندر بوسببدن دائما اندیشهده
ایدی و پورتقال قرالنه عرضحال ایدوب بو فکرنی سویلدی وامدادرجا ایلدی قرال مزبور اکا
التفات اتمیوب اسپانیاملکنه واردقده بش پاره سفینه وایکیوز صولتاد وسائر لوازم ایله
امداد ایدوب تاریخ میلادك بیك بشیوز اون طقوز نده سویلیادن چقدی وبرموافق
روزکار ایله اتکنه صالدی نیچه کون مسقط شمشه کیدوب صانتاغوستینه بورننه واصل
اولدی اندن جنوب وغرب مابیننه کیدوب محکم شتایه طوتلدی برغیر معروف مقامده
یکرمی کون آرام ایدوب اول ناحیه قومی ایله مدارا اوزره اولدی زیرا انلر اون اوچر شبر دراز
قدزنکیلر ایدی نیروکان وحربه قوللنورلر ایدی برینی تنها بولوب سکز کیمسه بند ایتمکه قادر
اولمدیلر وبرینی حیله ایله کشتییه دعوت ایدب دمره اوردیلر من بعد طعام یمیوب هلاك
اولدی اندن کوچوب قرق میل قدر کتدکلرنده برعظیم صقرقه پیدا اولوب کیلرك برینی
اشخاص واثقالی ایله جذب ایدوب برکوهك قلهسنه براقدی کشتی خرد اولوب اکثر اصحابی
قورتلدی اندن یوز یکرمی میل دخی کیدوب عورت بورنی دیمکله معروف موضعه واردیلر اندن
سبته بوغازی کبی برمضیقه ایردیلر حالا اکا مغلیان بوغازی دیرلر طولی دورتیوز قرق میل
وعرضنك اقلی طقوز میلدر پس اول بوغازدن چقوب ینه جانب غربه کتدیلر که برا اعتبار ایله
مثر قدر تا که انبغنه نام جزیرهیه کلوب برقلج زورق کوردیلر چقوب سبوت جزیرهسنه کلدیلر
قربنده اولان جزایر خلقی کلوب مغلیان ایله دوستلق اتدیلر الا که جزیرهٔ ماغوتان خلقی کلوب
انقیاد اتمدی بوسببدن مغلیان برمقدار عسکرله واروب جنك ایلدی واثناء جنکده برقلج
یولداشی ایله مقتول اولدی باقی قلان یوز اون بش کمسنه ایکی پاره کشتییه سبوتدن برمقدار
سکر و قرنفل ودارچینی یوکلدوب جزایر مالوقه خبرین الوب کندیلر و نیچه مدت سیرایدوب
نیچه جزایره اوغرادیلر تا که بورنای نام برجزیرهٔ عظیمهیه واردیلر اهلی جمله سودان ایدی ملکنه
بولوشوب هدیه ویردیلر ومالوقه اردلرنده فالمغله دونوب کتدیلر وزمبوبون جزیرهسنه کلوب
انده چوق لؤلؤ بولدیلر که اکثری بیضه قدر ایدی اندن چقوب میلادك بیك بشیوز یکرمی برنده
جزایر کثیرهٔ مالوقهدن تیدوری نام جزیرهیه کلدیلر حاکمی عربدن منصور نام برشخص ایدی
کلوب برسفینهیه چقدی اوکنه هدایا قودیلر واسپانیا ملکندن عرض محبت اتدیلر منصور

انلره التفات ایدوب تجارته اذن ویردی اسپانیوللریش آی اول جزیره ده تجارت ایتدیلر بر توربه
قرنفله اوتوز ذراع بز یا اون ذراع قرمزی چوقه یا دورت ذراع صاری چوقه نرخ اتمشلر ایدی
سائر جزایردن دخی بوق طائفه کلوب معامله ایلدیلر و بعده قرنفل و دار چین و طوطی و بر
نوع عسل که لذتی سکره بکزر تحمیل ایدوب کتدیلر سفینه لرک بری بولنه قالوب بری باستیان
نام رئیس ایله بیك بشیوز یکرمی ایکی سنه سنده سانلوقه لیمانه کلدی جمله مدت سفرلری
اوچ ییلدن اون دورت کون ناقص اولدی و بو مدتده اللی بیك میل مسافه قطع ایتدیلر بو قصه دن
اسپانیا قرالی قتی حظ ایلدی بعض مدجللردن منقولدر که مغلیان کیسنه بر ترسانه یا پوب
قرمزی چوقه ایله اورتدی و کرهٔ ارضی تمام سیر و سفر ایله دور ایدوب دور آدمدن بری اولمامش
برایش اشلدی دیو زیارت ایدرلردی ملك پورتقال بو قصه دن پر ملال اولوب سابقا مغلیان
کلامنه اعتماد اتمدوکنه کلی ندامت کلدی و بولنه قلان کشتی یه ادم کوندروب باصدردی
و رئیسنی سر سرنه آصدردی بو سببدن ایکی فرقه اراسنه خلاف و شقاق دوشوب
صلح اولنجه نیجه جنکلر اتدیلر ذکر سفر کشتیٔ اسکندر بعض کتب اسلامیه ده مسطوردر که
اسکندر بو بحرك سواحلنه وقوف ایچون بر سفینه ترتیب ایدوب امر ایلدیکه بحر مزبورده
بر ییل قدر سفر ایده لر سواحلنده اولان طوایف و امم احوالنی بیلوب کله لر پس ارباب کشتی
بو هوا ایله نیجه روزکار سیر و سفر ایتدیلر سطح ماء و قبهٔ سمادن غیری نسنه کورمیوب طرف آخره
وصولدن مأیوس اولدیلر و قصد رجوع ایده ده بر کشتی کوروب یانه واردیلر اولدخی آلات و رجال ایله
مشحون ایدی لکن ایکی طائفه بری برینك کلامنی فهمه قادر اولمیوب قوم اسکندر انلره بر زن
ویروب اندن بدل برار الدیلر و رجوع ایدوب کلدیلر ماجرایی اسکندره بلدردیلر مردمز بوری
بر زنه تزویج ایدوب ایکیسندن بر غلام حاصل اولدقده پدر و مادر لسانی فهم ایدردی ترجمان
اولوب پدرندن دیدی که سواحل بحردن بر جهتده حاکم اولان ملك اسکندردن اعظمدر آیا
وجه ارضده تسخیره قابل دیار و بنددن غیری بر شهریار وارمیدر دیو استخبار ایچون
بر سفینه ترتیب ایدوب بزی کوندردی نیجه مدت کزوب کشتیٔ اسکندره ملاقی
اولدق خریدة العجایبده بو قصه سمرقندیدن نقل و حکایت و محشر وانده اولمق اوزره
روایت اولنوب مورخ هند جدید خبر مزبور بحر مذکورده اولمق صحیح دکلدر
زیرا اول بحرك حدود و مسافاتی جمله معلوم درلایق بودر که قصهٔ مزبوره بحر اوقیانوسه
نسبت اولنه و کشتیٔ مزبوره هند جدیددن کله دیو اعتراض ایدوب بعض اهل وقوف دخی
هند جدیددن کلمك بله صحیح اولمز زیرا اسپانیا طائفه سی اول دیاره وارمزدن اول کمی
یوغیدی انجق بالیلرده بعض قریب یرلره وارمق ایچون صال استعمال ایدرلردی
اسپانیوللر بیوك کمی ایله وارد قده یکی دنیا خلقی کوروب بادیٔ نظرده بالق ظن
ایلدیلر دیو اعتراض اتدی فقیر ایدر شارح هیئت قاضی زاده تحریری اوزره ظاهر
بودر که بو بر اصلی یوق حکایات موضوعه قبیلندن اوله و بو خصوصی مؤید و مصدق

اول قصه ده نیجه حالات واردر كه ارباب بصیرت نظرندن دور دكلدر زیرا اسكندردن مراد
اكر بانئ سد اولان ذوالقرنین ایسه كه اسكندر نامی خلط وتغلیط طریقیله اكا طاقلمشدر
لك عصری عصر حضرت ابراهیم اولمغله امد مدید وعهد بعید مرور ایدوب اول زماندن
خبر ویرر كتب منزله دن غیری تاریخ وسیر قالمامشدر كه ترجمه اولنه واسلام كتابلرینه
اندن نقل طریقیله یازیله وا كر اسكندردن مراد ماقادونیا پادشاهی وارسطونك شاكردی
بیوك الكسندر ایسه انك جانب غربه سیر وسفری یوقدر سفر وسیرت ونقل
وحركتنی وقوعی اوزره یونانی تاریخندن ترجمه ایلدك آق دكزدن كمی
كوندردوكی دخی تواریخ وجغرافیا كتابلرنده یازلمیوب انجق بو قصه اكاذیب جهالدن
برخبر كاذب ایدوكنی اعلام ایچون تحریر اولندی باقی اوقیانوس سفرلری
تفصیل محللرنده كشف اولنان ممالك احوالی ایله بیان اولنور فصل ۸ در بیان
عرض تسعین كتاب اطلس ترتیبی اوزره دورت رسم كلیدن صكره قطب شمالیدن
عبارت اولان عرض تسعین واطرافنده اولان نواحی ذكرینه شروع ایده لم زیرا ایكی
قطب احوالی دخی اول دورت رسملره ارداف اولنمق مناسبدر تا كه كرهٔ ارضك جمله
اجمال حالی اعلام اولنمش اوله پس بو قطب شمالی یه لاتینجه پولوس ارتیكوس دیرلر
صاحب اطلس ایدر اقسام اربعهٔ كلیه رسملرندن صكره سلطان مهندسین
اولان بطلمیوس جغرافیاسنه اویوب قطب شمالی تحتندن ونواحیسندن باشلدق
تا كه اعلادن اسفله تدریجله تنزل ایدوب شرق وغربی جنوب وشمالی دور واحاطه
ایلیه وزوبو عمل بزه وكافه یه مفید اولمق بابنده تكریدن توفیق وعنایت اومارز بو مقامده سابقا
بیان اولنان قطب ومحور وجنوب وشمال تعریفلرین ایدوب قطب شمالی بزه دائما كورینور
و قطب جنوبی كورنمز قطب شمالی اطرافنده اولان ولایتلر بونلردر دیو تفصیله شروع ایدر
غروانلاندیا فریسلاندیا نوواز نبلا غروانلاندیا كسر غین معجمه وضم راء مهمله وفتح الف
وسكون نون وفتح لام وسكون نون وكسر دال مهمله ایله فلمنك خلقی لغتنده بهجت وطراوت
اشجار ونبات معناسنه انده اولان اشجار ونبات لطافتندن بو اسمله تسمیه اولندی و بو اول
ناحیه ده بر جزیره در كه هنوز هر یری كشف ومعلوم اولمامشدر مدار قطب بروج ایله قطب
شمالی اراسنه دوشوب جنوب طرفنده آخر حدی التمش بش عرض در شمالده كاری یتمش
یدی درجه عرضه منتهی اولور میلادك بیك درتیوز سكسن تاریخنده بو واطه اطرافنه واروب
عظیم فورتنه لره طوتلوب بحرده نیجه زمان یوارلنان نیقولا قپودان قولنجه بو محلك قیشی
طقوز آی ممتد اولوب جمله بو مدتده دائما قار یغار اصلا یغمور یغمازو قیش ابتداسنده یاغان
اخرینه قالوب منحل اولماز لكن بو قدر كثرتله نازل اولان برف اوتلوق وعلف قسمنه ضرر ویرمز
اول اجلدن چایر محصولی بیحد اولوب صاغلو ر حیوانات دخی وفرت اوزره سوری سوری
كزوب قاری اشرلر و چایری یرلر اهالئ مملكت انلرك سودندن بر مرتبه محصول الورلر كه
اسكله

اسكله ودریا كنارلرنده باغ وبنا یریغنلری یر یردیه لركبی كورینور اطراف آنكافدن كاوب
اوجوزبها ایله كتوررلر و بو جزیره ده بزه معلوم اولان ایكی مسكن دركه جزیره خلقی انلرده
ساكن اولورلر برینه البادیرلر قربنده سانتوما راهب خانه سی واردر و بری دخی بر مناستر دركه
قربنده اولان طاغدن چحلیه طاغی كبی دائما آتش چقاردوبنده اولان بیكاردن لاینقطع
اسی صو اقار بو صونك حرارتندن مناسترك اوطه لری حمام كبیدر غیری آتش استعمال
ایتمیوب طعاملرین اول صوده طبخ ایدرلر و بو مناسترك بناسی طوقوس دیرلر بر نوع
حجردندر كه سحق اولنسه قوم اولور و حجر مزبور آتش منفذندن طشره آتلان طاشدر
و بو كرمایه نك صویی اطرافنده ومجراسنده اولان یرلری وباغچه لری اسیدوب چچكلر
ونباتات بتورر هر بار انواع ازهار ایله اول یرمزین اولوب تبسم ایدر و بو كا قریب اولان دكزك
اوزری اصلا طوكمیوب یوزنده كمیلر كزر و بالقلر بو زرده بو جزیره ده صو حیواناتی بار دیرلردن
قاچوب بو محله شولقدر چوق كلوب اوشرلر كه اطرافدن خلق كلوب صید ایدرلر
وانكله ذخیره لنورلر بو غرونلاند یانی ماری پیروم یعنی تنبل دكزی بالاریعنی اكثر اطرافنی
احاطه ایدر و بو دكزه قلا سیالی وقون كرینوم یعنی بوزلی وطوكمش دكز دیرلر فرسلاندیا
كسر فا وراء مهمله وسكون سین مهمله ایله بر جزیرهٔ عظیمه دركه قدمانك معلومی دكل ایدی
بونك هواسی غایت بد ووخامت اوزره در نباتات بتمز و یری ذراعت قبول ایتمز ارضی یابسدر
خلقی سر جمله بالق ایله تعیش ایدرلر بونك باش قصبه سی جزیره اسمیله مسمی اولوب
نوروجیا ملكنك حكمنده محكومدر خلقی دكزدن كونا كون سمك صید ایدوب كنارلره یغارلر
اطرافدن كمیلر كلوب یوك كتوروب كیدرلر بو جزیره بحرینه ایتاربوم دیرلر زیرا غرب طرفی
بر مرتبه دوكندیلودركه سفینه حركتی ممكن دكلدر اول اجلدن بو واطه یه سكانی ایقاریا تسمیه
ایدرلر جزیرهٔ مزبوره بو عصرلره قریب زمانده انكلیس سعی ایله كشف اولندی اما نووازنبلا
ضم نون وفتح واو وزاء معجمه ایله یتمش الثی درجه عرضده بر جزیره در هبوب عواصفدن
هواسی غایت شدید البرد اولمغله مسكون دكلدر برودتنه تحمل اولنمازوانده اشجار ونبات
بتمز قورد وآیو دلكو كبی اتیجی حیواندن غیری تعیش ایتمز و سمت شمالده بو مقوله حیوانات
قتی چوقدر و بونده بحری جانورلردن بر نوع جانور اولور كه اكا وال روس حن دیرلر اوكوزدن بیوك اغزی
ارسلان اغزینه بكزر درسی توكلی خنزیر توكی كبی ودورت ایاقلی اوست چكه سنده
ایكی بیوك بیاض دیشلری طشره چقمشدر فیل دشی كبی وانكله قیمتده بردر و بو جزیره ده
اوچ فرتوم یعنی بوغاز واردر بری ویغاس بوغازی كه غربدن شرقه صلیب زاویه سی دیمكله
معروف زاویه یه وارنجه ممتد اولور بو بوغازك جنوب طرفی سواحلنه انكلیسدن كوللم
بارت نام قپودان واروب سمیوتا دیمكله معروف بیان ادملری بولوب حكایت ایلدی كه بونلرك
لباسی حیوانات پوستندن وكهنه اورمانلقده ساكن ادملر ثیابنه بكزر لكن بونلر اولقدر
وحشی اولمیوب فی الجمله ادراكدن حصه دار قصیر القامه عریض الوجه صغار العیون

ایقلری اکری وقصه سریع الحرکه یوکرك وقوی اشخاص دیره کبی قالغرلر وزنجیفیروس
دیرلر برنوع حیوان پوستنی کیوب اورتولرو یونلرك عربه لری اولوب بر ویا ایکی زنجیفیروس
قوشارلر برایکی ادمی غایت سرعتله برمرتبه چکوب کتوررکه بودیارلرك اتی قوشمغله اکا یتشه مز
ایکنجی قور بیسر بوغازی درکه مارتن قور بیسر نام قپودان اسمیله تسمیه اولنمشدر مزبور
قپودان میلادك بیك بش یوز تمش یدی تاریخنده اول سمتلردن چین وختا سمتلرینه کچمك
ایچون یول ارارکن مزبور بوغازه واروب انده وافر جزایر کوردی واول جزیره لرك سکانی
بنی ادم ایدی لکن اخلاق بهایم ووحوش مثال برقوم اولوب بالق وسائر جانورلراتنی چیك یرلر
وصید ایتدکلری وحوشك پوستنی کیرلر وبهایم کبی اوت اوتلایوب قونارلر کوچرلر واوبالرینی بالنه
دیرلر برنوع بالق دریسی ایله اورترلر مزبور بالق دریاده اغزندن برکونر بوینیه قاری صوور بیوك
حیوانلردر واول محللرده هوا دائما قره بولوط وشدید البرد اولوب اچقلق میسر دکلدر وبو دیار
قورینه بکزر کوپکلری یوینده رغبه قوشوب یوکلرینی بوز اوزرنده چکدررلر سلاحلری
اوق ویای وصپان طاشی در اول یرلرده شجر تمنرو یونلری سوروب اکین اکمزلر غدالری نه
بترسه انی یرلر واکثر تعیشلری صید ایله درکیك وفرت اوزره اولمغله صید ایدرلر وسائر
بهایمك اسی قاتن ایچرلر بولدقلری تقذ یرده اغزلرینه بوز الوب بلارلر وشدت برددن صولر
طوکوب یرلری متحجر اولمغله اقرصولری یوقدر قارو بوزی اکلبدل استعمال ایدرلر وبو طائفه
شدید وطاشرو وکن وشجیع اولوب وحوش ایله جنك ایدرلر خصوصا صید طیورده
مهارتلری واردر اغاچ قبوغندن یاپلمش برنوع زورق ایدرلرکه انجق بر ادم اوتوروب برکورك
ایله کزروبر النده طوزاق ایله قوش اولارو بونوع زورقك برینی نمونه ایچون انکلیسه کتوردیلر
اوچنجی داویس بوغازی درانکلیسدن جوان داویس نام قپودان اسمیله تسمیه اولندی
قپودان مزبور بیك بشیوز سکسن بش تاریخنده امریقا سواحلنی وغرو وانلاندیا سواحلنی
طولاشوب چینه کتمکه یول ارارکن بو بوغازی بولدی اللی اوچ درجه طولدن حرکت
ایدوب یتمش بش درجه یه دك واردی صحیفه ده رسم اولنان دورت بوغازکه واردر بوسقود
شهرندن یعقوب نام مصنفك سیاحتنامه سندن اخذ اولندی مزبوردن منقولدرکه
انکلیس رهبانلرندن اولوب اوکسونیا شهرندن برمهندس کسه قطبه یقین یرلری کشف
ایلیوب عرض تسعینه کتدی اسطرلابله ارتفاع الوب قطب سمت رأسه کلدیکی یری
قیاس وبو وجهله اثبات ایلدی ومیرقاتور مزبور یعقوبدن روایت ایدرکه بو دورت بوغاز
ایچنده برعظیم کرداب واردر صودورت طرفدن ایچری کردابه برمرتبه جریان ایدرکه انده
کیرن کمیلر شدید روزکار قوتی ایله کیرودونمکه امکان یوقدر مع ذلك اول محللرده یل دکرمنی
دوندرمکه کفایت ایدر روزکار اسمز لکن بوروایت لوقیانوس نام قپودلك روایتنه مخالفدر
وسائر اول محله سفر ایدنلر بو مقوله بوغاز کورمدك دیرلر وفلمنك قومی سکسن بر درجه
عرضه وارنجه اول اطرافی کشف ایدوب جمله دریا کوردیلر اما تحت القطب اولان

عرض

عرض تسعینی جولیوس قالیجر نام مصنف کتابنك اوتوزیدنجی بابنده بویله تحقیق ایدرکه
شمال دکزندن چینه وارنجه سفر ممکن دکلدر دید کلیدرایکی طرفك دلیللری موجبنجه اختلاف
اولنمق اقتضا ایتدی بعضیلر ممکندر وسفر مراد اولندقده دوینه نام نهرك بوغازندن چقلوب
وتاتارولایتنك زاویه شرقیه سنه واریله زاویه انحرافنده شمالی روزکار غرب روزکارینه
تبدیل اولنوب شرق یولینه کیدیله دیدیلر لکن بو کلام اصحابی اول دکزك وسواحلنك
روزکارلری کیفیتن بلمدیلر زیرا انده شرق وغرب روزکاری شولقدر خفیف اسرکه بری برندن
فرق اولنماز وشمال روزکاری برمرتبه شدید درکه انده همان حکم ایدر و پوراز اوزری اولان
یرلرده اون ایه دك ممتد اولان برد شدیدن دریا یوزی طاش دوشنمش قالدرم مثالدر
ودنزك دوکندوسی غایت چوقدر اطول نهار یکرمی دورت ساعت اولدوغی کارلرك
ایام صیفده صباح طومان وپوس در اویله یه کدن صکره ایکی ساعت انجق اچیلوب
کیرو اول حالت عود ایدر اوته سی قطبه وارنجه بو حال اوزره درپس بو سمتلرك یولی اول اجلدن
مسدود وخطرناکدرکاهی بوزلر منحل اولدقده جزیره مثال پارچه لر تصادم ایده رك کیدر
فلمنکدن برقوم بیك بشیوز طقسان دورت تاریخنده اول سمته سفر ایدوب شمال دکزندن
یکی دنیانك سواحل شرقیه سنه کچمك ایچون کیتدیلر لکن بوزدن وکیجه شدت برددن
عظیم زحمت چکدیلر بوسببلردن کولیلم نام قپودان ناصو بوغازندن چین دیارینه سفر ممکن
دکلدر دیدی وبرنی بیهوده سویلدی بلکه بعد الکشف قیاس صحیح ایله بوقلیوب بلدیکه
بودکزك اوته سی محیط شرقی یه متصل اولمیوب قطب اطرافنده سواحل دور ایدر دونوب
کیرو غربه کیدروبکی دنیا سواحلنه چیقار وبونکله استدلال ایتدی که اکر اوته سی
بحره متصل اولسه انده دخی مد وجزر اولوردی لکن یوقدر انجق غدیر مثال دکز قولاغیدر
دیو قطع ایلدی لکن بعضلر بوکا تسلیم ایتمیوب نووازنبلانك طرف شمالنده بو سفرك یولی
بولنمغه عظیم امید واردر چونکه هربار چین سفری ایچون یکی دونمالر تدارك اولنمدن خالی
دکلدر بالاخره نتیجه پذیر اولوردیه خلقی عزیمته ترغیب ایدرلر اما هنوز برطرفه جزم حاصل
اولمامشدر میرقاتور ایدر بزم کمیلریمز طولده سکسن بر درجه یه واروب عظیم بوز پاره لرندن
وکیجه یه قالدقلرندن چقامیوب کچمك ممکن اولمدی کیرو دونوب یتمش التی درجه یه کلدیلر
بیك بشیوز طقسان یدی تاریخنده تشرین ثانینك دوردنجی کوننده شمس غروب ایدوب
کیجه اولدی کانون ثانینك یکرمی دوردنجی کوننده کیرو طلوع ایلدی ایکی ایه قریب کیجه ده
نووازنبلا کنارنه چیقوب اوبا یاپدیلر حزیرانك اون دوردنجی کوننده وارنجه ایچنده اولوب
شدت برددن حرکت ایده مدیلر اون اوچ ای قدر شنلکدن ایریلوب امور معیشتدن دور
ولوازم بشریه دن مهجور ندکلو خطرناك یرلرده کزوب قطب شمالی یتمش التی درجه مرتفع
اولنجه کیتدیلر وطشره چقدقلرنده اطرافنی قار الوب اون ایه قریب زمان قار ایچنده محبوس
طوردیلر اول اثناده عظیم ومهیب یرتجی ایلر ووحشی دریا جانورلری هجوم ایتدکچه بونلر

مدافعه وجنك ایله قورونورلرایدی بالاخره كیلرینی براغوب آوسنی آچق صندال ایله كلوب چقدیلر بونلردن اول اول سمته كسنه وارمش دكل ایدی وبونلرك سفری ضرب مثل اولان ارغنوتا سفرینی اونتدردی اولشه جیا ارغنوته دیمكله بونلر لایق اولدی دیو تمدح ایدرلر

فصل ۹ در ذكر قطب جنوبی

طقوزنجی فصل كرهٔ ارضك قطب جنوبی جمتی ذكرنده دربعض كتب اسلامیه ده بو سمتده اولان قره یه ارض ذهب تسمیه ایدرلر مقدمه صاحبی ایدربو ارضی ماجلانیقا وارض جنوبیهٔ غیر معلومه دیمكله جغرافیا اربابی وصف وتسمیه ایدرلر لكن بونك سواحلندن غیری بوانه دك بریری كشف اولنوب بلنمدی وبونك وسعتی سائر ایكی قسمه قریبدر ماجلانیقا انكیچون دیرلركه یكی دنیا طرفنده اولان كارلرینی ابتدا ماجلانوس قپودان كشف وبیان ایلدی لورونسو ایدربونك كنارلرندن یوز قرق درجه طول واون بش درجه عرض جنوبیده واقع بر بورونده لاافاق اولكه سی كشف اولندی بونك خلقی بیاضدر لكن شولقدر وحشیدركه بیكانه ایله الفت وتجارته مجاللری یوقدر جاوه دن كامی آكیلر واردر لكن انلری بیاشدرمزلر میكائیل لوپس نام قپودان میلادك بیك بشیوز التمش بش سالنده یكی اسپانیاده اولان ناتی ویتانام اسكله دن چیقوب بواولكه یی كشف ایلدی وانده اولان مال والتون پرومالنه غالبدر دیدی پیری رئیس بحریه اولنده بر پورتقال كیسی مخالف روزكار ایله بحر چینك جنوبنه كیدوب یكرمی بش كونده بر كناره واردی وبحیه عریان آدم كوروب بونلر سلاح استعمال ایدراوقلر اتارلردی اوقلری قمشدن وپیكانی بالق كموكندن ایدی صور عجیبه وهیئت غریبه ده كیمی بو ینوزلی وكیمی یمتن قوش كبی اوتر وبعضیسی التنده بر كوزلی وكیمی فیل كوشلو وبعضیسنك باشی كوكسنده كلب كبی قویروغی واردیو حكایت ایتدوكنی نقل ایدرلر لكن وقوعنده نظر واردر فی الحقیقه دریانی ایق التنه الوب اكثر مواضع دنیایی كزنلر بویوك جزیره نك كیفیت حالنی بله میوب مسكونه میدر دكلیدر هنوز تحقیق ایتمدیلر وسواحلنده بحره دوكلور بر نهر تصور اولنمیوب یبوست زمین بونك عدم عمارتنه علت اولمق بعید دكلدر لكن بردی شدید اولوب بری طرفدن زیاده انده شتا وسرما اولدوغی بعض مرتبه تحریر ایدرلر مغلیان بوغازنده بو خصوصه تنبیه اولنشدر وصورتی بودر

فصل ۱۰ در ذكر نسبت ممالك وجهات بمثلثات بروج وسیارات

حكماء اسلام عالم كون وفساده جاری اولان احوال وآثار فی الحقیقه اثر فاعل مختار اولدوغنی اثبات ایدوب دیدیلركه اجرام اثیریه واوضاع فلكیه عالم عناصرده بامر الله تأثیر ایدرمؤثر حقیقی انجق جناب باری وانلر سبیدر وموالید وعناصرك خصوصا كره خاكك نجوم وافلاكه ارتباط وانتسابی واردر اقالیم سبعه ترتیبی اوزره سیاراته منسوب اولدوغندن غیری ممالك وبلداندن هربری ایله اون ایكی برج ارا سنده علاقه وارتباط ثابتدر وبو علاقه بلادك مثلثات بروجه نسبتی درومثلثات بروج اولدركه سكزنجی فلك منطقه سی كه دائرة البروج در اون ایكی قسم قلنوب هربرینه بربرج دینلمشدر نتكه سابقا مقدمه ده بیان اولندی مثلثات

اخذنده

اخذنده توالی بروجدن هر اوج برجك دوردنجیسی اعتبار اولنور مثلا حمل اسد قوس ثور سنبله جدی جوزا میزان دلو سرطان عقرب حوت بونلردن متساوی الاضلاع دورت مثلث حاصل اولور مثلث اول بروج مذكره وناری وشمالی درجهاتدن شمال ایله دبور مابینی بوكا منسوبدر بروج مذكورهٔ بیوت شمس ومشتری ومریخ اولمغله بو مثلثه مدبری كوندز شمس وكیجه مشتریدر مثلث ثانی بروج مؤنثه وترابی وجنوبی در جنوب ایله صبا اراسی بوكا منسوبدر مثلث ثالث بروج مذكره وهوائی در بیت زحل وعطارد اولمغله مدبری كوندز زحل كیجه عطارددر شمال ایله صبا اراسی بوكا منسوب اولور مثلث رابع بروج مؤنثه ومائی وبیت زهره وقمردر جنوب ایله دبور مابینی بوكا منسوب اولور مدبری كوندز زهره وكیجه قمردر كذلك ربع مسكونی دخی مثلثات بروجه مشاكل دورت قسم اعتبار ایدوب هربرینی برینه منسوب قلدیلر قسم اول اوروپا غرب وشمال مابینی اولمغله مثلث اوله منسوبدر وبونده ساكن اولان طوائف وامم مثلث اولده اولان ریاست سببی ایله اكثر امرده جری وسركشلردر غالبا استعمال سلاح وسیاسته مائل وتعب ومشقته متحمل نظیف وظریف اولورلر چون كیجه ومریخ تدبیرده مشتركدر ومثلثك اجزاء متقدمه سی مذكر واجزاء متأخره سی مؤنثدر بوقوم اكثریا عورتلری امرنده تغافل اوزره اولوب غیوردكلردر وذكورده نسواندن ارتق رغبت ایدرلر خصوصا انكلیز وجرمانیا یعنی نمچه برج حمل ومریخه مشاكلدر اول اجلدن سكانی وحشی ومتهور اولوب اخلاقی سباع اخلاقنه بكزر وبلاد ایتالیا یعنی روما اولكه لری وبلاد غالیا یعنی فرانسا ولایتلروی بجلیا اطه سی اسد برجنه وشمسه منسوبدر اول اجلدن اكثر سكانی اصحاب سیاست واهل ریاست اولمق اوزره در وبلاد اسپانیا وپورتقال قوس ایله مشتری یه منسوبدر اول اجلدن اكثر سكانی صافدل نظیف وخلوق اولور بونلردن صكره وسط مسكونه قریب اولان بلاد ماقادونیا یعنی روم ایلی وبلاد تراسیا یعنی استانبول اطرافی وكرید وقبرس وآسیای صغری سواحلی یعنی اناطولی وقره دكز واق دكز نهایتلری اراسی كرچه مثلث اول بلادی حدودنده داخلدر لكن مثلث ثانی یه مشاكل طوتلوب بونلر تدبیرنده زهره وعطارد مشترك اولمغله سكانی اكثر صورت وسیرنده معتدل وبری برینه قریب صحیح المزاج اصحاب سیاست واهل ریاست شدت وحریته مائل اولورلر صاحب مثلثه مریخ ومشتری اولمغله تعلم علم ایدرلر جهاد وموسیقی یی سورلر ونظیف اولورلر مدبری زهره اولمغله غریب دوستلردر خاصه ماقادونیا وقسطنطنیه جدی ایله زحله مشاكلدر اول اجلدن كبار ملك وریاست اصحابی اولور قسم ثانی اسیادر بونك بلادی مثلث ثانی یه نسبت اولنور چون بو مثلثه نك مدبری كوندز زهره وزحلدر سكانی بو ایكی كوكبه عظیم اعتبار ایدرلر زهره یه مشاكله مقتضاسنجه بونلرده رقص وحركت وجماع نسوله حرص عظیم وعدم ستر ووقاحت وذكورده عدم رغبت ولباس وبساطلرنده نقش وزینته میل ومحبت وبدنلری تدبیرنده رفاهیت واكثر احواللده نسوله مشابهت اوزره اولوب مزاج وطبیعتلرنده غلبهٔ حرارت

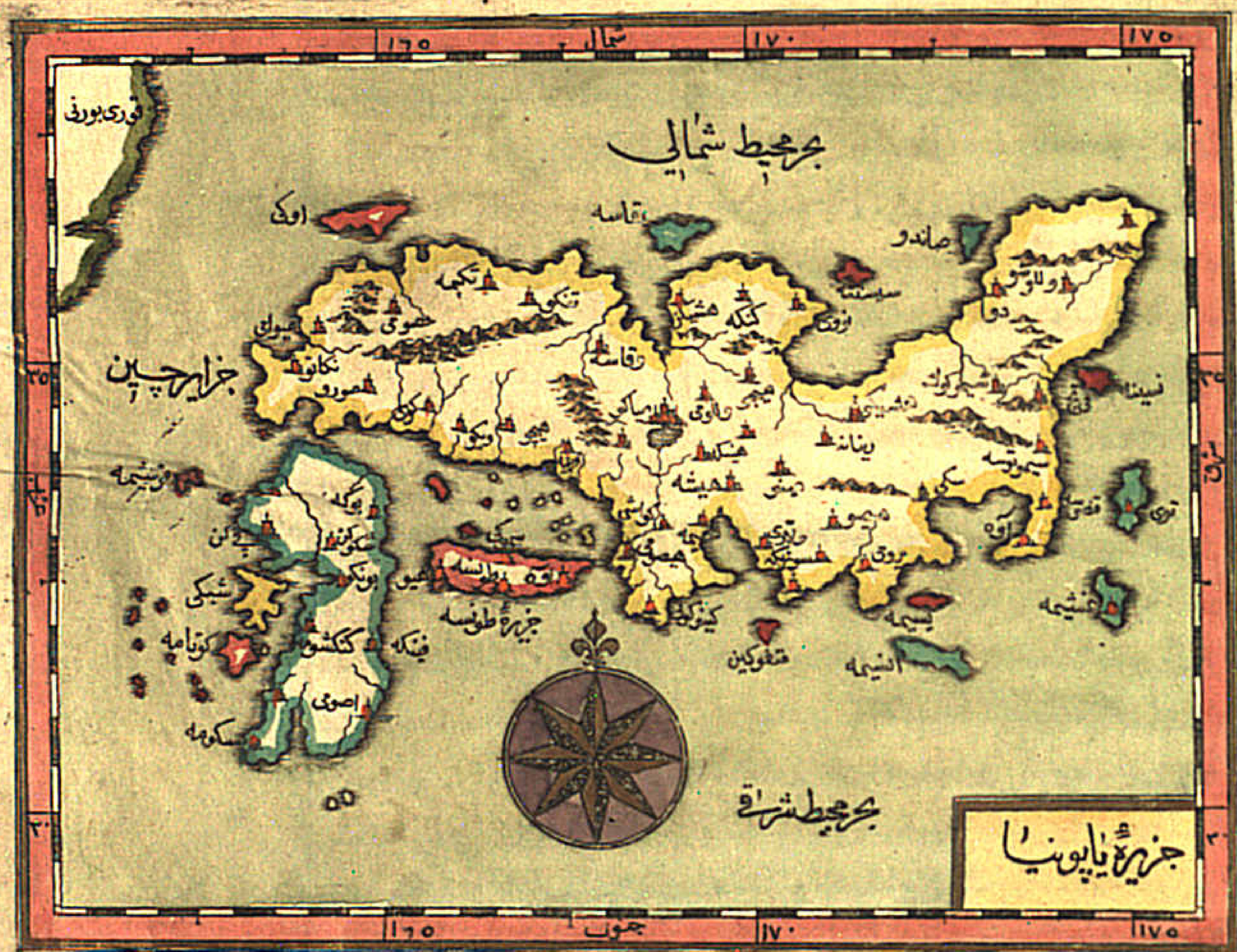
مقرردر لكن زحل تدبيرده مشترك اولمق اقتضا ايدركه نفسلرى مؤثر وقوى حر بلرى
شديد علوهمم اصحابى اوله لر بو اقليمك مثلثه مشاكلهٔ كليه سى حكمى بودر لكن اجزاسنك
دخى على الانفراد نسبتلرى حكمى بو وجه اوزره دركه بلاد عجم ثور و زهره يه منسوب
اولدغيچون خلقى اكثر منقش لباس كيرحتى قيصلرى بله ساده دكلدر بابل وجزيره
يعنى فرات ايله دجله اراسى وبغدادا اولكه سى سنبله وعطارده منسوب اولمغله خلقنك
اصحاب رصد واهل علم چوقدر هند وسند جدى وزحله مشاكل اولمغله اكثر خلقى بد اخلاق
وكريه المنظر وسنخ آلود كنود وعنود اولورلر ووسط مسكون اولان بلاد ايدوميا يعنى قدس
سواحلى وبلاد سوريا يعنى شام مملكتى وجزيرة العرب حجاز ويمن مثلث اوله مشاكلدر
بونلرك مدبرى مشترى ومريخ وعطارد اولمغله سكانى اكثر ارباب تغلب واهل تجارت اولورلر
مكر وخدعه و جبن وامورده تهاون انلرك شانندندر وعربستانك معمور يرلرى قوس ايله
مشترى يه منسوب اولمغله اول ديارلر اكثر خصب ورخا اوزره در قسم ثالث سقمونيا
تسميه اولنان شرق وشمال طرفيدر بو قسم مثلث ثالثه نسبت اولنور اكثر بلاد تركستان
وكرجستان وديلم وماوراءنهر وختا وختن بو حصه يه دوشر بونك مدبرى زحل ومشترى
اولمغله اكثر خلقى حكيم مشرب واهل عفت وطهارة اولوب خاصة بلاد آذربيجان جوزا
وعطارده منسوب اولمغله خلقى اكثر حركت وشرت وخباثت اوزره در ماوراءنهر سمتلرى دلو
وزحله منسوب اولمغله اكثر خلقى وحشى وغدار اولور سايرى دخى ايله كبيدر قسم رابع افريقادر
بونك غرب وجنوب جانبى اولان ليبيا واراضىٔ مصريه اولان اتيوپيا ومغرب ديدكلرى
موريتانيا مثلث رابعه منسوبدر چون بو مثلثك تدبيرنده كيجه مريخ و زهره مشتركدر
خلقنك ملوكى امورينه عورتلرى مداخله دن خالى دكلدر رجال ونسا اكثر اموردە اختلاط
اوزره اولوب بر عورتى بر قاچ كمسنه تزوج ايدر ولرى زى نساده مزين كزرلر اكثرى كاهن اولود
خاصة بحر روم سواحلى افريقيا سرطان وقمره منسوب اولمغله اكثر اهلى اصحاب تجارتدر رودتارلرى
خصب ورخا اوزره در ومغرب اقصى سمتلرى عقرب ومريخه منسوب اولمغله خلقنك
خلقلرى سباع اخلاقنه بكزر وحشيلردر اكثريا مشاجره وخصومتدن خالى اولمزلر ويرى
يرلرينى قتلدن تحاشى اتمزلر صعيد وحبش ممالكى تدبيرنده زحل ومشترى وعطارد مشترك
اولمغله اول ديار خلقى آيين مختلفه اوزره اولوب موتالرينى تعظيم ايدرلر وخارجدن كلن حكامه
متابعت ايدوب جماعه منهمك اولورلر و بينلر نفوس ضعيفه اصحابى جبان وذليل قومدر بلاد
اسكندريه ومصر جوزا وعطارده منسوب اولمغله اكثر خلقى فهم وادراك اصحابى اولوب
اسرار مكتومه استخراجنه وتعلم علومه ميل ايدرلر حبش ديارلرى وسطى دلو وزحله منسوب
اولمغله خلقى اكل لحم وسمكه مائلدر عيش وعشرتلرى بهايم مثال اولور بو محله كلنجه
مقالات اربعه ده بطليموس كلامنك خلاصه سيدر بو وجه منسوب اولان بلاد مفرداتى
دخى كتاب مزبوردن وبعض معتبرات كتب نجومدن نقل وانتخاب اولندى حمل بلادى

فارس

فارس آذربيجان فلسطين وقره دكزكارنده اولان شهرلر وسمرقند وجرجان وكابل وانطاكيه
وطوس وانكليز اطه سى وغاليا وجرمانيا واسوچ ولايتلرى در ثور بلادى قبرس
وبحر روم ده اولان جزاير صغار وكردستان وكرجستان وهمدان وحلوان وديار بكر
وغزه وقيساريه وطرسوس ومسينه اطه سى وروس وله ولايتلرى در جوزا بلادى
مصر وطرابلس غرب وبرقه وحمص وحران وكيلان ومازندران وقزوين
وكرمان وتستر ومرو وسردينيا وفلاندرا وقرطبه وارمينيهٔ كبرى ولايتلرى در
سرطان بلادى افريقا وفس وجزاير وتونس وقدس وچين وتركستان
وغرناطه وقسطنطنيه ووندك وجنوه ولايتلرى در اسد بلادى شام وملطيه
ورها ونصيبين وسند ودمورقپو وپوليا وروما وقسطنطنيهٔ غرب وپراغا
ولايتلرى در سنبله بلادى موصل وجزيره وفرات صويى ايله اق دكز اراسنده
اناطولى ولايتى وبغداد اطرافى بابل ودار ملك حبش وصنعا وسوس اقصى
وطنجه وجزيرة الخضرا وكريت ولايتلرى در ميزان بلادى مكه ومدينه وبلخ
وبعلبك ولايتلريدر عقرب بلادى حجاز وقيروان وبصره ونهروان وتبريز
وحلب ورى وزنكستان وجزاير غرب وطربزون وفاس واماسيه در قوس
بلادى اسپانيا واصفهان وقهستان وصور ورقه وسنجار وبغداد وبوسنه
وبودين وموره ولايتلرى در جدى بلادى حبش وهند وسند وقومس
وغور وكابل وعمان واهواز ومكران وماقادونيا وبلغار ومسقو ولايتلريدر
دلو بلادى چركس وروس وزنكبار وكردستان وحبش اورته لرى وفرغانه
ورأس العين وسلطانيه وغزنين وتاتار ونوغاى وباديهٔ عرب ولايتلرى در حوت
بلادى طبرستان وسمنان وپورتقال ويمن وصعيد ومصر واسكندريه اطرافى
وجزيره لريدر فصل ١١ در بيان سكان جهان باعتبار اديان فصل مزبور كتاب
اطلس ترجمه سى اولان لوامع النورك يوز اللى التنجى فصلى در مناسبتله بو محله يازلدى
نهايت ميرقاتور اطلس ده كندى دياتنى مقتضاسنجه طرح وتقسيم اتمشدر بز بو كتابده
مقتضاى اسلام اوزره تحرير اتدك مزبور ديمشدر دنيانك قره ودريا سفرلرندن بزه
معلوم اولدى كه نوع بشردن هر صنف كندى زعمنجه بر معبوده عبادت ايدر و هيچ بر بيابانى
و وحشى قوم يوقدر كه انك بر معبودى اولميه سلفده يازيلنلر طور سون بز سيا حتمزده
نره يه وارد ق ايسه خلقنى بر ردورلو معبوده طپار كوردك سلفده قدماء اجپسيان
يعنى مصر قومى اوكوزه واته وبلانه وتمساحه واكجه يه وكوبكه وقورده وكدى يه
و بوق بيجكنه طاپوب بوكا بكزر رجا نورلرى معبود يرينه قورلردى قدماء سوريان
يعنى شام اهاليسى بر بالغه عبادت ايدرلردى اول بالق كتب قدسيه ده داغون اسميله
مذكوردر صور وصيدا خلقى بعل نام پوته طاپدیلر دمياط اهاليسى صوغان وصرمسغى

معبود اتخاذ ایدیلر فرس قومی کونشه وآتشه عبادت ایدوب یونانیلر ورومانیلر بو بابده
جنوب وادیلرینک قنغی سمتنه سالك اولدیلر جنس بشره نافع ومصدر خیر وشر ملاحظه
ایتدکلرینی صنایع وطبایع آثارندن کوردکلرینی فی الحال معبود ایدینورلردی بوندن صکره معبود
جنسندن بری عباد تمزده مبادا ترك واهمال اولنمش اوله دیو اهتماما عموم اوزره جمله مجهول
معبودلره برمعبد بنا ایدوب قپوسی اوزرینه بو معبد آسیا واوروپا وافریقالك معبودلری نیتنه
وسائر نامعلوم برلرك مجهول معبودلری نیتنه یاپلدی دیو یازوب انده دخی عبادت ایدیلر لکن بو جمله
باطلدر ونکری براولدوغی کبی عبادتنك دخی طریقی بردر وبو طریق عقلله بلنمز تکرینك اراده
کون اولور ز براکندی ذاتی ونه کیفیتله عبادت اولناجغنی کندی بیلوب پیغمبرلر واسطه سیله
تعلیم ایدر اول طریق ایله عبادت ایدن معبود حقه عبادت اتمش اولور پس احتمالات
عقلیه ایله جنس بشر عابدلری تقسیمنده دینلورکه معبود یا حقیقی یاغیر حقیقی اوله معبود غیر
حقیقی ماسوی الله در معبود حقیقی دخی یا شرعله عبادت اولنه یا عقلله عبادت اولنه پس
اقسام اوچه منحصر اولدی بو اوچ قسمك اولی معبود بالحقه شرعله عبادت ایدنلردر انلر
مسکننه شکل هلالی ورأس علم ایله علامت وضع اولندی عقلله عبادت ایدنلر نصارادر انلرك
مسکننه شکل صلیب ایله اشارت قلندی معبود غیر حقیقی یه طپان عبدهٔ اصنام وکواکب
وعبدهٔ ارواحدر انلرك مکانلرینه اوق دمرنی شکلی علامت وضع اولندی بو علامتلردن سکان
ارضك ادیانی حسبی ایله مکانلری بلنمش اولور بو دخی امور کلیهٔ فندن اولمغله سائر فصول
اوزرینه تقدیم اولندی بوندن صکره باقی جزئیاتی شرحه شروع اولنور تنبیه معلوم اوله که
اطلس وغیری کتب جغرافیا اصحابی اکثر اوروپادیارندن اولمغله کتابلرنده کلیاتدن صکره اوروپا
اقسامنی بیانه باشلیوب اول بابده کمال تفصیل وآسیا وافریقایی کتاب آخرنده اجمال وتقلیل
ایدوب کویا که همان کندی دیارلری احوالنی تحریر التزام ایلیوب باقیسنی ترك ایتمشلر نفسنده
اول دیارلر مسافهٔ بعیده اولمغله تفصیل احوالنه واقف اولامیوب یازدقلری دخی خبط
وخللدن خالی اولمامشدر اوراهام اورتولیو اقسام کلیه دن صکره اماریقا تفصیلنی
اجمالندن فصل ایتمیوب اولا انك اقسامی شرحنی اوروپا اقسامندن مقدم کتوردی
اماریقا بیانی تمامندن صکره اوروپایی بعده آسیا وافریقایی یازوب ثلث اخیر کتابی قدیم
جغرافیالر رسمنه مخصوص قلدی وانلردن چوق فواید درج ایلدی میرقاتور اطلسنده رسوم
کلیه دن صکره اوروپا تفصیلنه باشلیوب افریقیا وآسیا بیانندن صکره برقاچ صحیفه ده
آماریقایی تفصیل وشرح ایلیوب قدیم جغرافیار سملرندن یدی رسم نقل ایله کتابی تمام اتدی
ترجمه سنده لوامع النوری بزانك ترتیبی اوزره یازدق لکن بو کتابده انلره تقلید ترك اولنوب
ترتیبده طرز آخر اختیاری رواکورلدی اولا آسیا شرقیسندن باشلنوب بعده افریقیا
واوروپا وآماریقا صحیفه لری بو ترتیب اوزره تفصیل اولنمق تصمیم اولنوب آسیا ممالکی رسملرینه
کتب مشارقه دن چوق فواید یازلدی پس بو کتابده ممالك روی زمین بیانی فلك اعظم
حرکتنه

حرکتنه تابع اولوب حرکت کل حرکت اولی یه تبعیتله نقل وحرکت ایدرك ابتداء جزایر
شرقیه دن انتهاء سواحل غربیهٔ اماریقایه منتهی اولور ان شاء الله تعالی کمال کرم الهی دن
متوقعدرکه بو طریقده توفیقی رفیق ایلیوب اتمامنه ایرشدره فصل ١٢ در جزیرهٔ یاپونیا
جزیرهٔ مزبوره چین دریاسنده ابتداء جزایر شرقیه در اسمنده هاپون وچاپون ویاپان ویاپن
لفظلری استعمال اولنور سلفده آکاخریسه درلردی میرقاتور آکا التونلی اوروپا معناسنه
اوروپا خرسونتو اسمنی اطلاق ایدر بو جزیره بحر شرقی ده حد غربیسی یوز التمش اوچ
درجه طولدن بحر چین وحد شرقیسی یوز یتمش التی درجه طولده براق دریا معناسنه نادر
ورمیلو کارلری وحد جنوبیسی اوتوز بر درجه عرضده سیام اوقیانوسی وحد شمالیسی اوتوز یدی
درجه عرضده لونزا کورول وآنیا اولکه سی کارلری اولوب کندیسی شرقدن غربه جرمانیا
میلی ایله یوز اللی میل ممتد والتمش میل قدر عریض برجزیرهٔ کبیره اولوب لورنسو بونك
طولنی بیك التیوز میل عرضی طولنك ثلثی قدردر دیو تحریر ایلدی طرف غربیسنه ملاصق
شکلنده بو حدود ایچره جنوبدن شماله ممتد طولانی اقسین نام جزیره دخی واردر بو جزیره نك
طولی التمش میل وعرضی اوتوز میل اولوب ایکیسی اورته سنده طولی اوتوز میل وعرضی بش
میل اقسیقوقم نام برجزیره دخی واقع اولمشدر بو اوچ اطه دن غیری اطرافنده اون بش
قدر وسط جزیره که کیمی معمور کیمی خرابه درانلردن بعض بو جزیره لردر جزیرهٔ فراندو وسط
برجزیره در باش شهری بو اسمله تسمیه اولنور جزیرهٔ یاقاسوما جزیرهٔ آس یاس جزیرهٔ سیزی
جزیرهٔ آیرا جزیرهٔ تکودی جزیرهٔ یانوس سوما جزیرهٔ قانسونغا جزیرهٔ قانفا جزیرهٔ
ضوتو بعض راهبلر نقل ایدر بو جزیره ده کوپکه بکزر برجانور واردر سنلوی برحده وارد قده
میل طبیعی ایله دریایه آتلوب قلج بالغی کبی بر بالق اولورلر جزیرهٔ هیوحز جزیرهٔ میاجیما جزیرهٔ
لوزاجا بانك شمالنده درخلقی مالاقایه کلورلر بونلرك مجموعی چین کارلرندن اوچیوز میل قدر
بعیددر پس بو یاپون اطه سی توابعی ایله التمش دورت حکومته تقسیم اولنورکیمی سلطنتدر
باش مملکتی میاقو درایکنجی اطه طقوز حکومتدر معتبرلری ووسوکن وفنایون که بو جن سلطنتنه
تابعدر اوچنجی اطه نك دورت حکومتی واردر احوال سلطنت بو جزیره سلطنتی اوچ کیمسه یه
موقوف اولوب انلر دار الملك جزیره اولان میاقو نام شهرده اوتورورلر تدبیر امور جمهور جمله
انلرك النده در انلرك بیوکنه زازو دیرلر پاپا کبی احوال دینیه مسلطدر عزل ونصب
ایدروکندینك براهل ودانا خلیفه سی واردر بو زازونك آیینی بودرکه طپراقدن یاپلمش
اوانی استعمال ایدر هرآیده هلالدن بدردك اورج طوترار اورجی عظیم پرهیزدر اول زمانده
اقلر کیر وعورتنه وارمز بونك عورتی برو حسیب نسیب اولمق کرکدر بدردن صکره
افطار ایدوب قرمزیلر کیوب عیش وعشرت ایدرشکار دخی کیدر چپلاق ایاغی ایله ترابه
طوقنمق بوکاجرم عظیمدر بوندن اوتری معزول ایدرلر بونك خاصی یوق توابع وخرجی
چوقدر لکن جاپان بکلری انك جمله لوازمنی وسعت اوزره کورورلر کیچه کندی وجودی

محافظه سنى بر مخصوص صنمه اصمرلمنجه يا تمز اول اجلدن بونك هر سنه كون باشنه بر صنمى واردر دوراير ايكنجيسنه و واوديرلر خالقك مناصب ومراتبى پايه لرينى كورر عزل ونصب بوكا مفوضدر جاپان خلقى قدر دنياده بر پايه يه اعتبار ايدر قوم يوقدر رئيس مزبور هر كسك پايه سنى استحقاقنه كوره تعيين ايدوب بر علامت ويرر انى مهرلرينه استعمال ايدرلر جمله اطه بكلرينك ايلچيلرى بونك يانندا اوتوروب التفاتنه مظهر اولمق ايچون وافر هديه لر كتوررلر بو هديه لردن آكا مال فراوان حاصل اولور لكن خاص وظيفه سى آزدر وبو اولدكدن صكره برينه اوغلى ياخود بر آخر قريبى كچر بو منصب موروثدر اوچنجيسنه كوهاتاماديرلر سفر وحضر وجنك وصلح تدبيرينه موكلدر جمله جاپان بكلرى بوكا اطاعت ايدرلر بكلر اون دورت مستقل ومكلف بيوك سكه صاحبى بكلردر بونلره تابع بعض خرده بكلر وحاكملر دخى واردر برى اطاعتدن خروج ايتسه سايرلرى جمع اولوب حقندن كلورلر بو اون دوردك دخى اوجى باش وغوغ بكلرى در سلطنت تدبيرى مدبردن خالى اولدقده بونلر امور جمهورى كوررلر بو كوهاقامانك طغره سى واحتشامى بر مرتبه دركه اوروپا قراللرينه بكزر رايچ اوغلانلرى اكثر بكزاده در وسراينده كندى خدمتنه معين بر كروه عسكر متعين در سابقا بر كوهاقاما تنصر ايدوب ساير بكلر انى اولدردبلر ويرينه كچن نصارايى قتل ايلدى ساير خلق بش مرتبه يه منقسمدر اولى مرتبۀ حكامدركه بكلريكى وبك مقامنده انلرك باشنه مطلق تونوس واشاغيلرينه فلان تونس ديرلر ايكنجى مرتبۀ اصحاب امور دينيه در بونلر باشلرينى وصقاللرينى جمله تراش ايدوب رهبانيت اوزره كچنيرلر تزوج اتمزلر ومالنه بكارى كبى جنك ايله رهبانيتى جمع ايدرلر وبونلرك جمله سنه بونزى ديرلر وافر مختلف مذهبلر ومكلف اقادميالرى واردر بونلر اكثر قيانوماشهرنده ريتسلوى ايله ساكن اولوب تعليم وتعلم ايدرلر اكثرى برهمن رأيى اوزرينه در ومعبدلرنده اولان تصويرلر دخى برهمن تصويرلرينه مشابهدر باش مدرسه لرى باندو نام شهرده در جاپان خلقى اكثر تحصيل ايچون انده جمع اولوب تدريجله بونزيلر درجه سنه واررلر وبو مرتبه ارالرنده غايت مرغوب ومعتبر در وبونلرك عظيم اوقافى اولمغله مالدارلردر بونلر حقنده نقل ايدرلر كه بعض بونزيلر اولدكده بر روزكار چقوب جنازه سنى هوايه كتوروب كيدر كورنمز اولور ظاهرا بو دخى آكاذيبدندر لكن شيخ شفا آخرنده ديدبكى كبى سن اشتديكك خوارق فسحۀ امكانده ترك ايله ضرر كورمزسن اوچنجى مرتبه شهرك اعيانى واكابرى مرتبه سيدر بونلرك ايكى مرتبه سى واردر برى عسابدلر برى اعيان بلاد ايكيسى دخى مرتبه لرنده اولنجه برقراردر نقدر فقير اولورسه پايه سندن انمز ونقدر غنى اولورسه يوقارى پايه يه واصل اولمز اكابرى حرب زماننده جنك امورينه امداد ايدرلر دوردنجى مرتبه تجار واهل صنايع مرتبه سيدر بشنجى مرتبه رنجبار ياوا كنجيلر مرتبه سيدر بو مراتب اصحابنى محافظه ده عظيم اهتمام ايدرلر احوال سياست بو ديارده مجرمى نفى وياقتل ايدرلر نفيدن خفيف

جزایوقدر سارق عربه ایله کزدروب تشهیر اتدکدن صکره خارج شهرده صلب ایدرلر
سائر مجرمك خبری یوق غالب ایکن یوینی او ررلر وقاتل کندی الیله اولدردرلر
دعوالری اوزاتمیوب تیز فصل ایدرلر و بونلر تاتار عادتی اوزره باش شهرلرطشره سنده
محافظه عسکرین اسکان ایدوب شهر ایچنه قومزلر احوال دیانت بونلر اکثر
عبده ٔ اصنامدر امور اخرویه ده فوتوقی نام بونلره تضرع ایدرلر صحت واولاد وارزاق
طلبی امورنده قامیس نام خرده صنملره مراجعت ایدرلر وجمله صنملرینك باشی ایکی
بیوك پوتدر برینه آمید اوبرینه زاقادیرلر بونزیلرك لاف وکذافی بودرکه مزبور
زاقابرکیمسه ایدی طوغدوغی زمان وآفریلانلر هواده او چوب ایاغنه کلدیلر سجده
اتدیلر بیودکده بونلره برکتاب وبردی که ایچنده نیجه وصایا یازلمش ایدی آمید دخی
ارالرنده صاحب شرع اولمق زعم ایدرلر وخلق بونلره اعتقادده بر مرتبه افراط اوزره درکه
جنته کیتمك ایچون بونلر یولینه کندیلرینی اولدوررلر کاه دریایه اتارلر کاه برقیادن
اوچارلر مغاره یه کیروب اچلقدن اولنجه چقمزلر احوال علم ومعرفت بودیار
خلقنده قوابل وازکیا واردر جمله صنایع ادبیه وحرفیه بونلرده موجوددر نیجه یرلرده
مدرسه لر و بانواوم شهرنده بر مشهور اقادمیا واردرکه اناده طلبه نك باشی معلمی که
بونزیلردندر عظیم دارت وشاناله اوتوروب مناصب علمیه توجیه ایدروبونقوم نام
شهرده جزویتا دیدکلری معروف رهبانلرك بر اقادمیاسی واردر اما بوجزیره اهالیسی
پورتقال دیلنی اوکرنورلر اوروپادن وارنلر دخی جزیره خلقنك لسانینی تعلم
ایدرلر بونلرك لساننده غایت اختلاف واردر جمله نك دیلی بر لکن لغات والفاظ
وحروفی مغایردر برمعناده نیجه الفاظ استعمال ایدرلر اکابر وفقیر واوعورت وصبیان
لغتلری واستعماللری مخصوص وممتازدر کتابتده دخی نظم ونثر وکتاب ومکتوب
قلملری وحروفی باشقه مخصوصدر و برنوع لغت وقلم واردرکه برحرف برجمله یه دلالت
ایدر وبالجمله بوجزیره لغتنی بیلنلر سائر السنه دن ترجیح ایدرلر لکن تعلمی کوچدر
عظیم مشقتله زمان مدیدده تحصیل اولنور وبونلر حروفی یوقارودن اشاغی یازوب یمین
ویسار سطرلرینه تعجب ایدرلر فرنکی کتابلری باعصارلر کندی کتابلرنده دخی باصمه استعمال ایدرلر
لکن بونلر نجق چین وهند خلقی کورمکله دنیایی چاپن وچین وهنده تقسیم ایدوب اندن
غیری ولایت یوق صاندیلر و بونلر اسکی مصرلیلر کبی رموز حروفی استعمال ایدرلر
بوحروف لفظه دلالت اتمز نجق معنایه دلالت ایدر بش بیك قدر حرف دریاپان وچین علماسی
ارا سنده معهوددر عامه فهم اتمزلر زیرا ضبطی مشکلدر انلر ایچون حروف تهجی واردر وهیچ
برقوم حرفنه بکزمز احوال صنعت وتجارت بونلرك هر صنعتده مهارتلری عجایبدندر پورتقال
طائفه سنك تجارتله اطه یه عظیم سفری تردی واردر و افرانجو وآخردی قیمت جواهر والتون
متاعلرینی تبدیل ایله وافر مال تحصیل ایدرلر احوال حرب وشجاعت بوجزیره خلقی اکثر

شجیع وجنکه مائل اولوب انواع سلاح استعمال ایدرلر اول اجلدن ارالرنده دراز قد وجسیم
اولمق عظیم معتبر در عسکریسی اکثر بو نوعدن اولوب التمش یاشنه وارنجه جنك بعده تقاعد
ایدرلر و بونلر صقاللرینی بر زقرقوب تراش اتمزلر باقی اخلاق وعادات بو جزیره خلقنك
بیوکلری واکابرلری اکسه لرنده بر زیرچم قوراواسطی باشنك یاریسنی یولارواوغلانجقلر باشنك
اوکنی یولار و جمله سی یاننده بری برینك پرچمنه ال ایله طوقنمق عظیم عیب وعار در جمله سی
قیللرینی جنبستره ایله یولارلر و بونلر اق ومشکل وجمیل اولور دوشك کبی قبسا و پاك
حصیرلر ایله اولرینی دوشیوب انك او زرنده اوتورورلر ویاترلر باشلری التنی طاش ویا
اودون ایله قباردرلر و بونلر اچلغه وصوسزلغه واسی یه واو یقوسزلغه عظیم صبر وتحمل
ایدرلر طوغان اوغلانجقلری شدت بر دده بیله ارماقلره صوقوب ییقارلر ممه دن
کسدکدن صکره انالرندن ایروب صعب یرلرده مشقتله بیودرلر وشکارده الشدررلر لکن
فقردن زیاده منفور وکریه نسنه کورمزلر اول اجلدن اکثر قولری اوغللری فقیر اولوب
اکابر خدمتنه وارمسن دیو قتل ایدرلر عورتلر ایکدن قماشلر کیرو باشدن ایاغه دك
اورتونور پاپوجلری بغدای صاپندن مصنع اورلمش در ازلری عظیم طقره ایله ملبس
ومسلح کزرلر و بونلر چین خلقی کبی نظافت وطهارت ایله عظیم مقیدلردر قاز تاوق
وسائر انسی حیوانلری بله اولرنده تلوث ایدردیو قومزلر جمله صحراده کزدررلر
وطعاملرنده دیز اوزن اوتوروب ایکی چتال چبوق ایله الوب یرلر اللرینی بولاشدرمزلر
و بساطلری کرلنمك ایچون پاپوجلرینی طشره ده چقاروب زیاده اهتمام ایدرلردریا
کنارلرنده وشهرلرده الحق حاللو اولانلر سبزوات و پرنج وبالق ایله یکنورلر اکابری اکثر
شکارانی یرلر بالغه دخی مایللردر مکلف ضیافتلر ایدرلر هر بردرلو طعامده سفره یی بوزوب
وکشدررلر وهر کسك اوکنه بر اردج ویا صنوبر اغاجندن یاپلمش طباق قویوب هرطعامده
انی دخی تبدیل ایدرلر وطعاملری اوزرینه التون براده سی صاچرلر وطباقلر اوزرینه
طعامی یغوب یربرزینت ایچون سرو بوداقلری دیکرلر وبشمش قوشلرك برونلرینی وایاقلرینی
التون ورق یاپشدرمغله تزیین ایدوب غایت ذی قیمت طباقلره قورلر و بونلر اوزوم تربیه سنی
وشراب استخراجنی بلمیوب پرنجدن بوزه کبی بر نوع عرق وشراب استعمال ایدوب بری بری
عشقنه ایچوب اوضاع غریبه کوستررلر ومسافره رعایت ایدرلر و بونلر برجنس اسی شربتله
غایت مشغوللردر اول شربت انلرك صحتیدن زمان مدید حفظ ایدر بوندن غیری شراب
بلمزلر صوینی قیناتوب ایچنه قیا یاخود خیام دیرلر بر نوع اوتك غبارینی قورلر وکبار رعایت کندی
اللری ایله بشرررلر واول مصاحبت ایچون هر اوده بر کوچك اوطه واردر برمسافر کلسه البته
اکا فنجان ایله ویررلر اول اجلدن مکلف آلات واسباب ابریقلر وفنجانلر وتبسیلر
اتمشلردر جمله سی حاللو حالنجه بو شربتله آلتی ایله افتخار ایدرلر و بونلرك فقراسی ساده یاغ یرینه
قدرغه بالغی یاغنی استعمال ایدوب موم یرینه چره و بعض یولرده صمان صاپی یقارلر

احوال بلاد بو جزیره نك بیوك مکلف شهرلری ومنتظم شهرلری واردر اکثر وسطنه واقع
اولمشدر دار ملکی میاقو نام شهردر بر کولك کنار شمالی سنده اوتوز درجه عرض و یوز التمش
طقوز درجه طولده واقع اولمشدر سلفده چوره سی یکرمی بر میل غایت بیوك شهر ایدی
اهالی بلاد فتنه لرندن وجنکلرندن اکثری خراب اولوب ثلثدن ازی قالدی لکن بو باقی
غایت معمور در حالا پادشاهی انده اوتورر و باش محکمه سی انده اولوب اوچ کمسه محکمه یه
موکلدر اوشاقایار معتبر ومعاف شهر اولوب خلقی اغنیا ومالدار و مجمع تجار در انده اولان
بازرکانلرك فقیری بیك غروش سرمایه صاحبی وسط الحالی اوتوز بیك التون سرمایه صاحبی
اولوب بیوکلری مالرینی حساب ایدر اوچ بیك قدر عسکر بو شهرك طشره سنده اوتوروب دائما
شهری محافظه ایدرلر لازم کلدکجه شهره بر ر ایکیشر کیروب کزر وطشره کیدرلر بو نغوم
براولکه نك ذار ملکی و باش شهری بیوك شهر اولوب بر مناسب یره دوشمشدر نصارا بونده
چوق قدر مدرسه سنده جاپان دلنی وجاپان خلقی لاتن و پورتقال لسانی تعلم ایدرلر و دریا کنارنده
برایو اسکله سی واردر قویا اهالی بیننده قونبوداسی دیمکله معروف صنمه مخصوص بر شهر
اولمغله جمله بکلر واعیان انده دفن اولنورلر اکر دفن میسر اولمزسه باری بر دیشنی چقاروب
بعید یردن دفن ایچون انده کتورررلر اکا بناء که بر کمسه بر جزوی انده دفن اولنسه آخرتده حسن
حال ایله حشر اولنه واول قونبوداسی استعمال اتدکلری حروفك واضعی اولمق زعم ایدرلر
ودیرلرکه مهدی منتظر کبی هنوز اولمدی بر قبر قازدروب ایچنه کیردی وغایب اولدی کیرو
چقار واول قبر اوزرنه بر عظیم معبد بنا اولنوب بو زیارکروهی ازدهام ایله خدمتنه رغبت
واعتکاف وعبادت ایدرلر فیونغو میاقودن اون سکز فرسخ یرده بر شهردر بیك بشیوز
طقسان التی تاریخ میلادده زلزله دن بر قسمی یره کچوب باقیسی دخی فتنه لرده احراق وتخریب
اولنوب از قالدی اما نغوزاکی بر بیوك معتبر شهر در اطه اورتاسنده واقع اولمشدر رودوسیکن
وفونالوم وتوسا مشهور ومعتبر شهرلردر باقیلری لورنسو کتابنده بونلردر قونغوسنما
دریا کنارینه قریب بر شهردر ابتدا بو ملك خلقی تنصر اتمکه باشلدی ققاتا بر عظیم
شهردر دوقوسودا و بونغو اطرافنده زواو ومانفساتی و بو بحن وچیقون
و بوانی وتاین غو ودوخی وزیعا وفیانو یاما اکثر بو ولایتلرك بو زیارلری بونده
ساکن اولورلر اول اجلدن مشهور شهردر نارا بو شهر اوچ نسنه ایله مشهوردر
بری توجدن یاپلمش بر پاغود یعنی صنم که بیوکلکده رودوس قولو سوزنه غالب در
بری دخی مونس کیکلری چوق قدر خلقی انلره طپارلر بری دخی شهر کنارنده بر بیوك کول در که
ایچنده اولان بی حد بالقلری بو نارا وقف ایلیوب هر کون پرنج ایله بسلرلر صیدینی ممنوع عد در
نغز و وتونوقاتو واوو باد ومینی وقاواجی توسون طائفه سنك باش شهری یدیاند و بو زیارلرك
باش مدرسه سی انده در آکوتیا تجار مجمعی بر مشهور شهردر اکر جزیره شمالنده اولمغله بردی
زیاده شدت اوزن اولور بو جزیره نك واقر اسکله لری واردر جمله دن اوخینو فاماتوس نام

اسکله‌سنی مشهور لیمان اولوب هر زمان انده وافر کمیلر جمع اولور احوال ابنیه بو جزیره‌نك
مکلف معبدلری ارکك ودیشی رهبانلر ایچون باشقه مناسترلری ومعظم ومزین سرایلری
چوقدر پاولوس نقلی اوزره پادشاه سراینك سقفی قورشون یرینه آلتون تخته‌لر ایله
اورتلمشدر کذلك طیش اولرینك تواناری آلتون صفحه‌لر قبلو مرصع ومقرنس در
بو عصرلرده اول دیار پادشاهی اولان تایقو برغریب ومکلف سرای بنا ایدوب تاتامیس
معروف برنوع مزین ذی قیمت بیك حصیر ایله اورتمشدر اول حصیرلرك سچاقلری حریر
والتون ایله اشلنمش وهر حصیرك طولی سکز قارش وعرضی دورت قارش ایدی
وکراسته‌سی غایت ذی قیمت اغاجدن صنایع عجیبه ایله یاپلمش ایدی وایچریسنده اولان
تکلف وزینت تعبیر اولنور دکل ایدی وبو سرایك قصری اوکنده انواع لعب ایچون میدان
وتماشاگاه ایکی طرفی بری برندن منفصل یوکسك قله‌لرکه هر بری اوچر دورددر طبقه بنا
اولنمش ایدی وبوکا بکزر انده نیچه مکلف بنالر چوقدر لکن بو جزیره‌ده زلزله اکسك اولمغله
اکثر بناسی اغاجدندر وحجار مکلف طاش بنالر دخی واردر انهار وجبال بونك برقاچ نهر
صغیری بعض یرلرده نافع ایلیجه‌لری واردر ومیاقو شهری کنارنده بربیوك بالقلی کول واقع اولمشدر
اکثر اطرافی یوزیلر باچه سیدرو بریر مرتفع طاغلری وافردر جمله‌دن ایکیسی مشهوردر وغایت
مرتفع اولوب برینك دپه‌سندن مدام آتشلر چقاروانده شیطان برمنور بولت ایچنده بعض
وا ضتکش عبده اصنامه کورینوروار وب اوکنده تضرع ونیاز ایدرلر وبرینه قیچیه نیامادیرلر
برقاچ فرسخ یرلتلردن یوکسکدر آب وهوا ونباتات ومحصولات وحیوانات بو جزیره‌نك
آب وهواسی خوب وصحیحدر لکن بردی شدیداولور یری او قدر منبت ومحصولدار
دکلدر ایلولده پرنج یچلر واکثر اکابری ارپه وپرنج اوندن طوزسز اتمك یرلر
وبعض یرده ایارده بغدای یچلروانی برجنس بوتچا ایدرلر لکن یرنده انواع معادن چوقدر
خصوصا آلتون وکومش معدنلری وفرت اوزره اولمغله دنیانك متاعی کندویه چکر میوه‌دار
اشجاری سائر دیار کبیددر نهایت بریر عظیم اردج اغجلری غایت اوزون وبوغون اولور
کمی سرنلرینی وبیوك بنالر درکلرینی اندن ایدرلر غریبه میوه‌لرنده برجنس یمش اولورکه
خرمایه بکزر واغاجنك برغریب طبیعتی واردر رطوبت سومز صویه طوقنسه فی الحال
بیوروشور صولار کویاکه سمدرانی بو طرزیله اصلاح ایدرلرکه قوپاروب کونشده قورودرلر وبری
چقور ایدوب قوری قوم ودوکلش دمر بوقی دوکرلروانی دیکرلر فوری تازه لنور وبپراق
ویرر اولکی لطافتی بولور وبوداقلری قرلسه دمور چویلر ایله میخلرلرکه اول طوتار
وبو جزیره‌نك حیواناتی کرك انسی کرك وحشی جمله صحرالرده سوری سوری کزرلر قیون
خنزیر بطاوق وقاز وقورد وطوشان وکیك وانواع طیور خصوصا دراج وکوکرجن وبلدرجن
وسائر بی حددر تتمه سلفده بو جزیره‌نك دایرنام بر پادشاهی وار ایدی امن وفراغ
امتدادی ایله عیش وعشرته دوشوب انسانیتدن چقدی بکلر اکا سرفرو اتمیوب هرکس

کندی اولکه‌سنی ضبط اتدی بعده کوبی دیمکله معروف ایکی باش حاکم بونی اورته‌دن قالدروب
بربنی دخی قتل اتمکله بریسی تغلب وتفرد طریقیله سلطنتی ضبط ایلدی حالا اکا تیقوساما
دیرلر بو جزیره‌یی بعض پورتقال بزکشف اتدك دیرلر لکن انتونیوس یکی دنیایی کشف
ایدنلرك بیاننده یازارکه آنتونیوس موراوفرانسس کوس وغیری قپودانلر میلاددك بیك
بشیوز قرق ایکی سنه‌سنده دودراشهرندن چینه سفر ایدرکن برشدید روزکار بونلری
یاپون اطه‌سنه اتدی بو سببدن انی کشف اتدیلر ومافه اوس نام مصنف بونك احوالنی
تفصیل اوزره یازوب اورتلیوس ومیرقاتور اندن نقل اتدیلر وبو محله ایکیسنك نقلندن
ترجمه اولندی فصل ١٣ در رسم کینه یاخط استوادن اون درجه عرض جنوبی‌یه وارنجه
ویوز التمش طولندن ایکیوز اون طولنه منتهی اولنجه بعض کارلر واطه‌لر کشف اولنوب
اسمنه یکی کینه یادینلدی زیرا افریقیاده اولان کینه بلایه سواحلنده وآب وهواده تمام مرتبه
مشابه بولدیلر وبو کارلرك جنوب طرفی ارض جنوبی‌یه متصلمیدر یا خود بشقه
اطه‌میدر هنوز معلوم اولمیوب انجق بوقدر کشف اتدیلر اطلسده بونك احوالنه تعرض
اولنیوب کتاب اطلسی تکمیل ایدن بودوکوس تجدید اتدیکی بیوك کره ارض که میلاددك
بیك التیوز اون اوچ سنه‌سنده فلمنکده رسم اولنمشدر کتابخانه حقیرده موجود اولمغله اندن
اخذ ونقل اولندی کتاب اطلس وبعض قدیم کره‌لر رسمنده ظن وتخمینه بنا طرف جنوبیسی
ارض جنوبی‌یه متصل رسم اولنمشدر لکن عند التحقیق معلوم دکلدر لورنسوایدر بو یکی
کینه‌یایه بعضلر طوطی ولایتی دیرلر اهالیسی جمله سیاه وزکی در بوته طیارلر ولایتلرنده
وافر التون اولوردمره تبدیل ایدرلر بو اولکه قارشی ساحلدن ایکی بیك میل قدر بعیددر
ویلهلوپس اسپانیول میلاددك بیك بشیوز قرق بشنده یکی اسپانیادن ملوکا اطه‌لرینی
کشفه ارسال اولنوب بو اولکه‌یی کشف ایلدی سکز بیل بوندن مقدم فرناندوس غالکوس
بر اولکه‌سندن قالقوب بو اولکه‌دن شرقه ترغالقانی کشف ایلدی ارض غالیقا
معناسنه خلقی بوکا بیوك قیی معناسنه قایله قودیرلر غایت واسع اولکه‌دراون بش درجه
عرض جنوبیده واقع اولوب هواسی معتدل ویری محصولداردر انده وافر التون وجواهر
وطیب بولنور اول اجلدن اسپانیوللر حضرت سلیمان التون کتوردیکی اطه بودر دیرلر
وبو اولکه جنوبنده آتش طپراغنه متصل اولدوغن تحقیق ایدرلر خلقی غایت وحشی ومردم
خواردر کیسه ایله الفت اتمزلر وبدنلرینی الاجه نقش ایدرلر ودریاری قالین دره یان کزرلر
بو اولکه صان جاقو مودصان پتروونولو تیانام اطه‌لر وقونلار دوکنبدیلری واردر یوز تقال
بو اسملر ایله تسمیه ایلدی اهالی قتننده اخترا عملری ایله مشهوردر فصل ١٤ در جزایر چین وهند
اون دوردنجی فصل محیط شرقی جزیره‌لری بیاننده‌در سواحل چینده کاره قریب طولانی
الشکل قوزیانام جزیره‌دن غیری اوسابقا ذکر اولنان یاپون وکینه یا اطه‌لرندن غیری
کتاب اطلسده اون ایکی متعین جزیره واردر وکه اطرافنده خرده جزائر ایله رسم

كليسى ايكى صحيفه دن اخذ و صحيفه ده درج اولنوب صكره كلن تفصيله مدخل قلندى مرقاتور
واورتوليو جغرافيالرنده بو بابده اول مرتبه شرح و بيان اولمغله ورسملرى دخى بو رسمه مقصود
اولمغله قاستيليادن جاقو نام مصنفك بيك بشيوز اللمش ايكى ميلادده رسم اتديكى
آسيانك اوچنجى قسمى رسمندن بر مرتبه بسط و تفصيل و سائر كتب اسلاميه دن بو جزيره لر
اخبارينك قصورينى تكميل اتدك بو اثناده رسملرك برى برينه نوعا مغايرتى واقع اولورسه
بعيد دكلدر زيرا مفصل هر برده مجمله موافق و برى برينه كليتله مطابق دوشمك امر عسير
و نادردر خصوصا رساملرى مغاير اوله بهر حال كرك تفصيل و كرك اجمال وجود خارجى يه
مطابقتدن قطع نظر تقريبدن خالى دكلدرلر ونسه وايدر بو جزاير شرقيه سينغاپوار بورننك
اوته سنده آسيانك شرق و جنوب طرفنده خط استوانك ايكى جانبنده وافردر بريره كاسه
اوروپادن واسع اولوردى بو جمله ده كرچه التون اولور لكن اول سمته سفر ايدن تجار التونه
تنزل اتميوب كيلرينى ذى قيمت طيب و بهار ايله يوكلدرلر و بونلرى جانب شرقدن اولا
انتونيوس دبريو نام پورتقال قپودانى كشف ايلدى صكره جانب غربدن فردينا ندوس
ماغليان كندى جزاير مزبوره نك خط استوا و مدار شمس التنده اولمغله خلقى اكثر ضعيف المزاج
و قصير القامه و عقل و ادراكلرى مغشوش و متلون اولوب زحمته تحمل اتمزلر بعض
جزيره خلقى سياه چرده و بعضى اق و بعضيسى مؤدب اولور لباس كيرو بعض جزيره خلقى
وحشى در عريان كزر بعضلرى مسلم و كبى دمرانى و چوغى آيين قديملرى اوزره بت
پرستدر بو جمله نك رعاياسى بكلرينه غايت مطيع اولوب كوردكلرنده كوزلرينى يوموب
سجده يه واررلر شمس و قمر و سائر كواكب اسميله تسميه ايدوب الوهيتى اعتقادنده اولورلر
قليل العقل طائفه در مرقاتور رسمندن اخذ اولنان اون ايكى جزيره لر بونلردر ١ منسس
٢ لوقوينا ٣ قالاميانس ٤ منداناوه سيرام ٦ جيلولو ٧ سلهبس ٨ بورنوى ٩ تيمور
جاوه ١٠ سومطره ١١ سيلان ١٢ جزيرهٔ منسس يوز يتمش درجه طول و ايكى بچوق درجه
عرض جنوبى ده دورى يوز جرمانيا ميلنه قريب چاركوشه بر جزيره در يكى كينه يانرنسه اون
ميل قدر قريب اولوب اسپانيادن منسس يكى كشف ايتمكله اكا منسوبدر جزيرهٔ لوقوينا
ضم لام و قاف ايله يوز اللى بش درجه طولده و اون درجه عرضدن يكرمى درجه عرض
آخرينه وارنجه ممتد بر جزيرهٔ طويله در چين شرقيسنه واقع اولوب ما بينى اللمش جرمانيا
ميلى قدردر بو جزيره ده اوچ شهر و قلعه واردر لورنسو ايدر بوكا الكينته اطه لرى ديرلر وافر
جزايردر لكن ايكيسى باش جزيره در برينه بيوك لكوينا و برينه كوچك لكوينا ديرلر بيوك لكوينا ده
وافر التون و كثير ينه قماش و حرير اولور نيجه ذى قيمت متاعلرى خلقى هند سواحلنه كتوررلر
و بونلر غايت منتظم طائفه و چين خلقندن انسانيتلو درلو نلرى بياض اولوب
كندى ولايتلرينى محافظه ايدرلر يكانه قومازلر بو اطه لرك مينك شهرندن غيرى
شهرى معلوم دكلدر بو شهر دريا كنارنده بربند رو شهردر مقدما بو جزيره خلقى بهار

المغه

الغه هرسنه مالاقايه كلورلردى لكن پورتقال مستولى اولالى كلمز اولدبلر چينه
واروب قانتاشهرندن الورلرپورتقال دخى اورايه كتوررجاقور سمتنده بوجزيره فلپينا اسميله
مسطوراولوب كارشرقيسنده اولان خرده جزايره دخى فلپينا اطه لرى ديرلرديه يازلمشدر
تاريخ هجرتدن بيك اون حدودنده پروده مشيقوجاكمى اسپانيول بحرسوردن سواحل
چينه واروب بوجزيره يه مستولى اولدى لورونسوايدر بوجزيره لر اسپانيا پادشاهى ايكنجى
فلپوس زماننده كشف اولنوب اكا نسبتله فلپينا ديلدى حالا اسپانيوللر النده دربوكا خلقى
جزيره تندا ديرلرشهرلرى سيداى كه طرف شمالنده درجاقوموا كا قانغوديمشدر پاغانس
وسطنده واقع اولوب جاقو اكا سيا بوتسميه ايلمشدر رمان وسطنده جنوبه دوشوب جاقو
رسمنده پوا ويازلمشدر جزيره قالاميانس يوز اللى اوچ درجه طول اون بر درجه عرضده بر
طولانى جزيره در چين ده قامپايادن شرقه اللى ميل دن زياده واقع اولمشدر بونكله ساحل
اراسنده مثلث الشكل بر وافر دوكندى واردر طقسان جرمانياميلى اوزونلغى واوتوز ميل
قاعده سى بو قدر مسافه اراسنده بعض يوللر واردر چيندن بوجزيره يه واطرافنده اولان
جزايره سفينه اول يوللردن كچر و بوجزيره چاقور سمتنده مربع الشكله قريب وپالوهن
اسميله مسطوردر واوچ شهرى يازلمشدر برى پولو ورى وسطنده پالاهن ورى قرازان
و بوجزيره نك جنوبى بورنوى اطه سى اولوب اراسى اوتوز جرمانياميلى در جزيره سيرام
يوز اللمش بش درجه طول و بش درجه عرض جنوبى ده يكى كينه يه قريب شرقدن
غربه انحرافله ممتد طولانى الشكل بر جزيره در اطلسده پاپوآس سيرام اطه سى يازيلوب
كاشفى اسميله تسميه اولنمشدر لكن جاقور سمتنده اول محلده جزيره رسم اولنميوب فلپينا
اطه سنك غربنده پاپوآس ناميله مثلث الشكل بر جزيره يازلمشدر غالبا اول دخى بو كاشف
اسميله تسميه اولنوب بونى صكره كشف ايتمشدر فصل ١٠ در جزيره جيلولو وملوكه اون
بشنجى فصل جزاير محيط شرقى دن ژيلولو ومالوقا جزيره لرى بياننده در اما جيلولو كسر جيم
صغيره وضم لام ايله جيلولو و ژيلولو دخى ديرلر يوز اللمش درجه طولده خط استوا تنصيف
ايدر مساحه دورى ايكيوز جرمانياميلنه قريب بر جزيره عظيمه در شرقيسى سيرام شمالى
مندناو غربى سله بس جنوبى سنا اون اطه لر ايدر اطلسده ايدر اول ديار خلقى دلمور ديرلر
بر قاچ اطه واردر بو جزيره انلرك برى در هواسى غايت كرم وسردو بيوك محصولى پرنجدر زياده
وافر اولور ساغو ديرلر بر نوع اغاجك اوزينى اتمك ايدرلر واول اغاجك عصاره سنى شراب
يرينه ايچرلر و بونده بر نوع يبانى تاوق و فرت اوزن اولور كه بو ديار تاوقلرينه بكزه مز و دريا
كنارلرنده قبل بغايت حد درانلرك اتى بوزاغى اتنك طعمنه بكزر بو جزيره خلقى ادم اتى يرلر
مرحمتسز نا تراش طائفه در لكن لورونسو ايدر اهاليسى محمديلردر هند جديد تاريخنده ايدر
كشتى مغليان جلولر جزيره سنه واروب انده اسپانيادن بر طائفه بولد بلر مقدما كلوب
بوجزيره ده بر محكم قلعه بنا ايتمشلر پس ارباب جزيره اصحاب سفينه يه لازم اولابدن ماعدا

بكرمى قنطار قرنفل ويردیلر تقويم البلدانده بو جزيره يوز يتمش طولده سيلى اسميله يازيلوب
بعض كتبده سيلا ناميله مسطور اولمشدر نهاية الاربده ايدر بو سيلا التى جزيره در علويوندن
بر قوم بنى اميه دن فرار وانده قرار ايلديلر وشهرلرى پونتكال وسوبا وغونتو ومالیقى وباكور
وسيام ومنا كارس جمله التى بلد در دیو مخالف طول وعرض ايله ذكر ايدرلر اما جزاير مالوقاكه
آكا جزاير ملوك ومولوقا وملوكه ومالوكه دخى ديرلر خط استوا التنده يوز اللى بش درجه
طولده بر قاچ خرده جزيره لر در جيلولونك كار غربنده قربنده انكه سله پس اطه سى اراسنه
واقع اولمشدر اطلسده ايدر بو اسم خاصة بش جزيره يه اطلاق اولنور برى ترناته در تارانتا
وترنياتى دخى ديرلر بو جمله نك بيوكى وباشيدر ورى تيودور نام جزيره در تيدورى وتيدون
دخى ديرلر ورى موتير در موتيل وموئل وماتيل دخى ديرلر ورى ماخيان در ماكيان وماكره
دخى ديرلر ورى باخيان در باخيون وبوقيان دخى ديرلر جمله سى يكرمى بش ميل مسافه
ايچنده اولوب بيوكى التى ميل كوجله چوير بونلردن معتبر تيدورا وترناته در ترناته نك
ايكى ايو اسكله سى واردر كشتئ مغليان تيدورى يه واردقده حاكمى عربدن منصور نام بر
شخص ايدى بر زورق ايله كميلره كلوب اكننه بر پيرهن كيوب ميانه كمر قوشانمش وباشنه
بر منديل اسكوف كبى بوكوب صارنمش يالن اياق كزر بر سفينه يه چيقوب اوتوردى بر صارى
قديفه قبا كيدرديلر واوكنه بر قاچ ذراع چوقه واطلس وايجه بز وبر قاچ مينا قدح
وسبحه وآيينه وسكين ومقراض قوديلر اسپانيا ماكندن سلام دكروب تجارته اذن طلب
ايتديلر منصور دخى انلره ملاطفت كوستروب بيع وشرايه اذن ويردى قوم مغليان بش
آى انده طوروب تجارت ايتديلر بر طوبره قرنفله اوتوز ذراع كتان بزى يا اون ذراع قرمزى
چوقه يا دورت ذراع صارى چوقه نرخ ايتمشلر ايدى واطرافدن دخى چوق طائفه كلوب
معامله ايدرلردى آب وهوا بونلرك هواسى غايت بد وناخوشدر لكن تجار كثرت ربحى اجلندن
كلوب كيدوب اوتوررلر صباحلرده هوا يوس واويله دك حرارت مشتد اولور اويله دن صكره
بر روزكار چيقوب غروب اولنجه اسر نباتات ومحصولات بو جزيره لرك ترابى غايت
يبوست اوزره اولمغله نازل اولان امطارى پايابى سونكر كبى يودوب دريايه اقمز لكن انواع
طيب وبهار قسمى اولان ادويۀ حاره يى وفرت اوزره انبات ايدر بو جزيره لر اول جهتدن مشهور
آفاقدر بونلرده جوز بوا ومصطكى وعود وصندال وزعفران وبوبرو قرنفل ودارچينى تربيه سز
بى حد بتر وجمله سنده اولور اما دارچينى مانيل ده چوقدر شجر مزبورك شكلى درخت انار
كبى در لكن يپراغى دفنه يپراغنه وميوه سى دفنه ميوه سنه بكزر قشرى حرارت شمس ايله
متفرق اولوب صويلور جمع ايدوب كونشه قورلر يابس اولور ودرخت مزبورك اوراقندن
بر صو ودهن چيقرلر كه لطف رايحه وكثرت نفعده كلابدن ذى قيمت راجحدر شجر قرنفل
ترناته وموتيرده چوق بتر اكثر قيالرده اولور اشجارى عظيمه در ورقى دفنه ورقنه بكزر
وقشرى شجر زيتون قشرى كبى در دوردنجى سنه ده ميوه وير اولا تورنج چچكى كبى ازهارى

اولور

اشکال الجزائر چین وهند

شمال

جنوب

خط استوا

جزایر اندمان

جزیره هینان

فلیپوش اطه لری

جزایر سوند

جاوه جزیره

جزایر ملوکه

نووا احوالاندیا یعنی فلمنك جدید اراضیسی

مقیاس

فرسخ

میل

مرحله

ساعت

اولوردوكلدكد نصكره ميوه سى تدريجله اكثر باشى شكلنده بتر وعنب آسا خوشه خوشه
صالنور واولا يشل بعده بياض اولور وتمام رسيده اولجق سرخ وقورودقده سياه اولور جمع
ايدرلر تقويت ايچون اب دريايله صولارلر بعده جاهلرده در مخزن ايدرلر ويلده ايكى محصول
الورلر وبو قرنفل اغجلرى شولقدر صق بتركه يرينه كونش طوقونمز اعلاسى مرتفع يرلرده
بيدا اولانلردوز يرلرده بتنك اولقدر ثمره سى ظهور ايتمز وبعض صعب سنكستانده رسيده
اولوب دوكلدكد نصكره باران زماننده سيل اندروب جمع ايدرلر زيرا صعود ممكن دكلدر
وبو اشجارى اهالئ جزايرارلرنده حصه لشمشلردر انكله كچنورلر زيرا سائر لوازم معاش غيرى
ديارلردن كلوب بونكله استبدال ايدرلر عودك درختى درخت انار قدر ووروقى ورق ريحان
كبى در وسنكستانده بتن عود جمله دن ارطب وسائر يرلرده اولاندن اطيب در و درخت
مزبوردن بعضنك ورقى ورق شفتالو وبعضنك ورق امرود كبى اولور جوز بوا اشجارى دخى
بيوك اولور ثمرى تازه ورطب ايكن قشريدن اخراج اولنسه مصطكى كبيدر وبو جزيره لرده
برنوع عسل اولور كه لذتى سكره قريبدر حيوانات بواطه لرده طوطى وافردر خصوصا مرغ
هما كه اكانكرى قوشى معناسنه مانا قودياتى ومانقود يانا دخى ديرلر كاهى كوكدن دوشر
وجثه سى حقير ولحمى حجمى صغير وكردن ومنقارى درازصقصغان قدر باشى پرستو باشنه
بكزر پامى وقويروغى ايكى چتال واوزون ايقلرى يوق برمرغ خفيفدر دائما جو هواده اوچار
تعيش ايدر باشى اوزرنده توكلرى شولقدر اينجه قيل كبيدر كه جاه فرق اولنور وبيان اوردكى
كبى سبزه لوندر لكن بونك يشلوكى اچق وزمرد آسا لامع در وبوغازى التنده اولان يشل
اچق كيتدكچه قارنى التى اچق يشل صارى يه مائلدر وبونينك اوستى صق خفيف توكلر
ورنكى سياه فام درقويروغنه وارنجه توكلرى تدريجله بيوك ولونى كيتدكچه اچق اولوب
قنادلرى اچلد قده برقارشدن ارتق اوزار قنادلرى التى چمشير رنكدر واوزرى سياه واق قاريشق
رنكدر ايكلرى برى برينه ملاصق اولميوب اچلد قده ايروطورر بو قوش بين الناس مرغوب
ومعتبردر اطلسده مرغ مزبور وجه مشروح اوزره مسطور اولوب هند غربى تاريخنده اياغى
برقارش وارد روجناحى يريله يوقدر اما هر زمان هوا اوزره طوروب مادامكه حى در زمينه اينمز
وكاهى قرنفل ودارچين اشجارينه قونب انلرك اوراقنى اكل ايلر وروزكارسا كن اولدقچه قونب
اوتورروبنه بادوزان اولدقده قالقوب كيدر ريشلرى لطيفدر زيبا سورغوجلرى اولوب
ولحمى بعض امراضه نافعدر ديو يازار لكن قنادى يوغيكن اوچمق وهر زمان هواده طورمق
جائز دكلدر وايقلرى واردر ديدوكى غلطدر فقير مرغ مزبورى كورمك واقع اولدى كتاب
اطلسده توصيف اولندوغى اوزره در احوال ديانت بوجزيره لرك خلقى اكثر پت پرستدر
وشمس پرستدركى قمره طپارو بونار سلطنتى كوندز شمسه وكيجه قمره تخصيص ايدرلر وماه
ماده وافتاب نردر ديرلر سائر كواكب ايكيسندن وجوده كلوب انلر ابوين مقامنده اولدوغنى
ظن واعتقاد ايدرلر وجمله كواكبى معبود بيلوب نيريندن غيريسى خرده معبودلردر ديرلر

کون طوغرکن مخصوص ابیات واشعار ایله ای سلاملرلرکیجه تمره دخی تکریم محبت ایدرلر
اولاد وارزاق وسائر حاجاتی انلره عرض ایدوب تضرع ونیاز ایله میسر ایله دیو یالواررلر کشف
اولندقدنصکره ترناته ده پورتقال قرالی برحاکم نصب ایلیوب برمکاف مناستر یاپدردی
واوقاف تعیین ایتدی انده رهبانلر اوتوروب خلقی اضلال وتنصره دعوت اوزره اولدیلر
کمی تنصر ایدوب کمی اسکی دینی اوزره قالدی اخلاق وعادات بونلرمرحمته وعدله مائللردر
جنك سومزلر وصالحه رغبت ایدرلر بوجزیره لرده امر معاش لوازمنی اکثر بازرکانلردن تحصیل
ایدوب محصول ایله چخنورلردارچین قرنفل امثالی اشیایی تجار ویروب کندیلرینه مهم اولانی
الورلر وبوجزیره لرمهارکانی اولمغله اقطار ارضدن کیلر واروب اکا انواع متاع کتوررلر خصوصا
سفاین اسپانیا وپورتقال هرسال کیدوب کلمده در بوجزایرملوکه خلقی عقول قاصره
اصحابی متلون جنك جوی طایفه در بلا سبب بری برلرایله جنك ایدرلر وفاله غایت اعتبارلری
واردر تجارت بلمزلر واتیمزلرکیلری جمله کوزکلی وخرده درواکن بلمزلر غایت قلت ومضایقه
اوزره چخنورلریرلری منبتدرلکن اکین زحمتندن قچارلر ذکر کاشف ملوقاسابفا بحر اوقیانوسه
سفرایدن قپودانلرذکر اولنوب غربدن کیدوب شرقدن کلن مغلیان قپودان سفری هند
جدید تاریخندن اجمالا ذکرویسان اولنمش ایدی بومحلده اطلس صاحبی مبرقاتورانی برکونه
دخی تفصیل ایدوب فائده دن خالی اولمامغله کیر ونقل واعاده اولندی لوامع النورك یوز
قرق یدنجی فصلنده مسطوردرکه پورتقال واسپانیول طوایفی نوبت بنوبت یکی دنیایی کشف
ایتدیکجه هرطائفه کشف ایتدوکی مملکتی کندی پادشاهی ممالکنه ضم والحاق ایتمکه وبویوزدن
خزمتنده بولنمغه سعی ایدردی اول اجلدن ارالرنده نزاع واقع اولوب التنجی الکسندر پاپا
بونلربری برینه مانع اولوب مصالحتدن قالمسونلردیو یکی دنیایی مابینلرنده تقسیم ایلدی
وبعض شروط ایله قوانین قوروب حکم ایتدی که اسپریدس دیمکله معروف اولان اطه لردن
شرق سمتنه نه بولنورسه پورتقال طائفه سنك اوله واورادن اشاغی غرب سمتنه نه
کشف اولنورسه اسپانیا خلقنك اوله بوکا بناء اسپانیوللر مزبور اطه لردن سفره باشلیوب
امریقایی کشف ایلدیلر وپورتقال دخی اورادن شرق سمتنه کیدوب نیجه اولکه لری
بولوب الدیلر ومرورایامله کار وکسبه طمع ایدرك اسپانیوللره تعیین اولنان قسمه کاهی
ال اوزاتمغه باشلدیلر صکره کروبرمعرکه خصوصنده نزاع واقع اولدی پورتقال قپودانلرندن
فردیناندوس ماجلانوس اسپانیا طرفنی طوتوب حکم وفصل ایلدی ودیدی که پاپا
تقسیمی اوزره ملوکدا اطه لری اسپانیانکدر وبونك حکمنه باعث بو اولدی که پورتقال قرالی
امانول بوکا خدمتی مقابله سنده وعد ایتدیکی وظیفه یی مرادی اوزره ویرمز ایدی
پس میلادك بیك بشیوز اون طقوزنده اسپانیا پادشاهی بشنجی قارولوس ایمپراتورن
کلوب لك امری ایله غرب یولندن مزبور اطه لری کشفه کیتدی اولا اسپانیادن
جنوب سمتنه صالوب عرض جنوبی اللی ایکی درجه اولنجه کیتدی اندن غربه

دونوب افق تحتانی ده بحر بی پایانی یکوب شرقه قصد ایتدیکی ملوکه اطه لرینه بالاخره
کشتیلر واصل اولدی کندی اننده جنکده دوشوب یولداشلری فوق الافق آسیا وافریقا
سواحلنی یکوب اسپانیلیه کلدیلر غریب جرأت واقدام ایله بر سفرده جمله دنیایی طولاشدیلر که
اول زمانه دک نوع بشردن برکسه بو جرأتی اتمامش ایدی لکن کیلرک کیمی غرق وکیمی کرفتار
اولوب انجق برکمی قالمش ایدی سلامتله اسپانیلیه واصل اولوب وافرطیب ولؤلؤ کتوردیکه
بعضلری کوکرجین یمرطه سی قدر وکیمی تاوق یمرطه سی قدر وقاز یمرطه سی قدر وار ایدی پس
بو کمیلر ابدی ذکر ومدحه ارغونوته کمیلرندن زیاده سزاوار اولدی زیرا انلر یونانندن قالقوب
قره دکزی طولاشوب کلمکله سفر بعید ایچون ضرب مثل اولدیلر بونلر ایسه بتون دنیایی
طولاشدیلر و بونلرک کیمی صورکواکبده اولان شکل سفینه ایله مناظره ایدرسه روادر اول
اجلدن بو سفینه معزز ومکرم اولوب زیارتکاه قالمشدر پس مزبور قپودان غرب سمتندن
کیدوب مغلیان بوغازندن بحر سوردن بو اطه لره واصل اولمغله پورتقال اندن ال چکمش ایدی
لکن کروکشتیلری واروب کلمه دن خالی دکلدر زیرا شرق یولی انلره بر زقربیدر فصل ١٦
دربیان وندناو وغیری اون التنجی فصل جزایر محیط شرقیدن وندناو ومات وسبوت
وسناون وباندن وسجنس وغیری اول اطرافده اولان جزایر شرقیات وجنوبیات بیاننده در
اماوندناو فتح واو ایله اطلسده مرسوم اولدوغی اوزره یوزاللی بر درجه طول اون درجه عرضده
مثلث الشکل بر جزیرهٔ عظیمه اولوب جرمانیا میل ایله دوری ایکیوز میله قریبدر بوکا
میندانا ودخی دیرلر او زرنده دورت شهری واردر بری مندناو بری بوران که بوزیردخی دیرلر
بری مالاقابری قانولا باکه قاتالودخی دیرلر بونک خلقی سیه چرده لر و یوزلری وصاچلری اوزون
ورق خرمادن زیبا حصیرلر نسج ایدرلرکه ایراقدن کورن التون صنور واول حصیرلردن
دورلو نسنه ستره ایدرلر عریان و یاللک ایاق کزرلر نسالری حسنالردر و بونلرک بیوک کشتیلری
وتیغ اهنلری وطوپلری و بارونلری وار در واغز توفنکی ایله مسموم فندقلر اتارلرکه یره یه
طوقنسه هلاک ایدر پنبه دن جبه لر کیوب بکلری باشنه التون مجوهر استفان طاقنورلر
و بو جزیره لرده التون معدنلری چوقدر ونان وارز بی نهایه درلورنسوایدر بونده اسپانیوللرک
بعض قلعه لری واردر اهالیسی طوپ وتفنک استعمال ایدرلر و بو جزیره ده دارچین حاصل اولور
لکن بونده اولان سیلان دارچیندن غیری بر نوعدرکه بونک طعمی طتلو اولوروساقزلودر
میلادک بیک بشیوزیکرمی یدیسنده قورتو زنام قپودان سوق ایله اسپانیادن کمی سایه پترو
نام شخصه اوچ پاره کشتی و یروب بحر سوره کوندردی تاکه تمام کشف ایلیه مزبوردخی بیک
دورتیوز میل کیدوب مزبور جزیره یه واردی ونیچه جزیره لر کوردی که جمله دن ایکیسی
بیوک ایدی بری مندناو بری بسایه ایدی اندن کیدوب ناتی نام جزیره یه کلدی که انده
پرتقاللک بر محکم قلعه سی وار ایدی جزیرهٔ مزبوره یوزقرق بش درجه طول بش درجه
عرضده در جاقور سمتنده تمامی یازلمشدر سبوت یوزاللی طقوز درجه طول طقوز

درجه عرضده برجزیره درجاقو زیوت یازار هند غربی تاریخنده مسطور اولدوغی اوزره مغلیان
قپودان بوغازدن چقوب محیط شرقی جزیره لرینی کشفه کتدکده اولا انبغنه جزیره سنه کلوب
چوق بیاض مرجانلر بولدیلر وبرقاچ زورق کوردیلر که اصحابنک موئلری درازودند انلری سیاه وسرخ
ولباسلری ورق خرمادن ایدی شرقدن کلورز دیدیلر اندن چقوب سبوت جزیره سنه کلدیلر
امیرنه امان دیرلردی وبوکا قریب جزایر کثیره وار ایدی سبوت جزیره سی بربیوك اطه در انده
التون معدنلری وسکروزنجبیل اولور خلقی اعلا بیاض چینی لردوزرلرکه ایچنه مسموم طعام
قونسه کمال لطافتندن فی الحال شکست اولور مزبور چینی نك ترابنی اللی سنه دن زیاده تربیه
ایدرلر وبو مقوله یه ملوك رغبت اتمکله سائر ناس اراسنده دخی بوسببدن مرغوب وذی قیمتدر
حتی رغبتك سببی خصوص مذکر اولدوغی بلمیوب مجرد خطائی فنجان وکاسه وطبق انواعنی
ذاتنده ذی قیمت صانوب تقلید ایله اضعاف مضاعف بهاره بیع وشرا ایدرلر بونلری تغلیط ایدن
اول لطیف اوانیلرك سمومه عدم تحملی در اول نوع ایسه بودیارلره کلمك ممنوعدر دیرلر وبو چینی
احوالی چین دیارلری فصلنده تفصیل اولنور قوم مزبور عریان کزوب حاکملری بلنه دن
طوتار وباشنه منقش عرقیه کیرو قیمتلی طاشلردن خاتملر طاقنور وجمله سی زیت ایله ادهان ایدب
ارقته نام شکل امروده برمیوه ایله دهانلرینی ودندانلرینی سرخ ایدرلر ومجلسلرنده برکاسه یه
صوطولدوروب اوزون قمشلرله ایچرلر نبات وبوجزیره ده برنج وطاری چوقدر اما یمزلر
خورمادن اتمك ایدوب قورودلرانی برلر ورنجدن شراب ایدرلر ودرخت خرمایی دلوب هر
صباح انك صونی ایچرلر وبونده قوقوس نام بطیخ مثال طویل وعریض برمیوه اولورکه پیاز
آساورقلری تات تات در قشری یابس قبق کبی در احراق ایدوب رمادی ایله امراضه علاج
ایدرلر وچاق وسطنده لیف کبی برنسنه واردر اندن لطیف رسنلر اولور ومیوهٔ مزبورنك درختی
خرما کبیدر خوشه انکورکبی بار ویرور وبحر مزبورك کوکنی حرق ایدوب شیشه یه چکرلر
وقرع انبیق ایله آبنی الورلر انواع امراضه دوادر حیوان وبوجزیره اطرافنده ماهیلر واردرکه
کاهی مرغ مثال طیران ایدوب بره دوشروبنه بجه کیرر بوجزیره قربنده اولان اطه لر اصحابی
کلوب مغالیان ایله بولشدیلر الا که ماغوتان سیلاپو نام جزیره اون التی میل سبوتدن بعیددر
ماتان وماتان دخی دیرلر خلقی کلوب انقیاد اتمدی مغلیان برمقدار آدمله واروب انلرله جنك
ایلدی واثناء جنکده مقتول اولدی باقی قلان یوز اون بش کمسه ایکی پاره کشتی یه سبوتدن
برمقدار بهار تحمیل ایدوب ینه جانب غربه کتدیلر وبونای نام جزیره یه واردیلر جزیرهٔ بوقانور
بونك خلقی علم سحره غایت مشغوللردر بوتقال تحقیقی اوزره بونلرك بعضیسی اختفا ایدر
ودشمنلری انلردن غایت قورقرزیرا بونلری کورمیوب استدکلرینی قتل ایدرلر وکمسه انلره ظفر
بولامز اول اجلدن اهالئ جزایر انلره شیاطین انس معناسنه اورانی سنکوی دیرلر وجزیره ده
پالودیماو قودیرلر بر نوع ذی قیمت شجر اولور انواع امراضه دوادر بونك قربنده جزیرهٔ قانغی وجزیرهٔ
جوکی وجزیرهٔ جوغاماو جزیرهٔ بورو وجزیرهٔ لوماتولا نام اطه لر واردر سلفده بونلرك مخصوص

بكى

بکی یوغیدی هر برنده سان بداری دیمکله معروف بزرپنس وار ایدی انجق کندی قبیله سنه
حکم ایدردی صکره پورتقال مستولی اولوب بونلری کندیلرینه محکوم قلدیلر بواطه لرده
وافر جوز بوا اولور جزیرهٔ اوده که ایوندن دخی دیرلر یوز اللی اوچ درجه طول بش درجه
عرض جنوبی ده برجزیرهٔ مستطیله در بونده وافر دارچینی اولور جزیرهٔ زولوناق بوکا سولاقا
دخی دیرلر یوز اللی دورت درجه طول والتی درجه عرض جنوبی ده واقع اولمشدر جزیرهٔ
مالوه بوکا مالوا دخی دیرلر تیمور اطه سنك کارشماً لیسنه قریب بوایکی جزیره اهالیسی
غایت وحشی طائفه در میلادك بیك بشیوز سکسن برسالنده پرودن صالوب بوجزیره لره
کشف ایچون کلدیلر کرچه مال ومتاعی چوغیدی لکن خلقی وحشی وبد اخلاق اولمغله
طورمدیلر جزیرهٔ آنتوکنو جزیرهٔ موداپو نلر دخی مالو اقربنده در بونده صاغو دیرلر برجنس
نباتدن سوماترا خلقی عادتی اوزره اتمك ایدرلر وانده ایری ولطیف تاوقلر اولور لکن روم
وهند تاوقلرینه بکزمز بیضه لری ایری واتی دراج کبی لذیذ اولور بوجزیره لرك خلقی
یوزلرینی الاجه نقش ایدرلر دللری مختلف ووحشیلردر معتبر شهرلری برااووسکو تیاو تولوندر
بونلرده اکثر نصارا اولور جزیرهٔ سنا اون اطلسده یوز التمش درجه طول وبش درجه
عرض جنوبی ده برجزیرهٔ مستطیله درلورنسو اکاسینیاغو تسمیه ایدر بونك قربنده جزیرهٔ
سوبندی که جونبدید دخی دیرلر وجزیرهٔ جواغانا یوز التمش طولنه وارنجه بش التی عرض
جنوبی ده وجزیره جلاقیو وجزیرهٔ بوتاهوراکه بوتابور دخی دیرلر وجزیرهٔ آنبونه یوز اللی
بش درجه طولده ایکی ایله بش درجه عرض جنوبی اراسنده اولوب بونلرك اهالیسی
جمله قورساندر وجیلولونك کارجنو بیسینه قریب تیورو جزیرهٔ قاراو جزیرهٔ قاسابون
که قازابون دخی دیرلر وجزیرهٔ انبالا او دبنونه وجزیرهٔ قالاریری وجزیرهٔ بادیا یوز اللی
دورت درجه طولدن اللی سکز طولنه وارنجه وایکی درجه ایله بش درجه عرض جنوبی
اراسنده واقع اولمش خرده جزیره لردر بعده ونداوجنو بنده جزیرهٔ چی پتیا جزیرهٔ مونوریبا
جزیرهٔ قایاغان جزیرهٔ باتاچینا جزیرهٔ غارغوس که قاربوس دخی دیرلر جزیرهٔ داغار الله داغو
ادادخی دیرلر جزیرهٔ بانکیرا که سانکیر دخی دیرلر جزیرهٔ اداپواس که اقلاپواس دخی دیرلر بعده
جلولو شمالنده اولان خرده جزیره لر بونلردر جزیرهٔ سلبه لورنسو بوکا جزیرهٔ چلبی تسمیه
ایدوب دیمشدرکه بونك خلقی قورسانلق ایدر وحشی طائفه ومردم خوارلردر عادتلری
بودرکه ارکن اولانلر النه برچبوق الوب ارعورتنك برینی تصرف ایدرالنده چبوق
یوغیسه اری شکایت ایلمك جائزدر چبوق بولندوغی تقدیرده شکایت ایدرسه قتل اولنور
جزیرهٔ ساغوینا جزیرهٔ زبون که زولو دخی دیرلر بونلرك خلقی تنصر ایلدی جزیرهٔ
سلانو جزیرهٔ سارانفانی که سارانقام دخی دیرلر جزیرهٔ زولو جزیرهٔ پاویلو غان که یانی لوغون
دخی دیرلر جزیرهٔ بوهال که بوسول دخی دیرلر جزیرهٔ قلدیفارا جزیرهٔ چیپو قوکه بیبو قوا
دخی دیرلر جزیرهٔ بوتوان بوندن ماعدا اندونیکله معروف برمشهور شهر واردر خلقنك

برزی تنصر ایلدی جزیره‌ٔ قالاغان که قالوغان دخی دیرلر جزیره‌ٔ چیم بو بون که همبو بوك دخی
دیرلر یوز اللی التی درجه طول اون بش درجه عرضده بر جزیره در بونده بر عجب اغاج اولورکه
یپراغی قوپدقدن صکره ذی روح کبی حرکت ایدرلور نسوایدی بو عجب دکلدر زیرا بعض طاشلرکه
استرودینه و تروقیته طاشلری کبی که آردج عصاره سیله اصلنمش مرمر اوزرینه قونسه یری
طوغری یورربری اکری حرکت ایدر جزیره‌ٔ زانبو تاجزیره‌ٔ جیانا که زیانا دخی دیرلر جزیره
قبایو جزیره‌ٔ قفا قاجزیره‌ٔ کوبالو جزیره‌ٔ قبای جزیره‌ٔ لیپاناجزیره‌ٔ قاوی جزیره‌ٔ نوازاجزیره‌ٔ
تیقوالو جزیره پولو جزیره‌ٔ تراجزیره‌ٔ جلا جزیره‌ٔ مساژاکه مسانا دخی دیرلر جزیره‌ٔ
قاتیغان جزیره‌ٔ هیپوس سوناکه خیبت دخی دیرلر جزیره‌ٔ هوموکه هومانو دخی دیرلر جزیره‌ٔ
اوسون جزیره‌ٔ ایرا یعنی سلطان اطه سی بونك خلقی بغدای صاپندن برجنس لباس
ایدرلرکه ایراقدن التونلی لباس کبی کورینور جزیره‌ٔ لباسه که اچاق دوکندیلو در جزیره‌ٔ
ایریلو کودو کندیلری لور ساچ کوزوکی معناسنه جزیره ایجاردینی که لاردینی دخی دیرلر بستانلر
معناسنه جزیره‌ٔ لدواسورل لا ایکی قرقرنداش معناسنه جزیره‌ٔ قوراللی یعنی مرجان
دوکندیلری جزیره‌ٔ زامال جزیره‌ٔ لا اوروتی خرسز اطه لری معناسنه بونلرك خلقی
چپلاق کزرقور صانلق ایدرلر اولری چرکین عورتلری کوزلدر بارقه دیرلر برنوع شایقه لری اولور
غایت سرعتله دریاده کزرلر آردینه واوکنه چکرلر جزیره‌ٔ سان لازرو بونده عجایبدن بیوك قدرغه
بالغلری اولورکمیلره چوق زیان ایدر برجنس کوچك قوش بونك عدوسیدر اکا لانس دیرلر
چقدیغی کبی یورشدن کیورپورکنی پرهلاك ایدرو بو جانوربونك خوفندن چوقلق باش کوسترمز
جزیره‌ٔ لوزون التون کثرتیله مشهور برجزیره در بونك مانلا نام برشهری واردر اسپانیوللر
واردرلر جزیره‌ٔ ارازیقاکه ارازیقس دخی دیرلر جزیره‌ٔ مثلثه لك یانده وندناو شرقنده بری برینه
قریب جزیره لردر بو جزیره لر جمله لور نسو کابندن نقل اولنوب چوغی رسمه مطابق بولندی
امسانبون جزیره لری یوز اللی بش درجه طول و بش درجه عرض جنوبی ده یازلمشدر
اطلسده ایدرچون سی بشیوز میل بر جزیره در و بونك اسمی اطرافنده قریب اولان اطه لره
دخی اطلاق اولنور آب وهواسی غایتله سردو شونه در و بونك خلقی مردم خوار قورصانلردر
جزیره‌ٔ سله بس اطلس رسمی اوزره یوز اللی درجه طولده خط استوادن التی درجه عرض
جنوبیه وارنجه ممتد و بر طرفی ایکی درجه شماله بر اوزون جزیره اولوب دورت شهری متعین در
تتوللی وکوینری وقیان وتوانجاقور سمنده بونك التی شهری یازلمشدر واسملری مغایردر بونك
اطرافنده اولان خرده اطه لره دخی بونك اسمی اطلاق اولنور جزیره‌ٔ باندن اطلسده مسطور
اولدوغی اوزره یدی جزیره‌ٔ صغیره در ملوکه اطه لرینك جنوبنده عرض جنوبی تقریبا
یدی درجه اولدوغی یرده یاخود دورت درجه ایله بش اراسنده اثبات اولنمشدر باندن
جزیره سایرندن بیوجك اولمغله بونك اسمی سایره دخی اطلاق اولنور انلر میر اوسولا رجیوم
وآی وروم ونیرا وکونیات نام اطه لردر و بو کونیات جمله دن کوچك اولوب مدام

یرندن

یرندن آتش چقمغله خرابه در و بوکا ولکان دخی دیرلر جاقور سمنده یوز اللی التی درجه طولده
واون بش درجه عرضده بر ولکان دخی رسم اولنمشدر بو جزیره لرده کونمز دخان وکیجه
نار اکسك دکلدر نباتات باندن جزیره لرنده سراپا بقام بتر وصندل وعود اغاجی وساقز اغاجی
چوقدر وجوز بوا اغاجلری وافر اولور شجر مز یور بیوك قوبی کولکه لی اغاجدر صنوبر
و بلوط اغاجنه بکزر یپراغی شفتالو یپراغنه چچکی پیان کولنه بکزر بو جوزك اوچ قات
قبوغی واردر اوستی قالین اورته سی مشبك که اکابسباسه واسپانیولر ماسیس
دیرلر اوچنجی انجه زار کبی در شجر بقم غرس اولنوب خرنوب مثال میوه ویرر لکن اکل اولنمز
و بو اطه لرده ایکی نوع زنجبیل اولور بری بری و بری بستانی بستانیسی ایودر بونك زعفران کبی
اوتی اولور و بو جزیره لرده دارچینی دخی اولور خصوصا قوقنوس بوالرنده وافر بولنور
زیرا مرغ مز بور حار المزاج اولمغله بوکا مانلدر جمع ایدر و بو قوش آتشی دراسی جزیره لرده
تعیش ایدر واتشدن المز چکمز جزیره‌ٔ تیمور یوز اللی بش درجه طول واون درجه عرض
جنوبی ده بر جزیره‌ٔ متوسطه در بونده آق وصاری صندل وافر اولور خلقی دمره دکشرلر
محیط ده ایدر جاوه جنوبنده جزایر کثیره واردر انلره تیمور اطه لری دیرلر اورنسوایدر
جزیره‌ٔ باسایره وجزیره موتیقاو تیمور اطه لرینه چین وعرب و پورتقال تجاری کلوب بیاض
صندل الورلر زیرا بونلرده صندل اورمانلری واردر شجر صندل برجنس اغاجدرکه چچکلری
لاژوردی اولور و میوه سی کراسه بکزر لکن طاتسزدر دیرلرکه بو جزیره خلقی بعض معهود
دعالر اوقیوب بو اغاجلری یارارلر و بعض ارواح بونلره کورنوب آتیه دن خبر ویرر تیمور
اطه سنك شهرلری بونلردر منا پوتومیا ومرواجیو وقامن بونده وافر صندل یوکلدرلر
و بو شهرلر اسمی ایله صندللك ایوسی یاپینو رکیلر کلدکده اربابی قنغی اسکله دن قالقدقلرین
خبر الوب اکا کوره رغبت ایدرلر جزیره‌ٔ جاوه‌ٔ کبیر بر جزیره‌ٔ عظیمه در حد غربیسی یوز او توز
سکز درجه طولده و کنار شرقیسی یوز قرق یدی درجه طولده شرقدن غربه ممتد اولوب
حد شمالیسی بش درجه عرض جنوبی ده در بو طرفدن غربه انحراف ایله سوماتره یه ارادة قرق
بش میل بوغاز واردر حد جنوبیسی رسم اطلسده مبهم اولدوغی عدم کشفه دلالت ایدر لکن
جاقور سمنده اون ایکی درجه عرض جنوبی ده معین در واوزنلوغی بشیوز میلدر احوال ریاست
ودیانت بو جزیره نك بکلری متعدد ودینلری مختلفدر جمله نك باشی جزیره اورته سنده
دار الملك اولان مغا پغا شهرنده اوتورر باشنه مجوهر ومرصع تاج واکننه دیباج کیوبت
پرستدر سلفده سایری دخی عبده‌ٔ اصنام و بوکا تابع ایدی صکره سواحلده ایکی بیك
و برقاچ یاره شهر خلقی اسلامه کلوب بوندن آیرلدیلر بو جزیره خلقی اعتبار باطله یه مائللردر
احوال معرفت وحرب بونلر غایت زکی وهر صنعته قابل اولورلر کو یا که هر بری نظام عالم
ایچون خلق اولنمشدر ینوب انمده وشهرلر تحصین ایدوب سلاح قوللنمده وطوب تونفك
استعمالنده دیار شرقك خلقنه غالبلردر اوق و یای ترکیب ایدرکن استادلری انظارکوا کبی

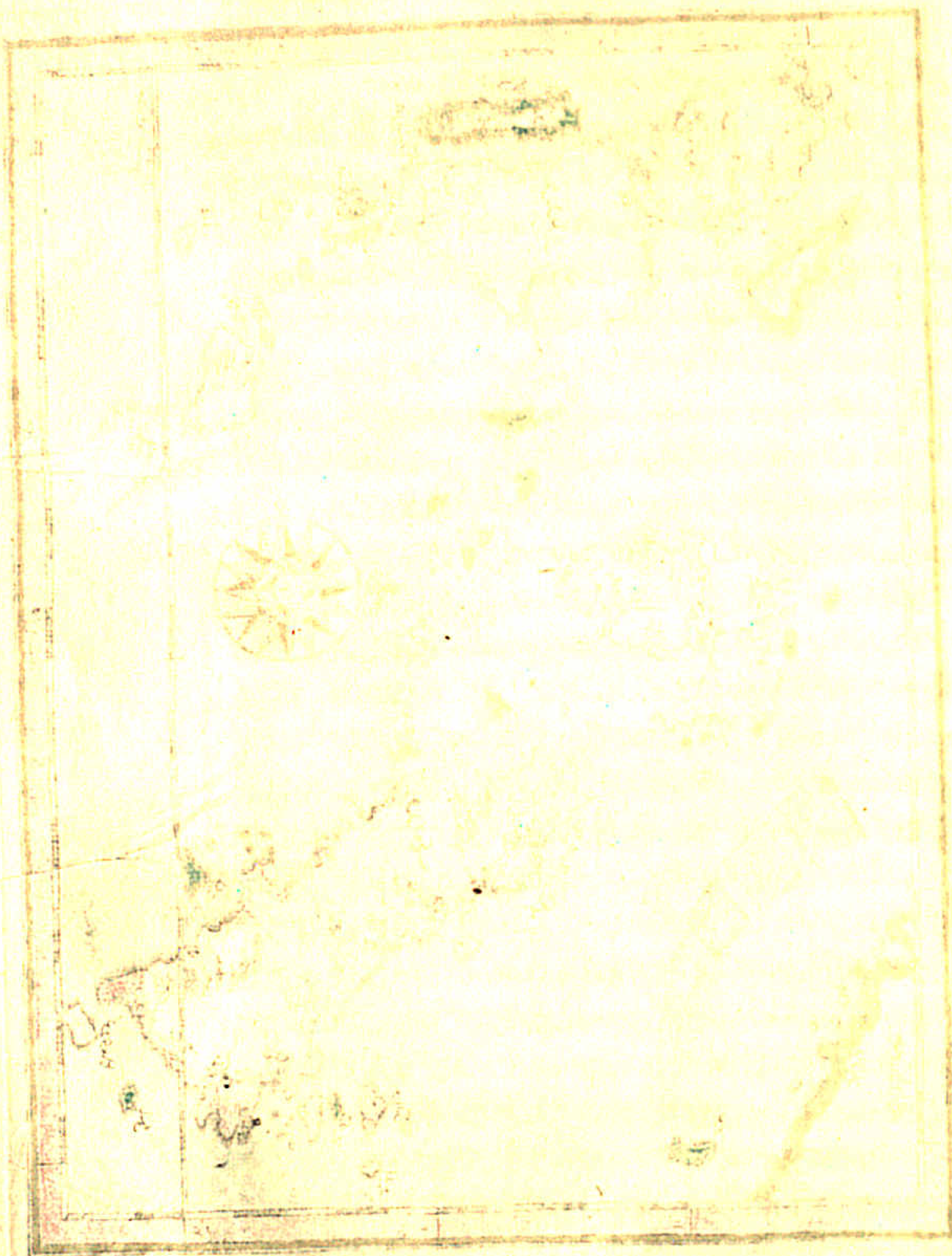
كوزدرلر واول وقتده يا بدقاري اوقك جرحي علاج پذير اولماز البته مهلكدر و بونلر شيش
كبي طوغري اوزون خنجرلر طاقنورلر وانلره قاريزي ديرلر اخلاق وعادات جاوه لولر عرض
احتشام وداراته مائل اولوب حريردن منقش ومكلف لباسلر كيرلر صقاللريني و باشلرينك
اوكني تراش ايدوب اكسه ده برز صاچ قورلر اكثر متكبر ومتعظم اولوب كمسه يه سرفرو ايتمزلر
اسير الدقده اول مالكن صكره كندويي قتل ايدرلر غايت وهام ومعاند قومدر وبونلرك
اكابري شكاره مشغول للردر قوجيلزه بنرلر طيور وكلابله صيد ايدرلر پياده وسوار كزرلر
وعورتلري سائر جزاير قاريلرندن كوزل ومزين اولور بونلرك يالي خلقي اكثر قورسلندر كميلري
چين طرزنده اولوب هندبلر قاعده سي اوزره سفر ايدرلر وفرنكلرك باليستره آلتي كبي ايكي
تختهدن مركب برآلت قوللنورلر وخارتي استعمال ايدرلر لكن دوايرو روزكارلر نفسين اول
مرتبه دقت اوزره ايده مزلر سمتلري قبادر احوال بلاد جاوه نك جمله بندرلري شرق وشماله در
جنوب طرفنده اسكله وليمان يوقدر قطبدن كلن شديد روزكار وفورتنه دن اول طرفده كمي
ياتمغه مجال اولمز وبوجزيره يي مرتفع طاغلر اورته سندن ايكي شق ايدوب ايكي طرفك
خلقي بري برندن امينلر درشمال طرفنه دوشن طاغه جبل سنده ديرلر سنده باري ولايتي
انك شمالنده در مغابغا جزيره وسطنده دارملك برغايت خرم ولطيف شهردر پالييان برمشهور
بندروشهردر هندوچين كميلري كلوب بونده ياتروبوكا بندرجاوه ديرلر سينغاپورلك
مخصوص بندري ايدي صكره مالاقا بندري آچلوب بو برمقدار اشاغي قودي لكن مسلمانلر
كرورواج ويردبلر وديا وكيندا بوچاپارا تجار مجمعي مشهور شهرلردر وتمر نام شهر مجدبلر
شهري وتختكاهدر وسيرللا وپاروت واغاچين ووروبالهوندن مشهور شهرلردندر
ومخصوص حاكملري واردر جزيره نك جنوب طرفنه شاندي ديرلر شمال طرفنده اولان بندرلرك
بري بندرجرشيك وبندرسرباي وبندرلاسم درو بعض نسخه ده بونك بلادندن بالمبه وباتم
وسوند قلابه واماية واوداواقود وساجده ولپايو وبتوم وسدان وجيسه وپركوان
وپراتقه نام شهرلريدي درجه عرض جنوبي دن طقوزدرجه يه وارنجه بوترتيب اوزره
يازلمشدر اسمنده تعدد واختلاف وقوعي تحقيقه مانعدر نبات وحيوان ومحصولات
جاوه اطه سي سائر جزايردن محصولداردر اكثر هندبلر وسائر جزاير خلقي برنج وات مقوله
سني بوندن كوتورلر التون وجواهر وانواع طيب كاني درحصالبان بوكا نسبت اولنور لبان
جاوي ديرلر سنك زيره مشهوردر ادويه دندر وقابال ديرلر برنوع حيوان صيد ايدرلركه كملرينك
خاصه سي امساك دم اولدوغي جهتدن ذي قيمتدر وغالندا ديرلر برنوع حيوان دخي اولوركه
بونيوزي معتبردر وپاساديرلر برنوع جانورك قارندن خرزه كبي برمعتبر طاش
چيقر صيد ايدرلر ومتاعلري اكثر دارچين والتون وحريردن وپنبه دن انواع اقمشه
خصوصا زربفت عجايبندر سلفده مشهور اولان فرنجيا زربفتنك عتيقندن ايورك
اولور سابقا جاوه پادشاهي پورتقال سزعسكري اولان الفونسزه بر بيوك چارشب

كوندرمش ايديكه اوزرنده بوجزيره نك معتبر شهرلري ونادر حيواناتي واشجاري وانهاري
وكندي ايلديكي جنكلر برمرتبه تدقيق اوزره نقش وتصوير اولنمش ايديكه فلاندرا خلقي
تصويرده ماهر ايكن اكا تقليده قادر اولمديلر الفونسز چارشبي پورتقال قرالنه كوندروب غايتله
مقبوله كجدي اما جاوهء صغيركه اكا انبابادخي ديرلر اطلسده ذكر اولنميوب جاقور سمتنده يوزقرق
ش درجه طولدن يوزاللي بش درجه طوله وارنجه شرقدن غربه ممتد واون اوچ درجه
عرض جنوبيدن اون يدي درجه يه منتهي اولنجه برجزيرهء عظيمهء طويله در جاوهء كبيرك
نصفي قدر واندن شرق وجنوبه اراسي بر رمسافه در بلاد بوجزيره نك شهرلري بونلردر لانبوي
وسامارا وقانفور ودراغويان وفلك وباضمه نام شهرلردر بوجزيره ده وافر كافور بولنور اهل
جزيره كافور اسمني شجره اطلاق ايدرلر بونك سايه سي چناراغاجي سايه سندن نافعدر
لورنسو ايدر جاوه نك جنوبنده برقاچ جزيره لر واردر صكره كشف اولندي اول اطه لر بونلردر
جزيرهء انقمن پورتقال بونك جمله سني هنوز كشف ايده مدي آويادات روايتي اوزره
بوجزيره خلقي عريان كزرلر غايت وحشي ومردم خوار طائفه در جاقور سمتنده بوجزيره يوزقرق
درجه طول اون بش درجه عرض جنوبي ده انقامان اسميله مسطوردر محيط ده اندمان
اسمي ايله يازيلوب ايكي جزيره در دينلمش بري اندمان كبير بري اندمان صغير كبيرك
طرف جنوبيسي ايله صغيرك طرف شماليسي مابيننده بوغازه بيرون شيرودير لر طرف
شرقنده بكا كل تسميه اولنور بر بوفقه بر واردر ما بين بش ميلدر جزيرهء مالايوت غايت
مشهور بندردر جاويلر جنوبه كيدركن بوكا اوغرارلر جزيرهء مزبور يوزاللي ايكي درجه
طول واون الي درجه عرض جنوبي ده مالاوير اسميله يازيلوب جاوهء صغير كارينه قريب
رسم اولنمشدر جزيرهء بتان يوزقرق طقوزدرجه طول اون يدي درجه عرض جنوبي ده
پتانا اسميله مسطور برجزيرهء صغيرهء طويله در بودخي جاوهء صغير جنوبنده كاره قريب
دوشر جزيرهء سويدود يوزقرق يدي درجه طول واون يدي درجه عرض جنوبي ده
سندروا اسميله مسطور اولوب بونك اوكي صيغ اولمغله كميجيلر چكركن دوميني قالدررلر بو اوچ
جزيره كوچك جاوه كار جنوبيسنده غربدن شرقه دزلمشدر جزيرهء نوقو يوزقرق
دورت درجه طول واون درجه عرض جنوبي ده بيوك جاوه نك كار شرقيسنده قريب
برجزيرهء صغيره در جاقور سمتنده نيقوپورا اسميله مسطوردر جزيرهء نوسر بانا يوزقرق دورت
درجه طول واون اوچ درجه عرض جنوبي ده نوقوران اسميله مسطور برجزيرهء صغيره در
ايكي جاوه اراسنه دوشر بعده لورنسو بو جاوه اطه لرينك شمال وشرقنده نيچه جزاير ذكر
ايدركه كيمي سابقا بيان اولندي باقيسي دخي بونلردر جزيرهء سابا اوجاقور سمتنده يوزقرق
طقوز درجه طول واون ايكي درجه عرض جنوبي ده سوبا او اسميله مسطور برجزيره
صغيره در جزيرهء باتوليار يوزاللي بر درجه طول واون درجه عرض جنوبيده مثلث الشكل
برجزيرهء متوسطه در جاقور سمتنده بونك ايكي شهري واردر بري باكوليار و بري مونوا جزيرهء

سی بابا یوز قرق طقوز درجه طول ویدی درجه عرض جنوبیده ارام اسمیله مسطور بیوك جزیره در
بونك ایکی شهری واردر بری ارایان و بری سبابا ایکیسی کنار شمالیسنده واقع اولمشدر جزیرهٔ
مزبوره یه زمبویون دخی دیرلر بورنوی ایله مالوقا اراسنده در کشتیٔ مغلیان بونده کلوب چوق
لؤلؤ بولدیلر اکثری کوکرجین یمرطه سی قدر و بعض طاوق یمرطه سی قدر ایدی و بعض
اصداف دن اون بروقیه برندن یکرمی وقیه لحم چقدی لما صدف مزبوره لؤلؤ دن خالی ایدی جزیرهٔ
کوتیا یا یوز قرق دورت درجه طول ویدی درجه عرض جنوبی ده بیوك جاوه ایله ارام اراسنده
بانقانا میله مسطور در جزیرهٔ مدانا بانقا ایله ارام اراسنده مدان نامیله مسطور بر جزیره
صغیره در جزیرهٔ نوقا پوقا یوز قرق دورت درجه طول التی درجه عرض جنوبیده بر جزیره
صغیره در جزیرهٔ دار یاهاما یوز قرق التی درجه طول والتی درجه عرض جنوبی ده ارام
اطه سنك کنار شمالیسنه قریب داراهان اسمیله مسطور در جزیرهٔ سالا پارا یوز قرق اوچ
درجه طول والتی درجه عرض جنوبیده بیوك جاوه نك شرق وشمال کنارینه قریب
مثلث الشکل بر جزیره در سلاپارا دخی دیرلر جزیرهٔ امادورا یوز قرق دورت درجه طول
ودورت درجه عرض جنوبیده اوچ کوچك جزیره در بیوك جاوه شمالنه دوشر جزیرهٔ
قوریمانو یوز اوتوز طقوز درجه طول والتی درجه عرض جنوبیده اون بش قدر خرده
جزیره لردر جزیرهٔ قولیتابار و یوز اوتوز بش درجه طول وبش درجه عرض جنوبی ده
کوریمانو اطه لری غربنده مربع الشکل بر جزیره در کولیابارو دخی دیرلر جزیرهٔ پلیتونا یوز
اوتوز التی درجه طول ودورت درجه عرض جنوبی ده بر جزیرهٔ صغیره در جزیرهٔ کوریمانا
یوز اوتوز یدی درجه طول وایکی بوچق درجه عرض جنوبیده بر جزیرهٔ صغیره اولوب
بونکله بورنوی اطه سنك کنار جنوبیسی بر بوغازدر جزیرهٔ ماقازار یوز اوتوز بش درجه طول
وایکی بوچق عرض جنوبی ده بر جزیرهٔ متوسطه در بو کامقاصر دخی دیرلر سوماتره ایله
بورنوی اراسنه دوشرلو رنسوایدر بونك خلقی بت پرستدر ریبا نجیلری جزیره ده قومزلر
مؤدب ومالدار قومدر معتبر شهرلری پورینالو ومالاقادو وسی دروم بر بیوك کول کنارنده
بنا اولنمش معمور شهردر مشهور متاعی التون ولات دیرلر بر نوع منوش ذی قیمت بویادر جزیره نك
باش حاکمی اندن اوتوز رسائر بکلر اکا اطاعت ایدرلر اندن صکره سوپانا دخی معمور شهردر
بونك دخی باشقه حاکمی واردر جزیرهٔ ماریزونت یوز اللی بر درجه طول واوچ درجه عرض
جنوبیده سله بس اطه سنك کنار شرقیسنه قریب ایکی کوچك اطه در ماریتاس اسمیله
مسطوردر جزیرهٔ پولالاور یوز اللی درجه طول وبش درجه عرضده سله بسك کنار
جنوبیسنه قریب بر جزیرهٔ صغیره در پولولاو دخی دیرلر جزیرهٔ پاپولاس یوز قرق بش
درجه طول والتی بچوق درجه عرض ده بر جزیرهٔ صغیره در جزیرهٔ تنه توم بو دخی انلك
قربنده بر کوچك اطه در یوز قرق بش درجه طول ده عد اولنور جزیرهٔ سلاقو
یوز قرق بش درجه طول وبر بچوق درجه عرض جنوبی ده بر جزیرهٔ صغیره در سولاقو

دیرلر بو ایکی جزیره ملوکه اطه لرینه قریبدر باقیسی انده ذکر اولندی فصل ١٧ دربیان
سوماترا اون یدنجی فصل محیط شرقی جزایرندن سوماترا و باقی جزایر صغار هند بیاننده در
اما جزیرهٔ سوماترا ضم سین مهمله ایله یوز اوتوز دورت درجه طولدن یوز قرق دورت درجه
طوله وارنجه و بش درجه عرضدن بش عرض جنوبی یه منتهی اولنجه برجزیرهٔ عظیمهٔ
طویله در خط استوا بونی تنصیفه قریبدر لورنسو ایدر بعض متأخر جغرافیالر مز بو اطه
تاپروبانا دیدکلری اطه دردیو غلطه دوشدیلر لکن بطلمیوس انی غیری یرده تعیین اتمشدر
و متقدمین بو اطه یی تجارک غلط نقلی ایله بیوک قییه متصلدر دیو آوریا کورسه نزوس تسمیه
ایلدیلر و بونک التونی وافر اولدوغندن آوریا یعنی التونلی دیدیلر لکن مزبور بر بوغاز ایله
سیام مملکتندن منفصلدر و بو بوغاز تنک اولدوغندن متصل ظن ایلدیلر و اول بوغاز
خطرناک اولوب اندن کچمکه کیمسه اقدام ایلمز هندده ساکن اولان عربلر کاهی اول بوغازه
اوغرایوب نیجه کره کمیلر اغاج بوداقلری و کوکلری اراسنده قالوب چوق زحمت چکدیلر بو جزیره
شکل بیضه یه قریب اولوب طولا و عرضا چوق مسافه طوتر طولی التی یوز میل و اورته سنک
عرضی دورتیوز میلدن زیاده در اولی جانب شمالده جبل لامری در و اخری جنوبده
نیکوترمن تسمیه اولنور تقسیم بو جزیره التی سلطنته تقسیم اولنور ١ قامپار ٢ پازن ٣ داکن که
پدیر دخی دیرلر ٤ اورو ٥ سوند ٦ مانتقاو جاقورسمنده بیریا اسمیله بر مملکت دخی واردر
بلاد بو جزیره نک شهرلری بونلردر غومو سیپلا و داکن که آچین و آکام دخی دیرلر و پازن
بر مشهور بندر و مجمع تجاردر چین و عربستاندن انده وافر کمیلر کلور و عمیان که تانیام دخی
دیرلر و قامپاکه کونیار دخی دیرلر پولودن نام کوچک اطه بونک قارشیسنده در و منوقبو که
ماکوناد دخی دیرلر قاپاسیا قارکه بونک اوکنده قانادوس نام برجزیرهٔ صغیره واردر اوکی
دوکندیلردر و سیانا سابا که جاقورسمنده لاوس یازلمشدر قالاتیغان و دلینغا که
رسمنده پالیان نامیله در و سوندا که اسیدا دخی دیرلر بو جزیره بر بوزنده در جمله بو شهرلر
کنارشرقیده یازلمشدر کنارغربیسنده اندراپارا و مانقاو بوکامانی قانو دخی دیرلر و تیقوس
واورو و برالان و داناواخیس و داوهن و پدیر که پادر دخی دیرلر پاسیاپار کنارشرقی یه
متصل اولور و دراغید ا نام بر شهر دخی وسطنده واقع اولمشدر بو جزیره نک بندرلری
محیطده مسطور اولدوغی اوزره بندر لامری که طرف شمالنده در بندر سوماتره که
پازان در بندر مندره بو دخی لامری یه قریب جانب شرقنده بندر جدید و معموردر وجلکی
حدلله مشهوردر بندر قیصوره که قامپار در کافور قیصوری بوکا منسوبدر بندر
منقابو که جانب غربنده در بندر فلونج جانب شرقنده در و بو سوماترا ظهرنده مردم
خوارلر واردر انلره بطیج دیرلر اهالی انلردن کلی حذر ایدرلر و بالجمله طول و عرضی
متعین یکرمی ایکی پاره شهری واردر انهار و جبال بو جزیره نک وافر انهاری واردر
بری داراکه اغزی دوکندیلو دربری دخی نهر پرینار در غرب و جنوبیه اقار بونلردن

غیری اون طقوز خرده جدوللردخی واردروطاغلری یبروافر اولوب مشهوری
شمال طرفنده جبل لامری در نبات وحیوان ومحصولات محیطده ایدر بوجزیره منبت
عودوفلفل ودارفلفل وکافوردر حریردخی حاصل اولورالتون معدنلری وجابجا نبو
بولنورزباد یعنی غالیه مشك انده وافردر شجر کافور عظیم اولورکه هر شجرك ظلی
نیچه یی مسافه یی ستر ایدر قچنکه درخت مزبورك اعلاسنی تقرایدرلرماء کافوراقر
واسلفنی خدش اتسه لر ضمغ مثال کافورچقار وکافورالندقدن صکره بواغاج
قورورلورنسوایدربوجزیره محصولدار ولایتدر انده وافر التون ولوك ابنجوین دیرلر
برغایت معتبر طیب اولوربادم اغاجنه بکزر برجنس اغاجدن دوشرلروکوکوبه
دیرلربرجنس دارووبیر وعود اغاجی وافربولنور لکن قامپاده اولن عود بوندن ایودر
وبوجزیره خلقی حریری بعض اغجلردن دوشررلر لکن بودیار ایپکی اوقدر ایو دکلدر
وسانغودیرلربرجنس نبات واردرکه غایت چوق اولوراغاجنك اوزنی برنوع اتمك ایدرلرکه
ارپه اتمکنه بکزر وقوقو دیرلر برنوع شجرك بوداغنی یارارلربرغایت لذیذ صویی آقار
شراب یرینه استعمال ایدرو بازن شهرنه دللی دن وافر افیون کلوربنکاله اهالیسی
کتوررلر مسلمانلره صاتوب انکله تجارت ایدرلرعدندن غرب کیملری کلوب بوندن
وافربهاروافیون یوکلدوب کتوررلر وبوشهر اطرافنده برجنس قوش اولورکه آکا نوری
دیرلر طوطی قدردرالوان مختلفه ایله منقش ولطیف منظر وحوش اوازدر سو بلراول
اجلدن ذی قیمتدر هر بری یوزغروشه صاتلور وانده خالص صندل لدن الو اح اولوکه
چینیلر وفرس قومی هر برتخته سنی یوزغروشه الوب ولایتلرینه کتوررلروچین
خلقی بیری سوندا شهرندن یوکلدوب واسیرلری دخی انده دوشرب چینه کتوررلر
وماماتنا شهری التون کانی درکتب سماویه ده حضرت سلیمان علیه السلام هر سنه
دریای قلزمدن هند جزیره سنه دونما سنی کوندروب وافرالتون وطیب وبهار کتوردیکی
مسطوردر بحسب القراین بزه معلوم اولدی که اول جزیره بودر دیولورنسوجزم ایلدی
احوال دیانت وحرب بوجزیره خلقنك دینلری مختلف در سواحل بحر سکانی اهل اسلام در
اورته لرنده عبده اصنام اولوروبونلرك جمله سی جنکجی اولوب محدبلر مسموم اوق ویای قوللنورلر
وغیره استعمال ایدرلر لکن اهالیسی وغیری تورکدن جنك صنعتنی اوکرندیلر زیرا اول
سمته پورتقال مستولی اولمغله انلردن استمداد ایدوب کتوردیلر ونیجه کره مغلوب
اولدیلر پورتقال جنکلری اراسنده بوغلبه مشهوردرکه میلادك بیك بشیوز تمش
طقوز سنه سنده منلویس بام پورتقال اون ایکی کمی ایله بوجزیره خلقنك یوزقدرقدرغه سنی
بوزدی تتمه بوسوماترا اطه سنك اطرافنده وافرجزایر واردر جزیرهٔ دون خط استوالتنده
یوزاوتوز درجه طولده برایکی خرده جزیره در جزیرهٔ دانا یوزاوتوزایکی بوجق طولده خط
استوا التنده برجزیرهٔ صغیره در جزیرهٔ آسمی یوز اتوزدورت درجه طول واوچ بوجق

هر ضلعی بر جزیرهٔ صغیره در جزیرهٔ ناواقا را یوزاوتوزاوچ درجه طول واوچ بچق عرضده
بر جزیرهٔ متوسطه در بونك كنارلری الحاق واورته سی كتدكجه مرتفع طاغدر بوجزیره نك بارو
نام بر معتبر شهری واردر التون ایله غایت محصولدار در جزیرهٔ اوروجزیرهٔ حم جزیرهٔ اندراجیدا
بونلك اهالیسی نك اكثری مردم خوارلردر بوجزیره لر لورنسو كابندن یازلدی اما محیط ده
مسطوردركه ظهر جزیرهٔ سوماترانك مغیب جانبنده واقع جزیره لر واردر انلره میقاماروس
دیرلر خلقی مردم خوارلردر وانده سباع كبی ادملر اولورانده نصكره ایكی جزیره دخی عظیم طاغلردر
انلره اندرسا بوردیرلر ظهر سماتره ایله ارالری یوز اون دورت میلدر اندن صكره جانب جنوبده
متهاری نام بر جزیره واردر بونلردن اوته جنوبده واقع اطه لر دخی واردركه انلره دخی میقاماروس
دیرلر ایكیسی عظیم طاغلردر وطرف شمالیسنده اوقاف جزیره لر وطرف شرقیسنده اولان
دوكندی اطه لره فلو بانیق دیرلر كوجرانده اولان نلاجیایه مشابه اولمغله هندیلر اكا دخی
نلاجیا دیرلر واول موضعدن كلی حذر ایله كیرلر جامس فله دن قنصوره یولی اوزره سوماتره
كناری جانبنه میل ایله كیدرلر فصل ١٨ در بیان بورنوی اون سكزنجی فصل چین جزیره لرندن
بورنوی وپولوهون وغیری اطه لر بیاننده در اما جزیرهٔ بورنوی كه بانك ضمی وفتحیله بورنیو ونو
دخی دیرلر یوز قرق بش درجه طولدن یوز اللی بر درجه طوله وارنجه وایكی درجه عرض
جنوبیدن یدی درجه عرض شمالیه منتهی اولنجه بر جزیرهٔ عظیمه در میرقاتور ایلر بو جزیره
بطلیموس جغرافیاسنده بنه فورتونه اسمیله مسطوراولوب جنوب طرفی خط استوایی چوب
شمال جانبی چین اوكنه كنشدر بعضلر بونك دوری اوچ آیلق مسافه وبعضلر ایكی بیك ایكیوز
میلدر دیرلر بلاد بوجزیره بر قاچ حكومته تقسیم اولنوردار ملكی بورنونام شهركه یوز اللی
درجه طول وبش درجه عرض ده جزیره نك كنار غربی وشمالی سنده وندیك شهری
كبی دریا ساز لغنده اولری اخشابدن مكلف بنا اولنمش بر بیوك شهردر سكانی یكرمی
یش بیك قدر اولور اكثری مسلم در باقی شهری بونلردر قابو راكه تیاپور ادخی دیرلر
كنار غربی سنده در تامیاو وتماراتوس ومالانوكه لااودخی دیرلر تامنكركه
تانكامیرادخی دیرلر بوكاورد وپكاسیركه بزایادخی دیرلر بازاعان تانكام براهه دخی
دیرلر قان سرا كه سلا ودخی دیرلر اطلس وغیری ده مسطوردر احوال سلطنت
ودیانت بوجزیره نك بر قاچ بكلری واردر كیمی مسلم كیمی بوت پرستدر جمله نك باشی بورنه
شهرنده اوتورر عظیم دارات واحتشام صاحبی در اتباعی اكثر قماش وزربفت ومجوهر كسوه
كیرلر خدامی محبوبه قزلر در سیم وفغفوری اوانی ایله مكلف سماطلری چكلور وعسكری
دائما شهری محافظه ایدرلر جنك اولسه ابتدا پادشاهلری مباشرت ایدر وكیمسه انكله
دولوشب سو یلشمك ممنوعدر لازم كلدكده ترجمان بر قامش ایله كلن ایلچیلرك مرادینی اعلام
ایدر وبونك منشوری بر نوع بپراق اوزرینه یازیلوب مالانو شهرینك دخی مخصوص
حاكمی واردر وبوجزیره خلقنك چوغی متدین دكلر در جنان وجحیم عذاب و تنعم

بلمزلر اخلاق وعادات بو زنویلرك بعینی ملبس وکیمی عریان کزرلر وباشلرینه عرقیه کیرلر بونلره
عربدن چوق کمسه واردر سنتلنورلر وکابدن خبیرلردر لکن کاغد یازمزلر بری بریله الفت اوزن
اولوب جنك وجدالی سومزلر بکلری شکاره چقار وقطعا کمسه یه سو بلمزلر و رنسو ایدر
بونلرك بیع وشراسی دخی فعلله در قول ایله دکلدر متاعلرینی بر یره قورلر تحملی قدر الروب
رضا ایله قالدررلر و بونلرك معامله سی بغایت صداقت اوزره اولور حیله بلمزلر وخیانت اتمزلر
فقیر ایدر غالبا پورتقال وغیری تجار واردقده معامله لازم کلوب بری برینك لسانی فهم اتمکله
وجه مشروح اوزره معامله لازم کلور والا کندی جنسلری ایله سویلشمك وترجمان بولنمیوب
دائما بویله قالمق بعیدر اسلامیانك اقالیم کابلرنده اکثر جزایر محیط شرقیده قرنفل بویله بیع
اولنور دیو مسطوردر لکن منشاء غلط بو اولمق کرك و بو جزیره خلقی آینه و کان بزی
وحدید و ژیوه یه زیاده رغبت ایدرلر نباتات وحیوانات بونده دوه وفیل وجاموس وکوچك
اتلر وکچی اولور لکن حمار جدا یوقدر لورنسو قولنجه هما قوشی دخی بولنور ودفنه مثال
بر شجر بتر که هر فچان ورقی زمینه دوشسه فی الحال جی اولوب حیه مثال سعی وحرکت ایدر
پرنج ودارچین وقرنقیل و زنجبیل وکافور واغار یقون بی حددر جواهر قسمندن الماس دخی
اولور وسائر مال ومتاعی وافردر تتمه تاریخ هند غربیده ایدر کشتی مغلیان سبو تدن
قالقوب بو جزیره یه کلدیلر که خلقی جمله سودان ایدی برقاچ شخص کمیدن چقوب بر زجوقه
وسوزن وآیینه الوب اهل جزیره دن نیجه کمسنه انلری قارشولیوب شهره ایلتدیلر وکیجه
ضیافت ایدوب صباح هر برینی بر فیله بندردیلر و پادشاهلرینك سراینه ایلتدیلر اولا مسلح
طائفه وثانیا منقش قطیفه لر ومجوهر خنجرلو وقیمتی خاتملو اشخاص کوردیلر بعده بر بیوك
سرایه کلدیلر که دورت دیواری سراسر قماشلر ایله اورتلمش و بر طرفنده مشبك پنجره لر
وار ایدی مقابله سنه واروب تاپوقلدیلر واسپانیا حاکمنك سلامنی ذکر وب عرض محبت
وسزکله حسن معامله طلب ایدر دیدیلر ترجمان بو خبری بردراز قرغو ایله ایچری وزیره
اول دخی ایچری بکنه سویلدی وکیرو قرغو ایله ترجمله و بونلره خبر کلدیکه مسافه بعیده دن
کلمش سز مرادیکز نه ایسه کورك و بو ولایتدن نه استرسکز آلك اسپانیوللر هدایاسنی قبول
ایدوب هر برینك اوموزینه بر مذهب دستمال آصوب وهر برینه بر مقدار سکر نخود وقرنفل
ودارچینی و یردیلر وسرایدن چقاروب بر راته بندردیلر وخانه کتخدایه ایلتدیلر واون
ایکی فغفوری بیوك طبقلر له انواع اطعمه کتوردیلر انواع حیواناتدن چورمه لر وسرکه
ولیمونله مربا قاورمه لر ومسمن ابلقلر کبابلر و بورکلر وماهیچه لر وما معلوم میوه لر
کتوردیلر کیجه سیم شمعدانلر ایله بال مومللری یاقوب قنادیل ایله سقفخانه یی زین ایتدیلر
وچوق ملبس خدمتکارلر ایاغن طوردی صباح ینه فیلره بندروب شهری کزدردیلر
وایکی فیل یوکی اطعمه واشربه وزنجبیل وقرنفل و یروب ساحل دریایه اندردیلر ومالوقه
جزیره لرینك یولنی کوستروب اردکزده قالمشدر دیینه جانب شرقه کوندردیلر جزیره بورنوی

اطرافنده

اطرافنده خرده جزیره لر واردر اسملری ایله معلوم اولان بونلردر جزیره جوبی که کوبی دخی دیرلر
جزیره بورا اون جزیره نو پالاسی مو پولاسی دخی دیرلر جزیره پولو تیقا جزیره تاباران
جزیره بایروکار شمالیده خرده جزیره لردر جزیره سان میچل سان میکائیل دخی دیرلر جزیره
ساناتا کارابورنوی شرقیسنده در جزیره سان جوان جزیره تاریوما که تاکو ما دخی دیرلر جزیره
پراچل که پراقلت دخی دیرلر جزیره سولور بونلر وند ناوقربنده در بو سولورده وافر کبریت اولور
چین ومالاقایه کتوروب تجارت ایدرلر جزیره بتجای که بانکی دخی دیرلر جزیره تا بوغود مر
معدنی ایله محصولدار اولی اجلدن انده وافر تجار جمع اولورلر لورنسو بویله دیمشدر و بعض
اقالیم کابلرنده چیندن جنوب طرفنده غور اسمیله بر بیوك اطه یازارلر حدید غوری معدنی
انده در حاکمی اهل چین ایله دائما قتال اوزره در و بونده اوزون بونوزلی صغرلر اولور دیرلر لکن
بونك رسمنده مکانی معلوم اولمدی جزیره دونه جاقو رسمنده عرنلر اطه سی معناسنه پادن
دونی نامیله مرسوم جزیره طویله در بونکله وندناو اراسی بر طار بوغاز اولوب بعض کتب
اقالیمده جزیرة النسا یازیلمش غالبا بوندن غلطدر دیرلر که مزبور اطه یی چینده بر جزیره در
سکانی سر جمله زندر اول اطه ده حاصل اولور بر نوع یمشدن حامل اولوب قزطوغررلر
ایجلرنده ذکور ودن کمسه قوما یوب وارانی اولدوررلر دیو مسطوردر لکن بو دخی عقلا مستحیل
کبیدر فصل ١٩ در جزیره سیلادن وغیری اون طقوزنجی فصل آخر جزایر هنددن
سیلان و باقی جزیره لر بیانندهدر اما سیلان سیف و زایله زیلان دخی دیرلر فرس وترك وعرب
آکا سرندیب و سرندیل دیرلر هند پلوسنکادیب وهبرنا دیرلر اطلسنده مسطور اولدوغی اوزره
بطلیموس جغرافیاسنده تاپروبانا یاخود پانی جریس اسمیله مذکور اولان اطه لرك
قنقیسیدر اختلاف اولندی اورتولیو اولی ومیرقاتو رثانی یی ترجیح اتدی حدود
بو جزیره یوزیکرمی بر درجه طول دن یکرمی اوج طولنه وارنجه والتی عرضدن اونه
منتهی اولنجه شکل مربعه قریب بر جزیره اولوب هند جنوبنده قوموری بورنندن آز
مسافه ایله منفصلدر لورنسو ایدر بونك طولی ایکی یوز اللی میل وچورهسی
بیك میلدر میرقاتور ایدر دوری ایکیوز قرق فرسخ و بعضلر قولنجه طقوزیوز یا
یدییوز میلدر وطولی ایکیوز قرق میل یاخود ایکیوز اللی میل وعرضی یوز قرق میلدر
تقسیم واحوال سلطنت میرقاتور ایدر سلفده بو اطه نك جمله سنه بر مستقل پادشاه
حکم ایدردی صکره حیله ایله قتل اولنوب بکلری مابیننده مملکتی اولشدیلر حالا
طقوز حاکمی واردر باش حاکمی قول مونی نام شهرده اوتورر سائر بکلری اکا
سال بسال هدیه وخراج ارسال ایدرلر اول طقوز بکلر القابیله بونلردر ١ قول مونی
پادشاهی ٢ پاناسا پتیان ٣ تریکی نامال ٤ پاتی قولون ٥ ویلاس ٦
تانانا تا ٧ لاولا ٨ شاله ٩ قانده باش بکلری جلوس اتدکده برفیله بنوب
شهری طولاشر و باشنه یاقوت ایله مرصع بر تاج کیر که انك نظیری نادردر جوانس

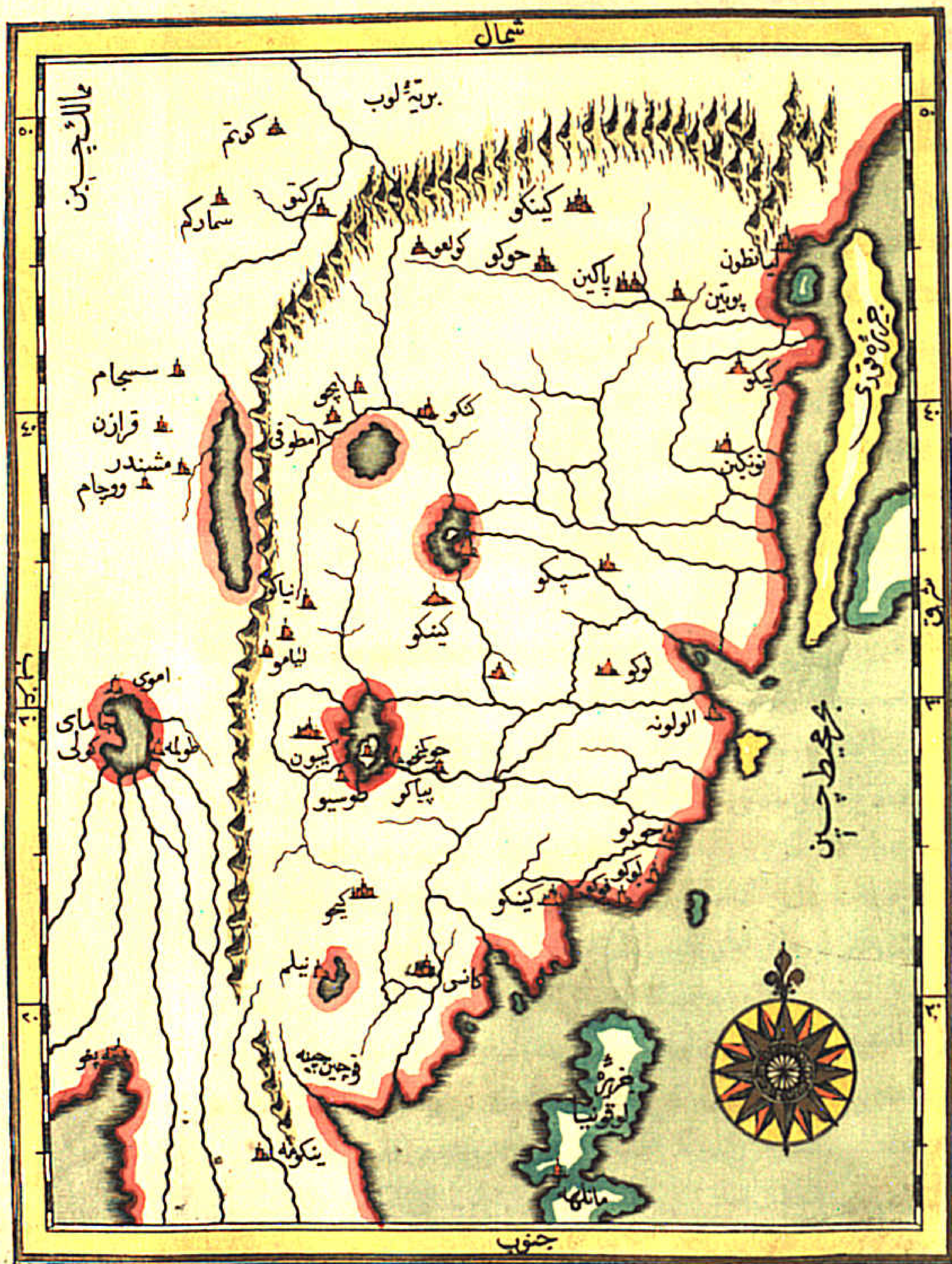
مسالك الممالكده نقل ايدركه راپو نام بر جراح بيوك بكى قتل ايليوب رأى وتدبير صاحبى
اولمغله ولايتى ضبط اتدى سينغاليلر خوفندن مطيع اولديلر پورتقال النده اولان قولونبو
نام قلعه يى محاصره اتدى امداد كلمكله الامدى احوال ديانت وحروب وصنعت بو جزيره
سواحلنده ساكن اولنلر اكثر مسلم در اچروده اولنلر مجوس و بت پرستدر يقين زمانلرده
پورتقال دخى واروب مستولى اولدى ودارملكى قربنده بر قلعه بنا اتدى وخلقنك برازى
تنصر اتديلر بت پرستاره سين غالى ديرلر اكثر انلردر ازقلو بياض وكبس واكول اولورلر
اول اجلدن جبان وضعيفلردر طوب وتوفنك وقلج يرينه قامش ايله قنى نادر دوكوشرلر
وحياكتده بونلر احذق ناسدر وهر صنعتده مهارتلرى واردر التون وكومش ودمر وعاجدن
غايت پاك اينجه ايشلر ايشلرلر دموردن توفنك قونداغى غرايبدن ايدرلر تصويرده دخى مهارتلرى
واردر اطلسده مسطوردركه بو جزيره ده بر الحاق مصور بر مصلوب تصوير اتديكه
اوزونلغى بر قولاچ وار ايدى وباش راهبه هبه ايلدى پاپاس دخى بر صندوقه قويوب اسپانيا
قرالنه كوندردى انده اچوب كورديلر بو مصلوبك حالنى حكايتده بر مرتبه يه وارمشدركه
اوروپا مصورلرى بو قدر تشبيه بليغه قادر دكلدر ديو اتفاق اتديلر وغايت
مقبوله چوب خزينه يه كيردى وبو جزيره خلقى لهو ولعب صنعتى ايله مشهورلردر هند
وچينى كروب غريب اويونلر اوينارلر اخلاق وعادات بونلرك لباسلرى انجق كوبكندن
اشاغيدر يوقاريسى اورتمزلر وباشلرينه بر اينجه بز اورترلر واستعمال اتدكلرى اكثرى ايبك وپنبه
قماشلريدر قولقلرينى التون وجواهر ايله تزيين ايدرلر ومرصع قوشقلر قوشانورلر آب وهوا
بو جزيره كرچه خط استوايه قريبدر لكن هواسى ديار شرق هواسندن ايودر اول اجلدن
نيجه طوايف بوكا آدم جنتى درديلر زيرا انده يازحرارتى وقيش برودتى كمال اعتدال اوزره
اولوب ارضى مدام چچكلر ايله مزين وارماقلر اطرافى چاير وچمندر نبات وحيوان ومحصول
بونك ترابى غايت منبت ومحصولداردر اشجارى هر زمان ميوه ويرر تورنج ليمون انار اغاچ
قاوونى وخرما وسائر فواكه اولور اوزم اولماز خرمادن شراب ايدرلر بو خرمانك ميوه سنه
قوكون ديرلر اغاجنى كمى ياپوب يپراغندن حصير مثال يلكن وليفن بوكوب حالات
ايدرلر وكمى تختهلرينى خرما ايپى ايله بغليوب دمرچوى قاقمزلر نهايت بونده برنج از اولور
انى مالابار مملكتندن كتورلر نهار قسمندن دارچينى وقرنفل و بور ونار جيل و عود
وانواع عطر ودابة المسك اولور بو جزيره نك دارچينى ايو وچوق قدر اورمانلرى انك
اغاجى ايله مالامالدر التون وكومش وسائر معدنلر واردر لكن ملوككى افتخار ايچون
انلرى قوريوب قازدرمزلر جواهر قسمندن ياقوت وپيروزه وسيلانى ديدكلرى
سنبلى رنك جوهر والتون رنكنده كهربا كبى بر جنس جوهر والماس كانى دردرياسنده
لؤلؤ وافردر كان وكبريت وسائر متاعى بى حددر حيوانات قسمندن كيك وارنب وخوك و
آخر شكار جانورلرى چوقدر خصوصا فيل بونده وافر اولور وبونك فيلى سائر ديار فيللرندن ايو

ويبوك ومعتبردر بو جانور قره جانورلرينك اعظمى اولوب اياقلرى مستدير طوكوز كوزلى
قلقان قولاقلى در بورننده اوزون مجوف خرطومى واردركه اكل وشربى خصوصنده انسان
اكلى كبى در دريسى غايت قالين اولمغله حيوانات نيشندن المچكمز ولونى اكثر كوكجل
وبوزدر بياضى ذى قيمت ونادر اولور وبو جانور بالطبع وحشى در بو جزيره وسائر اولدوغى
يرلرده يبانيسى سورى يله كزوب برى برندن ايرلمزلر صيد اولندقدن صكره اچلق ايله
از زمانده مونس اولور وشولقدر تعليم قبول ايدركه بعض مرتبه ده كويا كه عاقل در
خدامنك اشارتنى فهم ايدر ومطيع اولور بونك ديشى سى ايكى سنه كبه كزر وعمرنده
بركره طوغرر وايكيوز سنه ياشار جنكه ايودر لكن آتشدن قورقار بو جزيره ده فيللرى
اولچرلر هر بر قارش ايچون متعين بها واردر بيوكنك اكا كوره قيمتى زياده اولور وبو دخى
تجربه اولنمشدركه آخر ديار فيللرى بو جزيره فيلنه بركونه تعظيم وتكريم ايدر وبو اركك
فيللرك اغزنده ايكى ديش بتر عظيم بيوك اولوركه عاج ديرلر ديشيلرينك اولقدر بيوك اولمز
وزنله بيع اولنور وبو حيوان بطئ الحركه كورينور لكن يورودكده پياده بونك اردنجه سكرتسه
يتشه مز وغيور اولوب كاه غيرتندن اكلى ونومى ترك ايدر اطلسده قرستوفوروس نام كيمسه دن
بر حكايه نقل اولنورمز بوردركه قوشين شهرنده كوردم كه بر فيله صاحبى معتاد اوزره يم
ويرميوب فيل اظهار شكوا اتدكده صاحبى يم يدوكى لكنى كوستردى كه دلنمش يم استرسك
بونى قزانجى يه كوتوريماسن ديو اشارت ايلدى فيل لكنى الوب قزانجى يه كلدى قزانجى
لطيفه قصديله بر ايكى چكيچ اوروب ويردى خرطوميله اوه كتوردكده صاحبى بكنميوب
ازار اتدى وكرو كوندردى بوكره دخى الداوب ويردكده صويه باتردى كوردى كه دلكدر لسان
حاليله خلقه شكايت وقزانجى يه هجوم ايدوب اولدورمه يازدى خلق اوشوب قورتارديلر
ويمايوب ويردى كتوروب صويله امتحان اتدكدن صكره اوه كتدى نفسنده واقع ايسه بو حيوانك
زكاسنه دلالت ايدر وبونده زرافه اولور بو دخى بر غريب حيواندر اوك اياقلرى يوكسك ارد اياقلرى
الچق بوينى اوزون الاجه بنك بنك در وبونده كوپل ديرلر بر جنس جانور دخى اولوركه سكسره بكزر
حيهنك غايت عدوسيدر دوكشور يلانى صوقسه پورتقال دلنجه پرواسر بنته راديكلرى
اوتى بولوب يمكله دفع ايدر وبو جزيره قوشلرينك توكى الاجه كوناكون رنكلر ايله منقش
ولطيف المنظردر بونك سببى حرارتدر ديرلر لكن خاصه اولدوغى ظاهردر بلاد بو جزيره نك
باش شهرى قول موخى در سيلان دخى ديرلر شمال سمتنده هند قارشى بوغازده واقع اولوب
قربنده مغاص لؤلؤ واردر بو يقينلرده پورتقال انك قربنده بر قلعه ياپديلر نسوقولونبو
ناميله بر شهر يازوب بر معتبر شهردر ايو اسكله سى واردر اهاليسى بر پاغودك يعنى
صنمك ديشنه طپارلردى پورتقال انى الوب خلقى استرداد ايچون وافر التون عرض
اتديلر ويرميوب سحق اتدردى وپادشاهلرك بيوكى انده اوتوروب سائرلرى
بكلردن خراج الوردى يكندن بو قولونبو اطلسده مذكور اولان قول موخى اولمق

کورینو رباقی شهرلری یونلردرلی تورهو بیبالیغان وغاناقوراپونک یاننده نوقورا اطه لری
واردر کوچك جزیره لردر وجنوما قوتان و ناپاتانا و تریقالا مات ومانغی اطلسده
اولان قول باغی جائزدرکه بواوله و بونك قارشی سنده چینه پاتان اطه سی اولو وسکانی
مسیحیلردر پورتقال انلری هندده نارسینغا پادشاهی خوفندن دوشرب بوجزیره ده
اسکان ایلدی بوجزیره نك رأس اولی شماله در اکا مراشی دیرلر ورأس جنوبنه دنوردیرلر
اطرافی طوطاجام وبندرغالی وبالی جام ودنه دن صکره مکاتم ورأس کادی وترکاملی
ومراشی وشلم ومنادر وکدرملی ومندم وبرولی دربنادر مشهوره سندن بندر کلنبو
طرف غربنده برعظیم بندردر بندر برولی دخی غربنده مشهور بندردر بندر غالی کمیلره
جمله دن موافق اولوب غرب وجنوبنده رأس جزیره ده در بندر بلی جام جزیره نك جنوب
جانبنده بر بندری دربنادر صغاری ایسه وافردر انلره سفاین داخل اولماز بعض نسخه ده
بوجزیره نك شهرلری واسمله مسطوردر قالیتور وغرمالیه وبسقاریه وطانالی عرضندن
سکز عرصنه وارنجه جبال بوجزیره نك اکثر طاغلری جنوب طرفنده اولوب وسطنه قریب
یرده برمرتفع طاغ واردر انده برقیا اوزرنده آدم قدمنك اثری اولمغله دیرلرکه حضرت آدم بوجبل
اوزرینه ایندی که اکا جبل راهون دیرلر واثرانك قدمی اثردر اول اثرك طولی ایکی قارشدن
زیاده درلکن بت پرستلر کندیلرك زعمنجه پیغمبرلری اولان سورغومویان نام کیمسه نك قدمی
اثریدر دیرلر واصنامه عبادت آیینی چاپان و چین خلقنه اول تعلیم اتمش اوله و بو موضع
قدم برعظیم زیارتگاه هدر هر طائفه دن بی حد خلق هند و چین و آخر دیاردن کلوب جمع
اولورلر وطاغ دیبنده اولان کولده ییقانورلر بوزعم ایله هرکیم بوندن یونوب قدمی زیارت ایدرسه
جمله کناهلری عفو اولنه وبوطاغك قله سنده ایکی مکلف تربه واردر آدم وحوا تربه سیدر
دیو اعتقاد ایدرلر واهل جزیره انده اولان غارلره کافه کیررلر بونلره بعض درجه لر
وزنجیرلرایله چیقیلور وبوجبل نیچه کونلك مسافه دن کورینور هندیلر اعتقادنده
جنت آدم بوجزیره در وانده خلق اولندی جبل مزبورك اطرافی اشجار عظیمه اورمانلری چوق
وبازلق وبتاقلقلر در اراسنده ایری بلانلر اولور لورنسوایدر بوجزیره ده اولان
عجایباتك بری آروتان دیمکله معروف نهرده برجنس بالقدر که اکا ال ایله یاپشن
محموم اولوب صالیویر دکده فی الحال قورتیلور جزایر قال سیلان غربیسنده یوز
اون بش درجه طول خط استوادن یدی درجه عرضه وارنجه شرق جنوبدن غرب شماله
ممتد اوچ سطر جزیره لردر هر سطرنده جزایر معلومه واردر غرب طرفنده انکنداولان
جانبنك اولی که جانب شمالده در قال کبیر معناسنه اکا بلی فنن دیرلر اندن جنوبه
شریافین یعنی قال صغیر بعده بتربعده اکنی وکل فتز وبجارم وکل فنی وبقرا
فنی وبلی فنی نام جزیره لر وسطر وسطانی ده شتلاکم وکنج منجلم وامینی وفنی وکور نام
جزیره لر وسطر بری ده کانی واندرواوکفینی وملکی نام جزیره لرواردر و بونلرك اکثری

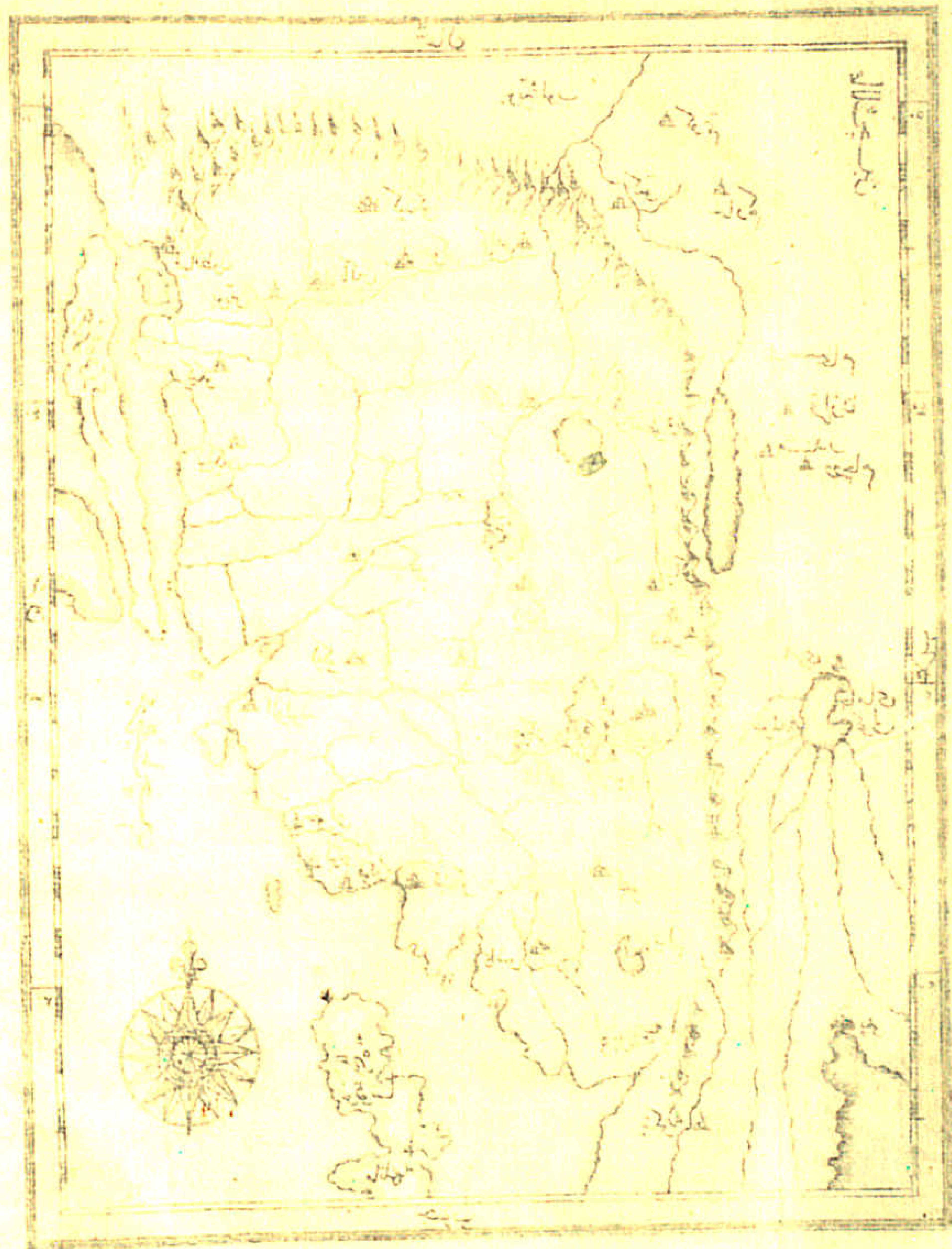
دوکندیر

دوکندی در باقی جزایر بو محله کلنجه کشف اولنوب تعیین محل قلنان جزیره لر فرنکی
جغرافیالر وکره لر رسمنه تطبیق ومحلی تحقیق ایله یازلدی کتب اسلامیه ده مذکور اولان
جزیره لرك بعضیسی موافق بولنمغله ضمنا کلاملری درج ونقل اولندی چوغی جزایر غیر
معلومه اولمغله بو محلده اجمالا انلرك دخی اسماسی یازلدی تا که غفلت ایله کچلدی صنلیه
جزیره صنف تقویمده جزایر چیندن طولی ایکوز میل شرقدن غربه ممتد برجزیره درعودك
ایوسی بوندن کلور قماربونك غربنده در دیو یازر قماردن مراد سوماتره در قمبار اولکه سی اسمیله
تسمیه ایدرلر وبو صنفه صنجی دخی یازارلر جاوه اولمق جائزدر جزیره صند ابولات سرندیبدن
شرقه طولی ایکیوز میل برجزیره در انده ساج ومثلث الشکل عنب اولوردیرلر جزیره کله
تقویمده هند ایله چین اورته سنده برجزیره در طولی سکزیوز میل دیو یازار وقیصور بونك
شهرلیدر دیمکله سوماتره ایدوکی متعین اولور جزیره لنجالوس بحر هندده خط استوایه
قریبدر دیرلر کافله لنکالوس دخی یازرلر جزیره مهراج تقویمده یوز قرق یدی درجه طولده
بربیوك جزیره در جزیره سریره دخی دیرلر دیو یازر ابن سعید جزایر کثیره در ومهراج ملوکنك
لقبی اولمق دعوا ایدر تاریخ هند حدیده ملك مزبورك ملکنه نهایت وجنودینه حد وغایت
یوقدر وبرکشتی تیزرو برله نیجه ییل سیر اولنسه انك جزایرنی طواف ممکن دکلدر دیو لاف
وکذاف نقل اولنمشدر بو مقوله سوزلر کذب صریح اولدوغنده شبهه یوقدر جزایر ذنب
محیط ده ایدر بری برینه قریب جزیره لردر هر بری کورینور الا هدمنی دن سویدوبه دك
مابین واسعدر محل وفونیغار وکمیل وادوانلردن اما بونلرك جنوب جانبنده اخری تحقیق
اولنیوب بعضیلر کثرتندن کایه اون بیك واردر دیرلر جزایر ویجی اندراوی اون بش جزیره در
مابینلرنده بوغاز وصونك اقلی اوچ قولا چدر جزیره کری ناك یاری جزیره کشفلا اندراوی
سابقی ایله ایکیسنك اراسی دورت میل قدردر جزیره منجل فون جزیره سرجل جزیره
جامس قله جزیره اندرمندا جزیره زانج تقویمده راء مهمله ایله بحر هند ایله چین اراسنده
برعظیم جزیره در دیو یازر تاریخ هند جدیده جزایر عندك جمله سنه زانجات دیرلر زیرا اکثر
نارجیل دیدکلری کوز زانج در بوجزیره لردن جلب اولنور دیو نقل ایدر جزیره رامنی ابن سعید
بونك دوری سکزیوز فرسخدر دیدوکندن جاوه سوماتره بورنوی اطه لرینك بری اولمق
فهم اولنور ومسعودی ایدر سرندیبه قریب بیك قدر جزیره واردر جمله سنه رامین دیرلر
جزیره انقوجه بحر چین ده دورتیوز میل احاطه ایدر براوزون جزیره در دیو عنقوجه
والموجه اسملری ایله یازارلر غالبا الوقونیا جزیره سیدر جزیره واقواق جزایر چیندن جبل
اصطیفون وراسنده ساحله قریب در دیو یازارلر ودیرلرکه بونده برنوع درخت واردر اکا شجر
وقواق دیرلر یپراغی انجیر یپراغنه بکزر آذر آینده خرما چچکی کبی چچك وروب اندن ایکی انسان
ایاغی چیقرتدی بجله نیسان آخرینه وارنجه تمام بدن انسان ظاهر اولوب خوشه مثال
حسنا جاریه لر صاچندن اصلورطورر حزیران چکدکده نصکره دوشمکه باشلیوب نصف

شيره دك تمام دوشر ودوشدكجه واق واق ديوايكي اوچ دفعه چاغرر واولوركيدر بونلرك
بد شده كمك يوقدر تاريخ هند غربي ده بوجزيره رامينى جزيره سنه متصل برجزيره در وبونده
نيچه معادن واشجار اولور ولكن مسكون دكلدر احيانا شدت روزكار له بعض كمي واصل اولور
وبوجاريه لرك نسوان كبي سودي وفرجي محققدر كاه بعض ناس انلر ايله مجامعت ايدوب
رايحۀ طيبه ولذت عظيمه بولورلر فقير ايدر بوجزيره هنوز كشف اولنميوب وقوعي بالمنمشدر
امابعض اوصافي ايله اصلى يوق وقواق نامه حكايه لري قبيلندن اولدوغي ترجيح اولنور
كرچه افاعيل طبيعت وتلاعب امزجه وكيفيتدن بومقوله نسنه لر صدوري بعيد
دكلدر زيرا شكل انسانده نبات واردر ونباتدن حيوان تولدي واقع ومقرردر مواليد ثلاثه
بعض امتزاجات ايله بري برندن صدور ايده كلمشدر فن اكثير وعلم فلاحت وقاعدۀ حكمتدن
بهره دار اولنلر بوامورى انكار ايلمزجائزدركه بوشجرك اصلى مادۀ انسان ونباتدن مركب
برشي اوله بوندن قطع نظر اسرار خواص طبيعت ورموز قواعد حكمته واقف برحكيم پر
معارف ايكي نوعك مادۀ اصليه سني تأليف وتركيب ايله ايكيسندن مركب برنوع اخر
وجودينه باعث اولمق حد امكاندن خارج دكلدر جزيرۀ القرود دوري التيوز ميل بر
جزيره در سكاني سراپا ميمونلر اولوب ايچلرنده بني ادم يوقدر ديو ابن اثر وابن وردي نقل ايدرلر
جزيرۀ البيمان خلقي نصاري وبهادر اولوب قاچ باش كسرسه اوقدر عورت الور جزيرۀ الزخ
فارسي لغتلرنده ختو ديدكلري اون بيك قولاچ قنادلي معدوم الجسم قوش بونده دردي لر
جزيرۀ برطايل قلقان يوزلي ادملري اولوب كيجه قرنفل يغنلريني متاع يغنلرينه تبديل
ايدرلر وبونده برطاغدن دائما طبل اوازي كلمكله دجال انده اوله جزيرۀ محترقه اوتوزييلده
بركوكب بونك سمت رأسنه كلدكده جمله نبات وجزيره يانه جزيرۀ عود برذراع بويلي غرانيق
طاشه سي بونده اوله بيلده برباشلرينه قوشلر اوشه جزيرۀ سكسر خلقي كلب باشلي قايش
بالدر اوله ادملك اموزينه بنه لر جزيرۀ صيدون بوصيدون برساحر ملك اوله مرمردرك
اوزرنده جزيره ده برقصر ياپوب حضرت سليمان اكا غزا ايده وجنكده دوشره لر جزيرۀ
سلاهط انده برنوع ميوه اولا كه يينك عقل كيده جزيرۀ مسكونه خلقي اوچ اى غائب التي اى
اشكان اوله جزيرة القصر بونده بلوردن برقصر اوله اكا توجه ايدنه سسنلك عارض اولوب
دوشه وجزيره اوندن يسه ايواوله وجزيرۀ اطوران خلقي بهايم باشلو اوله جزيرۀ تمساح
خلقي كلب كبي قويروقلي اوله جزيرۀ سحاب اوزرنده دائما براق بولوط طورر جزيرۀ ملاتي
پادشاهنك اق فيللري اوله جزيرۀ خالوس خلقي عريان مردم خوار اوله وطبراغي كومش
برجبل اوله جزيرة القطريه خلقي نصاري اوله جزيرۀ السلاسي انده طوغان وشاهين
چوق اوله جزيرۀ يسفهان جزيرۀ حيران خلقي قصير القامه طويل اللحيه اوله جزيرۀ
سعالي اري عورتي بلورسزاز وديشلري طشره برطائفه اوله جزيرۀ تنين انده براژدر
ظهور ايدوب اسكندر باقر اوكوز ايله هلاك ايليه جزيرۀ صوصاق طاشدن برشهري اوله
خلقنك

خلقنك اوازى اشيدیلوب كندى كورنمیه جزیره قلهات خلقى سكسراوله جزیرۀ توریه
اطرافنده طاغ كبى دریاجانورلرى كزه جزیرۀ لاقه كثرت ماردن خراب اوله عودینك رایحه سى
طشره كنورمینجه چقمیه بونلرك اكثرى اكاذیب اقلیمیان قبیلندن اولوب عجایب المخلوقات
یازنلر مجرد استغراب اولنسون دیو امور مستحیله ذكر ایدوب بى بصیرت مؤلفلر
دخى واقع ظن ایله كتابلرنده نقل ایلدیلر بو مقامده حقیقت حالى اعلام ایچون ذكر اولندى
محیط شرقى جزیره لرینك كشف اولنانى مقدما تفصیل اوزره یازیلوب نامعلوم ومبهم
اولنلر دخى اجمالا ایراد اولنمغله بو بابده استیعاب حاصل اولدى كناره قریب بعض خرده
جزیره لر دخى قالدى انلر سائر ممالك بیانى ضمننده ایراد اولنور من بعد آسیا قسمنك بیوك
قره سنه چین اقلیمندن بدا ایدهلم فصل ٢٠ در بیان اقلیم چین وماچین یكرمیجى فصل
اقلیم چین بیاننده در محیط شرقى سواحلنده چین اول اقلیم عرفیه در تعریب ایدوب صین
دخى دیرلر وچین بن یافث اسمیله تسمیه اولندوغنى روایت ایدرلر قدماء یونان اكا سینا
وپرلوسى تامن وبعض متأخرین مانجى دیرلر بو اقلیم آسیا اقالیمینك اشبعى در حدود چینى
شرقده ایكى بیك میل قدر اوقیانوس احاطه ایدر غربده داماذى طاغلرى كه اردى
تبت وبعض ممالك هنددر قرب محیطه وارنجه جنوبده اوقیانوس ایله هندك سیام اولكه سى
شمالده ختاى وتاتارستاندن عظیم طاغلر ایله منفصل ومحدوددر جهت شمالده اوچیوز
میل جرمانى دیوارك بولوتورو قوران طاغلرینك كدكلرنده تاتار هجومنى دفع ایچون بنا
اولنمشدر مسافه لورونسو ایدر چین وسطنده عرض اوتوز ایكى درجه واخرنده قرق التى
درجه در ویررالتمش درجه طولدن التمش التى درجه یه منتهى اولور لكن اطلسده وكره ده
رسمى بو قوله مغایردر انلرده دخى اختلاف اوزره تقریبا یوز اوتوزبش درجه طولدن یوز اللى بش
درجه طوله وارنجه ویكرمى درجه عرضدن اللى دورت درجه عرضه منتهى اولنجه رسم
ولنمشدر پس جنوبدن شماله امتدادى دورتیوز اللى میل جرمانى وشرقدن غربه عرضى
ایكیوز یتمش میل جرمانى اولور فلیوس قولنجه طولى التیوز میل جرمانى وعرضى
اوچیور میل جرمانى اولور وبو جمله تقریبى در واقلیم چینك شكلى مثلث دكل مربعه
اقربدر تقسیم چین اقلیمى اون اوچ حكومته بعضلر قولنجه اون بش حكومته تقسیم
اولنور سلفده بونلرك بر مخصوص حاكمى وار ایدى حالا جمله سى بر سلطنت اولوب بر پادشاه
حكمنده در دیو لورونسو تحریر ایدر لكن اقسامنى بیان ایتمز وفارسى قانون نامه كه غالبا
تجاردن برى یازوب سلطان سلیم ثانى یه وپرمشدر چین ایله ختاى ایكیسى بر مملكت اولمق
اوزره مجموعنى اون ایكى قسمدر دیو تحریر ایدر لكن چین وختاى هر برى حدود معینه ایله
مستقل بر سلطنت ومملكت اولدوغى كره لرده مرسوم وجغرافیا كتابلرنده مسطوردر اول
اجلدن بو مقامده اول شخص مجهولك اكثرى لاف وكذاف اولان كلامنه التفات واعتبار
اولنیوب اقلیم ختایه مناسب بعض حكایه لرى انده یازلدى وچین اقلیمى تقسیمنز

تحریر اولندی احوال سلطنت لوروتسوایدر چین پادشاهی شرق پادشاهلرینك
بیوکیدر اکثر زمانده کونیای نام شهرده اوتورر چوق عسکره وخزینه یه مالکدر قره ده
خطای خانی ایله ودریاده چاپان پادشاهی ایله اکثر جنك ایدر وسائر پادشاهلردن
مالدار در یالکز قانتا مملکتندن التیوز بیك وقیه کومش محصول سنوی کتورر لر ایبك
عشرندن وطوزکرکی محصولندن النان مال عسکر مواجبنه کفایت ایدر منقولدرکه
تچین بو پادشاهك موین وتیبور اوبار مابکاری ایله دورت ای قدر محاربه سی اولدی اول
مدتده ایکیوز کره یوز بیك التون خرج ایتمشدی رومانك اسکی پادشاهلری هیئتنده تاج
کیرو جلوس ایدر زینت واینی انلر طرزنده ایدی حالا عظمت ودارائده انلردن چوق مرتبه
زیاده در لکن بو پادشاه خلقه کورنمز سرای خدامی بله کورمزلر انجق مصحبی زوجه سی ایله در
حرمنده نیچه یوز جواری اوزرلرنده ضابط خادملر ایله خدمت ایدوب طعامنی دولابدن
زوجه سنه ویررلر اول دخی کندی چاشنکیرلك ایدوب اری اوکنه قور مع هذا بونك مملکتنده
بر معلومی اولمدوغی ایش اشلنمز هر یرده جاسوسلری وارد روزیری دورتدر چین خلقی انلره
قولووی دیرلر وبونلر عثمانیان وزراسنه بکزرلر لکن بونلر عارف وامورده واختیار اولمق
شرطدر طغراده بو کلماتی یازرلر کوك تکریسی استینه صلح ویرهر کیمکه صاحی آرارا نی
بولورو پادشاه مهرینك نقشی بر یلان صورتی درسرایی غایت مکلف اولوب اوطه لری
التون وکومش وجواهرله مزیندر وکندی محافظه سنه مخصوص مهیب درازقد طاغستان
عسکری واردر الاجه لباس کیرلر اوزون عریض قاچلر کتوررلرکه تخته پاره سنه بکزرر
چین خلقی بونلره آلیمنی دیرلر انلرك ایچنده اوچیوزی عفریت مثال عجیبه قیافت
اشخاصدر وبو پادشاه چین مغول جنسی در خلقنه غایت مسلط اولوب بر کیمسه امرینه
مخالفته قادر دکلدر خلقك دینی ادا ایدر ومحبوسلری چیقارر عسکرینه عظیم ویرکولر
ویروب احسانلر ایدر قز قرنداشی تزوج اسکیدن عادتدر وکندی قزینی شجاعتله مشهور
اولنلره ویررو تاتار خوفندن سرحدلری مضبوطدر خارجدن کیمسه داخل اولامز
الا که النده پادشاه مهری ایله اذن کاغدی اوله بریردن ایلچی کلسه سرحدده اوتوروب
حاکمی پادشاهه عرض ایدر خبر کلنجه بونك خرجنی کوررلر اذن اولدقده یانته واقر
ادم قوشوب تختروان ایله تختکاهه کوندرر نیچه معتبر کیمسه پشکش ایله استقبال
ایدرلر وتکریمله کتوررلر پادشاهه بولشمق ایچون اکا برکون تعیین اولنور اول کون دیوانه
واروب تشریفاتجی بونك اوکنه دوشر پادشاه اوتوردوغی جام اوکنه ایله در واول
محل مقام فغفوردر دیو کوسترر دخی دیز چوکوب دورت کره الارین کوکه قالدررسر
کاتبی کلوب بونك کلامنی وتقریرنی تحریر ایدوب تبلیغ مرام تمام اولدقدن صکره
قالقوب آردین کیدر بو چین پادشاهی عظمته واعتبارات باطله یه غایت
مائلدر کندویه ابن الله دیدوررر ومملکتنده کندودن غیری مستقل حاکم

اولدوغنه

اولدوغنه رضا ویرمز انجق بر قایم مقامی واردر اکا توتان دیرلر خلقك جمله دعوالرینی دکلیوب
فصل ایدر وسائر مهماتی کوررریلده برکون مجلس عام ودیوان ایدر اورته یره بر چوب براغرلر
کلوب سلام ویرنلر فرمانله اول چوبه بر دنیشه اوررلر بعده اول چوب بر غریب هیئتده
کیرر که قصد آتسه لر اولماز احوال سیاست چینی لرك سیاستی وجزاسی شدت
اوزره در یانلرنده سرقه دن بیوك جرم یوقدر اکثر قاتل وسارقی حبس مدید وجوع ایله
اولدوررلر وقتلنه حکم اولنان مجرمی درحال قتل اتمیوب سوروندررلر اکثری حبس
وزنجیرده اولورو کیمن دوکمك ایله اولدررلر قایشدن انی بش برمق بر جنس قرباجلری واردر
اصلدرلر ایکی جلادالی باغلی مجرمی انکله دوکر هر ضربنده قان چقراللی النمش ضربده
جانی دخی چقر کیدر هر سنه بر ایکی بیك مجرمی بو ضربله اولدوررلر وهر شهرده اون
بیك قدر محبوس مجرم بولنور احوال دیانت بو چین مملکتی رسوم وقانون کافری ایله ضبط
اولندوغندن پادشاهلری انك اوزرینه در اما اطلسده مسطوردرکه اهل چین اعتقادنده
مخلوقات سفلیه نك خلقی وتدبیری علویاته خصوصا افلاکه منوطدر بونلر کوکلری
معبود دیلورلر ونبی نك اول حرفی ایله اکا اشارت ایدوب شمس وقمر وسائر کواکبه طپارلر
وشیطانی شکل قبیحده تصویر ایدوب اکا دخی عبادت وسجده ایدرلر وضرری طوقنمسن
دیو مدارا ایدرز دیرلورنسو ایدر بونلرك اکثری بت پرستدر ارالرنده کوکه ویلدزه وآتشه
طپار وار در کیمی کندی بلورك مشهور دلاورلرینه عبادت ایدر مختلف ادیان اصحابی در اکثر ایینلری
آیین مجوسدر حیضده عورته وارر لرو غسل اتمزلر احوال علم ومعرفت چینیلر شریعت
علمنه زیاده مشغوللردر وحاکملری اکثر شریعت علماسندن اولورو انلره لوته نئ دیرلر علم
نجومه وحکمت وهندسه یه مائللردر بونلر ممالك مسافه سنی وبعدنی درجات افلاك ایله
وسائر خلقك مقیاسلری ایله مساحه وقیاس اتمزلر بلکه برآدم صوتی ایشیدلدیکی
یره لی دیرلر میل وفرسخ یرینه بونی استعمال ایدرلر وحرف یرینه معانی ایچون موضوع بش
بیکدن زیاده رموز اشکالی واردر علماسی انی استعمال ایدر بونك مفهومی قوشین چینی
اولکه سی وچاپان علماسی ارا سنده معلوم ومعهوددر بری برلرینك لسانتی بلمزلرسه ده
بو رموز ایله مکتوبلشرلر زیرا الفاظه دلالت اتمز معنایه دلالت ایدر لغت علمنه موقوف
دکلدر بونلر ساعت استعمال ایدر وباصمه قوللنرلر لکن بر صحیفه اوزرینه قازوب باصارلر
حروفی یرلشدروب بصمق بلمزلر اوروپا بصمه سی کبی قوللای دکلدر احوال صنعت وتجارت
چین خلقی اکثر پیشه کر وهنرور اولوب یاتلرنده بطالتدن نامعقول نسنه اولمز اول
اجلدن دیارلری بر مرتبه معموردرکه طاغده وصحراده عمارت وذراعتدن خالی یر بولنماز
وانواع آلات یاپمغه غایت قابل ومستعدلردر و بونلرك عملی بر مرتبه محکم ومتین درکه
هر ایشلرینی کورن پسند ایدرو خلق صنوربونلر صنعت خصوصنده سائر دیارلر خلقنی
اعمی طوتوب رومیلری یکچشم عد ایدرلر کاب یاپمق وطوب دوکمك صنعتی بونلر ارا سنده

قدیمدندر اولنی بازلر و بیدیارده تجارت غایت معتبر ومشهور کاردر طیب وحریر وبوبر
وزعفران وسائر بهار تاجرلری اقطار ارضدن کلوب کیدرلر و بونلر اکثر صنعتی ایو تتبع
ایدرلر خصوصا نقش وتصویرده خرده کیرلک مهارتی بونلرکدر و بوصنعت ارالرنده
عبادتدن عد اولنور نقل ایدرلرکه نقاش مانی چینه واروب آب وهواسنی لطیف کوردی
خلقنک شکل وشمایلنی بکنوب صنعت نقشه میللرینی کوردی و بوصنعت ایله کندویه
رام ایلیوب انلره برکتاب دزودی جمله مانوی اولدیلر واندن بر حکایه نقل ایدرلرکه اوائل
حالنده نقش وتصویر له اشتهار بولوب چین استادلری بونی امتحان ایچون برچشمه تصویر
اتدیلر والنه بردستی ویروب صویه کوندردیلر مانی واروب کوردی قضیه یه واقف
اولدقده قلمنی چقاروب برمرده کلب تصویر اتدی وکلوب چشمه نک آبی لطیف لکن برسک
مرده برافمشلر صو الدمدیدی واروب کوردیلر قلمرین براغوب سز مانی اولمیه سز
دیو ایاغنه دوشدیلر تبسم اتدی وندن یالدیکز دیدی بونلر هر بریمز صنعت نقش وتصویرده
بی نظیرایز لکن بوسک مرده یی چشمه دن قلدرمغه قادر دکلز مانی ایتدی اول صورتی
انکشت ایله چکرم و بونلره طریقنی کوستروب اظهار مهارت ایتدی بوندن صکره جمله سی
قبول وتسلیم اتدیلر صکره کاری برمرتبه رواج بولدی که اهالی چین نبوتنه ذاهب
اولدیلر حالا اول قوم میاننده وضع اتدیکی اینی معتبر ومعمول به در ذکر عمل فغفوری اطلسده
مذکوردرکه فغفوری ماده سی صدف ومرطه قبوغی وبعض اجزاء ترابیه در محکم سحق
وتخمیر ایدوب طپراغه کومرلر سکسن یوز ییل یاتدقدن صکره چقاروب اشلرلر و بوطین
اولاده میراث قالور اکثر عمله کلن مایه اجداد درکه اخفاد نوبتنده اشلنوب تونلری
اوزن نقدر طین عتیق چقارسه یرینه اوقدر طین جدید قونور قانون نامه ده ایدر اصل
فغفوری برغایت لطیف آق طاشدرکه لطافتنه نظیر یوقدر اول طاشی سحق ایدرلر واکدن
کچوررلر یکپاره طاشدن بری برینه متصل اوچ حوض و بری برینه منفذی واردر حوض اوله
اونی دوکوب صو یله حل ایدرلر وصونی ایکنجی حوضه اقیدرلر انده دخی برزمان حل
اتدکدن صکره صوینی اوچنجی حوضه اقیدرلر وصولری چکلوب طین قالور دفن ایدرلر
وزمان مدیدن صکره قوللنورلر حوض اوللک ایشی اچاق وسطک وسط اوچنجینک
اعلا اولور قیش فصلنده اتدکاری فغفوریلرک اوزرینه اول فصلده اولان چچکلری تصویر ایدرلر
سائر فصولده دخی نه کونه ازهار وار ایسه مناسب اشکال ایله نقش ایدرلر ذکر اولنان اوایرلک
اعلاسنی لونرده اونرده ایدوب آهن خطایدن حقه لره قورلر سربمهر یوزیلک درهمه
صتارلر شکسته وصحیح نه چقرسه مشتری طالعنه راضی اولور ودسکه پادشاهی
اعلاسی درپونومک اشاغی دینده علامتی واردر و بعض فغفوری اواورکه یرنده بیلک درهمه
صاتلور الک کبیلری سائر دیان چقرمترلر وبعض جنسی التون ایله برابر وزن ایدرلر و فغفوری ده
اوچ خاصیت واردرکه یشمدن غیری هیچ برجوهرده یوقدر بری بودرکه ایچنده هرنه قونسه

دردی اشاغه چوکوب صاف ایلر ایکنجی بوکه اسکیمز اوچنجی الماسدن غیری هیچ نسنه تأثیر
ایدوب خراشیده اتمز الماسی انکله تجربه ایدرلر اندن طعام یمک وشراب ایچمک عقلی زیاده
ایدر مفرحدر وهر نقدر قالک اولوب اتدکلری نقش کوزکسه انشه یا چراغه یا کونشه
طوتسه لر نقشی ظاهر اولور لو رنسه وایدر چین خلقی غایت ازکیادر بونلرک صنعتی فعلنه
مشابه اولوب جرمانیاده وفلاندراده غریب کورینور احوال حرب وشجاعت چین خلقی
اولقدر شجیع دکللردر صنعت وتجارتی شجاعتدن وصلحی جنکدن ترجیح ایدرلر لکن ارالرنده
سلاح وطوب وتفنک استعمال اولنور وعسکرسی تاتار ایله و بعض جزایر شرقیه خلقی ایله
دائما قتال اوزره در دریاده دخی کیملری واردر هندستانه وماتوقه اطه لرینه سفر ایدرلر اخلاق
وعادات اهل چین اکثر قلمنک کبید ردراز قد وخفیف اللحیه وکوزلری کوچک اولوردللری
تمجه دلنه بکزر اکثر صحیح المزاج اولمغله چوق یشارلر ونیز قوجامزلر اطلسده ایدر چینیلرک اکثر
یوزی عریض و بورنی افطس اولور صقاللرینی تراش ایدرلر ارالرنده حسند ارلری دخی واردر
خط استوایه قریب اولانلری قره یغز و بعید اولانلری کندم کونردر کندی آیینلری اوزره
غایت مؤدب چنورلر وسائر خلق جهان انلره ادبسز و وحشی کورینور و بونلرک عورتلری حسنا
اولور و یوزلری اوزرلر باشلرین اچوب صاچدن صاچلرینه طراقلر طاقرلر برعورتنک
باشنده کاه یکرمی طراق اولور ارلری غایت غیوردر طشره یالکز عورت چقارمزلر وهرکس
نقدر دلرسه اولنور هر عورتی براوده اسکان ایدر اولی اولوب زنا ایدرسه قتل اولنور وفاحشه
قسمنی شهرده قومیوب طشرده اسکان ایدرلر بونلر یانلرنده لواطه عیب دکلدر غلمان
ارالرنده هندیلرک زانیه عورتلری کبی مبذول دارلری کلاه کبی باشلرینه برکسوه کیرلر ومیته اکل
ایدرلر استنجا اتمزلر طعاملری اکثر پرنجدر وشرابلرینی دخی پرنجدن ایدرلر دوکونلری یکی
آیده اکثریا مارت آیینک غره سنده اولور ابتداسالری دخی اولدر و بیراملری مکلفدر
نیجه کون پیاپی ضیافتلر ایدوب چنکیلری وسازنده لری وقصه خوانلری مجلسه کتوررلر
و بونلری بیوه ایچمه ده منهمکلردر وکندی اولکه سندن چقمق نادر واقع اولور
بیکانه دخی ادنسمز ولایتلرینه کیرمز چین اکابرلری عظیم معتبر طائفه در بونلرک پایه لری
ومرتبه لری یازلمق لازم کلسه فرق اولنور کباری التون ایله وسطی کومش ایله ادنا بی
لاژورد وسائر الوان ایله رتبه سنه کوره یازارلر ومتقدمین طرزنده نیجه لعبلری
واردر میتلرینی برتحت اوزره اوتوردرلر و برقاچ کون اوکنده ضیافتلر ایدرلر وانواع
حیوانات ایله مصور پنجره لری اوکنده یاقرلر بوزعملرکه اول یانان حیوانات بونکله بله
حشر اولوب خدمت ایده لر بعده اقرباسی و دوستلری جمع اولوب انکله وداعلشرلر
کافور وصبر و بعض خوش بوی اشجار ایله انی یقارلر و بونلر بحر علمنی بیلوب
بیوک کیملر ایله کزرلر لکن اوقیانوس قورتنه سی شدتندن وقدر غه بالغی کثرتندن کیملرینی
غایت قالن تخته لردن ایدرلر دورت بش قارش قالن اولور التون وکومش کندی اولکه لرنده

ازدر لكن چاپان اطه سندن وافرگلور ووزن ايله خرجنورلر وبعض كتبده مسطوردركه اهل
چين قبايل عرب كبی شعوب وقبايلدر نسبلرينی ضبط ايدرلر حتی برشخص اللی التيه چقنجه
جدنی تعداد ايدر وهر فخذ فخذندن غيری فخذدن تزوج اتمز تاكه نسل اموريته خلل
كلميه وبونلرك رجال ونساسی ديباج وحرير كيورلر فقرا وعبيدی الحاق حرير كيوب كزرلر
اولری واسع ومجلسلری تمثاللر واوانيلر ايله مزيندر نظافت ثياب ولطـــافت مكان ايله
مباهات ايدرلر ظريف طائفه در ممالك وبلاد چين اطلسده مسطور اولدوغی اوزره
چينك ايكيوز اللی مشهور شهرلری واردر انلرك هر بری اسمنك آخرنده شهر معناسنه فو
لفظی يازيلور وقانتون فوكبی قريه لری ايسه بی حساب در انلرك اسمی آخرنده كوی معناسنه
جو لفظی يازيلور وشهرلرك اكثری كمی كوتور ر انهار كنارنده در هر برينك واسع وعميق
خندقلر ايله متين حصاری واردر وبو اقليم خصوصا دريا كنارلری شول قدر معموردر كه هر ايكی
شهر ميانه سنده ايكی اوچ ميل قدر مسافه انجق بولنور فلبوس ايدر چين نيجه حكومات ه تقسيم
اولنور سواحل بحرده قانتان وقوكوم وخيكويام ونانكوی وقسانتوم وپاكين وايچروده
اولنلر قسياس وقانسی وسانقی وسوختام وهوانوم وجوانا وفوقام وسوينـــام
وكونحن وكوياتقی وقوچين چيناو قوانسی دردو دارملكی خصوصنده اختلاف واردر بعضلر اكا
پاكين وبعضلر قسانتوم وكيمی بوكا كنسه ديرلر مملكت قانتا چينك جنوبنده بغو مملكتی ايله
همسنوربر ولايتدر دارملكی قندا نام شهر قانتاصو بی اغزنده يوزقرق بش درجه طول
يكرمی ايكی درجه عرضده واقع اولمشدر فغفور چين سلفده بونده اولوردی پای تخت قديمدر
بوكا غطای دخی ديرلر فلبوس ايدر بونك دائره سی اوچ ميل جرمانی در نانتو تانتا قربنده
برشهر عظيم دربو اسمله تسميه اولنور بر نهر اوزرنده بنا اولنمش بندر مشهور اولمغله اطرافدن
بينده بشيوز كاه بيك قدر كميلر گلوب جمع اولور نحاس وشب ودارچين وابيك ومسك وراوند
متاعلرين الورلر وبو شهرده فاخر قاپچلر اشلنور اكا قريب سواحلده نانتو وبراكی وماتان
نام شهرلر واقع اولمشدر وايچروده معتبر شهرلردن سينكوما توبيوك بندر وتجارت يريدر
چاپان وهنددن بوكا چوق تجار گلور لكن شهره كيرميوب طشره ده اوتورورلر قانو ن چين
بويله در وشهر مزبور جاقو رسمنده نهر برقلان كنارنده قريبدر بو اولكه او كنده كنارده
ايمان نام جزيره انجق شكارگاهی دروجزيرهٔ بيغاماو جزيرهٔ سانقوان كه بعضلر اكا دماغـــا
ديرلر تجارتله مشهور اطه در لنده پورتقال طائفه سی مسكن ايدينوب چينه كيرمكه
فرصت كوزدرلر لكن چينيلر بيگانه خلقی ولايتلرينه قومزلر مملكت فوكين سواحل چينده
قانتايه متصل مملكتدر دارملكی فوكينيا كه فوكيان دخی ديرلر بو زاللی بر درجه طول
يكرمی بش درجه عرضده كمی كوتورر بر نهر كبير اوزرنده واقع اولمشدر بو شهرك يوللری
ومحلاتی قاعدهٔ هندسيه ايله طرح اولنوب اسواق وخانه لرنده كمال تناسب وتساوی
رعايت اولنمشدر نهر مزبور شهرك اكثرينی احاطه ايدر اوزرنده اقنديه قرشی
طوز

طوزو بهار يوكی ايله وافر كميلر گلور قانون نامه در قوكنسی يازيلن قسم بودر اطلس وكيخاو كتاندن
نازك قوماشلر وسائر ملبوساتدن چينه نسبت اولنان متاعلر انده اولور بوكا قريب دريا
كنارنده چين شبو نام شهر برجزيره كبی يرده در پورتقال هرسنه هنددن اكا وارر
چيندن بهار يوكلدرلر فغفور چين دخی متاع صاتلمق ايچون انلره مسامحه ايلنوب برمسكن
تعيين ايتدی الك قربنده چينقو نام شهر كه اطلسده شيشو يازلمشدر يوز اللی اوچ طول
يكرمی بش عرضنه دوشر قانا لاكه فونالا دخی ديرلر ماتان ارماغی اوزرنده دريادن ايچری در
مهاری كه جاقور سمنده مسور ويا زلمشدر فوكيان نهری اوزرنده ايچروده درنيزاروكه
ناغاری دخی ديرلر قانتوايه واران نهر اوزرنده در بو اولكه اوكنده جزيرهٔ آغو داو جزيرهٔ بوغاتره
كناره قريب كوچك اطه لردر مملكت ككيان كه قوقيان دخی ديرلر اطلسده شكويام يازلمشدر
چين سواحلنده جنوبدن شمـــاله اوچنجی مملكتدر دارملكی قوقيان يوز اللی اوچ درجه
طول اوتوز بر درجه عرضده دريا كنارنده قرامان نام رماغك اغزنده واقع اولمشدر بونك قربنده
اولان شهرلر بونلردر نيمبو نهر مزبور بحره دوكلدوكی يرده اطلس رسمی اوزره آشيو نام
جزيره ده بر بندر شهردر ليامپو دخی ديرلر ابيك وفغفوری متاعی بوندن يوكلدرلر اطلسده
جوا نس باريوسدن نقل ايدر كه بو شهرده اوچ آی قدر زمانده كميلره يوزالتمش التی
بيك تمان ابيك يوكلنديلر شهر مزبوردن شماله سواحلده آغونا راوتار تاهو نام شهرلر
وايچروده طـــاغلر اراسنده سيكو پاودو يتون وساجانفو نام شهرلر وار در بوكا سيجانفو
دخی ديرلر كويان كولنه قريب طاغلر ايچنده برشهردر سبارسا كه سابارزا دخی ديرلر اقوروميراين
نهرنه اقار برنهر اوزرنده در اسقـــا باناحقيانه اقار بر نهر اوزرنده در كليم اطلسده
كولانسيم يازلمش برمعظم ومعتبر شهر در كارده جزيره بيلغو بركوچك اطه در آغونارا
اوكنه دوشر بونلردن شماله مملكت نانقی كه اطلسده نام كوبی ناميله يوز اللی اوچ درجه
طول اوتوز سكز عرضنده مسطور در دارملكی محل مزبورده نانقی اسميله مشهور بر نهر
اوزرنده بنا اولنمش بلده در اكا نانقين دخی ديرلر ايچروده اولان شهرلرك بيوكی ومكلفی در
فغفور چينك برسرايی دخی انده اولور وكارده ارحس سارا كه جاقو رسمنده آسيسرا
يازلمشدر نانقين ارماغی كورفزنده بونكله آس بيسيا نام شهر كار بحرده واقع اولمشدر
بونلرده پتوری ديرلر برطائفه اولور كه انلرك اكثری جوجه وشرير وحيله كار
قومدر نانقی دن جنوبه آغو تارا ارماغی اوزرنده پاغر قاكه پراغرافا دخی ديرلر وقرا قارني كه
قورا قانو دخی ديرلر ايكی شهردر وبونلر جنوبنده وانی نام شهر طاغ دبنده واقع اولمشدر
بو اولكه كارنده جزيره اسبيلو بركوچك اطه در مملكت زيتون كه اطلسده قسامتون
اسميله وجاقو رسمنده كسانتون ناميله مسطوردر نانقين شمالنده كار بحرده بر ديار مشهوردر
بونك طـــاغلرنده وارضنده اشجار زيتون بی حد اولمغله زيتون اولكه سی تسميه اولنور
دارملكی زيتون نام شهر كه اطلسده سامتون اسميله مسطور ويوز اللی دورت درجه طول

وقرق ایکی درجه عرضده موضوع ومزکوردر شهر مزبور اسکندریه دن زیاده بندر
مشهور اولوب هند وخطای دن وافر کیلر کلور ایپك وشکر یوکلدرلر بو دیارده سابقا
شکری عسل کبی طوکلم ایله صتارلر تنقیه وعقد اتمزلردی صکره اوکرندیلر بوز یتون
شهری بحردن نصف مرحله ایچرودر اوکنده طتلوصودن لیمانی واردر کیلر اکا داخل اولور
خلقی اول صودن وقیولردن ایچرلر بندن خان بالغ اوتوز مرحله در وبونك نهری بعض
اقالیم کابلرنده نهر حمدان یازیلور زیتون خلقی میتی صندل یابقم اغاجی ایله قدرنلرنه
کون یاقوب کولنی برکیسه ایچنه قیوب نهر حمدانه اتارلر یلده برکره بوخصوص ایچون
نهر مزبورك کنارنه وافر خلق جمع اولور وبو دیارده بر نوع شجر واردر که میوه سنك
طعمی مختلفدر مبالغه دن کایه یوزدرلو طعمی واردر دیرلر غریبه برخبر اسانی تجارتله
زیتون شهرینه واروب نواحیسنده کوردی که خلق چفت سوررلر شمس اسد برجنده ایکن
زمانی دکل ایدی بو زمانده نه اکرسز دیدی آهن اکرزدیو جواب ویردیلر لطیفه صاندی
دهقان اصلنی بیان ایدوب دیدیکه آفتاب کندی خانه سنده ایکن هوا کرم اولور بوز مین
معدن آهندر شکافلر ایدر حرارت شمس تأثیری ایله اجزاء آهن شکافلر اشاغیسنه دوکلوب
جمع اولور وکیجه طوکوب بکشر آفتاب برج عقربه وارنجه طوروب هر شکافده وافر
آهن یغیلور اول زمان هرکس کندی تارله سنه واروب دوشرر زیتون اطرافنده اولان
شهرلر بونلردر برمالو رنسو کابنده برمن یازلمشدر سینادیا زیتون کورفزندن جنوبه
کارده ایکی شهردر وایچه ده تانغیو نهر زیتون اوزرنده در وزنجیو که اطلسده سی شو یازلمشدر
زیتون شمالنده دریا کارندن برمرحله ایچری بر نهر اوزرنده واقع اولمشدر تنز و زیتون
جنوبنده بحردن ایکی مرحله ایچری بر نهر اوزرنده واقع بر شهردر نهر مزبور اوزرنده تنزودن
یوقاری اوتر نام شهر طاغلر دبنده در ابراغا نا زیتون غربنده طاغلر اراسنده بر شهردر بونك
یهری نهر زیتونه دوکلور زیتون اوکنده کاره قریب جزیرهٔ زانجیا واردر جاقور سمنده جزیره مزبوره
بر کوچك اطه رسم اولنمشدر لکن متأخر کره لرده واطلسده قور یا نامیله شکل هلالیده
بر جزیرهٔ طویله رسم اولنمشدر که جنوبیدن شماله ممتد طرف شمالیسی کنسه اوکنده قره یه
متصل اولمغه قریبدر وطرف جنوبیسی نانقین اوکنی چکر بیوك امتدادی اون بش درجه دن
ارتجقدر جزیرهٔ مزبوره اطلس رسمنده یوز اللی یدی درجه طولده اوتوز دورت درجه
عرضدن اللی درجه عرضه وارر بعض کره وپاپا مونته ده بونك برایکی شهری یازلمشدر
قوری وتوقسام وشنشو انلردندر وبو جزیره مشرق چین ده تنزو میله مشهور اولوب
تنزوی خطایی دیدکلری طیب بونده اولور دینلمشدر لکن تنزو بیوك قره ده ایدوکی ذکر
اولندی فلبوس ایدر قوریا چین اوکنده برمعتبر جزیره در اهالیسی توکاتاولی دیرلر
طولی ایکی یوز اوتوز جرمانیا میلی وعرضی اللی میلدر بونده بنجه حکومت واردر مملکت
کونیسای که خنسای دخی دیرلر چین شمالنده بر مشهور وعظیم ولایتدر دار ملکی

کونسه

کونسه نام شهر اطلس رسمی اوزره یوز اللی بش درجه طول واللی درجه عرضده
بر شهر عظیم وپای تخت اقالیم در بونك چوره سی یوز میل قدر اولوب خطایدن کلور پولیسانقوم
نام نهر کبیر دریایه دوکلدیکی یرده وندیك شهری کبی صوایچنده واقع اولمشدر وبونده شول قدر
کوپریلر واردر که حسابه کلمز لطیف ومکلف شهردر اول اجلدن چین خلقی اکا کوك شهری
معناسنه کونیسادیرلر لوازم بشریه دن اولان جمیع اشیا انده موجوددر مکلف باغچه لری
ولطیف بیکارلری وکولنده بی حد مرغ آبی و بالق شکارلری وصفه کلمز بو شهر خلقی
بونلری لوتره دیرلر قرغه کبی برجنس مونس قوش ایله صید ایدرلر بوقوشلری الوب
قایغه کیررلر بالق ویا مرغ کوردکلری کبی بونلری صالارلر صو ایچنه طالوب
فی الحال چقاررر وبو شهر دار ملك اولمغله اکثر چین پادشاهی بونده اوتورر اقطار ارضدن
بوکا تجار کیلری کلوب تجارت ایدرلر فلبوس ایدر شهر مزبور تاتار وخطای سنورنده
شمال جانبنده اولدوغنه جمله مصنفلر متفقلردر چین پادشاهی تختی وخاقان ختای تختی
اولمق روایت اولنور بونك چوره سی یوز التمیش میل در وطاشدن یاپلمش برقاچ یوز
کوپروسی واردر برمرتبه که بیوك یلکن اچوب التندن بحر وشهرك ایچیسنده
بر بیوك کول واردر چوره سی یدی میل احاطه ایدر ایچنده ایکی اطه اوزرنده پادشاه
ایچون بر معظم سرای بنا اولنمشدر وشهرك محافظه سی ایچون مدام اوتوز بیك
عسکر انده طورر دیو مارکوس دن نقل اولندی لکن بو اوصافه عقل سلیم تسلیم ایلمز
وبعضلر دیرلر که مارکوس دن صکره بو شهر تخریب اولنوب بو حال اوزره قالمامشدر
تقویمده خنسانك بر اسمی دخی خانقو اولمق اوزره یازیلوب بحردن نصف مرحله
ایچری مسافهٔ طول وعرضی بر مرحله قدر اولندن آخرینه دك سوقی ممتد
ویوللری طاش ایله دوشنمش اولرینك بناسی احشابدن طبقه طبقه عالی سرایلردر
مسعودی مروج الذهبده دیمشدر بلدهٔ مزبوره دجله دن اعظم بر نهر اوزرنده واقع
اولوب خلقی اهل اسلام ویهود ونصاری ومجوس وسائر اصناف مخلوطدر وبحر ایله
بو شهرك اراسی الی یدی منزل اولمغله کیلر نهره کیروب شهر اوکنه وارلر بو کلام کرچه
ابو الریحانك قانونده یوز التمش درجه طول واون دورت درجه عرضده یازمسیله
مؤکدر لکن ابن سعید بر نهر منصبنده بندر اعظمدر انده فواکه کثیره اولور
وقصب السکر بتر دیدیکی کلام مؤیدی تأیید ایدر شهر مزبورده پرنج وبقول وحبوبات
انواعی چوقدر نقش وتصویر اکثر خلقنك صنعتیدر وبالجمله کتب اقالیمده خانجو
وخانکو وخانقو اسملری ایله شهر یازیلوب ظن وهمدن ناشی چوق تفصیللر اولنمشدر
اعتماد جائز اولمامغله نقل رواکورلمدی خنسا اطرافنده اولان بلاددن بری اونکوین
شهری در بر بیوك کولك اغزنده واقع اولمشدر که اول غدیر دریایه متصلدر
بری دخی آوتك نام شهر در بو دخی دریا کنارنده کنسه جنوبنده در اطرافنده

بعد سکز قامشی بتر خوان که بجوان دخی دیرلر یاقور سمتنده خینام یازلمشدر اللی درجه عرضدن
اوته واقع کورفز بونك اسمیله تسمیه اولنور واهل چین تاتارخوفندن انده عظیم محافظه ایدرلر
خنجیو ایچنده کنسه نهری اوزرنده برشهردر جاز ودخی دیرلر انده علم طبك اشتهاری
ورواجی واردر اهل چین عظیم تقید ایله انده اول فنه شغل ایدرلر نجه کوی ایچری نهر
زیلو اوزرنده در سنکیفو نهر حمدان اوزرنده در قانجیو بودخی نهر منبور اوزرنده در
قانیزو دخی دیرلر بونلرده برندن برسنه صو اوزرنده کمی ایله کزمك ممکندر زیرا جنکیز خانلرندن
قوبلای قاان بو اولکه یه مستولی اولدقده برنهر عظیم کتورمشدر دیو لورنسو تحریر ایدر
تاینز وکنسه نهری اغزنده دریا کنارنده برشهردر سینتز وکنسه شمالنده کارده بودخی
برشهردر پاینجی شمالده سرحد چینده برشهردر بونلردن اوته خطای ممالکندن آینسا
اولکه سی چین حدودندن خارجده در سواحل چین وقربنده اولان بلاد بو محلده کانجه یازلوب
بیندن صکره ایچری ممالك خصوصنده تفصیله مجال یوقدر انجق اسملری رسمنده اطلسدن
نقل ایله اکتفا اولندی لورنسو انلردن قونغو وکوین چین واورنان وسیخینما وقاداسلی
وشیانسو وکوپانس وسانسی نام شهرلری یازار وبونلرك هربرنده برمخصوص توتان واردر دیر توتان
دیو چین خلقی لساننده حاکمه دیرلر وسانسی ده سابقا برعظیم طوفان اولوب کوکدن
آتش یاغدی واول طوفانك بقیه سی اول شهر قربنده برغدیر عظیم اولمشدر حالا باقیدر دیو
اهل چیندن لورنسو نقل ایلدی اطلس رسمنده ایچرده اولان ممالك بونلردر هونا او
وسانسی وجونا وقوقام وقوانسی وکوشو وسوینام وقوشین شینا بونلرك شهرلری
اسماسی رسمنده مسطوردر احوال ابنیه اهل چین هرشهر وحصارلرینی متین سورلر
وخندقلر ایله تحصین ایدرلر واطرافنه صولر اقیدرلر خصوصا شمال طرفنده اولان عظیم
طاغلر اراسنی بشیوز میل قدر یرده ختای تاتارلرینی منع ایچون قله لر وسورلر ایله سد
ایلشلردر اطلسده مسطور وچین مورخلرندن نقلیله مذکوردرکه اهل چین تاریخ کابه
کلنجه طقسان اوچ بیل قدر زمان تاتاردن رنج بی پایان کوروب بالاخره ترین زونام چین
پادشاهی عظیم رأی وتدبیر ایله تاتارلندن خلاص بولدقدن صکره بو دیواری بنا
ایتدردی واقلیم چینی جمله محکم مسورقلدی ویرره عسکر قویوب محافظه اربابی تعیین ایلدی
چین شهرلرینك حصار قپولری غایت مکلف ویولری پرسه وهندسه ایله طرح اولنمش
طوغری وواسع در هر یولنده اون بش اتلو همرکاب کیدرلر وبو یوللرده یر بر صولر اوزره
کوپریلر واردر پورتقالدن منقولدرکه فوکش نام شهرده مرمردن بنا اولنمش برمتین
ومصنع ومکلف قله کورمشلرکه قرق درك اوزرنده طورر هردرکك ارتفاعی قرق
قارش وانلکی اون ایکیشر قارشدر اثرمزبور اورو پا آثارینه غالبدر دیرلر وچینك
شهرلرنده وقریه لرنده مکلف معبدلر چوقدر لکن اولرینك بناسی اکثر اخشابدندر ذکر انهار
وغدیر چینك کمی کوتورر صولری وکوللری وافردر اول اجلدن بودیارده صفاین بی حد درکشتی

خلقی

خلقی جمله بلاد چین خلقی قدر تخمین اولنور قره ده ساکن اولانلره کیله ساکن اولانلر غالب
دکل ایسه باری متساوی یدر وبو صولر شهرلری ونواحیسنی سقی ایدوب خلقه عظیم فائده ایدر
مشهورلری بونلردر نهر قانتا نهر عظیمدر چین جنوبنده کولدن چقوب قانتا شهری قربنده
دریایه دوکلور ایچنده نیچه اطه لر واوزرنده شهرلر واردر نهر نانتو بیوك صودر قانتا صوینه قریب
یردن چقار ایچنده وافر جمنزار اطه لر واردر اطرافنده اولان خلقك قازلری واوردکلری انده اوتلر
نهر برقلان برواسع نهردر موین کولندن چقوب قانتا نهرینه دوکلور سینکوما تو نهری دخی
بوکا قریبدر نهر قرامار خطای ولایتندن کلوب خیا اونام بیوك کولدن چقوب ککیانده
اوقیانوسه دوکلور نهر عظیمدر نیمپو قربنده بو صو غایت واسع اولور برکوله دونر وبوکا
قوروموران دخی دیرلر نهر زیتون زیلون دخی دیرلر کتب اسلامیه ده نهر حمدان یازیلور
ختای دن کلوب تاجه شهرنده ایکی بولنور فرع اعظمی شرقه کیدوب برعظیم کوله
دوکلور که برطرفندن چقوب کتدکجه واسع اولور روزتونده دریایه دوکلور اعظم انهار
چیندر اوزرنده چوق شهرلر واردر نهر پولیسا تقوختای دن کلوب برکوله اوغرار اندن
چقوب کنسه شهرنده دریایه دوکلور اغزی غایت واسع سازلقدر کوله بکزر وکنسه شهری
بونك اغزنده در چینده التی بحیره یعنی کول واردر بری غدیر هیلام که قوشین چینا قربنده در
غدیر چین بونك دریایه اتصالی واردر وبرنهر داخل اولوب ایکی ایاغی دریایه اقرموین
مملکتی بونك اطرافنده در غدیر کویان شی وسط اقلیمه قریب برغدیر کبیردر اورته سنده
بربیوك جزیره وکویان شی نام بلده واردر بوکا اوچ نهر داخل اولوب دورت یردن ایاغی
دریایه اقار هربری انهار عظیمه در غدیر قوقوام کویان شی غربنده در بونك ایکی یردن
ایاغی کویان شی کولنه متصل اولور بونك دخی اورته سنده براطه واردر غدیر شین فو
وسط اقلیمده در بوکا دخی وافر خرده انهار اقوب ایکی اوچ یردن نهرلر چقار غدیر سانسی
چینك غرب وشمالنده بربیوك کولدر میلادك بیك بشیوز اللی یدی سنه سنده واقع اولان
طوفاندن حاصل اولدی نیچه قصبه لر وقریه لردن غیری یدی بیوك شهری باصوب جمله
خلقنی غرق وهلاك ایلدی حالا برعظیم کولدر جبال چینك اطرافنی احاطه ایدن عظیم
طاغلردن غیری سواحل شمالیه سی عظیم طاغستانلردر اورته ده دخی یر یر بعض خرده
طاغلر واردر اکثری اورمانلیدر آب وهواء چینك اکثر صولری لطیف ولذیذ وهواسی
خوب ومعتدل وترابی منبت ومحصولداردر وهواسی صحیح اولدوغندن انده اعمی وعلیل
نادر کورینور نبات وحیوان ومحصولات بودیارلرك صولی یرنده پرنج اکیلوب سنه ده
دورت کره بجیلور وقوری یرلری سائر حبوبات تارله لریدر وادیلری وطاغلری اکثر
صنوبر اشجاری وبستانلری انواع اشجار میوه دار ایله مالامال اولوب انجق چین
وهندده اوزم وانجیر نادر اولور واکثر طاغلری وصحرالری توت اشجاری درکه
ابیك محصولی ایچون انلری قورودرلر کتان دخی وافر اولور ارضنده التون

كومش ونحاس وحديد معدنلری واردر جواهر ولؤلؤ ومسك وسكر خصوصا راوند
بو دیار متاعندندر و بونده بر نوع اغاج اولور كه چینیلر اكا لام بالام و بو یرده چوب چینی دیرلر
انواع اورام واسقامه نافع ادویه دندر بو اغاجك كوكی بیاض وثقیل و پكدر و چینك معتبر
متاعی حریر وقماش و راوند ومسك وانجودر حریری غایت وفرت او زره اولور
یالكز لیامپو شهرندن اوج آی قدر زمانده یوز التمش التی بیك بطمان ایپك چقدوغی
تواتر ایله منقولدر و باقری دخی كمیار ایله هند وسنده كیدر قرنفلی دخی واردر لكن ملوكه
اطه لری قرنفلی كبی ایو دكلدر ودواب ومواشی وشكار جانورلری سمور وقاقم وانواع طیور
وافر اولور صولی یر اولمغله اوردكك انده وفرتی واردر سائر صو قوشلری دخی بیحد دریالكز
قانتا شهرنده اون ایكی بیك قدری بر كونده صید اولنور و چین خلقی مصرلو كبی
ایكی اوچ بیك یمرطه یی یازن كبره یه كومرلر بر زمانده یاوریلری چقار وقیش
فصلنده قامشدن سپده قویوب التنه معتدل آتش یقارلر بو طریقله دخی
یاوری چقارلر و بونك صولرنده كوللرنده دریا سنده بالقی بی حددر احوال ملوك
اقلیم چین ملوكنك احوالنه كتب اسلامیه ده ظفر میسر اولمیوب انجق
اخبار الدول نام تاریخده نوشروان زماننه دك التی نفر كیمسه یازلمشدر اول دخی
اصلی یوق اخبار كاذبه قبیلندن اولدوغی سیاقندن ظاهر اولمغله نقل جائز
كورلمدی بوندن صكره ظفر میسر اولورسه كان الحاق اولنه ترجمه اتدیكمز فرنكی
تاریخلرده دخی مذكور دكلدر بو اقلیمك اكثر احوال رومده خواب وخیال مثابه
سنده اولوب خلط طریقیله قانون نامه ده مسطور اولانك خلاصه سنی بوندن صكره كان
فصلده نقل ایدرز مراد ایدن واقف اوله تتمه بعض كتبده چینك امور غریبه سندن برایكی
نادره ذكر اولنمش جمله دن برچرخ كه متحركسز مراد اولندیغی قدر دونر و طورر و چین قریه لرندن
بر قریه ده بر غدیر وار در كه یلده بر كره اهلی كلوب براتی غدیره قورلر و طشره چقمدن منع ایدرلر
اث صو ده اولدقچه یغمور یغار كفایت مقداری اولدقده انی چقاررلر بو غزلیوب اتی طاغه
براغرلر قوشلر یركیدر و چینده بر اسیاب واردر كه اشاغی طاشی دونر یوقاری طاشی طورر و كیكسز
اون اوكودر فصل ٢١ در بیان اقلیم ختای یكرمی برنجی فصل آسیا اقسامندن قسم ختای
بیاننده در تعریف ختای قتای وخطای وختا دخی دیرلر اورنسو قولنجه بو اقلیم كوك اسمیله تسمیه
اولنمشدر اسم قدیمی سرقه ایدی بعضیلر كوتای لفظندن تحریف اولندی دیدیلر
ولفظ مز بور مهبط انوار الهیه معناسنه درسبی دن صكره بنی اسرائیلك اون سبطی انده
كلوب تمكن اتدكلرندن بو اسمله تسمیه اولنه حدود شرقده اوقیانوس شرقی و چین جنوبده
هند وغانجس ارماغی و چین طاغلری وحصارلری شمالده جورزا و طوكش دكز
وغربده غالاسیا كه كشمیر وختن ولایتلری در صاحب اطلس بونك حد غربیسنی آسیا
غربیسی ایله تحدید ایلیوب جمله تركستان وماوراء النهری بورسمده درج وغایت اجمال

شکل ممالك
دشت کبیر
عمل مغردج
غلطوی
مقیاس
فرسخ
میل
مرحله
ساعت
شمال
جنوب
بحر محیط مسقو
بحر محیط تاتار
بحر محیط کیماق
مغول
مساکن تاتار کیلاق
تاتارستان کبیر
مساکن تاتار نایمان
ممالك خطای
خانبالق
مغولستان
مملکت طانغوت
طانغوت
ممالك چین
ممالك تبت
ممالك ترکستان
مملکت قره قطای
بادیهٔ قره قطای
مملکت ایلدوز
بحیرهٔ قرنطیا
قرنطیا
کیماك
مساکن قالموق
کاشغر
نهر جیحون

اوزره ذکر ایلدی لکن بز بو فصلده ختایی یازوب ترکستان وماوراء نهری مستقل فصللرده
کتور دك مسافه اطلس رسمنده یوز یکرمی درجه طولدن یوز التمش طوله وارنجه واللی
درجه عرضدن تمشه منتهی اولنجه رسم اولنمشدر فلبوس ایدر بو ختای اولکه سنك
ابتداسی خالی تاتار سنورلرنده نوروسی طاغلرندن آنیان بوزینه دك ممتد اولور طولی
تقریبا النیبوزجر مانیامیلی در تقسیم فلبوس ایدر بو ختای سرقه دیدکلری اسکی تاتارستان
اولوب تاتار قومی اراسنده بیوك سلطنتدر و بو تاتارستان عتیق اقسامی بونلردر خطای
ونانغوت وتاینغو وتندوك وقامول وقیار وقیام وقاراختای وبتر بونلر اسکی سرقه یی
وایما اوس طاغی واراسنده اولان تاتارستانك اکثرینی وایما اوس غربیسنده اولان
تاتارستانك برقسمنی مشتملدر احوال سلطنت ختای بومقامده بز قانون نامه وروزنامهٔ ختای
ترجمه سنك خلاصه سنی نقل ایدرز قانون نامه بر فارسی کتابدرکه یکرمی باب اوزره سلطان
سلیم قدیم عصرنده یازوب صکره ترجمه اولنمشدر وروزنامه بر رساله درکه تیمور اوغلی
شاهرخ میرزا خراسانده پادشاه ایکن سکز یوز یکرمی ایکی سنه سنده اعیان دولتندن
شادی خواجه یی ختای خانه ایلچی کوندوروب ارباب معارفدن خواجه غیاث الدین
نقاشی بیله قوشدی و فرمان ایتدی که هر اتدن چقوب کلنجه کوردوکی اموری
ووقایعی یازه مز بوردخی مأمور اولدوغی اوزره یازوب اوج سنه دن صکره کلدکده عرض
ایلدی اول امور معروضه حبیب السیرده مطلع السعدیندن نقل طریقیله مسطور
و بوخلالده ترجمه طریقیله مذکوردر قوانین ختای قانون نامه نك اون اوچنجی بابنده یازارکه
ختای قانونلرینی وضعه سبب سلفده ضرورت حسبی ایله خاندان خاقاندن لوزی نام
بر عورت ختای خانی اولوب ضبط ممالك ایچون وضع قوانین لازم کلمکله عصرنده برچین
کزین نام بر حکیم ذوفنون عورتك عجزینی کوروب کندو یی عرض ایلدی عورت دخی اکا
وزارت ویروب حکیم مزبور تدبیر امور قواعد حکمت وعقل وفراست ایله مشغول
اولوب قانونلر وضع اتدی وبر دفتر یازوب وصیت اتدی که ملك خطایی ضبط مراد ایدن
اول دفترده مسطور اولان قوانین ایله عمل ایلیه بعده اول قانونلر دستور عمل اولوب نیجه
بیك ییلدر اجرا اولنور تغییر وتبدیل اتمزلر مخالفت ارالرنده عظیم جرم وتهمتدر اکر خاقان
دخی اولورسه قانون اوزره معزول ایدرلر وکاه انلر یانده ترك قانوندر شویله که اوج کره صادر
اوله پادشاهلقدن دوشوب اولادی دخی مجرم اولور وسلطنت نسلندن کیدر فقیر
ایدر صکره جنکز خان وضع اتدیکی قوانین که یاسا تعبیر اولنور عموم اوزره تاتارستان وختایده
ساکن عبدهٔ اصنام اراسنده مقبول ومعتبردر اکثر انکله عمل ایدرلر قانون خاقان اولا
خاقان اولان ایچلرنده اعلم خاندن اولمق کرك بری وفات اتسه یاخود قانونه مخالفت ایله
معزول اولسه اولاددن مستحق یرینه یچر ومعزولك اولاد انسابنده شآمت واردر وارکان
دولته انتقامدن وعرضدن خالی اولمازدیو جمله توابع ولواحقی ایله برحضاره

قورلر لوازمنی مستوفا تعیین ایدر کیمسه انلر له بولشمق ممنوعدر خاقان ختای دارملکی خان
بالیق نام شهر عظیمدر سرایی و دیوانی انده طورر و سائر ممالک ختای جمله اون ایکی دیوان در
دارملک دیوانخانه سی کبی هر برنده دیوانخانه لر واردر طقوز وزیر صاحب تدبیر اوتوروب
نه اولورسه خاقانه عرض ایدرلر و خاقانک امرا و وزرایه ظاهر امکالمه سی یوقدر مکر که
بر امر مهم اوله عرضلر و مکتوبلری خادملر تلخیص ایدرلر علامت قبول سرخ خط در
و خاقانک اوقاتی اوچ قسمه منقسمدر بری عیش و نوشه بری خواب و راحته بری امور
مملکت ضبطی ایچون خط و نشانه بونک وقتی کلدکده تأخیره مجال یوقدر اوچ آیده اوچ
کره ترکله معزول اولورلر لورنسو ایدر ختای خانی جمله تاتار خانلرینک بیوکیدر آکا
اولوغ خان دیرلر مسقولر قرا قتایسکی اطلاق ایدرلر ختای قیصری معناسنه بونک رعایاسی
آکا شول مرتبه اعتبار ایدرلر که الی یودوغی صویی الوب ارالرنده تبرکا یوزلرینی یومغله کاهری
مغفرت اولنور اعتقادنده در و بو خاقانک مخصوص لسانی وار در ترجمانله سویلشنور
ارثله باباسی یرینه جلوس ایدر خاقان وفات اتدکده یدی معتبر قبایلک اکابری وزیر
اور دوسنده جمع اولوب ماتم ایچون جمله سی بیاض قفتانلر کیرلر دعا و ثنادن صکره سرای
اورته سنه بر سیاه کیچه دوشیوب یکی خاقانی کتورررلر اوتورر جنکیز آیینی اوزره نصب
و بیعت ایدرلر و دیرلر که یوقاری کونشه باق ولایزال تکری یه اعتراف ایله سن انک ظلی سن
کندی تدبیرکی انک مرادینه اویدر تا که جنتده سنک نصیبک بوندن زیاده اوله خلافنی
ایدرسک دنیاده دخی سائرلری کبی جزاکی بولورسن بو سیاه کیچه دن غیری سکانسنه
قالمز صکره هرکس قرمزی لباس کیوب باشلرینه بر صورغوج صوقریعنده شهرک
قاضیسی آکا تاج کیدررو قارسنه دخی تاج کیدوروب خاقانه ایتدکلری قدر آکا دخی تعظیم
و اعتبار ایدرلر بعده جمله بکلر خاقان حضورینه کلوب اوچ کره دیز چوکرلر و بیعت ایدوب
ایاغنی اوپرلر و هر بری عظیم پیشکشلر و هدیه لر کتوررر جمله سی عادتلری طقوز عدد اولور
زیرا تاتارلر بو عدد ایله تیمن ایتمشلر در جنکیز تکری یه کونده طقوز دیز چوکردی و جمله
کلیسالرده زنجفره ایله بویانمش تخته لر اوزرنده التون حروفله بونک اسمنی یازارلر و آکا ابن الله
دیرلر و سوزینی شریعت مقامنه قیوب عظیم اعتبار ایدرلر و خاقان رعایاسنه و بکلرینه نادر
کورینور و صف سرای و دیوانخانه بو سرای اطلسده و صف اولندوغی اوزره مربع الشکل
هر ضلعی بر میل و دیوارینک ارتفاعی اون ایکی ذراعدر طشره سنی اغاردب قرمزی
لونله منقش ایتمشلر و دورت کوشه سنده بر عظیم مرتفع قصره مشابه قله لر و اورته لرنده
دخی لنلره کبی بر قله جمله سکز قصری مشتمل اولوب بونلرک هر بری طوب و توفنک
و تیغ و کمان و سائر ادوات جنک انواعندن بر نوعه مخزندر بو مربع دیوارک اورته سنده
ایچ قلعه کبی بر سرای دخی بنا اولنمشدر حرم سرای خاص خاقانی اولدر بونک فوقانیسی
یوق لکن فرشی اون قدمه زمیندن مرتفعدر و بو سرایک سقفی غایت مرتفع

وانواع صنایع بدایع ایله مقرنس و منقش و مذهبدر و دیوارلری التون کومش صحفه لرله مزین
و سلفده کچن چنکلر و وقایع غریبه بر صنعت عجیبه ایله مصور اولوب کورنلر حیران قالور
قانون نامه ده مسطور اولدوغی اوزره سرای خاقان بری بری ایچره یدی حصاردر هر برنده
باغ و بستان و بتخانه و دیوانخانه و شکارستانلر بنا اولنمشدر تخت خاقان قزل التوندن اولوب
بر صورت اژدرانی لماطه ایتمشدر اون ایکی دیوانخانه بر طرفنده خادملر و بر طرفنده قزلر
طورر باشلرینه مرصع تاجلر قویوب زربفت لباسلر و یشمدن مرصع کمرلر قوشانرلر
هر وزیرک حضورنده بر دختر و ایکی خادم اوتوروب قفالرنده اغالر و قزلر صف صف اولوب
طوررلر و بو یدی سرایک خدامی هر بری بر خصوصه موکلدر اولنده باغلر و بستانلر اموری
کوریلور ایکنجیده کلن شکوی قصه لری و عرضلر و مکتوبلر ایصال اولنور اوچنجیده اول
مکتوبلر خاقانه تلخیص اولنور دوردنجیده دیوانخانه لر خدامی اموری کوریلور بشنجی ده
خزاین و دفاتر ملک ختای کورینور و انده جمع و صرف اولنور ارسلان خانه لر دخی انده در
التنجی ده اون ایکی بیک مکانلری وار در یدنجی ده خاقانک عیالی و خاصکیلری اولور و بو سرایده
خاقاندن غیری رجالدن کیمسه یوقدر و بو سرایک دورت جانبنده قپولری واردر و هر قپوسنده
یدی موقف بنا اولوب هر بری بر امر ایچون تعیین قلنمشدر برنده اون ایکی قسم ممالک محصولی
کلوب تسلیم اولنور و بر قپودن کلن قصه لرک جوابی چقار و بونده کوس عدل قونمشدر
و بر قپودن خاقان بیلده بر یا ایکی کره انواع تجمل ایله چقار و دیوانخانه لری کوروب کرواندنیع
ایچری رجوع ایدر و بونک قپولری پولاد ختاییدن دوکلمشدر ایچ سرایک عجیب قپولری و اوزرنده
رنکارنک فانوسلر و سنجقلر واردر اول فانوسلر ینار و نصف اللیلده جمله اهل دیوان حاضر
اولورلر زیرا کاهی خاقان صبح کاذبدن اول چقار بر متعین کمسه حاضر اولمزسه بعد العزل
بند و حبسه مستحق اولور و چون خاقان هیبت ایله تخت اژدرهاپیکر اوزرنده اوتورر قپولردن
امرا و اعیان و لشکر و ایلچیلره اجازت اولوب کروه کروه متعین مکانلرینه واروب طوررلر
تبت و قلماق و هند و چین خلقی جنس جنس غریب لباسلر و طرزلر ایله طوررلر و خاقانک صاغ
طرفنده وزرا و امرا و اهل علم و سائر صاحب لشکری و صول جانبنده اعیان اهل
قلم و صاحب رقم اوتورر و خاقانک تختی اردنده سرای خادملری و قزلر طورر و کیمسه نک
زهره سی یوقدر که خاقانه و دائره سنده اولنه نظر ایده بیله و امراء ختایدن منصب طالبی
اولان و اطرافدن کلن ایلچیلر خاقان اوکنده طوروب کندیلرینی عرض ایدرلر و کاه اولور که
خاقان اوچنجی دربندده تخت قوروب ذکر اولنان وزرا و امرا و ایلچیلر انده طوررلر اکر
خاقان بر آیده ایکی کره دیوانه چقمسه معافدر اکر اوچ کره ترک ایلسه کناهکار اولور
اوچ کاه ده خاقانلقدن دوشر کاه یانلرنده قانونه مخالفتدر خان بالقده جزئی کلی جمله
امور خاقانه عرض اولنور غیری شهرلرده حکومت ایدن خادملر امر جزوی اولسه حکم ایدرلر
کلی اولسه خاقانه عرض لازمدر خاقان طشره کتمک مراد اتسه شهر خلقی جمله دکانلرک

قپانوب پنهان اولورلرلو رنسو ایدرندبیر سلطنت ایچون ایکی دیوان واردر هر برنده عاقل
وامور دیده اون ایکی وزیر اوتورر بری جنك احوالنی كوررآكا تای دیرلر بری سیاست امورنی
كوررآكا سینك دیرلر وبونلره نیچه بیوك مجوهر ومرصع تاجلو ملبس بكار ملازمت ایدرلر
غیاث الدین نقل اوزره بودركاهك قپوسی اوكی یدییوز قدم طولی سنك تراشیده دوشنوب
ایکی طرفنده بشر فیل بغلو درقپودن قصر داخل ده اولان سریر خاقانی كورینور بوسریرك
ارتفاعی اوچ ذراعدر اوزرنده سكز ذراع مرتفع دركلر ایله التمش ذراع طولی وقرق ذراع
عرضی صاری اطلسدن منقش ومصنع برسایه بان قوریلوب بودركلر اوكنده اوچ
قپو قونمشدر اورته قپو یمین ویسار قپولردن بیوك ومخصوص ممر خاقاندر سائر خلق
طرفیندن كلوركیدر قصر سلطانی بودروازه لره وسایه بانه مشرفدر وبوقپولر اوزرنده
برناقوس كبیر آصلوب دیوان عام كونی برقاج كیمسه چقوب منتظر طوررلر دیوانه مأمور
نیچه بیك آدم صباح نمازی وقتنده كلوب یرلو یرنده اراستهٔ صفوف ایدرلر ایكی بیك قدر
مغنی ومطرب سازنده وكوینده زمره سی دخی برطرفده اباغ اوزره طوررلر وعسكری دن ایكی
بیك قدر نفر تیغ عریان وتبر ایله دیزیلوب اظهار شوكت ایدرلر وبودیوان واسع الفضادر
اطرافنده ایوانلر وصفه لر وبر عظیم ستونلر اوزره طاقلر ایله احاطه اولنوب یوللری جمله
یونمه طاشدن دوشنمشدر دیوان عامده برمثلث سریر كتوروب قورارلر اوزرنده التوندن
برتخت قورلر آفتاب طلوع اتدكده حرم سرا ایك قپوسی پرده سنی ایكی خواجهٔ سرای ایكی
طرفدن رفع ایدوب خاقان چقار بالای قصرده طوران اشخاص طبل وناقوس چالمغه اغاز
ایدوب اوچ دروازه كشاده اولور اولا امراء تومان بعده هزاره وصده كروه كروه سكردوب ترتیب
اوزره صاغ وصول صف بغلیوب طوررلر بونلرك هر بری النده طولی ذراع وعرضی ربع ذراع
تخته لر وادر آكا نظر ایدرلر غیری یره نكاه اتمزلر ترك ادبدر قانون نامه ده اول تخته لر فیل دیشندن
مركب منقش امراء اردنده جبه پوشان ونیزه داران خاموش اولوب طوررلر خاقان بش پایه
سیم نردباندن تخته چقوب اوتورر ایكی دختر قمر پیكر كه صاچنی باشنه طولامش یوزی
وكردنی اچق ایری انجو كوپه لر ایله اراسته ایكی طرفنده طوروب كاغد وقلم طوترلر خاقان
امر ایدرسه قلمه كتوروب ایچرده عرض ایدرلر اگر برحكم تغییری مناسب ایسه خط كوندورر
امرا آكا كوره عمل ایدرلر خاقان تخته اوتوردقدن صكره عرض اولناجق احوالنه ایسه عرض
اولنور ایلچی وار ایسه اوكنه كتوروب اون بش ذراع قدر پرده طورغوررلر امرانك بری دیز
چوكوب ایلچیلر احوالنی متضمن صحیفه یی خاقانه اوقور بعده ایلچیلره تعلیم ایدرلر اوچ
كره طپوقلوب یراوپرلر وكتوردكلری نامه لری صاری اطلس كیسه لرله ایكی اللرینه
الوب یوقاری قالدررلر اهل ختای قانونی بودركه هر شیٔ كه خاقانه متعلق صاری رنكلو
شی ایچینه قونور بعض امرا الوب سرای خواجه سنه تسلیم ایدر اول دخی خاقان النه ویرر
آچوب ملاحظه اتدكدن صكره كرو خواجه یه ویروب تختدن اینر برصندالی اوزرینه اوتوروب

اوچ

اوچ بیك قدر جامه وایكی بیك قدر قبا كتوررلر اعیان واركان وفرزندانه كیدردكدن صكره
ایلچیلرك باشنی اوكنه كتورروب بر زسوٴال جواب دن صكره وارك طعاملنك دیو كوندرر
دیوانخانه فضاسنده هر كشی ایچون برصندلی وبیشخون قویوب ضیافت ایدرلر بعده
یاتخانه یه كوندررلر ضیافت ایلچیان خواجه غیاثدن منقولدر كه ضیافت ایچون سرایه
واردقلرنده ازدحام خلایق اولكیدن زیاده ایدی سرایك فضای اولنی وثانیسنی یكدیلر كه
تختگاه خاقان ثانیده ایدی برسیم قپودان ایچری كیروب برصحنه ایردیلر كه واسع ولطیف ایدی
سنك تراشیده فرشلر اورته سنده طولی التمش ذراع قدر برعالی سایه بان التنده برمكلف
تخت قورلمش ادم بوییدن مرتفع اوچ طرفندن سیم نردبانلری وار ایكی خواجهٔ سرا تخته
یقین طورر وبر كوچك تخت دخی اول بیوك تختك پایه سنده صندلی كبی قونمش كوشه لری
وپایه لری غایت مصنع صاغ وصول متعین بكار مسلح طوررلر وبركوشه ده بربیوك خیمه
التنده سازنده كروهی صف بغلمشلر سرسا زنده صندلیده اوتورر وتخت اوكنده یدی
چتر هفت رنك قورلمش اطرافنده ایكی بیك قدر سلحدار وحرم سرای قپوسی اوكنه
برمكلف حریردن ایپلرینی ایكی طرفدن ایكی خواجه سرا طوتوب طوررلر خاقان كلدیكی كبی
پرده یی قالدروب سازنده لر یكباره تحریك اوتار ایدوب خاقان تخته قرار ایدیجك جمله خاموش
اولدیلر خاقان اول زمان داعینك خان ایدی صقالی اورته سنده بربلوك قل غایت دراز اوجنده
اوچ دورت حلقه بغلنمش ایدی باشی اوزره اون ذراع قدر مرتفع صاری اطلس پرده كه دورت
اژدر برینه حمله ایدر تصویر اولنمش ایدی اوكنه واروب بش كره یراوپدیلر وفضای اوله
واروب طعام كلدی یدیلر خاقانك مطبخی هفت چتر ملون قرشنده صاری اطلس خولی ایچنده
ترتیب اولنمش ایدی تعظیم اتدكلری كیمسه لر اوكنه اوچر طبق قیوب خوان سالاران مدام
اطعمه واشربه چكمكده اولدقچه مطرب وسازنده لر نغماتده ایدی بعده پسران ودختران
حسند ار رقص ولعبه اغاز ایدوب صحن فضاده نیچه بیك برنده طعام ریزه یی اوشوب یدیلر
كمسه انلره تعرض اتمزدی بو صحبت وضیافت صباحدن اخشامه دك ممتد اولدی بعده دست
آخر كردهٔ مجلس پرده سی چالنوب خلق كروه كروه طاغلدی قانون سر سال جدید وعید
محرمك یكرمی یدنجی كونی خاقان عسكری طونانوب ایرته سی كه یكی ییل باشیدر كیجه
خلایق بیوب واسواق وركاكینی فانوسلر ومشعللر له تزیین ایدوب كیجه یی كوندوزه دوندردیلر
وخاقان سرایندن چقوب شوكت ودارا ثله كندی اوردوسنه كلور وهیچ فرد بیاض جامه
كیمز زیرا ختا بیلر اراسنده بیاض جامه ماتم لباسیدر بكی اوردو برعالی عمارت
ایدیكه اون طقوز سنه ده تمام اولمش ایدی قپوسندن عمارت انتهاسنه وارنجه بیك
طقوز یوز یكرمی بش قدم اولوب جمله یونمه طاشدن وچینی طوغله دن یاپلمشدر ختای
وچین وقلماق وتبتدن یوز بیك قدر كیمسه كلوب انده جمع اولورلر وخاقان طرفندن امرایه
واعیانه عظیم ضیافتلر اولور وكیجه انده شیچراغ یاقرلر شیچراغ صحن سرایده اغاجدن یاپلمش

کوه مثال برقلعه درطشره سی سراپا سر و بوداقلری ایله قبلو اولوب نیجه یوز بیك قندیل
دیزلمش وفتیللر برندن برینه وصل اولنمشدر اشاغیدن بری یاندقده فی الحال جمله یه واصل
اولور خواجه غیاث ایدر اول سال ختای منجملری حکم ایلمش ایدیکه خاقان بو ساله آتشدن
ضرر کورر لاجرم شیچراغی یاقدیلر لکن صکره سرایه یلدرم اینوب جمله سنی برباد ایتدی
پس خاقان یدی کون برارده طوروب عیش وعشرت ایدر بخششلر و یروب قوللر آزاد
ایدر و بر مجرم اول کونلرده مؤاخذه اولنماز وعیدلری دخی ییل باشیدر تحصیل اموال حسابی
اول زمانده تمام اولور برآی مقداری روز وشب سوز وسازله متصل عیش ونوشه مشغول
اولورلر قانون حکم عام تجان برخصوص ایچون اطرافه احکام خاقانیه ارسالی لازم کلسه
دیوان اولور تخت قورولوب خاقان اوتوردقده خلایق باش یره قورلار و برصندلی کتوررب
تخت اوکنده اوچ کشی اوزرینه چقار خاقان حکمنی ایکیسی طتوب بری بلند آواز ایله اوقور
جمله خلق ایشیدرلر بعده برصاری اغاج باشنه بند اولنمش حریر ایله چکوب یوقاری بغلرلر
خلق وسازنده لر کیروکالاول طوررو حکمی صورتنی یا نخله دن اطراف واکافه کوندررلر
خواجه غیاث ایدر اول سالده اوقودقلری صفرآینده ایدی بوآیك اوننده شیچراغ خاقایدن
اوچ ییل یکوب برشیچراغ آخر موسمی کلدی قوللرو کاهکارلرو باقی داران دیوان آزاد اولدقلری
جرمندن غیریسنی خاقان باغشلدی دیو یازلمش ایدی قانون شکار خاقان شکاره کتدیکچه
ختا بیلر بربشیوز قدم طول وعرضده پلانقه لر یاپمشلرانده قونارلر اول محوطه اورته سنده
ایکی مربع چتر که هر بری یکرمی بشر ذراعدر دوردر کاهی قورولور اطرافنده صاری زرفشان
اطلسدن خیمه لر وسایه بانلر ده خواص خاقان نزول ایدر خواجه غیاث ایدر خاقان
شکارده کتوردیکمز آتدن دوشمکله بزه غضب ایلمش اوکنه کتوردیلر الوغ بك کوندردیکی
شکلی سیاه اته بنمش وصقالنی سیاه اطلس غلافه قویوب قرمزی زربفت کیمش وزربفت
عباپی اورتنمش صولنده صاغنده امراء شکار اردنده یدی کوچك اوسنی اورتلمش محفه ده
قزلرکه نوکرلر اوموزلرنده کتوررلرو بربیوك محفه دخی یتمش کیسه اوموزنه المش چکرلر
وجمله خلق براوق آتمی یمین ویساور ایرافدن کیدرلر مولانا یوسف قاضی که اون ایکی دیوان
خاقانینك بری بیوك ضبطنده ایدی بری خاقاندن شفاعت ایدوب یالمزه کلدی وحق تعالی سز
قربیلره رحم ایلدی خاقان کاه ناکرده کزی عفو ایتدی دیدی خاقان یقین کلدکده باش یره
قودق سوار اولك دیدی وشادی خواجه یی یانمه کتوروب پادشاهلره کوندریلن تحفه
وهدیه ایو کرکدر تاکه باعث ازدیاد محبت اوله بو سزك کتوردککز آت غایت یاشلی وسرکشدر
دیدکده شادی خواجه جواب ویردی که بو آت حضرت صاحبقران امیر تیمور
یادکاریدر سلطان شاهرخ سزی تعظیم ملاحظه سیله کوندردی خاقان
بو عذری مقبول طتوب طورنه آونه مشغول اولدی واول دیارلرده ایو آتلر مقبول ونادر
اولمغله قره یوسف دن بزه ایو آت کتورن سز دیو آدملر تعیین ایتدی وخان بالغه دوندی

قانون عبادت خاقانك خان بالغده برمخصوص معبدی واردر ییلده برکره زنانیلردن قتله
مستحق اولانی کورمك ایچون اول معبده واردوانده برصورت یوقدر انجق بعض خطوط
ونقوش ایله دیوارلری منقشدر برکون اول صائم اولوب تخت روانه اوتورر نیجه بیك لشکر
آهن پوش تیغ بردوش تخت روانی کتوررلر واردقده خاقان سر و پابرهنه تختدن اینوب
قبوده سجده ایدرو سلام ایله داخل اولوب برایاغ اوزره طوررر الهی سن دانا وبیناسن بکا
پادشاهلق ویردك و بو خلقك قتلنی بنم امرمه حواله ایلدك بن کندی عقلم قدر احتیاط ایله
اجرا ایتدم باقیسنی سن بیلورسن دیو ناله ونیاز ایدوب اخشام اولدقده باشنی سجده یه قور
وچیقار افطار ایدر سراینه کیدر اوکنجه فیل قطارلری والتونلی عربه لر وسازنده لر تخت
روان اطرافنده چالارق کیدرلر وخادمان مسلماندن انجق ایکی کسه اته بنوب باقی امرا جمله
پیاده یورلر قانون سفر خاقان بریره سفر وحرکت اتسه یا اته بنر یاخود تخت روانده
اوتوروب خاصکیلری کتوررلر اطرافنده سازنده کروهی نواخت ایده رك بله کیدرلر دورت
بیك قدر دراز قدعادیلر که پیاده یورکن باشلری سوار برابردر جمله زرانند وجوشن ایله مرصع
خودلری کیوب بیك نفری تخته پاره کبی تیغ عریان وبیك نفری بر کرز کرانی اوموزلرنده کتوررلر
قلج کتورن اوکجه کیدر طبوز کتورن کیروده یوررر بیکی صاغده بیکی صولده مسلح ومنقش سنجاقلر
اوموزلرنده پلانلرینه رنکارنك فانوسلر اصوب انواع هیبت ایله وشوکت ایله الای قورارلر وامراء
ختای که بریره سفر ایدرلرنه قدر عالیمقدار میر معظم وسردار اولورسه هر مرحله ده جمله تنعم
وتجمل خاقان طرفندن مهیادر وهر کز امراء ختا اته بنمزلر و یوکلرینی عربه یه یوکلتمزلر آت
وقاطر قلنمندن دکل لکن قانونلری بودرکه کندیلری محفه یه کیروب اللی قدر قوی هیکل
وتوانا کمسه لر نوبتله کتوررلر قوشیلر عسکرك بعضی التون یالدزلی وکومش قابلی کورزلر ایله
اوکنجه آهسته آهسته یوررلر وکمی سیم وزرلنمود عظیم قابجلری عریان اوموزلرنده کتوررلر
وبرکروه دخی رنکارنك سنجقلره ملون فانوسلر اصوب کیجه ایرشو رسه فانوسلری یاقرلر
بو حشمت ایله محفه یی منزل بمنزل کتوروب سائر رخت وبخنی صندوقلر ایله ایکیشر کسنه
چوب اوزرینه اصوب اوکنجه کتوررلر وهر منزلده امیرك رتبه سنه کوره خوابکاه لوازمی ملون
اطلس پرده لر واسباب عیش وعشرت ولوازم خدم وحشم جمله اماده در اول شهرك اعیانی
آکا کلوب اکرام ایله سلام ویررلر وهر منزله کلدکده اهلنه منصب ونه مصلحت ایچون
کلدیکنی اوکنده اولانه اعلام ایدرلر انلر دخی حدینه کوره احترام ایدرلر بو اسلوب اوزره خانبالغه
برفرسخ قریب کلدکده اول شوکتی کیدوب جمله اسباب ورختنی کرایله عربه لره یوکلدوب
کندی اجرتله ات یاقتره بنوب شهره کلور و قانون اوزره یکه سوار اولوب شهره کیرر قانون
پایی پای انواع نقوش ایله مزین برلوحه در بعض مصالح کلیه ایچون سرایدن چیقان خدامك
اول لوح اوزرینه احکام واوامردن یازارلر برکون اول ثلك پایی چیقار واول کون شهر خلقی
سلك ومرغ وخوك امثالی حیواناتی باغلیوب سوءقلری پاك ایدرلر ودکانلر تزیین اولنور

ویو پای صاحبلری مملکت ضبطنه قادر و محتشم خادملردر انلره تعیین اولنان خدام بر کوق
اول سرایدن چیقوب زربفت وملون اطلسلر کیوب اسلوب سابق اوزره انواع سلاح
ایله الای دوزوب سرای قپوسنده خادم تخت رونه بتر عسکری داراتله اوکنجه کیدوب تخت
روانی کتوررلر بر کمسنه نك سك ومرغی طشره ده بولنورسه صاحبینه تیمش چوب اوروب
حبس ایدرلر و بو خادم هر قصبه و شهره که وارر اعیانی چیقوب احترام ایله قوندررلر اول
خادملرك امرا و ممالکنه امرونهی جاریدر پایلری کندودن ایکی اوچ منزل مقدم وارد
شهرلر خلقی حاضر اولورلر زیرا اموری دوزلدوب مفسدلری فرار ایدر بر شهره وارد قلده
مظلوملر کلسون دیو ندا اولنور کلین قانون اوزره کامکار اولور بعده شهری تفتیش ایدوب
کندودن اول کلن مفتشدن بو زمانه کلنجه وقایعی کورر ظلم اولمش ایسه عدل ایدر و مخفی
جاسوسلری واردر احوالی تجسس واعلام ایدرلر اول دخی خاقانه جمله اموری یازوب
بلدررر بو جهتدن ممالك ختا معمور و آباداندر اول خادملرك اکثری مسلمان و خاقان یانند
مقربلردر بو مقوله حکومتدن عظیم تجمل ایله کاوب کیرو سرایه کیروب مالنه متصرف
اولور وحجر یشمدن بر مرصع کمرچ قوشاق قوشانوب خاقانك اوغلی مثابه سنده خاص
خادملردن اولور قانون مراتب امرا وخواص امرادن اون نفر کمسه یه بر باش واردر آکا
شیجن دیرلر و اون بیك لشکر سردارینه حوجو و یکرمی بیك عسکر سردارینه بان سمزن
واوتوزبیك عسکر اولورسه سمزن و قرق بیك لشکر باشنه بان دنین واللی بیك
سپاه سردارینه دنین دیرلر جنك کوننده اللی بیك عسکرك اوچ امیر معظمی اولور
اولکیسنه طی کن ایکنجی سنه دوتانك اوچنجی سنه دنین دیرلر طی کن خاقان سرایندن چقمه
بر خادمدر اوغلی مثابه سنده خاقانك وکیل مطلقی در جمله شهر ضبطی آکا مفوضدر
سائر اون ایکی دیوانك دخی بر رطی کنی اولور دوتانك دیوانده بر میر محتشم درکه جمله امراء اهل
قلمك مقدمیدر خزاینی ضبطی ایرادو مصرف حسابی آکا مفوضدر بو ایکی رتبه صاحبی
خادملردن اولور زیرا بونلر اختیاری ایله الت تناسلی کسوب سرای خاقانده استقامتله
خدمت ایتدکلری ایچون بو رتبه یه نائل اولورلر و فوت اولدقده اولادی اولمامغله مماللری
کیرو خزینه یه قالور بودو تاعلم حسابده ماهر اولمق لازمدر و اوزرینه کیرو طواشی دن بر
ناظر واردر لکن حاکم دکلدر دنین اللی بیك عسکرك ضابطی درلو لادو انسابی واردر فوت
اولدقده اوغللرینه مراتب و یریلور پس اون ایکی دیوان ممالك خطـــاده بو ترتیب مقرردر
قوانین عسکر علامات و مراتب لشکر ختای بودرکه هر اون نفرك بر توغی و بر خیمه سی اولور
و هر اوتوز نفرك اوچ توغ بر سنجاغی اولور و هر بیك کمسه سردارینه بر قزل توغ و ایکی کوس
ایکی سورنا ایکی نفیر و ایکی سنج تعیین اولنور و اللی بیك عسکره بش بیك توغ و ایکی بیك
سنجاق و بیك طوب و اللی بیك توفنك ویریلور و هر دیوانه بیا للیشر بیك عسکر بو ترتیب
اوزره مقرردر دیرلر خدمه دن غیری بونلر خاقان خزینه سندن علوفه و تیمار الورلر شهرلرده

حفظ وحراست ایچون قونیلن عسکر جبه وجوشن طوب وتوفنك وسائر اسباب حربله
آراسته طوروب هر نفره آیده برمد پرنج و برمد بغدای و یکرمی درهم کومش ویررلر و اتلرینی
بازار و محله لرده آشکانه طوبله ایله باغلیوب مییدن علفلنور بر نیك آتی تلف اولسه یوز چوب
اوریاور و بری دخی ویریلور خان بالغدن غیری شهرلرده تقدر علوفه الورلشکر وار ایسه
هر صبـــــاح ایله اهنه مستغرق اسباب حربله مزین اولوب شهرك دیوان میدانته
کلوب ایکی صف اولوب طوررلر ایکی دشمن بربریله نیجه مقـــابله و مقاتله ایدرسه بونلر دخی
قارشی قارشی یه حمله لر ایدوب اتدن یقرلر و باغرلر همان قتله قصد ایتمزلر چابك سوار ودلاور
اولانه ترقیلر و مرتبه لر ویررلر حرب تمام اولدقدنصکره اسیرلرك بندین کیده روب
بو ما بینده شکسته و زخمدار اولمدن قاچمزلر و بو اسلوب اوزره اولان حرب وقتالی اویون عد
ایدرلر زخمدار اولنلر ایو اولنجه کلمیوب بعده کیررلر و ضابطلرینك ضبط و ربطی بر مرتبه درکه بر
ساعتده اللی بیك عسکری مکمل و مسلح چیقارمغه قادر اولورلر و بونلر دیواندن کلدکده
سلاحلرینی چیقاروب ساده لباس ایله بکلری قپوسنده روز و شب تعیین اولندقلری
خدمتی کوررلر و خان بالغده هر سحر دیوان خاقانه حاضر اولورلر و بلا عذر بر کون ترکه قادر
دکلردر و ممالك ختای ده هیچ بر شهر یوقدرکه کیمنده بش بیك کیمنده اون بیك یکرمی بیك
اللی بیك قدر وار نیجه عسکر اولمیه بونلره سیر و شکاره کیمك مطلقا قانونلرنده یوقدر و لشکر
ختای اعدا ایله جنك ایلمك نادر واقع اولور اما عسکر و سردارلرینی بیکار قومازلر البته بر ایشه
قوشارلر یا شهر یا میل یا حصار یاپدررلر هیچ اولمزسه شهرلرك و حصارلرك اطرافنه خندق
قازدررلر عسکری بی قید و بیکار اولیجق چوق فتنه آشکار اولور دیرلر لورونسو ایدرخاقانك
محافظه سنده دائما اون ایکی بیك تاتار موجوددر انلره کویستیان دیرلر و سائر اولکه لرك باش
شهرلری طشره سنده خیمه لرده محافظه عسکری قونوب اوتوررلر قانون حرب جنکده
قاعده لری بودرکه اعدایه بر منزل قریب اولدقده عربه لرینی اطرافه دیزوب اوکنه بر ساعتلق
خندق قازرلر و جنکلری غایت کراندر و عسا کراوکنه طویله چکوب اللرنده تفنکلر حاضر
طوررلر اولا طوپلرینی آتارلر بعده الی یدی یوز بیك تفنکه آتش ایدرلر و بونلرك انهزامی قوندقلری
و کوچدکلری زمانده اولور خصم اول زمان هجوم ایدوب عربه لرینی اوکلرینه و یانلرینه چکمکه
قالمزسه ظفر بولورنتکه امراء قالماقدن اسن تیشی نام دلیر التمش بیك قدر عسکرله هجرتك
سکز یوز اللی دوردنده خاقان ختای چین خوارك اوزرینه کلوب بو طریقله بوزدی اسیر ایتدی
بو حربدنصکره خاقان کندی حربه حاضر اولمیوب لازم اولان یرلره عسکر کوندررو ختایلو
یانده قاچمق ایله اولمك بروا کر یوز بیك نفر حربده قاچسه جمله سنك قانون اوزره بوینی اورلمق
لازم کلور و ولایتلرندن بر حصیرقدر یری دشمنه و یرمزلر مکر تمام عسکر هلاك اوله و بالطبع
ختایلر جنکه مائل دکللردر ضروری دشمن ظاهر اولسه مال و یروب صلح ایدرلر اول اجلدن
ولایتلری معموردر قانون وظایف مملکت ختای ده اولان جمله خلق اکر عسکری

واكر شهری دراسم ورسمی ایله دفترلرنده قید اولنوب خارج از دفتر كمسنه یوقدر وهر برینك
حالنه كوره تعیینلری واردر ماه بماه یاسالیانه ویریلور امرا وسائر ارباب مناصبك مرتبه سنه
كوره خدمتلرینه ادملر تعیین اولنور بربیوك شهرك بكی وبكرمی اوتوزبیك عسكرك سرداری
معزول اولسه یانلرنده انجق كندویه متعلق دورت بش كمسنه قالور جمله خلق خاقانی
اولمغله بكلر وسردارلره مخصوص ادم از بولنور اول اجلدن كمسه عصیان وخروج ایده من
قانون سكه ختاییلر اقچه وپول یرینه اول مقدارده مربع كاغدلر كسوب اوزرینه سكه مثال
مهر اوروب خرج ایدرلر وبوكا جاو جنكیزی دیرلر وبوكا رغبت واعتبارا تیمیه نك حقندن كلورلر
خالص التون وكومشه سكه اورمیوب مقراصله پاره پاره كسرلر وزنله مبادله ومعامله ایدرلر
واون درهم كومشه بر سیو دیرلر بر درهم كومشه تیمش پول دیرلر وبر پوله بر كاسه طعام النور
اوجوزلقدر اول دیارك اری وعورتی جمله صراف ومبصرلردر ما بینلرنده صرف اولنان اقچه
انواعنك قدر ومراتبن بیلورلر قانون ذخایر وارزاق هر شهر طرفنده صمان واودونی پشته
پشته بیغارلر اوزرنده قوش مثال بر شكل علامت قورلر بعید یردن كورینور حاجتی اولان
كلوب الور اودون وصمان یعنی التی ایده بر تمام اولور عسكری اتارینه ویریلوب یرینه
جدیدی یغیلور وسائر اینده وروننده یه هفته ده بر ویریلور پرنج وبغدای وارپه وسائر حبوبات
وفواكه تر وخشك هر شهرده انبار خاقانی ده جمع اولنمشدر لشكریانه هر ایده بر ذخیره وایكی
كونده بر فواكه ویریلور وایلچی نامیله كلن تجار اوچ یللق ذخیره وفواكه خشك انواعندن
ویریلوردر انبار ایتدكلری ذخایر التی ایده بر تمام اولور ویرینه جدیدنی قورلر وهیچ شهر وحصار
یوقدر كه بو مخزنلر اولمیه وبوجمع اولنان مال وذخایر مجرملر جریمه سندن حاصل اولور قانون
خدام سرای سرای خاقانی ده ساكن اولان خدامل وقزلر طبقه طبقه ترقی ایدرلر جمله
خادمان یدی بیك وبكر قزلر اون ایكی بیك درانلردن اوچ بیك دختر نوبت ایله خاقانه خدمت
ایدرلر دورت بش ییلده بر خادملر ولایتی كزوب كوزل قزلر جمع ایدرلر وكتوردكلرینی خاقانك
والده سنه یاقرینه عرض ایدرلر مقبوله چكمینی انعام واحسان ایله مكانلرینه كوندررلر
كذلك سرایده یسنو اولان خاتونلری دخی حالنه كوره انعام ایله یوللرلر وبو سرایده خادملره
جمله دن ارتق رعایت واردر بوجهتدن مملكتده صاحب جمال اولادی اولان طفل ایكن خادم
ایدرلر اولاوار وب بكلرینه یالدروب اجازت نامه الدقدنصكره الت رجلیتنی كسوب
بكلری حضورنده بره براغر تیمار ایدوب صحت بولدقده لجازت نامه ایله سرایه واروب باش
خادمه عرض ایدر وخدمته اجازت الور نیچه زمان بیرون سرایده اولنلره خدمت ایدوب
استحقاقله ایچری كیرر ونیچه مدت قطع مراتب ایدرك استعدادی وار ایسه طبقهٔ اولی
وغیری ده اولانك بری محلول اولدقده یرینه كچر اول طبقه خادملری خاقانی باغلر وبوستانلر
امورینه مؤكلدر ایكنجی طبقه خادملری شكوا قصه لرینی واطرافدن كلن مكتوبلری
وعرضلری ایچری كتوروب جوابنی چیقاررلر اوچنجی طبقه خادملری ایچرده دیوانخانه

قزلری ایله اوتوروب كلن قصه لری ومكتوبلری ترجمه وتلخیص ایدوب قزلر ایله خاقانه
كوندروب كلدكلده نشان ایلكدر وخاقان اول خطلره باقوب مفهومی معلوم اولدقده مقبولی
اولان اوزرینه سرخ خط چكر كه علامت قبولدر مقبولی اولمیانه خط چكمز وچقدقده
كیسه لیوب ومهرلیوب تنقی دیوانخانه دن كلدیسه ایصال ایدر بو طبقه اصحابی ایكنجیدن
معتبردر دوردنجی طبقه خادملری سرای قزلرینك وخادملر بیك دفتری وعددی امورینی
كورورلر اون ایكی دیوانخانه نك بر طرفنده خادمان معتبر وبر طرفنده دختران سعد اختر طورمق
مقرردر بشنجی طبقه خادملری خاقان خزینه سنده اولان جواهر وسیم وزر واقمشهٔ متنوعه
وامتعه دفترینی حفظ وبونلری حراست ایچون مؤكلردر التنجی طبقه خادملری اون ایكی
بكلر امورینه مؤكلدر یدنجی طبقه ده خاقانك خاصكیلری وعیالی واردر قانون پاسبان یدی
قات حصار سرای بیرونده بیك پاسبانخانه واردر هر برنده اون نفر اوتوروب كیجه كوندز
حفظ وحراست ایدرلر سلاحلر ومشعللر ایله كیجه كزرلر وبیر وضع اتدكلری چاكلره چوب
اوروب تحریك ایدرلر حصار اوزرنده دخی معین طبللر واردر چالنور یول باشلرنده عسس
خانه لر ترتیب اولنمشدر هر بری چاكلرینك معین صدالری واردر نوبت بنوبت چوبلر ایله
اوروب چالالر قانون طبل وكوس دوردنجی قپو بالاسنده اللی نفر آدمله بر رئیس معتبر
واردر كه كوسلر چالار وكنبد ماند سقفدن زنجیر ایله معلق بر چاك واردر انی چالمق ایچون
دور تیوز خادم تعیین اولنمشدر بربیوك سرن كبی درك قرق آدم مقداری برچكوب كوس
چلانلر نوبتلرینی تمام اتدكده اول چوبی یردن بوشاندوروب زوریله چاكه طوقندقده بر صدا
پیدا اولور كه خانبالغ خلقی جمله ایشیدوب بیلورلر كه خاقان چقمشدر خاقان اول
اژدها پیكر تخته اوتوردقده بر دخی چالنوب اول قپولر یكیان آچلور وخاقان اطرافنده انواع
نایلر وسازلر چالنور واول اوازه لر اشاسندكریه آوازی كبی بر كریه طبل چالنور كه استماع ایدن
سائر سازلر ذوقنی اونودر وبونكله دفع غرور ونتیه قصد ایدرلر وبوسازلر سرای خاقانه
مخصوص واول قپولرك هر برنده كوس عدل وضع اولنمشدر هر برینك مؤكلی واردر
بركیمسه یه ظلم اولسه دیزچكوب اول بابده اولان كوسه بر ضرب اورر ایكنجی درسنده اولان
پاسبان اشیدوب یانده اولان كوسه اورر یدنجی كوس كه خاقان حضورنده در چالندقده
اول مظلومی كتوروب حالن تفحص ایدرلر وخادملر یازوب خاقانه بلدررلر شكوا
هر كیمدن ایسه قانون اوزره جزاسی ویریلور كیمسه یه اصلا میل ومحابا یوقدر بوكوس
عدل اورلدقده امرانك عقلی كیدروكیمی خوفندن هلاك اولورلر زیرا امرادن ظلم
كوردكلری زمانده اوریلور بم حقم عدل اوزره كورمدی دیمك اولور قانون شهزاده كان
خطانك اكثر شهرلرنده پادشاه زاده لر ایچون مزین سرایلر ترتیب اولنوب دیوارلرینك
یوزلرینی رنكارنك سرخ وسفید وزرد وسبز فغفوری چینیدن وجاملرینی زبرجددن
ایدرلر واول شهرك خراباتی حاصلنی اول شهزاده یه تعیین ایدرلر وبعض شهزاده لر واردركه

فقرندن رنجبرلك ايدرلردى بركاه ايله خاقانلقدن دوشوب اولادندن سلطنت منقطع
اولمشدر لازم كلسه سرايلرده محصول خرابا تله كچنن شهزاده لرك اعلىٰ كتوروب خاقان
ايدرلر خاقانك ولى عهدى اولان اوغلى سرايك اوچنجى قپوسنده اولوب باشقه ديوانخانه سى واردر
بيلده اوچكره امرا واركان انك ديوانه حاضر اولوب باباسى ديوانى كبى ديوان ايدرلر قانون
مهر ممالك اون ايكى ديوانك هر برنده بشب سفيددن ال اياسى قدر بر مهر اولور اوزرنده
آژدها صورتى نقش اولنمشدر سرخ رنكله باصلور كاغدلرى انيچه حرير اولمغين اون عدد
برآلتى بر مهردن نشان ايدرلر لو رنسو ايدر خاقانك منشور يرينه سيم وزردن صفحه لرى
واردركه ارسلان ياطوغان ياكونش قازلمشدر ويريلن كيمسه بت پرست ايسه ناغاى
تام صنمك اسمى يازيلور اكرمحمدى يايهودى ايسه تكرى اسمى يازيلور نصرانى ايسه مسيح اسمى
يازيلوب بوندن صاحبنك حالى ومرادى معلوم اولور قانون ديوان امرا هر شهرك امراسنك
مرتبه سنه كوره خاقان طرفندن ديوانخانه بنا اولنمشدر على الصباح اول شهرده
اولان اعيان جمع اولوب امور كورورلر وهر ديوانخانه ده اوچ مدبر واردر برى حاكم شهرو برى
امين وبرى جميع اموال ديوانيه نك قبض وصرفنه مؤكلدر وهر برى اول برينه ناظر اولوب
خوف ايدرلر واون ايكى قسم ديوانك هر برينك مهروحطى بركونه در بيرون سراى خاقانده
هرقسم ايچون بر مكان واردركه هر برنده بر دختر حاكمه وايكى جانبنده ايكى خادم اوتوروب
صنائع طرفنده اوتوران خادم امين صولده كى دفترلر ناظرى ديوانلردن كلن عرضلرى
مكتوبلرى وسائر امورى كورورلر قانون وزرا بيرون سرايده اولان ديوانخانه لرك ضبط
وربطى التى وزير النده در برى ضابط قانون ممالك ختاى در برى ضابط سيم وزر وقماشهاى
ممالكدر وبرى برنج وبغداى وارپه وسائر فواكه يابسه واودون وصمان امورنى كورر
وبرى ضابط عساكردر وبرى ولايتلرده بنا اولنان حصار وغيرى ابنيه امورنى كوررو برى
حبسده اولان خلق احوالنه مؤكلدر بيلده بر بونلر كندولره متعلق امورى دفتر ايدوب
ايچرى ديوانخانه لرحكامنه كوندررلر انلر دخى اجمال اوزره يازوب خاقانه عرض ايدرلر
قانون قضا وفتوا ختاى مفتيلرى بيرو قانون شناس واعلم ناس اولمق شرطدر جمله مناصبى
دوراتدكدن صكره فتوا مقامنه كلور زندان قربنده عظيم مكلف باغلو باغچه لو ديوانخانه سى
واردر عظيم احتشام ايله اوتوروب محبوسلر امورنى ودعوالرينى كوروب قانون اوزره
فتوا ويرو وفصل ايدر قانونلرده حبس وقتلدن عظيم امر يوقدر بوبابده كلى دقت
واهتمام ايدرلر قتل وسائر جرايمى يازوب سرايه كوندررخاقان معلومى اولدقده موجب
قانون اجرا اولنور قانون حبس وزندان مجرمان خان بالغده ايكى زندان واردر
برينه تنبيه ويرينه مكبو ديرلر ايكنجى زندانك محنت وعقوبتى آغردرلندن زنده خلاص
نادر اولور اولكى خفيف العقوبه در اكثرندن سلامتله چيقرلر وهر برنده عورتلر
ايچون باشقه مكان واردر سائر شهرلرده دخى زندانلر وهر برى اوكنده ديوانخانه لر اولوب

مجرم كلدكده كناهى اثبات اولنوب يازيلور وخاقانه عرض اولور بعده امريله قيد وبنده
چكوب حبس ايدرلر خان بالغ زندانلرينك اون ايكى ديوان زندانى ايچون مخصوص
مكانلرى واردر اوكنده بر ديوانخانه بنا اولنمشدر اوچ مير محتشم اوتوروب كلن كناهكارلرك اسمى
ورسمى وجرمنى وحدنى وقنغى ديواندن كلديكنى وعمرنى تاريخيله يازارلر وجرمنه كوره
معين طبقه لرنده حبس ايدرلر اول اوچ كمسه نك برى صدرده اوتوروب دكرلر ايكيسى يانندَه
اوتوروب يازارلر امراء زندان هركون صباح ديوان خاقانده مصلحتلرين كوردكدنصكره
ديوانخانه لرينه واروب احوال مجرمانى كورورلر جرمنه كوره جزا ايدرلر قانونده اهل زندان
خصوصى سائر امورمملكتدن مقدمدر خاقان متصل بو طرفه نكرانده در وبونلرك اكل
وشربى ميريدن ويريلور كونده بركره طعام ايكى كره قضاء حاجته رخصت ويريلور
قانون سياست وجريمه لورنسو ايدر ختاييلرك سياست وحكومتى شديددر استوريسى
حكمانك رأيى اوزره بونلريانده جمله جرايم برابردر لكن قانون نامه ده مسطوردركه مجرملرك
كيمنى شكنجه ايدوب كيمنه چوب اورلر وسائر ولايتلرده اولان سياستلر خلافى كيمنك
كردانه قورشوندن طوق ثقيل كچوروب بعضنك بوغازينه جنازه مثال تخته لر
كچوروب ايقلرينه قورشوندن آغر بوقاغيلر اورلر وكيمنى صاچندن آصوب اللرينى
آتشه وقزمش كوبلره قورلر وبعضيلرى تخته لره زنجيرلرله محكم بند ايدرلر وكيمنى چارميخه
چكرلركنى صيق صندوقه يه قورلر انلر پدرومادرينى قتل ايدنلردر بعده بند وعقوبتدن
خلاص بولانلرى بازار باشلرينه وسائر ككذركاهه ايلدوب بوينلرنده آغر بند وتخته
وكيمنك النده اياغنده بوقاغى سياستلرينى خلقه اظهار ايدوب آخرنده هر برينك
كوتنه يوز عصا اورلر عورت ايسه طونى اوزرينه اورلر وجريمه ايچون كناهلرينه
كوره برنچه مد برنج يابغداى ياطارى تحميل ايدرلر فقير ايسه اجرتسز نيچه ييل فيلبانلق
ياپاسبانلق وياغيرى خدمت اتدررلر مدتى تمام اولدقده عرض حالى حاكم اولانلره كوستروب
سياسته يوز عصا دخى اوروب آزاد خطى ويررلر واسلوب اوزره جزاد نصكره چارشولرده اولان
حبسخانه لر اوكنده اول مجرملرى كروه كروه چقاروب جرمندكوره تشهير ايدرلر
وبو علامت خلاص اولمغله مسرور اولورلر قانون قتل وقصاص واجب القتل مجرملر
تفتيشى ايچون خاقان ييلده بركره ديوان ايدوب اول خونيلرى اوزرجلادللرينى طوتوب
ادى ايله حضورينه كتوروب كناهلرينه اعتراف ايدرلر وخاقان بيلوراعتقادنده اولمغله
انكار ايده مزلر خاقان دخى بو اعتقاد سياست بابنده انفع ردر يوسكوت ايدر خصوصا اون
ايكى محكمه ده اوچ سنه يه دك هر آى اقرارى خاقانه عرض اولنمشدر بعده قاتللرينه حكم
ايدر ونيچه بيك قاتللرك باشلرينه قزل علملرايله علامت ايدرلر كروه كروه سراى نخقدن چقوب
قتلكاهده قتل ايدرلر ومقتوللر باشنى اسم ورسمى وجنايله بر صندوقه قويوب اوتوز
ييله دك ضبط ايدرلر جائزكه متعلقاتندن برى كلوب ناحق يره قتل اولندى

دیو دعوی ایلیه اول زمان خاقان امریله بغلنوب مدعیلر تخت ایله الزام اولنه‌رلر بعده چقاروب
صویه دوکرلر و رجال و نسادن بری بریله جنك ایدوب بری اولسه دوکوشنك قوم و قبیله‌سندن
اون نفر کسه‌نه بو یولر ینه زنجیرلر اوروروب بله حبس اولنور و قاتللر قصاصدن صکره خاقان
معبد ینه کیدرنکه سابقا بیان اولندی قانون سرقه اطلسنه مذکوردر سارق آز نسنه
سرقه ایلسه یدی دن یوزه وار نجه تحملنه کوره ضرب ایدرلر آت یا بوذی قیمت نسنه
اوغورلسه قارشه قلج باتروب قتل ایدرلر اکر ابتدا سرقه اتدیکنك طقوز ضعفنی ویرسه
خلاص اولور قادر اولمزسه اولدوررلر لکن ایکنجی دفعه قتلدن قورتلمز و براوغل یا باسنه
مخالفت ایلسه بونك ایچون مخصوص بر حاکم واردر زمان مدید حبسدن صکره بو زینه
بر طمغه اوروب اطلاق ایدرلر قانون خراباتیان خطا شهرلرینك هر برنده فاحشه عورتلر
ایچون بشقه محله‌لر واردر اقل بشیوز اودر بیك دخی اولور اکثری مجرم بکلر و اعیان
قزلری در که بابالری قانونه مخالفتله مجرم و محبوس و مقتول اولوب اوغللری ادنی پایه‌ده
عسکری اولور و عورتی و قزلری خراباته سوریلور من بعد بری برینی کورمزلر و للك
اولاد و انسانی که تام اولور کیدر اول جرمك بری بو خرابات فواحشی ایله علاقه ایلکدر
و یغمور یاغمیوب استسقا لازم کلسه بو فاحشه‌لر ایدر هر ولایتده یغان یغمور و قار مقداری
و زراعت امری خاقانه عرض اولنور ریوده که یغمور یاغمدی دیو عرض اولنه استسقا
ایدك دیو خط کلور استسقا یری اولان ولایت کلیساسنه بو عورتلر توابع و لواحقه
وداع ایدوب کیدرلر استسقادن صکره باران نازل اولمسه اول دخی واجب القتلدر دیو
بو عورتلرك مقدارنی استرسه ولایت حاکمی قتل ایدر برا خراباته سوردکلرنده
استسقالری قبول اولمزسه قتل شرط قلنمشدر و انلره بر زمان کلیساده وقفدن انسز
طعام ویروب پرهیز اتدررلر و بونکله تصفیه حاصل اولور صنورلر بعده سازنده و خواننده‌لری
اوتروب انواع سوز و سازله اصول اغاز ایدرلر رقاصلری دخی قات قات لنجه اوینایوب
بعده کروه کروه قالقوب صنم لوکنده ناله و زاریلر ایدرلر بر مرتبه‌که تا وحابی علت اول
دردمندلرك حالنه مرحمت و دعوتلرینه اجابت قلوب کاه بر مرتبه باران نازل اولور که
نیچه یرلری سیل الور حکمت شناسان ختای خراباتلری بویوزدن قتلله قور قودوب
بیم جان ایله درونی ناله و دعاوا استسقا اتدکلرنده حق مستعان انلرك نادانلق ایله اتدکلری
کناهه باقمیوب باران احسان ایدر وسعت رحمت الهیه‌یه بناء فقهاء اسلام دخی کفارك
استسقاسنی تجویز ایلدی دیو اسلوب مشروح اوزره وضع ایلدیلر و کاه یغمور
یاغمیوب قحطلق اولورسه انلرك بعضیسنی اولدوروب افنا ایدرلر و خراباتده اول عورتلر
اولادی ایچون معلم خانه‌لر بنا اولنمشدر قزلرینه سازنده‌لك و خواننده‌لك
و اوغللرینه رقص و انواع لهو و لعب تعلیم ایدرلر و بو عورتلر ساز و سوز صراخیلر ایله رقص
کان بازارلرده کزرلر خاقاندن علو فه‌یین انلر له صحبت و عشرت ایده‌مزلر اکر طوتلورسه

اولدوررلر انلره وارانك اکثری اهل حرف و تجاردر نیچه‌لر مالنی اول خراباتده چوروردوکلر
اکر فقیر اولوب جرایدرسه زجرا کیسه انلره برخبه ویرمز اچلقدن هلاك اولور کیدر
و اول مقوله‌نی اولدکده دریایه آترلر و بو خراباتیلرك عجایب و غریب لعبلری واردر دیشلری
رسنباز در صور عجیبه کیوب اوضاع غریبه کوسترلر قانون اولاق و یامخانه یام اولاقدر
استعجال ایله بریره خبر و نامه ایلتمك ایچون بعض منازلده اتلر و قاترلر بسلرلر اول منازله
یامخانه دیرلر مملکت ختای ده آینده و رونده ایچون مکلف یامخانه‌لر واردر اول دیارده واران
تاجرلری ایلچی نامیله اول منازله قوندوررلر اسباب و متاعلری عربه‌سی ایچون باشقه
محللر واردر اندررلر یامخانه‌نك هر خانه‌سنده مکلف اطلس و کمخا دوشکلر بصدقلو و سائر
مهمات مهیادر اطرافنده خرده نوکر حجره‌لری یاپلمشدر هر کون اون کشی‌یه برقیون
و برقاز و ایکی مرغ و ایکی بطمان بغدای و برکاسه برنج و ایکی طبق حلوا و بر ظرف عسل
و سائر بقول متنوعه و برقاج خذمتکار تعیین اولنمشدر قانون آینده و رونده و تجار
ختای ملکنه قره طرفندن واران ایلچی رسمنده واررلر والا تاجر و غیری کیسه‌یی کرمکه
قومزلر تجار سرحده یقین کلدکده اون نفر یازیلوب بو طرفدن ایلتدکلری متاعك بعضنی
خاقانه پیشکش ایدرلر انلری خود مطلقا خاقان الور متاعلری دفتر اولنوب هر اون
کیسه‌یه برمکان تعیین اولنور اون یا یکرمی نفری خان بالغه کوندررلر باقیسی اون مرحله
بریده کنجو نام شهر یامخانه‌سنه قونوب اوتورر اسباب معاشلری خاقان طرفندن
ویریلور بش کشی‌یه کونده برقیون و برشنك برنج و سائر لوازم تعیین اولنور متاعلرنده خاقانه
مناسب اولان النوب پیشکشلرینك بهاسی دخی بالتمام ویریلور و نقدر طورسه رعایت
اولنوب کتدکلری زمانده خاقان طرفندن نیچه احسانلر اولور و جمیع اسبابلری ویریلوب
انجق آدم باشنه قرقر درهم کشی خراج النور بر قافله یوز ایکیوز آدمله ایلچی نامنه تجار کلسه
عربه‌لر و خدام و سائر لوازم تعیین اولنور بو جهتدن نقل ایدرلر که سائر امتعه‌دن غیری خان
بالغه چیندن هر کون یالکز بیك عربه حریر کلور اکثر الماس و صوف و اسکرلت چوقه و یشب
و مرجان و ارسلان و پارس و فیل و بارکیر کتوررلر و تازی اتلرك یاننه یوز منزل قدر
یردن تعظیم ایچون ادملر قوشوب صاحبلری ایله خاقانه کوندررلر و هر اته اون ایکی
خذمتکار تعیین ایدرلر النیسی منقش فنرلری نیزه‌لره بغلیوب یانجه کیدر و اوچی اوکنجه
اوچی اردنجه یوررلر و ارسلانه اون ات قدر اعتبار اولنور قره قولق نصف ارسلان
قدردر هدیه‌سی ارسلان اولانه اوتوز صندق مال ویریلور اطلس کمخا و سائر لباس
سائری ایچون دخی بو قیاس اوزره احسان اولنور و آدملرك هر برینه پیشکش بهاسندن
غیری بریوك قماش و بری بری اوزرینه اوچ خلعت کیدررلر حتی خف و موزه
بله در جریمه مسافران مسافرلره حبسدن غیری سیاست یوقدر بر مسافر قتل
و یا غیری جرم اتسه متاع دنیادن نسنه‌یه مالك دکلدر و دفترلرینه یازارلر و حبس

ایدرلر ومسافرلر انلر یانمه صحرایی وروستایی عد اولنوب کندولرك قومی کبی
ادب وحرمت وقانونلرینه رعایت طمع اتمزلر قانون ایلچیان ختای ده هرطائفه نك
ترجمانلری وار در مسلمانلرك مصالحی ایچون مخصوص یدی میر معتبر تعیین
اولنمشدر ایلچیلره اجازت وقتی کلدکده هر قومك ترجمانی خاقان حضورینه کلوب عرض
ایدر خواجه غیاث ایدر سرحد ختای اولان دربند سکجویه اون قوناق قالدقده
ختاییلردن بربلوك استقبال ایدوب ایلچیلری وعددنی یازدیلر وبرمرغزارده که
عالی صفه وارایدی سایه بان قوروب ضیافت اتدیلر چینی طبقلرله خشك وترمیوه‌لر
کتوردیلر وبیله کیدن بازرکانلری ایلچینك نوکری یازدیلر بعده‌کم سرحد بونلری
کندی یوردینه ایلتدی یورت ختاییلرده بربلوك خیام درکه مربع طنابه قونارلر
ودورت طرفه برر یول قورلر اورته واسع فضادر وسطنده برعالی صفه اوزرنده
ایکی درکلی چرکه قورلش انکلری قالقوب صاغ صول صندلیلر قونمش ایلچیلری صولده
اوتورتدیلر زیرا امراء ختای صوله ارتق تعظیم ایدرلر وهرکس اوکنه طعام کتوردیلر بعده
سازنده لرورقاصلر کلوب صاحب جمال غلمان کوشلرنده انجو لرله دختر مثال
طوردیلر ودور دروازه ده جبه پوش عسکر صف بغلیوب اللرنده نیزه دیزلدیلر
بعده شربه اغاز اولندی حاکم دیوان النده کاسه وبرصندوقه ایچنده نخل بند بیله کزدروب
هرکسه که کاسه ویره لندن برشاخچه‌یی باشنه قوردی واو بونجیلر مقوی کاغددن
اشکال غریبه دوزوب اصول ختای اوزره رقص ایدیلر وبعض غلمان طبقلرده فندق
وعناب وشاه بلوط مقشر وصوغان وصرمساق پرورده لری طوغرنمش
خربزه وهندوانه‌یی کزدروب برینه کاسه ویرلسه اردنجه بوطبق صونازدی اول
کون صباحدن اخشامه دك مجلس عشرت ممتد اولوب ایرته‌سی کوچلدی بیابانده
قطع منازل ایدرك .قراول نام قلعه‌یه اندن سکجویه واردی وشهرقپوسنده
یامخانه‌یه نزول اتدیلر ختاییلر بونلرك عددی دکلو لوازمن کوردیلر هربری
ایچون بررحریرجامه خواب وخذ متکار کتوردیلر وبوندن دار الملکه وارنجه بواسلوب
اوزره کتدیلر هر یامده یوزاللی ات وخروعربه ایلچیلر ایچون مهیادر انلر خذ متنده
اولان خدامه قودیرلر درازکوشلری ضبط ایدنه الوفودیرلر عربه جیلره جینفو
دیرلر هرعربه ده اون ایکی کیمسه خدمت ایدرایپلر ایله اوموزلرنده چکرلر انجوکوپه‌لو پسرلر
پرچملرینی باشلرینه طولایوب ایلچیلری بریامدن بریامه کتوررلر هرشهرده عالی
ضیافتلر اولور ایلچیلر ضیافت خانه‌لری مخصوصدر آکاروسون دیرلر هرروسونك
اوکی دار الملک سمتنه‌در وبرتخت قونوب پرده آصلمشدر برشخص اول تخت یاننده
طورر ایلچیلر اوکنده دوشنمش کیچه اوزره اوتوررلر تخت یاننده طوران ختای
دلنجه اوچ نوبت چاغررور ایچیلر که سرحدحاکمی ایدر باشلرینی یره قورلر وایلچیلره دخی

مجنه تکلیف ایدرلر وایلچیلر کتوردوکی هدیه‌یی قنجونام شهره ایلتدیلر سابقا
ذکر اولندوغی اوزره خان بالغه واروب خاقان تختنی اوکنه ایردیلر اول زمان
یدی یوز قدر قاچقن قول ومجرملر کتورلمش ایدی بعضیلرینی بوینده ایکی چتال اغاج
وکیمی اوزون دلکلی تخته‌یه باشلری چوب دیزلمش ایدی خاقان بونلرك کیمنی زندانه
کوندروب بربلوکنی قتله فرمان ایتدی بعده امر انك بری دیز چوکوب ایلچیلر
احوالنی متضمن صحیفه‌یی اوقودی ترجمانلر کلوب دیدیلر که پادشاه اوکنده طاپو
قیلك اوچ کره باشکزی یره قوك ایلچیلر ایکی قات اولدیلر لکن اللرینی یره
قومدیلر بعده مکتوبلری صاری اطلس کیسه‌لرله اللرینه الوب یوقاری قالدردیلر النوب
خاقانه ویردی بعده ایلچیلری فضای اوله کتوروب هرکس اوکنه خوان وصندلی
قودیلر بعد الطعام یامخانه‌یه واردیلر بعده کیده جکلری زماننده شقاول کلوب
بوکون خاقان سزه انعام ویره جکدر دیو دعوت ایتدی پای تخته واردیلر کوردیلر که
خاقان اوتورمش اوکنده شیرلر یعنی خوانچه سنیلری طوررا شارت ایتدی بونلری
ایلچیلر اوکنه قودیلر که هر برنده برزنقره وبکرمی اوتوز اطلس ختایی وقلای وجاوکندولرینه
وعورتلرینه دخی باشقه تعیین اولنمش الوب کتدیلر خاقانجانبندن انعام اولنان
التون وکومش وسائر اشیا هرجنسك غایت اعلاسندن ویریلور احوال دیانت ختاییلر
دیرلرکه شاکمونی پیغمبر ایدی کلوب خلقی حقه دعوت اتدی دیو نیجه خارق عادات حکایات
نقل ایدرلر وزمانی هجرتدن اوچ بیك سنه مقدم ایدی دیرلر خاقان سلفنده اکثر خدا پرست
وحکیم مذهب اولوب بت پرستلك کاربجاهلاندر دیو کابلرنده یازلدوغی اوزره اعتقاد ایدرلر
وحضرت محمد علیه السلامه شین چین یعنی افضل خلق دیرلر واسلامه واهلنه محبت
ایدرلر دیارلرنده اوقات خمسه اذانلری اوقنور مسلمانلر عمامه کیوب جماعتله نماز قلارلر برکون
امراسی جمع اولوب دیدیلر که اهل اسلامدن نیجه بیك خلق بزمله مخلوطدر بونلری کیده رملم مال
ویرمزلر که نفعی اوله خاقان دیدی بزم اجداد یمز بوامرده هیچ تصرف اتمدیلر بزنیجه ایدرز وبزم
حکممز بونلرك ظاهرلرینه درحالا بونلردن برمنکر ظاهر دکل باطنلرنده نه مصلحتمز واردر
واهل ختانك دین بابنده مشربلری وسعت اوزره اولغین اصلا تعصب وخصومت بلمزلر
هرکس نه مذهبده اولورسه اولسون همان امور دنیویه‌ده اجتهادلری قانون
ضبطی در اول اجلدن خلقنك کیمی بت پرست وآفتاب وماه پرست وکاوپرست ونصاری
ویهوددن دخی زمان سابقده اول دیاره واروب نیجه طوایف توطن اتمشلردر وهر طائفه
ایچون خاقان طرفندن معبدلر بنا اولنمشدر یالکز خان بالغده مسلمانلر ایچون
دورت جامع واردر لورنسو ایدر ختای خانی مبتدع نصرانیدر نهایت محمدیلر
آکا بت پرستدر دیو انکار ایدرلر وخلقنك اکثری مسیحی ونسطوری وبرصنفی بت پرستدر
ایکی مبدأ اعتقاد ایدرلر برینه خالق الارواح دیرلر آکا کونلك یاقوب عبادت ایدرلر

واندن عقل وفهم طلب ایدرلر و برینه ناغای وخالق الاجسام دیرلر سیم و زردن بوکا هیکل
یاپوب طپارلر واندن ماله متعلق امور طلب ایدرلر ونه استرلرسه اول جنسدن قربان ایدرلر
اطلسه ایدر ختاییلرك اکثری میلادك بیك ایکیوز قرق التی سنه سنده محمد شریعتنی
قبول اتدیلر قانون نامه روایتی اوزره طقوز یوز حدودنده دین طای خان اسلامه کلوب
سرای خلقی دخی مسلمان اولدیلر وجمله جهلهٔ ختا خاقان پرستدر چونکه اول مسلم
اولدوغی شایع اولدی اکثری دخی اسلامه کلدی وختانك جهلاسی خاقانه الوهیت
اعتقاد ایدرلر وکندیلرینه کورینمز اوچیوزمعبود واردر زعم ایدرلر بری کورینور اول خاقاندر
وبو اوچیوزی بر معبود حقیقی خلق اتمشدر دیرلر و بونلر جمله جرایم خاقانك معلومی اعتقاد
ایدوب انکار ایلمزلر خاقان دخی بو اعتقاد سیاست ملکه انفعدر دیو سکوت ایدر و بشاکونی
زماننده بری بر عظیم کلیسا بنا اولنمش ختای خلقی اطرافدن عظیم ریاضتلر ایله کلوب انی
زیارت وطواف ایدرلر کلیسا قربنده بر بلند طاغ واردر اورته سنده بر بیوك مغ قاقلوب
ایب بغلنمشدر برکیمسه که ریاضتی کالا یره بلنی اول ایپه بغلیوب یا پشوب مغه چقار
اوتورر روایتی چوزوب براغور اکر قرق کون وکیجه اویومیوب وخوف ایتمیوب اوتورر
بیلورسه کثرت ریاضتدن اوچمغه قدرت کلوب طاغ اوزرینه چقاراندن زره یه دلرسه
کیدر اکر اویویوب یا کوزی قرارر دوشرسه هلاك اولور اول مقوله مرتاضلر دری کمك
قالوب اکل وشربلری بعض ادویه در صویله قینادوب ایچرلر و بونلر حبس نفسه
اوکرنورلر کیمی اوچ کون اوچ کیجه ده بر کره نفس ویرر احوال علم ومعرفت اهل ختاده
لطف طبع اصحابی چوقدر وعلم نجوم یانلرنده غایت معتبردر اول علمك ماهرلرندن
دورت کیمسه خاقان سراینك اولکی طبقه لرنده اهل وعیالی ایله باشقه مکانلرده انواع
عزت وحرمت ایله ساکن اولوب طشره چقمزلر جمله مهماتلری خاقان طرفندن کوریلور
نوروزده هر بری بر تقویم چقاروب خاقانه عرض ایدرلر خاقان سائر علمایه ویروب امر
ایدرکه اول دورت تقویم احکامنده متفق علیه اولانلردن بر نسخه اختیار ایده لر وکاتبلر صورتن
یازارلر هر کاتب اون ورقی بری بری اوزرینه قویوب بر جنس کاتب ایدرلر که کاغد حریردن غایت
دقیق اولمغله بر دفعه ده اون ورقه بیله یاز یلوب اون صورت حاصل اولور لکن انجق
بر بیوزیدر بوزنامچه دن بیك تقویم حاصل اولوب اون کشی یه حاکم اولانلره بر تقویم ویرلمك
معتاددر اقالیمه منتشر اولور وختاییلر وقت وساعتلرین غایت حفظ ایدرلر نصیحت
وسیاست عام ایچون عبرتلر ایدوب شعر ومعما ولغزه مشغول اولورلر و بونلرك
خصوص کتابتی وقرق دورت حرفی واردر چاپان وچین خلقی ایله بعضیسنده
مشترکدر وعبادتلرنده مخصوص لسان استعمال ایدرلر احوال صنعت ختاییلر
اکثر هر صنعتده قابل وماهردر خصوصا نقش وتصویرده اهل چینیدن
قالمزلر اکابر اولرینك سقف وجداری سراپا مصور و منقشدر و بونلر کرمن طاشلری ایله

نقاش دوزرلر وطب صنعتنده دخی مهارتلری واردر کندیلردن غیری خلقی اعمی منسلمه سنده
طوترلر احوال حرب ختاییلر اکثر امر حربده چابکلردر سرحدلرنده دار ملکه
وارنجه هر منزلده میللر ودیده بانلر واردر دشمن ظهور ایتسه کوندز دخان وکیجه آتش
ایله بر آیلق یولی بر کونده اعلام ایدرلر دشمن شرق طرفندن ایسه بر آتش شمالدن
ایسه ایکی جنوبدن اوچ غربدن دورت آتش ایله بلدربب میللری دائما نوبتله حراست
ایدرلر وجرسلر آصلمشدر متصل چالارلر واول میللرك نردبانلری ایپدن اولوب دشمن کلسه
یوقاری چکرلر صورلری وازقاری والات حربی مهیادر بندق برینه اوق آترلر دمرنلری
زهرآلوددر وختاییلرك بیوکی کوچکی باروت ترکیبنده ماهر آتش بازلق عامدر جمله سی
طوب توفنك اتمق بیلورلر اخلاق وعادات اهل ختای کیمسه یه تعصب ایله
ضرر قصدین اتمیوب همان حکمت اوزره مملکتلرین حفظ وضبط اتمکه سعی ایدرلر
واکثری کندی مملکتلرندن غیری ولایته کتمکله سائر عالمی خالی وصحرا عد ایدرلر زیرا صلح
طریقی ایله خاقانه کلن خلقك اکثری صحرانشین دروهر طائفه که توطن ایچون ولایتلرینه
کله انلردن مال المزلر قانونلرنده مست لایعقل اولنجه ایچمك کاه عظیمدر طعام اثناسنده
بر ایکی پیاله تجرع ایدرلر وهر کس مرتبه سنه کون سمور وآخر کورکلر واوزون لباسلر کیدرلر
چونکه ختای تاتارستان اقلیمندندر خلقی اکثرا اورته بویلو عریض وملحم یوزلو چقور کوزلو
صقالدن غیری بدنلرنده قل نادر اولور چوغی انی دخی تراش ایدرلر بدنلری قوی
صقللری وافردر عورتلری سروقد سرخ وسفید ونرکس چشم لولو راصلا انلرده قره
یاغز وصاری وکوك کوزلی کیمسه یوقدر ارلری آچلغه وتعبه تحمل ایدرلر صوسزلقده
بندکلری آتلرك طمارلرندن قان اقیدوب ایچرلر اکثر عوامی مدنس وناساز طائفه در
حق شریعت بلمزلر سلاحلرینه وقوتلرینه طیانورلر چوغی صحرانشین اولوب اوبالر ایله
قونار کوچر ونیچه سی عربه لر اوزرنده ساکن اولوب دوزیرلرده عربلره یلکن قوروب کمی
کبی یورودرلر وغایت سرعت اوزره حرکت ایدر وقطب شمال یلدزی ایله سفر ایدرلر
وبونلر اراسنده نقد نادر اولوب مناعی متاعه تبدیل ایدرلر غلیظ ییجکلر خصوصا یاری
پشمش ات و بینر ییوب قسراق سودی ایچرلر وقترد یرلر سوددن بر نوع مسکر ایدرلر بیاض
مشربه بکز نهایت غایت طاتلیدر وطاریدن بوزه پشیررلر و بونلر ال یومق واسباب
یومغی بلمزلر غایت ناپاك قومدر وختای شهرلرنده طوب اوینامق وصورت بازلقلر ایلمك معتبر
هنردر وضرابانی قرلرینك اکثری جانبازلق لعبنی اوکرنورلر موتی لرینی تجهیزده آیینلری بودرکه
اکابر لر ایچون بر طاغ واردر انده ایلدوب معین مغاره یه قورلر وعورتلرك دخی مخصوص
مغاره سی واردر واتی اول طاغه ضالیوبرلر کندی باشنه اونلادکرزمن بعد کیمسه تعرض اتمز
اول سردابه غایت واسعدر چوق دخترلر وخواجه سرایلر بشر ییللق قوت ایله انده ساکن
اولورلر قوتلری تمام اولدقده انلر دخی اولورلر وختای مملکتی صوغوق اولمغله نیچه طرزنده

صو یاللری واردر ایچنده طاش یقارلر واکثر پرنج وطاری یرلر قچان قحط واقع اولسه فرمان الله
هرکس ذخیره سندن کندو یه کفایت قدرینی الیقویوب باقیسنی خلقه بیع ایدر بونکله
اولمزسه فقرایه میری انباردن جرایه تعیین اولنور بعده ولایته امرلر کیدر هر کیمکه یوزمد
غله کتون اکا اون نفر سردارلغی ویریلور بو اسلوب اوزره اطرافدن بیحد غله کلور وشهره
آتش دوشسه اوچ وجهله دفع ایدرلر بری بوکه پاسبانلر روز وشب بکلمه ده در آتش کوردکده
سویندررلر وهر کیجه هراوده وافر صو حاضر در اهمال ایده نك واوی یانانك اولادی
وانسابیله کندوی آتشه یقارلر وبری آتش خوفندن هر محله وبازاری بری برندن منفصل
یاپمشلردر اولا شمزودکر منلرینك التنه طاش قویوب اوزرینه قومزلر کمسه اوزرینه
قوسه قانونه مخالفت اتدی دیو قتل ایدرلر احوال بلاد ختای قانون نامه ده
وخواجه غیاث روزنامه سنده بلاد ختای اون ایکی قسم یازیلوب قانونده ذکر اولنان
اقسام چین بلادینی دخی مشتملدر بو تقسیم قاعده فنه مخالف اولمغله ذکری مناسب
کورلمدی سابقا میرقاتور وفلبوس تقسیملرنده عموم اوزره تاتارستان ختایه وغیره
شاملدر بز بو مقامده حدودی بیان اولنان ختای اولکه سنك شهرلرینی یازوب بعده
سائر اولکه لری اکا ضمیمه قلالم زیرا اطلس رسمنده اولان صحیفه انلره دخی مشتملدر
امدی ختای مملکتنك اکثری دوز اوالر اولوب طاغلری ازدر جابجا کوللر وصولر
واردر دارملکی خان بالغ نام شهر عظیمدر لفظ مزبور غوری لغتی اولوب اهل ختای
اکا پای تخت معناسنه دیو دیرلر سلفده قدما اکا ایسدوم سرقه دیرلردی یوز
اللی دورت درجه بش دقیقه طول والی التی بوچق عرضده واقع اولمشدر دیرلرکه
شهر مزبور ایکیدر بری قدیم وبری حادث جدیدینی آل جنکیزدن قوبلای قاآن بن
تولی قاآن بنا ایلمشدر حبیب السیرده مسطور اولدوغی اوزره چون مزبور قوبلای هجرتك
التیوز اللی سکزنده قراقرمده برادری منکو قاآن یرینه چوب خاقان اولدی برقاچ
نوبت چینه لشکر کوندروب غارت اتدکدن صکره ختای خانلرینك مقر ملکی
اولان جنکدو نام شهر قورینده پولیس نام نهر اوزرنده خان بالغ شهری بناسنی امر اتدی
هر رکنی دوردر فرسخ مربع طرح اتدیلر وقرق منزل بندر چین وهند اولان زیتون
شهرینه اقان نهره بو شهردن بر نهر حفرینی فرمان اتدی تاکه میان شهردن آقوب بحر
هند وچیندن کیلر کله بو منوال اوزره آز زمانده خان بالغ عمارتی غایته ایروب دار ملك ختای
اولدی والتیوز طقسان اوچده قوبلای دنیادن کتدی حالا خاقان کبیر تختی دروکیرو کاب
مزبور آخرنده دیمشدر خان بالغده نهر مزبورك عرضی اوتوز ذراعدر کاربله کیدن یول دار
ملك ماچینه منتهی اولور وقرق منزل تمام سنك ایله دوشنمشدر وایکی طرفنده درختید و
وغیری اشجار سایه دار دیکلوب یوجیلر کولکه سنده کیدر وایکی طرفنده قریه لر وخانلر
بتخانه لر بری برینه متصلدر بو اسلوب اوزره راه مزبور اقصای چینه واصل اولور وسرای

خاقان شهرك اورته سنده در وکوك طاق دیرلر آنك ایچنده برقصری واردر شماده بونلك
صولری منجمد اولور و یونده جمله فواکه بولنور الا عنب قلت اوزره در قانون نامه ده مسطوردرکه
طرف شمالده بر نهر شهر ایچنه اوغرار اهل ختای اول ارماغی قعرندن قازوب اوتوز دکرمن
یوریدر برجرق اتمشلردر خاقان سرایی اولان یدی حصاری واطرافنی دوروسیر ایدوب
خانه لرینه اوغرار بعده شهردن چیقوب جوانبده اولان باغ و بستانلوری سقی ایدر واقاد
کیدر بو شهرده اودون یرینه بر نوع سیاه طاش یاقرلر اطلسده ایدر شهر مزبورد
پولیس سانکوس نام نهر کارنده چون سی اتالیان میلی ایله بکرمی دورت میلدر اون ایکی
قپوسی وهر برینك اوکنده بر رواروشی واردر جواهر والتون وکومش یری بندر شهر در
محل مزبور قلماق طائفه سنك کذرکاهی اولمغله اهل ختای بناسنی سوق اتدیلر سکز
یوز قرقده بر دفعه دخی بنا اولندی هر طائفه ایچون مخصوص محله لر وهر برینك علامتلری
واردر یالکز مسلمانلر ایچون دورت جامع بنا اولنمشدر نقل ایدرلرکه بو شهره اطرافدن انواع
متاع کلور یالکز چیندن هر کون بیك یوك قدر ایپك کلور جنکیزیلر غارت اتدکلری
اکثر آسیا مالنی بو شهره کتوروب یغماغله عظیم مالدار اولمشدر نفسنده شهر مزبور وسعت
فضا ولطافت آب وهوا ایله روح افزادر و بر معظم کوپروسی واردرکه دنیاده نظیری
یوقدر خواجه غیاث ایدر سرحد ختای اولان سکجودن خان بالغه طقسان
طقوز یام دیرکه بونلرك هر بری بر شهره قریبدر وهر ایکی یام اراسی برقاچ قرغو
وکی وفودر قرغو برقله خانه دن عبارتدرکه التمش ذراع مرتفع بنا اولنوب اوزرنده دائما
ایکی دیده بان اوتورر بونلر بری برندن کورونجك قدر یرده در لشکر بیکانه ظهوری
کبی برحال اولسه فی الحال قرغوده کیجه آتش کوندز دخان ایدرلر بری برینه اولاشر برکون
و برکیجه ده خبر دار الملکه واصل اولور که اوج آیلق یولدر اجمال حال معلوم اولدقدنصکره
کی وفودن خلقندن مکتوبلر له تفصیل واعلام اولنور فو برقایچ خانه دن عبارتدرکه بر جماعت
انده ساکن اولوب بر مکتوب یا خبر که کندولره کلە آخره اولاشدرمغه مأمورلردر کی دخی
لنك کبی درکی وفودن هر بری اون مرحله درکه هر اون التی مره بر فرسخ شرعیدر کی وفو
اصحابی مسکنلرنده اوتوروب اکرلر پچلر هر بری برقریه کیدر خواجه غیاث
روایتنده مذکور اولان بلاد بونلردرکه دیمشدرصفرك اوننده سمرقنددن چیقوب
جمادی الاولی التیسنده چلکا یلدوزه کلندی کونش سرطانده ایکن بیابانده صوایکی
پرمق یوزطوکمش ایدی اکثر اوقاتده باران وچه یاغاردی اواخر جمادی الاخرده طرقن
نام شهره کلندی بونك خلقی اکثر بت پرستدر بیوك بتخانه لری واردر برینك
صفه سنده بر عظیم صنم قومشلر صورت شاکونی در دیدیلر رجبك بشنده
قراخواجه یه واریلوب یکرمی برنده قامل نام شهره قونلدی بو شهرده
سید فخر الدینك بر عالی مکلف مسجدی وار ایدی قربنده بر بیوك بتخانه بنا اولنمش

ایچنده واطرافنده خرده و بزرك و افر اصنام وار قپو سنده ایکی دیو صورتی قومشلر که بری
برینه حمله ایدرلر منكلی تیمور نام بو شهرك بر حاكمی وار ایدی اندن کوچلوب یکرمی بش
مرحله دخی بیابانه کیدلدی و بو صحرالرده کاو قطاس بولردی قطع منـازل ایدرك
قراول نام قلعه یه کلندی که طاغلر اراسنده بر غایت متین حصاردر انجق بر یولی واردر
اندن سرحد ختای ده سکجو نام شهر عظیمه وارلدی بو شهرك مربع متسـاوی الاضلاع
بر محکم و متین سوری واردر ایچنده عریض بازارلری والیشر ذراع عریض یوللری
صولانمش سپورلمش ایدی اکثر خانه لرنده خوك اهلی کزوب قصاب دکانلرنده
قیون اتی ایله طوکوز اتی آصلمش صاتلور ایدی دورت مکلف چارشو باشنده برر
اغاجدن طاق و مزین منقش دروازه لر که اوزری مقرنس سقفلرله تزیین اولنمش و بو شهر
سورینك خندکنده هر یکرمی قدم یرده اوستی اورتولی برج بنا اولنوب دورت
کنده بر قپوری برینه مقابل قونمشدر میان شهردن هر دروازه چوق مسـافه در
لکن یولك طوغرولغندن کر قپولر کورینور و هر قپو اوزرنده ایکی طبقه کوشك
واردر و بونده متعدد بتخانه لر که هر بری اون جریب قدر واسعدر جمله صنملری اغاجدن
یونولوب فرشی تخته دوشه لیدر اول بتخانه لرده صاحب جمـال پسرلر عشرت
صلا ایدرلر تقویمله سوکجو بر دوز یرده یوزیدی درجه طول قرق درجه عرضده حمص
قدر بر شهردر اطرافنده طاغلردن کلور انهار صغاری و بستـانلری وار در بونکله
قانجو اراسی دورت مرحله دردیو بازر سکجودن اون یامده قمجو نام شهره وارلدی که
سکجودن بیوکدر و سرحد حاکملرینك بیوکی بونده اوتورر انلره دانکجی دیرلر بونده بر
بتخانه وار ایچنده قامتی اللی ذراع بر صنم واردر ایاغی طقوز ذراع و باشنك دوری
یکرمی بر ذراعدر باشی اوزرنده خرده صنملر ترتیب اتمشلر بتخانه نك صورت نقشلری
صنعتله انی چکرلر حرکته کلور کورکو یا که زنده در و بتخانه دیوارلرنده آخر صورتلر یازلمش
و زربفت پرده لر آصلوب مطلا کرسیلر و شمعدانلر و صندلیلر و چینیلر ایله تزیین
اولنمش ایدی بو شهرده غرایبدن چرخ فلك دیرلر دوری یکرمی ذراع وارتفـاعی
اون ایکی ذراع اغاجدن یونمه مقرنس و مصنع بر قصر مثمن وار در که دوزالتی
بر متین سردابه در زمیندن بالایه وارنجه آهنین کرسی اوزرنده بر میل نصب
اولنمشدر تحریك اولندقده قصر مزبور اول میل اوزرنده سهولتله دونر و بو کوشك
بر قاج طبقه اولوب هر برنده نیچه منظره لر واردر هر طرفه مقرنس ختایی ایوانلر در
و دیوار سقفنده انواع صور غریبه نقش و تصویر اولنمشدر اشـاغی طبقه ده
صورت دیوان اعیان و ارکان و پادشاه تخت اوزرنده اوتورر صاغ و صول خدام
و عسکر طورر یازلمشدر و ماده قصر کرچه اغاجدر لکن بر مرتبه تذهیب اولنمشدر که
کورن طلای مجسم صنورلر اندن کوچوب شو الك دورنده نهر قرا موران کنارینه وارلدی که

جیحون

جیحون قدر بر نهردر یکرمی اوچ کمی دن اوزرنده بر جسر بغلنمش ایکی طرفدن ایکی میل
آهنین اوزره قالین زنجیرلرله بند اولنمش ایدی اوته طرفنده نام شهر عظیم که کثرت عمارت ایله
مزین و معمور ایدی و بونده بر عظیم بتخانه بنا اولنمش که سرحد ختای ده انك مثلی کورلمدی
واوچ خرابات محله سی وار ایدی که هر برنده نیچه دختران صاحب جمال اوتوررلر اندن دخی
یکچوب بر قاج نهر عبور اولندی و ذی القعده یکرمیسنده صدین فو نام شهره وارلدی شهر
مزبور غایت معظم ایدی بیوك بتخانه سنده بت هزاردست دیرلر بر نجدن دوکلمش التون
یالدزلو بر عظیم صنم کورلدی که قدی اللی ذراع و هر عضونده بر دست هر دستك کفنده
بر کوزه یاپلمش اهل ختانك مشهور صنملرندن ایدی بر عالی و بدیع عمارتده طاشدن
ایکی کرسی اوزرنده نصب اولنمش اطرافنده عالی رواقلر و منظره لر طبقه طبقه بنا اولنمش
بر طبقه بونك طپوغنه بری دیزینه انجق ایرشوب بری دخی زانوسنی تجاوز ایدر باشنك
اوستی بر طاق مقرنس و مصنع اولوب بو طبقه لرك داخلندن و خارجندن طولاشیلور
ایدی صنم مزبورك هر بر ایاغی اون ذراع مرتفع و جمله سنه یوز بیك خروار برنج صرف اولدوغی
مشهوردر اول بتخانه ده بوندن غیری خرده اصنام دخی وافر اولوب رنك آمیز الوانله هر بری
ملون دیزلمشدر دیوارلرنده طاغلر و انواع اشجار و حیوانات نقش اولنوب صور نکرلکن
کماله ایرکورنلرك هر بری بر اثر قومشلر که کورنلر حیران قالور و بو شهرده دخی بر چرخ فلك
وار ایدی که قمجو شهرنده اولان قصردن بو معظم و مکلف ایدی خواجه غیاث روایتی بو مقامده
تمام اولدی قانون نامه ده یازیلن ختای شهرلری بونلردر دیدی تنك خان بالغه قریب بر شهردر
کومش معدنی چوق قماش و سائر متاع کانی در بونده اودون یرینه سیاه طاش یا قرلر خان بالغده
دخی اویله در سالارفو ختانك دوردنجی قسمی اولان هیزادن عدالنور بر شهردر انده قرنفل
و فلفل و بلیله اولور لکن طوز نادر و ذی قیمتدر روانسی و واندون نهایت انقطاع ارضنده اون
ایکنجی قسمنده دریای مشرق کنارنده ایکی شهر معظمدر بیوکلکی خان بالغ قدر اکثر محصولی
شکردر اوچ درهمه بر رطل عراقی شکر ویررلر کنجان فو بر شهر عظیمدر اوتوز بیك قدر
مسلمان انده ساکن اولور بش بالق ختای شهرلرندن بر شهردر المالق تنکی دن یکرمی
مرحله یرده بر شهردر کنجك تنکی دن بر فرسخ یرده بر شهردر قایند و بر مشهور شهردر بونده
اغاج قبوغندن غایت اینجه بچه دوزرلر ختای اولکه سی سلفده بو متاعله مشهور ایدی دیو
فلبوس تحریر ایدرلکن لونسو حربردن اینجه و الادر دیو یازار و ختای اولکه سنده یبقو ندل
و پازارنفو و سیندینفو و اخیلوفو و قچانفو نام شهرلری ذکر ایدوب بونلرده وافر طیب اولور
بعده روسین و تاقان و یانقو تیانام شهرلر یازار و بیانده و تیاشکاری اولمغله اکثر خاقان انده کلوب
اوتورر بعده کوداغای و باین فو و جنید و تایفو و کوتزا فو و اوغونت که بو اولکه نك باش
شهری در آب و هواسی ایو اولمغله عورتلری حسنا اولور خاقانه هر سنه بو اولکه دن
کوزل قزلر دوشررلر و سند یچین نام شهرده سلاحك اعلاسی اشلنور جبه خانه

خاقان کارخانه سی بونده در تانیغو ختای اولکه لرندن بر اولکه وواسع محصولدار ولایتدر
فلبوس ایدر تاتارلر اراسنده سلاح کارخانه سی اولمق ایله مشهوردر بلکه سلفده
پلبنیوس بو ولایتک دمرینی سائر یرلر دمرلرندن ترجیح ایدردی وسیانغا نور ایوشکار یری
اولمغله خاقان هر سنه ایکی آی قدر انده اوتورر اندن قره بیل سمتنه سایندو نام
شهر دخی ایوشکار یریدر لکن قیش و بردی شدید اولور وپالیسانغو ولورین ویونس
وقلمنغو وقالقان وپایدا وارقانارا وبارات برکول کارنده در ودانغو وغوزاکه حالا انده
باغ دیکرلر ختانک غیری یرنده باغ یوقدر ختا بالقدن چکیلوب اوقیانوس اوزرنده
قازاردین نام شهر دریا کارنده در وافر کمیلر نهره داخل اولوب اوکنه کلورلر وخاقان اکثر
بونده شکار ایدر قارادیندن شماله ستین کوی وچانقو وقارلی وباسقول وقایدو وچیور ظاهر
بری بر اولکه نک باش شهریدر ختای بلادی خصوصنده جمله یازدقلری بومقداردر که
نقل اولندی بوندن صکره اطرافنده بعض تاتارستان اولکه لری بیانته شروع
اولنور قلماق ختای شمالنده بر اولکه در خلقی کفار تاتاردن بر طائفه اولوب اکثر مشهور
کیبرلر قیشده کورکی ایچینه دنوروب یازین طشره سنی کیرلر بستر وبالینلری قیون
دریسیدر قمیصلرینی دخی قیون یوکندن اکرلر واکنه یانلرنده غایت معتبر در وقیمتلودر
بر اکنه یی بر قیونه بیع ایدرلر اوقلرینک بیکانی اغاچدندر واتلرینک نعل ومیخی ویملک
پشردکلری قابی بله اغاچدن ایدرلر زیرا ولایتلرنده دمر معدنی یوقدر واغاچدن چوملکه
ات قیوب اوزرینه صودوکرلر وطاشلری قزدروب ایچنه براغورلر حرارتدن ات پشر
اول طعامه ترکی چوش دیرلر بونلرده ات ودوه وقیون وسائر بهایمک حسابی یوقدر
اکثر یدکلری آهو وصحرایی آت ودوه در و بونلرک ارضی غایت دوز ولطیف صحرالر اولمغله
برشنک اکندن یوزقرق شنک غله حاصل اولور ختاییلر بونلرک انجق یرلرینه طمع
ایدرلر وایکی اوچ بیلده بر قلماق خلقی ایله جنک ایدوب بر مقدار یرلرینی الوب بعد زمان
شهر وحصار یاپارلر ملک ختاینک اون اوچنجی قسمی قلماق دیارندن الدقلری یرلردر
قراقریم صحرای قلماقده بر بیوک بلده در خاقان ختای حکمنده اولوب اکثر عسکری
بونده اوتورر خلقی صنایع عجیبه اصحابی در ایو تماشالر طقورلر محبوب ومحبوبه سی
چوقدر لکن بونلرستانه پرستدر قلای ونقره ومس وسائر معادن بونک قربنده وافر اولور
راوند طاغلرنده قیمتسزدر آب وهواسی لطیف ختایه قریب بر شهر قدیمدر بونده دیوارلری
سنک مقناطیسدن بر بتخانه واردر بر صنم حدید وسطنده طورور دیو بعض کتبده مسطوردر
قلبوس ایدر ختایدن اوقیانوس شمالی یه وارنجه وآنیان بوغازینه دک بر اولکه ممتد اولوب
اسکی تاتارستان دیدکلری یرلردر تاتار اسمی ابتدا انده ظهور ایلدی انک صحراسنده
وافر اولکه لر واوردولر واردر لکن اسماسی یقین اوزره معلوم دکلدر لورنسو ایدر
تاتارستان اولکه لرینک بری قرازان در بونک خلقی طاغلر اراسنده اولوب خاقانه مطیع دکللردر

غایت سردوو وحشی طائفه در دشمن النه کیروب صاغ کیرممک ایچون یانلرنده مدام زهر کتوررلر
وصلحه راضی دکللردر قرایان بر بیوک توزلی کولک اورتاسنده در قاریلری دیشلرینی التون ایله
یالدزلرلر وطوغردقده زجرا ارلرینی دوشکده بیله یاتردرلر و بو اولکه ده التون چوقدر
خلقی احمق ووحشی طائفه در تندوق ختای شمالنده بر اولکه در تاتارلر اکا مستولی اولمزدن
مقدم مخصوص پادشاهی وار ایدی خلقنده نسطوری نصاری وافردر فلبوس ایدر تاندوق
اولکه سی سلفده پرتی جن سلطنتی دیکله مشهور ایدی صکره غلط ایدوب بو اسمی حبش
پادشاهنه طاقدیلر تانغوت فلبوس بونی دخی بر اولکه اولمق اوزره یازار وبیک بیل مقدم باصمه
صنعتی بونده اختراع اولندوغنی ذکر ایدر آنیا اولکه سی لورنسو قولنجه ختای شرق وشمالنده
بر بیوک اولکه وار اسی بوغازدر باش شهری آنیان تسمیه اولنور لکن متأخر صاحب اطلس
وغیری بو اولکه یی یازمدیلر واول سمتده لیمانقو نام بر اطه دخی ذکر ایدر خلقی شجیع ووحشی
مردم خوارلردر مخصوص لسانلری اولوب یرلری التون ایله محصولداردر باش شهری
دون تسمیه اولنور تاتارلر بوکا چوق قصد ایلیوب قادر اولمدیلر بونده غاروف دیرلر بر جنس
طاش اولور قان اقماسنی کسر دیو لورنسو تحریر ایلدی لکن بو جزیره نک جدید رسملرده
اثری یوقدر بونلردن صکره صحرالرده تاتارلرک وافر اوردولری اولوب خالی تاتارستانده نیجه
اولورلرسه دشت قپچاغه وارنجه الی ایلق مسافه که بیابان تبت وختایدر طولا وعرضا
جنکیزیان وغیری قبایل تاتار مسکنلری اولوب خیمه لر ایله قونوب کوچر طوایفدر یر یر صولر
وکوللر وسازلقلر اولمغله یازین اکثر بر مقامده آرام ایدرلر وقیش صولرک جمله سی طوکوب
استدکلری یره کیدرلر و بیوک کلبلره بوز اوزرنده عربه لر چکدررلر و یوللرده
قوناق بقوناق کاربان سرایلر واردر طوشان وسمور وکون تجارتی ایچون بازرکانلر سفر
ایدرلر احوال ابنیه اقلیم ختایده وافر معتبر بنالر واردر خصوصا قاآنک خان بالقده بیوک
ومکلف سرایی وقیاندو شهرنده قوبلای خانک مرمر وسنک تراشیده ایله بنا اتدیکی
التونلی ومزین ومکلف سرایکه بونلرک دیوارلری اوزرندن پرتاو اوق اشماز وقپولری
پولاددن ختاییدر قانون نامه ده مسطوردر که ختاییلر دیار قلمقدن چونکه بر یره قصد
ایده لر بی حد عربه لره قازمه کورک وسائر بنا آلاتی یوکلدوب عسکر ایله کیدرلر ومراد
اتدکلری یره واروب بر شهر ویا بر حصاری ایکی اوچ کونده باپچقدن بنا ایدوب اطرافنه خندق قازو
کسوب قپولر قورلر ایچنده چارسو و بازار ودیوانخانه و بتخانه و یامخانه یاپوب خلقله
طولدوررلر وعسکرک قاعده سی بر منزله کلسه لر اطرافنی حصار یاخود خندق کسمکدر هیچ
اولمازسه طاشلر یغوب دیوار مثال ایدرلر اول منزلی بی نشان قومزلر هولناک وادیلرده
شهرلر یاپمق و بر ایکی آیلق یرده خندق قازو کسمک انلرک کاریدر دریا طرفنده الی ایلق مسافه
هر منزلده شهر وحصار یاپمشلردر احوال انهار وجبال ختای مملکتی اکثر دوز صولی
یرلردر غرب طرفنده ایماوس طاغلری جنوبدن شماله ممتد اولور غیری طاغلری

واو رمانلری آزدر معتبر انهاری لو رنسو قولنجه بونلر در نهر قار وموران کول کبی بر نهر عمیق
وواسعدر غایت وسعتندن او زرنده کوپری یوقدر اوقیانوسه دوکلور قرایان کولی بر بیوك
وطوزلی کولدر بونده وافر استردیه و بالق اولور بوکا قرایم کولی دخی دیرلر قارایم اولکه سنده در
چون سنی یوزمیلدر نهر قوبانتو عریض وعمیق نهر در عرضی التی سکز واون میل قدر اولور
طولی یوز مرحله یه قریبدر وافر بالغی چقار یولی سانغیس نهر عظیمدر خان بالقدن پچوب
اوقیانوسه دوکلور اوزرنده یوکلو کمیلر یورر قانپلو کولی قانپلو اولکه سنده بر بیوك کولدر
بونده انجو غایت چوق اولور لکن صیدی ممنوعدر انجق خاقان طرفندن اذن ایله صید
اولنور احوال آب وهواسی اقلیمك هواسی اعتدالدن خارج عجایبدندر یاز کونلرنده مهیب رعدلر
اولورکه نیچه لر خوفندن اولورکه بر عظیم حرارت بصردر عقب برودت ظهور ایدوب
قار یغار واکثر روزکار بر مرتبه شدیدر اسرکه اتلوبی طورغور ر بیقار واغاجلری کوکندن
دویرر صیفده صوق صوق یغمورلر یاغوب یری کوجله اصلدر قیشنده هیچ یاغمز لکن
اصلا طاعون اولماز واوجوزلقدر احوال حیوانات ختای اقلیمنده حیوانات قسمندن
صغر وکچی وختزیر وبارکیر چوقدر خاقانك یالکز اون بیك قدر صاغلو قسراغی واردر
سودینی ایچرلر اون بیك قدر شکار طوغانلری بسلیوب طیور ده دراج وطورنه صید
ایدرلر خاقان سراینده ارسلان و ببر و پلنك و پارس وسیاه کوش وفیل وسائر درنده
جانورلر بسلنور خصوصا تبت کوپکلری که هر بری هیبت وصلابتده ارسلانه برابر کلوب
جنك ایدر وسرخ پای سرخ منقار زاغ بالخیلر واوردکلر وطوطی وقمری وعندلیب
وسائر غریب الوانله مرغان قفسلری سراسر ایله پوشیده طورر لروختای بریه سنده
قوطاس اوکوزلری وافر اولور بواوکوز بر مرتبه جسیم وقویدرکه کاه اتلوبی اکر او زرندن
قاپوب بیونوزی او زرنده بر زمان طوتر و بونك قویروغی معتبردر آت بوینه طاقرلر بیاض
ولطیف اولور ولو رنسوایدر پانقوینادده مارین کوزاخ دیرلر بر نوع جانور اولور بوزی قزیه بزنه
بکزر کوده سی ارسلان کوده سی وقویروغی ایکی چتال عقرب قویروغی کبیدر اکا
ایشمبنجه کمسه یی انجنز واطلسده مسطوردرکه کوه لینفودیکله معروف شهرده بر نوع طاوق
اولورکه توکلری سیاه کدی توکی کبیدر لکن غایت چوق یمرطه ویرر احوال نباتات ومحصولات
بودیارده التون کومش معدنلری واردر وبر نوع سیاه طاش معدنی واردرکه اودون یرینه
یقارلر ویری منبتدر انواع غلات وحبوبات خصوصا پرنج چوق اولور حریر وزنجبیل
ودارچین و بوبروقرنفل وراوند وسکر ومسك وچام ساقزی محصولی وافردر و بونده
خیاقبادیرلر بر نوع کوك اولورکه انواع امراضه دوادر ختای اکابری بر یره کتدکده بیله
کوتوررلر وطشره دیار خلقنه بیع اتمزلر راوند وآخر ادویه رواجنه کساد
کلمسون دیو ممنوعدر وبو دیارلرده انجق اوزوم نادر اولور سائر فواکه وافردر قانون
نامه ده ایدر مسافرلردن منقولدرکه یوزکون قدر ولایت ختانك ایچنده کندك

طاغ وصحراسی بالتمام مزرعه لر کوردك حتی طاشلق قومسال یرلره بله عربه لر ایله طپراق
کتوروب اکشلر اول اجلدن بونلرك حیواناتی اوده بسلنور و یوللرك ایکی جانبنده متصل
اغاجلر دیکلمش ایدی واول ولایتده اوج نسنه واردرکه دنیاده اکا نظیر اولمازبری عنابدرکه
تفاح قدر اولور ولذیذدر وایکی درلو چچك واردر بری خشخاش بری نیلوفر هر بری
صورتده کوچك صحن قدر هر برینك یوز یپراغی واررنکلری عجایبدندر وبرامر غریبی
دخی صاحب اطلس تحریری اوزره زاول هن تاتارلری اولکه سنده برجنس تخم اولورکه
قاون چکرد کنه بکزر لکن اندن کوچك واوزنجه در اکرلر قوزی معناسنه بوراتس
دیرلر بر نوع نباتی بتر شکل وهیئتده عینی ایله قوزی یه مشابه در اوج قدم قدر مرتفع
اولور ایاقلری باشی وقوللری وطرنقلری جمله قوزیدر انجق بوینوز یرنده مخصوص توکلی
بتروردریسی غایت نازك ولطیف اولور اول دیارلر اکابری آنی باشلرینه کلاه ایدرلر وبوری
برلرینه هدیه کوندررلر معتبردر ودیرلرکه بونك ایچی ینکج اتی کبی درو برینی کسدکلرنده
غایت لذیذ قانی آقار وکوکی یردن چقارلسه قوزی کوبکنه دك قالقاروبو قوزی
اطرافنده بتن اوتلاری اوتلایوب سمرکوزللنور واوتلاق تمام دوکندکده کندی دخی صولوب
دوشر اولور وقصد اوتلاری یولسه لر کیرواویله درمن بعد یشامز وبوکا قورد وسائر
جانورلر هجوم ایدرلر و بالجمله بو نوع افاعیل غریبه یی عالم طبیعتدن اولمغله استغراب
اولنور لکن نفسنده نباتدن حیوان صدوری جائز وواقع در مسالك ختای بو اقلیمك
جانب غربدن اوچ یولی واردر بری کشمیر یولی وبری ختن یولی بری مغولستان یولیدر
ختن وکشمیر یولی آبادان اولوب صوبی وعلفی وافردر انجق آخرنده اون بش کونلك یولده
صو وعلف نادردر اما هر منزلده ادم بویی قدر حفر اولنسه صو چقار وبعض محلده بر ذراع
حفر بله کفایت ایدر اما مغول وچغتای یولی واسع ولطیف یولدر تیمور اول یولدن کتمك
قصد ایدوب هر منزلده بر قلعه و هر برنده نیچه بیك عسکر مهیا اولمق امر اتدی تاکه
بونلر زراعت ایله غله جمع ایده لر لکن کتمك میسر اولمیوب یولده وفات اتدی سرحد ختایدن
کنار جیحونه کلنجه اوچ آیلق یولدر دربند سکجویه وارنجه هر کون بر منزل متعیندر اندن
اوچ آیده دخی ختایك انتهاء شرقیسنه واریلور هر منزلده متعدد دیده بانلر وپریانخانه
بنا اولنمشدر نتکه ذکر اولندی وممکت داخلنده مسافر کیجه صحراده قالمق اولماز هر منزل
بر شهر ویاخود بر حصار اولوب خاقان طرفندن کاربان سرایلر بنا اولنمشدر قونانلره وافر
نعمت چکلور دارملك اولان خان بالقدن خنسایه بر و بحر یولی قرقر کونلك مسافه وقچو
دخی قرق منزلدر احوال ملوك ختای اقلیمنده سلفا ترك بن یافث اولادندن وتاتار قبایلندن
نیچه خانلر حکم ایلیوب جنکیزخان ظهور ایدنجه سوردیلر بعده جنکیز اولادی مغولستاندن
ختایه مستولی اولوب اسکی خاقان خلقنی سوپندوروب ضبط اتدیلر وبر زمان قالماق خانلری
مسلط اولوب ختاییلر انه سر فرو ایلدیکیر وسلفا خاقان اولانلر اولادینه رجوع ایدوب

خانیت وحکومت انلرده قرار ایلدی جنکیزدن صکره التی نفر اولادی قراقریم والوغ یورت
دیدکلری اولکه ده خانلق ایلدیلر انلرك احوالی فذلکه ده مسطور وباقی خانلر غیر مذکوردر
فصل ۲ درا قالیم هند یکرمی ایکنجی فصل هند اقلیمی بیاننده در اطلسده بوکا هند شرقی
معناسنه اینديا اورینتالیس دیو یازر آسیانك بویك قسمی ومعتبر ولایتی اولوب نهر عظیمك
اسمی ایله تسمیه اولندوغنی ذکر ایدر جمله اول ارماغه واقلیمه هند دیرلر حدود اقلیم
مزبور غربده هند ارماغی وشمالده تاوروس طاغلری وشرقده اوقیانوس شرقی ودامازی
طاغلری وجنوبده هند اوقیانوسی ایله محدود اولوب یودریایی قوجا قلیوب ایکی
یرینو زکبی بورنلری طشره چقمشدر مسافه بو بر واسع اقلیمدر اهل فن ثقاتدن روایتله
دیرلرکه حد غربی دن شرقیسنه الفا رایله التمش کونده انجق واریلور وسواحلی دخی
موافق روزکار ایله اولقدر زمانده کوجله طولاشیلور فلبوس ایدر بو اقلیمك طولی
هند ارماغی منبعندن مالاقه بورننه دك تقریبا التیوز جرمانیا میلی اولوب اعرض
مواضعی دامازی طاغلرندن قوموربورننه دك دورتیوز اللی جرمانیا میلی در اطلس رسمی
اوزره یوز اون درجه طولدن یوزقرق بش درجه طوله وارر وخط استوادن اوتوزبش
درجه عرضه منتهی اولور پس بلاد هند چیندن اوسع در لکن چین هنددن معموردر
دیرلر تقسیم بطلیموس واتباعی بو اقلیمی غانج ارماغی ایله ایکی قسم قلدیلر بری غربی
بری شرقی غربی یه هند داخل معناسنه هند اینترا غانجن وشرقی یه طشره هند
معناسنه هند اکسترا غانجن دیرلردی یعنی بری یاننده کی اوته یاننده کی وفرس
وسائر طوایفك هندستان دیدکلری هند داخلدر بعض کتب انبیاده بو قسم هولا
یاخود هولات واولات یازیلوب اوبر قسمی قدما اراسنده سریا دیمکله معروف ایدی
هندیلر آکا ماکن یاخود ماجن دیدکلرینی ماریوس یازوب میرقاتور واتباعی چینه
دخی ماچین دیدکلرینی روایت ایلدی بو قسم غربی هند ارماغی ایله غانج ارماغی اورتاسنده
اولمغله یونان فرآت ایله دجله اراسنده اولان بلاده ایکی ارماق اراسنده اولان اولکه
معناسنه مزوپوتامیا دیدکلری کبی بوکا دخی مقلدلر بیوك مزوپوتامیا دیدیلر نفسنده
بو اولکه ایکی ارماق ایله اوقیانوس اراسنده شکل معینه قریبدر لورنسو تحریری اوزره
زاویهٔ شمالیه سی ایکی ارماغك منبعندن قاموری بورننه وارنجه طولی طقوز
یوز میل قدر وایکی نهر اغزلری اراسی ایکیوز میل قدردر متأخرین قوقازوز دیدکلری
طاغلرك بر شعبه سی اولان غانس طاغی شمالدن جنوبه چکلوب بو قسمی اورتاسندن
ایکی بولك ایدر وقوموری بورننده منتهی اولور قامپایا ودکن مملکتی وقانارا
ومالاوار اولکه لری بو طاغلرك غربنده دوشر ونارسینغا وا و ریسان مملکتی
شرقنه دوشر مولتان ودیلی وقوسبتیر وخیتور مملکتی وسطنه واقع اولور
فلبوس ایدر هندك تقسیم جدیدی واردر سلفده بونك رسم اجمالیسی معلوم اولمدی بزمله

هند اراسنده اولان طوایفك وحشیتندن اورایه سفر ممکن اولمیوب دریا یولی دخی اچلمیوب
اوروپا خلقی بو اقلیمی بالمشاهده ایدی انجق اسکی مصنفلر آثارندن بونك خبرینی اشیدرلردی
آخر غاسقو غاما دیمکله معروف پورتقال میلادك بیك دورتیوز طقسان یدی تاریخنده
اسپانیادن یلکن آچوب بونه اسپرانسا بورننی چوب جمله افریقیایی طولاشدقدن صکره
سواحل هنده واصل اولدی و پورتقال قرالنه خبر کتوروب صکره پورتقال
کمیلر کوندردی وهند سواحلنی زور ایله الدی محافظه ایچون نیچه قلعه لر بنا اتدردی وانده
بر قائم مقام نصب ایدوب پورتقال واسپانیولدن غیری کیمسه یی چوق زمان هنده
قومادیلر بو یقینلرده فلمنك طائفه سی دخی اول سمتلرده کزمکه باشلدی اول زمان هندی
کشف ایلدیلر وحالا حدود واقسامی اولکی کبی دکلدر سلفده ایکی قسم قلوب یکرمی یدی
سلطنته بولندوکن نقل ایدرلردی انلرك کیمی کوچك حکومتلر ایدی لکن متأخرین
جمله هندی طقوز مملکته تقسیم ایلدیلر اول اقسام بونلردر ۱ قامپایا ۲ نارسینغا
۳ مالابار ۴ اوریقا ۵ بنکاله ۶ سیان ۷ پغو ۸ قامبویا ۹ هند شمالی که جمله
هندك اوچنجی قسمی در فلبوس بو تقسیمی وجه مشروح اوزره یازوب هر برینك شهرلرینی
فی الجمله مجمل ذکر ایلدی میرقاتور اطلسده انجق ایکی قسمی یازوب ایکی اوچ شهر
ذکری ایله تقصیر اتدی لورنسو دخی ایکی قسمه طقوز سلطنت تحریر ایدوب بر مقدار
تفصیله ذاهب اولدی غانج شرقیسنده بنکاله واراقان وپغو وسیام وقانبویا اولکه لرینی
یازوب شمال قره جانبنده قیانتای وبارما وماچین وموین وقایم مملکتلرینی ذکر ایلدی
تقویم البلدانده بعض مسافریندن نقل ایدرکه هند اوچ قسمدر غربیسی کجرات که جزرات
دخی دیرلر شرقیسی منیبار شمالیسی معبر لکن بو تقسیم اهل فن بیننده معمول به دکلدر
فقیر بو اوچ مصنف کلامنی طقوز اقسامه تلخیص وسائر کتب اسلامیه فوایدینی
الحاق ایله اقسامی تسعه یه تخصیص اتدم قسم اول قامپایا که کجرات سلطنتی درلورنسو
قامپایایی کجرات سلطنتنده درج ایدر فلبوس کوجراتی قامپایا سلطنتندن براولکه
یازار مزبور ایدر قامپایا مملکتی هندك صاغ قولنده یعنی غربی یورننده هند ارماغنك
اغزی اوزرنده در طولی تقریبا یوز التمش جرمانیا میلی واتلکی دخی آکا قریبدر
باش شهری قامپایا که مملکت انك اسمیله تسمیه اولنمشدر هندیلر آکا کنبایت دیرلر
بیوکلکده و زینتده جمله شهرلرینك کزیده سیدر اول اجلدن آکا هند قاهره سی
دیرلر تجار مجمعی بندر شهردر بونك بر کورفزی واردر قامپایا کورفزی دیرلر
دریانك انده مدی زیاده اولمغله محل خطر درکاه اوچ میل قدر دریا جزر ایدر بیوك
قیالر صودن ظاهر اولور وچوق کمیلر هلاك ایدر اول اجلدن کشتیبانلر بو شهردن ماهر
دومنجیلر الوب کلورلر قامپایا اوچ میل قدر ایچری قره ده بر ارماق اوزرنده لطیف
شهردر انده اولان مالدار تجار بر شهرده یوقدر و بو شهره اطرافدن وافر بهار ومتاع کلور

خصوصا رونالاسمتندن شو لقدر عاج كلور كه وصف اولنماز مع ذلك جمله سنى بو شهرده خرج
ايدرلر زيرا بو شهر خلقى اكثر مكلف وطفره اودر اوطه لرينى عاج ايله تزيين ايدرلر فقرا بيله
شهر مزبور يوز اون بش طول يكرمى دورت عرضده در بوندن اوچ منزل احمد اباد شماله
و بروج جنوبه دوشر بناسى طوغله و بياض مرمردر قلعت اوزن بستانلرى واردر و بونك
قاترلرى مشهوردر و بو ولايتلرده اوچ دل سويلنور عربى و مخصوص ولايتلى لسانى
خلقى دخى قارشقدر احمد آباد دار الملك كجرات در كنبايتدن اوچ مرحله شرق و شماله دوشر
سوادى چوق معمور و لطيف شهردر اسواق سائر هند شهرلرى بازاركاهى كبى ضيق
وملوث اولميوب غايت واسع و پاك و دكانلرى ايكيشر اوچر طبقه مزين و فرحناكدر
خلقى اكثر خوب و اوضاع و اطوارى مرغوب اولوب بت پرست و مسلم مخلوطدر هفت
اقليم صاحبى طبقات اكبريدن نقل ايدر كه ملوك كجراتدن احمد شاه بن سلطان محمد بن
مظفر اساول نام قصبه نك آب و هواسنى بكنوب اكابر مشايخدن شيخ احمد كهتو بله
محل مزبورده بر شهر بناسنى مشاوره ايتدكده معقول كوروب سكز يوز اون اوچ ذى القعده سنده
باشليوب هند ارماغى كنارنده مساجد و اسواق و محلاتى مشتمل بر سور عظيم طرح ايلدى
بعده بو دولتك طقوزنجى پادشاهى سلطان محمود ثانى نوبتنده احمد آباده اون كروه
قريب يرده محمد آباد نام شهر بنا اولنوب احمد آباددن اكا كلنجه ايكى طرف بازار و دكاكين
ياپلدى صكره كندچه شنلكى ارتوب ايكيسى بر شهر كبى اولدى بو شهرلرك عورتلرى اكثر
كوزل و بياض و عاشق پرست اولورلر صورت احمد آباددن بش مرحله جنوبه دريا
كنارنده كجرات بندرى بر حصن حصين و شهر متين در طبقات اكبريده مسطور
اولدوغى اوزره سلطان محمود كجراتى اعيان دولتندن سفر اغا نام كمسه كه خداوند خان
عنوانيله مشهور ايدى هجرتك طقوز يوز قرق يدى سالنده پورتقال استيلاسنى دفع
ايچون بو حصارى بنا ايلدى كفار كميلر ايله كلوب طوپلر حواله ايلديلر چوق جنكلر اولوب
مغلوب و منكسر كتديلر و بالآخره اطاعت ايدنلر وافر مال عرض ايتديلر كه حصار بناسندن
فراغت اولنه ممكن اولمدى اون بش ذراع عرض و يكرمى ذراع ارتفاع ايله محكم و متين بنا
اولندى بر مرتبه كه هر برسنكى قلاب آهنين ايله برى برينه بند ايدوب كندلديلر سراپا
يكپاره بحردن يونلمش حصان دونديلر سور مزبور حالا بندر هند در تجار كميلرى بحر قلزم
و فارسدن اكا واروب لنكر انداز اولورلر و متاع هندى اندن آلورلر بروج فتح با و سكون
را ايله كنبايت كورفزى شرقيسنده بر مشهور اسكله و بندر شهردر كنبايت ايله صورت
ميانه دوشر بوندن صورت ايكى مرحله جنوبه و كنبايت اوچ مرحله شماله دردر بو كنبايت
كورفزى اغزنده بر جزيره ده اطلس رسمى اوزره يوز اون بر درجه طول يكرمى بر درجه
عرضده بر بندر و حصاردر كنبايت بونك شرقنده اولوب بر جنوبى و بر شرقيه بونك
بندرى وار بر شرقيده نوه نكر كه كنبايتدن ايكى مرحله در و جنوبيده كوكلى بندرى دوشمشدر

پورتقال هنده واردوغى اثنالرك اوائلنده حيله ايله بو حصارى بنا ايتدى و عسكر قويدى اهالىء
بلاد غفلت ايدوب بعد الاتمام بلديلر و چوق جنكلر ايتديلر مفيد اولمدى حالا پورتقال
دار الملكى در كميلرى واردر كاور بندر شهردر تقويمده ايدر بونك صويى امطاردندر سومنات
كنار بحرده ديو ايله منكلور اراسنده ما بين بر مرحله بر شهر مشهوردر هفت اقليمده مسطور
اولدوغى اوزره بونك بر عظيم بتخانه سى وار ايدى ايچنده زرين صنملر و منات ديدكلرى بيوك صنم كه
حضرت ختم انبيا عليه السلام ظهورنده كعبه دن قالدروب هنده كتوردلر و انكيچون بو بتخانه يى
ياپنلر شهره دخى بو جهتدن سومنات تسميه ايتديلر و بو صنم حقنده براهمه نك چوق لاف
و كذافى واردر سلطان محمود غزنوى دورتيوز اون التى سنه سنده عسكرى ايله هند و سند
بيابانى كچوب بو شهره غزا ايلدى حين محاصره ده عظيم جنكلر اولوب نيچه بيك هندى قليجدن
كچدى بالآخره فتح ميسر اولدقده غزاة مسلمين بتخانه يه توجه ايتديلر هندلر صنمى قالدروب
فرياد و فغان ايله چيقوب اللى بيك قدر كافر صنم اوكنده نفسلرينى فدا ايلديلر سلطان محمود
بتخانه يه كيروب طويل و عريض اللى التى درك اوزرنده بر عظيم بنا كوردى كه اول ستونلرك هر برى
جواهر ايله مرصع و مزين ايدى و صنم مزبور حجردن اولوب مجوهر و مرصع بش ذراع قدى
وار ايدى سلطان محمود كرز ايله انى كسر ايليوب بر پاره سنى غزنه يه كتوروب جامعنده فرش ايلدى
حالا موجوددر بو بتخانه ده اوچيوز سازنده و بشيوز رقاص جاريه اكثرى اكابر قزلرى اولوب
نفسلرينى منات خدمتنه وقف ايلمشلر ايدى اطرافده اولان قريه لر اكثر بونك وقفى اولوب
نيچه بيك براهمه اطرافنده معتكف و عبادته مشغول ايديلر بونلرك احوالى و آيين باطللرى
بعض تواريخده مسطوردر براهل وقوفدن مرويدركه بوندن غيرى بر سومنات دخى واردر
مولتان ولايتندن عد اولنور انكله كشمير ما بيننه دوشر كوه كاف صغير ايله يا خود غين ايله غوا
و اطلس رسمنده غوغا هند ارماغى اطه سنده ديوه قريب پورتقالك بر عظيم بندره
شهريدر مكلف و معظم بنالرى و متين حصارى واردر دمن فتح دال و ميم ايله دو
داما اون دخى ديرلر ديو قاروشيسنده بيوك قراده پورتقالك بر قلعه سيدر اسپانيول
عسكرى بو قلعه لرى محافظه ايدر بر وجدن بر مرحله جنوبه دوشر كنار بحرده در
پتن فتح باء صغيره ايله پچن دخى ديرلر احمد نكره اوچ مرحله يرده بر شهر مشهور و قلعه در
بونك خلقى اكثر استاد نشاجلردر كنبايتدن لاهور يولى اوزره در شيخ فريد شكر
كنج بو شهردن ايدى دبالپور پتندن بر مرحله شرق و شماله بر بلده در ديپالپور
دخى ديرلر لاهوردن غرب و جنوبه كنبايت يولى اوزره در ما بين قرق اوچ ميلدر
چوهير بو كا چهنى دخى ديرلر لاهوردن يكرمى بش ميل غرب و جنوبه
بر بلده در نجارلردن بر جماعت انده ساكن اولورلر دبالپور بوندن اون سكز
ميلدر منكلور كنار بحرده ديودن غربه ايكى مرحله يرده بر بندر شهردر بوندن
سومنات بر مرحله شرقه دوشر حبيب السيرده منكلور بيجانكر سرحدنده

بر بند اولملق اوزره بازار و بو شهره ایکی فرسخ قریب مربع بر بتخانه واردر که هر ضلعی
اون ذراع وارتفاعی بش ذراع جمله دیواری توج صفحه‌لر ایله قبلو در ایچنده دورت
صفه‌سی واردر قپو اوکنده اولان صفه‌ده صورت آدمی ده التوندن بر صنم که
کوزلری یاقوتدن ترکیب اولنمشدر استادی غایت دقتله اظهار مهارت ایلمشدر
جانپانیر منکوردن ایکی مرحله غربنده برشهر واسکله در بحر هند کنارنده کجرات
اولکه سنك غربندن اولی دربوندن اشاغی غربه دورت مرحله ده سند بندری اولان
لاهری یه واریلور حالا جانپانیر مهرورکد دخی دیرلر ولایتی بلاد راز بوت ذکر
اولنور و جانپانیر قربنده کدبر اسکله دربونلر جمله یوز بش درجه طول و یکرمی
درجه عرض محللرینه دوشر تراکسر تا ایله احمد آباددن دورت مرحله شرقه
لاهور یولی اوزره شهردر ناحیه سی دخی واردر سرخیج فتح سیف وکسر خا ایله
احمد آباددن شرق وشماله اون مرحله یرده برشهردر لورنسو ایدر شهرمز بور
با کوس نام سردار مرون طاغی اوزرنده بنا ایلدیکی نیرا شهری در نهلواره
سلفده کجرات دارملکی ایدی کار بحردن اوچ مرحله بعید دوزیرده برشهر مشهوردر
نهروان دخی دیرلر کنبایت بونك اسکله سیدر بلده مزبورده محلاتی صولر و بستانلر
ایچنده متفرقدر تانه سرکه چانا وتها نیسیر دخی دیرلر احمد آباددن شرقه
ایکی مرحله یرده برشهر و بندردر تجار جمع اولور واکثر خلقی کفاردر هفت
اقلیمده مسطوردر بوشهر کرچه بر مختصر شهردر لکن غایت معموراولوب
مدقق نساجلری مفاریق اقسامنی ایو تتبع ایدرلر وانده سابقا بر بتخانه
وار ایدی هندیلر انده جکرسوم دیرلر بر صنم عظیم اعتقاد اتمشلر ایدی سلطان محمود غزنوی
دورتیوز ایکی تاریخنده اکا غزا ایدوب بتخانه یی یقدی وصنمی غزنینده جامع اشکی
قلدی عنصری بوقصه یی بر قصیده سنده ذکر ایدر و بوشهرده کرجهیت دیرلر بر حوض
واردر معبد براهمه در هندیلر و زخسوف کسوفده غسل اتمکه اطراف واکنافدن اول
حوضه کلورلر و ایچنه سیم وزر و جواهر نثار ایدرلر بو زعمله که بری یرنه یتمش عوض میسر اوله
طباشیر بونك صحراسنده اولور و درخت آبنوس و بقم چوقدر طباشیری بوطریقله
اخذ ایدرلر که بوشهر وادیسنك سازلغنده اونر قارش طولی قامش بتر و یلده
برکره باد سموم وحرارت شمسدن یانوب بیخی طباشیر اولور دوشرلر وکاه
اول قصبستانه حیواناتدن نه واقع اولسه یانوب کمکلری بله قالمزانی دخی
طباشیر دیو صتارلر سکوان تانه سردن بر مرحله شرقنده برشهردر جالور احمد
آباددن سکز مرحله لاهور یولی اوزرنده ناکور ایله نهلوان اراسنده بر بلده متوسطه در قامبانل
فلبوس ولورنسو قولنجه بودخی کجرات اولکه سنك معظم شهرلرندن دارملك اولمق اوزره در
بدی حصار ایله محصور بر مرتفع یرده بنا اولنمشدر لکن غیری کتابلرده بو اسم ایله شهر کورلمدی

سنده ثمانه اتل وار در محلنده ذکر اولنور بونلردن غیری کوجرات بلادندن چانپانر
و پرونده ورادهانر وکرای ودهونکا ودهند وکاو قیروزنج ونوساری والی لانی ولال پرولا پهوری
نام شهرلر بعض اهل وقوف تحریرنده مسطوردر لورنسو کتابنده کوسیانا وخرورا
وقورینار وموذرافاواوموها وتالایا وغوندین وماکیغان وغاندر و باروق که باربانه نام
نهر اغزنده در وتاپه تن وربنر ونوسقاری وغاندوین ومالین وکلماین وبازاین بودخی پورتقال
ضبطنده دربوغازده واقع اولوب هرسنه وافر مال تحصیل ایدرلر ودوندن وآسیر
نام شهرلر ذکر اولنمشدر سندابور تانه سردن اوچ مرحله دریادن برکوزفر کنارنده
آخر کجرات برشهردر سندان دخی دیرلر بونکله منصوره اراسی اون بش فرسخ اولوب
قط وقنا وخیزران یری در سفالة الهند که سوفاره دخی دیرلر سندابوردن بش
مرحله یرده براسکله دربونلردن صکره ماهوده ومندری وکولم ومغبر نام
شهرلر واردر وایچری طاغلر اراسنده رجبوت طائفه سی اولور انلرك شهرلری
قرددی ووامسنا وآرا وآرجنتو در دیو یازر مملکت دکن بو مملکتی فلبوس قامبایا
اولکه سندن یازوب سلفده جمله سلطنت دکن اسمیله تسمیه اولنوردی دیدی لورنسو
باشقه سلطنت عد ایلیوب سلف تحریری اوزره اوچ قسم قلدی لکن بعض شهرلری
ذکر اولنمشدر و دیمشدر که دکن لفظنك معناسی ولدزنادر زیرا بو ولایتلری فتحه کلن دیلم
طوایفی ایله خلقی قاریشوب مخلوط اولدیلر و بو مملکتك مسافه سی بات ارماغی اغزندن
الیغا ارماغنه دك ایکیوز اللی میلدر وغات طاغی بونك اورته سنده اولمغله بر قسمی
طاغك و ایکیسی ایکی طرفنده واقع اولمشدر جمله سی کجرات جنوبنه دوشر هفت اقلیم
صاحبی ایدر دکن مملکتی اوچیوز التمش قدر قلعه یی مشتملدر احمد نکر دارملك دکن در
آمد نکر دخی دیرلر یوز اون بش درجه طول یکرمی درجه عرضده واقع اولمشدر آب وهوا
کوه وصحرا حسبی ایله دکن شهرلری اراسنده مستثنی در شهرك کنارنده بر متین حصاری
واردر که بر طریقله اکا ظفر میسر دکلدر بر قاچ قنات جاریه بوشهری تمام سقی ایدر
بر طرفنده بر مفرح باغ ارم مانند مسیره سی واردر صحننده بر عظیم برکه وعمارت عالیه بنا
اولنمشدر حبیب السیر روایتی اوزره دارالملك بیجانکر نام شهردرکه ذکر اولنور دولت آباد
احمد نکردن غربه بر مرحله یرده بر شهر معظم ومشهوردر بروجدن اوچ مرحله شرقه
دوشر لطیف کاغدی وقماشی اولور سلفده بوشهره دیوکیر دیرلردی قبل الاسلام همیشه
دارملك ایدی خلقی اکثر نساج اولوب بو صنعتی کماله ایرکورمشلردر و بوشهرك قلعه سی
امهات قلاع دنیادندر دیو هفت اقلیمده مسطوردر چیول کاربحرده دکن بندری واسکله سی
مشهور شهردر آمد نکردن یدی مرحله ده واریلور جوییر آب خوشکوار و اثمار حلاوت آثاری
مشتمل برشهردر متین قلعه سی دخی واردر قدر اباد چیولدن ایکی مرحله شرقنده برشهردر پرنده
احمد نکردن شرق وشماله دوشر برشهردر بوندن لاهوره اوچ مرحله در سولاپور پرنده دن بر مرحله

شرقنده بو شهردر حرج قدرآباددن برمرحله شرقه برشهردر رسول بوریندەدن برمرحله
شرقه برشهردر وراسن سولاپوردن برمرحله شماله دوشر برشهردر بدر بیدر دخی دیرلر
احمدنکردن طقسان فرسخ غربه برشهر قدیمدر پتن بوندن ایکی مرحله غربه دوشر
مصر قدر برشهر اولوب باغی باغچه سی واردر صوبی قیولر دندر لورانسو ایدر بوشهر
دکن سلطنتنك تختی در سلفده پادشاهلر انده اوتورردی ماهور طاغنده برقلعه در کولی
کنده بدردن اوج مرحله شرقه دارملك برشهردر قطب الملك تختی ایدی آمدنکردن کوچکدر
مابین یوز سکز فرسخدر ران تمور طاغنده برمعظم ومتین قلعه در احمدآباددن اکره یولی
اوزره اکره دن سکز مرحله غربه دوشر دانا صانکا ولایتی سرحدی اولان هندون
نام شهر بونك اوج مرحله شرقنده در نیسا احمدنکر ایله دولت ابادار اسنده بر مرحله
یرده برشهردر بیجابور دکن شهرلرندن اولوب عادل خانك تختی ایدی بیجانکر کوه دن
بش مرحله شرقه دکن بلادندن برشهردر بونکله کوه اراسی طاغلردر جیب السیرده
مسطور اولدوغی اوزره بوشهرك بری برینی محیط یدی قات حصاری واردر حصار اول
خارجنده التی ذراع قدر بردن طولانی طاشلرك نصفی زمینده ونصفی آدم بوینجه طشره ده
یری برینه متصل نصب اولنوب محکم دیکلمشدرتاکه پیاده وسوار حصار جانبنه یکمیه‌لر
و بو قلعه لرك محکم واستوار قپولری وار درحصار میانی سرای پادشاهدرکه آکا کریاس
دیرلر حصار اول ایله ثانی وثالث میـــانی مزرعه لر وباغات ونیچه عمارتدر حصار
ثالثدن سابعه وارنجه بیحد دکاکین واسواق اولوب قصر سلطانی یه دورت بازارکاه متصلدر
هر برینك رفیع طاقلری و رواقلری وکشاده یرلری بنا اولنمشدر وبوشهرك لطیف
وخوشبوی کلی اولور سوقنده جوهر فروشلر چوقدر یاقوت والماس وانجو وزمرد
بیع ایدرلر قصرك صاغ طرفنده برغـــایت عالی وواسع دیوانخانه قرق درك اوزرنده
بنا اولنمشدر و بوشهرك خلقی حتی اهل سوق بله قولقلرینه جواهر کوپه لر طاقوب
بویونلرینی مرصع قلاده لر ایله تزیین ایدرلر وپارمقلرینه ذی قیمت یوزکلر طقارلر مزبور
دیوانخانه نك یمینی ضربخانه ولنك برابری شحنه کاه وضربخـــانه اردی خرابات در
بو خرابات طولی یوز ذراع وعرضی اون بش ذراع بر بازارکاه کبی یردر حجره لر وصفه لر اوکی
اچق سقف مکلف ستونلر ایله بنا اولنمشدر هرصباح سپورب صولارلر وهر حجره
اوکنده صندلیلر قونب تحیکان خرده سال صاحب جمال زروزیور مستغرق چوب
اوتورر اوکنده برقاج جاریه لر طورر عیش وعشرته صلا ایدرلر استین واروب مرادی
اوزره عالم لیدر بالکام اسد خان تختی ایدی برمستقل مملکت بونکله معروفدر ایلج پور
عماد الملك مملکتندندر بونلردن غیری دکنه تابع سنکویل وبراروابن واوناو
پوناوچکنوسو یه وسرول ونخل وسند هوری وبالا پرنام شهرلر وعادل خان مملکتندن ستان
وچیندن ومندن وکیمج واوزپرنام شهرلر واردر لورنسو کتابنده اولان بعض شهرلری

بونلردر قااول دریاکنارنده برمعتبر شهردر حالا پورتقال ضبط ایدر قاتاپورا وقاراپاتن بودخی
کاربحره ده درکوا اطلس رسمنده یوز اون بش طول اون التی عرضده دریا کنارنده براولکه دنه
بربند ردرلورنسو ایدر پورتقال قپودانی آلفونسز البوب ضبط ایلدی برکوچك اطه
اورته سنده واقع اولمشدر هواسی لطیف تجارتکاه اولمغله پورتقال قائم مقامی انده اوتورر
ملوکا اطه لرندن وسائر بندرلردن متاعك انواعی کلوب اطرافه کیدر وهندستان بکارینك
انده برآدمیسی اوتورور دریا سفری ایچون حاکمنه مراجعت ایدرلر مطلق هند دریاسنده
سفر مراد ایدن بوندن اذن کاغدی وپورتقال بیراغی الوردیو لورنسو تحریر ایدر لکن
حالا مسموعدرکه فلمنك وانکلیز اول ممالکه واروب پورتقالك اول مرتبه استقلالی قالمدی
وسابقا اسپانیا پورتقاله مستولی اولوب الدقده بو قائم مقام کیروحالی اوزره قالمشدر
اندن غیری بو شهرده برباش پیسقوپوس واردر شرقنده اولان سائر پیسقوپوسلر آکا
تابعلردر وبونده برقاچ مدرسه لر واردر السنهٔ مختلفه وعلوم حکمیه ونصرانیه تعلیم
اولنور وپورتقال دونماسی انده قشلار کاهی قلیون وقدرغه وآخرکمیلر ایکیوزدن
متجاوز اولور وبو غایت متین ومحکم بنالری کوزل ومکلف شهردر بوندن جنوبه کارده
سنیتافورا الیغا ارماغی اغزنده در بونك اوکنده بش پاره خرده اطه اولمغله انلره هند
لسانده بش اطه معناسنه آرکن دیواد یرلر دا ناجر بو اولکه نك کزیده شهریدر مفرج
باغچه لری اولمغله حاکمی انده اوتورر لیسبو ربونك قربنده بعض معدنلر واردر بش سنه ده
برقازارلر الماس چیقر بونلردن غیری دخی نیچه شهرلر ذکر ایدر لکن مشهور دکلدر
قسم ثانی نارسینغا اولکه سیدر قلبوس ایدر بو اولکه هندك غربی بوینوزنده اولوب
شرق وغرب دریاسی بونك ایکی جانبنی احاطه ایدر اوزنلوغی قامبایا واورقشـــا
سنورلرندن قوموری بورنه دك تقریبا یوزاللی میل جرمـــانی در وزیاده اثلی یری
ایکی دریا اراسنده طقسان میلدر وبو اولکه نك ایکی دارملکی واردر بری نارسینغا که
اولکه بونك اسمیله تسمیه اولندی یوز یکرمی درجه طول اون بش درجه عرضده واقع
اولمشدر بری دخی بیسناغـــار ایکی دریا اورته سنده قره ده در بو اولکه نك دارملکی
اطرافی دورت میل برشهر معظم اولوب ناغوندی ار مـــاغی اوزرنده واقع اولمشدر
بیجانکر دخی دیرلر مکلف سرایلری ومعبدلری واردر طـــاغلرندن وافر جواهر
چیقوب طرف میریدن صاتلور وبیحد تجار کلوب جوهر فرشلر متـــاع ایله
تبدیل ایدرلر بو شهرده آت معتبر اولمغله آت کتورندن کمرك المازلر وبوشهرك
مالدار فاحشه لری واردر برمرتبه که کندی مالندن برفاحشه برقاچ بیك
عسکرینك علوفه سن ویروب جنکه کوندرر وجنکلرده زانیه لر بله بولنوب
عشاقنی جنکه ترغیب ایدرلر دیو لورنسو تحریر ایلمشدر بونلردن غیری قلبوس بو اولکه ده
اونور وباته قالا ومانغالورکه پورتقـــال ضبطنده در وقولماندل ومالیاپور نام

نام شهرلری یازار بومالیا پورده نصارای هند ساکن اولور وطوماس حوارینک تربه‌سی
انده‌دردیو تحریر ایدرلر ونسوایدرلر اول اجلدن بوشهره سانتومیو دخی دیرلر پورتقال
بوشهری سابقا تجدید ایلیوب طرزلری اوزره مکلف سرایلر یاپدیلر ومخصوص عسکر قودیلر
اوچ سنه‌ده برقالدروب غیری عسکر کتوررلر هر نفره آیده اوچ غروش وبرمقدار بوبر
وظیفه ویررلر که لزبونه‌ده اول بوبر بکرمی غروشدن زیاده ایدر اسکی مصنفلرک بوشهر
حقنده چوق حکایه‌لری واردر جمله‌دن سانتوما کلیساسنده برآیینه که ترویا آیینه‌سی
کبی دنیاده اولان اشیا انده کورونوردی لکن پورتقال واردقده بوآیینه‌یی بولمدیلر
انجق برصلیب اوزره یازلمش که توماس مسیح طرفندن بوضمته ارسال اولنوب انجیلی
تبلیغ ایلدی وبرکون نمازده ایکن بر برهمن انی قتل اتدی مزبور رلو رنسو کاینده بوشهرلر
نارسینغایه تابع قنارا اولکه‌سنک اولمق اوزره دریا کارنده‌در اونوردخی پورتقال ضبطنده
اولوب هرسنه وافر پرنج کمیلری کلورو باتاقالا تجارتله مشهور برشهردر پورتقاله
خراج ویراندن پرنج وآخر متاع هند اولکه‌لرینه توزیع اولنور بعده باندور وو پراشقه لوردو
وباقانوردریا کارنده‌در وقارنات ومانجناوقره‌ده غارزوپان اولکه‌سی مخصوص حاکمی
واردر لکن نارسینغا بکنه تابعدر وبغاپور نام شهرلر یازلمشدر بعض اهل وقوف تحریرنده
یازلمش که سانتومیو یالی‌ده نکه‌بتن‌دن ایکی مرحله شماله‌در لیمانی اولمامغله کمی
بعید یرده طوروب کوچک صندللر ایله متاعلرینی طاشرلر پالیقات یوزیکرمی
دورت بوچق طولده سانتومیودن یدی فرسخ شماله بر بوشهردر ماهر نقاشلری واردر
پالیون کاریجه‌دن ایکی مرحله ایچری یوزیکرمی اوچ بوچق طول اون بش عرضده برشهر
معظم واسکله‌سی پالیاتادر بونده عجیب اسباب وآلات بولنور نقاشلری سو
مددر بیرامی قماشلر والاجه‌لر وقوشقلر طقورلر وبونده برانجه کوک ایلک کبی اوت اولور
چایه دیرلر قرمزی زیت ایله بونی قارشدروب بویارلر لطیف قرمزی رنک اولور هرکز بوزلمز
اما آزوذی قیمتدر غیری یره کتمز پنته پولی یالیده بیوک شهردر پالیاقاتدن ایکی مرحله
شماله دوشر خوب یردر انواع متاعی چقار وچایه بویاسی بونده دخی اولور غواندی
تاغوندی صوینک اغزنده پنته پولی‌دن ایکی مرحله شرق وشماله دوشر برشهردر بناکت
نهرمزبورک براغزنده دریا کارنده واقع اولمشدر اندن چیچاک کارده قالیغانه واریلور
قسم ثالث مالابار مملکتیدر منیبار دخی دیرلر قوموری بورنک زاویه سنده ونهایتنده در
اوزونلغی یتمش میل جرمانی وعرضی قرق بش میل جرمانیدر بواولکه هندک غایت
معموریری اولوب آب وهواسی لطیف صولری بول نخلستانی وافردر خلقی اکثر
خرمایرلر وسائر میوه‌سی دخی ابواولور بومملکتک دارملکی قالیکوت نام شهر عظیمدر
اطلس رسمی اوزره یوزاون التی درجه طول واون اوچ درجه عرضده دریا کارنده واقع
اولمشدر فلبوس تحریری اوزره بونک ملکنه ساموری دیرلر بیوک بک معناسنه

وبوشهر واسعدر لکن بنالری اولقدر مرتفع دکلدر سلفده پورتقال ایله بونده چوق
جنکلر اولوب اول جهتدن براز خرابه یوز طوتدی وبونده بت پرستلر چوقدر شکل قبیحده
شیطانی تصویر وضررندن امین اولمق ایچون عبادت ایدرلر تقویمده کله اسمیله یازیلوب
خلقی هندیلر ومسلم وفرس مخلوطدر بونده قلای معدنی وکافور وخیزران اولور دیو
مسطوردر تیاتروم کاینده ایدر سلفده بوشهر سیمیلا دیمکله معروف ایدی هندک
معتبر شهرلرندندر حصاری یوق واپچرینسنک نیچه یرلری خالیدر اولری سیرک وبری
برندن بعید طاشدن بنادر درونی صور غریبه ایله منقش ومصور اولور اوزرینی خرما
یپراغیله اورترلر قپولری غایت بیوک ومصنعدر اوکنی بردیوار ایله چویررلر وافر کوللو
وصولر واردر خلقی اکثر صوبه کیدرلر پادشاهلری بت پرستدر رعایاسی عظیم انقیاد
ایدرلر سرایدن چقدقده مجوهر مرصع تخت روان ایچنه کیروب آدملر اوموزنده
کتورولر سازنده‌لر وایوبجیلر اطرافن احاطه ایدر اعیان دولتی اردنجه کیدرلر برالنده
قلج وبرالنده قالقان ایله یورمک عادتلریدر وتخت روان اوزرنده برچتر کتوریلور بوشهرده
غایت مالدار بازرکانلر چوقدر انواع طیب وحریر وزربفت قماشلر ونحاس وقلایدن
دوکمه وانیلر انده چوقدر قانولوز برمعتبر شهردر قالیکوت‌دن چوق بعید دکلدر
ایو متاعی وتفارقی چوقدر پورتقالک انده برمتین قلعه‌سی اولوب خلقی پوته وکنشه
وایروصغرلره عبادت ایدرلر بهاروزنجبیل ایله محصولداردر مخصوص حاکمی وار لکن پورتقاله
محکومدر وسواحلده قاله که فلبوسی قولت یازار بونده پورتقالک برقلعه‌سی واردر ناوود
مخصوص بکی واردر مسیحیدر وبالیانقو وغرانغانور که غرانغانوردخی دیرلر قوچین هندک
مشهور شهرلرندندر قالکوت شهرینی صکره بوکا نقل ایلدی مالاوارک بهار محصولنی
کمیلر بونده یوکلدرلر اکثرنی پورتقال الور بوشهرک قارشوسنده وایپن نام برجزیره
واردر حاکمی عبده اصنام رئیسی اولمغله هندیلر واروب قربان الی کیدرلر وبوجزیره‌یه
عظیم اعتبار ایدرلر پورقا مخصوص حاکمی وپورتقالک انده دخی برمتین قلعه‌سی واردر
ترانغانور وقوموری بورنی که مقدما قوری دیمکله معروف ایدی انده نصرانی هندیلر
چوقدر لکن نسطوریلردر طاغلرده ساکن اولورلر بغداد پاتریارقاسی بونلره هرسنه
پاپاسلر کوندرر وایچری قره‌ده وسپورو قور قوران وقوتوغا بوروپه لینوترانکالور
وپاراپوران وپالووت لورنسو ایدر بومملکت قارشی سنده مالدیو واطه‌لری واردر نهایه خرده
جزیره‌لر اولوب برقاچ بیک جزیره‌درلر لکن جمله‌سی کوچک واچاقدر ایچلرنده
مالدیو اوقاندالوس نام ایکی بیوجک جزیره پورتقال ضبطنده در انلرده وافر بالق
چقوب اطرافه کیدر بونجق وصدف دوشرب نیچه یرلرده سکه یرینه استعمال
ایدرلر وبوسواحلده وافر عنبر بولنور وبواطه‌لر خلقنک کمیلری اغاجدن چوبلر ایله یاپلمشدر
زیرادمر انده نادر اولور فقیرایدر بوجزیره‌لره قال جزیره‌لری دیرلر ذکری سبق ایلمشدر

قسم رابع اوریقسا مملکتی درنارسینغا واکره دیاری ایله بنکاله مملکتی اراسنده غانج کورفزی
کنارنده ممتد بر ولایت اولوب باش شهری اوریکسادر اوریشادخی دیرلر لکن دار ملکی راما با
تسمیه اولنور غانغا ارماغی کنارنده در انده وافر تجار کلوب عاج وجواهر الورلر اوریقسا
اطلسنده یوز یکرمی بش درجه طول یکرمی درجه عرضده یازلمشدر ورقاج شهرلر دخی
مسطور درلورنسو کتابنده بواولکه یه اوریستان تسمیه ایدوب دیمشدر که بونك
کنارلری عظیم فورتنه لودر واسکله لری ازاولمغله چوقلق معمور اولمیوب لکن ایچریسی
غایت معمور در سواحلنده یاقوت وقلیغان وباسانا بتن وقالینه بتن وناشنجه بتن
وبولورو وبناجیات وسقوغورابورنی انده وافر خرما اولمغله خرمابورنی دخی دیرلر اوریسان
دیمکله معروف کوچك کور فزاندن باشلو وغانغا نام بیوك نهر اغزینه واصل اولور
هفت اقلیم ده بواولکه اوریسه اسمیله مسطور اولوب اوچ دورت لك روسه محصولدار در
ایکی حکومته منقسم اولور وبوولایتده فیل شکاری چوقدر خلقی آهن قلم ایله اغاج
یپراغی اوزرینه یازارلر وبودیارله حالا اوغانیان مستولی اولمشدر واودیسه یه کیجینی
دخی دیرلر بونك اعمالندن پرسوتم نام موضعده بربتخانه واردر که دریا کنارنده بنا اولنمشدر
انده جکات دیرلر بربیوك صنم واردر هندیلر اراسنده بوصنمك مناقبی چوقدر مانیغاپتن
اوریسادن سکز مرحله شرقه دکز کنارنده بربندر شهردر جوز هندی ودار فلفل
وسکرولك وبرنج یری درسائر یرلره بوندن کتورورلر بوندن بنکاله یه وارنجه شرق وشماله
کیدیلور یوز قرق ایکی طول یکرمی عرضده در پیپلی اوریشا مملکتندن یالی ده بربندر شهردر
مانیقاپتن دن ایکی مرحله شرق وشماله دوشر انده بولنان بونده دخی بولنور پولاری
اوریسادن یکرمی برعرضده بربندر در پیپلی دن ایکی مرحله شرق وشماله دوشر
ماسولی پتن کنار بحرده یوز یکرمی بچق درجه طول اون التی بوچق عرضده دار الملك
قطب الملك بر بویك شهردر اقمشه ومتاع ومنقش اسبابی چوق اولور مانیغاپتن
بوندن سکز مرحله شرق وشماله دوشر بوندن غیری سائر اوریسا شهرلری سکانی
اکثر کفار در قسم خامس بنکاله مملکتی در بواولکه بنکاله شهری اسمیله تسمیه اولندی
غانج وآخرار ماقلرك اغزنده واطرافنده طولی یوز اللی میل جرمانی وعرضی یتمش
میل جرمانی در بنکاله شهری ایسه یوز اوتوز بش درجه طول یکرمی اوچ درجه
عرضده قوسین ارماغنك براطه سنده بنا اولنمشدر برمشهور بندر شهر در بنغالا دخی
دیرلر خلقی مالدار وتجارتله مشهوردرویزلرك انواعی طوقنور وانومربالر بواولکه ده اولور
بوشهرك هندیلر اراسنده اسمی چاتیکون اولوب اکا صاتیغان دخی دیرلر بعضلر چاتیکون
بیوك بنکاله وصاتیغان کوچك بندری در ایکیسنك اراسی یوز فرسخ یردر دیدی لورنسو ایدر
ساتیغان غانج ارماغی اغزنده تجارتله مشهور برشهردر دریا کنارلره یولی صعب ودوکندیزکیدنلر
دریایه صالارلر وقره دن دخی زحمتلودر پولاری صاتیغاندن اوچ مرحله یرده دریا کنارنده

بوشهردر

بوشهردر هفت اقالیم صاحبی ایدر بنکاله هواسی غایت معتدل اولوب برنج وشکر وحریر وفلفل
وسائر میوه سی چوقدر کوله دیرلر برجنس میوه اولورکه نارنجه بکزراندن لذیذدر ولنکن
دیرلر برجنس میوه دخی انار بکزر واکثر بویرلر یغمورلودر کثرت امطاردن قره سی دخی
دریا کبی اولوب خلقنك مدار نقل وحرکتی جمله کشتی در وصنعت نسجی بونلر غایت
ایو تتبع ایدوب اینجه بزلر ودلبندلر طقورلرکه یکرمی یدی ذراعی آوجه صغار وکیرو
مزبور دیمشدر مجموع ولایت بنکاله نك طولی اوچیوز کروه وعرضی ایکیوز اللمش
کروه درکه هر کروه بر میلدر وبوجمله یکرمی ایکی تومانه تقسیم اولنور تومان ادینز بونك
محصولی بش للك وطقسان یدی بنك بشیوز یتمش اوچ دینار در بونك بعض برکاتنده
ابریشم حاصل اولور تومان شریف آباد تومان مدان بونك منسوباتنده هیرپور نام
الماس کانی واردر وبو تومان مضافاتنده عملی ملح اولور بویرك کیاهی سبز ایکن یاقوب
کوللی قاینادرلر طوز اولور ساتیکانون که هندك بنادر مشهورندندر بو تومندن
عد اولنور انده خاصه وصحن وسائر اقمشه انواعی اولور صحن چوتار قسمندن برجنس
معتبر قماشدر بوشره چانکام دخی دیرلر لکن بعض اهل وقوف انی دهلی اعمالندن
عد ایلدی تومان سلیمان اباد صحن سلیمان بادی بونده اولور مشهوردر محمود آباد بونك
مضافاتندندر فلفل درازو محمودی فیللر بونده وافر اولور سنارکانون بو تومنك اوچ للك
واوچ بیك اوچ دینار محصولی وار در ارضنده پرنجدن غیری نسنه اولماز لکن متاع
قسمندن خاصه وململ وتتك وکنکه حل قماشلری ایله مشهور در تومان سری هست
بونك خلقی اکثر تجاردر تومان جنت اباد چوتار اموتی بو تومنده اولور وکورکه
سلفده دار الملك بنکاله ایدی بو تومن داخلنده در بوکورك حصاری هند قلاعنده برمعتبر
حصار در غربیسی نهر غانج شرق وشمال وجنوب طرفلری یدی قات خندق کسلمش
صویله طلودر هر برینك اراسی نیم کروه دینی بوچق میل مسافه وهر خندقك عرضی
تخمینا اوچ طناب وعمقی برمرتبه درکه فیل کچه مز شهر مزبور بیوك بنکاله دیدکلری
چاتیکوندن شماله کانك صویی کناریله سکز مرحله یرده در بنکاله حاکمی انده اوتورر
جلال الدین اکبر اولادنه تابعدر کوده کات سرحد ولایت کوچ در بونده برنج وحریر
وفوفل اولور تومان باریك آباد بونده شکر وفوفل وفلفل در ارا بو اولور متاعندن بو
خاصه ومؤمنی وصحن مشهوردر خصوصا خاصه شهبارپوری بو تومن خاصه سیدر
لورنسو ایدر بنکاله مملکتنك دریا طرفی برمقدار تنك لکن ایچریسی واسعدر شکر
وبرنج ولحم خصوصنده سائر بلاد هند دن ایودر انده التی قارلین ایله براوکوزالنور
وبر چوال برنج برقارلینه در قاتیغان شهری سواحل بحرده غانج ارماغی اغزلرندن
براغزده بنا اولنمشدر انده پورتقالك برقاتوریاسی یعنی تجارت ایچون برسکناسی واردر
دخی ایچرودوه اوروبرمعظم شهر اولوب غانج ارماغندن بربیوك کول کنارنده بنا اولنمشدر

مكلف سرایلری وار و خلقی مسلم و بت پرستدر حاكمی سراینده آلتون كمش لاژوردلی
تصویرلر ایله مزین در بعده سرنوون و مارازیا نام شهر ایكیسی دخی غانج كارنده تجارتله
مشهوردر سیم و زر و عود اغاجی كتورورلر چیندن بونلره چوق تجار كلور و ولایتلی دخی اكثر
تجاردر بونده سمندر قوشی اولور هندیلر اكا ققنوس دیرلر بونك حقنده چوق حكایتلر
ایدرلر و بو قوشدر دیو متقدمین یازدیلر لكن امور طبیعیه فانیه اولمغله تناسل لازم
اولوب حیواناتده نوع شخصه منحصر اولمق یوقدر بنكاله كورفزی لورنسو ایدر
متقدمین بوكورفزك احوالنه اول قدر مطلع اولمیوب بنا ایلمدیلر بز بر مقدار تفصیل
ایدرز بوكورفز هندیلر اراسنده دیبا تاكون دیمكله معروفدر غانج كورفزی دخی
دیرلر اوقیانوسدن ایكی قره اراسنه داخل اولور و هندی ایكی بولك ایدر ایكی بورون
اراسنده مسافه سكز یوز میلدن زیاده در صكره شماله كتدكجه طارالر غانج ارماغی
اغزنده نهایت بولور اول اغز یكرمی ایكی درجه عرضنده در بحر مزبور شكل مثلثده
واوك زاویه سی كبی اولور سفاین تجار بوكورفزده چوق سفرلر ایدرلر بنكاله و پغو و سیام
خلقندن ماعدا فرس و عرب و چین و جاوه خلقی و پورتقال انده اكسك دكلدر
بونده وافر انجو چقار و كمیلر انده كاهی بنات البحر دیدكلری بالغی كورورلر یوزی عورت
اشاغیسی بالقدر بوكورفزك كارشرقیسنده اسكله لری ازدر اكثر معموریری سواحل
غربیه درقه موری یورندن صكره كولین اولكه سنده مایبور و تریقانبور و ماناتقورت
وقانا مریا و تریمی پاتام و قالاپات و ساتو مریا و ساندا راپاتان كه اكا مادرس پاتان
دخی دیرلر و ملیاپور كه انده حواریوندن سانتو ماپاترپورتقالك اكا عظیم اعتباری
واردر بتكه ذكر اولندی و پنته پولی و غواندی واری كه ناغوندی ارماغی اغزنده در
و پالیاقات و اوریسا ملكتندن بناكوث و قالیغان و باسانا پاتام و اوسایاتام و قالینه پاتن
و باسنكه و پونور نام شهرلر بعده بنكاله اولكه سی و اراقان و پغو و سیام و مالاقا
اولكه لری بوكورفزك كار شرقیسنی احاطه ایدر بنكاله دن اوته كارده لورنسو اراقان
اولكه سنی یازار بونك ایچریسی واسع و تركه سی وافر خلقی نازك و محتلودر شهرلری
اراقان كه دار ملكدر اراخان دخی دیرلر بر متین قلعه سی واردر و باقالا و كوبودا و سرواآ
وقوستار او ایچرده آو اكه انده وافر جواهر و نسك اولور بر نوع جانوری صید ایدوب اتی
دریسی ایچنده دوكرلر بر مرتبه كه كمكلری بله خرد اولور و متعفن اولدقده تربیه ایدرلر
لحمی كیدرك اعلا مسك اولور بوجا بور طوشان كبی در و بودیارده چوقدر او غلابحقلری
خاوه لرینه كمش زنبیللر آصوب عریان كزرلر بورودكه غریب صدالر ایدر اولور و بونك آتلری
و فیللری چوقدر فلبوس آوا اولكه سی پغویه تابع یازار قسم سادس پغو ملكی مستقل
سلطنتدر دار ملكی پغو نام شهر اسمیله تسمیه اولندی شهر مزبور اطلس رسمنده یوز اوتوز التی
درجه طول اون یدی درجه عرضده براطه ده بنا اولنمش بر مكلف و واسع حصار ایله محصور

شهردر

شهردر لطیف بنالری و مكلف سرایلری واردر اولری غریب صنعتله قامشدن یاپلشدر یارما پا
پادشاهی سابقا اكا مستولی اولدقده بر سرای بنا ایتدرمش ایدیكه دنیاده نظیری یوغیدی
شرق پادشاهلرینك عظیم وقعه لری نیجه حیوانات و اشجار انده تصویر اولنمش ایدی بر مرتبه كه
كورنلر مخلوق صانورلردی بو مملكت نغراس بورنندن اوچیوز میل جنوبه ممتد اولوب شرقی
منان ارماغیله محدوددر تركه و برنج ایله هندك آخر اقسامنه غلبه ایدر روانده یاقوت معدنی
واردر اول اجلدن پغو كورفزی كه بر قاچ انهار فتنا تای كولندن اكا دوكلور بری نهر پغو و بری نهر
ماریتابندر ماریتان نهر مزبور اغزنده یارماولا پتندن بیوك شهر مشهور و بندردر انده
ذی قیمت و مكلف طبقلر و اوانیلر اشلنوب اطراف و اكنافه كیدر لكن بونك كاری چینی
و ختای فغفوریسی كبی خالص و مصور دكلدر انجق متین و محكم اولور شهر مزبور بنكاله دن
جنوبه دوشر دریا كنارنده در او كنده تحرك مد و جزری شدید اولوب كمیلری هلاك ایدر
مرتباندن پغو اوچ مرحله شرق و جنوبه دوشر نهر مزبور مرتبان جنوبنده دریایه دوكلور
بر مامرتبان ایله بنكاله اراسنده بر شهردر بونك دخی قربنده بر صو كلوب دكزه دوكلور
بو اولكه ده اولان باقی شهرلر لورنسو تحریری اوزره بونلردر واغارون و تراغان و تاواس
و قوسمین و سیریان و كون بوكا طوغون دخی دیرلر بر مشهور وار بلاسی یعنی معبدی
واردر بر مرتبه مرتفعدر كه مصر اهرامندن جمله ولایت نیجه كوز ولورسه بوندن دخی اكثر
پغو اولكه سی كوربنو رو پغو خلقی بوكا عظیم اعتبار ایدوب بعید یرلردن زیارته كلورلر
ساولاس پغو كورفزنده بر شهردر سلفده سابار یقود یرلردی قسم سابع سیام مملكتیدر آخری
میم ونونله استعمال اولنور فلبوس قولنجه بو بر واسع سلطنتدر طولی اوچیوز میل و عرضی
یوز اللمش میل جرمانی اولوب جنوبنده مالاقا بوزنه وارركه هندك شرقی بونوزیدر لورنسو
ایدر سیام دیمكله معروف نهر اسمیله تسمیه اولندی غانج اغزی یانلرندن سینغاپورایه وارنجه
حصه لری ممتد اولور دار ملكی سیام نام شهر یوز قرق درجه طول اون بش درجه عرضده مزبور
كولدن سیان كورفزنه دوكلن منان نامنهرك مصبنده بر شهر واسع و معظمدر سواحل بحرده
اولان شهرلری تناصری تجارتله مشهور بر شهر كمبردر نیل كبی بر صو شهرك اورته سندن كچر
یغموری چوق یاوالمغله اكثر بو شهر قحط در وانغون و توران و پدان و پراماللاقا برونه باشنده بر
شهردر سابقا الفونسز پورتقال بو شهری المشیدی بر بیوك اولكه باش شهری اولوب سواحلنده
ایكیوز اللمش میل قدر یری واردر و اطرافنده اطه لر چوقدر شهر مزبور شرقك مركزی كبی
كذرگاهی اولمغله اطرافدن تجار كیلری اوغرایوب انواع متاع كتورورلر بو شهرك سكه سی و نقدی
مقد ماقلای ایدی صكره آلتون و كومش سكه لنور اولدی بو شهر بر قرمیه متصل اطه
اكا آلتون اطه سی دیرلر طیب ایله مشهور بندر و چون سی دوورت جرمانیا میلی یردر لورنسو
مزبور برونده سینغاپورا نام شهر یازار قسم ثامن قامبویا مملكتیدر كه بوكا كنبایت شرقی دیرلر
باش شهری اسمیله تسمیه اولندی شهر مزبور اطلس رسمنده یوز قرق اوچ درجه طول

اون اوچ درجه عرضده بر شهر معظمدر تجار كلوب سيم و زر و صبر اغاجى ايله عظيم تجارت
ايدرلر بونك دارملكى فلبوس قولنجه ديام بعضيلر قتنده اوديا ديكله معروفدر اما قامبويا
كوزفزى كه ملاقابو رندن شرقه چين ايله هند اراسنده زوايه درمسافه ده بنكاله كوزفزى
قدر يوق لكن بونك فورتنه و مخالف روزكارى چوقدر واننده بر روزكار بر مرتبه شديد
اسركه كيلر اكا تحمل ايلمز بعضيسنى هوايه قالدرر بونك سواحلنده اولان شهرلر بونلردر
يان پورتقال سلفده بونى تخريب اتمش ايدى و پوتى قان وقالانتا وپاقان ولوغور
وكوى ويه پرين و بامبلا قوت سيام نهرى اغزنده در وسيرى وزاقوبدرا وتاورنسا
وپولاقانده و رقامبويا بورنى قربنده براطه دركه مذكور روزكاراننده شديد اسر و باددان وبايدا
بربيوك ومعمور شهردر واريلا كارده بر شهردر بو قامبايا ولايتى شرقنده قوشين چينا
اولكه سى اطلس رسمنده چين سرحدنده رسم اولنوب لورنسو بو محلده قامباياده يازاوانده •
برقاچ شهرلر ذكر ايدوب ديركه بونك كارلرى غايت خطرناكدر انده چوق كيلر هلاك اولورلكن
بازركانلر كروطورميوب كلورلر زيرا انده برسفر چينك الى سفرندن فائده لودر وبو اولكه اوكنده
برقاچ اطه لر يازاركه اكثرى چين اقليمندن كنسه اولكه سى اوكنه واقع اولمشدر قسم تاسع
هندك قسم شماليسيدر فلبوس ايدر بو قسمك سلطنتنه سلفده بيوك مغول ديرلردى
بو اولكه هندك اوچنجى قسمى اولوب دارملكى دلليدر قامبايا ونارسينغا مملكتلرى سنورلرنده
واقع اولمشدر معتبر شهرلرى ماندو وسانغا ومولتان وكنتيوردر فقير ايدر ترجمه
اولنان فرنكى كتابلر نقلى بو محلده تمام اولوب بوندن صكره الحاقات ذكر اولنور پس بو طقوزنجى
قسم هندك واسع اولكه سى وحالا هند پادشاهى اولان تيمور سلسله سنك محل سلطنتى
ومملكتدر سائر ملوك هند اكا اطاعت ايدرلر دارملكى برقاچ شهر معظمدر برى لاهوردر
يوز يكرمى اوچ درجه طول واوتوز برچق درجه عرضده برشهر عظيم و پاى تخت قديمدر
دوزيرده نهر هند كنارنده اون ايكى قپولى ايكى قات قلعه سى واردر اكثر سواد شهر
خارج سورده واقع سراى سلطانى داخلده بنا اولنمشدر جامعلرى حماملرى چوق لكن
قورشون اورتولى سقفى يوقدر اكثرا اولرينك سقفى ترابدر و بنالرنده جام نادر اولور
سراى بناسى مكلف ومزين اولوب ديوارى سراپا آيينه لر برمصنع اوطه سى واردركه
هر برنده برآدم نيچه دورلو شكلده كورينور وبو شهرك روزكارى شديد وامطارى
كثيردر تقويمده بونك اسمى لوهور يازيلوب لهاوور دخى ديرلر هفت اقليمده ايدر حالا شهر
مزبور برمرتبه شن ومعموردركه كثرت امتعه وسائر لوازم ضروريه ايله ربع مسكون
شهرلرينه غالبدر وبونك خلقى هر صنعتده مهارت اصحابى اولوب هركارى
ايو تتبع ايدرلر ميوه فصلنده اوزوم وخربزه اولقدر اولور كه كمسه باقمزو سنه ده ايكى كره
هندوانه يتشر وبو شهرك ايام صيفده قاروبوزى وافردر بوندن صكره لاهور مضافاتندن
نكركوت نام كوهستاندركه برصعب ومرتفع قلعه سى واردر كوه مزبور دامننده كنبد

ايچنده

ايچنده برساده سنك پاره واردر هندبلر اول طاشه عظيم اعتقاد ايدرلر سنه ده ايكى دفعه نيچه
بيك آدم سر و پابرهنه زيارت وطواف ايدرلر طوافدن فارغ اولدقدن صكره حاجتى اولان
كندى دلندن برقطعه كسوب اول مكان اشكنده دفن ايدر وحاجتنى عرض ونياز اتدكدن صكره
بونك توجه تام وخلوصندن حاجتى روا اولوب لسانى اوكولور بونكركوتدن اقصاى
ولايت بنكاله اولان كوچ اولكه سنه وارنجه زمين دارلر بريدركه هر برينك اوچر دوردر منزل
مسافه تصرفلرنده اولوب دين ولسانده اهل هند كبيدر سيهرندكه سرهند وچهند دخى
ديرلر لاهوردن يوز يكرمى ميل شرقه برشهردر جالنتردن دهلى يولى اوزره دوشر بوندن
دهلى دخى يوز يكرمى ميلدر سابقا ساماته اولكه سندن ايدى سلطان فيروزشاه يدى يوز
اللى اوچ سنه سنده آيروب سركار قلدى وانده برحصار استوار بنا ايدوب اسمنه
فيروزآباد ديدى حالا نزهت وصفا و باغات دلكشا ايله مشهوردر اولوب سكاننده اوقورباز
ارباب معارف و ماهر مصور چوقدر سماناسيهرندن اوچ مرحله غربه برشهردر پانى پت اول
حواليده معروف شهردر خلقى اكثر استاد بچاقچى اولورلر مصنع بچاقلر اشلرلر سلطان پور
لاهوردن اوتوز ميل شرق وجنوبه برشهردر جالنتر لاهوردن دهلى يولى اوزره قرق ايكى
ميل يرده برشهردر يولك شمالنه دوشر سلطان پور بونكله لاهور اراسنده در سيالكوت
لاهوردن دورت مرحله شماله بر معظم شهر وقلعه در نهرچناوك كنار شرقيسنه دوشر
سودره كوپره سيالكوتدن برمرحله غربده نهر مزبور كنارنده ايكى شهر ايدى صكره
كوپره خراب اولوب بر قريه قدر قالدى لكن سودره حالا معمور شهردر هزاره نهر مزبور
غربيسنده سودره دن برمرحله غربه برشهردر هزاره وخراران دخى ديرلر لاهوردن دورت بش
مرحله غرب وشماله كابل يولى اوزره واقع اولمشدر باباحسن نهرى شرق وشمالدن كلوب
بونك كنارندن كچر وهزاره فرحاله ولايتنده اولان هزاره نك غيريدر جندنوت لاهورك غرب
وشمالنده چناو كنارنده برشهردر چينوت ديرلر برطاغك دبنده قندهار يولى اوزره در
هزاره دن ايكى مرحله غربه دوشر چندالپوت دخى ديرلر سيور چندنوتدن اوچ مرحله
غربه نهرچناو كنارنده اولوب اصل اسمى شور در غلط ايدوب سيور ديرلر وبونك
شرقيسنده ايكى مرحله يرده ويهت صويى چناوه قاريشر وغربنده نصف مرحله
يرده نهر راوى دخى چناوه قاريشر و بوشور مولتانه تابع برقصبه در قلعه سى دخى
واردر باغچه لرنده خرما انار تورنج اولور قشاو خشاب دخى ديرلر لاهوردن غرب وشماله
جهينكوت يولى اوزره اون مرحله يرده برشهردر بوندن جهينكوته اوچ كونده واريلور
لاهوردن كابل يولى اوزره غرب وشماله نهر ويهت كنارنده خشاب ايله لاهور اراسنده
بربلده در قصور لاهوردن ايكى مرحله جنوبه سلطان پور قربنده بربلده در مملكت دهلى
بجرات شرقيسنده بر واسع مملكتدر دارملكى دللى اطلس رسمنده يوز يكرمى درجه طول
و يكرمى درجه عرضده بر دوزيرده شهر عظيم و دارملكدر تقويم البلدانده كسر دال

وسکون لام مشدده ایله دلی ضبط اولنمشدر اوچی دخی لغتدر دیمشدرکه بونك یری
طاشلی قومسال یر اولوب برفرسخ قریندن فرات قدر برنهر کبیر اقار وبونکله بحر اراسی
مسافهٔ بعیده در لاهوردن شرق وجنوبه اون بش مرحله یردر وبوشهر جامعنك منارهٔ
اسکندریه کبی بحر احمردن بنا اولنمش برمنارهٔ غریبه سی واردر اشاغیسی واسع کثیر الاضلاع
اولوب اوچیوز التمش درجه ایله چیقلور بوشهرك طوغله دن بنا اولنمش سوری واردر
اطرافنده قلت اوزره بستانلری واوزم باغلری اولور اکثر اهلی مسلماندر هفت اقلیمده یدر
دهلی لطافت آب وهوا ونزاهت باغ وصحرا ایله جمله هند شهرلرندن مستثنی در تواریخ
هندده مسطوردرکه سلفده بوشهر غایت معمور ایدی صکره نوعا خراب اولدی اوچیوز
دورت سنه سنده کیرو معمور اولوب اوچیوز سنه یه قریب زمان کفار هند ضبطنده قالدی
بشیوز سکسن سکزده سلطان قطب الدین ایبك انی فتح ایتدی اول زماندن بری
اهل اسلام النده در دهلیٔ قدیم حالا خرابه در انجق عمارتندن ذکر اولنان مسجد ومناره
قالمشدرکه جامع بیك درك اوزرنده ومنارهنك دوری سکسن قدم وارتفاعی یوز اوتوز
ذراعدر اما دهلیٔ نو ذکر اولنان شهر قدیمدن برفرسخ یرده آب جون کنارنده هجرتك
التیوز سکسن سکز سالنده سلطان جلال الدین خلجی فرمانیله بنا اولنوب لطافت آب
وهواده غایتدر بونك اطرافنده جنت آسا مسیره لر وباغچه لر وعالی بنالر واردرکه
وصف اولنمز جمله دن همایون پادشاه مرقدی برلطیف عمارت وعالی بنادر بیردن شهرده
فیروز شاه شکارگاهی دیمکله معروف برعمارت واردر میاننده اوتوز ذراع مرتفع برعظیم
عمودکه اوچ ذراع قطری واربکپاره طاشدر دیرلرکه اوتوز ذراع دخی یره کومولیدر بوقدر
عظیم الجرم طاشك نصب ورفعی محالاتدن کورینور بوشهرده آنك کبی عجایبات
چوقدر وبونك خلقنده ارباب معارفدن چوق کیمسه کلمشدر نظام اولیا ومیر خسرو کبی
اکره دهلیدن شرق وجنوبه سکسن میل یرده بربلدهٔ عظیمه ودار ملكدر طبقات
اکبریدن منقولدرکه سلفده اکره بیانه مضافاتندن ایدی سلطان اسکندر بونك
معمور اولمسنه سعی ایدوب صکره شیرخان وسلیمخان دخی بذل مقدور ایلدیلر تمام مرتبه
معمور ومعظم شهر اولدی جلال الدین اکبر زماننده عمارت ارم آسا وباغات روح افزاسی
کماله یروب رونق ورواجی بولدی زیرا آب جون بوشهرك میانندن بچوب ایکی طرفی عالی
قصرلر وسرایلر وباغچه لرکه هربری روضهٔ رضوان کبی دلکشا اولوب عرصهٔ فردوسه
دوندی وبوشهرك برحصاری واردرکه مثلی بنا اولنمش وکورلمش دکلدر اول عمارت رفیع منزلت
غایته ایرنجه دورت ییل بچوب مال قارون خرج اولنمشدر ایکی طرفی نهره اولاشوب
سنك تراشیده آهن بندلر وکنده لر ایله وصل وترکیب اولنوب یکپاره حجردن کسلمشه
دونمشدر بواستحکامله زینت ولطافتی برمرتبه درکه سیرنه قناعت کلمز بوشهرده دخی
نیچه ارباب معارف وفضلا کلمشدر جمله دن تاریخ اکبرنامه صاحبی ابو الفضل بن شیخ مبارك

وشیخ

وشیخ ابو الفیض که فیضیٔ هندی مخلصی ایله مشهوردر بی نقط تفسیری وموارد الکلمی
ودیوانی واردر ووحشی صاحب دیواندر لکنهوا اکره دن شرقه برشهر مختصردر لکنو دخی
دیرلر هواسی لطیف یردر خلقی اکثر کمانکر اولوب ایو یایلر یاپارلر حصار اکره دن شرق
وشماله برشهر عظیمدر هانسی حصار جوارنده برقلعه استواردر سلفده نامدار شهر ایدی
پروزه حصار قربنده بودخی بربلده در تیره مل دهلیدن غرب وشماله اوچ مرحله یرده
برشهردر بت پرستلرك بوکا عظیم اعتباری واردر قدس کبی وافر اوقاف تعیین اولنمشدر
کالپی اول حوالیده برسرکاردر یعنی حکومتدر شهری آب جون کنارنده اولوب اول محالك
نباتی مشهوردر بونلردن غیری دهلی اطرافنده شهرلردن چانه پر وجاجامو وسر مندل
وبالیر وکدارا وشقریز ویورب وچیلند هر وچزورلا وویزوال ونریات ومالنیر نام
شهرلر واردر ذکر ممالك وبلاد متفرقهٔ هند اقالیم هندك شمال طرفلرنده واپچیسنده
بعض ممالك وشهرلرکه برقسمنده دخولی معلوم اولمیه بوندن صکره بیان ایدرز ولایت رانا
صانکا بوملکت کجرات ودولت آباد ولاهور اراسنده اولان کافر ولایتیدر پادشاهنه
رانا صانکا دیرلر دارملکی چونپور نام شهردر چودپور واودیپور واوده دخی دیرلر اکره دن غربه
دوشر یقینده شهر مزبور برپابس طاغده اولوب قلعه سی واردر بوندن احمد آباد اون
مرحله در لورنسو کابنده بوشهر خیتور وملکت سانغا اسمیله مسطوردر دنتا پور برپابس
یرده صویی عمیق قیولردن چقار بربلده در یاغموری دخی نادر یغار سائر ولایت رانا صانکا
دخی بویله در چیتور اودیپوردن دورت مرحله یرده برشهر وناحیه در بوندن احمد آباده
اوچ کونده واریلور دانه پور دخی بو اولکه دندر سید پور پتن دن اون مرحله شرقنده
برشهردر کولی سید پوردن اون مرحله شمالده برشهردر تاکورچو تپوردن اون مرحله
شماله ولاهوردن دورت منزل غربه دوشر برشهردر خلقی ایو چوقه طوقورلر بونده اولان
سقرلاط سائر هند شهرلرنده اولاندن راجحدر جالور تاکوردن ایکی مرحله غرب
وجنوبده برشهردر سروهی چونپوردن اون مرحله جنوبده برشهردر ولایت قنوج
نونك فتحی وضمی ایله مخفف ومشدد تقویمده مسطور اولدوغی اوزره جهت شرقنده اقصای
هنددن برولایت وبلده در مصر هند اعتبار اولنور جوهر فروشلرك انده اوچیوز قدر
دکانی واردر التون معدنی چقار نهر کنك بونك شرقیسنده قرق فرسخ یردن آقار یوز قرق
درجه طول یکرمی سکز درجه عرضده یازیلوب بحردن بعید اکثر بلادی جبالده
وخلقی عموم اوزره عبدهٔ اصنامدر پادشاهنه نوده دیرلر سلطان محمودك غزاسی بوکا
منتهی اولمشدر هفت اقلیمده بو شهری کوچ اسمیله یازوب بنکاله دن شرق وشماله
واقع اولمشدر حد شمالیسی سرحد ختایه منتهی اولور دائما بوکا تجار واروب کلمه دیر
ورحدی دخی کون کات درکه سرحد ختایه اکا شام دیرلر سرحد ختادن کوچ ولایتنه دك
یکرمی مرحله در کوچ ولایتنك محصولی حریر وفلفل واسب درهندده بو ولایته تانکن

دیرلر و بو ولایتده بر غار واردر که آنی نام دنومنزلی دردی بو هندیلر آکا عظیم اعتقاد ایدرلر سنه ده
بر کون انده جمعیت وعید اولور اول کونده بولنان حیواناتك هر قسمندن قربانلر ایدرلر
وبهوکیان دخی کندی نفسلرینی فدا وقربان ایدرلر انلر بر جماعتدر که کندیلرینی آنی
یولنه فدا ایده‌ندر ایدوب بزی آنی طلب ایلدی دیرلر واول کوندن صکره سال آینده کیرو
اول کون قتل اولنجه نه استرسه اشلمك آکا مباح اولور زعم ایدوب زن ودختردن
هر کیمکله استرسه صحبت ایدر منع یوقدر ولایت تلنکانه دکن اولکه سنه ملا صق قرا
ونواحیء مشتمل بر معمور ولایتدر دیو هفت اقلیم صاحبی ذکر ایدر سلفده دائما رای هند
معتبرلرندن بری بو مملکتده فرمان فرما اوله کلمش ایدی دارملکی کلکنده در باغلری
چوق اسواق وعمارتی خوب ولطیف شهردر بهمنیلرك تختی ایدی سلطان محمود غالبا
قنوج غزاسنده فتح اتدیکی کالنجر قلعه سی که مهره دخی تسمیه اولنور بو اولکه دن اولمق
واردر بوکا کالنجر دخی دیرلر طاغده بر شهردر وولایتدر شیرشاه انده اولوردی اکره دن
شماله وشرقه اون بش مرحله یرده در جلال الدین اکبر آکا غزا ایدوب الدی وتخریب اتدی
وشیرشاه طوب اتارکن تلف اولوب جلال الدین صکره شهری کیرو معمور قلدی
روی تازا کره سمتنده طاغده بر شهردر بونه سلطان محمود قنوج غزاسنده اوزینه اوغرایوب
بکی اسلامه کلدی بو شهردر منج اول حوالی ده براحمه قلعه سیدر سلطان محمود فتح
اتمش ایدی مشهوره بر عظیم بتخانه‌یی مشتمل شهردر سلطان محمود الوب بتخانه‌یی تخریب
اتدی کوالیار ولایت نمداده بر قلعه در سلطان منزبورانی فتح اتمشدر لکنهوت بنکاله
سمتنده بر شهردر ولایت پوتوال پوتوهال دخی دیرلر جاکمنك اسم جنسی ککرانه دخی
مضاف اولور لاهوردن غرب وشماله هندوسند وکشمیر اراسنه دوشر اراسی التی یدی
مرحله بر ولایتدر حکامی مغول طائفه سندن ککران تسمیه اولنوردار ملکی فرحاله یوز
یکرمی ایکی درجه طول اتوز اوچ بوچق درجه عرضده بر شهردر فرحاله دخی دیرلر وبهت
صوینك غربیسنده واقع اولمشدر بوندن لاهوره یدی کونده وارلور رهتاس فرحاله دن
بر بوچق منزل جنوبه صوان صوینك کارنده بر شهر وحصاردر سوکره فرحاله دن
اوچ بوچق مرحله غرب وجنوبه بر شهردر نیلاب ایله فرحاله اراسنه دوشر واول پندی
فرحاله دن دورت مرحله غرب وجنوبه نهر وبهت غربنده بر شهردر نیلاب بوندن اوچ
مرحله شرقه دوشر دمتور فرحاله دن دورت مرحله شماله بر کوجك شهردر سکانی
اکثر ترکان اولوب طاغستان پرنجی وحنطه سی وعسلی چوق یردر نیلاب ایله
پکلی اراسنه دوشر پکلی فرحاله دن غرب وشماله یوز اون بچق درجه طول اوتوز دورت
بوچق درجه عرضده طاغده بر شهر مشهوردر دمتور ایله کشمیر اراسنه دوشر ایوریجی
وانازی اولور سکانی ترکلردر بو یرلرینه التون حلقه لر طاقرلر هزاره صوبی بونك قربندن
کچر ونهر سند شرقیسنده دردمتور بوندن بش مرحله شرقه دوشر هزاره بابا حسن

صوبی سند صوینه قارشدوغی یرك شمالنده پکلی دن دورت مرحله غرب وجنوبه
دوشر بر شهردر مارکلی هزاره دن ایکی مرحله شرقه سند صوینه نصف مرحله قریب
یرده بر شهردر نیلاب راول پندی دن اوچ مرحله غربه بر عظیم طاغ دبنده یوز اون درجه طول
اوتوز ایکی بوچق عرضده بر بلدهٔ متوسطه در نهر مهران دیدکلری سند صوبی بو طاغدن
چقار وجنوبه اقار بوندن لاهور وکابل وکشمیره اوچ مرحله مسافه در بونلردن ماعدا
هندك غرب وشمال طرفنده مولتان وقندهار وکابل واشناغر وخواست وتبت وکشمیر
ولایتلری هند وسند وکرمسان وخراسان اراسنده اولوب هند حدندن خارج اولمغله
بر فصلده انلر دخی بیان اولنا جقدر بوندن صکره هندك باقی اوصاف احوالنی ذکر ایده‌رز
احوال سلطنت وریاست سلفده ملوك هند دولتلرنده خلقی یدی مرتبه قلمشلر ایدی
فلاسفه اکنجیلر چوبانلر اهل حرف عسکر قضاة مدبر امور دولت وبونلرك قانونلری
مقدما یازلمش دکل ایدی صکره تدوین اتدیلر فلبوس ایدر هند ده اوچ بیوك
سلطنت واردر قامبایانار سینغا بنکالا لورنسو ایدر دنیاده موجود اولان دورت طائفه
هند ده جمع اولمشدر یهود ونصارا عبدهٔ اصنام ومحمدیلر سلفده بونلر از ایدی تجارت ایله
تردد ایدرلر اکثر بت پرستلری کندولره دوندوردیلر وبونلرك پادشاهی بیوك دولتدر
قامبایا ودکن ومولتان وقوسبتیر ودهلی یه حکم ایدر بنکاله پادشاهلری سلفده
حبشیلر ایدی مصرده چراکسه اولدوغی کبی بونلرك دخی خدامی جمله زیلع دن
کلوب کیدرلر حاکم اولور اهل اسلامدر بونك اولکه سنده ات نادر اولمغله تجارات
کثور منجه تجارت ایده مز وبونك احتشامی بر مرتبه درکه آوانیمی وسائر الاتی التون
کومش ومجوهر مرصع اولوب اتباعنك آغر وظیفه لری واردر یالکز امامنه اون ایکی
بیك غروش سالیانه ویرر وخدمتنده بیوك بکلر چوقدر انلره لاسقاری دیرلر تیپورا
پادشاهی بوکا خراج ویرر قاو رواوریقان وارا قان حاکملرینك بالیوسلری شهرنده
اوتورر وبو پادشاه موسیقی یه زیاده مائلدر مجلسنده قامبایانار سینغا وکندی سلطنتی
موسیقیلرینی استعمال ایدر بوندن غیری اکثر ملوك هند عسکره وظیفه ویرمزلر
سفر اولدقچه دعوت ایدرلر کندی نفقه لری ایله کلورلر کجرات پادشاهی بر توانکر
پادشاهدر اوتوز بیك قدر عسکره وفیللره مالکدر دریا طرفنده پورتقال ایله جنك
وجدال اوزره در لکن قره دن برجبوت طائفه سی هجوم ایدوب مضطر اولمغله اکثر
سواحلی پورتقال الدی وصلح اولدی وافر خدامی واسیرلری وار در سائر پادشاهلر
آیینی اوزره عسکرینك چوغی قول جنسی درودکن اولکه سی بر قاج قسم اولوب هر برینك
عظیم محتشم بکلری واردر وظیفه لری ولایتی محافظه وسنه ده بر دفعه دکن پادشاهنه
کلمکدر بیدر شهرنده بر سرایلری واردر اوغللری رهن شکلنده انده اوتورر بونلر پادشاه
حضورنه کلدکده اللرینی دیزینه قیوب باشن اکرلر رکوع ایدر کبی سلام ویوب

کیروچکیلورایکی دفعه بویله ایدر بو پادشاهك حکومتنده چوقلق مدخلی یوق جمله
بکلرالنده در لکن کیروانده‌ن خوف ایدرلر بونك قپوسی انلردن مکلف وذیشان اولوب
خدامی مجوهر ومرصع لباسلو کیرلر وکندی ولایتی عورتلرینك کوزللرینی انتخاب
ایدوب سراینه الور اول مملکتده تاتارکبی برقوم واردر اکاونه زاری دیرلر ولایتی غارت
ایدوب الدقلری غنایمك برحصه سنی پادشاهه ویررلر حبیب السیر ده بیجانکر
دار ملك دکن اولمق اوزره نقل اولنوب بونك سرایی یدی قات حصارك میانه سیدر
قصر سلطانی یمیننده قرق درك اوزرنده برعالی وواسع دیوانخانه بنا اولنمشدر اوتوز
ذراع طولی التی ذراع عرضنده ادم بوینجه برصفه واردرکه اوزرنده کاتب اوتورر دفترخانه در
وقرق ستون میاننده خواجهٔ سرای مسند حکومتده استقلال اوزره اوتورر اکاوهانك
دیرلر یساوللر عصا یله اوکنده دیزیلوب طوررلر حاجتی اولان برمحقر تحفه ایله کلوب
یوزی یره قور عرضحال ایدر اول دخی قانون عدل اوزره حکم ایدر ونافذ اولور وناهك دیواندن
قالقیجق برقاج چترملودن ایچری کیدر ایکی طرفده مدلمان دعا ایدرلر دیوانخانه دن
پادشاه اوکنه وارنجه یدی قپوجی اوتورر هر برنده بربلوك ملازم واردر حاجتلرین
عرض ایدرلر یدنجی قپودن تنها کیروب ملك ومال مهیاتنی پادشاهه عرض ایدر وفی الحال
چقار سرایك صول جانبی ضربخانه در انده اوچ نوع التون کسیلور بری مغشوش که
اکا درهه دیرلر برمثقاله قریب در بری لك نصفی در اکا پرتاب دیرلر و بری درهه نك عشریدر
اکا فنم دیرلر اکثر رایج اولان بودر و سدس فنمی پاك کمشدن ایدرلر واکا تار دیرلر بو دخی
رایج در وثلث تاری باقردن ایدرلر اکا چتل دیرلر جمله ممالکدن برزمان معین ده التون
قسمنی ضربخانه یه کتوررلر وعسکری هردورت آیده برضربخانه دن علوفه الور برکمسه نك
علوفه سی ولایتدن حواله اولنماز زمینده خزینه لر حفر اولنمشدر طلا ونقره ایله مالامالدر
وضربخانه برابرنده شحنه کاه واردرکه اون ایکی بیك عسس انده اولوب هرکون
انلرك وظیفه سی اون ایکی بیك فنم درکه خرابات محصولندن الورلر خرابات ضربخانه
اردنده بر محلدر کمال الدین عبدالرزاق مطلع السعدینده ایدر چون سکز یوز قرق سکز
محرمنده خاقان سعید طرفندن رسالتله بیجانکره واردق پادشاه چهل ستونده
عظمتله اوتوروب یمین ویسار ملبس ومجوهر کسوه لو عسکر طوررر آی در شاهواردن
قلاده بوینده زیتونی اطلس کیمش اوزون بویلی لاغراندام مطبوع صورت ایدی
صول طرفنده طوردق خوش وقتزکه بیوك پادشاه بزه ایلچی کوندردی دیدی برطبق
ایچی طولی نقره وطلا کتوردیلر اول زمان بو پادشاهك یدی یوز عورتی وار ایدی ایکی
عورت برخانه ده اولیوب اون یاشنده اوغلان حرمه کیرمزدی مملکتنده بردختر جمیله
خبری مسموع اولسه باباسی اناسی ایله کتوررلردی قزی سرایه الوب والدینی
وافر رعایتله کوندرردی سلاطین بیجانکر بیلده برکره پادشاهانه سور ترتیب ایدرلر

واکا مساوی دیرلر جمله تحت حکمنده اولان سردارلر وحاکملر کلوب بیك قدر مسلح
فیللری تختلر وصندوقه لر ایله آراسته ایدرلر بازیکران اوزرلرنده اوتوروب اون کون
متوالیا رجب آینك ایام بیضنده برواسع فضاده که غایت بدیع مقامدر قونارلر اول
فضاده چارطاقلر بغلنمشدر اوچر دوردر طبقه صور مجسم ایله مصور وحوش وطیور
ونباتات ایله مزین ومنقش در اوزرلرنده صاحب جمال جاریه لر اوتوروب قرق ستون
اوزره سرای نه طاق پادشاه ایچون بنا اولنمشدر اورته سی واسع میداندر انده مطربان
کلعذار ودختران خرشید رخسار رقص وتغنی ایدوب بازیکرلر انواع صنعتلر ولعبده
مهارتلر کوسترلر ومعلم فیللر سازنده ومطربانك اصولنی کوزدوب خرطومی ایله مناسب
حرکتلر ایدر وانواع شیوه لر کوسترر ومنیبار حاکمی دخی مستقل اولکه سنك پادشاهیدر
الی التنده بکلر واردر بونك حضورنده برشمعدان اوزرنده شچراغ کبی بریاقوت
احمر دائما طورر واطرافه ضیابخش اولور بونکله حکومت اربابنك عقلی بونك کبی شعله دار
کرك دیمکله تنبیه مراد ایدرلر سینغا ملکی دخی بیوك پادشاهدر وبت پرستلر اکا راخو
دیرلر الی التنده بنجه بیوك بکلر واردرکه سنوی یوز بیك ایکیوز بیك التون محصول الوب
بونك قپوسنده طوررلر بو پادشاه اولکه سنده اولان اکابرقزلرینك کوزلنی سرایه الوب
ولایت حکامندن شکایت اولنسه برمخصوص اوطه یه کتوروب کندی الیله دوکر بعده
برزربفت خلعت کیدررو بونك یاننده وافر برهمن عسکری واردر انلر بو قپوده معتبردر
ونایری دیرلر برجنس عسکری واردرکه اولا ماتراق اوینارلر اول بابده مهارتدن صکره
بونلرك یلنه بر قرمزی قنل قایج قوشادوب ضغرلری و برهمنلری رعایته وجنکده نفسی
فدا اتمکه پادشاه اوکنده نذر ویمین ایدوب بوزمره یه الحاق اولنورلر و بونلرك عورتلری
کندیلر ایله براهمه اراسنده مشترکدر اولادی بونلردن وارث اولماز اولادعامه در انجق
اناری معلوم اولوب پادشاه بونلره نصف غروش مشاهره ویرر بوطائفه میدان جنکنده
وقایج اوینده ماهرلر در قرق بیك قدر اولورلر وعورتلردن اوتوری بربرلرینی میدانه اوقیوب
دوکشورلر بو پادشاه تجاردن آغرکمرك الوب بکلری ادنی جرمله اولدوررومالرینی الور
ومالی چوقالسه کرفت ایدر ومغول پادشاهی هندده بیوك سلطنتدر انده اولان
سائر مجدی پادشاهلر اکا اطاعت ایدرلر دکن وقامبایا وماردووسانغا پادشاهلری سلفده
بونك طرفندن نصب اولنوردی اکثر یشل باش تاتارلر یعنی اوزبك وصوفیلر یعنی
قزلباش ایله جنك ایدر وافرانلر وفیللر وهجنلر بسلر چوق عسکره وخزینه یه مالکدر
کاهی بنکاله وبدخشان ملوکی ایله دخی دوکشور بونك علمی یشل زمین اوزره بیاض
خطلر در عسکری فارسی سوبار وجنکجی اولوب انواع سلاح قوللنترلر وبونلر اوغانیان در
هرطائفه دن جمع اولمشلر درطوب وتفنك استعمال ایدرلر لورنسه کندی زماننده
بونلرك اول مرتبه استقلالی یوقدی دیمشدر لکن بوعصرلرده سائر ملوك اطرافه تغلب

ایدوب اولکه لرینی هندك طقوزنجی قسمنه ضم ایلدی بنکاله ومنیبار ودکن وکجرات وکشمیر
و برهان پراولکه لرینی کندویه تابع قلدی انجق چین حدودنده بعض ممالك کفار هند
وسواحلده پورتقال اطاعت اوزره دکللر درکیرو لورنسو ایدر سیام پادشاهی سائر هند
ملوکنك مالداری درقره ده اوچ بیك فیل ودریاده کندی دللرنجه پرآی دیمکله معروف
وافر دونتما کمیلری وار در روم قدرغه لرینه بکزر مزبور پادشاه پورتقال قرالی ایله صلح
اوزره اولوب هر سنه هدیه لشرلر محمدیلر مالاقایی المازدن اول بونك حکمنده ایدی
صکره انلرا الندن دخی پورتقال الوب بونکله بارشدی احوال ملوك ذکر اولنان اولکه لرده
اسلامدن اول یکن ملوك وحکامك احوالی مطلقا معلوم اولمیوب انجق اول طرفه
سفر ایدن اسکندر یونانی عصرنده رای هند یازیلوب انك دخی احوالی تحقیق اولنمامشدر
پلنیوس ایدر هندیلر قوم قدیم اولوب بر تاریخده کندی اولکه لرندن چقمدیلر دیرلرکه
پادشاهلرینك اولی لیبر بابادر صکره فرس قومی مستولی اولوب هند ارماغی
ایله غانج اورتاسنده اولان ممالکی الدیلر فرسدن صکره اسکندر هند پادشاهی پوری
بوزدی وغانقاریده قومنك پادشاهنه تعرض اتمدی صکره هر مملکته بر پادشاه
اولوب نیجه زمان سوردیلر لیبردن اسکندره کلنجه یوزاللی اوچ پادشاه وایکی بیك دورتیوز
اوج سنه یچوب استرا بو قولنجه هرکولس واسکندر ومزبور لیبردن غیری هندیلره
کیمسه غالب اولمدی سیروس وسمیرامیس کرچه بونلرله جنك ایلدی لکن ظفر بولمدیلر
مسعودی مروج الذهبده اول ملوك هند البهر اکبردر دیو یازار که مزبور لیبردر صکره
تاهود وداماان وفور کدا اسکندر ایله محاربه ایلدی ودابشلیم که کتاب کلیله ودمنه
واضعیدر وکورش نام پادشاهلری ذکر ایدر لکن علی سبیل التحقیق دکلدر وبعض
تواریخده حجاج فارس مملکتنده ایکن طقسان دورت سنه سنده محمد بن قاسم ثقفی یی
سردار ایدوب هنده کوندردیکی و بعض بلادی فتح وغارت اتدیکی مسطور در فتح
اسلامیدن صکره بعض ملوك اسلامیه کتب تواریخده ذکر اولنوب اکثر حکامی سائر
عبده اصنام ملوکی یازلمامغله انلردن دم اورمغه مجال یوقدر پس هنده ملوك اسلامیه دن
اول غزا ایدن ناصرالدین سبکتکین اولوب صکره اوغلی سلطان محمود غزنوی اوج
یوزطقسان ایکی تاریخ هجری ده هنده یورویوب نیجه فتوحات اتدی وسکز دفعه لشکر
چکوب هند داخلنه کیردی قنوج وسومناتی الدی صکره اولادندن سلطان
مسعود واوغلی سلطان ابراهیم واوغلی بهرامشاه سفرلر ایدوب طرفلرندن هندك قسم
شمالیسنه نواب نصب ایدرلردی صکره بونك اوغلی خسروشاه سکز سنه لاهورده
مستقل سلطنت سوردی بشیوز اللی بشده وفات اتدکدن صکره اوغلی خسرو
ملکشاه یرینه کچوب عیش وعشرته مایل اولمغله غزنه یه مستولی اولان غوریلردن
شهاب الدین محمد یورییوب هندی مزبورلرالندن الدی بشیوز تمش طقوزده غزنویلر

منقرض

منقرض اولوب هند تصرفی غوریاره دکدی مزبور شهاب الدینه هندده نیجه فتوحات
میسر اولوب بشیوز طقسان حدودنده کندی خواص خدامندن قطب الدین ایبك
نام غلامی لاهورده والی نصب ایلیوب کندی غزنه یه کتدی التیوز یدیده قطب انتقال
ایدنجه هندده مستقل حکومت سوروب نیجه غزالر ایلدی کندودن صکره آرام
شاه نام کوچك اوغلی حکومتدن عاجز اولمغله دولت ایلتمشیه ظهور ایلدی اعیان
دولت قطب امراسندن ایلتمش لقبی ایله ملقب شمس الدین محمدی والی قلدیلر
یکرمی التی سنه دهلی ده سلطنت سوروب نیجه غزالر ایلدی التیوز اوتوز اوچده
دنیادن کیدوب اوغلی فیروزشاه یرینه کچدی لهوولعبه مشغول اولمغله امرا بونك
همشیره سی سلطان رضیه یی تخته کچوردیلر مردانه لباسله اوتوروب حکومت اتدی
صکره امرا ایلتمش اوغلی بهرامشاهی اجلاس اتدیلر ایکی ییل سوروب قتل اولندی
بعده فیروزشاه اوغلی مسعودی تخته کچوردیلر مسالك عدله سلوك اتدی ودورت سنه
سلطنتدن صکره خلع اولنوب شمس الدین اوغلی ناصرالدین محمود یرینه کچدی
عادل عاقل پادشاه طبقات ناصری انك نامنه تألیف اولنوب یکرمی سنه یه قریب
دهلی ده سلطنت سوردی صکره ایلتمشیه فرعی اولان دولت اولوغ خان ظهور ایلدی قچان که
ناصرالدین دهلی ده تمکن اتدی بنده ودامادی اولان غیاث الدین بلبانی وزیر ایدوب
الوغ خان لقبی ایله ملقب قلدی وامور سلطنتی اکا صمرلیوب کندی سنه ده ایکی
مصحف یازار وکندی قوتنه صرف ایدردی التیوز اللی حدنده انتقال ایدوب وارث
سلطنت قالمدی الوغ خان مستقل پادشاه اولدی عاقل وعادل ایدی بیوك اوغلی
سلطان محمد قاآن ولی عهدی اولوب ملتانی ضبط ایلدی دیکر اوغلی ناصرالدین
بقراخانی لکنهوت والیسی قلدی مغل امراسندن ایتمور عظیم لشکر ایله محمد قاآن
اوزرینه کلوب لاهور ایله دیبال پاراسنده بوزدی محمد جنکده شهید اولمغله باباسی
غمدن مریض اولوب یکرمی سال حکومتدن صکره وفات اتدی بقراخان اوغلی
معزالدین کیقباد جدی یرینه کچوب عیش وعشرته مشغول اولدی باباسی ایشیدوب
لکهنوتدن قالقدی آب سرو کارنده ملاقات اتدی که قران السعدین نام کتاب منظومی
میرخسرو دهلوی آستانه ده یازلمشدر بعده اکا وافر نصح وپند اتدی لکن سودمند اولمیوب
کثرت شرب لقوه وفالجه مؤدی اولدی امرا اوغلی شمس الدین صبی ایکن یرینه
کچوردیلر اوچ ییل باباسی وایکی آی کندی حکومت اتدکدن صکره ملك فیروز خلجی
یدنده مقتول اولوب دولت خلجیه ظهور اتدی بعض امرا شمس الدین حالنی کوروب
نواب اطرافدن جلال الدین فیروز خلجی ایله خبرلشوب دعوت اتدیلر التیوز سکسن
طقوز سنه سنده امراء خلج ایله کلوب مملکتی ضبط اتدی ودهلی نوی یاپدی یدی
ییل سلطنت سوروب عظیم قحطلر اتدی صکره برادرزاده سی ودامادی علاء الدین

اکره والیسی ایدی کندو یه عصیان ایدوب فیروز دفعنه کندی التیوز طقسان یشنده نهرکنك کنارینه واروب علاءالدین استعفا اتدی کورشدیلر اول اثناده اجلاف سامانه‌دن محمود سالم جلال الدین فیروزی قتل ایلدی علاءالدین یرینه کچوب دهلی یه واردی فیروز اوغلی ابراهیم کوچك ایدی کوزینه میل چکوب یکرمی سنه سلطنت سوردی عظیم غزالر ایدوب چوق مملکت الدی نائب مملکتی کافورهزاردیناری یه اموری تسلیم ایدوب اوغلی حضرخانی ولی عهدی قلدی ویدییوز یکرمی بشده وفات اتدی حضرخان معزول ومحبوس بولنمغله دیکر اوغلی شهاب الدین یرینه کچدی هنوز طفل ایدی اتباعی حضر کوزینه میل چکدیلر میرخسرو بونك حقنده بر کتاب دیمشدر ایکی آیدن صکره برادری قطب الدین مبارکشاه تخته چقرلدی دورت ییل دورت آی پادشاه اولوب زن لباسن کیرو امرایی استهزا ایدردی خواص غلمانندن خسروخانی التفاتله والی قلمش ایدی استقلال بولوب هوادارلرینه قطبی قتل اتدردی خسرو یرینه کچوب سلطان ناصرالدین ایله ملقب اولدی علاءالدین اوغلی فرید خان ومنکوخانی بو اولدردی امرادن غازی ملك انتقام ایچون دهلی یه واروب بوزدی خسروی کرفتار ایدوب پاره پاره قلدی دولت خلجیه بونده آخر اولوب دولت تغلقشاه ظهور اتدی بوتغلقشاه مزبور ملك غازی مبارکشاه در ترکلر آکا قتلقشاه دیرلردی کثرت استعمال ایله تغلق اولدی یدییوز یکرمیده چون خسروی برطرف ایدوب علاءالدین اولادندن کیمسه قالمدی دهلی ده جلوس اتدی عاقل وعادل پادشاه اولدی لکنهوته غزا ایدوب بنکاله حاکمی منقاد قلدی اوغلی غیاث الدین محمدی ولی عهد ایدوب تغلق آباد قربنده برقصر بنا اتمشدی ضیافته ایکن دیواری یقلوب التنده قالدی دورت ییل حکومتدن صکره اوغلی یکوب سلطان محمد تغلق شاه ایله ملقب اولدی اوضاع عجیبه واحوال غریبه‌سی وافراط سخاسی خلقی تنفیر وتعجیز ایدوب یکرمی یدی ییل حکومتدن صکره یدییوز اللی ایکیده وفات اتدی پدرینك قرنداشی اوغلی فیروزشاه بونك وصیتی ایله یرینه کچوب فیروزآبادی بنا اتدی ونیجه نهرلر قازدروب شهرلر تجدید وتعمیر اتدکدن صکره یدییوز سکسن یدی ده پیر اولوب اوغلی محمد خانی وکیل مطلق قلدی اوتوز سکز ییل سلطنت ایدوب وفات اتدی کثیرالآثار سلاطین کباردن معدوددر اوغلی محمد خان مفسدلر اغواسیله پدرینه قرشوقیوب فرار اتمشدی یرینه غیاث الدین تغلق شاه بن فتح خان بن فیروزشاه جلوس ایدوب عیشه مستغرق اولدی برادری ظفرخان اوغلی ابوبکر خروج ایدوب امرا آکا تابع اولدیلر غیاث قتل اولنوب مدتی اللی اوچ کون اولدی سلطان ابوبکر یرینه کچدی عمی سلطان محمد بن فیروز نکرکوتدن عسکر ایله دهلی یه کلوب بوزلدی کیرو عسکر جمع ایدوب تکرار بوزلمش ایکن بعض امرانی مخفی طلب اتدیلر ابوبکر برچوق ییل حکومتدن صکره فرار ایدب یدییوز طقسان

ایکینه

ایکینه محمدشاه دهلی ده جلوس اتدی ابوبکری حبسه قویوب انده وفات اتدی التی بچوق ییل سلطنت سوروب محمدشاه دخی وفات اتدی امرا اوغلی علاءالدین اسکندرشاهی یرینه کچوروب برآیدن صکره اول دخی مرحوم اولوب محمدشاهك کوچك اوغلی محمودشاهی پادشاه اتدیلر امرانك هربرینی برر تازه القابله ملقب قلدی خواجه جهان ملك الشرق لقبی ایله ملقب اولوب قنوجدن بهار ولایتنه وارنجه آکا ویرلدی جونبوری دار ملك ایدوب ولایتی قبضهٔ تصرفنه الدی انك سلسله‌سندن برقاچ نفر سلطنت سوردیلر کندودن صکره مقرب خان ولی عهدی اولدی امرا هر ولایتده استقلال اوزره اولوب اوچ سنه مرور اتدکده تیمور ظهور ایلدی فیروزآباده کلدی سلطان محمود منهزم بجراته فرار ایدوب ایکی آی دهلی خراب قالدی تیمور حضرخانی ملتانه نصب ایلمشدی سلطان محمود قنوجه کیدوب سکز یوز دورتده انده وفات اتدی مدتی یکرمی سنه اولدی وبو سلسله انده منقرض اولوب دولت حضرخانیه ظهور ایلدی ملتانده حضرخان خطبه وسکه‌یی تیمور واوغلی شاهرخ نامنه ایدوب یدی ییل والی اولدی سکز یوز یکرمی دورتده انتقال ایلدی صکره اوغلی سلطان مبارکشاه یرینه کچدی زماننده امرا وملوك حرکته کلوب چوق جنکلر اولدی وزیری کمال الدین غدریله آب جون کنارنده بنا اتدیکی شهرده سکز یوز اوتوز یدی ده مقتول اولدی اون اوچ ییل سلطنت سوردی اوغلی سلطان محمد یرینه کچوب زماننده ملوك اطراف اطاعتدن قالوب استقلال علمن قالدردیلر امراسندن ملك بهلوله لاهور ودیبالپوری حکومتنی ویرمشیدی ایکی ییل سلطنتدن صکره سکز یوز قرق یدی ده وفات ایدوب اوغلی علاءالدین یرینه کچوب عشرته مشغول اولدی یدی ییل سلطنت سوروب وفات اتدی ملك بهلول یرینه پادشاه اولوب عدل مسلکنه سلوك اتدی شرق ملوکندن محمودشاه ومحمدشاه وسلطان حسین ایله جنکلر ایدوب غالب کلدی اوتوز سکز ییل سلطنت سوروب سکز یوز طقسان دورتده وفات اتدی اوغلی نظام خان یرینه کچوب دهلی ده جلوس ایلدی سلطان اسکندر لقبی ایله ملقب اولدی لکنهوت پادشاهی سلطان حسین بنکاله پادشاهی علاءالدین ایله دوکشوب غالب کلدی یکرمی سکز ییل پادشاه اولوب طقوز یوز یکرمی دورتده وفات اتدی بیوك اوغلی سلطان ابراهیم یرینه کچوب برادری جلال خانه جونپور حکومتنی ویردی عصیان اتمکله یانندن اولان بش برادرینی حبسه قودی جلال خان اوتوز بیك سوار ایله اکره یه کلوب کرفتاری ومقتول اولدی یدی سنه سلطنت سوردکدن صکره امراسندن اعراض ایدوب لاهور حاکمی دولت خان کابله واروب تیمور احفادندن بابر میرزایی هنده تحریك اتدی یولده کندی وفات ایدوب بابر پادشاهی پانی پت حوالیسنده سلطان ابراهیم ایله دوکشوب بوزدی امرادن برجمع ایله سلطان ابراهیم دوشوب اوغانیان طبقه‌سی انده تمام اولدی دولت تیمور ظهور

ایلدی ظهیر الدین محمد بابر بن میرزا عمر شیخ ماوراء نهرده اوزبك دولتی غلبه ایدوب مزبور
کابله کلمش قندهاری المش ایدی طقوز یوز اوتوزده هنده ظفر بولوب نیجه خزاین ودفاین
الدی اوغلی محمد همایون میرزایی اکرمیه والی قلدی مزبور اناسانکا ایله دوکشوب غالب
کلدی مردانه لك ایله مشهور اولوب طقوز یوز اوتوزیدی ده بابر میرزا وفات اتدکده یرینه
کچوب پادشاه اولدی خیر الملوك تاریخ جلوسیدر و برادرلری میرزا کامران ومیرزا عسکری
ومیرزا هندال بر ر مملکته والی اولدیلر کجرات پادشاهی بهادر مخالفت کوستر مکله اوزرینه
واروب بوزدی مملکتی امرایه توزیع اتدی وبنکاله ملکی شیرخان اظهار عصیان اتمکله
طقوز یوز قرق یدی سنه سنده اوزرینه واروب منهزم رجوع اتدی قندهاردن هراته واروب
شاه طهماسب ایله ملاقات اتدی شاه لوازم تعظیمی یرینه کتوروب عسکرله امداد اتدی
قندهاری کوندردی مزبور دار ملکی متغلبه الندن الوب شیرخان ایله مصالحه ایلدی
وبرادرلرینی دفع ایدوب طقوز یوز التمش ایکی ده وفات ایدنجه سوردی اهل معرفت
عالم پادشاه ایدی بیوك اوغلی جلال الدین اکبر محمد یرینه کچوب شیرخان اولادنی قهر ایلدی
وکجراته مستولی اولدی کشمیری الوب بیك اون ایکی ده وفات ایدنجه سوردی اوغلی
سلطان سلیم جلوس ایدوب یکرمی ییل پادشاه اولدی آصف خان نام بر عاقل وزیری
وار ایدی بیك اوتوز ایکیده سلیم شاه وفات ایدوب اوغلی خرم شاه یرینه کچدی شاه
جهان ایله ملقب اولوب عاقل وعادل قویدی اکثر ممالك هندی واوزبکی تسخیر ایلدی
حالا اقلیم هندده فرمان فرمادر دولت شیرخانیه بوشیرخان که نامی فرید در سور
طائفه سندن اولوب جدی ابراهیم هنده کلوب امرا خدمتنده اولدی باباسی حسن دخی
جونبور اقطاعنی طوتاردی اون ایکی اوغلی ایچلرنده فرید پدرینه انجنوب جونبورده
عربیت وتواریخ کوروب دولت خان یانینه واردی باباسی اولدکده اقطاعنی الوب بهادر خان
یانینه واردی که سلفده سلطان محمد ایله ملقب دربر کون شکارده بونك اوکنه بر ارسلان
کلوب فرید قلیج ایله ارسلانی هلاك اتدی وشیر لقبی ایله ملقب اولدی صکره سلطان محمد
الندن اعراض ایدوب بعض اقطاعنی برادرلرینه ویردی اولدخی بابر امراسندن سلطان
جنیده واروب مغل عسکری ایله محمد خان اوزرینه کلدی مزبور دخی رهناس طاغلرینه
کیروب شیر بونك مملکتنی ضبط ایلدی وبر قاچ ایام بابر قپوسنه واروب امتزاج ایده میوب
کیرو سلطان محمد خدمتنه کلوب اوغلی جلال خانه اتالق اولدی اول اثناده محمد وفات
ایدوب جلال یرینه کچدی شیر بونك والده سنی الوب استقلال اوزره حاکم اولدی بنکاله
پادشاهی ابراهیم خان اوزرینه کلمشیدی شیر غالب اولوب فیللرینی وطوپلرینی الوب بنکاله یه
مستولی اولدی وچوق قلعه لر فتح اتدی بالاخره کالنجر قلعه سنی محاصره اوزره ایکن
باروت طوتشوب قلعه فتحی ایله موتی برکونده واقع اولدی اون بش ییل امارت وبش
ییل سلطنت سوردی طقوز یوز اللی بشده امرا جلال خانی پادشاه اتدیلر واسلام شاه

لقبی

لقبی ایله ملقب قلدیلر صکره سلیم خان دیمکله مشهور اولدی طقوز ییل سلطنت
سوروب وفات اتدکده اوغلی فیروز خان یرینه کچدی صبی اولمغله شیرخانك برادری نظام
خان اوغلی مبارز خان اوچنجی کونی فیروزی قتل ایدوب سریر ایالته متمکن اولدی سلطان
محمد عادل دیمکله ملقب قلدیلر اوچ سنه سوروب ارباب خلاف ایله جنك وجدال
ایدرك بالاخره نواحی جنارده بهادرخان دفعنه واروب مقتول اولدی وبو سلسله بونده
نهایت بولدی سلاطین کجرات چون فیروز شاهدن صکره امراء اطراف استقلال
همتنه سالك اولدیلر کجراتده مظفر شاه والی ایدی یدی یوز التمش اوچده مستقل
ضبط ایلدی صکره اوغلی محمد شاه یرینه کچوب بر روایتده بونك اوغلی سلطان احمد پادشاه
اولدی وسکز یوز اون اوچده احمد آبادی بنا اتدی وفاتندن صکره اوغلی سلطان محمود
یرینه کچدی بودخی انتقال ایدوب اوغلی مظفر بعده بونك اوغلی اسکندر پادشاه اولدیلر
یدی آیدن صکره وزیری خروج ایدوب اولدردی اوغلی محمود شاه یرینه کچوب صغیر اولمغله
عماد الملك امور کوردی امرا دهلی حاکمی ابراهیم خان وزیری بهادر خانی دعوت اتدیلر
کلوب محمود شاهی اولدوروب پادشاه اولدی پورتقال بوکا مدارا ایدردی بالاخره کوه
قپودانی حیله ایله بهادری قتل ایلدی صکره اوغلی شاه لطیف پادشاه اولمشیدی
وزیری دریا خان سلطان محمودی حبسدن چقاروب بیعت اتدی طقوز یوز التمش برده
مقتول اولنجه سوروب بعده اهل بیتندن احمد شاه یرینه کچدی لکن چوق کچمیوب
وفات اتدی بوندن صکره جنابی شیرخانی مزبور سلطان محمود اولادندن اولمق اوزره یازار
لکن صحیح سابقا ذکر اولنان درملوك دکن وکلبرجه سلاطین دهلی دن دکن مملکتنه
مستولی اولان حسن کاکور درکه سلطان علاء الدین خلجی ایله ملقب ایدی دولت آباد
دیمکله معروف اولان دیو کیری مضافاتی ایله سلطان محمد متعلقاتندن مزبور حسن
دورت یوز قرق سکزده الوب مستقل پادشاه اولدی سلسله سی کلبرکه ویدر واحمد
نکر شهرلرنده اوتوروب سلطنت سوردیلر مزبور حسن نسبی بهمن بن اسفندیاره چقمغله
بوناره سلاطین بهمنیه دخی دیرلر یکرمی بر ییل حکومتدن صکره انتقال ایدوب اوغلی
سلطان محمد یرینه کچوب اون سکز ییل پادشاه اولدی وفات ایدوب اوغلی مجاهد شاهه
بیعت اتدیلر بر ییلدن صکره عمیسی اوغلی داود خان بونی قتل ایدوب یرینه کچدی بر آیدن
صکره امرا ایدنله مقتول اولوب سلطنت محمود بن حسن شاهه دکدی اون طقوز ییل
سوروب اوغلی سلطان غیاث الدین بونك وفاتندن صکره پادشاه اولدی یدی یوز
طقسانده بر غلامی غدری ایله کوزینه میل چکلوب سلطان شمس الدین یرینه کچدی برادرلری
فیروز خان واحمد خان بونك اوزرینه کلوب بوزدیلر فیروز خان تخته کچوب شمس الدینی اله
کتوردی وقتل اتدی مدتی اللی یدی کون اولدی فیروز شاه عاقل وعادل قیوب
بیجانکری الدی یکرمی بش ییل حکومتدن صکره وفات ایدوب اوغلی حسین کوچك

اولمغله خانلر خانی احمد خان یرینه کچدی کهرك حاکمی سلطان هوشنکی بوزوب اون ایکی
سال سلطنتدن صکره وفات اتدی بیوك اوغلی سلطان علاء الدین احمد شاه یرینه
کچوب عدل وداد مسلکنه سالك اولدی برهانپور حاکمی نصیرخان دکنه عسکر چکمشیدی
بوزدی وعصرنده بعض مظالم واقع اولوب بر قاچ بیك ادم قتل اولندی دورت ییله قریب
پادشاه اولوب سکز یوز التمش ایکی ده وفات اتدکده یرینه اوغلی همایون پادشاه کچدی
اوچ ییل حکومتدن صکره اول دخی دنیادن کیدیجك سکز یاشنده نظام شاه نام
بر اوغلنی پادشاه اتدیلر اودیسه کفاری فرصت بولوب یورودیلر اهل دکن دفع ایدوب
چون سلطان محمود خلجی بو طفلك سلطنتندن آگاه اولدی عسکر ایله دکنه کلوب
دوکشدکده غالب کلدی سکز یوز التمش یدی ده نظام وفات ایدوب برادری محمد شاه
یرینه کچدی وسلطان احمد شکری دیمکله ملقب اولدی وزارتی محمود کیلانی یه ویروب
وزیر مزبور خواجهٔ جهان دیمکله اشتهار بولدی کیدرك محسود مقربان اولوب اودیسه
حاکمنه مزبور طرفندن مکتوب دوزمکله متهم قلوب اول پیر عاقل وفاضلی قتل اتدردیلر
بعده هر یری رایت خلافی قالدرب اوچ آیدن صکره سلطان محمد وفات اتدی مدتی
اون طقوز ییل اولوب اوغلی سلطان محمود یرینه کچدی عیش ونوشه دوشوب امراهی
قطرده استقلال دعواسنده اولدیلر ودکن مملکتنی ارالرنده قسمت اتدیلر اوتوز یدی
سلطنت سلطان محمود نامنه ایدی طقوز یوز یکرمی دورتده وفات اتدی عصرنده اسمعیل
عادل خان وقطب الملك وعماد الملك بن عماد الدین که دریا خاندرو ملك احمد نظام الملك
ممالکه مستولی اولمشلر ایدی بوندن صکره دولت بهمنیه انقراضه یوز طوتوب دکن
ملکی آخره نقل ایلدی بر قاچ نفر دخی اسم سلطنت ایله موسوم اولمق مراد اتدیلر لکن
میسر اولمدی دولت نظامیه ذکر اولنان متغلبه دن ملك احمد نظام الملك دولت آباد
وغیری ده اون ایکی ییل بر روایته اون طقوز ییل مستقل پادشاه اولوب وفات اتدکدن
صکره اوغلی نظام الملك برهان شاه یدی یاشنده یرینه کچدی عزیز الملك نام کمسنه امورنه
مستولی اولوب امور جمهوری قبضهٔ تصرفنه الدی امرا عماد الملکی اوزرینه تحریك اتدیلر
عماد بوزلدی صکره عزیز کوزینه میل چکدیلر صکره شاه طاهر وزیر اولوب برهانی
امامیه مذهبنه دوندردی آخر برهانپور قربنده کجرات پادشاهی بهادر ایله ملاقی اولدی
نظام بوزولوب مریض اولدی اللی بش ییل سلطنتدن صکره وفات ایدیجك ایکی
اوغلی عبد القادر ومیران شاه حسین بری برینه کیروب خلق ایکی فرقه اولدی بالاخره
شاه حسین غالب کلوب دکن سلطنتی انده قرار اتدی اون ایکی ییل سوروب افراط
شربدن علیل اولوب وفات اتدی اوغلی مرتضی نظام شاه یرینه کچوب یدی سنه والده سی
همایون شاه اموری کوردی وملوك اطراف ایله نیجه جنکلر ایلدی آخر مرتضی بونی حبس
ایلیوب خواجه میرکی جنکیزخان ایله ملقب قلدی وامور ی آکا تفویض ایلدی جنکیز

آکا چوق خدمتلر ایدوب دولتی منتظم قلدی مرتضی نظام یکرمی دورت ییل سوروب
طقوز یوز طقسان التی ده اوغلی شاه حسین تغلبا یرینه کچوب پدرینی قتل اتدی باباسنك
وزیری میرزا خان بو کا بیعت کوستروب قلعه یه کیردی وشاه حسینی حبس ایلدی
وعمی زاده سی اسمعیل بن برهانی پاشاه اتمك استدی اهل دکن غلو ایدوب قلعه یی
قوشاتدیلر میرزا خان شاه حسینك باشنی کسوب قلعه دن اشاغی اتدی دکنیلر حصاری
آتشه اوروب ایچنده اولان مفسدلری قتل عام ایلدیلر شاه حسینك حکومتی اون سکز
آی اولدی بو فتنه ده فضلادن چوق کیمسه دوشدی سلطنت اسمعیل شاه قرار ایدوب
بر بچوق ییل پادشاه اولدی وبو وقعه طقوز یوز طقسان طقوزده ظهور اتدی ملوك
تلنکانه ودولت قطبیه سلاطین بهمنیه پریشانلغنده سلطان علی قطب الملك بو مملکتی
ضبط ایدوب پادشاه اولمشیدی بدخوی اولمغله برهمدانی یدنده مقتول اولدی بیوك
اوغلی جمشید یرینه کچوب کوچك برادری قطب الملك ابراهیم فرار اتدی یدی سنه جمشید
حکومت سوردکدن صکره برادری ابراهیم پادشاه اولدی واوتوز دورت ییل سوروب
عجم شاهلری ایله هم مشرب اولدی طقوز یوز التمش طقوزده وفات ایدوب اوغلی محمد قلی قطب
شاه یرینه کچدی ملوك خلج وراوده بونلر غوریلر فروعندندر اخلاج غوردن بر فوج سلطان
شهاب الدین ایله سابقا هنده کلمش ایدیلر ایچلرنده محمد بختیار غایت قوی هیکل وزورمند
اولوب هندیلر جنکنده غالب کلدی فیللری بوزوب اوده ولنکوتی یه مستولی اولدی خطبه
وسکه یی کندی نامنه ایلدی صکره تبته واروب بوزلدی التیوز ایکی سنه سنده وفات
ایدوب اتباعندن محمد شیران یرینه کچدی هندیلر جنکنده اول دخی دوشوب سلطان
قطب الدین فرمانیله علاء الدین مهران نصب اولندی احمق وسفاك اولمغله قتل اولنوب
حسام الدین عوض یرینه کچدی التیوز یکرمی دورتده ملك ناصر الدین محمود جنکنده
اول دخی قتل اولنوب دولتلری آخر اولدی تواریخ اسلامیه ده ذکر اولنان ملوك هند
احوالی اجمال اوزره بو مرتبه در احوال دیانت هندده جمله ملل وادیان اصحابی وار در یهود
ونصاری ومجوس ومسلم وعبدهٔ اصنام وعبدهٔ کواکب وعبدهٔ نباتات وحیوانات
وعبدهٔ عناصر وعبدهٔ افلاك طقسان قدر اصناف کثیره عد اولنور ومذاهب باطله
اربابی قرق سکزه چقار غرب وشمال سکاننك اکثری مسلم جنوب جوخی تناسخی در
بعضلر مسواکسز وغسلسز طعام یمزلر لکن جنابتدن غسل اتمزلر مشرق وجنوب
طرفنك سکانی اکثر عبدهٔ اصنام وبراهمه درو ارلرنده اختلاف چوقدر محمد یوسف هروی که
هندی کزوب کوردوکی امور غریبه یی یازمشدر ایدر که چون کالبی حدودنه ایرشدم
بر جماعت کوردم که باشلری آچق ساچلری طاغنق هم جادهٔ اسلامه کیدرلر که صنمه
عبادت ایدرلر زناریله تسبیح الله بری برلرینه انجنسه لرلرینی آتشه یقارلر و بابالرین اوغوللری
اولدورلر مسلم ونصاری ویهوددن غیری هندیلر قتنده زنا مباح در بر عورتك متعددداری

اولور عبدۀ اصنامك امور دينيه سى جمله براهمه النده در بونلر حضرت ابراهيم عليه السلام
اولادينه منسوب بيلنورلر نيچه فرق ومذاهب اصحابى اولمغله اهل نجوم بونلرى قمره منسوب
طوترلر بونلرك اختلافى حكمانك امور طبيعيه ده اختلافندن زياده در بعضلرى كيجه
اوكوزه وفيله عبادت ايدر كيمى شمس پرست وستاره پرستدر فرس قديم كبى جمله اشيا
شمسدن صادر اولدى ديرلر وكيمى قدماى يونان كبى عناصره وكنديلرك چكمش دلاورلرينه
طيارلر بحرات سمتنده اولان مشركلرك اشبهى فيثاغورس رأينه تابع اولوب مانويلر
قاعده سنه رعايت ايدر وبونلره بانيسارى ديرلر قتل انلر قتنده جرم عظيمدر قارنجه دخى
اولورسه بونلر انواع طيب ايله بخورلنوب برعورت الورلر ورباى مباح كوررلر اكثرى
صايمدر كيجه برپاره شكر يوب سودا يچرلر وقارنجه يى شكر شربتى ايله بسلرلر كندودن
صكره مالللرينى صويه احتياج يرينه وصيت ايدرلر وآبدوتى ديرلر برطائفه واردر برمدت
هر نسنه دن پرهيز ايدرلر صكره جمله فسق فجورى اشلرلر كيمى خالقى اثبات ورسلى نفى
ايدر وكيمى فرقه فرقه معبودلره طيار وكيمى نفسنه تعب ويرميوب جمله سنى سلب وانكار
ايدر عبادت قيدنده اولماز يغوكفارى نصارى كبى برنكرى يه طپوب اوچ مساوى
صورتله تصوير ايدرلر واكا سان رويى ديرلر اوچله برنكرى معناسنه بونلرك درويشلرينه
دوليمى ديرلر مناسترلرى واردر چالك چالنور مخصوص لسان ايله عبادت ايدرلر اوديسه
اولكه سنده پرسوم نام موضعده بر بتخانه واردر حكات ديرلر انده بربويك معتبر صنم قونمشدر
هنديلر اولندكده عورتنى اولا اوچ كون اول صنم خذمتنه قيوب بكارتى ازاله اولنمش
بولنورسه مسرور اولورلر والا شوم عد ايدرلر هنديلر اول بتخانه ده سينه لرينى چاك
وبدنلرين زخمناك ايدوب مجروح يرلرى اول صنمه سوررلر اوكولور مؤمن وكافر صنم مزبور
اوكنده ترك ادب ايلسه هلاك اولور هفت اقليمده مسطوردر كه مولانا لطف الله نيسابورى
بحر وبرسياحى اولوب برجماعت ايله اول بتخانه يه واردقده براهمه مراعاه ادب شرطيله بونلرى
ايچرى قودى برى قصدا صنم طرفنه توكردكده فى الحال روحى قبض اولندى مولانا ايدر
بو معنادن بزغايت منفعل ومتأثر اولدق زيرا برصنم باطلدن بونك كبى تأثير عظيم سرى
ندر ديو افكارله خوابه واروب رؤياده بومشكلك حلنه بشارت واقع اولوب برشخص
ديدى كه صنم مزبورك تأثيرى اول جهتدن اولور كه نيچه ييللر توجه نفوس انسانيه لك
جانبنه اولمغله ارادة تعلق پيدا اتمشدر بر نفوس اولدوغندن اول اثر ظهور ايدر احوال علم
ومعرفت هندك علما وحكماسى اكسك دكلدر انلر يانده هند مبداء حكمت اولوب اول
حكما اولان برهمن اكبر حكمتى اظهار وآلات حربى اختراع اتدى صور افلاك وبروجى
سند وهند يعنى دهر دهور نام بركتابده يازوب مبدء اولى اثبات اتدى ومدار كردش
روزكار دورت دوراوزره درديدى دور اولك مدتى اون يدى لك ويكرمى سكز بيك سال
ايكنجى دور مدتى اون ايكى لك وطقسان التى بيك سال اوچنجى دور سكز لك والتمش دورت

بيك

بيك سال دوردنجى دورده عمر طبيعى آدميان يوز ييل اوچنجى ده بيك ييل ايكنجى ده اون بيك
ييل اولده برلك اولدى ديو يازمشدر صكره كلن براهمه وسوفسطا علم نجوم وطب وحكمت ايله
مقيد اولوب علم حسابده تفرد اتديلر روم وعرب انلردن اخذ اتدى علم سحر وافسون
ونيرنجات وطلسمى بونلر وضع ايلدى كاهنلرى ضميركويلقده بى نظيردر صولدن صاغه يازارلر
وخطلرى ايكى نوعدر برى دمر قلم ايله جوز هندى يپراغى اوزرينه دركه برك مزبور ايكى
ذراع قدر اوزون اولور لكن قليل البقادر برنوعى سياه كاغد اوزرينه برجنس بياض سنك
نرمى قلم كبى يونوب يازارلر بياض خطى چقار واصلا محو قبول اتمزدكن كاتبلرى الى
استعمال ايدرلر وبونلرك حرفى عربى حرفه بكزردللرى مختلفدر تطير وفاله عظيم اعتبار
ايدوب علم نجوم وسحرى سايردن مقدم طوتارلر وعلم طب دخى بكلربندك قانونى اوزره
واجباتمندر لكن بونلر طبده يونان وعرب متانتنه واصل اولا مزلر احوال سياست
هنديلر اراسنده دعوا ونزاع نادر واقع اولور شاهده وحجته محتاج دكللردر مجرد سوزه اعتماد
ايدرلر بركيمسه يلان شهادت اتسه پارمقلرينك اوجندن بربغومنى كسرور بركيمسه برآخرك
مضمونى ازاله ايلسه ضماندن غيرى النى كسرلر وبراهل صنعتك النى وكوزونى مجروح ايدن
قتل اولنور احوال صنعت وتجارت هنديلر اراسنده اهل صنعت غايت معتبردر جمله
ارباب صنايع معاف ومسلم اولدقلرندن غيرى ميريدن انلره ذخيره ويريلور وهندك
نيچه يرلرنده تجارت اشتهارده در خصوصا طيب وبهار وجواهر وحرير وپنبه وسائر
متاع اطراف واكنافه هنددن كيدر احوال حرب وشجاعت هنديلر اكثر شجيع وقليل المرحمه
طائفه در جنكه فيللر كتوروب اوزرنده طوپلر توفنكلر اتارلر اتلولرى نادردر برجنكه
كاه اوتوز بيك فيل سوررلر اخلاق وعادات هنديلر اكثر سياه چرده وسط القامه ونحيف
وطويل اللحيه اولورلر غم وغصه بلمزلر كيمنك صقالى كوبكندن اشاغى صارقار اولدكده
تراش ايدرلر واوزون ساچ قورلر اكابرى جواهر ايله كنديونى تزيين ايدوب مختلف لباسلر
كيرو سطلى بزوچوقه كيوب ادناسى حيوانات دريسى وقوشلر پوستى كيرلر بعضلر اوديرينى
اورتوب چپلاق كزر عورتلرى انجق طون كيرلر ارلرنده نسبه واصله غايت اعتبار
واردر استدكلرى قدر عورت الورلر هر برينك مهرى ايكى اوكوزدر واكثر عورتلرى
فاحشه كنديلرى حيله كار قوم اولوب برر آيده قرار اتمزلر لكن بكلربنه غايت مطيع طائفه در
يدكلرى اكثر برنج در حيوانى باشنه اورمغله اولدروب يرلر بوغازلمزلر ازى عورتى قولا غنه
كوپه وقولنه بله زك طقار وكفار ارسنده برعورتك متعددارى اولور هر برى اول عورتك
لوازمنى كوروب اوقاتى ارالرنده تقسيم ايدرلر وهر برينك نشانى واردر برى كلدكده قپويه
نشانى ديكوب ايچرى كيرر برى دخى كلسه نشانى كوروب كيجى ويررو بونلرك اولادى بابالرندن
وارث اولماز لكن قز قرنداش اوغلى وارث اولور زيرا اولاد عامه در وسائر كفار هند اراسنده
زنا مباحدر الا مسلمانلر ايله قاريشن هنديلرده دكل وكندى قز قرنداشنى وكندى قزينى

وخاله سنی وعمه سنی تزوج ایدر وبنلر یاننده صغر اولدرمك ویمكدن بیوك جرم یوقدر
بركیمسه كه صغر اولدورسه یاخود بیه قتل ایدرلر وصغر ترکنی یوزلرنه كوزلرنه سوررلر
مسعودی قولنجه بونلر اراسنده ضرطه عیب دكل سعال عیبدر حبس ریحی جائز كورمزلر وهندیلر
غایت تن پرورلدر ته منهمك طائفه در فسق وفجوری جمله مباح كورررلر اشربه ومعاجینه
رغبت ایدرلر ومسافری رعایتده قصور اتمزلر ولایتلرنده مسافر آب وعلف كتورمكه
محتاج دكلدر هر منزلده جمله لوازمی موجود بولور ونه كونه لذت استرسه منع یوقدر
اودیسه اولكه سنده اوغانیان استیلا سندن اول مكنه نام برمالدار وار ایدی دورتیوز
عورتی برراوده اسكان ایدوب لوازمنی كورمش ومسافره وقف ایلمش ایدی اوزلرینه
بروظیفه دارقیوب برغریب كلدكده غسل اتدرر وكیدررواول منزللرك برینه قورعورتله
خلوت اتدرردی صباح خرج راه ویروب یوللر وبوحالی جمله ٔ خیرتدن وآخرته منسوباتدن
عدایدردی وهندیلر كفاری موتاسنی احراق ایدوب قبر بلمزلر سندده مجاور اولانلر مخفی
احراق ودفن ایدرسیام مملكتنده عورتلری اولدكده ینار كن مزین وملبس آتشه
كروب بله ینارلر وبرهمن بوطریقله یانان عورت طوغری جنته كیدر دیه ترغیب ایدرلر
كاه برآدمك وافر عورتی اولوب جمله سی بله ینارواول كیرمده نزاع ایدرلر احوال ابنیه هندك
اكثر اولری اغاجدن وطوپراقدن یاپلوب خرماپوا غیله اورتولور لكن اكابر سرایلری
سلفده معظم بنااولوب اسكی مصرو یونان قومنك بنالرندن مكلف اولدوغنه اثاری
دلالت ایدر آب وهواهندده ملایم وشدید روزكارلر خصوصا شرقی یللر غایت صاغ اسر
نهایت ولایت واسع اولمغله هواسی هر یرده بر دكلدر خط استوایه قریب یرلری اسی وبعض
یرلری فی الجمله معتدل وشمال سمتی بارددر بعض یرلرنده سنه ده ایكی حصاد وایكی یازاولور
ایكیسی اورتاسنده اتزیا دیمكله معروف روزكارك هبوبی حرارتی تعدیل ایدوب برنوع
قیش اولور وجمله اهویه سی ضرر سز اولوب ایازده یا تانلره بله كیجه برثقلت عارض اولمز
صولاری لطافتنه غـایت یوقدر احوال انهار هندك واسع لنهاری واردر بعض اهل فن
بواقلیمك التمش قدر نهرنی تعین ایدر كه بونلرا كثر نیل كبی هنكام صیفده طاشوب سقی
اراضی اتمكله ولایتك محصولدارلغنه باعث اولور مشهورلری بونلردر نهر هند قدماء اهل
هند بونهره آیندروساندوس دیرلردی كه غربیسنده اولان مملكت اول اجلدن سند تسمیه
اولندی وآیندردن هند مشتق قلندی نهر مزبور طوایف مختلفه قتنده نیجه اسملرله
تسمیه اولنور كتب اسلامیه ده نهر مهران یازیلوب بعضلر كابنده دویل وقاورشد دخی
دینلمشدر منبعی نهر غانج منبعنه یقین یرده جبل نوغراقوت اتكندن چقوب طقوزیوز
میل قدر شمالدن جنوبه جریان ایدر منبعی بعض اهل وقوف تحریری اوزره كشمیر طاغلری
جنوبنده یوز طقوز بچوق درجه طول اوتوزبش درجه عرضده در آشاغر شرقندن
بچوب روبندی یاننده كابل صویی ایله جمع اولورلندن شرق وجنوبه كیدوب هزاره صویی

قاریشر نیلابك غرب شمال طرفندن غرب وجنوبه دونر ایكی مرحله ده جهینكوت نام
جبل عظیم دبندن بچوب ایكی مرحله ده چوپاره یه وبعده ایكیشر مرحله ده پیلوپوته
ودیره ٔ اسمعیل خانه ودیره ٔ فتحی خانه بعده دورتده سیت پون واروب اندن نهر چنهاو ایله
اجتماع محلی بكر ونهر وپاه ایله مجتمع اولوب اون مرحله قدر یرده كوفدی وباولایه اندن
برمنزل بعیدده متیله نام قلعه یه اندن بش مرحله ده بكره ونشنده سهولنه وبشنده نكرپچه
واروب ایكی مرحله ده دخی ایكی بیوك اغزدن دریایه دوكلور بوسیاق شیخ علم الدین تمری
روایتیدر بعضلر درلركه نهر مزبور نكرتته دن شماله اوج بلوك اولوب بری تته غربیسندن
بكر لاهری بندر یاننده دكره قاریشر بری لاهری دن برمرحله شرقه رانی پرنام قصبه اولوب
یاننده دوكلور ونهر مزبور جمله قرق ایكی مرحله مسافه قطع ایدر بونك زیاده عرضی اللی
استادیوم وعمقی اون بش آدم اولوب ایچنده وافر بریجی جانورلر تمساح وكلر اولور بو تمساح
انسان اتنه مـایلدر وبسن وقوفی یوقدر آخر عمرینه دك بیور نهر مزبورك صویی آخر
دریادن كلن حیوانات لوننی بوزار وبونهره بكرمی قدر نهر قاریشر بعض اهل وقوف ایدر
جبال كشمیردن بش نهر چقاربری ویاه دیمكله معروفدر شرق وجنوبه اقوب لاهورك
شرق وجنوبندن بچوب اوچچه یاننده نهر هنده دوكلور ایكنجیسی نهر راوی درشمت لاهوره
جنوبه آقوب غربه دونر سیور التنده نهر هنده دوكلور اوچنجی نهر چنهاوكه غرب وجنوبه
آقوب مولتان یاننده نهر سنده دوكلور دوردنجی نهر ویهت در بهرا یاننده نهر مزبوره قاریشر
بشنجی نهر راوی درانلرك بیوكی نهر چنهاو دركه نهر چندر پاك دخی دیرلر لاهورك شرق
وشمالندن كشمیر طاغلرندن كلوب سیالكوت شمالنه وسودره یه وكوپریه اوغرار غربه طوغری
هزاره یه كیدر وچند پوته وار رسیوردن یوقاری ویرته نام نهر نوكا قاریشرلندن اوپچه
وسیت پرا راسنده یوزالتی طول وبكرمی طقوز عرضده نهر سنده قاریشر غایت سریع السیردر
نهر مزبور اوزرنده كشمیردن لاهوریولی اوزره اورغاندن ایكی كوپری واردر بری بونك كنارنده
یاهودیرلر عظیم عالی درختلو شاخنه بغلو دورت رسیماندر كه یوغونلغی قول قدر صویوزندن
اوج ذراع یوقاری كریلوب محكم بند اولنمشدر اول ایپلره زینه دیرلر صو چكلدكده اشاغی
قازقلره كررلر طغیان اتسه یوقاری اغاجه قالدررلر اول محلده صونك عرضی یوز ذراع
مسافه در اول دورت ایپدن یوقاری ایكی ایپ دخی بند اولنمشدر یوخیلو پیاده اول
ایپلری طتوب دورت اورغان اوزرنده كه عرضی نصف ذراعدر یورویوب بچرلر واتلری
كیری قرینده یلدروب بچرلر جمیع زمانده ایاقدن انده بچد یوقدر جسر مزبورك بری
دخی راه كمیرده دركنه فرده اولور برنوع علفدن بوكلمش یتمش سكسن ذراع ایپلری كار
نهرده درختده محكم بند ایدرلر اون بش قارش قدر صویوزندن مرتفع اولور وبر بچوق
ذراع طولی وربع ذراع عرضی برایپ برچتال اغاجك باشنه بند ایدوب اول كریلن ایپه
بچررلر خلقه كبی آصلور طورر بچمك مراد ایدن چتاله كیروب ایپك اوزرنده اوتوررو براوزون

ایپ دخی اول چتال اغاجه باغلی وبراوجی اوته وبراوجی بری کارده درچکرلر کانه واردر
بوشالدقده کروچکرلر اول اوتوراجق ایپك وهر برینك مخصوص اسملری واردر بو اسلوب
اوزره برایپدن چتال کبری دخی کشمیرك برنل بولنده دمکند نام قریه ده درانده بهارده آت کچمکه
امکان یوقدر صیفده آتك بوینه وقویروغنه برایپ بغلیوب ایکی طرفدن چکرك چکرلر بو نهر
چنهاوه دوکلن انهاردن نهر بهت یوز اون ایکی بچوق طول اوتوز بش عرضده کشمیر
طاغلرندن چقوب غربه اقار فرحالیه و بهرایه اوغرار اندن صوان صوینی قارشدوغی یره
کلوب بهراوه واردر ستون دن بر مرحله شرقده مولتاندن اوچ مرحله یوقارده نهر چنهاوه
قاریشر بردخی نهر راوی در لاهورك شرق وشمالندن کلوب لاهوره اوغرار اندن غرب
وشمال اراسنده مولتانك شمالندن بچوب التنده یوزیدی بچوق طول یکرمی طقوز بچوق
عرضده چنهاوه صوینه قاریشر نهر ویان لاهورك شرق طرفندن کلوب جنوبندن
بچر غرب وشماله میتاله اوچه التنده ومیتاله اوستنده نهر مهرانه قاریشر لورنسو ایدر نهر
مولتانه اید اسیس دیرلر آکاایدی نهر قاریشر واول برینه هپازیس دیرلر اسکندر سفرینك
نهایتی در نهر صوات یوز اون دورت درجه طول اوتوز بش درجه عرضدن کلوب
فرحال ایله راول بندی اراسنده نهر وبهته قاریشر نهر غانج که هندك شرقیسنده نهر
هند قدر بر نهر عظیمدر کانك وکنك دخی دیرلر کاف صیغرایله کتب قدسیه ده فیزوم
اسمیله مسطور اولان نهر بودر ظن اولنور مرقاتور ایدر حالا غانجه نهر قانتااوم دیرلر تبت
وتاتارستان طاغلرندن چقوب جنوبه اقار و بنکاله کورفزنده برایکی اغزدن دکزه دوکلور
تنك یری ایکی میل جرمانی در واسعی بش میله وارر وزیاده عمقی یوز قدمدر پس نهر
هنددن بیوك اولور لکن لورنسو ایدر متقدمین ظن اتدیکی قدر بیوك دکلدر ویکرمی
قدر نهر دخی بوکا قاریشوب اون ایکی میلدن زیاده انلی اولماز وزیاده عمقی سکز قولاجدر
بنکاله اولکه سندن اوروشهرنی بیوك کمیلر چوب دخی اوته کیدرلر بونك جریانی ملایمدر
کرچه منبعندن عظیم صیت وصدا ایله چقوب اوچرم قیالردن دوکلور اوایه کلدکده
ابتدا بر کولده جمع اولور اندن چقوب ملایم اقار صوینی غایت لطیف ولذیذ خوش
رایحه لودر قعر زنبیل صوینه بکزر ایکی کنارنده وافر موز اغاجلری اولور ایچنده تمساح وطکوز
بالغی دیدکلری دلفین اولور روپانیوس نقلی اوزره اوچیوز قدمدن اوزون یلان بالغی اولور
هندیلر اعتبار ایدوب پرنج دوکرلر مبارك بالقدر دیرلر وبو نهره دخی عظیم اعتقادلری واردر
بعید یردن غسله کلورلر قدرتی اولمیان صوینی کتوردر نارسینغا پادشاهی هرهفته اندن
صو کتوردوب یونورو بوغسل موجب مغفرتدر زعم ایدرلر وکنارنده امینلر اوتوروب
هندیلردن وافر مال تحصیل ایدرلر وجابجا بتخانه لر ومقاملر واردر هندیلر انده معتکف
اولوب کیمی بو نهره طپار وکیمی نفسنی فدا ایدوب کتورر ایچنه اتاردیرلرکه بو نهره قاذوراتدن
برشی القا اولنسه هوا قرار وب ریاح وامطار ظاهر اولور سلطان محمود قنوج غزاسنده بونی

تجربه ایدوب صحیح بولدی دیو عتبی ذکر ایدر قنوج بو نهرك ایکی ذراعی آراسنده در وبو نهر
اوزرنده قلاع ومدن براهمه بری برینه متصلدر نهر غانغا بو نهر کبیردن شمالدن جنوبه
اقوب اودیسه کورفزینه دوکلور برهمنلر بوار ماغه دخی غانج قدر اعتبار ایدرلر بوکا دخی برقاچ
نهر قاریشر پاله وقرو سیارو نبور نام صولر قارشدقدن صکره غانغا اسمیله اکلوب اعتبار
بولور وبو صولر جمله غات طاغندن چیقوب اولکه یی سقی ایدرلر نهر ناغوندی نارسینغا
اولکه سنده بر نهر کبیردر غات طاغلرندن چیقوب شرق وجنوبه اقارکندیکجه بیوك اولور
نارسینغا اولکه سنی اکثر سقی ایدر وبیسنا غارش نهرلرینه اوغرایوب دکزه دوکلور
بونلردن غیری نهر ماندونا نهر خابریس نهر قانپو نهر میقون که منون دخی دیرلر بونلر جمله
برکولدن چیقوب پغووسیام ده بحره دوکلور هر بری بیوك صولردر غدیر هندده برقاچ واسع
کوللر واردر بیوکی خیامی کولیدر چوره سی دورتیوز میل احاطه ایدر وبحردن بشیوز میل
بعید در ذکر اولنان انهار بوندن چقار بری دخی کین کوی که وسعتی بر میل قدر اسکندر
تاریخنده مسطوردر اطرافی صق اورمان اولوب اسکندر عسکری صوسزلقدن
بوکالمش ایکن بونده حیات بولدیلر احوال جبال هندك شمال طرفی عظیم طاغلردر انلره
فرنك پاروپامیزوس ونوغرو قوت وقاوقازوز اسملرینی اطلاق ایدر ایچنده دخی وافر
طاغلر واردر هر بری اشجاردن ونباتاتدن خالی دکلدر انلره غات طاغلری دیرلر سولینوس
تحریر اوزره هند اورمانلرینك اغاجی بر مرتبه مرتفعدر اوق آتشرمق ممکن دکلدر بو طاغلر
ختای نهایتنه واردر هنددن بحدکده کابل وبدخشان وخراسانه کیدر کشمیر وتبت بو طاغلر
ایچنده در وانهار هندك اکثر بو طاغلردن اقار احوال نباتات ومحصولات هندده انواع غلات
وحبوبات خصوصا ارپه وپرنج وشکر قامشی وافر اولور میوه انواعی دخی چوقدر بونلردن
غیری بوبرکوناك مرقرنفل زنجبیل وجنوب سمتنده دارچینی وسنبل ونیل وهلیله وبلیله
ونارجیل وبلادور وصندل وسائر معتبر ادویه مضر ونافع اوتلر وکوکلر واغاچلر بی حددر
سولینوس قولنجه هند بوستانلرنده انجیر اغاجی اولور که التی آدم انجق قوجاقلر وکولکه سی
ایکی استادیوم بری طوتار یپراقلری قلقان کبی عریض ومیوه سی غایت لذیذدر
وسازلقلرنده بر مرتبه ایری قامش بتر که ایکی بوغوم اراسنی کسوب برقایق کبی استعمال
ایدرلر آبنوس اغاجی ایسه هنده مخصوصدر واوچرم قیالر اراسنده جوز بوا اشجاری بتر
وبحر اتده قسط حقیقی اولور که اکا یوقور دیرلر دهلی ولایتنده برجنس میوه اولورکه طبیعت
قوتی ایله ارککلی ودیشیلی در خلق اکا اعتبار ایدرلر ذی قیمتدر وبحر اتده تاری دیرلر براغاج
واردر بوداغن کسوب کوزه اصارلر صوینی برجنس شراب اولور ایچرلر وطلا بار اولکه سنده
برجنس پنبه اولورکه ایپ یرینه انی بوکرلر انده کندر اولماز یپراغندن اولراور توب اوانی یپارلر
معدنیات قسمندن سیم وزر معدنلری وافردر لکن التون ونحاس ودمر وقورشون معدنلری
وجودنده اختلاف اولندی دیو دوروس وجودینه وپلنیوس عدمنه ذاهبدر جواهر

قسمندن انجو والماس والتون رنكلی قرپزو پرازنام جوهرو یاقوت احمر چوقدر ایپکی غایت وافر
اولور واصناف عطر وعاج وعنبر یری درخصوصا مالابار سواحلنده عنبر چوق بولنور بونك
ماهیتنده وحقیقتنده چوق سوز واردر لو رنسو برجنس ساقزدر که دریادنده بتر دیدکاری
معقولدر دیو یازار لکن برنوع اروئك شمع عسلی اولمق دخی معقول کورنور و بونك اوچ نوعی
واردر بری بیاض بری سنجابی بری سیاه اقی جمله دن معتبر در احوال حیوانات هندك
جانورلری سائر یرلر حیواناتندن بیوك اولور خصوصا فیل غایت چوق اولور سوری سوری
کزر و بیوکی ارتفاعده طقوز ذراعه وارر بعض یرده اون اون بردخی اولور بیوکنه ملوك رغبت
ایدوب الورلر ذی قیمتدر بهاسی بیوکلکنه کوره درو بونلرا کثرانسی اولوب فرمان بردر و بریه ده
فیل قدر اوکوزلر واردر که فیللر ایله جنك ایدر وهندك حیاتی چوقدر هندیلر انی کباب
ایدوب یبلان بالغی کبی یرلر و برنوع بیوك قارنجه اولورکه بویرینکجنه پکررانی دخی بیرایله
یرلر بعض کتابده ایدر دهلی بیابانده ریکستان وار درکه قرنجه لری سك مثالدر اول
ریکستانده تبر اولور لکن ذکر اولنان قارنجه لردن یاقلاشلماز انجق شمس دائره نصف
نهار یا نصف لیله وارد قده ایلرینه کیررلر ظرفلر کتوروب عجله ایله واروب تبر طولدورورلر
وهندك کلابی بیوك وشجیع اولور ارسلان ایله دوکشور بونلردن غیری ببر وکرکدن
وبیاض میمونلر و بوقلمون دیدکلری حیوان که غداسی هوادر دیرلر وطیور قسمنك انواعی الاجه
طوطیلر والوان مختلفه ده قوشلر که سائر دیارده نظیری یوقدر وطاوس وغیری طیور بی
نهایه در هندك خواصندن بری بودر که انده خنزیر اولمازومالا وار اولکه سنده آت بولنماز اطرافدن
کتورورلر سیام شرقیسنده اورمانلو طاغلرده ببر چوقدر وماریقی دیرلر برنوع حیوان اولورکه
یوزی قز یوزینه بکزر وقویروغی عقرب قویروغی کوده سی ارسلان کبی درو قبلان دخی وافردر
بجرات صحرالرنده بریه ده کرکدن وافردر صباح صوایچمکه کوللره کلوب انده بیوك یلانلر
چوق اولمغله اننده اولان بونوزی ایله صوبی قارشدوروب عفونت ومضرتنی دفع ایدر
اول بوینوزك خاصه سیدر و بو جانور فیله عدو وسائر جانورلره محبدر مالنو اولکه سنده
وافر بیوك دوه کبی اوربجلو صغرلر اولور دوه کبی چوکر یوك یوکلدرلر وهندیلر خصوصا براهمه
مطلق صغره تعظیم ایدوب ذبح واکلنی حرام بیلورلر مبارك حیواندر دیو اولدقده دفن ایدرلر
دهلی ده پاسه دیرلر صاری کچی قدر برنوع حیوان اولورکه قارنندن پا زهر دیرلر معروف حجر چقار
بوطاشك خاصه سی سمومی وعفونتی دفع ایدرو بونك خاصه سی نوعیه اولوب عناصر
کیفیتندن دکلدر مسولینوس ایدر هند دریاسنده قدرغه بالقلری اولور که طولی دورت
دونومدن زیاده در وفیسه تره دیرلر برنوع بالق که حددن افزون جسیم وطویل اولوب
برعمود رفیع کبی کیملر سرنی بونجه قالقوب برمرتبه صواو فوررکه غالبا کیملری غرق
ایدر ودهلی ده برجنس قیون اولورکه التی قویروغی وار بری موضع معهودده بری کوکسنده
ایکیسی اموزلرنده ایکیسی بوطلرنده وبالجمله هندك عجایبا نهایت یوقدر ممالك هند

دارملك بجرات اولان احمد آباد دن کنبایت جنوب وغربه اوچ مرحله وبروج جنوبه التی
مرحله وسرخیج شرق وشماله اون مرحله درو پتن دن لاهور شرق وشماله دوشر اولا
دیبال پور بر مرحله اندن چوهبر بر مرحله اندن لاهور ایکی مرحله درو پتن دن سید پور شرقه
اون مرحله وسرخیج جنوبه اون مرحله در و منکلوردن ز کد غربه بر مرحله جامهر ایکی
مرحله لاهری دورت مرحله منکلوردن سومنات شرقه بر مرحله احمد آباددن جالور
سکز مرحله جالوردن لاهوره التی مرحله در ودکن تختی احمد نکردن کولی اون سکز منزل
ودولت آباد غربه اوچ منزل اندن بروج غربه اوچ منزل احمد نکردن بندر جولی یدی
منزل وقدر آباد بش منزل واحمد آباد شرق وشماله یکرمی منزل وبیجانکر شرق وجنوبه
اون منزلدر واکره دن رانتمبور غربه سکز منزل اندن هندون شرقه اوچ منزلدر وبدردن
کولی کنده شرقه اوچ منزل سرونجی شماله اون بش منزل وکولی کنددن سید پور جنوبه
اون منزلدر صاتیغانددن پولاری اوچ منزل وکور شماله سکز منزلدر ولاهوردن
کابل غرب وشماله اوتوز منزل ودهلی شرق وجنوبه اون بش منزل ونیلاب اون بش
منزل وملتان غربه یکرمی بش منزل وسلطان پور اوچ منزل اندن ماچیوان بر منزل
اندن سهیرند التی منزل اندن پایل ایکی منزل اندن تنیسر ایکی منزل اندن کتیل واندن
پانی پت ایکیشر منزل اندن دهلی اوچ منزل در سلطان پوردن چالنتر دهلی یولی اوزره
بر منزل در ولاهوردن چهنی غرب وجنوبه ایکی منزل اندن دیبال پور بربوچق منزل اندن
پتن بر منزل دیبال پوردن ملتان سکز منزل ولاهوردن خشاب غرب وشماله اون منزل اندن
چهینکوت اوچ منزل لاهوردن هزاره بش منزل کابل یولیدر هزاره دن خشاب اوچ منزل
ودهلی دن لاهور غرب وشماله اون بش منزل واکره شرق وجنوبه سکز منزل دهلی دن
تاکور غربه اون بش منزل و پانی پت دورت منزل اندن تانیسر اوچ منزل اندن کتیل دورت
منزل اندن مالیر بش منزل اندن سما تا بش منزل اندن ترهاده دورت منزل اندن سلطان
پور بر منزل اندن لاهور ایکی منزل وجونبوردن احمد آباد اون منزل وچیتور دورت منزل
ولاله پور غربه یدی منزل وسید پوردن کولی شماله اون منزل و پتن غربه اون منزل در
وفرحاله دن راول پندی غرب وجنوبه دورت منزل ودمتور غرب وشماله اوچ منزل ونیلاب
بش منزل وسوکره اوچ بوچق منزل اندن نیلاب بربوچق منزل ورهتاسیدن راول
پندی شرق وشماله اوچ منزل راول پندی نیلابدن شرقه اوچ منزل و پکلی دمتوردن
شرقه بش منزل وهزاره پکلی دن غرب وجنوبه دورت منزل وماركلی هزاره دن شرقه
اوچ منزل ونیلابدن غربه بربوچق منزل پکلی دن صوات غرب وشماله یدی منزل واشناغردن
شرقه دورت منزل ونارسینغاده ماسولی پتن دن کند پولی اوچ فرسخ اندن کولی
اوچ فرسخ اندن پدر اون بش فرسخ اندن احمد نکر بش فرسخ پدردن احمد نکر بش
منزل اندن بروج بر منزل غربه در تمه احسن التقاسیم ده هند ایله چین فرقنی بویله یازارکه

اهل چین لوطی وهندیلر زانی درچینی لر اکثر صقالسز کوسه اولور هندیلر اوزون صقاللی در
وهندیلر حیضلو عورته وارمازلر چینی لر وارر وهندیلر مسواك وغسل استعمال ایدرلر
چینی لر ایتمز بلاد هند چین دن اوسع در لکن چین هنددن معمور در ایکیسنده بیله نخل
یعنی خرما یوقدر هند احوالنده بو مقدار کفایت ایدر من بعد غرب وشمال سنورلرنده اولان
مملکتلری بیان ایده لم انشاء الله تعالی فصل ۲۳ در اقلیم سند کسر سین ایله سند بن حام
اسمندن مأخوذ اولوب نهر هند بو اسمله تسمیه اولندوغی واندن نهر مزبور نواحی سنه سند
دینلدیکی بعض کتبده مسطور واهل فن لسانلرنده شایع ومشهوردر حدودی غربده
حدود مکران وصحراء سجستان جنوبده بحر محیط شرقده بلاد گجرات وشمالده
تبت وکشمیر وکابل ولایتلری در تقویمده بلاد مکران وطوران وند هه سنده منضم وحدودنده
داخلدر دیو یازار بز بو فصلده کاوه وند هه وسند مملکتلرینی ذکر ایدرز اطلسده وسائر ترجمه
اتدیکمز کتابلرده بو اقلیمه تعرض اولنیوب هند ضمننده بر ایکی سوز ایله گچمشلردر زیرا بو سمتلرده
وقوفلری یوقدر اولا بلاد سندك اکثری نهر مهران غربیسنده واقع اولمشدر مشهورلری
بونلردر دابول دیبول دخی دیرلر یوز بر بوچق درجه طول بکرمی ایکی بوچوق عرضده دریا کنارنده
سلفده مشهور بندر شهر ایدی نهر سند بونك کار شرقیسنه دوشر حالا بر کوچك خرابه
شهردر صونك اغزنده بر دیلك اوزرینه واقع اولوب غایت شدید الحراره یردر بو شهر
کیدرك جمله خراب اولوب دیبول اسمی ناحیه سنه اطلاق اولنور اولدی وسند بندری
حالا دیولدن ایکی مرحله شرقده لاهری نام بندردر شهر مزبور یوز ایکی بچوق طول وبکرمی
ایکی بچوق درجه عرضده سند صوینك برنولکی دکزه دوکلدوکی یرك شرقنده بر شهر
وبندردر تته غربیسند ن گچن بلوك بونك جنوب طرفندن بحره دریانك مد وجزری
شهر اوکنه واروب صوینی کاه اجی اولور منصوره یوز بش بوچق طول بکرمی بش بوچق
عرضده بر بیوك شهردر نهر مهران دن بر خلیج بونی احاطه ایدر شهر اورته سنده جزیره کبی در
وبو کانهوانه دخی دیرلر منصوره تسمیه سنه سبب عزیزیده مسطور اولدوغی اوزره خلفاء
عباسیه دن ابو جعفر المنصور عصرنده هزار مرد لقبی ایله ملقب عمر بن حفص مهلبی بنا ایلدیکی
اوله سلفده بونك باشقه ملکی وار ایدی هند پادشاهلری اسلوبنده کوشوان طاقنردی
ونقدر ایچی قاهری ایدی که بری اللی اقچه چکر صدر اسلامده فتح اولندی اکثر خلق
مسلم درومنصور نامیله مصر وخوارزم وافریقیه ویمنده شهرلر واردر محلرنده ذکر اولنور
مولتان یوزیدی بچوق طول وبکرمی طقوز بچوق عرضده بر شهر مشهوردر نهر جنهاو بونك
جنوبنده بر ساعتلك یردن گچوب غربه اوچه یه کیدر وبو شهرك واسع نواحیسی واردر
غربده حد مکرانه وجنوبده منصوره یه وارر وبوندن غزنه یوز التمش فرسخ شماله دوشر
لور نسوا ایدر بو شهرك عورتلری فارسی وجبکچی اولورلر وبو شهری بعضلر هنددن قونده
ابوریحان سنددن عد ایلدی بر حصار استواری واردر اطرافی نصف فرسخ قدر باغ وباغچه

وبی نظیر قصرلر وسرایلری درملوکی انده اولور بارخان یوز اون دورت بچوق طول واوتوز درجه بکرمی
دقیقه عرضده سند صوینی غربیسنده قندهار یولی اوزرنده مولتانه تابع قصبه وقلعه در
بوندن سیت پور یدی مرحله مابین بیابانلردر وغرب وشماله ملاك تته نام طائفه یرلرینه
طقوز مرحله طاغلر وبیابانلردر اول طاغلرده بارخان طائفه سی اولور بیرون یوز دورت
درجه طول وبکرمی بش عرضده سند اسکله لرندن بر بلده در دیبل ایله منصوره ارا سنه
دوشر بوندن منصوره یکرمی بش فرسخدر چهینکوت جینکوت وچنکوج دخی دیرلر
یوز طقوز بچوق درجه طول واوتوز ایکی درجه عرضده نهر سند کنارنده بر شهر عظیمك واول
ولایتك اسمیدر شهر مزبور نهرك ایکی طرفنه بیله واقع اولوب اورته سندن نهرك ایکی طرفی
عظیم طاغلر در شهر مزبوردن نیلابه وارنجه بش مرحله ممتد اولور بو ولایت براوجوزلق
مملکتدر شهر مزبور بر بندر مشهور اولوب کابل ونیلاب وبو شهر ساج ایاغی دوشمشدر
جنکوت بونلردن جنوبه واقع اولور بو چهینکوت طاغلرنده اوغانیان ساکن اولورلر انلره
اوان دخی دیرلر چوپان نهر سند کنارنده بر جبل عظیم زیلنده بلاد اوغانیاندن بر بلده در
قدیمه در چهینکوتدن ایکی مرحله اشاغی دوشر خانه پر چوپاندن ایکی مرحله اشاغی نهر
سند کنارنده بر شهردر پیلوتو خانه یردن ایکی مرحله اشاغی بر جبل عظیمده نخلستانی
وباغلری چوق شهردر نهر سند بوکا قریب یردن گچر دیره اسمعیل خان نهر سند کنارنده
دوز یرده بر بلده در پیلوتودن ایکی مرحله اشاغی دوشر دیره فتحی خان نهر مزبور کنارنده
بر دوز یرده اندن ایکی مرحله اشاغی بر بلده در سیت پر یوزیدی درجه طول بکرمی طقوز
بچوق عرضده نهر سند کنارنده بر بلده در دیره فتحی دن اوچ دورت مرحله اشاغی دوشر
نهر مزبور شهرك جنوب طرفندن گچر اوچه یوزیدی درجه طول اوتوز درجه عرضده
نهر سندك شرق وجنوبنده سیت پره قارشو بر شهردر بوندن مولتان اوچ مرحله شرقده
دوشر وطرف جنوبنده نصف مرحله یرده نهر چنهاو رباه صوینی ایله بر اولدقدنصکره
نهر سنده قاریشر باولا بالا واوبا ولا دخی دیرلر یوز التی درجه طول یکرمی سکز درجه
عرضده اول بلاد مولتان بر بلده در سند صوینی ایله مولتان ارا سنه دوشر اوچه یه اوچ مرحله
یرده در نهر مزبور اکا اوغرار متیله یوز التی بچوق درجه طول وبکرمی سکز بوچق عرضده
نهر سندك کنار غربیسنده باولادن بر مرحله بعید یرده بر بلده در بکر یوز بش بوچق
درجه طول بکرمی سکز عرضده بر دیه نك اوزرنده بر شهر وپای تخت ولایتدر سند ملوکی
انده اوتورر سند صوینی ایکی بولنوب بو طاغی احاطه ایدر بو محلك کار جنوبیسنده لوهری
نام بر شهر وقلعه واقع اولوب کار شمالیسنه سکر نام بلده وقلعه بنا اولنمشدر نکر بکردن
دورت فرسخ یرده بر شهردر سیهوان یوز دورت بوچق طول بکرمی التی بوچق عرضده
سند صوینی کنارنده بر شهردر نهر بونك جنوبندن گچر بکردن بش مرحله اشاغیدر
نهر بونی گچدکدن صکره غربه جریان ایدر دیو ودیبل ونکر تته شهرلری بوندن اوتر

مرحله یردر نکر تتانکر پچادنی دیرلر یوز ایکی بوچق درجه طول یکرمی دورت بچق
عرضده سند صویی ایکی بولك اولدوغی یرده جزیره کبی برشهردر نهر غربی برمرحله کیدوب
لاهری قربنده دکزه دوکلور شرقی دخی اولقدر کیدر بو شهرك برمتین قلعه سی واردر بعض
اهل وقوف دیرلرکه شهرك آدی تته در ولنکر کاربحده برچوق مرحله یرده شهرك بندریدر
آزور یوزبش بوچق درجه طول یکرمی سکز درجه عرضده نهر مهران کارنده برشهردر
بوندن منصوره اوتوز فرسخ تخمین اولنور صالح آباد نهر سند کنارنده سیهواندن یدی
مرحله اشاغی برشهردر راهمی سند صویی کارنده نکر تته دن برمرحله شمالده دوشر
برقصبه در سندوسان یوزدورت درجه طول اوتوز سکز عرضده براوجوزلق بلده در نهر
مهران غربیسنده دوشر دربیله طول مزبورده ویکرمی التی بوچق عرضده بر بلده در پوناقاد
سند سرحدنده دیول یولی اوزره کیچ دن سکز مرحله یرده برقصبه در مکران جانبنه دوشر
اتج یوز التی بوچق درجه طول یکرمی طقوز عرضده بر بلده در کهندی کندی دخی دیرلر
بالایه برمرحله یرده برقصبه در بوندن بکره دورت کون واریلور سربل یوز اوچ درجه
طول یکرمی بش عرضده بر بلده در آنری یوز بش بوچق طول یکرمی یدی بوچق عرضده
مهران شرقیسنده منصوره دن ملتانه کیدر یول اوزره دوشر بر بلده در بوندن منصوره
قرق میل ونهر مهران برمقدار بعیددر قالری یوز بش بوچق طول یکرمی التی عرضده
مهران کارندن شرقه منصوره وملتان یولی اوزره بربلده در برمحله سی مهران غربیسنه
دوشر ومهران بونك غربنده چوق کچیوب ایکی بولنور چوغی غربه منصوره سمتنه کیدر
بری دخی شمال وغربه میلله منصوره دن اون ایکی میل اشاغی کیرو او برقسمه قاریشر
جام راو ربام رلور دخی دیرلر کندکوله دن ایکی مرحله شرقه دوشر و بوندن یکلو تحی هند
کارنده اوچ مرحله شرقه در کندکوله بوکا جام مهر دخی دیرلر لاهری دن ایکی مرحله شرقه
دوشر بر بندر شهر وبلاد مهر سلطاننك تختیدر چند اور نهر ملتان شرقیسنده برفرسخ
یرده برکوچك شهردر بسمند بودخی انك قربنده ایکی قات حصارلو برشهر صغیردر
ایکیسی دخی نهردن برفرسخ بعید وصویی قویلردندر بونلردن غیری بیی ر ومبارك پر
وهرو ولفکر ونجسو سند شهرلرندن معدوددر ولایت طوران سند سرحدنده برناحیه
اولوب قصبه سی قزدار یوز بردرجه طول واوتوز بربوچق عرضده دوزیرده واقع اولمش
بردیه اوزرنده در بوندن ملتـــان یکرمی مرحله قدر وبست سکسن فرسخ تخمین
اولنور ونفس طوران برکوچك شهرکبران وپرنعمتدر ولایتنده طوران ومکران
ومولتان ومنصوره اورته سنده واقع دوزاووادیه برناحیهٔ منبسطه در نهر مهران غربیسنه
دوشر اکثر خلقی کوچر اولی وبادیه قومیدر دوه وقیون یری اولوب بختی دیدکلری
دوه لر بونده یتشر بوناحیه نك قصبه سی قندابیلدر طقسـان بش طول یکرمی
سکز عرضده واقع اولمشدر خلقی دخی اهل بادیه طورنه کیروب تجارت ایدرلر بودیار

خلقی

خلقی چوق طائفه در نهر مهران کارنده یاپلوب سازدن اولرینه یاشارلر در قامهل که تامهل
دخی دیرلر وسندوسان وصیمون وکسانه دیرلر دورت پان شهرلری واردر جمعه سی
قلنور خلقی مسلم در بونلرده حبوباتدن اکثر پرنج چوق اولور انکبین وجوز هندی وموز
چوق بولنور کسانه یه تانیه دخی دیرلر قامهل ایله بونك اراسی بیابانه در صیمون برمعمور
ناحیه وخلقی مسلم ایله مجوسی قاریشقدر لباس کیمزلر انجق ازارطوتارلر ارسابیل وقندابیل
اینسه ایکی بیوك شهرلر اولور اراسی ایکی مرحله ودریانصف فرسخ قریبدر کبرکاکیان
دخی بربیوك شهردر بیابان کارنده راهوق وکاوان قلیل المیاه ایکی ناحیه در ناحیهٔ کلوه
سند ومکران اراسنده بر ولایتدر اقرصویی واردر خلقنه بلوج دیرلر براهل فســاد
طائفه در حاکملری کندیلردن اولور تقس کلوه یوز ایکی بوچق درجه طول یکرمی
طقوز عرضده بربیوك شهردر اطرافنده قلت اوزره باغی باغچه سی اولورانندن کیچ اون
مرحله وسند صویی اون مرحله وقندهار یکرمی مرحله در بوناحیه نك برقصبه سی دخی
پروم یوز بربچق طول یکرمی سکز بچق عرضده صوی کنارنده باغی باغچه سی واربرشهر
اکتی ایواولور بوندن کلوه اون مرحله در بری دخی سیوه یوز بچق درجه طول یکرمی
یدی بچق عرضده برقصبه در بونك باغچه لری نادرلر اولور کیچ بش مرحله وکلوه دورت کونلك
یولدر کلوه صویی نفره سمتندن کلوب غرب وجنوبه اقارکلوه وپروم وسیوه هه اوغرایوب هند
دکزینه دوکلور ذکر بعض اوصاف واحوال سند بودیارلر خلقی دخی هندیلر کبی کیمی
ستـاده پرست ومجوس ومسلم مخلوطدر اغنیاسی وتجاری چوق اولوب ارالرنده زنا
ولواطه عیب دکلدر بلکه انکله مشغول اولمیانی تعییب ایدرلر کاهنلری چوقدر انواع
عقاقیر وادویهٔ حاره بولنور وای بومتاع ولطیف لباسی ومحصولات وافردر ابن خرداذبه
قولنجه عمران بن موسی البرمکی التزامنده محصول سند اون یوك ایدی صکره نواب
سلاطین وخلفا تصرفلرنده کاه زیاده ونقصان اوزره اولوب حالا هند پادشـاهی
طرفندن ضبط اولنور بوسندده بطیخه لر وسازلقلر چوقدر خلقی اکثر اوردك بالق
صیدی ایله تعیش ایدرلر وعربه مشابهلردر شکه مکر اتیلر کرده مشابه قومدر مسالك سند
دیبلدن منصوره التی منزل و بترون دورت منزل وبندرلاهور شرقه ایکی منزل وبوناقاد
ایکی منزل وسیهوان اون منزل وکیرو منصوره دن مولتان اون ایکی منزل وطوران
اون بش منزل ونهر مهران کچیلوب حدودنده هه سکز منزل وبیرون اون بش فرسخ
وملتاندن غزنه یوز التمش فرسخ وطوراندن یکرمی منزل ولاهوراون برمنزل وسیت پور
اوچ منزل ولاهوردن سیالکوت دورت منزل وتته برمنزل وطوراندن بست سکسن
فرسخ وندهه دن نیراون بش منزل وسیهوندن دیول اون منزل وتته اون بش منزل ودربیله
غرب وجنوبه ایکی منزل ویکر شرق وشماله اوچ منزل سیالکوتدن سودن برمنزل
راهمیدن چاچه ایکی منزل ودربیله شرق وشمـاله بش منزل ویکرتته جنوبه اون

منزل جند نوتدن هزاره ایکی منزل جهینکوتدن نیلاب بش منزل وکابل بش منزل
وبالادن کهندی بر منزل ومتیله اوچ منزل اندن اتم ایکی بچق منزل وسیت پراوچ منزل
واتم دن بینی پره ایکی بچق منزل وسیت پره ایکی منزل ودیودن منکلو ره ایکی منزل وجامهره ایکی
منزل ولاهری دورت منزل وکیجدن بوناده سکز منزلدر بو اقالیمك انهار وجبال واخلاق رجالی
وسائر احوالی هند فصلنده مرور ایدن تفصیله قیاس ایله اکتفا اولندی فصل ٢٤
در مملکت مکران ضم میم وسکون کاف وفتح راء مهمله ایله سند غربیسنده بر مملکتدر حدودی
غربه کرمان شرقده سند جنوبده محیط شرقی کارلری شمالده اشناغر وخواست
وزابلستان ایله محدوددر ابن حوقل ایدر بو بر ناحیهٔ عریضة الاکناف اولوب اکثری یری
بریه وصحرادر اکنلری آز اولمغله قحط ومضایقه دن خالی اولماز خلقی اکراده مشابهدر
فارسی سویلرلر دراعه کیوب دستار صارنرلر وارا لرنده تجار چوقدر بعض اهل وقوفدن
مرویدرکه بونلر حنفی المذهب وپادشاهلری عبد القادر کیلانی نسلندن سید
صحیح النسب اولوب یقینلرده سید حسین قادری انده علم افراز حکومت ایدی بو ولایت
نیچه شهر وقلاعی مشتمل مملکتدر شهرلری ودار ملکی کیه نام شهر طقسان التی درجه
طول یکرمی یدی بچق عرضده طاغ ایچنده جنوب وشمال طاغلر بیوك شهردر
سربار دن کلن صونك بری بوکا اغرایوب شرقیسندن بحر بوندن هرمزاون مرحله غربه
وکیج اون مرحله شرقه دوشر کیج طقسان سکز بچق درجه طول یکرمی یدی
بچق درجه عرضده حلبدن بیوك برشهر ومتین حصاردر قلعه نك بر طرفندن نهرنك
صویی بحر وبر جانبی بر جبل عسیر المرور در بو شهرك جانب شمالی طاغلر وجنوبی
بحر هنده وارنجه اون قوناق قدر بریه در دیزك طقسان یدی بچق طول ویکرمی
طقوز بچق عرضده برشهردر نهر عامی قدر بر صو شمالدن کلوب بوکا اوغرار بوندن
کیه اون مرحله غرب وجنوبه وجال اوچ مرحله شرقه دوشر جال طقسان سکز
بچق درجه طول یکرمی طقوز بچق عرضده برشهر وقلعه در بر نهر کبیر بونك غرب
وشمالندن کلوب شمال طرفندن بحر وپنج پور شمالنده هند دریاسنه دوکلور قندهار
بوندن سکز مرحله جنوبه دوشر پنپور طقسان التی درجه طول یکرمی یدی بچق
درجه عرضده برشهردر بر نهر عظیم بونك شمالندن بحر ماکشید صوینه دوکلور
پنجپور طقسان سکز بچق درجه طول یکرمی التی بچق عرضده برشهردر دیزکدن کلن
صو بونك شمالندن چکوب بش مرحله ده ماکشیده وارر بوندن کیج بش مرحله در
ناووك طقسان طقوز طول واوتوز عرضده برشهردر جنوبندن بر نهر کلوب بوکا اوغرار
وسربار صوینه قاریشر کشك طقسان التی طول ویکرمی سکز بچق عرضده بر قلعه در دیزك
وپنبور میانه دوشر وسربار ناحیه سندن معدوددر بر نهر بونك شرقندن کلوب جنوبه
کیدر وسورینکو ر صوینه قاریشر مند طقسان التی طول ویکرمی التی بچق عرضده

قلعه لو برشهردر کیج ایله کیه اراسنه دوشر ونهرنك صویی بونك یانندن بحر مستقل بکی
واردر پیشین طقسان التی بوچق طول ویکرمی یدی عرضده برشهردر مند غربنه دوشر
وبندن کیج بش مرحله در قصر کند طقسان التی طول ویکرمی التی بچق عرضده پیشین وکه
اراسنده برشهردر کورکس نام نهر بونکله کیه اراسندن بحر پیروز آباد طقسان التی
بچق طول یکرمی یدی بچق عرضده برشهردر قصر کند ایله کیه اراسنه دوشر کورکس
صویی بونك شرقندن بحر سربار کیه وکیج شمالنده طاغده قریه لری وقلاعی مشتمل
صولری چوق بر ناحیه در وبر نهر کبیری واردر ماکشید دیرلر قبله وجنوبه اقار اسبکه
طقسان التی بچق طول یکرمی سکز بچق عرضده سربار ناحیه سنده برشهر وقلعه در
ناحیه بکی بونده اوتورر بر ضعیف اقار صویی واردر شمالدن کلور وکاهی کسیلور بوندن کیه
دورت مرحله جنوبه در پتوس طقسان التی طول ویکرمی سکز عرضده سربار ناحیه سنده
بر قصبه در اسبکه ایله کیه اراسنه دوشر دمشك طقسان بش بچق طول یکرمی سکز
عرضده طاغده برشهر وسرحد قزلباشدر بوندن پتوس یکرمی طقوز بچق مرحله شرقه
دوشر سباوند طقسان سکز طول اون طقوز بچق عرضده بربلده در مکراندن عد اولنور
نهر سورینکو ر منابعی اولان جبال بونك شمال سمتنه دوشر تیز هرمزدن سکز منزل قره ده
ودریادن دورت مرحله یرده بربندردر تقویمده مکران قصبه سی ومهران کنارنده در دیبازار
لکن یرلولر مهراندن چوق بعید دردیرلر نهر کورکس ونهر کورنك بونك یاننده ایکیسی بر
اولوب بحره دوکلور بونلردن غیری کیجدن دبوله کیدر یول اوزره بلب وملان وشیر آباد وخشك
آباد وسرنکین وللین ارالری بر مرحله قصبه لر وجمله سی کیجه تابعدر صولری پکارلر
وقیولردن اولوب مزرعه وباغچه قسمی یوقدر انهار مکران نهرنهنك نیل قدر بر نهر کبیردر
غزنه وارکوب سمتندن وبدخشاندن کلوب کیجك شرق وجنوبندن بحر دارن جنوبندن
منده واروب اندن جنوبه دونکوادر نام اسکله غربیسنده ایکی منزل یرده دکزه دوکلور اول
محله دستیاری دیرلر نهر کورکنك ناووك سمتندن کلوب پیروز آباد شرقندن بحر پیشین
غربندن مرور ایدوب غرب وجنوبه وارر اول محلده سورینکو ر تسمیه اولنور وخیلی
کیدوب کورکس صویی ایله براولور ونیز یاننده بحره دوکلور بر روایتده کشك صویی دخی
بوکا قاریشوب خدار وپیشین اراسنده هرمز دکزینه قاریشور نهر کورکس سباوند
شرقیسندن کلوب دیزك وکشك وپنپور وکیه یانلرندن بحر قصر کند غربنه اوغرایوب
سورینکو ره قاریشر ونیز یاننده هرمز دکزینه دوکلور نهر ماکشید غزنه سمتندن کلوب ناووك
وجال وپنجپوره اوغرار شرقندن چکوب کیج غربیسندن بر مرحله یرده مرور ایدر رواژن یاننده نهرنك
صوینه قاریشر مسالك مکران کیجدن کیه غربه اون منزل وجال شماله سکز منزل کیه دن
هرمز غربه اون منزل دیزکدن جال شرقه اوچ منزل وکیه غرب وجنوبه اون منزل جالدن
قندهار غرب وشماله اون منزل وپنجپور شرقه دورت منزل وسجستان شماله سکز منزل

پنجپوردن دیزك شرق وجنوبه اون منزل وجال غربه دورت منزل پنجوردن ناووك
دورت منزل اندن جال بش منزل دیزكدن كوشك اوچ منزل اندن پنجپور دورت منزل
كیجدن مند بش منزل اندن كیه بش منزل كیجدن پیشین بش منزل پیشیندن مند اوچ
منزل كیه دن قصر كند بر منزل اندن پیشین ایكی منزل قصر كند دن فیروز اباد شماله بش
منزل اندن كیه بش منزل كند دن اسپكه شماله دورت منزل اندن كیج اون ایكی
منزل اسپكه دن پنوس جنوبه ایكی منزل اندن كیه ایكی منزل پنوسدن دمشك غربه
ایكی منزل اندن هرمز اون منزل كیجدن داهول یدی منزل باقی احوال معلوم دكلدر
فصل ٥ ٢ در اقالیم زابلستان وخواست وآشناغر بو فصلده برقاچ اولكه درج اولندی
اما زابلستان كه فرس قومی اكا باختر زمین دیرلر اطرافنی طاغلر احاطه ایتمش بر طولانی
ولایتدر حدودی شرقده برشاور وبعض بلاد هند غربده كوهستان وهزاره شمالده
ولایت قندز واندزكه كوه هندوكش بو طرفده فاصل واقع اولمشدر جنوبده افغانستاندن
قزمل وغیری یرلر ایله محدوددر دار ملكی كابل یوز بش بچق درجه طول اوتوز اوچ بچق درجه
عرضده بر نهرك كنارنده باغلی باغچه لی بر شهر لطیفدر بر صعب ومتین حصاری واردر انجق
بر یردن صعود اولنور خلقی مسلم وكفار هند ویهود مخلوطدر سلفده هندیلر اراسنده بو شهره
عظیم اعتبار وار ایدی پادشاهلری بونده جلوس ایدوب تاج كیمدكجه پادشاه اولمازدی
اطرافی قارلی طاغلر وهواسی كرم وسرد اولمغله خرما حاصل اولمازلكن یرنده پنبه وزعفران
بتر طاغلرنده دمر معدنی وعقاقیر وعود اولور لكن هلیلج كابلی هند دن اولا بونده كلوب
صاتلمغله بوكا منسوبدر والا بو ولایتده اولمازسلفده محصول كابل اون بش بیك درهم ایدی
طقسان بیك دخی بهارندن النوردی اطرافنده ناحیه لری وپری برینه متصل كویلری
وقلاعی چوقدر رهفت اقلیمده ایدر كابل اون دورت تومندر بیوكی تومن نیكناردر كه انده پرنج
وكندم ونارنج ولیمون ونیشكر ایو ووافر اولور تومن علی سنك بونك وسطندن بر نهر كچر
ناحیه سنده معمور قریه لری واردر ایو پرنجی اولور ویویر خلقی لسانده كاف یرینه غین
استعمال ایدر اول اجلدن بو ولایته لمغان دیرلر شمالی هندوكشه اولاشر هندوكش
كابلدن التی مرحله قارلی طاغ باشنده بر قلعه دور اندن خنجانه اوچ كونده واریلور خنجان
طاغنده میوه لو بر بلده در اندن ایكی كونده غوره آشیلور تومن درنوربونك شرابی مشهوردر
تومن كرنور كل سرحد كافرستانده در بونده سرحد سواد وبجور وارنجه رسم بویله در كه
بر عورت جرمله متهمه اولسه انی بر تخته اوزرینه قورلر دورت طرفندن قالدررلر اكر اندن
بر كناه صادر اولمش ایسه قیاسلرنده ثقیل كلور والا خفیفه كلور تومن بجاو بونك
طاغلرنده انار چوقدر وجلغوزه دونكه اول یرلو اكا ضحك دیرلر بر نوع اغاجدر موم كبی ضیا
ویرر وبونك طاغلرنده بر نوع تلكی اولور ایكی الی وكوكسی اورته سنده یراسه قنادی كبی
دریدن قنادلری اولور اوچار شكلنده پرتاب ایدر اكا روباه پران دیرلر تومن غوربند بونك
كدیكندن

كدیكندن غوره آشیلور اول اجلدن غوربند دیرلر یرنده نقره ولاجورد معدنی واردر اماعمله
كلمز غوربند ایله آب باران اراسنده ایكی مرغزار واردر كه فصل بهارده نضارت ونزاهتده
جنت نشاندر انده خوشبوی لاله لر اولور اكا لاله كل دیرلر بوندن غیری كابلده استالف
واستر غنج ایكی موضع لطیفدر كه اوچنجیسی یوقدر میرزا اولوغ بك ابو سعید بو ایكی موضعك
برینه سمرقند وبرینه خراسان دیر ایدی لنك بر فرسخ قربنده بردره واردر كه خواجه سرباران
دیرلر بر مفرح مسیره در انده بر چشمه اطرافی چنار وبللوط اشجاری وارغوانزاردر صاری
قرمزی ارغوانی اولور لطیف صیدگاه مسیره در كابل صغری كابلدن نصف مرحله
شرقده بر قلعه وقریه در بامیان یوز دورت بچق درجه طول اوتوز بش بچق عرضده طاغ
اوزرنده بر شهر صغیر ومتین قلعه درواسع نواحیسی واردر خراسان ایله غور اراسنده دوشر
بلخدن اون مرحله در بونك قربندن بر نهر كچوب غرجستانه واررغزنه دن كلور وجیحونه
قاریشر باغی باغچه سی یوقدر میوه سی اطرافدن كلور نزهه ده ایدر بامیانك هواسی سرددر
مهد خروج مغولده بامكان بن جغتای انده قتل اولنمغله جنكیز بالكلیه تخریب وموسی بالق
تسمیه ایتدی وكسه انده منزل بنا ایتمیه دیو حكم ایلدی صكره كیرو معمور اولدی بونك
ناحیه سنده كویلر چوقدر وبرقاچ قصبه لری واردر پنجهیر بامیان ناحیه سنده طاغ
اوزرنده بر شهر وسطدر هواسی لطیف وحاصل غله وبراز میوه در طاغلرنده كمش معدنی
اولور بغجو روسكا وبند والحرا بامیان ناحیه سنده واقع قصبه لردندر صاحب نزهه بامیانی
بلخ مضافاتندن عد ایلدی لكن بر از مسافه بعید وغزنه وكابله قریبدر مملكت خواست
وغزنه كابل جوارنده بر واسع ولایتدر حدودی جنوبده ولایت آشناغر وغربده قندهار
وسجستان شرقده كابل شمالده بدخشان وبلخ ایله محدوددر آشناغر ایله بونك اراسنی
طاغلر فصل ایدر دار ملكی غزنه یوز دورت بچق درجه طول اوتوز اوچ درجه عرضده بر شهر
مشهور وپای تخت معموردر غزنین دخی دیرلر بر نهر بونك كنارندن كچوب كابل صوینه قاریشر
سلفده بر كوچك شهر ایدی امیر سبكتكین واوغلی سلطان محمود تجدید وتوسیع
ایدیلر بردی شدید اولمغله باغ باغچه یری دكلدر صكره جنكیز فترتلرنده غارت وتخریب
اولندی صحت هوا ولطافت ما ایله مشهور كوهی شهردر خلقی اكثر معمر وصحیح المزاج
اولور رار ضنده هب بتر زحیات وعقارب وسائر حشرات تولد ایتمز بونك میوه سی آز اولدوغی
ایلوكنه دلالت ایدر دیدیلر زیرا ایمش كثرتی امراض وفرتنه مقارن اوله كلمشدر غزنویان
دولتی عصرنده بو شهرك عمارتی بر مرتبه ایدی كه ایكی بیك قدر مسجد ومدرسه تحریر
اولنمش ایدی وصیادلری روزمره اون بیك قدر سرچه بیع ایدرلردی دیو تاریخ مباركشاهی
صاحبی عجایب عالم كتابندن نقل ایدر واقعات بابری ده اول زمان غزنین وقندهاره
زابلستان دیرلردی دیو فرخی شاعر كلامیله استدلال ایدر بو شهرده نیجه فضلا كلمش
ایدی جمله دن شیخ ابو المجد محمد بن آدم كه حكیم سنائی دیمكله مشهور وحدیقه صاحبی در

وشیخ رضی الدین علی لالا ویعقوب چرخی که مشایخ کباردندر کلا لکو یوزالتی درجه طول
اوتوز اوچ بچق عرضده برقصبه در کابلدن برمرحله شرق وجنوبه دوشر حوشی کابلدن اوچ
مرحله یرده برقصبه در پتن خوشی دن برمرحله یرده بر بیوك شهردر کابلدن غربه دوشر
میرسکانه پتن دن برمرحله غربه دوشرد بی کابلدن سکز مرحله شرقه دوشر برقصبه در
مردحل وبوصوخل وسنخل وشابلکر اراری یارمشر منزل غربدن شرقه دوشر قصبه لردر
نورزه شابلکردن برمرحله شرقه برقصبه درملیزه نورزه دن برمرحله شرقه بر قصبه در
تادوزه ملیزه دن نصف مرحله شرقه برقصبه درشابلکر ایله نورزه اراسنه دوشر کردیز
کابلدن ایکی مرحله جنوبه آب دلن کارنده بربیوك شهردر یوز بش بچق طول واوتوز ایکی
بچق عرضده واقع اولمشدرور دك کابلدن بش مرحله غربه بر قصبه در دیکان وردکدن
بر مرحله غربه برقصبه درخوست خاست دخی دیرلر یوز اوچ درجه طول اوتوز التی بوچق
عرضده اندرابه ایله طخارستان اراسنده بلخ اعمالندن بر ولایتدر قتیبه واردقده ملك ترك آنی
پناه اید نمشیدی دیو تقویم صاحبی ذکر ایدر نغر یوز التی بچق طول اوتوز ایکی بوچق
عرضده کابلدن بش مرحله جنوبه دوشر بر بیوك شهردر شامل صویی کارنده واقع
اولمشدر پالیتر کابلدن اوچ مرحله غربه دلن صویی اوزرنده بر شهردر اورکون نغرك غرب
وشمال طرفنده اراسی ایکی مرحله یوزدورت بچق طول اوتوز ایکی بچق عرضده برشهردر
ناحیه سی وقریه لری وارغزنه یه تابعدر بوندن غزنه یه اوچ کونده واریلور بونك غربی اون
ایکی مرحله قندهاره وارنجه چول وخرابه درمعمور یری یوقدر فیروزکوه هراة ایله غزنین
اورته سنده برمحکم قلعه در حکام غزنویانك دار ملکی ایدی هواسی سرده مایل وصویی
چشمه ومصانع دندر میمند غزنه قربنده برقصبه صغیره در سلطان محمودوزیری ابوالحسن علی
بن احمد المیمندی بوندن ظهور ایلدی خرماسی چوق اسی یر در سائر میوه سی
دخی وافر اولور صویی چایدر پنتبل طاغاری جنوبنه دوشر مملکت آشناغر خواست
ونغر شمالنده بر ولایتدر حدودی جنوبنده سند شمالنده کشمیر شرقنده هند طاغاری غربنده
کابل ناحیه لری ایله محدوددر قصبه لری وشهرلری بونلردر دواوه میانی دواو
دخی دیرلر غربدن بنجکوره صویی وشرقده کوبر طاغاریندن کلن صو مجتمع اولدوغی یرده یوز
سکز بچق طول واوتوزدورت عرضده بربیوك شهردر کابل صویی دخی آنده جمع اولوب
دونبدی یه کیدرلر آشناغر برشهر عظیمدر هزاره صویی سنده قارشدوغی یرده یوز
طقوز درجه طول اوتوز دورت ادرجه عرضده واقع اولمشدر نیلابدن یدی منزل غرب
وشمالده دوشر بوولایت بونك اسمیله تسمیه ومشهور اولدی بیجاور پیشه ور دخی دیرلر یوز یدی
بوچق درجه طول اوتوز دورت عرضده برشهر عظیمدر دواوه دن بر مرحله غربه دوشر
بونك صویی غربدن کلوب دواوه صوینه دوکلور صوات ضم صادایله اشناغر ناحیه سنك
اسمی درنهر هزاره سند صوینه دوکلدیکی یرده درکوخان اوغلی ابراهیم خان انده یقین

زمانلره

زمانلرده علم افراز امارت ایدی بجو آشناغردن برناحیه در کابل صویی که نهرهزاره دز
سند صوینه قارشدیغی یرده سواقدن ایکی مرحله جنوبه دوشر وبوندن کابل اون
مرحله غربه در مقام آشناغردن غرب وشمالده برمرحله یرده ناحیه وقرادر یوز سکز بوچق
طول اوتوز دورت بوچق عرضده واقع اولور پنج کوره آشناغردن اوچ مرحله یرده
یوز طقوزدرجه طول اوتوزدورت بوچق عرضده بربلده در بونك صویی باجور آقار باجور
یوز طقوز دن ارتجق طول اوتوزدورت بوچق عرضده پیشه وردن شرق وشمالده اوچ
مرحله ده برشهردر نکرهار یوز التی بوچق درجه طول اوتوز دورت عرضده کابلدن اوچ
مرحله شرقه برجبل رفیعك غربی اتکنده برشهردر اول طاغه کوه سفید دیرلر صولری
عبدی خاص نام کولده جمع اولور مبارك صودر دیو زیارت ایدرلر کنر آشناغردن اون ایکی
مرحله غرب وشمالده طاغده بر ولایتدر نهر سند اندن کلور خلقی مسلم وکافر قاریشقدر
انهاری واولکه لرده برقاچ نهر واردر بری نهر کابل که اوزرنده کثرتیدن عبارت هزار شهر وقصبه
اولمغله هزاره دخی دیرلر شمالدن جنوبه اقه رکابلدن شرق وجنوبه دونوب دورت مرحله ده
نکرهاره ایکی ده پیشه وره ایکی ده دواوه واروب اتك جنوبنده پنجکوره صویی ایله سوات
صویی جمع اولدقدن صکره کابل صوینه قاریشر نهردلن غزنه دن کلوب کابلدن ایکی
مرحله یرده کردیزه اوغرار واندن یوقاری سابل صویی ایله براولوب نغرنام بلده یه اوغراد
وملیزه دن اون ایکی مرحله ده جنکوچ یاننده سند صوینه دوکلور بوکا نهر سابل دخی دیرلر
مسالك کابل وغزنه کابلدن بلخ قافله سیریله آغرقو ناقلر اون بش منزل ولاهور شرق و
جنوبه اوتوز منزلکه نیلاب یوز فرسخ اندن لاهور یوز فرسخدر غزنه دن بامیان شمالده
قرق بش فرسخ وبست یوزقرق فرسخ وکابل شرقه اوچ منزل غزنه غربنده قندهار یولی
اوزن خوشی و پتن ومیرسه کله واوردك بر منزل جمله غربه در بوندن صکره چوله کیریلور
اون بش کونده قندهاره واریلور کابلدن بجو شرقه اون منزل وهمند وکش التی منزل اندن
خنجان اوچ منزل اندن غورا ایکی منزل غوردن میمند چولدر اوچ منزل اندن بلخ ایکی منزل
اراده قریه لر واردر کابلدن غزنه غربه اوچ منزل وکلالکو ایکی منزل اندن خوشی بر منزل
کابلدن ربی شرقه سکز منزل اندن مردحل وبوصوخل وسنخل وشابلکر شرقه
بجوغر منزل جمله شرقه اندن منورزه وملیزه وتغزه بر منزل ملیزه دن جنکوچ اون ایکی
منزل اندن تادوزه شرقه بچق منزل کابلدن کردیز جنوبه ایکی منزل ووردك غربه بش
منزل اندن غزنه ایکی منزل وردکدن دیکان غربه برمنزل کابلدن نغر جنوبه بش منزل
کردیزدن نغر شرقه اوچ منزل کابلدن پالیتر اوچ منزل نغردن اورکون غرب وشمالده ایکی
منزل وغزنه دن اورکون غربه اوچ منزل آشناغردن نیلاب شرق وجنوبه یدی منزل
وسوات ایکی منزل دواوه دن بیجاور برمنزل سواتدن بجو جنوبه ایکی منزل ومقام جنوبه
ایکی منزل آشناغردن مقام غرب وشمالده بر منزل بجودن کابل غربه اون منزل آشناغردن

بنج کون اوچ منزل مقامدن بنج کون برچق منزل پیشه وردن باجور غرب و شماله اوچ
منزل دواوه دن باجور شرق و شماله بر منزل پنجکوره دن باجور غربه بر منزل اشناغردن
باجوره اوچ منزل کابلدن نکرهار شرقه اوچ منزل پیشه وردن غربه ایکی منزل اشناغردن
نکرهاره ایکی منزل فصل ٢٦ در مملکت کشمیر و تبت اما کشمیر کسر کاف و قافله اصلنده هند
وسند و اتراکدن متولد بر طائفه اسمی ایدی صکره ساکن اولدقلری یره اسم اولدی
اطرافی حصار کبی طاغلر ایله احاطه اولنمش دوردنجی اقلیمدن بر طولانی ولایتدر حدودی
جنوبده هنددن دهلی و لاهور شمالده بدخشان و بعض خراسان شرقده اراضی تبت غربده
اوغانیان منازلی اولان اراضی ایله محدوددر مسافه طولی غربدن شرقه قرق فرسخه
قریبدر عرضی جنوبدن شماله یکرمی فرسخ قدر بو جمله دوز صحرا اولوب ایکی بیک قدر
قریه یی اوتوز ایکی پرکنه یی مشتملدر بو صحرا الریاض وحیاض وازهار وانهار واشجار ایله بر مرتبه
لطیف و مزیندر که جمله سی کویا بر حدیقه جنت آسا مفرح و دلکشادر لطافت آب و هواسی
سبب اولوب خلقنک خوبلری حسن رخسار ولطف شمایلده ضرب مثل اولملرینه
باعث اولمشدر بو ولایتک طاغ و صحراسنده یوز بیک قدر مزروع قریه اولدوغی زبان زده
خلایقدر جمله انواع فواکه و ثمار غایت لطیف و بی شمار اولور کرچه هواسی بر مقدار برودت
اوزره اولمغله کرمسیر یرلر میوه سندن نارنج ولیمون و خرما حاصل اولماز لکن یقین یرلردن
وافر کلور بو اقلیمک دار ملکی سری نکر نام شهردر یوز اون بوچق درجه طول اوتوز یدی عرضده
واقع اولمشدر اول ولایت حکامنک تختکاهی بر شهر مشهوردر دجله قدر بر نهر بو شهرک
میانندن کچر و بو شهرده یالکز ایکی بیک خانه شال باف خانه لری در که روی زمینده اول
صنعت مهارتی انلره مخصوص اولمشدر اهل کشمیر اول جهتدن اکثر شال کیرلر و شال کشمیری
مشهور آفاقدر و بونک خلقی کرچه لطافت آب و هوا و طراوت کوه و صحرا سببیله اکثر نعمات
و غنایه مایللردر لکن لباس و طعام جهتنده غایت بی تکلف کچینورلر اکثر یدکاری بر نجدر
انی دخی کیجه قالمه یرلر لکن سر تا سر اول دیار موزون موضع باده و چنک و چغانه و چایکاه
سماع و ترانه اولوب لاله لری کل رخلردن نشان ویرر محصولی اولقدر اولور که یالکز هنده
سنده دورت یوز بطمان زعفران کتوررلر نسوایدر بو ولایت خلقی اکثر بوت پرستدر
سحره زیاده مقید اولورلر و انده سحر تعلیم اولنور یوغی دیرلر بر طائفه اصلی بو ولایتدندر که
بونلر عفت و عبادت اوزره اولوب رهبان طرزنده هندستانده کزرلر غارلره کیروب روحانیات
ایله مشغول اولورلر و بونلر پرهیز اوزره اولمغله بعضلری ایکیوز ییل یاشار نهر کشمیر دجله
قدر بر نهردر جمله سی طاغ دبنده بر منبعدن چقوب شهرک اورته سندن کچر اوزرنده
اللی قدر کپری واردر بیسی یالکز نکر شهرنده در انی کچدکدن صکره اوغرادوغی
یرلر اسمیله تسمیه اولنور آب بهتان و آب حمد کبی بونلری کچوب مولتاندن یوقاری آب چنهاوه
قاریشر جبال کشمیر طاغلری ولایت اطرافنده کویا بر شهرنا اولنمش سور کبی اولوب انک سببیله

اهالیسی

اهالیسی جنکیزیان وغیری اهل طغیان تعرضندن دائما سلامت اوزره در زیرا بو طاغلردن
کشمیره انجق اوچ دربند واردر بری دربند خراسان که غایت صعب و تنکدر یوکلی حیوان
کچرمک میسر اولماز لازم کلدکده پیاده اشخاص ممکن اولدوغی مرتبه اثقالی یوکلنوب
کتوررلر ایکنجی هند دربندیدر بو دخی صعوبت و تنکیده دربند خراسانه بکزر اوچنجی
دربند تبت در بونک یولی کرچه بر مقدار آسانتردر لکن بر قاچ منزلده زهرناک علفدن
غیری نسنه بولنماز چارپا قسمی اول یولدن سلامتله چقمق نادر واقع اولور مسالک کشمیر
کشمیردن لاهوره اون اوچ یول واردر اول راه کهتوار بو یول اوچ شعبه در شعبه اولی ایکیوز کروه
وشعبه ثانیه ایکیوز التمش کروه وشعبه ثالثه ایکیوز اللی سکز کروه در هندیلر میله کروه
دیرلر بو کروه لری عدد نه رقم ایله اشارت ایلدک شعبه اولی کشمیردن شرق و جنوبه ده
پنبور که زعفران زاردر ٧ آب دت کارنده ونت پور ٦ نهر مزبور در طاس نواحی سنده نیلابه وارد
کرونهر مزبور کارنده وجبلاره نام قریه ٧ ارکامو نام قریه ٦ ده کهن بونک شرقنده بر کره و برده
بر غریب حوض واردر یدیشر ذراع مربع و عمقی بر کان قدنجه سنک تراشیده ایله بنا اولنمشدر
هر سنه شمس جوزایه تحویل وقتندن یکرمی کونه دک هر کون طلوع آفتاب وقتنده
حوض دبندن صو چقمغه باشلیوب نصف نهارده تمام طولار و ایکی دکرمن یوریدر
صو اطرافه اقار نصف نهاردن صکره چکلمکه باشلار وقت عصرده تمام صودن اثر قالمیوب
نصف ساعتدن صکره کیرو جوشه کلوب نصف اللیلده تمام طولوب طشره آقار کیرو
چکلور صباح کیرو اولوب سابق اوزره آقوب یکرمی کون کچدکده اصلا صو چقمز اولور
صال آینه یه دک حوض سوسز طورر و بو حوضک دبنده دورت دلک واردر که صولر اندن
کلور کیدر هر برینک مخصوص اسملری واردر صو چکلورکن اوچ دورت دانه طیش دن
مختلف الشکل حبه لری بر کیسه بر در بر اول دلکلر نامیله القا ایلسه صو اول حبه لری اول
تعیین اولنان دلکلره کتورر کیدر بر اسمه تعیین اولنان حبه اخر دلکه کتمز هفت اقلیمده
بر حوض دخی سند براری نام موضعده کشمیرک امور غریبه سندندر دیو یازار حوض
مزکور سنک تراشیده دن اصلا منفذی یوقدر روزنه سی کورنمز چون آفتاب ثوره کلسه
هر کون طلوعدن مقدم اثر ترشح ظاهر اولوب کیدرک صو آقمغه باشلار بش التی ساعتدن
صکره چکلمکه یوز طوتوب هیچ قالمز بو تقدیرجه حوض سابق اولدوغی متعین در انجق
منفذ اختلافی واردر کهن دن کتل پایینه سرای ملو ٨ کرناره ١٠ کهتوار داخلنده درنج ده دروبولی
تماما انشدرلندن دن اورتا سنده ده چاترو ١٠ ده چنکلستان ١٢ آرواره ماغی ملو دن
بوکا کلور وستی ایدراندن کازنهر جندرباک ٨ هندیلر اکا جنهاو دیرلر انده ایپدن کوپری
واردر کچیلوب نهر کارنده شهر کهتوار ١٠ بونک باشقه حاکمی واردر بو ما بینده خانلر بنا
اولنمشدرلندن واور محاجی نام قلعه ٧ طاغ باشنده یای بسنو نام قلعه ٨ بونک ما کنه
نکر دیرلر کهتوار حاکمنه عدودرلندن دمانسند و نام قریه مستقل حاکمی واردر انود یرلرلندن

بدرکاه نام قصبه ٠ ٢ حاکمی برء ورتندر یولنك نصفنده گنجه بسنو حاکمی حکمنده معموردر
اندن یول ایکی ایریلوب بری بانددروان کیدر کوه بلال انکنه وارنجه دوز صحرالردر ١٠ کوه بلال
یوقوشی ٧ باندروان دك انش ٠ ١ باندروار قصبه در مستقل حاکمی واردر مان کوت
نام قلعه ١٠ مستقل حاکمی وار درسامبو نام کوچك قصبه ٠ ١ لندن سنکر ٥ ١ هند
داخلنده برقریه درکاونی سرای ١٠ ده کنرپن ٥ ١ لاهور ا شعبه ثانیه بدرکاه دن کلیان ٠ ١
کوه بلال انکی که خلقی زلال دیرلر ٤ قله کوه ١٠ بچل نام قصبه صغیره ٦ طاغ انکنده در
راجپند حکومتنه تابع ده لالر ٢ کون که باندروار قصبه سیدر ٥ ١ شعبه ثالثه بچلدن
بریول دخی راجپند حکومتنه تابع ده چندنی ٢٠ یول چنکلستاندر اندن قصبه جانکنو
٨ حاکمی پادشاه هند خدامندندر یولی سراپادن ایجندن کیدیاور بوسرام حکومتنه
تابع ده دنساله ١٠ بن نام قصبه صغیره ٥ سیالکوت ٠ ١ لاهور ٥ ٣ ایکنجی یول راه
کمبردورت شعبه دراولی یوزسکسن دورت کروه ثانی وثالث ایکی اکسك رابع برارتقدر
وجبلارودن ده لوکیبون ٤ بردپه باشنده قریه درده دور و ٥ چاکبر داخلنده ده کبر ٤ کوه
تندوك دامننده ده چون ٢ قله سنده راند سنك ٥ بوندن یول ایکی اولور بری صاغده
ده پیرستان یولی ١٠ بویول اتلو یولی دروبوکاشالوت دیرلر لکن قیشین قاردن قپانور بری
صولده کوه مزبورك برجانبنده هوبه دیرلر بریچه مغانلر ٥ بویول صعب پیاده یولیدر
نصف راهده طاغ باشنده چیقلوركاهی مخالف روزكار اسوب اولركبی برف قطعه سنی طاغدن
اوچوررمخاطره در قیش یولی دكلدر اندن ككجاده ٣ بردوز یرده در ده پیرستان ٥
کوه سنون کرنده جانب جنوبیه دوشرده هاله ٤ قبچ سیه قیونلری یریدرده کنوت ٨
کوه همپردن قله سنك جنوبنده دراسم قدیمی ده سیوایدی مستقل حاکمی واردر
اندن کوه دار اقله سی جنوبنده ده تندرهت ٥ نهر چندریاك كارنده ده چوك ٣ یولی جمله
طاغلردر راجپنده تابع ده کندفر ٢ بونده ایپدن کوپری ایله نهره کچیلور نتکه سابقا
ذکر اولندی کوه دکو کرنده کاوکل نام موضع ٥ کاودرخت مخصوص اسمی درکل ایسه
مطلق درخت وجه تسمیه بودرکه سابقا حاکم کشمیر سلطان اسکندر اوغلی ادم خان
باباسندن رنجیده اولوب بومحله کلدکده اتنده درخت مزبوردن برمیخ وار ایدی یره
دیکوب برمدتدن صکره طوتندی بر درخت عظیم اولدی کوه دکو بالاسنده راجپنده
تابع ده بتوت ٤ کوه مزبور کرنده راجپنده تابع ده کلا ٨ قصبه چلی که بچل دخی دیرلر ٤ باقیسی
ذکر اولندی اوچنجی یول راه کتروادر بوکاراه پانهال دخی دیرلر لوکبوندن یول ایکی اولور
بری دوروبرنك غربیسندن ده کتر ویه کیدر ٣ کوه کارنار دامننده ده مترمو ١٠ زکات الدقاری
بودرکوه مزبور قله سنده سوکتیل ٤ دامن کوه ده ده نوکام ٤ بوقریه طاغ جنوبنه دوشر
اندن براوق اتمی هند جانبنه راسد نام موضعده برذراع قدی وبریجق ذراع قطری کبودرنك
برمدورطاش دیکلمشدر اسمنه شتر دیرلر طوغریلق معناسنه طوغریلق طاشی دائما

کشمیرده صادقدرکه راست ودروغ امرنده ایکی کیمسه نزاع اتسه بوطاشه واررلر وجنوبی
طرفنده طورروب دعواسنده صادق اولان طاشك اوستندن شماله چحرار چکر کاذب
اولان چکمزدیرلر کشمیر حاکمی میرزاحیدر خلقی بوندن منع اتمشیدی ممنوع اولمدیلر ده چرل
٢ ده ارزن کوت ٤ بوایکی قریه پانهال قریه لرندندر پانهاله تابع ده چتل واس ٢ یول
اورتاسنده دیونار دیرلر بردره واردرکوه ماچیل کمرنده جانب جنوبیه ده لودو ٤ ده پاپنتال
٣ بو یولده ایکی دره واردر اولکیسنه نیله آرد ایکنجی یه کوده لارود یرلرده راك ٤ بوایکی
قریه زلت تو داخلنده اولوب مستقل حاکمی واردر یولنك اورته سنده اکرو نام برکوچك
طاغ واوزرنده بتخانه بنا اولنمشدر اندن کارچنهاو تمام انشدر ایکی کروه دخی کارده
کوه کنك یوقوشنه چیقلور بوچکدن آت اشك چکمز سرکوه ده ٥ ده کنك ٢ ده کوتر ٢
کمرکوه ده تختمله تابع ده کترو ٣ دامن کوه لودرك ده تختمله تابع ده شدنوکه هند جانبنه
دوشر ٥ ده پوچی پوتی دخی دیرلر یولی تمام انشدر ٣ کوه دکو بالاسنده ده چلهن
٣ بونلر جمله تختمله تابعدرده مهر ٢ ده نرورو ٤ کوه کیثیکلو دامننده در هند جانبنه
دوشر قصبه کرمز ٣ محل حکومت تختملدر جانکنو داخلنده ده مهال ٣ ولایت جمو
داخلنده ده دانیال ٤ بونك یولی اورتاسنده چبدك نام برکوچك طاغ واردر قصبه
جمو ٧ یولده کاجدادیرلر برجبل واردر توهی صویی چکلوب ده بن ٤ شهر سیالکوت
١٠ بویول یوزقرق کروه دراوچنجی یول راه برنل دروثت پوردن یول ایکی اولوب بری
وجیلارویه کیدر بری آب وت کارنده ده نانیویه ٥ ده کدونی ٣ صوکارنده وغله مجمعیدر
ده هابلشی ٣ ده جوکام ٤ ده واسنك کند ٣ واسك بوقریه اورته سنده برچشمه در
ماز ین صویی غایت بارد اولور وقیشن قوروربوقریه کوه سندر دامننده در بوکویدن یول
ایکی اولور بری شرقی که پیاده یولیدر سندربار طاغنه یوقاری ده مهریه وارر ١٠ قریه
مزبوره اول طاغك جنوبنده دربریول دخی غربیه واندن سپك طاغ سمتنه کیدر بواتلو یولیدر
اول طاغ قله سنده برسرای ٦ ده مهر ٦ بونلر پرکنه برنل داخلنده در ده ورنکه ٥ دره کتر
دیرلر بردره اورته سنده درکوه سندرنار بودره شرقنه دوشر وکوه بتردن غربنده در بونلر
یوکسك طاغلر دردن کرصویی اقار وایکی کره چکیلور آت چکرده چردنو ٤ بوایکی قریه
چاکبر داخلنده در موضع پنار ٤ دره اورتاسنده منزلکاه قافله درده دیمندل ٥ قصبه
سمرکوت ٩ اصل برنل بودر قلعه سی واردرده دمکند ٣ چنهاو کارنده در بونده ایپدن
بچتال اغلیچ ایله چکیلوردره تنکهر ٣ هند جانبنده نهر کارنده در ایو برنجی وانارى اولوردره کرتن
٥ کوه جاه باشنده در بونده شال طوقورلر ده پوتی پوچی دخی دیرلر ٤ بوقریه لر
تختمله متعلقدر بویول یوزقرق برکروه اولور دوردنجی یول راه دلندوار راه منکار دخی دیرلر
بو یولدن آت کیدر وجبلارودن صکره سابقا ذکر اولنان ایکی یولدن غیری ایکی یول دخی
واردر بری شرقی که ده زند ن کلر ٥ دیوسر ٤ بو دیوسر پرکنه سندن پانهال نام قریه ده

بر بیکار واردرکه عمقی قامت انسان قدر طول وعرضی یوز ذراعدر بو دکرمن دوندر صو چقوب
اقار بر کمسه نك حاجتی اولسه بر یکی چوملکه بر مقدار پرنج وصو قویوب اغزینی دری ایله
محکم بند ایدرلر واول کمسه نك نامیله صویه اتارلر بر زماندن صکره چقارا کر برنج اعتدال
اوزره پشدی ایسه تفأل ایدرلر اول شخصك اول سنه حالی خوش اولور دیرلر والا خلافنی
اعتقاد ایدرلر ده داندوار ٤ ده مهو ٧ بر یول دخی مغربیدر وجبکار وردن ده کدونی ٣
ده کلاه کام ٥ دیوسره تا بعدر کتل زرمرك دامننده تا کوه ده بار نهار ٥ ابو یول تمام
طاغلردر اتلو کیدر اندن ده له ٥ بردن ده در ده شاره ده کیل ٧ یولی ناهموار در نصفنده
توش نام بر نهر وار در چنهاوه اقار بو نهردن دخی یازین ایپ وچتال اغاج ایله چکیلور اما
حریفده پیاده چکرده جان ٤ چنهاو کارنده ده چابکاری ٤ بوندن یول ایکی اولور بری مشرقی
اول موضعدن کمی ایله چکیلوب ده شلال ٤ بردپه باشنده درده انبار ٣ جمله انشدر وبوناك
لال دیوه تابع قریه لردر دامکر ٧ لاله تابع کوچك قصبه در قلعه سی واردر بری دخی غربیکه
چنهاو کناریله غربه کیدر کناده ده کیلو ٧ کشمیر جانبنده در اندن کمی ایله چکیلوب دامکر ٥
ده چپرار ٧ سیالکوت ٨ بو طریق یوز قرق بر کروه در بشنجی یول راه میم اندر کشمیردن
چانپور بوننده غرابیدن بربید سرنکون واردرکه اکا کشمیر خلقی برن دیرلر بش ذراع ساقی
واردر ایکی قوجاق پنشمز دوری دورت ذراعه قریبدر واوتوز ذراع ارتفاعی واردر بوداقلری
اکری یره انمکه ایکی ذراع قالمامشدر وباشنده چوق بوداقلری وارمدوری اللی ذراعه
قریبدر یرلرکه بر کمسه بونك بر بوداغنی تحریك اتسه جمله شعب واعضائی حرکته کلور
شجر مزبور نهروت کنارنده ایکی دپه نك اورتاسنده در وبونك شعبه لری بری برینه متصل
ونازکدر پرکنه دچن پاره ده بونك کبی درخت چوق اولور بوداغی چوق اولانك حرکتی
زیاده در زیرا ارلرنده اولان هوا حرکته امداد ایدر ده رامو ٧ ده میم اندر ٨ ده منزکام ٥
هاکواس ٥ ده بادرنده ٥ ده دولو ٢ ککرو ٥ ده کبل ٥ ایکی طریقك بری یوز یکرمی بر
کروه بری بر اکسکدر التنجی یول راه سدوردده رامودن یول ایکی اولور بری میم اندن کیدر
بری غربیدر ده وردح ٧ جمالنکر خرابه قریه دره قله کوه برزل ٥ ادامننده ده بدل ١٢
ده سرال ٥ اده پونی ٥ ابو یولده بعید یرده قریه لر واردر دارمی نام بر طاغ چکیلور ده کلت ٧
بوندن یول ایکی اولور بری شرقه کیدر قصبهٔ میناور ٦ موضع سکپتن ٥ چهناو
کمی ایله چکیلوب هنده داخل اولور ٤ ده چك ١ سیالکوت ٤ بری مغربیدر بهلول پور ٧
کوچك قصبه در سیالکوت ٧ بو میانده چهناو کمی ایله چکیلور ایکیسی دخی آت یولیدر بری
یوز یکرمی الی کروه بری بر اکسکدر التنجی یول راه هیرپور چانپوردن ده خانپور ٢ ده
زور ٣ ده هیرپور ٤ بدیال طاغنه قریبدر دامن کوه تمرن نام طاشدن خانه
بوندن بر یول مغربیدر صاغ طاغه یوقاری کیدر مچلویه وارنجه بر کروه اندن انشدر طاغ
کمرنده کیدیلور واشاغی انجه اوچ کروه بساتره طاشدن یاپلمش خانه در اندن ایکی کروه

دخی انشده کیدیلورکه اکا زنار انشی دیرلر اندن بر کروه ده کمر کوهه کلنور نار بر از نام موضع ١ یولی
غایت تنکدر آتی ایکی کمسه بر یدربری سور ردوند نام سرای ٣ پیرپنجال ٢ یوقوش
باشنده درکوکچی ٣ ١ نشن نهایتنده درقیش یولی دکلدر کیدنلر کوتنه پوست بغلیوب
صیر یلورایتر لکن خطر درده بشنه ١ بیرم کله ٥ برقاج پاره قریه در کمرك الورلر بر کوچك
نهری واردر طغیان ایتدکده اون سکز کره چکیلور یازین یکرمی یدی کره چکیلور عرضی اوچ
دورت ذراع وعمقی ایکی ذراعدر ده کنوانی ٤ قصبهٔ تنو ٣ ده برت ٣ راجوری ٤
بری دخی شرقیدر تمرن دن کاملنو کوت بریکسك طاغده خرابه قلعه در کوه هستونز ٣
ده کندپار ٣ منزل کارندر اندن یول ایکی اولور بری شرقه کیدر بکنر بل نام خرابه قلعه ١٠
میل که ده کلانیدر ١٠ راجوری ٨ ده سنك پور ٧ کارنکوت ٥ نوشهر ٦ ده موجوال ٥
ده بدو ٣ بنبر ٧ ده دترکو ٧ چنهاو کارنده ده کاتهال ١٠ ده پیرکانی ٧ ککر
جمه نام قلعه ٨ ده سینسر ٦ شیرکر ٧ ده پتیاله ٣ سرای بکر ٦ بری غربه کیدر کند
یاردن پیرپنجال ٣ ستونز یولندن فیل وات ودوه کیدر اوبرلندن کتزید بچی یول راه جرهارود در
کشمیردن ده سبك ٧ ده سورش ٥ ده پیهن ٣ کوه چرهاروانکنده در وکمر کوه ده یار
حرك بام ییلاق ٥ طاغ باشنده کنترول نام خرابه قلعه ٥ بوندن اشاغی اینلور هوین نام مغارهٔ
عظیمه که بیك ادم الور ٣ طاغدن ایکی کروه بعید صحراده ده کاترود ٧ ده سهرن
٦ مست پل خانه قدر بر طاشدر ٤ کوه بلراور ته سنده هستالوت ٧ ده برت ٤ براجوری
٧ بو یول جمله یوز اللی بش کروه در یازن اتلو کیدرقیشده کثرت برف وشدت روزکاردن
آشلماز سکزنجی یول راه جیل درشهردن ده کله نهامو ٧ ده لولیور ٥ ده پیروز پور ٩
کوه چیل دامننده قریه ١ کمر کوه برذلل نام برسنکدن خانه ٧ اوچ کروه دردن کیدیلور
دورنده بالایه چیقیلور اندن طاغ باشنده سر پل ٨ کمر کوه ده شادج ١٥ ده کاترو
٥ بو یول یوز التمش طقوز کروه در طقوزنجی یول راه بد سنکر شهردن ده پتن ١٠ ده اشکو ٧
ده چهامو ٨ ده کنتل ٤ برطرفی طاغ برطرفی نهر بهت در اندن ده ماهورو
٧ بو یول غایت طاردر کمر کوه دن چکر دورت کروه آتی ایکی کمسه بری یدربری
اردندن سورر ده شاهکوت ٥ ده ار ١ بوندن کوه بد سنکره کیدیلور
جنوبی دامننده هالن ١٠ ده دیوکار ٨ ده پرونج ٨ بوندن یول ایکی یول
اولور بری صوله کیدر مهرن ٧ بری صاغنده ده کیلبرو ٧ قصبهٔ باهورو ١٥ ده پاهولن
١٠ قصبهٔ سلطان پر ١٠ ده جلم ٧ نهر جلم کارنده درصو کمی ایله چکیلوب ده خواص پر ٨
چنهاو کارنده ده کاتهال ٧ ده پیرکانی ٧ پرونجه دك آت وفیل ودوه کیدر اندن
اوته انجق آت کیدر راه اول یوز طقسان دورت کروه راه ثانی یوز التمش سکز
کروه در طقوزنجی یول راه پکلی پتندن باربله ١٢ یولده آب وت چکیلور کیدن جسری واردر
ده تمل ٨ ده دوار کنتل ٦ صاغ طرفی طاغ برطرفی آب وت درده دیو ١٠ یولدن صپادر

ده دنكوت ٥ بو يولده كوه كوارم چكيلوردرن بل نام دروازه ٨ برطرفى طاغ برطرفى آب دت
اولدوغى يرده اغاجدن درده پولياس ٣ قصبهٔ نكرى ٥ حاكمى كشميره تابعدر ده نوپور
٤ ده وار ٥ پيدرنك نام برنهر عظيم كنارنده دركاكارله چكيلور كشميريلر آكا شراه ديرلر ايكى
طرفدن ايپلر بغليوب چكرلر آت وآدم بنوب چكرده نيسمك ١٥ بو يول اورته سنده كوه
شنكروار درانده نصكره كسنه ديرلر صو چكيلور قصبهٔ يكلى ١٥ ده مانكل قلعه سى
واردر ٦ قصبهٔ شاخرخ سلطان ٨ ده چركام ٥ ده هزاره ٨ سراى مادوسنك ٧
سراى خربزه ديمكله مشهوردر قصبهٔ راولپندى ٦ ده هاتيه ٧ رهطاس ٦ ده جلم
٣ جمله سى ايكيوز دورت كروه در بو يولدن جمله حيوانات كيدر اوبنجى راه كرنودربتن دن
قصبهٔ سپور ١٠ ده پترو ٨ ده تراهكام ٨ ده تبهندو ٣ كوه زردامننده درده تنكدار
١٥ ده اچربل ١٠ قصبهٔ هبنك ١٢ يكلى بو يولدن انجق پياده كيدر ايكيوز اون الى
كروه در ملوك كشمير هفت اقليمده ايدر سلفده كشمير هنديلر ضبطنده ايدى الى يوز اللى دورت
تاريخ هجرى ده سلطان ناصر الدين بن شمس الدين كه پادشاه دهلى ايدى بو ديارده شعاير
اسلاميه يى شايع قلدى وزين حسن نام كسنه والى اولوب اولادندن اون نفر يوز التمش سال
مستقل ضبط ايلديلر و سلطنت سوردیلر انلرك برى سلطان زين العابدين ايدى كه اللى
ايكى ييل پادشاه اولدى كشمير هيچ برعصرده انك زمانى كبى معمور اولمش دكل ايدى
مزبورك كفر و اسلامه نظرى اولميوب انجق يانئده مرد عارف و هنرمند معتبر ايدى
اطراف جوانبدن ارباب معارف و هر صنعتك ماهرلرينى طلب ايدركتور رعايت ايله اول
دياره اسكان ايدردى نه دينده اولورسه تعرض ايتمزدى اول اجلدن بعضيلر مزبورى ديو
جوكيان اوزره درديلر انك وفاتندنصكره يرلودن برجماعت حكومتده اولديلر تا كه
طقوزيوز طقسانده شاه تصرفنه كيردى اما ميرزا حيدر هند تاريخنده ايدر شمس الدين زى
قلندر ايله كشميره كلوب اول زمان برزن انده حكومت ايدردى شمس الدين عورتك خدمتنده
اولدى كيدرك كامران اولوب عورتى الدى و خلقى كندويه تابع قلوب جلوس ايتدى صكره
اوغلى علاء الدين بعده سلطان قطب الدين واوغلى سلطان اسكندر ترتيب اوزره پادشاهلق
سوردیلر بو اسكندر دين اسلامه رواج ويروب اكثر بتخانه لرى ييقدى اندنصكره زين العابدين
اولوب كشميرى معمور قلدى بعده اول ديار چكيلرندن بر قاچ كسنه دخى حكومت سوروب اول
طبقه دن يوسف خان نوبتنده شاه عجم تسخير ايلدى يوسف خان تابع اولوب نيجه
ييللرلك طرفندن خالق اتدى شعر و موسيقى ده مهارتى وار ايدى بونده نيجه شعرا و فضلا
كلمشدر مملكت ثبت تاء مضمومه و فتح باء مشدده ايله تقويمده مذكور اولدوغى اوزره سكر
وزننده درلكن مسعودى ثاء مثلثه ايله يازار خراسان جوارنده برواسع ولطيف ولايتدر
حدودى شرقده چين طاغلرى جنوبنده كشمير و هند غربده خراسان بلادى شمالده
ختا و ختن صحرالرى ايله محدود در مشهور شهرى غنج ابن سعيد قولنجه يوز او توز درجه
طول

طول قرق بوچق درجه عرضده طاغ باشنده بر شهر مشهور و معمور در حصارينك
برقپوسى واردر برى دخى قصر ضحاك برطاغده يوز يكرمى بش بوچق طول او توز سكز
بوچق عرضده واقع اولمشدر بوجبلك شرقنده جنوبيدن شماله الى مرحله قدر ممتد
وعرضى اوچ بوچق منزل بر صحراوار دركه اطرافنى جبل سنبل خلقه كبى احاطه
اتمشدر بو طاغلرده مسك كيكلرى سنبل اوتلار صولارى هر طرفدن صحرايه اقار
وسطنده مجتمع اولور لطيف ولذيذ صودر آكا بركهٔ ثبت ديرلر اول محل يوز يكرمى الى درجه
طول وقرق بر عرضده واقع اولمشدر ثبت خلقى چينى لر كبى افطس و مدور يوزلو اولور
فضه وحديد وجواهر مسك وقپلان پوستى ايله تجارت ايدرلر مسعودى ايدر ثبتك
خواصى غرايبندندر آب و هواسى صحيح و لطيف ترابى محصولدار اولوب انواع ثمارى
وازهارى حددن بيروندر اهالى سكانى غمندر بلمزلر وانلره وهم وحزن عارض اولماملق
بو يرك خاصه سيدر جمله سى ضاحك ومسرور رقة طبع صاحبى بشوش اولوب انواع
رقص وملاهى استعمال ايدرلر حتى ميتلرينى بيله ساز وسوز ايله قالدوررلر وبالجمله
بو ولايتده حيوان ناطق وصامته طبيعت دم غالب اولوب حكمنى اجرا ايدرلور نسو
ايدر بو اولكه ده عظيم قامشلر اولور اورمانلغى چوقدر يرتيجى حيواناتى وافر اولور اول اجلدن
يوللرى مخاطره در لكن هر سنه تجار سفر ايدوب مرجان الى كيدرلر زيرانده اقچه
يرينه مرجان يحرومسك الوب اندن عظيم فائده ايدرلر آهوى مسك بر حيوان غزال
كبى درباشى طكوز باشنه بكزر اغزنده فيل كبى ايكى ديشى بترو طشره چقار بونلرى
سورى ايله بسلرلر هر سنه قارنلرنده بورم پيدا اولوب آى ارتدقچه زياده اولور نضج
بولدقده غايت بكيشر بعض قيارة سوروب ورمنى دشر اندن اقان قان مسك اولور
ايوسى صارمترقدر ديرلر بونلر سنبل هندى يمكله مسكى غايت فايق اولورانكيچون
بعيد يرلردن تجار كلور كيدر و بونده دارچين و قرنفل دخى حاصل اولور لكن ملوكه
بهارى كبى معتبر دكلدر وطشره كتمز و بو ير خلقى انى بهار ايله تربيه ايدوب چيك يرلو
وعورتلر بينك قوشاغى كندبلر چزمك جرمدر وصقال قومزلر جمله تراش ايدرلر
و بولارلر حبيب السير ده ثبت طاغلرندن برطاغ يازاركه انده آتش ياقسه لر البته صو
چقوب آتشى سويندوررحتى بعض ملوك تجربه ايچون وافر نفط وكوكرت ييغدروب
آتش ويردكده بروافر صو چقوب سويندردى ياقمق ممكن اولمدى فصل ٢٧ در
مملكت سجستان سيستان معربى درخراسان ايله كرمان وسند اراسنده برواسع ولايتدر
حدودى شرقده اوغانستان هند ومكران شمالده بعض هند غزنه وغور غربده
كرمان وخراسان جنوبده مفازهٔ كرمان ايله محدوددر سلفده برمرتبه معمور ايدى كه
برجريب زمينى باوجود قلت آب بيك دينار صاتلوردى واول زمان غور واسفرار بو اولكه ده
داخل ايدى صكره خراب اولوب انلر ايرلدى بو ولايتك دار ملكى ذرنج نام شهر طقسان

یدی درجه طول اوتوزایکی بوچق عرضده بربیوك شهردر اسم ولایت بوکا دخی اطلاق
اولنور خراسان ومکران وکرمان وسند اراسنه دوشر سلفده رام شهر تختگاه ایدی
خراب اولوب یرینه ذرنج یاپلدی بونك حصاری وواروشی وار در خندق کندن صو قاینار
سائر صولر دخی انده جمع اولوب طولار واروشنك دخی اطرافی دیوار وخندقدر
بو حصارك بش قپوسی آچیلور دمر قپو بوایکیسندن کیدن پارس یولنه کیدر بری دخی
کرکونه قپوسی خراسان یولنه در دوردنجی قپو بوایکیسندن بشنجی بست جانبنه آچلور
بشنجی دروازهٔ طعام بو جمله دمردندر واروشك دخی اون اوچ دروازه سی وار در پارس
طرفنده دروازهٔ میتا دروازهٔ کرکان دروازهٔ اشرك دروازهٔ درسارا دروازهٔ شعیب
دروازهٔ خویك دروازهٔ درپنبکی دروازهٔ کرکونه دروازهٔ اسپر دروازهٔ غنجوه دروازهٔ
رستان دروازهٔ زنکبار بونلر جمله طوپراقدندر مساجد وجوامعی وافر اولوب اسواقی
بول ومعموردر یعقوب بن لیثك انده برسوقی وار در مکه یه وجامعنه وقف ایلمشدر
بوشهرده متعدد نهرلر آقاربری دروازهٔ کهندن وبری دروازهٔ نودن کیرر اوچ صو بر مسجد
اوکنده جمع اولوب دکرمن یوریدر و برحوض عظیمه داخل اولور که اندن شهرك خانه لرینه
توزیع اولنور وباغچه لرینی سقی ایدر واروشده بونلردن غیری بیوك نهرلر آقار که ایچری
کیرن انلرك شعبه سیدر وبوشهرده دروازهٔ پارسدن دروازهٔ مینایه وارنجه متصل
وممتد بر چارسو واردر بر فرسخ قدر ممتد اولور وبوشهرك هواسی خاردر صوغوق وشدید
روزکاری اکسك اولماز وقیشن قاریغماز وبونك بناسی اکثر کرپجدر اغاجی نادر اولور بوکا
منسوب اولانلردن بری صاحب مذهب محمد بن کرام در سجستانك باقی شهرلری
بونلردر رخج ضم راء مهمله وفتح خاء معجمه مشدده ایله یوز اوچ درجه طول او توز ایکی درجه
عرضده بربیوك شهر و ناحیه در نهر هند مند بونك حدودندن چکر بغجوان بونك
قصبه لرندندر بست طقسان سکز بوچق طول او توز ایکی بوچق عرضده نهر هند مند
کنارنده برشهر مشهوردر سجستانده ذرنجدن صکره بوندن معمور شهر یوقدر هواسی
لطیف عراق هواسنه وصویی فرات صوینه بکزر خلقی دخی اهل عراق طوری اوزره در
نعمتی فراوان میوه سی چوق خصوصا خرماسی اجامی غایت ایو اولور اوزومی
دخی وافردر جوامع ومساجدی ونهر مز بور اوزرنده کمیلرله جسری واردر فضلادن
ابو الفتح بوشهره نسبت اولنور قرنین ذرنجدن بر مرحله شرق وشماله بر کوچك قصبه در
بسته کیدر کن صوله دوشر خواش یوز بوچق درجه طول او توز ایکی بوچق عرضده
قرنیندن بیوك قصبه در اندن بسته کیدرکن بر مرحله صوله دوشر اقار صویی و خرمالغی
واردر حصن الطاق خواشه نصف مرحله قریب یرده بربلدهٔ صغیره در اما باغ ومراعی وقراسی
چوقدر سیستانه نعمت ومیوه خصوصا انکوراندن منتشر اولور حصاری بر مرتفع طاغده
نهرلر احاطه متین صعب قلعه در اول دیار ملوکی خزینه سنی انده حفظ ایدرلر بروجهله تسخیری

قابل دکلدر دیرلر درغش هند مند کنارنده سجستان نواحیسندن دوار نام ناحیه ده
بر قصبه در دوار ناحیه سی بستدن ایکی مرحله یرده بلاد رستم ایدی کیکاوس آکا تملیك
اتمشیدی داور دخی دیرلر سلاطین غورجدی اولان سوری نك دار ملکی ایدی قندهار
مضافدر مروان بستدن ایکی مرحله یرده بربلدهٔ صغیره در اوزمی ومیوه سی اولور
قندهار یوز درجه طول او توز اوچ درجه عرضده ذرنجدن اون مرحله شرقده برشهر
وحصاردر تقویمده اسکندر بناتدیکی حصارلردن یازر بونهر بونك غرب طرفنده اولان
طاغدن کلوب جنوبنه مرور وحصاری دوراید رخلقی چوق واسع شهردر میان قلعه ده
صنك خارادن برچاه عمیق واردر هر بار صو یندن چکسه لر اغاج پاره لری واوتلر چقار بو
دلالت ایدر که خارجدن منفذی اوله حصار مز بور عجم شاهلری ایله هند پادشاهی اراسنده
سرحد اولمغله اکثر محاصره وجنکدن خالی دکلدر فراه قندهاردن غرب وشماله
یدی مرحله یرده طقسان یدی بوچق درجه طول او توز دورت درجه عرضده بربیوك
قصبه در التمش پاره قریه سی ومزارع ونخلستانی واردر یاندن بر نهر اقار اوزرنده بر عظیم
قنطره بنا اولنمشدر بر فرسخ قریب یرده برطاغ واردر که آکا مارنککی دیرلر طاشدن یوناشمش
برطاغدن دائما آب ترشح ایدر خلق انده زیارته واروب دعا ایدرلر وحاجتلرین سویلرلر
اکر قطرات زیاده جه اولورسه حاجت روا اولوردیو مسرور کیدرلر والا نا امید اولورلر بوشهره
منسوب اولانلرك بری نصاب صبیان صاحبی ابو نصردر نه بندان فراه دن التی مرحله
قربه طاغده برقلعه در وقصبه در اقار صویی فراه دن کلور قصر والیٔ ولایت او توردر
برشهر در سفنجای قصردن بیوك برشهر درمابین رخج ناحیه سنده برقصبه در رودان
فرومنده قریب برشهر صغیردر آب روانی ومزارع فراوانی واردر خلج نام محالك خلقی
برقوم در که قدیم الزماندن بوولایته کلوب هند ایله نواحی سیستان اراسنده آرام ایلدیلر
شکل وطورلری ترکمان طائفه سنه بکزر زبان ترکی سویلرلر بنه اوغان طائفه سندن
قوزکوچر اولی برطائفه در اولورلر بینه ملاك پته دیرلر داغلرده اولوب دوه وقیون وصغر بسلرلر
مکانلرینی سیت پردن غرب وشماله اون بش مرحله وقندهاردن شرق وجنوبه یدی
مرحله در بونلر سیستان حاکمنه تابعلردر مرخ سره ویرکوویرلر اوصاف واحوال
سیستان خراج سجستان سلفده التمش یدی یوك ایدی صکره بعض بلا زدافر اولنوب
طقوز یوکه اندی سرتاسر ودوز قومسال یرلر اولوب انجق نام شهری قرینده برطاغ واردر
ارتفاعی ثلث فرسخ و بر جانبی صافی ریك رواندر اول سمتنده زیارتکاهلر واردر جمعه کیجه سی
خلق واروب عظیم طبل ونقاره سسنی اشیدرز دیرلر بو قصه تاریخ مبارکشاهیدن
منقولدر سجستانده سردو تندروزکارلر اسروقاریغماز روزکار قومی بریردن بریره هرباد
نقل اتمکده در کاهی بر محلی قومه باصدرر بعض حیله لر ایله قومی شهرلردن دفع ایدرلر
بر دیوار کبی حولی چکوب دبنده یر یر کمرلر ودلکلر قورلر روزکار اول منفذلردن کیروب قومی

دفع ایدر صحرا الرنده اکثر ییل دکرمنلری ایله چنورلر ریاحی شدید مملکتدر وسیستان
ایله کرمان اراسی عظیم بنالری وقدیم اثاری مشتملدر وسیستان اوجوزلق ولایتدر اناری
اوزومی خرماسی چوق اولور خلقی اکثر غنا ویسار اوزره در صحرالرنده حلتیت وافر بولنور
و بونلر کدی کبی قنفذ بسارلر زیرا انده حیات چوقدر نهر هندمند انهار سجستانک بیوکی در
غور شرقندن کلوب حدود رخجه وبسته اوغرار جنوبندن چکوب شرقدن غربه
اقار اعوجاج ایله ذرنج جنوبندن چکوب بحیرهٔ زره یه دوکلور دینلدی لکن بسته کلدکده
طاغلوب متفرق اولور چوق قریه لرسقی ایدر نهر طعام ونهر باسروزونهر رستار وزآریلور
ذرنجه واران بینهر ستار وزدر بستدن برواولنهر ایله صو طغیاننده صندل ایله کلورلر ونهر
ملا وغیری نهرلر بوندن آیریلورلر نهر مزبور شدید الجریان اولوب اوزرنده چوق شهرلو
وقصبه لر واردر چوق هندیلر بونک کنارنده معتکف ومعذب اولورلر بوندن وافر انهار آیریلور
وچوق نهر دوکلور نه زیاده ونه ناقص اولور نهر فراه فراه طاغلرندن آقوب نه بندان
قلعه سنه واررلندن جنوبه کیدر زره کولنه دوکلور بحیرهٔ زره سجستانده بر بیوک کولدر
طولی اوتوز فرسخ وعرضی بر مرحله قدر اورته سنده بر جزیره واردر مسکون ومزروعدر
بونک صویی لطیف اولمغله بی نظیر بالغی چقار وقامشی وافر اولور اطرافی جمله مزارع
وقرادر الا سجستانه ملاقی اولان طرفی خربه وبیاباندر نهر هندمند وآب فراه بوکا دوکلور
مسالک سیستان ذرنجدن هراته کرکونه بر منزل بستره دورت فرسخ هندمنددن
بر شعبه بو بوله چکیلورلندن جزیر برمنزل رود فراه کوپروسی برمنزل فراه برمنزل کوسان
صرحد سیستاندر خاسان وکاریز سری وسیاه کوه بر منزلدر ذرنجدن بسته رسوق
وسرو رود ده حرو ری ورودیشک اوزرنده آجر ایله بنا اولنمش بر کوپروسی واردر
رباط دهک رباط ارسون رباط کرود رباط هستان رباط عبدالله بست بر مرحله در
بستدن غزنه یه رباط فیروزمند رباط معون رباط کروخج وکین آبادو خراسان ورباط
سرآب واونی ورباط جنکل آبادوده عوم ده خواست ده حوم وخوا بسار برد منزلدر
سیستاندن بالینه راه بیابان رنجدن رباط سنکین رباط جنکی رباط یم سنجان
جمله اون دورت منزلدر سیستاندن کرمان وفارسه خاوران رباط واریک رباط قاضی
ورباط کراجان منزل سینج نواحیٔ کرماندن جمله سکز مرحله در پس ذرنجدن
هراة التی منزل بستدن غزنه اون ورت منزل فراه دن قندهار بش منزل قندهاردن بکر
اون ایکی منزل وکیچ جنوبه اون سکز منزل ومشهد یکرمی منزل وزرنج غربه اون منزل
وهزاره اون ایکی منزل ونهلوان بش منزل وفراه دن نیشابور اون منزل وهراة بش
منزل وذرنجدن نه بندان شماله دورت منزل اندن خیص غرب وجنوبه التی منزل
مسافه در ملوک سیستان بو اقالیم خلفاء راشدین عصرنده فتح اولنوب بنی امیه
وآل عباس طرفندن والیلر ضبط ایدرلردی درهم بن حسین ولایتی نوبتنده لیث صفار ظهور

ایدوب توج صفارکن درهمه انتساب ایتدی وسر عسکر اولدی لیث وفاتندن اوغلی یعقوب
یرینه چکدی ایکیوز اوتوز بده درهم دخی وفات ایدوب اوغلی صالح حکومته قادر اولمغله
یعقوب اموری قبضهٔ تصرفنه الوب جلوس ایتدی ومستقل پادشاه اولدی خراسانی
آل طاهردن الوب کرمان وفارسه دخی مستولی اولدی ایکیوز التمش بشده وفات ایدوب
برادری عمرو یرینه چکدی خلیفه یه اطاعت ایدوب منشور الدی قهستان وغزنه ومازندرانه
مستولی اولدی صکره مخالفت ایدوب بغدادی المق دلدی امیر اسمعیل سامانی خلیفه
طرفندن اوزرینه کلوب بلخ ناحیه سنده بوزدی گرفتار ایتدی ایکی سنه حبسدن صکره
ایکیوز سکسن طقوزده قتل اولندی یکرمی ایکی ییل پادشاهلق سوردی صکره اوغلنک
اوغلی طاهر بن محمد سیستانده جلوس ایدوب فارسه مستولی اولدی معتضد اکا امیر
بدری یی کوندروب بوزدی لیث بن علی بن لیث طاهردن صکره پادشاه اولدی فارسه
لشکر چکدی صکره برادری معدل بن علی یرینه چکوب بر زمان سوردی بعده عمرو بن
یعقوب اوچیوزده پادشاه اولدی بعده احمد بن خلف یرینه چکدی هرانده عمر چکردی
خلف بن احمد پدری یرینه چکوب غایت فاضل وعاقل قویدی یوز جلدده بر تفسیر
تألیف ایتدردی طقسان طقوزده وفات ایدوب اوغلی طاهر یرینه چکوب غایت فاضل
وعاقل قویدی پادشاهلق سوردی سرای طاهر اکا منسوبدر دورتیوز حدودنده منقرض
اولدیلر صکره غزنویلر وسلجوقیلر طرفندن حکام ضبطنه کیروب بالاخره عجم شاهلری
مستولی اولدی حالا قزلباش خانلری ضبطنده در قندهار وار نیجه انلر حکم ایدرلر اوته سی
پادشاه هند تصرفنده در قندهارده ایکی طرف نزاع اوزره در کاه هندیلر الور کاه قزلباش
مستولی اولور فصل ٨٢ در مملکت بدخشان وغور وطخارستان اما بدخشان
نهر جیحون ایله نهر مرغاب اراسنده بر مملکتدر اسمی دار ملکی اولان بلده یه دخی اطلاق اولنور
حدودی جنوبده نهر مرغاب شمالده نهر جیحون شرقده ترکستان غربده بلخ وخراسان ایله
محدوددر شهر مزبور زولون بر درجه طول اوتوز یدی درجه عرضده اثبات اولنمشدر
معمور رستاقی واردر دیرلر که بو حصاری جعفر دوانیقی قرئ زبیده بنا ایتدردی شهر مزبورک
یانندن چکن نهر خرار مرغاب صوینه اقار اطرافی باغ وباغچه در طاغلرنده لعل ایله لاجوردی
مشهوردر مسکی دخی وافر اولور بوننده بادزهر کبی حجر فتیله دیرلر بر نوع حجر واردر هفت اقالیم
صاحبی ایدر بدخشان اولکه سی انهار واشجار ومراتعی چوق یرلردر خلقی اکثر اولوس
قومی قونار کوچر اولی طائفه در ارالرنده ایواتلر قوپار آب وهواسی لطیف دشت
وصحراسی پر سبز ونظیف ولایتدر شاهان بدخشاندن شاه ناصر خسروک سلفنده بر حمامی
وار ایدی مردم جامه کنندهٔ یکرمی دورت قپو آچیلور وهر برندن بر حمامه کیریلوردی
جمله سنک ضیاسی بر جامدن وهر برنده نیجه مخصوص حالات وار ایدی لکن
خراب اولوب انجق اثری قالدی بونک طاغلرنده قوریوغی خوتاز حیوان اولور

بدخشان قصبه‌لری بونلردر جرم قندسدن یدی مرحله شرقده بدخشان اعمالندن
برقصبه‌در شاه ناصر خسرو مزاری بونده ایدی قندس بدخشاندن یدی مرحله یرده
باغلی باغچه‌لی شهردر آقارصولری واردر بلخدن کابله کیدرکن برمقدار یولدن مشرق
جانبنه دوشر و بوندن بلخ ایکی مرحله مابین صوسز چول ومفازه‌در خنجان کابل ایله
قندس اراسنده برقصبه‌در میوه‌سی بول نعمتی وافر طاغلر اراسنده بردره ایچنده دوشمشدر
اورته سندن بردره آقار کابل ایله بلخ اورته سنده یول اوزره هر بری التیشر منزلدر اندرآب
اندرآبه دخی دیرلر یوز اوچ بوچق درجه طول اوتوز بش بوچق عرضده غزنه ایله بلخ
اراسنه دوشر خنجان شمالنده ایکی ساعتلك یرده برقصبه‌در پنجهیر طاغی بونك قربنده
اولوب انده معدن فضه واردر حالا نعمتلو باغلو باغچه‌لو بیوك قریه اولمشدر بونك صولری
خنجانه کیدر اشکمش قندسدن برمرحله جنوبه دوز یرده باغلی باغچه‌لی برقصبه‌در
چشمه‌لری آقار صولری لطیف وبارد اولوب شرقنده برطاغی دخی واردر غوری خنجان
شمالنده برقصبه وناحیه‌در بوندن اوچ کونده چول‌چکیلوب میمنه‌یه وارلور میمنه‌دن
بلخ ایکی مرحله‌در مابین قریه‌لر ومعموردر بونك باقی قصبه‌لری رستاق وقلعهٔ ظفر
وبغلان‌در اما طخارستان ضم طاء مهمله وخاء معجمه ایله بدخشاندن غرب سمتنده
دوشر بر بیوك ناحیه‌در ابن حوقل بونی مضافات بلخدن عد ایلدی ترکستان ایله
سنوردر اشدر جیحون ومرغاب صولری بدخشاندن بوکا اوغرار برنیجه بلادی مشتملدر
مشهور شهری ولوالج یوز ایکی بوچق درجه طول اوتوز یدی بوچق عرضده برشهردر
ولوالش وولج دخی دیرلر بلخدن یکرمی فرسخ یرده برسیاه طاشلی طاغ اوزرنده واقع
اولمشدر اول طاغی سکز فرسخ احاطه ایدر مملکت هیاطله‌در بوندن طالقان التی
فرسخ یردر طائقان طایقان وطایکان دخی دیرلر طقسان سکز درجه طول اوتوز یدی
بوچق عرضده نواحیٔ بلخده طخارستاندن بربلده‌در طاغلر اراسنده اولوب اوکندن
برنهر آقار باغی وباغچه‌سی وطاغده قریه‌لری واردر اکثر خلقی حایکلردر میوه‌سی وغله‌سی
چوق معمور ولایتدر راوان وسمنجان که سهبان دخی دیرلر برکوچك شهردر طرف
شرقیسنده اوچ محله‌سی ومحکم قلعه‌سی ووافر باغلر واقار صولری واردر بونده اوزم
انجیر شفتالو فستق غایت خوب ووافر اولور دیو صاحب نزهه تحریر ایدر واسکلکند طاغلر
اراسنده برکوچك قصبه‌در هلبك بودخی طاغده برشهردر جمله مدن طخارستان دوز
یرلر اولوب انجق اسکلکند ایله هلبك طاغده واقع اولمشدر بوطاغلر رود خشاب ایله رود
بدخشان اراسنده‌در بوندن وافر صولر اقوب مداین اوکننده جمله‌سی جیحونه دوکلور
منك هلبکدن بیوك برشهردر پنجهیردن بونهر کچوب چاریانه اورته سندن فراومیه
وهنده کیدر ذوالین وذراب بوایکی شهرك آب روانی وافر واشجاری متکاثردر وخشی
بودخی طخارستان شهرلرندن یازلمش لکن زماوراء نهرده ختلان شهرلرندن یازارز مملکت غور

مشرقنده غرجستان واوج طرفنده خراسان ایله محدود طاغستان بر ولایتدر سلفنده عظیم معمور
قلعه‌لر وشهرلری قرا وضیاعی مشتمل ایدی صکره براز خراب اولدی صعب قلعه‌لری
چوقدر اطرافی اهل اسلام ونفس غور جمله کافرستاندر خراسان لسانیله تکلم ایدرلر مسلمانی
قنی ازدر وبو یرلرك آب وهواسی لطیف میوه‌لری بی‌نظیر مزارع ومراتعی وکومش معدنلری
وافردر برطرفی غرجستانه برطرفی هراته برطرفی رباط کردانه منتهی اولور حدود بامیانه
خراساندن پنجهیره وارنجه طاغلری ممتددر نزهه‌ده ایدر غور بر ولایتدر شهرینه آهنکران
دیرلر طقسان طقوز درجه طول اوتوز بش درجه عرضده اللی پاره قریه‌یی مشتملدر
حاصل غله وبراز میوه اولوب خلقی بلاهته منسوبلردر وبعض کتبده بو مملکتك شهری غور
بدخشان اعمالندن اولوب هراة ایله غزنه اراسنه دوشر برلطیف بلده‌در ناحیه‌سنه غوری
دیرلر دار ملکی فیروزکوه بر صعب ومتین قلعه وغور پادشاهلرینك تختی در پیروزکوه
معربی دربو دیارك قلاع منیعه‌سندن بری دخی قلعهٔ چینارکه دنیاده نظیری نادر برحصاردر
بری دخی کردکوه دررد ف طقسان طقوز درجه طول اوتوز ایکی درجه عرضده غور قصبه‌لرندن
برقصبه‌در مسالکده بدخشان وغور بدخشاندن بلخ اون اوج منزل وقندس یدی منزل
وطالقان یدی منزل وجرم یدی منزل قندسدن خنجان التی منزل وبلخ ایکی منزل
مابین چولدر واندراب دورت منزل واسکمش نام قریه برمنزل خنجاندن کابل التی منزل
وبلخ التی منزل واندرآب شمالده دورت ساعت طالقاندن ختلان دورت منزل وجرم دورت
منزل وقندس غربه یدی منزل مسافه‌در احوال ملوك شاهان بدخشان اسکندره
منسوب یکنورلردی نیجه ییللر حکومت اول سلسله‌ده ممتد اولوب کیمسه مزاحم اولمدی
جزئی خراج وباج ایله اول ولایت مرزبانلغی انلره مسلم ایدی سلطان ابوسعید کورکان
بدخشان اولکه‌سنه طمع ایدوب شاهلرینی استیصال قصدنده اولدی انلرك آخری
اولان سلطان محمدی اولادی ایله کرفتار وقتل ایلدی آخر کندی دخی اوزون حسن النده
مقتول اولدی بعده بدخشان حکومتی ملوك خراسان نوابنه متعلق اولوب بالاخره عجم
شاهلری پنجه‌سنه دوشدی ملوك غور اولاد ضحاکدن نام بسطام نام غور طاغلرینی
پناه ایدوب ساکن اولمش ایدی حضرت علی کرم الله وجهه خلافتنده بونك اعقابندن
شنسب نام کمسه اسلامه کلوب اول دیار حکومتنك منشورنی الدی که خط حضرت علی ایله
بهرامشاه زماننه کلنجه اللرنده باقی ایدی بو سلسله‌دن فولاد ابومسلم خروجنده حاکم ایدی
تحتی هارون رشید زماننده وسوری صغاریه زماننده واوغلی محمد سلطان محمود
عصرنده حکومت سوردی اوغلی ابوعلی وبونك برادرزاده‌سی محمد حاکم اولوب ابراهیم غزنوی
ایله جنك ایلدی صکره قطب الدین حسن بن محمد یرینه کچدی که جد سلاطین غوریه‌در
بونك اوغلی عزالدین حسینك یدی اوغلی قالدی ایکی فرقه اولدیلر بری اول طبقهٔ
غوریه‌ده قطب الدین محمد بن عزالدین حسین که ملك جبال دیمکله مشهور ایدی بهرامشاه

غزنوی دامادی اولوب واردقده تهمتله زهرلدی غوریلر ایله غزنویان بیننده اول عداوت
بو اولدی برادری سودی برینه کچدی غزنه یه عسکر چکوب مغلوب اولدقده بهرامشاه
بشیوز قرق دورتده الهکتوروب قتل اتدی بهاالدین سام حسین برینه کچدی برادرلری
انتقامی ایچون حرکت اوزره ایکن وفات اتدی علاالدین حسین جهانسوز پادشاه اولوب
غزنه یه واردی بهرامشاهی بوزوب بلندآوازه اولدی بو سلسله دن اول استقلال بولان
بودر غزنه و بعض خراسانی الدی بشیوز اللی التیده وفات ایدوب اوغلی سیف الدین
محمد برینه کچدی ایکنجی سنه غزنه طائفه سی جنکنه کیدوب کندی قومی بیننده
مقتول اولدی غیاث الدین محمد عم زاده سندن صکره پادشاه اولوب خراسانی الدی
وعظیم الشان جهانداری ایدی چوق غزالر ایلدی بشیوز طقسان طقوزده وفات ایدوب
برادری شهاب الدین محمد برینه کچدی غزنه وهند وسند والیسی ایدی جلوسندن صکره
غور و خراسانی دخی ضبط ایلدی دفعاتله قطب محمد خوارزمشاه جنکنه کیدوب منصور
اولدی التیوز ایکیده لهاورده فدائیلر غدری ایله مقتول اولدی غیاث الدین محمود بن غیاث
محمد برینه کچوب یدنجی یلده خوارزمیلر غدری ایله قتل اولندی اوغلی بهاالدین سام برینه
کچمش ایدی خوارزمیلردن علاالدین اتسز غورن اوچ آیدن صکره لشکر چکوب فیروز
کوهی محاصره ایلدی الوب سامی برادری محمد ایله خوارزمه کوندردی فترت مغولده
جیحونه اتدیلر بو سلسله بونده منقرض اولدی طبقهٔ ثانیهٔ غوریان بامیانده حکومت
علمن قالدردیلر غیاث الدین برادرزاده لرینی پریشان اتمش ایدی انلردن ملک مسعود بن
فخرالدین پدری برینه حاکم اولدی بعده برادری شمس الدین محمد برینه کچدی فاضل ایدی
امام فخر رازی رسالهٔ بهائیه یی انک اوغلی اسمنه یازدی التیوز ایکیده وفات ایدوب اوغلی
بهاالدین سام برینه کچدی غزنه یه واروب ایلدوز ایله جنک اتدی منهزم بامیانه کلدی
برادری جلال الدین حکومتی بونک الندن الوب برینه کچدی آخر خوارزمیلر النده کرفتار
ومقتول اولوب منقرض اولدیلر ملوک کرت الغوریه بونلر غوریلرک اوچنجی طبقه سیدر و
اولی شمس الدین محمد کهین که رکن الدین مرغی نک دخترزاده سی ایدی اول ایسه
غیاث الدین محمد بن سام بنی اعمامندندر جنکیز ظهورنده رکن الدین خراسان والیسی
بولنوب انقیاد اتمکله غور حکومتنده قرار اتدی التیوز قرق دورتده مستقل اولدی خوش
طبع وعالی همت قوپوب نیجه فتحلر اتدی یتمش التیده اجلی کلوب برینه اوغل محمد کهین
کچدی یدیوز بشده جیسار غورده وفات ایدوب اوغلی فخرالدین پادشاه اولوب بر سنه دن
زیاده سوردی اختیار الدین قلعه سنی بنا اتدی کرت نامه یی ربیعی شاعر بونک نامنه
نظم ایلمشدر صکره برادری غیاث الدین برینه کچوب یدیوز یکرمی طقوزده وفات ایدنجه
سوردی خراسانده نیجه فتحلر ایلدی صکره اوغلی شمس الدین بر سنه و دیکر اوغلی
حافظ الدین ایکی سنه حکومت ایدوب قتل اولندی بونک زماننده غوریلر امون مستولی اولدیلر

برادری

برادری معزالدین حسین برینه کچوب متغلبه یی قهر ایلدی اوتوز طقوز ییل پادشاه
اولوب چوق اثرلر قودی عاقل وعادل ایدی مولانا سعدالدین پیر علی برینه کچوب بونک
عصرنده تیمور ظهور اتدی خراسانه مستولی اولوب الندن الدی یدیوز سکسن دورتده
مزبوری اولادی ایله ماوراء نهره نقل وحبس اتدی انده مقتول اولدیلر و بو طائفه دولتی
انکله منقرض اولدی صکره غورملوک خراسان تصرفنه کیروب شاهلرده قرار اتدی

فصل ٢٩ در اقالیم کرمان وهرمز ولار یکرمی طقوزنجی فصل کرمان اقلیمنده وهرمز ولار
مملکتنده در اما کرمان فتح وکسر کافله ابن کلبی قولنجه یافث اولادندن کرمان بن فلوج
اسمیله تسمیه اولنمش بر اقلیم واسع ومعموردر حدودی جنوبده بحر فارس وغربده
بلاد فارس وبحر هرمز شرقده ارض مکران شمالده مفازهٔ خراساندر دیو تقویمده مسطوردر
لکن بعض اهل فن غربده فارس ولار جنوبده هرمز شرقده مفازهٔ مکران وشمالده مفازهٔ
سیستان ایله محدود اولدوغنی اثبات ایدرز برالار وهرمز مستقل ولایت اعتبار اولنمشدر
مسافه سی طولا وعرضا یوز سکسن فرسخ تخمین اولنور معمور یرلر لکن شهرلری پراوکنده در
اکثر یری ساحل وشدید الحرارت اولوب ربع مقداری یایلادر سیرکاندن حدود پارسه
یم شهرنه وارنجه آب وهواسی لطیف انهار واشجاری وافر جمله میوه انواعی متکاثر خرماسی
وانجیری چوق ومزراعی بسیار ومواشیسی وافر اولور توتیای کرمانی ایسه مشهوردر
اکاسره عصرنده کرماندن التیوز بیک محصول النوردی صکره برازاشاغی قودی کرمانک
دار ملکی کواشیر نام شهردر که بردشیر دخی دیرلر طقسان بش درجه طول یکرمی طقوز
بوچق درجه عرضده برشهردر قلعه سی اردشیر بن بابک آثارندن اولمق اوزره یازارلر
واسمی دخی بوکا منسوبدر کستاسب دخی انده برآتشکده بنا اتمشیدی سمط العلی ده
مسطوردر که حجاج بونک فتحنه عسکر کوندروب میسر اولمدی صکره عمر بن عبدالعزیز
عهدنده فتح اولندی و فرمان عمر ایله انده جامع عتیقی یاپدیلر امیر علی بن الیاس دخی
باغ سیرجانی وقلعهٔ کوهی بنا اتدی تورانشاه سلجوقی جامع تبریزی دیمکله مشهور جامعی
بنا اتدی اکابر صوفیه دن شاه شجاع کرمانی ونعمة الله ولی بو شهرده مدفوندر بم طقسان
بش بوچق طول اوتوز بوچق عرضده کواشیردن ایکی مرحله شرقه دوشر آب وهواسی
ناخوش برشهردر متین حصاری واردر اوچ یرده جمعه قلنور پازاری قربنده اولان مسجده
مسجد خوارج دیرلر بری دخی مسجد اهل سنتدر بر جامع دخی قلعه ایچنده اولوب صد قات
مسلمین انده محفوظدر جیرفت طول وعرضده مزبورلره متقارب مجمع تجاردر اوجوزلق
شهردر اسفی دخی دیرلر سیرجاندن شرقه دوشر ثلج وجوز وترنج بر وقتده جمع اولور جمله
مراتع ومزارعی انهارله سقی اولنور فتح اسلامیده بونک یری میشه زار ایدی عسکری
اسلام کسوب قریه لر اتدیلر هر بری سکانی اسمیله تسمیه اولندی بونک صوبی
دیوروددر هواسی کرم وخرماسی وترنجی وافر یردر سیرجان طقسان ایکی بوچق

درجه طول ویکرمی طقوز بوچق عرضده کرمان شهرلرینك اکبری بربلده در داخلنده
صو بوللری وار بنالری قبادر قلت اخشابدن کارکیر ایدرلر جیرفتدن ایکی مرحله غربه
دوشر بونك بر محکم حصاری واردر هارون رشید ایامنده بنا اولنمشدر اسلامده کرمان
والیلری انده اوتورردی بو حصارك سکز قپوسی واردر باب بهیاره که میدان قپوسیدر
باب مرضی باب میمند که غرب قپوسیدر مغرب طرفنه آچیلور بونك طشره سی
برخرابه قصردر قصر حاجب دیرلر بو شهرك دیوانی ومکلف اسواقی واردر خلقی اکثر
غنی ومالدار تجاردر عورتلری غایت کوزل اولور هواسی کرمه مایل حاصلی غله وپنبه
ومیوه وخرمادر بونك خلقی اکثری محدث ایدی قرا ونواحیسی قیولردن ایچرلر ترماشیر
طقسان اوچ درجه طول اوتوز بر درجه عرضده مفازه کارنده برشهردر بمدن بر مرحله
غربه دوشر تاریخ کرمانده اردشیر بن بابك بنا اتدی دیو یازار زرند سیرجاندن یکرمی طقوز
فرسخ یرده بربلده در بافد کرماندن بر منزل جنوبه سلفده بربلده خان ایدی حالا خرابه در
آقارصولری مزارع ومراتعی وافر صید کاه وچراکاهدر خبص طقسان اوچ درجه طول
اوتوز بر درجه عرضده کرمان ایله سجستان اراسنده مفازه کارینه دوشر باغلی باغچه لی
خرما ومیوه وغله کانی هواسی کرم برشهردر طرف غربیسنده کوهدن بر نهر بو شهره
کلوب باغلرینی سیراب ایدر سجستان بمدن شرقه اون کونلك مسافه در بونك
سوری ایچنده یغمور باغمز خاصه در دیو نهایت الاوبه روایت اولنور سینج نواحئ کرماندن
سجستان سرحدنده برشهردر عمرو بن لیث بنا ایلدی بوکا قنطرهٔ کرمان دیرلر کبری
یوقدر بحر دبوله تسمیه اولنور ده سیف جیصدن بر مرحله باغلی باغچه لی بر قریه در هرمز
هرموزدخی دیرلر طقسان ایکی درجه طول ویکرمی التی بوچق درجه عرضده کرمان
اسکله سیدر خرماسی چوق شدید الحرار یردر سابقا ساحلده ایدی تاتار خراب
اتدکده اهلی اوکنده اولان جزیره یه چکوب انده تمکن اتدیلر اول جزیره یه جرون
وذرون دیرلر اسکی هرمز غربیسنده بحر فارس بوغازندن ایچری قره دن اون ایکی
میل بعید واقع اولمشدر صویی عزیز درکومرو نام اسکله دن کتورورلر زیرا جزیره ده
اولان صواجی در کیش جزیره سی بونك غربنده بحردن اوچ یلکندر بو هرمزك بازاری طوردر
ومجمع تجار بندر مشهوردر بو جزیره سوقنده عورت بازاری بسندیده واقع اولمشدر
وابتداء سوق ترك بازارینك باشیدر انده بالق کمنك فقراتندن طولی دورت ذراع بر میل
واردر اول بالغی قالقان مثللو برجانور اولدورب طشره برافمشدر دیرلر که انك یلان کبی
اینجه سوری قویروغی وار ایدی مزبور بالغك بر طرفندن صوقوب بر طرفندن
چقمش ایدی ترجمه اتدیکمز کتابلردن تیاتروم کتابنده جوانس ایدر انجو خصوصنده
هرمز قدر بر بوقدر طتلی صوبی وذخیره سی قلت اوزره در لکن جمله لوازمی طشره دن
کتورورلر بونك اطرافنده اوچ منزل قدر برصد فلرصید اولنور مغاص لؤلؤ درلنده چقان انجو سائر

یرلر انجوسندن بیوك ولطیف ذی قیمتدر میلاد عیسینك بیك بشیوز اللی سنه سنده
فرانسس کوس وال بوکرك نام پورتقال قپودانی بو شهری الوب اهلنه اغر جزیه وضع اتدی
صکره عجم شاهلری کرمانه مستولی اولدقده پورتقال ایله اشتراك اوزره ضبط اتدی
کتاب مزبورده تصویر اولندوغی اوزره مکلف قلعه سی واردر هفت اقلیم صاحبی ایدر ابتدا
اردشیر بن بابك ساحلده اولان شهری یاپوب هرمز تسمیه ایلدی خلقی چون دزدان ومفسدان
تعدیسندن امین اولمدیلر اول دیارده کمی ملك قطب الدین بندر جرونی وطن اتخاذ ایدوب
سائر خلقی انده کوچدیلر اما مجمع الانسابده امیر محمود قوللرندن ایاز بندر جرونی دار ملك
قلدی دیو یازار صکره سلطان شهاب الدین بن سفرشاه عصرنده فرنك الدی وبو طریقله
ظفر بولدی که مزبور شهاب الدین نوبتنده جور وستم مسلکنه سالك اولوب اعیاندن
درویش نور الدین نصیحت اتدکجه دکلدی پس خلقدن بر طائفه کووه یه واروب
فرنکی دعوت اتدیلر انلر دخی جاننه منت بیلوب کمیلر ایله کلدیلر وجزیره یه مستولی
اولوب اشکان قلعه بنا اتدیلر اهل هرمز جنکلر اتدیلر مفید اولمدی پس اطه دن علاقه یی
کسدیلر بندر کشمیره کندیلر اول زمان فرنك مصلحت وقت مقتضاسنجه هرمز پادشاهنه
ایلچی کوندروب صلح ایلدی شول شرطله الناان کمرکك ربعی هرمزه کمنه ویریله اوچنی
فرنك الهٔ بر زمان بونك اوزرینه طوردیلر هرمز وکرمان نواحیسنده طقسان بر وایکی اوچ
درجه طول ویکرمی یدی یکرمی سکز عرضده واقع اولان باقی قصبات وبلاد بونلردر
هرمزك وکرمو وکورستان وشحنب ودشت بر ومنوکان وکوجرد وروشان
وبندر ابراهیمی وقریهٔ کوه مبارك وکت وجاشك وتنکه وتیس وماسکان وچکینو
وماهان روبار طقسان اوچ طول یکرمی طقوز عرضده بر صحرادر که عرب ساکن
اولور رحام کرمانه که اطاعت وکاه عصیان ایدر دریای برشعب معموردر قریه لری
وبستانلری ومسیره لری واردر میناب طقسان اوچ درجه طول یکرمی سکز بوچق
عرضده بر بیوك شهردر لار ومکران ارسنده دوشر ماین اون مرحله در مملکت لار هرمزدن
غرب وشماله وشیرازدن اون مرحله جنوبه دوشر بر مملکتدر مستقل ملکی واردر
حدودی غربنده بحر فارس سواحل وبنادری شمالنده فارس شرقنده بعض فارس وکرمان
جنوبنده بریهٔ هرمز وکرمان ایله محدوددر دار ملکی اولان لار طقسان بر درجه طول یکرمی
طقوز درجه عرضده هرمزدن شرق وشماله اون مرحله یرده برشهر معظمدر لارك هواسی
غایت کرم اولوب مردانه ایود کلدر لکن عورتلره غایت موافقدر بونده لیمون وترنج وسکو
ونارنج اولور خلقی اکثر ضعیف ولاغر اندام وبد مزاج ونیز انلر ازدر اما عورتلری غریب دوست
وخوش خلق وخوش صورت اولورو بونده رشته علتی چوقدر آب وهواسنك عفونتندن
اولور زیرا آقرصوی آزدر واسع وعمیق صو مخزنلری واردر قرق کون قدر انده یغمور یاغوب اطراف
وجوانبدن برکه لر طولر والتی آی قدر زمان شهرلو اول صودن ایچرلر وسبب مرض رشته

اولوزدر پایه بوندن یدی سکز کونلك وار یلور توابعی بونلردر درپز کوزل معناسنه طقسان
برطول یکرمی سکز بوچق عرضده برکوزل شهردر بوندن لارایکی مرحله غرب وجنوبه
و رمایکان برمنزل شرقه دوشر رمایکان درپز وتارم قرینده ایکی ساعتلك یرده برشهردر
مرخ و پوهان دخی بوندن بر رجانبه دوشر پوهان طقسان ایکی یه قریب طول ویکرمی
طقوزه قریب عرضده برشهردر اما تارم وتزرك بونلردن طول وعرضده اوتز دقیقه زیاده لك
اوزن ایکی شهردر تزرك شرقی وتارم غربی ماینی نصف مرحله ایکیسی دخی درپز شرقنده
وتارم پوهان شمالنده بیوك شهردر طارم دخی دیرلر قلعه سی واردر تزرك پکن پوهان
ایله تزرك تارم اراسنده در پن بینی دخی دیرلر رمایکاندن برمرحله جنوبه وکپهره دن شماله
دوشر برشهردر کپهره بیمنددن غرب وجنوبه برمرحله یرده برشهردر بیمند طقسان
بچوغه قریب طول ویکرمی طقوز عرضده بر بلده در دزکار طقسان ایکی بچق طول اوتوز
عرضده بر بلده در دست کرد طول وعرضده سابقدن بر درجه نقصان اوزن بر بلده در
کلکلاردن ایکی مرحله یرده انج ایله لار اراسنده برشهردر اقارصویی واردر خورلار شرقیسنده
دست پرو بینی اراسنده دوشر طقسان ایکی طول یکرمی سکز بوچق عرضده برشهردر
سیرجاندن هرمزه کیدر یولده در خوش آباد خور طول وعرضنه متقارب سرحدلار
برشهردر تزرك وتارم وبینی اراسنده کرمان طرفنه دوشر روز مفازه کارنده برشهردر
بونلردن غیری بعض اهل وقوف تحریرنده لار اولکه سنك برقاج یاره حصاری واردر قلعهٔ
مرجان قلعهٔ کرز قلعهٔ نوقلعهٔ میمون شهر بابابیرام انلردندر جزیرهٔ اندراوی بحر
فارسده لارك ایکی جزیره سی واردر بندرری اوکنه قریب یرده برجزیره که اسکی هرمز سمتنه
دوشر تقویمده دوری اون ایکی فرسخ برجزیره در قریه لری واردر مغاص لولودر قیس ایله
سیراف اراسنده دیو یازار بری دخی برجزیرهٔ صغیره در بونك شمالنه دوشر ایکیسی
دخی کناره قریبدر جبال کرمان وهرمز ولارده نیجه طاغلر واردر جمله دن جبل قفص کرمان
دیارینك مشهور ومعمور طاغیدر جنوبی دریا شمالی حدود جیرفت ورودان وکوهستان
ابوغانم شرقی حواس وبیابان غربی حدود سیرجان ودیار بلوجدر بلوج برقوم وقبیله درکه
بوطاغلرك اتکنده مغون ولاشکرد حدندن هرمز ناحیه سنه کلنجه ساکن اولورلر مزارع
ونخلستانی وافر مردم صحرانشین در روزکار نه کاو وخرما دوشر رسه ارازنده المق عاردر
فقرا دوشر رو بونلر کسه یی انجتمزلر لکن جبل قفص اهلی اکراد واشرار در بونلردن
هرکروهك رئیسی واردر پیاده یوله اینزلر حد فارس وسیستانه وارنجه کروب یول کسرلر
بونلرك اصلی عربدر جبال بازر کرمان ییلاقیدر وبونده کومش معدنی اولور جبل قفصده
دخی واردر اول اجلدن بونلره جبال معادن دیرلر ذهب وفضه وحدید کرمانی ونحاس وصغر
معدنلری اولور برقاج قطعه طاغلردر که جیرفتدن دریای دیدکلری شعبه طغری ایکی
مرحله ممتد اولور انده پرنعمت کویلر ومسیره لر چوقدر نهر دریای هنجاندن کلوب غایت

تند وتیز اقار تخمینا یکرمی دکرمن یورودر وحد ویرمز کرمانده بوندن غیری بیوك نهر یوقدر
برنده کمی یورینز مسالك کرمان ولار سیرکاندن کاهویه ایکی منزل اندن حسن آباده
ورستاقه ایکیشر مرحله سیرکاندن دوردانه وهمده دورت فرسخ همددن کردکانه ایکی
فرسخ کردکاندن اماسه برمرحله در سیرجاندن رباط مشرفته ایکی مرحله اماسدن رودانه
برمرحله سیرجاندن بم یولیله شارستانه بر برمرحله منازل بونلردر سیماب رود ۱ بهان ۱
حبان ۱ عبیرا ۱ کرعون ۱ راسن شارستان ۱ اندن جیرفته صاغه دونر قریه کوز ۱
جیرفت ۱ سیرکاندن تاخت ۲ جیر ۱ کوه نقره ۱ سیرکاندن زرند ۲ ویردشیر ۲
خمرود ۱ زرند بوندن بیابان برکری قوناقدر سیرکاندن نرماشیر ۱ بهرج ۱ جیرفت
فارس طرفنه دوشر ۱ مغون ۲ ولاشکرد ۱ سورقان ۱ مورقان ۱ جروان برفرسخ
کسینان ۱ روبین ۱ نارم ۱ جیرفتدن هرمزه لاشکرد ۱ اندن صوله کومین ۱ نهر
ربکان ۱ میوه جان ۱ هرمز ۱ کاربجی ده اسکله سی ۱ سیرجاندن شیرازه التمش دورت
فرسخ کوجرودن شیرجانه شمیل ۱ دشت بر ۱ خور ۱ بینی ۱ سیرجان ۱ کوجرودن
جیرفته جناب چکنوکه هرمزدندر ۱ منوکان ۱ روبار ۱ جیرفت ۱ هرمز اسکله سی کمرودن
لار شهری دورت بش منزل خرابه درجا بجا خانلر وبرکه لر واردر ولاردن کاردریام وهیچ نام قریه
۱ نیمنده ۱ کره ۱ کیل ۱ بونلر قریه لردر کازرون ۱ کاربجی ۲ هرمزدن دبول سنده
بندر ابرهیم ۱ کوه مبارك ۱ جاشك ۱ ثیز ۲ تنك ۲ پوزم ۲ کوادر ۶ کلمت ۴ بارو ۶ دبول ۶
بروایتده کوادردن دبول بش مرحله در احوال ملوك کرمان حضرت عمر رضی الله عنه
خلافتنده مجاشع بن مسعود السلمی سردار اولوب دار ملکی اولان سیرجانی الدی صکره
ربیع بن زیاد اطرافنی فتح ایلدی اهل صاحتن صکره نقض عهد ایتمکله جیرفت سیفله
النوب اکثر خلق کیلر ایله فرار ایتدیلر مجاشع اراضیٔ کرمانی عربه کسوب ویردی صکره
قطن بن قبیصه فارس وکرمانه والی اولوب بنی امیه عصرینه کلنجه حکومت ایتدی
انلر وآل عباس دولتنده والیلری ضبط ایدردی که ملوك اطراف دخل وتعرض اوزن اولوب
بالاخره سلجوقیلر النه کیردی دولت سلجوقیه قاروت بن جعفر بن میکائیل ابن سلجوق که
اصل اسمی احمد بربهادر کمسه ایدی اکاقره ارسلان دخی دیرلردی دورتیوز اوتوز اوچ
صفرنده کرمان والیسی اولوب الب ارسلاندن صکره سلطنت علمن رفع ایلدی ومستقل
اولوب شیرازی دخی الدی دورتیوز التمش بشده همدان اطرافنده سلطان
ملکشاه ایله جنك ایدوب اوغللری ایله کرفتار ومقتول اولدی ملکشاه کرمانی برادری
تکشه ویرمش ایدی قاروت اوغلی سلطان شاه محبسدن فرار ایدوب کرمانه واردی باباسی
یرینه کچوب دورتیوز تمش یدیده وفات ایدنجه سوردی مزبور کعبه یی بیاض کسوه ایله
اورتوب میزابی فضه دن ایتمش ایدی صکره برادری توران شاه یرینه کچوب ملکشاه
زوجه سی ترکان خاتون مزبور اوزرینه عسکر کوندرمش ایدی جنکده مجروح اولوب

دورتیوزسکسن سکزده وفات ایتدی یرینه اوغلی ایرانشاه بعده عمی زاده سی ارسلان
شاه بن کرمانشاه و بونك اوغلی مغیث الدین محمد بونك اوغلی محی الدین طغرل بعده
ارسلانشاه بن طغرل و برادری بهرامشاه بن طغرل و تورانشاه بن طغرل بو ترتیب اوزره
پادشاه اولدیلر بونك عصرنده اوغوز طائفه سندن بش بیك خانه کرمانه کلوب مستولی
اولدیلر تورانشاه قتل اولنوب بهرامشاه اوغلی محمد جلوس ایتمش ایدی تمکن بولمیوب
سیستانه کیتدی و بشیوزسکسن اوچده انتقال ایدوب سلجوقیه دولتی کرمانده منقرض
اولدی حکام متفرقه سلجوقیلردنصکره غز طائفه سندن و امراء خوارزمیاندن ملك
دینار و فرخشاه و نظام الدین محمود و عماد الدین محمد و بغایکتش و رضی الدین نیشابوری و اتابك
نصرة الدین و قوام الدین و اختیار الدین التیوزیکرمی سنه سنه کلنجه حکم ایلدیلر صکره
قره ختاییلره انتقال ایلدی دولت آل براق قره ختاییلردن مزبور براق سلطان محمد
خوارزمشاهه کلوب حاجب بعده کرمانه والی و نائب اولمشیدی جنکیزخان غلبه سنده
استقلال اوزره ضبط ایلیوب صکره بونك سلسله سندن قطب الدین محمد و مبارك خواجه
و سلطان حجاج و پادشاه خاتون و جلال الدین سیورغتمش و مظفر الدین محمد و قطب الدین
شاه جهان یدی یوزدورت سنه سنه کلنجه دولت سوروب جنکیزیان طرفندن سلطنت
آخره ویرلکله بونلر منقرض اولدیلر بونلردنصکره کرمانده مستقل دولت ظهور ایتمیوب
ملوك عراق و فرس طرفندن وکیللر تصرفنه کیردی حالا عجم شاهلری ضبطنده در سلاطین
هرمز سلغله هرمز حکومتی کرمان پادشاهلرینه متعلق ایکن جنکیز فترتلرنده آل براق
استقلال اوزره قالمیوب سلغریلر هرمز حکومتنی المش ایدی رکن الدین محمود قلهاتی
التیوزقرق یدیده خروج ایدوب هرمزه و جزایر بحر فارسه مستولی اولدی کندودنصکره
اوغلی نصرة و مسعود و غلامی آیاز ضبط ایلدیلر یدی یوزاون برده کردانشاه و اولادینه
دولت انتقال ایلدی تاریخ مزبورده آیاز وفات ایدوب مزبور یرینه کچدی صکره اوغلی
قطب الدین تهمن و تورانشاه و محمد شاه و سیف الدین فیروزشاه و تورانشاه
و شهاب الدین و سلغرشاه و تورانشاه و سلغرشاه بو ترتیب اوزره حکومت ایتدیلر مزبور
سلغر زماننده پورتقال جزیره یه مستولی اولدی که هجرتك طقوزیوز اون التنجی ییلیدر
صکره سلطان محمد والی اولوب پورتقال بونکله صلح ایلدی و اولادی بیك حدودینه
کلنجه حاکم نامنه کچندیلر صکره عجم شاهی اول یره دخی مستولی اولدی و جزیره یی
پورتقال ایله اشتراك اوزره ضبط ایلدی سلاطین لار بونلر کیخسرو پهلوانلرندن
اولان کرکین میلاد اولادیدر دیو یازیلورلر انلردن اول اسلامه کلن جلال الدین
ایرج بن کرکین درکه عمر بن عبد العزیز عصرنده اسلامی قبول ایلدی و سلسله سندن
قطب الدین مؤید بشیوز طقسان دورتده پادشاه اولوب وفاتندنصکره اولادی
بو ترتیب اوزره یرینه کچدیلر مظفر الدین کالنجار مؤید ثانی و علاء الملك و کالنجار ثانی و حاجی

سیف

سیف الدین و حاجی علاء الملك و حاجی مبارز الدین و قطب الدین مینشر و جهانشاه و علاء الملك
و هرون و محمد و انوشروان که شاه عادل دیمکله مشهوردر ایدی طقوزیوزقرق سکزده
برمجنون شهید ایتدی یرینه عمی زاده سی ابراهیم خان جلوس ایدوب بیك حدودینه کلنجه
سوردی صکره لار حکومتی دخی عجم شاهلرینه انتقال ایلدی فصل ٣٠ در اقالیم فارس
اوتوزنجی فصل آسیانك مشهور اولکه سی اولان بلاد فارسده در بو اقالیم فارس بن ناسور بن سام
اسمیله تسمیه اولندوغی منقولدر پارسدن معربدر حدودی غربده خوزستان و بعض
سواحل بحر فارس جنوبده بحر فارس و هرمز شمالده بلاد جبل و خراسان ایله فارس اراسنده
اولان مفازه که نهایتی اصفهان کارلری درشرقده کرمان و سجستان بونك شکلی مربعه
قریبدر چوق شهرلری و قریه لری مشتمل اولوب بو کتابده انجق جمعه قلنوب شهر و قصبه اطلاق
اولنانلری یازلمشدر بو اقالیمك مدحنده حمد الله ایدر اهل فارس حقنده حضرت رسول اکرم
بیورمشلردر ان الله اختار من خلقه من العرب قریشا و من العجم فارسا اول اجلدن اورانك
خلقنه اخیار فارس دیرلر و معجم البلدانده ابعد الناس الی الاسلام الروم ولو کان الاسلام معلقا
بالثریا التناوله فارس حدیثی دخی مرویدر تقسیم دیار فارس ایکی قسمدر جنوبیه و شمالیه سی
کوهستاندر نزهه ده بری و بحری ایکی قسم قلنوب ولایت بر سلفده بش کوره یه تقسیم اولنوردی
اردشیرخوره ١ اصطخر ٢ دارابجرد ٣ شابورخوره ٤ قبادخوره ٥ بونلرك هر بری نیچه ولایت
و شهری مشتمل ایدی بو جمله نك مسافه عرضی یوز اللی فرسخ و طولی یزددن جوره وارنجه
اوچیوز یکرمی فرسخدر قبایل فارس اول دیار اصطلاحنده قبیله یه زم دیرلر بونلردر زم جیلویه
بو کا زم میحان دخی دیرلر زم احمد بن اللیث زم لوایجان دخی تسمیه اولنور زم احمد بن صالح
زم شهری بو کا زم باریحان دخی دیرلر زم احمد بن حسین بو کا زم کارما دخی دیرلر زم اردشیر
فارسده کرد حومه لری چوقدر دیرلر که بشیوز بیك قدر خانه دن زیاده اهل خباوار درکه
قشلاق و ییلاقه چراکاه ایله کوچرلر ایچلرنده توابع و لواحقی ایکیوز آدم اولور خانه چوقدر
ممالك سلفده دار الملك فارس اصطخر اولمغله لك کوره سی سائرلردن مقدم ایدی اما شمدی
شیراز دار الملك اولمغله حمد الله انك کوره سنی مقدم ذکر ایلدی کوره اردشیرخوره اول اکاسره
اولان اردشیر بن بابکه منسوبدر بو ناحیه ده واقع اولان شهرلر بونلردر شیراز پای تخت
اقالیم فارس بر شهر معتبر و مشهوردر اولوب سکسن سکز بچوق درجه طول یکرمی طقوز
بچوق درجه عرضده صویی وافر باغی باغچه سی متکاثر بلده اسلامیه در بحجاجك
ابن عمی محمد بن قاسم بن عقیل تمشیتی تاریخنده بنا ایتدی هرا و بنك بستانی و اقارصویی
واردر لکن یوللری تنك و ملوثدر عضد الدوله عصرنده بو شهر بر مرتبه معمور اولمشیدی که
عسکری مکان بولمیوب شهرك قبله طرفنده فنا خسرو کرد نام بر قصبه احداث
ایدوب عسکری انده ساکن اولدی اول قصبه دن یکرمی بیك دینار محصول
النوردی اما شمدی خرابه در شیرازك اول زمان سوری یوغیدی عضد الدوله

اوغلی صمصام الدوله دوری ایکی بیك بشیوز آدم برباروچکدی صکره سعد بن
زنکی تجدید ایدوب التیوز یکرمی حدودنده خرابه مشرف اولیجق شرف الدین محمود
شاه کیرو تجدید ایدوب برجلر اوزرینه طوغله دن دیده بانخانه لر یاپدی شیرازاون یدی
محله در وطقوز قپوسی واردر باب اصطخر باب دراك موسی باب بیضا باب کازرون باب
سلم باب فنا باب نو باب دولت باب سعادت احسن التقاسیمده سکز قپو یازار بو ترتیب
اوزره باب اصطخر درب تستر در بند استانه درب غسان درب سلم درب کوادر درب
مندر درب منهدر باب اصطخر مکه نك مناقپوسنه بکزر شهرك احسن مواضعی در
بو شهرك هواسی خوب وصویی لطیفدر اکثر اوقاتده اسواقی ریاحین دن خالی دکلدر
محکم صویوللرینك بری کاریز رکنا باددر رکن الدوله حسن بن بویه بنا ایلمشدر اندن غیری
بر قاج قناة دخی واردر هر کز عمارته محتاج دکل متین بنالردر اکثری جو یعدن کلورو یم ارده کوه
دراکدن سیلاب کلوب ظاهر شهردن مرور ایدرو بحیره یه کیدر بو شهرك غله سی وسطدر
اکثر اوقاتده اسعارما کولات یوقاری اولور میوه سندن مثقالی اوزومی غایت ایو نازکدر
وسرو اغاجی انده زیاده نمود اروقوی اولور خلقی اکثر اسمر ولاغر سنی وشافعی ایدی
حالا اکثری شیعی در ومعمول اکثری غربادر سلفده بو شهردن چوق کبار ظهور ایلمشیدی
اکثا بنا برج اولیا دیرلردی خصوصا جامع عتیق که عمرو بن لیث بناسیدر هر کز ولی دن
خالی اولمدی دیرلر مسجد سعد بن زنکی ومسجد سنغر وغیری جامعلر وخانقاهلری ومدارس
وعضد الدوله نك دار الشفاسی بونلر جمله بشیوز بقعه دن ارتقدر وبو شهرده مزارات
متبرکه دن قبر سیبویه نحوی ومحمد بن موسی کاظم وقبر شیخ عبد الله خفیف که
اتابك زنکی عمارت اتمشدر شیخ روزجهان مزارلری مشهوردر شیرازك برقاج مسیره سی
واردر بری جعفر آباد ایله حافظ شیرازی مزاری اولان مصلی اراسی بری دخی مسیرهٔ
خلجان که شهردن کوه دراکه وارنجه ایکی فرسخه قریب باغ و باغچه در وشیرازدن اون
فرسخ یرده آب جاشت دیرلر برچشمه واردر صویی مسهل ودوادر کوز فصلنده برقاج بیك
آدم اول موضعه تفرجه واروب اوچ کون اوتورورلر وصویندن ایچرلر ایچرکن اسفل یا اعلی دن
استفراغه نیت ایدرلر نیتنه کوره استفراغ واقع اولور اکر نیتسز ایچرلرسه عمل ایلز و یورك
متیشر که انسانی هلاك ایدر امر غریبدر وبونك حقوق دیوانیه سی نزهه ده مسطور
اولدوغی اوزره دورتیوز اللی بیك دینار دن وجمله فارس بوکا تابعدر بو کورینك نزهه ده
مسطور اولان توابعی بونلردر سیف کادریاده کرمسیر برقاج ناحیه در بعضنه سیف
ابن ربیرو بعضنه سیف عمان دیرلر اکثرنده عرب مقام طوتمشدر حاصلی غله وخرمادن
غیری نسنه دکلدر و بوکا سیف البحر دیرلر وحوز السیف دخی اولمق سمتنده سیرافدن
اشاغی بر کوچك بلده در سکسن یدی بوچق طول و یکرمی طقوز عرضه دوشر اسی
یردر بو شکامات اول حوالی ده برقاج ناحیه وقریه لردر شدید الحر ان وغله سی وخرماسی

چوق اولور توج بناسی طیندن بر خرابه شهردر حالا عربلر اولور سلفده شهر عظیم ایدی
جنلبه دن اون ایکی فرسخ یرده در توه وتوزدخی دیرلر خرماسی چوقدر ایوکتان بزی اولور
یانندن بر نهر اقار خیر هواسی معتدل بر شهر وسطدر صویی لطیف زمینی منبت ساحل
ویایلا میوه سی اولور دیردر بر محکم قلعه سی واردر صحرا اسنده کوهی ودشتی نخجیرلر کز رجنربر
بر کرمسیر ناحیه در خرماسی واقر اولور وخلقی سلاح دوزدر بونلردن غیری مرزدان
وداذن ودوان نام ناحیه لرکیمی کرمسیر وکیمی کوهستانده هواسی معتدل حاصلی غله
وپنبه ومیوه وچاتوك در سروستان شیرازدن اوچ مرحله یرده سکسن یدی درجه
طول و یکرمی طقوز بوچق عرضده بر بلدهٔ متوسطه در اقار صویی وبستانلری واردر
کوهجان ولایتنده کرمسیر یرده آب وهواسی مخالف خرماسی چوق وغله سی واقر اولور
سیراف کسر سین ایله سکسن طقوز درجه طول و یکرمی یدی درجه عرضده بلاد فارس
اسکله لرینك اعظمی ومشهوری بر بندر شهردر شیرازدن التمش اوچ فرسخ جنوبه دوشر
مفازهٔ جنوبیه بوکا منتهی اولور بونك زرعی ونه خرعی واردر یعنی اکنی و بساتین واشجاری
وصاغلو رحیواناتی یوقدر اطرافی ارض قفردر لکن اولری متین محکم ومکلف تجار
اولریدر بعض تاجر اولور که اوتوز بیك دینار دن زیاده مال خرج ایدوب مکلف زنکبار دن
کلمه ساج اغاجلری ایله خانه بنا ایدرلر صولری یغموردن صهریجلر دار ایکی اوچ چشمه سی و
اوچ جامعی واردر اول چشمه لرك صویی شهره مشرف جم دیرلر بر طاغدن کلور ورمزبو
طاغ دخی میوه لو یردر نجاتدن ابو سعید سیرافی بو شهره نسبت اولنور نجیرم کار نجیده
سیرافه تابع بر بلده در اراسی اون اوچ فرسخ یازیلور صمکان بر لطیف شهر و عجایبدن یردر
زیرا اورته سندن بر نهر اقار اوزرنده کوپروسی واردر بو کوپرودن یوقاریسی یایلاد رجوز
وچنار امثالی اشجار اولور اشاغیسی کرمسیردر نارنج وتورنج امثالی اغاجلر بتر شرابنه ایکی
اوچ مرتبه صوقاتلمینجه ایچلمز فیروزآباد شیرازقربنده بر مشهور بلده در جور دخی دیرلر اسم
قدیمی جور ایدی که معرب کوردر عضد الدوله اکا صیدده بنوب کتسه عضد کور کتدی دیرلردی
کور ایسه قبر معناسنه در بونی کریه کوروب تغییر اتدی مدینهٔ ظفر معناسنه فیروزآباد اسمنی
قودی دیو تقویمده مسطوردر اما بعض نسخده فیروزشاه انی تجدید اتمکله اکا منسوب
اولدی وکون اردشیره سلفده کورن فیروزآباد دیرلردی بر شهر قدیمدر محکم سوری واردر
آب بران دیرلر بر صو طاغدن کلوب بونك کارندن چرچون اسکندر بوکا کلوب محاصره
ایلدی فتحدن عاجز اولوب صونك ایاغنی طاغلر طرفنده بند ایلدی دریا کبی اولوب شهری
غرق اتدی صکره اردشیر یولنی اچوب صویی اقتدی و بر شهر مدور بنا اتدی طپراقدن
حصاری ودورت دروازه سی واردر باب مهر شرقی باب بهرام غربی باب هرمز جنوبی
باب اردشیر شمالی دوشر ایچنده اقار صولری چوق وهر قپودن بر فرسخ قدر مسافه باغ
وبستان تماشا کاه درماورد لطیف ومشهور اولوب اطرافه کیدر بونکله شیراز اراسی

يكرمى دورت فرسخ يردر هواسى كرم ومتعفن در كازرين راء مهمله نك تقديمى وكسر زا ايله
سكسن طقوز بوجق طول ويكرمى سكز بچق عرضده بجره قريب بر بلده صغيره در كهنه
حصارى وواروشى واردر هواسى كرم آب مكان كازرنده در بونك قربنده فيروزاباد بر كوچك شهردر
هوسى اسى خرماسى وافر صويى نهرمز بوردندركوار بر كوچك مفرح شهردر لكن هواسى كرمه
مايل قريه لرى ومزارعى غله سى وميوه سى چوق يردر اكثر حوايج شيرازه بوندن كلور لطيف انارى
وبادامى اولور صحراسنده نججيرى فراوان نهايت خلقى كثيف طبع اكثرا جلاف دزخله ستان
ساحل دريادە طولى عرضى اوتوز فرسخ بيابان وصوسز يردر برقاچ پاره قريه يى مشتمل
ترابى غايت منبت يردر اكر بهار وكوز فصلنده يغمور ياغرسه برمن تخم اكن بيك من محصول ويرر
يغمزسه تخم بيله حاصل اولماز ميمند بر كونده بر كوچك شهردر هواسى كرم غله وخرما وانكورى
وهر ميوه سى وافر يراولوب اكثر خلقى پيشه ور درشيرازدن جنوبه وجوردن ايكى مرحله
مشرقه دوشر قلعهٔ تير شيرازدن اوچ فرسخ شرق وجنوبه يالكز بر طاغك بر حصاردر ايچنده
بر چشمه سى وپاى حصارده دخى بر چشمه سى واردر حوالئ قلعه بر كوناك يول معمور وعلفزاردر
كورن اصطخر بر اولكهٔ قديمه در نزهه ده اير اقليم فارسده اصطخردن اول هيچ عمارت يوغيدى
طولا يزددن هزار درختە وارنجه وعرضا قهستاندن سردە وارنجه بلاد بونككر برية تابعدر
اصطخر شهرى سكسن سكز بچق درجه طول واوتوز درجه عرضده بردوزاووادە واقع بر
بلدهٔ قديمه در سلفده دار ملك فارس اولمغله انده قدمانك ابنيهٔ عظيمه اثارى هنوز باقى در
اردشير دار ملكى بوندن جوره نقل ايلدى ديرلر كه بونى كيومرث اصطخر نام اوغلنه ياپوب
هوشنك زمانده قلدى وجمشيد اتمام ايرشدردى اون فرسخ عرضى واون دورت فرسخ
طولى وار ايدى ايچنده نيچه عمارت وزراعت وقريه لرى واوچ محكم حصاركه هر برى بر طاغ
اوزرنده ايدى برى اصطخر وبرى شكسته وبرى شيكران تسميه اولنوب بونلره اوچ كنبد
ديرلردى فارس نامه دن منقولدركه فارس ده بوندن قديم بنا يوقدر دنكبى بر زمينى واردر
برطرفى صحرادر يغمور ياغدقده صولر كلردى عضد الدوله اول طرفى بند ايدوب اون
يدى پايه بر حوض عظيم ياپدردى اوزرينى ستونلر ايله مسقف اتدردى بوبوركدنك صويى
بيك آدمه يرسنه يتردى وبالجمله استحكامده بوشهر ضرب مثل اولوب اشتهار بولمش
ايدى لكن حالا نه قلعه سى ونه واروشى واردر حصاركبى متين بنالر اولوب ودر وارەلردر
جمشيد اصطخرده پاى كوهده سياه سنك خارادن بر سراى مربع طرح وبنا ايلدى
برجانبى كوهه متصل واوچ طرفى صحرايه ناظر اولوب اوتوز ذراع مرتفع قلدى وايكى
طرفدن نردبانله چيقلور ايدى بو بناده سنك سياهدن مدور ومربع ستونلركه هر برى
يوز بيك بطمان چكرويراده سى امساك دم ايدر بر معتبر حجر ايدى صورت براق
وجمشيد تصوير اولنمش ايدى وطاغدن بر كرمابه كلوب سنك تراشيده دلكندن
اول سرايه اقارايدى وطاغ باشنده عظيم مغارلر كه عوام آكا زندان باد ديرلردى ظهور

اسلامده چون اهل اصطخر برقاچ دفعه نقض عهد ايديلر مسلمانلر انلرى قتل وشهرى تخريب
اتمشلر ايدى صمصام الدوله عهدنده قتلمش لشكر چكوب بقيه سنى دخى خراب اتدى
انجق بر مختصر قصبه قالوب خرابه لر مياننده عمارت جمشيدى توتياى هندى مشابه سنده
اولدى حالا دركلركه اول عمارتدن قالمشدر قرق منار ديرلر واول ستونلر حقنده سوز
چوقدر كيمى هماى بنت بهمن خانه سى ايدى كيمى مسجد سليمان عليه السلام ايدى ديو نقل
ايدر اول خانه صكره مسجد اولمق جائزدر غله سى واوزومى ايواولور لطيف وشيرين
الماسى مشهوردر نصفى لذيذ ونصفى ميخوش اولور لكن بونك هواسى وخامت اوزرەدر
وصويى دخى برنج تارلالرينه اوغرامغله صحيح دكلدر ابرقوه فتح همزه وبايله طاغ اوزرنده بر
كوه معربى دردور كوه دخى ديرلر سكسن طقوز درجه طول اوتوز بر درجه عرض ده
يزده قريب بر بلده در بونده هيچ اشجار اولماز اما نعمتى فراواندر ديرلر كه بونك سورى داخلنه
مطر نازل اولماز الا نادرا بنرا اكثر اطرافنه ياغار سلفده طاغ باشنده ايدى صكره اشاغى
دوزده بنا اولنوب اسمى آكا اطلاق اولندى ابى كاريزدن وهواسى معتدلدر برنجى وغله
وپنبه سى ايواولور اونده يهود قومندن كيسه قرق كوندن زياده طورامز طاووس الحرميك
مزارى انده زيارتكاه اولوب اوزرى سقف قبول اتمز اكر برسايه بان دخى قورولسه
ييقيلور ردبو حمد الله نحرير ايدر بونك توابعندن مراغه ده عظيم سرو اغاجلرى اولوربر
مرتبه كه كشمير وبلخ سرولرينه غالبدر ديوا برقوهك حقوق ديوانيه سى يوزقرق بيك
دورتيوز دينار ايدى ناحيهٔ بردكون اصطرك اكثر نواحيسى درانده جمعه قلنور كته وميبد
نام ايكى قصبه واردر مفازه كارينه دوشر كته ميوه لو يردر اصفهانه بوندن ميوه كتورولر
وناحيهٔ خوماقانك قصبه سى مسكان تسميه اولنور اسفندان بر كوچك شهردر حصارى
واردر قربنده قهستان بر بيوك قريه ويايلادر طاغنده اولان عظيم ومحكم مغاره يى كاه پناه
ايدرلر اقليد بر شهر صغير ومعرب كليد در اقارصويى وحصارى واردر هواسى معتدل
ميوه انواعى وغله سى وافر اولور سرمق جرمق دخى ديرلر معرب سورمه در اقليده قريب
لكن اندن مفرح وشيرين بر قصبه در مفازه كارنده ضياع وقرادن چوق توابعى واردر بيضا
سكسن سكز درجه طول واوتوز درجه عرضده اصطخر ناحيه سنك اعظم شهرى در
شيرازدن سكز فرسخ بردوزاووادە واقع اولمشدر حصارينك بناسى كشتاسب بن
لهراسب كيانى يه نسبت اولنور بياض طاشدن ياپلمغله بيضا ديرلر صاحب نزهه
قولنجه ترابى بياض اولدوغندن ديرلر اسم قديمى شانك در هواسى معتدل آب روانى
وغله سى وميوه سى وافر يردر طولا وعرضا اون فرسخ مسافه مرغزارى واردر شهردن
اوچ فرسخ يرده لطيف صولرى اقر چمنزار يرلردر هفت اقليمده بونك اوزومنك هردانه سى
اون مثقال كلور لكن حالا خرابه يوزطوتمشدر ديو يازار بوشهردن نيچه فضلا
ظهور اتدى قاضى ناصر الدين عبد الله بن محمد مفسر وحسين بن منصور

حلاج وغیری خر یر آب روانی وافر غله وانكوری چوق وهواسی معتدل بر كوچك شهردر
صوبی رودكرمدن كلور حقوق دیوانیه سی یكرمی بش بیك بشیوز دیناردر حرما اول
حوالیده بر خوش هواسی معتدل اقار صولری میوه وغله سی وافر كوچك شهردر محكم قلعه سی
واردر بونك صوبی آب كردن بند ایله آیریلوب ناحیه سنی صقی ایدر حقوق دیوانیه سی
اللی ایكی بیك بشیوز دیناردر حصار بنك صوبی صهریجدر صاهة حاصلی غله ومیوه
بر كوچك شهردر وبونده معدن پولاد واردر كامفیروز صوكارنده بر ناحیه در عظیم اورمانلغی
وایچنده وافر ارسلانی واردر صوغوغی شدید اولور كمین وفارون ایكی شهردر آب روانی
واردر میوه وغله سی وافر هواسی معتدل یردر توابعی چوق وحدودنده بحیره بی حددر
مابین میان كوهستانده كوشك زر یولی اوزره هواسی معتدل یایلا بر كوچك شهردر
غله سی ومیوه سی وافر اولور خلقی اكثر دزدان در بونك طاغی دبنده اسمعیل بن موسی
كاظم یاتور بو شهر مستقل بر عمل مجرددر یزدخور كه یزد دیرلر سكسن طقوز درجه طول
واوتوز ایكی درجه عرضده اصطخر ناحیه سندن مفازه انتهاسنده بر بلده صغیره در
ترجه ده قریه یازار ویایلادر جوزدن وغله دن غیری نسنه اولمازدی یرو یزد شهرنی ذكر
اولنان طول وعرضده عراق عجمدن بر تومن عد ایدوب دیمشدر كتب قدیمه ده شهر
مزبور كوره اصطخردن عد اولندی صولری قنواتدن هواسی معتدل شهردر میان شهردن
كاریزلر چكر خلق اندن حوضلر وسردابلر اتمشلردر حاصلی غله وپنبه ومیوه وابریشم
اولوب ناری غایت خوب ومرغوبدر بو شهر خلقی اكثر سست طبع اولوب ایچلرنده
ازكیا آزدر حقوق دیوانیه سی توابعی ایله یكرمی بش تومن وبیك دینار اولور دیو تحریر ایدر
تقویمده یزدخور شهر مزبور اولمق اوزره اصفهان ایله كرمان ارا سنده دوشر باشقه
ولایتدر دیو ذكر ایدر هفت اقلیمده یزد عورتلری كوزل وصبیح اولور باغات دلفریب وعمارات
پر زینت وزیبی چوقدر خصوصا بفت كه یزد مسیره لرینك ایوسیدر قوایلدن چوق كیمسه
كاركاه هرات ایله بقتی عیار ایدرلر اما هر برینك خاصه سی واردر كه آخرده یوقدر یزددن
دورت فرسنخ یرده ایكی جبل رفیع میاننده واقع اولوب لطیف عمارتلر وخوش آینده باغلری
وباغچه لری مشتملدر اورته سندن بر نهر اقار لكن اكثر اوقاتده قورور اكر بو نهر كسلمه سه
روی زمینده اول یره نظیر اولمازدی ونهر مزبورك ایكی طرفی ایكی محله در برینه كرمسیر وبرینه
سردسیر دیرلر آب وهواسنك تفاوتی بر مرتبه دركه كرمسیر محله نك مزروعاتی اول برندن
یكرمی كون مقدم ایریشور بو شهرك متاعی اكثرا قمشه واشربه در فضلادن شرف الدین
علی یزدی وقاضی كمال الدین میر حسین میبدی ومولانا عبد الله بو شهره منسوبلردر
كره دارابجرد داراب بن بهمن بن اسفندیار كیانی یه منسوبدر حالا شبانكاره دیدكلری ولایتك
اكثری بوكوندن معدوددر اما شبانكاره حدودی كرمان وبحر فارسه اولاشر بر واسع
خطه در سلاجقه عهدنده حقوق دیوانیه سی ایكیوز تومن ایدی صكره یكرمی الّتی تومن

الّتی

الّتی تومن والّتی توزبیك دینار ایدی هفت اقلیم صاحبی ایدر فارس سلغرلقی بش كون ایدی
حالا اون بلوكدر اول بلوكلرك بیوكی شبانكاره بلوكیدر ودار ملكی دارابكرددر دارابجرد كه دار
ابكرد معربیدر طقسان بر درجه طول ویكرمی طقوز بچق درجه عرضده بر دوز اووادده
بر بلده وقلعه در وسط بلدده قبه مثال بر دپه واقع اولوب قلعه مدور اول دپه اوزرنده
یاپلمشدر شهر مزبور كویا كه پركار ایله چورلمش مدور ایدی وحصارك یر آب عظیم خندقی
وار ایدی صكره خراب وتكرار بنا اولندی دورت قپوسی واردر دوری بر فرسخ تخمین
اولنور بو شهرك ایكی قپولی بدستانی واردر هواسی كرمسیردر غله ومیوه وخرماسی
اولور واطرافی اشجار سایه كستر وانهار روح پرور اولمغله سائر شهرلر اوزرینه راجحدر
قربنده اولان طاغلرده هفت رنك ملح معدنی وموميا وزيبق معدنلری واردر یدن شیراز
اللی فرسخ یردر فارس فتحنه چوق سعی وكوشش ایدن دحیه الكلبی قبری بو شهرده در
بو مومیا ذكر اولنان طاغده بر شكافده حاصل اولور قطرات در غایت عزیز ونفیس دوا اولمغله
ملك روم طین مختوم ایله افتخار ایتدكلری كبی ملوك فرس دخی بو مومیا ایله افتخار ایدرلر
سنه ده یكرمی مثقال انجق حاصل اولور اول دخی سلاطینه مخصوصدر هفت اقلیمده
مسطور اولدوغی اوزره بو معدن فریدون عهدنده بو طریق ایله بولندی كه اول یرلی بر صیاد
بر كیش كوهی كه شكسته ایدی اردنجه صوروب طاغ شكافنه كیردی متواری اولدی
اتفاق اول شكافدن صو طملردی كیش اندن ایچوب درست اولدی صباح صیاد انی
صید ایدوب فریدونه كتوردی وصودن خبر ویردی فریدون بر مرغك ایاغنی قیروب اول
صودن ایچردی ایو اولدقده حیز ضبطنه كتوردی بو زمانه كلنجه مضبوطدر بر عملی مومیا
دخی واردر كه بر سرخ موی اوغلانی اوتوز یاشنه وارنجه محافظه ایدوب آدم صفاجق قدر بر
ظرف سنكین ایچنی عسل ایله طولدروب مزبور شخصی عسله قورلر واغزنی محكم بند
ایدرلر بر مدت نصكره مومیا اولور احسن التقاسیمده ایدر بو شهرك وسطنده قبه مومیا
وردپه واردركه مسجد وجامع وبعض اسواق انده در قبه مومیانك قپوسی دمردن اولوب
یكجیلری واردر مهر وماهده عامل شهر وقاضی وعدول كلوب قپویی اچارلر بر عریان كسنه
كیروب چیقارر مجموعی رطله بالغ اولماز بر ظرفه قیوب مهرلرلر وولایت حاكمنه كوندررلر بو قسم
كاتیدن یكد رجهرم سكسن طقوز طول ویكرمی سكز عرضده بر بلده در بهمن بن اسفندیار
بنا ایلدی كاریزلرده آب روانی واردر غله ومیوه وپنبه سی اولور هواسی كرم یردر بوكا قریب
بش فرسخ یرده خرشه نام بر متین قلعه بر كوه بلند اوزرنده واقع اولوب هواسی معتدل وكرمه
مائلدر جاجلك برادری طرفندن جهرم عاملی اولان خرشه بنا ایلشدر صكره بو حصاری
اعتماد ایله عاصی اولدی قلعه میران ابراهستان ولایتندن جریم ابی احمد ده بر قلعه در
خلقی سلاح دوز ودزد اولوب پیاده یول كسرلر هواسی كرم وصوبی صهریجدر مزبور ولایت
غله وخرماری در لكن اردشیر خوره سندن عد اولنور جویم ابی احمد واسع

اون فرسخ یرده جمله نخلستان اولوب اطرافنی طاغلر احاطه ایتمشدر برنا تندن نهر صغیر
بحر جامعی واردر فسا بسادنی دیرلر فتح فا ایله وبا ایله وسین ایله استعمال ایدرلر سکسن طقوز
طول و یکرمی طقوز درجه عرضده دارابجرد ناحیه سنک اک بیوک شهری شیراز قدر بر
بلده در بناسنک اکثرا اغاجلری سرو اولوب هواسی کرم معتدلدر ثمار ایله جوز و ترنج جمع
اولور شیرازدن یکرمی یدی فرسخ یرده واقع اولمشدر بونک بناسی اولا طهمورثه صکره
کشتاسب کیانی یه و بهمنه نسبت اولنور اول مثلث ایدی آزادمردانی حجاج امری ایله
غیری شکله قودی صکره خراب اولمشیدی اتابک جاولی تجدید ایتدی اعمال ونواحیسی
چوق صویی نهردکل قنوانده جاریدر بونکا نسبتده فسوی دیرلر اهل فارس بسا سیری
استعمال ایدرلر ایچ معرب ایکدر زهده ده شبانکاره دار الملکی اولمق اوزره مسطوردر طقسان
بر بچق طول یکرمی طقوز بچق درجه عرضده شیرازدن اوچ مرحله شرقه دوشر بر شهردر
بی نظیر یاپلری اولور سلفده بو بر قریه ایدی سلجوقیلر عهدنده آل حسنویه انی طاغ باشنه
چیقاروب قلعه مثال ایتدیلر علامه قاضی عضد الدین بو بلده دندر زرکان بو قلعه
اشاغیسنده هواسی معتدل بر قصبه در لکن صویی ایو دکلدر غله وپنبه وخرماسی ایو وافر
اولور اصطهباناتن بر درخت هواسی معتدل بر شهردر شبانکاره لردن اتابک جاولی یه کلنجه
سلاجقه خراب ایتمشلر ایدی صکره معمور اولدی پرک طقسان درجه اللی دقیقه طول
و یکرمی طقوز بچق درجه عرضده بر شهردر نیریز ایله دارابجرد اراسنه دوشر دارابجرده اوچ
فرسخ قریبدر و محکم قلعه سی واردر غله سی وخرماسی وافر اولور و بو سرحد کرماندر
نیریز کسر نونله طقسان درجه طول و یکرمی طقوز بچق درجه عرضده حلب قدر بر شهر
کبیر و قلعه در شیرازدن بش مرحله شرقه دوشر یزددن بش مرحله شماله در اسلحه
متاعی پیدا دوانواع سلاح وآلات حدید اولوب هواسی کرمه مائل و کشمشی چوقدر رحمه الله
لاراولکه سی شبانکاره دن عد ایلیوب اجمال اوزره یازمشدرز مقدما مفصل بیان ایتمکله
اعاده یه حاجت یوقدر کرهٔ شاپور خوره شاپور بن اردشیره منسوبدر اساس بنااتک
بیوک شهری شاپور ایدی حالا کازرون در سکسن یدی بچق طول یکرمی طقوز بچق درجه
عرضده آب وهواسی صحیح ترابی منبت بر شهر عظیمدر بر دوزاووه ده اکثر دوری و جامعی
بر یوکسک دپه اوزرنده اسواق وقصور تجار اشاغیده واقع اولوب اندن دریا یه ایکی کونده
وارلور بونک ابنیه سی طاش وکرج ایله در ابتدا اوچ قریه ایدی فیروز بن یزدکرد شهر
ایلدی و اوغلی قباد عمارتن ارتردی حالا اشنلکی پراکنده و متفرقدر لکن معتبر و محکم
عالی کوشکلری و سرایلری واردر که هر بری بر قلعه یه بکزر هواسی کرم و صویی اوچ قریه یه
منسوب اوچ کاریزدندر ساحلی میوه سنک انواعی نارنج و ترنج ولیمون اولور و بر نوع خرماکی
خنلان دیرلر دنیاده نظیری یوقدر پنبه و قماش و کتان بزی بوندن اطراف واکافه کیدر
و چوق اولور اول اجلدن دمیاط اعاجم دیرلر و بونک نیچه اکابر مزارلری واردر نواحیسی و توابعی

وافر

وافر شهردر بشاور اصلنده بنا شاپور ایدی مرور ایامله تخفیف اولنوب بشاور دینلدی
سکسن یدی بچق درجه طول اوتوز درجه عرضده بر شهردر طهمورث بنا ایتمشدی اول
زمان اسمی دین دلا ایدی اسکندر رومی انی فارسی الدقده بوزدی خراب ایلیوب شاپور بن
اردشیر تکرار معمور قلدی و بنا شاپور دیمکله مشهور اولدی شمالی مسدود هواسی کرم
اولمغله متعفن یردر یانندن بر نهر اقار حاصلی غله و برنج ونارنج و ترنج ولیمون امثالی در و بونلرک
انده قیمتی یوقدر آیننده و روننده اکل ایدر مشموماتدن نیلوفر و بنفشه و یاسمن و نرکس امثالی
چوقدر ابریشمی دخی وافر اولور بونک طشره سنده بر صنک سیاه واردر هیکل آدمی ده
بیوک بعضیلر طلسمدر دیرلر ملوک انی معزز طوتوب زیارت ایدرلر شهرستان احسن التقاسیمده
مسطور اولدوغی اوزره قصبهٔ شاپور اولوب سلفده بیوک شهر ایدی صکره بر از خراب
اولدی لکن کثیر الخیر معدن اضداد وافراد بر شهردر عیون جاریه و بستانلری فراوان انواع
میوه وغلاتی بی پایاندر ترنج وزیتون وخرما وتین جمع اولور بناسی طاش وکرج جامعی
خارج بلده باغچه لر اورتاسنده واقع اولمشدر بو شهرک دورت قپوسی وار ایدی باب هرمز
باب بهرام باب شهر خندقندن بر نهر شهری دور واحاطه ایدر اوزرندن جسر ایله کچیلوردی
و طرف بلده بر قلعه دخی وار ایدی ذنب دیرلر بر طاغک اتکنده واقع اولوب ایکی دن سننه
باغچه لری و قریه لری دوشلمش ایدی خارج بلده بر بیوک کپری وار ایدی کازرونیلر بو شهره
مسلط اولوب تخریب ایتدیلر جره که کره دیرلر شیراز قربنده بر کوچک شهردر عمارت
عالیهٔ جهاننمن اولان بند امیر بونکله شیراز اراسنه دوشر خجان بو کون ده بر قلعه دن
واروشی یوقدر عبد جان دست باری دخی دیرلر بر کوچک هواسی کرم شهردر بر
چشمه سی وآجی قویولری واردر خلقی اکثر کفشکر و جولاه اولور میان کوهستانده خشت
کارخ نام ایکی شهر دخی واردر اقار صولری وار خرمادن غیری میوه سی اولماز نوبند جان
نوبند کان دخی دیرلر سکسن یدی بچق درجه طول اوتوز بچق درجه عرضده بر دوز اووه ده بنا
اولنمش بر شهردر سلفده بیوک ایدی ایام فترتنده خراب اولوب اتابک جاولی کیرو
معمور ایلدی هواسی کرمدر انواع میوه و مشمومات اولور صویی قربنده اولان طاغلردن
کلور بونک نیچه ناحیه لری و توابعی واردر سهلی و جبلی و قلعهٔ سپید بو شهرک اشاغیسنده
بر فرسخ یرده در شعب بوان دیدکلری الطف مسیرهٔ جهان نوبندجانه ایکی فرسخ
یرده بر مشهور وادیدر بوان بن ایران بن اسود بن سامه نسبت اولنور
نزهه ده لیدر وادی مزبور ایکی طاغک میاننده اوچ فرسخ ممتد اولور عرضی
نصف فرسخدر بو جمله بری برینه متصل باغچه لر و اقر صولر چمنزارلر اولوب هواسی
خوب و منظری لطیف و مرغوب میوه دار اشجار ایله مزیندر اول وادینک
اورته سندن بر نهر کبیر جاری اولور اوزرنده بر بر قریه لر واردر لکن اشجار ملتفه دن
ایچنه وارمیجه کورنمز انلرک برینه کرکان دیرلر ایکی طرفنده اولان طاغلر اکثر

اوتمتده قاردن خالی دکلدر وبووادی سرابادر عثمستان اولقدر کنش یوزی کورمز حکما
محاسن دنیادورتدر دیمشلر بری بووادی بری غوطهٔ دمشق بری سغد سمرقند بری نهر
ابله بروولایتده مرج سنددان بونلر جمله محالرنده ذکر اولنور شاعر مشهور متنبی بومسیره یه
واروب شعرنده وصف ایلمشدر مغانی الشعب طیبا للمغانی بمنزلة الربیع من الزمان
مطلع ایله برقصیده دیمشدر لکن رومده خلیج قسطنطنیه یی بونلر کورمشدر والا جمله
سندن مقدم ذکر ایدرلردی کون قباد انوشروان پدری قباد بن فیروز منسوبدر شهرلری
ارجان راء مفتوحهٔ مشدده یاخود مخففه وجیم وکاهی جیم یرینه غینله سکسن بش بوچق
درجه طول واوتوز بردرجه عرضده آخر حد فارس خوزستان طرفنده بر بلدهٔ کبیره
سهلیه وجبلیه وبریه وبحریه در یعنی بحره بر مرحله یرده نخل وزیتونی اولور خرما واشجار
مثمره ایچنده غایب اولمش برشهردر وبوشهرک یدی قپوسی وار دردرب اهواز درب
ریشهر درب شیراز درب رصافه درب میدان درب کیالین وبر لطیف جامعی موزون
منارسی یانده سوقی وبرستانی وار دردورت قپولی وسوق حنطه سی مشهور معدن
تین وزیتون وفارسده خزینهٔ صابندر بونک قشلغی لطیف لکن یازهواسی برمقدار کرم
وصوینی نهر طاب دندرکه اول ولایت میانندن بحره اوزرنده برکوپری وار دربوکوپری
برطاق یوز اللمش ذراع ارتفاعی اللی ذراعدر میوه انواعنک جمله سی بونده وافر اولور
خصوصا ملیسی ناری لطیفدر بونک خلقی اکثر دوه جی در قلعهٔ طنبوردیرلر بونک حدودنده
برقلعه ونیچه ناحیه لر وار درانده طریان نام قریه ده برقویی یازارلرکه بردکرمن دوندوردر
صواغزیندن چقوب اقار وهرکز عمقی معلوم اولمامشدر ری شهر سکسن یدی بوچق طول
ویکرمی طقوز بوچق عرضده فارس اسکله لرندن برشهر وبندردر بناسی لهراسپ کیانی یه
نسبت اولنور صکره شاپور بن اردشیر تجدید ایلدی کار دریاده هواسی غایت کرم برشهر
وسطدر خرماسی وکتانی وافر اولور خلقی اکثردریا تجاری در وبازده اکثر کوچرلر
مهروبان فارسلر ماه رویان دیرلر کاربحرده سکسن اللی درجه طول اوتوزدرجه عرضده
ارجان اسکله سی برشهردر معمور سوقی وبرنهر صغیری واردر هواسی کرم ومتعفن در
لکن فارسدن خوزستان یولیله دریایه کیدن وبصره دن خوزستانه کیدن بوکا اوغرامغله
ایشلک بندردر خرمادن غیری میوه سی اولماز وحاصلی اکثر کیلر دندر کتانی دخی چوق
اولور وبو اسکله بحرده اول حد فارسدر بندن حصن ابن عماره یه وارنجه یوز یتمش فرسخ کار
سواحل بلاد فارسدر اندن منتهی اولور حصار مزبور طقسان بر بوچق درجه طول ویکرمی
طقوز بوچق عرضده برحصن متین در کرمان جانبنه دوشر سیرافدن دریا کنار یله جبال
منقطعه وصحرالر چکیلوب واریلور بوکا قلعهٔ دانیان وجلندی دخی دیرلر صکره خراب
اولمشدر نزهه ده فارسک سلغده اللمش قدر قلعه سی قالدی دیو ذکر ایدرانلردن بعض
یازلدی باقیسی بونلردر قلعهٔ اسپید سعیداباد دخی دیرلر نوبندجاندن بر فرسخ یرده در

حضرت علی خلافتنده زیاد بن امیه والی فارس اونده بونده اوتوردی قلعهٔ زیاد دخی
دیرلردی فارس نامه ده ایدر بوبر قدیم حصاردر نیچه ییللر خراب اولوب سلجوقیلر عهدنده
ابونصر دوانی عمارت ایلدی دوزی یکرمی فرسخ برکوه اوزرنده در وبوطاغ برطاغه
متصل دکلدر انجق بریولی واردر طاغک دپه سی دوز وصولی چمنزار ومیوه داریردر
وقیوارنده صویی یقین اولوب پیرامن کوه واسع میداندر قلعهٔ کاویان کوه طین اوزرنده
بنا اولنمشدر متین قلعه در قلعهٔ آباده هواسی معتدل صویی صهریجدن برکوچک قلعه در
وقلعهٔ خوادان فسا ولایتنده انک کبی برقلعه در قلعهٔ شهادة فیروزاباددن دورت فرسخ
یرده برعظیم طاغده آب وهواسی خوش غله سی چوق برقلعه در مسعودیلر بنا ایلدی
حمدالله کلامی بومقامه کلنجه بعض الحاقاتله دربعض نسخه ده فارسک تتماتی بونلردر
جنابه سکسن اللی بوچق طول واوتوز عرضده فارس اسکله سی براوجوزلق بلده در
نهر صیرین دریایه دوکلدوکی یرده دوشر هواسی کرم وحالا اکثری خرابه دربوندن کازرون
یکرمی دورت فرسخ وشیرازقرق دورت فرسخدر بونک قربنده شتر نام برقریه واردر جنابه دن
برمرحله یرده درنهرطاب بونک قربنده دریایه دوکلور شیلان کاربحرده برجبلک اوزرنده
قلعه وقریه اولوب بیدهان بوندن ایکی مرحله یردر بیدهان سکسن سکز بوچق طول
ویکرمی طقوز عرضده فارس اسکله لرندن برقصبه در کازروندن ایکی مرحله غرب
وجنوبه ریدن اوچ مرحله شرقه وسرحد فارس وهرمز اولان به ده نام اسکله وقریه دن
ایکی مرحله غربه دوشر کیرونزهه صاحبی ایدر فارسده چوق مرغزار واردر مشهورلری
بونلردر مرغزار کوشک زرد اون فرسخ طویل وبش فرسخ عریض برلطیف علفزار
خوبدر بیوک قریه لری ووافر چشمه لری وار هواسی سرددر مرغزار دشت رون یدی فرسخ
طویل بش فرسخ عریض برلطیف علفزاردر صولری وافر لکن هواسی کوشک زرددن
اشاغی اولوب رباط صلاح الدین وقلعهٔ شهریاری بو صحرایه دوشمشدر مرغزار دشت
ارزن طولی ایکی فرسخ عرضی برفرسخ دربر بحیره کنارنده وبرجانبی اورمانلق وبرتیجی با نورلو
یریدر مرغزار ارشکان کوار ایله شیرداز میاننده طولی بش فرسخ وعرضی اوچ فرسخ
برعلفزاردر اورته سندن صواقار بونک دخی قربی اورمانلق وچای شیران درمرغزار
سندان صولری چوق اطرافی معمور اون فرسخ طویل وعریض برخوش علفزاردر
انجیر وقتنده اورته سنده بربحیره پیدا اولوب هنکام کرماده کیر وقورر بودخی
شعب بوان کبی فارسده مشهور مسیره در مرغزار فالی ایدر آب کنارنده طولی اوچ
فرسخ عرضی برفرسخ برچای خرمدر کیاهی زمستانده چارپا قسمنه موافق تابستانده
مخالفدر مرغزار کالان سلیمان پیغمبر علیه السلام مادرینک قبری یاننده دورت
فرسخ طویل وعریض برجای لطیفدر قبر مزبور بر چارکوشه طاشدن بنا اولنمش برتربه در
مرغزار کام فیروز رود کنارنده برلطیف علفزاردر لکن اورمانلغی معدن شیر اولمغله

مخوفدر مرغزار نرکس کازرون جوارنده خان آزاد قربنده اوج فرسخ طویل ایکی فرسخ
عریض کیاهی جمله نرکس خدایی برمشهور یردر نرکس رایحه سندن آدم سر خوش
اولور باقی اوصاف واحوال فارس بواقلیمك بعض یرلری بر مرتبه یایلادرکه شدت
بردن انده اشجار واثمار اولماز اصطخر وبیضا واطرافی کبی وبعض یرلرنده شدت حرارتدن
کوندز اویومق قابل اولماز توبندجان وکازرون وسیراف وارجان کبی بوحدودك اورته لری
معتدلدر شیراز وشابور ناحیه لری کبی وجمله سنده ثلج موجوددر قریب وبعید یرلردن
کلور اکثریری مشجره در میوه سی لذیذ ولطیف اولور خلقی نیجه اصنافدر مجوس
انده بیدن چوق ویهود ونصاری دخی واردر کازرونك اعوری شیرازك مفلوجی وافر اولور
سلفده اکثر اصحاب حدیث وحنفیه وبراز داوودیه فقهاسی معتزلی مذهب اولوب
سواحلنده شیعی چوغیدی حالا شاهلر النده اولمغله اکثری امامیه مذهبی اوزره در
بودیار خلقی نیروز ومهرجانده مجوس عادتنه تابع اولورلر کرم سیر یرلرینك آدمی غایت
نحیف وکندم کون واصقاللو اولور وبونلرك ارالرنده اوج لسان جاری در فارسی
هر شهرده سویلنور وپهلوی که اکثر مکتوبلری انکله در بونك لغاتی هر بری بلمز بری
دخی عربی در زی وطورلری بویله درکه حاکملری اچنه قبا اوزرینه بول ذراعه کیرکوچك
دستار صاررنوب شمشیرین حمایل ایدر موزه لری تنك ساقدر قاضیلری باشلرینه
بر نوع کلاه کیرلر وطیلسان صارقدرلر اینجه کوکلکلر کیوب ذراعه وموزه استعمال
ایتمزلر فارس قومنك لطیف منزللری وفاخر اولری اولور مهمان دوستلر غریب نوازلردر
آدب وحیا صاحبلریدر واکثر خلقی تجار اولوب جمع ماله غایت حریصلردر وخسیسلردر
متاعی ارجانك صابونی وبکمزی وزیت وانجیری وفوطه سی مهرویانك بالغی
وخرماسی وفوطه سی وکتانی دارابجردك دوشمه لری وپرده لری جهرمك بساطی
وکیجه لری شیرازك لباسی وپرده سی ودیباسی وحریر پرده لری ودوشمه لری وفوطه لری
ومندیللری واجامی وسابورك ادهان وازهاری وفواکهی وجورك کلابی اصطخرك
برنجی ومأکولاتی ودارابجردك مومیاسی وملح ملونی وقلجقسز بالغی نیرین طاغلرینك
هترونی وصوپره سی وبحر مغنیسیاسی وحدید معدنلری واسفنداجی وجمله دوا
ایچون اولان یاغلر بواقلیمده جمله دن یك اولور مکر روغن خیری وبنفشه کوفه
صمننده بونلر یاو اولور و بسا شهرینك جامه لری ودیبالری مشهوردر و یزد وابرقوه ده پنبه
وحریر دن اعلا قماشلر اشلنور سیراف اسکله اولمغله عود وعنبر وکافور وجوهر
وخیزران وعاج وآبنوس وفلفل وصندل وانواع طیب وادویه چقوب اندن اطرافه
منتشر اولور فارسك خراجی سلفده اوچیوز اتوز بیك درهم ایدی فضل بن مروان
اوچیوز اللی یه التزام اتدی انهار وجبال فارسده نیجه انهار واردر احسن التقاسیمده ایدر
بحر سیرافده بر موضع وار در بعض ملاحلر قربه ایله طالوب طتلو صو چقر رقعر بحرده

بر بیکاردر

بر بیکاردر قاینار دیرلر بونك کبی برنوع دخی بحرینده یازارلر نهر طاب لورستان طاغلرنده
مرج قربندن چقوب مس نام نهره قاریشور وارجان قربندن چوب رین وخوزستان
اورته سنده اولان قبایلك مزارعن صووارر نهر مزبور ایکی ولایت میاننی فاصلدر شترنام
قریه یاننده بحره دوکلور نهر عظیمدر چکد ویرمز آثار البلادده ایدر ارجانده بونهر اوزرنده
بر قنطره عجیبه واردر بر کوزکر مابینی سکسن خطوه در التندن دوه اوزرنده رمح چکسه
طوقنماز نهر دکان فارسده قریه شاد آفرین طاغندن چقوب روستای شاه دیدکلری
ناحیه یی صووارر اندن جمکان وکوه ماروکازرین صحرالرینه اوغرار بعض نواحی سیرافی
سقی ایدر واول اطراف طاغلرینك صویی دخی بوکا قاریشور بحیرم ایله سیراف ارا سنده
بحر فارسه دوکلور بواقلیمده بوندن انفع ومجراسی معمور نهر یوقدر رودکان بونك اوزرنده
بر قریه در بونهرك مسافه جریانی اللی بش فرسخ تخمین اولنمشدر نهر کر بونهر
فارسده کلار طاغلرندن چقر شعب بوان ومابین صولری وسائر انهار صغار فارس ایله
جمع اولوب کام افروز ناحیه سنه اوغرار سکان طسوجی سیراب ایدوب بحیره بختکانه
دوکلور بونهر بخیلدر بند سز یری سقی ایلمز بونك اوزرنده اولان بندلرك اولی بند رامجرددر
قدیم البنا اولوب اتابك فخر الدوله جاولی سلجوقی تجدید وفخرستان تسمیه اتدی
ایکنجی بند عضدی درکه دنیاده لنك مثلی نادر برنادر کرمان علیایه بو بند صوویرر و بند
قصار که کرمان سفلی انکله سقی اولنور بو دخی خلل پذیر اولمشیدی جاولی تجدید
اتدی نهر فیروزباد جبال حسناتدن چقوب فیروزآبادی سقی ایدر نهرستان کان ایله
جمع اولوب دریایه دوکلور طولی اون ایکی فرسخدر نهر نشاور جبال نشاوردن چقوب
نشاوری سقی ایدر ومابدستان ارا سنده دریایه دوکلور طولی طقوز فرسخدر نهر فراوان
کوه جوبندن فروات دیدکلری محلدن چقر اندن اصطخرده خراسان کیروسی
التندن چکر رود نیرزه اولاشر اول صو ناحیه ارجاندن چیقوب جیغان وجوری وارد شیر
دره یی سیراب ایدوب دریایه دوکلور نهر دیورود حدود کرماندن چقوب نیز اقار یکرمی
دکرمن دوندورجك قدر اولوب دریایه دوکلور نهر شیرین کوه دینار دن چقوب
جنابه حدودنده دریایه دوکلور نهر عظیمدر کوجله چکیلور بونلر دن غیری فارسده انهار
صغار چوقدر جبل سابور ابن حوقل ایدر عجایب فارسدن بری کوه سابور ناحیه سنده
اولان جبلدرکه انده ملوك عجم ومرزبانلری وسدنه نیران اولولری صورتی تصویر اولنمشدر
جبل دراك شیرازه ایکی فرسخ یرده در شیرازك قاری اندن کلور جبل دارابجرد رنك
آمیز طوز معدنلری بونده در بحیره بختکان بحیره عمرو دخی دیرلر اصطخر کوه
سنده نیریز کارنده یکرمی فرسخ قدر طولانی بر طوزلی کولدر نهر کر فارس بو بحیره یه
دوکلور و بوندن شیرازه ایکی فرسخدر وجانبی حدود کرملته واررو صوینده طوز طوکار
بحیره دشت ارزن کوه سابورده دوری اون فرسخ طتلو کولدر کاه قورر شیرازك

بالغ بوکولدن چقار بو بحیره دن غیری کون شابورده بر بحیره دخی وار. درکازرینه قریبدر
اون فرسخ قدر دوری اولوب بونك دخی صویی طوزلو اما صیدی وافردر بونلردن
غیری دخی نیجه خرده کوللر واردر اما بحر فارس حد سنددن عمانه وارنجه شرقدن
غربه وعماندن بصریه وارنجه جنوبدن شماله ممتد اولوب ملك فارس بونك شرقیسیدر
بصره دن عمانه اوچیوز فرسخدر اندن اوته مسقط وراس جمجمه دخی اللی فرسخ
بحر مزبورك جمله مسافه طولی اولور ساحل غربیسی عماندن بحرین وقطیف وعبادانه
وارر که نهر دجله مصبیدر اندن دونب سواحل شرقیه سی مهروبان وسیف بحر وسیراف
وحصن ابن عمان وهرمز بوغازینه اندن شرقه دونوب مکران سواحلنه اولاشر بو بحرده
جزیره قیس بر جزیره در قدیمه در سلفده بونك حکامی نام وکام صاحبی ایدی حتی ملك
فارسی توابعی قیسدن عد ایدرلردی ودوانخانه دیرلردی حقوق دیوانیه سی دورتیوز
طقسان بربیك اوچیوز دینار ایدی وسائر جزایر بحر فارس دخی اکا تابع اولوب
دورت فرسخ کازردن بعید سکسن سکز درجه طول یکرمی بش بوچق عرضده طولی
وعرضی دورت فرسخ غله سی وخرماسی وافر هواسی غایت کرم جزیره در صویی
امطاردن صهریجلدر وبونك اطرافی مغاص لؤلؤدر جزیره بحرین کار غربیه قریب
اون فرسخ طولی بش فرسخ عرضی اقارصولو باغلی باغچه لی بر جزیره در وافر قریه لری وار
کاه بلاد هجره وکاه فارسه تابع اولور اصل بحرین اول سواحلك اسمیدر بو جزیره اکا منسوبدر
سیدی علی زاده مرآت ممالکده ایدر ساحل بحرین ده تخمینا سکز قولاج ودخی
زیاده بحریلر اللرینده طولم ایله دریایه طالوب دبندن طتلو صو چقاررلر ایام صیفده
بحرین تسمیه سنه سبب عد ایدرلر دیمشدر لکن وجه تسمیه جزیرة العربده بحرین فصلنده
بیان اولنا جقدر جزیره خارك جزیره محرم دخی دیرلر بحرین ساحلنه وعمانه قریب بر فرسخ
طولی وعرضی بر جزیره صغیره در اکنی وخرماسی ومیوه سی ایو اولور ومغاص
لؤلؤ بونده زیاده در سائر جزایره بونك انجوسی غالبدر سلفده قباد خوره کون سنه تابع
ایدی کیش ایله بونك اراسی یکرمی بش فرسخ و بصره اوتوز بش فرسخدر ومحمد بن حنفیه
مزاری بونده زیارتگاهدر بونلردن غیری بعض خرده جزیره لر وهرمز قربنده بر ایکی جزیره
کیمی ذکر وکیمی ترك اولندی مسالك ممالك فارس شیرازدن اصفهان غرب وشماله
اون مرحله که یتمش ایکی فرسخدر وسیراف التمش فرسخ واصطخر اون ایکی فرسخ
وکازرون یکرمی ایکی فرسخ واول حدود خوزستان غربه التمش فرسخ وفسا یکرمی یدی
فرسخ ودارابجرد اللی فرسخ وتستر التی مرحله اندن دسپل ایکی مرحله اندن بیات
قلعه سی یدی مرحله در ویزددن کرمان شرق وجنوبه اون مرحله وشیراز غرب
وجنوبه اون مرحله قدر وکاشان بش بر روایتده طقوز مرحله ودارابجرددن لار
جنوبه دورت مرحله سیرجان وشرقه اوچ مرحله ونیریز غربه دورت مرحله درو کازروندن

کنباوه بندری غربه دورت مرحله اندن ری شهر بندری شرقه بر مرحله ودورق نام شهر
غربه اوچ مرحله اندن بصره بر مرحله در وشیرازدن سروستان اوچ مرحله اندن جنابه
ایکی مرحله جمله قرق دورت فرسخ یردر وسیرافدن ناوبند ایکی مرحله اندن کیش
اوکنده اولان شیودون اون مرحله در وشیرازدن فیروزآباد یکرمی دورت فرسخ اندن
کازرون اون التی فرسخدر وشیرازدن غرب وجنوبه وارکان اوتوز دورت فرسخ که اندن
صوله شبانکاره شهری ایچ دورت فرسخدر وطغری هرمزه اللی طقوز فرسخ اولور وشیرازدن
کرمان طقسان بر فرسخ وابرقوه اوتوز طقوز فرسخ وابرقوه دن یزد یکرمی سکز فرسخ که
شیرازدن التمش سکز فرسخ اولور وشیرازدن نوبندجان یکرمی بش فرسخ واندن سرحد
خوزستان اوتوز یدی فرسخ که شیرازدن التمش ایکی فرسخ اولور وشیرازدن سرحده
کرمانه اصطخر یولی ایله اولا اصطخر اون ایکی فرسخ اندن زیاده آباد که خوزستان اعمالندندر
سکز فرسخ اندن رصدگاه کلودر سکز فرسخ اندن چرمابان نام قریه التی فرسخ اندن
عبدالرحمن وبودی جان التی فرسخ اندن صاحل الکبری سکز فرسخ اندن رباط سرمقان که
حد کرماندر سکز فرسخ اندن بشت هم رباطنه طقوز فرسخ اندن سیرجان کرمان طقوز
فرسخ وبسادن کازرون اون فرسخ وجهرم اون فرسخ وشیرازدن بیضا سکز فرسخ ویزد
یتمش دورت فرسخ وتوج اوتوز فرسخ وجهرم اوتوز ایکی فرسخ جوردن کازرون اون التی
فرسخ وسیرافدن جهرم اون ایکی فرسخ وماهروباندن حصن ابن عماره یوز التمش فرسخ که
فارسك اوزنلوغیدر وحد کرماندن حد اصفهانه وارنجه سنوررودندن انار
اون سکز فرسخ اندن مهرج وکثه بش فرسخ اندن میبد اون فرسخ اندن عقد اون
فرسخ اندن نایین اون بش فرسخ اندن اصفهان قرق بش فرسخدر بو خراسان جانبنك
حدی جمله یوز یکرمی فرسخ اولور وخوزستان طرفنك ماهروباندن حد اصفهانه بلاد
شابوره وارنجه التمش فرسخدر آتشکده های فارس بو اقالیمك قومی سابقا جمیعا آتش
پرست مجوسیلر اولمغین بونده یر یر آتشکده لر واردر اعتبار ایدرلر مشهورلری بونلردر کاریان
آتشکده فارس دیمکله مشهور بناء عظیمدر اوزرنده زبان پهلوی ایله بوکا اوتوز بیك دینار
خرج اولنمشدر دیو یازلمشدر کنبد کلوش شابور قربنده در خیفه کازرونده در مسویان
شیرازده در احوال ملوك مملکت فارس قدیم الایامدن برو دار الملك پادشاهان
ایران در اکاسره دولتنك قدرت وشوکتی بر مرتبه یه وارمش ایدی که اکثر ملوك ربع
مسکونه انلره سرفرو ایدردی بونلر دورت طبقه اوزره در طبقه اولی پیشدادیان
فارس قومی قتنده بونلر اقدم ملوك بنی آدمدر عدل وداد ودهش کارلری اولمغله
هر بری پیشداد دیمکله مشهور اولدی کیومرث بو طبقه نك اولیدر کلشاه لقبی ایله
ملقب ایدی فرس مذهبنده انسان اول یعنی آدم بودر اسلام مورخلری سام بن
نوح اولادندن یازارلر زیرا فرسدن غیری ملل وادیان اصحابی عموم طوفان اثبات

ایدوب فرس بابلدن اوته کچمدی دیرلر ودولتلری آدمدن بری ممتد اولمق زعم ایدرلر بوندن
صکره بوطبقه ده هوشنك بن سیامك وطهمورث سبط هوشنك وجمشید برادر
طهمورث وضحاك بن مرداس که بیوراسب دیرلر وفریدون سبط جمشید که کاوه
آهنکر ضحاکه خروج وقتل اتدکدن صکره مزبور یرینه کچدی ومنوچهر سبط فریدون که
افراسیاب بن ترك ایله جنك ایدوب مغلوب اولمغله افراسیاب ایرانه تغلب اتدی
بعده منوچهر احفادندن زو بن طهماسب انی بلاد ترکه طرد ایدوب ایرانی افراسیابه
الندن الدی صکره اوغلی کرشاسب یرینه کچوب بوطبقه بونده آخر اولدی بونلرك
مدت عمر ووقایعنده چوق اختلاف وار دراکثری لاف وکذاف قبیلندن اولمغله تکثیر
سواد اولنمدی بونلردن صکره طبقهٔ کیانیان ظهور اتدی بونلرك اسملری اولنده کی
لفظی اولمغله کیانیان دیرلر اولی کیقباد بن زاب بن زودر بونك زماننده جیحون ایران
توران اراسنده حد اولدی زوموتندن صکره افراسیاب کیرو ایرانه طمع ایدوب زال فریدون
اولادندن مزبوری تخته کچردی واوغلی رستم بونك پهلوانی ایدی افراسیاب باباسی
پشنك ایله صلح اتدی کیقباد وفاتندن صکره اوغلی کیکاوس یرینه کچدی جبار اولوب اولمش
معناسنه نمرد لقبی ایله ملقب اولدی کثرت استعمال ایله نمرود دیدیلر اوغلی سیاوش
افراسیاب جنکنه کوندرب انده صلحه قالدی وافراسیاب قزندن کیخسرو نام اوغلی اولوب
صکره افراسیاب غدری ایله قتل اولندی کیخسرو کیکاوسدن صکره پادشاه اولوب
افراسیابی قتل ایلدی برمدتدن صکره فارغ اولوب کیقباد احفادندن لهراسب یرینه کچدی
بخت نصر بونك طرفندن عراق حاکمی ایدی کشتاسب بن لهراسب بونك زماننده زردشت
حکیم ظهور ایدوب کشتاسبی مجوس دیننه قودی جمله فرس قومی مجوسی اولدیلر اوغلی
اسفندیاری ترك پادشاهی ارجاسب جنکنه کوندرب غالب اولدقده سلطنته راغب اولمش
ایدی سجستان والیسی رستم جنکنه کوندرب زاولستانده رستم انی حیله ایله قتل ایلدی
بهمن نام اوغلی کشتاسبدن صکره پادشاه اولوب کیا اردشیر ودرازدست لقبی ایله ملقب
اولدی یونان دیارینه عسکر چکوب چوق ولایت الدی قزی همای تزوج ایدوب اولدکدن
صکره حامل قالدی فرس قومی اتفاقیله پادشاه اولوب داراب بن بهمن طوغوب بیودکده
تخته کچدی صکره اوغلی دارا نوبتنده اسکندر یونانی ظهور ایدوب نصیبین ده جنك اولدی
دارا بوزولوب کندی اتباعی یدنده مقتول اولدی وکیانیان طبقه سی بونده
غایت بولدی طبقهٔ ثالثه ملوك طوایف واشکانیان اسکندر دارایه ظفر بولدقدن
صکره فرس مملکتنه وسائر دیار شرقه طقسان قدر ملوك طوایف نصب ایلیوب اشك بن
دارا فرس مملکتنه والی قالمشیدی اول اجلدن بوطبقه اشکانیان تسمیه اولندی بوندن
صکره بشیوز ییل قدر بوسلسله سوردی اشك بن اشك وشابور اوغلی بهرام بهرام اوغلی
بلاش بلاش اوغلی هرمز ونرسی وبلاشان وجودو فیروز وخسرو واردوان اکبر واردوان

اصغر ترتیبلریله واسملرنده وزمانلرنده اختلاف اوزره اسکندر تاریخنك بشیوز اون ایکی سنه سنه کلنجه
حکم ایلدیلر واردوان اصغرده بوطبقه دخی منقرض اولدی طبقهٔ رابعه ساسانیان
بونلره اکاسره دیرلر زیرا هر بری کسری لقبی ایله ملقبدرکه خسرو معربیدر ساسان بن بهمن
اولادندن اردشیر بن بابك اردوانیلره تغلب ایدوب فارس مملکتنی وسائر ممالکی ضبطنه
الدی وعظیم الشان پادشاه اولدی صکره اوغلی سابور یرینه کچوب قیصر رومدن خراج
الدی ویونان کتابلرینی فارسی یه ترجمه اتدردی بعده اوغلی هرمز وبهرام بن هرمز وبهرام
بن بهرام وبهرام ثالث ونرسی بن بهرام وهرمز بن نرسی واوغلی شابور ذو الاکتاف که نقاش مانی
ومانویه بونك عصرنده ظهور اتدی قیصر روم ایله جنك ایدوب بوزلدی جولیوس
قیصر مداینه کلوب مقتول اولمغله صلح اتدیلر صکره سابور رومده اسیر اولوب
کیرو خلاص بولدی ایوان کسری بونك بناسیدر بعده برادری هرمز واوغلی سابور بن سابور
ودیکر اوغلی بهرام بن سابور ویزدجرد اثیم ابن سابور بعده اوغلی بهرام کور پادشاه
اولدی پهلوان وعادل وعیاش ایدی یزدجرد بن بهرام وهرمز بن جرد وفیروز بن یزدجرد
وبلاش بن فیروز وقباد بن فیروز وانوشروان بن قباد که عادل لقبی ایله ملقبدر ظهور
اسلامده پادشاه ایدی قرق سکز ییل سوروب سکز یوز سکسن سکز اسکندری ده انتقال
اتدی صکره اوغلی هرمز یرینه کچدی بهرام چوبین بونك سرعسکری ایدی پرویز بن هرمز که
شیرینك خسروی در قصر شیرین بنا اتدی حضرتك دعوت نامه سنی یرتوب اوغلی
شیرویه یدنده مقتول اولدی اردشیر بن شیرویه باباسندن صکره پادشاه ایکن امرادن
شهریار دولتنه مستولی اولوب قتلندن صکره بوران بنت خسرو پرویز وقزقرنداشی
ازرمی رخت تخته کچوب اززمانده قتل اولندقدنصکره اردشیر اولادندن خسرو وانوشروان
اولادندن فیروز وفرخراد التیشر آیده نصب وقتل اولنوب یزدجرد بن شهریاره کلدکده
دولتلری ضعیف وانقراض علایمی کورنمشیدی عمر فاروق رضی الله عنه خلافتنده مدینه دن
سعد بن ابی وقاص ایله عسکر اسلام کلوب یزدجر سرعسکری رستم ایله دوکشوب فرس
لشکری منهزم ورستم مقتول اولوب یزدجرد فرار ایلدی و قتل اولندی تاریخ هجرتك اون
دوردنجی سالنده قادسیه جنکندن صکره ساسانیانك دولتی اخر اولوب من بعد ممالك فرس
وعراق حکام اسلام تصرفنه کیردی ال عمان بونلره ال جلندی دخی دیرلر بر دودمان
قدیمدر سواحل بحر فارسده حد کرملده وارنجه ولایتلری واسع وقلعه لری استوار
بر قومدر دیرلرکه قرآن عظیمده حضر ایله موسی پیغمبر علیه السلام قصه سنده
غصب سفینه ایدن ملك بونلردن ایدی وقدرت و عسکر صاحبی پادشاهلر اولوب
مسالکده مذکور اولدوغی اوزره ملوك اطرافه سرفرو اتمزلردی حتی بونلردن عبد الله بن
احمد الجلیدی ایله عمر بن اللیث ایکی ییل قدر جنك ایدوب ظفر بولمدی لکن بونلرك دولتی
واحوالی تاریخلرده کورلمدی فتح اسلامیدنصکره ملك فارس برزمان بنی امیه وآل عباس

طرفندن حکام الندن اولدی وکاه بعض دولتلر ظهور ایدوب تغلب ایله ضبط ایتدیلر انلرك
اولی دولت آل بویه در ابو شجاع بویه دیلمی بر شخص فقیرایدی اوچ اوغلی علی وحسن واحمد
خراسان حاکمی ماکان خدمتنده ایدیلر مرداویج دیلمی ماکانی بوزوب غالب اولدقده انلر
یانته واردیلر بیوك برادرلری علی یه کرج حکومتنی ویروب عماد الدوله لقبی ایله ملقب قلدی
صکره مرداویج ایله ارالرنده وحشت پیدا اولوب طقوز یوز قدر عسکر ایله عباسیان
طرفندن اصفهان والیسی ابو بکر مظفر بن یاقوت اوزرینه واروب اون بیك قدر عسکرینه
غالب کلدی وشهرتی الوب بلند آوازه اولدی صکره زید بن علی نوبندجانی سوقیله ارجانه
واروب اوچیوز یکرمی سنه سنده شیرازه مستولی اولدی وتدریجله فارس مملکتنی ضبط
ایلدی یکرمی ایکیده برادری رکن الدوله حسنی کازرونه کوندروب تسخیر ایتدی یکرمی
التی ده بر برادری معز الدوله احمدی اهوازه کوندروب واسط وبصره یی ضبط ایتدردی
مقدما کرمان وسجستانی دخی المش ایدی معز الدوله صکره بغداده مستولی اولوب
عباسیان امورندن ال چکدیلر اوچیوز اللی التی ده معز وفات ایدوب رکن الدوله حسن
عراق عجمده والی ایدی اوچیوز اوتوز التی ده وفات ایتدی اوتوز سکزده عماد الدوله حیاتندن
مأیوس اولدقده برادرزاده سی عضد الدوله فنا خسرو بن رکن الدوله یی ولی عهد قلدی
باباسی وفاتندن صکره مستقل عظیم القدر جهاندار اولدی عراقی دخی ضبط ایلیوب
مدینه منوره سورنی یاپدی وفارسده نیجه آثار خیر قیوب اوچیوز یتمش ایکیده وفات
ایتدی اوغلی صمصام الدوله ابو کالنجار مرزبان یرینه کچوب دورت ییل سوردی بعده بونك
برادری بها الدوله ابو نصر شهنشاه وبونك اوغلی سلطان الدوله ابو شجاع خسرو ودبکر اوغلی
قوام الدوله ابو الفوارس وعز الملوك ابو کالنجار مرزبان بن سلطان الدوله فارس وکرمانده علم
افراز سلطنت اولدیلر مزبور عز الملوك شیراز شهرینه اون ایکی قبولی بر سور عظیم بنا ایدوب
دورتیوز قرقده مرحوم اولدی یکرمی بش سنه فارس واهوازه حکم ایلدی اوغلی الملك العزیز
ابو منصور فلاستون پولادستون معربی دریرینه کچوب برادری الملك الرحیم ابو علی کیخسرو
بونکله نزاع اوزره اولمغین امیر فضلویه شبانکا فرصت بولوب خروج ایتدی دورتیوز قرق
سکزده ملك عزیزی طوتوب قلعه یه قودی وال بویه یه دولتی بونده آخر اولوب شبانکاریلر
ظهور ایتدی دولت شبانکاره بونلرك نسلی اردشیره چقار امیر فضل بن حسن که فضلویه
دیمکله معروفدر پدری واجدادی سپهسالار فارس ایدی تاریخ مزبورده ابو منصوری حبس
ایدوب ملك فارسه مستولی اولدی دورتیوز التمش دو رنده الب ارسلان وزیری
نظام الملك اوزرینه کلوب برطرف ایتدی بوندن صکره نظام الدین محمود بن
یحیی که قهنویه دیمکله معروفدر شبانکاره حاکمی اولدی ایجنده دار الامان بنا ایتدی
بعده اوغلی امیر مبارز الدین بر ییل انك اوغلی نظام الدین ودبکر اوغلی ملك
مظفر محمد التیوز یکرمی دورنده حاکم اولوب غایت هنرمند وفضیلت پرور ایدی اللی

سکزده ملاکو محاصره ایدوب شهید اولدی مغول دار الاماره یی خراب ایتدیلر صکره
اوغلی قطب الدین بر ییل وبرادرزاده سی نظام الدین اوچ سنه وبونك برادری نصرة الدین
ابراهیم ایکی سنه وملك جلال الدین اون یدی سنه وبهاء الدین اسمعیل یدی سنه حاکم
اولوب بونلردن صکره غیاث الدین ونظام الدین واردشیر نزاع اوزره حکومتده ایکن آل
مظفر بونلری برطرف ایدوب مملکتنه مستولی اولدیلر دولت آل مظفر امیر مظفر پدری
غیاث الدین خراسانی ایدی کندی رشید وشجیع اولمغله یزد حاکمی آتابك یوسف شاه
یانندە طوروب ارغون خان اوردوسندن یساول خدمتن الدی وغازان خان هزاره
امارتنی ویروب یدی یوز اون اوچده شبانکاره ده وفات ایتدی اوغلی امیر مبارز الدین محمد
ابو سعیده انتساب ایتدی ویزد حاکمی اولدی یدی یوز اوتوز اوچده کرمانی الوب بعده فارسه
مستولی اولدی یدی یوز التمشده اوغللری شاه شجاع ومحمود کوزینه میل چکدیلر جلال الدین
شاه شجاع یرینه کچدی سکسن التیده وفات ایدوب اوغلی زین العابدین والی اولدی
بونك نوبتنده تیمور فارسه مستولی اولوب شاه یحیی انك طرفندن فارس والیسی قالدی
بعده برادری شاه منصور خروج ایدوب فارسی مزبوراندن المش ایدی تیمور کیرو
شیرازه کلوب مزبور جنکده مقتول اولدی وسائر مظفریلری جمله قیروب قتل عام ایتدی
یدی یوز طقسان بشده منقرض اولدیلر دولت اینجویان جنکیزیان عصرنده اینجو لفظی
املاك خاصهٔ پادشاهی دن عبارت اولوب شرف الدین محمود شاه بن محمد شاه که اینجو نام
فارسدن ایدی سلطان ابو سعید دولتنده اول خدمته مؤکل اولوب بعده مال واملاك ایله ندی
واول دولتده مرجع اولوب بر وبحر فارس وکرمان وشبانکاره یی ضبط ایلدی یدی یوز اوتوز
التی ده ابو سعید وفاتندن صکره ارپاخان مزبوردن طغیان حس ایدوب اولدردی اوغلی
مسعود شاه رومه کتمش ایدی ارپاخان موتندن صکره شیرازه کلوب مستولی اولدی
التی یوز قرق اوچده مقتول اولوب برادری امیر شیخ ابو اسحاق یرینه کچدی برمدت ضبط
ایتدکدن صکره مبارز الدین محمد مظفری فارسه مستولی مزبوری ازعاج وبر قاج
دفعه جنکله یدی یوز اللی دورتده محاصره وشیرازدن اخراج ایلدی بالآخره اللی سکزده
قتل اولنوب اینجو دولتی زواله ایردی دولت کاکویه دیلمیاندن مجد الدوله رستم مادری
سیده خاتون دایسی ابو جعفر محمد کاکویه اصفهان والیسی اولوب طغرل سلجوقی دورتیوز
قرق اوچده مزبورك اوغلی ابو منصور فرامرزی اصفهاندن چقاروب یزد حکومتنی
ویرمشیدی پس کاکویه دولتی عراق عجمدن فارسه انتقال ایلدی ابو کالیجار کرشاسف
ابن محمد کاکویه همدان حاکمی ایدی دورتیوز اوتوز یدی ده سلجوقیلر الوب مزبور شیرازه
واردی اهواز حاکمی قرق اوچده وفات ایتدی امیر علی بن فرامرز باباسندن صکره یزد حاکمی
اولوب بشیوز اوتوز التی ده قره ختاییلر جنکنده دوشدی سلطان سنجره اختصاصی
وار ایدی یزد حکومتنی قزلرندن نیابت طریقیله اتباعندن سام بن وردانه ویردی مزبور

امیر علینك نیجه اثاری واردی جمله دن مشهد علی رضایه بشیوز اون بشده سور چکدی
دولت اتابکان یزد چون سان بن وردان امیر علی قزلردن نیابت طریقیله یزد حاکمی اولدی
بر عالی مدرسه بنا ایلدی حلیم کمسه اولمغله حکومتی برادری عز الدین لنکره فراغت ایدب
بشیوز طقسانده دنیادن کتدی لنکر جری و بهادر ایدی کاهی سلجوقیلر طرفندن شیراز
واصفهان والیسی اولدی التیوز دورتده وفات ایدوب اوغلی وردان زور یرینه چکدی اون
ایکی ییل سوروب صکره برادری ابو منصور سپهسالار حاکم اولدی سلطان قطب الدین
خلج دیرلردی تارك دنیا اولوب التیوز اون التیده وفات اتدی اوغلی محمود شاه یرینه کچوب
اون اوچ سنه سوردی وفاتندن صکره اوغلی سلغرشاه والی اولوب سلغر ابادی یاپدی
بعده اوغلی طغی شاه یرینه کچوب التیوز تمشده انتقال اتدی صکره اوغلی علاء الدوله
جلوس اتدی التیوز تمش اوچده بر سیل عظیم کلوب یزدی خراب ایلدی شهرلی یزدیه
باشنه خانه لر یاپدیلر سرجم محله سی دیمکله مشهور اولدی حالا سرجم دیرلر آیدنصکره
علاء الدوله وفات ایدوب برادری یوسف شاه والی اولدی سیل خرابه لرینی و باروی
شهری تعمیره سعی اتدی لکن عیاش اولمغله حکومت ایلیه میوب سلطان غازان اوزرینه
عسکر کوندردی یوسف شاه سیستان طرفنه کیدوب حکومت یزد بونده آخر اولدی
ومغول دیوانی تصرفنه کیردی   دولت سلغریه بونلره فارسی اتابکلری دیرلر مودود بن
سلغر اولادیدر اتراکدن سلغر قوم وقبیله سی ایله خراسانه کلوب ساکن اولمش ایدی آل
سلجوق دولتی ظهورنده انلره انتساب ایدوب حاجب اولدی قبیله سی فارسه واروب
کوه کیلویه ده یایلار وقشلاردی چون بشیوز اللی ایکیده فارس والیسی یاوزانه
سلطان مسعوده عصیان ایدوب قتل اولندی سنقر بن مودودکه سلطان محمدك ولد
صغیرینی تربیه ایدر اتابکی ایدی فارس والیسی نصب اولندی اوچ سنه ضبط ایدوب
برادری تکله مکری ایله محبوس اولدی شیرازده بو سنقرك جامعی و رباطی واردر تکله دخی
بر خان بنا ایلمشدر سنقردن صکره برادری مظفر زنکی والی اولوب الب ارسلان لشکرینی
بوزدی و بشیوز تمشده وفات اتدی اوغلی مظفر تکله یرینه کچوب طقسانده وفات اتدی
شیرازده بازرکان خانی بونکدر سنقر اوغلی طغرل بونکله نزاع اوزره اولوب ارالرنده نیجه
جنکلر ظهور ایلدی وفارس مملکتی بونلر نزاعنده خراب اولمشیدی بالاخره طغرل کرفتار
اولوب طقسان طقوزده کوزینه میل چکلدی تکله وفاتندن صکره برادری مظفر
ابو شجاع سعد بن زنکی یرینه کچوب عدل وداد ایله فارس مملکتنی آباد ایلدی شیخ سعدی ذکر
ومدح اتدیکی اوزره عاقل وعادل پادشاه ایدی التیوز اون سکزده وفات ایدوب اوغلی
مظفر ابو بکر یرینه کچدی وباباسی مسلکینه سالك اولوب بو طبقه نك کامکاری قوپدی
التیوز اللی سکزده وفات ایدوب اوغلی مظفر سعد و بونك اوغلی محمد وعمی زاده سی محمد
شاه بر ایکیشر سنه حکم ایدوب التیوز التمش برده مغول استیلاسیله رفع اولندیلر سعد بن

ابی بکر قزی انس خاتون برسنه انلر طرفندن نصب اولنوب اول دخی وفات ایدیجك بو
طبقه سلسله سی اخر اولوب فارس مملکتی مغول جانبندن ضبط اولندی صکره مظفریلر
النه کیروب تیمور ظهور ایدنجه انلر حکمنده قالدی بعده اولاد تیمور نوابی ضبط ایلیوب
صکره شاهلر تصرفنه کیردی حالا عجم شاهلری ضبطنده در   فصل ۳۱ در مملکت خوزستان
ولورستان اوتوز برنجی فصل خوزستان بیاننده در لفظ خوز ضم خاء معجمه و زاء معجمه ایله
بر قومك اسمیدرکه مسکنلرینه خوزستان واهواز دخی دیرلر زمینی دوز صحرا اقر صولری
وافر ولایتدر حدودی غربده عراق عربدن واسط جنوبده عبادانندن مهرویانه ودورقه
وارنجه سواحل بحر وحدود فارس که بو ضلع مقوسدر شماله عراقدن صیمره وکرخ
ورودباد وجبال لوردن ودجیله وارنجه وشرقده فارس ایله اصفهان اراسنده اقان نهر تاب که
بعض خوزستان صولری آکا قاریشوب مهرویانه قریب یرده دریایه دوکلور بو مملکت
فارس ایله بصره اراسنده دوشر اطرافی عراق عرب وکردستان ولرستان وفارسه اولاشور
حدودنده ماهرویاندن عبادان حداسنه وارنجه بحر فارسدن کرن دیلدن غیری دکز یوقدر
تستر وجندیسابوردن غیری طاغ وقومسال یری اولمیوب اکثری ارض رخوه ومستویه در
اصلا قار و بوز اولماز الا رامهرمز سوادنده اولور وقویی صویی ایچمزلر دجله یه قریب یرلری
صولی وبعید یرلری خشك ترو هواسی کرمدر اکثر یرنده خرما بتر وامراضی چوقدر اما میوه
وغله سی وافر اولور اطرافی جمله نیشکر مزارعیدر خصوصا عسکر مکرم وقومی عرب وعجم
دلن سویلر خاصه خوزی لسانی استعمال ایدرلر طورلری اهل عراق کبیدر اکثر بخیل وبدخو
صاری بکزلو ونحیف وخفیف اللحیه اولورلر اعتزال مذهبنك انده رواجی واردر یهود
ومجوس چوق نصارا ازدر اهواز خلقی اکثر شیعی وحنفی اولوب حمامده ستر عورت اتمزلر
برنج اتمکی یرلر بقره بنرلر بو مملکتك نزهه ده مسطور اولدوغی اوزره اون ایکی پای شهری واردر
حقوق دیوانیه سی خلفا زماننده اوچیوز تومندن زیاده ایدی صکره بر بوچق تومنه اندی
دار ملکی تستر نام شهردر ضم تاء مثناة وسین مهمله ساکنه وفتح ایله شش در معربیدر عامه
ششتر دیرسکسن الی بوچق درجه طول اوتوز بر بوچق درجه عرضده نهر مزبور اوزرنده
بر بلدهٔ قدیمه در قاموسده طوفاندن صکره بونك سوری یر یوزنده بنا اولنان سورلرك اولیدر
دیو یازر بلدهٔ مزبوره بر مرتفع یرده اولمغله شابور نهر مزبور اوزرینه بر عظیم سد بنا ایدوب
بر میل قدر صویی شهره قالدردی اول اجلدن اول بنده شادروان دیرلر رحمه الله ایدر
بو شهری هوشنك بنا اتمشیدی خراب اولدقده اردشیر تجدید اتدی واسب شکلنده قلدی
شابور بو شهرك صوینه بر عظیم بند چکوب جوی دشت آبادی اول بنددن اجرا ایلدی
که ولایت تستر مداری اول دشت اوزرینه در مسالك الممالکده اول بنددن محکم بند اولماز
دیمشدر لکن فارسده عضد الدوله بنا اتدیکی بند امیر بوندن اعظم ومستحکمدر بو شهرك
دورت دروازه سی واردر هواسی غایت کرم اولوب اکثر تابستانده باد سموم اسر اما صویی

غایت لطیف و ماضیدر آکا بنا خلقی غلیظ یکلر بر لضر زاتمز پنبه و نیشکر و غله سی وافر
اولور و بونده ایو قماشلر و دیبالر طوقنور و بر نوع برنج اولور که غایت خوشبوی دراکا
پنج انکشت دیرلر بونک تحطلغی شیرازک اوجوزلغندن یکدر خلقی اکثر سیاه چرده و لاغر
اولوب ایچلرنده مالدارلر ازدر بو شهرک مقابری وسط بلده ده و جامعی وسطی سوقده در
دورت شکارکاهی واردر بری رخش آباد که اون بش فرسخ طولی و اون ایکی فرسخ عرضی
ایکنجی ورق که یکرمی فرسخ طول اون فرسخ عرضی اوچنجی مشهد کوفی که اون فرسخ ایله
التی فرسخدر دوردنجی جویزه که یکرمی فرسخ ایله اون ایکی فرسخدر خوب علفزارلردر نهایت
اسینسی غایتده اولمغله بهارک قرق یدی کدن صکره غربا اقامته طاقت کتورمز و غله سی
شمس ثورده ایکن بچیلور جوزایه وارنجه قالسه تلف اولور اهواز سکسن بش درجه طول
او توز ایکی درجه عرضده بر بلدهٔ قدیمه در و ناحیهٔ عظیمه در هرمزشهر و سوق اهواز دخی
دیرلر سلفده خوزستانک عتیق دار ملکی ایدی بو شهر ایکی بولک ایدی بری جانب فارسی
بری جانب عراقی بر جزیره کبی ایدی که نهر بو یکشقی احاطه ایدر و ایکیسی اورته سنده اجرا
ایله مبنی قنطرهٔ هندوان و آکا مشرف بر مسجد لطیف وار ایدی عضد الدوله بنا اتمشیدی
بو نهرک اوزرنده دولابلر و ساقیه لر قورلوب شهرک حوضلرینه یوکسک یرلره صو
ایرشدررلردی بوندن اشاغی بر بندده صو ایرکلوب بر کول کبی اولوب اوچ یره کیدر نیجه
مزارعی سقی ایدر اهوازده بو صولر اوزرنده بغداد کبی کمیلر کزوب اشاغیسندن بصره یه
وارنجه کیدر صولر اوزرنده وافر دکرمنلر واردر بوندن اصفهان سکسن فرسخ و عسکر مکرم
بر منزلدر بو دیار خاصه سندن بری بو که اصناف طیبک جمله سی انده وارسه رایحه سی کیدوب
شویله قالور و هواسی کثیف و طوبانی چوق جماسی دائما یردر خلقنک یوزنده حمرتدن
اثر کورنمز بلاد اهواز بونلردر عسکر مکرم اهوازدن اون فرسخ غربده خرده عقربی چوق
بر شهر اولوب سکر و فانید عسکری بوکا منسوبدر سلفده بر قریه ایدی حجاج کندی
طرفندن مکرم بن الفرری عسکر ایله خرداد بن فارس محاربه سنه کوندردکده قریهٔ
مذکوره یه قونوب بر مدت انده اقامت اتمکله عسکر انده بنالر احداث اتدیلر صکره بر شهر
اولدی اهوازده بوندن غیری احداث اولنمش بلده یوقدر دیو صاحب تقویم تحریر ایدر لکن
نزهه ده بر بلدهٔ قدیمهٔ عظیمه در اولا طهمورث بعده شابور بنا اتدی خوزستانده بوندن
هواسی خوش بلده یوقدر دیو یازار و هفت اقلیمده بو شهر حالا خراب اولندوغی مسطوردر
بوندن تستر سکز فرسخدر طیب سکسن دورت درجه طول او توز اوچ درجه عرضده
واسط ایله اهواز اراسنده بر بلده در بوندن قرقوب نام قریه یدی فرسخ تخمین اولنور شارح
کشاف طیبی بو شهره منسوبدر سوس قرقوبه اون فرسخ یرده بر بلدهٔ قدیمه در قلعه سی
شابور بنا ایدوب رومدن سوردوکی خلقی بونده ساکن قلدی و اسمنه شابور خوره دیدی
بستانلرنده تورنج اولور و قبر دانیال غربیسنده در بخت نصر سیننده انده قالمشیدی دیرلر

حین فتحده انده بر تابوت بولنوب دانیالک تابوتی اولمق اوزره قوم سوس توقیر ایدوب قحط
غلا زمانلرنده چقاروب انکله استشفاع ایدرلردی ابوموسی الاشعری شهر اوکندن
بکن نهر کنارنده طاش و کرج ایله بر زیر زمین یاپدروب ایچنه قودی و نهر صوسنی اوزرینه
اقتدی بر پیغمبرک جسدی خلق النده اولمسن دیو تعظیما ناپیدا اتدی بو شهر دخی حالا
خرابه در جندیسابور کند شابور معربیدر سکسن بش بوچق درجه طول او توز بر بوچق
درجه عرضده خوزستان قاعده سی بر بلدهٔ حصینهٔ واسعه در شابور بن اردشیر یاپوب
ذوالاکتاف تجدید و زیاده ایلدی هواسی کرمسیر و بدر نیشکری چوق اولور اکنی و خرماسی
دخی وافردر بوندن تستر سکز فرسخ و سوس التی فرسخدر جبا عسکر مکرمه سکز فرسخ
یرده خرماسی چوق بر بلده در شکری دخی وافر اولور واسع ناحیه سی و انهاری و قریه لری
واردر معتزله کبارندن ابو علی جبائی بوکا منسوبدر ضم جیم و فتح و باء مخففه ایله درمشددخی
استعمال اولنور رامهرمز سکسن التی درجه طول او توز بوچق عرضده هرمز بن شابور
بناسی بر شهر و نواحی اهوازدن بر ناحیه در هواسی کرم غله و پنبه و نیشکری فراوان بر
اولوب بوندن اهواز اون طقوز فرسخ تخمین اولنور و لطیف قماشلر اشلنور عضد الدوله بونک
سوقی ایچنده بر جامع لطیف بنا اتمشدر بو شهر خورما ایچلری باغچه لر اراسنده قالمسدر کو زنجی
سلمان فارسی و فضلادن بر جماعت بو شهره منسوبلردر رستاق الزط یعنی زوط بازاری
نواحی اهوازدن رامهرمزه یدی فرسخ یرده بر ناحیه در هواسی غایت کرم لکن معموریردر
حایزان اهواز نواحیسندن بر معمور ناحیه در حومة البط و حایزان ایکیسی بر ارماق اوزرنده
هواسی لطیف یایلاق ناحیه لردر خوزه شابور ذوالاکتاف بناسی بر شهر وسط و کرمسیردر
لکن هواسی سائر خوزستان شهرلری هواسندن ایو اولوب غله و پنبه و نیشکری وافردر
نزهه ده اهوازدن غیری بو شهری باشقه یازار دزفول سکسن دورت درجه طول او توز بر
بوچق درجه عرضده جندیسابور قربنده نهرک ایکی طرفنده بنا اولندی و نهر اوزرنده قرق
ایکی کوز بر عظیم کوپری یاپدی اون بش ذراع عرضی و اوایدی پل آبد یسلک دیرلردی
شهر دخی اول کوپری اسمیله تسمیه اولندی شهرک اشاغیسنده بیوک اللی ذراع مرتفع
بر دولاب بنا اتدی که شهرک صولری اول دولابدن توزیع اولنور بو شهر حدودنده زرین
درخت دیرلر صاری چچکلی درختستان واردر شکوفه سی چوق اولور لکن ثمر ویرمز دستکر
تقویمده دستوا یازار اهواز شهرلرندن هواسی غایت کرم و متعفن بر شهردر هرمز بن شابور
بناسیدر دیرلر طبراقدن محکم بر قلعه سی واردر سوق اربعا اهوازده متفرق اولان صولرک
منشعبه سنده ایکی جانبنه بنا اولنمش بر بلده در اورته سنده اغاجدن بر مرتفع کوپروسی
وار ایدی التندن کمیلر کچردی بونک جانب عراقیسی جانب فارسیسندن معمور اولوب
جامعی دخی اول بولکه دوشمشدر مشرقان جوی دشت آباد اوزرنده سکسن بش طول
او توز بر عرضده بر شهر وسطدر واسع ناحیه سی واردر جمله کرمسیردر طراز کبی بر شهر وسطدر

وامر بشکری اولور ساتر یرلرده اولقدر وافر اولماز سنلیل ارجانه دورت فرسخ یرده خوزستان
نواحیسندن بر ناحیه دررجان سوس قرینده بر بلده در قباد بن فیروز زمننده خلقنی سوروب
فارس ایله اهواز اراسنده رجان نام شهری یاپوب اسکان ایلدیکی بعض کتبده مسطوردر
حصن مهدی نهر تستر بحر فارسه دوکلدوکی یرده سکسن دورت بچق درجه طول اوتوز
بوچق عرضده بر بلده در بحره قریب ثغور بندرا اولمغله حصارنی مهدی بنا ایدوب اکا
نسبتله مشهور اولدی خانلری وصوکارنده جامعی واردر نخیلی ومزارعی وافردر خوزستان
صولری اهوازدن دورقدن کلوب بونك یاننده مجتمع اولور وبحرك مد وجزری ایله مد وجزر
یدر بوندن سوق اربعا اون التی فرسخدر دورق فتحدالله سکسن بش درجه طول اوتوز بچق
درجه عرضده اهواز بلادندن برشهر صغیره قلعه در نهردن عراق جانبنه دوشر واسع سوقی
واردر فارس وکرمان حاجلرینك یولی بوکا اوغرار بوندن عسکر مکرم دورت مرحله تخمینا
ولنور بندر ماجور بحر فارس کارنده سکسن بش بچق درجه طول اوتوز بچق عرضده
دورقدن ایکی مرحله برشهردر باسیان نهر تستر اوزرنده بر بلده متوسطه در باسان
دخی دیرلر بوندن حصن مهدی ایکی مرحله در قره دن ونهر ایله واریلور دورق دخی اویله در
متوث قرقوب ایله اهواز اراسنه دوشر بر بلده در کرخه بر بلده صغیره در یوم الاحدده
بازاری طور رحصینی وبستانی واردر بصنی نهر دجیل کارنده برشهردر ایکی محکم حصنی
واورته سنده نمازکاهی واردر انده لطیف پرده لر وصوفلر اشلرلر مبارد کبری وصغری
ایکی معمور خرماسی چوق ناحیه لردر ایدج ر امهرمز ناحیه سنده بر بلده صغیره در ثلجی
اولور اهوازه کتورلر شعب سلیمان نهرندن ایچرلر بلیجی چوق وشمالیسی مسدود اولمغله
هواسی بدیردر لور تقویمده رستاق خوزستلدن یازار لکن تستر ایله اصفهان اراسنده
طولا وعرضا التی مرحله بر ناحیه وطاغلردر خلقی اکراد ومستقل حاکملری واردر سلفده
خوزستاندن ایدی حالا افراز اولنمشدر لورستان دیرلر ایکی قسمدر بری کوچك
وبری بیوك لور کوچك بر معتبر ولایتدر حقوق دیوانیه سی اتا بکلر زماننده یوز تومن
قدر ایدی لور بزرك دخی اکا قریبدر لورکان انده بر کوچك شهر اولوب هواسی بد صویی
ناکوار ایدر امکوری چوق اولور سوق اسل اهواز ناحیه سندن بر ناحیه در بونك قربنده
بر طاغ واردر اندن دائما آتش چقوب کیجه اطرافنی روشن ایدر وکوندز دخان کورینور
اسمانه پیوسته اولور بعض نسخده بونلردن غیری اهوازده کلیوان ارم سامانان بازار حایزان
حومة البنان نام شهرلر یازلمشدر تفصیلی معلوم دکلدر انهار خوزستان صولرینك
اکثرنده کی یوزر بیوکی نهر تستردر کوه زرد وجبال لوردن چقوب اوتوز فرسخده تستره
ایریشوب قریب المسافه اولمغله سرد کلور وصویی لطیف وهاضمدر شابور تستره
بو نهر اوزره بر شادروان یعنی بند یاپوب صویی اوچ بولك قلدی وکرد اکرد تستره
کتوروب دورت بلوکی غربیسندن وایکی بلوکی شرقیسندن جریان ایدوب حدود

عسکر مکرمده ایکیسی متصل اولوب نهر دزفول ونهر کرچه دخی بوکا قارشدقدن
صکره اهوازی یکوب نزهه ده مسطور اولدوغی اوزره شط العربه یعنی دجله یه دوکلور
طولی سکسن فرسخدر تقویمده نهر تستر حصن مهدی یاننده دریای فارسه دوکلور
دیدیکی دخی یرنده در زیرا احسن التقاسیمده مسطوردر که نهر اهواز ودجله بحره دوکلور
ایکیسنك اراسی چولدر سلفده اهوازدن نهر ایله بحره واروب دجله یه کیررلر وابله یه
کیدرلردی بو یول خطرناك اولمغله عضد الدوله نهر اهوازدن نهر دجله یه بر نهر عظیم اجرا اتدیکه
طولی دورت فرسخ ایدی حالا کمیلر اندن کیدرکلور پس بو نهر ایکی بولك اولوب بری دجله یه
بری دریایه دوکلور نهر دزفول لور بزرك طاغلرندن چقوب جندیسابور ودزفول ومشرقانی
یکوب نهر تستره قاریشر طولی التمش فرسخدر نهر کرخه بوکا نهر سوس دخی دیرلر
لوکوه اروندن چقوب دینو روکولکو وسیلاخور وخرم آباد صولری ایله جمع اولور
وحویزه ولایتنی یکوب نهر دزفول ونستره قاریشوب شط العربه دوکلور طولی شط العرب
ایله یوز یکرمی فرسخدر نهر مشرقان نهر تسترك بر بلوکیدر تستردن عسکر مکرمه وارر
انده اوزرنده بر عظیم کوپری واردر بوارماقدن اهوازه کیدرلر التی فرسخ صویله کیدیلور
بعده نهرك صویی دوکنوب خرق قالور ایکی فرسخ دخی قره دن کیدرلر بو نهر قصب السکر
مزارعنی سقی ایدرك تمام اولور خوزستانده بو نهر مجراسندن معمور یر یوقدر دیرلر کوه
زرده لورستانده در آب جوی سر دکه سرچشمه زنده رود اصفهاندر ونهر تستر باشی
بوندن چقارلر وکوچکده هوین کوه واردر انده مرقشیسا معدنی اولدوغی حمدالله
تحریر ایدر مسافات ومسالك خوزستان پارسدن عراقه ایکی یول واردر بری بصره دن
وری واسطدن بصره یولی ارجاندن اسله ایکی مرحله اندن ویران نام قریه بر مرحله اندن
دورق اندن باسان بر مرحله اندن حصن مهدی ایکی مرحله بو ایکی مرحله ده صویله
دخی کیدیلور دورقدن باسانه کلنجه نهر ایله کتمك آساندر حصن مهدی دن ایکی منزله
سابه واریلور کار دجله ده آخر حد خوزستاندر بینه دجله یچیلور اما واسط یولی ارجاندن
بازار سنلیل بر مرحله اندن جندیسابور وقرقوب وطیب برر مرحله در اندن عمل واسطه
واریلور عسکردن اهواز بر مرحله اندن دورق اوچ مرحله وعسکردن واسطه بر یول
دخی واردر تستر اوزرینه کیدیلور عسکردن ایدج دورت مرحله واهوازدن رامهرمز
اوچ مرحله بو اوچی مثلث دوشمشدر عسکردن سوق اربعا بر مرحله اندن حصن مهدی
بر مرحله سوسدن بصنی وبردون برر مرحله واندن متوث بر مرحله در تستردن عسکر
بر مرحله اهوازدن دورق دورت مرحله حصن مهدی دن ایله اون فرسخ دورقدن بصره
بر مرحله مسافه در احوال ملوك هفت اقلیمده مسطور اولدوغی اوزره خوزستان حضرت
عمر رضی الله تعالی عنه زماننده فتح اولندی اوزمان حاکمی اولان هرمزان صلح ایله مدینه یه
واروب اسلامه کلدی بر روایتده بودیارلرك بعضی ابوموسی الاشعری سعیی ایله تسخیر اولندی

صکره بنی امیه وآل عباس عامللری حکم ایلدیلر وفارس وجبل مملکتلرنده ظهور ایدن
دولتلر دخی نوبتلرنده ضبط ایتدی ومخصوص بر ایکی دولت دخی خوزستانده ولورستانده
ظهور ایدوب مستقل اولدیلر اتلرک بری لور بزرک دولتیدر بونلره آل فضلویه واتابکان
بزرک دخی دیرلر زیرا ولایت لورستان ایکی قسم قلنوب ایکی برادره اوچیوز تاریخنده
ویرلمش ایدی برینه لور بزرک وبرینه لور کوچک دیدیلر لور بزرکده فتح الدین فضلویه که
کیخسرو نسلندن ایدی شام غربیسنده ساکن اولوب اوغلی علی وبونک اوغلی ابراهیم
اتباعیله کوچوب مغارقینه کلوب التمش سنه انده اکلندیلر بونک اوغلی محمد آذربیجانه کلوب
قرق بش سال بعض اعمالده اولدی کندودن صکره اوغلی علی بش سنه سردارلق ایدوب
بشیوز سکسن دورنده مقتول اولدی اوغلی محمد اون ییل حاکم اولوب برادری هزاراسب
دار الخلافه ده ایدی اکثر املاک لورستان اکا اقطاع ویرلدی کلوب اوتوز دورت ییل حکومت
ایتدی صکره عماد الدین ابو طاهر بن محمد یرینه کچدی التیوز یکرمی التیده وفات ایدنجه
سوردی بوندن صکره اوغلی نصرة الدین هزاراسب حاکم اولوب تکله بن زنکی عسکری ایله
جنک ایلدی غالب کلدی التیوز قرق التیده وفات ایدوب اوغلی مظفر الدین تکله یرینه
کچوب سعد بن زنکی یه غالب اولدی ولور کوچک حاکمی حسام الدین خلیل ایله دخی
دوکشوب بوزدی التیوز اللی التیده هلاکو قتل ایلدی برادری ارغون حاکم اولوب مغول
ایله مدارا ایتدی بونک زماننده لورستان معمور اولوب اون بش سنه سوردکدن صکره
وفات ایتدی اوغلی یوسف شاه حاکم اولوب شجیع وبهادر اولمغله آبقا ملکنی ابقا ایلدی التیوز
سکسنده کچوب اوغلی افراسیاب جلوس ایتدی مغوله قرشی قوپوب اوزرینه کلن
عسکری بوزدی بالآخره التیوز طقسان التیده کرفتار ومقتول اولدی بعده برادری
نصرة الدین احمد حاکم اولوب حسن تدبیر ومدارا ایتدی ییوز اوتوز اوچده وفات ایدنجه
سوردی ملکی اوغلی یوسف شاهه وصیت ایتمشیدی یکرمی اوچ ییل حکومتندن صکره
محمد مظفر کرفتار وحبس ایدوب اوغلی قالمامغله دولت بونده آخر اولدی امالور کوچک که
آل خورشید واتابکان کوچک دخی دیرلر بونلر حقوق دیوانیه یی سلاطین عراقه ویروب
دار الخلافه طرفندن ضبط ایدرلردی جنکیزیاندن شجاع الدین خورشید بشیوز
سکسنده والی اولدی حسن سلوکله لورستانی تسخیر ایدوب التیوز یکرمی برده کچدی
برادرزاده سی سیف الدین رستم والی اولوب برادری ابو بکر بونی قتل ایتدکدن صکره
بر مدت حکم ایلدی عورتی زهرلیوب دیکر برادری کرشاسف یرینه کچدی بونک ابن عمی
خلیل بن بدر غالب کلوب مملکتی ضبط ایتدی سلیمانشاه ایله دوکشوب التیوز قرقده
مقتول اولدی برادری مسعود یرینه کچوب اون سکز سنه حکم ایلدی عالم وفقیه ایدی
وفاتندن صکره برادرزاده سی شاه تاج الدین والی اولوب التیوز تمش یدیده ابقا قتل
ایلدی صکره ایکی اوغلی عز الدین حسین وفلک الدین حسن شرکتله اوزرن ضبط ایتدیلر

التیوز

التیوز طقسان ایکیده متعاقبا وفات ایدوب برادری جمال الدین خضر یرینه والی اولدی
صیدده قتل ایتدیلر احفاد بدردن حسام الدین عمر یرینه کچوب آز زمانده فارغ اولدی
صمصام الدین الیاسی قتل ایتمشیدی غازان خان قصاص ایچون انی دخی قتل ایتدی
عز الدین حسین اوغلی محمد والی اولوب یدییوز اون التیده وفات ایتدی ابن عمی بدر الدین
مسعود یرینه کچوب بر زمان سوردی بعده زوجه سی دولت خاتون نصب اولنوب صکره
عورتک برادری حسینه ویرلدی اون دورت ییل سوروب اوغلی عز الدین محمود والی
اولدی یدییوز اللیده قتل ایتدیلر اوغلی عز الدین یرینه کچوب عالیجاه اولدی یدییوز
طقسانده تیمور محاصره ایدوب چقاردی سمرقنده کوندردی اوغلی سیدی احمد نصب
اولنوب سکزیوز دورنده باباسی عصیان تهمتی ایله مقتول اولدی دریسی صویلدی صکره
اون دورنده اوغلی دخی قتل ایتدیلر عز الدین شاه حسین والی اولوب اطراف اکافه یغما اورمش
ایدی تمش اوچده انی دخی قتل ایتدیلر اوغلی شاه رستم یرینه کچوب شاه اسمعیله تابع اولدی
صکره اوغلی اوغوز حاکم اولوب طقوز یوز قرقده قتل اولندی برادری جهانکیر یرینه کچوب
قرق طقوزده اول دخی قتل اولندی اوغلی شاه رستم والی اولدی بغداد سفرلرنده حسین
خان حاکم لورستان ایدی دولت مشعشع درخوزستان موسی کاظم احفادندن سید
محمد بن سید فلاح که بغدادی ایدی شیخ احمد بن فهد شاکردی اولوب شیخک علوم
غریبه ده بر کتابی وار ایدی مختصر ایکن بو کتابی قرائته القا ایدرسن دیو بعض خدامه وصیت
ایتمشیدی سید محمد کتابه ظفر بولوب امور غریبه یولندن اجلاف اعرابی کندویه مرید
ایلدی کندیچه بونلرک تشعشعی زیاده اولوب باشلرینه خلق اوشدی یالک قلیجی قاریلرینه
طوتارلر ایکی قات اکیلوردی روز بروز اشتهار بولوب ظهور ایلدی تمام خوزستانی
قبضه تصرفنه الدی کندودن صکره اوغلی علی والی اولوب عراق عربی غارت ایتدی
روح علی بن ابی طالب کندویه حلول ایلدی زعمنده اولوب اتباعی بو اعتقاد اوزره
قالدیلر آخر کوه کیلویه حوالیسنده قتل اولنوب برادری سید محسن یرینه کچدی بونک
زماننده کار دولت رواج بولوب اتباعی الوهیت اعتقاد ایتدیلر ارکان اسلامی قالدروب
راه زندقه یی طوتدیلر بوندن صکره اوغللری سید ایوب وسید علی والی اولوب شاه
اسمعیل بغداده واردقده خوزستانی بونلر الندن الوب طقوز یوز اون دورنده ایکیسنی
دخی قتل ایلدی بعده سید فلاح بن محسن نصب اولندی صکره اوغلی سید بدران یرینه
کچوب شاهه انقیاد ایتدی سجاد بن بدران والی اولدقده کبر واعراض ایلدی دولت رعناشیه
رعناش دزفول قریه لرندن بر قریه در قوام الدین رعناشی سید محسن اولادینک معلمی
ایدی اوغللری شیخ محمد دزفول حاکمی اولوب آخر حاجی برادرزاده سی خلیل یدنده
مقتول اولدی خلیل اندن صکره یرینه کچوب سید بدران ایله نزاع اوزره اولدی شاه
مهمته دخی تهاون ایتمکله کوه کیلویه امراسی ایله بدرانی اوزرینه حواله ایلدی

شاه بو اثناده اولمكله خلیل رهـا بولوب طقوز یوز قرق بشده وفات ایدنجه هور دی
اوغلی علی الدوله حاكم اولوب طرف خلافته دردیو شاه طهماسب طقوز یوز قرق طقوزده
دزفوله كلوب علاء الدوله بغداده فرار اتدی غفـاری بو طبقه بونده ختم اولدی دیو یازار
بو تقدیرجه جمله خوزستان ولورستان عجم شاهلری تصرفنده اولور فصل ۳۲ در اقالیم
جبل یعنی عراق عجم اوتوز ایكنجی فصل اقلیم جبل دیدكاری عراق عجم ممالكی بیاننده در عراق
كسر عینله یا كثیر الشجر معناسنه اوله یا خود ایران شهر معربی اوله مطلق ذكر اولنسه عراق
عرب یعنی بغداد اولكه سی مراد اولنور بو مملكت دخی اكا مجاور ومتصل اولمغله عراق عجم
دیدیلر حدودی غربده بعض عراق عرب وآذربیجان جنوبده خوزستان ولورستـــان
شرقده مفازهٔ خراسان وفارس شمالده اذربیجان ودیلم ایله محدود در اطرافنده اقسامی
شمالده زنجان جنوبده ابهر واصفهان شرقده ری وقزوین همدان وسط دوشر سلفده
بونك دار ملكی اصفهان ایدی صكره همدان اولدی حالا قزوین در عجم شاهلرینك تختی
اعتبار اولنور رحمه الله ایدر بو اقلیمك قرق پاره شهری واردر اكثرینك هواسی معتدل
وبردی كرم وسرد در طولی سفیدرود دن یزده وارنجه یوز التمش فرسخ وعرضی كیلانات دن
خوزستانه وارنجه یوز فرسخدر سلفده بونك دورت شهری غایت معتبر ایدی اصفهان
همدان قم ری حقوق دیوانیه سی سلجوقیلر عهدنده ایكی بیك بشیوز یكرمی تومن ایدی
دیو جدی امین الدین نصر مستوفی خطندن نقل ایدر اما شمدی اوچ معظم شهری واردر
اصفهان قزوین همدان اما اصفهـــان سكسن بش درجه طول اوتوز اوچ بوچق عرضده
ایلخاق طاغلر اراسنده بر شهر عظیم وقدیم در اكاسره عسكرینك مجمعی اولمغله سپاهـــان
دیرلردی صكره اصفهان تعریب اولندی نزهه ده مسطور اولدوغی اوزره اصلنده دورت
قریه ایدی كران وكوشك وجوبار ودشت نام مزرعه لو قریه لركه طهمورث وجمشیده
منسوب ایدی ابتدا كیقباد اول انی دار ملك ایدنمكله اطرافنه خلق كلوب تدریجله بیوك
شهر اولدی بختنصر بنی اسرائیلی سوردكده چوغی بو شهره كلوب آب وهواسنی بكنوب تمكن
اتدیلر بر میل قدر یرده اولر بنا اتدیلر حالا بوكا یهودیه دیرلر باشقه شهر كبیدر شهر قدیمه ركن
الدوله حسن بن بویه اون ایكی قپولی دوری یكرمی بر بیك ذراع بر بارو چكدی بو شهرك اون
ایكی محله سی واردر هر بری بر شهره بكزر اولرینك بناسی شام كبی طپراقدندر لكن طاشه بكزر
احسن التقاسیم صاحبی ایدر اسواقنده برنك جامعنك یتمش ذراع مرتفع مناره سی واردر جمله دن
بنا اولنمش اصلا بر یرینه خلل كلممشدر اسواقنك كمی اورتولو وبعضیسی مكشوفه در هواسی یازده
قیشده معتدل اولوب باران زلزله وصاعقه امثالی نسنه لر ومار كزدم كبی كزنده جانورلری از اولور
غله یی دفن اتسه لر یتمش سنه طورر بوزلمز امراض مزمنه ووباسی كمتر اولوب
خاكی مرده یی حفظ ایدر آب زنده رود بونك قبله جانبندن كلوب كنارندن چكر بر قاچ نهر شهر
ایچنه آیریلوب جاری اولور اندن غیری قویلری دورت بش ذراعدر وجمله قویی
صولری

صولری دخی طاتلو چقوب آثار صودن چوق اشاغی دكلدر غله سی وسائر
ارزاق هر بار وسطدر وهر تخمك غیری یردن ایلتوب اكرلر اولكی یرندن اكسك كلمزلا
انار كه بونده ایو اولماز بو حال دخی اصفهانك آب وهواسی ایلكنه دالدر زیرا انار متعفن هواده
ایو اولور مجربدر وهر بار میوه نرخی بونده غایت ارزانیدر واكثر لطیف ونازك اولور خصوصا
خربزه وسیبی غایت شیرین وخوبدر رومه وهنده كیدر وعلف خوار حیواناتی ایو اولور
واسع اوتلاقلری وشكارگاهلری واردر مرغزار بلاســان بیوك مرغزاردر ایو باغلری
وباغچه لری خصوصا باغ نقش جهان كه اشهر باغات ایراندر شهرمز بورده مدارسی
وخانقاه وابنیهٔ خیر جوامع ومساجد وافردر جمله دن سلطان محمد سلجوقی مدرسه سی كه
بر عظیم صنم انك اشكی درهندیلر انی اغری التونه المق استدیلر سلطان منبر وویرمیوب
برای ناموس دین مدرسه یه اشك ایلدی بو شهر خلقنك اكثرلونی بیاض ومردانه در
اكثر اوقاتده مجادله ومحاربه وفتنه دن خالی اولمازلر مغول عصرنده شافعیلر ایله
حنفیلر كه قدیم الایامدن تعصب جنكنده ایدیلر حنفیلر مغولی كتوروب شافعیلری
قتل عام اتدكلری روض المعطارده مذكوردر بونك آب وهواسی لطافتنه فتنه سنك
كدری مقابل دوشمشدر اول اجلدن كمال الدین اسمعیل اصفهانی خلقندن شكایت
صددنده بو نظمی سویلدی تا در دشت هست جوبان نیست از كوشش وكشش چاره
ای خداوند آسمان وزمین پادشاهی فرست خون خواره تا در دشت را جو دشت كند
جوی خون راند او زجو باره عدد خلقشان بیفزاید هر یكی را كند بصد پاره وحدیثده
عبد الله بن عبـاس روایتی ایله یخرج الدجال من یهود الاصفهان حتی یأتی الكوفه
وارد اولمشدر بو شهری كورنلر تقریرندن منقولدر كه ایكی بولك شهردر بری جهودستان كه
همداندن یوز یكدر برینه چولهالی دیرلر بغداد قدر وار اوله نهایت خانه لری سیرك وهر خانه نك
ور ایكیشر دونم باغچه سی وآقار صویی ایچنده در ویری شوره اولمغله تربیه سز نسنه
تمز لكن بلاد جبالده بونك كبی نعمتی فراوان شهر یوقدر وجمله فارس وكوهستان
وخراسان وخوزستان بندری اولوب تجاری اول دیارلردن بونده جمع اولور بی نظیر بزلر
وقماشلر طوقنوب اطرافه كیدر كحل اصفهانی ایسه مشهوردر نهر زنده رود اوزرنده
الله وردی خان اون یدی كوزلو عظیم كوپری بنا اتمشدر هر بری اورته سنده بر قصر ونشیمن
ایدوب شهرك تفرجگاهی اولمشدر شاه عباس كوردكده پسند ایدوب خان دخی هبه
ایلدی شاه اسمعیل انده حیوانات باشندن بر مناره یاپمشدر اصفهان میدانك طرف
جنوبنده مرقد هارون مشهور اولوب شاه عباس انده بر لطیف حمام بنا اتمشدر كه نظیری
نادردر ونیچه عالی عمارتلر احداث ایلدیكی روایت اولنور اصفهانك حقوق دیوانیه سی
سلفده اوتوز بش تومن ایدی نواحیسی ایله اللی تومن اولوب یالكز شهردن یتمش یوك اقچه
خراج النوردی سكز ناحیه سی ودرتیوز اون بریان كوپی نوار ایدی بو ناحیه طولا وعرضا

سکسن فرسخ پراولوب اون یدی بازاری طوررییوك رستاق واردرناحیه لربونلردرناحیهٔ
پجی حوالیٔ شهرده یتمش بش پاره قریه درطهران ومار بانان وجاوان وشهرستان انلردندر
بوشهرستانه شهر نواصفهان دیرلر اسکندریونانی وضع وفیروز ساسانی تجدید اتدی
ناحیهٔ ماربین اللی سکز پاره قریه دربونك اکثر برنده باغلری بری برینه اولاشمغله جمله سی
برباغ کبی اولدوغنی شاعر بو بیتده اشعار ایدرماربین که نسخهٔ ارمست آفتاب اندرودرم
درم است بوناحیه ده طهمورث برقلعه و بهمن برآتشکده بنا اتمشدر ناحیهٔ کرارج اوتوز
التی پاره قریه در اشکاوند وقبراوان بیوکلری اولوب بوناحیه نك دخی باغلری بری برینه
اولاشمشدر ناحیهٔ قهاب قرق پاره قریه درصویی کاریزلردن اجرلر وجه تسمیه دخی
بودرناحیهٔ برحوار اوتوزایکی پاره قریه دربیوکلری ویه حر دیرلر بونك دخی صولری
کاریزدرسائرنواحی جمله زندرودن اجرلر ویه حرده بهمن بن اسفندیارك برآتشکده سی
وارایدی شاه عباس عصرینه دك بوناحیه خلقی آتش پرست ایدی انك زماننده مجوسیلر
آتشی قالدروب هند کتدیلر جلال الدین آتشی انلرالندن الوب خزینه یه قودی ناحیهٔ
الخان بکرمی پاره قریه درکوپان ودلنجان وکلیشاد و بیوکلری ایدی ناحیهٔ بران سکسن
پاره قریه در اشکشان ودبیرستان وفشاران وکوهان بیوکلری ایدی ناحیهٔ رودستر
التمش پاره قریه در قصبهٔ فارفان وقورطان انلرك بیوکی ایدی ذکراولنان سائرقریه لردخی
قصبه کبی هربری یکرخانه یی واسواقی ومدارس وخانقاه ومساجد وحماماتی مشتمل
ایدی اصفهانه نیجه فضلا منسوبدر جمله دن علامه شمس الدین محمد بن محمودکه التیوز
سکسن سکزده وفات اتدی شارح تجرید واصفهانی قدیمدر وعلامهٔ مفسرشمس الدین
ابوالثنا محمود بن عبدالرحمن اصفهانی که یدییوزقرق طقوزده وفات اتدی شرح طوالع
وتفسیر بونکدروکمال الدین اسمعیل بن محمدکه التیوزاوتوزبشده وفات اتدی شاعرمشهوردر
ری فتح را وتشدید یا ایله سکسن یدی درجه طول اوتوزبش بوچق عرضده بربلدهٔ قدیمهٔ
عظیمه ایدی حالا خرابه کبی دربوکام بلاد ایران وشیخ البلاد دیرلردی شمالیسی بسته هواسی
کرمسیر ومتعفن وصویی ناکوارنده وباسی چوق یردربونك بناسی ملوك فرس قدماسنه
نسبت اولنور خراب اولمشیکن فریدون تجدید اتدی حضرت عمر خلافتنده قرظه
بن کعب انصاری یاخود نعیم بن مقرن فتح ایلدی عباسیاندن مهدی خلیفه پدری منصور
خلافتنده برقاج سنه انده والی اولوب اقامت اتمکله بنا وتجدید اتدی ولدی رشید انده
طوغوب بوشهره اول زمان مهدیه دیدیلر بغداددن صکره مشرقده بوندن معمورشهر
یوغیدی بردفعه خلقی عصیان ایدوب یوز بیکدن زیاده آدم قتل اولنمغله کرو خرابه
یوزطوتمش ایدی جنکیزیان فترتنده بالکلیه خراب اولدی شیخ نجم الدین دایه مرصاد
معباده ایدر شهر ری که مولد مدراول فتنه ده یدییوز بیك نفرقدر معتبر کیمسه درجهٔ
شهادته ایردی غازان خان زماننده ملك فخرالدین برزمعمور ایلدی لکن اولکی کبی دکلدر

سلقان

سلقان بونك سوادی بربوچق فرسخ قدراولوب اچندن ایکی نهراقاردیلر جانبندن کلور
برینه نهرموسی دیرلروصو یوللری وارایدی جبل دماونددن غرب وجنوبه مفازه کنارنده
واقع اولمشدر صویی چوق اولدوغندن اشجاروا ثماری وافر پنبه محصولی زیاده دربونده
معروف محله لردن دهك نوو بصرآباد وساربانان ومشهوردروازهٔ مرسیان که قزوین
سمتنه دردروازهٔ کوهك قسم سمتنه دردروازهٔ ساطرکوهستان عراق طرفنه دردروازهٔ
خراسان ودروازهٔ هشام قرمس سمتنه در معمورکاربان سرایلری وبازارلری چوق ایدی
هفت اقلیم صاحبی که ری شهرندندر دیمشدرکه ری حالا دورت بلوك یازیلور سلقان
یازیلان اون بولکك باقیسی رستمدارالحاق اولنمشدر ونود پاره اول قدرخیروبرکت نصیب
اولمشدرکه تعبیر اولنماز قرق ییل قدر شاهان عجم قزوینده اقامت اتدیلر قزوینك اکثر
ضروریاتنه کفایت ایلدی وکاشان خلقنك غله واکثرلوازمی ری دندرکذلك رستمدار
وساوه وقم بوشهردن منفعت بخش اولورلر ومیوه انواعی بونده غـایت لطیف وفراوان
اولورخصوصا خربزه وانکوروانارملیسی وشفتالو وانجیروزردالووامرودینك نظیری یوقدر
اول اجلدن فضل خریفده سمته سی دخی چوقدر قبر امام محمد بن الحسن فقیه و قبر
کسائیٔ مقری بونده دربونك نسبتنده رازی دیرلرفضلادن نیجه وجود بوشهره منسوبلردر
جمله دن فرید دهر امام فخرالدین محمد بن عمررازی که التیوزالتی ده وفات اتدی تفسیر کبیر
صـاحبیدر وشافعی درودیکرفخرالدین احمد بن علی حنفی که اوچیوز تمشده وفات
اتدی احکام قرآن بونکدر وشارح شمسیه ومطالع قطب الدین محمد بن محمد تحتانی که
التیوزیتمش ایکیده وفات اتدی ودیرلرکه لص حاذق بوشهره نسبت اولنور بونك نواحیسنده
قلعهٔ طبرك جانب شمالده طاغ دبنده برقلعه درو ولایت قصران که اول طاغك اوکنده در
وبوولایت برقاج پاره قصبه سزقریه لراولوب بیوکی قصران ایله تسمیه اولنمشدر انلرك
بری دخی فیروز رام که فیروز ساسانی بنا اتمشدر حالا فیروزان دیرلرغله سی و پنبه سی واهر
اولورا کثر اوقاتده اوجوزلق و بوللق در میوه قسمندن نار وامرود وعباسی وانکور
وشفتالوچوقدر نهایت کثرت اکلی حمادن خالی دکلدر و بودیار خلقنك اکثری شیعی در
ری ولایتنك حقوق دیوانیه سی اون بش تومن و بیك بشیوز دینار ایدی طهران هواسی
خوب برمعتبر قصبه در رامین سلقده برقریه ایدی صکره قصبه اولمشدر رامین احمد
رازی ایدر حالا ری دارالملکنك بری طهران و بری رامین درطهران شاه طهماسب فرمانیله
معمور اولوب اسواقی مزین ومحلی اتدیلر حالا جداول انهـاروانشجار سایه دار وباغات
جنت آثار ایله سائرشهر ودیاردن مستثنی دربونك شمال طرفی سمیران دیمکله معروف
کوهستان وادیسی که جنان قطعه لرندن برقطعه درسلقده آکا شمع ایران دیرلردی مضافاتنده
میوه اقسامی لطیف اولورآکا قریب ایکی فرسخ یرده کند سلقان دیمکله معروف کوهستان
دخی انجلین کثرت آب روان ووفرت درختان ومیوهٔ بی پایان ایله رشك سازبوستان

جنابندر فوا كهنه‌ده امرود وشفتالوسی برمرتبه خوب ولطيف اولور كه كورنلر زبان كبی هر بار
اغزنده طوتمغه آرزو ايدر سكسن آلتی بوچق طول اتوزبش بوچق عرضده آب وهواسی
خوش ری دن ايو محصولی پنبه وغله وميوه خلقی شيعی درسلطانيه سكسن آلتی طول
اوتوزطقوز عرضده بربلده محدثه درسابقا قزوين اتباعندن ايدی صكره دار الملك ايران
وباشقه بر تومان اعتبار اولنوب اون پاره شهر بوكا تابع قلندی تقويمده بوشهر اذربيجاندن
يازيلوب لكن حمد الله نزهه ده بو اولكه دن يازمغله آكا اتباع اولندی كه ديمشدر بوشهرك
حصارنی ابتدا ارغون بن ابقا بنا ايليوب اوغلی اولجايتو سلطان اتمامه ايرشدر مكله لكن
ناميله مشهور اولدی قبری انده در يدی يوزده تمام اولدی بر دوزيرده صولری قنا تدن
مربع الشكل بر حصاردر هر بر ركنی بشر يوز ذراع سنك تراشيده ايله ياپلمش ديواری عريضدر
اوزرنده دورت اتلو يان يانه كيدر جبال ديلمه بر مرحله قريب بساتين واشجاری آزرده
لكن آب وهواسی لطيفدر اوچر دوردر ذراعدن صوچقار ميوه سی اطرافدن كلور
علفزارلری وافر وشكارگاهی چوقدر بنا اولندقدن صكره اطرافدن خلق كلوب برمرتبه
معمور اولدی كه هر صنعت وملت ومذهب اربابی طولدی اكثر فارسی سويلرلر حقوق
ديوانيه سی يكرمی اوتوز تومن اولور سلطان مزبورك تربه سی بر عظيم هرمان مصر كبی
قطری يوز ذراع وارتفاعی يوز يكرمی ذراع بنادر بودكلو زينت وتكلف ايله قرق كونده تمام
اتديلر و پادشاه ممالك محروسه ده اولان آكا بر فضلا وسادات ومشايخی دعوت واول كنبد
عالی تحتنده عظيم ضيافت ايليوب بر جانبنده شيخ صفی الدين اردبيلی وبر جانبنده شيخ
علی الدوله سمنانی اوتوردی علی الدوله طعامی يوب صفی الدين ميل ايلمدی بعد الفراغ
پادشاه ديدی ايكی عزيزك اولولغنده شك يوق بری طعاممزی يوب بری يمدوكنك حكمتی ندر
اكر حلال ايسه بری نيچون يمدی حرام ايسه بری نيچون يدی شيخ صفی ايتدی علی الدوله
حضرتلری بحر در بحرك هر ندن كركسه پاكی يوقدر قبول ايدر شيخ علی الدوله ايتدی صفی
الدين حضرتلری شهبازدر شهباز هر طعمه يه قونمز بونلرك بری برينه ستايشی پادشاهه
غايت خوش كلدی كلی رعايتلر ايلدی قزوين سكسن بش درجه طول اوتوز يدی درجه
عرضده حالا دار ملك عراق عجم بر شهر معظمدر بونك فضايلنده چوق حديث وارد اولمشدر
قزوين علماسندن امام رافعی بوشهر ايچون يازديغی تدوين نام تاريخنده ايراد اتدوكی
احاديثدن بری اغزو قزوين فانه من اعلی باب الجنة حديثی در بو جهتدن قزوينه باب
جنت ديرلر حمد الله قزوينی اولمغله بوشهری كزيده نام تاريخنده مفصل بيان ايدوب
نزهه ده اجمال اوزره ذكر ايدر ايكيسنك خلاصه سی بودر كه شابور بن اردشير چونكه قيصر
روم حبسندن رها بولدی وكلوب بودياره ايرشدی عسكرينه بو محلده ينشوب مبارك
عد ايلدی ونهر ايله ابهر ميانده شابور نام شهری ياپدی كه اول زمان انده بر كوچك
باغ وصومعه وار ايدی تدوينده مسطور اولدوغی اوزره حصار شهرستان قزوين شهر

مزبور

مزبور ميانده بر محله در واول شهر تاريخ اسكندری نك دوز يوز التمش اوچنده بنا اولمشيدی
باروسنك اطلالی هنوز باقيه در واول زمان شابور لشكرندن بر جمع ديلميه لرشرنی دفع ايچون
انده محافظه ايدرلردی شابور عسكر چكوب انلر اوزرينه يورودی دريا كنارينه وارنجه انلری
قتل عام اتدی اول جهتدن ديلميلر ايله قزوينيلر اراسنده محكم عداوت پيدا اولدی اما
بعضلر ايدر آكا سره دن بری ديلميلر ايله انده جنك ايدركن كندی لشكری صفنده خلل كوردی
واتباعندن برينه ان كش وين ديدی يعنی ان كنج نكر ولشكر راست كن اول بوجاغی كور خللی
دوزلت معناسنه چون اول جانبدن فتح ميسر اولدی اول موضعده بر شهر ياپوب بو اسميله
كشوين تسميه اتدی وتعريب ايدوب قزوين ديديلر حضرت عثمان خلافتنده وليد بن
عقبه كه عراقين واليسی ايدی سعد بن العاصی بو ولايته كوندروب اوان حصارده اطرافنده
ساكن اولديلر كيده رك خلق تمكن ايدوب يوودی عباسيلردن هادی بالله موسی انك
اطرافنده بر شهر دخی زياده ايلدی كه آكا مدينه موسی ديديلر اول شهر حالا محله ذوج
وجوسق ديدكلريدر وغلامی مبارك تركانی بر شهر دخی الحاق اتدی آكا مبارك آباد ديديلر
هارون رشيد خلافتنده بونك خلقی ديلميلر تعديسندن امين اولمق ايچون مداين ثلثه يی
ودیكر محلاتی محيط بر بارو بناسنی امر ايلدی وبر جامع بنا اتدی اول زمان بارويه رشيد آباد
ديرلردی هارونك وفات اتمكله تمام اولميوب صكره خلفا اعمال اتديلر تا كه داعی الی الحق
حسين بن زيد قزوينه مستولی اولدی معتز خليفه موسی بن بوقای مزبوری دفعنه كوندردی
موسی آكا ظفر بولوب ايكيوز دورت سنه سنده تمام اتدی وبر شهر عظيم اولدی صكره
بر خراب اولمشيدی فخر الدوله وزيری صاحب لقب اسمعيل بن عباد اوچيوز يتمش اوچنده
فضايل قزوين حديثلرينی كوروب تجديد ايدوب كندويه محله جوسقده صاحب آباد نام
منزلی ياپدردی دورت يوز اون برده سالار ابراهيم بن مرزبان ديلمی ايله اهل قزوين ميانده
اولان نزاع سببيله بارو بر خراب اولمشيدی امير ابو علی جعفری مرمت اتدی وبشيوز
يتمش ايكيده وزير سلطان الب ارسلان صدر الدين محمد مراغی دخی تجديد بارو ايدوب
طوغله قلعه لر ويندنلر ياپدی صكره لشكر مغول بوبنايی دخی تخريب اتدی دوری اون بيك اوچيوز
قلاچ ايدی ايكيوز اوتوز برجی ويدی قپوسی وار ايدی شهر قزوين طقوز محله اولوب
ايكيسی اورته ده ويدیسی بو قپولره منسوبدر بری شهرستان وبری سرخ قپولر ابهر وارداق
وری ودامغان ودستجر وذوج وجوسق حالا بارونك اثری بله قالمامشدر بو شهرك
هواسی معتدل وصولری قنواتدن باغی باغچه سی وافردر اوزمی وبادامی وفستقی چوق
اولور غرايبندندر كه باغلری انجق ييلده بر كره صواريلور رشاهی اوزمی غايت لطيفدر
قاون قاربوز دخی ايو اولور اكثر اوقاتده غله سی وميوه سی اوجوز در شكارگاهی
وايو علفزارلری وار درشتر قزوين ساتر يرلر دوه سندن معتبر وقيمتلو اولور
وبو شهره اوچ فرسخ يرده بر چشمه وار در يازكونی كرم هواده بوز باغلر شهرك

بوزی دوكنسه اندن كتوررلر بوشهرك نهرلری برف و باراندن اولمغله كرماده از آقار كیمی
شهره پنشمدن كسیلور جمله سی بش نهردر بری درجه منسوب كه شهر اورته سندن آقار
وكاه شهره اندن خوف واردر زیرا مجراسی اوله مشرفدر اكثر شهرك باغلری بوندن
صووارىلور انلردن غیری الئی كاریزی واردر انلردن بری كاریز خمارتاش عمادی كه اكثر محلات
قزوینده جریان ایدر بری دخی كاریز حاجی در هفت اقلیمده ایدر قزوین صولرینك ایوسی آب
خمارتاش در بو نامله بر زاهد خمسمائه ده اول كاریزی یاپدی شاه طهماسب اوتوز ییل قدر
بوشهری دار ملاذ قلوب انك عصرنده عمارت غایته ایردی اسواق و حمامات وسائر تكلفات
جمله یرنده اولوب شاه عباس بر كاریز دخی زیاده اتدی و صو كتوردی صویی حالا شهر
و بازارده جریان ایدر قزوینی لر صحبت و هنكامه كیرلدكه ممتاز و علم موسیقی دن اكثری
باخبر و سرفراز اولورلر نتكه بعض شعرا دیشدر شاه را باید كه باشد چار صنف از چار شهر
تا بود ممتاز دائم بر سریر سروری از خراسان مطرب از قزوین انیس اصفهان عامل از تبریز
مرد لشكری و مقابر قزوین داخل شهرده در زیرا سابقا خارج شهرستان مقابر ایدی
صكره بارو چكلوب ایچری الندی مساجدی جامع كبیر مطلبی كه شافعیه نك ایدی هر
كوشه سنی بر كیمسه یاپدی جامع حنفیه یی بشیوز قرق سكزده زاهد خمارتاش بنا اتدی
مسجد توت كه اول بتخانه ایدی محمد بن حجاج مسجد ایلدی شیعیلر عهد بنی امیه ده انده علی یه
لعن اولنوردی دیو اول مسجدی سومزلر براء بن عازب و زید بن خلیل طائی بوشهری فتح
اتدی حضرت عمر زماننده حصار شهرستان شابوری ایدی خلقی صلحله اسلام اظهار
ایدوب كیرودوندیلر عبد الرحمن حارثی نذرار لشكر چكوب كلدكه مسخر ایلدی اول
زمان صد قله مسلمان اولدیلر ارباب مذاهب دردیوب برازجهود دخی ساكن اولدی هرون
شهره بارو چكدكده بعض همدانی و ابهر و قامران ایله قزوینه الحاق ایدوب كون قلدی
موسی بن بوقا رامنه و زهرا و خرقانین و طالقان كبی ناحیه لری الحاق اتدی جعفریان
حكومتنده زنجان و طارمین و رودبار دور رحمت آباد الحاق اولندی مغول نوبتنده افتخارلری ساوه
چوهری مضاف قلدیلر سكز ناحیه سی و اوچیوز پاره قریه سی اولوب بش تومن شهردن
و بش بوچق دخی ناحیه لردن محصول النوردی فضلادن نیچه كبار بوشهره منسوبلردر
جمله دن ابن ماجه محدث و ائمهٔ شافعیه دن امام رافعی و نجم الدین علی بن عمر كاتبی و ذكریا
بن محمد كه عجایب المخلوقات صاحبی در ابهر سكسن دورت بوچق طول و اوتوز یدی بوچق
عرضده قزوینه اون ایكی فرسخ یرده كیخسرو بناسی بر شهردر طپراقدن قلعه سی وار
ایدی اتابك انوشتكین اولادندن بهاء الدین حیدر آكا بر قلعه دخی یاپدی وحیدریه تسمیه
اتدی بوشهر باروسنك دوری بش بیك بشیوز قولاج ایدی بونك هواسی سرد و صویی
شهر اسمیله بر نهردندر كه سلطانیه حدودندن كلور و قزوین نواحیسنه كیدر روغله سی
و میوه سی چوق و ایو اولور لكن اتمكی چندان ایو كلدر پنبه سی دخی از اولور میوه سندن

امرودی و زردالوسی لطیفدر خلقی اكثر سیاه چرده و شافعی اولورلر ابو حامد ایدر بشیوز
یكرمی دورتده ابهره واردم قاضیسی ابو الیسر عطا حكایت اتدی كه بزم یرده اردشان
دیرلر بر قلعه واردر قربنده اولان جبلك اوزرنده بر غارك اعلاسنده برداق اغزی قدر
بر دلكدن اشاغی بر طوتام اغاج بودقلری دوشر بر كیمسه وارسه اول دلكك مقابلنده
بولور اون بشدن زیاده و اكسك دكل و نه جنس اغاجدر بلنمز و باغلری دخی نندر معلوم
دكلدر قچان برینی حل اتسه لر تكرار عقده كیمسه قادر اولماز و قالدروب مغاندن طشره
چقارسه لر برینه دخی دوشر اكر بیك كره السه لر بری دخی بولنمق مقرردر و اول چبوقلرك
برینی بكا ویردی دیو نقل ایدر بونك یكرمی بش پاره قریه سی وار ایدی حقوق دیوانیه سی
بر تومن و دورت بیك دینار ایدی فضلادن اثیر الدین مفضل بن عمر ابهری بوشهره
منسوبدر زنجان فتح زا و سكون نونله سكسن دورت درجه طول و اوتوز یدی بوچق
عرضده شمال طرفنده عراق عجم نهایتی بر شهردر ابهر بوندن شرق جنوبه دوشر بونك
باروسنك دوری بش بیك قولاجه قریب اولوب بناسی اردشیره منسوب ایدی مغول
استیلاسنده خراب اولدی حالا بر كوچك قصبه در بر نهر حدود سلطانیه دن كلوب
یاندن یكر هواسی معتدلدر قیش فصلنده بوزی قویولره قویوب حفظ ایدرلر پنبه سی
چوق و ایو اولور میوه لرندن انجیری لطیفدر خلقی بیاض و اكثر شیعی اولوب حقوق
دیوانیه سی اون بیك دینار در یوز پاره قریه سندن دخی یكرمی بیك دینار حاصل اولور ساوه
بلوكنه تابعدر بوشهره منسوب اولانلردن شیخ اخی فرج و عز الدین كه صاحب تصریفدر
و صدرجهان وغیری مشهوردر رودبار قزویندن التمش فرسخ شمالده بر ولایتدر كه نهر زندرود
میانندن یكر بو ولایتده اللی پاره قدر محكم قلعه لر واردر انلرك اكبری الموت دركه
یوز یتمش ییل قدر اسمعیلیلرك دار ملكی اولدی سكسن دورت بوچق درجه طول و اوتوز
التی بوچق درجه عرضده در داعی الی الحق حسن بن زید باقری ایكیوز قرق التی سنه
سنده بنا ایدوب دورتیوز سكسن اوچده حسن صباح آكا مستولی اولدی آكا سابقا الموت
دیرلردی آشیانهٔ عقاب معناسنه التیوز اللی دورتده هلاكوخان فرمانیله تخریب اولندی
بو رودبار ولایتی یر یر یایلا و محصولدار در غله و پنبه و میوه سی وافر اولور خلقی اكثر باطنی در
حقوق دیوانیه سی سكز بیك دینار قدر یازیلور مشایخدن ابو علی رودباری بو ولایته نسبت
اولنور ساوه سكسن بش بوچق طول و اوتوز بش عرضده ری دن اوتوز فرسخ غربه دوشر
بر شهردر لطیف چارشوسی و اولری واردر سلفده بونك یری بحیره ایدی شب ولادت
رسول علیه السلام ده صویی یره چكوب قورودی كه مبشر اتدیلر پس اول كول یرینه بر شهر
یاپدیلر دیو حمد الله تحریر ایدر لكن هفت اقلیمده بر شهر قدیمدر طهمورث بنا ایلدی بحیره
كنار شهرده ایدی اول كیجه قورودی حالا علامتی ظاهردر دیو بازار باروسی یقلمشیدی
وزیر خواجه ظهیر الدین علی تجدید ایدوب یوللرینی آجر ایله دوشدی اول بارونك دوری

سكز بيك ايكيوز ذراع ايدى صكره اوغلى شمس الدين صاحب نهره وارنجه اولان يرى
دخى دورت بيك ذراع بر باروچكوب ايچرى الدى بونك هواسى كرمه مائل اما صحيد رصويى
قنواتدن ومردقان نهرندن كلور زمستانده بوزى قويبلره قيوب حفظ ايدرلر خلقى اكثر
شيعى وشافعى در غله وپنبه وميوه سى وافر اولور لكن اوتى اربه سى حيوانانه يرارد كلدر
حقوق ديوانيه سى ايكى بوچق تومندر دورت ناحيه وبوزبش پاره قريه بوكا تابع يازيلور
دورت بوچق تومن دخى كوپلردن النور شعرادن سلمان صاحب ديوان وقاضى
صدر الدين كه عروضى نظم ايلمشدر بوشهره نسبت اولنور آبه ساوه يه بش ميل قريب برده
بربلده در آوه دخى ديرلر قزوين بوندن اون التى فرسخدر مجاس وسهرورد سكسن ايكى
بوچق طول اوتوز يدى عرضده سلفده ايكى شهر ايدى فترت مغولده خراب اولوب
هر برى بر قريه قدر قالدى يايلا ولايتدر حاصلى غله وبرز ميوه اولوب يوز قدر كوى
بوكا تابع يازيلور سلطانيه دن بر مرحله جنوبه دوشر ارغون خان قبرى كوه مجاس ده ايدى
عادت مغول اوزره انده پنهان ايلمشلر ايدى صكره قرى اظهار ايدوب اوزرينه تربه
وخانقاه ياپدى اول يره انجرود ديرلر انده بر بيوك سراى وار دركه صحننده بر بيوك حوض
واقع اولمشدر عمقى بيلنمز ودائما ايكى يردن اياغى اقار بر اسياب اداره ايده جك قدر لكن
بند آتسه لر حوضك صويى برقرار طروب زياده اولماز واچلسه كيرو كالاول اقار وبرزمانده
زياده اولوب اكسلديكى يوقدر دائما برقرار اولدوغى نوادردندر بو سراى ابقاخان
بنا ايلدى اطرافى خوب علفزاردر بو ولايتك حقوق ديوانيه سى بر بوچق تومن يازيلور
مشايخدن ابو النجيب عبد القادر وشهاب الدين عمر بن محمد وشهاب الدين يحيى بن
حبش حكيم مقتول بوشهره منسوب يازيلور سرجهان سلطانيه دن بش فرسخ مشرقه
طارمينه برابر طاغ اوزرنده بر قلعه در اللى پاره قريه بوكا تابع و ناحيه اعتبار اولنوردى
بيوكى ده قهو دكه مغول اكا صاين قلعه ديرلردى جنكيريان فترتنده خراب اولوب سلطانيه
بناسنده كيرو برينه كلدى يايلا ير اولمغله حاصلى غله دربول اوزرى اولمغله حقوق
ديوانيه دن معاف يازيلور طارمين سلطانيه دن بر مرحله شماله سكسن دورت درجه
طول اوتوز التى بوچق عرضده هواسى كرمسير ميوه لو يردر محصولى زياده اولور سلطانيه يه
اكثر ميوه لر اندن كلور خصوصا زيتونى غايت بى نظيردر سلفده انده فيروزآباد نام برشهر وار ايدى
طارم سفلى يرى دار الملك ايدى حالا خرابه در انجق طارم عليا ده بر قصبه واردر يوز پاره
قريه اكا تابع يازيلور بو ولايت بش عمله منقسمدر برى طارم عليا برى طارم سفلى كه قلعه
شميران توابعى اللى پاره قريه در برى نساز بيوك قريه در سكز پاره قريه اكا تابع يازيلور
اباد سفلى كه يكرمى بش پاره قريه در حقوق ديوانيه سى التى تومن ودورت بيك ديناردر
طالقان سكون لامله سكسن دورت بوچق طول اوتوز يدى بوچق عرضده بربلده وناحيه در
ايكى عظيم جبلك اورته سنه دوشر قزوين ايله ابهر اراسنده كوهستانده هواسى سرديردر
معتبر

معتبر قريه لرى نادر اولور حاصلى غله وبرز جوزدر خلقى اكثر باطنيه يه مائل اولوب
حقوق ديوانيه سى بر تومندر كاغدكنان بر شهر وسط ايدى نامنه خونج ديرلردى انده
ايوكاغد اشلنمكله كاغدكنان ديو مشهور اولدى هواسى سرد غله دن غيرى محصولى
يوق بر يردر صويى طاغلردن كلور وسفيد روده اقار حالا بر قريه قدر انجق قالمشدر سلفده
اوتوزبش پاره قريه بوكا تابع ايدى مغول فترتنده خراب اولدى صكره مغول ساكن
اولوب ذراعت اتمكله مغوليه ديديلر مزوقان ساوه ناحيه سنده بر شهردر باروسنك دورى
اوچ بيك قولاج هواسى سرده مايل وصويى بوشهره منسوب بر نهردندر كه ساماس
حدودندن كلور غله سى وانكورى ايو اولور حقوق ديوانيه سى بر تومن يازيلور قم سكسن
التى بوچق درجه طول واوتوزبش درجه عرضده بر بلده قديمه حصينه در باروسنك دورى
اون بيك قولاج ايدى ناحيه سى طولا وعرضا يوز فرسخ اولان دورت شهر معظمك برى
يودر لكن حالا باروسى خراب اولوب كندى دخى ازقالمشدر هواسى معتدل صويى
جرباذقاندن كلور بر نهردندر قويولرى بر مقدار شوره چقار زمستانده قويولره بوز قورلر محصولى
غله رميوه درنار وفستق وفندق وانجير وخربزه وافر وپنبه سى چوق اولور وانده درخت
سرو ايوكلور خلقى شيعى وامامى متعصب قومدر دورت تومن حقوق ديوانيه سى واردر
تقويمده ايدر بونك باروسى سكسن اوچ تاريخنده عبد الرحمن بن اشعث عسكرى حجاج
جنكنده بوزلدقدن صكره عبد الله بن سعدان بنا اتدى اول زمان برى برينه قريب يدى
قريه ايدى رئيسلرنى قتل ايليوب بوزغون عسكر مستولى اولوب يايدبلر اول قريه لر يدى
محله اولدى انلرك برى كميدان ايدى اختصار وتعريب ايدوب قم ديديلر قمده نازك وخفيف
كبود رنك برداقلر اشلرلر خمسه صاحبى نظامى وخواجه مسعود بوشهردندر قايله
ساوه نك جنوبنده بر غايت بلند طاغ واردر انده مجاوشير ونيچه نافع اوتلر اولور كاشان
قافله تعريبنده قاشان ديرلر بايله دخى استعمال ايدرلر سكسن يدى درجه طول
اوتوز دورت بوچق عرضده قمدن كوچك واكا مضاف بر شهردر هرون رشيد منكوحه سى
زبيده بنا اتدردى مفازه كنارنده در ظاهرنده طبراق قلعه سى وار اكاقين ديرلر هواسى
كرمسيردر صويى فيروزدن كلور بر نهردن كاريزلر در زمستانده وافر بوز طوكارقويلرده
حفظ ايدرلر بو شهرك محصولى وسطدر خربزه وانكورى ايو اولور خلقى اكثر شيعى
وحكيم مشربدر جهال وبطال ايچلرنده كمتر اولوب حشراتدن عقربى چوقدر وقتالدر
اكثر مسافرى انجتمز بونك حقوق ديوانيه سى اون بر تومن ويدى بيك ديناردر فضلادن
عز الدين محمود شارح تائيه وعماد الدين يحيى شارح مفتاح وعبد الرزاق وغيرى
بو شهره منسوبلردر ازدستان فتح همزه ودالله سكسن يدى بوچق طول اوتوز
اوچ بوچق درجه عرضده اصفهاندن اون سكز فرسخ يرده بر يه كنارنده بر بلده واللى
پاره قريه در بهمن بن اسفنديار انده بر آتشكده بنا ايلدى بونك زمينى بياض قومسال اولمغله

محصولی آزدر لکن میوه‌سی ایواولور فضلادن مولانا محمد که نجوم ورمل وریاضیاتده مهارت‌نامه
صاحبیدر ربیلاهیه نسبت اولنور جرپادقان دربایکان یاخود کلپایکان معربیدر سکسن بش
بوچق طول اوتوزدورت بوچق عرضده کرج ایله همدان اراسنده دوشهر بلده درهمای بنت
بهمن کیانی بنا اتدی دیرلر هواسی معتدل صویی بواسمله مسمی برنهردندر غله‌سی ایواولور
ناحیه‌سنده اللی پاره قریه واردر حقوق دیوانیه‌سی دورت تومن واون بیك دینار دردنجان
نام قریه‌که سلفده برشهر وسط ایدی حالا خرابه‌در بونك ناحیه‌سنده اولان قرادن ایدی
فراهان سکسن دورت بوچق درجه طول اوتوزدورت بچوق عرضده سلفده برشهر وسط
ایدی حالا خرابه‌در طهمورث بنا اتمشیدی دیرلر یکرمی پاره قریه‌سی واردر وبونده بربحیره
واردر اطرافی لطیف شکارکاهدر بونك حقوق دیوانیه‌سی یدی بیك دینار اولور کرج
فتح کاف ورا ایله کره معربیدر فراهان طول وعرضنده طولی برفرسخ قدر متفرق قریه‌لر ایکن
هارون رشید عصرنده ابودلف قاسم بن عیسی بن ادریس عجلی اتباعی ایله نازل اولوب
سرای وقصر بنا اتدی اول اجلدن ابودلفه اضافتله اشتهار بولوب بربلدهٔ عظیمه اولدی
غله ومواشی یریدر بوندن همدان دورت مرحله واصفهان التمش فرسخدر بردی شدید
اولمغله میوه‌سی اطرافدن کلور نزهه‌ده ایدر بونك طرف شمالنده کوه راسمند دیرلر
برطاغ واردر انکنده خسرو ربیوك چشمه یاپدی واللی فرسخ طویل وعریض مرغزاری
واردر اکا قریب فرزین دیرلر برمحکم قلعه واقع اولمشدر بونك حقوق دیوانیه‌سی بر تومن
وبیك دینار ایدی کرم رود دخی اول حوالیده‌در اکا آب کرم دخی دیرلر نطنز ایکی نونلك
فتحی ایله اصفهان نواحیسنده یکرمی فرسخ یرده برشهر وسط واوتوز پاره قریه‌یه قریبدر
حقوق دیوانیه‌سی اون تومن وایکی بیك بش یوز دینار ایدی بوولایتده برقلعه واردر
برعصرده وشق نام کسنه‌اننده حاکم اولمغله اکا منسوب اولدی نوبهار ریدن اصفهله کیدر یول
اوزرنده بربلده‌در خراسانده برنوبهار دخی واردر زوار مفازه کارنده بربلده‌در رستم داستان
برادری بنا ایلدی دیرلر اوتوز پاره قریه توابعی وار حقوق دیوانیه‌سی سکز بیك دینار‌در
بروجرد ضم با وکسر جیم ایله همداندن اون سکز فرسخ یرده بربلدهٔ کثیرة الاشجار
والانهاردر زعفرانی چوق ایکی جامعی وار بری جدید بری عتیق هواسی وسطدر صیمره
فتح صاد ومیم ایله سلفده برکوچك بلده ایدی اکنی واشجاری ومیاهی وار کوهستانده واقع اولوب
اندن غیری یرده خرما اولمازدی حالا خرابه‌در همدان فتح ها ومیم ایله سکسن اوچ بوچق
درجه طول واوتوز التی درجه عرضده کوه اروند ذیل شرقیسنده برشهر عظیم وسواد قدیمدر
اقارصولری چوق باغی وباغچه‌سی بستانلری وافر مزارع ومرعالری فراوان اوجوزلق یردر
نزهه‌ده ایدر بونك سلفده برطبراق قلعه‌سی وار ایدی دوری اون ایکی بیك قولاج ایدی
خراب اولدی طبقاتده ذکر اولندوغی اوزره بوشهر سوادی اول زمان ایکی فرسخ طوتاردی
بختنصر تخریب ایدوب صکره دارا بن دارا کیرو تجدید اتدی اسلامده عبدل بن ورقا هجرتك
بکرمی

بکرمی اوج سالنده فتح اتدی اوچیوز یکرمی حدودنده مرداویج دیلمی والتیوز اون سکزده
جنکیزیان غارت وتخریب وخلقی قتل عام اتدیلر صکره کیرو تجدید اولندی اول زماندن
بری معمور ومحل ملوك ومعدن فضلا اولمغله مشهوردر لکن بردی شدید اولور اول اجلدن
حقنده ابن خالویه همدانی دیمشدرم بلاد اذا ما الصیف اقبل جنة ه ولکنها عند الشتاء
جحیم بری دخی دیمشدرم همدان متلفة النفس بیردها والزمهریر وحرها امون
قلب الشتاء مصیفها وخریفها فکانما تموزها کانون بونك خلقی سلفده اکثر شیعی ومعتزلی
ایدی بدیع الزمان همدانی انلر وصفنده بونظمی دیدی ه همدان لی بلد اقول بفضله لکنه
من اقبح البلدان صبیانه فی القبح مثل شیوخه وشیوخه فی العقل کالصبیان لکن
شهر مزبورك دشت وصحراسی سبزه زار وعیون انهار ایله روضهٔ جناندن نشانه‌در هر
غمکین که بوشهره کلسه البته سرور وحبور حاصل اید روبکبار غمی کیدرانکیچون لهو وطرب
بود یار خلقنه غالبدر دیرلر سنه تسع وثلثین والف ده سردار اعظم خسرو پاشا ایله
راقم الحروف همدان غارتنده بیله اولوب بوشهری تفرج اتمشیدی ایکی اوچ منزل صحراسنه
داخل اولدقدن صکره باغی باغچه‌سی بری برینه متصل قریه‌لری اچنده کیدیلوب شهر
کنارینه نزول اولندی ووصف اولنندن زیاده کورلدی لطافت آب وهوا ونضارت دشت
وصحراسنه اقارصولرینه چمنزار مسیره‌لرینه مکلف باغچه‌لرینه سوز یوقدر شهرك سوادی
متوسط بش التی بیك خانه قدر بر برمساجد وجوامع وار لکن خرابه مشرف ومکلف دکل
زیرا افضیلر النده اولمغله اعتباردن قالمش سوقی دورت طرفدن برر یول کلوب شهر
اورته‌سنده بولشور اوستی اورتولی وبیاض صوالی پاك دکاکین در اولری جمله طپراقدن
تحتانی خانه‌لر نهایت ایچریسی مزین ومنقش برر عجم طرزی اوزن مصور سرایلر وار جنب
جنوبنده چوکان میدانی مرتفع میلر دیکلمش حمامی نادر خارج شهرده برکوچك
کاشیلی حمام بنا اتمشلر قلنیش ایله عجمانه لکن تنك سائر اولری وبنالری دخی اکثر
کوچك قپولی تنك وتار اکثر تجارخانه‌لرینه بکزر ابنیهٔ عظیمه واثار قدیمه‌دن نسنه
کورلمدی شهر خلقی سورلمش خالی ایدی عسکر عثمانیان انده اوچ کون اوتوروب ایچلرینی
کسوب شهره آتش ویردیلر سائر قریه‌لری دخی تخریب ایدرك درکزینه وبغداده کتدیلر
حمد الله ایدر بونك حقوق دیوانیه‌سی اون بوچق تومن وولایتی بش ناحیه ایدی ناحیهٔ
کریوار حوالیٔ شهردر ایکی فرسخ یره دك یتمش بش پاره قریه‌یی مشتمل اولور شهرستان
وفخر آباد وقاسم آباد وکوشك باغ معظم اول قریه‌لرك اشهیدر خصوصا تماشا برود که
رشك انداز باغ جنان بر وادی در بو ناحیه‌دن محسوب اولور اون پاره قریه وباغچه‌لری
بری برینه متصل ایکی فرسخ ممتد اولمشدر ارضنه کثرت اشجاردن کون طوقنماز ناحیهٔ
ازیاردین قرق پاره قریه درواق آباد وسیف آباد وکرد آباد معظم کویلرندن عد اولنور
ناحیهٔ شرامین قرق پاره قریه‌در ناحیهٔ اعلم اوتوز بش پاره قریه‌در ناحیهٔ سرد رود

وبرهنه رود بكرجى برپان قريه دربوناحيه لرك حقوق ديوانيه سى اون اوج تومن والى بيك
دينار ايدى همدانه منسوب كباردن عين القضاة وخواجه يوسف وسيد على بن شهاب
وشيخ عطار وابو العلا الحافظ وابو الحسين بن جهضم وغيرى كه بعضيسنك قبرلرى زيارتكاهدر
اسد آباد سكسن اوج درجه طول اوتوزبش درجه عرضده كوه الوند غربيسنده همداندن
طقوز فرسخ عراق يولى اوزره بركوچك شهردر هواسى معتدل صويى كوه اروندن قنواتله
كلور حاصلى پنبه وغله وميوه واوزم خلقى سياه چرده در اوتوزبش پاره قريه يه تابع يازيلور
حقوق ديوانيه سى برتومن وبش بيك بشيوز دينار در همداندن دونوب بو بلده يا اندن يكدك
دوز صحراده محل مرتفع اوزره طپراق بنالو برقصبه ايدى اكين يرى در خرقان قرق
پاره قريه يى مشتمل برناحيه در قزويندن اون ايكى فرسخ شماله دوشر هواسى سرده مايل
صويى طاغدن كلور چشمه لرى غله وميوه يرى اولوب آب اروان واليشار وكلنجبين وترك والويو
وسيف آباد معظم قريه لريدر حقوق ديوانيه سى اون بيك دينار اولدوغى نزهه ده
مسطوردر ابو الحسن خرقانى بودياره نسبت اولنور بونده بر كرمابه واردر صويى اسى
طبخ بيضه ايدر دفع صداع وجربه مجربدر اوزرنده قبه وحياض ومغسللر بنا اولنمشدر
وبونهر قربندن اقوب اوزرنده دكرمنلر يوريدر دركزين سكسن بش بوچق طول
اوتوزالتى بوچق عرضده همداندن ايكى مرحله شرقده ناحيهٔ اعلم ده سابقا برقريه ايدى
صكره قصبه اولدى انهار صويى ووافر باغى باغچه سى غله وپنبه محصولى ايله غنى يردر
انكورى وميوه سى ايو اولور نزهه ده بونك خلقى سنى شافعى مذهب پاك اعتقاد وشيخ الاسلام
شرف الدين دركزينى اتباعى اولوب حقوق ديوانيه سى برتومن ايكى بيك دينار ايدى
زمينى مرتفعدر ديو يازار لكن همدان سفرنده قزوينه توجه اتمشيدك اوج مرحله ده
بوقصبه يه واروب جمله دوز صحراده ذكر اولنان وصف ايله موصوف برلطيف وشيرين
قصبه كوردك اورته سنده برجامع جديد بنا اولنمش بونك اولرى بناسنده حجر وطوغله
اكسك دكل ايدى باغى باغچه سى اطرافنده اولرى صيق ومجتمع ايدى تخريب اولنوب قزوين
يولنده عسكره وفا ايدر صو اولمامغله بوندن بغداده عود اولندى سرخاب بوندن دورت
مرحله شرقده در سامان خرقان حواليسنده بربيوك قريه در هواسى سرده مايل
وصويى طاغدن كلوب آب مزدقانه وار روساويه كيدر حاصلى غله وانكور وبرز
ميوه در حقوق ديوانيه سى بيك ايكيوز دينار ايدى سرخاب سكسن يدى بوچق درجه
طول اوتوزالتى بوچق عرضده برناحيه در بوندن قزوين بش مرحله وسمنان برچوق
منزل شرقده دوشر نهاوند معرب نوح آونددر ديرلر سكسن اوج بوچق درجه طول اوتوز
بش بوچق عرضده همداندن اون دورت فرسخ جنوبه بردپه اوزرنده هواسى معتدل
صويى لطيف كوه الونددن كلور باغى چوق غله سى وميوه سى فراوان برشهر وسطدر
پنبه سى آز اولور وسكانى اكراددر ناحيه سنده يوزپاره قدر قريه يازيلور حقوق ديوانيه سى

اوج تومن ويدى بيك دينار اولوب اطرافنده صحرانشين اكراد چوقدر هرسال اون ايكى
بيك قيون انلردن جمع اولنور عمربن الخطاب زماننده ياسارية الجبل وقعه سى بونده
اولدى ديو روايت ايدرلر شهداء مسلميندن برجماعتك مقابرى انده موجوددر وملوك
فرسك انده نيچه اثارى واردر نهاية الادب صاحبى نويرى بونده برحجر يازار كه غايب وآبق
وسارق حالنى بيلمك مراد ايدن واروب التنده اويور ونيچه ايسه دوشنده كوروب معلوم
ايدينور مختصر معجم صاحبى بونده قصب الذريره اولور طشره چقمدقچه رايحه ويرمز
عقبه سنى يكدك كلده قوقمغه باشلردى ديو يازار دماوند ضم دال وسكون ميم وكاهى ميمدن
بدل نونله وبايله رى دن اون ايكى فرسخ شرق وشماله دماوند طاغنك اتكنده بربلدهٔ قديمه
وناحيه در طبرستان جانبنده آخر حد عراق عجم اعتبار اولنور سلفده بوقصبه تخت ضحاك
وجمشيد ايدى ديرلر قرق دورت پاره قريه واوچ قلعه يى مشتمل ناحيه سى واردر فيروز
كوه واستوناوند وكل خندان اول قلعه لرك اسميدر بوندن آمل مازندرانه دورت كونده واريلور
جنوبيسى سمنان شرقيسى استرآباددر زرند زرنك معربى در سكسن اوج بچوق طول
اوتوزالتى بچوق عرضده اصفهان ناحيه سندن بربلده در كرمانده بر زرند دخى واردر خان لنجان
اصفهان نواحيسنده برقصبه در خوار رى نواحيسنده برقصبه در سمنان جانبنه دوشر قريه لرى
واردر صويى جبل دماوندن كلور رودراور نواحىٔ همدانده مياه وثمارى چوق بربلدهٔ
صغيره در وافر زعفرانى اولور ناحيه سنه دخى بواسمى اطلاق ايدرلر رودكرد كرجدن
نصف فرسخ يرده بركوچك قصبه در وزراء بودلفدن برى بنا ايلدى زعفران زاردر
قصر اللصوص اسد آباد قربنده اراسى يدى فرسخ بربلده دركنكور دخى ديرلر عسكر
اسلام ابتدا نازل اولدقده اتلرى اغرلنوب قصر اللصوص تسميه ايتديلر برمتين حصار
ايدى ديو تقويمده مسطوردر دينور سكسن ايكى بچوق درجه طول اوتوزالتى درجه عرضده
همداندن اوچ مرحله غرب وشماله بربلدهٔ كبيره در مياه وثمارى چوق صحرالرى بول
اوجوزلق يرو خلقى اكراددر سلفده بوندن اوتوز سكز بيك درهم خراج النوردى بونكله
همدان اراسى طاغلر در جنوبه وشماله ممتد اولور اراده عقبه واردر اندن يكرلر ابن قتيبه
وابو حنيفه دينورى بوشهردندر قرمسين معربى كرمانشاه در دينور قربنده همداندن
اوتوز فرسخ يرده طاغلر اراسنده عراق عجمك برمعتبر شهرى در برنده اكثر زعفران بتر
قصر شيرين سكسن ايكى بوچق درجه طول اوتوزبش بوچق عرضده قرمسينه قريب
برخرابه شهردر خسروك شيرينه نسبت اولنور ابنيهٔ عظيمه وآثار قديمه سى چوق وهنوز
باقيدر همداندن بغداده كيدر يول اوزره اولمغله كيجه ايچندن مرور ايدوب ذكر اولنان اثارى
كوردك ماسيدان سيروان ناحيه سنده صيمره يه ايكى مرحله قريب يرده شعاب جبال
اراسنده بربلده در اورته سندن صولر اقار سكسن اوچ درجه طول اوتوز اوچ بوچق درجه
عرضده يازارلر خصايص ومنسوبات قزوينك يايلرى اصفهانك سرمه سى كه معدنى در

واقفالی ونمکسودی والبانی ری قار یوزی وشفتالوسی دینور یوغور دی مشهوردر
احوال جبال وانهار بو اقلیمده پر طاغلر واردر جمله دن کوه اروند که الوند دخی دیرلر همدان
شهرندن بر فرسخ غربه دوری اوتوز فرسخ بر جبل عظیمدر هر بار اوزرندن قار اکسک اولماز
وهر جانبه اندن وافر انهار آقار ویکرمی فرسخ قدر یردن بو جبل کورینور واطرافی جمله معمور
مسیره لردر آکا بنا شاعرک بری دیمشدر فصل بهار و دامن الوند و مالوند ساقی بیار باده
ویر یش زهد خند بوطاغك براوجی آذربیجانه وبر طرفی عراقه کیدر اطرافی بوللو
بوللو اولور نهایت همدان قربنده اولان قله سنه کوه الوند دیرلر کوه اشکهران اصفهان
دیارنده بر طاغدر عظیم یلانلری اولور دیو حمد الله تحریر ایدر کوه البز اصلی اعلی تردر
کثرت استعمالله البز دیرلر دیدکلرینی صاحب نزهه بکنمیوب بلکه اصل اسمیدر قزوین
شمالنده بر بیوک مرتفع طاغدر سائر طاغلره متصل اولور قله سنك رودبار جانبنده قاری
واردر دیو تحریر ایدر کوه بیستون اسدآباددن اشاغی بغداد یولی اوزرنده جبال
مشهوره دن غایت یوکسك قان طاشلو بر طاغدر حمد الله اطرافی کردستان یازار جبل
مزبور روی هامونده پید اولوب یکرمی فرسخ یردن کورینور دوری دخی یکرمی فرسخدر
صاحب نزهه ایدر التیوز اون برده الجایتو فرمایله بو طاغك ارتفاعی الدق ذراع خیا طله
دورت بیك سکز ذراع کلدی اکثر اوقاتده اوزرنده سحاب اکسك اولماز و بو طاغك شاهراه
دبندن یجر اول محل جانب جنوبی یوقارودن اشاغی دیوار کبی کویا که یونلمشدر اول
اجلدن نظامی خسرو شیرین نظمنده دیمشدر خسرو پرکون فرهاده دیدی بزه بو طاغه یول
ویرمز بر کذرکاه ایله فرهاد دخی کسوب یول آچدی بو بر روایت مجهوله در دیو حمد الله
رد ایدر و نظامی بو کوهی مشاهده اتمیوب تسامع ایله یازدی حقیقتی اویله دکلدر دینفسنده
راقم الحروف دخی کورمك اولدی ردی یرنده در واول طاغك غربیسنده شبدیز خسرو
دیرلر بر قاعه واردر طاشدن اویولمش یدی سکز ذراع طولا وعرضا بر صفه اوستی کمر کمر
طشره سنده بالاده ایکی طرفدن ایکی ملك صورتی طاشدن یونلمش ایچری ایوان
صدرنده دیواردن یونلمش آت اوزرنده جبه وجوشنلو بر آدم هیکلی که خسرو صورتی اوله
بعض اعضاسی قریلوب آتنك دخی مرور ایامله زینتنه خلل کلمش و بو صفه اوکی بر واسع
صحرای بی پایان اولوب صفه دبندن ایکی اوچ دکرمن یوریدر عظیم سرد صو چقوب صحرالیه
آقار وانده اولان مزارعی سقی ایدر لکن اغر صودر چوق ایچلمز و بو صفه قتی مرتفع دکلدر
فقیر آتله صحرادن واروب اوزرینه بر قدمه دن چقمق واقع اولدی بیابانده خالی یرده در
کوه دماوند دنباوند دخی دیرلر ری شرقیسنده بر جبل مشهوردر وغایت مرتفعدر رتبه سی
قبه کبی اللی فرسخ یردن کورینور قله سی هر کز برفدن خالی دکلدر و اوزرینه صعود مشکلدر
زیرا ارتفاعی اوچ فرسخدر زیاده صعبدر بونك دپه سنده یوز جریب قدر بر صحرا واردر
قومسال اورته سی غدیر مثال در بونك یوقاریسنده اشجار اولمغله کوه اقرع دخی دیرلر

آدمی

دیرلر کل کبی اولدوغیچون بو قله ده یتمش قدر کوکورد قویولری واردر دائما بخاری چقار هواسی
آدمی بیهوش ایدر و بو طاغده بهمن چوق بولنور عجم دروغ کویلری ضحاك بو طاغده
محبوسدر دیرلر اصلی اولمق جائز دکلدر مکرانده قتل اولنمش اوله بلاد جبالك بو طاغ نهایت
شرقیسیدر دماوند بونك دیلنده بر بلده قدیمه اولمغله جبل آکا نسبت اولنور کوه راسمند
شهر کرج شمالنده بی ستون کبی روی هاموندن سوریلوب چقمشدر دوری اون فرسخ قدر
مرغزار کینی که عراق مرغزارلرینك مشهورلریدر طولی اللی فرسخ وعرضی اوچ فرسخ
بو طاغك شمالنده واقع اولمشدر رودامن کوهده خسروه منسوب چشمه بو مرغزاره آقار
کوه رامند قزویندن غرب جانبنه خرقان شمالنده بر جبل مردم نشیندر اوزرنده قریه لر
ومزرعه لر وافردر او لقدر مرتفع دکلدر کوه کرکس اصفهان ایله کوه دماوند ارا سنده
دوشر اطرافی بیاباندر فیروزکوه ری وبسطام ودامغان وطبرستان ارا سنده دوشر
جبل الفار دخی دیرلر و نهاوند بو طاغدن بر شعبه در بونك اطرافی جمله معموریلر در
کوه ساوه بر مرحله ساوه دن خرقان جانبنده بر یوکسك طاغدر انده ایوان کبی بر غار واردر که
انواع نقوش واشکال ایله منقش ونهایتنده بر حوض بالاسندن صو ایتر دوکلور خسته لره
شفادر دیو نقل ایدر کوه طبرك ری بونده معدن نقره واردر اما حاصلی خرجنه وفا ایلمز
کوه نمکلان آوه ایله قم ارا سنده خاکدن بر مرتفع جبلدر اصلا بر طاغه متصل دکل و ترابی
ثابت مشون اولدوغندن اوزرنده برف قرار ایلمز وصو آقماز و یوقاریسنه چقمق ممکن
دکلدر ایاق باتروری اوچ فرسخدر اوچ فرسخ یردن کورینور نهر زنده رود لور بزرگ
طاغلرندن اولان کوه رزده جوی سرد حدودندن چقوب رودبار لورستانی کچر فیروزانه
واصفهانه کلور وروی دشتین ناحیه سنده زمین کاوخانی یه منتهی اولور طولی التمش
فرسخدر بو صویك بر خاصه سی واردر بر یرینی تمام بند اتسه لر یرندن کیرو اولقدر صو چقار که
بر نهر اولور آقار اول اجلدن زاینده رود دیرلر واکین زماننده اصلا معطل قالمیوب اکینلری
سقی ایدر اول اجلدن آکا زرین رود دخی دیرلر نهر سفید رود که ترکان هولان دیرلر بش
پارمق طاغلرندن چقوب کردستانی کچر زنجانرود و بستر ودومیانجرود صولری وطوالس
وطارمین صولری بوکا قاریشر طارمین توابعندن پره ولایتنده شاهرود ایله جمع اولوب
کیلانده بحر خزره دوکلور طولی یوز یتمش فرسخدر سقی مزارعدن عاطل بر نهر اولوب
اداره سی دخی یوقدر نهر شاهرود رودبار قزوینده ایکی شعبه در بری طالقان قزوین
طاغندن چقار بری کوه شیردن چقوب ولایت رودبار الموتی کچر بره طارمین ناحیه سنده
سفید روده قاریشر اول محله کلنجه اوتوز بش فرسخدر اللی فرسخ دخی آذربیجانده کیدر
بونده سفید رود کبی سقی واداره سی یوقدر خانحو رود کوه دماونددن چقوب ری ولایتنه
دوکلور رقوهد حدودنده انی مقاسمه ایدرلر قرق نهره بولنور و بهارده فاضلی مفازه یه منتهی
اولور کرمرود طالقان قزوین طاغلرندن چقوب اوتوز بش فرسخده مفازه یه منتهی اولور قمروه

جرباذقانه کوه خانبساردن چقوب جرباذقان وقمی بکر طولی اوتوز بش فرسخدر مفازه یه منتهی اولور کاوماساروده بعضیسی کوه اروند دن چقار برشعبه سی اسدآباد وماشاروه وفریوار کربوه سندن کلور وبرشعبه سی کوه راسمند دن وکرج ومرغزار کیسو طاغلرندن کلوب همدان وساوه یی بکر آوه یه قریب یرده خواجه شمس الدین صاحب دیوان برسد بنا ایلمشدر انکله بر بحیره اولور بهارده فاضلی مفازه یه منتهی اولور تابستانده ساوه وآوه صویی بوسد ایله حاصل اولان بحیره دندر طولی قرق فرسخ قدر اولور وزنده رودکبی بودخی زاینده در زنجانرود سلطانیه حدودندن چقوب زنجان طاغلری صولری دخی بوکا قاریشور ولایت زنجانی بچوب سفیدروده دوکلور طولی یکرمی فرسخدر ابهررود الله اکبر سلطانیه حدودندن وکوه سراسد یعنی ارسلان باشی طاغندن چقوب ابهر وقزوینه متنه کلور بهارده قزوین صولری ایله جمع اولوب مفازه یه کیدر طولی یکرمی فرسخدر بودخی ابهر وقزوین ده زنده رودکبی زاینده در یعنی بند اولنسه ارتار آب طارم طاغلرندن چقوب سفیدروده اقار ومزارع طارمی سقی ایدر آب کاشان قطر طاغلرندن چقوب کاشانه کلور بهارده ایاغی مفازه یه کیدر اول ایامده کاهی سیل عظیم کلوب کاشانه اندن عظیم ضرر واصابت ایدر اما تابستانده کاشانه ایرشمیوب یوقاری قریه لرینی سقی ایدر آب مردقان خرقان وهمداندن کلوب مردقانی بکر ساوه یه وارر سلفده بحیره سنه دوکلوردی میلادرسوله بحیره قورویوب بوصویه یول یاپدیلر مفازه یه منتهی اولور طولی یکرمی بش فرسخدر آب قزوین دورت صودر بهارده جاری اولوب باغلرینه کفایت ایدر قوی کلزسه بعض باغلری قوری قالور تابستانده قزوینه ایرشمز کرداروده طالقان طاغلرندن چقوب قزوین ناحیه لرینه اوغرار بهارده مفازه یه کیدر یازده قزوینه بله وارمز آب خرقان طاغلرندن چقوب بهارده خشک رودی بکر وصولر قاریشوب مفازه یه منتهی اولور اما تابستانده خرقانی بکمز بوجمله مفازه یه واران انهارانده بیره باتار کیدر مسالک الممالک ومسافات عراق عجم سلطانیه دن دیه سکرآباده راه خراسان اندن آبریلور ۲۴ اندن رباط حاجب ۶ اندن رباط واسق ۷ اندن ساوه ۵ کاشاندن دهمهرود ۸ اندن دهاسطه ۶ اندن رباط مورجه خورد ۶ اندن ده سین ۲۰ اندن اصفهان ۴ مابین یولی ایله اسطه دن مابین ۱۲ اما شنلک یوقدر اندن سیله واریلور پس کاشاندن اصفهان ۴۸ ساوه دن ۶۴ سلطانیه دن یوزالتی فرسخ اولور سلطانیه دن تبریز ۳۲ مشرق وشماله دراستراباد ۷۳ طارم ۱۰ ری ۵۰ زنجان ۵ مجاس ۵ قزین ۱۹ قم ۴۵ کاشان ۶۴ همدان ۳۰ یزد ۱۴ اصفهاندن ده اصفهانک ۴ اندن ده مهیارکه فارس حدیده اندن شهر قومسه ۶ اندن روزکان ۱۰ اندن یزدخورد ۷ جمله ۲۹ فرسخ اولور قیش یولی بند عضدیدن صوله یاز یولی صاغه کوشک زرده کیدر همداندن عراقه اسدآباد ۹ اندن قصردزدان ۷ اندن قنطرة النعمان ۴

اندن

اندن بیستون ۲ اندن کرمانشاه ۸ اندن زبیدیه ۸ اندن قلعه مرج ۹ اندن حلوان ۱۰ همداندن ساوه ۳۰ اندن ری شرقه ۳۰ جمله دوزدرطاغ یوقدر همداندن ده بارسین ۱۰ اندن اود ۸ اندن قزوین ۴ ۱ قزویندن ابهر ۱۲ اندن زنجان ۱۰ همداندن مادران قلعه سی ۱۲ اندن صحنه ۴ اندن دینور ۴ اندن شهرزور ۴ اندن حلوان ۴ همداندن رامن ۷ اندن وردکرد ۱۰ اندن کرج ۱۰ اندن برج ۱۲ اندن خومنجان ۱۰ اندن اصفهان ۲۰ بیاباندر همداندن رودراورد ۷ اندن نهاوند ۹ اندن لاشتر ۹ اندن خواست ۲ اندن لور ۳۰ بیاباندر اندن اندامیش بر قصبه در کوپروسی وار ۳۰ اندن جندیسابور ۲ همداندن ساوه ۳۰ زنجان ۴۰ قمدن ساوه ۱۲ قمدن کاشان ۱۸ ریدن قزوین ۲۷ دینوردن صیمره ۳۰ دینوردن صروان ۴ اندن صیمره ۷ اصفهاندن اردستان ۳۴ ایدجلر بزرک ۴۰ یزدجردلر کوچک ۶۹ جرباذقان ۳۱ ساوه ۶۴ قزوین ۹۲ قم ۵۲ کاشان مابین یولی ایله شمال وغربه ۳۲ نطنز ۲۰ مابین ۲۶ نهاوند ۸۴ شیراز غرب وجنوبه یدی مرحله ۲ ۷ اصفهاندن ری شهرینه طوغری یول مفازه دن بکر صعبدر معمور یول قاشانه اوغرار اندن قم غربه وشماله اندن ری شمال وشرقه مایلدر قزویندن ری ۳۰ سرخاب ۳۲ اردبیل ۵۶ تبریز ۸۰ ساوه ۳۴ ریدن کاشان ۲۴ قومس ۸ اندن دامغان ۶۴ ساوه دن قم ۱۲ همداندن زنجان ۳۰ سمنان ۳۲ قم ۴۰ جمله دوزدر ری ۴۰ درکزین ۱۶ قمدن ری ۱۱ همدان ۴۰ قزوین غرب وشماله ۸۰ اسدآباددن دینور ۷ ۱ اندن موصل ۴ اول نهرزاب ۱۰ مراغه وشهربان ۴۸ اندن بغداد ۱۶ کاشاندن یزد ۷۳ قصر شیریندن قصر لصوص ۵۰ خانقین یدی حلوان ۵ شهرزور ۲۰ بغداد ۳ همدان ۵۸ دماونددن ری ۱۲ آمل ۳۲ سمنان جنوبه ۶۴ استرآباد شرقه ۹۶ باقیلری بری برندن استخراج اولنه احوال ملوک وحکام عراق عجم بودیارلر اسلامدن اول ملوک فرس سرهنکلری ضبطنده اولوب انلرک مرزبانلری وعامللری الندن خلفاء راشدین عصرنده تدریجله الندی واکثر حضرت عمر رضی الله عنه خلافتنده فتح اولندی ابوموسی الاشعری ونعمان بن مقرنکه اصحاب کرامدن شرق سردارلری ایدی انلرک جانبندن عامللر ووالیلر ضبط ایدردی بنی امیه عصرنده حجاج اتباعی متصرف اولدیلر آل عباس دولتنده برزمان انلرک عامللری والی اولدی کاه بعض دولت ظهور ایدوب مستقل ضبط وحکومت ایتدیلر حکام قزوین تاریخ کزیده ده مسطور اولدوغی اوزره اکاسره عهدنده انلرک بکلری قزوینده اولکه سنه حکم ایدردی حضرت عمر رضی الله تعالی عنه عهدنده ابودجانه انصاری وکثیر حارثی والی اولدی زمان عثمان ذی النورین ده ولید بن عقبه یه ویرلدی حضرت علی زماننده ربیع بن چشم کوفی وابوالعریف همدانی وعبیده بن عمرو سلمانی وقرط بن ارطاه والی اولدیلر بعده حجاج چونکه بنی امیه طرفندن اکثر ممالک ایران والیسی ایدی قزوین حکومتنی اوغلی محمده ویردی حجاجدن صکره یزید بن مهلب وقتیبه ونصر بن سیار حاکم قزوین اولدیلر

آل عباس دورنده عراق عجم برامكه يه ويرلدى انلردن صكره على بن عيسى بن ماهان بعده
آل طاهر حكم ايلديلر هرون رشيد بوديارلرى ديلميلردن حراست ايچون قزوينى حكام
عراق تصرفندن افراز ايليوب حمد الله مستوفى نك اون دوردنجى جدى اولان فخر الدوله
منصور كوفى كه حر بن يزيد رياحى اعقابندن ايدى ويروب ايكى يوز اوچ سنه سنده لشكر
ايله قزوينه كوندردى مزبور اولادى كه فخر الدوله لقبى ايله ملقبلر ايدى يكرمى ايكى ييل
قدر حكم ايلديلر چونكه حسن بن زيد علوى خروج ايدوب ايكيوز اللى برده اكثر
عراق عجمه مسلط اولدى ايكى سنه قدر اكا اطاعت اتديلر معتز خليفه حكمى ايله موسى
بن بوقا كلوب مزبورى طرح ايلدى واوتوز سكز ييل والى اولدى بعده الياس بن احمد سامانى
ايكى سنه ضبط ايليوب ايكيوز طقسان دورتده حكم خلفا ايله ايالت حمد اللهك اون
ايكنجى فخر الدين ابو على يه ويرلدى چونكه ديلميلر اوچيوز يكرمى برده اكثر ايرانه
مستولى اولديلر يوز ييل قدر زمان انلر حكم ايلديلر ودورتيوز يكرمى برده سلطان محمود
غزنوى عراق عجمه مستولى اولوب حمد اللهك طقوزنجى جدى ابو نصر بن فخر الدوله يى
هنوز حد بلوغده ايكن قزوين واليسى قلوب استيفا منصبنى بله ويردى مستوفيلر بوكا
منسوب اولديلر بعده ايالت حاكم قم حمزه بن يسعه وامير ابو على محمد جعفرى يه ويريلوب
انلرك اعقابى جعفريلر التمش ييل قدر حكم ايلديلركه آخرى فخر المعالى شرفشاه
بن احمد بن محمد جعفر يدر دورتيوز سكسن دورتده وفات اتدى بعده ملكشاه
سلجوقينك غلامزاده سى عماد الدوله توران واليسى اولدى اولاديله كندى اللى بر ييل
حكومت سوروب اكثر اوقاتده كنديلرى ملازم عتبهٔ سلطان اولوب قزوينده مهمات
ايالتى مملوكى زاهد خمارتاش كورردى مزبورك قزوين ومكه ده اول جهتدن چوق اثر خيرى
واردر زاهد بشيوز اوچده وفات اتدى بعده قزوينيلر مقتفى خليفه دن والى استديلر
اولدخى غلامى بزنقش بازدارى كوندروب بشيوز اوتوز بشده تمكن اتدى يوز اون التى ييل
مملكت اعقابنده قالوب انلرك آخرى ناصر الدين بن مظفر بن البارغون بن بزنقش بازدار
اولدى دولت مغولده منكوقاان حكمى ايله افتخار الدين محمد التيوز اللى برده حاكم اولوب كندى
وبرادرى امام الدين يحيى يكرمى يدى سال حكومت اتديلر التيوز يتمش يدى ده
حسام الدين امير عمر شيرازى والى اولوب بعده ابقا حكمى ايله خواجه فخر الدين مستوفى
حكم ايلدى صكره كيرو افتخاريلره ويريلوب الجايتونك آخر عهدينه وارنجه اكثر اوقاتده
افتخاريلر حاكم قزوين اولديلر حمد الله كزيده ده كندى زمانه دك وجه مشروح اوزره
ذكر ايدوب سائر تاريخلردن مستفاد اولان دخى اجمالا بودر دولت ديلميان بونلره آل بويه
دخى ديرلر اكثرى فارس اقليمنه حكم اتمكله انده يازلدى اول طبقه دن عراق عجمده مستقل
والى اولان بونلردر ركن الدوله حسن بن بويه اصفهانى دار ملك ايدوب سائر عراق عجمى
قبضهٔ تصرفنه الدى اوتوز ييل قدر حكم ايدوب سنى سكسندن متجاوز ايكن اوچيوز

التمش التى سنه سنده وفات اتدى اوغلى مؤيد الدوله ابو نصر بويه يرينه كچوب جرجان
وطبرستانه دخى مستولى اولدى اوچيوز يتمش اوچده وفات ايدوب برادرى فخر الدوله
على خراساندن كلوب عراق عجمى ضبط اتيدى صاحب بن عباد بونك وزيرى ايدى اوچيوز
سكسن يديده مزبور دخى رى ده انتقال ايلدى اوغلى مجد الدوله رستم يرينه كچوب
صغير اولمغله والده سى سيده خاتون حكومت ايدردى دورتيوز اون طقوزده مزبوره وفات
اتمكله نظام دولت مختل اولوب يكرميده سلطان محمود غزنوى كلوب مملكته مستولى اولدى
اوغلى ابو دلف ايله رستمى طتوب خراسانه كوندردى وبو شعبه بونده منقرض اولدى بونك
برادرى شمس الدوله دورتيوز اون حدودنده همدان حاكمى اولوب مستقل ضبط اتدى
ابن سينا مزبور شمس الدولهنك وزيرى ايدى دولت كاكويه ديلميلر لغتنده دايى يه كاكويه
ديرلر حسام الدين علاء الدوله محمد بن دوشمن زياد كه ابو جعفر كاكويه لقبى ايله
ملقب ايدى مجد الدوله رستم مادرينك قرنداشى اولمغله اوچيوز طقسان سكزده
اصفهانى بروجه اقطاع الوب نيجه ييللر والى اولدى فضيلت پرور ومدبر ايدى دورتيوز
اوتوز اوچده انتقال ايلدى اوغلى ظهير الدين ابو منصور فرامرز يرينه كچوب برادرلرى
كندويه مخالفت اتديلر آخر طغرل سلجوقى انلرك تحريكى ايله اصفهانى محاصره ايدوب
قرق اوچده ابو منصورى اخراج ايلدى مقابله سنده يزد ابرقوه حكومتنى ويروب بونلرك
حكومتى يزده انتقال ايلدى تتمه‌سى انده ذكر اولنمشدر دولت ملاحده بونلره اسمعيليه وآل
صباح دخى ديرلر بونلرك اولى حسن بن على كه نسبى ملوك يمندن يوسف بن صباح حميرى يه
منتهى اولور وافر سياحت ايدوب مصرده مستنصر علويه واروب ديار شرقده داعيسى
اولمق دلدى اذن الوب قزوين نواحيسنده قلعهٔ الموته كلدى بر طريقله قلعه يه كيروب
دورتيوز سكسن اوچده مستولى اولدى وخلقى فاطميلره دعوت ايدوب كتابلر يازدى
زهد وورع اظهار اتمكله تابع اولديلر كيدرك اصفهان قربنده دركول وحصار خالنجان
وقلعهٔ طبس وكردكوه دامغان وغيرى قلاعى الوب اتباعى ضبط ايلديلر مزبور حسن
علوم رياضيه وعلوم غريبه بيلوردى بشيوز اون سكزده وفات ايدوب بزرك اميدى
وصى قلدى اون دورت ييل قدر سوروب بشيوز يكرمى اوچده مزبور دخى كيدوب اوغلى
كيا محمد يرينه كچدى بشيوز اللى يديده وفات ايدوب اوغلى حسن قائم مقامى اولدى واظهار
فساد ايليوب خوند لقبى ايله ملقب قلندى بشيوز التمش برده بو دخى كيدوب اوغلى محمد
جلوس اتدى التيوز زيى سنه سنده وفات ايدنجه سوردى بعده اوغلى كيا خداوند حسن كه
نومسلم ديمكله معروفدر يرينه كچوب اباواجدادينك كتابلرينى ياقدى ظاهر شرعله عمل
ايدوب التيوز اون سكزده آخرته كتدى صكره اوغلى علاء الدين محمد جلوس ايدوب
اجدادى روشنه كتدى اوغلى خورشاه التيوز اللى اوچده ياركنى قتل ايليوب يرينه
كچدى چوق كچميوب هلاكو بونلرك قلعه لرينى الوب التيوز اللى بشده نصير طوسى كه مزبوره

خاورشاهك وزيرى توسطى ايله قلعهٔ ميموندن چقوب مغول النده مقتول اولدى
ونصيربو طريقله هلاكويه تقرب اتدى ودولت صباحيه مزبورده منقرض اولوب كتدى
مزبورلرك ظهورنده ملوك اطراف وخلفاء عباسيه نيچه هجوملر ايدوب ظفر بولمشلر
ايدى بالآخره جنكيزيلر استيصال ايدوب قلعه لرينى برباد وتخريب اتمديلر فصل ٣٣ در
اقليم خراسان وقهستان اوتوزاوچنجى فصل خراسان اقليمنده ومفازه سنده وقهستانده
بلادى بياننده در اما خراسان مشرق شمس معناسنه اولوب قدماء عجم آفتابه خور
وجانبه سان ديرلر تركيبله خراسان اولور اقليم مزبور وسط اقاليمده واقع اولمغله آب
وهواسى خوب خلقى معتدل المزاج عاقل ودانا وقوى وتوانا اولور پس خراسان
نيچه عظيم شهرلرى و بشيوزقدر قصبه لرى مشتمل براقليم معتبر وارلرى و پيرلرى چوق
براولمغله حقنده نيچه اخبار وآثار وارد اولمشدر حدودى شرقده نواحئ سجستان وبعض
بلاد هند وشمالده بلاد ماوراءالنهر وتركستان غربده عراق عجم وبلاد جيل وطبرستان
ايله خراسان اراسنده اولان مفازه وچول وجنوبده دخى فارس وكرمان ايله خراسان
ميانى فاصل اولان مفازه وچول ايله محدود اولوب شكلى تربيعه قريبدر نهايت ايكى
قول كبى يرى مفازه وصحرايه ممتد اولمشدر برى هراة ايله غور اراسندن غزنه يه
اوزانور برى قومس ايله فراق قيصر لندن كيدر ابن قرات ايدر خراسانك طولى
دامغاندن آموصوينه وعرضى زرنجدن جرجانه وارنجه در حمدالله ايدر سلفده قهستان
وقومس ومازندران خراسان حدودنده ايدى دولت مغولده خراسان وقهستان وقومس
ومازندران وطبرستانى بر مملكت اعتبار اتمديلر لكن قومس ومازندران وطبرستان
باشقه مملكت اعتبار اولنور خراسانك معظم شهرلرى نيسابور وهراة وبلخ در بو فصلده
معين زمجى نك خراسان تاريخى انتخاب ونزهه وغيريدن باقى اوصاف واخبار بلادى
الحاق ايدرز بو اقليم عظيمك دار ملكى سلفده نيسابور ايدى صكره هراة دار ملك اولدى هراة
فتح هاء مهمله وآخرى ها ايله طقسان بش بوچق درجه طول واوتوزدورت بوچق عرضده
برشهر عظيم وبندر قديمدر بردوز صحراده اطرافى باغ وباغچه اقار صولر اولوب داخلنده
دخى انهار جاريه اجرا اولنمشدر ايكى فرسخ يرده برچپلاق طاغ واقع اولوب اوزرنده سرشك
ديرلر بربيت نار واردر شهرك صويى اندن كلوب شهره قريب كلدكده برقاچ بولك اولور
وهر بولكى برناحيه يى صوارر وبو طاغدن سياه دكرمن طاشلرى كسرلر غيرى نفعى يوقدر
بو شهرك حصارى وصويله دولمش خندكى وبش دروازه سى اولوب دروازهٔ بلخ دمردن
با قپسى اغجدن يا پلمشدر رود ارالامان شهردن نصف فرسخ قدر منفصل خراسان آباده
واقع اولمشدركه اول يرسلفده لشكرگاه ايدى وجامع كبيرى شهر كارنده مصنع ومكلف
جامعدر سلطان غياث الدين محمد سام بشيوز طقسان يديده بنا ايلديكى خط كوفى ايله ايوان
مقصورده مسطور اولوب وضع غريب وطرح بديع ايله دوزلمش محكم ومبارك مقامدر

مولانا

مولانا سعدالدين كاشغرى دن منقولدركه كرچه مسجد حرام حقنده نص وارد اولمشدر
والا بو مقام مباركك فيضى اندن كم دكلدر ديرلردى بش قپوسى واطرافنده دورت صفه سى
واردر سلفده شهرك بوندن غيرى بيوك جامعى يوغيدى صكره خارج شهرده كوهرشاد
خاتون شاهرخ سلطان عصرنده برمكلف جامع دخى بنا اتدى قلعهٔ اختيارالدين هراة
شهرينك شمالنده برحصار متين ومحكم وقلل وبروجى متانتده علمدر بونك ايكى قپوسى
واردر برى شماله آت بازارينه آچيلور برى جنوبه طرف سون دوشر قهندز هراة كه حالا
مصرخ ديرلر انك بانيسى بختنصر اولمق روايت ايدرلر وهراة بانى سنده چوق سوز واردر
نريمان امراسندن هراة نام كمسنه بنا ايدوب صكره اسكندر تجديد ايليه ياخود هراة
شمالنده اولان قلعهٔ شيرانى شميره بنت جمان بن فريدون كه قومنك حاكمه سى ايدى
بنا ايليه وبو قومك اولادى منوچهر عهدنده چوغالوب قهندزى بنا ايده لر وملكلرى خوشه
اسميله تسميه ايليه لر ودورت طرفنه دورت قصر وجنوب وشماله بر ز دروازه قويه لر حصار
شميران ايچرده قاله ياخود بهمن بن اسفنديار زماننده قهندز توسيع اولنه اون ايكى بيك
يوز التمش اوچ ذراع ايده لر بر روايتده اول قصبهٔ اوبه بنا اولنوب برزماندن صكره ايكى
برادر كواشاندن كوچوب خياباتى مسكن ايده لر انلرك اعقابى بهمن بن اسفنديار دخترى وبلخ
ملكه سى شميره واروب حصار بناسنه اذن الوب انك اسميله تسميه ايليه لر دارا بن دارا
صكره قهندزى بنا ايليه صكره اسكندر كلوب قهندز اهلى تركلردن شكايت اتمكله هراتى
يا پهلشك بن دارا توسيع ايليه وبرروايتده ضحاك قرى هراة اولا اوبه يى صكره هراتى بنا
ايده ياخود حوار بوش ويران ايكن تجديد ايده لر وبو خصوصده بررباعى ديمشلردر بهراسب
نهاد ست هرى را بنياد كشتاسب در و بناى ديكر بنهاد بهمن پس ازان عمارت ديكر كرد
اسكندر روميش همه دار بدار حالا هراتك معمور اولان شهربندى شميران وقهندز جنوبه
دوشر سلفده معزالدين حسين كرت انلرى دخى بوشهربند ايچنه المش ايدى حالا انك
بناسى اولان شهربند خرابه در وقلعهٔ اختيارالدين شهربند داخلنده شهرك شمالنه
متصلدر واول شهربندك بش دروازه سى واردر دروازهٔ ملك طرف شمالده ودروازهٔ
عراق غربده دروازهٔ فيروزآباد جنوبده درب خوش شرقده دروازهٔ قپچاق
شرق وشمالده اولوب هر دروازه يه اوچر قپوقونمشدر الا درب ملك كه انك ايكى قپوسى
واردر وشهربند ايچنده بر بازار قپولره نسبت ايله مشهوردر هر قپو چارسويه وارنجه ايكى
طرف بازاردر الا دروازهٔ قپچاق كه انك بازارى يوق چارسويه وارنجه خالى در وبازار ملك
باى حصاردن چارسويه وارر انلردن غيرى هر برينه موازى بر بازار دخى واردر
قپولرك طشره سى دخى سواد شهر تمام اولنجه بر فرسخ قدر بازاردر وهر محله ده انواع دكاكينى
مشتمل بر كوچك بازار مقرردر وبو شهربندى ايكى فصلى مشتملدركه هر برينك اراسى
اون ذراع مسافه در بروجى يوز قرق طقوز ودورى يدى بيك اوچيوز قدم وقطرى درب

ملکدن فیروزآباده ودرب خوشدن عراقه وارنجه بیك طقوز یوز قدم طول وعرضی مساویدر و
و بو شهر بندك خندقی یکرمی ذراع عریض اولوب مسجد جامعی دروازهٔ خوش ایله قپچاق
میانه‌ده دوشمشدر اول محلك آب وهواسی سائر یرلرك هواسندن لطیف ایدوکی امتحان ایله
ثابتدر والا مناسب بو ایدی که شهرك وسطنده اوله وآب حوبجه جوار مسجددن اقار شهر
ایچنده اندن غیری اقار نهر یوقدر وشهرك باغی باغچه سی ازدر الکن اوچ دورت فرسخ قربنده
وافر باغ وباغچه واردر نخری اوزومی وخربزه سی ایو اولور بقعه لرندن سلطان حسین
مدرسه سی وخانقاهی سر انجیلده بی نظیر بنادر وسلطان احمد میرزا بنا اتدیکی بقعه
درب قپچاق ایله دروازهٔ خوش اراسنده برج علی اسد اوزرنده رفعت شان وعلو مکان ایله
مشهور بنادر وحسین کرت بنا اتدیکی شهر بند غایت وسعت اوزره اولوب انجیل کپروسی
باشندن دربند شیخ حرمه وملا سیان نواحیسندن خیمه دوزان کوپروسنه وارنجه طولی
وعرضی بر فرسخ قدر ایدی وسعتندن ضبط ومحافظه سی متعذر دردیو امیر تیمور شهری
الدقدن صکره تخریب اتدی صکره شهرك سوادی بر مرتبه واسع اولدی که اول حدودی
پچوب ایکی برادر دن سندن مالان کپروسنه وارنجه عرضی ایکی فرسخ اولدی باکه اوبه دن
کوسویه وارنجه اوتوز فرسخ عمارات وباغات وکویلر بری برینه متصل اولوب مجموعی
بر شهر حکمنده کیردی کوزنلر دیرلرکه مصر شهری ربع هراة قدر انجق واردر نهایت مصرك
صماعی ارتقدر وهراتك صویی رود مالان دیکله مشهور درکویلر اراسنده اقوب ایکی
طرفنه مزارع وقراینی سقی ایدر وبو قریه لرده بعض بیوك کویلر واردرکه قصبه کبیدر بری
زیارتگاه که همیشه مجمع علما ومشایخ واولیا اولوب بیك قدر دکانی مشتمل چارشوسی واردر
انواع اشیا بولنور سلطان حسین انده دخی بر جامع بنا اتمشدر بری دخی سیاوشان درکه
بعض سنه لرده اوچ بیك بیك اوزومی چقار سائری دخی بو قیاسله در وشهرك توابعی اون
بلوکه منقسمدر ١ توران وتونیان ٢ قوردان وباشنان ٣ کبراق ٤ سقره ٥ خیابان ٦
کذان ٧ انجیل ٨ النجان ٩ ادوان وتیزان ١٠ چون بو شهرك اطرافنده باغ وبستانی
وچمنزارلری بیحد در خصوصا مسیرهٔ کازرگاه که شهر قربنده اب جکان کوپروسی باشندن
نعمت آباد کوپروسنه وارنجه تمام باغ وباغچه مفرح یرلردر بو مسیره نك بر طرفی طاغ
واوچ طرفی کشاده صحرا وعرصه سی هراتدن مرتفع واقع اولمشدر سلطان حسین انده
وافر ابنیه احداث ایدوب غایت معمور قلدی بو ثلاث عمارتی نهر انجیلدن کوه زنجیرگاه
پاینه وارر وایکی برادردن سنه متصل اولور وسلطان ابو سعید کمر کوه زنجیرگاهده اقان
رود پاشاندن صو کتوروب نواحی کازرگاه قربنده بر فرسخ یرده چشمهٔ ماهیانی اجرا ایلدی
بونك اصلی کارزارگاه در ایکیوز التی ده خوارج خروج ایدوب عبد الرحمن بن عبد الله
نیشابوردن هراته کلوب بونك صحراسنده عظیم جنك اولمغله کارزارگاه دیرلردی صکره
تخفیف اولندی اول معرکه ده ایکی طرفدن دوشنلری یدی قویویه دفن اتدیلر خلق
کلوب

کلوب خلق لریا پوب مسجد ورباط بنا اتدیلر ونیرکا صکره وفات ایدنلر حتی خواجه عبد الله
انصاری انده مدفون اولمغله اول مقام مبارك عد اولنوب زیارتگاه قلندی خیابان ایسه
بر موضع مبارکدر لطافت آب وهوا وغرایب بنا ایله ممتاز اولوب انده نیچه کبار مزاری واردر
وشهرك مصلی سی انده درهر بار صغار وکبار اول یری شریف ومتیمن عد ایدرلر وشهر
هراة حقنده بهترین خراسانندر دیو حذیفه بن الیمان دن بر حدیث روایت ایدرلر خلقی
رقیق القلب وسلاح دوز وشجیع وسنی وعیار پیشه حسن الاخلاق وهمدوخلردر دائما
منبع علوم ومنشاه اهل فنون اولوب هر عصرده اندن نیچه کبار ظهور ایده کلمشدر
بو شهرك وصفنده بعض شعرا دیمشدر که کر ترا پرسد کسی کز شهرها بهتر کدام درجواب
راست خواهی کفتن اورا کو هری این جهانرا همچو دریاوان خراسان چون صدف
درمیانی این صدف شهر هری چون جوهری هراة مضافاتندن بری اوبه درکه نواحی
شهردن روده متصل اولوب صفوت میاه ولطافت فواکه ایله بری برندن یك آب وهواسی
لطیف یرلردر بونده دامن کوه ده بر لطیف کرمابه واردر که صویی غایت حار اولمغله ایچنه
کیرملك ممکن دکلدر قربنده اولان ما بارد ایله خلط ایدرلر ومسافهٔ بعیده دن غسل ایچون
کلورلر بعض امراض واسقامه شفادر سلطان ابو سعید بونك اوزرینه بر مختصر عمارت
انشا اتمشیدی سلطان حسین مکلف بنالر باغلر باغچه لر ایله معمور قلدی اناك قربنده
طاغدن سنك سفید معدنی واردر مرمره بکزر اندن ستونلر والواح ومعابره صندوقه‌لر
ایدرلر هراتده بو معدندن دوزلمش چوق اثر واردر جمله دن خواجه عبد الله انصاری
مرقدنده بر لوحه متصل بر میل که سرمرقدده عجایبندندر اما رود که اکثر هراته میوه
اندن کلور خصوصا صاحبی غایت لذیذ وفاخر اولور اطرافنده قریه لر ومزرعه لر و اقار صو
مسیره لر جمله دن بری روضهٔ جشت مزارات متبرکه دنه در مضافات هراتدن بری دخی
کوه پایهٔ شافلاندر که غایت وسعت اوزره اولوب لطیف مزرعه لری وقریه لری مشتملدر
انده اولان قصباتدن بری کروجه نام کوچك بلده که بر طاغ باشنده واقع اولمش دکاکین
واسواقی مشتمل قصبه در بو ناحیه ده آهن واسرب معدنلری اولور هراته آهن بوندن
کیدر وبونده سیب وزردالو وامرود وشفتالو وافر اولور بر کرمابه دخی بونده واردر که چشمهٔ
سفید کوه دیرلر صویی غایت نافعدر سلطان حسین بیقرا انده بر عالی عمارت بنا ایلدی
اطراف واکنافدن خلق تفرجه کلورلر علیللر صویه کیروب شفا بولورلر اسفراز قدیم
الایامدن باغچهٔ هراة دیمکله معروف بر معمور ولایت ایدی حوادث وفترات سببیله اکثری
خرابه در تقویمده طقسان یدی بوچق درجه طول واوتوز دورت عرضده هراتدن شرقه بری
برینه قریب اقار صولی باغلی باغچه لی دورت بلدهٔ متقاربه دردیو یازار نزهه ده اید ربر شهر
وسطدر بر قاچ پاره قریه سی واردر اوزومی اناری وافر اولور هفت اقلیمده حالا شیرزر دیمکله
مشهوردر سلفده حصار مظفر دیرلر بر قلعه سی وار ایدی بر سنك رفیعك اوزرنده بنا اولنمش

ایدی معین الدین ایدر زود اسفزار اول کوهك دبندن بکر جامع وحمامی ومکلف بنالری
وارایدی ووسط قلعه ده بر عذب وشیرین چشمه اقاردی صکره ناپید اتدیلر صوینی اولمامغله
شنلکی قالمیوب خراب اولدی حالا حصار دیوارلری قالمشدر بو حصاره محاذی میان صحراده
کوه اوزره حصار شارستان دیرلر بر خرابه حصار دخی واردر ایکیسی اراسندن رود اسفزار کچر
بو قلعه‌نك آب وهواسی لطیف مرغزار حرم رشك انداز باغ ارم بر جای مأمن اولوب
مدور سنك اوزره بنا اولنمشیدی ومیان قلعه زمین نرم اولوب بر ذراع قازلسه صو چقار
طشره سی دخی اویله اولمغله بر متین حصار ایدی وبعضلر اکا شهرستان بلقیس دیرلردی
فضلاء دیاردن شرف الدین عبد القهار هراتدن بونده کلوب لطافت ظلال وزلالنی کوروب
وصف حالنده بو مصراعی دیدی ع دارد نشانی از بهشت آب وهوای اسفزار بو یرلو معین الدین
زمجی تاریخ مبارکشاهی صاحبیدر بر مصراع دخی ضم ایلیوب ع اکنون زمین مقدمت داره
بجنت افتخار دیدی وکیرودیمشدر بونك قصبه سنده اوج بیك قدر دکان وارایدی وزاوله
بلوکی که بو ناحیه بلوکلرندندر واوج فرسخ عرصه سنده سکسن قدر کاریز اقار هر بری بر دکرمن
دوندورر وهر برینك باشنده بر معمور قریه ویا قلعه مقر رایدی حالا اول قلعه‌لرك کیمی معمور
وکیمی خرابه در وبونده لطیف امرود اولور که خسروانی دیرلر بر یرده اکا نظیر یوقدر
وغرایب میوه دن بر جنس عنابی واردر که چکردکسز اوزم کبی چکردکی اولماز وبو عناب
بتون ولایتده همان بر درختده بر زین حکیم آثارندن اولان برزین آباد نام قریه ده در
وانکور صاحبی دیدکلری اوزومی بر مرتبه لطیف اولور که یرکن الدن دوشسه پاره
پاره اولور وقصبهٔ اسفزارك انهار وقنواتی جمله غربدن شرقه اقار عبقله وجبران وفرنکان
نام بلوکلرنده مسجدلر وجامعلر وار در بوشنج وفوشنج وپوشنك دخی دیرلر معرب
هوشنك در طقسان بش درجه طول اوتوز دورت عرضده هراتدن غرب وشماله یدی
فرسخ بردوز یرده اقار صولی باغلی باغچه‌لی بر شهر در نهر هراة بوکا اقوب اندن سرخسه
کیدر زکاه اولورکه اکا وارمدن دوکنور بونك حصاری وخندکی واوج دروازه سی واردر
بونده اولان عرعر خراسانده بر یرده اولماز بلدهٔ مزبوره اقدم بلاد خراساندر پشنك
بن افراسیاب بنا اتمکله شهر پشنك دیرلردی صکره تعریب ایدوب شهر فشنج دیدیلر
کیدرك فوشنج ایله شهرت بولدی بعضلر انك بانیسی هوشنکدر دیدیلر ناحیه سی
واسع مزروعات ومحصولاتی چوق یردر میوه سی خصوصا اوزومی ایو دردیرلر که
بونده یوز دورلو اوزم اولور خرد کردور وج وکوسویه بونك قصبه‌لرندندر دریرلرکه
کهنه رباطی ومسجدی حضرت ابراهیم بناسیدر هر سال هراتدن زیارتنه
خلق کلور ومشهوردر که بر اهل منصب بونی زیارته کلسه البته معزول اولور اول
اجلدن شغل وعمل اصحابی کلمزلر اول رباط قرینده بر طاغ واردر انده بر سنك
اوزرنده اولان اثر قدم حضرت ابراهیم قدمی اثریدر دیرلر اول طاغك دبندن

نهر اقار خصوصا ایام بهارده غایت لطیف مسیره در کوسویه فوشنجدن غرب وشماله ایکی
مرحله یرده بر مختصر قصبه در میان صحراده دورت کهنه دیوار بر حصاری وارایدی التیوز
طقسان بشنده دوا خان اون بیك قدر مغول لشکری ایله کلدکده اهلی ایکیوز قدر کمسه
اتفاقله قارشو قویوب دوکشدیلر برزمان محاصره ونیجه جنکلر ایله الامیوب مغلوب ومنکوب
کتدیکی غرایب واقعاتدندر دیرلر که جاماسب حکیم بونده مدفوندر فلبندان هراة
مضافاتندن بر صحرای پر مزارع وزمین فراخ وواسعدر لطیف ووافر خربزه سی اولور که
بتون خراسانه کفایت ایدر اون من بر خربزه ویکرمی من برهندوانه سی یتشدیکی ثابتدر
بادغیس مالین قربنده هراته متصل طولی قرق فرسخ عرضی اوتوز فرسخ بر ناحیه در قصبه سنه
پاسین دیرلر سلفده دارملك هیاطله ایدی روزکاری چوق یراولمغله بادخیز دیرلردی
تعریب ایدوب بادغیس دیدیلر طقسان بش بوچق طول اوتوز بش بوچق عرضده واقع
اولمشدر دهستان دخی انك قصبه‌لرندندر بو ولایتده طولی وعرضی بش فرسخ براو رمان
واردر اشجاری اکثر فستق اشجاریدر خلقی دوشرب هراة وغیری شهرلره ایلدوب کار
ایدرلر ومجربدر که بر کمسه آخرك جمع اتدیکی فستقی السه اشکنی طوکوز یرا اکر خیانت
اتمزسه سالم چقار وبو ولایتك صولری چوق ومزارعی فراوان در سلطان حسین بیقرا
زماننده غایت معمور ایدی وبو نواحیده عجایب قلاع دنیادن قلعهٔ نرتو که سنك خارادن
طاغك قله سنده واقع اولمشدر بر صعب ومتین حصار در که نظیری نادر اولور انجق بر اینجه
یولی واردر بر آدم کیدر نصف فرسخ قدر یولدر باقیسی زمیندن پای حصاره وارنجه
بیك ذراع قدر سنك خارا در هیچ بر عصرده ملوك وسلاطیندن کمسه اکا ظفر بولوب جنکله
الماق اولمامشدر وغایت ارتفاعندن بونك کلی تموزده یتشر وهراة بنالرینه کراسته واودن
بو ولایتدن کلور اشجاری بناده نقدر طورسه چوریمز وقورد یمز وآت وقیون ومواشی قسمی
بو ولایتده غایت وفرت اوزره اولوب اطرافه کیدر غله سی ومحصولی دخی اکا کوره درسنوی
قرق بیك یوك غله که هر یوکی یوز من در یالکز میری یه عاید اولور بر نجدن غیری ساتو
حبوباتدن بر من تخم اکلسه صوسز وزحمتسز یوز من ویرر بو خصوص زمینك قوتندن وآب
وهواسنك لطافتندن اولدوغنده شبهه یوقدر ناحیه‌نك اوج سرکاری واردر بری لنکر امیر
غیاثدر که تیمور عصرنده احداث ایلدی حالا بر معمور قصبه در اوچیوز قدر دکانی وعماراتی وباغلری
واردر لطیف اوزومی وبر نوع خربزه سی اولور که باباشیخی دیمکله مشهوردر وجه تسمیهٔ بلده
بودر که میر غیاث هراتده بر دلبر شریف زاده وحلوا فروش ایدی بازار خوشده دکانی
وارایدی نهر انجیل کنارنده ساکن بابا اخی محمود جامی دیرلر بر مجذوب درویش
جذبات روحانیه ایله مزبور میری چکوب کندویه مرید اتدی وتبدیل مکانه رخصت
ویروب نه یرده که آواز جرس اشیدیرسن انده لنکر انداز اول دیدی میر دخی محل مزبوره
واروب خالی ایکن نزول ایتدی ودرویشلری اوجاق حفر ایدرکن زمیندن صدای جرس

ایشیدوب انده لنكر اقامت طرح ایلدیلر حالا اول موضع پرصفا اول آستانه ده موجوددر
دیرلر كیم ارك بر قصبه اولوب سلاطین بقعه لر بنا ایلدیلر زیارتگاهدر ایكنجی سركار چهل
دختران نام معمور قصبه در میر علیشیرك انده بر مكلف وعالی رباطی واردر وقرق قزلر انده
مشهور مزار وزیارتگاه اولوب انده حاجتلر وادر دیو توسل ایدرلر و بو قصبه یاندن
بردن آقار كه بهارده پچد ویرمز سلطان حسین بیقرا الك اوزرینه بر كاركیر كوپری بنا ایلدی
وبری دخی جرلان نام سركاردر كه بر بیوك مزار وزیارتگاهدر اما كازركه بادغیس اعمالندن
بر موضعدر صاحب ماه نخشب اولان حكم بن هشام اول موضعدن ایدی ابو مسلمك وزیری
اولوب صكره مهدی زماننده خراسانده خروج ایتدی كش ونخشب نام قلعه لری الوب
دعوای الوهیت ایتدی نخشبده بر چاهدن ماه اسابرنور چقارردی قصه سی مشهوردر
یایلاق باباخاكی مواضع بادغیسیدن بر مرغزار لطیفدر كه بهار فصلنده اكثر سلاطین واكابر
هرات انده تفرجه كیدرلر بو كامانند تخت ملك دیرلر نزهتگاه دخی واردر مراتع لطیف ومراتع
نظیف قبیلندن اولوب طاغلرنده برف اكسك دكلدر و بر مسیره دخی یایلاق هزارمیش كه
فصل بهارده لاله زاری گلزار جناندن نمونه در كرخ هرات قربنده اولان نواحیدن بر ناحیه
ویلده در طقسان یدی بوچق درجه طول اوتوز بش بوچق عرضده دوشر كروخ دخی دیرلر
طاغلر اراسنده بر دره ده یكرمی فرسخ قدر طول وعرضی بر وادی جمله اشجار مشتبكه باغ
وبستاندر آب وهواسی خوش مزروعات ومحصولاتی وافردر قبة الاسلام بلخ یوز بر
درجه طول اوتوز التی بوچق درجه عرضده طخارستان وبدخشان وبامیانه متصل اولور
نواحی واعمالی مشتمل بر شهر قدیم وسواد عظیمدر شهرك سوادی طولا وعرضا نصف فرسخ
قدر اولوب اقرب جبالدن دورت فرسخ بعید بر دوز واسع صحراده واقع اولمش دروها
دیرلر بو شهر بونكر بفضدن اقوب دكرمنلر دوندورر و شهری باغ و باغچه قوشاتمشدر
ترنج ونی شكر ونیلوفر وخرما وغیری ساحل میوه لری وافر وانكوری وخربزه سی
لطیف اولور دورت قاونی بر دوه یه یوكلدرلر سائر میوه انواعی دخی فراواندر نهر جیحون
بونك حد شرقیسندن كچر شهر مزبور قدیم الایامدن منشا ملوك وموردا هل سلوك
اولوب هر عصرده كباردن خالی قالمش دكلدر ابراهیم بن ادهم وشقیق وآل برمك
بو شهردندر سلفده دخی معظم شهر ایدی بهار نام آتشكده سی كه مجوسیلر اراسنده
غایت معتبر ومشهور اولوب اماكن بعیده دن كلورلردی بعض آثاری هنوز باقیدر مزبور
آتشكده برمكیلر اجدادینك وقفی ایدی كه مزبورلر اردشیر عصرندن برو اكاسره وزیرلری
ایدی بو سلسله دن جعفر وفضل ویحیی نام وزیرلر بنی امیه وآل عباس دولتنده مسند
وزارته چوب طنطنهٔ سخاوكرم ایله طنین انداز جهان اولدیلر بالنهی حضرت عثمان بن عفان
خلافتنده احنف بن قیس فتح ایلدی طپراقدن بر شهر بند ایله احاطه اولنوب التی دروازه
قونمشدر دروازهٔ نوبهار دروازهٔ رخبه دروازهٔ هندویان دروازهٔ جهودیان دروازهٔ شصت

دروازهٔ یحیی وجامع وسط شهرده در رود دهاس دروازهٔ نوبهاردن كچر ونواحیسنی سیراب
ایدر و هر دروازه سمتنه باغ وباغچه وافردر و بونده اشتر بجنی اولور دیرلر كه بونی كیومرث بنا ایدوب
طهمورث اتمامه ایرشدردی ولهراسب تجدید ایتدی وبارو چكدی سلطان ملكشاه رسالة
سنه دیمشدر بونك خلقی اكثر غیر تسنز اولورلر هفت اقلیم ایدر بونك صوینی كیكاوس
كتوروب عمارتنه سبب اولدی چونكه احنف قلعه سنی خراب ایتمشیدی نصر بن سیار
تكرار تجدید ایتدی وبونك قوللری اكثر هندی اولمغله نامنه قلعهٔ هندوان دیدیلر جنكیزخان
استیلاسنده شهر وقراده بیك ایكیوز یرده جمعه قلنوردی خلقنك استقبال واطاعتی
فائده ویرمیوب جمله تخریب اولندی ع همه بلخ را چون كف دست كرد عمارات عالیش رابست
كرد صكره تدریجله كیرو معمور اولدی حالا متین حصاری واردر خندقی آب ایله مملودر
مضافات بلخدن اوج فرسخ یرده واقع قریهٔ خوجهٔ خیرانده سكز یوز التمش بش سنه سنده
كه میرزا بایسنقر بلخ والیسی ایدی بر قبر ظهور ایدوب اوزرنده یازلمش بولندی كه هذا قبر
اسد الله علی بن ابی طالب پس اوزرینه بر عالی عمارت بنا ایتدیلر دكاكین وحمام ایله بر قصبه
اولدی ونهر شاهی دیمكله معروف نهری اول مزاره واقف قلوب كیدرك بر مرتبه اشتهار
بولدی كه مطاف ومجمع اهل بلخ اولدی شبرغان شبورقان دخی دیرلر بلخ نواحیسنده
یوز بوچق درجه طول اوتوز التی درجه عرضده بلخدن اون طقوز فرسخ یرده بر بلده وناحیه در
ایو مزروعی ومحصولی وافردر قارصویی وبستانلری واردر لطیف خربزه سی اولور قورودرلر بیلك
ناحیه سنه جوزجان وجوزجانان دخی دیرلر فاریاب وبهوده دخی بو ناحیه شهرلرندندر اندخود
بلخ نواحیسندن بر ناحیه در امیر تیمورك پیری سید جمال الدین بركه نك مسكنی در تیمورك
مزبوره اعتقادی بر مرتبه ایدی كه اولدكده ایاغی اوجنه دفن وصیت ایلدی زیرا ابتدا
نواحیٔ جیحونه كلدكده سید آكا نقاره وعلم پیشكش ویرمشیدی تفأل ایدوب روز بروز دولتی
افزون اولدقچه سیده اعتقاد ورعایتی آرتردی و بو ولایتك اكثری حرمین اوقافیدر هراة ایله
بلخ اراسنده واسع ولایتلر وناحیه لر واردر سان وچهاریك وچیچكتو ومیمنه وقیصار ومرغاب
ومروچاق كبی بونلرك هر بری معمور قریه لری وواسع صحرالری ومرغزارلری واردر اكثر
خلقی قونار كوچر اولی صاحب رمه وقبیله در هراة خلقی بونلردن زیاده منتفع اولورلر
اغنام ومواشی وغله وپرنج محصولی ایله غنی در مروشاهجان طقسان یدی درجه طول
اوتوز یدی درجه عرضده طاغلردن بعید دوز صحراده بر بلدهٔ قدیمه در ذو القرنین بناسیدر
دیرلر نزهه ده طهمورث بنا ایلدی واسكندر رومی دار ملك قلدی صكره ابو مسلم انده بر جامع
وبانده عالی ومكلف دار الاماره یاپدی ارتفاعی اللی ذراع بر قبه ودورت طرفی برر قپو اوزرلری
اوتوز ذراع قطری وطولی التمش ذراع ایوان بنا ایتدی مأمون خلیفه خراسان والیسی
ایكن انده اوتوردی بعده بنی لیث وسلجوقیاندن چقربك ونبیره سی سلطان
سنجر وملكشاه انده اولوب شهر اطرافنه دوری اون ایكی بیك اوچیوز قولاج بر بارو چكدی

بونك هواسی متعفن در اول اجلدن خلقی علیل اولور خصوصا علت رشته چوقدر ابی مرورود دندر
که اکا نهر مرغاب دخی دیرلر زمینی شوره اولمغله غله سی وحریری وافر ومحصولداردر
مزروع سال اولمغله برینه یوز بر میوه سندن اوزومی وخربزه وامرودی ایو اولور قروسی بعید
یرلره کیدر سلفده بوندن چوق کبار ظهور ایلمشیدی عهد اکاسره ده برزویه طبیب وبوزرجمهر
حکیم وبایزید مطرب کبی وابومسلم خراسانی وبریده بن الخطیب که صحابی در وبشرحافی
وعبدالله بن المبارك وعسجدی کبی معین الدین ایدر مرو ایکی بلده در بری کهنه که سلطان
ملکشاه بنا ایلدی وحالا ویراندر ومرقدی انده در غایت متین واستوار بنا ایدی بری دخی مرو
جدید درکه میرزا سنجر بنا اتدی مقدما سنجر سلجوقی زماننده نوعا خراب اولمش ایدی صکره
تدریجله عمارتی یرینه کلدی چون جنکیز خان قتل وغارت یلحدن فارغ اولدی اوغلی تولی
خانی التمش بیك قدر عسکر ایله مروه کوندروب محاصره ایلدی یکرمی ایکی کون جنکدن
صکره شهرلونك سردارلری اولان سلطان محمد خوارزمشاه امراسندن مجیرالملك بیقیاس
هدایا ایله چقوب اطاعت اتدی دورت کون خلقی صحرایه سوردیلر دورتیوز قدرینه امان
ویروب بقیه سنی مغول لشکرینه قسمت ایتدی هر برینه دوردر یوز نفر دوشوب قتل ایلدیلر
برقاج یوزبیك نفسی قتل ایلیوب انجق دورت کمسه قالدی دیو سید عزالدین نسلبه دن
حبیب السیر صاحبی نقل ایدر وشهر سلطان شاهرخ زماننه کلنجه خراب قالوب اول عصرده
فی الجمله خلق جمع اولدی ومیرزا سنجرانی معمور قلعه سی ایدوب مروجدیدی طرح اتدی
حالا کهنه وجدید ایکی بلده درتکه میرعلیشیر دیمشدر مالك دل پیر وجوان راهست ابادان
زعشق بانی مرو کهن سنجر زتوهم سنجر است مروك چوق توابعی واردر ماخان ونالختان کبی
مسالکده ایدر شهر قدیمك قهندزی طهمورثك وشهری اسکندرکدر اوچ جامعی واردر بری
اول اسلامده یاپلمشدر بری دخی اسکی جامع بری دخی جامع ماهان در بازاری جامع عتیق اوکنده
ایدی چارشولرنده برقاج ارماق اقاردی که برینه رود هرمزفره وبرینه رود ماهان که یکی جامع
اوکندن اقوب دارالامان وزمدان بونك اوزرنده ایدی بری رود رزیق که شهرك قپوسی اوکندن
اقوب صویی حوضلره تقسیم اولنوردی اسکی جامع بونهر اوزرنده ایدی واکثری محلات وشهر
بونهر اوزرنده ایدی وشهرك دورد دروازه سی وار ایدی دروازه شارستان وجامع دروازه
شیخان دروازه بر دروازه مشکان بوخراسان دروازه سی ایدی وسرای مأمون بونده ایدی
بوجمله انهار مروالرود نام بر نهر کبیردن اولوب اکا نهر مرغاب دخی دیرلر دیه رونق نام قریه دن
هر بقعه یه بر نهر صغیر بخش اولنمشدر ودیرلرکه اهل مرو کال بخل اوزره در دنیاده اولان
خروسلر رجبه بولسه طاوغی چاغرمز دیو بعضلر اهل مرو بخلنه بونکله
استدلال ایلدی سرخس طقسان ایکی درجه طول اوتوزیدی وربع درجه عرضده نیسابور
ایله مرو اراسنده دوز یرده اطرافی قومسال بر بلده در اقار صویی یوقدر هراة وقوشنج صوینك
فضله سی کاه قیش کونلری بوکا کلور نواحیسنده مرعالر چوقدر اکثر خلقنك مالی دوه در

نزهه ایدر بونك باروسنه دوری بش بیك قولاج ایدی طپراقدن محکم بنا ایدی هفت
اقلیمده بونك قلعه سنی خراسانك معتبر قلعه لرندن یازار هواسی کرمسیردر انکوری
وخربزه سی اولور اول زمان که محمد خان شیبانی خرسانی فتح ایلدی سرخسده یوز التمش
بیك خانه قلمه کلمشیدی شاه اسمعیل مقاتله ایچون اول جانبه عزم اتدکده محمد خان بونك
خلقنی ماوراءالنهره سوردی اول اجلدن سرخس برزمان خرابه قالدی شاه طهماسب
زماننده کبیر ومعمور اولمغه باشلدی حالا عمارتی یرنده در بوشهرده مراقد کباردن مرقد
سعدالدین تفتازانی ومرقد شیخ ابوالفضل حسن مشهور مزاردر کبار حنفیه دن شمس
الائمه بوکا منسوبدر میهنه میهنه دخی دیرلر هراة ایله مرو اراسنده اولان ناحیه لردن خابران
ناحیه سنده بر قصبه در ابیورد ایله سرخس اراسنه دوشر اسعد میهنی وشیخ ابوسعید
ابوالخیر مرقدی انده در عظیم زیارتکاهدر خابران فتح بابله یاخود واولیه خاوران دخی دیرلر سرخس
ایله ابیورد اراسنده بر معمور ناحیه درکه اندن نیجه کبار ظهور ایلمشدر ابوعلی شادان کبی
وشاعر انوری کبی که دیمشدر شاد باش ای اب وخاك خاوران کز روی لطف همجواب بحر
وخاك کان کهرمی پروری ابیورد باورد دخی دیرلر طقسان اوج درجه طول اوتوز سکز درجه
عرضده میهنه قربنده کوفن دن الی فرسخ یرده بر بلده در مرودن اوج مرحله غربه ونسادن
بر مرحله شرقه دوشر ابی وهواسی بدیدر مشایخدن فضیل عیاض وافاضلدن مولانا
احمد بوشهره منسوبلردر کوفن طقسان اوج درجه طول اوتوز الی بوچق درجه
عرضده بر بلده اسلامیه در ابیورددن الی فرسخ یرده عبدالله ابن طاهر بنا ایلمشدر
نسا فتح نون وقصرله طقسان ایکی درجه وربع طول واوتوز طقوز درجه عرضده
صویی وبستانلری چوق ناحیه سی بیوك بر بلده در چیغول دخی دیرلر ابیورددن بر مرحله
شماله دوشر بونکله مرو اراسی مفازه در ونیسابور بونك غرب وجنوبنده در
هواسی بدیر اولمغله عرق مدینی علتی بونده چوغ اولور دیو تقویمده ذکر ایدر لکن هفت
اقلیم صاحبی ایدر اب وهواحسنی ایله دلکشا یردر اون ایکی بیك چشمه سی اون ایکی
بیك چناری واون ایکی بیك ولیسی مشهور اولوب اول اجلدن نسایه کوچك شام
دیمشلردر ابوعلی دقاق خاتمه ی برابرنده دورتیوز پیر بزرکوار مزاری واردر دیرلر حفاظ
حدیثدن صاحب سنن امام احمد بوشهره منسوبدر طوس طقسان بر درجه طول
اوتوز الی درجه عرضده برقاج پاره قصبه یی مشتمل ناحیه در باش قصبه سنه طابران دیرلر
بر قصبه سی دخی نوقان درکه ایکیسنك اراسی الی فرسخدر اون ایکی امامك بری امام
علی بن موسی رضا ایکیوز اوچ سنه سنده طوسده وفات ایدوب توابع طوسده سناباد
نام قریه ده دفن اولنمشیدی صکره مشهد دیمکله معروف اولوب عظیم اشتهار بولدی
وصکره نواحی مرقده اصحاب مکنت وارباب ریاست کندولره مراقد ومقابر یاپوب مکلف و
عالی بنالر ایله اراسته ایدیلر وبر قصبه اولدی خصوصا جم شاهلری عصرنده

اول مرقد بر مرتبه اولدی که زرین وسیمین قناديل وشمعدانلر ايله طولدی وطوس اسمی
اونو دیلوب جمله ولایت مشهد دیمکله معروف اولدی سمعانی ایدر طوس ناحیه سی
بیك پارہ قریه یی مشتمل بر ناحیه در حضرت عثمان بن عفان زماننده یکرمی طقوز سنه سنده
فتح اولندی هرون رشید قبری دخی سنساباد ده در طوسده بر نوع بیاض حجر اولور که
اوانی دوزرلر نوقانده برام وفیروزه ودهنج معدنلری وار در امام غزالی قبری طابرانده در
ونصر الدین ونظام الملك وفردوسی بو دیاره منسوبدر رحمه الله ایدر بو دیاری اول جمشید
بنا اتمشیدی خراب اولدقدن صکره طوس بن نوذر تجدید ایدوب کندی اسمیله تسمیه
اتدی میوه سندن اوزمی وانجیری چوق وشیرین اولور حوالی طوسده مرغزار ایکان که
طولی اون ایکی فرسخ وعرضی بش فرسخ مشهور مرغزار در چل هزار بونك ایله مشهد
اراسنده طقسان بر درجه اللی دقیقه طول اوتوز التی بوچق عرضده بر منزلدر مشهددن
ایکی کونده واریلور خواف خاء معجمه ایله طقسان اوچ درجه طول اوتوز بش بوچق
درجه عرضده نیسابور نواحیسندن کویلری چوق بر ناحیه در سلامه وسنجان وزوزن
بونك قصبه لریندندر ملك زوزنی انده عالی عمارتلر بنا اتمشدر انکور وخربزه وانار وانجیری
ایو اولور ابریشمی وافردر تقویمده زوزنی هراة ایله نیسابور بیننده طقسان اوچ درجه طول
اوتوز بش درجه عرضده قهستاندن بر بیوك بلده یازار فضلادن شارح مفتاح زوزنی
ومشایخدن زین الدین خوافی وشاه سنجان خوافه منسوبلردر جشت فتح جیم وشین
معجمه ایله بر قصبه در هری روده منسوب اللی پاره قریه سی واردر ومحصولاتی وافر ومیوه سی
فراوان یردر خصوصا بیاض الماسی غایت خوب اولور باخرز نیسابور ایله هراة اراسنده
اولان ناحیه لردندر مزارعی باغی باغچه سی وافر اولوب قصبه سنه مالین وپلان دخی
دیرلر سکسن التی درجه طول اوتوز دورت بوچق درجه عرضده قریه لری وافر یردر خربزه سی
وحلواسی مجوع خراسانده مشهوردر بو ناحیه نك اکثر میوه سی هراته کیدر مشایخدن
سیف الدین باخرزی وابو سعید مالینی وزین الدین ابو بکر تایبادی که بونك قریه لریندن
بر قریه یه منسوبدر رودمیه صاحبی باخرزی بو ناحیه دندر زاوه هراته تابع بر ولایت
قصبه سید رطبرادقدن محکم قلعه سی واللی پاره کویی واردر بعضیسنك صولری قنواتدن
کیمی خردمنهر اولوب محصولی غله وپنبه وابریشمدر میوه سی فراوان انکوری بی پایان در
رئیس حیدریان شیخ قطب الدین انده یاتور زیارتکاهدر جام طقسان اوچ درجه طول
اوتوز التی درجه عرضده باخرزدن ایکی مرحله شرق وجنوبه نیسابور نواحیسنده بر مشهور
قصبه در ایکیوز قریه بو شهره تابع یازیاوب وافر باغی وباغچه سی وار میوه سی فراوان
یردر جمله صولری یر التنده قنواتدن جاری اولور مولانا عبد الرحمن جامی بو شهردن اولوب
مشایخ کباردن زنده فیل لقب شیخ الاسلام احمد جامی نك مزاری انده مشهور زیارتکاهدر
جامك باباشیخی خربزه سی غایت لطیف اولور وجام قربنده پایه کوهده بر چشمه واردر

قیش

قیش کونی صوبی کرم وتابستانده غایت بارد اولوب طوکار نیسابور شابور ذو الاکتاف
بناسیدر سابقا یری قامشلق ایدی مزبور کسدروب بنا ایتدرمکله نی شابور دینلدی
نزهه ده ایدر طهمورث یاپوب خراب اولدقدن صکره اردشیر کرمان ایله سجستان
اراسنده نه شهرنی بنا اتدی اوغلی شابور خراسان حاکمی ایکن اول شهری پدرینه
استدی ویرمدی شابور دخی غیرته کلوب بو شهری معمور قلدی ونه شابور تسمیه اتدی
لغت فرس قدیمده نه لفظی شهر معناسنه ایدوکی تاریخ خراسانده مسطوردر طقسان
بر درجه طول اوتوز التی بوچق درجه عرضده بر شهر معظم ومشهور وبلد معموردر سوادی
دوزیرده طولا وعرضا بر فرسخ مسافه واقع اولمشدر عجم لساننده نشاور دیرلر سلفده
خراسان اقلیمنك قاعده سی ایدی اکثر صولری یر التنده کاریزلر وهواسی صحیح اولوب
اکثر اوتی دیباس وترابی نقل ومحری پیروزه بر معتبر ولایتدر نهایة الارب ده مسطور اولدوغی
اوزره بونده بر جنس مأکول طین اولورکه وجه ارضده غیری یرده یوقدر کاه رطلی بر دیناره
صاتلور پیروزه معدنی دخی نیسابورده خصوصا اسمعیل سامانی بو شهره داخل اولدقده
تحسین ایدوب اکر بونك یر التنده اقان صولری طشره اقسه ویر یوزنده اولان مزبله
وجیفه لری یر التنده اولسه بو شهره نظیر اولمازدی دیدی اهلی دخی غریب دوست
اولمغله معیوبلردر نتکه مرادی دیمشدر لا تنزلن بنیسابور مغتربا ان الغریب بنیسابور
مخذول بو شهر سلفده اولان اوصافی مسالکده مسطور اولدوغی اوزره بنالری جمیعا
بالجقدر ایکی قسم شهر ربضی ایله جمله معمور اولوب جوامع وزندان محبوسان ودار الامان
ربضده واقع اولمشدر زندان ایله سرای بینی ربع فرسخ قدر میدان لشکرکاه ایدی سرایی
عمرو بن لیث بنا ایلدی شارستانی دورت دروازه لو حصار اولوب انلره دروازهٔ وزپول و
دروازهٔ کوی معقل دروازهٔ قهندز پول تکین دیرلردی وقهندز شارستان طشره سنده
بنا اولنوب واروشنك دوری بری برینه متصل دروازه لو دیوار ایدی دروازه لری بونلردر
دروازهٔ جنك که بلخ وماورا نهر طرفنه آچلور دروازهٔ عقاب عراقه آچلور دروازهٔ سربس
قهستان وفارسه آچلور وبو شهرك بازارلری ربضنده در معمور وممتد چارشولری واردر
جمله دن برینه بازار بزرك دیرلر مشرق سمتنه ممتد در کورستان حسینه نهایت بولور وبونك
صول قولنه دوشن طرفی دخی سربل حسینه وارنجه ممتد بازاردر وچارشوسی کوچك میدان
حسینه قریبدر سرای واعمارت انده در بو شهرك صولری کاریزلردن اسواق وحمامات وخاناته
اوغراراندن طشره چقوب باغ وبستانلری سقی ایدر وبیوك ارماغی دخی واردر که کویلرینك
مزارعن سقی ایدر وبونده لطیف حریر قماشلر وابنجه بزلر طوقنوب اطرافه کیدر لکن سکز
یوزاون حدودنده بو شهرده خسف واقع اولوب اکثر یری کوجدوکی کوا ترایله شایعدر
حمد الله ایدر بونك باروسنك دوری اون بش قولاج مربع ومحلاتی رقعهٔ شطرنج کبی
طولی وعرضی سکز رقطعه ایدی شابور بونك عمارتنه زیاده سعی ایلوب اکاسره عصرنده

دارملك خراسان ایدی طاهریله کلنجه خراسان حاکملری انده اوتوردیلر صکره طاهریلر
بلخ ومروده اولدیلر بنی لیث بوشهری کیرو دارملك قلدی التیوز بشده زلزله دن خراب
اولیجق حوالیسنده برشهر دخی بنا ایدوب نامنه شادیاخ دیدیلر بونك باروسنك دوری
التی بیك طقوز یوز قولاج ایدی التیوز یتمش طقوزده اول دخی زلزله دن خراب اولدی
برکوشه سنده برشهر دخی یاپدیلر حالا اول شهر باقیدر برطاغك اوکنده قبله جانبنده واقع
اولمشدر باروسنك دوری اون بش بیك قولاجدر صولری قبله طرفندن کاریز ایله کلور وآب
رود نیسابور شرقیسنده طاغدن کلور واول طاغ غایت بلنددر شهردن ایکی فرسخ بعید
شرق طرفنده اولوب اول ایکی فرسخ یرده نهر مزبور اوزرنده قرق دکرمن دونور وغـایت
شدید الجریاندر طاغدن بش فرسخ شمالده انکنده چشمهٔ سبز دیرلر برلطیف صو واردر
آبی سبز رنکدر امیر چوبان اول چشمه کنارنده برکوشك بنا ایلمشدر جمعه کیجه لری اول چشمه دن
هایل آواز اشیدیلور معین الدین ایدر سلفده بوکا ایران شهری دیرلردی خراسان شهرلرینك
اعظمی ایدی بشیوز بشده غزغدری ایله خراب اولدی بو سببدن که ایکی خدام بری
بریله برخربزه ایچون نزاع ایدوب هربری کندی مخدومنه واردی ایکی امیر غیرت جاهلیه یی
چکوب دوکشدیلر بری ترك طائفه سندن اوغوز قومنی کتوروب بری سلطان سنجر طرفنی
طوتدی ایکی عسکر دوکشوب سنجر بوزلدی واوغوز قومی شهری خراب اتدیلر صکره
برز معمور اولمش ایدی جنکیزخان زماننده کیرو تخریب اولندی ابتدا جنکیز دامادی طغاجار
کلوب نهب وغارت ایدرکن اوق ایله اورولوب قتل اولندی شرف الدین امیر مجلس
حکم سلطان جلال الدین ایله نیشابور حاکمی ایدی جنکیزخانك هجومنی مقرر بیلوب تدارك
کوردی وقتـاکه تولی خان بن جنکیز مرو شهری تخریبندن فارغ اولدی بوشهره توجه
ایدوب آغر عسکر ایله کلدی جنکیز ایسه دامادی قانی ایچون نیسابور خلقنی قتل عام
فرمان اتمشیدی ربیع الآخرك نصفنده محاصره ایلدیلر شرف الدین هر قپویه
اون ایکیشر بیك مسلح عسکر قویوب سکز کون علی التوالی جنك اتدیلر طرفیندن
چوق کیمسه دوشدکدن صکره امیر مجلس ائمه واعیان ایله چقوب تولی خانه
واروب امان دیلدیلر تولی امان ویرمدی وبونلری الیقودی ایرته سی شهر اوکنه
ایلدوب قتل اتدیلر ومغول لشکری سیل کبی حصاره اقوب یکباره حمله ایلدیلر
ایرته سی صباح اولنجه خرب وضرب اوزایوب خندکه کیردیلر برقاچ یردن دیواری
دلوب اون بیك قدر مغول بارویه چقدیلر مسلمـانلر مأیوس اولوب مالری
وعیـاللری اوزرنده اولنجه قتاله عزم اتدیلر وجنك ایتمکه طاقتلری قالمینجه
دوکشوب جمعه ایرته سی وقت زوالده آفتاب اعمار مسلمـانان زواله ایروب مغول
عسکری دورت کون کیجه کوندز قتل ونهب وغارته قویولدیلر انجق دورت یاپجی کیمسه
قالدی کدیلری کوپکلری بله اولدردیلر باروسنی واولرینی جمله ییقوب یر ایله برابر ایلدیلر

اون کره یوز بیکدن ارتق آدم شهید اولدوغنی اون ایکی کونده حساب ایلدیلر اهل اسلام
بو واقعهٔ هایله استماعندن ماتم کربلایی تجدید اتدیلر حاصلی بوشهر اوچ کره زلزله دن
خراب اولدی وبشیوز بشده بردفعه غز استیلاسی ایله بعده مغول تخریبی ایله خراب
اولوب کیرو تعمیر ایله یرینه کلدی مشایخدن ابوحفص حداد وابوعثمان حیری وحمدون
قصار وابوعلی دقاق وابوالقـاسم نصرآبادی وابومحمد مرتعش وابوحمزه وابوبکر فرا
وفرید الدین شیخ عطار ومحدثیندن امـام مسلم وحاکم وسائر ائمه دن جوهری وثعلبی
وواحدی وثعالبی وشیخ رضی ونظام اعرج وعمر خیام وکاتبی شاعر ومیر حسین معمـائی
ومحمد مؤمن بوشهر فضلاسندن عد اولنورلر سبزوار نیسابورك یکرمی فرسخ یرده بر ناحیه
وقصبه در سکسن سکز درجه طول اوتوز التی بوچق درجه عرضده واقع اولمشدر بوندن
اقدم ناحیه نك قصبه سی خسروجرد ایدی که قصبهٔ بیهقدر صکره سبزوار اولدی
بیهق مزبور ناحیه ده برقاچ پاره قریه در بیوکی خسروجرد ایدی اندن کیچیك سبزوار
قصبه سیدر دیو تقویمده ذکر ایدر نزهه ده دخی اویله یازار هواسی معتدل بازاری محکم وواسع
شهردر حاصلی غله وبرز میوه وانکوردر قرق پاره قدر قریه بوکا تابع اولور جمله خلقی شیعی
وامامیدر تاریخ مبارکشاهی ده مسطوردر که سلطان محمد خوارزمشاه زماننده سبزوار خلقی
رفض ایله معاتب اولوب حضورینه واردیلر وانکار ایلدیلر پادشاه انلره ایتدی سوزوکزده
صادق ایسه کز ایچکزدن برابوبکر آدلو کمسه کتورك بونلر خیلی تجسس ایدوب بولامدیلر
آخر ابوبکر آدلو کمسه بولوب کتوردیلر سلطان محمد ایتدی بونه مرده ونه زنده در بونلر دیدیلر
پادشاهم معذور اولسون بزم ولایتمزده ابوبکر بوندن ایو اولمز مولانا بوقصبه یی مثنویده
برخوش نظم ایلمشدر بوسبزوارك میدانی برجای لطیفدر که جنت یا التنده یا اوستنده در
دیرلر حالا شهر اورته سنده میدان دیو سفید دیمکله مشهوردر امـام بیهقی
ویمین الدین طغرایی وابن یمین وامیر شاهی بو دیار اکبارندن عد اولنورلر
ترشیز معین الدین خراسان شهرلرندن برشهر لطیف یازار حمدالله قهستـاندندر
مد ایدر خلقی جلادت وسفاکلکله معروف برکوچك شهر وکرمسیردر برمتین
حصاری واردر بهمن بن اسفندیار بنا ایلمشدر صولری کاریزدن جاری اولور قریه لری وافردر
غلات ومحصولاتی وافردر میوه سی خصوصا انجیری واوزومی وملیسی ناری ایو اولور
حریر دخی جملهٔ محصولاتندندر بونك ناحیه سنده کشمیر نام بربیوك قریه واردر انده
اصلا زلزله اولمازدیرلر وبو ترشیز توابعنده برقاچ محکم قلعه لر واردر قلعهٔ منکالی قلعهٔ
پردار قلعهٔ مجاهد آباد قلعهٔ آتشکاه بو ولایتك غله سی ومیوه سی نیسابور وسبزواره
کیدر جوین ضم جیم وفتح واو ایله معرب کوان در نیسابور ناحیه لرندندر برناحیه در
قصبه سنده ازادوار دیرلر باغلی باغچه لی یردر بوناحیه نك طولی اوچ مرحله
وعرضی برمیل قدر اولوب طقسان ایکی بوچق درجه طول اوتوز یدی درجه عرضده

دوشر نیسابورنواحیسندن برناحیه درقریه لری بری برینه متصل وصولری قنواتدن
بستانلری وافر بردرائمهٔ شافعیه دن امام قشیری وامام الحرمین وکباردن خواجه شمس الدین
محمد صاحب دیوان وعطاملك ومعین الدین بوناحیه یه منسوبلردر حمدالله ایدر جوین
بوندن اقدم بیهق حدنده داخل ایدی حالا مستقل ولایتدر بحرآباد که اول ناحیه قصبه لرندن
بر لطیف قصبه در انواع ثماری خصوصا انکوری وافراولور شیخ سعد الدین حموی وشیخ
رضی الدین علی لالا انده مدفونلردر اسفراین طقسان بر بوچق درجه طول واوتوزیدی
بوچق درجه عرضده نیسابور نواحیسندن بربلده در مهرجان دخی دیرلر کثرت نفعی
ولطافت آب وهواسی وطراوت چمنزاری جهتندن کسری مهرجان تسمیه ایلدی زیرا بونك
هر کونی سائر دیارلر مهرجانی کونی کبیدر دیدی مهرجان ایسه نوروز بهار فصلی الطف اوقات
فصولدر حمدالله ایدر اسفراین بر شهر وسطدر مسجدنده توجدن بر بیوك کاسه واردر که
دوری اون ایکی ذراع خیاطی درانمدن بیوك کاسه اشلندیکی معلوم دکلدر و بوقصبه نك
جانب شمالنده بر محکم حصاری واردر بر نهر صغیر قلعه دبندن جاری اولور اللی پاره قدر قریه
بوکا تابع اولوب جوز اشجاری وغله وانکوری محصولی وافراولور ائمهٔ دن ابو اسحق اسفراینی
ومشایخدن نور الدین عبد الرحمن اسفراینی ومتأخرین دن عصام الدین وشیخ ازری
بوشهره منسوبلردر امین احمد ایدر اسفراین غایت واسع ولطیف ولایتدر تمام ممالك
خراسانده اسفراین وقاین ایکی سرکاردر که انلره ایر راولمازاما اسفراین آب وهوا لطافتی
جهتندن قاینه غالبدر میوه سی غایت خوب اولور خصوصا امرودی اطرافه ارمغان
کیدر و بونك غایت قدیم چنار اغاجلری واردر دیرلر که چوغی نوشروان زماننده دیکلمشدر
جاجرم اسفراین قربنده طقسان بر درجه طول اوتوزیدی بوچق درجه عرضده برشهر
وسطدر نیسابور ایله جرجان اراسنه دوشر اطرافی ایکی مرحله یر زهر کیاه اولمغله لشکر
بیکانه دخولندن امین اولوب فترتلرده مضبون ومحفوظ قالمشدر و بر حصاری واطرافنده
ناحیه سی واردر غله ومیوه ایله محصولداردر خبوشان نواحئ نیسابوردن استوا ناحیه سنده
خراسانك معتبر قصبه لرندندر خوجان دخی دیرلر هلاکوخان تجدید ایدوب ارغون
خان شنلکنی زیاده قلدی آب وهواسی لطیف بر درغله سی ومیوه سی بول اولور ائمه دن نجم الدین
وابو البرکات بوکا منسوبدر حمدالله نزهه ده کلات نام بر قلعه ودبنده حرم نام بر قصبه ومزینان
نام بر شهر صغیر دخی یازار نیسابور اعمالندن اولمق اوزره بونلرك اقارصولری وباغلری وبرقاج
پاره قریه توابعی واردر دیر تتمه تقویمده وغیریده خراسانك باقی شهرلری بونلردر
دندانقان طقسان بش بوچق درجه طول اوتوزیدی درجه عرضده مروشاهجاندن ایکی
مرحله سرخس یولی اوزره بر قصبه در قطنی وحریری بر مرتبه چوق اولور که انکله مثل
ضرب ایدرلر سرمقان جرمقان دخی دیرلر اسفرار قربنده بر قصبه در ترمددن
اللی مرحله جنوبه دوشر شرقه میاله وصفانیسان ایله بونك اراسی بکرمی ایکی فرسخدر
قرینین

قرینین مرورود واذ یسنده بر قصبه در برکدین دخی دیرلر طقسان یدی درجه طول اوتوزسکز
درجه عرضده اولوب مرورود بوندن دورت مرحله در مروالرود طقسان دورت درجه
طول اوتوزسکز درجه عرضده مروشاهجاندن قرق فرسخ شماله باغلی باغچه لی آب وهواسی
لطیف بر شهردر یانندن بر نهر اقار اوزرنده شهرك بوستانلری وباغچه لری واردر سقی ایدر
و بونك غرب طرفی اوج فرسخ بر صحرادن کچیلوب طاغه وار بلور قصر احنف بوندن بلخ یولی
اوزره بر مرحله یرده بوکا تابع اقارصولی باغلی یردر صاغان بونك قریه لرندن بر بیوك قریه اولوب
چاغان لفظندن تعریب اولنمشدر و بونك غربیسی مفازه در امام صغانی بو قریه یه نسبت
اولنور فراوه طقسان درجه طول اوتوز طقوز درجه عرضده خوارزم جانبنه دوشر بر قصبه در
رباط فراوه دیرلر مأمون خلافتنده عبدالله بن طاهر اوغوز قومنی دفع محافظه سی ایچون
بنا ایلمشدر قریه لردن آیرو یرده انجق بر چشمه سی واز اجق بستانلری واردر محدثیندن امام
فراوی بوکا نسبت اولنور سبزوار طقسان ایکی درجه طول اوتوزالتی درجه عرضده
بربلده در بوزجان طقسان اوچ درجه طول اوتوزالتی عرضده نیسابور اعمالندن دورت
مرحله یرده بربلده در هراة ایله نیسابور اراسنه دوشر بغشور افتح باوغین ایله طقسان التی
بوچق درجه طول اوتوزالتی بوچق درجه عرضده مرو ایله هراة اراسنه دوشر بربلده در ترابی
هواسی صحیح مفازه ده صو یی قویولردن اولوب قصبه سنه کون و بوکا نسبتله بغوی دیرلر
امام بغوی بوندندر کشمیهن طقسان یدی درجه طول اوتوزالتی بوچق عرضده مروشاهجان
اعمالندن بر قریهٔ کبیره در اندن بش فرسخ بعید مفازه کنارینه دوشر قوری اوزومی
مشهوردر اطرافه کیدر قبادیان نواحئ بلخدن بستانلری چوق بر ناحیه در قوادیان دخی
دیرلر فاریاب باریاب معربیدر سکسن طقوز درجه طول اوتوزیدی بوچوق عرضده بلخ
نواحیسنده جوزجان ناحیه سنده بستانلری چوق بر بلده در بلخدن یکرمی ایکی فرسخ
مسافه یره دوشر بوکا نسبتله فریابی وفاریابی دیرلر ماوراءالنهر فارابندن فرق ایچون زم
تشدید میم ایله طقسان طقوز درجه طول اوتوزیدی بوچوق عرضده جیحون کنارنده
فربسنده سرحد خراسان بربلده در اوجوزلق یر اولوب خلق وقریه لر اهالیسی مواشی
بسلمکله مقیدلردر دوه وقیون یویرده وافراولور آمل شط بوندن غرب وشماله دوشر آمل
طقسان یدی بوچوق درجه طول اوتوز سکز بوچوق درجه عرضده نهر جیحون کنار
فربیسنه ایکی میل یرده بخارا سمتنه دوشر بربلده در آمو دخی دیرلر حالا نهر جیحون بوکا اضافتله
آموصویی دیکله مشهوردر آمل شط دخی دیرلر جیحون بوندن کچوب غرب وشمالدن خوارزمه
کیدر غرجه نزهه ده طقسان طقوز درجه طول اوتوزالتی بوچوق درجه عرضده اللی پاره
قریه یی مشتمل بر ولایت اولمق اوزره یازار که غرجستان دیدکلری ولایتدر محکم صعب
طاغلری وچوق عقبه لری ومتین حصارلری واردر الما امرود انجیر اناری ابو اولور خلقی غلیظ
الطبع اعتضاد رکالف کنار جیحونده بر کوچك قصبه در آب وهواسی خوب میوه سی فراوان

يازيلور جيحون بوننده اوج بيك قولاج عريض اولور ديو حمد الله ذكر ايدر رومروشاهجان
بو احيسنده اسفوران ويسازان نام كوچك شهرلرى دخى يازار لكن تقويمده يوقدر مملكت
ن قهستا معرب كوهستاندر تقويمده مسطور اولدوغى اوزره نيسابور وهراة واصفهان
يزد ارسنده بربيوك ناحيه اولوب قصبه لرى سيرك وبرى بريندن بعيد ارالرى مفازه درصولرى
برقاج كاريز واقنوتندر خارجده اقار صولى يوقدر نزهه ده ايدر بونك حدودى مفازه خراسان
وماوراء النهر وكابله اولاشر حقوق ديوانيه سى مملكت خراسانده داخلدر ودار ملكى
شهرستاندر تون وقاين وخوسف وجنابد ارمعظم بلادى عد اولنوردیمشدر شهرستان
فتح رايله طفسان بربوچق درجه طول اوتوز طقوز درجه عرضده خراسان ايله خوارزم
اراسنده نيسابور شرخدى بربلده در رباط شهرستان ديرلر مأمون خليفه عصرنده عبد الله
بن طاهر بنا ايلدى امام محمد شهرستانى بو بلده يه منسوب اولان فضلادندر قاين طقسان
دورت درجه طول اوتوز اوج درجه عرضده مفازه كنارنده قصبه قهستاندر قريه لرى پريشان
صويى قنواتدن بستانلرى آز شهردر اصفهان ايله نيسابور اراسنه دوشر طبسه قريبدر
حمد الله ايدر بيوك شهر اولوب محكم حصارى واردر اكثر اولرنده سردابلر ايتمشلر در هواسى
معتدل وحاصلى غله وميوه در زعفرانى چوق يردر اكثر خلقى تيجى سپاه طائفه سى
اولوب سلاح قوللنورلر يازدن قرق كون يحدكده زراعت ايدرلر وافر حاصل ويرراوتى
حيواناته غايت يرار تقويمده قهستان بيندن عبارتدر ديو يازار طبس فتح طايله خاور زمينده
قهستان بلادندن برى برينه قريب ايكى بلده در طقسانيدى بوچوق درجه طول اوتوز
اوج درجه عرضده دوشر برينه طبس ميتان ديرلر هواسى كرمسير آبى كاريزلردن بركوچك
شهردر غله سى يتمش كون صوايچر بونك اطرافنده يدى كونلك يول برير واردركه انك
طير اغندن بوجوق قدر بركيسه يسه قتالدر فى الحال مرد اولور انك قربنده بر قويى واردركه
زمستانده اكاوافر صو اقار وتابستانده طاشوب مزارعى سقى ايدر وبرقويى دخى واردركه
ايچنده ماه شكلى كورلور برى دخى طبس كيلكى در مفازه كنارنده ترمذدن برمرحله غربه
نيشابور ايله اصفهان اراسى دوشر بركوچك شهردر ايكيسندن دخى وافر حرير جلب
ايدرلر بوندن يزديدى مرحله يردر بونك هواسى غايت كرم اولوب خرماسى وترنجى
چوق اولور خراساندن غيرى يرده بو ميوه لر اولور دكلدر بونك صويى برچشمه دن دركه
ايكى دكرمن يورودر ومحكم حصارى واردر اطرافى علفزار دكلدر برقاچ پاره
كويى بوكا تابع اولور تون طقسان ايكى درجه طول اوتوزبش بوچق عرضده قاين
قربنده مشهددن ايكى مرحله جنوبه كرمان يولى اوزره برشهر وقصبه در حمد الله
ايدر سلفده بربيوك شهر ايدى حالا وسطدر بوشهرى وضع ايدن بويله ايتمش ايدى كه
حصارى اورته ده اطرافى بازار احاطه ايدر واولرى دخى بازار اطرافنى وباغلرى
خانه لرى وتارله لرى باغلر احاطه ايدوب فله زار اطرافنه خندك وبندلر كسمشلر ايدى

يغموردن طولوب قوروق قله خربزه اكرلر غايت ايو اولوردى بوشهرك هواسى معتدل
صولرى كاريزدر غله وميوه وابريشم محصولى وافر اولور نتيجه بودخى تون كبى برقصبه در
جنابد كنابد دخى ديرلر بركوچك شهر دربرمحكم حصارى واردر قومدن بردپه باشنده انكى
باغلر وقريه لردر صويى كاريزدندر دورت فرسخ يردن كلور جنوبدن شماله ايكى طرفنده
برباشنده برنهايتنده برقلعه بنا اولنمشدر برينه حواسر برينه درجان ديرلر بو ولايت
حاصلى غله وميوه در حريرى وافر اولور دشت بياض بر ولايتدر قصبه سنه فارس ديرلر
جنابد وتونه نسبت ييلاقدر جوز وبادم كبى ييلايشلرى اولور بيرجند برقصبه در زعفرانى
وافر وغله سى آز اولور برقلچ پاره قريه سى واردر ميوه دار در خوسف بر كوچك شهردر
ياندن برنهر اقار برقاچ قريه دخى بوكا تابعدر صويى كاريزدن ايچرلر زيركوه بر ولايتدر اوج
قصبه سى وار برينه اسعدن برينه را ابربرينه شارحت ديرلر غله سى حريرى پنبه سى
وافر اولور ميوه سى دخى چوقدر صويى كاريزلردندر قلعه دن قاين قربنده برمحكم قلعه در
بالاسندن برچشمه اقار عنابى وافر اولور غله ايله محصولدار در لكن ميوه سى اوقدر دكلدر
مومنا باد برقاچ پاره قريه يى مشتمل بر ولايتدر محكم قلعه سى واردر ملاحده بنا ايلمش
ايدى غايت متين حصار در بونلر نزهه ده مسطور اولان قهستان توابعى اون التى
ولايتدر تقويمده زوزن وانك قربنده نيابد نام بلدى قهستاندن يازار بونك صولرى
قناتندر ديرلر لكن زوزنى خواف انباعندن يازان معين الدين نه تابع اولدق زيرا اوله
برلودر ذكر مفازه خراسان مسالك صاحبى ايدر بيابان خراسانك شرقيسى حدود
مكران وبرمقدارى حدود سيستان جنوبى كرمان وفارس وبرمقدارى اصفهان وشمالى
حدود خراسان وبرمقدارى سيستان وغربى حدود قومس ورى وقم وكاشان ايله
محدوددر پس بومفازه اطرافنده كرماندن جبض ورودو ترماشير وقهستاندن
طبسين وقاين وقومسدن دامغان وسمنان وفارسدن مايين ويزد وعراق عجمدن
اصفهان وقم وكاشان ورى نام شهرلر واردر حمد الله ايدر بوچول ومفازه نك ابتداسى
قزوين قريه لرندن سوحقان نام قريه درانتهاسى هرمز اولوب حد هرموزه وكار دريای عمانه
وارروكتد بجه عريض اولور جنوبى ساوه وقم وكاشان وزوان ومايين ويزد وكرمان
ومكران سنورلرينه يجوب دريايه منتهى اولور شمالى رى وقومس وخراسان
وقهستان وزوال وسيستان سنورلرينه اوغرايوب دريايه اولاشر اوچنجى اقليمدن در
طولى دورتيوز فرسخ مسافه اولور عرضى برايكى فرسخدن باشليوب نهايتى كازدر باده
ايكيوز فرسخى يجر بومفازه سكانى كرچه سائر مفازات اسلام سكاننددن ازدر لكن قطاع
طريق وحراميسى سائر مفازه لره غالبدر صاحب مسالك ايدر بوقومك بنا اولمنزللرى نادر
اولوب باديه سكانى كبى خبا ايله قونركوچر اولوطا ئفه در وبوكا سالك اولان دليلسز كچمك
ميسر دكلدر زيرا اطرافى مختلف اقاليمه پيوسته اولمغله بجع اشرار در قچان براقليمك حدنده

قساد ایلمیوب کاروان اورمەلر اقالیم آخر حدودینه قچارلر اوغرین یوللری واردر هرکس بلمز وکاروان کتملو اولسه راه معروفدن کیدوب صو اولمیان یوله کیده مزامادزدانك کزلو صولری ومخفی مجمع یرلری واردر الری قلری امتعه یی انده صقلرلر جمله دن بری کوه کرکس دید کلری طاغدر که اطرافی بیابانلردر ایکی فرسخ احاطه ایدر آب بیده دیرلر اول طاغك برصویی واردر وبو بیابانك هواسی لطیف جابجا قریه لر واردر سیستان یولی اوزره سبیخ نام برکوچك قصبه دخی انلردن عد اولنور لکن کرمانه تابعدر واصفهاندن نیسابور یولی اوزره جرمق دیرلر اوچ پاره قریه واردر جرمه معروفدر چشمه سی وخرما اغاجلری وذروع ومواشیسی واردر حمد الله قولنجه طبس کیلکی وکهبانان واردر شیربنا اتدیکی شهر یوسف ازه شهرلرندن عد اولنور کارلرنده اولاندن غیری مسالك بیابان بوبیابانده معروف اولان یوللر برقاچ یولدر بری اصفهاندن ری شهرنه بری کرماندن سیستانه وبری فارس وکرماندن خراسانه جمله سکز یولدر راه اول ریدن اصفهانه کیدر اقرب طریق بودر دن ل ٢ ایکی فرسخ چولدر وبر یکین نام محل ل ١ بونده صوقویلری وار صویی شوردر و بردن طشره برکه ده یغمور صویی جمع اولور اندن استعمال ایدرلر کاج ل ١ جمله بیابان دیرخ ٢ قریه کران ل ١ قاشان ل ٢ معموردر کاربیابانن کیدیلور رباط بدر ٢ اللی خانه یی مشتمل حصاری واطرافنده مزارع ومراتعی واردر بو یولك بعضیسی چولدر رباط علی بن رستم ل ١ کاربیاباندن کیدیلور بوچولك حدی کرکس کوهنه متصل اولور کوه مزبور صولنده قالور سیاه کوه صاغ قولده دوشر یول ایکیسی اراسندن چکر مابین طقوز فرسخ مسافه در رباط مزبورده حصاراولری نوبت ایله بکلرلر قربنده برقریه وبر برکه واردر اندن اصفهان ل ١ جمله اون منزل اولور راه ثانی مابین خراسانه کیدر مزرعه ل ١ چول کاردن اتاه صویی یوقدر جرمه ل ٤ هرایکی فرسخده برایکی کنبد وبر برکه واردر نوخانی ل ٤ هر اوچ دورت فرسخده برکنبد وبر برکه واردر رباط حوران ل ١ برحسیر ل ٣ نیسابور ل ٥ طبسه اوچ فرسخ قریب یرده بر بیوك قریه واردر جمله یول اون یدی منزل اولور راه ثالث راه شورود دیمکله معروفدر کرماندن خراسانه کیدر شور برمخصوص صونك ومنزلك اسمیدر چولده کرمان حدنده در ل ١ چشمه معزل ل ١ بوندن صکره ارتق شتالك یوقدر منزل عمر بن سرح ل ١ بونده قزل طپراقلو برعظیم مغاك واردر نندل ل ١ بونده برقاچ کنبد بنا اولنمش وبرصو قیوسی قازلمشدر منزل ابو نده برحوض واردر که یغموردن طولار خراسان یولی بونده صاغ قوله کیدر درختستان خادین لرکه بواغاجلرده آدم صورتنده یتمش درخت اولور آب شور ل ١ برکه خ ٣ بوبرکه دخی یغموردن طولار بیوك برکه در راه رابع راه راون قرکرمان خیلی سجستانه کیدر راون ل ١ کرمان حدنده در بدجونی ل ٢ براز اجق صویی اقار شور دوابن ل ٢ زبیاط ویرانه ل ١ بونده خرامیار اکیلك دکلدر دیر برقان اولنور رباطدر یکرمی خانه یی وبردکرمنی مشتمل اولوب

ضعیفجه صویی اقار ایاغنده اکین اکرلر وخرما اغجلری بتر کنبدلر خ ٢ صویی اقاد وخرما اغجلری وار لکن مسکون دکلدر اکثر حرامیلر مجمعی در ترشك ل ١ بوزمینده ایکی فرسخ یرده بر برکه وکنبد یاپلمشدر تیرشکده برلطیف صونك اسمیدر چوردل ١ بست ل ٢ جمله یدی منزل اولور راه خامس راه خبیص درکرماندن قهستانه کیدر خبیص چولك کنارنده کرمان شهرلرندن برشهردر وارق ل ١ خرابه وبی آبدر شورل ١ برواسع صحرادر اکثریا غموردن سیل صولری بولنور کره ارسل ل ١ برکوچك طاغدر چولده واقع اولمش حوض ل ١ بویول مخوفدر رباط چشمه ل ٢ بومنزلده اقارصو واردر ایکیوز قدر نفر بکجیلری بومقامی محافظه ایدرلر برمقدار مزرعه سی دخی واردر بوندن ایکی فرسخ قدر خراسان طرفنه کیدلسه خرده وسیاه طاشلی برزمینه واریلور دورت فرسخ طاشلقده کیدیلور وبوندن خارج بعض یرلر خرده بیاض وبعض یرلر خرده ویشل طاشلیدر کوکورل ١ برمعمور قریه در کوهستان حدنده ندن خوست ل ٢ جمله طقوز منزل اولور راه سادس راه یزددر خراسانه کیدر جیرل ١ اقارصویی وبرکه سی واردر لکن مسکون دکلدر حوان ل ١ چولدر لکن ایکیوز خانه یه قریب صحرانشین خرکاهله قونارلر مواشی ومزرعه لری واردر پل سیاه وسفیدل ١ شنلکی یوق برکه سی یغموردندر سباعیدیل ١ دورتیوز قدر خانه لی اقارصولو برقریه در پشت بادام ل ١ رباط محمد ل ١ ریك بیابان ل ١ بونده برکاروان سرای وبر حوض واردر یغموردن طولار لکن مسکون دکلدر رباط کوران ل ١ کارکیر متین بنادر بش الی کیمسه مقیم اولور اقارصویی واردر رباط کره ل ١ زاد آخرت ل ١ کاروان سرایی وقیوسی واردر مسکون دکلدر اندن بستاداران ل ١ اوچیوز خانه لو اقارصولی برقریه در مزارعی وارصویی قنواتله کلور ده دیرل ١ بشیوز خانه لو برقریه در اقار صویی ومزارعی وار دادویه ل ١ برکاروان سرایی وقیوسی وار لکن مسکون دکلدر رباط زنکی ل ١ بونده اوچ دورت نفر مقیمدر اقارصویی واردر آستلشت ل ١ برکه سی وکاروان سرایی واقارصویی وار مسکون دکلدر برسیرل ١ حدود نیسابوردرانلدن ایکی فرسخ مسافه ده برحوض بنا اتمشلر یاننده خانی واردر جمله اون التی منزل اولور راه سابع راه نودر نرماسیردن رستان ل ١ برقریه در خرما اغجلری وار چول کارنده اندن اوته شنلك یوقدر چشمه سراب ل ١ ده سلم ل ٣ برقریه در بو دورت مرحله جمله بیاباندرلندن هراة ل ٢ بو یول سکز منزل اولور راه ثامن سیستان یولیدر نرماسیردن حدود کرمانده سبیخ ٥ سیستان ل ٧ بو یول اون ایکی منزل اولور ذکر انهار وجبال خراسان بو اقلیمك انهار وجبالی از در مشهورلری بونلردر نهر مرغاب بوکا آب زربق دخی دیرلر زیرا زربق نام قریه ده قسمت اولنور مرغاب وبادغیس طاغلرندن چقوب مرو الروده کلور وبعض بلاد خراسانی کچوب بحر خزره دوکلور آب سحر جبال سحردن چقوب نیسابوره کلور نواحیسنده بعض یرلری سقی ایدر طولی اوچ فرسخدر آب شور رود نیسابور ولایتی اورته سندن کچوب ایکی طرفنده اولان

طاغلرك صولرندن دخی آكا قارشور وجمله ولايتك مزارعنی سقی ايلر آب درياد كه درياء
طاغندن چقوب بهارده فضله سی سوريه دوكلور آب خرو حدود نيشابورده طاغلردن
چقوب سون يه ريزان اولور كوه كايد ورند ولايت قوهستانده ايكی كوهدر فردوسی
انلری ذكر ايدر كوه كلستان طوسنده درانده ايوان كبی بر غار ودهليز وار دركه بر زمسافه
كتدكده آيدنلغه چقيلور بر خيطره كبيدرو بر چشمه اقوب صوبی سنك اولور كوه شتان
حدودجاجرم ده درانده بر شكاف واردر كه ايكی دكرمن دوندورر صو چقوب اقار مسالك
ممالك خراسان نيسابوردن هراته ديه تاياباد خ ٧ بونده راه سرخس آيريلور صوله
كيدراندن رباط بدلی خ ٥ ديه فرهاوان خ ٧ ديه سعيد آباد خ ٧ ديه خسرو خ ٥
شهر لوحكان خ ٧ بوندن قاين وسرخس وباخرز يوللری آيريلور ديه كلاباد خ ٦ كوشك
منصور خ ١٠ شهر فوسنج خ ٦ هراة خ ٨ جمله التمش سكز فرسخ اولور دامغان
هراتدن يوزقرق بش فرسخ اولور رامين يوزطقسان بر فرسخ سلطانيه ايكيوزاللی بر فرسخدر
نيسابوردن ترشيز قوهستانه طريق رباط سدی خ ٥ رباط نورخا خ ٤ چاه سياه خ ٢
ديه دانه خ ٥ بو منزله يدی پاره معمور قريه وآقار صولر واردر اندن ديه بمرو خ ٤ ترشيز خ ٧
ترشيزدن تون خ ٢٥ وقاين خ ٣١ وشهر لوحكان خ ٣٦ هراتدن مروه طريق سكاباد
خ ٥ بادغيس خ ٥ بعره شور خ ٨ تون خ ٥ مرغزاردن خ ٥ بوسرود خ ٥
مروالرود ٤ پس هراتدن مروالروده اوتوزيدی فرسخ اولور اندن قصبه احنف خ ٥ حوراب
خ ٤ اسد آباد خ ٦ فرشی خ ٧ حتاباد خ ٥ مهدی آباد خ ٧ فارس خ ٦ شهر مرو خ ٧
مروالروددن مروقرق سكز فرسخ اولور سرخسدن بلخ يوليله جيحونه حد ايرانه وارنجه
طريق رباط جعفری خ ١٠ ميل عمری خ ٧ رباط بو نعيمی خ ٧ آب شور خ ٥ بو مرحله
قومسال وبياباندر آقار صو بولنماز آب شور وهند و خ ٥ مرالرود خ ٥ جمله اوتوز بش
فرسخ اولور اندن رباط سلطان خ ٧ ديه كوجاباد خ ٥ بو يولده صاغ قوله دوشر شهر
طالقان خ ٦ كوجاباددن آب كرم خ ٧ كبوترخانه خ ٥ مسجد رازان خ ٧ استانه خ ٧
شهر فاراب ايكی فرسخ بوندن صاغه دوشر استانه دن رباط كعب خ ٦ شهر شبورقان
خ ١٠ آستانه دن شبورقانه كلنجه آقار صو يوقدر شبورقاندن ديه سلبا آن خ ٢
شهر بلخ خ ٢ جمله مروالروددن بلخ التمش ايكی فرسخ اولور وسرخسدن يوزيدی
فرسخ اولور نيسابوردن يوزقرق فرسخ اولور دامغاندن ايكی يوز يكرمی دورت فرسخدر
رامين دن ايكی يوز يتمش سكز فرسخ اولور سلطانيه دن اوچيوز اوتوزدورت فرسخ اولور بلخدن
آسيا كرد خ ٦ اندن ترمد جيحون خ ٦ نيسابوردن حد قومسه اسد آباد قريه كردان
قريه سی يدی منزل اندن دامغان بش منزل نيسابوردن سرخس الی منزل اندن مرو الی
منزل اندن آمل كه كار جيحوندر الی منزل نيسابوردن اسفراين بش منزل نيسابوردن
پوشنك دورت مرحله اندن هری بر مرحله هراتدن اسفران اوچ مرحله اندن دن ايكی منزل

قايندن هری سكز مرحله مرودن هراة اون ايكی منزل مرودن باورد الی مرحله ونسا
دورت مرحله هراتدن مروالرود الی منزل هری دن سرخس بش منزل بلخدن كار
جيحونه ايكی منزل بلخدن اندرابه طقوز مرحله باميان اون مرحله اندن غزنه سكز مرحله
بلخدن بدخشان اون اوچ مرحله وخوارزم يكرمی بر مرحله در نيسابوردن پوزكان دورت
مرحله اندن مالن كه مالن هری دكلدر بر منزل اندن جام بر مرحله اندن بشكان بر مرحله
اندن صوله زوزن بر مرحله اندن قاين اوچ مرحله اندن كيدرم تابع نيسابور بر مرحله اندن
ساين ايكی مرحله نيسابوردن خسروكرد دورت مرحله نيسابوردن خاوران بر مرحله
اندن مهرجان ايكی مرحله اندن اسفراين ايكی مرحله بلخدن خلم ايكی منزل والين ايكی
منزل بلخدن بغلان الی مرحله وكه بر مرحله وشبورقان اوچ مرحله اندن فاراب اوچ مرحله
وطالقان اوچ مرحله اندن مروالرود اوچ مرحله در قايندن زوزن اوچ مرحله وطبسين
ايكی مرحله وچون بر منزل اندن خوست بر فرسخدر هراتدن نيسابور ومروسجستان
اون بر منزلدر بلخدن فرغان اوتوز مرحله وری اوتوز منزل غربه وسجستان وكرمان
اوتوز مرحله جنوبه وخوارزم اوتوز مرحله شماله دوشر وكرو بلخدن مولتان اوتوز مرحله
وكابل يكرمی مرحله وبخارا اون ايكی منزلدر اراده شهر يوق كويلر واردر بعضلر ايدر
بلخدن كابله طغری يول بش مرحله در اوچی چولدر وبلخدن شبورقان ايكی منزل
مرو اون ايكی منزل ومرودن نيسابور وهراة وبخارا اون ايكيشر مرحله در سرخسدن
نسا شماله يكرمی سكز فرسخ ونيسابور بش منزل مرودن ابيورد غربه اوچ منزل اندن
نسا بر منزل نساء خوارزم شرقه سكز مرحله در طوسدن نيسابور ونسا ايكيشر مرحله
وجام اوچ مرحله غرب وشماله دوشر مروالروددن بخارا يدی منزل شرقه دوشر احوال ملوك
خراسان معين الدين سكزيجی روضه ده عبد الرحمن فامی كتابندن نقل ايدركه سلفده
خراسان واليلری هراتده مقيم اولوب سائر بلاده توابع ونواب كوندررلردی هجرتك
يكرمی طقوزنجی سالنده هراة صلحله النوب مرودخی اول سالده اسلاميان الينه كيردی
بر سنه صكره نيسابور النوب عبد الله بن عامر خراسانه كلدكده انده مقيم اولدی وجنكله
فتح ايلدی خراسانك اكثر شهرلرينی مزبور عبد الله الوب صكره سعيد بن عثمان بن
عفان والی اولدی ايكنجی دفعه عبد الله بن عامر كيرو خراسانه كلوب بر زمان حكم ايلدی
بعده حكم بن عمرو غفاری وعبد الله بن زياد وعبد الرحمن بن زياد وسالم بن زياد وعبد الله
بن حازم سلی قتيبه بن مسلم ايامنده اون سنه خراسانه حاكم اولدی بعده اميه بن عبد الله
قرشی دورت سنه واوغلی يزدويزدك برادری فضل بن مهلب حكم ايلدی بعده قتيبه بن
مسلم ايكی سنه حاكم اولوب طقسان الی تاريخنده قتل اتديلر بعده وكيع بن اسود بر آی
وكيرو يزيد بن مهلب عامل عراق ايكن خراسانه كلوب بر آی اوتوردی واوغلی مهلبی عامل
خراسان قلدی الی آيدن صكره عقبه بن الحواج حارثی كلوب بر ييل ايكی آی سوردی

عبد الرحمن بن نعیم ابادی یی یرینه قویوب کندی عمر بن عبد العزیزه کتدی بر ییل یدی
ایدنصکره سعید بن عبد العزیز قرشی کلدی برسنه حکم ایلدی اسد بن عبد الله بجلی
اوچ سنه والی اولدی صکره حکم بن عوانه یی خلیفه قلوب عراقه کتدی التی آیدن صکره
اسد کیرو کلوب بش آی متصرف اولدی بعده جنید بن عبد الرحمن اوچ بوچق ییل
عامل اولوب صکره عمارہ یی ایکی آی یرینه خلیفه قلدی وعاصم بن عبد الله عامری
اوچ آی واسد بن عبد الله بجلی دورت سال جعفر بن خطله ونصر بن سیار لیثی التی ساله
عامل اولدی ابومسلم خروج ایدوب دولت آل عباسه منتقل اولدی بنی امیه نک آخر
والیسی ابراهیم بن الحارث حنفی ایدی بعده نهار بن عبد الرحمن عامری والی اولدی بنی امیه
والیلری یتمش ایکی سنه حکم ایلدیلر یوز یکرمی سکزده ابومسلم عثمان کرمانی یی هراته
والی تعیین اتدی بعده ابومنصور بن طلحه اخزاعی وداود بن کزاز باهلی والی اولوب یوز قرق
التی ده لعریان خروج ایلدی انلرک فتنه سی دفعندن صکره مشمرخ ضبی یوز التمش
دورنده هراته کلوب ضبط اتدی بعده جنان بن نعمان وهرون بن حمید وقطن بن محارب
دهلی ویزید بن جریر واسمعیل بن غزوان والی اولدی بونک زماننده یوز یتمش سکز سنه سنده
عظیم یوز کوستردی ومشمرخ اوچ کره عامل اولوب یوز طقسان برده رافع بن لیث کاری قوت
بولدی هرون رشید انی اصلاح ایچون خراسانه کلوب طوسده وفات اتدی بعده محمد
بن شداد ایکیوز سنه سنده التی آی عامل اولوب بعده هرون بن حسین اوزیدی آی سوردی
بونک زماننده واقعهٔ کارزکا ظهور اتدی اندن صکره مزبور ابراهیم بن محمدی خلیفه قلوب بعده
یعقوب بن عبد الله حاجب عامل اولدی والیاس بن اسد سامانی وعزیز بن نوح وعبد الله
بن محمد معبدی ترتیب اوزره ضبط ایلدیلر بونک عصرنده عظیم قحط اولدی ابراهیم ابن الحصین
ایکیوز یکرمی ایکیده والی ایکن مشرق جانبندن بر عظیم نجم ذوذوابه کوروندی که مثلی سبقت
اتمش ایدی عبد الله طاهر اول سالده وفات اتدی والی هراة جبریل بن عبد الله ایدی
بعده عباس بن عبد الله کلدی صکره وکیلی بن حسین وعزیز بن السری ومحمد بن
نوح وحسین بن عبد الله والی اولوب ایکیوز اللی التی ده یعقوب بن لیث سیستاندن
کلوب داود بن منصور عادله ایالت هراتی ویردی داود اول سنه فات ایدوب
برادری عباسی خلیفه قلدی بعده عزیز بن السری واضرم بن السیف اولدی صکره طاهر
بن حفص مستولی اولوب معمر بن مسلم جنکنه کتدی وکشته اولدی معمر بن مسلم
کلوب هراتی ضبط اتدی هرون عباسی خلیفه قلدی بعده محمد والی اولوب ایکیوز التمشده
عمرو بن لیث که برادری یعقوب اهوازده وفات اتدی وعمرو قایم مقامی اولدی مزبور
دخی علی بن حسن درهمی خلیفه قلدی عمرو ایکیوز التمشی یدی ده سیستانه کیدوب بحر بن
احنف بعده عمرو بن عمان ویوسف بن معبد والی اولدیلر ناکاه رافع بن هرثمه مرودن هراته کلوب
یوسفی طوتدی وابوجعفر بن احمدی خلیفه قلدی بعده شادان والی خراسان اولدی که

نیسابورده

نیسابورده عمرو بن لیثک خلیفه سی ایدی وعمرو ایکیوز سکسن یدیده بلخه واروب اسمعیل
بن سامانی النده مقتول اولدی دولت سامانیان وغیری تاریخ مزبورده مسطور در که سامانیان
طرفندن هراته کلن اول عامل ابوعلی حسن بن علی مروالرودی ایدی که ایکیوز سکسن
یدیده کلدی اندن صکره سیمجور کلوب بعده اسمعیل بن محمد دهستانی خلیفه سی اولدی
بعده دافع برادری محمد بن هرثمه کلوب صکره احمد بن سهل که نصر بن احمد طرفندن کلمشدی
هراتی یکرمی کون محاصره ایدوب اوچیوز اللی سنه سنده صالحله الدی بعده ابوالفوارس
کلوب نیشابوره کتدی هراة خلقی عبد الرحمن بن محمدی امیر اختیار اتدیلر اون دورت
آی سوروب ابومنصور مهانی دخی بر ییل حکومت اتدی برادری حسن یرینه کچدی
اندن صکره سیمجور اولدی ابوعلی قمی کلوب اهل هراة ابوعمرو سعید بن عبد الله ضبی یی
امیر اختیار ایلدیلر ابوبکر طغار حاجب والی اولوب اوچیوز اون سکزده ابوذکریا یحیی بن
احمد وایکی برادری منصور وابراهیم بخاراده محبوس ایدیلر چقوب ساسی یی هراته
کوندردیلر ابوبکر فرار اتدی بعده منصور بن علی نصر بن احمد طرفندن نصب اولندی
صکره ساسی کیرو کلوب امیر ابوذکریا ایالتی قراتکینه ویردی اعیان بلدن اون دورت کیمسه یی
طوتوب قتل وخلقی ضبط اتدی ابوذکریا کوچوب کتدکدن صکره نصر بن احمد کلوب
ایالتی سیمجوره ویردی وبرادری اردنجه کتدی ابوذکریا سمرقنددن کیرو هراته کلوب
قراتکینی کیرو نصب اتدی کوچدکده قراتکین فوشنجه واروب ابوبکر محمد بن مظفر وطغار
حاجب کلوب ابراهیم بن فارسی والی قلدیلر اوچیوز یکرمی رمضاننده معزول ایدوب منصور
بن علی یه ویردیلر مزبوردن صکره ابوالعباس ابن الجراح وملکاتکین وابوجعفر عزیز وابراهیم
سیمجور والی اولدیلر باره یی ویران ایدوب نیسابوره کتدی اوچیوز اوتوز سکزده
عبد الرحیم مارقی مالان کیروسنک جنوبی کمرلرینی ییقوب قرق برده ابن الجراح والی ایکن
کوهه کتدی امیر ابویحیی اسعد بن محمد سامانی کلوب اوچ کون قهندزی قپادی شمیران
شحنه سی ایله جنک ایدوب خلقندن بر جماعتی اولدردی واول سالده ابوعلی تولکی طحابی
ایدوب مسجدلری یاقدی صکره ایالت هراة ابوالحسن محمد بن ابراهیم سیمجوره وابومنصور ابن
عبد الرزاقه ویریلوب بونلر زماننده دخی نیچه جنکلر وفتنه لر اولدی بعده البتکین وکیرو وغارت
ابوالحسن سیمجور وابوالحسن فاریابی وطلحه بن محمد نسفی والی اولدیلر اوچیوز اللی دورنده
فتنهٔ قرامطه ظهور ایدوب رئیسلری ابوالحسن داودی قتل اولندی بعده ابوالحسن مزنی
والی اولوب اوچ یوز التمشده ولایت سلطان محمود سبکتکینی یه متعلق اولدی وابوعلی
سیمجور کلدی بعده اوغلی ابوالقاسم ویتمش برده ابوالحسن یتمش اوچده باش حاجب
وکیرو ابوعلی سکسن برده لمنکو والی اولدی سکسن ایکیده نوح بن منصور وسبکتکین
کلوب ابوعلی ایله جنک ایلدی ابوعلی بوزلوب امیر سبکتکین ولایته مستولی اولدی
سکسن سکزده بکتوزون طقسان التی ده ترکان خانی کلوب چوق فساد اتدی سکزده

سلطان محمود ایله جنك ایدوب بوزلدی بوندن صکره مملکت سلطان محموده مسخر اولوب
اوغلی مسعود حکومت اتدی دورتیوز یکرمی سکزده سلجوقیلر کلوب صلح ایله هراتی
الدیلر کیرو مسعود غلبه ایدوب آخر موده بوزلدی غزنه یه کیدوب اوتوز ایکی ده مقتول
اولدی پادشاه‌ده هراة حاکمسز قالدی شیخ ابو محمد عصمی تغلب ایله ضبط ایلدی آخر شیران
کوتوالی ایله جنکده دوشوب برادری شیخ رافع یرینه کچدی بعده منصور بن اشعث انی قتل
ایدوب تغلبله والی اولدی سلجوقیلر کلوب کیدوب شهره ظفر بولامزلردی قحط
وغلادن خلقك چوغی طاغلوب قهندز و ربض اول زمان خراب اولدی استیلاء
سلجوقیان بر خراسان صکره سلطنت معز الدوله موسی‌ده قرار ایدوب منصوری
اولدردی و شهری قبضهٔ تصرفنه الدی بعده ابو شجاع الب ارسلان سلجوقی کلوب شهره
مستولی اولدی وزیری مشهور نظام الملك حسن تدبیر ایله ممالکی تسخیر ایلیوب معمور
قلدی الب ارسلان اوغلی شمس الدوله طغانشاهی هراته کوندروب بعده ظهیر الملك ابو منصور
سعید بن محمد نیسابوری والی اولدی الب ارسلان وفات ایدوب اوغلی ملکشاه یرینه کچدکده
ایالتی کیرو برادری طغانشاهه ویردی مزبور طغان ظلم و طغیان مسلکنه سلوك اتمکله
ملکشاه انی تالدروب اصفهان قلعه سنه قودی امیر برسق والی اولوب صکره مؤید الملك
ابو بکر عبد الله بن نظام الملك ویریلوب دورتیوز سکسن بش رمضاننده نظام الملك شهید
اولنجه سوزدی بعده ملکشاه دخی وفات ایدوب امور مملکت مختل اولدقده ملك ارسلان
هراته کلوب صکره امیر قول سارغ ویورت الب ارسلان و وزیری عماد الملك احمد بن
نظام الملك والی اولدیلر عماد برادری ملك ارغون ایله جنك ایدوب بوزلدی ایالت ارغونه
مسلم اولدی بر مدتدن صکره کندی قولی یدنده کشته اولوب ملکشاه اوغلی برکیارق
هراته کلدی امیر حبشی یی والی قلوب مزبور چوق فساد اتدی آخر سلطان سنجر بن
ملکشاه کلوب دیاری انك شرندن خلاص اتدی دورتیوز طقسان اوچ شعباننده
حبشی ماجد هرات ایله اسفزار اراسنده بر بلوك اشرار ایله سلطان سنجر اوزرینه کلوب
مغلوب و مقتول اولدی برکیارك بله بولنوب عراقه کتدی بشیوز اون ایکی ده سلطان
غیاث الدین محمد وفات ایدوب سلطنت برادری سنجره مسخر اولدی پس ظهور اسلامدن
سلطان سنجر زمانه کلنجه خراسان تختی اولان هراة شهرینه اولا معاذیان حکم ایلدی که
معاذ بن مسلم اولادیدر بعده طاهریان و سامانیان و سیمجوریان و محمودیان و سلجوقیان
و خوارزمشاهیان بو ترتیب اوزره ضبط ایلدیلر بو اثناده سلاطین غور و ملوك کرت
مستولی اولدی بو ایکی دولتك هراته اختصاصی سائردن زیاده و انلرك آثار خیری هنوز
باقیدر سلاطین غور بش تن و مدتلری التمش دورت سالدر بز بونلری یکرمی سکزنجی
فصلده ذکر ایلدك بو محلده هرات والیلرینی اجمالا ایراد لا بأس در و قتا که غزنویاندن محمود بن
ابراهیم پادشاه اولدی حسین بن سام غور امارتن ویروب مزبورك کاری بلند اولدی

چون

چون دولت غزنویان آخر اولدی علاء الدین حسن بن حسین بشیوز قرق بشده لشکر
چکوب هراتی الدی و دار ملك قلدی پادشاه کاردان ایدی التی ییل حکومتدن صکره
رحلت ایدوب اوغلی سیف الدین محمد یرینه کچدی سلطان سنجردن صکره بلخی الوب
عمی زاده سی محمده ویردی لشکر عراق اوزرینه کلوب بشیوز اللی سکزده جنك ایتدکلری
سیف الدین جنکده دوشوب عم زاده سی غیاث الدین محمد یرینه کچدی اوغوز لشکری ایله
عظیم جنکلر ایلدی و برادری شهاب الدین ابو المظفری هراته یرینه نصب ایدوب کندی
غزنه یه کتدی وانده تمکن ایتدی بعد زمان ملوك هنددن سنکین نام کیمسنه اوزرینه
کوندروب شهاب الدین اوتوز بیك عسکر ایله یوز بیك قدر هندیلری بوزدی سنکین نام
جنکده دوشوب اوغلی کوکار خراجه کسلدی بو اثناده اوغوز قومی فرصت بولوب خراسانه
طمع ایلدیلر غیاث الدین برادری ایله کلوب نیسابوری محاصره و فتح ایتدی خراسان
کیرو انلره مسخر اولوب پهلوان محمد خرمکی والی نصب ایتدیلر بشیوز طقسان یدی ده
غیاث وفات ایدوب برادری شهاب الدین غزنه‌ده یرینه کچمکله سلطان محمد خوارزمشاه
مروه لشکر کوندروب عظیم جنکدن صکره محمد خرمك دوشوب سلطان محمد مروی
الدی شهاب الدین لشکر چکوب اوزرینه کلدکده بوزولوب غزنه یه وهنده کتدی
بعده ارایه مصالحون کیروب بلخ و هراة شهاب الدینك مرو و نیسابور خوارزمشاهك اولمق
اوزره صلح ایتدیلر بعد زمان شهاب فدائیلر غدری ایله شهید اولوب محمود بن سام یرینه
کچدکده جری اولمغله امرا مملکته مستولی اولدیلر کندی هراته قالوب یدی ییل حکومت
ایتدی التیوز اون بر کون خانه سنده مقتول بولندی بوندن صکره مملکت خوارزمیلره مسلم
اولوب سلطان جلال الدین طرفندن ملك شمس الدین محمد جورجانی خراسان والیسی
نصب اولندی جنکیزخان ایله میانلری بوزولوب عسکر مغول ماوراء النهری برباد ایتدکدن
صکره بری طرفه یوریوب تولی بن جنکیز خراسانه کلدکده شمس الدین قارشی قویوب
حرب مهماتن کوردی و هراته قپاندی اول زمان هراته یوز طقسان بیك قدر جنکه قادر
کیمسنه وار ایدی طرفین جنکه اغاز ایدوب بر کونده اوتوز بیك قدر معزول ایدوب منصور
بن علی یه ویردیلر مزبوردن صکره ابو العباس ابن الجراح و ملکاتکین و ابو جعفر عزیز و ابراهیم
والی سیمجور اولدی پاره یی ویران ایدوب نیسابوره کتدی اوجیوز اوتوز سکزده عبد الرحیم
مارق مالان کیرو سنلك ادم دوشدی یدی کون علی التوالی جنکدن صکره مغول عسکری
غالب کلوب شمس الدین جنکده دوشدی شهرلونك اراسنه خلاف دوشوب جنك
و صلح بابنده ایکی فرقه اولدیلر بالاخره صالحه شهری ویردیلر کفار مغول تولی فرمانیله
خلقی دورت بلوك ایدوب هر برینی بر دروازه‌دن چقاروب قتل عام ایتدیلر هر بر طرفده
الی کره یوز بیك ادم قتل اولندی دیو سراج منهاج تاریخنده نقل ایدر اول کون اخشامه دك
تیغ خون اشام یوریوب اورته سی رفع اولندی و ایکیوز بیك کیمسه قدر قالدی انلردن

دخی جلال الدین اتباعنی قردیلر وشهر حکومتنی ملك ابوبکره وشیخلکنی منسکای نام
کیمسه یه ویروب دوندی وبو وقعه التیوز اون یدی ده ظهوره کلدی بعده هرات خلقی
کیروتك طورمیوب مزبورانی اولدردیلر واتباعنی قیروب ملك مبارز الدین سبزواری یی
حاکم نصب ایتدیلر جنکیزخان غضبه کلوب ایلجیکدای النجش بیك مغول عسکری ایله
اوزرلرینه کوندروب تنبیه ایتدی که بودفعه هراة خلقندن متنفس قومیه مزبور
دخی التیوز اون سکز شوالنده کلوب شهری محاصره ایلدی اللی بیك قدر پیاده وسوار
اطرافدن هراته کلوب الات حربله طولمشلر ایدی چقوب عظیم جنکلر ایلدیلر اون
طقوز اواسطنه دك محاصره وجنك ممتد اولوب مغول عسکری کتدکچه قوتلو
وخراسانیلر ضعفلو اولیجق ارالرینه تفرقه دوشوب صلح وجنك بابنده نزاع ایتدیلر
بو اثناده ایلجیکدای فرصت بولوب طپراق قلعه دن جماذی الاولی اوائلنده شهری الدی
وفرمان ایتدی که صغیر وکبیر وجوان وپیردن برکیمسه قومیوب قلیجدن کچورن مغول
کفاری اوشنوب خلقی قتل عام ایتدکدنصکره یدی کون دخی اواری یقوب شهرك
جمله بنالرینی برباد ایتدیلر بودفعه اوچ کره یوز بیك نفس قتل اولندی سکز کوندن
صکره کوچوب کتدیلر تکرار ایکی بیك اتلو دخی کوندروب مخفی وفراری وار ایسه اله
کتوروب اولدردیلر انجق اون التی کیمسه بعض صعب یره تحصن ایدوب قورتلدی
بعده کلوب نیچه زمان شهرده بونلر اولدی صکره تدریجله اون بر یلده کیرو عمارته یوز
طوتدی استیلاء ملوك کرت بونلرك اولی ملك شمس الدین محمد کرت در پدری ابوبکر
کرت سلاطین غور عهدنده امیر سپهسالار ایدی سلطان شهاب الدینه قرابتی وار
ایدی جنکیزیاندن منکو قاآن خان اولدقده واروب هراة ونیمروز ایالتی منشورین الدی
بعده ارغونه انتساب ایدوب سندصوینه وارنجه ممالکه والی اولدی نظم مصالح جمهورده
سعی مشکور اولوب ممالکه عدل ایینی اجرا ایلدی هلاکوخان خراسان وعراقه مستولی
اولدقده ملك شمس الدین برسبیله متنفر اولوب التیوز اللی سکزده اوزرینه کلن مغول
لشکری ایله حدود سیستانده جنك ایدوب بوزدی کیرو هراته کلوب ایلخان لشکری ایله تکرار
جنك ایتدی وغالب کلدی بعده ارسال رسل ایله اظهار انقیاد ایدرب عواطف ایلخانی یه
مظهر اولدی حدود باکوده برکه خان جنکنده دلاورلکی ابقا خانك معلومی اولیجق اکرام ایله
ایلدی اول جنکده اون یردن یارە لنمشیدی التیوز یتمش بشده ابقاخان درکاهنه واروب سعایت
بدخواهان ایله درون ابقادن متغیر ایدی الیقویوب من بعد خراسانه کتمکه اذن ویرمدی
وبرکون حمامده مسموم هندوانه یدوروب یتمش التی شعبانده تبریزده انتقال ایلدی اوغلی رکن
الدین کرتکه ملك شمس الدین کهین دیرلردی یتمش یدیده یرینه کچوب هراته کلدی سکسنده
قندهاره لشکر چکوب وافر مال الدی سکسن ایکی ده اوغلی علاء الدین یرینه قونوب کندی
حصارینه کتدی اوچده ارغون خان هراته کلوب علاء الدینه نوازش ایتدی کیده رك اعدا الجوب

علاء الدین دخی پدری یانه واردی خراسانیلر حالی مکدر اولوب اکثر کوچدیلر مغول
طائفه سندن نکودری اون بیك قدر لشکر ایله کلوب هراتی غارت وتخریب ایتدی
هر محله ده ایکی آدم انجق قالوب طقسانده غازان خان امیر نوروزی بش بیك اتلو ایله
خراسانه کوندردی ایکی سنه معاف ایتدی آز زمانده هرات کیرو معمور اولدی ملك
شمس الدینه مکتوب کوندروب ایالتنه دعوت ایتدی شمس الدین اعتذار وا ستغفار ایدوب
اوغلی فخر الدین طلبی ایله کوندردی امیر نوروز آنی اکرام ایدوب هرات حکومتن آکا ویردی
غازان خان دخی خلعت ومنشور کوندروب طقسان التی ده نوروز غازاندن اعراض ایدوب
فخر الدین دخی انك جانبنه بولندی غازان اوزرلرینه عسکر کوندروب نیچه جنکلر اولدی
صکره فخر الدین نوروزدن دونوب طوتدردی قتلقشاهه کوندردی قتل ایدوب هراتدن
کوچدی التیوز طقسان سکزده امیر نکودر اوچ بیك قدر آدم ایله عراقدن هراته کلدی
فخر الدین انلری هراتده اسکان ایلدی لکن انلر قوم سفاك بی باك اولمغله خلقه
تعدی ایتدیلر غازان خانه شکواجیلر واروب برادری خدابنده یی اول قومه کوندردی مزبور
دخی مازندراندن قالقوب نیسابوردن فخر الدینه آدم کوندروب نکودریانی وسنجربانی
استدی عذر وبهانه کوسترمکله هراته کلوب نیچه جنکلر ومحاصره لر اولوب بالآخره
اوتوز بیك دینار الوب دوندی کتدی فخر الدین التیوز طقسان طقوزده برج وبارو وخندکی
مرمات ایدوب حصاری استوار قلدی وپای حصارده عیدگاه ایچون برمیدانی دیوار ایله
چویردی وایچردن دخی خندك کسوب محکم قلدی وبرخانقاه بنا ایدوب مسجدلری تجدید
ایتدی پای حصارده بازار ملك دیمکله مشهور سوقی یاپدی یدی یوز ایکی ده اولجایتو سلطان
بن ارغون برادری غازان یرینه کچوب فخر الدینی دعوت ایتدی فخر الدین بهانه ایله وارمیوب
محمد ابنده دخی اون بیك سوار ایله امیر دانشمند بهادری اوزرینه کوندردی کلوب هراتی
محاصره ایلدی فخر الدین چقوب نیچه جنکلر ایتدکدن صکره بهادر آدم کوندروب
بن اولجایتو حکمنه مخالفت ایلمم برقاچ کون ناموس پادشاهی یه رعایة ملك امانله کوهه
کیدوب براوغلنی یرنده قویسه جانبنه انفع ایدی دیمکله فخر الدین قبول ایدوب کتدی
جمال الدین محمد سامی اختیار الدین قلعه سنی محافظه یه قودی بهادر هراته کیروب حصارك
استحکامنی کوردی وجیه الدین اهل هراة طغیاننه باعث بو حصاردر دیمکله بردروازه یی
ییقدردی بعده محمد سام بهادری حصاره ضیافته دعوت ایدوب اول دخی مجددی ازاله
ایچون کیمنده آدم قودی جمال الدین آکاه اولوب بهادر کلدکده اتباعی ایله قتل ایلدی بعده
اولادی کلوب هراتی محاصره ایلدی انلرله دخی دوکشوب غالب کلدی یدی یوز التی ده
ملك فخر الدین وفات ایدوب برادری غیاث الدین محمد یرینه کچدی اولجایتوه واردوسنه
واروب مرعی اولدقدن صکره کلوب استقلال اوزره سندصویندن آب آمویه وارنجه
حکم ایلدی وجنکیزیاندن بونك کوردوکی رعایت والتفاتی برپادشاه کورمدی یدی یوز اونده

شهزاده تیمور ماوراء نهردن کلوب شیرغاندن مرغابه کلنجه اولجای تیمو وفات ایتدك مذاکرا ایله
یکندی ابو سعید جلوسندن صکره یدی یوز اون سکزده تیمور خراسانی المق سوداسنه
دوشوب صکره برزمان جامده ساکن اولدی یدی یوز اون طقوزده مبارکشاهی سردار
ایدوب هراة محاصره سنه کوندردی کندی دخی کلوب فیروز آباد دروازه سی اوکنده
اون سکز کون عظیم جنکلر اولوب تیمور عسکرندن قرق بیك قدر آدم دوشوب شهره
ظفر بولمیجق اطرافنی تخریب وغارت ایتدی ومأیوس ومحروم کتدی وبالآخره یدی یوز
یکرمی ده مقتول اولدی غیاث هرات جامعنی تجدید ایدوب بر حمام وقصر وایکی کاربانه
سرای ومعتد دخانقاه یاپوب وقفلر قودی یدی یوز یکرمی برده بجه کیدوب اوغلی
شمس الدین محمد یرینه قالدی کلدکدن صکره یکرمی طوزده وفات ایدوب شمس الدین
هراة حکومتنده مکیث اولدی لکن مزبورده اول مرتبه استقلال اولمامغله برادری
معز الدین حسین مستولی اولوب هراتی ضبط ایلدی وسلطان ابو سعید وفاتندن صکره
اکثر دیاری قبضهٔ تصرفنه الوب پادشاه کامکار اولدی که سائر اقرانی یکدی امراء جنکیزیه دن
امیر غزغن بعض مفسدلر تحریکی ایله کلوب هراتی محاصره و قرق کون جنك ایدوب
بالآخره صلح ایله کتدی یدی یوز تمش برده معز الدین وفات ایدوب اوغلی غیاث الدین پیرعلی
والی اولدی برادری ملك محمد ایله نزاع اوزره ایکن خواجه علی موید سبزواری خروج ایدوب
نیسابور وسبزواری الدی غیاث الدین دفعاتله اوزرینه واروب چوق جنکلر ایلدی استیلاء
تیمور بر خراسان یدی یوز سکسن برده تیمور ایلچیسی کلوب مقدما پدری معز صداقتنه بناء
غیاث دخی تجدید موافقت ایتدی یدی یوز سکسن ایکیده امیر تیمور باغ ییلاقنه کلوب غیاثی
یاننه دعوت ایتدی غیاث متردد اولوب بالآخره کلمجق تیمور هراة اوزرینه توجه ایتدی برادری
ملك محمد قارشو واروب عواطف کوردی تیمور اولاقو شنجه کلدکده خلق چقوب
دوکشدیلر بر هفته مقاومتدن صکره شهر النوب تخریب وخلقی قتل اولندی بعده هراته
کلوب محاصره ایلدی ملك غیاث عیش وعشرته مقید ایکن نردبانلر ومنجنیقلر قوریلوب
جنکه آهنك ایتدیلر اوچ کون یکدکده طشره شهر بندی بوزولوب ایکی بیك قدر نفری
تیمور اوکنه ایلتدیلر عفو ایلدی شهرلوانی کوروب تیمور جانبنه میل ایلدیلر اراپه آدم
کیروب کوردیلر که جنك وعناد ایله خلاص ممکن دکل غیاث طشره چقوب استیمانله شهری
ویردی تیمور حکمیله شهرك باروی قدیمنی ییقدیلر بودکلو مکلف برجلر وآهنین قپولر خاک ایله
یکسان اولوب خندکی طولدی قپولری شهر سبزه نقل ایدوب خزاین ودفاینی
چقاردیلر وخلقدن مال امان جمع اولنوب اعیان کتخدالردن ایکیوز قدر کیمسه شهر سبزه
نقل اولندی وبو وقعه یدی یوز سکسن اوچ محرمنده واقع اولوب اول سنه غیاث کیرو خراسان
حکومتنده قالوب تیمور سمرقنده کتمش ایدی غیاث کیرو خلاف قدیمنه عود ایدوب تیمور
دخی ایکنجی دفعه خراسانه کلوب غیاثی اولادیله اخذ ایدوب ماوراء نهره کتوردی وهراة

حکومتی

حکومتنی اوغلی میرانشاهه ویردی سکسن بشده کیرو کلوب خراسانده غوریلرك بقایاسنی
استیصال ایتدی غیاث دخی اولادی ایله اوزکندده محبوس ایکن قتل اولندی بو اثنالرده
خراسانده خاصة هراة واسفزارده غوریانك فتنه وفسادی برزمان وبمکانده اولمامش ایدی
جز الرین بولدیلر یاتلر نجه نجه بیك بیكناه مسلمانلر دخی برباد اولدی انلرك سببیله
خراسان خراب اولمش ایدی یدی یوز طقسان طقوزده حکومتی شاهرخ بن تیموره
ویریلوب مزبور میرزا دولتنده تدریجله کیرو یرینه کلدی سکز یوز اللی ده سلطان شاهرخ
وفات ایدوب نبیره سی بابر میرزا خراسان ملکنی ضبط ایلدی التمش برده اولدیغی انتقال
ایدیجك اوغللری شاه محمود ایله میرزا ابراهیم نزاع اوزره ایکن میرانشاه حفیدی ابو سعید
کلوب خراسان ملکنی اللرندن الوب هراتده تمکن ایتدی التمش اوچده جهانشاه ایله جنك
بعده صلح ایلدی سکز یوز یتمش ایکی ده آذربیجان ملکنه طمع ایدوب اوزون حسن
اوزرینه کتدی وقره باغده منهزم وکرفتار شهید اولدی سلطان حسین منصور بن بیقرا
خوارزمده ایدی کلوب خراسانی ضبط ایلدی اوزون حسن ایله جنارانده دوکشوب
غالب کلدی وطقوز یوز اون برده وفات ایدنجه سلطنت سوروب دنیادن کتدی عاقل
وفاضل پادشاه ایدی سلطان شاهرخك وسلطان حسینك بلاد خراسانده خاصة
هراتده نیچه آثار خیری واردر مدارس ومساجد وخانات وحمامات کبی بونلر زماننده شهر
مزبور کالاول معمور اولمش ایدی مزبوردن صکره اوزبکیلردن محمد خان شیبانی خراسانه
مستولی اولوب حسین بیقرا اولادی بدیع الزمان وغیری الندن الوب ضبط ایتمشیدی
اون التی ده شاه اسمعیل صفوی فارس وعراق الدقدن صکره خراسانه هجوم ایدوب
محمد خان الندن الدی صکره اوزبك عسکری برایکی دفعه فرصت بولوب کیرو المشلر ایدی
ضبط میسر اولمیوب الآن رافضیان النده قالدی رجال خراسان ارنلری افواه ده
مثل سائر بودیاردن قوپان اکابر سائره نسبت کثیر ووافردر ذکری سبق ایدن بلاده
منسوبلرك اشبهی ایراد اولنمش ایدی خاصة هراته منسوب اولانلرك اشهری علمادن
هرویلر چوقدر شیخ الاسلام حفید تفتازانی کبی ومشایخدن شیخ الاسلام عبد الله
انصاری وجشتیاندن خواجکان وشعرادن حکیم ازرقی ومولانا سعید ورکن صاین
ومولانا پناهی ومیر سید محمد جامه باف وغیری کبی فصل ۴۳ در مملکت قومس وطبرستان
ومازندران بو فصلده اوچ مملکت ذکر اولنور اما قومس معرب کومس در خراسان ایله
عراق عجم اراسنه دوشر بر قاج پاره شهری مشتمل مملکت ودار ملکی دامغاندر سکسن
طقوز درجه طول واوتوز یدی عرضده نیسابوردن اوچ مرحله جنوبه مفازه کنارنده صویی
ازر اوجوزلق بلده در نزهه ده بانیسی هوشنك ایدی باروسنك دوری سکز بیك قولاج
ایدی هواسی کرمه مائلدر ایوا مرودی اولور دیمشدر وقریه لرندن جهارویه حوالیسنده
صویی ازو صار مترق بر چشمه واردر که قازوراتدن برنسنه براقسه لر دامغانده بر عظیم

ووزكار ظهور ايدوب اغجلرى قرار كيدر آدم واروب پاك اتدكده ريح ساكن اولور كبار حنفيه دن
قاضى القضاة ابو عبد الله دامغانى بو شهره منسوبدر سمنان كسر سين مهمله ايله
التمش يدى درجه طول اوتوز التى درجه عرضده قومس شهرلرندن بر شهردر مفازه كنارنده
دامغاندن كوچك بسطامدن بيوك بر شهردر رى ايله دامغان اراسنده دوشر صويى چايدن
هواسى معتدل يمشلرى انار وفستق وانجيرى غايت ايو اولور كبار مشايخدن شيخ علاء الدوله
سمنانى بو شهره منسوبدر بوكا متصل سمنك نام بر بلده دخى واردر غربه دوشر سمنان ايله
نيسابور اراسى اوچ مرحله در بونك قبله طرفنده سرخاب نام بر قصبه بر بوچق مرحله در
بسطام طقسان درجه طول اوتوز يدى درجه عرضده قومس بلادندن هواسى معتدل
حاصلى غله وميوه بر كوچك شهردر بوندن جرجانه ايكى كونده وارلور مشايخ كباردن
ابا يزيد بسطامى بو شهره نسبت اولنور وقبرى دخى انده در اما طبرستان كه تبرستان معربيدر
نزهه ده حمد الله قومس ايله بر محله ادخال ايدوب خراسان وعراق عجم ومفازه مازندرانه
متصلدر ديو قومس بلادندن غيرى خوار وكرد كوه وفيروز كوه ودماوند ومريم
وخرقان نام قصبه لرى بو حدده يازوب باقيسنى مازندران اولكه سندن عد ايلمشدر
تقويم البلدانده مازندران طبرستانك اسمى اولدوغنى مراصددن نقل اتمكله بز دخى
بو مقامده اكا تابع اولوب مازندرانى باشقه ايراد ايلمدك وجه تسميه بو ديارا اكثر ميشه زار
طاغستان اولمغله بر عسكر بالته لرله اورمانلغى قيروب چكمكله تبرستان ديله ياخود اغجلر
كسيلوب يرينه شهرلر بنا اولندوغى آلته منسوب اوله حدودى شرقنده خوارزم جنوبنده
خراسان شمالنده بحر شروان غربنده ديلم وكيلان دركيرو تقويمده طبرستان ايكى ناحيه يه
تقسيم اولنمشدر برى قومس كه خراسانه متصلدر برى مازندران كه انك شمالى در ديو يازار
بو تقسيمدن ظاهر اولور كه بوندن صكره ذكر اولناجق مازندران شهرلريدر وكيرو ديمشدر
طبرستان غايت صعب طاغلر ايله احاطه اولنمش اوته سى دوز مملكتدر مساكنده
طبرستان خلقى اكثر پيوسته ابرو يعنى اجق قاشلو وصاچلرى چوق سريع الكلام اولور
غذالرى ونانلرى اكثر برنج وبالقدر سارمسقى سورلر نزهه ده ايدر مازندران لواحقى ايله
يدى تومندر ١ برى جرجان كه دار ملكى در ٢ بر دمورستاق ٣ استرآباد ٤
آمل ورستمدار ٥ دهستان ٦ روعد ٧ ساستان جرجان كه ضم جيم ايله
كركان معربيدر طقسان درجه طول اوتوز طقوز درجه عرضده طاغه
قريب دوز يرده بر بلده مشهوره در هر بار لنده امطارا كسك اولميوب بر نهر كبير طاغدن
كلوب كنارنده اوغرامغله هواسى حرارت ورطوبتلو اوزره در وباسى چوق غربايه
مخالف يردر اول اجلدن جرجان مقابر خراساندر ديرلر نهايت اشجار ونباتاتى
انده غايت قوى كلور سائر يرده اون ييلق شجر انده بر ييلده يتشر سهل ويايلا عيشى اولور
بر بلده بريه وبحريه وسهليه وجبليه در خرما واوزوم وعناب كبى غله وپنبه وابريشم يرى در

كرماده برفى طاغدن زبار وسمك دوزى يدى بيك قولاج ايدى سليمان بن عبد الملك زماننده
يزيد بن مهلب فتح ايلدى آل بويه زماننده كنجه انده كثرت وتغلب وار ايدى انلر زماننده جنكلرده
مغلوب اولوب قرلديلر مغول عهدنده خلقى قتل عام اولنوب كمسنه قالمدى صكره كيرو
عمارته يوز طوتدى اكثر خلقى شيعى واهل كرم در فيروز ساسانى تورانيان ايله نزاع اوزره اولوب
ضررلرين دفع ايچون انده طوللى اللى فرسنخ بر ديوار چكمشدر وبو ديوارى سد اتمشيدى آثار قديمه دن
انده ايكى دكرمن طاشى واردر حجمى ايكى ذراعه قريب وقطرى يكرمى ذراعدر محمد بن جعفر
صادق قبرى انده زيارتكاهدر فحول محققيندن علامه شرف الدين سيد شريف على بن محمد
جرجانى بو شهره منسوب اولوب سكز يوز اون الى ده وفات اتمشدر وبو شهر جرجانك مستقل
تاريخى واردر آبسكون سكسن طقوز درجه طول اوتوز يدى بوچق عرضده بحر خزر كنارنده
طبرستان وجرجان اسكله سى بر قصبه در جرجاندن اوچ مرحله در نهرى بوكا اقار آمل سكسن
يدى بوچق طول اوتوز يدى بوچق عرضده كنار بحرده بر بلده متوسطه در بوندن ساريه يه
ايكى كونده وارلور جانب شرقنده هم نام بلده كه آخر حد طبرستاندر بش فرسنخ وسالوس
اون ايكى فرسنخ يردر حمد الله ايدر طهمورث بناسى بر بيوك شهردر هواسى كرمه مائل
يايلا وساحل ميوه لرى حاصل اولور يردر لوز جوز انكور خرما تورنج ليمون كبى ومشموماتى
غايت خوب اولور ابو جعفر محمد بن جرير طبرى بو شهردندر ماوراء النهرده بر آمل دخى
واردر اول اجلدن بوكا آمل طبرستان ديرلر اوتلاغى قيونه غايت يرار مسعودى مروجده
ايدر تركستاندن كلور بر نهر عظيم بحره دوكلدوكى يرده د نهر بو شهرى اوچ بلوك ايدر
برى اورته ده جزيره كبى دار الملك انده در وايكيسى ايكى طرفنده يرينه كميلر اوزرنده جسر
قورلمشدر مامطير آمل ناحيه سنده بر بلده در اراسى الى فرسنخ وبوندن ساريه دخى التى
فرسنخدر هم آملدن بش فرسنخ شرقنده آخر حد طبرستان بر قصبه در وسارى اسكله سيدر
مين الهيم دخى ديرلر سارى سكسن سكز درجه طول اوتوز يدى بوچق عرضده طهمورث
بناسى بر شهر وسطدر ساريه دخى ديرلر دورى تقريبا دورت بيك قولاج كلور ميوه وغله
يتيشدر ونواحيسى چوقدر بوندن آمل ايكى مرحله واسترآباد دورت مرحله در سمنان
قريبسنه دوشر استرآباد همزه نك فتحى وكسرى ايله وتانك كسرى ايله ساريه وجرجان
اراسنده سكسن طقوز بوچق طول اوتوز سكز عرضده بر بلده در نزهه ده استارآباد ناميله
دريايه قريب آب وهواسى معتدل حاصلى ابريشم وغله وميوه بر شهر وسط يازار بوندن
جرجان ايكى مرحله وساريه دورت مرحله وآمل اوتوز طقوز فرسنخدر تقويمده استراباذينك
اسمى اولمق اوزره يازار اما ظاهر بودركه قاتريرى اولدوغندن اوله كبار نحاتدن شيخ رضى
بو شهره منسوبدر دهستان طقسان بر درجه طول اوتوز سكز بوچق عرضده جرجان ايله
خوارزم اراسنده آخر حد طبرستان بر بلده در اسلامده عبد الله بن طاهر بنا اتمشدر
قديمدن قباد بن فيروزه منسوب هواسى كرم صويى چايدن ميوه سى آز يردر

جرباد قان دربایکان معربیدر سکسن طقوز بوچق طول اوتوز سکز عرضده جرجان ایله
استرآباد ارا سنده دوشر بربلده در برجربادقان دخی عراق عجمده یازلدی بو اسمله ایکی شهردر
رستمدار نزهه ده یوز پاره قریه یی مشتمل بر ولایتدر اکثرینك صویی شباه روددن
وهواسی کرمه مائل اولمق اوزره مسطوردر روعد سکسن سکز درجه طول اوتوز یدی
درجه عرضده بر شهر وسطدر رویان سکسن التی بوچق درجه طول اوتوز التی عرضده
طبرستان طاغلرنده بربیوك شهردر شارستان دخی دیرلر بر صعب عقبه باشنده بنا
اولنمشدر وافر ناحیه لری وار بوندن بلاد جبل وقزوین حدی اون التی فرسخ یردر کبار
شافعیه دن صاحب البحر ابوالولید بو شهره منسوبدر ناقل سکسن یدی درجه طول اوتوز
التی بوچق عرضده آمل نواحیسنده صویی وچمنزاری چوق بر قصبه در بوندن آمل دورت
فرسخ وسالوس بر مرحله در لارجان سکسن التی بوچق طول واوتوز التی بوچق عرضده
طبرستاندن آمل ایله ری ارا سنده بربلده در هر بری اون بشر فرسخ مسافه دوشر کرّه
طقسان درجه طول قرق درجه عرضده جرجاندن شماله دورت مرحله یرده دکز
کنارنده بر قصبه در فروه طقسان درجه طول قرق بر درجه عرضده کره دن بش مرحله
یرده بر قصبه در تقویمده فراوه یازار خوارزمدن غرب وجنوبه دوشر دماوندی حمدالله
قومس وطبرستان حدنده ادخال ایدوب قصبه سنه پیشان دیرلر کیومرث بناسیدر
سردر دیدی لکن بز عراق عجمده ذکر ایلدك ویمه کسر واو ایله سکسن یدی بوچق
درجه طول اوتوز التی بوچق عرضده دنباوند ناحیه سندن بر قصبه در ری ایله طبرستان
ارا سنده دوشر هواسی سرد غله سی وصویی وافر یردر کردکوه دامغاندن اوچ فرسخ یرده
منصور آباد رستاق در زراعتی ومحصولی وافر اولور فیروزکوه دماوند دبنده بر قلعه در
هواسی سرد اولمغله اشجار بتمز آب خوار قلعه دبندن بحر غله سی محصولی وافر یردر خرقان
بسطامه تابع هواسی لطیف صویی وافر بر قریه در مشایخدن ابوالحسن خرقانی انده
یاتر بونلردن غیری نزهه ده کبودجامه ونیم مردان وشهرآباد نام شهرلر طبرستاندن یازیلوب
کبودجامه غله سی وابریشمی وافر عریض ولایتدر ونیم مردان استرآباددن اوچ فرسخ یرده
برجزیره در شهرآباد سلفده بر قصبه ایدی حالا خرابه دردیمشدر تقویمده سالوس جهت
غربیده بحر کنارنده طبرستان شهرلرینك آخری در بر صعب یرده واقع اولمشدر طبرستاندن
دیلمانه اندن کدیلور دیو بازار مسالکده سعید آباد درویان نواحیسنده بربلده در مهدی
عباسی نایبی سعید بن دعلج بنا اتمشدر دیو تحریر ایدر نهر جرجان مازندران طاغلرندن
چقوب بکی شهر دیرسندن بحر میدان سلطانه وجرجانه اوغرار بر زیرده مزرعه لری
صغی ایدر وابسکون اوکنده بحر خزره دوکلور بونك اکثر یری غایت عمیق وعاطلدر
کنارلری یاروتاق اولمغله یکمك غلیم مشکلدر برکون اولمازکه انده آدم ویا حیوان بوغلمیه
بونهرك طولی تقریبا اللی فرسخدر احوال ملوك بو اقالیم اسلامدن اول ملوك فرس

حکمنده ایدی انوشروان بیوك برادری کیوسه وبر مشیدی یدی بیل حکومتندن صکره
طغیان ایدوب برادری یدنده مقتول اولوب مزبورك حفیدی باوند ملوك فرس انقراضندن
صکره هجرتك قرق بشنده مملکت خلقی طلبی ایله والی اولدی بونك اولادی سلسله سنه
باوندیه دیرلر اوچیوز طقسان یدی تاریخنه کلنجه اون دورت نفر حکم ایلدی وملوك
مازندران اوچ طبقه اوزره اولوب قرق بش سنه سندن یدیوز اللی یه وارنجه حکم ایلدیلر
اراده علویلر وخلفا نوابی حکومتی قاریشوب کاه بونلر منقرض اولور وکیرو ظهور
ایدردی وبونلر اکثر طبرستان طاغلرنده اولمغله ملوك جبال دخی دیرلر اول طبقه سی
ذکر اولنان تاریخده قابوس تسلطی ایله منقرض اولوب باوندیه نك طبقهٔ ثانیه سی
دورتیوز التمش التی ده ظهور ایلدی باوندیه اولادندن اصبهد حسام الدوله شهریار بن
قارن خروج ایدوب ملك موروثی الدی واولادندن شمس الملوك رستمه وارنجه سکز نفر
حکم ایلیوب التیوز التی ده ابوالرضا حسین بن محمد علوی مزبورن خروج وقتل اتمکله
بو طبقه مزبوره ده آخر اولدی طبقهٔ ثالثه کیرو حسام الدولهٔ سابق اولادندن حسام الدوله
اردشیر بن کیدخوار اولادی درمزبور التیوز اوتوز بشده ظهور ایدوب طبرستانه
مستولی اولدی ویدیوز اللی سکز سنه سنه وارنجه سکز نفر حکم ایلدیلر اخرلری فخر الدوله
حسندر تاریخ مزبورده کیا حسن جلاوی مزبوری قتل ایدوب مملکته مستولی اولدی
دولت جلاویه ظهور ایلدی بو سلسله دن دخی التی کمسه طقوز یوز طقوزه وارنجه حکم
ایلیوب قزلباش ظهوری ایله منقرض اولدیلر وباوندیه عصرنده دولت علویهٔ
طبرستانیه ایکیوز اللی تاریخنده ظهور ایدوب داعی کبیر حسن بن زید مازندرانه
مستولی اولدی اولادندن کمسه اوچیوز اون التی تاریخنه وارنجه حکم ایلیوب منقرض اولدیلر
اوچیوز اون بشده دولت زیادیه ظهور ایدوب اسفار بن شیرویه سر عسکری مرداویج بن زیاد
طبرستان وجرجانه مستولی اولدی اولادندن طقوز نفر دورتیوز التمش سنه سنه وارنجه ممالکی ضبط
وحکومت اتدیلر بونلردن شمس المعالی قابوس مشهور پادشاه ایدی وملوك دابویه که کاوپاره
اولادندن ایدیلر دابویه هجرتك قرق سنه سنده رستمداره مسلط اولوب بش نفر احفادی
یوز قرق سنه سنه وارنجه حکم ایلیوب منقرض اولدیلر وکیرو مزبور کاوپاره سلسله سندن
بادوسپان هجرتك قرقنده رویانده تمکن ایدوب رستمدار خلقی آکا تابع اولدیلر وسکز یوز
سکسن بر تاریخنه وارنجه اولادندن اوتوز بش نفر حکم ایلدیلر که شرفا بونلره شریك
اولدی صکره کاوپاره اعقابندن آل کیومرث ظهور ایدوب طالقانده قلعهٔ نور
ورستمدارده بچون مستولی اولدیلر بونلره ملوك بچور دخی دیرلر بونلر امامیه مذهبی اوزره
اولمغله شاهلر ظهوریله منقرض اولمدیلر علویلردن دولت قوامیه که سید قوام الدین
مرعشی اولادندن اولوب یدیوز التمش تاریخنده آمل طبرستانده خروج ایلیوب مملکتی
الدی انده اولادندن یکرمی اوچ نفر طقوز یوز تمش طقوزه کلنجه حکومت اتدیلر وشاهلره

سرفرو ايتمكله بر زمتد اولديلر بونلره شرفاء مازندران ديرلر وبونلره روزافزونيه دولتى
برقاج زمان شريك اولدى انلر برقاج نفردر بوجمله نك تفصيلى فذلكه ده يازلمغله بونده
اجمالا نقل اولندى **فصل ٥ ٣** دراقليم خوارزم وديلم وكيلان اوتوز بشنجى فصل ديلم
وكيلان وخوارزم مملكتلرى ذكرنده در امادیلم فتح دال ايله امم سالفه دن برجيلك يعنى قبيلك
اسميدركه منزللرينه اول قومك اسمى علم اولمشدر ابن اثير جامع الاصولده بنى مضردن باسل
بن ضبه انده واروب تزوج ايدوب ديلم اندن وجوده كلدى ابوديلم اولدر ديمشدر كيلان
ايسه كيل جمعى در تعريب ايدوب جيل ديرلر كسر جيم ايله بلاد ديلمه مجاور بر نيچه
قريه يى مشتمل صقعك يعنى ديارك اسميدر انده بر بيوك شهر يوقدر جيلان دخى ديرلر اول
اجلدن ديلم حدنده ادخال ايدرلر ديلم وكيلانك حدودى غربده بعض آذربيجان وشرقده رى
وطبرستان جنوبده بعض آذربيجان وبلاد قزوين وشمالده بحر خزر ايله محدوددر ابن
حوقل ايدر بلاد ديلم سهل وجبلدر دوزيرلرى جيل وجيلان تسميه اولنور كه ديلم
طاغلرينك ايكى شمال جانبنده دريايه وار نجه برقوناق عرضى دخى زياده ونقصان اوزره طولى
دريا كناريله ممتد انجه اوزون او والردركه بعض يرلرده درياطاغى دوكر وانجق بريول
قدر ضيق اولوب كيروا چيلوراك واسع عرضى ايكى مرحله اولور بوديار خلقى اكثر نحيف
وصبكسر وناپاك اولوب لسانلرى نه فارسى نه عربى بر مخصوص ديلدر سلفده مجوسى
ايديلر صكره بعضيسى اسلامه كلدى حمدالله نزهه ده ايدر كيلان اون ايكى شهردر درياى
خزر كنارنده طولى سفيدروددن موغانه وار عرضى ديلميان طاغلرندن دريايه منتهى اولور
مغول زماننده حقوق ديوانيه سى ايكى تومن ايدى اعظم بلادى لاهجان در سكسن
دورت درجه طول اوتوز يدى بوچوق عرضده ديلم طاغلرى دبنده دوزيرده باغلو باغچه لو
آقارصولو بر بيوك شهردر دريادن ايكى مرحله بعيد ودار ملكدر لنكر ولاهجاندن بر مرحله
شرقه دوشر درياكنارنده بر اسكله وبندر قصبه در كاه يوز قدر سفينه ليمان نه لنكر
براغور اصفهيد سكسن بش درجه طول اوتوز سكز درجه عرضده حاصلى غله وبر زميوه
بر شهر وسطدر ناحيه سنده يوز پاره قدر قريه سى واردر حقوق ديوانيه سى ايكى تومن
وطقوز بيك ديناردر تولم تقريبا ذكر اولنان طول وعرضده درياكنارنده طاغدن
ايكى مرحله بعيد حاصلى غله وپرنج ونارنج وتورنج دوزيرده ماسوله دن كلن نوخاله صويى
كنارنده بر شهردر بودخى دار ملكدر بك اوتورر ماسوله طاغ دبنده بر قصبه در نوخاله
وخندخاله صولرى بونك شرق وجنوبندن كلوب تولم غربندن كچر وشرقندن كلن ماسوله
صويى ايله اول شهر اوكنده دكزه دوكلور قومن پومن معربى وتقريبا ذكر اولنان طول وعرضده
حاصلى غله وپرنج وابريشم بر بيوك شهردر واسع ناحيه سى واردر دكز ايله طاغ اراسنه
دوشر بوندن ماسوله شرق وجنوبه بر مرحله وتولم غرب وشماله بر مرحله ودرياكنارنده
سالوس دخى بر مرحله در خندخاله ونوخاله صولرى ايچندن كچركالار تقريبا ذكر اولنان
طول

طول وعرضده اردبيله تابع جيل خلخال ناحيه سنده لاهجاندن شرق وجنوبه دوشر
بر بلده در رشت پومندن بر مرحله شرقه دوزيرده بر قصبه در بوندن دريايه ايكى كونده
وارلور شفت سكسن بش بوچق طول اوتوز سكز عرضده رشتدن بر مرحله شرقه طاغده
بر كوچك شهردر بوندن دريايه بر كونده وارلور بو ايكى شهرك هواسى كرم ومتعفن
وخلقى كوهى وبى تميزدر لكن غله وپرنج وابريشم حاصل اولور كوتم شفتدن بر مرحله شرقه
باغلى باغچه لى بر شهر وسط ودار ملكدر دريادن بر منزل بعيد يرده اولوب كيلان
حاكمى بونده اوتورر وبازارى طورر كوجستان كوتمدن بر مرحله شرقه درياكنارنده سرحد
كيلان ولاهجان بر بندر واسكله اولمغله محصولى وافردر كركان وطبرستان وشروانده
كميلر كلور كيدر دولاب تولمدن ايكى مرحله غربه درياكنارنده بر بيوك شهر ودار ملكدر
يكرمى بيك قدر خانه سى ووافر آقار صولرى واردر ناحيه سنه كسكر ديرلر بوندن اردبيل
اوچ مرحله غربه وجبل ديلم بر مرحله جنوبه دوشر قزل اغاج دخى غربده بش مرحله در
لشنشاه لاهجان ايله حسنكاه اورته سنده دوزيرده باغلى باغچه لى آقار صولو
بر بيوك شهردر طاغدن بر مرحله ودريادن بر مرحله بعيد دوشر وافر چنار اغجلرى وار خلقى
اكثر عسكرى وتجاردر پشيشا باغلى باغچه لى صويى چوق لشنشاه دن شرقه
بر شهردر دريا ايله طاغ اورته سنه دوشر پرنج وغله يتيشدر اكثر صولرى شرقدن
كلور وخلقى اكثر عسكريدر حسنكاه لنكردن بر مرحله شرقده درياكنارنده باغلى
باغچه لى بر شهر وسطدر بر نهر كبير شرق طرفنده طاغدن كلوب غربندن كچر
دكزه دوكلور طاغ بوندن اوچ مرحله در تنكالين تمجان دخى ديرلر پشيشادن
اوچ مرحله شرقده درياكنارنده آقار صولو بر شهردر اكثر خلقى شرفادر كرجيان
كرجان دخى ديرلر تنكاليندن ايكى مرحله شرق وشمالده طاغده بر قصبه در نزهه ده اردشير
بنا سيدر ديو يازار رودبار تقويمده ديلم دار ملكى اولمق اوزره طاغده بر شهردر ديو ابن حوقلدن
نقل ايدر بغداد ومرو وطوس وشاش قريه لرندن بر ر قريه دخى روديار تسميه اولنمشدر
كوكه كوجسباندن بر مرحله شرقه دوزيرده بر قصبه در كوجسبان شمالندن سفيدرود نام
فراتدن بر بيوك نهر كلوب كوكه يه اوغرار ودكزه كيدر طاغ ودكز كوكه يه بر ر مرحله در
كيسم كوكه دن نصف مرحله شرقده طاغ اتكنده دوزيرده باغلى باغچه لى صولرى چشمه لردن
بر شهردر بودخى دار ملك عد اولنور وبازارى طورر دريادن ايكى مرحله بعيددر دلمان
كيسمدن ايكى مرحله شرقه طاغده باغلى باغچه لو بازارلو بيوك شهردر بوندن كاردريا
دورت مرحله وقزوين دورت مرحله در لاهجان بونك ايكى منزل شرقنه دوشر خشكرو
كرنجياندن بر مرحله شرقه طاغده بر قصبه در درياكنارينه بوندن ايكى كونده وارلور
سفيدروبار كوكه ايله لاهجان اراسنده مابين بر ر مرحله باغلى باغچه لى بازارلى بر شهردر
دريا بوندن دخى ايكى مرحله بعيددر بعض اوصاف كيلان خوانده امير ايدر كيلان اطرافى

صعب سنكستان ميشه لو طاغلر وعقبه لر وصويي چوق بيكارلى صحرالردر واكثر اوقاتده
انده باران اكسك اولماز خلقنك طعامى اكثر برنج وبالق وقوش اتلريدر قيون اتى وياغلى
تسنه لر انده غايت مضردر كاه بغمور برقاج كون وكيجه ياغوب خلق بيزار اولدقده اكر
كيجه تلكى سسنى وارد نجه كوپك سسنى اشتسه لر مسرور اولورلر علامت انقطاع
بارا ندر البته ايرته سى آچلور ديو تجربه اتدكلرينى قزوينى تحرير ايدر ومملكت كيلان ايكى
قسمدر برى لاهجان وتوابعى وبرى رشت وفومن وملحقاتيدر هر برينك باشقه حاكمى
واردر بونلرك توابعى وملحقاتى مخلوط يازلدى بيانه ظفر بولنمدى مملكت خوارزم تقويمده
خاء معجمه نك حركتى ضمه ايله فتحه بيننده والف الف صحيحه دكل برجنس الف مسترقه
ومختلسه در بويله تلفظ ايدرلر ديو مراصددن نقل ايدر ابن الفرات وجه تسميه سنده معناى
خوارزم ارض هوان يعنى خورلق يرى در زيرا خلقى خورلق كورمنجه اطاعت اتمزلر
ديمشدر لكن زم قبيله معناسنه ايدوكى اقاليم فارس فصلنده كچمش ايدى هفت اقاليم
صاحبى سلفده ملوكدن برى برقومى بو بيابانه نفى ايدوب واردقلرنده خانه لر ياپوب تمكن
اتديلر برزماندن صكره ملك مزبور منفيلرى تفحص ايچون آدم كوندروب كلدكده كوردى كه
اولريا پمشلر واودنلر يغمشلر نهردن بالق اولايوب طبخ ايدرلر انلر لساننده خور لحم وذم
اودون معناسنه ايدى ات واودون يرى انجق ديه رك تركيب اولنوب خوارزم دينلدى
بعده ملك مزبور انلره مرحمت ايدوب دورتيوز نفرك هر برينه بر توراك عورتى كوندردى
توالد وتناسل ايله بر اقاليم خلقى اولديلر بونلرك اكثرى شجيع وجرى اولوب اوتوز بيك قدر
اتليسى درعسكر چقاريردر بو مملكت خراساندن وما وراء نهردن منقطع الطرافى
مفازه بر اقاليم صغير وطولانى در معمور يرلرينك جيحون كارنده وسعت وعرضى كركانجه
وارنجه كتدكجه زياده اولوب ايكى اوچ فرسخ مسافه يه وارر غايتى طاغ دبنده برقريه كه
بش فرسخدر حدودى جنوبده خراسان غربده بعض بلاد اتراك وشرقده ماوراءنهر
وشمالده بلاد درك ايله محدود در نهر جيحون اوزرنده ايكى اطرافده آخر عمارتدرلندن اوته
نهر مزبور اوزرنده شنلك يوقدر وبو اقليمك هواسى غايت سرددر شدت برددن ال اياق
دوشر ونهر جيحون بو ملك حدودنده منجمد اولور دار ملكى كركانج كبرى در اوركنج دخى
ديرلر طقسان دورت درجه طول قرق اوچدن اون دقيقه اكسك عرضده جيحونك
غرب جنوب كارنده برشهر عظيم اولوب التيوز اون سنه سنه كلنجه غايت معمور ايدى تاتار
خراب ايليوب بعده فى الجمله معمور اولدى حالا دار ملك وشهر خوارزم بوندن عبارتدر
بوندن آمل اون ايكى مرحله وبحيره التى مرحله در كركنج صغرى ذكر اولنان طول
وعرضده كبرى دن اون ميل يرده جيحونك كارغربيسنده برشهر وسطدر كركنج فسوى
وجرجانيهٔ خوارزم ديرلر امهات بلاد جيحونيه ندر وبونك فضلنده نيجه حديث روايت
اولنوردي هفت اقاليمده ذكر ايدر كات طقسان دورت درجه طول قرق بر بوچق عرضده

بوشهردر سلفده خوارزم قاعده سى ايدى جيحونك كنار شرقيسنده اولمغله نهر بصوب
خراب اتمشيدى خلقى مرتفع يرده بنا اتديلر سلفده بونك قهندزى وجامعى وارايدى سراى
خوارزمشاه جامعه قريب ايدى وجردور نام برنهر صغير شهر ايچندن كچوب جيحونه
اقار وايكى طرفى چارشى بازار ايدى نهر جيحون شرقيسنده خوارزمك بوندن غيرى شهرى
وقصبه سى يوقدر فقهاء حنفيه دن معراج الدرايه صاحبى قوام الدين وايسا غوجى
شارحى حسام الدين ومغرب صاحبى ناصر الدين مطرزى وخواجه ابو الوفا وپهلوان
محمود بوريا ومولانا كمال الدين حسين وغيرى بوشهره منسوبلردر زمخشر فتح زاايله
تقريبا ذكر اولنان طول وعرضده بربيوك قريه در صاحب الكشاف علامه جار الله
بوقريه دن ايدى بشيوز اوتوز سكز سنه سنده كركانجده وفات اتدى هزاراسب
طقسان بش درجه طول قرق بر درجه عرضده جيحونك كارغربيسنده برقلعهٔ حصينه در
كاثدن التى فرسخ يره دوشر نهر جيحون ايچنده جزيره كبى واقع اولوب انجق بر ياپلمش يولى
واردر خوارزمشاهلردن اتسز بونده قپانوب لشكر مغول بش آى محاصره ايله الوب خلقى
قتل عام ايلدى درغان هزاراسبدن يكرمى دورت فرسخ مرو جانبنه آخر حد خوارزم
برقصبه در خيوه جيحون شرقيسنده اوركانجدن برمرحله يوقارى بر معمور قصبه در
جيحونك كارغربيسنه دوشر بونلردن كات ايكى مرحله يوقاريدر وزير شهرى خيوه
قرشوسنده برقصبه در حيوق دخى ديرلر شيخ نجم الدين كبرى مقامى انده در بعض
اوصاف خوارزم مسالكده ايدر خوارزم بر نعمتى چوق وميوه سى وافر يردر نهايت
جوز اولمازو انده لطيف كرباسلر وانجه صوفلر وزيبا ديبالر اشلنور خلقى اكثر جوانمرد
وصاحب مروت تاجرلر واكثرى اهل سفردر لسانلرى خراسان خلقى لسانه مغاير
وطرز وطورلرى دخى كندولره مخصوصدر وبو اقاليم اوغوز وتورك بلادنه مجاور اولمغله
اكثر جنك وجدال اكسك اولميوب اكثر خلقى حرب وضرب امرنده ماهر شجيع ومرابط
قومدر لكن چوغى مذهب اعتزال اوزره ديرلر وبوديارده زر وسيم وسائر معادن انواعى
اولور خراجى سلفده دورتيوز سكسن طقوز بيك درهم ايدى انهار خوارزم اقليمنده اولان
انهارك چوغى نهر جيحوندن آيريلور وجيحونى بزكلجك ماوراءنهر فصلنده ذكر ايدرز
مسالكده ايدر خوارزمك يوقارى آمو طرفنده حد اولنه طاهريه ديرلر جيحون جنوبنده دراندن
التى فرسخ يوقارى جيحوندن برنهر آيريلور آكا كاوخواره ديرلر عرضى بش ذراع وعمقى ايكى آدم
بوينجه در اوزرنده صندللر كزر وخوارزم قريه لرى اكثر بونك كنارلرنده در ايكى فرسخدن
صكره برنهر دخى آيريلور آكا رودكربه ديرلر قريه لرك برمقدارين سقى ايدر بونك عرضى چوق
دكلدر وجيحون غربيسنده جيحوندن آيريلور نهرلر چوقدر رود هزار رودكرد احواس رودال
رودبوه رود حيره كبى بونلرك كيمنده زورقلر يورر وهر قريه نك بر ارمغى واردر جيحوندن اقوب
مزارعن سقى ايدر بحيرهٔ خوارزم كه تاتار آكا قره دكز واوكوز صويى ديرلر حمد الله ايدر بونك دورى

یوز فرسخدن زیاده وصویی شورن درکرکانجدن آلتی مرحله شماله دوشر وبحر خزر ایله
بونك اراسی یوز فرسخه قریب مسافه در بعض آب جیحون وآب شاش بو بحیره یه دوکلور
مسعودی مروج الذهبده ایدر ربع مسکونده بوندن بیوك کول یوقدر دیو اقالیم اربابی
ذکر ایدرلر لکن فرنکی اجغرافیالرده رسمی کورلیوب ترجمه اولنان اطلسده بوکا تعرض
وبیان یازلمدی ظاهر بودرکه انلرك بو قلیمه وقوفی اولمیه بهر حال غدیر مزبور برغدیر عظیم
اولوب شاش کبی نهر عظیم بوکا اقوب نه طعمی متغیر اولور ونه ارتر اول اجلدن بعض عوام
بونك التنده بحر خزره منفذی واردر دیرلر بی معنی سوزدر زیرا داخل اولان نهرك اجزاء
لطیفه سی تحلل وعنصره انقلاب ایله طاشمق لازم کلمز عوام علم طبیعی قانونتی بلمز ظاهرا
کوردوکی کبی صنور طلسم خوارزم قربنده برجبل عظیم که اوزری قلعه لر وکویلر ایله
معمور در طاغ ایچنده بر مرتفع دپه اوزرینه دورت قپولی برکنبد وقبه بنا اولنمش واول
دپه یی ماء راکد احاطه ایلمشدر قبه نك قپوسندن التون کاچه لری ییغلمش کورینور
وصودن بر طریقله عبور وقبه یه وصول ومرور ممکن دکلدرکمی وصال امثالیله هربار
تجربه ایدنلر غرق وهلاك اولدیلر مزبور صویه شجر وسائر خفیف اجرا مدن هر نه
قونسه فی الحال باترکیدر چقارمق دخی ممکن اولمازحتی سلطان محمود غزنوی خوارزمه
کلدکده طلسم مزبوری فتح مراد ایلدی اتراك ورعایا اوشوروب طاش واغاج کسدردی
وعسکری ایله نیجه زمان چالشوب صویه دوکدیلر جمله محو اولوب اثر ظاهر اولمدی
ضروری مأیوس اولوب فراغت اتدی ابوحامد اندلسی ایدر بن اوچ دفعه خوارزمه سفر
ایدوب بوطلسمی کوردم مسالك خوارزم کرکانجدن سمرقند اون مرحله ونسا
اون مرحله در بو یول چول وقومسال اولوب ایکی اوچ قوناقده برصو بولنور وخراسان
شهرلرندن مرو یوزیکرمی دورت فرسخدر بو طریقله کرکانجدن سوراوان التی فرسخ اندن
اندرابنان ایکی فرسخ لندن مارحسمین التی فرسخ لندن دیه ازرق یدی فرسخ لندن هزاراسب اون
فرسخ لندن سند بور اون فرسخ اندن رباط دهان شیر دورت فرسخ محل مزبور ایکی طاغ اراسی
تنك وادیدر نهر جیحون لندن عظیم صیت وصدا ایله کچراشید نلری مهابت اخذ ایدر اندن
شهر حفر بند بش فرسخ اندن درعان یدی فرسخ آخر حد خوارزمدر اندن رباط بود اون فرسخ
اندن طاهری اون فرسخ اندن سنك آباد التی فرسخ لندن رباط نوشا کر یدی فرسخ بو محلده
ایکی بیك قولاج قدر زمین ریك رواندر اندن چاه بیرون یدی فرسخ اندن رباط سوران
سکز فرسخ لندن ابدان کنج سکز فرسخ اندن دیه سقری ایکی فرسخ اندن مرو بش فرسخدر
احوال ملوك دیلم مملکتنه منسوب اولوب اول دیاردن ظهور ایدن آل بویه دولتی در
اول اجلدن انلره دیالمه دخی دیرلر اولا ابوشجاع بویه دیلم خلقندن برشخص فقیر الحال ایدی
بالق صیدی ایله کچنردی اوچ اوغلی علی وحسن واحمد ملوك عراق نوابندن ماکان
خدمتنده اولوب مراد وبج دیلمی مزبوره غالب کلدکده آیریلوب مراد اویج یاننه

ماوراء النهرك حاوى
اولدوغى مملكتلرك وتوابعى
يرلرينك رسميدر
شمال
جنوب
مقياس
اراضى قره قلپاق
اراضى كوركند
نواحىء صغد
مملكت كاشغر
مملكت سمرقند
مملكت ختلان
سمرقند
بخارى
خيوه
بدخشان

واردبلر وقوت وقدرت صاحبی اولوب ایچلرندن عمادالدوله علی اوچیوز یکرمی تاریخنده
ظهور ایدوب اصفهانی الدی کیدرك فارس وعراقه مستولی اولدی تتکه فارس اقلیمنده ذکر
اولنمشدر دورتیوز قرق سکز تاریخنه کلنجه بوسلسله دن اون سکز نفر فارس وعراق ودیلم
وطبرستانه حکم ایلدیلر اکثر دیاردیلمه بونلر طرفندن والی اوتوردی کندیلری فارس
وعراقده اولدیلر اماسلاطین کیلان ایکی طبقه در برقسمی ملوك لاهیجان وبرطبقه سی
ملوك رشت در اولی علی اصغر اولادندن کارکیا لقبی ایله ملقب بر طائفه در فادر تیمور
ظهوری عصرنده انلردن مهدی کیا اهل کیلان طلبی ایله والی اولمشیدی اولادندن اون
نفر شاه طهماسب عصرینه کلنجه حکم ایلدیلر ولاهیجان توابعی ایله بونلرا لنده ایدی
قسم ثانی که اسحق آوند اولادیدر بونلره امیره و باج دولتی دخی دیرلر بیه پس وکسکر
وفومن ورشت بونلرك حکمنده ایدی علاء الدین وحسام الدین و امیردواح
ومظفرخان بو ترتیبله بابالرندن حکومته وارث اولوب مظفرخان بغداد فتحنده
سلطان سلیمانه کلمشیدی سنی اولمغله شاه عجم مزبوری دیارندن اخراج ایدوب
اولکه سنی سلاطین کیلانه وردی انلر اول شیعی ایدی صکره رافضی اولدیلر
لکن شاه عباس انلری دخی طرح ایلیوب کیلانی الدی وکندی طرفندن والی وخان
نصب ایلدی اول سلسله دن خان احمد فرار ایدوب سلطان مرادخان زماننده دردولته
کلدی ودار السلطنه ده قرار ایلیوب رومده قالدی شاه عباس نامه لرنده هربار مزبورك
طلبنی تکرار ایدردی مساعده رواکورلمدی دولت خوارزمشاهان بونلر بعض امراء
سلجوقیه قوللرندن انوشتکین اولادیدر وقتاکه داود بك سلاطین سلجوقیه دن برکیارق
امریله خوارزمه کلدی اتراك والیسنی قتل اتمشلر ایدی انوشتکین اوغلی قطب الدین محمدی
مصلحت کذار کوروب دورتیوز قرق سنه سنده خوارزمه والی نصب ایلدی وخوارزمشاه
لقبی ایله ملقب قلدی بعده سنجره دخی تقرب ایدوب مقرر نامه الدی وکندیچه
دولت وشوکتی آرتوب اولادندن سکز نفرالتیوز یکرمی سکز سنه سنه وارنجه ایران
وتورانك اکثرینی الوب پادشاهلق سوردیلر وملوك اطراف ایله نیجه جنکلر ایلدیلر
بالاخره جنکیز هجومیله مغول جنکنده بوزولوب دولتلری برباد وکندیلری منقرض
اولوب کندی فصل ۳۶ در اقلیم ماوراءنهر او توز التنجی فصل کتب اسلامیه ده ماوراءنهر
دیمکله معروف اولان توران اقلیمی بیاننده در ونهردن مراد نهر جیحوندر که شرقیسی
توران بری طرفی خراسان وایران یا زیلور تقویمده ماوراءنهر بلاد هیاطله در وتوران جمیع
ماوراءنهرك اسمیدر دیو قاموسدن نقل ایدر کال پاشازاده توران تورجمیدر تور بن
فریدون بو اقلیمه والی اولدوغندن توران تسمیه اولندی دیمشدر لکن نوادر اخبارده
عجم تورکه ترکان دیرلر ترکستان شرقده اولمغله مشرق توران تسمیه اولندی تحریف
ترکاندر دیو یازار حدودی غربده خوارزم شرقده حدود هند جنوبده جیحون که

اول حد بدخشاندن خوارزم حدینه وارنجه درز یرا نهر مزبور اعوجاج ایله شرقدن
غربه اقار شمالده حدود ترکستان ایله محدوددر بو اقالیم ایکی نهرك وسطنده جیحون ایله
سیحون یعنی نهر شاش ارا سنده واقع اولوب یدی تومنه منقسمدر هر تومندن
اون بیك قدر عسکر چقار و اکثر ناحیه لری جیحون کنارنه دوشمشدر بخارادن سغده
وسمرقنده واسروشنه یه ممتد اولور سابقا ایلك خان زماننده دار ملکی مرغینان ایدی
صکره سمرقند اولدی سمرقند فتح سین و میم ایله طقسان طقوز درجه اون الٹی دقیقه
طول واوتوز طقوز بوچق عرضده وادئ صغد جنوبنده مزبور وادی یه مشرف محل
مرتفعده بر شهر عظیم و مشهوردر بیوك سوری وخندقی واردر بر نهر شهرك ایچندن کچر
حصارینك دورت دروازه سی واردر دروازهٔ چین شرقه باب نوبهار غربه باب بخارا
شماله باب کش جنوبه در محله لرنده و هر اوده صولر اقار سر طاق نام یری معمور بازار و مکلف
سوقدر بونك قهندزندن چقیلوب شهره باقلسه اکثری یشل اشجار کورینور بنالرینی
اورتمشدر وخندقی طلو صو در وار وشنك دخی مخصوص متعدد قپولری واردر درعید
آورود رانفسك درسرخس درافشینه در کوهك در روشنیش در دیور ودر فرخنده کبی
وشهرك بناسی اغجدن و باچقدندر اکثر خلقی اهل کمال و صاحب جمال اولور هفت
اقلیمده آثار بلاددن نقل ایدرکه بو شهری کیکاوس بن قباد بنا اتدی بعده اسکندر آکا محکم
سور چکدی روضة الصفا آخرنده یازارکه بو شهرك زمان سابقده دوری اللی بیك قولاج
مسافه قلعه سی وار ایدی مرور ایامله ییقلوب جهان پهلوانی کرشاسب انده بولدوغی
دفینه ایله تکرار تجدید اتدی بعده کشتاسب کیانی معمور قلدی وماوراء نهر ایله
ترکستان میانه بر دیوار چکدی نوبت اسکندره کلیجك اول دخی توسیع و تجدید اتدی
تبابعهٔ یمندن شمر نام تبع تورانه سفر ایدوب بو شهری ویران قلدی اول زمانده شمر
تخریبی معناسنه شمر کند دیمکله مشهور اولمشیدی معربنده سمرقند دیدیلر بر روایتده
اول زمان سغد عظیم معمور ایدی مزبور شمر تخریب ایدوب بو شهری یاپمغله سمرقند
دیدیلر بو تقدیرده کند قریه معناسنه اولور لفظ ترکیبدر معناء اول قوپارمق معناسنه
کند لفظ فارسیدر قنالی زاده علی سمزکنت قریهٔ عظیمه معناسنه لفظ ترکیبدراندن
معرب اولدوغنی بعض اهل وقوفدن سمعله روایت ایدر و نم قمده تائله کنت اقربدر
کند دن زیرا اول دیار بلادی اکثر کنته مضافدر تاش کنت کبی دیمشدر حبیب السیرده
ایدر ولید ابن عبد الملك عصرنده قتیبه بن مسلم حجاج طرفندن سمرقنده کلوب
بش آی محاصره دن صکره حاکمی هر سال معین مال ویرمك اوزره صلح ایله شهری
ویردی قتیبه انده مسجد بنا ایدوب بولدوغی اصنامی آتشه یاقدی اما واقعات
بابریده یازارکه اهل سمرقند حضرت عثمان خلافتنده مسلمان اولدیلر و تابعیندن قثم
بن عباس اول ولایته مستولی اولدی که قبری سمرقندده در دروازهٔ آهنین کنارنده

شاه مزاری دیمکله مشهوردر امیر تیمور زماننده سمرقند بر مرتبه معمور اولمشیدیکه
ایران و توارنده آنك مثلی یوغیدی الغ بك زماننده دخی زیاده اولوب پادشاه مزبور وسط
شهرده بر مدرسهٔ رفیعه و خانقاه و طشره ده رصد کاه بنا ایلیوب مشهور زیجی انده چقاردی
بو شهرك کنارینه کوهك دیرلر بر جبل صغیر متصل اولور طاشلری اندن کتورلر و صو قاقلری
جمله طاش دوشنمشدر و نهری بتم و جغانیان طاغلرندن جانب جنوبیدن کلور شهر ایچنده
جاری اولان صو یوللرینك اوقافی و معاف قریه لری واردر نهر مزبور سمرقندده شرقه و غربه
متفرق اولوب نیچه ارماقلر ایریلور و هر بری بر وادیی صیراب ایدر شویله که سمرقندك
اطرافنه یدی سکز کونلك یول کیدرسك جمیعا باغلی باغچه لو میوه سی وافر آب روانی چوق
کویلر و قصبه لر کورورسن و بر یوکسك یره چقوب بقان جمله سبز درختستان کورر یاز کونلرنده
ارماقلرینك صویی ارتر غرجستان و اسروشنه و سمرقند طاغلرینك قارلری اریوب سیللر
اولور و بو شهرك نواحیسی واردر بری بومکه بر ناحیهٔ بی آبدر لکن معمور حبوبات و مواشیسی
چوق خلقی اغنیادر بری دخی بارکنت اسروشنه یه قریبدر آقار صویی وار لکن چراکاهی
یوق تنك یردر بری دخی روستای قوزع بارکنته متصلدر روستای باجر حدود سمرقندده
طولی بر مرحله واسع ناحیه در روستای کیوربود دخی عظیم ناحیه و درختستاندر روستای
ودان صحرا و طاغی مشتمل بر ناحیه در کش قربنده ایکیسنك دخی خلقی بکر بن وائل نسلندن
چکنورلر و بونلره عباسیان دیرلر جمله سمرقند روستالری اون ایکیدر التیسی بر جانبه دوشر
آرالری بر مرحله یا خود یارمشر مرحله در و شهر مزبورك اطرافنده لطیف مرغزارلر واردر
انلرك بری کان کلدرکه سمرقند شرقیسنه دوشر آب رحمت دیمکله مشهوردر قره صو بونك
میانندن کچر بری دخی یورت خان درکه قره صواندن چقوب کان کله کیدر و صو بو محلی تمام احاطه
ایدر انجق ایکی اوج یردن چکیلور بری دخی اولانك درکه بر کول کنارنده واقع اولمشدر اکثر میوه
سمرقندده خوب اولور متاعی مشهور کاغد و کاغده بکزر دری و نشادر و زیبق در خصوصا
سیب و امرود و انار و اوزم و خربزه غایت بری بردن لطیفدر و نقشبندیه کبارندن خواجه احرار
عبید الله و نظام الدین احمد بن علی عروضی شاعر و فقهاء حنفیه دن ابو اللیث نصر
و محققیندن صاحب الصحایف شمس الدین محمد و غیری دمشق سمرقند سمرقند
قربنده نصف مرحله یرده تیمور بناسی بر شهر لطیفدر مرویدر که دمشق شامه نظیر
اولمق اوزره تیمور انده بر سور یاپوب معمور قلمشدر سغد ضم سین مهمله و سکون غین معجمه
ایله سمرقند قربنده بر مشهور وادی و دنیانك دورت مسیره لرندن بر مسیره در صاد
مهمله ایله صغد دخی دیرلر ابن حوقل بو مسیره یی سائره تفصیل ایلدی زیرا وادئ سغد
حد بخارادن بم حدینه وارنجه سکز مرحله قدر ممتد اولوب جمله اشجار مشتبکه و انهار
جاریه و چمنزارلردر نهایت صویی وافر اولمغله درختلری بلند اولمازو بو وادینك اورته سی
قریه لر باغ باغچه بساتین ایکی جانبی مزارع و تارله لردر اوتلاقلر در آقار صولر کنارنده

چمنزارلر و باغچه‌لر ایچنده بی نظیر کوشکلر و حوضلر و بی مثل نشیمنگاهلر ایتمشلر سکز
کونلک یول جمیعا سیره و باغ و بوستانلر بو مرتبه وسعت و بو طبقه‌ده لطافت نه رود ابله‌ده
و نه غوطهٔ دمشقده متصوردر و سغدک میوه‌لری سائر اماکندن لذیذ و خوشتر
اولور بیکند و نهر سغد اوزرنده بومجکث و کرمینه و دبوسیه و هجرود و کساسه و سپید رود که
آندن سمرقنده وارلور بو جمله میانهٔ سغدده در سغد قصبه‌لریدر و اول وادیٔ سغد سمرقندن
یکرمی فرسخدن ارتقدر و فی وادینک اورته‌سنده‌در دیمشدر بونک جمله صولری بتم
طاغلرندن کلور و نهری متشعب و متفرق اولور هر بری بر روستاقی سقی ایدر کبار حنفیه‌دن
شیخ الاسلام علی سغدی بو قریه‌لرک برندندر فربر فتح فاو رایله طقسان التی بوچوق درجه
طول اوتوز طقوز درجه عرضده نهر جیحون کنارنده بر اوجوزلق معمور بلده‌در بخارا لبابنه دوشر
وماوراءالنهردن خراسانه معبردر محدثیندن صحیح بخاری راویسی امام فربری بو بلده‌دندر
بخارا طقسان یدی بوچوق درجه طول اوتوز طقوز بوچوق عرضده باغی باغچه‌سی وافر نواحی
و قریه‌لری معمور دوز یرده سغد سمرقند غربیسنده بر شهر مشهور و بندر معموردر لغت
مغانده مجمع علم معناسنه بخار لفظندن مشتق ایدوکی حبیب السیرده مسطوردر
سلفده اسمی نحلث ایدی بر کیمسه بونک قهندزندن چقوب اطرافه باقسه هر طرفنده
کوزارینی بر سبزه زار کورر غایت لطیف یردر جمله صحراسی بر بساط سبز کبی دوشنمشدر
میان سبزه زارده یر یر لطیف قصرلر و بنالر واردر قتی عالی و بی نظیر یاپلمشدر ذکر اولنان
بنالر بو یر بخارلرینک مهارتنه دلالت ایدر سامانیان بناسی بر عظیم حصنی و بی نظیر اسواق
و جوامعی و سورینک یدی دروازه‌سی واردر و اکثر نواحیسی جوانبنده دیوار بخارا داخلنده‌در
و حایط مزبور طولا و عرضا اون ایکی فرسخ یری احاطه ایدر ایچنده قطعا طاغ و بیابان یوق
جمله قریه‌لر و مزارع و باغ و بستانلردر طواویس و تورق و قرغانهٔ سفلی و بوم و روستاکاو حستوان
و فراوان سفلی و فراوان علیا و اروان کبی هر بری بر ناحیه‌در خارجنده دخی برنیچه نواحی
واردر که هر برینه انهاردن حرقلر کسلوب صولر اقتمشلردر روسای کرمنه و مناحس و فرغانهٔ
علیا و رستاق عرقید ناحیه‌لری کبی سغد سمرقندک صولری بخارایه کلوب عمودی شهر
ایچندن کچوب دکرمنلرینی دوندورر و مزرعه‌لرینی سقی ایدر جمله باغ و باغچه‌سی نهرلری
اوزرنده‌درلر اندن کچوب بیکنده و جیحونه کیدرلر اندن غیری متعدد انهاری واردر رود زرک رود نوکند
رود ماکهان جویبار عارض رود نوبهار کبی و رود سغد عمودندن نیچه انهار ایریلوب قریه‌لره
کیدر و مزارعی سقی ایدر بری رود کافرکام درکه خرمشه وار نیچه بر ناحیهٔ عظیمه‌یی سقی ایدر
و رود نوکند دخی بر ناحیه‌لکدر رود برجه رود بسته رود ارمینیه رود فراوان سفلی دخی برر
ایکیشر ناحیه‌یی سیراب ایدر و بخارانک اودونی طاغدن دکلدر جمله باغچه‌لردن کسیلور
ماوراءالنهرده بخارا میوه‌سندن لطیف میوه یوقدر و زمینی شول مرتبه منبتدرکه بر ایکی دونم
یرک محصولی بر کیمسه‌نک اهل و عیالی ایله معیشتنه کفایت ایدر لکن خلقی چوق اولمغله

محصولی

محصولی وفا ایلمز اطرافدن غله کلمکه محتاجدر و بخارا خلقی زبان سغد سویلرلر اکثری
خوب و خوش خصلت اولورلر کلاه پوش و قبا پوشلردر اسواقدن غیری یرده بازارگاهلری
واردر اوقات معلومه‌ده جمعیت ایدرلر و قهندزی یمن ایله مشهوردر دیرلرکه انده بغلنش علم
التنده جمع اولان عسکر منهزم اولمازو هیچ بر پادشاهک جنازه‌سی طشره چقمیوب ایچنده
دفن اولنمشدر و قومی ملوک و حکامه مزید انقیاد اوزره‌دردیرلرکه بخارا و سمرقند و بلخ زوایای
مثلث دوشوب آرالری یکرمی بش فرسخدر سمرقند و بخارادن شرق و شماله دوشر هفت
اقلیم صاحبی ایدر بخارایه اول اجلدن فاخره دیرلرکه قیامتده کثرت شهدا ایله فخر ایده جکدر
بو بلده‌دن اولقدر اولیا و علما کلمشدرکه حد و حصری یوقدر یا الکز بر عصرده دورت بیک فقیه
جمع اولمش ایدی که هر بری فتوایه قادر اصول و فروعده ماهر ایدی شیوخ حدیثدن امام
ابو عبدالله محمد بن اسمعیل که صحیح بخاری مؤلفیدر و خاندان محبوبی که عمر بن مازه اولادی
صدر الشریعهٔ اول و ثانی و برهان الشریعه و تاج الشریعه اول سلسله‌دندر و مشایخ
نقشبندیه‌دن خواجه عبد الخالق و خواجه محمد بابا و سید امیر کلال و خواجه بهاء الدین
و خواجه علاء الدین عطار و خواجه حسن عطار و خواجه محمد پارسا و اوغلی ابو نصر پارسا
و سید برهان الدین خاوند شاه و امیر خواند محمد و اوغلی خواند امیر و شعرادن ناصر و خواجه
عصمت و مولانا برندق و خیالی و سیفی و هاشمی بو شهره منسوبلردر بیکند طقسان سکز
درجه طول اوتوز طقوز بوچوق عرضده بخارادن بر مرحله یرده بر بلده‌در سورین تاتار خراب
ایلدی بر لطیف جامعی واردر دیرلرکه بونک سلفده بیک رباطی وار ایدی یکی کند سکسن
سکز درجه طول قرق یدی درجه عرضده نهر شاش کنارنده بر بلده‌در بخارادن شماله دوشر
ما بینی یوز یکرمی بش فرسخدر نهر مزبور اندن کچوب ایکی مرحله‌ده خوارزم کولنه دوکلور
جند طقسان یدی درجه طول قرق یدی درجه عرضده سیحون کنارنده یکی کنده قریب
بر بلده‌در طواویس طقسان یدی بوچوق طول اوتوز سکز عرضده بخارا مضافاتندن
داخل حایطده بر بلده‌در بخارا ایله آراسی یدی فرسخدر سلفده علماسی چوق معمور بلده ایدی
قهندزی و شارستانی وار ایدی خراب اولدی ییل بازاری طورر موسم بوستانده ماوراء
النهرلر کلوب تفرج ایدرلر باغ و بوستانی وافر یردر کرمینیه فتح کافله طواویسدن بیوک بخارا
ایله سمرقند آراسنده بر بلده‌در چوق قریه‌لری واردر طواویسدن یدی فرسخ بعیددر دبوسیه
فتح دال و ضم باء مخففه ایله وادیٔ سغد جنوبنده خراسان یولی اوزره بر بلدهٔ صغیره‌در
کرمینیه‌دن بش فرسخ یرده سمرقند ایله بخارا آراسنه دوشر قریه‌سی یوقدر فقهاء حنفیه‌دن
ابو زید عبدالله بن محمد دبوسی بو بلده‌یه نسبت اولنور نسف فتح نونله معرب نخشب‌در
سکسن سکز درجه طول اوتوز طقوز بوچوق عرضده بر دوز و واسع صحراده صولری و باغی
باغچه‌سی وافر بر بلده‌در طاغلر بوندن کش سمتنده ایکی فرسخ بعید اولوب کش صولری
کلوب بونده جمع اولور نهر عظیم اولوب روستالرینی صووارر و جیحونه کیدر جیحون ایله

بونك اراسی مغازه در خرابه قهندزی وربضی وربضنك دورت دروازه سی واردر درکش
در بخارا در سمرقند درغربی دار الامان سی نهر عظیمك کنارنده سرپل نام موضعده در نمازگاه
عید دروازهٔ بخاراده وبازاری ربضنده در برقاج ناحیه سی وایکی قصبه سی واردر بر بنه برده
و بر بنه کشنه دیرلر کبار حنفیه دن حافظ الدین عبد الله محمد که مدارك ومنار صاحبی در
وابو حفص عمر بن محمد که متن عقاید وتیسیر صاحبی در وابو المعین که تبصره صاحبی در بو بلده یه
منسوبلردر نزده فتح یا ایله نسفدن التی فرسخ یرده طقسان طقوز بوچق درجه طول اوتوز
سکز بوچق عرضده بر قلعه وقصبه در دیرلر که بونك بناسی افراسیابکدر فقهادن
شیخ الاسلام علی بزدوی وبرادری ابو الیسر که علماء اصولدن اولوب متن مشهوری تألیف
ایلمشدر بو بلده یه نسبت اولنور کش کافك فتحی وکسری ایله طقسان طقوز بوچوق عرضده
نسفه قریب بر بلدهٔ عظیمه در دیرلر که بونك وسعتی اوچ فرسخ طول وعرضده واردر لکن نواحیسی
ایله جمله مسافه سی اولمق گرك اوجوزلق میوه سی بول یدرو میوه سی سائر بلاددن اول
یتشر لکن هواسی بد در سلفده بوکا شهر سبز دیرلردی سمرقند ایله اراسنده بر طاغ واردر
هر کونده آشلور بونك قهندزی وربضی وشارستانی واردر بازارلری ربضنده در سنالری
بالچق واغاج باغ وبوستانی وافر حبوباتی متکاثر یردر شارستانك دورت دروازه سی واردر
بری درآهنین ودر عبد الله ودر قصابان ودر شارستان بوکا باب ترکستان دخی دیرلر زیرا بر قریه
واردر خارجنده ترکستان تسمیه اولنور وبونك ایکی نهری واردر بری شهر قصارین دیرلر
شهرستاندن چقار وبری نهر اسور در ایکیسی دخی دروازه دن چقر وروستارنده دخی بر نیچه
رودلر واردر رودجاج رود حسك رودجوان کبی رودجاج سمرقنددن بر فرسخ یرده در رود حسك
راه بانحده شهرده سکز فرسخ یرده جاریدر اشتیخن کسر همزه وتا وفتح خاء معجمه ایله سغد
سمرقنددن بر بیوك قریه وناحیه در بوندن سمرقند یدی فرسخدر باغلی وباغچه لی
اوجوزلق یر اولوب ابن حوقل قولنجه قهندزی وبازاری وقریه لری واقار صولری
واردر علمادن بر جماعت بوندن ظهور ایلدی وادی سغد شمالنه دوشر کشانیه
ایله اراسی بش فرسخ یردر کشانیه طقسان سکز بوچق طول قرق
درجه عرضده بلاد سغد اورته سی وقلبی ایکی مرحله طولی بر مرحله عرضی بر ناحیه
وقصبه در اشتیخندن بیوك وقریه لری انك قریه سندن چوق قدر لکن اشتیخنك
ارضی بش مرحله ممتد اولور ایکیسی دخی وادی سغد شمالنه دوشر اربیجن
فتح همزه وکسر با ایله سغد بلادندن کشانیه قربنده بر بلده در خرابه یوز طوتدی
دیرلر زامین فتح زاء معجمه ایله طقسان طقوز بوچق درجه طول وقرق درجه عرضده
سمرقنددن ایکی مرحله شرقه دوشر بر بلده در سغددن فرغانه یولی اوزرینه دوشر اوکی صحرا
واردی اوسروشنه طاغلریدر وافر ترنجبینی اولور اقار صولری باغی باغچه سی واردر
شاش معرب چاج در یوز بر بوچق درجه طول قرق ایکی درجه عرضده تقویمده مسطور

اولدوغی اوزره سمرقنده تابع بر بلدهٔ عظیمه در نهر سیحون وراسنه دوشر دوزیرده اولرینك
ایچندن صولرا اقار ما وراء نهر شهرلرینك اشبعی وازهی در اون بش قدر قصبه بونك
ناحیه سنده واقع اولمشدر بوندن فرغانه بش مرحله در وخجند دورت مرحله یر یا زیادر
مسالکده ایدر قصبهٔ شاش بنکث نصفی قدر بر بلده اولوب باروسی وربضی وار در اقار
صولری باغ وبستانی وافر یردر جاج حدودی ایلاقه پیوسته اولور وبو نواحینك سکانی
غزو خلج طوایف مسلمین واهل جهاد اولوب اکثری چرکه نشینلردر کیمسه یه انقیاد
اتمزلر هفت اقلیمده شاش قدیم شهرلردندر بناکت دخی دیرلر حالا تاشکند دیمکله معروفدر
دیو بونلر جمله شاش اولمق اوزره بازار بعض اهل وقوف تحریرنده تاشکند یوز بر درجه طول
قرق بر بوچق عرضده بر شهر عظیمدر سمرقنددن یدی مرحله شرقه دوشر ختای یولی
اوزره دروانه جان دخی یدی قوناقدر دیو مسطور گورلدی تقویمده دخی بنکث کسر با وسکون
نون وآخری ثا ایله قصبهٔ شاش در قهندزی وربضی وار در ربضی دخی مسطوردر بو ربضك
خارجنده بر ربضی دخی واردر جمله سنده صولرا اقار جامعی قهندز دیوارینه متصلدر دیو ابن
حوقلدن نقل ایدر مسالکده قهندزینك اوچ دروازه سی واردر باب ابو العباس باب کش
باب آهنین ودار الامان سی وجامعی دیوار قهندز اوزرینه دوشمشدر شارستان دروتیسنده
انجق بر بازاری وار واورته سی میداندر وسایلغ نام کوهدن وادی جاجه کلنجه بر دیوار
چکلمشدر آکا دیوار بن عبد الله بن حمید دیرلر دیو بازار تاشکند ایسه تقویمده مذکور دکلدر
وکیر وهفت اقلیم صاحبی ایدر گرچه بو شهر عمارت واسواق وسائر اوصافده اولقدر
دکل تکلفدن ساده در لکن زمینی اقار صولر وباغچه لر ایله مزین وچمنزاری وباغلری گل ولاله
وانواع ازهار ایله ملبسدر خصوصا هفت رنك لاله سی غیری یرده اولماز لاله زار تاشکند
وگل سرخ بخار ایبن الجمهور مشهور اولمشدر بو ولایتده بر قویی واردر که صویی مسهلدر
واگر صویندن الوب بر غیری یره گتورسه لر بوز کتدکده قانه دونر دخی اوزادقچه
مسنك اولور واگر بر بزی حیض قانیله آلوده ایدوب اول قیویه براقسه لر بر صاعقه
پیدا اولور که ابنیه یی خراب ایدر وبو دیارده بر چشمه واردر که صویی اغاز قیجان روی
هواده سحاب ظاهر اولسه اقار شاش دیارینه کبار شافعیه دن محدث وفقیه امام
محمد بن علی بن اسمعیل که قفال شاشی دیمکله معروفدر وابو بکر محمد بن احمد مستظهری
وفخر الدین بناکتی که تاریخ صاحبی در وبدر شاش وفاضل تاشکندی وغیری منسوبلردر
تنکت ضم تا وفتح کافله شاش شهرلرندن بر شهردر تنه دخی دیرلر تقویمده ابن
حوقلدن منقولدر که تنکت ایلاق قصبه سی اولوب قهندزی وربضی ودار الامان سی
واقار صولری واردر ایلاقك شنلکی وبستانلری واکنلری وادی شاشه متصل
اولور ایلاق طاغلرنده معدن ذهب وفضه چوقدر صاحب مسالك ایدر تنه باغسز
وبستانسز بر شهردر قهندزی وشارستانی وجامعی واردر خلقی اکثر حسن وجمال صاحبی

اهل مروت اولورا اکثر خایری رود جاجدن زورقلر ایله کلورلکن تقویمده ابن حوقلدن
بساتین کثیره سی واردر دیواری سابلغ طاغندن وادئ شاشه منتهی اولور تورکلک
شهره دخولنی منع ایدر و بونك یاشقه برنهری واردر ایلاق صویی دیرلر دیو روایت ایدرلکن
دیوارمز بورنا کشده مذکور اولان در مشترکده ایلاق حد نو بخندن فرغانه یه وارنجه مجموعی
بلاد شاشك اسمی اولمق اوزره یازار ابن سینا شاکردی حکیم ابلاقی بو دیاره منسوبدر
اسفیجاب کسر همزه وسکون سین ایله یوزدرجه طول قرق اوچ بوچق درجه عرضده ماوراء
نهرك ترکستان ثغورنده بربلدهٔ کبیره در ابن حوقل ایدر بونك بر خربه قهندزی وار
وربضی وشهری معمور در سوری بر فرسخ قدر ربضنی احاطه ایدر ایچنده اقار صولری
وبستانلری واردوز یره دوشمشدر مسالکده سورینك دورت قپوسنی یازار دروازهٔ کوچك
دروازهٔ فرجان دروازهٔ شاکرانه دروازهٔ بخارا انلردر کبار حنفیه دن شارح مختصر
طحاوی شیخ الاسلام علی اسبیجابی بو بلده یه نسبت اولنور جنابی تاریخنده ایدر بو بلده یه
سیرام دخی دیرلر لکن غیری کتابلرده کورلمدی بو تقدیرجه مطول محشیسی علاء الدین
سیرامی دخی بو بلده دن اولور اسروشنه ضم همزه وسکون سین مهمله وضم را وفتح شین معجمه
ایله یوزبر درجه طول قرق بر بوچق درجه عرضده مراصد نقلی اوزره شین معجمه نك تقدیمی
ایله ماوراء نهرده سیحون ایله سمرقند اراسنده بلاد هیاطله دن بربلدهٔ عظیمه در سمرقند
ایله میانی یکرمی التی فرسخ تخمین اولنور تقویمده ابن حوقل روایتی ایله اسروشنه براقلیم
اسمیدر اکثر اطرافی طاغلر احاطه اتمشدر شرقده بعض بلاد فرغانه غربده حدود
سمرقند شمالده شاش وبعض فرغانه جنوبده بعض حدود کش وصغانیان ایله محدود
اولوب دور تیوز قدر حصنی بر قاچ پاره شهری مشتمل ولایتدر مسالکده ایدر اسروشنه
خلقی لسانده بو محکث تسمیه اولنور ناحیه لری بونلردر اران بنامکث کوکب عرق ساباط
زامین دیزك بو شهر معمور شهردر بناسی جمله طین واغاج ایله یاپلمشدر شارستان
درونینك دیواری واردر ربضی دخی آخر دیوار محصوردر شارستاننك ایکی دروازه سی وار
بری دروازهٔ شارستان بری دروازهٔ بالائین در جامعی شارستانده در دکرمن بو دیدر بر نهر
ایچندن اقار واون قدر دکرمن دوندورر ایکی طرفی درختلر در وخندقك ایچنه اقوب
سوری احاطه ایدر سرایلره وباغچه لره یایلوب مزارعنی سقی ایده رك اقار کیدر ربضنك
دورت قپوسی واردر باب زامن باب ابن شمند باب ابن حکمت باب کهلیان وبونده انواع
معادن خصوصا زاج ونشادر وافر اولور معدن نشادر طاغده بر غاردر که اندن بخار چقار
کوندوز دخان کیجه آتش کبی کورینور اوزرینه دیوار وسقف یاپلوب بر قپو قونمشدر بخار
منفذی اولمامغله سقفنده بخاردن نشادر منجمد اولور صفحه صفحه یاپشر بر وقتده
پچلیك کسه اصلانمش کیجه کیوب سرعتله قپویی اچار واوکنده طورمیوب بر طرفه پرتاب ایدر
زیرا بخار محبوس شدتله چقوب اوکنده بولنانی هلاك ایدر بخار شدتی کچدکدن صکره

سقفی ییقوب نشادری الورلر وکرو بیارلر بخار محتبس اولمدقجه ضررلو دکلدر وجوهر
احتباسله حاصل اولور وبو اسروشنه ده بر نوع کل اولور که آخر تابستانه دك باقی وپاید اردر
ساباط اسروشنه بلادندن یوز بر بوچق طول قرق بر بوچق درجه عرضده فرغانه دن
شاشه کیدر یول اوزرنده اسروشنه دن اوچ فرسخ یرده جنوبله شرق اراسنه دوشر
بر قصبه در بلاش آبادن تعریب اولنوب ساباط دینلمشدر مداین کسری قربنده
عراقده بر ساباط دخی واردر اسبانیکث ضم الف وآخری ثاء مثلثه ایله اسفیجاب توابعندن
فاراب یولی اوزرنده بر مرحله یرده بربلده در اسروشنه دن طقوز فرسخ شرقه دوشر شاوکث
فتح شین وآخری ثاء مثلثه ایله یوز بر بوچق درجه طول قرق بر درجه عرضده بلاد شاشدن
بربلده در فرغانه یوز ایکی بوچق درجه طول قرق بر بوچق عرضده بر نیجه قصبات وقرایی
مشتمل ولایت اسمیدر هفت اقلیمده مسطور اولدوغی اوزره حدودی شرقده کاشغر وغربده
سمرقند وجنوبده کوهستان وبدخشان شمالده ترکستان طراز وغیری بلاددر که تاتار
استیلا سندن خراب اولمشدر آب سیحون که اول دیارده نهر خجند دیمکله مشهوردر
بو ولایتك شرق وشماللندن کلوب اورته سندن کچر واقعات بابریده ایدر فرغانه ده
پیروح الصنم اولور دیرلر ماوراء نهر بلادنده بوندن واسع وقریه لری بیوك واوجوزلق یو
یوقدر اخسیکثده معدن سیم وزر وسوخ طاغلرنده زیبق رستای زرین ناحیه سنده
معدن زفت وکوه استرده چشمهٔ نفط ومعدن باقر واسرب وآهن جمله موجوددر
وپیروزه کانی در انوشروان بونی بنا ایدوب هر بیتدن قوم سورمش واسکان اتمش
ایدی واسمنه ازهوخانه دیمشیدی صکره فرغانه دیدیلر مناهج العباد صاحبی شیخ
سعد الدین وشارح طوالع عبد الله بن محمد عبیدی بو ولایته منسوبلردر وکبیر وهفت
اقلیمده ایدر فرغانه دیارنده یدی بیوك وکوچك شهر واردر بشی نهرك جنوب طرفنده
ایکیسی شمال طرفنده در جنوبی شهرلری بونلردر اندجان فرغانه وسطنده حصاری غایت
متین ومحکم بر شهردر قلعه ایچنده بر قاچ ارماق اقار غله سی ومیوه سی ایو اولور اما هواسی
بد دروکوزاغریسی چوغ اولور تقویمده معرب اندکان اولمق اوزره یازار مرغینا ندن شرقه
کاشغر یولی اوزرنه مابین ایکی مرحله در بونك صویی جنوبدن کلور شهره اوغرار اوش
صوینه تاریشر اوش فتح همزه ایله اندجاندن شرق وجنوبه بر قصبه وقلعه در اوچ
قپوسی اچلور بری در کوه بری درآب بری در معکده آب وهواسی لطیف اطرافی چمنزار
یردر اقار صویی جنوب وشرقدن کلور وشهردن کچوب بسی جهتنه کیدر یقول العبد
قصبه سی صاحبی سراج الدین بو بلده یه نسبت اولنور مرغینان فتح میم وکسر غین
معجمه ایله اندجان غربیسنده یدی فرسخ یرده بر قصبه در نسا السفلی ناحیه سنه دوشر
شهر وقبا صوینك شرقنده نصف مرحله یرده وکاشغردن غرب وجنوبه در بونك صویی
شرق وجنوب طرفندن کلوب مرغینان جنوبندن کچر وشهر وقبا صوینه قاریشر

لطیف اناری و زردالوسی اولور فقهاء حنفیه دن امام ظهیر الدین علی بن عبد العزیز
وامام فاضل صاحب الهدایه برهان الدین علی بن ابی بکر که بشیوز طقسان ایکی ده وفات
اتمشدر بو بلده یه منسوبلردر اسبجی در اسفره معرب اسپره در مرغینا ندن غرب
وجنوبه طقوز فرسخ یرده بر طاغستانده بر بلده در باغ و بستانی وآقارصولری وافر یردر
سمرقند دن کاشغره کیدر یول اوزرنده دوشر صویی جنوبدن کلور وشرقندن
دولاشوب شهر وقیایه کیدر بجند ضم خاء معجمه ایله نهر سیحون کنارنده یوز ایکی درجه
طول قرق درجه عرضده بر بیوك شهردر نهراندن چوب فارابه کیدر واول نهره انده
شهر وقیا نهری دیرلر وشهر نهرك جنوب طرفنده در سمرقند دن کاشغر یولی اوزرنده
اولوب بوندن کاشغره اوتوز بش کونده واریلور وسمرقند دن اون مرحله قدردر هفت
اقلیمده ایدر خجند اندجاندن بش فرسخ غربده قلعه سی غایت متین شهردر میوه سی
خصوصا اناری وافر اولور ولکن کوزاغریسی چوق اولور حتی سرچه قوشلرینك بیله
کوزلری علیلدر وخجنه ناحیه سنده کند بادام دیرلر بر یروار در دوز صحرادر انده دائما
روزکار اسر اول محله دشت درویش دیرلر زیرا بر زمان بر قاچ درویشلر انده بادشدتنه
کرفتار اولوب بری برلرینه های درویش های درویش دیه رك اولدیلر کندیلر آکا برشعر ادن
شیخ کمال الدین بو شهره منسوبدر نعمانده مذکور اولدوغی اوزره شاعرلکی ستر ایله تستر
ایدردی مرتب دیوانی واردر ومتأخرندن حرمینده خجندیلر چوقدر اخسیکث فتح همزه
وکسر سین وآخری ثاء مثلثه ایله یوز بر بوچوق درجه طول قرق ایکی درجه عرضده نهر
خجند کنارینه لنده طاغدن بر فرسخ بعید دوز یرده اولیدی شهرك بریدر هفت اقلیمده
یالکز اخسی اسمیله یازار فرغانه اولکه سنده اندجاندن کچجك بو قدر واسع شهر بوقدر
واراسی اون فرسخ اولوب متین ومحکم قلعه سی واردر میر تیموری دیرلر بر جنس خربزه سی
اولورکه سائر یرده یوقدر مسالکده ایدر اخسیکث فرغانه قصبه سیدر قهندزی وشارستانی
وربضی واردر دار الاماره سی قهندزده وجامعی شهرده وعیدنماز کاهی کارنهرده در شهرینك
بش قپوسی اچیلور باب زنجیر باب دفینه باب کاشان باب آذینه باب ها به سار و ربضنده
آقارصولری و باغی باغچه سی چوقدر علماء حنفیه دن صاحب اصول اثیر الدین اخسیکثی
بو شهره نسبت اولنور کاسان سین مهمله ایله یوز بر بوچق درجه طول قرق ایکی بوچق عرضده
بلاد فرغانه دن بر بلده وناحیه در چوق قریه لری واردر یعقوبی قولنجه سلفده فرغـانه
دار ملکی ومحاسن دنیادن ایدی تورك استیلاسی ایله خراب اولدی دیو مشترکده ذکر
ایدر اقالیم عراق عجمده بر کاسان دخی واردر محلنده مذکوردر نسا فتح نون ایله فرغانه بلادندن
ایکی بلده وناحیه در بری برینه متصل برینه نسا العلیا برینه نسا السفلی دیرلر دوز
اوتلی صولی یرده واقع اولمشدر نسا العلیاده عیون زفت و بر جنس سیاه طاش اولورکه
کومور کبی یانار وکولی صابون یرینه استعمال اولنور بو طاشك اوچ وقیه سی بردرهمه صاتلور

بونلردن

بونلردن غیری خراسانده بر نسا دخی واردر مشهور اولان اولدر خواکند فرغانه نواحیسنده
بر بلده در کاه قافله خواقند دخی دیرلر اسبید بلان کسر همزه ایله تقویمده ابن حوقلدن
روایتله فرغانه شهری یازار طاغلرنده ذهب وفضه معدنی واردر قبا ضم قاف وقصر
ایله یوز ایکی درجه طول قرق ایکی بوچق درجه عرضده فرغانه ناحیه لرندن بر ناحیه ده بلده در
شاش جانبنه دوشر اخسیکثه قریبدر خرابه قهندزی ومعمور ربضی وشهری واردر
وربضنی دخی بر سور احاطه اتمشدر وافر صولری وبستانلری واردر کند بادام یوز ایکی
بوچق درجه طول قرق بوچق درجه عرضده نهر سیحون کنار جنوبیسنده خجند دن بر مرحله
شماله دوشر خیسه کوز کند بادمدن بر مرحله غربده نهر مزبور کنارنده بر بلده در خجند دن
بر مرحله شماله دوشر اراسنده بر طـاغ واردر وزامین دن بر مرحله شرقده در سوخ یوز
دورت درجه طول قرق بر بوچق درجه عرضده بر بلده در طاغلرنده معدن زیبق اولور ترمذ
طقسان طقوز درجه طول اوتوزیدی درجه عرضده نهر جیحون کنارنده بر بلدهٔ معظمه در
بیوت واسواقی جمله آجر ایله دوشنمشدر اطرافنده اك یقین طاغ بر مرحله اولوب قریه لری
وافر وناحیه سی بول یردر نهر صغانیان بونك کوپلرینی وناحیه سنی سقی ایدر نهر جیحون
شهرك کنار غربیسندن بحر بلخ ایله بونك اراسی بر مرحله در انکچون بعضلر بونی
طخارستاندن عد ایدرلر لکن نهرك اوته طرفنده اولمغله ماوراء النهردن بر مشهور بندردر
قهندزی وشارستانی وربضی واردر جامعی شهرده بنالری بالجقدر خلقی جیحوندن ایچرلر
مزارعنی رود جغانیان سقی ایدر حفاظ حدیثدن صاحب السنن امام ابو عیسی محمد
نوادر الاصول صاحبی حکیم ترمذی بو بلده یه منسوبدر جومنجان نواحیٔ ترمذدن
بر ناحیه در جومنکان دخی دیرلر واشجرد یوز ایکی درجه طول اوتوز سکز بوچق عرضده
صغانیانه ملحق بر بلده در وافر زعفرانی اولور بوندن قلعهٔ راسب التی فرسخدر شبیله
اسروشنه بلادندن بر بلده در کبار مشایخدن شیخ شبلی بوکا نسبت اولنور صغانیان
یوز بوچق درجه طول اوتوز سکز بوچق عرضده اسروشنه جنوبنده بر بلده در جغانیان
دخی دیرلر بیوك ناحیه سی وقریه لری وقهندزی واردر صولری باغی باغچه سی وافر یردر
بونك انهاری ترمذه اقار صاحب مشارق امام صغانی بو بلده یه منسوبدر شومان تقریبا
ذکر اولنـان طول وعرضده صغانیان ناحیه سنده بر بلده در خرشکث فتح خاء معجمه
وراء مهمله وسکون شین معجمه ایله نهر شاش کنارنده بر بلده در نجانیکث فتح نون وجیم ایله
نواحیٔ سمرقندده سمعانی ظنی اوزره اسروشنه سمتنده در غیریلر اسروشنه اعمالندن
عد ایدرلر وذار فتح واو وذال معجمه وآخری راء مهمله ایله سمرقنده دورت فرسخ یرده بر بلده در
حصنی وجامعی واردر اوزکند فرغانه بلادندن یوز دورت بوچق درجه طول قرق بوچق
درجه عرضده بر بلده در لند جاندن ایکی مرحله شرقده واوشدن بر مرحله غربه دوشر
تعریب ایدوب اوزجند دیرلر قهندزی وشارستانی وایچنده آقارصوبی وباغ بستانی واردر

هواسی برمقدار کرمسیردر مشاهیر فقهادن صاحب الفتاوی امام قاضیخان حسن بن محمود
اوزجندی بو بلده یه نسبت اولنور مایمرغ ایکی میمك فتحی ایله نسفدن بخارا یه کیدر
یول اوزرنده بربیوك قریه وسمرقند قربنده برقصبه در وجیحون کنارنده بریره مایمرغ دیرلر فقهاء
حنفیه دن نجم الدین محمد بوکا منسوبدر خذیسر فتح خاء معجمه وذال وسین مهمله وآخری
را ایله سمرقند سرحدنده اسروشنه اعمالندن برثغوردر مشهور رباطی واردر بسکث
فتح باوآخری ثاء مثلثه ایله بلاد شاشدن بربلده در بارسنکث بودخی لنك قربنده مدن
شاشدن بربلده دربدحکث ضم باوفتح دال ایله بلاد شاشدن بر بلده در بعضلر اسفیجابدن
عد ایلدی بتم ماوراءنهر ناحیه لرندن برناحیه در عظیم طاغلری ووافر قریه لری وار اکن هواسی
غایت برودت اوزره در سنهروقیا یوزدرجه طول قرق بوچق درجه عرضده نهر سیحونك
کنار شمالنده برشهردر تاشکند دن ایکی مرحله جنوبه بخنددن بش مرحله غرب
وشماله دوشر نهر مزبور بوشهره اضافتله دخی ذکر اولنور ختلان ضم خاء معجمه وفتح تاء
مشدده ایله تقویمده بلخ شرقنده ماوراءنهردن برناحیه یازار ابن حوقل ختل ایله وخش
ایکی ناحیه دربری برینه متصل دیمشدر ختل قصبه سی هلاورد ولاوکند اولوب نهر
وخشاب ایله نهر بدخشان اراسنه دوشمشدر بوقصبه لرك صولری واشجاری وافر
اوجوزلق دوزیرده واقع اولمشدر وخش فتح واو وسکون خاء معجمه ایله نواحیٔ بلخده
ختلاندن طاغ دبنده بربلده در ناحیه سنه وخشاب دیرلر بونده معادن سیم وزرچوقدر
درلرنده نهربولنور جمع ایدرلر بعضلر ختلان ایله وخش نهر جیحون جنوبنده اولمغله ماوراء
نهربلادندن عدا تمز لر طخارستاندن طوترلر لکن اکثر ماوراء نهردن اولمق اوزره در
هلاورد یوز بردرجه طول اوتوزیدی بوچق درجه عرضده ختل دیارینك قصبه سیدر
بوناحیه ماوراءنهره متصل دوزیرده انهار واشجاری وافر اوجوزلق یردر انهار بو اقلیمده
اولان خرده انهاردن غیری ایکی نهر عظیم واردر بری جیحون بری سیحون اما جیحون برنهر
عظیمدر که نهر بلخ وآب آمو وآب نبر دخی دیرلر ایران ایله توران فصل ایدر عمودی آب
خرنا بدر بدخشان طاغلرندن چقوب غرب وشمـاله طوغری اقار قباد آبادده برقاچ
نهر کلوب قاریشر حدود بلخده ترمذ دن یوقاری نهر وخش طخارستـاندن کلوب
بوکا قارشدقدن صکره اسم جیحون اطلاق اولنور یوقاریسنده جیحون دیمزلر ترمذده
جغـانیان صولری قاریشراندن چوب کالفه وقصبهٔ زمه وآمل شطه یعنی آمویه
اوغرار زمه کلنجه بر یری سقی ایلمزانده برمقدار منتفع اولورلر آموده دخی فی الجمله سقی
ایدر اصل نفعی خوارزم خلقنه درو بوندن بلخ وترمذ ناحیه لرنده بعض انهارا یرلدقدن
صکره دهان شیر دیرلر ایکی طاغك اراسی برتمك محلده مجتمع اولوب چرکه اول درن یوز ذراع
قدر انجق عربضدر هراة توابعندن تومینه نام قریه یه اوغرار وخوارزمدن کرکانج اول بوغازه
قریبدر بوغازدن چقدقدن صکره ایکی فرسخ ریکستان واردر انده بتارکیدر واوته سنده

کیرو چقار خوارزم مملکتنه اوغرار واول ریکستاندن چمك ممکن دکلدر عظیم بتساقدر
وخوارزمده بو نهردن برقاچ بیوك صولر آیریلور ووافر قریه لر مزارعنی سقی و بتون خوارزم
اولکه سنی سیراب ایدر نهر کاخواره وجوی هزاراسب و کردان جوی و کریه و نهر حره کبی
بونلرك هر برنده کمی یوررو بونلرك کمی بحیرهٔ خوارزمه دوکلور اما عمود جیحون خوارزمی چوب
عقبهٔ حلم که ترکلر اکا کرلاوه دیرلر وسنکستان دن درو تنکدر نهر مزبور اول عقبه دن
عظیم هولناك صدا ایله اقوب بحر وصیتی ایکی فرسخ یرده اشیدیلور وخوارزمدن التی مرحله
خاتخال نام یرده حمد الله قولنجه بحر حزره دوکلور اول محلده انجق بالقجیلر ساکن اولور
اما صاحب مسالك وصاحب تقویم خوارزم کولنه دوکلور دیدیلر جائزدر که برشعبه سی
اول کوله اقه جمله مسافهٔ سیری تقریبا اوچیوز فرسخدر وایام شتاده برمرتبه طوکارکه
اوزرندن قافله چکر و برقاج ذراع بوزی دلوب قویی کبی صوچقاررلر نهر مزبورده اقان
صولرك بری نهر ماخش و بری نهر بویان ونهر فارغی ونهر اندیجار و نهر وخشاب در قباد
آباد قربنده بونلر جمع اولوب جیحونه دوکلور اما نهر وخشاب ترکستاندن چقوب
زمین وخشه اوغرار برطاغ دبنده بنا اولنان جسرك التندن اقار اول کوپری ختلان ایله
حدودلشکر اراسنده در اندن بلخه وارر ترمذدن یوقاری جیحونه قاریشر جیحون اوزرنده
ماوراءنهردن اول کون کونٔ ختلان وکونٔ وخش دربعده نواحیٔ وجان وسقینه جمله
کافرستاندر اینو غلاملری وجاریه لری چقار اما سیحون که نهر شاش ونهر جاج ونهر بخند
ونهر سهر وقیا اسملری ایله مسمی در اول دیار خلقی کل زریون دخی دیرلر عمودی بلاد ترکستانده
منجتین طاغلرندن شرق وشمالندن کلوب اوزکنده وشاشه اوغرار فرغـانه اولکه سی
اورته سندن چکروشمالندن جنوبه اقوب حرساب ورودا وس امثالی نیجه صولر قاریشوب
جیحونك ثلثانی قدر بر عظیم نهر اولور اخسیکث وبخند و فاراب و بیکندی چکر فناکث که
شهر جنه دیرلر اکا وارر و اول محلدن چیجك ترکستانده هفت اقلیم صاحبی نقل اوزره
ریکستانده منجذب اولور تقویمده ونزهه ده بنغی کنندن ایکی مرحله چیجك خوارزم دکزینه
دوکلور دیر بودخی مسافه ووسعت جهتندن جیحون کبیدر وقیشده منجمد اولور اوزرندن
کاربان چکر ونهر مزبوره نیجه دیاری سقی ایدوب حد صبرانی چکدکدن صکره ایکی طرفنده
قوزکوچر اولی اوغوز طائفه سی ساکن اولور اکثری مسلماندر وبالجمله نهر جیحون
ونهر سیحون مصبنده نقل مختلف اولوب صاحب تقویم اقربی ابن حوقل تقلید روبو ایکیسنی
دخی خوارزم کولنه دوکلور یازار وجیحوندن طقسان برطولده بر نهر آیریلوب بخند قربندن
چکر بحر احضره دوکلوردیو رسم معموردن نقل ایدر صاحب مسالك دخی سیحون وجیحون
خوارزم کولنه دوکلور وایکیسنك دریایه واصل اولدوغی یرك ماینی اون ایکی کونلك
مسافه دردیو تعیینی تناقض اولور زیرا کوللك مسافه سی اکا متحمل دکلدر صاحب نزهه
جیحون بحر حزره وسیحون کوله دوکلوردیدیکی صوابه اقرب کورینور وهفت

اقليم روايتي اوزن نهر چاج ريكستانه ياتمق دخي جائز لكن جيحون وصفندن غلط اولمق
وا بجدر نهر بوى نزهه ده مسطور اولدوغى اوزره سغد وصغانيان طاغلرندن چقوب
بر بحيره اولور اندن چقوب برقاج بيوك كچلمز صولر قاريشوب ولايتى سقى ايدر واصلا كچلمد
ويرمز عمودى سغد وسمرقند وبخارايه اوغرار بو ولايتلرك شنلكى بو نهر ايله در ديمشدر
تنبيه معلوم اولاكه سيحون جيحون نيل فرات انهار جنتدن اولوب اصولى سدرة المنتهى
التندن اقسنه حديث شريف صحيح وارد اولمشدر شارحلرك كيمى انهار مذكوره ايمان واسلامدن
مجاز اولمق اوزره معنا ويروب كيمى حقيقته حمل ايلمشدر قاضى عياض مسلم شرحنده شق
اولى اختيار ايدوب انهار مذكوره اكثر بلاد اسلاميه ده اعظم انهار اولمغله شارب اكثر اهل
اسلامدر انكله نشو ونما بولان ابدان مسلمانان اكثر اصحاب جناندن اولمغله كانه جنتدن
چقمش اوله ياخود اصلى سدره يرده اوله بو تقديرده اشكال برطرف اولور توجيهه دخى
حاجت قالماز اما امام نووى حقيقته بركونه دخى حمل ايليوب بودورت نهرك اصلى سدره
التندن بطن زمينه نازل اوله ونه كيفيتله نازل اولدوغى بزم معلوممز اولميه بعده هر برى
بر جانبدن چقه ظاهر حديث مقتضاسى بودر عقلا وشرعا بوكا مانع يوقدر ديمشدر لكن
عقلا مانع يوقدر ديدكنه خصم تسليم ايلمزديرلر زيرا انكون انهارك سبب عقليسى غيرى
يوزدندر وبالجمله بحث مذكور بر مبحث طويل الذيل اولمغه متحملدر مراد ايدن اول
قپويه كشادويره جبال ومعادن ماوراء نهرده وافر طاغلر واردر اشبهى بونلردر جبل
ساروان سمرقند جنوبنده هواسى خوب ومعمور برجبلدر انده زردكرد ديرلر برمعبد ترسا
واردر جبل اسفره شاش انتهاسنده بر طاغدر انده چشمه نفط ومعدن آهن واردر وپيروزه
حاصل اولور جبل فرغانه بر بيوك طاغدر انده معادن زيبق ونحاس واسرب وذهب
ونفط وفيروزه ونشادر وزفت واردر وبر نوع طاش اولوركه اودون يرينه يقارلر جبل
وركه بخارايه قريب يردن ابتدا ايدوب سمرقند ايله كش اراسندن چقرا اسروشنه يه
متصل اولور كيروده نوب حد فرغانه يه اولاشر وچينه وارر اسروشنه بيسا بانى حد فرغانه
وايلاقدن خرخيره وارنجه بو طاغ برابرينه واقع اولمشدر وبونده انواع معادن واردر وبر صو
واردركه ايام صيفده كارلرى بوزطوطار وقشده ايليجق اولور نباتات ومحصولات بو اقليمك
معادنى ونباتى چوقدر وميوه سى بر مرتبه وفرت اوزره اولوركه سغد واسروشنه وفرغانه ده
حيواناته دوكرلر برايكى سنه اكين اولمسه اسعارينه تفاوت كلمز مروج ومراتعى انهار ومزارعى
فراوان يردر اول اجلدن چارپا قسمى انده غايت ايو اولور لكن اكثر غنمى تركستاندن كلور
مشهور متاعى ابريشم وصوف وكاغد سمرقندى در پوست روباه وسمور وسنجاب چوق
اولور تبتدن مسك اولا بوديارده كلوب اندن اطرافه كيدر فرغانه ايله تركستان اراسنده
اولان طاغلرده صافى ميوه اشجارى بتر وكيمسه احراز ايلمز وانواع رياحين وازهار اولور
مطلقا ماوراء نهر طاغلرنده فستق چوقدر سلفده خراج بخارا اون بر بيوك سكسن طقوز

بيك

بيك ايكيوز درهم وخراج فرغانه يكرمى سكز بيك واسروشنه بش بيك وشاش التمش
بيك درهم مسيبيه كه نحاسه شبيهدر خراج آمل ايكيوز طقسان اوچ بيك دورتيوز حاصل
كش يوز اون بر بيوك بشيوز خراج فاراب اللى بش بيك محصول ترمذ ايكى بيك
وايد بخند اون بيك درهم ايدى اخلاق رجال ماوراء نهر خلقى اكثر خير وصلاحه
واغلبلر جوانمرد ومهمان دوست اولورلر قونق اوزرينه جنك ايدرلر مؤلف مسالك
ايدر سغدده بر سراى كبى مهمانخانه كوردم قپوسنى اچوب قنادلرين ديواره ميخلمشلر
ديدبلركه بوفلان كيمسه نك مهمان سراى در يوز ييلدن ارتقدركه قپوسى بويله كشاده
وايچنده زاد مسافر آماده در جائزكه بى وقت مهمان كلوب قپوسن آچق بولمغله اخريه
كيده ديو ميخلمشلر در اباعن جد بو سرايه قونان مهمانلره مزيد احترام ايدرلر بو اقليم خلقى
اكثر ماللرين وجوه خيره صرف ايدرلر بيابانده بر منزل يوقدركه انده بر رباط ويا بر مسافر
خانه بنا اولنمش اولميه تواتره ايرمشدركه بو اقليمده مسافرله طعامى وطوارلرينه علفى چقاراون
بيكه قريب عمارت ورباط وار در وماوراء نهر بلرا اكثر دلاور وشجيع وامر حربده ماهر اولور
زيرا بونلرك اطرافى حربى در دائما غزا ايلرلر اسباب ضرب وحربده واستعمال سلاحده
بر مرتبه قوت وقدرتلرى واردركه تعبير اولنماز خصوصا چاج وفرغانه قومنك ياتويراقلرى
بر ولايت خلقنده يوقدر وپادشاهلرينه انقيادى زياده در اول اجلدن ملوك پيشين
عسكرلرين تركدن ايدرلردى مسالك ماوراء نهر سمرقندن بانخه شهر سبزو قصبه
شيخ صادق وقصبه ده نو وقصبه صفا وقصبه نيا وترمذ وبلخ بر مرحله در سمرقندن
اسروشنه ايكى مرحله وفرغانه اوتوز بش فرسخدر راه فرغانه جيحوندن ابتدا اولنسه
ترمذدن بيكند وطواويس وكرمينه ودبوسيه وسمرقند واثاركيت ورباط وسعد چاج
يولى بو منزلدن ايريلور ومرزغد وزامين بناكث يولى بورادن ايريلور وساباط واوزكنى
وساوكت وبخند وكنده وسوخ ورستاى وريزوامش وقبا واوش واوزكند بر مرحله در
راه چاج سرحد اسلامه وارنجه اولا تاركيدن قطران دره وكيره واتاركيدن حرفان وديزك
وشق حسين واستوركت وسكت ورباط ابو العباس بوكا يقرد خى ديرلر وعركز واسبيجاب
وباحكث جمله بر مرحله در اندن طرازايكى مرحله ارالقده شنلك يوقدر كار جيحوندن
كيديلورسه طرازه وارنجه يكرمى ايكى مرحله در وسمرقندن خوارزمه معموره دن
كيديلورسه اون ايكى مرحله در آمودن ويزه ومرد وبين واسياس ومغان وطاهريه وعانه
وجكربند وسدو وهزاراسب بر مرحله در راه بدخشان منكدن كوبرى التى مرحله
اندن وخشاب وابركند وهلاورد وهلبك ومنك ايكيشر مرحله در روستاى منك كذركاه
بدخشاندر مسافات ترمذدن حرمنكان ودارزنكى بر مرحله وحغانيان وجنكه وشومانه
ايكيشر مرحله اندن اينان وپشكرو وپل سنكين وكيرو ايوناندن ايلاق ودربند بر
مرحله اندن كاوكانه ايكى مرحله اندن جغانيان اوچ مرحله در مسافات بخارا بو محكثدن

بیکند بر مرحله وبخان اوچ فرسخدر شهردن معکان بش وزبده دورت وطواویس دورت
وبدما محکث بر فرسخدر مسافات سغد وسمرقند سمرقنددن اثار بکث دورت اندن
ردعس دورت اندن بجیکث طقوز وسمرقنددن دوان ایکی اندن کیور محکث ایکی سمرقنددن
اسبجریدی اندن کاسان بش وزرقان اوچ وکاساندن ارهجر ایکی فرسخدر مسافات
کش ونخشب ماببنی اوچ مرحله کشدن جغانیان التی مرحله وبوکت بش مرحله
وسویه ایکی مرحله در نخشبدن کشته دورت فرسخ درو بزده التی فرسخدر مسافات
اسروشنه حرقانه دن درك بش فرسخ اندن زامین طقوز اندن ساباط اوچ فرسخدر
اسروشنه دن دعکث راه بخند اوزرنده اوچ فرسخ اندن بخند وعرق التی فرسخدر مسافات
مشاش واسبیجاب بناکثدن حرسیکث بر فرسخ اندن سورکت اوچ فرسخ اندن دهقانکت
ایکی اندن بار انکت براندن بنکث ایکی اندن جغرکت ایکی اندن فرنکت ایکی فرسخدر
وابروکت وکال وعدوال وکفرنه واجبورین بر مرحله در رود ایلاق ایله رودجاج اراسنده
بوکبك جانب غربیسنده بلخ ارمقلری طولا وعرضا بش فرسخدر حبابحکثدن رودجاج
ایکی فرسخ اندن بیکت اوچ اندن حدود سکنه برحابر کت اوچ حومانکت دورت
فرسخدر بیکند دن اسبیجاب دورت مرحله اندن بیکت ایکی مرحله سایکنددن فاراب
ایکی مرحله ساوغردن صبران بر مرحله اخسیکثدن سیلاب بر مرحله در اخسیکثدن
کاسان بش فرسخ وسرحد طقوز فرسخدر قبادن اسبقان اوچ فرسخ اندن کار رودیدی
فرسخ سرحدن مکاحس بش فرسخ واوال اون فرسخدر قبادن شهر مغان یدی فرسخدر
احوال ملوك ماوراء نهر سلفده کفار اتراك النده ایکن سعید بن عثمان بن عفان معاویه
خلافتنده عسکر اسلامله واروب بخارایی الدی سمرقنده واروب ظفر بولمدی صکره یزید
بن معاویه زماننده مسلم بن زیاد واروب فتح اتمشیکن خلق کیرو عصیان اتدیلر ولید بن
عبد الملك ایامنده قتیبه بن مسلم باهلی لشکر چکوب تکرار فتح اتدی بنی امیه دولتنده
قتیبه دن صکره انلرك طرفندن نیجه ولاة حکم ایلیوب آل عباس اوائلنده ابو مسلم رأیی
ایله حکام نصب اولندی مأمون خلیفه اولوب خراساندن عراقه کلدکده سامان اوغللرینی
خراسان عراقه کلدکده وماوراء نهر شهرلرینه والی قلمغله ایکیوز دورت سنه سنده دولت
آل سامان ظهور ایلدی طقوز تقریبا طقسان برسنه خراسان وماوراء نهره حکم ایلدیلر
نتکه شاعرلری عنصر دیمشدر نه تن بود ز آل سامان مشهور کشته بامارة خراسان
مذکور اسمعیلی واحمدی ونصری دو نوح دو عبد الملك دو منصور بونلرك دار ملکی
بخارا ایدی اوچیوز طقسان بشده منقرض اولدیلر بونلردن صکره سلطان محمود
ماوراء نهره مستولی اولوب حاکم نصب ایلدی برزمان دخی آل سلجوق نوابی حکمنده
اولوب خوارزمیاندن علاء الدین محمد التیوز دورت تاریخنده ماوراء نهره مستولی
اولدقده آل عباس خطبه سنی خراسان وماوراء نهردن قطع ایلمشیدی شیخ شهاب الدین

سهروردی ناصر خلیفه طرفندن رسالتله کلوب نصیحت اتدی مفید اولمدی ظهور
جنکیزخان التیوز اون التی ده اولوغ یورت خانی جنکیز خان طرفندن ماوراء نهره تجار کلوب
علاء الدین طرفندن بخارا حاکمی که کندی خالی ایدی غدر وحیف ایله تجاری قتل
ایلیوبماللرینی الدقده جنکیز خان مزبوری طلب ایدوب علاء الدین جنکیزك ایلچیسنی
قتل ایدیجك جنکیز ماوراء نهره عسکر چکوب خوارزمشاه علاء الدین اوچ کون
دوکشوب جنکده مغلوب اولوب قزوینه کتدی اندن کیلان سمتنه واروب آبسکونده
وفات اتدی بو وقعه جنکیزك ظهورینه سبب اولوب مزبورك انهزامندن صکره جنکیز بخارا
اوزرینه کلوب اوچ کون محاصره ایلدی ایچنده اللی بیك قدر عسکر قپانمش ایدی مغول
هجومنه طاقت کتوره میوب وره ایله چقدیلر جمله سلاحلری وماللری الندقدن صکره
جنکیز قتل عام فرمان ایلدی مغول سل سیف ایدوب اهل بخارادن انجق برکسه قانجه
قردیلر اول کسه خراسانه واروب واقع حالی خبر ویردی التیوز اون یدی محرمنك
دوردنجی کونی بو وقعه ظهور ایدوب بخاراده متنفس قالمدی حتی کلابی وکدیلری بله
قردیلر وشهری یاقوب ییقدیلر اندن کچوب سمرقنده کتدیلر خلق قرشو چقوب امان طلب
اتدکلرنده سلاحلرینی وماللرینی الوب انلری دخی اهل بخارا کبی قتل عام اتدیلر وشهری
یاقوب ییقوب خراسانه کتدیلر التیوز یکرمی بر تاریخنه وارنجه التی ییلك ایچنده ترکستان
وایران وتورانده جنکیزك قتل عامی بر مرتبه یه واردی که اول دیارلردن ذریت بنی آدم
منقطع اولمغه قریب اولمشیدی یکرمی برده رجوع ایدوب صکره اولادی کندی یرینه قائم
اولدیلر حکام چغتای جنکیز ظهورندن صکره توران ممالکی اوغلی چغتای حکمنه کیروب
سکزیوز التی تاریخنده تیمور ظهوری ایله بونلر منقرض اولنجه ذکر اولنان چغتای اولادندن
یکرمی طقوز نفر خانلر مالك اولدیلر انلرك آخری محمود خاندرکه تیمور قتل ایلمشدر
دولت تیمور تیمور صاحب ظهور یدی یوز اوتوز التی شعبانننده کش قریه لرندن برقریه ده
تولد ایدوب یکرمی بش یاشنه واردقده ترکستان حاکمی امیر حسینك همشیره سی ترکان
خاتونی الوب داماد معناسنه کورکان دیمکله مشهور اولدی وامیر حسین دخی تیمور ایله
ارقه لنوب ماوراء نهری الدی صکره تیمور ایله میر مزبور اراسنده فتنه ظهور ایدوب
همشیره سی دخی اولمکله علاقه کسیلوب یدی یوز یتمش برده هندوانه حصارنده اولادی ایله
تیمور النده مقتول اولوب ماوراء نهر حکومتی تیموره قالدی اعاظم ساداتدن سید برکه آکا طبل وعلم
ویروب تاریخ مزبورده پادشاه اولدی وسمرقندی دار ملك قلوب نامنه خطبه اوقندی یتمش
اوچده خوارزمه مستولی اولدی یتمش بشده مغولستان تسخیرینه کیتدی سکسن ایکیده
ایران تسخیرینه مباشرت ایتدی دورتده مازندرانی الدی بشده سیستانه واروب اوغانیانه
غالب اولوب سکسن سکزده یورش سه ساله کتدی بو یورشده آذربیجان وشروان ودشت
قبچاق مملکتلرینی غارت وتسخیر اتدی طقساناوچده دشت خانی توقتمش خان ایله برجنك

اتدی که عین زمان مثلی کورمش ایدی تو قمش اول جنکده بوزلدی طقسان دورتده یورش
پنج ساله کتدی بو یورشده نهری کچوب مازندران وخراسان وعراق عجم وعراق عرب
وجزیره وارمینیه اقلیملرینی غارت وتخریب اتدی وآخرده غزنه وکابل وهندی تسخیردن صکره
سمرقنده رجوع اتدی التی آی اوتوروب سکز یوز ایکی محرمنده یورش هفت ساله چقدی
تکرار نهری کچوب خراسان وعراقه واروب سیواسه کلدی تخریب ایدوب قره باغده
قشلادی سکز یوز دورتده یلدرم بایزید خان ایله چبوق صحراسنده جنک ایدوب غالب
کلدی وکوتاهیه ده قشلادی بعده بغداده واروب تکرار الدی سکز یوز التی ده
کورجستانه مستولی اولدی سکز یوز یدیده نهری کچوب سمرقنده واروب برقاچ کون
اقامتدن صکره شدت شتاده ختای سفرینه چقدی اتراره واردقده اجل ایریشوب
سنهٔ مزبوره شعبانك اون یدنجی کونی وفات اتدی نعشنی سمرقنده کتوروب تربه سنده
دفن اتدیلر بعده اولادندن میرزالره کلنجه یکری بر نفر ماوراء نهر وخراسانه مالك اولوب
طقوز یوز اون یدی سنه سنه کلنجه حکومت اتدیلر انلردن سلطان شاهرخ وسلطان
الوغ بك محمد وسلطان ابوسعید وسلطان حسین بایقرا نامدار پادشاهلر ایدی
خصوصا الوغ بك که سمرقندده رصد بنا ایدوب زیج مشهوری علامه غیاث الدین
جمشید کاشی وفاضل محقق قاضی زادهٔ رومی وعلامهٔ عصر علی قوشچی مباشرتی ایله
یازوب وجوده کتوردی وپادشاهان اسلام اراسنده بو اثر جمیل ایله مشهور اولوب
جمله یه تفوق اتدی وسلطان حسین دخی بر عاقل وفاضل پادشاه ایدی مجالس العشاق
نام بر کتاب لطیف تألیف اتدی منلا جامی کبی کامل ندیمی ومیر علیشیر کبی فاضل
وزیری وار ایدی تاریخ مزبورده دولت شیبکیه ظهور ایدوب اوزبك قومی ماوراء نهره مستولی
اولمغله میرزا بابر غزنه وکابل سمتنه کیدوب انده تمکن اتمشیدی اولادی هنده مستولی
اولوب ضبط اتدیلر حالا هند پادشاهی بو سلسله دندر اما شیبکیلر که اوزبکدر
شیبان بن جوجی بن جنکیز اولادندن اولوب التنجی بطنده شیبك خان بن شاه
بوداغه کلنجه خانلر دشتده تمکن ایتمشلردی مزبور شیبك طقوز یوز التی حدودنده بعض
بلاد ترکستان وماوراء نهره کلوب مستولی اولدی ومیرزا بابر ایله برقاچ دفعه دوکشوب
غالب کلدی وبالاخره بابر هنده کیدوب شیبك خان ممالکی ضبط ایلدی بعده
نهری کچوب خراسانی دخی الدی بو اثناده شاه اسمعیل دخی ظهور ایدوب اذربیجان
وعراقه مستولی اولمشیدی برقاچ دفعه خراسان اوزینه کلن قزلباشلری شیبك خان
اوزبك عسکری ایله بوزوب قرمغله شاه اسمعیلك خصم جانی اولوب طقوز یوز
اون التی ده مرو قربنده بر کون غافل باصوب شیبکی قتل وقفاسنی کاسه ایلدی
وخراسانی اوزبکلردن الوب شیبکك عمی کوچکنجی خان ماوراء نهر حکومتنده
قلدی بعده عبید الله خان وعبد المؤمن خان واسکندر خان ونیجه خانلر بو عصره کلنجه

حکم

حکم ایلدیلر حالا ماوراء نهر وترکستان انلر النده در قزلباش ایله دائما جنکدن خالی دکللردر
فصل ۳۷ در اقالیم ترکستان ودشت اوتوزیدنجی فصل ترکستان ودشت اقلیمنده در
بو اقالیم طویل وعریضدر حدودی شرقده ختای سنورلری شمالده دشت قبچاق
ومسقو صحرالری دشت اقلیمنده در بو اقالیم طویل وعریضدر جنوبده بدخشان وماوراء
نهر وکشمیر وتبت سنورلری غربده خوارزم وطاغستان ودشت قبچاقده تن صویی ایله
محدوددر بلادی اکرچه آز وپریشان اولوب اکثری صحرادر لکن صحراسی دخی جمله
متملك ومسکون اولمغله کرو ممالك حکمنده اولور باش مملکتی کاشغر که ترکستانده
طویل وعریض اولکه در اندجاندن اون بش مرحله شرق وشماله دوشر حد شمالیسی
مغولستان طاغلریدر وافر انهار بو طاغلردن اینوب کاشغره اقار وحد جنوبیسی بعض
بلاد شاش وبعض ریکستاندر وحد غربیسی ذکر اولنان طاغلردن منشعب اولور بر طولانی
طاغدر وبو طاغدن صولر جانب مشرقه اقار وتمام ولایت کاشغر وختن بو طاغك
دامننده در وحد شرقی طرفندن کچوب زمین قالماغه وارر شرقله بعض جنوبی واسع
ریکستان وچنکلستان صحرای بی پایاندر مسافهٔ کاشغر شاشدن طرفانه وارنجه
اوج آیلق یولدر قدیم الایام اول صحرالرده بلاد مسکونه وار ایدی انجق شمدی ایکیسنك
نامی قالمشدر بری توب بری کنك تسمیه اولنور باقیسی ریکستانده پنهان اولوب
قوم باصمش خراب اتمشدر وبو صحرالرده دشتی شتر اولور صید ایدرلر رودار ملك کاشغر
کوه غربی دامننده در کوهدن برقاچ نهر جاری اولوب مزارعنی سقی ایدر بوینه تمن دیرلر
سابقا بو نهر شهر کاشغره اوغرایوب وسطندن کچردی میرزا ابوبکر اول شهری خراب
ایدوب نهرك بر طرفنه بنا اتدردی حالا نهر مزبور طرفنده کنارنده اقار تقویمده قافله کاشغر
بر مدینهٔ عظیمه در وخلقی اهل اسلامدر اردوکند دخی تسمیه اولنور دیو قانون
مسعودی دن نقل ایدر مشایخدن سعد الدین کاشغری بو دیاره منسوبدر یارکند
یوز اون ایکی درجه قرق ایکی بوجق درجه عرضده پای تخت ولایت کاشغر بر بلده در
سلفده بر شهر عظیم ایدی صکره تدریجله خرابه یوز طتوب وحوشه مسکن اولمشیدی
میرزا ابوبکر آب وهواسنی طبعنه موافق بولوب معمور قلدی ودار الملك اتخاذ اتدی
صولر کتوروب عالی عمارتلر یاپدی وارتفاعی اوتوز ذراع بر حصار چویروب اطرافنده اون ایکی
بیك قدر باغ احداث اتدی انهار واشجار وبساتین پر ازهار حسبیله کاشغرده یارکنده
ایو یر یوقدر وصویی الطف میاه در فصل بهارده ازالوب تموزده ارتر ومجراسنده سنك یشب
حاصل اولور لکن هواسی صاف دکلدر وبالجمله مملکت کاشغرك آب وهواسی بارد
وصحیح وخلقی تندرستدر وکرچه انده فواکه ومیوه وافر اولور لکن خسته لك آزدر ومیوه دن
محصول از اولور خلقی دورت قسمدر بری رعایا بری قوچین که سپاهی دن عبارتدر
بری ایماق دوردنجی مناصب شرعیه ومباشران اوقافدر یارکند دن لا خوف که

اوچ مرحله در تمام انهار واشجار وبساتین در اندن بگجك ختن اون کونلك یولدر منازلدن غیری
اول مسافه ده شنلك یوق بیابان در یکی حصار یوز اون بوچق درجه طول قرق ایکی
بوچق عرضده یارکند قربنده برقصبه در ختن تقویمده ضم خاء معجمه ایله اقصای
ترکستانده یوزکند دن اوته برقصبه در وافر انهاری وار در یوز اون التی درجه طول قرق
ایکی عرضده اولمق اوزره یازار هفت اقلیمده ایدر ختن جمله بلاد مشهوره دندر اما حالا خرابه
مشرف در بونك اولکه سنده ایکی نهر آقار برینه بقرا تاش وبرینه بار ورنك تاش دیرلر بو نهرلرك
مجراسنده سنك یشب اولور واهل ختن اکثر تجارت وکار ایدرلر واکثر متاعلری بز وابریشیم در
وبغدای دخی انده وافر اولور هفته ده بر جمعه کونی یکرمی بیك قدر آدم اطراف
واکنافدن کلوب بازار طورر عظیم جمعیت اولور یسی یوز بر درجه طول قرق اوچ درجه
عرضده دار ملك ترکستان بر مشهور شهر در سلفده اوزبك خانلرینك تختی ایدی مشایخ
نقشبندیه دن خواجه احمد بو شهره منسوبدر سبران یسی دن بر مرحله غربیه بر شهر در
اترار یسی دن بر مرحله تاشکند جانبنه دوشر اوترار دخی دیرلر فقهاء حنفیه دن قوام الدین
بو بلده یه نسبت اولنور طرفان سمرقند دن خطا یولی اوزره بر بلده در اند جاندن اون
سکز مرحله یرده مغولستان اورته سنده اولمق اوزره بعضلر کاشغر ایله ختن اراسنده در دیرلر
بوندن خطای یکرمی منزلدر تدو یوز اون دورت درجه طول او توز طقوز عرضده
بر بلده در برساجان یوز اون دورت بوچق درجه طول وقرق بر درجه عرضده کاشغردن
شرقه بر بلده در ابن سعید قولنجه ترکستانده اولان ایکی دار ملکك بری کاشغر وبری
بودر فضل بن یحیی البرمکی زمانده خلقی کفار اتراك ایدی صکره اسلامه کلدیلر وسلجوقیه
طائفه سنه مطیع اولدیلر بوندن اسلام دیاری ثبته اولاشر بغبوریه تقویمده ایکی
باء موحده نك ضمی وعین معجمه نك سکونی ایله یوز اون سکز طول قرق ایکی عرضده
بلاد ترکدن بر بلده کبیره در شرقیسندن نهر یأجوج آقار وازکشیه شهری بوندن
شرق وجنوبه دوشر بغبور اصلده ملوك چین لقبی در دیو ابن سعید دن نقل ایدر
بو تقدیرده لفظ مزبور فغفور معربی اولور بلاساغون سیحون وراسنده کاشغره
قریب یوز بر درجه طول قرق یدی بوچق عرضده بر بلده در چکل کسر جیم وکافله
طراز قربنده بلاد ترکدن بر بلده در خلقی ارباب حسن وملاحتدن اولوب اصحاب نظم
میانده بونلرك حسنی ضرب مثلدر سهیل وجوزا وبنات نعشه عبادت ایدرلر قزلرینی
وهمشیره لرینی تزوج ارالرنده ممنوع دکلدر خزر خاء وایکی زاء معجمه فتحی ایله تقویمده مسطور
اولدوغی اوزره باب الابواب شمالنده بلاد ترکدن بر اقلیمدر قصبه سنه اتل دیرلر کسر
همزه وتاء ایله ابل وزننده در شروان دکزی دیدکلری مشهور بحر خزر واکا دوکلان بر نهر عظیم
بو قصبه یه نسبت اولنور قصبه مزبوره نهرك ایکی طرفنده واقع اولوب نهر اورته سندن
بکر خلقی اکثر مسلم ونصاری وبرازی عبده اصنامدر بونلرك تورك دلندن غیری باشقه

لسانلری وار در صورت وشمائللری دخی مغایردر بر صنفنه قراخزر دیرلر سیاه فام اولور
وبر صنفی بیاضدر اهل اوثان بری برینك اولادنی استرقاق وبیع ایدرلر پادشاه اتل جانب
غربیسنده مقام طوتمشدر اول طرفك عمارتی طولا بر فرسخه قریبدر وابنیه سی اکثر
طاشدندر لکن اکثر قومی اخبیه ایله ساکن اولور اوچ یرده جامعی واردر بازار وحمامی ازدر
کنارآبدن دور موضعده پادشاه ایچون صافی کرمدن بر عظیم قصر واردرکه اول دیارده
کرمدن بنا اکا منحصردر وحصارینك دورت دروازه سی واردرکه بری بهره اچلور وغربیسی
صحرا طرفنه اچلور بو ملك صاحبی یهودی اولمق اوزره یازارلر اعیان دولتی یهوددن اولوب باقی
خدامی دورت بیکه قریب ملل مختلفه اصحابی درار الرنده تعظیم قصد اتدکلرینه سجده ایدرلر
اون ایکی بیك قدر کدکلو عسکر بسلر وظیفه سز کندی کارلری ایله کچنورلر وطقوز
قاضیسی واردر هر بری برینه تابعدر اما طوایف مذکورهنك ایچنده مسلمانلر سائردن چوقدر
وهیچ روستایی یوقدر اطرافی یکرمی فرسخ یر زراعت ایدرلر وشهر مزبورك طرف شرقیسی
مسلمانلر وتجار مسکنیدر روسدن انده موم کتورورلر وخزر قومنك لسانی تورك لسانه بکزر
بر دلدر غیری طائفه انی فهم ایده مز اسمید خزر شهرلرندن باغی بوستانی چوق ابنیه سی
اغاجدن بر شهردر سکانی اکثر اهل اسلام اولوب مساجد بنا ایتمشلردر لکن ملکی یهودی در
خزر وسریر حاکمنه منتسب کچنور بوندن سرحد سریر ایکی فرسخدر سریر حالا طاغستان
دیدکلری در شروان فصلنده بیان اولنور برطاس خزر نواحیسندن نهر اتل کنارنده
بر ناحیه در سکاننه دخی برطاس دیرلر ایکی صنف طائفه در بری اقصای خزرده بلغاره قریب
یرده وبر قسمی ترك برارنده ساکندر فاراب فتح فا وراء ایله ابن حوقل قولنجه نهر سیحون وراسنده
ترك بلادندن بر مملکتدر طولی عرضی برایکی مرحله اغاجلی واد یده غربیسی مزارع ناحیه
وشهری بیوك شهردر اطراف وطراز وبایکی دخی دیرلر یوز درجه طول وقرق دورت بوچق
درجه عرضده واقع اولمشدر خلقی شافعی المذهب اولوب چوق علما ظهوره ایتمشدر حکمادن
ابو نصر فارابی وقانون الادب صاحبی بو دیاره نسبت اولنور سلفده بر شهر نامدار ایدی حالا
اوزبك عسکری خراب ایدوب انجق اطرافنده اول نامله بر مغسان مشهوردر شلج فتح شین
وسکون لام ایله طرازه دورت فرسخ یرده بر قصبه در طرازه بکزر خلقی مسلماندر قراقوم رمل
اسود معناسنه تقویمده مسطور اولدوغی اوزره اقصای بلاد ترکده مملکت دار ملکی بر بلده در
ابن سعید یوز اون التی بوچق درجه طول او توز بوچق عرضده تعیین ایدر لکن بو اسم سابقا
ختای فصلنده مذکور اولان قراقردن غلطدر وقلماق تاتارلرینك مسکنیدر خاوس
سین مهمله وصاد ایله یوز درجه طول قرق بر بوچق عرضده بر بلده در کاشغر ایله سمرقند اراسنده
دوشر بوندن خجند اون مرحله در اخسو یوز اون بوچق درجه طول قرق دورت درجه عرضده
یکی حصاردن یدی مرحله شماله کاشغر ویارکند پادشاهنك دار ملکی بر بلده در سنجو یکی
حصاردن التی مرحله جنوبه بر بلده در کسر سین وضم جیم ایله تبتدن اون ایکی مرحله بعیده

قریه دوشر کاشغردن دخی اوقدر مسافه شرقنده ایکیسی اورته سنده در بوندن کشمیر اون بش
منزل جنوبه دوشر اورطاغ اقوام اوغوز قدماسنك یایلاقی بر مشهور طاغدر کرطاغ
بودخی مزبورلرك قشلاغی اولوب ایکی عظیم طاغلردر اول حدودده اینانج دیرلر بر شهر واردر
اکا قریب قاری صیرم دیرلر بر شهر قدیم دخی واردر سکانی اکثر مسلمان اتراکدر محصولات
وخواص ترکستان کثرت خصایصده هند کبیدر مسك وسنجاب وسمور وقاقم وسیاه
تلکی وبیاض طوشان اولور وترکستان خواصندن بری حجر مطردرکه عجملر اکا سنك
یده وترکلر جده تاش دیرلر مسالك ترکستان سلفده ختندن خطایه اون دورت کونده
واریلور ایدی وبومابین نوعا شناك ایدی خلق قافله یه محتاج اولمیوب بر ایکی نفر کیدر
ایدی حالا اول راه قلماق استیلاسی ایله بغلنوب منسد اولدی شمدی کتدکلری یول یوز
منزلدر اولوغ بك ایلچیسی خواجه غیاث روایتی ایله اول طریق سمرقندن ایکی ایده
چلکاه یلدوزه اوچنجی ای اواخرنده طرقان نام شهره اندن یکرمی مرحله ده قامل نام
شهره اندن یکرمی بش مرحله ده سرحد ختای اولان دربند سکجویه واریلور مابین
جمله بیاباندر وترکستان دار ملکی اولان کاشغردن سمرقند اوتوز مرحله غربه ولاهور
یکرمی دورت مرحله جنوبه وبیسی دن سمرقند اون یدی مرحله وبخارا یکرمی بش مرحله
وتاشکند طقوز یا اون مرحله در وتاشکنددن سمرقند غربه التی مرحله واندجان یدی
مرحله واندجاندن مغولستان سکز مرحله اندن طرقان اون مرحله در ذکر سکان
مغازهٔ ترکستان معلوم اولا که کتب تواریخده یازلدوغی اوزره ترك بن یافث طوفندن صکره
دیار شرقده تمکن ایدوب اولادی فرقه فرقه قبائل اولوب هر بری بر یری مسکن اتخاذ
آیدیلر واول یرلر انلرك اسمیله تسمیه اولنوب اکثری دشت ترکستانده قونر کوچر اولوب
وخیام ایله ارام ایلدیلر ترکدن صکره نوبت النجه خانه دکوب مزبورك بطن واحددن ایکی
اوغلی اولدی بری مغول وبری تاتار تسمیه اولنوب جمله مملکتی بو ایکی اوغلی بیننده تقسیم
ایلدی اول زمانده قبائل اتراکدن بو ایکی اویماق ظهور ایدوب مغول وتاتار اویماقلری
اشتهار بولدی تاتار تاتار اویماغندن سکز نفر رتبهٔ سلطنته عروج اتدیلر صکره منقرض
اولوب دولت مغول طبقه سنه قالدی دیو یازارلر اول سکز نفر بونلردر ١ تاتار بن النجه ٢
بوقا ٣ یالنجه ٤ اسلی ایلخان دخی دیرلر ٥ اتسز ٦ اردو ٧ بایدو ٨ سونج مزبور سونج زمانده
مغول غالب کلوب مملکته مستولی اولدیلر تاتار دولتنه سونجده انقراض کلدی اما طبقهٔ
مغول طقوز نفردر بوجهتدن اقوام ترك طقوز عددی معتبر طوترلر وبونلر بو ترتیب اوزره
یازلمشدر مغول بن النجه که نیجه قبائل واقوامه لفظ مزبور اسم جنس اولمشدر انلردن
اولینه دخی مجاز طریقیله اطلاق وتعمیم ایدوب ترك وتاتاره مغول دیرلر لکن حقیقتده
مغول ترکدن بر صنف ایدی صکره چوغالب سائر اصنافه غالب اولدی
واکثر ولایتلری الوب شعبه لری اسمیله تسمیه ایلدیلر بونلردن اول تاتار غالب
اولمغله

اولمغله جمله سنه تاتار دیرلر دی حالا عربستان وهندستان وختایده مغول قبایلنه
کیرو تاتار دیرلر بو مغولك دورت اوغلی وار ایدی قرلخان اوغوزخان کرخان اورخان کندودن صکره
قرلخان یرینه یکدی قراقومده اولوب اق تاق کرتاق نام موضعده ییلار وقشلاردی کافر
اولمغله اوغلی اوغوزخان خروج وقهر ایلیوب یرینه یکدی مؤمن ومدبر اولوب دولت
اتراك قانونلرینی وضع وقبایلی ضبط وتسخیر ایلدی ارتلاس وصیرمدن بخارایه وارنجه
الوب کندویه مخالفلری قیردی مزبور اوغوز ملوك فرسدن جمشیده نظیردر التمش یدی
ییل سلطنتن یازارلر ایغور وقانقلی وقبچاق وقارلق وخلج دیکله معروف اقوام وقبایل
القابی مزبور اختراع ووضع ایلدی دیرلر ایغور حربده دوشمندن قاچوب کندویه کلن
بر طائفه لقبی اولدی اولاشمق معناسنه قانقلی بر جنکده الدیغی مال غنایمی عربه لره
یوکلدوب اوزرینه قودوغی آدملره دیدیلر قبچاق وقتاکه سلاطین اتراکدن ایت براق
ایله ترکستانده جنك ایدوب بوزلدی وکیدرکن یولده براغاج قوغوغنده کوردیکه
بر عورت وضع حمل ایلشارای معرکه ده دوشمش ایدی اوغوزخان شفقتندن اول طفلی
الوب اوغل ایدندی مزبور اوغلان بیودکده قبیله باشی اولوب قووق معناسنه اولان
قبق تصغیری قبچاق لفظی ومحل اسمی اول طائفه یه اطلاق اولدی ومشهور دمشت اکا دخی
اضافه قلندی قارلق ایسه یولده عسکردن بر طائفه ثلج وباران علتی ایله قالوب بو لقب
ایله ملقب اولدیلر خلج تسخیر بلاد ایچون سفرنده بر کمسه عسکردن کیرو قالمیه دیو
تنبیه اتمش ایدی یولده اتفاق بر عورت وضع حمل ایدوب اجلقدن قالیجق اوغوز اول ولدی
آلوب قال آج تسمیه ایلدی صکره قبیله باشی اولوب اندن خلج تحریفی اول قومه لقب قالدی
اولاد اوغوز مزبور اوغوزك التی اوغلی وار ایدی آی کون یلدز کوك تاق تنکز بونلر بر کون
صیدده بر یای ایله اوچ اوق بولوب بابالرینه کلدیلر که بینلرنده بونی تقسیم ایلیه مزبور دخی
یایی آی کون یلدزه ویردی اوچ یان ایدوب حصه لشدیلر اوغوز انلره اول اجلدن
بوزوق لقبنی قودی واوقلری دخی باقیلره ویروب انلرك لقبنه اوج اوق دیدی وبونلر برنیچه
قبیله باشی اولدیلر بوزوقی ولی عهد قیلوب عسکرك میمنه سنی انلره تعیین اتدی اوج اوقی
میسره ده انلره تابع قلدی والاتاقی انلره مکان تعیین اتدی اوغوز اولادندن بوزوق
بوجهتدن سائره تفوق ایدوب معتبر اولدیلر وبونلردن یکرمی دورت شعبه وقبایل
ظهور ایلدی نیجه لری ماوراء النهر وخراسانه کیدیلر وغیری شکله کیردیلر جنکیزیلر
وساجوقیلر انلردن صدور ایلدی نتکه روضة الصفاده مسطوردر اوغوزدن صکره
آی کون یلدز پادشاه اولوب بعده منکلی بن یلدز وتنکز وایلخان بن تنکز ترتیب اوزره
والی اولدیلر بعض مورخلر ایدر اوغوزدن صکره ممالك ترکستان اوغوز اولادی النده قالوب
بیك ییل سوردی مزبور ایلخان تور بن فریدون ایله معاصر ایدی تور ترکستانه
مستولی ایلخان معرکه ده دوشدی اوغلی قیان قورتلوب ارکنه قون نام صحرایه دوشدی محل

مزبوری حصارکبی عظیم طاغلر احاطه اتمشدر مزبور آنده تحصن وتوطن ایدوب مرور
ایامله اولاد واتباعی چوغالوب اول محل تنك کلیجك بر بلوکی منازل قدیمه یه واروب تاتار
الندن الدیلر که انلره قوم قیات وقایی دیرلردی مذکور قیان اولادندن یلدز بن منکلی
انلرك سرداری ایدی مزبورك قزی جوینیه دختری الانقونك اوغلی بوزنجر قاآنی مغولستانه
پادشاه اتدیلر آل عباس ظهورنده حیاتده ایدی قوانین سلطنت مغولی وضع ایلدی
خطاییلر ایله جنك ایدوب مظفر اولدی مغول طائفه سی اولوسی قبا بل خانلغی مزبور
الانقوا اولادنه حصر ایلیوب اول سلسله دن اولمیانك خانلغی صحیح دکلدر اعتقادنده اولدیلر
حالا انك اوزرینه درحتی تیمور اول سلسله دن اولمامغله خانلق رتبه سنی بولمدی ارالرنده معتبر
معنادر بعده مزبور بوزنجر اولادندن قاید و بوقا و بایسنقر و تومنه وقیلی وقاجولی
وبرتان وییسوکا بهادر ترتیب اوزره خان اولدیلر مزبور ییسوکا بشیوز ایکی ده وفات ایدوب
اوغلی جنکیز یرینه کجدی دارملکی قراقوم که الوغ یورت دیرلرده ایدی مغول خانلرینی
قهر ایدوب التیوز اون التی ده ایرانه کجدی ماوراء نهر وخراسانی تخریبدن صکره دونوب
التیوز یکرمی دورتده مرد اولدی حالا ارالرنده معتبر اولان یاساق قانونلرینی قوروب ممالکی
دورت اوغلی تولی جوجی جغتای اوکتای اراسنده ترك ایلدی ایکی ییلدن صکره ایکیسی
تختی اوکتایه تسلیم ایلدیلر جغتای توراننده پادشاه اولوب کاشغر وبدخشان وبلخ وبعضیسی
خوارزم وغزنه یه اولادندن یکرمی طقوز نفر مالك اولوب حکم ایلدیلر سکز یوز التی ده تیمور
ظهوری ایله بونلر منقرض کلدی اوکتای اولادی دخی سکز یوز اوتوز حدودینه کلنجه
جهان آرا روایتی اوزره اون طقوز نفر حکم ایلدیلر سکز یوز التی ده تیمور ظهوری ایله
بونلر که ختای مملکتنه مستولی که ختاییلر غالب کلوب قراقرمده قرار ایدرلردی تولی اولادی
ایسه اوغلی هلاکو استیلاسندن صکره اون یدی نفر یدی یوز اللی دورده وارنجه ایرانه
حکم ایلدیلر وجوجی اولادندن برکه خان اوغللری دشت قپچاق وقرم دیارینه مستولی
اولوب انده قالدیلر حالا تاتار خانلری دولتی اول دیارده باقیدر بو سلسله دن غفاری اق
اورده کوك اورده خانلرینی یازارکوك اورده الوغ یورتك صاغ جانبنده اولان قبایل خانلغیدر
آق اورده الاطاغ حدودنده اولان الوس حکومتیدر بونلر طقوز یوز یتمش حدودینه
کلنجه باقی ایدی سلاطین خوارزم دخی بو سلسله دن اولمق اوزره یازیلور تفصیلی تواریخده در
بو مقامده مقصود مسکنلرینه ذکر اولمغله اجمال اوزره یازلدی شرف یزدی مقدمه ده دیمشدر
مسکن مغول طرف شرقنده معموره دن بعید دوری یدی آیلق مسافه واسع یرلر
وصحرالردر شرقیسی سرحد ختایه متصل غربی ایغور شمالی اراضی قراقره متصل
جنوبی تبت اقلیمی در بونلرك غالبا قوتی لحوم صید ولباسلری جلود سباعدر بعض
تواریخده قبایل اتراکدن صحرانشین وغیری طقوز قبیله یازیلور اعظمی اوغوز
قبیله سیدر وطن اصلیلری دیار ختای ایدی سالجوقیان بو قبیله دندر بری دخی قایی

قبیله سیدر که کثرتله اوغوزه غالبدر زمین ساریدن کلوب ارمینیه حدودنه یایلدیلر بری
خیر اخیر قبیله سی که مغسون نام بر شخصك لقبی ایله تسمیه اولنمشدر مسکنلری شمالده
بختال وکیماکه قریب ایدی بری دخی ضربج قبیله سی که مسکنلری جبل یونس دیمکله معروف
کوه بلنددر ترکستاندن خاقانه طغیان سببی ایله چقوب انده ساکن اولدیلر وطقوز شعبه یه
بولندیلر چکلی وهنلی اوچر شعبه دربری دخی کیماك قبیله سی صحرا نشین واکثری آتش
پرستدر میتلرین احراق ایدرلر ییلده برایکی کون صومالری اولور بونلرك اغنیالری وافردر بری
دخی بختاکن قبیله سیدر بونلر بر یرده قرار ایلمزلر اوتوز مرحله قدر یرلری واردر قونر کوچر
طائفه دربر طرفی دشت قپچاق غربی بلاد خزر وصقالبه در بختاکیانله دیار خزر ما بینی عظیم
کوهستانه متصل بیابانلردر انده اتراکدن طولاسی وغز نام ایکی طائفه ساکن اولور بختاکیانله
بونلر دائما قتالده در بری دخی محرقه درکوچر اولی طولا وعرضا یوز فرسخ یرده اولورلر
ایکی نهر عظیم اراسیدر بری اتل وبری تن صوبی صقالبه وروس بونلرله دائما حربده در بونلر
اکثر غالب اولورلر الدقلری اسیری رومه کتوروب بیع ایدرلر بری دخی صقلاب در که
بختاکیاندن اون بش مرحله مسافه ده درختستانده اولورلر اکثری آتش پرستدر زراعتلری
ارزن وشرابلری عسلدر سردارلرینه سربتاو وزیرلرینه سوبج دیرلر بری دخی روس اولمق
اوزره یازلمشدر لکن ظاهر بودر که روس ترکدن دکلدر اما فرنکی کتابلرده محل مذکوری
برکونه دخی تفصیل وبیان اتمشلر بز انلرك خلاصه سنی ذکر ایدهلم تاتارستان که تاتاریا
یازیلور یونان ولاتن قومی اکا سیتیا وعبرانیلر ماجوج دیرلر آسیا ایله اوروپانی فصل ایدن
تن ارماغی اوزرنده در اوچیوز ییل بوندن اقدم تاتار طائفه سی اول سمتاره مستولی اولمغله
تاتار یا دیدیلر جغرافیا اربابنك متأخرلری بونك حدودنی تحدید ده دیدیلر که جنوبنده
شروان دکزی وجیحون ارماغی ودالانکر ونوغر وقوت طاغلری غربنده تن ارماغی
وقنای کولی شرقنده خوتای اوقیانوسی که بونك جانب شمالیسنه دونر وظلماته یعنی عرض
تسعینه ممتد اولور وارمنی مصنفلری بوکا عمیق آسیا دیدیلر التی آی طاغی بو مسافه یی
ایکی بلوك ایدوب اورته سندن بحر وجبل مزبور ایماوس طاغنك بر شعبه سیدر که
شماله طوغری نیجه شعبه لری اوقیانوسه منتهی اولور تقسیم متقدمین بو اقلیمی ایکی قسم
قلدیلر ایماوس طاغنك بریسی واورته سی لکن بزاوج بلوکه تقسیم ایدهرز بری سارماسیاکه
اکا آسیا سارماسیاسی دیرلر وخالی صحرالردر ایکنجی جاغاتای اولکه سی که متقدمین اکا ایماوس
بریسنده اولان سیتیا دیدیلر ترکستان سلطنتی در اوچنجی سرقا ایله تانغوت اولکه سی که
ایماوس اورته سنده کی سیتیادر بطلمیوس انی مجهول اولمق اوزره یازار تنبیه لورنسو وقلبوس
بو سمتلری وجه مشروح اوزره تحدید وتقسیم ایلیوب میرقاتور دخی اطلسنده انلره تابع اولدی
لکن بو کتابده سرقا قسمی که ختای مملکتیدر مقدما ذکر اولنمشدر حالا اندن غیری و بو فصلده
یازیلان ترکستان شهرلرندن غیری اوچ قسمده نه یازلمش ایسه تلخیص ایدرلر سارماسیا که

خالی تاتارستاندر سائره نسبت بونك شنلكی ازدر حدودی شروان دكزی وتن
ارماغی وختای كولی ایله محدود اولوب التمش درجه طولدن یوز یكرمی طوله واللی بش
درجه عرضدن التمش یدی عرضه منتهی اولور اكثری دوزیرلرو صحرالردر سائر
تاتارلر كبی بلرده دشت قپچاق دیمكله معروف اولان بریه بوندن عبارتدر حالا نوغای تاتارلری بری
كنارنده قونر كوچرلور نسو ایدرتا تاردن مقدم كومانی و پولوزی نام بعض طوایف
بوحدودده اولور لردی حالا انلرك بقایاسی انده موجوددر و ولغا وكسل وسو رنام نهرلر
بواقلیمدن بحر ترابی غایت منبتدر لكن تاتارلرا كثر جنك وشكارایله مقید اولوب فلاحت
بلمزلر بعض یرلره طاری اكوب بیحد محصول الورلر وانی یرلردوه وآت وخرده مواشی
قسمی حیوانات بونده غایت وفرت اوزره اولوب فرس دیارنه كیدروخلقی كچه دن اخبیه
وچركه لر ایله قونر كوچر واكثری عربه لرده ساكن اولوب دوزیرلرده یلكن ایله
عربه لری یوریدرلر كمی كبی قوللتوب استدكلری یره كیدرلر ایچلرنده اولوس بكاری
واردر اكثری مسقو دوقاسنه تابعدر وبونلر قبیله قبیله اولوب هر قبیله یه براوردو
دیرلر وجا بجا قلعه لری دخی واردر قازان اوردوسی ارالرنده معتبردر اوچ قبیله بواوردویه
تابع اولوب بونلرك خلقی سائر تاتارارسنده پیاده جنكه كیدرلر وغایت تیراندازلردر
كوردكلری نشان تخلف اتمز كرچه مسقو بونلره حكم ایدر لكن سائر رعایاسی كبی
دكلدر بونلرك اراسنده برقوم اعتبارات باطله وسحر ایله مقید اولوب ریح ورعد وباران
تحریك ایدر ومتحركی بغلتمش كبی ساكن قلارلر بواوردودن اوتوز بیك قدر جنكجی چقار
نهر ائل كنارنده قازان دیرلر برشهرلری واردر مسقودوقاسی جوانس انی فتح ایلیوب
لیوونیا اولكه سندن وافر آدم كتوروب انده قودی خان دخی ضروی تابع اولوب
اطاعت ایلدی آستراقان كه حالا اژدرهان دیدكلری در اورنسو قونجه قازاندن برز
جنوبه باكو دكزینك قرنده در مسقودوقاسی دمتریوس بونی المشیدی برزمان
مسقو حكمنده قالدی و ولغا ارماغنك كارنده در بواوردودخی بوشهراسمله تسمیه
اولندی بوندن كچیجك برمقدار قراده خالار وحولیزا وقوندونی نام شهرلرو باكو
دكزی كارنده بعض شهرلرو برنهر واردركه بایقو نهری دیرلرباشی سیبریا اولكه سنده در
انده صولاق دیرلر برنوع جانوراولوركه قیونه بكزر بوینوزی ذی قیمتدر طبل آوازینه
مائلدراشتدكده رقص ایده رك یانینه كاورتاتارلر انی طبل چالمغله صید ایدرلرونهر مزبوراغزینه
قریب قامینه زارنام شهروار دركه زاولق تاتارلرینك خانلری انده دفن اولنوردی یره قوب تاتاری
انلره مستولی اولوب برباداتدیلر اندن كسل ارماغنه قریب یرده قتابوزی نام شهرو ایچرده
جانقوارماغنك كارنده سوانغ نام شهرواردركه تاتارمستولی اولوب تخریب اتمزدن اول
برمشهور ومعمور یروكانیلرك تختكاهی ایدی نوغای تاتاری انی تجدید ایلدی وخانلری
حالا انده اوتورر بونك حكمنده اوج اوردو واردر نهایت مسقو وه خراج كذاردر هرسنه وافر

آت وبیاض یوكدن یاپلمش كیچه لر ویروب اقتضا اتدكده دورت بیك آتلو ایله سفره كیدر
لور نسو بویله تحریر ایلدی لكن مشهور بودركه نوغای تاتاری قریم خانلرینه تابعدر
وجانركه سنور داش اولمغله مسقوه دخی ذكر اتدیكی اوزره مدارا ایلیه كیرومزبوردیمشدر
بونلردن برمقدار شماله بولغار طائفه سی اولور بونلرك لسانی وآیینی روس كبی در فقیر
ایدر بوطائفه آل عباس عصرنده اسلامه كلدیلر مسكنلری خزرایله روس بیننده در
اطول نهاری وقتنده اون كون قدر عشانك وقتی بولنمز زیرا شفق غایب اولمدن فجر
صادق طلوع ایدر اول اجلدن بونلر خوارزمه آدم كوندروب امام بقالی دن سوآل ایلدیلركه
ولایتمزده شفق غائب اولمدن فجر طلوع ایدر صلوة عشایی بزه قضا لازم كلورمی امام
بقالی عدم قضا ایله افتا ایلدی شمس الائمه حلوانی قضا لازم كلور دیمجك مسئله ده
اختلاف واقع اولوب ایكی امام كندی مدعاسنی اثبات وآخری الزام لازم كلوب شمس الائمه
برشاكردنی خوارزمه كوندروب وار بقالی دن سؤال الزامی ایله سؤال ایلنه دیرسن
شول كیمسه حقنده كه صلوة خمسه نك برینی اسقاط ایده كافر اولمیه كورنه جواب ویرر
مزبور دخی كلوب جامع خوارزمده بقالی درسن دیركن سؤال ایدیجك امام بقالی انتقال
ایدوب ایتدی یاسن نه دیرسن شول كیمسه حقنده كه ایكی ایاغی طپوغندن كسلمش
اوله انك ابدستنده قاچ فرض وار درسائل ایتدی اوچ فرض واردر زیرا ابعك محلی یوقدر
بقالی ایتدی صلوة خمسه فرضی دخی بونك كبی درحریف ملزم اولوب اهل مجلس
تحسین ایلدیلر جواب مذكور شمس الائمه یه واصل اولدقده تسلیم ایدوب قایل اولدی
سؤال مذكورك باقی الحاقی بزم اوچ مسئله رساله سنده مسطوردر روض المعطار صاحبی
ایدر بونلرك منازلی نهر ائل كارنده در بشیوز قدرخانه اولور مسجدلری واردر كیرولورنسو
ایدر بولغار قومندن شماله سیبریا اولكه سی دوشر اكثری اورمانلقدر ونوغای تاتارلرینك
بعضی انده ساكن اولورلر وهمه خانام برشهرلری وارغایت معمور وتجارتله مشهوردر انده
بعض جواهر بیع اولنور وبرجنس میوه كه حیات میوه سی دیرلر قلبی تقویت ایدر اكثر
انی طعاملرینه قورلر ختای تاتارلری ومسقواندن جمع اولوب تجارت ایدرلر قانبالو یعنی
خان بالقدن نیچه متاع كتوررلر مابین دورتیوز التمش فرسخدر وكسل ارماغی كارنده
چیانلو وكسللو تاتارلری اولور مربع سكه ایدرلر مقدما ایماوس اردنده اولانلر كبی التون
وكمشی وزن ایله خرجنورلردی فقیر ایدر بونلر شبان بن جوجی وكشیلوخان اتباعی اولمق
كرك كیرو لورنسو ایدر دخی شمالده قاسپیوم دكزندن چوق بعید دكل یرده صحرالرده
قزاق تاتارلری اولور بلاد شمالیه ده اولان طوایفك بهادری دربونلر صحره وخرسزلقده
غایت مایللردر ختایه واران كلن مسقو وتاتار بازركانلرینی صویارلر فقیر ایدر بوقازاق تنی
قازاغی واوزی قازاغی دكلدر انلر قریم قصلنده یازیلور كیرو لور نسو دیمشدر بونلرك شمالنده
قتای كولی واقع اولمشدر غایت بیوك كولدر بر دریایه بكزر انده بعض كوچك اطه لر

واردركه تاتارلر ساكن اولوب مسقو ايله معامله ايدرلر اسلهتن ديكله معروف برجنس
ضربه لرى واردركه مونس كيكلر قوشوب بوزاوزرنده عظيم سرعتله چكدررلر وبوكولده وافر
بالق صيد ايدرلر وقوشلرى وافردر وبوكولك اورته سى التمش بش درجه عرضده اولوب
اوبى ارماغى اندن چقار وبوارملغك مسافه سى سكسن ميلدن زياده واسع اولمغله بعضلر
ظن ايدرلركه قاسپيوم دكزى برالتندن برمنفذ له آكا متصل اوله ياخود اوقيانوس شمالى يه
واصل اوله نتكه سليمان پيغمبر عليه السلام جمله انهار حقنده بويله ديمشدر يعنى تحت الارض
يرى برينه متصل اوله فقير ايدر مزبور كول غديرخوارزم نامى ايله كتب اسلاميه ده
مسطوردر تقويم البلد انده بحيرهٔ خوارزم وسطى طقسان درجه طول قرق اوچ درجه عرضده
اولمق اوزره رسم معموردن نقل ايدر نهر جيحون بونك شرق طرفندن كلوب جنوبنده
دوكلور دورى التيوزميل قدر ياخود يوز فرسخدر نهرشاش دخى بوكا دوكلور خوارزم بوندن
التى مرحله وبحرخزر يكرمى مرحله اولوب مروج ذهبده مسعودى دخى بومعنايى تحرير
ايلمشدر بونك كنارنده جعا عرنام برطاغ واردركه زمستانده عظيم بوزلر طوكار ذكر اولنان
انهار خصوصا نهر جيحون مصبنده اولان اختلافى بز سابقا وماوراء نهر فصلنده ذكر
ايلدك لورنسو نهراوبى ديديكى اول نهر دروبا لجمله بوبحيره قدما آثارنده مسطور ومتأخرين
كتابلرنده خصوصا اطلسده غير مذكور در كيرولو رنسو ايدر مزبور كولك كنارنده
قوسيتينا ديرلر برشهر واردر تاتار وروس بازركانلرى انده جمع اولورلر بيوك بندردر بعده
باشغرد تاتارلرى وتومن تاتارلرى مسكنى واردركه انلرك اوردوسى ختاى خاننه تابعدر ايماوس
طاغنك اوته سنده اولان سائر تاتارلر جمله آكا تابع اولدوغى كبى وبونلرك مسلمى تاتار
كفارى ايله جنك ونزاع خصوصنده جمله اولخانه مراجعت ايدرلر اما نهرائل كه فتح همزه وتايله
يازيلور ادل وهديل دخى ديرلر قدماء يونان ولاتين كتابلرنده راء اسميله مسطوردر لورنسو
تحريرى اوزره مسقو حدودنده قربو كولندن وبعضلر قولنجه وولغو كولندن چقوب
شرق وجنوبه اقار منبعى تقريبا التمش دورت درجه عرضده وتمش درجه طولده اولمق
اوزره دروس وبلغار طاغلرندن التمش قدر نهر بوكا اقوب نهر عظيم اولوروا اولنهرلرك برندن
آسانلغله كچلمز ديرلركه وجه عرضده نيلدن صكره بوارماق اعظم انهاردر التيوز قدر فرسخ
مسافه سير ايدوب ائل وقازان وغيرى شهرلرى كچوب آژدرهان ديدكلرى استرا قان
قربنده برقاچ بيوك اغزدن بحرخزر وبحر شروان ديدكلرى هير قانوم دكزينه دوكلور
اون فرسخ قدر دريايه كيروب اقار كوزينور لونى وطعمى متغير اولماز وبيوك كميلرى كوتوررر
لكن بونهر قليل النفعتدر يريرى سقى ايلمز ايام شتاده منجمد اولوب اوزرندن چرلر ياغار وكيماك
طوابقى بونك كنارنده دريجه قريب يرده تن صوينه يقين كلوب كيرودونوب شرقه كيدر
ونهرتن ازاق دكزينه كلوب دوكلدوكى يردن آژدرهان اراسى خيلى مسافه اولور قصهٔ
وصل نهرين سابقا سلطان سليم خان ثانى زماننده قازان تاتارى دردولته مكتوب

كوندروب

كوندروب مسقودن شكايت وايكى نهرك اراسنى حفرويرينه اولاشدرمغله اول ديارلرى
تسخير تدبيرنى سوق اتديلر قوجه محمد پاشا دخى دمرقپو وشروانده اولان عسكره كميلر
ايله ذخيره وعسكر امدادى بوطريقله آسان اولور وكيلان وطبرستان سواحلنه
سفاين يول بولوردى ديو بعض اهل وقوف ايله مشورتدن صكره شق ثانى دفترداری
چركس قاسم بكك اول سمتده وقوفى اولمغله كفه ايالتن ويروب كوندردى مزبور دخى معتمد
آدملر ارسال ايدوب محل مزبورى مساحه اتدردى مابين نهرين التى ميل بولنمغله
دردولته عرض ايلدى وزير اعظم دخى صرف مقدور ايدوب قازمه كورك وسائر مهمات
جنك ايله طقوز يوز يتمش التى سنه سنده قپودان مؤذن زاده على پاشايى كوندروب
مكمل دونما كميلرى ايله ازاغه اندن قايقلر ايله محل مزبوره واروب قره دن تاتارخان دخى
كاوب حفره مباشرت اتديلر اوچ اى قدر زمانده ثلثى قدر انجق كسيلوب ناكاه عسكر
ايچنده بومحلك قيشى زياده اولور ديو بركفت وكو ظهور ايدوب قحط دخى بوهمه امداد
ايتمكله قازمه وكورك وسائر آوانى دوكوب كلديلر كتديلر بعضلر تاتارخانك بويول
اچلديغى مرضيسى دكل ايدى عسكرى تخويف سوزلرى اندن ظهور اتدى ديرلر هرنه
ايسه بيدكلو املك هبا اولدى زيرا مباشرلر بونك كبى كار عظيمه سركار دكل ايدى هرايشك
ارى كركدر بومقوله اثره پادشاهلر بالذات مباشر اولسه انجق عهده سندن كلنه بيلور
نهر سقريه حفرى دخى بونك كبى اولدوغى محلنده كلجكدر اما قسم ثانى كه ايماوس
طاغلرندن اوته اولان تاتارستاندر لورنسو تحريرى اوزره انلر مغول تاتارلرى اولوب
آسيانك اكثرينه يايلديلر نتكه ذكر اولندى وبونلر تاتارك اصليدركه تاتار نام ارماقدن
اسم اخذ اتديلر وموغال ديكله معروف يركه شمالك برپوجاغى ايدى انده ساكن ايديلر
اندن صحراره يايلديلر وسنورداشلرى ايله جنكلر ايدوب كاه غالب وكاه مغلوب اولديلر
آرالرندن جنكيز ظهور ايدوب تاتارلرك صنمى نوغاى ايله تمغى علاقم واردر ديو تاتارى
الدايوب كندويه تابع قلدى وسنورداشلرينه غالب اولوب تدريجله اكثر آسيايى تخريب
اتدى واتباعى فرقه فرقه اولوب جنكيزدن صكره شوكتلرى كندى انلردن يلتورسى
تاتارلركه البانيا طاغلرنده تمكن وتنصر اتديلر مسقو مذهبنده اولديلر وايماوس وراسنده
اولان تاتارلرك اكثرى بوت پرستدر باقى احواللرى ختاى فصلنده ذكر اولنمشدر ذكر اخلاق
واوصاف تاتار بوقوم بنى نوع انسان ميانده پولاد نهادلر وآب وبادكبى طبيعتلرى حركته
معتاد اهرمن قوت وديوژ ادلر اتلرينه قوت استرينه زاد بستان نخجيرگاه ده نهال
تيرلرينه بتوررسه انى بيرلر بيابانده ايل كبى يلرلر نه كندولر يورولور نه اتلرى درلر بندكلرى
آتنه نعل حاجت نه ميخ يدكلرى اتنه نه قزان كركنه سبح دريادة سباحت ايدرلرنه كميجى
ارارلر نه كمى صحرايه سياحت ايدرلرنه چول كتوررلرنه آتيمى كندولر كوهسار كيرودارك
قوردلرى اما فيون دريسى كيرلر قورد وقوشك طيور وحوشك يرى سن آيرمزلر اولوسن

دری سنین برلر بنیان اهرامان کبی بنیه لرینك دوزمالقن دردی یوق دهان صدف کبی ز دیشی
دوکلمش یورك خزان کبی بر یوزی زردی یوق مرور شهورله ای کون کبی کوزلرینك نوری
دوکلمز کروردم هورله چرخ کردون کبی بللری بوکلمز یوز یاشنده شمشیر کبی باللری یوزلولی باشلری
نقش پیکان تیر کبی تیز کوزلولرع ریش نه پیرامن چاه زنخ سبزه بخابر دهد از روی مخ ذره کبی
کوزلری غایت کوچك قلقان کبی یوزلری قاتی یورك آنلری کوهسار صلابتده یالم قبا
باشلری صحرای مهابتده یوجه اویك نثر بوکلامك موندی اترکوا الترك ما ترکوکم حدیثی در
یعنی مادامکه انلر سزه قصد ایلمیه سز انلره قصد ایلمك لوزنسو ایدر بونلر انزر احمر اللونه
حدید المنظر صقاللری آز یوزلری یاصی کوزلری کوچك اقو بامرحمتسز ووحشی طائفه در
لسانلری تورك دلنه بکزر آیینلری دخی انلره قریبدر جمله عورتلری ایله جنکه کیدرلر
وغایت تیرانداز اولورلر آت او زرنده اوق آتوب نشان اورورلر یورك ارمقلری آتله بجرلر
کرچه بو آتلر اسلو بسزدرلکن چوق طیانور وسریع الحرکه در بتون کون بتوب صحرایه
صلارلر یازقیش بولدقلری اوت ایله یچنورلر ودوه نی آت کبی قوللنورلر بونلرك دوه لری
کوچك وسیاه برغریب شکلدر بو دیاردوه لرینه بکزمز و تاتارلر اکثریا مسقو وچرکس
اولکه لرینی غارت ایدوب کاه برای مصلحت صلح او زره اولورلر طکوزدن غیری حیوانانی
یرلر قمراق سودی ایجرلر وبلتراقان دیرلر جنس لذیذ کوك مومنی چقاروب اتمکله قارشدررلر
ومدونه شرتی اچرلر سفرلرنده کاهی آتلرك طمرلرنی اچوب قاننی صورارلر لباسلری
کجه درقیشن بعض پوست قابلرلر سیاستلری ترك طرزی اوزره درز انیلری قتل ایدرلر وقاتللری
آورده دن نفی ایدرلر سارقی اکثر اشد عذابله اولدوررلر کرچه اکثری مسلم یچنورلر لکن خفیة
بت پرستلر درلر آنده اکسك دکلدر باقی احوال قریم دیارنده ذکر اولنور اما یأجوج ومأجوج
وسد ذو القرنین قرآن عظیم الشانده مذکور اولوب مفسرلر یأجوج ومأجوج اصناف
قوم ترکدن اقصای معموره ده ساکن بر صنفدر قصیر القامه قولقلری بیوك وحشی انسان
شکلنده بهایم کبی اولوب مسکنلری منقطع ارض ترکده در بونلر توالد و تناسل ایله اول اطرافه
یایلوب صغمز اولدقده بری وسط معموره حدودنه یایلوب شانلرندن اولان فساد ایله
اول سمتلر خلقی امورنی افساد ایدیجك حضرت ابراهیم علیه السلام عصرنده بولنان ملوك
حمیر یعنی یمن پادشاهلرندن ذو القرنین حمیر یکه شرق وغربه سیر وسفر اتدوکی نظم کریمده
مذکور و کتب معتبره تواریخده مسطوردر اول سمتلره وارد قده اهالیسی اظهار تظلم
ایدوب اول قوم باغی ایله کندولر اراسنده حایل اولان طاغی بر کدکدن چقوب کلورلردی
ومحل دخول وخروج یأجوج ومأجوجه انحصار ایدی بر سد بنا سیله اولدوکی
قبایوب بسته تسلط واستیلاسنی دفع ذو القرنین کبی بر صاحب مکنت پادشاه همتنه
موقوف اولمغله جمیعا رجا و تمنا ایلدیلر که بوبنا ایله اول قومك یولنی کسوب بودکلو ممالك خلقنی
انلو شرندن تخلیص ایله احیا و صحیفهٔ روزکاره ذکر جمیل ابقا ایلیه ذو القرنین دخی اسبابنه

موافق اولوب سنك مشهوری تواریخ وتفاسیرده مسطور اولدرغی اوزره بنا ایلیوب یأجوج
ومأجوج سد اردنده قلدی الی ماشاء الله طوروب آخر زمانده سدی ییقوب چقاجقلرینه
دلیل وارد در علوم شرعیه کتابلرنده مذکور اولان ادله نك مفهومی بودر کتب تواریخده
دخی بیچه واهی روایتلر نقل ایدرلر مثلا ذو القرنین اسکندر یونانی اولمق کبی وسد یأجوجه
واثق بالله عصرنده آدم وارمق کبی انلر متعدیه اولاجق نسنه دکلدر زیرا ذو القرنین
حضرت ابراهیم علیه السلام عصرنده اولوب مکه مکرمه ده ملاقات ومعانقه ایلدکلری
احادیث نبویه ده مذکور و صحیحینده مسطوردر اسکندر یونانی ایسه متأخر اولوب
مولد ابراهیم علیه السلام ایله اسکندر یونانی نك دارایه غلبه سی که مبدأ تاریخ اسکندری در
ارادده زمان بیك طقوز یوز اللی سکز سنه اثبات اولنمشدر ع ایها الناکح الثریا سهیلا
عمرك الله کیف یلتقیان نحواسنجه جمله قرینه بولنماز و ذو القرنین ملوك یمن القابندن
اولوب اسکندر کدلفظ یونانی ده ایوآدم معناسنه اولان الکسندر معربی اولسه کرك لقب
عربی و حمیری ایله اسم یونانی نك منا سبتی نه در مع ذلك اسکندر قرآنده مذکور دکلدر
نظم کریمده ذکر اولنان ذو القرنین در تفسیر کبیر صاحبی تخمینی اوزره خارجده اسکندر مشهور
اولمغله قرآنده مذکور اولان وصف ولقبی اول شهرت قرینه سیله اول اولمق کرك دیو ظن
ووحمله حمل ایلدیلر اصلنی تحقیق وملاحظه اتمدیلر حضرت ابراهیم زمانندهکی ملوك
ووقایع اخبارنی متضمن بر تاریخ قالمدی که مراجعتله حل شبهه ایده لر مرور دهور ایله
مأخذ قالمجق اکا یاپشدیلر لکن عند التحقیق ذو القرنین اسکندر دکلدر اما موضع سد
ابن سعید کتابنده اقالیم خامسك جزء عاشرنده یازیلوب دیمشدر که اول جزءده اول کلی
حصین ذو القرنین در که سدی حفظ ایچون یوز التمش اوچ درجه طول قرق درجه
عرضده بنا ایلمشدر حصار مزبورك شمالنده سدك قپوسی واقع اولمشدر وسدك شمالندن
جنوبه ممتد یأجوج ومأجوج قومنی محیط اولان جبله متصلدر ونهر یأجوج ومأجوجك
منبعی اول جزءده واقع اولمشدر وسد باشنده اولان طاغدن چقوب بحر محیطه اقار اوزرنده
اول طائفه نك ممکنی واقع اولوب سد بونلرك جانب غربنده قالمشدر دار ملکی
اولان یأجوج شهری که نهر مزبور مصبنده یوز التمش درجه طول و قرق اوچ بوچق درجه
عرضده ایدوکی بطلمیوس جغرافیا سنده مسطوردر دیو نقل اتدکدن صکره شرق
وجنوبنده مأجوج شهری اولوب شهر مزبورك شمالنده یوز التمش بر درجه طول قرق ایکی
درجه عرضده دوشر و بوایکی شهرك شرقنده بحر محیط اولوب غیری عمارت یوقدر دیمشدر
فقیر ایدر مزبور ذکر اتدیکی طول وعرض چین و ختا دیارلریدر سد یأجوج اول سمتلرده
اولمق صحیح اولماز زیرا قوج وجهله بر یوکه قوم مزبورك مسکنی اعتدالدن بعید وعرض تسعینه
قریب کرك زیرا وجه ارضده عرض زیاده اولدقجه اعتدالدن ضعف کلوب کندکجه بالکلیه
اعتدالدن چقمسه کرکدر حتی کتاب اولنده سبق اتدیکی اوزره عرض تسعینه قریب

یرلرك سكانی شكل انسانده وحوش كبیدر یأجوج ومأجوج وصفی انلره صادق اولور
امدی محل مزبور شرق وشمال سمتنده عرض تسعینه قریب یرده اولدوغی ظن اولنور
لكن ابن سعید مغربیدن غیری جغرافیا اربابی تعیین محل ایلمدیلر بطلمیوس جغرافیاده
تعیین اتدی دیدیكی مسلم دكلدر اصل یونانی جغرافیاده اول مقوله نسنه یوقدر مكر
بغدادده ترجمه ایدنلر قاتمش اوله ولاتن ویونان دلنجه جغرافیا یازانلر انك موضعنی تعیین
تكلفنده اولمازلر اول سمتلر انلرك كشف ایدوب یازدوغی یرلردن دكلدر شرق وشمال طرفی
هنوز مجهول الحال اولوب اطلسده یازلدوغی اوزره فیمابعد اول طرفدن شرقه چقمق امیدی
باقیدر امدی اول مجهول یرده اولمق لازمدر مورخلرك یازدوغی قصه دخی برخبر واهی
ایسه‌ده بومدعایی تأیید ایدر قصه بودر كه ابن خرداد كه آل عباس وزراسندن ایدی
سلام ترجماندن روایت ایدر كه واثق بالله رؤیاده سدی كوروب خبرنی تحقیق ایچون
منجمیندن محمد بن موسی الخوارزمی بی ملك خزر طرخانه كوندردی ملك ارمینیه اسحق بن
اسرائیل تفلیسدن صاحب سریره كوندروب اول دخی ملك لانه اول دخی طرخانه
اولاشدردی اندن اوته یكرمی التی كون كیدوب بر ارض منتنه یه واردی اون كون دخی
كیدوب خرابه شهرلره اوغرادی كه قوم یأجوج انلری خراب اتمشیدی یكرمی یدی كون
دخی اول خرابه شهرلر ایچنده كیدوب سد بنا اولنان جبله واردی وقربنده برشهره
اوغرایوب اول شهرلری وسدی كوردوكی اوزره نقل وروایت ایلدی دیه مزبور سلام
استادی ایله یازارلر اول وادینك عرضی یوز اللی ذراع اوله دكرمی كرپیچ ارالری نحاس طولمش
اللی ذراع مرتفع برقپو شكلنده یاپله بو قپونك عضاده سنی وكلیدنی كورمش اوله واوزری
یوز ذراع دیوار بنا اولنمش اوله دخی بوكا بكزر نیچه واهی سوزلر ایله حاشیه لندرمشلر دروقوعی
تقدیرنده اندلسده اولمق زعمی فاسد اولور بهر حال سمت شرق وشمالده در قاضی
بیضاوی تفسیرده سدینی جبلا ارمینیه وآذربیجان ایله تفسیر ایلدیكی روایته مبنی نقلدر
وقوعی لازم دكلدر واول طاغلرك یأجوج ومأجوج طاغلرینه اتصالی ادعا ایله
روایتی توجیه ممكندر فصل ٣٨ در اقالیم آذربیجان فتح الف مقصوره وسكون ذال
معجمه وفتح راء مهمله وكسر باء موحده ایله اكثر واشهردر بعضلر مد همزه وفتح ذال ویا ایله
ضبط اتدیلر لفظ مزبور آذربایكان معربیدر صاحب تقویم ایدر بو برمشهور اقلیمدر كه
فن اربابی انی وارمینیه واران مملكتنی اوچ اقلیم ایكن بری برینه تداخل جهتندن بریرده
ذكر ایلدیلر لكن بز اكا سمت شمالده بحر قوم ساحلنده اولان بلادی ضم ایدرز دیو توسیع
دائره ایلدی وتفصیله عدم وقوفدن اعتذار ایله بو سمتلری دخی اجمال اوزره چكدی اما
فقیر بو فصلده یالكز آذربیجانی یازوب او براقلیملری دخی بر بر فصلده ایراد ایلدم حدود
آذربیجان غربده ارمینیه ودیار بكر جنوبده عراق عجم وشهرزور شرقده بلاد دیلم
وطبرستان ومازندران شمالده شروان وبحر خزر درا قسام حمد الله نزهه ده بو اقلیمی

اون تومنه تقسیم وبعض بلاده تعمیم ایدوب یكرمی یدی پان شهری واردر اكثرینك هواسی
سرده مائل وكمی معتدلدر اطرافی عراقه وموغان وكرجستان وارمن وكوردستانه پیوسته
اولور طولی ماكودن خلخاله وارنجه طقسان بش فرسخ وعرضی ماجرواندن كوه سیبانه
وارنجه اللی بش فرسخدر دار ملكی سلفده مراغه ایدی حالا تبریزدر دیدی تبریز لیانك كسری
تاله مضبوط در عامه توریز دیرلر سكسن سكز درجه طول اوتوز سكز بوچق عرضده
بر صحرای مدید الفضانك نهایتنده سهند نام طاغك ذیل غربیسنه قریب دوز یرده عدن
آسا باغچه لر ایچنده بر شهر مشهوردر نهر سرخاب دیدكلری آب تلخ یاتندن كچر حمد الله ایدر
بو شهری هرون رشید منكوحه سی زبیده یوز یتمش بشده معمور قلمشیدی ایكیوز قرق
دورت سالنده زلزله دن خراب اولوب عباسیاندن متوكل خلیفه انی تكثیر وتجدید
اتدرمشیدی دورت یوز اوتوز دورت صفرینك اون دوردنجی كونی بر عظیم زلزله دن
بالكلیه خراب اولدی قاضی ركن الدین خوئی مجمع ارباب الممالك نام كتابنده یازر كه اول زمان
ابوطاهر شیرازی دیمكله معروف منجم انده ایدی حكم ایلدی كه اول كیجه شهر زلزله دن
خراب اوله حكام مزبور سوزی ایله خلقی شهردن صحرایه چقاردیلر حكمی راست كلوب
اول كیجه شهر كلیتله خراب اولدی ایچنده بولنان قرق بیك قدر كمسنه زیر خاكده
قالدیلر خلیفه جانبندن حاكم شهر اولان امیر روادی دورتیوز اوتوز بشده منجم مذكور
اختیاریله طالع برج عقرب ایكن بناسنه مباشرت ایلدی ومنجم مذكور دیدی كه من بعد
تبریز زلزله دن خراب اولمز نهایت سیلدن خوف واردر حمد الله ایدر فی الحقیقه اوچیوز
ییلدن متجاوزدر مزبورك حكمی راست كلدی كرچه نیچه زلزله لر اولدی اما شهری خراب
ایلمدی وصكره زیرزمینده قنوات وكاریزلر یاپلوب چوق منافذ اخراج اولنمغله انجره
قوتنه فتور كلدی سلفده باروی تبریز التی بیك قولاج اولوب اون قپوسی وار ایدی عهد
مغولده چونكه بو شهر دار ملك اولدی خلق طشره سنده اولر یاپوب شهری بیوتدیلر هر
دروازه خارجی برشهر كبی اولوب غازان خان اول صكره یاپلن خانه لر خارجندن بر بارو چكوب
ایچری الدی تمام مرتبه بنالر وباغلر ومحلات ولیان كوه وسنجان اول بارو ایچنده
قالدی وبو بارونك دوری یكرمی بش بیك قولاج ایدی التی یردن قپو قومش ایدی اوجان
وشروان وسردرود وشام وسراز ودویر وشهرك غرب جانبنده بارودن طشره شام نام
موضعده غازان خان بركوچك شهر وایچنده كندویه مدفن اولمغه برعالی عمارت یاپدیكه
انك مثلی تمام ایران زمینده یوغیدی شهرك شرق طرفنده وزیر سعید خواجه رشید
ولیان كوه نام موضعده داخل باروی غازانیده بركوچك شهر یاپوب نامنی رشیدی قودی
انده عالی عمارتلر بنا اتمشیدی واوغلی وزیر غیاث الدین محمد رشیدی اول بنالری ارتروب
نیچه ابنیهٔ عظیمه احداث اتدی ووزیر خواجه تاج الدین علیشاه دخی طشره ده شهرك
غرب وجنوب طرفنده نیارمیان محله سنده برعظیم جامع بنا اتدیكه صحنی ایكیوز اللی ذراع

ایدی وایوان کسریدن بیوک برصفه سی وار ایدی حمد الله نزهه ده وجه مشروح اوزره
احوال قدیمه سنی تحریر اتدی اما حالا بو ذکر اولنان اوصاف اوزره دکلدر بیك قرق بش
سنه سنده مرحوم سلطان مراد خان ایله واروب اوچ کون اوتوروب تخریب اولندقده
کوردوکمز اوزره وصفی بودرکه اول بارو لر یقلوب اثری قالمامشدر نهایت بر عظیم بنالر
خراب اولوب اثری قالمشدر بر عالی طاق کمر بکه غالبا خواجه علیشاه جامعی صفه سنك
ایوانی در وشام قزان دیدکلری عظیم بنالر غلطه قله سی کبی باغچه لر ایچنده مسافه بعیده دن
کورنور جانب شرقی جبل مزبور و جانب غرب و جنوب و شمالی بر صحرای مدید الفضادرکه
تبریز کولنه منتهی اولور و صولری اول سمته اقار بر بر مکلف و منقش خانه لری و باغ جنان
کبی صفا بخش باغچه لری طرف کنارلرو قواقلر کوشه کوشه اقار صولر و نشیمنلو
بیحد در بو باغچه لرك کثرتی و وسعتی بر مرتبه درکه آل عثمان عسکری اوچ کون اشجارنی
قطعه مباشر اولوب ایچنه کیردیلر بودکلو یی پایان عسکر قطع شجر ایچون غایب اولوب
مشرینی کسمدیلر کوچ اولدقده اشجارك سوادی کالاول کورینوردی و باغلرینك اوزومی
ایسه جکر دکسنز تر و لطیف بر مرتبه و فرت اوزره درکه عسکرك حیوانانی بله ییوب نقصان
پذیر اولمادی حمد الله تقریری اوزره غوطه تبریز ناسخ نسخه سغد سمرقند و غوطه
دمشق رشك انداز شعب بوان و ماسنساز و دهمدا ندر دینلسه سزادر و بو شهر
مشهورك مکلف کارکیر بنالو دکاکینی و واسع سوقی و بزستانی و ابنیه سامیه دن عالی
بنالو جامعلری و کاشی ایله منقش مناره لری و خانقاهلری واردر جمله دن جامع سلطان
حسن که آق قیونلی پادشاهلرندن اوزون حسن بناسیدر بونمه طاشدن قورشون
اورتولی استانبولك سلاطین جامعلری طرزنده متین و مکلف بنادر صفه محراب کارنده
طولی و عرضی بر قاچ ذراع یکپاره بلغمی و خام کان نصب اولنوب جامعه رونق ویرمشدر
بحر مزبور نوادر دهردن اولوب غیری جامعده انك مثلی کورلمشدر و بو جامعك جنوب طرفی
واسع میدان اولوب اکثر محلات و اسواق اول میدانك جنوبنده و شرقنده واقع اولمشدر
و میدانك شرقنده جامعه متصل بر مزین جامع دخی واردرکه شاه طهماسب بنا ایلمکله عسکر
بر بر تخریب ایلمشلر و سلطان حسن جامعنك قپوسی اوزرنده جلی خط ایله طاشدن تازیلن
اسماء چهار یاری قزلباشلر بوزوب انجق اسم علی قالمش بونلردن غیری شهر ایچنده جامع جهانشاه
قره قیونلی ملوکندن ایدی مکلف و مزین داخل و خارجی کاشی مناره سی کاشی قبلو بر قبه
و بر مناره لو سلطان حسن جامعندن کوچك بر لطیف جامعدر و زنلرینك مشبکی بلغمی
طاشدن غریب صنعتله اویولمشدر و شهرك خانه لری اکثر متفرق و طپراق بنادر حمد الله
تحریری اوزره بو شهرك اطرافنده کوه و صحراده یکرمی دورت پاره بیوك قریه لر واردرکه هر بری
بر قصبه یه بکزر انلرك دوردی شهرك غرب طرفنده در و اول طرف کول کناریله اوچ
فرسخدن اون ایکی فرسخه وار نجه عرضی بش فرسخ بر وادی ده اولوب اکثر تبریزك

غلات و حبوباتی اندن کلور میوه دار و محصو لدار یردر واوتوز پاره قریه یی مشتمل
اولور اکثری قصبه کبیدر شبستر و دامغان و کوزه کنان و صوفیان کبی بر ناحیه دخی کوه
سرخاب اردنده بر فرسخ شماله در شهردن دورت فرسخ یره دوشر ایو غله سی اولور
بو ناحیه قرق پاره قریه یی مشتملدر اندن غیری مهرود و بدوستان ناحیه لری شمال
طرفنده در بو ناحیه لرك حقوق دیوانیه سی یکرمی یدی تومن و تمغای شهر ایله یوز اون
بش تومن اولور دیمشدر رامین احمد هفت اقلیمده ایدر اکثر میوه تبریز خوب و لطیف اولور
خصوصا سیب و امرود و زردالو و اوزم که هر قدر وصف اولنسه کنجایشی واردر
و آب مهران رود که کوه سهنددن کلوب یوز قدر کاریزه بولینور تبریزك باغ و باغچه لرینه
اقوب کفایت ایتمز و خلقی اکثر سفید چهره و خوش صورت صاحب نخوت اولورلر
کار و کسبدن خالی دکللردر و جلا دنلری دخی روایت اولنور نهایت اکثرینی وفا اولوب
صداقت کوزتمدکلرینه بناء دیمشلردر ع هرکز نشود بطبع تبریزی دوست مغزند همه
جهان و تبریزی پوست آراکبد و سنی نیابی صادق یا تبریزی یا که تبریزی خوست تبریزیلندن
بری جوابنده بو رباعی یی نظم ایلدی ع تبریز چو جنت است قومش زصفا چون آینه اند
پاك از زنك جفا کفتی که بدو سنی نه صادق باشند از آینه جز عکس تکر دد پیدا
روض المعطار صاحبی ایدر بو دیار خلقی علمه اشتغال ایله معروفلردر نتکه حافظ ابو طاهر
سلفی انلر حقنده دیمشدر ع دیارآذربیجان فی الشرق عندنا کاندلس فی الغرب فی النحو
والاداب فلست تری فی الدهر شخصا مقصرا من اهلها الاوقد جد فی الطلب بو شهره
فضلا و کباردن نیچه اخیار منسوبدر اول جمله دن شمس الدین محمد بن علی بن ملکداد که
حضرت مولانانك مرشدی ایدی خوبده مدفوندر بونلرك شیخی ابوبکر سله باف تبریزی
ایدی بعضلر شیخ رکن الدین سجاسی مریدی در دیرلر التیوز قرق ایکیده قونیه یه
کلوب مولانا ایله صحبت اتدی و قرق بشده دنیادن کتدی کیمی قونیه ده مدفوندر دیرلر
بری دخی شیخ محمود شبستری که کلشن راز صاحبی در یدیوز یکرمی ده وفات اتدی
بری سید قاسم انوار در صفی الدین اردبیلی خلفاسندن اولوب سراب تبریزده تمکن
اتمشیدی شیخ صفی اوغلی صدر الدین موسی دن دخی اخذ طریقت اتمشیدی سکز یوز
اوتوز یدی ده خرجرد جامده وفات اتدی مشهور دیوانی واردر بری دخی خواجه همام که
شعر و انشاده ماهر ایدی جغمینی یه شرحی واردر شیخ سعدی ایله معاصر اولوب ارالرنده
بعض لطایف کچمشدر و قطب الدین عتیقی و اوغلی جلال الدین فضل ایله مشهورلردر
و مهر مشتری صاحبی مولانا محمد عصار و فضل و کمال ایله مشهور مولانا محمد حنفی که
شارح ادلبدر و دستور سعید خواجه رشید و اوغلی خواجه غیاث الدین که فضلاء
وزرادن ایدیلر و شمس الدین عبیدی که مطالعه و اقلیدسه شرحی واردر و قبلة الکتاب
میر علی که خط تعلیقده استاددر و مولانا میرك و کمال الدین چلبی بك که میرزا جهان

شاکردی درو معتقد مینڭ دنی امین الدین محمد بن مظفر که التیوز یکرمی برده وفات اتمشدر
وادبادن شارح دیوان متنبی ابوذکریا یحیی بن علی که خطیب تبریزی دیمکله مشهوردر
بشیوز ایکیده وفات ایلدی بو جمله تبریز شهرینه منسوبلردر اوجان تبریزدن سکز فرسخ
یرده سکسن بر بوچق طول اوتوز یدی بوچق عرضده بر قصبه درسوقی و آقار صولری واردر
حمدالله ایدر دفاتر قدیمه ده ناحیهٔ مهرانرود توابعندن یازلدیغی یرنده دکلدر سلطان
طاش وکرج ایله یاپلمش باروسی غازان خان بنا اتدردی بیڭ قولاج دوری وار ایدی
بونڭ هواسی سرددر وصویی کوه سهنددن کلور میوه و پنبه اولماز حاصلی غله ونقولدر
خلقی مسلم ونصرانی حقوق دیوانیه سی اون بیڭ دینار در غازان خان بونڭ محصولنی
کندی تربه سنه وقف ایلمشیدی اردبیل فتح همزه ایله سکسن طقوز درجه طول
اوتوز طقوز درجه عرضده کوه سیلان شرقیسنده کیخسرو کیانی بناسی هواسی سرد
صویی مزبور طاغدن کلور صاف ولطیف وهاضم اولمغله خلقی اکوللردر واکثری شیخ
صفی الدین مریدلریدر و یوز پاره قریه بو شهره تابعدر کیخسرو زماننده کوه سیلان
دپه سنده بر قلعه سی وار ایدی حالا خرابه در اردبیلڭ حقوق دیوانیه سی التمش بیڭ
دینار ایدی ابوحامد اندلسی ایدر اردبیلده بر سیاه طاش کوردم پولاد صداسی کبی صدا ویرر
صغر بوینوزی شکلنده مصیقل وایکی بطماندن زیاده چکر قجان اردبیله یغمور یاغمسه
اول حجری عربه اوستنه قویوب شهره کتورلر فی الحال یغمور یغار وطشره چقمنجه ساکن
اولماز و بو شهرڭ سائرلردن قارسی زیاده چوقدر اول اجلدن آوجی کدیلری بیع ایدرلر
هفت اقلیمده ایدر بو شهرڭ اسواقی نظیف وحماملری لطیف اشجاری وانهاری وافردر
نهایت میوه سی از اولور المالمرودین غیری نسنه اولماز نهایت تبریز وطاش قریب اولمغله
انلردن کلور خاندان صفویه اردبیل شیخ صفی الدین اسحق بن جبرئیل بن صالح بن
قطب الدین مرقدی اولمغله اشتهار بولوب خصوصا شاهلر ظهورندن صکره اعتباری
ارتمشدر بر مرتبه که مجرم واجب القتل نه مرتبه جرم عظیم صاحبی اولوب اول کورخانه یه
التجا ایلسه دست منعط شاهی دن خلاص مقرردر شیخ صفینڭ سلسلهٔ نسبی یکرمی
برنجی درجه ده امام موسی کاظمه منتهی اولوب کابراعن کابر سلسله سی صوفیون
اکابری درکندی شیرازده شیخ ابو عبدالله خفیف وشیخ سعدی ایله صحبت ایدوب
صکره زاهد کیلانی دن تکمیل طریقت ایله اردبیلده سجادهٔ خلافته چوب اشتهار بولدی
یدی یوز اوتوزبشده وفات ایدوب زاویه سنده دفن اولندی صکره اولادندن ظهور ایدن
شاهلر دخی یاننه دفن اولنوب زاویه یی ومرقدی سیم قپولر والتون قنادیل ایله تزیین
اتدیلر بر عظیم آستانه اولدی لکن اولادی کندی مسلکنی قویوب رفض والحاد مسلکنه کندیلر
دولت دنیا ایچون طریقت ومشیخت وسنتی قودیلر بدعت اختیار اتدیلر حالا اقالیم انلر
النده در و مشایخدن شیخ ابوذرعه وفضلادن مولانا حسین که جلال دوانی شاکردی

اولوب

اولوب طقوز یوز اللی بشده وفات اتمشدر شرح جدیده حاشیه سی واردر اردبیل شهرینه
نسبتله مشهورلردر خلخال اردبیل قربنده ایکی مرحله یرده کیلان سمتنده سابقا
بر شهر وسط ایدی صکره بر قریه قالدی بونڭ طاغلری ایچنده دورت ناحیه سی واردر اسد و
خانده میل وسنجرو زنجلاباد بونلرڭ حکامی سلفده فیروزآباده اوتوروردی اول خراب
اولدقدن صکره خلخال تخت اولدی اول نواحیده برده ایچنده برچشمه واردرکه تابستانده
صویی بوزطوکر و بر طرفنده برچشمه دخی واردرکه صوینده یرطه پشر وخلخاله بر فرسخ
قریب یرده بر طاغ واردرکه دیوان بکر ریوقاریسی تقریبا اون بش ذراع طشره چقمشدر
اول مخرجه دن ایکی دکرمن یوریدر صواقوب خلخاله کلور اکنلرینی و باغچه سنی
صووارر واول سمتلر لطیف علفزار در شکاری وافر وسمز اولور خلخالڭ حقوق دیوانیه سی
اوتوز بیڭ دینار در مولانا حسین خلخالی که اثبات واجب و تهذیب حاشیه لرینی یازمشدر
و تلخیص مفتاح شارحی بو قریه یه نسبت اولنور دارمرز یوزپاره قریه یی مشتمل بر ناحیه در
حقوق دیوانیه سی یکرمی طقوز بیڭ دینار در شاهرود آکا متصل بر ناحیه در اوتوز پاره قریه یی
مشتمل اولور هواسی کرمه مائل ومعتدلدر غله سی ایو اولور اما میوه سی آز ومحصولی
اون بیڭ دینار در مشکین سکسن ایکی بوچق درجه طول اوتوز یدی بوچق درجه عرضده
بر تومان دیدی ناحیه وقصبه بوکا تابع یازیلور کوه سیلانڭ جنوب طرفنده دوشمکله
هواسی عفونته مائلدر صولری اول طاغدن کلور غله ومیوه سی چوق اولور حقوق
دیوانیه سی بش بیڭ ایکیوز دینار در بوکا اول دراوی دیرلردی مشکین کروجی اورایه
حاکم اولیجق انکله معروف ومشهور اولدی اناد وارجاق کوه سیلانڭ قبله جانبنده ایکی
قصبه در انادی فیروز ساسانی بنا ایلدی ارجاق ایسه اوغلی قباد بناسیدر هواسی سرد
ومعتدل اولوب صویی کوه مزبوردن اقار باغلری وافر اوزومی وجوزی متکاثر اولور
اهر اول حوالیده بر کوچك قصبه در هواسی سرد وصویی اشکنبر طاغندن وعیوندن
وقنواتدن حاصلی غله و بر زمیوه در یکرمی پاره قریه بوکا تابع اولوب جمله محصولی اون بش
بیڭ دینار مقطوعدر خیارکوه سیلان قبله سنده بر قصبه در هواسی کرمه مائل وصویی
اول طاغدن اقار غله سی وافر و باغلری نادر اولوب خلقی اکثر موزه کردر حقوق دیوانیه سی
اون بیڭ دینار در آوزد زمان سابقده قصبه ایدی حالا بر ولایت وقشلاقدر غله سی
و پنبه سی وچلتوکی اولور کالیر کوهستانده اورماناق ایچنده بر قصبه در محکم قلعه سی واردر
یانندن بر نهر اقار هواسی معتدل غله ومیوه ایله محصولدار کیلان فصلون اللی پاره طالش
قریه لرینی مشتمل بر ناحیه در [redacted] حاصلی غله و پنبه وچلتوکدر
مراد نعیم اوتوز پاره قریه یی مشتمل ناحیه در غله وانکور وسائر میوه ایله محصولداردر
بعض مواضعی ارس کنارنه دوشر حقوق دیوانیه سی سکز بیڭ یدی یوز دینار در نوذر
طاغ باشنده بر خرابه قلعه در اقار صویی و بر قاج پاره قریه توابعی واردر حاکمی هول نام

قریه ده او توررر هواسی کرمه مایلدر باغلری چوق غله وپنبه وپرنجی وافر اولور محصولی
اون بش بیك دینار در بافت میان میشه زارده یکرمی پاره قریه قدر بر ناحیه در حاصلی غله
وبرزمیوه وهواسی کرمدر بوندن دورت بیك دینار محصول النور خوی یتمش طقوز
بوچق درجه طول او توز طقوز درجه عرضده بر قصبه در دوز یرده هواسی کرمه مائل
وصویی سلماس طاغلرندن کلور ارس اوزرنده وافر باغلری واردر باغچلرنده غایت لطیف
امرودی اولورکه غیری یرده اولماز خلقی سفید چهره وخوب صورت وختایی نژاددر
اول اجلدن خویه ترکستان ایران دیرلر التمش پاره کویی وطپراقدن پلنقه سی واردر
حقوق دیوانیه سی اللی اوج بیك دینار یازیلور بوندن مرند شرق وجنوبه وسلماس غرب
وجنوبه در حمد الله ایدر تومان خوی دورت شهر در نفس خوی وسلماس وارمینه
واشنوبه سلماس یتمش طقوز درجه طول او توز سکز درجه عرضده تبریزدن غربه
اخرحد اذربیجان بر شهر در خواجه علیشاه تبریزی باروسنی یاپمش ایدی کیرو خراب
اولدی هواسی سرده مائل صویی کردستان طاغلرندن کلور وتبریز کولنه دوکلور وافر
باغلری واردر ایو اوزومی اولور غله سی وحبوباتی دخی وافردر حقوق دیوانیه سی او توز
طقوز بیك دینار یازیلور بو قصبه نك شرق طرفی تبریز کولیدر غرب طرفی قوصقون
قران دیدکاری یوقشلر ووان وکردستان طاغلریدر اول طاغلر سنوردر ارمیه ضم همزه
وفتح یاء مخففه ایله یتمش طقوز بوچق درجه طول او توزیدی بوچق عرضده تبریز کولی
کنارنده سلماسدن جنوبه دوشر بر قصبه در هواسی کرم ومتعفن صولری طاغلردن
کلور باغلری وافر اوزومی وامرودی وزردالوسی غایت لطیف اولور یوز یکرمی پاره قریه
بوکا تابع اولوب حقوق دیوانیه سی یتمش دورت بیك التون یازیلور فاضل محقق قاضی
سراج الدین ارموی بو شهره منسوبدر سلطان مراد خان دیار بکرده قتل ایتدیکی رومیه
شیخی محمود افندی بو شهره نسبت اولنمغله رومیه شیخی دیرلردی والدی واجدادی قصبه
مزبورده مشایخ نقشبندیه دن ایدی اشنویه میان کوهستانده ارمیه دن بر مرحله
غرب وجنوبه دوشر بر قصبه در هواسی ارمیه دن ایو وصویی لطیفدر غله وحبوبات واوزومی
وافر اولور التمش پاره قریه بوکا تابع اولوب اون طقوز بیك دینار محصول میری ویررلر
سراه سراو دخی دیرلر تبریز ایله اردبیل میاننده بر واسع صحراده کوه سیلانك شرق وجنوب
طرفنده بر قصبه در حمد الله قولنجه باشقه تومن اعتبار اولنور هواسی سرد وحاصلی
حبوباتدر اوزوم ومیوه نادر اولور بوکا منسوب بر نهر جبل مزبوردن کلوب قصبه یه
مرور ایدر وتبریز کولنه اقار بو محلك خلقی سفید چهره واکول اولورلر دورت ناحیه
ویوز پاره قریه بو تومنه تابع یازیلوب مجموعی سکسن بر بیك دینار محصول ویررلر اردبیل سفرنده
تاتار خان بونك صحراسنده دوکشوب سرخ سره مغلوب اولمشیدی اول دورت ناحیه نك
بری ورزند در برزند دخی دیرلر اردبیله یکرمی فرسخ یرده واقع اولمشدر میانج

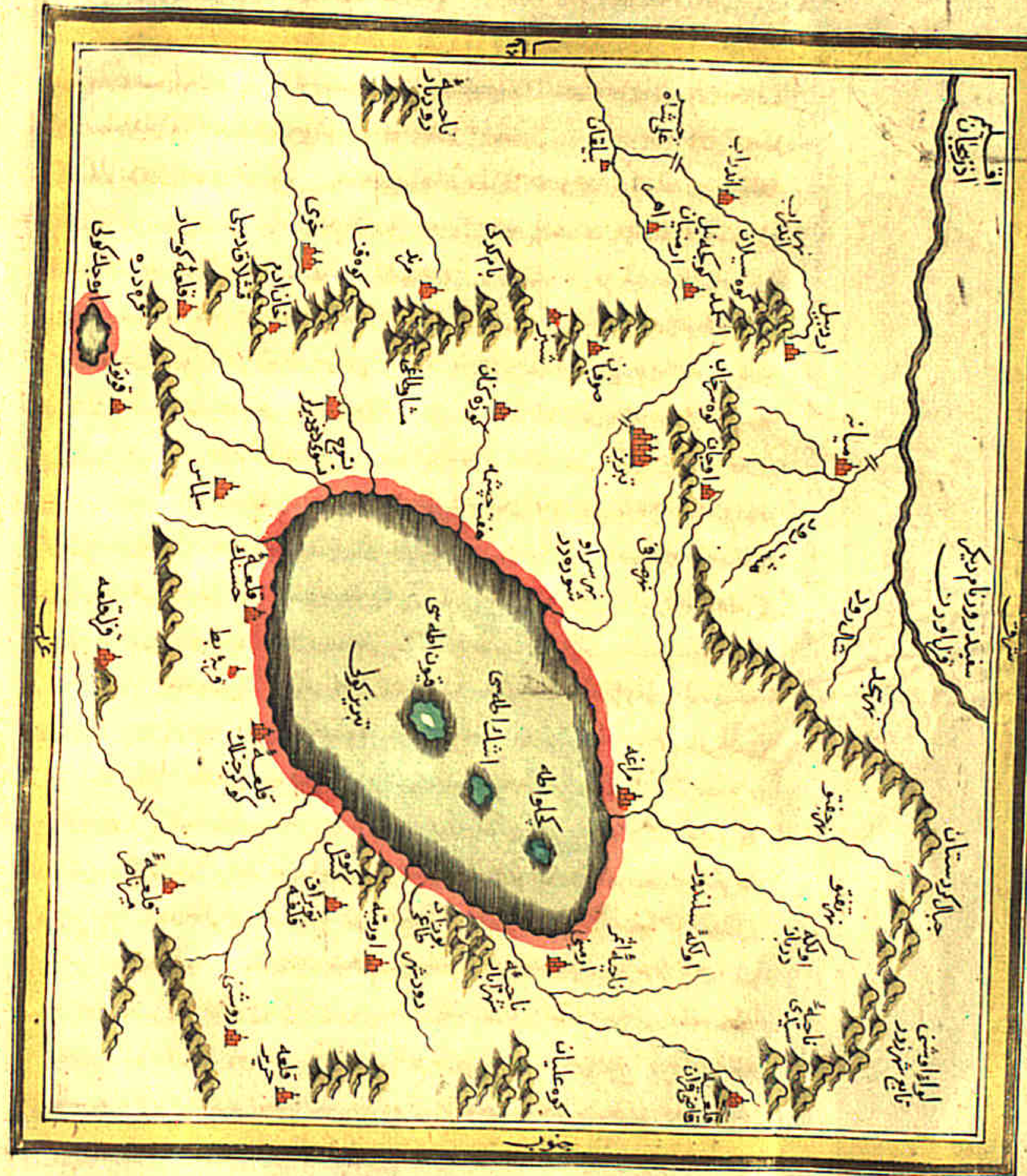
معرب میانه در مراغه یه ایکی مرحله یرده سلغانه بربلده ایدی حالا بر قریه قدر در هواسی
کرم صولری وسنکی وافر یردر کرم رود هواسی میانجدن خوشتر یوز پاره قریه یی مشتمل
ولایتدر غله وانکور ومیوه وبرنج وپنبه سی اولور صویی طاغلردن کلوب فضله سی
سفید روده اولاشر حقوق دیوانیه سی یکرمی بش بیك سکز یوز دینار در مراغه فتح میم
وغین ایله سکسن بش درجه طول او توز سکز بوچق درجه عرضده تبریزدن یدی فرسخ
غرب وجنوبه دوشر بر شهر در سلغانه بر قریه ایدی مروان بن محمد الاموی عسکر
اسلام ایله واردقده اوتلاغنه دابه لرینی قویی ویروب انده تمرغ ایدیجك یعنی حیوانات
یایلوب چاير چمن یوارلند قلری اول یری بکنوب یاپدقلری شهره وجه تسمیه اولدی
صکره حصارنی ابن ابی الساج تخریب اتدی لطیف باغلو باغچه لو اقار صولو پاك ونظیف
قصبه در خارجنده بر دپه وار در علامه نصیر طوسی انده التی یوز اللی یدیده رصد کاه
بنا اتمشیدی زیج ایلخانی اول رصدده یازلدی حالا اثری باقیدر دیرلر حمد الله ایدر مراغه نك
هواسی معتدل وعفونته مایلدر اول اجلدن که کوه سهند بونك شمالنی سد
اتمشدر باغلری چوق وصویی وافر اولوب رود صافی سهنددن کلوب بوکا اوغرار وتبریز
کولنه کیدر حاصلی غله وپنبه ومیوه در اکثر او تنده انکور انده وافر اولور التی ناحیه بوکا تابعدر
باشقه تومان اعتبار اولنوب یوز سکسن بش بیك بشیوز دینار حقوق دیوانیه سی یازیلور
خلقی سپید چهره وترکوش در ذکر رصد نصیر صغدی وافی بالوفیاتده تحریر ایدر که
خواجه نصیر وقتا که مراغه ده رصده مباشرت مراد ایلدی مصارفنی هلاکویه
عرض ایدیجك استکثار ایدوب بو علم نجومك فائده سی ندرکه بو قدر کلی مال صرف اولنه
دیدی نصیر تفهیم ایچون ایتدی سنزه بر تمثیل ایده یم امر ایلکز بر کیمسه بر طشت کبیری طاغه
کوتوروب شول یوکسك یردن اشاغی براقسن اما کیمسه طویماسن دیدیکی کبی کوتوروب
براغیجق غاول عسکرك ایچنه بونك صیت وصداسندن بر ولوله کیردی نصیر وهلاکو
اصلنی بیلورلردی مقید اولمدیلر نصیر ایتدی اشته علم نجومك فائده سی بویله در
حوادثه وقوف حاصل اولوب غافل چکدیکی اضطراب والمی خبیر چکمز واکا کوره دپرنور
هلاکو قایل اولوب مباشرت اتدیلر ورصد بناسی ایچون قتی چوق مال ویردی فراغندن
صکره یالکز آلاتك مرمات خرجی یکرمی بیك دینار اولدی تسوی فتح تا وضم سین ایله
سلماس قربنده بر کوچك قصبه در صویی طاغلردن کلوب تبریز کولنه اقار حاصلی
غله وبرز میوه در میری یه یکرمی بش بیك دینار محصول ویررد سخواقان هواسی معتدل
بر کوچك قصبه در صویی کوه سهنددن کلور وافر باغلری واردر اوزومی بی قیاس اولور
غله وپنبه ومیوه ایله محصولدار در یکرمی پاره قریه سی اولوب یکرمی اوج بیك اوچیوز دینار
حقوق دیوانیه سی یازیلور نیلان بر کوچك قصبه در چوق باغلری ووافر غله وپنبه سی
اولور صویی رود جفت دن ویکارلردن خلقی ترکدر اون بیك دینار حقوق دیوانیه ویررمرند

سكسن التى بوچق درجه طول اوتوز طقوز درجه عرضده خوى ايله تبريز آراسنده بر بلده در
تبريزدن اون دورت فرسخ غرب وشماله دوشر هواسى معتدل صويى غرب طرفنده
طاغدن كلور لطيف نهرلر باغچه لرى وميوه سى وافر خصوصا شفتالو وقايسى غايت فاخر
اولور غله وسائر حبوبات ايله محصولدار در باشقه برتومن اعتبار اولنوب يوز پاره قريه سى
واردر حقوق ديوانيه سى يكرمى دورت بيك دينار در درباز تبريز شمالنده اللى پاره قريه دن
زياده بر ناحيه در هواسى معتدل وكرمه مايل صويى طاغلردن واصلدر فضله سى ارسه
آقار غله وپنبه وميوه سى چوق اولور اطرافه كيدر حقوق ديوانيه سى قرق بيك سكز يوز
دينار در زنوز بر قصبه در باغلرى چوق حاصلى غله وميوه وانكور در خصوصا بياض الماكه
قبلى ديرلر غايت خوب اولور اوچ بيك دينار حقوق ديوانيه ويرر كركر نهر ارس قربنده
بر قصبه در ميوه وغله وپنبه سى اولور اول حدودده ضياء الملك نخجوانى نهر مزبور اوزرينه
بر عظيم كوپرى ياپمشدر رابعيه خير كبار نعمدر اخبان باقر معدنى اولمغله اكا كارخانه دخى ديرلر
اردوباد نهر ارس كارنده بر لطيف قصبه در باغى باغچه سى وافر غله وميوه سى متكاثر
اولوب صويى قبان طاغلردن كلوب باغچه لرينى سقى اتدكدن صكره فضله سى ارسه
دوكلور هر خانه سنده آقار صويى مقرر در خلقى عجايب بنالر ايله مقيد اولوب مكاف خانه لر ياپارلر
اول اجلدن ديمشلر در اردوباد اهلى خانه پرست وتبريزيان زن پرست وسكان نخجوانه
زرپرست ديرلر امرودى خصوصا سيب سلطانيسى كه موسمنده مناسب اشعار ونقوش
ازهار ايله اوزرين قبليوب سهيل طلوعنده آچق يرلرى خط سرخله مخطوط ومنقوش
اولور اطراف واكافه هديه كوندررلر ما نويه بر طاغك شكافنده بر قلعه در التنده بر قريه سى
واردر اول طاغ قريه يه نصف نهار دك سايه بان اولور كون كورمز تقويمده يتمش دورت
بوچق طول اوتوز طقوز بوچق عرضده شروانه قريب دربند خرزان بر بلده در ديه بازار خونج
ضم خاء معجمه ايله سكسن بر بوچق درجه طول اوتوز يدى بوچق درجه عرضده آذربيجانك
جنوب طرفنده آخر حدى بر بلده در مراغه دن اون اوچ فرسخ يره دوشر ورثان سكسن
اوچ بوچق درجه طول اوتوز طقوز بوچق درجه عرضده نجديه يدى فرسخ يرده بر بلده در نهى
ارس ايكى فرسخ يردن بحر جبال بو اقاليمده اولان طاغلرك مشهورى كوه سهند كه تبريز
ومراغه واوجان لك اطرافنده واقع اولمشدر دورى يكرمى بش فرسخ مسافه تخمين اولنور
قله سى كاهى قاردن خالى اولماز وبحيره دخى واردر اصحاب كرامدن اسامه بن شريك
مزارى بو طاغده در كوه سيلان غايت يوكسك طاغدر اللى فرسخ يردن كورينور هر كزباشى
قاردن خالى دكلدر دورى اوتوز فرسخ تخمين اولنور اردبيل وسراو ومشكين آنار وارجاق وخياو
بو طاغ اطرافنده انكنه دوشمشدر انهار ومياه بو اقاليمده بر غديه كبير ور قاج نهر واردر بحيره
ارميه كه تبريز كولى ديرلر تقويمده بحيره تلا يازيلور صويى غايت اجيد را بجنده چانور تعيش اتمز
بعضلر انده سلك آبى اولور ديرلر غربدن شرقه ممتد وجنوبه بر مقدار انحرافله يوز اوتوز ميل
طولانى

طولانى بر كولدر عرضى نصفى قدر يعنى التمش بش ميل تخمين اولنور مراغه اوچ فرسخ
بوندن شرقه وسلماس غربه دوشر قره دن طولى اوچ مرحله قدر مسافه در كمى ايله بر كونده
قطع اولنور دورى التى مرحله قدر در تبريزدن اون يدى فرسخ غربه دوشر بو كولده بر قاچ
خرابه جزيره واردر وسطنده اولانه سلفده تلا ديدكلرى تقويمده مسطور در بر طاغ در جزيره ده
اوزرنده سنكدن منحوت بر حصار وار ايدى كه هلاكونك خزينه سى انده طورردى حالا
خرابه در ابن سعيد اول حصنى يتمش ايكى درجه طول اوتوز طقوز بوچق عرضده تعيين
ايدر بو بحيره يه نيجه انهار آقوب لكن كولك اياغى بر يره چقمز اقاليم مذكورك انهارى
بونلردر نهر اندراب كوه سيلاندن چقوب اردبيله اوغرار انده اردبيلى ديرلر بعده اندرابه
واروب اكا مضاف اولور خواجه عليشاه كوپروسى التندن چقوب نهر اهره قاريشر طولى
تقريبا يكرمى بش فرسخدر نهر آهر كريوه ارمينان كه مغول لسانندة كوچه نيلدر اول سمت
طاغلرندن چقوب قلعه نوده وآهره اوغرار قريه بيلقانى چدكده نهر اندرآبله بر اولور
وايكيسى ارسه دوكلور طولى يكرمى فرسخ قدر در نهر صافى كوه سهند دن چقوب مراغه يه وارد
بعده نهر جغته قارشر طولى يكرمى فرسخ قدر در نهر نفتو كريوه سنا حدودنده طاغلردن
چقوب آب جفت ايله بر اولور طولى اون بش فرسخ قدر در نهر جفت جبال كردستانده
سياه كوهدن چقوب مراغه قربنده نهر صافى ايله بر اولوب تبريز كولنه آقار طولى
يكرمى فرسخ قدر در سرد رود باو پل رود دخى ديرلر كوه سهند دن چقوب سرد وباو پل
نام يرلره اوغرار وسراو روده قاريشر طولى التى فرسخ قدر در مرو رود كوه سهند دن
چقوب مراغه قربندن كچر كاودوانده نهر جغته قاريشر طولى سكز فرسخ قدر در نهر سجد
وكد بوچقدوغى يرده ايكى نهر در صكره بر اولوب سفيد روده دوكلور طولى سكز
فرسخدر شال رود شال طاغلرندن چقوب بر بدق قصرنده سفيد روده دوكلور طولى
اولقدر در كرم رود كوه سراودن كرمر ودولايتن چقوب نهر ميانجه قاريشر طولى
اون فرسخ قدر در نهر ميانج اوجان طاغلرندن چقوب اوجانى چدكدن صكره ميانجه
اوغرار وصحراسنده هشترودة قاريشر طولى يكرمى فرسخ قدر در هشترود مراغه واوجان
طاغلرندن چقوب ميانج حدودنده نهر ميانج ايله بر اولدقدن صكره سفيد روده
قاريشر طولى يكرمى فرسخ قدر در ميانج كوپروسى كه اوتوز ايكى كوز عظيم بنادر نهر مزبور
اوزرنده شمس الدين صاحب ديوان بنا ايلمشدر سفيد رود ايسه عراق عجمده بيش پارمق
طاغلرندن چقوب بو قدر انهار دخى غيرى يردن كلوب صولر قارشدقدن صكره
كيلانده بحر خزره دوكلور اقليم جبل فصلنده ذكر اولنمشدر نهر اندو ركوه سهند دن چقوب
باغستان تبريزه منتهى اولور طغيانده فضله سى سراو رود ايله بر اولوب تبريز كولنه
آقار طولى يدى فرسخ اولور نهر اوجان كوه سهند دن چقوب اوجانى چكر يدى فرسخده
سراو روده قاريشر نهر سراو كه نهر سرخاب وسراو رود دخى ديرلر كوه سيلانده

اشكمد طاغلرندن چقوب سر اوه اوغرار وحدود كولو ده زمين شورستان ومماحه يه
اوغرامغله شون اولور و نهر اوجانى دخى شون ايدوب تبريز شمالنده التنده يكروكوله وارد
دوكلور جمله مسافه سى قرق فرسخ قدردر نهر مرند مرند طاغلرندن چقوب غربدن شرقه
اقار بهارده پچدو يرمز مرند شهرينه وارمدن دورت فرسخ قدر زمينده باتوب پنهـــان
اولدقدن صكره كيرو چقار ومرندن كلور فضله سى خوى صويى ايله براولوب نهر ارسه دوكلور
طولى سكز فرسخ قدردر نهر ارس ايسه اران فصلنده ذكراولنور بو جمله حمد الله نزهه سنده
مسطوردر مسالك آذربيجان تبريزدن غربه ارزن رومه طريق مرند اون بر فرسخ خوى اون
ايكى خ سكمان اباد التى خ بندماهى اوچ خ ارجيش سكز خ ملاذجرد سكز خ خنوس اون خ
كربوه اق بند اون بش خ ارض روم التى خ جمله يتمش طقوز فرسخدر كيرو تبريزدن شماله
قره باغه طريق ديه ارميان سكز خ كوكچه نيل كريوه سنده در سلفده وزير خواجه سعد الدين
ساوجينك انده بر رباطى وار ايدى وامير نظام الدين يحيى ساوجى دخى بر رباط بنا اتمشدى
اندن شهر آهر التى خ اندن ديه بيلقان سكز خ بو يولده قروچاى دره سنده خواجه تاج الدين
عليشاه بر رباط بنا اتمشدر بيلقاندن رباط اليوان سكز خ اندن بوريد نام قريه التى خ اندن
قره باغ دورت خ كازارسكه حد قره باغدر اون فرسخ قره باغدن جنوبه دوشر كيرو تبريزدن
سلطانيه يه طريق سعيد آباد دورت خ شهر اوجان دورت خ ديه سنكل آباد دورت خ ديه
تركان دورت خ مزبور قريه سلفده ديرخوان ديرلر شهر ايدى اندن ميانه التى خ اندن سرجم التى
خ بونده وزير غياث الدين محمد وبرادرى جلال الدين محمد بر رباط بنا ايلمشلر ايدى اندن رباط
سكبا كه وزير تاج الدين عليشاه يايمشدر يدى خ اندن زنجان يدى خ اندن سلطانيه بش خ جمله
قرق اللتى فرسخ اولور اما اردبيلدن سلطانيه يه طريق ديه طاش التى خ ديه سنجيد خانخال
التى خ شهر كاغدكان التى خ ديه بوب سوارى يدى خ زنجان يدى خ سلطانيه بش خ جمله
اوتوز يدى فرسخ اولور كيرو اردبيلدن قره باغه طريق رباط ارشد سكز خ ديه ورلق
سكز خ باجروان دورت خ شهر برزند كه قريه در بومرحله قبله سنه دوشر كيدركن صاغده
قالور اندن محمود آباد سكز خ جمله قرق فرسخ اولور بعده تبريزدن نخجوان اون ايكى خ واردبيل
يكرمى بش خ وقزوين يدى منزلدر اردبيلدن دخى يدى كونده وارلور اردبيلدن خونج
يكرمى يدى خ ومراغه اوتوز خ اندن ارميه اوتوز خ وديثور التمش خ و خوانج اون اوچ خ
خويدن نخجوان اوچ مرحله وارجيش التى مرحله وسلماس يدى خ اندن ارميه اون التى
فرسخدر كيرو تبريزدن مرند ايكى مرحله اندن خوى بر مرحله خويدن نخجوان اوچ مرحله
اندن ويل اوچ مرحله در مراغه دن دينور اوتوز فرسخ سلمـــاسدن ارميه اون دورت
فرسخ اردبيلدن ميانه يكرمى فرسخ ميانه دن خونه سكز فرسخ خونه دن لوسره اون
فرسخ اندن مراغه اون فرسخ اندن دير خرقان ايكى مرحله اندن تبريز ايكى مرحله اردبيلدن
سپيد رود كوپروسى ايكى مرحله اندن خونه ايكى مرحله اندن زنجان ايكى مرحله در ملوك آذربيجان

اقاليم مذكورك بعضى يرلرى حضرت عمر رضى الله عنه زماننده فتح اولوب انلر حكومتنى عتبه
بن فرقده ويرمشيدى اندنصكره وليد بن عقبه حضرت عثمان رضى الله تعالى عنه خلافتنده
ارمينيه واذربيجانه غزا ايدوب سابقا عقد اولنان حذيفه بن اليمان صلحى اوزره سكز
يوز بيك درهم خراجه كسدى بعده بنى اميه وآل عباس عامللرى ضبطنده اولوب كاه سلجوقيلر
وكاه ملوك خراسان حكمنه كيرمشيدى التيوز اون سكزده جنكيزيان مستولى اولوب
تخريب ايتديلر دولت جنكيزيه هلاكو عراقى الدقدنصكره آذربيجانى دار ملك قلوب
سلسله سندن ابقا واحمد وارغون وكنخيق وبيدو وغازان محمود كاه خراسانده وكاه بونده
اولديلر غازاندن صكره برادرى سلطان محمد خدابنده يدى يوز بشده سلطانيه شهرنى
ياپوب دار ملكى تبريزدن سلطانيه يه نقل ايلدى يدى يوز اوتوز التى ده اوغلى ابو سعيد بهادرخان
وفات ايدوب يرينه ارپاخان چقدى لكن مزبور بهادردن صكره دولت زواله يوز طوتوب
يدى يوز اللى دورده وارنجه اولادندن يدى كيمسه ملوك طوايف كبى بعض يرلره حكم ايليوب
طغاتيمور اولادى سكز يوز اون ايكيده منقرض اولديلر يدى يوز تمشيدى ده موصل وجزيره
قره قيونلى دن تركمان بيرام خواجه اولادى قره محمد وقره يوسف ظهور ايدوب آذربيجانه
مستولى اولديلر قره يوسف اوغلى اسكندر وجهانشاه حكم ايليوب مزبور جهانشاه تبريزده
برجامع ياپدى بعده اوغلى حسن على يرينه چقوب سكز يوز تمش اوجده اوزون حسن
جنكنده بوزولوب دولت انده منقرض اولدى دولت اق قيونلى تركمان طائفه سنك اق
قيونلى جماعتندن قره ايلوك عثمان تيمور طرفندن ديار بكره والى نصب اولنوب بعده
اوغلى حمزه وبرادرزاده سى جهانكير واوزون حسن والى اولوب قره قيونلى سلسله سى ايله
جنك وجدالدن خالى اولمديلر بالآخره اوزون حسن غالب كلوب آذربيجانى اللرندن الدى
سكز يوز سكسن اوجده وفات ايدنجه خراسان وعراقه دخى حكم ايليوب پادشاه
ايران ابو سعيد بن ميرانشاه بن تيمور مغرورانه اوزرينه كلوب قره باغده منهزم ومقتول
اولدقدنصكره حسن دراز بلند آوازه اولمشيدى ابو الفتح سلطان محمد خان ايله جنك
ايليوب بوزلدى بعده اوغلى خليل ويعقوب يرينه چقوب سلطان يعقوب وفاتندنصكره
برادرلرى احمد ومراد والوند ومحمد نزاع اوزره اولمغله شيخ صفى اولادندن شاه اسمعيل فرصت
بولوب ممالكه مستولى اولدى دولت صفويه مقدما اردبيلده ذكر اولنان خاندان صفويه كه
شيخ صفى اولاديدر انلردن شيخ جنيد بن ابراهيم بن على بن موسى بن صفى الدين اسحق
ترتيب اوزره اردبيل تكيه سنده ورآثنله سجادهٔ ارشاده چقوب كثرت مريد ايله اشتهار
بولنجق جهانشاه بن قره يوسف كه تبريزده پادشاه ايدى شيخ جنيدى اردبيلدن نفى
ايليوب اول دخى ديار بكره واروب اوزون حسنك همشيره سن الدى اندن شيخ حيدر
تولد ايدوب بونلرك دماغنده اوج سلطنته عروج ايچون خروج سوداسى اولدوغى مقرر
ايدى مريدلرينى قالدروب كرجستانه غزا بهانه سيله كندى اول سمتده شروانشاه اولان

خلیل اوکنه کلوب دوکشوب بوزدی جنیدی قتل ایلدی بعده اوغلی حیدر اون ایکی
ترکلی قزل تاج اختراع ایدوب مریدلرینه کیدردب مذهب امامیه اوزره خروج داعیه سیله
اول سمته کتدکده مزبور شروانشاه تبریز حاکمی یعقوبی آگاه ایدوب اول دخی سرعسکر
امیر سلیمانی اوزرینه کوندروب منهزم قلدی ومعرکه‌ده شیخ حیدر دوشوب اوغلی
شاه اسمعیل کوچک اولمغله قتل اتمیوب اصطخر قلعه سنه قودیلر سکز یوز طقسان
التی ده یعقوب وفات ایدنجه اندن قاوب بعده فرصت بولوب چقدی وطقوز یوز التی سنه سنده
خروج ایدوب اولا شروانشاهی بوزوب قتل اتدی وآذربیجانده جلوس ایدوب مذهب
امامیه یی آشکار قلدی سنیلری قتل واستیصال ایدوب آز زمانده خراسان وعراقی الدی
سلطان سلیم ایله چالدرانده جنك ایدوب بوزولنجه فساددن ال چکمدی صکره اوغلی
شاه طهماسب ولنك اوغلی اسمعیل وخدابنده وشاه عباس وصفی وعباس میرزا بوزمله
کلنجه اول دیارلره مسلط اولوب آیین رفض والحادی اجرا ایلدیلر برزمان آل عثمان طرفندن
بکلربکی نصب وضبط اولنمشیدی بیك اون ایکی حدودنده مجار سفرلری وجلالی
ظهوری سببیله بکرمی بیل قدر زمان ضبط اولندقدن صکره نیجه جنکلر وحیله‌لر ایله
شاه عباس مستولی اولوب کیروالدی حالا اول کروه مکروه ضبطنده‌در فصل ٣٩ در
اقلیم ارّان وموقان وشروان اوتوز طقوزنجی فصل آذربیجانه متصل اولان اقلیم شمالیه ده‌در
حدودی شرقنده آذربیجان وکیلان ودیلم جنوبنده حالا وان دیدکلری ارمینیه وکوردستان
غربنده ارض روم ایالتی وکرجستان طاغلری شمالنده بحر خزرکه شروان دکزی در وطاغستان
ولایتیدر حدود مذکوره اوچ مملکتی احاطه ایدر بری برینه تداخل جهتندن برفصلده
ذکر ایلدك اول مملکتلر روان دیدکلری اران وموغان وشروان در اما ارّان فتح همزه وتشدید
رایله تقویمده اران بن یافث اسمیله تسمیه اولنمشدر دیو تحفه‌دن نقل ایدر احسن التقاسیمده
الف لام ایله الران یازیلور مجرد استعمالی روان دیمکه وسیله اولدوغن اشعار ایدر اصلنده
کرسیسی کنجه اولان ولایتك اسمی ایدی صکره معروف قلعه‌یه علم اولدی حمدالله ایدر
اران کنار نهر ارسدن نهر کره وارنجه بین النهرین واقع اولان ولایتك اسمیدر
اوبله اولیجق بزاول ولایتده واقع اولان شهرلری ذکر ایدلم روان سکسن یدی درجه طول
اوتوز طقوز درجه عرضده چقور سعد دیدکلری اولکه‌نك قصبه سی وتختی در زنکی
صویی دیرلر بر چای حصاری پاینده غربندن کچر قلعه دوز یرده نهر مزبوره مشرف طپراقدن
بنا اولنمش قلعه در جنوب وشماله ایکی قپوسی واردر جنوبی یه دروازهٔ تبریز وشمالی یه
باب شروان دیرلر اطرافی باغ وباغچه‌در غله ومیوه بیدر حصار مزبورك ایچنده سوقی
وبر جامعی ونهره مشرف سرایی واردر سابقا طقوز یوز طقسان برده فرهاد پاشا الوب
عسکر قومشیدی بیك اون دورتده شاه عباس یدی آی محاصره ایله الوب اون بیل صکره محمد
پاشا محاصره اتدی فتح میسر اولمدی بیك قرق بشده سلطان مرادخان واروب یدی کونده

المشیدی دونوب کلدکده شاه صفی کیرو استرداد اتدی حالا سرخ سر النده محصولدار ولایتدر
کوه ارغی روانده غرب وجنوبه بر مرحله مسافه‌ده بر جبل عظیمدر که نیجه مرحله
مسافه‌دن کورینور نصفندن یوقاری دائما قار اورتمش بر مدور طاغ ودوری بر قاچ منزل
مسافه‌در رواندن شرق وشماله دوشر نهر ارس بونك شرق وشمالندن کچر الشکرد صحراسی
نهر ایله طاغ اراسنه دوشر بر جانبی دخی چالدران اواسیدر اول اجلدن طرف شمالنه
چلدر ایالتی دیرلر کنجه رواندن دورت مرحله شرقه دوز یرده باغلی باغچه‌لی بر شهردر
نهایت انجیری ومیوه سی چوق اولمغله هواسی وبیه‌در انجیرین یینن محموم اولور حمدالله ایدر
بونی اسکندر رومی بنا ایدوب قباد بن فیروز بکیلدی سلفده غایت بیوك ومعمور شهر ایدی
ابنیهٔ عالیه اثاری قالمشدر اناری اوزومی وفندغی اعلا اولور صویی بر دیکله معروف
بر چای دندر بردع کنجه دن ایکی مرحله غرب وشماله دوشر بر شهر اسلامیدر اوتوز
طقوز سال هجری ده بر مرتفع یرده بنا اولندی ترك دیرلر بر یلاقی واردر لطیف وخوب
علفزار صولی یردر یاز کونی انده کوچرلر نهر کردن چقار ایکی نهر بونی احاطه ایدر
ابن سعید ذکر ایدر بعضلر اندرابه بو در دیدیلر لکن دکلدر بردع قربنده بر فند قزار واردر که
غایت لطیف وبی نهایه فندغی اولور بونك فندغی سمرقند فندغندن ایودر وبونده بتن
کستانه غایت خوبدر وبر جنس انجیری اولور که سائر یرلرده اولمازوابریشم محصولی چوقدر
زیرا توت اغاجی وافر در اطرافه کیدر بونك قاطرلری سائر دیار قاطرلرندن فایق اولور معتبردر
حنفیه دن ابوسعید بردعی بو شهره منسوبدر نخجوان فتح نون وخا ایله نقش جهان
معربی در نقجوان دخی دیرلر سکسن سکز درجه طول اوتوز سکز بوچق عرضده بر بلده در
اکثر بنالری طوغله دن حاصلی غله وپنبه واوزوم ومیوه در خلقی سفید چهره اولوب
حمدالله قولنجه الیجق قلعه سی ومعبر قبان وغیری بوکا تابعدر حقوق دیوانیه سی
یوز اون بش بیك دینار باشقه دروبر تومندر بیلقان سلفده قباد بناسی بر شهر قدیم ایدی
حالا بر قریه قدر در بناسی طوغله دن هواسی کرم حاصلی غله وچلتوك وپنبه وسائر
حبوباتدر بندن ورثان التی فرسخدر امین احمد ایدر بونك غایت متین حصاری وار ایدی
هلاکوخان آلوب خلقنی قتل وقلعه یی تخریب اتدی صورا قالیمدن نقل ایدر لشکر ایلخانی
بر مدت بونی محاصره ایدوب فتح میسر اولمدی زیرا منجنیق ایله اتاجق سنك کمیاب
ایدی خواجه نصیر طوسی تعلیمی ایله اغاجدن طوپلر یاپوب انجق قورشون ایله
طولدوروب طاش یرینه منجنیق ایله اتدیلر وبونکله شهره ظفر بولوب الدیلر صکره
امیر تیمور رومدن دونوب واردقده معمور قلمق مراد اتدی میرزا شاهرخ مباشرت
اتمشیدی نهر برلاسی کتورمکه چالشدیلر مانع ظهور ایلدی صکره وجوده کلدی
حالا جاریدر اما موغان که قره باغ اولکه سی مشهوردر غین وقافله موقان دخی دیرلر
تقویمده موقان بن یافث اسمیله تسمیه اولنمش اسم ولایتدر دیر شروان دکزینك سواحل

جنوبیه سنده درارمن وشروان وآذربیجان وبحر خزرایله محدود ومحصور اولوب عهد اتابکانده
اوچیوز تومن دن زیاده محصول ویردی صکره اوتوز تومن واوچ دینار ایندی کریوهٔ سنك
بو سنکدن نهر ارس کارینه وارنجه دربو مسافه ده کوه سیلان کوزدن پنهان اولدوغی
یرلرك کیاهی زهرناکدر حیواناتی هلاك ایدر خصوصا بهارده آج حیوان یبه اما کوه
سیلان کورنکی یرده بو غایله یوقدر دیو حمد الله تحریر ایدر اما بعض اهل وقوف تحریرنده
شماخی ونوشهر ومحمود آباد اراسنده بر مرحله نوشهر دخی قریب برقصبه اولمق اوزره
یازیلوب کله خال صویی ایچندن بحر دیلمشدر باجروان سلفده موغانك شهری
ایدی حالا برقریه قدر قالمشدر هواسی کرمه مایل صویی حدودنده اولان طاغدن
نازل اولوب محصولی غله یه منحصردر برزند بروسط قصبه درخرابندن صکره معتصم
خلیفه غلامی افشین معمور قلمشیدی صکره کیرو خراب اولوب برقریه قدر قالدی
هواسی کرمه مایل صویی چشمه لردن دریری محصولدار ومنبتدر فیلسواد آل بویه
امراسندن امیر پیله سوار بنا اتمشیدی قصبه ایکن صکره برقریه قدر قالدی صویی
باجروان نهرندن وحاصلی غله در محمودآباد قره باغ ناحیه سنده کاوباری صحراسنده
برقصبه درشل دخی دیرلر نهر کروچیه خال دریا یه دوکلدیکی یرك اراسنده کنار بحرده در
بونده وافر بالق صید اولنور سلطان محمود غازان بنا اتمشیدی قره باغ شروان شرقنده
موغاندن بریلده وناحیه دربرقاج پاره قصبه بوناحیه ده واقع اولمشدر بتلان والقاشیه
انلردندر همشهره بحر کارینه ایکی فرسخ قریب یرده واقع اولمشدر سلفده ابرشهر
دیرلردی فردوسی شهنامه ده ع کرین ابرشهره چوفرهاد کرد بجنك از جهان
روشنایی ببردیدیکی بوشهردر اما شروان کسر شین معجمه ایله حمد الله قولنجه نهر
کر کنارندن باب الابواب یعنی دمرقپو دربندنه وارنجه برولایت اسمیدر خواقین عهدنده
حقوق دیوانیه سی یوز تومن ایدی صکره اون بر تومن واوج بیك دینار اندی دار ملکی
سکسن یدی درجه طول قرق درجه عرضده یازیلور تقویمده فتح شین ایله باب الابواب
نواحیسنده بربلده در بعضلر ولایت اسمیدر قصبه سی شماخیدر دیدیلر دیو تردد نقل ایدوب
حالا خزر دیکله معرفدر انی انوشروان بنا ایلمکله تخفیف ایچون انو یی اسقاط ایدوب
شروان دیدکلرینی یازار بوندن صکره دخی بعض اقوال واردر تفصیلی آتی البیان خلالنده
ذکر اولنور هفت اقلیمده امین احمد ایدر شروان زمان سابقده اسم شهر ایدی حالا برقاج
شهری مشتمل ولایت اسمیدر باکو وشماخی وارس وباب الابواب وغیری انلردندر
شماخی فتح شین معجمه ایله بلاد شروان دار ملکی دریادن برمرحله غربیه برمعمور قصبه در
دیو تقویمده مراصد دن نقل ایدر حمد الله ایدر انوشروان بناسیدر هواسی کرمه مائل
اولوب صخرهٔ موسی وچشمهٔ حیوان انده در دیو یازار لرفقیر ایدر مجمع البحرین بو سمتده
اولمق بعید در هفت اقلیمده بوشهر ازلی ایله غایت معمور اولوب سنه ده یکرمی بیك یوك حریر

بیع وشرا اولنور میوه سندن انار ومیبی وهندوانه سی لطیفدر دیو یازار شمکور تقویمده ازان
اعمالندن بردعه یه قریب برقریه در انده برغایت مرتفع مناره وارددر دیو یازار ابن سعید قولنجه
تفلیس شرقیسنده دوشر بعضلر بوشماخیدر دیدیلر لکن بو حکم مشابهت اسمندندر قبله حمد الله
قولنجه دربند قربنده قباد بن فیروز بناسیدر ابریشم وغلات محصولی ایو اولور آب وهواسی
لطیفدر بونك مضافاتندن بریرده واردرکه اورته سندن غایت حار برصو چقار بخاری شعلهٔ
آتش کبی سوزنده دربرقاج قدم کتدکده برمنفذه کیروب بیره باتار وبر اوق اتمی یردن کیرو
چقوب اقار غایت لطیف وشیرین صودر فیروزقباد دربند قربنده هواسی خوب
برقصبه در دیو حمد الله مجمع البلداندن نقل ایدر کشتاسفی صوکارنده کشتاسب بن لهراسب
بناسی بر بیوك شهر وولایتدر نهر کر وارس دن جدوللر آیریلوب بو دیاری سقی ایدر
قریه لری وافر محصولداردر غله و برنج ایو اولور میوه سی نادردر خلقی سفید چهره ولسانلری
پهلوی اهل جیلاندلیدر حقوق دیوانیه سی یوز اون یدی بیك بشیوز دینار اولور تفلیس
فتح تا ایله سکسن اوج درجه طول قرق اوج درجه عرضده برقلعه وشهردر نهر کر اوزرنده
کرجستان طاغلرینك شرقنه دوشر برطرفی طاغ و برطرفی نهردر غله سی ایو اولوب میوه
قسمی آز بولنور شهر مزبورك ایکی قلعه سی واوچ قپوسی واردرکه قپولری بری برینه
مقابل نهر کر اورته سندن بحر حصار ایکی طرفه دوشمشدر ایکی عظیم صخرهٔ نابته اوزرنده
مابین حیلی تنکدر صونك بحدیکی یر اون ذراع تخمین اولنور اسکی کتابلرده بوشهر قصبهٔ
کرجستان یازلمشدر سلفده اهل اسلام فتح اتدکدن صکره برزمان کورجیلر کیرو الوب
تکرار فتح اولندی حالا شروانه تابعدر بوشهرك خارج شرقیسنده متعدد کرمابه لر یعنی
ایلیجه لر واردر لطیف سخونتی معتدل صولر اقار برقاج ینبوعك اوزرنده کار کیر قباب
صغیره ایله مغسللر بنا اولنمشدر ابنیهٔ قدیمه دندر بو صولرده کبریت رایحه سی اولمیوب اغتسالی
خیلی نافعدر عجایب المخلوقاتده امین احمد نقل ایدرکه اول چشمه لرك برینه اکر اون بیضه
قونسه طقوزی پخته وبری غایب اولور باب الابواب باب الحدید دخی یازیلور دمرقپو دربند
دیدکلری قلعه در سکسن بربوچق درجه طول قرق ایکی بوچق درجه عرضده بحر خزرك
کنار غربیسنده کوه البرز دیدکلری کرجستان طاغلری ایله بحر اراسنده کذرکاهی
سد ایچون بنا اولنمش برحصن متین وبندر مشهوردر خزر وسریر وکرکان وطبرستان
وکرج وقیتاقك اسکله سیدر دریا کنارلری اکثری خرابه اولوب برقصبه قدر قالمشدر ذکر
اولنان یرلره کتان بزی وزعفران بوندن کیدر دریا کنارلری اکثر زعفرانزاردر حصن مزبور
نهر کر بحره دوکلدوکی یردن یکرمی بر فرسخ شماله دوشر محل مزبورك شرقی دریا وغربی
عظیم طاغلر مابین ایکی اوچ میل مقداری دوز صحرا اولمغله شمال طرفنده اولان قوم خزر
وترك اول محلدن بحوب جنوب طرفنده واقع اولان شروان وآذربیجان واران اولکه لرینی
غارت ایدرلردی ملوك فرسك انلر له دائما حرب وقتالی اکسك اولمیوب نوشروان زمانده

کانجه سور ردی نوشروان محل مزبورده حصار بناسنی شرطیله انلرله صلح ایدوب کنار
بحردن یوقاری طاغه چقنجه سور چکوب هر اوچ میل یرده بر دمر قپو قودی و ایچنده
مستحفظان اسکان ایدوب اول قومك یولنی کسدی بعضلر دیرلر بونی اولا اسفندیار بنا
ایلدی صکره تجدید انوشروان ایتدی دیرلر. دوز یرده ایکی جانبه قپوسی وار ایجق ایکی دیواردر
برمد و رجبالك اتکنده واقع اولوب اورته سندن بر چشمه اقار صویی لطیفدر بو حصارك
طولی اون بیك بشیوز ذراع و عرضی بشیوز اللی ذراع اولوب یتمش برجی وار درارتفاعی
سور قسطنطنیه نك قره جانبی قدر عادت اوزره در و دیوارینك داخل و خارجی سراپا
یونمه طاشدن ایچنده طولی عرضی دورد ذراع عظیم احجار وار در شرقیسی دریا جنوبی واسع
صحرا غربی جبل مزبوردر که اوزرنده انواع ازهار بترمروج ذهبده مسعودی ایدر بونك دیواری
ایکی میل قدر بحره کیر مشدر طریق بناسنی بویله بیان ایدر که اوفورلمش صغر طلوملری
اوزرنده طاشلری حدید و رصاص ایله برکیدوب اندیچه یاپدیلر قعر دریایه وارد قده
غواصلر اینوب طلوملری دلدیلر دیوار یرده قرار ایلدی فقیر ایدر بو سوز تصدیق
اولنور رقبیلندن دکلدر اکر محل بنا عمیق دکل ایسه بونك امثالی صو ایچنده یاپلن ابنیه قانونی
اوزره قلفانلی صندوقه لر ایچنده بنا اولنور عمیق اولدوغی صورتده اولدخی متعذردر
و صغر طلوملری جائزدر که ایکی طرفه اوزرنده کزمك مصلحتی ایچون دوشنمش اوله والا
طلوم اوزرنده بنا اولاجق معتادکلدر امام مسعودی قبول طریقیله سویلك معقولاتدن
بی بهره اولدوغنه دلالت ایدر اما باب الابواب تسمیه سنك وجهی روض المعطارده بوکونه
یازلمشدر که بلد منسوب اولدوغی ابواب طاغده اولان شعابك یعنی درلرك اغزلریدر که
انك قربنده صحرایه منتهی اولور باب صول و باب اللان و باب السریر و باب فیلان شاه
و غیری جمله افواه شعابدر شهر مزبور بر طرفنده بنا اولنوب بو قپولرك قپوسی مقامنده
واقع اولمغله باب الابواب دینلدی ارس سین مهمله و معجمه ایله شماخی دن اوچ مرحله غرب
و شماله نوشروان بناسی کارنهرده برقصبه در و نهر اکا منسوبدر هواسی غایت کرم
اولوب عمارتی از در مسکن ملوك شروانیان اولان قلعهٔ کلستان بونك ناحیه سنده بر صعب
و متین مرتفع حصن حصیندر قزل اغاج کر صویی دکزه دوکلدوکی یردن بر مرحله شرقه
کنار بحرده بر شهردر بوندن اردبیله ایکی کونده واریلور نوشهر کر صویی کنارنده شماخی دن
بر مرحله جنوبه بر قصبه در لنکرکان قزل اغاجدن ایکی مرحله شرقه دریا کنارنده اردبیل
طرفندن کلن بارزونام صو دکزه دوکلدوکی یرده بر قصبه در کوری کرجستان حدودنده
نهر کر اوزره بر قلعه در لوری بودخی اکا قریب یرده مشهور حصندر باکو سکسن
دورت بوچق طول قرق بوچق عرضده دربنده قریب شماخینك شرق و شمالنده کنار بحرده
شروانك مشهور شهرلرندن هواسی کرمه مائل بر قصبه در اطرافی اون فرسخه قریب
سنکستان اولوب نباتات اثری یوقدر لکن اون قارش قازلسه تراب چقار و بو طاشلرك

بعضیسی

بعضیسنی اودون یرینه یقارلر بلدهٔ مزبوره ناحیه سنده مضا فاتندن بری عملیان درکه
انده بشیوزه قریب قیولر وار در بیاض و سیاه نفط یاغی چقار و اول اطرافده زمینی بر مقدار
قازوب چوملك و قازان قورلر حرارت ارض طبخ اطعمه ایدر بو جمله هفت اقلیمده مسطوردر
نیاز آباد باکو ایله دمرقپو اراسنده دریا کنارنده بر قصبه در رجال بو اقلیمه منسوب اولان
مشاهیردن خاقانی که خاقانی کبیر منوجهره منسوب شاعر مشهور اولوب بشیوز
سکسن ایکی ده وفات اتمشدر و فلکی شاعر و مولانا کمال الدین مسعود که کلام و منطق
و حکمیاتده فرید عصر ایدی طقوز یوز بشده وفات اتمشدر و مولانا صدر الدین که اوغلی
رومه کلمشدر و مولانا رکن الدین که طبده ید طولی صاحبی ایدی مراة الشفائی ابو الفتح
سلطان محمد خانه تألیف اتمشدر و مولانا یوسف قره باغی که میرزاجان شاکردیدر
معقولاتده ماهر ایدی بو عصرلره قریب زمانده وفات ایتدی و ابو العلاء کنجی شروانده
شاعر مشهوردر و فقهاء شافعیه دن طبقات صاحبی تفلیسی در و قانون الادب صاحبی
دخی اول بلده یه نسبت اولنور انهار بو اقلیمه اوغرایان انهارك اعظمی ایکیدر بری نهر کر
دیدکلری بیوك صودر که قالیقان طاغلرندن چقوب غربدن شرقه اقار ولوری و اخسقه یه
واروب جنوبندن بحر بعض ثقاتدن مسموعدر که نهر کر منبعی کوله قلعه سیله قارص
ماییننده واقع اولان جبلده در و کوله یه قریبدر و منبع مزبور اوزره طاشدن بر اوکوز صورتی
دوزلوب بعینه منبعك اوزرینه وضع اولنمغله اول صو رتك اغزندن و بورندن اول
صو کورلیوب چیقر و خیل شدت ایله اقار ایاغی کوله صحراسنه دوکلوب و کوله قربندن
چکلوب کیدر و کوله بوغازینه اوغرار که اکر اول بوغاز اولمسه اول صحرا که اطرافی طاغلر
ایله محاطدر بر کول کبی اولوب بتاقلق اولوردی زمان قدیمده اول بوغازی بو مصلحت
ایچون کسوب و اوطاشی تحت ایدوب اول صویه صواق پیدا اتمشلر نهر مزبور بو طاشدن
اویولمش مجری و بوغازدن چقوب قره اردهان دروندینه و قلعه سی دبنه اوغرایوب ارجوکه
و خرتوس قلعه سی اوکنه اوغرایوب و اخلکلك صویی اول محلده بو نهره منصب اولور
و خرتوس زاویهٔ النقافر بنده قالور بعده ازبور و نجرك قلعه لری اوکندن چقوب بیکلك چایرنده
اخسقه صوییله جمع اولور و ازغور قلعه سی اوکندن و بعده بوغازندن چقوب دریا کبی
اولور و تفلیسه اوغرایوب ایکی عظیم صخرهٔ نابته اراسندن بحر ما بین خیلی تنکدر
و قلعه انلرك اوزرنده در بعده زکم طاغلرینك قنق صویی کلوب بو کا قاریشر جنوبه و شرق
و شماله دونوب شروان ایله آذربیجان اراسنده حد کبی اولور ارانده حمد الله قولنجه ایکی بولنوب
شعبهٔ صغیره سی شمکور نام کوله دوکلوب بیوکی یورت بازارده ارس صویی ایله بر اولدقدن
صکره شروان دکزینه دوکلور طولی تقریبا ایکیوز فرسخ قدر بر نهردر ذکر اولنان
یورت بازار شماخی دن اون فرسخ شرقه دوشر اکا جواد دخی دیرلر قصبه قربی برنیستان
موضعدر اما بعض اهل وقوف روایتنده نهر کر اوچ بلوك اولوب هر بری بر یردن دکزه دوکلور

بری رستخال کدکردن آرپایور بیوك صودرارسه برمرحله یردن پچوب شماخی یه اوغرار
شمالندن پچوب کوزکوردوکی یرده دکزه دوکلور اول محلده برقریه وادربالق صید اولنور
بری دخی کله خال دررستخالدن صکره کردن ایرپاوب موغلنه اوغرار شرقه طغری
کیدوب دکزه واررپری دخی چیه خال درکله خالدن آرپلوب نوشهردن اشاغی شرق طرفنه
کیدر محمودآبادك شمالندن پچوب دکزه دوکلور نهر مزبورك زرقی دیمکله معروف برمعتبر
بالغی چقار ونهر مروراتدیکی یرلردن بریره سقی ایله نفعی یوقدر نهر ارس فتح همزه وراء مهمله
ایله برنهر عظیمدر بیك کول پیلاقندن چقوب پاسین حدودینه اوغرار چوبان کوپروسی
التندن پچوب بایزید قلعه سی برابرنده شمالده واقع کوکچه دکزدن زنکی صویی چقوب
روانه اوغرار وارسه تاریشروکیومز یوزقلعه قربنده قره صوو چقور سعد دن اریه چایی کلوب
قاریشر مجموعی شرقه طوغری ارغی طاغی دبندن دونوب الشکرددن نخجوان اوکنه وارر
وچولها کوپروسی التندن پچوب قرجه طاغ وقلعه قهقهه برابرنده کنجه وقبان صویی
دخی لاحق اولور مجموعی کوپری التندن پچوب محمودآباددن کرصوینك بربلوکی دخی بوکا
دوکلوب جسرجواد التندن پچرنهر ارس ارس یازنام برمحلده یکسك یردن اوچوب التندن
یول پچر شاهراه عظیمدر ومحل مزبور قربنده نهر کر ایله جمع اولوب دریا کبی اولور کشتاسفی
حدودنده بحرخزره دوکلور بونهرك اوغرادوغی یرلره سقی ایله نفعی عامدر طولی تقریبا
یوزاللی فرسخ قدردر وقرآنده مذکور اولان اصحاب رس بونك اوزرنده ساکن برقوم ایدی دیو
روایت ایدرلر عجایب المخلوقاتده مذکوردرکه برکمسه پیاده بونهردن پچسه بلندن اشاغیسی
صویه کیرمش اولسه عسیرالوضع زن حامله ارقسنه باصسه سهولتله طغورر وبعض
کتبده رشته علتنه مبتلا اولان پیاده پچسه اول علتدن نجاة بوله دیو یازار فقیر ایدر
روان سفری اثناسنده تبریزه کیدرکن سلطان مرادخان ایله نهر مزبوردن مرور واقع اولدی
انهارك قلتی زمانتده پچدن صوا کره چقوب توانا صولا قلردن برینی صوکوتوروب کیدرکن
پادشاه کامکار البته طوتوب غرقدن کوجله نجاة بولدی رشته علتندن نجاة مکر علی الاعمی
پیاده پچرکن اخرته کتمسیله میسر اوله والا منبعندن اشاغی چوبان کوپروسنی پچدکدن
صکره هر یردن پچلمز مکر باشندن پچمکله خاصه نك اثری ظهور ایلیه نهر مزبور مقبول
ومشهور صودرار مینیه اقلیمنك حدشر قیسیدر خواجه حافظ بونهری مدح ایدوب
دیمشدر: ع ای صبا کر بکذری برساحل رود ارس بوسه زن برخاك ان وادی ومسکین کن نفس
نهر سمور کرجستان طاغلرندن چقوب طاغستان صولری دخی بوکا کلوب دمورقپو ایله نیازآباد
ناحیه سی اراسنده بحر خزره دوکلور سریع السیر وعسیر العبور نهردر مجراسنده صابون
کبی طین وتیغ ماندی احجار واردر نهر کوسفند قیون صویی دیرلر دمرقپودن دورت
مرحله شرق وشماله دوشر شمخال طاغلرندن چقوب بحر خزره دوکلور بو دخی صعب
المرور وشدید الجریاندر لکن چوق یردن پچیلور نهر صولح طاغستان غربسندن

چقوب بحر خزره آقار جریانی غایت بطؤ اوزره اولوب کوجله پچیلور عرضی یارم اوق
اتمی واردر دیو عاشق مناظر العوالمده تحریر ایدر نهر برازدو اردبیل سمتندن کلوب
شرق وشماله آقار لنکرکان نام شهرك جنوبندن پچوب شرق طرفنده دکزه دوکلور
جبال بو اقلیمك طاغلرندن مشهور اولان کوه البرز درکه دمرقپو غربنه دوشر ونیچه طاغلر
بوکا متصل اولوب ترکستاندن حجازه طوغری چکلمشدر طولی بیك فرسخدن زیاده در
دیرلر بوسببدن بعض لاف وکذاف اربابی انی کوه قاف صیارلر جبل مزبورك طرف
غربی کرجستانه متصلدر اول طاغلره الکزی دیرلر ارض رومی پچدکدن صکره جبل
قالیقلا دیرلر انطاکیه ومصیصه ایرشدکده جبل لکام دیرلر اول محلرده شام ایله
روم بینینی فصل ایدر حمص ودمشق میانه وارد قده جبل لبان دیرلر وسط مکه ومدینه ده
جبل عرج دیرلر بونلر محلرنده مسطوردر کوه البرزك شرقیسی جبال اران وآذربیجانه
متصل اولور انلره جبل قیتق دیرلر حدود کیلانه ایرشدکده جبل دیلم وطبرستان
دیرلر حدود عراقه وارد قده جبل رکوده وطرفك دیرلر وبوطاغلرده امم کثیره ساکن اولور
کوه مزبورك شمالنده قیتق دیرلر برجنس قوم اولور جنوبیسی مانند دیوارکویا کدنیشه
ایله یونلمشدر وبوجبالك عرضی اون مرحله قدر واردر بعضیلر دیرلر اوته طرفه دمرقپودن
غیری مسلك یوقدر آخرلر کوه مزبورده اون قدر مسالك اثبات ایدوب اکبری جبالك
وسطنده درانده دخی باب اللان آدلو برسور متین بنا اولنمشدر بوطاغلره اهل شروان
دربند وغیری دمرقپو طاغلری دیرلر اما بحر شروان که تقویمده بحر خزر واطلسده
ماره غاسپیوم یازیلور صدر کتابده کرچه اجمالا ذکر اولنمشدر لکن بو اقلیمده اضافتی
جهتندن برکونه تفصیل لابأسدر بحر مذکور شرقدن غربه ممتد طولانی کول کبی
بربحره اتصالی یوق قره دکز قدر بردریادر حد غربیسی اطلس رسمی اوزرن سکسن بش
درجه طولده وحد شرقیسی یوزبش درجه طولده حد جنوبی قرق ایکی بوچق درجه
عرضده وحد شمالیسی قرق یدی بوچق عرضده اولوب جمله مسافهٔ طولی یکرمی درجه
ومسافهٔ عرضی بش درجه قدردر هر طرفندن اکا بودکلو بیوك صولر دوکلوب منفصل
اولورکیدر اول اجلدن ظاهر بینلر دیرلرکه بونك قعر زمینده قره دکزه منفذی واردر
اکا آقار حتی برکسنکل دوشوب انده چقدی دیو شاهد زور ایله بو دعوای کاذبه یی اثبات
اتمك استرلر اما ال ورمز وعلم طبیعی اصلنه وقوف حاصل اولیجق بومقوله تزویقاتله
جهلدن ناشی اوهامی دفع تدارکنه حاجت قالمازدی که اوایل کتابده بوخصوصه متعلق
بیان مرور ایلدی اعاده یه محتاج دکلدر بحر مذکورك سواحلی غربده دمرقپودن شروان
اولکه سنده نیازآباد وقلعهٔ باکو بعده جنوبده موغان اولکه سندن قراباغ حدودنده نهر
کر وارس مصبی اولان بند ماهی بعده شرقه طغری کیلان اولکه سندن پومن وماسوله وشفتی
دشت ولنکرون وررودسر بعده شرقده طبرستان اولکه سندن رستمدار وآمل قدیم ومازندران

وطاهان وسرميد انكه اندن سواحل شماليه بيابان وقيق طاغلرى ديدكلرى سياه كوهدر قوم خزر اول سمتلرده ساكن اولور نهر مرغاب مصبندن نهر اتل مصبى اولان هشتدن كانجه آملدن سمندر يدى مرحله بيابان در سمندردن شروان دورت مرحله شنلكى از در بو بحرك مد وجزرى يوقدر صويى غليظ وتيره اولوب بحر قلزم وعمان كبى صافى دكلدر دبندن بياض طاشلركو زمز ولؤلؤ ومرجان كبى بر متاع چقماز اما ايچنده حيوانات بحريه دن نيجه عظيم الجثه بالقلر وسائر غريب هيكل جانورلر اولور وايچنده التى يدى خرده جزيره لر واردر اكثرنده سياه وبياض نفط حاصل اولور برندن غيرى مسكونه دكلدر برى دكرمى طينندن طاغ كبيدر اوزرندن دريايه صولر اقار برى اورمانلق واوئلى اطه درلكن يلان كثرتندن خرابه اولوب قابل سكنى دكلدر وبرى دخى كوه سياه ديدكلرى جزيره دركه غايت بيوكدر اقارصولرى واغاجلرى وافر لكن خرابه در وبرى دخى سواحل غربيه يه قريب اوتلو صولو جزيره در انده بعض حيوانات قورلر بسلنور مسالك ممالك شروان واران وسواحل بحر خزر موقاندن بو نهر يز جنوبه اون مرحله باب الابواب ايكى مرحله مصب نهر كر غرب وشماله اون التى فرسخ اندن دمرقپو يكرمى بر فرسخدر كنجه دن بردعه ايكى مرحله اندن شماخى اون دورت فرسخ وتفليس قرق اوچ فرسخ وبردعه دن ورتان يدى فرسخ مسافه در آبسكوندن نواحئ خزر اوچيوز فرسخ مسافه در اندن دهستان التى مرحله در آملدن سمندر سكز مرحله وسرحد برطاس يكرمى مرحله مملكت سرير اوچ مرحله در وآملدن بولغار بياباندن بر آيلق مسافه در اكر دريادن كيديلورسه ايكى آيده واريلور كير وبردعدن ورتان يدى فرسخ اندن بيلقان يدى فرسخ اندن برزند يدى فرسخ اندن اردبيل اون بش فرسخ وبردعه دن برزند اون يدى فرسخدر اندن كر صوينى كچوب شماخى وشروانه اوچر فرسخ وشرواندن لايجان ايكى مرحله اندن ميمون كوپروسى كچيلوب دربنده وارنجه يكرمى فرسخ كنجه دن شمكور دورت فرسخ اندن شهر خيار اون بر فرسخ اندن قلعهٔ ابركندمان اون فرسخ اندن تفليس اون ايكى فرسخ اندن مرس اون ايكى فرسخ اندن دوميش اون ايكى فرسخ اندن كلكون اون التى فرسخ اندن دبيل اون التى فرسخدر شماخيدن ارس غرب وشماله اوچ مرحله وباكو ايكى مرحله وكردن آيريلان نهر رستمخال بر مرحله وبحر شرقه بر مرحله ونوشهر بر مرحله درد مرقپودن اردرخان يدى سكز مرحله وشماخيدن مواغان بر مرحله موغاندن محمود آباد ونوشهر بر مرحله نوشهر قزل اغاج دريادن ايكى مرحله قره دن اوچ مرحله قزل اغاجدن اردبيل ايكى مرحله در احوال ملوك شروان واران روض المعطارده مسطور اولدوغى اوزره حضرت عمر خلافتنده سردار اهل اسلام سراقه بن عمر وآذربيجانى فتح ايدوب شروان سمتنى محافظه يه بكير بن عبد اللهى كوندر مشيدى عبد الرحمن بنى ربيعه يى مقدمة الجيش قلوب كندى دخى اول سمته توجه ايلدى اول زمان ملوك فرس

اولادندن

اولادندن شهريار نام كيمسنه شروانه حكم ايدردى عبد الرحمن وبكر شروان قربنه واردقده شهريار امانله كلوب بن برنيجه اديان مختلفه اصحابى اعدالك سرحدنده سزك طرفكزدن مستأمن اولوب سد سديد اولايم ولايت سزك اولسون ديو اطاعت ايدوب جزيه يه راضى اولدى انلردخى سراقه يه عرض ايلديلر سراقه معقول كوروب حضرت عمره عرض واعلام ايلدكده تجويز بيوردیلر صكره بنى اميه عصرنده مسلمه بن عبد الملك بو ديارلره غزا ايدوب خلق اسلامه كلديلر بهرام چوبين نسلندن محمد بن يزيد شروان ودمرقپو واليسى اولوب بر آيلق قدر مسافه يه حكم ايدردى هجرتك يوزسكسن سنه سنده طائفهٔ خزر دمرقپويى الوب اهل اسلامى بوزدى يوزقرق بيك قدر مسلم اول معركه ده شهيد اولدى اسلامده مثلى سبق اتمدك وقعه ظهور ايلدى ابو حامد ايدر مسلمه باب الابواب وطبرستانى الدقدن صكره هشام بن عبد الملك اول دياره وارمشيدى كيدر اولدقده والئ مملكت اندن رجا ايلدى كه ولايتده بر اثر قويه هشام قابجنى ويروب محراب كبى برطاش اوزرينه ديكوب محل مرتفعده قوديلر نيجه زمان خلق انى زيارت ايدردى غرابت بونده دركه زيارت ايدنلر زمان شتاده الوان مختلفه دن نه كيسه منع اولنيوب صيفده البته بياض كيولر بر غيرى لونله وارسه لر اول سنه مطر عظيم اولوب ميوه لرى افساد ايدردى وقحط اولوردى تجربه اتديلر آل عباس عصرنده بو ديارلره كه ارمينيه واذربيجان عاملرى حكم ايليوب آل جنكيز نوبتنده انلر طرفندن ضبط اولنوردى صكره سلاطين شروان ظهور ايلدى قاضى بيضاوى نظام التوا ريخده انلرى بهرام چوبين نسلندن وارد شير بابكان اولادندن اولمق اوزره يازوب قاضى احمد غفارى جهان آراده نوشروان ذريتندن قلدى وسلسلهٔ نسبى بو اسلوب اوزره ترتيب اتدى ابو المظفر منوجهر بن كسران بن كاوس بن شهريار بن كرشاسف بن افريدون بن فرامرز بن سالار بن زيد بن جون بن مرزبان بن هرمز بن انوشروان مزبور منوجهردن صكره اولادندن اون ايكى نفر شروانده حكومت اتديلر بو ترتيب اوزره فرخزاد بن منوجهر وكشتاسب كه كشتاسفى ديدكلرى بر اكا منسوبدر بعده اوغلى فرامرز وانك اوغلى فرخ زاد بعده اعقابندن كيقباد كه عدل ايله مشهور ايدى انك اوغلى كاوس يدى يوز تمش دورنده وفات اتدى اوغلى هوشنك اون ييل سوروب وفاتندن صكره سلطنت شيخ ابراهيم بن سلطان محمده انتقال اتدى مزبور تيمور ايله معركه لرده بله اولوب سكز يوز يكرمى ده وفات اتدى اوغلى سلطان خليل يرينه كچوب اسمى تاريخ جلوس واقع اولدى سكز يوز التمش يدى يه وارنجه سوروب شروانشاه پادشاه اولدى انك دخى اسمى تاريخ دوشوب طقوز يوز التى ده شاه اسمعيل غدرى ايله شهيد اولدى بعده اوغلى بهرام بك وبريلدن صكره برادرى غازى بك بر ييلدن صكره برادرى شيخ ابراهيم كه شيخ شاه ديرلر يرينه كچوب شاه طهماس ايله مدارا اتدى طقوز يوز طقوزده وفات ايدوب اوغلى سلطان خليل جلوس ايلدى طقوز يوز قرق

بشنده شاه طهماس شروانه مستولی اولوب مزبوری قتل ایلدی وشروانیان دولتی انده
منقرض اولوب بعد زمان کورخدابنده عصرنده دولت علیه سردارلری واروب ضبط
ایلدیلر قره مصطفی پاشا وعثمان پاشا وفرهاد پاشا بیك حدودینه کانجه قزلباشلر ایله
انده نیجه جنکلر ایدوب شروانی ضبط اتمشلر ایدی صکره جلالیلر ظهوری اثناسنده
شاه عباس فرصت بولوب بیك اون بش حدودنده روان وآذربیجان وشروانی ضبط
ایلدی حالا اول طرفه متعلقدر اما اتابکان ایلدکز که ارانه حکم ایلدیلر بونلرك اولی
شمس الدین ایلدکز ترکی الاصل اولوب سلطان مسعود سلجوقی یه خدمت ایدردی
کیدرك برامیر نامدار اولوب بشیوز قرقده بلاد اران حکومتی و برلدی کرجستانه غزا ایدوب
غالب کلدی بشیوز التمش سکزده چقوب اوغلی محمد جهان پهلوان قایم مقامی تبریزی
الدی اون دورت ییل حکومت ایدوب وفاتندن صکره یری برادری قزل ارسلانه
دکدی بش ییلدن صکره اتباعی النده مقتول اولوب برادرزاده سی ابوبکر برینه
چقوب بشیوز طقسان دورنده انی دخی قتل اتدیلر نوبت برادری مظفر الدین اوزبکه
دکوب النجق قلعه سنده ایکن التیوز یکرمی ایکیده جلال الدین خوارزمشاه مملکتنه مستولی
اولوب الدی مزبور وفات ایدوب دولته انده انقراض کلدی فصل ٤٠ در مملکت طاغستان
وکرجستان وغیری قرقنجی فصل بحر خزر شمالنده وشروانك غربنده وشمالنده اولان
آسیادن باقی بلاد وصحار اوکوهسار ذکرنده در اما طاغستان که تقویم البلدانده
سریر اللان اسمیله مسطور اولان ولایتدر حدودی غربنده چرکس بلادی جنوبنده
کرجستان شرقنده شروان دکزی وشمالنده بلاد خزر اولوب طولا وعرضا اون مرحله
قدر مسافه احاطه ایدر اکثر یری طاغلر اولمغله طاغستان دیرلر دار ملکی قومیق نام
قصبه وقلعه در ذکر اولنان مسافه طاغلر اراسنده بر ير معمور قریه لر وناحیه لر اولوب
اکثر خلقی شافعی المذهب سنیلر در ایچلرنده مستقل حاکملری وار در بیك قرق سکز
حدودنده محمود خان نجه کیدرکن استانبوله کلوب سلطان مرادخان ایله ملاقات اتمشیدی
اوغلی قورتمازاللی سکزده چرکس جنکنده دوشوب برادری چلندرخان حاکم اولدی
حالا بودیار حکومتی اکا مسلمدر تقویمده ایدر بودیارده انکچون سریر دیرلر که بعض اکاسره
کندی اقرباسندن برینی انده حاکم نصب ایلیوب سریر قودی واول اطرافده اولان
اقوامه غلبه ایچون اکا استقلال تام ویروب پادشاه مثال سریره چقردی وبودیارك
اهلی اخلاط در یعنی هر ملتدن اجناس مختلفه قاریشقدر طاغلری قیتق دیدکلری
جبل السنه متصل اولور وقیتق براولکه در که قاعده مملکتی کونجی نام شهر در وقلعه
قریشدر کونجی عظیم قصبه معمور ومشهوردر علماسی وصلحاسی چوقدر علمایه
غایت رغبت ورعایت ایدرلر ایمش خوکورجستان سمتنه دوشر برمعتبر شهر در طاغستان
حکامی النده در اندراری دخی طاغستان شهرلرندن بوشهر در روس طرفنه دوشر
شروان

شروان وکنجه سمتلرینه قریب بعض مواضع طاغستانده قصبه نخود برعظیم قصبه کبی
قریه در که بعض طاغستان حکامی اطرافی مقر ید رجماس بودخی شرواندن قبا سمتنده
طاغستان ذیلنده برقریه عظیمه در که نخوددن چقروب باشنه واریلور وجماس وقبا ودمر
قپویه واریلور پچی دهنه نخوددن بر مرحله کنجه یولی اوزره برقریه معروفه در اولودهنه
کنجه یولندن خلاف سمتنده پچی دهنه دن ایکی میل مسافه ده برقریه در اولودهنه دن
جماس ایکی قوناق لندن قبا ایکی منزلدر قبادن دمر قپو بر منزلدر یول بونده بحر خزر کنارینه
اوغرایوب نهر سمور عبور اولنور دربار خراب محلدر نقل اولنور که تیمورك یوریش هفت ساله ده
کوه البرزك جانب شمالیسنك اجناس کفارالللرندن فتح ایدوب الدوغی قلاع ومواضعك
مشهورلرندن قلعه کولا وطاوس البرز سکاننددن بر طائفه النده ایدی انلرك مسکنلری بلند
وصعب المسالك کوهلر اوزرنده نیجه قلعه لر ایدی طاوس قلعه ده برکوه رفیعك اوچنجی
طبقه سنده واقع اولمشیدی که ارتفاع بر تیر پرتابدن یعنی براوق اتمی مقدارندن زیاده
ایدی بوقلعه نك فتحی هیچ متصور دکل ایکن تیمور عسکرندن نکریت قومنه که صعب المسالك
یرلرده یورومك انلرك شانی ایدی امر ایدوب نردبانلر ایله طبقه اولی یه صعود اتدیلر
ونردبانلری چکوب اندن بر طبقه یه دخی چقوب منوال سابق اوزره طبقه ثالثه ده کوه
مزبوره صعود ایتدیلر که قلعه اول کمرك التنده ایدی پس نیجه سی نردبانلردن ونیجه سی
میانلرینه طنابلر باغلیوب براوجنی بالای کوه ده برکدوب اوزرینه صالنمغله واصلی
طورد قلری یردن تیغ وتیر ایله اهل قلعه ایله جنك اتمکله خواه ناخواه قلعه یی فتح اتدیلر اهل
قلعه نیجه سنی سنك وتیر ایله قتل اتدیلر اما بر بلوك دخی بوکا رخطرناکه شروع ایدوب
بومنوال اوزره فتح اولندی بوحوالیده فراوان بال اولور که کوهستانده بیابانی زنبورلر وافر
اولمغله اول جبالده تیمور عسکرینی اغنا ایده جك بال بولندی لاحقه طرخو کورجستان سمتنه
دوشر برمعتبر شهر در طاغستان حاکمی النده در مولانا محمد بن عبد الرحیم الترکشی نقل
ایدر قیموق قراسنده برقریه نك داخل مسجدنده برکول وار در سنه ده صویی ایکی کره
طشره یه آقیلور بریسی شمس حمل برجنه حلول ایلدوکی وقت وبریسی میزانه دخول
ایلدوکی وقتده واغربی بودر که صو مرتفع اولدوغی وقتده اصلا کمسه کون مزحتی چوق کمسه
بکلدیلر که اقماسنی کورمه لر میسر اولمدی ودخی اول سمتلرده قبا کوینده برکول وار در که صویی
ربیعده وخریفده معتدلدر وشتاده حاردر اما صیفده غایت بارد اولور برمرتبه که طوکارحتی
اول سمتك اهالیسی انك بوزندن حما وامراض حاره محرقه یه استعمال ایدرلر اندرای بودخی
طاغستان شهرلرندن برشهر در که روس طرفنه دوشر ترك باب الابواب خارجنده اژدرهان
یولی اوزره بحر خزر ساحلنه قریب محلده مسقوه تابع برقلعه در اوج طرخو ایله ترك اراسنده
بردل اوزرنده ساحل بحرده مسقو چاری طرفندن ١١٣٠ حدودنده محدث برقلعه در جبل قیتق
فتح قافله وتابیه برجبل واسعدر طولا وعرضا یکرمی مرحله قدر مسافه طوتر اقارصولری و

واورمانلغی وافردر ساحل بحر خزرده دمر قپودن جهت غربه وجنوبه ممتد اولور اول
محلده اکا کوه البرز دیرلر تنکه مرورایلدی اطلسده آلبس نامیله یازیلن طاغلر بوکا
اشتقاقده قریبدر وبو طاغلره جبل السن انکیچون دیرلرکه بونده نیجه دل سویلر اقوام مختلفه
وملل شتی ساکن اولورلر انلرک برجنسنه قیتق دیرلر مسکنلری جبل مزبور شماللنده در
جبل مزبورک جنوبی اکثر بوکسک کسمه قیالر شکلنده در اول سمتلرنده لکزی دیرلر برجنس
طائفه ساکن اولور ملحقات من کاب بکر افندی بو سمتده طبسران دیرلر قرق بیلشمانه لوکوی
برقلعه در باشقه حاکمی واردر وبونده برکول واردرکه اول کولک یاننده بر ولی مزاری واردر واول
کولک صویی کاهجه سوت کبی بیاض اقر ومنجمد اولوب قیمق کبی کورینور ودخی بوجانبده
برغارده برقلج واردر اول سمتک خلقی دیرلرکه اهل اسلامدن بو سمتی فتح ایدن مسلمنلک
قلجیدر دیرلر اول سمتک خلقی بهار فصلنده اول غارده عظیم خیرات وصدقات کوتوررلر اول
قلجی زیارت ایدرلر ومجدا برقین بپارلر وقینی مغاره یه کوتوررکن برصاع قدر اربه بیله کوتوروب
کیدرکن اول اربه یی یره صچارلر چاق قلجی اول بکی قین ایچنه قویوب بعده دونرلر غریب بو درکه
اول صاچد قلری اربه دن بردانه سی یرده بولنماز دیکر لاحقه در بیان مملکت چرکس بو ولایت
تامان بوغازندن قره دکز ساحلنه قریب محله ممتد درچاق طاغستانه منتهیدر جنوبنده
ابازه ولایتی قره دکز ساحلنه ممتد درچاق مکریل ولایتنه منتهیدر وبو چرکس اون بر قبقدر
وقبقدن مراد بک دیمکدر وبونلرک بعضیسی مسلم وبعضیسی کافردر وبو طائفه نک آیین
وارکانلری باشقه درلکن بعض آیینلری یهوده موافقدر حتی دیرلرکه بونلر بنی اسرائیلدن
اوچ سبط بو سمته کلمشلر در وبو سمتده ساکن اولمشلر در وچرکس وابازه اول اوچ سبطدن
منتشر اولمشلر وبو چرکسک ابتدا اقبقلری تمان وتمرک وجغا کادر بونلر حریبدر رجالنا کبیرجا نا
صغیر بوندوق حاتوقای بولق خای بسته نی قبرطای بونلر مسلملر وبو طائفه بغدای
اکلو قره قاشلو خالدار وحسن وجمالیله بدیدار وصاحب عقل غلملر وبو طائفه بری برینی
چالوب بازرکانه صتارلر اناسی وباباسی اوغلنی صاتلدقدن صکره بازرکانده کورسه
ارتق اله مزمابینلرنده عادت بویله در وسنه ده بکلرینه ویرکولری اسیردر بری برینی
چالوب بکلرینه ویررلر دخی اول اسیرلری اسیرجیلره صتارلر وبو طائفه نک زاهدلرینه داقوق
دیرلر بونلر اصلا طاوق یمزلر وبراغاج که اسمنه قودش دیرلر اول اغاجه طپارلر وبونلر ده
برطائفه یه اخوخ دیرلر کوه اخوخده اولورلر وبرطائفه یه مهسنی دیرلر ازاق سمتنه قریب
اولورلر لاحقه در بیان ولایت ابازه بونلر قره دکز ساحلنده چرکس جنوبنده اولورلر
وبو طائفه نک دخی آیین وعادتلری باشقه درواینداحدلری صوچه لیماندن چاق قودر
ایرماغنه وارنجه درکه اول سمته سخوم دیرلر بو طائفه نک بکلری بربیان اسمیله مسمی درمثلا اچویا
بکی صغوق صوبکی که انده مالوجه کلیسادیرلر بر کلیسا واردر بو کلیسا غایت معتبردر
یری جنابکی بچی بکی دخی قاغردربندی بوچنده لرارقلو چکیلر قامش اوشغان ماماي قیبا
صو

صو باشلری بکلری اوصاف سخوم قره دکزک کنارنده وشرقیسنده در بوبلده نک خلقی
اهل اسلامدر آبازانک ابتدا حدودنده در طرابزوندن اوچ مرحله در شمالنده ثبنتا
ولایتی وکاوبای طائفه سی والان طائفه سی اولور انجاس اصلنده برجنسک اسمی
اولوب اول جنسه فی زمانناممالک اسلامیه ده آبازادیدکلری قره اژدهان سکاندن در
بوشهر قره دکز ساحلی اوزره برجبلده درکه بحره داخل برخور اوزره در وانجاس شماله میل
ایله شرقی سخوم اوزره در وآبازا قربنده طائفه لازکی اولور وبونلرک قربنده طائفه
لوندکه قلعه کرم وبر معتبر قلعه لری زکم قلعه سیدر منازل کفه دن چاق دمورقپویه وارنجه
کفه دن کرج بوغازینه عرضی یکرمی میلدر اندن طمانه چکیلور واندن طمان قلعه سی
اندن قوبان شهرینه بش مرحله بعده مکریل ولایتنه که بو طائفه نک یانلرنده براندازه استار
وراسکی طون کولمک برهمیان اقچه دن ارتوقدر وبو طائفه غایت ایله خرسزدر بعده
هیهات صحراسنه یکرمی کون صوکارینه بعده اندن ایریلوب بش کون برکه ودرنیاچه
صولردن ایچه رک بش دپه بعده ترک نهرینه بش منزل بوصوکارنده اورمانلر واردرکه
اغاجلری اوچ فلکه سر چکمش موزوندر بعده قبرطای نام محله که آنده ترک صویی واق
صو اوستنه کوپراویله چکیلور بعده قللو سونج صویی بعده قیون صویی بعده شمخال ولایتنه
اندن دورت مرحله ایچه صویه اندن برمرحله دمورقپودر تذییل الطابع بوندن اقدم دیار
عجمده اختلال ظهور ایدوب طاغستان خلقی شروانه مستولی ودار ملک شروان اولان
شماخی شهرینی ضبط ایدوب عجم شاهلرینه عصیانی اظهار وجانب شرقدن اغوانیان
ظهور ایدوب پای تخت شاهان صفویان اولان اصفهانه وصول وظفر بولملریله بناء
دولت شاهان باد صرصر اختلال فیله تزلزله واروب مشرف انهدام وقرین زوال
اولمش ایکن مسقو چاری دخی نیجه مدتدن برو مترصد فرصت اولوب کوه البرزده وداخل
وخارج دامنلرنده مجتمع ومتوطن اقوام عدیده واجناس کثیره متنوعه هنوز برکسنه نک
محکومی اولوب ضبط وتصرفنه کیرمامش طوایف طائعه اولوب واول جانبک
حدودی تمییز وتفریقنه دخی بروقتده طرف دولت علیه دن تقید واهتمام اولنمیوب
طاغستان وچراکسه یرلری مختل الحدود اچق یرلر اولمغله چار مرقوم اول یرلره
استیلا سوداسیله باخصوص عمده مرامی وما فی الضمیری اولان ممالک کرجستانه
بر تقریبله وضع ید وبر طریقله تسخیر وقلوب کرجیانی طرفنه تألیف وجر هوا سیله
جانب شروانه قصد ودربند شروانی حیله ایله اخذ وضبط ایلدوکی خبر موحش سامعه
تخدیش دولت علیه رجالنی ایقاظ ایدوب عقلای عاقبت بین ووکلای دوراندیش
اولانلرک رأی رزین اصابت قرینلری مقتضاسنجه بو بابده وقوعی محتمل فسادی سد
سدید ایله سد وطریقنی عقد قوی ایله بند ایلمک اهم مهام دولتدن عد اولنمغله کرسی
ممالک کورجستان اولان تفلیس قلعه سنک طرف دولتدن فتح وتسخیرنده مسارعت

وشروان اولکه سنك دارملکی اولان شماخی شهرینه دخی طرف دولتدن حاکم نصب
اولنوب اول طرفلرك خلقنه نوعا استمالت ویریلوب حسن تدبیریله اطاعته جلب واوله
ممکنلر ممالك دولت علیه یه ملحق ومنضم اولمغله مسقو جاریننك سوء قصدینی اجرا
طریقلری اول جانبده مسدود اولدی وقره دکز احوالی تفتیش وتجسس اولنوب احتیاطا
بعض سواحلده قلعه‌لر بنا اولنمق مناسب کورلدی باخصوص فاش قلعه‌سی بنا اولنوب
اول محلدن تفلیسه یول اچلمق ایله دونما ایله فاشه کیدن مهمات اقصر طریق واسهل
وجه اوزره تفلیسه نقل وشروان وطاغستانه وقت حاجتده امداد واعانت امر یسیر
اولدوغندن بعض ارباب وقوف خبرویرمریله دولت علیه معمارلرندن خندیره جی محمد اغا
بیك یوز اوتوز بش تاریخنده اول طرفك کشفنه مأمور اولوب دردولته کوندردوکی
کشف کاغدلرینك مآلی بو محلده ثبت سلك سطور قلندی بحر سیاهده ابازه قیسنده کورجی
مکریلندن ایر بلان توپراقده حالیا رستم بکك قرداشی اوغلی یورکیننك ضبطنده اولان
صخوم قلعه‌سی کشف وهندسه اوزره رسم اولنمشدر قلعه دیواری دائرا مادار بیك ایکیوز
اون ذراعدر دریا طرفنده اولان دیوارلری ایکیوز اللی ذراعی منهدم اولوب صوایچنده قالمشدر
قره طرفنده ایکیوز ذراع دیواری موجود انجق خندقی چاتلقدر قصوری یدی یوز التمش
ذراعی خاکیله یکسان اولوب اوزرنده کوهی اغاجلر بتمشدر وقلعه‌نك باطنی طرفی ساز لو
باتاقدر قبله طرفنده طاتلو کول واردر ایچی آیتلنوب اغزی اچیلورسه فرقطه‌لر قشلار
وکیلك اچق اولان صولرینك درنلکی برقولاچدر وقلعه‌نك اوکنده اولان دکز اچق
یردر لیمان دکلدر کشلمه وقبله ولدوس بواوچ روزکار ایچنه اوغرار تیمورقوتیله یازك یاته
بلورو بدلك دونما ایچون لیمان دکلدر بوذکر اولنان روزکارلردن غیری ابازه قییلری بالجمله
امیندر قلعه‌یه برچیرك ساعت یردن برجای کلوب ممکندر اوکونی قبایوب قلعه دیوارینه
قریب اولان کوله قاتلورایسه دخی اعلی اولور وقلعه‌نك اطرافی دوز یردر یلدز طرفنده اوچ
چیرك ساعت مسافه طاغلر واردر اغچ وکراسته هر محللرنده مباحدر اخز کرچ وسائر طاش
وقوم ارسلان کرای وانا پیه پلنقه‌لرنده موجوددر صخومه اوچ ساعت مسافه درعربه ایله
دریا کارینه چکیلوب سفینه‌لر ایله صخومه نقل اولنور بخاران ورنجبران وعرابه ابازه‌ده
اصلا یوقدر طربزون ایالتنده کونیه سنجاغنده یالطچی وهمنشین ناحیه‌سنده طائچی
کرچچی بولنور صخومه قریب اولان انقره قلعه‌سی بنا اولندقده بجان دادیان مکریل خانی
کلوب عربه خدمتنده بولنمشدر اوصاف صوجق بحر سیاهده اولان صوجق وکلنجك
لیمانلری کرکی کبی کشف وهندسه اوزره رسم اولنمشدر صوجق لیمانی اغزی قریم
طرفندن نهایتنه وارنجه اون اوچ میلدر وچرکس طرفندن نهایتنه دك اون طقوز میلدر
ولیمانك بوغازی بش میلدر قریم طرفنده اولان بورنده کشلمه روزکارینه قرشو ایکی میل
صیغدر لیمان مزبورك دیبی پاك قومدر وجوانب اربعه‌سنده اولان طاغلرده طاتلی صو
قپنقاری

قپنقاری مباحدر وکراسته دخی بولنور طپراغی وهواسی لطیفدر وعتیق قلعه‌نك
بناسندن اثری یوقدر ویقیننده حواله‌سی واردر وقریم طرفنده اولان لیمان اغزندن
بشنجی میل محلی دوز میداندر حواله‌سی یوقدر بنا یاپمغه مناسبدر لیمان مزبورك بحر
سیاهده مثلی یوقدر کلنجك لیمانی ایله ما بینی طقوز میلدر کلنجك لیماننك اغزی ایکی میلدر
ونهایتی بش میلدر اوفق دونمه قشلر اما کرجستان بحر شروان ایله قره دکز اراسنده
واقع اولان یکرمی مرحله قدر مسافه طاغلر ایچنده بر ولایتدر حدودی شرقنده دمرقپو
وشروان جنوبنده چلدر وقارص وارض روم ایالتلری غربنده قره دکز شمالنده ابازه
وطاغستان ولایتلری ایله محدوددر مزبور ولایت برنیچه اولکه‌یه تقسیم اولنور هربرینك
مستقل حاکملری واردر جمله خلقی کورجی طائفه‌سی ونصارا دیننده در بلاد اسلامه متصل
برای مختلط اصناف مختلفه درانلره جغاوات دیرلر آچق باش ودادیان ومکریل وغیری
اجناس کذلك جمله‌سنه کورجی دیرلر هربرینك باشقه حاکمی واولکه‌سی واردر ارالرنده مکریل
مذموم دنی طائفه درمسکنلری قره دکز کارنده دوشر آچق باش ودادیان خالص
کورجی اعتبار اولنور زکم فخ زاوکاف صغیره ایله تفلیس سمتنده براولکه در سابقا کمی
طهمورث ایدی حالا رستم حکم ایدر کرجستان خانلرینك بیوکیدر آچق باش اورته یرده
براولکه در اطرافی زکم ودمرقپو وطاغستان ودادیان دوشر دادیان قره دکز کارینه
قریب ابازه ایله سنورداش براولکه اولوب انلرك حاکمی آبازه ایله هریارجنك اوزره در چانیجه
قش صوینده وارز مکریل قره دکز کارنده فاش صوینه دوکلدوکی یرده برناحیه‌در
حدودی کونیه‌یه متصل اولور ذکر اولنان ولایتلره نیچه قلاع وبقاع واردر که تفصیلی
کتب فنده مذکوردر کلدرانجق تواریخده ظفر بولنان اجمال اوزره نقل اولندوغی مرتبه بودر
سلطان سلیمان خان طقوز یوز اللی بش سالنده القاص میرزا ایله شرق سفرینه توجه
اتدکده وزیر احمد پاشایی کورجستانه کوندروب عسکر اسلام ایله واروب فتح اتدیکی
قلعه‌لرینلردر براکان باروسی اوجه پیوسته بر متین قلعه‌در صاحبی وافر عسکره قادر
اولمغله جنك ایدوب بوزلدی حصاری فتح اولندی کورمك بر متین حصاردر پناك
بودخی بر حصن حصیندر وکرجیلرك زیارتکاهیدر وبرناك وصما غار واخل بر حصاردر
اول زمان الینمش ایدی بجاح وامراخور تورتومه قریب ایکی قلعه‌در تورتوم لوض رومدن
دوت مرحله یرده برکوچك حصاردر سنه مزبوره شعبانینده الندی انجه قلعه
اول حوالیده برحصن متیندر سنك مرتفع اوزرنده بنا اولنمش کرجستانك کلیدی مقامنده
اولوب اول تاریخده النمش ایدی اتصور وکاخیص ونبکر وازد برصعب قلعه‌در
ایجانی تسلیم ایتدیلر پرنکرك کرجستانك قلاع عظیمه‌سندندر اول زمان فتح اولندی
ویرانه‌دن‌سی کرجستانك بر معمور ولایتیدر زرتده وتورتوم وکامحیص ده بر سنجق بکی نصب
اولندی قلعه تولام برصعب دردده دربونك دخی فتحنده چوق زحمت چکلمشدر ریاسته

البرزه بر موضعدرکه بغایت صعب یوللری واردر مساکن قرم شمس بر ناحیه در نیجه قلاعی وار
یوللری بر مرتبه صعبدرکه سوار و پیاده کیدهمز نیجه یرلرده سورونه سورونه و غلطان غلطان
کیتمکه محتاجدر حتی تیمور کندی اویله اتمشدر و حصار تاکو و حصار میکا و حصار دیرکاو فتح
اولنوب یره برابر هدم اولندی اشکوجه بر قلعه در اهالیسی کفار ایدی فتح اولندی بعده نرکس
قلعه سی النوب یر ایله برابر قلندی اهالیسی بعض بلند کوهلر کمرنده واقع غارلره و شکافلره تحصن
ایدوب مغاره لر برابرینه حصار یاپدیلر و خندقلردن جنك ایدوب مغارده اولانلره غالب کلمکله
جمله سی فتح اولندی مملکت کورل کورجستانك غرب و شمال طرفنه دوشر براولکه در باشقه
حاکمی واردر طقوز یوز طقسان یدی بده غازی کرای خان واروب اول مملکتدن غارت و تخریب
اتدیکی قلعه لر بونلردر قلعهٔ براسلو قلعهٔ و بندوسه قلعهٔ کرامنه که بونیه نك حصاری ایدی قلعهٔ
یورلسکه برو یوده لقدرکار یج دوقه لقدر قلعهٔ الواد دار ملك کورلد ر بونلردن غیری غارت اولنان
بلادك اسملری بونلردر بلاچه کوپسار یبقوا ولا نوخلفك سنیا و بلاوچه مرثیور قسطنطین
کراسلو بازالی کوبیش یاتبول شونبار قوش کرمان ازبارانش سثلوز نیجه یاشلوکر امترحوز اوتسه
مناچین دلا جترجه بولاسکیرو جوز بوسور شراوکه هوراودك صانتاو زنکو قامتس اسقله
ترنبول قالنوسکه کولنسه بودیور اوچ بازلا ودسه سنائین حالیح تورچین رحانین برزن قامنکه
زلو جوز لوسکه کالی نان بو رسکه باوار او شاهورده لوقائین که بونلرك احوالی معلوم دکلدر
جبل الکزی قره دکز شرقنده و کوه البرز غربنده ممتد طاغلردر بوکا کرجستان طاغلری دخی
دیرلر انده امم کثیره اولوردیرلرکه یتمش ایکی دل ایله تکلم ایدرلر یعنی طوایف مختلفه نك
کثرتندن عبارتدر بو طاغلر ارض روم طاغلرینه متصل اولور کرجستان بیاننده بوندن زیاده یه
ظفر میسر اولمدی لاحقه مترجم جغرافیا ابو بکر بن بهرام الدمشقینك بعض عباری
بو محله الحاق اولندی فصل در بیان ایالت قارص الحدود شرق جنوب روان و چلدر شمال
اخسخه غرب ارض روم بو ایالت الی سنجاقدر قارص دار الملك اردهان کوچك خوجوان
زاروشان قاغزمان کچوان دخی ملحق قاغزماندر بو ولایت کورجیلندر اهل اسلام فتح
ایتدکدن صکره تکرار کورجی مستولی اولوب بعده تیمورك متین قلعه سیکه قارص در
خراب ایتمشلردر بعده آل عثمان یوسمنی فتح ایتدکدن صکره سنه طقوز یوز سکسن سکزده
وزیر قره مصطفی پاشا بو سمته کلدکده قارص قلعه سنی برسور و مسجد و حمام و خندق ایله
احیا ایلدی قدیمدن نیجه مساجدی و مزارات متبرکه سی واردر جمله دن شیخ ابو الحسن الخرقانی
بونده در بر زمان تیمورلنك محاصره ایدوب المغه قادر اولمیوب اولوقت فیروز بخت نام
بر کسنه نك النده ایدی بالاخره امان ایله الوب خراب ایتمشدر حالا مخصوص قولی واردر
ایکی جبل اراسنده واقعدر قربندن نهر ارس کچر فصل در بیان اردهان ارض رومك جانب
شرق شمالیسنده در ینبه ایکی بش مرحله در مختصر سوری و قلعه سی و حوالیسی میشه زاردر
اکثر اشجاری کوکدر دانه سی بیوك دکل اما طعم آخری واردر فصل در بیان قاغزمان

قارص

قارص ایله پاسین مابیننده کوه دیبنده مقابلنده بر کوه دخی واردر و اول ایکی کوه اراسی دربند
قاغزماندر نهر ارس اول ایکی کوه وادیسندن و قاغزمان قربندن مرور ایدر و قاغزماندن غرب
جانبنده چوبان کوپروسی نهر ارس اوزرنده در و قاغزمان قربنده اوچ کلیسا دیرلر بر موضعده
ارمنیلرك معتبر کلیساسی واردر بو کلیسا ساده چوق کشیلر اولور سنه ده بهار موسمنده
انواع چچکلر جمع ایدرلر چچکلری بر کبیر قزغان ایچنه قورلر و اوزرینه صو طولدررلر و بر قاچ
قلیچه لر ایله اغزینی اورترلر قرق کون قدر اول چچکلری دائما بر معهود شیء مابینلرنده
اوقورلر اول قرق کون ایچنده کلیسانك حرارتندن اول صو قینار عینیله نبیذ کبی
اولور بعده صاف اولدقده اول چچك صوینی الورلر و مثقالنی بر التنه صتارلر بو صوینی
میتلرینك یوزلرینه و کوزلرینه و اغزلرینه و بورنلرینه سوررلر و بو یله اعتقاد ایدرلرکه
کوکدن ملکلر کلوب بو صوینی قینا تمشلر و بر صو دخی احمار کلیساسنده چقارکه بو ایکی
یردن غیری یرده چقمز بو آدملر ایکی فرقه در بری احمار منسوب بری اوچ کلیسایه
منسوبدر و بو سمتك باش طاغنه صوغانلو یلاسی دیرلر و قبله شرق جبل آغری در طاغ
اشاغیسی بر علیم اورماندر یوقاروسنه اصلا کیمسه چقمز اول مرتبه یوکسکدرکه بولتدن
یوقارودر قارصدن روانه وارنجه کچیدیرلری اول قره خان کوینك یولنده شهرنه کچیدی
شورکل اوکنده قلعه کچیدی قوشا و نیك کچیدی کرکمز کچیدی اغزی آچق کچیدی
قاکلو کچیدی قره باغدن بکرن کچیدی بو کچیدلرك جمله سی قارص صوینك اوزرنده اولوب دخی
اول سمتده مالین انچه قلعه سر مدار مردو غیری فصل در بیان اخسخه نام دیکر اخسقا
کورجستان حدودنه داخلدر مقدما چلدر ایالتیدر چلدر جنککارده خراب اولمغله
اخسقایه الحاق ایدوب مستقل بر ایالت ایتمشلر الحدود شرق قارص جنوب چلدر
غرب جبال کورجستان شمال تفلیس و سنجاقلری بونلردر اجاره اردنوج اردهان بزرك
اردهان کوچك سوکه تابع اولی پنکرك اوجاقلقدر پنك پوسخو تاوسکر چلدر
بجرك خرتوس شوشاد اوجاقلقدر کوله لوانه اوجاقلقدر ماخچیل نصف لوانه
اوجاقلقدر ممروان اخل کالك ترالت بو ایالت الی یوز اللی التی قلیج زوطقسان یدی
زعامت بشیوز اللی طقوز تذکره لو دخی تذکره سز تیمار درجبه لولر ایله بیك بیك یوز نفر
اولور اوصاف اخسخه حالا تخت ولایتدر بو ولایت طوایف کورجی حکامندن غزه
اوغلو منوچهرك ولایتی و بطریق الارث مقر حکومتی ایدی سنه طقوز یوز سکسن سکزده
وزیر مصطفی پاشا طرف سلطان مراد خاندن فتح شروان ایله مأمور اولدقده بو طرفده
بر قاچ معتبر کسه اسلامه کلمش ایدی اوجاقلق طریقی ایله ولایت موروثی نه کندو یه
عنایت اولنمشیدی بعده قزلباش الوب صکره سلطان مراد خان بن احمد خان سنه
بیك قرق بشده وزیر کنعان پاشا یه بر مقدار عسکر و یروب اخسخه یی بکرمی اوچ
کون محاصره دن صکره صلح ایله قلعه یی تسلیم اتدیلر اول حوالیده التی قدر قلعه دخی

فتح اولنمش ایدی جمله سی اوجاقلق اولمق اوزره سفر پاشایه ویرلمش ایدی حالا اول دودمان
اربابی انلرك تصرفنده در نیچه جوامع وحمامات ومدارس وخانات یاپمشلردر اول حوالیده نیچه
قدیم مزارات واردر که اهالیٔ ولایت انلره اسکی مسلمانلر مزارلری دیرلر وشهر اخسخه
لوری ایله کوری اراسنده دوشمشدر وقارصك شرقیسنده در ولوری قارص ایله اخسقا
اراسنده شرقدن میل ایله ایچروجه دوشمشدر وکوری شمالندن کچوب تفلیسه وارندن
نهر کبیرلوری صحراسنی تجاوز ایدوب اخسخه نك کار جنوبیسندن کچر وهمان جنوبی
وشرقیسنده لوری قلعه سی شمالنه اوغرایوب اندن تفلیسه کیدر اخسخه نك وآب
مذکورك جنوبیسی بر رقبا اولکه سیدرکه بو نهر ایله نهر تیه وی وسطنده واقع اولمشدر ازغور
بدن بوغازینك برطرفنده بوغازك اغزنده کرصوبی اوزرنده بریوکسك قیا اوزره برقلعه درکه
حمایانه تابعدر بینه بوغازده بدن قلعه سی قزلباشکدر اخل کلك اق قلعه معناسنه کورجی
لغتی در ارض رومك جانب شرقی وشمالنده وکورینك جانب غرب وجنوبیسنده در وکوری
ایله اخل کلك مابینی بش مرحله در واخل کلك برصحرای واسعه ده ایکی دن اورتاسنده برتل
عظیم اوزرنده برحصندر وبو دنلرك بریسنده ماء قلیل جاریدر واردنز تفلیسه کیدن
طریق اوزرنده در مقدما کرسی ولایتدر سرحد اولمغله خراب اولمشدر هواسی سرددر
محصولی غله ومیوه در اردنوج نیچه منان بویلی برمرتفع کوه سنك اوزرنده طاشدن اویولمش
راهی بردر نصفنه دك یوکلو حیوان چقوب بعده پیاده آدم هزار زحمت ایله صعود ایدر
قلعه یه مشرف برکوه دخی واردر ایکی جبلك اراسی برعظیم دره در برطرفنده دخی بر پست
قله واردر وکوه طرفنده اولان دیوار خدایینك صهریجی واردر وسط قلعه ده برعظیم
صهریج نحت اولنمش من بعد محذور کلمز ودامن کوهده اهل قصبه وسوق ومحلات واقع
اولمشدر سفر پاشانك جامع ومدرسه وحمامی واردر تتمه در بقیهٔ احوال سکان دشت.
شمالی بقراج هفت اقلیمده مذکور اولدوغی اوزره اصلی ترك برطائفه در خلقنك ریش،
وسبلتی یعنی صقالی وبیغی یوقدر دیارلری برآیلق یولدر بونلر حاشا حضرت علی الوهیتنی،
زعم ایدرلر یحیی بن زید اولادندن برپادشاهلری واردر علامتی ریش درازدر رعایانك،
هرنسنه سندن ده یك خراج الور واول دیارده صغر اولماز کیماك دخی ترکدن برقومدر
کیماس وکیماس دخی دیرلر بونلرك دیاری برآیلق مسافه دن زیاده اولوب چوغی پوست،
حیوانات کیرلر وعلم یاغی یی خوب بلورلر التون کومش انلرده وافردر الماس دخی اولور بونلرك
پادشاهی یوقدر ارالرنده سکسن یاشنی کچن پیرومرشد اولور واکا عبادت ایدرلر وبونلر
حیوان اتی یمزلر وبو دیارده برحجر اولورکه صویه قونسه البته باران ایندر وبونده برحفره
واردرکه برقارش قدر صوبی طوررا ندن نقدر عسکر ایچسه وفا ایدر اکسلمز تغرغر بونلر
دخی اترا کدن برطائفه در زمینلری خیرخیردن کیماکه وخزلجیه وبلغاره پیوسته اولور
جرلجکه قالاج طائفه سیدر تغرغر وخیرخیر اورته سنده شمالنده در سقلاب اردینه دوشر

خیرخیز برقومدر جایگاهی تغرغر وکیماك ایله بحر محیط وزمین خزلجیه اراسیدر
سقلاب سین وصاد ایله ترکدن برطائفه در زمینلری اوزون وعریض ایکی آیلق
یولدر بونلردن غیری روس طائفه سنی دخی بو مقامده بله یازارلر لکن اول طائفه نك
اکثر مسکنی اوروپا حدنده داخل اولمغله بزانلری مسقو فصلندن صکره یه تأخیر ایلدق
وبو ذکر اولنان طوایفك بعضی ترکستان فصلنده وبعضی ختای فصلنده استطراد طریقیله
یازلمغله نوعا تکرار کوروندوکی لابأس در بو مقامه کلنجه آسیا قسمنك شرق وشمال احوالی
بیان اولنوب اول سمتلر تفصیل اوزره نیچه فصولده یازلدی بوندن صکره اوروپا وافریقیا
قسمنه متصل اولان طرف غربیسنده ممالك محروسهٔ عثمانیه حدودندن بیانه شروع
ایدوب برقاچ فصلده دخی بقیهٔ قسمی تحریر واول سمتلرده واقع اولان ایالتلری برر فصلده
بیان ایدرز ان شاالله تعالی اول ایالتلر وان وچلدر وارض روم ودیار بکر وحلب وشام
وبغداد وبصره وشهرزول ورقه ومرعش وسیواس وانا طولی وطربزون وقارص
ایالتلریدر فصل ۴۱ در اقالیم ارمینیه قرق برنجی فصل اقالیم عرفیه دن ارمینیه بیانده در
حدودی بیان اقالیمك حدنده اختلاف واردر تقویمده کسر همزه ویاء مخففه ایله ضبط
اولنوب لبابدن فتح همزه وتشدید یا نقلندن صکره تحدیدنی آذربیجانه حواله ایدوب
انده دیمشدرکه آذربایکان واران وارمینیه اوچ اقالیم عظیمدرکه بری برینه تداخل ایدوب باشقه
تحدید وتصویر عسیر اولدوغندن ارباب فن اوچنی بریردن تحریر ایتدیلر مقامات شارحی
شرنشی ایدر ارمینیه اوچ قسمدر بری دبیل وقالیقلا وخلاط وشمیساط بری بردعه وبیلقان
وبری نخجوان حمدالله ایدر ارمن ولایتی ایکی قسمدر صغری وکبری وارمینیهٔ صغری
ایرانه داخل دکلدر ارمینیه کبری نك شرقنده روم شمالنده شام جنوبنده بحر روم غربنده در
بلاد سیس وترسوس وقبرس انك معظم بلادیدر ارمینیهٔ کبری ایران حدنده داخل
اولوب تومان اخلاط دیمکله مشهور در حدودی ارمینیهٔ صغری وروم ودیار بکر
وکردستان واذربایجان وارانه پیوسته اولور طولی ارزن الرومدن سلماسه عرضی اراندن
اقصای ولایت خلاطه منتهی دار درملکی خلاط اولوب وحقوق دیوانیه سی زمان
سابقده ایکیوز تومنه قریب ایدی صکره اوتوز طقوز تومنه اندی فقیر ایدر بو تحدید جه
ارمینیهٔ کبری حالا وان وقارص وارض روم ایالتلرندن عبارت وارمینیهٔ صغری آدنه
ومرعش ایالتندن کانت اولور بعض تواریخده مسطور درکه سلفده ارمینیه پای تختی
اخلاط ایدی دولتلری منقرض اولمغله خلقی رعیت اولدیلر ترسوس ومصیصه
طاغلیلری حالا کرسی مملکتلری سیسدر جد قدیملری ارمن بن لیطی بن یونانه منسوب
اولوب انجار وکرج وسباسته وسادریه وصبار قبایلی بونلردن یولنوب صکره جمله سی
تنصر ایتدیلر حالا اول قومك بقایاسی ذکر اولنان ممالکده جمله ترسا واهل ذمتدر
تقویم البلدانده ایلستان وآدنه وارجیش واذربیجان ودبیل وبردعه وبیلقان وتفلیس

واخلاط ودبيل ودوين وسلطانيه وسيس وطرسوس وملاطيه و وان ووسطان
وموش وارزن الروم وملاذجرد ارمينيه بلادندن يازيلوب ذكر اولنان بلاد ايالت مذكوره
حدودنده متفرق واقع اولمغله بو مقامده بزمالك المؤيده تقليد ايتميوب صاحب نزهه تحريرى
اوزره ارمينيه كبرى دن عبارت اولان وان ايالتى ذكرى ايله قناعت ايلدك ارمينيه صغرى
ديدوكى مرعش وكبرى ده داخل اولان ارض روم وقارص بر رفصلده مستقل بيان اولنمغله
انلره اتباع بولنمدى حالا عصرمز اصطلاحى اوزره طرح وتقسيم بو اسلوبى اقتضا ايلمشدر
ايالت وان طرف شرقده سرحد ممالك عثمانيه بر مملكتدر حدودى شرقده آذربيجان ديدكلرى
تبريز اولكه سى جنوبده كردستان وسلطانيه نواحيسى شمالده جلدر و قارص ايالتلرى غربده
ديار بكر ايالتى ايله محدوددر سنجقلرى اون اوچ ور حكومت كه حاكمى ملكيت اوزره تصرف
ايدر مجموعى بونلردر ١ وان پاشا سنجاغى ودار ملكدر ٢ عادلجواز ٣ ارجيش ٤ موش ٥
باركيرى ٦ كاركار ٧ كسانى ٨ اسبارد ٩ اغاكيس ١٠ اكراد بنى قطور ١١ قلعهٔ بايزيد
١٢ بردع ١٣ اوه جك بو تحرير عينى على افندينكدر اما قوجه نشانجى طبقاتنده بو اسلوب اوزره
تعداد ايدر وسطان خيزان حكارى مكس سيروى القاق سلماس دنبل استون
بو خصوصده مرور ايام ايله تبديل وتغيير واقع اولوب اختلاف كورينور امور اعتباريه دن
اولمغله هر عصرده تقسيم ممالك قرار داده اولميوب قسمته خلل كلمك مقرردر ساير ايالتلر
افسانى وسنجقلرى واولكه لر حدودى بو كا كوره در بو خصوصده تحقيق طمع اولنميه پس
بو مقامده بز كتب فنده مسطور اولان بلادى نقل وايالت مذكوره سنجقلرى احوالنى
مهما امكن بيان ايدرز وان سكسن اوچ بوچق درجه طول او توزيدى درجه عرضده دوز
صحراده بحيرهٔ ارجيش طرف شرقيسنده بر بلدهٔ مشهوره وحصن حصيندر طقوز يوز قرق
سنه سنده سلطان سليمان خان عراقين سفرينه توجه ايدوب حلبده ايكن وزير اعظم ابراهيم
پاشا مقدم وارد قده شاه عجم طرفندن ضبط اولنوركن خلق اطاعت وتسليم ايلديلر الذى
حصار وانى سليمان شاهمز تاريخ فتحيدر قلعه سى تجديد اولنوب مستقل ايالت قلندى
شهرمز بيوك ايچ وطيش حصارى واردر ايچ حصارى شهرك طرف غربيسنده يوكسك
كسمه قيا اوزرنده بر طرفى شهر وواروش بر طرفى خارج حصن متيندر طرف شرقيسى كه
شهر جانبيدر حصار كبى كسمه قيا وطرف خارجى صحرايه اينزباير اولمغله يربر ايكى قات
متين برجلر ودبوارلر ياپلمشدر حصن خارجى دوز يرده معتاد اوزره طاش قلعه چوريلوب
اوچ قپو قونلمشدر شرقى تبريز قپوسى وجنوبى اسكله قپوسيدر شرق وجنوبى باغ باغچه
اولوب شهر وحصار كولدن بر مقدار شماله منفصل دوشمشدر لكن حصاردن كوله
يول واردر محاصره اثناسنده كمى اشلر جمله بيوت ومحلات بكلربكى سرايى چارشى بازار
وحمام وجامع داخل سورده در خسرو پاشانك بر جامع لطيف ومدرسه وتربه بنا ايليوب
اوقاف قودى بو بنا طقوز يوز يتمش بش رجبنده تمام اولوب نماز قلندى وطقوز يوز

اللى

اللى سكزده رستم پاشا دخى انده بر حمام بنا ايتمشيدى دزدار وحصارارى وتوبجى يكيچريلر
ايچ حصارده اولوب بيك بشيوز نفر قدر قول اغالرى ايله وبكلربكى اتباعى ايله طشره
حصارده تمكن ايدرلر اسكله سنه ارجيش واخلاط وعادلجوازدن كميلر كلور كيدر اطرافنده
طاغلر نصف فرسخ قدر يردر قلعهٔ وانى تيمورگركان الدقده كه كيوان بكرفت تاريخ
واقع اولمشدر امراء عظامندن بريسينه هدمنى سپارش ايتمشيدى جمله وجهله جد وجهد
بليغدن صكره بالكليه هدمنه امكان اولمامغله واول قلعهٔ گردون اساسك كوه مانندى
اولان احجار ابنيه سنى بر طرف ايتمكه مجال بولنمامغله بعض محدث برج وباروبندلرينى تخريب
ايله اكتفا اولندى قلعه نك اول مقوله تخريب متانتنه ذره قدر خلل ويرمدى همان
بو خصوصده فهم اولنمق كركدر كه حصار وان نه رتبه ده استواردر باركيرى وان
شمالنده وارجيشدن شرقه اراسى سكز فرسخ بر بلدهٔ صغيره وسنجقدر قلعه سى خرابه ايدى
سلطان سليمان خان تجديد ايتدى بونكله ارجيش اراسنده حيدر باغى نام بر قريه واردر
الى آبده وار رحيدر باغنه ديو انكله ضرب مثل ايدرلر ارجيش فتح همزه وكسر جيم ايله
واندن ايكى مرحله غرب وشمال كول شمالنده بر قصبه وقلعه وسنجقدر دوز يرده واقع
اولوب اطرافى باغچه وجويبار اغاجليدر رحمد الله ايدر بونك حصارنى خواجه تاج الدين
عليشاه وزير بنا ايتمشيدى حاصل غله وپنبه در حقوق ديوانيه سى يتمش دورت بيك
دينار ايدى محكم قلعه سى وحصارارى واردر بحيرهٔ ارجيش غربدن شرقه بر مقدار
جنوبه انحراف ايله بر طولانى كولدر اكثر يرلردن قرشوسى كورينور مسافهٔ دورى التمش
فرسخ وطعمى بر مقدار تلخ وشوردر يلده بر كون طريح ديرلر بر نوع لطيف مقوى بالغى
چقار اطرافه كوتورورلر وان بوغديرك كنار شرقيسنده دوشر بعده كنار شماليسندن بند ماهى
چكيلوب ارجيشه بعده عادلجوازه واخلاطه واريلور احتمار مزبور كولك كنار جنوبيسنه
قريب بر كوچك جزيره ده بر قلعه در سلفده بحيره آكا نسبتله مشهور ايدى وسطانه
براوق آتمى يرده واندن اوچ دورت ساعتلك مسافه در كرمابه ارجيش قربنده ديادين
نام موضعده بر ايلجه واردر بر آسياب ادار ايدر بيكارك اطرافندن فسقيه مثال چقار وبر عين
حيات دخى واردر كه قزان كبى قينار اقار كيرو قربندن آب حيات كبى بر لطيف صو چقار
عادلجواز ارجيشدن ايكى مرحله غربه كول كنارنده يوقارى بايره چقوب بر نيچه قله لرينى
صو باصوب كول ايچنده قالمشدر قصبه كوله مشرف يوكسك يرده بنا اولنوب جمله
سورايچنده النمشدر كول قلعه جنوبنه دوشر بعض مجموعه ده يازلمش كورلدى لفظ مزبور
هات الجوزدن غلط اوله اخلاط تقويمده كسر خا ايله يازيلوب اولى همزه اولدوغنه
دخى اشارت قالمشدر حالا استعمال همزه ايله در عادلجوازدن بر مرحله غربه دوز يرده
باغلى باغچه لى هواسى معتدل ميوه سى وافر قصبه در ديه اوزرنده بر قلعه سى واردر
ميرشرف ايدر شهر مزبور قديم البنا اولوب بعض اوقاتده ارمن پادشاهلرينك دار ملكى

قالمشدر جمله‌دن انوشروان زماننده عمی جاماسب انده اوتوروب ایالتنه حکم ایدردی
هواسی غایت لطیف باغلری چوق میوه‌سی آبدار در هر قسمدن خصوصا قایسی والماسی
نازك اولور ورداته سیب یوزدرهم چکر سیب اخلاطی آذربیجانده مشهوردر سلفده بعض
فترتلرده شهر مزبور خراب اولمشدر اولا التیوز یکرمی التی ده سلطان جلال الدین
خوارزمشاه قهر وغلبه ایله سلجوقلردن الوب تخریب اتدی صکره لشکر مغول خراب اتدیلر
التیوز قرق دورنده زلزلهٔ عظیمه‌دن اکثر بنالری ییقلدی طقوزیوز اللی بشده شاه طهماس
الوب قلعه‌سنی خاکه برابر ایلدی سلطان سلیمان خان شهر قدیمی بر طرف قلوب کول کنارنده
برحصار بنا اتدیلر لکن حصار قدیم ویران اولوب جدیدی اول مرتبه شنلك یوزین کورمدی
بیننك قربندن صولر اقوب کوله دوکلور کول قصبه‌دن بر مقدار بعید دوشمشدر بو شهردن سلفده
نیجه فضلا ظهور ایلدی انلردن تلخیص جامع صاحبی محمد بن ملکداد فقه‌ده کتاب مزبور
برمتن متیندر و سید حسین که علوم ظاهره وباطنه‌ده سرامد ایدی خصوصا جغر
جامعده مشاهیر دهردن اولوب جنکیز خروجنی علم مزبور دلائلی ایله تحقیقدن صکره
ظهور زمندن اول اون ایکی بیك قدر خانه توابع ولواحقی ایله کوچوب مصرده قرار ایلدی
حالا مزاری انده در و محله سنه محلهٔ اخلاطیان دیرلر بری دخی مولانا محیی الدین که خواجه
نصیر مراغه رصد ینه انی دخی کتورمشیدی کوه سیبان خلاط قبله سنده برجبل
عظیمدر چوق سکانی واردر قله‌سی هر کز قاردن خالی اولمیوب اللی فرسخ مسافه‌دن کورینور
دوری اللی فرسخدر وواسع علفزاری واردر دیوزهده تحریر ایدرلکن اکر بو جبلدن مراد
کوه ارغی ایسه روان قربنده خلاف سمتنده در تاتوان اخلاطدن بر مرحله غربه برقریه
کبیره در کول بوننده نهایت بولور بدلیس تاتواندن بر مرحله غربه دره ایچنده سکسن بربوچق
طول اوتوزیدی بوچق درجه عرضده بر محکم قلعه وقصبه در دره‌دن برنهر اقوب بیوت
ومحلات صونك ایکی طرفنده واقع اولمشدر اورته سندن کوپری ایله چکیلور مدخل
ومخرجی تنك وصعب المسالك یر اولمغله حصاری اولرینی احاطه ایلمشدر میر شرف خان
بدلیسی تاریخنده بدلیس احوالنی تفصیل ایدوب دیمشدر که شهر مزبور اسکندر آثارندن
اولوب کندی غلاملرندن برینك اسمی ایله تسمیه اولنمشدر عراق وبابلدن رومه کیدرکن
اوغرادوغی یرلرك آب وهواسنی ودجله‌یه دوکلن صولرك خفتنی امتحان ایدردی بدلیس
صوینی دوکلدوکی یره کلوب صوینی غایت لطیف وخفیف بولوب صو کناریله کیدرك
اول محله کلدیلر که کسور صوینی ایله جوی رباط بری برینه قارشدی هر برینی امتحان
ایدوب کسور صوینی لطیف بولوب کسور صوینك باشنه وار وب منبع آب برمقام سبز
وکوهسار لطیف یر کوروب اسکندر برقاچ کون انده اکلندی حالا اول مقامه خیمه‌کاه
اسکندر دیرلر بعده اول کذرکاهده برشهر ومتین قلعه بناسنی فرمان ایلدی که نم کبی
بر پادشاه تسخیرندن عاجز اوله دیمك بدلیس نام غلام چشمهٔ مزبوره ایکی فرسخ یرده

کسور چایی ایله رباط اراسنده برحصار متین بنا ایلدیکه الی الان اول کذرکاهده سد سدید در
چونکه قلعهٔ بدلیس مثلث الشکل واقع اولمشدر هر بار اضطراب وانقلابدن خالی دکلدر
حتی اسکندر ایراندن دونشده بدلیس اظهار عصیان ایدوب یول ویرمدی اسکندر دخی
غیری یولدن کیدوب قفادن بدلیس کلیدی قلعه ایله واروب کندی امریکز ایله قلعه نك
استحکاملرنی اثبات ایتدم نم کبی کیمسه تسخیرینه قادر اولمیه دیمش ایدیکز دیو اعتذار اتدی
اسکندر پسند ایدوب حکومتنی آکا ویردی شرف خان تاریخنده مذکوردر که بر دفعه
سلطان حسن طرفندن پیشرن اوغلی سلیمان بك فتح وتسخیر قلعهٔ بتلیس ایله مأمور
اولوب اوچ سنه متوالیة فصل بهاردن فصل شتا حلولنه دك محاصره ایدوب
شتا حلولنده ماردینده قشلیوب ایام بهار یوزکوستردکده ینه بتلیس اوزرینه کلوب
محاصره ایدردی بو حالدن اهل قلعه مضایقه‌یه دوشوب قحط وغلا واستیلاء امراض
مزمنه‌دن اکثری تلف اولوب انجق یدی نفر قالمش ایکن ینه جبر المغه امکان اولمدی
اول زمان امیر قلعه ابراهیم بك ایدی خراماتله قلعه‌یی تسلیم ایلدی منقولدر که سلفده
انده مار بسیار ایدی حکمادن بری درکاه قلعه‌ده سنك تراشیده‌دن برمار شکلنی طلسم
ایدوب قودقدن صکره کورنمز اولدی نفسنده آب وهوای بدلیس غایت لطیفدر کرچه
اکثر قیش شدت اوزره اولور لکن خلقه مضایقه کورنمز یایلا میوه‌لرندن سیب وامرودی
لطیف اولور اوزوم وخربزه اطرافدن کلور خلقی تابستانده باغلره کوچرلر التی آی متوالیا
اطراف صحرالرده ومرغزارده اولوب خزان فصلنده کلورلر بو شهر قدیم الایامدن حفظ
طریق ایچون تکالیف عرفیه‌دن معافدر وحکام اهل اسلام انده نیجه ابنیهٔ خیر
احداث ایلدیلر جمله‌دن شهرك اورته سنده بونمه طاشدن یکرمی برکوز کوپری واردرکه
ایکی طرفدن خلق تردد ایدر ودورت جامع کبیرکه هر بری سلاطین سلفدن برینك ایدوکی
اوزرنده خط کوفی ایله یازیلوب ایکی طرفدن خلق تردد ایدر ودورت جامع کبیرکه یازلمشدر
برینه جامع عتق دیرلر وبری دخی اوائلده ارمنیلر کلیساسی ایدی حین فتحده مسجد اتدیلر قزل
مسجد دیمکله مشهوردر وبری دخی کوك میدان دیمکله معروف یرده امیر شمس الدین
جامعی در قربنده برزاویه دخی انکدر بری دخی مورخ میر شرفك جدی شرف خان جامعی در
یانده برمدرسه وزاویه دخی بنا ایلدی که شرفیه دیمکله مشهوردر بونلردن غیری
شکریه وادریسیه وخطیبیه وحاجبیه واخلاطیه نام بش مدرسه دخی واردرکه هر برنده
طلبهٔ علوم ساکن اولوب شغل ایدرلر بونلرده محمد شرانشی کبی نیجه فضلا مدرس
اولمشلردر امراء نامدارلردن خسرو پاشا انده یونمه طاشدن برجفته حمام بنا ایلوب ایکی
باب خان ویوز باب دکاکین وایکی یاغخانه ونیجه مستغلات یاپدی وراهواده اولان
زاویه‌سنه وقف ایلدی آکابرزادکان شهردن قاضی محمد جان افندی بو بنانك تاریخنی
بنای عمارت خسروانه لفظی ایله ادا ایلدی قصبهٔ مزبوره آذربیجان ایله دیار بکر وربیعه

وارمن اراسنده بردربنددر ترکستان وایران وخراساندن حجاز وشام طرفنه کیدنلر
لابدانک دلکلی قیاسندن کچرلر غیری یول یوقدر یاخود طولاشقدر اول سنک سوراخ
بتلیسدن برفرسخ جنوب طرفنه دوشر سلفده یول لنک برجانبندن ایدی مرور دهور ایله
صو دبنه کلوب یول منسد اولمغله اول عصر خواتیننددن براهل خیر اول قیایی دلدروب
یول آچدی و بدلیسده برمسجد وقصبه اورته سنده برعظیم کوپری یاپدردی حالا پل خاتون
ومسجد خاتون دیمکله معروفدر واقدی روایتنده بدلیس واخلاط حضرت عمر خلافتنده
یکرمی یدنجی ســال هجرتده عیاض بن غنم سعیی ایله فتح اولندی اول زمان حاکم
اخلاط بوستیئوس نام کافر اول اطرافده حاکم نامدار ایدی بدلیس حاکمی بروند صلح ایله
شهری تسلیم ایلدی بوقصبه نک اکثر خلقی ارمنی ذمیلریدر مسلمانلری شافعی المذهب
وبرازی حنفیدر اکثر شجیع وسخی مهمان دوست اولورلر وهر بار نیجه فاضل وقابل
کیمسه لر انده نشو نما بولمشدر جمله دن مولانا عبدالرحیم که مطالعه بر لطیف ودقیق
حاشیه یازمشدر منطق ومعانی ده مصنفاتی واردر ومولانا محمد برقلعی که علم فقه وحدیثده
سرآمد اولوب نحوده خبیصی وهندی اوزرینه میرشرف نامیله حاشیه لر یازمشدر
منظور نظر خاص وعام درو قدوة ارباب الطریقه شیخ عمار یاسر که ابو النجیب سهروردی نک
مریدی ونجم الدین کبری نک پیری درو مولانا حسام الدین که عالم وفاضل تصوفده
شیخ عماره منتسبدر تصوف لسانی اوزره برتفسیر یازمشدر اوغلی مولانا حکیم ادریس که
آق قیونلی پادشاهلرینک برمدت موقعی ایدی صکره سلطان سلیم خان ندیمی اولوب
سلطان بایزد خان امریله هشت بهشت نام فارسی آل عثمان تاریخی یازمشدر شاه اسمعیل
مذهب رفضه رواج ویروب خروج اتدکده مولانا ادریس مذهب ناحق تاریخ دیمش
ایدی بوقصه مسموع شاه اولدقده کمال الدین طبیب شیرازی که ندیمی ایدی امر ایلدی که
لطیف انشا ایله برمکتوب یازوب مولانادن سؤال ایلیه مکتوب وصولنده مولانا ادریس
جواب نامه یازوب تاریخ مزبوری بن دیمشم لکن ترکیب عربیدر مذهبنا حق دیدم شاه
اسمعیله بو جواب خوش کلوب صحبتنه راغب اولدی لکن مولانــا ابا یلیوب منظوم معذرت
نامه کوندردی واوغلی ابو الفضل که دردولتده دفتردار اولوب زیور فضل ایله اراسته در
پدرینک تاریخنی تذییل ایلدی وشیخ ابوطاهر کردی که نفحاتده مذکوردر بدلیس
غربیسنده محله کسورده مدفوندر وشکری شاعر سلطان سلیم خان ندماسندن ایدی
سلیم نامه نظم ایلدی بوقصبه دندر ومولانا موسی که یوز یکرمی ییل معمر اولان جدی
شاه حسین دن مدرسه شکریه کندویه انتقال ایلدی بدلیس اطرافنده اولان
قصبات ونواحی بونلردر راهوا قریه تاتون ایله بدلیس اراسنده واقع برمحلدر بدلیسدن
نصف مرحله شرقه دوشر خسرو پاشانک ایکی باب کاربان سرای وسیع وبرباب زاویه
رفیع وبرحمام واون دکان وبرمسجد بنا ایلیوب تخمینا اون ایکی بیک ذراع یردن صو کتوردی

واوتوز خانه مقداری رعایا اسکان ایلدی آینده وروندهیه طعامی چقار عمارت
مزبوره غایت محلنده واقع اولدی زیرا بدلیس ایله تاتوان اراسنده سلفده متعدد کاربان
سرایلر وار ایدی جمله سی خراب اولوب شدت بردن آینده ورونده هر بار معرض تلفده
ایدی سلاطین وحکام نیجه دفعه اول محلی تعمیر مراد اتدیلر ونیجه سی بنالره باشلیوب
موانع ظهوری ایله قالمشیدی طقوز یوز سکسن حدودنده بو عمارت تمام اولوب آینده
وروندهیه حضور ایلدی موش تقویمده بر طاغک دبنده دوز یرده بر وادی اغزنده بلده
صغیره در صحراسی غایت واسع ایکی مرحله مسافه اولوب موش اوواسی دیمکله مشهوردر
میرشرف ایدر موش بدلیسک برناحیه سیدر برشهر قدیم البنــا ایدی حالا انک خرابه
حصاری وبنالری اثری قالمشدر جدم شرف خان زماننده شهرک برفرسخ طرف جنوبیسنده
برطاغ باشنده حصار بنا اولنمشیدی صکره سلطان سلیمان خان قلعه قدیمه نصفنی که
طرف غربیسی شهرده بریوکسک دپه اوزرنده واقع اولمشیدی عمارت ایلدی حالا اللی
قدر نفر محافظه ایدر وموش ارمنیلر اصطلاحنده دمهیه دیرلر انک کثرتندن اشجار مثمره
اول ولایتده آز اولور اما کوهستاننده وشهرده باغلر واردر غله سی وافر اولور رعایاسنک
مواشیسی بیحددر خصوصا قیون وصو صغری چوق اولور زیرا اوتلاغی وعلفزاری بول
یردر صحرای مزبورک تخمینا سکز فرسخ طولی واوچ فرسخ عرضی اولوب غــایت مسطح
وهموار واقع اولمشدر اطرافی اورمانلی طاغلر سبز وخرم قارلی یایلاقلردر بی نظیر صولری
هر طرفه روان اولور آب فرات اول صحرانک جانب شمالندن کلوب ثلثنی قطع ایدر
وطرف جنوبه اقار وقره صو جانب شرقندن کلوب حد وسطنده جریان ایدر وفراته داخل
اولور کوز فصلنده طاغلرنده بی نظیر طوغانلر اولور مرغ وماهی دن انواع شکار اول
صحراده موجوددر قریه لرنده سراپا ارمنیلر اولور حقوق دیوانیه سی حمدالله قولنجه سلفده
سلاطین جنکیزیه زماننده التمش طقوز بیک دینار ایدی سلاطین عثمــانیه عصرنده
دفتر خاقانی موجبنجه اون بش بیک دینارقدردر دورت بیک نفر ذمی تحریر اولنمشدر
بدلیسک برناحیه سی دخی خنوس درکه میرشرف قولنجه بدلیسه تابعدر اما ســائر
یولرلار ارض روم لواسندن عد ایدرلر بونک واسع یایلاقلری واردر جمله دن بری بیک کول
یایلاقی مشهوردر وبری صو شهریدر بری دخی جبل شرف الدین درکه میرشرفک
آبا واجدادی واکراد اولوسلری انده آرام ایدرلردی منافعی ومحصولی وافرانده ایکی صو
اقارکه بری بیاض طوز وبری نمک احمر اولور انلردن هر سنه دورد بیک التون محصول
النور بو خنوسک حقوق دیوانیه سی دخی موش کبیدر نهایت بونک رعایاسنده
ارمنیلر آزدر اکثر قریه لری تیمار وزعامتدر دورت یوز قدر سواری چقار واول ناحیه ده
نامدار اسب صبا رفتار یتشور غله دن غیری محصولی یوقدر انده اولان امور غریبه نک
بری بولانق کولدرکه اطرافی بروجه تخمین برفرسخ واردر دائمــا صویی بولانق قزل طوردر

ایاغی برشهر صغیر کبی قزل بولانق آقارصاف اولمغه امکان یوقدر بری دخی نازك کول درکه
اخلاط ایله بولانق کول اراسنده دوشر صویی غایت شیرین وشفافدر زمستانده برمرتبه
بوزاولورکه اوزرندن کاربان بحر حله قریب اولدقده برمرتبه چاتلارکه صداسی اوج
فرسخ یره کیدر بعد الحمل اندن بیحد بالق ظهور ایدوب اطرافنده اولان خرده انهاره کیدر
خنوس واخلاط خلقی اوشوب صید ایدرلر برمرتبه که شخص واحد برکونده اوج یوك
طوتار نیجه دفعه امینلر اول کولی مقطوع قلمق استدیلر زیرا مبلغ کلی تصور اولنوردی
اتفاق اول سنه لرده بالق چقمیوب نسنه حاصل اولمدی جبل نمرود بدلیس شمالنده
برکوه عظیمدر دیرلرکه نمرودانده یایلاقه چقوب نیجه قلاع ومنازل عالیه بنا اتمشیدی
مظهر غضب اولدقده ابنیه سی یره یچوب عرصه سندن صوچقدی حالا زمیندن ایکی بیك
ذراع مرتفع جبل مزبورك باشنده بردریاچه وار دردوری اوج فرسخ قدر واطرافی صعب
سنکستاندر انجق اوچ یولدن غیری یردن کدلمزیری پیاده یولیدر ایکیسندن اتولو کیدر
ومزبور کولك کنارنده جابجا اسی صولر منبعی واردر اطرافنده اولان طاشلر کویاکه یانمشدر
وجانب شمالنده طاغ برمرتبه اشاغی اوبرولوب دمر بوقی کبی ماده یردن چقوب اشاغی
دوکلمده در التیوز ذراع قدر طولنده واللی ذراع مرتفع برعظیم پشته اولوب کتدکجه ازدیاد
بولمده در فقیر ایدر محل مزبورده معدن کبریت ونفط اولوب تکون ایلدرك بومقوله امور
ظهورینه مؤدی اولمق علم طبیعی کتابلرنده مبین ومبرهندر وجه ارضده بونك امثالی
نیجه برلر واردر اصلنی بلمینه غریب کورینوب نیجه ظنونه مؤدی اولور قطوردن ایکی مرحله
مشرقده ناحیه ولوادور وادی ده کوچك قلعه سی واردر سلطان مرادخان روان دونشنده
اوغرایوب ایچنده برقاچ سرخ سر قپانمش بولنوب بیترفر وابلدیلر تسخیرینه التفات
اولنمدی صکره صاحبده حصار مزبوری یقلمق واول محل سنوردن خالی قالمق رأی اولندی
حالا تبریز ایالتنه متعلقدر قلعه سی کیرو تجدید اولندو غن نقل ایدرلر قلعهٔ بایزید قطور شمالنده
برقلعه ولوادر سرحدده واقع اولمغله هرکز حصارینه تعرض اکسك دکلدر صحرای چالدران
کمان قرینده برطولانی واسع صحرادرکه ایکی پادشاه عظیم الشان بریسی سلطان سلیم عثمانی
وبریسی شاه اسمعیل صفوی یدز وهربری دعوای صاحب قران ایدرلر ایدی بوصحراده
جنك ایدوب سلطان سلیم غالب اولمغله صاحب قران کندیلره متعین اولدی
وشاه اسمعیل بوزیلوب فرارا تمکله من بعد یلدزی دوشوب کندی وقعهٔ عظیمه ومشهوره در
وسطان تقویمده واندن برمرحله قدر جنوبه وشرقه دوشر بحیره کنارنده دوز یرده بربلده در
واووالده نهایت بولور اوته سی کردستان طاغلریدر دیو یازارلر بلدهٔ مزبوره الان برقریه قدردر
کارجیکان بدلیس نواحیسندن برناحیه درکه کاهی مستقل عمارت اولمشدردارموك بحیرهٔ
اخلاط کنارنده برقلعه در وبغایت صعب محلدر حقوق دیوانیه سی اون اوچ بیك دینار در
دیوزهده مسطوردر ترکری برشهر کوچکدر زمان سابقده برعظیم شهر ایمش برپشته

اوزن دوشمشدر والاطاغندن بربیوك نهر بونك یاننده اوغرار باغچه وباغستانی فراواندر
انواع میوه حاصل اولور وشهر بینك ایچنده برطرفنده برمحکم قلعه سی واردر حقوق
دیوانیه سی یکرمی بش دینار در میمان برقصبه درکه باغستان ومیوه سی فراواندر وحقوق
دیوانیه سی اون ایکی بیك دینار در خرادین برکوچك شهردر اول معمور وکبیر ایمش حقوق
دیوانیه سی بش بیك اوچیوز دینار در سلم برقصبه در حقوق دیوانیه سی یدی بیك
دینار در عین برشهر وسطدر حقوق دیوانیه سی دورت بیك اوچیوز دینار درای حکان
موش اعمالندن برناحیه در کاهی خنوسه الحاق اولنور مستقل امارت دخی اعتبار
اولنمشدر دبیل تقویمده ارمینه نك برمعمور ومشهور شهری وپای تخت قدیمی ایدی
اردبیلدن راجح وواسع باروسی وار ایدی صکره تغییر اولندی ترسا طائفه سی بونده
چوقدر کلیسا ومسجد بری برینه قرینده یاپلمشدر خلقی بی نظیر بساطلر اشلرلر وبونده اولان
قرمزك رنکی غایت لطیفدر سکمان آباد خویه قریب برناحیه در دنبلی عشیرتی انده
تمکن ایدرلر شرف خان دیرکه دنبلی عشیرتی نسبی امراء شامدن عیسی نام برشخصه
پیوسته در سابقا دیارشامدن کلوب ملوك ایران خدمتنه کیروب انلر دخی او جاقلق
طریقیله اعمال خویدن ناحیهٔ سکمان ابادی آکا ویردیلر پس یوما فیوما عشایر
وقبایل جمع اولوب عشیرت دنبلی دیمکله مشهور اولدیلر اوایل حالده بوعشیرت یزیدیلر ایدی
صکره لرده بعض امرا وکبار عشائرسی اولوب ترك کفر وبدعت اتمکله اکثر قوم
مرقوم هدایت بولدی ونیجه سی دخی اول ضلالتده قالمشلر دربر روایتده دنبلی عشیرتی
یحیی عشیرتندن برطائفه اولوب سکمان آباد ده متوطن اولمشلردر دیمشلر حتی کردستان
عشایر وقبایلی ایچنده بوطائفه یه دنبل یحیی دیرلر وامراسنه عیسی بکلو دیرلر
وبونك بکلرندن بعضیسی نفس خویده حکومت ایدوب قطوردره سی وابقا وناحیهٔ
اوه چق که نخجوان اعمالندندر تصرفنده اولمشدر کذلك بعضیسی نصف ابقا وسلماس
سرای ناحیه سی ونخجوان اعمالندن درهٔ الاکیس وشرور امارتنه نائل اولوب عسکر
عثمانیه آمدشدندن اول سمتلر خراب اولنجه شاهلر طرفندن ضبط اتدیلر وکاه
عثمانیان طرفندن اولکهٔ ابقای وچالدران وسلماس سرای وسکمان آباد دستور قدیم
اوزره بونلره ویریلوب اواخرده عثمانیان طرفندن بعضلرینه ناحیهٔ چالدران سنجاق
اولدی وینه شرف خان تاریخندن بودنبلی عشیرتی صحرا نشین اولملری فهم اولنور
وسنه بیك قرق بش عاشر ربیع الاولده که سلطان مراد رابع عثمانی روانی الوب تبریزه
توجه اتمش ایدی وکنار نهر ارسه قونلمش ایدی دنبلی عشیرتی بشیوز قدر خانه ایله
شرور ناحیه سنك اهالیسی اوچیوز قدر خانه ایله وپسیان جماعتی برمقدار اوایله کلوب
یورت طلب اتمه لریله بونلر یرندن قالدریلوب دنبلی ارزنجان قضاسنه وشرور رعایاسی
ترجان قضاسنه وپسیان پاسینه کوندریلوب حالی خرابه یرلره وتهی قریه لره قوندریلوب

برلشدرلمك ایچون اوامر ویرلدی وملكری اولان كمسنه لره سنجاق وامارت واعیان
عشایره رأسا تیمار وزعامت ویرلمكله رعایت اولندی خوشاب كوردستان بكلرندن
محمودیلر اوجاقلق وحكومتكاهلریدر نزهه ده خوشاب برقصبه درکه حقوق دیوانیه سی
بیك دینار دردیمشدر بعض خریطه ده كورلدوغی اوزره خوشاب وان ووسطان وسلماس
اراسنده دامن كوهده وجهت جنوبسنده ایكی طاغ كوشه سی جمع اولدیغی بر بوجاق كبی
یرده جانب غربیسی كشاده صحرای مدیده وسطان برابرنده وحكاری ولایتی حدودنه دك
جبال ثنیه واقع اولمش برقلعه وقصبه ولوادر واول ایكی طاغدن ایكی صواقوب خوشابك
التی یاننده یعنی غربنده جمع اولدقلرندن صكره غرب وشماله اقوب بعده شماله اقار وبرطاش
كوپری التندن چكوب احمارادن برمقدار جهت شرقیه وان كولینك جهت جنوبیه سنده
منصب اولور شرف خان رودخانهٔ خوشاب كنارینكه جم مراحمه دیمكله مشهوردر
دیوبوصوبی ذكر ایدر محمودیلر اوجاقلق اولان قلعه سنی قلعهٔ آشوب دیویادایدر ومحمودی
بكلری نواحیٔ حكاردن البافه دخی تصرف ایتمشلردر دیو تحریر ایدر كذلك ناحیهٔ كارحیكانه
كه قلعهٔ توانه سرحدی اعمالندندر وسیرومه كه مراغه اعمالندندر واعمال نخجواندن
ماكی قلعه سنه والكاء اردوباد مكامی بونلردن امرا نصب اولندیغنی ذكر ایتمشدر
وكذلك اقچه قلعه ده وسكمان اباد وبارگیری ده حكومتلرین یازار خوشابده محمودیلردن
حسن بك مدرسه سی واردر وكندی انده مدفوندر طقوز یوز طقسان اوچ سنه سنده
سعدآباده اوزدمور عثمان پاشا سردار ایكن قزلباشلر ایله جنك ایدوب شهید اولدقده
بوسنه دن صكره عطایی مدرسه سنه تربه سنه كتورلوب دفن اولنمش درمز بور حسن
بكك دخی نیچه مسجد ومدرسه سی واردر محمودیلردن ابتدا یزیدی مذهبنی ترك ایدوب
سنی اولان بودر رحمة الله علیه حكومت حكاری عمادیه حكومتی شرقنده وایالت وانده وسطان
نواحیسی غربیسنده وشمال بدلیس حكومتی ودیاربكر ایالتندن بعض كردستان سنجاقلری
وجنوبا شهرزور ایالتی وسهران حكومتی ایله تحدید اولنور ونیچه قلاع ونواحی به حكومتدن
حساب قلنور حدود شرقیه سی سرحد قزلباش اولمغله اكثرخلی یلردر بو حكومت ایالت وان
توابعندن بر حكومتدر كه اكرادن حكاری طائفه سی ولایتیدر وسابقا بو حكومتك
امرا وحكامی وطائفه حكاری وان ووسطاندن تصرف ایدوب بعده ضبطلرینه المشلر ایدی
صكره ملوك صفویه وعثمانیه وانی ایالت ایدوب بونلره ولایتلرندن برحصه یی ویردیلر
دار الحكومة امراء حكاری جولامرك برقلعه وقصبه دركه اول وسطاندن غرب وجنوب اراسنده
دوشر ناحیهٔ كوزبو قلعه نك جهت شرقیه سنده طاغلر اراسنده برهموار صحراده واقع
برناحیه دركه اندن برنهر كلوب جولامركدن دخی برنهر كلوب جولامركدن غربه میل
ایله جنوبده ایكیسی بری بریله جمع اولوراندن طاغلر اراسندن جریان ایله لواء چلكه
تابع حكاریدر بو لواو قلعهٔ بی ستون وقلعهٔ استون یانلرندن چكوب عمادیه نواحیسندن

زیباری ناحیه سنده برطاش كوپری التندن طرف جنوبی وشرقیسندن براز كوز
قلعه سی جانبندن كلن نهر ایله واندن اشاغی حریر قربنده بایان لواسندن كلن نهر ایله جمع
اولوب دجله یه بندجنوبیندن مصبی قربنده لواء تریلیان ولواء كستانه طرفلرندن كلن نهر
عظیم ایله جمع اولوب سامره دن شمالده وقربنده دجله یه دوكیلور وجولامرك طاغلری
اراسنده بركوچك جبله ارقه ویرمش برقصبه دردوزه دوشمشدر طرف غربنده برطاغ اوزره
بوكا متعلق برقلعه واردر وامراء حكارك انده نیچه ابنیهٔ خیره جامع ومدرسه لری واردر وجولامرك
قربنده قلعهٔ امیرداود وبرادوست اولوب شمالنده مكس قلعه سی وامارتی غربنده عمادیه
شهرینه كلنجه یه حكاری حكومتی توابعندن بعضی قلاع وشرقنده كوز ناحیه سی
وانك شرقنده خوشاب دوشمشدر الباق سلماس قصبه سی برابرنده وانك شمالنده
وقربنده طاغلر اراسنده برلوادركه اكثر امرا وحكام حكاری تصرفلرنده اوله كلمشدر جولامركدن
راست شرقه دوشر شقاق جولامرك قلعه سی شمالنده طاغ اوزره برناحیه واولكه در
اول طاغدن برصو اینوب وان كولنه دوكلور وبوشقاق مكس ایله جولامرك اراسنده در لكن
جولامركه مكسدن اقربدر قلعهٔ زریل جولامركدن راست غربده بركوه كوشه سنده
برقلعه در بوقلعه نك شمال طرفنده شیروی قلعه سی وطپراغیدر قلعهٔ بی ستون بودخی
برجبل قله سنده برعظیم قلعه در عمادیه ایله زریل اراسنه دوشمشدر جولامركدن كلن
نهر بونك جنوبندن وقربندن چكر قلعهٔ چل بوكا منسوب نیچه قلاع ونواحی واردر ومخصوص
امارتدر لكن برزمان حكاری توابعندن عد اولنمشیدی قلعهٔ مذكوره قلعهٔ بی ستوندن
طرف جنوبده اكا مقابل برقلعهٔ عظیمه در بودخی برعظیم كوه كوشه سنه دوشمشدر نهر
مزبور بو ایكی طاغ كوشه لری اراسندن چكوب كیدر قلعهٔ دیزی بودخی حكاری
توابعندن برقلعه در قلعهٔ چلدن جنوب سمتنده طاغلر اردنده كندی دخی برطاغ اوزره در
میردامرد قلعه سنك راست قربنده واستون قلعه سنك قربنده وشرقنده واقعدر بونك كوهی
دبنده بركوچك كول كبی یردن برصو چیقوب ایاغی برنهر عظیم اولوب آقار میردامرد قلعه سی
اوكنده غربندن برطاش كوپری التندن چكوب قلعه میرناصر برادوست شمالنده وقربنده
برطاش كوپری یه دخی وغرایوب قلعهٔ میرناصر شرقندن چكر وروميه كولنه جانب غربیسندن
واروب اكا دوكیلور قلعهٔ استون قلعهٔ رومی قربنده واندن جهت غربده بودخی بركوه اوزره
برقلعه در زیباری ناحیه سی ایله طپراغی قاریشقدر قلعهٔ هلور عمادیه دن شرق وشمالده
وبی ستوندن غرب وجنوبده وبونلرك قربنده جبل قلاعندن برقلعه در اوج طاغ اراسنده
دوزده قصبه سی وشمالده اولان جبل عظیم اوزره قلعه سی واردر بونك غربی وجنوبی اولان
جبلینك دبندن عمادیه طرفندن برصو چیقوب عمادیه صحراسنه طوغری آقار وعمادیه دن
چكوب آب خابور ایله جمع اولدقدنصكره شطه دوكلور قلعهٔ بایان قلاع متینهٔ كردستاندندر
پیشتر اوغلی سلیمان بك كه كبار امرادن حسن بك اق قیونلردندر عمادیه قلعه سنی

محاصره ایدوب قیش کلمکله ضروری فتح ایتمدن قالقوب سردی ناحیه سنه قشلامغه
گیتدکلرکه عز الدین شیر بك اول زمان حاکم حکاری ایدی واکثر قلاع حکاری حسن بك تصرفنه
دوشوب کندی بایان قلعه سنده متحصن اولمشیدی بو حالده سلیمان بك مرقومه خبر
گوندررکه مادامکه قلعهٔ عمادیه وقلعهٔ کورکیل وقلعهٔ سری یازلولی وقلعهٔ بایان شنبولرك
النده اوله اصلا بیم وباکم یوقدر و صحراده خیمه لر یکز اکراد نظرنده جاموس تزکاری
حکمنده دردیمشدر حکام حکاری شنبولقبی ایله یاد اولنورشینه کلمه سندن تغییر اولنمش
لفظدر اصلی شرف خان تاریخنده مفصلا بیان اولنمشدر وبایان قلعه سی حریر قربنده
واندن جزوی جنوب وشرقده دربند پشت دردیر لر بر دربند اوکنده بر کوجك کوللك
کارشرقیسنده برقلعهٔ متینه درجولامرکدن خیلی خلاف سمتنه دوشر واوکنده اولان
کوچلکرك ایاغی طرف جنوبندن بلبان ولواء کستانه دن کلن نهرینه شهر قربنده قرشوب
جانب غربده لواء دورکامی ولواء سماوکو دوزلرینه اوغرایوب اربیل غربیسندن بکروز بیاری
ناحیه سندن بروکلان نهر ایله شطه قریب یرده جمع اولوب سامره شمالنده شطه دوکلور
اربیلدن یوقاروده بوصوایکی چتال اولوب مابیننده براطه قالور وبنه قاوشور اول اطه ده
قلعهٔ التون کوپروسی دیرلر برقریه واردر اسیابردخی دیرلر اغاکیس نام قلعه وناحیه برزمان
بونك توابعندن ایدی صکره افراز اولنوب مستقل عمارت قلنمشدر اسیابر وسطاندن
جزئی شماله میل ایله غربه دوشن الویه وقلاع ولواء کارکار ولواء اسیاکردو برقصبه دخی
بواوجی مابین شرق وجنوبدن مابین غرب وشماله وباطور برطاغك ذیلنه دوشمش وبو ترتیبله
دیزلمش الویه وقصباتدر وسطان قربنده اولان جبله منتهی صحرایه ناظر لردر لواء کیسان
سابقا ذکر اولنان قصبات وقلاعك شرقیلرنده برطاغ کوشه سی ذیلنده برقلعه وقصبه در
آخرده اولان قصبه که کوهك کوشه سنده در کیسان قلعه سنه قارشو وما بینلری
از مسافه در مکس سابقا ذکر اولنان جبالك غربنده بردو زیرده برمعظم شهر وقلعه در
خیزان بوندن جزئی شماله میل ایله غربه دوشر وبو مکس اوکنده برنهر اقوب خیزان طبراغندن
یکدکدن صکره دلکلو قیادن اشاغیجه ده آب بدلیسه قارشور بوصو سابقا ذکر اولنان
جبلدن چقوب از مسافه ده مکسن شهری اوکنه اوغرار ناحیه وقلعهٔ کارکار سابقا مکسه
تابع ایدی صکره افراز اولنوب مستقل امارت اولدی خیزان غرب وشمالنده بدلیسدن
جنوبده لواء کیساندن غربده برطاغ اوزره برقلعهٔ معموره وقصبه در بونك دخی کوهندن
ایکی یردن صولر چقوب جمع اولدقدن صکره آب مکسه بعده بو جمله سی بدلیس صوینه
قاریشورلر شرف خان دیمشدر خیزان شهر خیزاندن مخففدر اهالیسی سحرخیزدر
وصلوة وصلاحله مقیدلردر وخیزان قلعه سی ابنیهٔ اسلامیه دندر واهالیسی بیننده شویله
مشهوردرکه بونك بانیسی مراغهٔ تبریز صاحبی اوله فقیر هرچند تتبع کتب تواریخ ایدوب بانی
مراغه یه ظفر بولمدیم انجق بویقینلرده هلوخان تجدید عمارت ودار الملك اتخاذ ایتدوکن کوردم
تذییل

تذییل الطابع غفلت اولنمیه که صدر کتابده اشارت اولندوغی اوزره صاحب تألیف دلپذیر
کاتب چلبی مرحومك بونسخهٔ جلیله ده احوال ممالك وملوك جهانی شرقدن غربه
وارنجه شرح وبیان ایلمك وعدی انجق بو محله رسیده اولوب کند وخطیله اولان مسوده
وایادیٔ ناسده بولنان نسخ دخی ایالت وان حدودی تحریرندن بری تجاوز ایتمامشدر مع هذا
سیاغ وسباق کلام قرینهٔ واضحه اولوب مبدأ کتابدن تا بو محله کلنجه نیجه نیجه عبارات
صریحه کتابك اشاغیسی تعهدی اوزره تکمیل اولدوغنی اقتضا ایدر بالخصوص تحریر وطبعنده
اولدوغمز قرق برنجی فصل که اقلیم ارمینیا بیاننده در اقالیم مرقومك تقسیم وتحدیدنده واقع
اختلافی اشارت اثناسنده بز ارمینیاء کبراده داخل اولان ارض روم وقارص ایالتلرینی مستقلا
بر فصلده بیان ایده رز دیدوکی عبارتمدن ظاهر ونمایان اولان ممالك سائره یی دخی یازوب
نیجه نیجه فصول وابوابی احاطه برله توسیع ساحهٔ کتاب ایتمش لوله غالبا کتابمز بورك
اشاغیسی ضایع ویاهمتنه وانجاز وعدینه عمر عزیز مساعده ایتمامش اوله پس بو عبد حقیر
سیاغ وسباق کلام قرینه سیله مرحومك مقصودو مرامنه انتقال حد امکانده اولدوغی
مرتبه ده تحریر وتعداد ممالك وملوکده مرحومه تقلید واثرینه تابع اولوب تتمیمنه صرف مکنت
ما جزانه وایالت قارص وچلدر کرجستان تحریری واخسقه بیانی مناسبتیله بوندن اسبق
ملحقات ضمننده اجمالا ایراد وذکر اولنمغله بو محلده ایالت ارض روم بیانه شروع وایالت مرقومه
بلادینی ارمینیاء کبری دن عد ایدنلرك دخی نوعا خاطرینه رعایت اولنور بعده آسیا
قطعه سنك باقی اقلیملرینی دخی ترتیب اوزره بیان وتحریره اقدام وعون جناب حق ایله
تکمیل کتابه عطف عنان عزیمت اولنوب ممالك وملوك تحریری خلالنده مترجم جغرافیای
کبیر ابو بکر بن بهرام الدمشقی نك عبارتی جابجا انتخاب واقتصار واکثر محلده بعینه نقل
وتحریر اولنمق اختیار اولندی ایالت ارض روم بو ایالت روم نهایت شرقیسنده ارمینیه دن
اولدوغی تصریح ایتمشلردر الحدود شرق روان وقرص ولایتلری شمال ایالت طربزون
وکورجستان غرب ولایت سیواس جنوب دیار بکر ووان بو ایالت اون بر سنجاقدر ارض روم
پاشا سنجاغیدر اسپر پاسین تورتوم خنوس قره حصار شرقی قیزاوچان مامروان
کیغی مجنکرد ملاذکرد نکمان الشکرد بایزید اون بش قلعه در وبش بیك یوز اللی
یدی تذکره لو وتذکره سز تیماردر قانون اوزره جبه لولریله یدی بیك سکز یوز عسکردر
دخی مجنکرددن واسپردن غیری والشکرد وبایزیددن غیری وقیزاوچاندن غیری وبو
ایالتده برجنس نوبتلو تیماری تعبیر ایدرلر بر تیماری بروجه اشتراك اوچ دورت آدم ضبط
ایدروسفره نوبت ایله کیدرلرکه غیری ایالتلرده بویوقدر لواء ارض روم بونك شهری
پای تخت ایالت وبشیوز اقچه مولویتدر وقضالری بونلردر ارزنجان بایبورت
ترجان سفلی ترجان علیا تورتوم دهورلر نام دیکر کش خانه طورول قوری چای
قیزاوچان قوزای کرجانس کلکیت کاخ کوانس مردجان یاش یغمور دن سی

اوصاف ارض روم بو شهرك سوری وار ایچنده بر مدینهٔ عتیق وجدید جامعی واردر دخی
حمامات واسواق وبزستانی واردر وزروحی بینهایه در اما اثمار واشجاری یوقدر
سائر اخشاب ایکی کونلك یولدن کلور اکثر ترك یقارلر عیون جاریه سندن جنت بیکاری
دیمکله مشهور بر آبی واردر اول مشهور کنیسه که تبریز قپوسی داخلنده بر قبه سی واردر
هر جانبندن اللی ذراعدر وبو قبه نك بعض طاقی حضرت فخر عالم صلی الله تعالی علیه وسلم
ولادتلرنده ساقط اولوب اعاده ممکن اولمدی ومقابله سنده طول وعرضی کعبه شکلنده
مسلمین بر مسجد بنا ایدوب نمونهٔ کعبه دیو تسمیه اتمشلردر وبو شهرك اوچ قپوسی واردر بری
تبریز قپوسی شمال جانبنده خارجنده قپویه قریب بر آب شام خانهٔ چشمه دیرلر طاش تکنه لره
دوکیلور بری دخی کورجی قپوسی وبری ارزنجان قپوسی وبر مسیره سی واردر تبریز قپوسندن
کیدیلور بی نظیر میاه جاریه وشیخ عبد الرحمن زیارتکاهی درونده ارزنه قریب یرده
خلقی براز درها صوورتی واردر بو جبلده قیالر دوکندوسی اراقدن بعینه تام الخلقه براز درها
کبی کورینور تنبیه قالیقلا دیدکلری ارض روم در بعض امرادن روم متفرق اولوب
ملوك طوایف کبی اولدیلر بونلردن بر رجل مالك ارمینیا اولدی وصکره فوت اولدی
کندودن صکره قالی اسمیله مسماة بر عورتی مالك اولوب مدینهٔ قالی قلا بنا ایتدردی
وعورت کندو صورتنی بر بابی اوزره تصویر ایتدردی وبو شهره چوق عجم بازرکانلری
کلور کمرك النور وافر مال تحصیل اولنور وبو شهرده ابو اسحق مرقدی واردر زیارتکاهدر
وناحیه لری خنوس اسپرمرس قولی بوغاز صوشهر ترجان کلکید یوز پاره قدر
قرایه مشتمل استانبول جانبنه سیواسدن اوچ مرحله بر قضا ومختصر قصبه در جامع
وحمام دوز صحرالردر اکثر بیوتی تخته وچمن طاغی دیدکلری ییلاق که ترکمان واولوس
انده ییلارلر قصبه سنه قریبدر واول ییلاقده بچه دنلر اول دوزله اینوب جریان ایدر
ودخی جبالی واردر مسکوندر کماخ نهر فرات اوزره بر قصبهٔ معموره در قلعه سی واردر
ارزنجان ایله مابینلری بر مرحله در سنه یدی یوز طقسان سکزده تیمور طاش پاشا که
یلدرم بایزید خان امراسندندر اول فتح ایتمشدر بو بلده یه عصفور کبی طیور صغار
نازل اولمق خواصندندر ربیع فصلنده بنی اسرائیله نازل اولان سلوا کبی بو بلده نك حوالیسنه
سحاب ایله اول قوشلر نازل اولور واهل بلده نك عظیم ذخیره سیدر طعمی حلوایه بکزر
بر قاچ کون اول بچه لری المایوب برنده قالسه قناد لنوب اوچارلردی یبزی غایت معتبردر
ناحیه لری قوری چای وادی رانك اوله بر معتبر قضادر قربنده معدن کوموش
اولمغله کوموش خانه دخی دیرلر ایکی ساعتلك معدن اوزاق اولمغله حالا معدن
قربنده بر عظیم ومعمور قصبه احداث اولنمشدر وبو معدنك امر انظاری دخی امینی واردر
اهالیسی روم دیلی تکلم ایدرلر بونده کوموش ونحاس دخی التون چقار مقاطعه در
بر کوچك ایرماغی واردر کواتیسدن کلور ارض روم پاشاسی طرفندن بر صوباشی ضبط ایدر
ترجان

ترجان نام دیگر درجان بر مدینهٔ متوسطه در ارزنجان ارض رومدن قرق فرسخ یرده ومرعاسی
چوق شهردر بونده بر جبلده بر غار واردر بو غارك سقفندن بر آب نازل اولوب حجر صلد اولور
وبو شهرده بر قاچ دفعه زلزله واقع اولمغله اکثر ابنیه سی منهدم اولمشدر که سلطان علاء الدین
کیقباد سلجوقی باروسنی تجدید ایدوب هواسی خوبدر آب فرات اورانك ظاهرندن
جریان ایدر حاصلی غله وپنبه واوزوم ومیوه وافر اولور قولور بایبورددن بر مرحله جنوبه
دوشر سنور اووه سنه قریب بر بیوك قریه در منارهلو کوی سلطان سلیمك قدیم
امراسندن فرخ شاد بك اول سفرده خدمتده بولنمغله اطرافنده بر قاچ پاره قریه مجموعی
اون دورت قدر تملیك اولنوب انده بر جامع وخان وحمام بنا اتمشدر بوندن ارض رومه
ایکی مرحله یول اوزره بایبورت ارض رومك جانب غربی شمالیسنده وطربزونك
جانب شرقی جنوبیسنده در وبایبورت ایله ارض روم مابینی ایکی مرحله در وبایبورت
ایله طرابزون اووه سی اوچ مرحله در صلوة جمعه اداسی انده اولنور جامعی واوچ دورت
حمامی واردر وبر جانبنده بر قول اوزرنده بر قلعه سی واردر هواسی بارد در زروع وحبوبی
غایت چوق اولور وبو نهر جوی روح دخی نهر چوراق بو بلده نك وسطندن جریان ایدر وقلعه سنك
جانب شرقیسنده جانب دیلندن روان اولور نهر عظیمدر اخشابی ایکی کونلك مسافه ده
جبل واردر اشجاری اندن قطع وبو نهره القا ایدرلر وشهره کلدکده هرکس نشانیله اشجارینی
بولوب اخذ ایدرلر بو نهر طرابزونه وارر بو ناحیه ارض روم پاشاسنك خاصیدر طرابزونك
جنوبنده در ترکمان ارض رومه غایت قریبدر شرقی شمالیسنده ایکی طاغ مابیننده
قلعه وقصبه سی وار در دخی بر قاچ کولی واردر بیك کول ییلاسنده اولان اولوسدن
اوتلاق حقی النور قیشی ممتددر حتی اکین بیتشدیکی برله قار یغر اکثری دوشرلر
وکلجك باردوکرلر کوانیس قلعه سی مرادخانك اوجاغیدر ارض روم پاشاسی طرفندن
صو باشی اوتوردیاسندن بر کوچك نهر جریان بو ناحیه طاغلق واورمانلقدر معموردن سی
بو ناحیه دخی طاغلق واورمانلقدر زلواء قره حصار شرقی قضالری بونلردر ابو الخیر ازکوی
اوزرقر اسکفر اق شار اووه سی اق کوی اولو بك ایپصدی بازار صوی صوشهر
پیر امساه بیلان پیر املو نام دیگر اردر چماس حیسمانه زغابه سیس اوریه شبخانه
شیران قریق قیونلی حصار میلاش یعقوب بك دربندی نام دیگر بجشنبه اوصاف
قره حصار شرقی ارض روم ایله توقات مابیننده بر قصبه وقلعه سی واردر دخی
قره حصار شابین دیرلر قیونلو حصار توقات شرقیسنده در وسیواسدن ارض روم
یولی اوزره عسکر قوناغیله ایکی قوناقدر وسیواس ایله بونك اراسی لطیف صحرالردر
بوندن نیکسار شماله میل ایله شرقیسنده در طبراقدن تل اوزره بر کوچك قلعه سی
واردر که آکا انجق بر ایچه یول ایله واصل اولنور وتل منکورك اشاغیسنده بر صعب
پیاده یولی دخی واردر شب خانه بونده شب معدنی چقار بر مقاطعه در قره حصار

مشرق مستحفظلری علوفه لرینی بو مقاطعه دن الورلر لواء پاسین بولوا بر واسع
صحرادر بو صحراده بر سور مختصری واردر حسن قلعه سی دیرلر ارض رومدن شرقده
بُعدی نصف مرحله قدر در بو قلعه بر صحراده واقع جامع واسواق قائمه سی واردر
ور قاج ناحیه سی واردر که بونلردر قصبی کونی اینك چکرك وبو پاسین ایکی قلعه در
برینه علیا دیرلر که قلعهٔ حسن حدودی چاق چوپان کوپرو سنه وارنجه واندن اوته
مجنکرد قلعه سی که اکا سفلی دیرلر بو سمتده کوس طاغی که پاسین وقاغزمان ماییننده در
شرقدن غربه ممتد بر جبلدر وجنوب وشرقنده قزلجه طاغی واردر ماییناروده بر واسع
صحرادر وبوکا قریب اق طاغ که بر طرفنده نهر ارس کچر پاسین صحراسنده بیوك كول
یایلاسندن بر صو اقار ونهر ارسه قاریشور وحسن قلعه سی جنوبیسنده الا طاغ که
اول طاغده مراد صویی نبع ایدر لواء مجنکرد که پاسین سفلی تعبیر ایدرلر متین قلعه سی
واردر واوچ ناحیه سی واردر که بری خراسان که بلك بونده اولور بری زوین وبری
صغان بو قلعه نهر ارس کنارنده اولور لواء اسپر بوشهر ارض رومدن ایکی مرحله در
شرق وشمالده بردن ایچنده بر مقدار دوز یرده اطرافده یوکسك طاغلری وقلعه سی
وشهری واردر ودن دن اقان نهرك ایکی طرفی باغ وباغچه در ونهرمز بورباببو ردن
اقوب اندن قره دکزه دوکیلور واسپر میوه کا نیدر وقره دکز طرفنده دوشمش
قریه لرده کفار روم ساکندر زمیلر درسنه ده میری یه التیوز قنطار شمع عسل ویرلر
واناترك یرلری اورمانلو واغیلو چچکلو یرلر اولمغله دلوجه بال چوق اولور کومی اشجاردن
جمع ایدرلر واسپر سمتلرنده قیماغی بالله پاصدرمه ایدوب کوچك قوچیلره برقات
قیماق وبر قات بال دوشرلر یازدن قیشه قالورلر تندن طوبلماز وبال حفظ ایدوب
بوزلمز وبر لطیف بال ایله آلوده قوری قمق اولور وبو ناحیه ده بینظیر بازلر صید اولنور
اسپری طغان بورایه منسوبدر لواء خنوس ارض رومك جانب جنوبی شرقیسنده در
اوچ مرحله بعیددر بر قاچ ناحیه سی واردر که بونلر در باچان بولانق خندرس بیك
كولك انكنده اولور اوصاف خنوس بونك قلعه سی خدایی صخور عظیمه در وسطنده
بر چقور که هر جانبی زمیندن سرزده اولمش صخور عظیمه در ارتفاعی اون ذراع
بو دیوارك اوستی هر جانب زمینی هموار در وسور خنوسده بو چقورك وسطنده بر تل مرتفع
واردر وبو تلك اوزرنده بلدهٔ خنوسك بر قلعهٔ حصینه سی واردر وایچنده دخی مستحفظلری
واردر وبو قلعه نك جانب شرقنده دامن تلده بر نهر صغیر جاریدر بو نهر صور ایچنده جانب
جنوبده بر فرجه دن کچر اول فرجه آهن شبیکه ایله مسدود وجانب شمال غربیسنده
مخرج نهرا ندر خلقی اکثرا کراددر که بسیانیان طائفه سیدر جامع واسواقی واردر کوزل
آثاری اولور بو ناحیه ده یازده یوز بیك آدمدن زیاده اولوس طائفه سی یازلار
لواء مامروان نام دیکر نامروان خنوس شمال شرقنده بر قلعه در طاغلو واورمانلودر
اندن

اندن اوته اولنی یه وارلور لواء کیغی بر کوچك شهردر ارض رومك نهایت جنوبیسنده
بر طرفی صحراده واقع وبر طرفی کوهسار یقیندر ناحیه سی سنجاق بونده بو الق معدنی یعنی
طوب کله سی اولور که غیری یرده بولنمز خلقی کرددر بسیان عشیرتندندر لواء قیزاوچان
بو غایت صربدر طاغلو واورمانلو یرلردر خلقی بونك دخی اکراددر که بو دخی بسیان
عشیرتندندر بونده چوق ربیاس بتر لواء ملاذکرد بو بلدهٔ صغیره نك بناسی
حجر اسوددر وعیونی واردر اشجاری اولمز اخلاط ه متقارب مراد صویی ظاهرندن کچر قربنده
بر غریب کوپروسی واردر ملاذکرد صویك غربیسنده در ارض رومدن ایکی مرحله وملاذکرد
ارض رومك جانب شرق وجنوبنده درادك مشهور ناحیه سی قتادی صاری صو بر قلعهٔ
قدیمه در ارمن تخنیدر سیحان طاغی بونك غربنده غایت بیوك طاغدر خلقی
سیاه اکراد بر طائفه که انلره باترك عشیرتی دیرلر الشکرد چالدران صحراسی ایله روان
ماییننده بر لواء قدیمدر حالا اعتباردن ساقطدر قلعهٔ بایزید قطور شمالنده بر قلعه
واوادر وسرحد عجمدر ایکی قلعه دخی بوکا تابعدر بری دیادین قلعه سی وبری خمر قلعه سی
بولوایی پهلول بك اوجاقلق طریقیله ضبط ایدر بونلر دخی طوایف اکرادن بسیان
عشیرتندن غایت شجیع طائفه لردر قزلباش بونلردن غایت خوف ایدرلر وبو بایزید اوه سنه
نهر مراد کچر ویره بتار ودورت ساعتلك مسافه دن تکرار چقار اورادن اقار کیدر بو لوایه
اغری طاغی ناظردر وبو راده ابتداء صحراء چالدران واقعدر تورتوم ارض رومك
شمالنده واقعدر ایکی مرحله قدر ارض رومه بعیددر بردن نك ایچنده بر بلدهٔ صغیره در
قربنده کهرجله معدنی واردر وتورتوم موقعی اولان دن نك انهاجاریه سی اقچه قلعه
ناحیه سنه نزول ایدوب بعده کورجستانه واندن بحر اسوده قاریشور واقچه قلعه
ناحیه سی ناحیهٔ تورتومك جانب شمالیسنده در وبر تل اوزره بر قلعهٔ مختصردر ومستحفظلری
واردر امرودو الماسی آب وهواسی وسائر میوه سی وانهاری غایت لطیفدر اجبال الا طاغ
بر عظیم یایلاق وچراکاهدر وشکارلری واردر منبع مراد دورت بش یردن چشمه لردن اقار
ارغون خان مغول انده بر سرای بنا ایتدر مشدر بوزجه طاغ شرقدن غربه ممتددر
جبل کوس قزلجه طاغه قریبدر وبونلردن ماعدا چاملق واورمانلق مالاملدر جبل
اکر لو ارض رومدن کورینور مرتفع وحسن قلعه سی طرفلرینه طوغرو ممتددر
الانهار نهر مراد ایکی یردن نبع ایدر بری الا طاغدن بر نیچه یردن قینار نهر عظیم اولور چارمور
دیرلر بر یکدی واردر که اول محلده اول صو دورت پاره اولور وبو نهرك جدامن شاه دیرلر
بر معظم طاش کوپروسی واردر اندن کچوب اوست یاننده ملاذکرد صویی ایله جمع اولوب
بر صو که ایکنجی مراد صویی در بیك كول یایلاقنده حاصل اولور بعده جنوبه کیدر واول
بر شقه قاریشور بعده موش اووه سنده قره صو ایله جمع اولور بعده کنج وچپاقچور وپالو یی
کچر رشوانده نهر فرات ایله جمع اولور وبو نهر فرات ارض رومه قالیقلاجبا لندن شوغنی

دن مسندن حاصل اولوب بعده ترجان واز رنجان وكماخ وقوري چاي واكين ورشوان
ميمتلرين مرور ايدوب اول محلده نهر مراد ايله جمع اولور بعده حكيم خاني قريه سندن مرور
واندن قرق پكد صويي كه ملاطيه طرفندن كلور نوشار معبرنده فرات ايله جمع اولور بعده
شميساط وروم قلعه و بيره جك ورقه التنده روها صويي ايله جمع اولوب بعده خابور صويي ايله
جمع اولور بو محلك غربنده ديرورحبه قصبه لري دوشمشدر بعده مقام علي يه وحماسه مرور ايدر
جبل حمري بو محلده قطع ايدوب بعده عانه وهيت وحديثه يه مرور ايدر بعده سلطان
سليمان كربلاده حفر اتديكي خرق مخرجنه بعده عقرقوق خرقي مخرجنه بو خرق نهر فراتك
شرقيه سيدر بعده حله شرقيسندن كچوب بيندن صكره نهر شاهي مخرجنه ونهر روما حيه
ونهر سماوات مخرجلرينه اوغرايوب لواء جواز رطبراغنده نهر شط ايله جمع وبعده اول
ايكي نهر دريا كبي بر عظيم نهر اولوب مابينلرنده نيجه جزيره لر پيدا اولور وقورنه قلعه سي قربنده
جمله جداول وشقوق بر يره كلوب بعده شرقي بصره دن كچوب قلعهٔ جديده يانندن بحر
هرمزه منصب اولور عين الفرات ارض روم قربنده در اول بهارده صويندن غسل ايدن
اول سنه ده مرضدن بري اولور بحيرهٔ دشت ارزن بحيرهٔ صغيره در دوري اوچ فرسخدر
صويي عذبدر چوق بالغي چقار نباتات ومحصولات اراضي منبتدر ومحصولاتي فراواندر وعسكر
عثمانيان قشلاسه وفايدر مضايقه اولمازو بو ولايتك كاه خرمنلرين ومحصوللرين قالديره مزلر
شدت شتادن زيرا محصوللري اوچ آيده حاصل اولوب حصاده كلور اول شهور صيفده زراعت
ايدوب آخر آرنده در انبارا يتمكه محتاجلر در مسالك ومنازل ارض رومدن قارصه ارض روم
قربنده ايلجه دن منزل خانه اوچ ساعت حسن قلعه سي نام ديكر دوه بويني اوچ ساعت قره
قوه جه اربش ساعت چوبان كوپروسي ضيا ميربش ساعت طوماطا مي نام ديكر صوغان
يبلاسي اوچ بوچق ساعت لدن قارص ايكي ساعتدر قارصدن روانه منزل زعيم اسمعيل
يدي ساعت بو منزلده قارص صوينك اوته جانبنده بر مخالف چكيدي واردر صويي شديد الجريان
ودبينده ايري طاشلر واردر منزل شحنه چكيدي بش ساعت قارص صويي چكيديدر
منزل شوره كيل دورت ساعت ارپه صويي بو منزلده جريان ايدر منزل بي كول اوچ ساعت
بونده اغر صويي الذكر طاغندن اولان قارصويدر بي نظير الاباني اولور شرب
خانه دورت ساعتدر بردوز صحرادر وعلف زاردر عياران دورت ساعت اوتي فراواندر
ايد اللر دورت ساعت نام ديكر طايلر روانك مزارعي بو محله اير نشوب منزل كدك كوينه در
قرب رواندر ارض رومدن سيواسه انتقاله ترجان كلكيت شيراوه سي قره حصار
سيواس ارض رومدن دياربكره كافر كوپي بغيد قوناق در اقچه قلعه بر عظيم صوچكيلور
خان كيلان اوزاقدر وصعب المرور درجبال شاهقه چكيلور وبيوك صولر چكلمكه محتاجدر
پالو قربي بغيد قوناقدر كنار فرات قزل چكيدي دورت ساعت شعاباشي اوچ ساعت ديرقيه
بش ساعت منزل عيار چايي اوچ ساعت پير حسين دپه سي بش ساعت سلطان دپه سي كه

بوكا خلق سيران دپه سي دخي ديرلر دياربكر طريق آخر كه ارض رومدن
دياربكره حيدر كولي لرك چايري اغاكولي قورد يوردي قارغه بازاري كوپري خان كيلان سماويه
نهر مراد قزل بيكار كولك بابا نكيه چايي ايلجه عيار باشي پير حسين دپه سي قطربيل دياربكر
ديكر ارض رومدن دياربكره نردبانلر ماملخاتون ماملخاتون قيونلو ملكي عز الدين قريه در ايكي
اخور واورته سنده مسجدي وطشره سنده حمامي صكره محمد پاشا ترميم اتدردي ترجان
كشيش خاني قريهٔ چمن ازرنجان يولي سهيل وجبل كاخ بو منزلده فرات صويي كاربله
كيد يلور اوچ روم يرلردر بوغرت كولي نام ديكر خوغيس يولي صعبدر خوستوخاني يولي صعبدر
قره جه طاغ ديمكله مشهور اولان طاغ وخوستو بوغازي چكيلور چمشكزك پرتك مراد
صويي عبور اولنور خربرت خابوسه قريه سي يولك نصفي صعب نصفي دوزدر باش خان
اورته خان سربتن مشليله دياربكر ارض رومدن ازرنجانه ايلجه كه توابع ترجاندندر
اوچ ساعت خان لوج كدبادك لوده در ازرنجان ازرنجاندن سيواسه خواجه احمد
ازرنجيك اوچ ساعت سور زاده رباط خواجه احمد سيواس رومدن تبريزه ملاذكرد التي
ساعت ارجيش سكز ساعت بند ماهي سكز ساعت نوشهر اوچ ساعت سكمان
ابادبش ساعت فرسنك التي ساعت خوي اون ايكي ساعت مرند صوفيان تبريز
احوال ملوك وحكام فرس وارمن ورومدن صكره اهل اسلام ظهور ايلدكده خلفا
زماننده ابتدا فتح ايدن صلح ايله غياض بن غنم حضرتلري در بعده عباسيه دولتي ضعيف
اولدقده ملوك متغلبه تصرف ايتيشلر وانلردن سلطنت ايله معروف ارض رومده دولت
سلجوقيه در كه سنه بشيوز اللي التيده ظهور ايلدي وسنه بشيوز اللي طقوزده كورجي
ايله عظيم جنك ايدوب كندي واعياني اسير اولمشدر ايمدي چونكه همشيره سي
شاه بانوان خاتون كه منكوحهٔ سليمان بن ابراهيم بن سليمان ايدي كه صاحب اخلاط
وشاه ارمن ديمكله معروفدر كورجيلره عظيم هديه لر كوندروب امير سليقي تخليص ايلدي
بعده محمد بن امير سليق والئ ارض روم اولدي اندن صكره دخي ركن الدين سليمان سلجوقي
سنجر ولايت ارض رومي ضبط ايدوب سنه بشيوز طقسان سكزده ملكشاه سليمان
مذكور جنك ايدوب كورجيان منهزم اولدقده كاخته كلوب حبس اولنوب ملك
محمددن صكره چاقدش نام كسنه حاكم ارض روم اولوب بعده سنه بشيوز طقسان سكزده
فروع سلجوقيه دن دولت منكوجيه ازرنجانده وكماخده ظهور ايلدي دخي بونلردن
سلطان الب ارسلان منكوج غازي يه بو ولايتي ويرمشدر بعده فخر الدين بهرامشاه
بن داود بن منكوجيه بعده اوغلي ملك داود يرينه كچدي والحاصل صكره يديوز يكرمي
سكزده دولت بني جوبان ظهور ايلدي وانلردن تيمور طاش مشهور اولدي كه دولت
جنكيزيه دن ابو سعيد طرفنه ضبط ايتدردي ابو سعيد فوت اولدقده تيمور طاش اوغلو
شيخ حسن ارض رومده والي اولديكه اول وقت يديوز اوتوز سكزده ايدي اخرلري ملك

اشرف برظالم وجبار کمسنه ایدی دخی عصرنده برصالح کمسنه که اسمی قاضی محی الدین
بردعیدر بونك ظلمندن خانی بك خانه فرار ایتمکله ومذکورخان حمایت ایتمکله ملك اشرف
عظیم عسکر ایله اوزرینه واروب نقل ایدرلرکه تبریزه واصل اولدقده طرف حقدن برشدید
ظلمات وریح عاصف ظهور ایلدیکه جمله عسکری وآتلری بری برینه دوقشدردی
ملك اشرف بوزلدقده اوزرینه هجوم ایدوب قتل ایلمشدر بعده سنه سکز یورطقوزده
اق قیونلی که انلربایندریه ظهور ایلدی دیو ولایته استیلا ایتمشلردر وانلردن عثمان تیمور
منتهی اولمغله بلاد رومه والی نصب ایتمشدر صکره اسکندر بن قرا یوسف قتل
ایتدکده اوغلی یعقوب ارض رومده حاکم قالدی بعده آل عثماندن سلطان
سلیم شاه اسمعیل ایله جنك ایتدکده مظفر اولدی وبوسمتلری فتح ایتمشدر ایالت
طرابزون طرابزون وباتوم سنجاقلری برکیدیریلوب بکلربکیلك اولمشدر سنجاقلری
طرابزون کونیه باتومدر تیوزاللی دورت قلجدر واللی التی زعامت واوچیوز طقسان سکزی
تذکره لو وتذکره سز تیمار درکونیه دن غیری قانون اوزره جبه لولرایله یدی یوز عسکر
اولوروارن دورت قلعه سی وار در بوایالت بش التی منزل طولی واوچ منزل عرضی عظیم
طاغلر وصعب وسنکستاندرا کثری دریا کارنده واقعدر وبی پایان اورمانلرینه فرضا
بعض جاده یوللرنده ممکن اولان یرلرده ایکی طاغ دره سی بیان اصمه سی جبوقلریله
بند اولمش کوپرولر ایله وصل اولنمش نیجه منازل قدر یوکسك طاغلرده نزول
وصعود اولنور ارض روم سمتلری دخی کوهستان وارض روم حدودنه وارنجه اکثر
یوقشدر وقضالری بونلردر اتمه قبایرغول انجه قلعه ارخوه اوف پلاطنه تیره بولی
رهوی ریزه سورمنه طورل کره سین کشاب کورتون کونیه ماجقه مایر میاوری یه بولی
نام دیکر کوره له ولجه اوصاف طرابزون بوولایت غایت کوزل ومیوه کانی یرلر در جوزوفندق
والماواکده وطاغ یمشلرینك انواعی ایله مالا مالدر وبوایالتك باش شهری طرابزوندر
قره دکزك زاویهٔ شرقیه سنه قریب برشهر وحصاردر اکثر سکانی لزکی قومی درکه خلق
انلره لازدیرلر وجبال لزکی طرابزونك شرق وجنوب طرفنده اولوب بوجبل طاغستان
دیدکلری تاباب الابوابه متصل جبال قبتق وجبال السن وجبال البرزوبوطاغلر کورجستانی
تجاوز ایدوب دجله وفرات کارلرینه اولاشور وبونده امم کثیره واردر مکریل کورجی ابازه
چرکس ولاز ومسلم وکافر مسلمی شافعی نهایت طرابزونه قریب اولانه لازدیرلر وطرابزونك
جانب غرب وجنوبی جبال چینی دیرلر بونده اتراك طائفه سی ساکن اولورلر طائفه سیله
مشترکدر لسانلری ترك وعجم وشاه عجمی معبود اعتقاد ایدوب روافضه دندر طرابزون
سوری متین ومحکم بربلده در سخوم بونك شرق وشمالنه دوشر ابو الفتح سلطان محمد خان
سنه سکز یوز التمش بشده فتح ایلدکده قزل احمد بك قاچوب اوزون حسن یانه کتدکده
تاریخ مزبورده قسطمونی وطرابزون وسینوب فتح وضبط اولندی وکورجستانه غزا اولندی

طربزونك

طربزونك ایکی سوری وقلعهٔ متینه سی واردر برینسنه اشاغی حصار وبرینسنه اورته
حصار وقلعه سنه قله تسمیه ایدرلر قله دیدکلری قلعهٔ متیندر ایچنده صلوة جمعه جامعی
واردر وبوقلعه نك حفظه سی واردر وحائط شمالیسنده اورته حصاره مفتوح بوقپوسی واردر
بوقلعه نك خارج طربزونه مفتوح بابی یوقدر وقلعه نك جانب جنوبیسنده برباب صغیری
واردر لکن مقفلدر وقت حاجتده فتح اولنور واورته حصار دیدکلری سور برطولانی دورت
قپوسی واردر اول حائط شرقیسنده اورته حصاره مفتوح اولان قپوسی قربنده درکه بوکا
یکی جمعه دیرلر ثانی حائط شرقیسنك نهایتنده در باب دباغ خانه که خارجنده دباغ خانه سی
واردر وبو بابك اوکنده برنهر صغیر واردر وادیٔ عظیمدن جریان ایدر وانده برجسر
عظیم اوزرندن مرور اولنور باب نهایت حائط غربیسنده بوکا باب زندان دیرلر دخی
طرابزونك محبسی بوباب اوزره در وخارجنده بر وادیٔ عظیمدن برنهر صغیر جریان ایدر
کذلك کارکیر ایله مبنی اوج ذراع ایری اخشاب ایله برقنطره اوزره باب زغنوسه مرور اولنور که
بوقنطرهٔ سور اتی الذکر داخلنده محتویدر رابع حائطی شمالیسنده اشاغی حصاره
مفتوحدر بوکا باب اشاغی حصار دیرلر وبو اورته حصار قبل الفتح نصارا ایدنده کنیسه اولوب
بعد الفتح سلطان محمد جامع اتمشدر وبوجامعه متصل حجرات ایله برمدرسه که سلطان
محمدك آثاریدر واورته حصارده ایکی حمام واردر بریسی کافر بناسیدر واشاغی حصار
دیدکلری سور مربع الشکلدر وحائط شمالیسنك بعض مواضع بحره متصلدر وبوسورك
دخی دورت قپوسی واردر بری باب زغنوس سمتنه بری سوقچادر بونك خارجنده لب دریاده
محلات نصارا برمحله در بریسی باب مولوزکه بوباب بحره مفتوحدر رابع باب موخانه درکه
شمع عسل ایشلنور وطرابزونك خارج سورنده جانب شمالیسی اولان بحردن غیری جوانب
ثلاثه طرابزونك ربض عظیمی واردر ورياض وبساتینی جوانب ثلاثه سنده اولان ربضنده در
غربی ربضنده دورت جامع وجانب شرقیسنده ایکی جامع غربیسنده اولان دورت
جامعدن اول جامع خاتونیه درکه سلطان سلیم خان والده سی انده فوت اولمغین سورك
جانب غربیسنده خارج باب زغنوسده دفن اولنوب مشهدی قربنده بر جامع کزین بنا
اولنمشدر وبرمدرسه ودار الضیافه وبرمطبخ وبرفرون ومسافرین ایچون اصطبل وفقرا
وطلبهٔ علومه بعد الفجر وبعد الظهر طعام معینلری واردر وصبیان ایچون برمکتب
وانلره طعام ووظیفه ایتدرمشدر ایکنجی جامع سلیمان بکدر بوجامعده برمیدان واردرکه
اکاقبق میدانی دیرلر اوچنجی جامع ایاصوفیه درساحل بحراوزره ابنیهٔ کافریه برکنیسه
ایدی رخامدن عظیم ستونلری وحوالیسی اشجار زیتون ایله مزیندر رابع جامع ارطوغدی
بکدر اصلی کنیسه ایدی دخی غیری جامعلری واردر وبوشهرك انواع اثمار واصناف
عناب وکراس وامرودی وبك امرودی وکلابی امرودی وسینوب الماسی واعنابندن
دلکواوزومی وبادنجان انجیری وپینطیر رمان وتورنج وجمله سیاه کراسه شبیه برمیوه سی

اولورکه طربزونه مخصوصدر قره بشلر دلرغایت انیدر وطربزون بحرنده اسماکی صید
اولنورمرله بالغی ومزکیر بالغی وقلقان بالغی وطرابزون بحرنده ایام خمسینده برخرده ماهی
صید اولنورکه خلق طرابزون خمسیش لفظی تغییریله آکا خابسی بالغی دیرلرکه ظرفا استهزا
ایدرلر زیرا ایام خمسینده بوخرده ماهینك صیادلری سفن صغار ایله بونی صید اتدکده خلقه
اعلام ایچون برنفیر نفخ ایدرلرکه صداسی ایکی اوچ فرسخ مسافه یه واصل اولور بونفیرك
صداسنی ایشیدنلرك اولوسی دریسنه بنوب خابسی بالغی چقمش دیوکیدرلر مع هذا
بوخرده ماهی عسیرالهضم ثقیل در و برجنس ماهی کش دخی ثقیلدر ایام شتاده بوخرده
ماهینك رایحهٔ کریهه سی وار در منازل و بیوتده انسانك آرامی قالمز برمردار بالقدر کره سین
قره دکز کارنده برکوچك سور سز بلده در برجامع واسواق وحدایق و باغستانی فراواندر
صامصون ایله طرابزون اراسنه دوشر بوندن دورت مرحله غربه وطرابزون اوچ مرحله
مشرقه بونك برطاغ اوزره قلعه سی خرابدر دریایه مشرفدر و حالا بوشهرده دریا ساحلنده
برکولجکزده عقیق طاشی چقارکه یمنی طاشنه بکزر دخی غیری طاشلر چقار عین الهر
کبی واکابکزر ریزه طرابزون ایله کونیه اراسنده در حصاری واری وار دریالی یه
مشرف اعلاکوملکلك بزی اولور ریزه بزی مشهوردر پشکش کتورلر و بوریزه دوزیرده
واقع اولمشدر چارشوسی ایچنده برایرماغی آقار لواء کونیه بولوا کورجستان سنورنده
واقع اولمشدر دریا کنارنده برقلعه وقصبه در قضالری بونلردر آتنه ارخه وی
سنومله و بحه حدودنده کورل ومکریل طایفه لری وار در چوراق صوینک اندن اقار دریایه
دوکیلور بوناحیه ده انواع اثمار چوق در لواء باتوم بولوا کورل قربنده واقعدر الجبال جبل
بیلا مسجدی طرابزون ایله بایبورد اراسنده میاه خوشکوار او زرنده قارا کسك اولمز بونده
اسکی قارلر ایچنده برنوع خرده و سفید حیوان وار در جماد اراسنده حرکتی امعان ایله حس
اولنور برنوع دود اولور مص ایتسه لر ایچنده مانند آب زلال ذوق اولنور بوجبلده قدیمی
برمسجد اولمغله بیلا مسجدی دیرلر جبل خوش اوغلان طرابزونك قبله طرفنده ایکی
فرسخ یرده درخرده و بیوك بری برینه پیوسته جبال اولوب دامننده کی نهره خوش
اوغلان نام کمسنه برر باط احداث اتمکله جبل ونهر آکا منسوب اولدی طرابزونلی بوطاغه
اغاج باشی دیرلر طولی اللی فرسخدر طرابز وندن بایبورده کیدن شارع اعظمك بوجبل
وسطنده دربرقپوسی واردر که اندن غیری یردن کچلمز وقپویی محافظه ایچون مریدن بعض
قرارعایاسی معیندر طرابزوندن چقان مشهرجا کمنك کاغدین الوب انلره کوستر مبهجه
کچورمزلر الانهار نهر خوش اوغلان اغاج باشی طاغندن کلور طرابزوندن کچر دریایه
قاریشور دخی نهر سورمنه و نهر اوف و نهر ریزه و نهر اتنه که آکا صوق صود یرلر بو ایر مقلر مذکور
قصبه لر قربنده بحره قاریشر و نهر فاش دخی بیوك صودر فاش قربنده بحره قاریشر جمله بوصولر
کورجی طاغندن کلور احوال ملوك وحکام بوایالت فرس وروم دن صکره و بعض طوایف

اسلامیه دن صکره ابوالفتح سلطان محمد خان ثانی فتح ایلدی وحاکمی قزل احمد بك قاچوب
اوزون حسن یانه واردی رتذییل الطابع چون بوکتاب نادر العصرك قرق برنجی فصلی اقالیم
عرفیه دن ارمینیه اقلیمی بیانه شروع برله وان ایالتی تحریرنده ختامه رسیده اولدی وصاحب
تألیفك تعهدینه موافق بقیهٔ اقلیمك بیانینی حاوی اوراق ظفر میسر اولمدی فصل مزبورده
مبحوث عنه اولان ارمینیه اقلیمی شرح و بیانده روایات ودرایات جملهٔ فضلایه مطابقت
واتباعده نوعا خواطر اصحاب عرفانه رعایت بولنور مأمول وملاحظه سنله علی الاطلاق
ارمینیه دن معدود ایالت ارض روم بلادی فصل مرقومده ایراد وایالت وان بلادی
عقیبنده ثبت سلك سطور قلندی وایالت طرابزون دخی اراضیٔ ارزن الروم ایله بعض
جهتدن اتصال اوزره اولدوغندن غیری ذکر سبقت ایدن ممالك کرجستانه دخی
مناسبتی اولوب بعض محللری اندن مفرز و منفصل کورنمکله ارباب فنه کون بوجمله یی
برشکلده رسم تصویرو مجلسده ایراد واراثت سهل الحصول اولمق ایچون ایالت مرقومه
دخی ارزن الروم عقیبنده تحریر اولندی وایکیسنك احوالنی بیانده بکر بن بهرام الدمشقینك
عبارتی بعینه نقل بالمسطر قلندی بعد ذلك کاتب جهان نما فصولی ترتیبنه رعایت اولنوب
قرق ایکنجی فصل اولمق اوزره اقلیم عرفیه دن لسان یونان ولاتینده مزوپوتامیا دینمکله
معروف اقلیم جزیره بیانه شروع اولندی فصل ٤٢ در بیان اقلیم الجزیرة
بین الفرات والدجله بو اقلیمی نهر فرات و نهر دجله احاطه ایدوب محل غیر محاط از مسافه قالمغله
جزیره تسمیه ایتمشلر وحالا بوجزیره ده اوچ ایالت واقعدر بری رقه بری موصل بری دیاربکر
دخی غیری ایالتلردن بعض یرلر انلره تابعدر بوجزیره نك حضرت نوح علیه السلام دن صکره
یاشی تحتی نینوی شهریدرکه حالا آکا موصل دیرلر الحدود بلاد رومدن که شمال وغرب وجنوب
محیطدر واول سمتلرده فرات اوزره ملاطیه وشمیساط وقلعة الروم وغربی سهل جنوب بیره
وجنوب بالیس ورقه ورحبه وهیت وانبار ممتد اولور وانبارده فرات تحدید جزیره دن
قالور صکره حد جزیره انبار دن تکریته منعطف اولوب جزیرهٔ ابن عمر وآمدی
حد ایدر بوتقدیر اوزره بعضی ارمینیه و بعض روم جزیره نك غربیسی اولور وبعضی شام
و بعض بادیه جزیره نك جنوبیسی وعراق عرب جزیره نك شرقیسی ودخی بعض ارمینیه
جزیره نك شمالیسی اولور و بوجزیره دیار ربیعه یه ودیار مضره و بعضی دیار بکره
مشتملدر دیاربکر نسب ابی بکر بن وایل ودیار ربیعه باباسنه منسوبدر عثمانلو سنجاقلریدر
وماعداسی عربه مخصوصدر که بنی نزار بن معد بن عدنان ودیار مضر نسبی مضر بن
نزار بن معد بن عدنان که ایکیسی ربیعه نك قرنداشلریدر ومضرك لقبی مضر الحمرا
وقرنداشنه ربیعة الفرس دیرلر سبب لقب بونلره میراث قسمت اولندقده مضره التون
ویرمشلردر ربیعه یه قصراقلر ویرمشلر و بوجمله جزیره یی حضرت عمر رضی الله عنه
زماننده عیاض بن غنم فتح ایتمشدر و بوجزیره نك نیجه سی امراء اکراد واعراب مختلفه یه

مخصوص صدر و ماعدا اسی عثمانلو صنجاقلریدر ایالت موصل الحدود شرقی
کردستاندن شهرزور جنوب سواد عراق شمالی دیاربکر غربی ایالت رقه التقسیم
الی سنجاقدر موصل پاشا سنجاغی اسکی موصل باجوانلو تکریت هرویانه قره داسنی
بوداسنی یزیدیدر اوصاف موصل بو شهر جزیره نك قاعده سیدر و دور باروسی بیك آدیم
دجله اوزرینه در دجله نك جانب غربیسنده در و جانب شرقیده موصلك مقابلی
مدینهٔ نینوی در که ملوك اثوردن نینوی بن بالوس سنه بیك یتمش اوچ طوفاندن
صکره بنا ایتدرمشدر دوری التمش میلدر و حالا موصل خندقی عمیق و حوالیسی
بساتین و فصل ربیعده هواسی خوبدر ایام صیفده حری شدید در و ابنیه سی حجرهٔ حصیبه در
فصل الخریف کثیر الحما در و شتاسی شدید و ابنیه سی حسنه و قصوری طرف
دجله ده در و جرجیس النبی علیه السلام مشهدی نفس مدینهٔ موصلده در جرجیس
پیغمبر حضرتلری رمله شهرنده مقیم ایدی موصل شهرینك پادشاهی بر کافر جبار افلون
آدلو بر صنمه طاپوب خلقی اکا عبادت ایچون دعوت ایتدردی مخالفت ایدنلری قتل ایتدردی
اول اثناده جرجیس اکا ارسال اولنوب و اکا چوق معجزه لر کوستروب و دائما حضرت
جرجیسه سیاستلر و عذاب ایرشدرردی دیرلرکه یدی سنه متصل انواع محنته مبتلا
اولدیکه یتمش کره قتل اولنمشدر و هر برنده فی الحال حیات بولمشدر صکره غضب الهی
ایله بر سحابی مشتمل عذاب کلوب کفره یی قتل و هلاك ایلدی و حالا مزاری رمله
قربنده در و بو شهره دجله دن کاریزلر ایله صو اجرا ایدرلر و آب دجله اوزرینه نواعیر نصب
ایدرلر و وسط دجله ده سفینه لر اوزره طواحین نصب ایدرلر که دجله بو طواحینی
ادار ایدر و موصلك جنوبنده مدینهٔ اثور قربنده نهر زاب اصغر دجله یه منصب
اولور حالا خرابدر توراتده مذکوردر قدس شریفی خراب ایدن ملوك اثوردر و موصلك
ایکی سوری واردر بعضی خرابدر و بر قلعه سی واردر مدینه نینوی اول بلده در که آنده
یونس علیه السلام سنه یوز قرق طقوزده حضرت سلیمان وفاتندن صکره
حضرت الله سبحانه و تعالی نینوی بلده سنه یونسی ارسال ایتدی پادشاهی و شهرك
خلقنی طریق خدایه دعوت ایتدکده اول قوم ضلالت مصر اولدقده حضرت
یونس علیه السلام اوچ کونه دك ایمانه کلمز سکز سزه عذاب حق کلمك محققدر
دیو اخبار ایدوب و بی اذن شهردن دونبدی جدا اولدی والحاصل حق طرفندن
قرمزلو تلر چقوب شهری قبلایوب اول حال حیرت مآلده خلق حضرت یونسی ارایوب
بولمغین بر بریله حلالاشوب و جان و دلدن توبه و ایمان ایله جناب حقه تضرع و دعا
و توبه ایدوب اول علامت دفع و رفع اولوب و نجات کونی که یوم عاشور ماه محرمدن
جمعه کوننده ایدی و یجن یونس علیه السلام شهردن جدا اولوب غضبله کیدوب
بحر روم کنارنده بر بیوك کمی یه سوار اولدقده چالقنوب یورمدوکندن کمیلر ایچمزده

قاچقون واردر دیو قرعه آتدقلرنده اوچ دفعه ده دخی قرعه یونس علیه السلام اوزرینه
دوشمکله یونس علیه السلام حضرتنی دریایه آتدیلر امر حق ایله بر بیوك بالق یودوب
و بالق سفینه یانجه بله کیدوب سفینه خلقی دریادن قره یه چقدقلرنده بالق دخی
یونس علیه السلامی قرندن چقاردی و شدت حرارت بطن حوتده طفل مولودکبی
بدنی مهرا اولدی و حرکتی ضعیف اولمغین اوستنه سکك اوشمسون دیو لطف حق ایله تازه
قبق چقوب و جبرائیل علیه السلام کلوب بدنی صغادقده کشف بصر و نبات لحیه و غیری
اولوب بعده یونس علیه السلام قدسه کلوب بعده جلجولیه نام قریه ده حضرت موسی
علیه السلامك وفاتندن صکره سکز یوز اون بشده وفات ایتدیلر والحاصل موصل خلقی اصحاب
خیر و معاشرت وار باب ظرافتدرلر و نینوی قربنده بر قریه که آنده واقع تربه حضرت یونس
علیه السلامك مزاریدر دیو اول سمتك خلقی زعم ایدرلر و موصلك اعلا بوغا صیسی اولور
سلفده باقراوانیسنی ایزه ایدرلردی و موصلك فرشوسنده شط کنارنده نفط چشمه سی
واردر خارج بلده دن بغداد سمتنده قنی قریب بر محلده قیر قینار بر میدان مقداری محلدر
زفت یالوب طورر بوزفتی کمیلره و حماملره استعمال ایدرلر و موصلك سیاه بزی غایت
لطیفدر و بو شهرده بر جامع واردر که محرابی غایت مصنع و سنك تراشیده بر واجب السیردر
و موصل خلقنك اکثری دورت لسان بلورلر عربی و فارسی و ترکی و کردی و موصلدن
بر مرحله جنوبه دجله کنارنده قریب بیابانده بر کرمابه واردر که اوزرنده کارکیر قبه سی واردر انجق
بر حوضدر نردبانله نزول اولنور و انده لونی قیرکون بر نوع صافز چقار طعمی و رایحه سی خوبدر و
موصل شرقیسنده بر عین واردر که اکا رأس الناعوره دیرلر بو عین ایچنده وافر نیل
حاصل اولور قرغه چامی بر منزل که امام علی حمامی طبراق قلعه ماییننده واقعدر تل التوبه
موصلك شرقنده اول تلدرکه قوم یونس علیه السلام عذابی عیانا کوردکلرنده بو تل اوزره
چقوب مجتمع اولوب دعا و توبه ایتدیلر الله تعالی عذابی دفع ایلدی بو تلده بر مشهد واردر
ناس هر لیلهٔ جمعه ده بو مشهدی زیارت ایدوب وند و ریندر ایدرلر عقر الحمیدیه اعمال
موصلدندر و حمدیه اکراددن بر طائفه درکه بو محلده اولورلر شوش اعمال موصلدندر
شرقی دجله ده جبالده قلعهٔ مشهوره درکه حب رمان شوشی بوکا منسوبدر حکار اعمال
موصلدندر فوق موصلده جبل یاننده بر ناحیه و بلده در حدیثه موصلده دجله کنارنده
بر بلده درکه دجله نك جانب شرقیسنده نهر زاب اعلی قربنده در موصلدن اون
دورت فرسخدر لواء تکریت مدن جزیره نك آخریدر غربی دجله اوزرنده در موصلدن
الی مرحله در و نهر اسحاق جنوبی و شرقی تکریتده در بو نهری عهد متوکل خلیفه ده
صاحب شرطه سی اسحاق بن ابراهیم حفر ایتدی بو شهر سواد عراقك اول حدیدر و شق
نهر و جبل تکریت قربنده در که سواد سامرایی بغداده وارنجه سقی ایدر و قلعهٔ تکریتی
شابور بن اردشیر بابك بنا ایتدی حالا خرابدر و بونك یرنده نفط منبعی واردر نهر اسحاقده

اغاچلق اندن اپتدا ایدر حالا خرابدر سن اعلای تکریتده دجله کارنده عامره در و نهر زاب
اصغر مدینه‌سن یاننده دجله‌یه قاریشور حدیثه‌دن اون فرسخدر بلد دیار ربیعه‌دندر
غربی دجله اوزره در و بلددن موصله التی فرسخدر و بو کار باطو بلد الخطیب
دخی دیرلر یونس بن متی علیه السلام بونده اولوردی بر قعید سوری و اسواقی واردر موصلدن
اون یدی فرسخدر حضراولبریه‌ده تکریت مقابله سنده در خرابدر تل اعفر اشجار
کثیره‌سی واردر سنجار ایله موصل ماییننده بلددن التی فرسخدر کفرتوثا دیار ربیعه‌دندر
اشجار و انهار و زمینی هموار بر قصبه در دارادن اون بش فرسخدر قزلجه خان موصل سمتنده
کار دجله‌ده موصل ایله بینك اراسنده طیراق قلعه‌سی واردر خرابدر بوازیج تکریت واربیل
بیننده بر مدینهٔ مشهوره در قلعهٔ عجور سطلك کارغر بیسیله بردپه جك اوزره خرابدر
مقابلنده آب خابور سطه قاریشور لوا عاجولتو کرکوك قرنده خلقنه باجلان عشیرتی دیرلر
کوچر اولو کرد اولوسید ر بعض مزارعی اکوب بچرلر خرمن وقتنده محصوللرینی قالدیروب
قیولره وضع ایدرلر لازم اولدقجه الوب اوبالرینه کتورولر بونلرك یورتلری بین الزابین
مزرعلری قره جه طاغ دامنلرنده اولور بانه موصل خلافنده بعض عشایر اکراد برلوادر
هرور موصل شمالنده برحصن منیعدر موصلدن او توز فرسخ و عمادیه‌دن اوچ فرسخ هکاری
بلادندن برلوادر مسالك و منازل موصلدن تازه خرمایه وار بجه خرقل ایکی ساعت
کربیل اوچ ساعت ماءزاب در جانب بغداد دورت ساعت بند شماملك اوچ ساعت برداود
ایکی ساعت اینجه صو دورت ساعت جسر التون صویی ایکی ساعت بو یولده ایکی صو
دخی کچلور کوك دپه ایکی ساعت خاصه صویی باشی ایکی ساعت و خاصه صویی غایت کوزلدر
قلعهٔ کرکوك ایکی ساعت یوللرنده خیل خرقلر و بطاقلر و طاشلق واردر منزل داقوق اوچ
ساعت توز خرما اوچ ساعتدر موصلدن شهرزوره جلادخانی اوچ ساعت قریهٔ قوش
دورت ساعت خارز صویی اوچ ساعت نهر زاب ایکی ساعت شماملك اوچ ساعت برداود ایکی
ساعت چقوربستان صویی تابع اولکهٔ خان زاده خاتون بش ساعت چای شلفه‌دن سی بش
ساعت کومسی دورت ساعت قریهٔ مره بك دورت ساعت سپر باریك اوچ ساعت
التون صویی بش ساعت بوغاز بر ساعت قریهٔ اغاچلر نام دیکر القاص تابع کرکوك اوچ
ساعت قینارجه درقرب در بند پاشا نام دیکر قریهٔ بازیان و علی شاه بطا قلقدر دورت
ساعت طاسان اده‌سی نام دیکر خان دپه‌سی بش ساعت سرچنار بر کوزل یردر اوچ
ساعت راضیان ایکی ساعت هبان نام دیکر بجین دورت ساعت چاغان کوبرهبان دخی
دیرلر اوچ ساعت سید صادق التی ساعت چاغان صویی دورت ساعت شهرزور
احوال ملوك و حکام جزیره ابتدا ظهور ایدن دولت طوفاندن صکره سنه طقوز یوز
سکسن بشده ملوك اثور ظهور ایلدی و ابتدا ملك بالوس التمش ایکی سنه پادشاه اولدی
بعده اوغلی نینوی اللی ایکی سنه پادشاه اولدی و نینوی شهرینی بنا ایلدی بعده عورتی
سامرا

سامراقرق ایکی سنه پادشاه اولدی و شهر خرمن رایی بنا ایتدی بعده اوغلی رامش بعده
اریوس بعده ارالیوس بو پادشاه خلقی جواهر کیمکه و سفر صنعتنی اوکرتمشدر والحاصل
الك آخرلری قولیرس بو پادشاه غایت ایله جبان و جرئتسز اولمغین کیانیان طرفلرندن
قوم بلوخ نینوی شهرینی محاصره ایتمکله خوفندن طشره چقوب مقابل اولمغه قادر
اولمیوب آخر کار کندو یی و خزینه‌سنی آتشه یاقدی و قوم بلوخ ضبط اتدی بعده بنی
اسرائیل اوزرینه سفر ایتدی و انلردن هر سنه خراج المغه باشلدی بعده اشکانیانیلر
طرفلرندن ضبط اولندی بعده اشقانیانیلر طرفلرندن ضبط اولندی بعده ساسانیلر
یعنی اکاسره طرفلرندن ضبط اولندی بعده دولت اسلامیه ظهور ایتدکده حضرت عمر
زماننده هجرتك اون سکزنده عیاض بن غنم موصل شهرینی فتح اتمشدر بعده آل عباس
ضبط اتمشلردر بعده سنه اوچیوز یکرمی اوچده دولت آل حمدان موصلده ظهور ایلدی
وابتدا ظهور ایدن عبد الله بن حمدان بعده دولت بنی عقیل ظهور ایلدی بونلر بحرینده
اولورلردی بنو تغلب بونلره غالب اولمغله اول سمتلردن قاچوردیلر و جزیره‌یه کلدیلر
وکیدرك موصله استیلا ایلدیلر اول وقت هجرتك اوچیوز سکسنی ایدی ابتدالری ابوالرواد
بعده سلجوقیه‌دن دولت بنی اقسنقر اتابك موصلدن ظهور ایلدی و کندی طرفلرندن بنه
بنی عقیل ضبط ایدرلردی بعده سنه دورتیوز سکسان التیده سلجوقیه‌دن تتش موصل
حاکمی ابراهیم قتل اولندقده دولتلری بالکلیه منقطع اولمشدر بعده سنه التیوز اوتوز ده محمود
بن عز الدین وفات ایتمکله دولت اتابك منقطع اولدی و یرینه بدر الدین لؤلؤ هلاکویه
استناد ایتمکله موصلی ضبط ایتمشدر بعده سنه التیوز اللی طقوزده ایوبیه شعبه‌لرندن بری
جزیره‌یی ضبط ایتمشلر بعده اق قیونلو طرفلرندن ضبط اولندی و اول عصرلرده تیمور
ظهور ایلدی لکن تیموره التجا اتملریله انلره مقرر ایلدی بعده آل عثماندن سلطان سلیم مصر
سمتنه توجه ایتدکده فتح اولندی ایالت دیاربکر بو ایالت طرفین نهر دجله‌ده واقعدر
قبائل عربدن بکر بن وائل بن قاسط طرف فرسدن بو سمتی ضبط اتمکله بو اسمله مسمی
اولدی الحدود شرقده ایالت وان شمالنده ارض روم غربده سیواس جنوبده رقه و موصل
تقسیم اون طقوز سنجاقدر و بش حکومتدر سنجاقلرینك سکزی اکراد بکلرینك
اوجاقلقیدر عزل و نصب قبول اتمزلر عثمانلو سنجاقلری بونلردر ارغنی الججه قلعه آمد
چمشکزك حصن کیف خابور خربوت سعرت سنجار سیوه‌رك مفارقین
مازکرد نصیبین اما اوجاقلق اولان سنجاقلر اتاق پرتك ترجیل چباقچور چرمیك
صاعمان قولب مهرانی و حکومتلردخی بونلردر اکیل پالو جزره خزو کنج
بو ایالت عسکری یدی بیك اوتوز قلیجدر قرق ایکی زعامت والتیوز سکسن سکز
تذکره‌لو و تذکره‌سز تیمار در اکراد بکلرندن ماعدا جبه‌لولریله یدی بیك سکزیوز
عسکر در لواء آمد آمد پاشا سنجاغیدر و بشیوز اقچه مولویتدر و قضالری بونلردر جونکش

جونکش صاور طلب ماردین مغازکیرد نام دیکر مازکیرمائیرمیدان هینی نام دیکر هانی لوآمد
بوشهرك سور عظیمی سنك سیاهدندر وجمله بیوتی ومحلاتی داخل سورده دردر ورته
قپوسی واردر بریسی ماردین قپوسی بری طاغ قپوسی بری شط قپوسی بری ارض روم قپوسی
ونیچه جوامع ومدارس وحمامات وعمارت وخاناتی مشتمل برابج قلعه سی واردرکه شهرك بر
بایری اوستنه دوشمشدر داخلنده سرای سلطانی وبعض بیوت ومحلات حصین قلعه در
وشهری دوزیره دوشوب نهایتنده ایچ قلعه سی شط ماوراسنده اولان صحرالره مشرفه در
وقلعه سنك اشاغیسنده شطك کنارلری قاون بستانیدرکه شط چکلدکده هرکسك معلوم
یرلری واردر واروب طاشلو وقوملو مواضعده اوجاق اوجاق قاون اکرلرکه برمقدار طاشلری
آشوب براوج کوکرجین ترسی ایله بش اون دانه قاون چکردکی ایله مخلوط ایدوب طاشلر
اراسنده قومه کومرلر عجایب لذیذ اولور خلق قاون فصلنده بوستانلره چیقوب قامشدن
قولیبه لر ایدوب اوزرینه صارمشق وچادر چکوب کبی سبزوخرم کنبدلر مزین ایدوب وصو
ایچنده صفه لر پیدا ایدوب برنیچه ایام عیش وعشرت ایدرلر بوشهر عسکر قشلاغنه
متحملدر ونیچه دفعه ملوك وسردارلر انده قشلامشدر وآمددن جنوبه وموصل طرفنده
شط اوزره برطاش قنطره واردر ماردین آمددن جنوب غربه واقعدر دیار ربیعه دندر قلعه سی
برجبل اوزرنده درکه ارضدن ذروه سنه وارنجه ایکی فرسخ برجبل نصفنه قریب دربوقلعه نك
عنوة فتحی محالدر وماردینده حیات قناله واردر وبوجبلده معدن زجاج واردر وبوقلعه نك
اوك ربضی عظیمدرکه بوربضنده اسواق ومدارس واردر وماردینك دوری درج مثالدر بردار
برداراك اوزرنده دروهر بردربی التنده غی دربه مشرفدر عیون مائی قلیلدر اکثر شربلری
صهاریجدندر واربکی غایت مشهوردر صادرماردین قربنده برقصبه وحصاردر آمددن
ایکی مرحله جنوبه دوشر دجله قربندن بحر برجامعی وحمامی وبرقاج دکاکینی واردر
باغچلرینك اکثرا غاجلری اجاسدر سلطان یلاقی طاغلرینك ذیل شرقیسنده وح
اولوب طاغدن برنهر صغیر بوقصبه یی شق ایدوب دجله یه قاریشور وبرقلعهٔ خرابه سی
واردر حیزان کثیر الاشجاردر خصوصا شجر فندق بسیاردر جبال بیننده قلعه شاهقه سی
واردر مفارقین نام دیکر میافارقین دیار بکر قاعده سیدر احداق وبساتین
جهتندن نصیبین کبی در سیف الدوله بن حمدانك قبری بونده در وموصلك بومیافارقیندن
حصن کیفا اوزن طریقی آلتی کونلك یولدر وماردین اوزن کیدر طریق آخر واردر سکز
کونلك شمالیسنده برجبل واردر میافارقین بوجبلك ذیلنده در ومیافارقیندن برآت میدانی
مسافه ده برنهر صغیری واردر عین حوض اسمیله مسمی برعیندن منفجر اولور میافارقینك
جانب شمالیسی بیننده در بساتینی سقی ایدر حصن کیفا برشهر عظیمدرکه کار شرقیٔ شطده
واقعدر قلعه شهرك شمالیسنده ینه نهر کنارنده بربلند طاشلق کوه اوزره شهر ایله قلعه
اولدوغی طاغ اراسنده جسری واردر بوشهرك کوزل اوزومی اولور اسمنه حسی اوزومی

دیرلر بوشهری امراء حصن کیفك اولی اولان مزد ماهمره یاپمشدرکه اکراد ایوبیه
سلسله سندن ایدی وسابقا حصن کیفه رأس الغول دیرلر بناقلعهٔ کیفا اولمغله حصن کیفا
دیدیلر یاخود متعینان عربدن حسن نام برکسنه یی الهکتوروب حبس ایتمشیدی برکون
امیر مذکوره خبر صالوب بورجاده اولورکه کندویه قصراغنی ویروب امیر قلعه رجاسنه
مساعده ایدوب کندوبی حبسدن اخراج ایتدکدنصکره قصراغنه برطریق ایله بنوب
میدان قلعه ده برمقدار تك وتاز ایلیوب میدان باشنه آت براغوب قلعه دیوارندن اشاغی
نهرشطه پرتاب ایدر صویه ایندکده سباحت ایله خلاص اولور بوجهتدن حسن کیفا
دیدیلر ناحیه لری بشری بهر دی خندق طور محلبی پسند بده وحصن کیفاده اولان
عشایر بونلر دراشتی چلکی یرلری اورمانلودر کوردلی بزرك کوردلی کوچك یرلری اورمانلودر
بونده ماهی بتر مهرانی بونلرده برنیج اولور جانکی جزیونی نام دیکر جزره یاخود بوختی عشیرتی
استورکی شقاق ورشاذ دخی بزیدی واردرکه بونلر درخندق بهرد یرلری طاغلیدر بونلرده
طاغ قیونی وطاغ کچیسی وییان کدیسی وسکسار اولور دخی بونلردن غیری بجنوبی نام دیکر
طورکاشکی سرهانی نام دیکر سهرانی بشیری کوزل اکنلری اولور بطمان صویی قربنده در
بوسمتده ارسلان اولور دخی عربدن محلمی طائفه سی اولور یرلری میشه لکدر بونده من نازل
اولور وبوسمتك اوزومی کوزل اولور لواء نصیبین بوشهر قاعدهٔ دیار ربیعه در شمالیسنده برجبل
کبیر واردر بوجبلدن نهر هرماس نصیبین قربندن بحر ونصیبینك غایت بساتینی چوقدر
دیرلرکه قرق بیك بستان قدر بونهر ازون دروبوشهره بیاض کل مخصوصدر اصلا قرمزی
کل بولنمز وجبل نصیبین اکا جبل جودی دیرلرکه سفینهٔ نوح التی آی وسکز کوند نصکره
بوطاغده مستقر اولدی عقاربی قتاله در ونصیبین غایت وخیمدر وخلقی سردر
قریهٔ دارا بونده اسکندر دارا ایله جنك ایتمکله بواسم ایله مسمی اولدی حالا برقریه در لواء
سنجار دیار ربیعه دندر جنوبی نصیبین دروجبلی اخضب جبالدروجزیره ده سنجاردن غیری
یلده ده نخیل یوقدر سنجار ایله موصلك بینی اوچ مرحله در سوری جبلك ذیلنده دروجبل سنجارك
شمالیسنده در بساتینی وقناة ایله جاری میاه کثیره سی وحماملری کوزلدر بیوتی واسعدر
وفرشی فصوص دروهر لوله نك التنده بحردن حوض مثمن واردر وسقفی احمر واصفر
واخضر وابیض بللور جاملر ایله درو انهار واشجار وتورنج ونارنجی کثیردر حکایت اولنورکه جاریهٔ
سلطان ملکشاهك ارض سنجارده وضع حمل وقتی ایرشوب منجمین دیدیلرکه اکر بوکون
وضع ایلمزسه ولدی ملك عظیم اولور وسلطان امرایتدی جاریه یی معلقه قلدیلر صکره
سلطان سنجر متولد اولدی وبومدینه یی بونك اسمیله تسمیه ایتدیلر ملك اعظم اولدی ووالیٔ
مصر عباس بن وعمر العنوینك قصری سنجار قربنده در عجیب البناء در بساتین ومیاه مشرفه
ایدی عباسدنصکره ملوك بوقصره نزول ایدردی سنجار قربنده چتل کدوك نامنده برکوه
واردرلك وراسنده خاتونیه دیرلر برکول واردرکه تاوسطنده برجزیره ایچنده برقریهٔ عظیمه

واردر جزیره غربیسمنده هواتیه دیرلر بر شته واردر اوزرینه بر عظیم عمود نصب اولنمشدر اندن
جزیری شماله شیخ کندی قریه سی مزاری واردر لواء سعرد دیار ربیعه دندر بر جبل اوزره درزمین
همواری احاطه ایدر شط دجله نك قربنده در دجله نك شمالی شرقیسنده در و میافارقین ایله
سعرد دیدیکی برجیق کونلك و میافارقین سعردك شمالیسنده در و سعرد ایله آمدك بینی دورت
کونلك در و آمدك جنوبنده در واهل سعردك شربی میاه منابعدندر و سعرد جبال ایله
محاط در زیتون و رمان و کروم کثیره سی واردر بر مشهور اوزومی که اکا شافعی اوزومی دیرلر غایت
لذیذدر جمله اشجاری یغمور ایله مثمردر و سعرد موصلدن شرق و شماله ماببنلری بش مرحله
و سعرد دوزیرده درکه آب بدلیس جنوبیسنه دوشمشدر باشقه بر نهر صغیری واردر آب
بدلیس ایله جمع اولور قلعهٔ زرقی بودخی بردوز یرده در بوندن یوقار و آب بدلیس واقعدر
کفندرلدن سهل یوقاروجه طاغلر ایچنده در لواء خرپوت بر کوه اوزره بر قلعه و قصبه در کوچك
اوزره مشرفدر بر قضا و عمارتدر عظیم صحراسی واردر بونك نهایاتی پرتك و چمشکزك حدودینه
پیوسته اولور بوکا حصن زیاد دخی دیرلر ملاطیه دن ایکی مرحله در اولو باد ناحیه سی
بوکا تابعدر بوکا قریب شمیساط دیار مضردندر آمد و خرپوت بینلرنده واقعدر لواء ارغنی بر امارت
و قضادر خرپوت ایله آمد اراسنده و قربنده بر جبل اوزره بر قلعه و شهردر نواحیسی واردر دامننده
کوچك دیرلر بر بحیره واردر خرپوته تابعدر لواء سیورك بر امارت و قضادر آمددن قره جه طاغ
و راسنده و فرات ایله شط مابیننده بر صحراده واقعدر لواء چمشکزك نهایت فراتده آمد طرفی
کنارنده نیچه نواحی یی مشتمل بر امارت و قضادر و نفس چمشکزك بر قلعه سی واردر بر طاغ
کوشه سنده فرات کنارنده اوکی کشاده بر صحرادر اوائل حالده بر عظیم ولایتدر که کردستان اندن
عبارتدر حاکمی اوتوز ایکی قلعه و اون بش ناحیه یه متصرف ایدی سلطان سلیمان زماننده
ولایت تحریر اولنوب قصبهٔ چمشکزك و ناحیهٔ صغمان و جزیرهٔ کفره و عادات اغنامی خاص
همایونه الحاق اولدقدنصکره ولایت ایکی امارت و اون دورت زعامت و تیماره تقسیم اولنمشدی
بعدهٔ سلطان سلیمان ناحیهٔ صغمانی افراز ایدوب بعض اولاد حکام چمشکزکه احسان
ایتدیلر پس اول اوچ امارت بونلردر مجنکرد پرتك و صغمان پرتك بر اوجاقلقدر قضا
جانبی کشاده و واسعدر جرمیك سیورك قربنده فراتك نوشار معبری مقابلی
ایکی کوه اراسنده بودخی بر اوجاقلقدر جبانجور ارض روم طرفنده مراد صویی
کنارنده بودخی بر اوجاقلقدر ترجیل حانیدن آمد سمتنده مراد قربنده بر جبل اوزره
بودخی اوجاقلقدر ینبوقلی چای بو ترجیل جبلندن چقوب آب سید حسندن اشاغیجه ده
شطه منصب اولور اتاق ترجیل قربنده قلعهٔ موش و قلعهٔ فلك و ترجیل اراسنده بر صحراده
واقعدر بودخی اوجاقلقدر صلات چای جبل کوشه سندن پیدا اولوب ینبوقلی چای
اشاغیسنده دوکیلور مفارقین آمد مقابلنده ایکی طاغ اراسنده التون صویی
کوپر وسنك صویی اوزرنده بر قصبهٔ خرابه در میافارقیندن غلطدر جزیرهٔ ابن عمر
بنی

بنی امیه دن ثامن خلفا عمر بن عبد العزیز حضرتلریکه عدلده معادل عمر بن الخطاب حضرتلری
ایدی قلعه سی ساحل نهر شطده هنکام طغیان شطده نهر ایکی شق اولوب شهر و قلعه سن
احاطه ایدر لاجرم سنکدن سدلر ایتمشلردرکه آب نهردن قلعه یه ضرر اولمیه و همیشه
آمد شد خلق جسره موقوف اولمغله بوکا جزیره تسمیه اولنمشدر و عمره نسبت ایله
جزیرهٔ عمریه دینمشدر و جزیره یه متعلق نواحی و قلاع که مشهورلری اسکی موصل مقابلی
ناحیهٔ کورکیل مستقر سفینهٔ نوح علیه السلام اولان جبل جودی بو ناحیه ده در
بو ناحیه ده ساکن اولان عشایر اکراد بونلردر شهرلوری شهرلی کورکیلی استوری
بونلر اهل اسلامدر بنو ید کاون پورش هیورل بونلر یزیدیدر ناحیهٔ برکه برکه عشیرتنه
مخصوص ناحیه در قلعه سی واردر دخی برسبی دیرلر ناحیهٔ اروخ اروخ عشیرتی
ساکنلردر قلعه سی معتبردر ناحیهٔ پروز دخی پروز عشیرتنه مخصوص قلعه سی واردر
بونلر اوچ فرقه در جاسته لانی بزم کرافان ناحیهٔ بادان بونده کامرسی عشیرتی اولور دخی
دوربادان دیرلر ناحیهٔ طنزی بو ناحیه نك قلعه سنه کلهوك دیرلر بونده دخی کارسی
عشیرتی اولور ناحیه فیك بونده دورت قبیله اولور ناحیهٔ طور و دخی ناحیهٔ هیتم اکثر سکانی
و رعایاسی ارمنیلر در بو ناحیه ده قبیلهٔ چلکی اولور غایت محصولدار ناحیه در ناحیه شاخ
ارمنیلر اولور قلعه سی واردر دخی بونده شیلوی قبیله سی اولور ولطیف اناری اولور
ناحیهٔ قلعهٔ تش اتل و قلعهٔ ارمشاط بونده براسی قبیله سی اولور بونلر بختی عشیرتندر
الك اعظم شعبه لرندندر ناحیهٔ قلعهٔ کبر بوکا قمیز دخی دیرلر کارسی و قریشی قبیله لری
بونده اولورلر بونلر طنزی عشیرتنه تابعلردر ناحیهٔ دیرانده قلعه لر که نواحی طنزیدندر
بعض سکانی اعرابدر بونلر طهری و صغانی و بنی عباده طوایفی دخی اول سمتك ارمنیلری اکثر
عربی تکلم ایدرلر عشایر والرسائی بونلردر دنبلی نوکی محمودی شیخ تیزین نام دیکر
بزنی ماسك رشکی نام دیکر رشی دخی مرسی الوتشی دیرلر مخ نهرانی بیکانی بلانی ستوری
شیرویان دوتورانی دخی اردنانی بونلر یزیدیدر ناحیهٔ فنك جزیره قرشوسنده بر معمور
قصبه در و قلعه در بونده جزیره بکلربکنك سرایی واردر بو قلعه کاعمادیه بکلربکنه و زیاور فنك
عشایری بونلردر نجبوی شقاق سیرانی کومیه کیخ چپاقچوردن بدلیس سمتنه
دوشر طاغلر اراسنده بر کوه اوستنده بر حکومتدر مراد صویی صحراسندن چقر اکیل کیخدن
آمد سمتنه دوشر طاغلر ایچنده بر قصبه و قضا و حکومتدر ایکی طاغ دن سنته
دوشمشدر بو طاغك کوشه سنده منبع شط اول کوهده در لواء حزو بر معمور قلعه
و شهردر ایکی جانبی طاغ بر کشاده واسع دره یه دوشمشدر و ایکی جانبنده طاغلردن ایکی
نهر کلوب شهری کویا احاطه ایتمشدر شهر اول نهرلردن کرچه بعیددر لکن نهرلر اراسنده
دوزیره دوشمشدر همان شهرك التی یاننده اول ایکی نهر بر اولوب بر طاش کوپری التندن
چکر و حصن کیفا اشاغیسنده شطه قریشوب نامنه آب ارزن دیرلر و بو شهرك اطرافی

فالك وصاصون وكفندر قلعه‌لریدر ومفارقیندن صاصون دكلوقیا ایله حزو اراسنده
برجبل اوزنده برقلعه‌در اجبال جبل كاره برمعظم جبلدر كردستانك اعظم جبالیدر شهر
جزیره‌نك مقابلنده واقع اولمشدر جبل جودی بونك شعبه‌لرندندر وجبل جودی اوزنده
مشرف همیشه قله سندن پوس وطمان وبرف و باران اكسك دكل ظلمات ایچنده
كورینور حتی كال علوندن سفینهٔ نوح علیه السلام بوجبلده قرار ایتمشدر بوجبلك بعض
مواضعنده برنوع زنبور اولور كه قرنجه كبی سور آخلرده یر ایچنده قرصلوبا یوب بال
ویررلر بغایت لطیفدر ارمغان كتوررلر وشمعی عنبر كبی رایحه‌لودر وبعض مرتبه عنبر
شمامه سی غناسنی ویرر اكثریا جودی طاغلرنده بولنور جبل جودی بوجبل جزیرهٔ عمریه شرقنده
اندن برایكی ساعتلك كه اصلا اوزرنده قسم شجردن اثر یوقدر بعضی كیاه كنك وخزامی
كبی اوتلری بتوخاكی طاشلوجه وشونه در جانب شمالیسنده بعض دره‌لرنده وقوینی
یرلرنده صیف وشتاده قار اكسك دكلدر بوجبلك ذروه سنده مستقر سفینه اولان محل
معلومدر وزیارتكاهدر وانده برجامع وار دروسال بسال موسمی اولور وزوار وتجار كلور
وبوجبلك ذیلنده قریهٔ ثمانین برقصبه كبی درانده برجامع وبرمدرسه وبعض خیرات واردر
جزیرهٔ عمریه شرقیسنده ایكی ساعتلكدر اهل سفینه ابتدا بومحلده نزول ایدوب وبوجبل
چاق موصلدن كورینور وجبال كردستانك هنكام صیفده وحصاد زمانلرنده مازو آغجلرینه
من دوشر اول طرف خلقی اندن عظیم منتفع اولورلر یاز فصلنده دوشن یابسد روپیراغه
دوشر انك اغجلرینك التنه كلیملر دوشیوب اغاچلری سلكمكله جمع ایدرلر وكردلر
آكا كزنكوی دیرلر خرمن زماننده دوشن مازونك كندوسنه دوشر اول تازه سنی جمع
ایدوب صوایله قارشدیررلر وقزغانلره قویوب قوی‌یاولنجه قینادوب بوكا كردلر جزك
دیرلر الانهار نهر قره چه طاغ بوجبل كه شهر آمدك جنوبه میل ایله خلفنده در
لواء سیورك ایله آمد اراسنده در وبوندن نهر چقوب دیاربكر كوپروسی اشاغیسنده
شطه دوكیلور وقره چه طاغ اوجنده برجبلدن دخی كوكچه صو نام برنهر كه باشی
ایكی شعبه ایكیسك جزئی مسافه دن شعبه لری جمع اولوب ونهر عظیم اولوب برطاش
كوپرو التندن چقوب قره‌جه طاغ نهرندن اشاغیجه ده شطه دوكیلور آمدك بوجانبلری
وغربیسی كشاده صحرالردر السنه بوایالت عربی وتوركی وفارسی وكردی وارمنی لسانلری تكلم
ایدرلر وخلقینك اهل اسلام اولنلرینك مذهبلری حنفی وشافعیدر واكرادی ایكی
فرقه دربری مسلم كه مذهبی شافعیدر وبری كافر كه یزیدیدر مسالك دیاربكردن حلبه
جانفزا چایری ایكی ساعت قزل دپه دورت ساعت قوجه طاغ اوچ ساعت الما لو اوچ ساعت
اجی كوز اوچ ساعت عابدون طاشلو یولدر وصوق صویی واردر التی ساعت ونهر جلاب
دورت ساعت رها بش ساعت اوچ بیكاریدی ساعت شقف خانی نام دیكر بش دپه یوللرنده
كوزل اشمه بیكارلری واردر مشهد بیكاری مقابله سی اوچ ساعت كوزل یوللردر وصوق
صولری

صولری واردر بیره جك قرب فرات ٥ ساعت نزیب ٢ ساعت مزار ٢ ساعت تل
بشار ٣ ساعت عینتاب بومحله قریبدر نیرشكن كوزل یولدر ایكی كوپروسی واردر كه
برسینه تل قار نام كوپروسی چكیلور ٦ مرج دابق ٣ ساعت یولی دوزدر بونده نهر عینتاب چكر
سلطان سلیم غوری ایله بوصحراده جنك ایتمشدر بونده منزل مقابل مقام داود نبی علیه
السلام كلیس وعزاز بومنزل مقابلی بیننده اولان جبالك اوزرنده در جسر سموق ٣ بومنزلده
عینتابدن كلن نهر اوزنده كوپرودن چكیلور نهر عمیقدر ویوللری طاشلقدر جبلان ٢ ساعت
حلب ٣ دیاربكردن موصله قره كوپرو ٣ ساعت كوك صو بویه للك اورتاسنده برخانك
قربنده دورت بش صوق صولر یردن قینایوب یوللری كوزلدر شهود بیكاری ٤ ساعت
قوناغه كانجه دره ایچندن كیدیلور امادارد كلدر شیخ زولی ٣ طاغ ودره در حرزم
٥ ساعت قره دره ٥ ساعت نصیبین ٥ ساعت یولی دوزدر وطاشسزدر جراح صویی
٥ ساعت كدلك شمانی دورت ساعتدر اوچ دورت یردن صودن چكیلور دللیكار التی ساعت
صفوان صویی یوللری طاشلو ودره لر ایچنده صولر خابور دورت ساعت یوللری دوزدر كفر
زمان التی ساعت مقابلهٔ كفر زمان بونده شط چكیلور ابوسعید اوچ ساعت نام دیكر ابوشعبه
ولفسمه بش ساعت یوللری كوزل جاری صولری وار امابطاغی دخی واراسكی موصل
بش ساعت قره سیدی دورت ساعت حمال كندی اوچ ساعت كوزل یولدر مقابل موصل
اوچ ساعت دیاربكردن وانه ارپه چایی ایكی ساعت قره دپه التی ساعت بطمان صویی بش
ساعت خطو سكز ساعت اوس القرنی التی ساعت اشك میدانی بش ساعت كفندر
دورت ساعت بومنزلده دلكلو طاشدن چكیلور برعظیم صحراسی واردر زمان اولده اوتوز
ذراع طولی واون ذراع عرضی ایكن اوچ آدم قدی قدر یوكسكلكده تخت ایدوب برطرفندن
برطرفنه یول اتمشلردر بتلیس بش ساعت تاتوان بش ساعت كارموخ بش ساعت صور
دورت ساعت عادلجواز التی ساعت كترك طقوز ساعت ارجیش اوچ ساعت قره كوی دورت
ساعت بندماهی دورت ساعت جانیكل بش ساعت قاسم اوغلو چایی بش ساعت وان ایكی
ساعت دیاربكردن ملاطیه یه شلبه كویی ایكی ساعت قره كوپری نام دیكر مالان بومنزلده
دوه بوینی نام محل آشیلور ارغنی التی ساعت صوچق یبلاقی ٥ ساعت بومنزلده جبال شاهقه
مرور اولنور یاخود بهرمازا التی ساعتدر كول باشی جبال شاهقه مرور اولنور بش ساعت
قریهٔ مالقوج افندی نام دیكر قره باغتلك التی ساعت یولی دوزدر كنار نهر فرات التی ساعت
ملاطیه یدی ساعت دیكر دیاربكردن ملاطیه اق دكرمندر صحرای ارغنی اون ایكی ساعت
جبال شاهقه مرور اولنور قیزدره سی جبال شاهقه مرور اولنور قریهٔ خوخ خان سنان پاشا
ملاطیه احوال ملوك وحكام فرس وروم وتكرار فرس وقرس طرفندن عرب قبائلندن بكربن
وایل بعده عرب ملوكندن ملوك كنده دیاربكردن ظهور ایلدی وانلردن ابتدا ضبط ایدن حجر
اكل المراد بن عمرو كنده قبیله سندن واولوقت هجرتك ایكی یوز سنه مقدم سندن مقدم بعده

منتهی ایدروبوزیارنکاه بالغی کسه طتوب اکل اتمزوصید ایدن آدمه البته برضرر اصابت ایدر اویله
مشهوروو متعارفدر وشهر قربنده بعض تلال وجبال وعظیم مغاره لر واردر سو راخ سوارخ
طاشلو طاغلردر بی نظیر اناری اولور بو اورفه خلقی غایت شجیع اولورلر قوچ حصار
رها ایله نصیبین اراسنده بر کوه کوشه سنده بر قصبه وقلعه در اول کوهدن برصو چقوب
نصیبین طرفندن کلن نهره همان ینه قوچ حصار قربنده والتی یاننده قاریشور واول کوه
کوشه سی طولاشدقده نصیبین صحرا لرینه واریلور جماسنه نهر فرات کناری غربیسنده
بر پشته اوزره برقلعه درکه جبل حمر بریه عربدن کلور بو محللرده فراتی قطع ایتمشدر
بوندن یوقروجه مقام علی رضی الله عنه اندن یوقروجه رحبه اندن یوقروجه بر پشته
اوزرینه دیرکه رحبه ایله برلوادر رقه نک مقابلنده واقعدر برتل اوزره برقلعه در قوچ حصاردن
ورقه قربنده ورهادن کلن صوایله جمع اولان نهر بو پشته التندن فراته قاریشور لواء خابور
رأس العین ایله فرات اراسنده برجبل اوزره ایکی قلعه واقعدر جبل مذکور رأس العیندن
منبع آب خابور اولان کرک قربندن فراته طوغری ممتد در نهر خابور بو جبلی دولشوب
اشاغی یاننده فراته دوکیلور بو سمتده عرب بنی ربیشه که موالی دیرلر بو سمتده یازلار و قیشنده
سلمیه سمتنده قشلرلر ماکسین خابور اوزره برمدینه در قرقیسادن یدی فرسخ بعیددر
سروج حالا رها ناحیه سیدر خرابدر خراندن بر مرحله در کثیرة المیاه والبساتین والفواکه در
انار و امرود وابواوار بکی لطیف اولوب بیره دن بر مرحله در حران دیار مضر دندر بر قدیم شهردر
سنه اوچ بیک اوچیوز یکرمی اوچده بنا اولنمشدر غایت بیوکدر حالا خرابدر بناء کنعانیوندر
عظیم وغریب آثارلری حالا باقیدر و بو شهرده برتل واردرکه مصلی صابئین بوتل اوزره در
و بوتل ابراهیمه نسبت اولنور بو شهردن ایکی فرسخ قدر بعیدر رحبه برجبل واردر مالك بن
طوق التغلبی بناسیدر رقه وملطیه بیننده فرات اوزره برمدینه مشهوره در حالا خراب
اولدی صکره رحبه جدیده یی صاحب حمص شیره کوه بن محمد سنه یدییوز یکرمی برده
بنا ایلدی عراق وشامدن کلن قوافلك محطی ایدی رقه دخی رافقه دیلور دیار مضردندر
فرات جانب شمال شرقیسنده درمقدما دیار مضرك قاعده سیدر حالا خرابدر بساتین
و فواکه انواعی چوقدر رأس عین دخی عین ورده دیرلر دیار ربیعه دندر ارض مستویه ده که
اوچیوزدن زیاده عیون صافیه چقار و نهر خابور بو عیوندن جاری اولور قرقیسا رقه قربنده
فرات و خابور اوزره برمدینه در دیار مضرن جریر بن عبد الله البجلی بونده فوت اولدی
قلعه جعبر دخی دوسریه دیرلر نعمان بن منذرك عبدی اولان دوسر بنا ایتمشدر
صکره جعبر قشیری بوکا مالك اولوب واننده چوق اوتورمغله اسمیله مسمی اولدی بو قلعه
فراتك ساحل شرقنده واقعدر بالسدن یکرمی بش فرسخدر مقابله سنده غربی فراتده
ارض صفین درکه انده وقعه معهوده واقع اولدی بو قلعه رقه دن یدی فرسخدر
اوصاف الزور بوک دخی دیرلر بوزور فراتك ایکی طرفندن بالسدن عانه یه وارنجه ممتد در

اوغلو عمرو بعده اوغلو الحارث بو حارث فرس ملکنه قباد زندقه یه موافق اولدی بو قبادك
عصرنده مزدك زندیق ظهور ونبوت دعوا ایدوب ناسه امر ایلدیکه اموالرینی بری برینه برابر
وعورتلرینی شرکت اوزره ایلسونلر قباد بو زندیقك دینینه داخل اولدی دخی الحارث اکا متابعت
ایتمشدر بعده وغلو حجر بو حجر مشهور شاعر امری القیس باباسیدر بعده بنو اسد حجری قتل
اتمکله دولتلری منقطع اولمشدر قچن امرا القیسه باباسنك قتل اولدوغنك خبری کلدکده
بنی بکر و بنی تغلبه دن امداد الدی و بنو اسد ایله جنك ایلدی وانلری بوزدی والحاصل نکر ار
عظیم جنك اولمشدر وانکوریه قیصرندن امداد الدقده مکر دشمنلر کیزلو بر آدم کوندرمشلر جامه
کیوردکده زهرلو بر ثوب کیدرمشلر اندن فوت اولمشدر صکره حضرت عمر رضی الله عنه
عصرنده بو سمتی فتح ایتمشلردر بعده خلفاء عباسیه ضبط ایتمشلردر بعده دولت مروانیه دیاربکردن
ظهور ایلدیلر ابتدالری ابو علی بن مروان الکردی سنه اوچیوز طقسان ایکیده وآخرلری
منصور بن سعید و اول وقت دورتیوز یتمش سکز تاریخنده بعده فروع سلاجقه دن بنو
ارتق بن اکسك بو ارتق ملکشاه بن الب امرا سندندر ملکشاه عظیم عسکر ایله ارسال ایلدی
و دیاربکری ضبط ایتدی بعده تیمور کلدکده ماردینی محاصره ایتدی و فتح ایلدی و اول اطرافه
استیلا ایلمشدر صکره ارتقیه دن شهاب الدین بن احمد ضبط ایتمشدر و اول وقت ترکمان
طائفه سندن اق قیونلو که انلره بایندریه دیرلر انلردن اپتدا ظهور ایلین علاء الدین طور علی
بعده فخر الدین قطلو بك بعده اوغلو قره ایلوك عثمان تیموره تقرب ایلدی و آمد و ماردینی
واول اطرافه نصب ایلدی بعده شاه اسمعیل سنه طقوز یوز سکزده بو سمتلره استیلا ایلدی
بعده آل عثماندن سلطان سلیم طرفندن فتح اولنمشدر ایالت رقه حالا اورفه دیرلر بر ایالتدر
حدودی شرقده موصل جنوبده بریه سنجار غربده فرات شمالده دیاربکر التقسیم بنی
ربیعه جماسه دیر رحبه رقه رها نام دیگر اورفه سروج خابور دخی حران جلاب نبرج درا
دخی بنی قیس بو ایالت التیوز اللی اوچ قلیجدر یکرمی سکزی زعامت التیوز اون التی تذکره لو
تذکره سز تیماردر جبه لولریله بیك دورتیوز عسکر اولور روها پاشا سنجاغیدر قصبه
خلیل علیه السلام و نمرود خلق ایچنده بو شهرده اولمق اوزره در لکن کتبده بابل
قریه لرندن کوشه نام قریه ده در اورفه شهرینك ایچ قلعه سی بر محل مرتفعده دیواری
اوزرنده ایکی عمود رفیع وضع اولنمشدر و دیبنده ایکی یردن وافر صو قینایوب چقر
وکول کبی ممتد اولوب دوری یدی میل در ایرمقلری اقر بری طشره حصارك دیواری
دیبندن چقوب غربدن شرقه یوز ذراع قدر ممتدر اوزون حوض کبیدر شمال طرفی باغچه لر
وجنوب طرفی جامع و تکیه و نهایتنده شیخ علی قصری که صو اوزرنده در حوضه ناظر دربینظیر
مسیره اولمغله کبار واردقده انده اکلنورلر جامع ایچنده اول صونك منبعی زیارتکاهدر حضرت
خلیل علیه السلام مقامیدر و صو چقدوغی یره یاپلمشدر زیارت اولنور و اول ایکی کوللك
ایقلری ایکیشر اوچر درکرمان یوریدر شهرك وسطندن چقوب طشره باغچه لری

بوزورده یربرتوت اغاجلری اورمان کبی صیقدرکه ایچنه کیرملك ممکن دکلدر انجق نهر فراته
طرفندن هر بریسنك بردار یولی واردر اندن کیرلر وهر یولك داخلنده بر واسع یر اطرافنده
حصارکبی اول توت اغاجلری قوجقلامشدر واول یرلرده انواع طوایف اوبالرایله ساکن
اولمشلردر و بوطائفه ابریشیم چقاررلر نقل ایدرلرکه هر سنه ده بو زور لرده اوچ دور تیوز
کیسه مال حاصل اولور وبوزورده ساکن اولان طوائفك موالی عربنه ویرکولری واردر
و بونلردن الکباش طائفه بنی سمکدر و بوزورده ارسلان وقره قولاق وخنزیر وغیری حیوانات
اولور تذییل الطابع غفلت اولنمیه که ایالت شهرزول بلادی اکرچه بوندن اقدم اقلیم جبل
یعنی عراق عجم فصلنده بعض مرتبه ذکر و بیان اولنمش ایدی لکن اشبو اقلیمك جزیره یه
و اقلیم عراق عربه بعضا اتصالی اولوب اوصافی اتی البیان کردستان اولکه لرینه دخی
محسوب اولدوغندن غیری قانون و قاعدهٔ دولت علیهٔ عثمانیه اوزره مستقلا بر ایالت
اعتبار اولنمغله بو محله افراد بالبیان قلنمق مناسب کورلوب ابو بکر بن بهرام الدمشقی
جغرافیاسنك عبارتی بو محله دخی بعینه ثبت سلك سطور قلندی ایالت شهرزول
بو ولایت عجم سرحدنده بر ایالتدر که اقلیم کردستاندن محسوبدر واکثر طائفهٔ کوران
ولایتلری اولور حریر سمتلری طائفه سهران دیاربدر کوران حکامی وامراء اردلان تصرفلرنده
ایدی انلرکاه عثمانیانه وکاه قزلباشلره تابع اولمغله اکثر بلادی انلردن نزع اولنوب ایالته
الحاق اولنمشدر حالیا انلر حسن آباد نام قصبه یی دار الملك ایدنمشلردر که همدان قربنده
و شهرزولدن همدان یولی اوزره بر شهردر الحدود ایالت بغداد و ایالت موصل و حکومت
عمادیه و حکاری و آذربیجان و عراق عجمه پیوسته اولور التقسیم او توزایکی سنجاقدر
لواء اربیل لواء شماملك لواء حریر لواء کوی ابرومان اوشنی باف برند بلقاص بیل
اوطاری جبل حمرین جنکوله دوراماننام دیکرداوران دولجوران سروجك سید بورنجین
شهربازار شهرزور عجور قلعه غازی کشان مرکاوه هزار مرد رودین مهروان شمیراه
قره طاغ چاغان قزلجه لواء بیه لواء زنکه لر لواء کرکوك انجیران اوصاف بلاد شهرزور
سلفده اکه نیم راه دیرلردی یعنی مداینده انشخانه آذربیجان یولنك نصفیدر بونی قباد بن
فیروز ساسانی بنا ایتمشدردخی شیر فیروزدیرلردی زوری ارتق اولان حکومت اتمکله شهر
زور یعنی شهرزول دیدیلر عراق عجمه جبلندر مدینهٔ صغیره در بلادی مراغه یه متصلدر
ماینلری الی مرحله در خلقی غلیظدر و بغداددن سکز مرحله در ودخی شهرزور قربنده
بر خرابه کنبد واردر اسکندر قبری در غالبا جوفی اولمق کرك زیرا والده سی تابوتله مقدونیایه
کتورلمشدر و دخی بو شهر حلواندن اون ایکی فرسخدر و موصلدن بش مرحله در حصار
کلعنبر که تخت شهرزوردر شهرزور صحراسنده واقعدر بو صحرا واسعدر نهایت شرقیسی
جنوبدن شماله ممتد طاغلر اولوب طاغ دیبنده بر الجق دپه که دبندن بیکارلر چقار و طاغده
بردن دن بیوك نهر اقوب اول دپه قربنده صحرادن چکردپه اوزرندن نهر مزبور کارنه وارنجه

مرحوم سلطان سلیمان خان بر قلعه بنا ایلمشدر رایج قلعه مزبور دپه او زرنده در طشره حصار
نهر کارندن چوریلور سلفده شهو زور پاشالری انده او توررلرمش شاه عباس مستولی
اولوب ییقمشدر عسکر قول قول دیزیلوب سنه بیك او توز طقوزده غرهٔ شعبانده بنایه
مباشرت اولندی مزبوردن نك نهایتی طاغ ایچنده ازرق جاز و مسکنی وخلط کلام مغاره سی
دیمکله معروف بوغاز واریدی که قپوسی اوکنده باروو بر قلعه بنا اولنمش ظالم علی قلعه سی
دیرلر ظالم قلعه سی ایله کلغبر اورته سنده در ایچنده ظالم قلعه سی قلعهٔ چرخ ظالم
دخی دیرلر بر یالچم بلند کوهسنکین کمرنده خدایی بر غاردرکه اشاغیدن طاشی اویوب
وکسوب نردبان ایتمشلردر و یر یر پنجره لر قومشلردر که ضیا کوربنه مزبورسنك ذروهٔ عیوقه
پیوسته بر کوهدر و بو مغاره مقابلنده بر کوه دخی واردر که انده قلعهٔ یزدجرد دیرلر خرابدر
بو ایکی طاغك دپه سندن بر صو کلوب شهر زور دوربنه چکیلوب کیدر شهر زور نهری
بودرنك اغزنده در اربیل بلاد جبلده قاعدهٔ بلاد شهر زور و مدینهٔ محدثه در و نهر زاب
صغیر و نهر زاب کبیر بیننده در اربلدن موصله ایکی مرحله در واریلك داخل سورده
مدینه نك برجانبنده تل عالی او زره بر قلعه سی واردر واربیل ارض مستویه ده درواز بیلاك
قنوات کثیره سی اولور ایکی کاربزی جامع و دار السلطنه ایچون مدینهٔ اربیله داخل اولور
و بلاد جبل عامه قتنده عراق عجم دیو معروفدر سلفده بو شهرك صاحبی ترکاندن ابو سعید
کوکبوزی بن ابو الحسن علی ولقبی ملك معظم و مظفر الدیندر بو مظفر الدین فعل الخیرده
مشهور در سائرا فاقده بو مرتبه فعل خیرده بونك کبی ایشیدلمدی نقل ایدرلرکه اربیل ده
هر کون فقرادن چوق آدم جمع اولوردی و هر کسه حالنه کوره احسان ایدردی حتی قیشده شتا
کسوه سنی باشقه و یردی وکذلك صیفده نقفه دن غیری و یردی و عمیان ایچون باشقه
بر خانه بنا اتمشدر و انلره نفقه تعیین ایتمشدر دخی طول عورتلره باشقه رباط ایتمشدر
و انلره دخی نفقه تعیین ایتمشدر دخی اصحاب مرض ایچون بر دار الشفا بنا اتمشدر و انلره
لازم اولان شیٔ تعیین اتمشدر و دخی بر رباط لقیطلر ایچون بنا ایتمشدر و امرکاو
ارضاع ایچون اوشقلره تعیین ایتمشدر و دخی بر عظیم مسافرخانه مسافرلر ایچون خارجدن
کلن آدملر انده قونرلردی و انلره صباح و اخشامده یمکلر تعیین ایتمشیدی حتی اول مسافر
کتدکده کندی حالنه کوره بر احسان و یردی و بر مکلف مدرسه بنا ایتمشیدی و حنفیه
و شافعیه دن مدرسلر تعیین ایتمشیدی و کاهیجه اول مدرسه یه کلوردی و طالبلره
مکلف سماط چکردی و دخی صوفیه ایچون بر عالی خانقاه بنا ایتمشیدی و هر سنه اسکله ره
ایکی دفعه وافر مال ارسال ایدردی اسیرلری کفار الندن قورتارمق ایچون و دخی هر سنه
طریق حجه بر متعین ادم نصب ایدردی و یولده فقرایه صو و طعام اولشدررردی و حرمین
شریفینه هر سنه بش بیك التون ارسال ایدردی و مکه ده بعض آثاری واردر و جبل
عرفاتك ابتدا اصو یبنی اجرا ایلدی و اول طاغده بر قاچ برکه صو ایچون بنا ایتمش در

رسول اكرم صلى الله عليه وسلم مولود شريفنه عظيم اهتمام ايدردبكه وصف اتمك بروجهله
ممكن دكلدر نقل ايدرلركه بومولد شريف ايچون بغداددن هرسنه وجزيره وموصلدن
وسنجار ونصيبيندن وبلاد عجمدن واول اطرافده خلق وعلمادن وصوفيه دن ووعاظدن
وقراء وشعرا وغيرى اربيل شهرينه كلورلردى ومولوددن برآى قدر مقدم تختهدن يكرمى
قدر قبه نصب ايدردى كه هرقبه برقاچ طبقهدر واول قبهلرى انواع زينت ايله تزيين ايدوب
طبقهلرده خوانندهلر وارباب معارف هركس معرفتنى انده اجرا ايدرلردى واول مدينه خلقندن
اليش وريش قالقردى واول قباب قلعه قپوسندن تا خانقاه قپوسنه وارنجه ايدى هركون
صلوة عصردن صكره مظفرالدين اول قبابه اينردى واول خوانندهلرى وخيال ظللرى
تفرج وتماشا ايدردى وكيجهده خانقاهده قالوردى وانده سماع ايتدرردى بعده صباح
نمازنى قلدقده صيده كيدردى وهركون بويله ايدردى ومولود شريف كلدكده وافر
ايلدن وبقردن وغنمدن ساز وسوز ايله انده كى ميدانه كتورلردى وانده بوغازليوب
انواع اطعمه طبخ ايدرلردى ومولود شريف كيجهسى اخشام نمازى قلندقدنصكره قلعهده
سماع ايدرلردى بعده قلعهدن عظيم موملر ايله وچراغان ايله خانقاهه كلوب صباح اولدقده
برعالى تخت اوزرينه اوتوردى وجميع اعيان واشراف واكابر وغيرى جمع اولورلردى ومكلف
ايكى سماط چكيلوردى برى خلق ايچون وبرسماط خانقاهده چكيلوردى بعده سماع
ايدرلردى ووعاظلر وعظ ايدردى بعده علمايه وصوفيهيه وغيريلره مرتبهلرينه كوره
خلعتلر وعطيهلر ويرردى هرسنه بويلهجه سنه ايدردى نقل ايدرلركه مظفرالدين اصلا
برمصافده مغلوب اولمدى دائما لطف حق ايله غالب اولوردى سنه التيوز اوتوزده رمضان
شريفك اون سكزنده وفات ايدوب وصيت ايلديكه مكهيه كوتوروب انده دفن اولنه
كتورركن برمانع ظهور ايلمكله كوفهده مشهد قربنده دفن اولنمشدر وخاتونى ربيعه خاتون سنه
التيوز قرق اوچده وفات ايدوب دمشقده سفح قاسيونده بنا ايتديكى مدرسهسنده دفن
اولندى ومدرسهيى حنابله اوزرينه وقف ايلدى قلعهٔ كشاب نواحئ بلاد جبل
قلاعندندر نهر زاب ايله شط بيننده برقلعهٔ صغيرهدر وزاب شطه منصب اولدوغى موضعه
قريبدر واربيلدن جانب غربيهده درايكى مرحله بعيددر كركوك موصلدن ايكى مرحله شرق
طرفنه بعضى تلال ايچنده زمين همواره واقع اولمش طپراقدن برقلعهدر جمله شهر سورى ايچندهدر
حصارد ييندن نهر جارى حالا بوقلعهده شهرزور پاشالرى اوتوررلر دار الملك اعتبار اولنمشدر قلعهٔ
مهربان همدان يولى اوزرنده اولان بوغاز قربنده برقلعهدركه يوكسك يارنهاينده واقع اولمشدر
حصارك اردى شرقه بوغازه طوغرو طاغلردر وشمالى كوله طوغرى دوز صحرادركه وادى
دونوب بوغازه كيدر بو واديدن نهر صغير اقوب كولهدوكيلور سازلو وبطاقلو يرلردن كچيدى
واردر دوجوران كركوكدن بغداد وشهرزور سمتلرينه ممتد چوللردر كركوكدن شهرزوره
كيدلسه چول نهايتندن دربند ايمان شاهه وارلوركه من بعد جباله واصل اولنور

بو دوجوران دربند مذكور وراسنده دوزيرده برلوادر دربندك صاغ طرفنده اولان جبل
دخى برلوادر قرجه طاغ ديرلر هزارمرد بودخى دوجوران لواسى صحراسى نهايتنده
برطاغ اوزره برلوادر شهروبازار شهرزور طاغلرنده وقربنده صحرايه مشرف برطاغ
اوزره برلوادر غازى قران بودخى طاغلر ايچنده برلوا وقلعهدر قزلجه قلعه شهرزوردن
عراق عجم طرفنده دربند چغان وراسنده برمشهور ومعتبر قلعهدر يلنكان برقلعه وقصبهدر
قزلجه سمتلرينه دوشر قلعهسى بربلند كوه اوزرنده در اصل دار الملك امراء كوراندر قلعهسى
يوكسكدر جنك ايله النمق محالدر شهمران شهرزور دوزى قبلهسنده بركوملك
كمرنده يوكسكدر بردوزيرده برقصبهدركه نهر دياله التندن بحر آصمدن نردبان ايله صعود
ونزول اولنور سروجك شهرزور طاغلرى ايچنده برقلعهدر ونواحيسى چوق برلوادر
مركوه كركوك چولى نهايتنده دربند ايمان شاهدن صول طرفده بردربندكى يرده برلوادر
قلعهٔ بلبان بركول اوزرنده برعظيم قلعهدر حرير قربندهدر بوكولك اياغى همان قربنده
التون كوپرى صوينه قاريشور اوشنى ولايت حرير وراسنده طاغلر ايچنده برلوادر سماقلو
حرير قربنده سماقلو طاغى اوزرنده برلوادر بونك التى ياننده دوزده لواء اوركانى طائفهسى
واردر قلعهٔ كلديم ظالم قلعهسى طرزندهدر كذلك اورمان قلعهسى بويلهدر لكن قصبهسى
قلعه التنده ينه يوكسكده واقعدر دخى بوسمتلرده نوى نام ديكر نوين ومشيغله وحسيد ميوه
وكون ووبلاغ ومابكر قلعهلرى اولور اوصاف حرير بردوز صحراده كوهنه قريب
برقلعهسز قصبهدر قديم وحادث جوامع وحماملرى واسواقى واردر حرير طپراغنه دخوله
برصعب راه واردركه چارديوار ديرلر اوچ سنكستان طاغ درهلرى جمع اولوب يولى قطع ايتمش
ايكن فاصله يرلرى ديوار عريض ايله يول ايتمشلردر وبالجمله ايكى طاغ اراسنده برولايتدر
اول ايكى كوهدن سى اوكنه عرضا برجبل دخى دوشمشدركه سماقلو ديرلر بوولايت نيچه نواحى
وقلاعى مشتملدر كذلك دوين بونك ملحقاتندن برولايتدركه اول ايكى طاغك بريسى
وار اسنده بردوز صحرا واردر نهايتى ينه كوهه منتهى اولور دوين اول ما بينه اطلاق اولنور
قراونواحيسى واردر بوولايتلر آذربيجان سمتلرينه سرحد ولايت عثمانيهدندر روين جبال
ايچنده بنام قلعهدر حريردن سرحد طرفلرندهدر حرير نواحيسى بونلردر آوان وپالكان وبايان
ودخى سماقلو وشقاباددر ناحيهٔ اوانك برقلعهسى واردركه اطرافى سنك سرخدر اوائل حالده
سهران حكامنك اولى اوانك قلعهسنى تسخيره شروع ايتدكده محاصره ايدنلر اول قزل
طاش اراسنده جنك ايدوب خلقى سرخه نسبت ايدوب سرخانه معناسنه سهران
ديديلركه تعبير كرديدر قلعهٔ هربيل وبايان قلاع متينهٔ كردستاندندر شرف اوغلى
سليمان بك كه كبار امراء حسن بكك اق قيونليدندر عماديه قلعهسنى محاصره ايدوب قيشى
كلمكله ضرورى بلافتح قالقوب سيروى ناحيهسنه قشلامغه كتدكده عزالدين
شيربك كه اول زمان حاكم حكارى ايدى واكثر قلاع حسن بكك تصرفنه دوشوب كندو

بايان قلعه سنده متحصن اولمشيدی بوحالده سليمان بك مرقومه خبر كوندردكه مادامكه
قلعهٔ عماديه وقلعهٔ كوركيل وقلعهٔ سوی بازوكی وقلعهٔ بايان شنبوبزرك النده اوله
اصلا سزلردن بيم وباكمز يوقدرحكام حكاری شنبولقبی ايله يادا ولنور والحاصل بايان
قلعه سی حرير قربنده واندن جزوی جنوب وشرقده ودربند پشت ديرلربودربند
اوكنده بركوچك كولك كنارشرقيسنده برقلعهٔ متينه دراوكنده اولان كولك اياغی طرف
جنوبيدن بلبان ولواء كسنتانه دن كلن نهره بينه شهرقربنده قاريشوب جانب غربده لواء
دوركانی ولواء سماوكو دوزلرينه اوغرايوب اربيل غربيسندن كچروزيبار ناحيه سندن
بروكلن نهرايله شطه قريب يرده جمع اولوب سامره شمالنده شطه دوكيلورار بيلدن
يه قاروده بوصوايكی چتال اولوب ماييننده براطه قالوروينه قاوشوراول اطه ده قريهٔ
التون كوپريسی ديرلر برقريه واردردخی بوسمتلرده برقاج قلعه واردركه بونلردر چمار خوشيو
وزنجيبو وشرقيو وباسكی ووران وربان وپرتد ولعل آب وباريل باقی احوال بلاد كردستان
وان اوصافی آخرنده ذكراولندی ولايت كردستان بواكراد حقلرنده اقوال مختلفه
واردر بعضيلر اكراد عربدن منشعب اولمشدر ديرلر بعضيلر ضحاك ماران اومو زنده اولان
زحمته كونده ايكی آدم مغزی بشورمكله علاجه بشلدی هركون ايكی آدم قتل اولنوب
خلقه ظلم اولنوردی تاكه بوكاره موكل اولان شخص مرحمت ايدوب كونده بريسنی قتل
ومغزينی برمقدار كوسفند مغزنه خلط ايدوب ضحاكه كوندرردی اول بيكناه نفرلردن
بريسنی نهانی ازاد ايدردی انلردخی تلال جبالده تعيش ايدوب آهسته آهسته جمع كثير
اولديلر وتناسل ايدوب وكرد لقبيله موسوم اولديلر ودخی بواكراد دورت قسمدركه
انلرك آداب وعادات ولغاتی متغيره دركرمانج لركلهران كوران وابتدا ولايت كردستان
هرمزدن چاق ملاطيه ومرعش حدودنده منتهی اولور شماليسی ولايت اران وجنوبيسی
موصل وعراق عربدر وبوطائفه اكثری شجيع ومتهور ومتكبر وحرا ميلق وقطع
طريق مقوله سنی كندولره نسبت ايدوب تفاخر ايدرلر وطوايف اكراد سنی وشافعی
المذهبلردر انجق اولوسات موصلده وشامده سنی وتاسنی وخالوی عشيرتلری كه يزيدی
مذهبلردر وكندولری شيخ هادی مريدلرندن عد ايدرلر مزبور خلفاء مروانيه دن دريزيدلر
تصوف مسلكندن طريق ضلالته دوشمش زندقه والحاديدرلر اكثری جهله در مشايخ
نامنه ايچلرنده قره صاريغور وبوجهتدن قره باش ديمكله معروف اولمش انلرده هيچ
اصلا نسوانی قاچرمزلر وانلردن جنتده مواضع اشترا ايدرلر وشيطان وزيده بلكه جمله
اشيايه لعندن اجتناب ايدرلر وشيطان برملك مقربدر ديرلر واعتقاد فاسدلری شيخ
هادی بزم صوم وصلاتمزی درعهده ايتمشدر روزقيامتده بلاحساب جنته داخل ايدر
ديرلر علمای ظاهر ايله بغايت عداوت اوزرنه لردر واكراددن نيچه علما كرچه ظهور ايلمشدر
اما معارف ممتنه سلوك ايتمامشلردرمثلا حسن خط وشعر وانشادن بی بهره لردر
وظاهرا

وظاهرا لفظ كرد شجيع وبهادر معناسنه دراكثر مشاهير شجيعان زمان بوطائفه دن در
رستم زال وبهرام چوبين وكركين ميلاد وپهلوان فرهاد وشيرين كه كلهر طائفه سندندر
امثالی كبی وطائفه اكراد هركز متابعت واتفاق اوزره اولمزلر حتی كه صيت وصدای نبوت محمدی
ملوك اطرافه داعيهٔ انتساب ايتديلر اولزمان حاكم تركستان اولان اوغوزخان دخی بغوزنام
كردكريه المنظری بطريق الرساله آستانهٔ سعادت سيد الثقلينه ارسال ايلدی چون
ايلچی كريه منظور نظر سعادت خير البشر اولدی شكلندن تنفر بيوروب عشيره وقبيله سندن
استفسار بيوردیلر طائفهٔ اكرادلودر ديديلر بيوردیلركه حق سبحانه وتعالی بوطائفه يی
اتفاقه موفق ايتميه زيرا بو عالم بونلرك النده خراب اولسه كرك پس من بعد بوطائفه
برسلطنته نائل اولمديلر اكثری سفاك وبی پاك ودبت قتل نفسه يابراسب ويا بركاو
وياخود برايكی كوسفند ياخود اقربای قاتلدن مقتول طرفنه قيزويرمكله مصالحه اولور
وبوطائفه نك اكثر دورت خاتونی اولوب حكام كردستان اراسنده صاحب عشاير كثيره
اولنلرعشيرت اسميله يادا اولنوب صاحب قلاع اولنلر اول قلاع اسماسيله شهرت شعار اولمق
رسمدر مثلا حكاری وجزيره كبی واكثر سلاطين بوطائفه نك اوكه لرينه طمع ايتميوب
بونلرك مجرد اطاعتاری ايله قناعت ايتمشلردر بعض آل عثمان وبعض شاه عجم سرحدی
واوجاقلق وحكومت عنوانيله معنون اولان كوردستاندر واصل جبال كردستان
فارس وكرمان حدودندن اخذ ايدوب وان وارض روم جبالنه اولاشور جبال عظيمهٔ
مسلسله ومتصله درقارا كسك دكلدر ونيچه مواضع عيون وانهار كبار ونزهه دركردستان
اون سكز ولايتدر هواسی معتدلدر سلجوقشاه زماننده حقوق ديوانيسی ايكيوز تومن ويك
بشيوز دينار ايدی النواحی الانی هواسی خوب اقرصولو برقصبه درشكاركاهی فراوان
برناحيه دراليشتر برشهر وسطدرانده ار وخش نام برآتشخانه واردر بهاردخی برقلعه در
سليمان شاه زماننده دارالملك ايدی حقشيان نهرزاب كنارنده برمحكم قلعه دردربند تاج خاتون
برشهردرحالا خرابدر دربند زنكی هواسی معتدل صولری وافرخلقی ناپاك قوملردر دربيل
آب وهواسی لطيف برشهردر دينور عراق عجمده ذكر اولندی ركذلك شهرزول وكيكور
ودخی سلطان حجال آباد نام ديكر سلطان يار منجان پای كوه بيستون نام برقصبه دراوجانبو
سلطان بنا ايتمشدرهواسی خوبدر كرمان شاهان كتبه قرماسين يازيلور بهرام بن
شابوربنا ايدر قباد بن فيروز تجديد ايلدی وبرقصر بنا ايدی اوغلی انوشروان انده بردكيه
يا پدی يوز ذراع طولی وعرضی وار ايدی فغفور چين وخاقان ترك وراى هند وقيصر روم
ايلچيلری انده جمع اولديلر حالا قريه در وشبديزكه خسرو پرويزه دوزمشدر آكا يقين درانك
صحراسنده برباغی واردركه ايكی فرسخ طول وعرض ساحل وبيلا ميوه سی انده اولوردی
وخارجی علفزار ايدی وحيواناتی چوقدر كرند وخوشان ايكی قريه درحلوان كريوه سی
باشنده كرند خرابه خوشان معمور اولوب معتدل هواسی وطاغدن كلور صويی ومرغزاری

وباغستانی وار درماندشت برصحراده اللی پاره قریه یی مشتمل ولایتدر هواسی معتدل
صویی قرنده اولان طاغلردن کلور مرسین برقلعه دریانده قصبه سی ووافر صویی واردر
وهواسی معتدلدر وسطام شبدیزك برابرنده هواسی معتدل بر بیوك قریه در صویی کوه
بیستوندن کلان رودکولکو دندر توزخرماد یرلر برقریه واردر نخلستانی فراوان برسبز
وخرم قریه در برقبه نك التندن براجی صو چقار صوا یاغی التنده بستان اوجاغی کبی چقور
چقور یرلر ایتمشلر انارە بو صودن صالوب جمله سی لبالب اولدقدنصکره صویینه اسکی
مجراسنه صالارلر برایکی کون اول چقورلرده صوطورمغله صافی طوزاولور وبوصو نفط
یاغیله قاریشق اقاردستیلره الوب برمقدار طوردقده یاغی اوزرینه کلور اوزرنده یاغنی
جمع ایدوب صویینی دوکرلر وکرکوکدن برایکی منزل اشبوطوزخرماتوه دربغدادجانبنه
دوشرودخی کرکوکده برایکی ساعتلك یرده کورکوربابا دیرلر برکوچك دپه جك واردر اوزری
ایکی خرمن یری قدر دوزدر واول محلك هرنه موضعنی قازسه لر همیشه آتش ظاهر اولور
مثلا سیره کیدنلر اول موضعده برجزئی یری قازوب اوزرینه قزغان وتنجره لرین قویوب
طعام طبخ ایدرلر همان قازلمغه بشلدیغی کبی علولر پیدا اولور مصلحت تمام اولدقده اول
موضعه بر پاره طپراق آتی ویررلر آتش وعلو کورنمز اولور بوندن برمقدار غربده برنهر صغیر
واوج عدد نفط قیولری واردر اوستی نفط الئی صودرانلردن مراد ایدنلر الوب استعمال
ایدرلر وکاهی سیرایچون بونلرك برسنه برمقدار یانمش پنبه ویاخود بز القا ایدرلر قیونك
ایچنده عظیم هنکامه پیدا اولوب منارەلر کبی علو عیوقه پیوسته اولوب چشم عبرت بیننه
تماشا وآتش اولور بوحال اوزره دخان برزمان طوروب نفط چاه فنا بولوب آتش
منقطع اولور وبونك قربنده برزفت منبعی واردر زفتی اقوب صحرایه یایلشدر آدم وجانور
اوزرینه اوغراسه یاپشوب قالور بو زفتی قوم ایله خلط ایدوب حمام فرشلرینه استعمال
ایدرلر دخی سفینه لره استعمال ایدرلر باقی نواحی بونلردر کلوش شکاس هاوار سیمان
راودان تغسو شمیران تذییل الطابع فصل ٤٣ در بیان اقلیم عراق عرب قرق اوچنجی فصل
اقالیم عرفیه دن اقلیم عراق عرب بیاننده در لفظ عراق کتب معتبرەده کسر عین
مهمله وفتح راء مهمله وبعده الف وقافله ضبط اولنمشدر حدود غربده جزیره وبادیه جنوبده
بادیه وبحر فارس وخوزستان شرقده بلاد جبل تا حلوانه وارنجه شمالده ینه بلاد جزیره ایله
تحدید اولنور اقلیم عراق عربك طولا وجنوبا وشمالا مسافهٔ امتدادی حدیثه دن دجله
ساحلیله عبادانه وارنجه درکه نهر مزبورك بحرفارسه مصبیدر عرضی شرقدن غربه قادسیه
دن حلوانه وارنجه درکه بو تقدیرجه اقالیم مرقوم بصره وبغداد ایالتلرندن عبارت اولمش
اولور ایالت بصره آل عثمان عراق عربه استیلا ایلدکده بصره اوجاقلق طریقیله آل عثمان
طرفندن ضبط اولنوردی چاق سنه بیك یتمش طقوزده آستانه دن پاشالر کتمکله
بو ایالت نیجه الویه ونواحی یه تقسیم اولنمشدر الحدود شرقده بحر فارس وحدود

قزلباش شمال ایالت بغداد جنوب الحسا بلادی غرب بلاد کوفه ونجف سنجاقلری
وقلاعی بونلردر ابوعرنه بصره رحمانیه زکیه قبان قطیف مدینة القلاع قلعهٔ
بوکردلن قلعهٔ سویب قلعهٔ سعید قلعهٔ قورنه قلعهٔ جدیده کوت داودیه کوت
ابو منصور قلعهٔ سترش قلعهٔ براغ نواده قلعهٔ نهر عنتر قلعهٔ مدینه قلعهٔ صالحیه
کوت ابو سوید قلعهٔ دادبن سعد کوت بحران قلعهٔ منصوریه قلعهٔ فتحیه کوت سون
قلعهٔ عقارا قلعهٔ شالوشیه کوت معمر قلعهٔ ارسلانیه قلعهٔ دخنه اوصاف بصره
حضرت عمر خلافتنده سنه اون دورتده حضرت عمر امریله تجاوز حد عراقده بنی فارس
ودیار عرب مسلمین ایچون برمدینه اولمق فرمان بیوردقلرنده عتبه بن غزوان طرح
وبنا ایلدی وقصبدن برمسجد بنا ایلدی وسکز یوز آدم ایله آنده اقامت ایلدی وابتدا
خطبه یی عتبه بن غزوان اوقودی برخطبهٔ مشهوره در صحیح مسلمده مثبتدر بو شهر
برمستوی ارضده واقعدر بوکا قبة الاسلام دیرلر شرقیسنده انهار کثیره واردر غربیسنده
شط مصبی قربنده جزیرة العرب طپراغندن در جبلدن کلن نهر فیض اوزره باغلو
وباغچه لو دار الملك ولایتدر وهند وسائر بلادك متاعینه موسم ایله عظیم کمیلر کلمکله بندر عظیم
اولمشدر وبصره نك غربی وجنوبیسنده برجبل واردر اکا سنام دیرلر وجنوبی وغربیسی
بریه در وشرقیسنده انهار کثیره واردر برزمانده سکز بیك قدر نهر وارایمش که اراضی
انکله سقی اولنورمش ویدی بیك قدر مسجد وارایمش وبصره ده نهر ابله که طولی اون
ایکی میل اطراف وجوانبی قصور وبساتین ابله متصل واحد وجمیع انهار بصره که شرق
طرفنه محیطدر وبعضی بعضنه منصب اولوب واکثرینه مد وجزر داخل اولوب اول حالده
میاه وانهار طاشوب مزارع وبساتینی سقی ایدر جزر ایتدکده انهار حسب العادة جریانه باشلر
بصره نك نخلستان وبساتیننه نظر اولنمز اصناف کثیره خرماسی واردر وبصره نخیل
وشیاه وحمامه ایله سائر بلاددن ممتازدر وبصره کوفه دن سکسن فرسخدر ودجله دن
بوکا ایکی نهر شق اولنمش بری نهر ابله بری نهر معقلدر بو ایکی نهر مجتمع اولوب بصره اوزره
ممتد اولور وبونلردن انهار کثیره منشعب اولوب ناحیهٔ عبادان وغیری سقی ایدر وبصره نك
طولی نهر اوزره ممتد اولوب بعض دور ابنیه سی بادیه طرفنه دوشر وبو طرفدن برقپوسی
واردر که اندن تا نهره دك اوچ میل وبونده اوچ جامع لطیف واردر وجامع طاش دیرلر اوزره بنا
اولمشدر بری دخی بادیه قپوسی یاننده درکه جامع قدیمی بودر بری دخی طرف بلده ده واقع
اولمشدر ودخی برجامعی واردر که عبد الله بن عامر کریجدن یاپمش ایدی حضرت امام علی
رضی الله عنه توسیع بیوردیلر اوچ سوق مشهوری واردر بری قطع الکلا نهر اوزره درودخی
سوق الکبیر وسوق بابل وجمیع اسواقی لطیف وبینظیر حماملری واردر وجنوبیسنده
بر وادی واردر اکا وادی النساء دیرلر زیرا نسوان بو وادی یه چقوب التقاط کما ایدرلر وجبل سنام
بصره دن نصف مرحله دروآبی شوردر زیرا بحردن مد کلوب بصره دن اوچ کون الك

يوقاروكيدر وماء شط بصره حذاسنه منتهى اولدقده ماء بحر آكاقاريشوب تلخ اولور
وبصره ده اقطان والبان ولحوم وخضروات وتجارات فراواندر وبصره ده حضرت طلحه
وزبير وانس بن مالك مرقد شريفلرى اولدقندن ماعدا امزارات اصحاب وتابعين وكباردن
چوقدر وبساتين بصره يرلرى مرتفعجه دوشمشدركه مد بحر كلدكده آب شط مرتفع اولوب
صقى اولنوراچق يرلرى مد وجزر سببى ايله شوره زمیندر وضبط انساب خيل وقيون
وحمامه غايت معتبر در مثلا خيل نسبى ضبط ايدوب طرفين معلوم اولمين مهره
هركز اعتبار ايتمزلر وآت بيع وشراسنده طرفين فلان بن فلان ديو شهود ايله اثبات
ايدوب وانساب غنم دخى مضبوط ومعتبردر وانلر غنم العبديه دركه عبد قيسه
منسوبدر ديرلركه حضرت رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم وفد عبد القيس
كلدكلرنده انلره دعا ايتدى وانلردن بركسنه اسمى عباده ايدى حضرته ديمشدركه
يا رسول الله بن غنمى سوررم ديدى حضرت دخى برقوچى قولاغندن مبارك اليله طوتوب
اول آدمه ويردى حضرتك صلى الله عليه وسلم طوتدقلرى قولاق مبارك پرمقلرى نعقدار
يره دوقنديسه قولاقده اول مقدار بياض برحلقه كبى نشان اولدى اول آدم دخى بحرين
ولايتنه واروب مزبور قوچى تحملق كند وشياهنه چكدكده حاصل اولان شياهك اول
بياض حلقه قولاقلرنده نشان اولدى وانلره شياه عبديه مسمى اولدى الان قولاغنده
اول بياض نشانى اولان اول سلسله دندر بصره قومى بو جنس قيونلرى بحرين دن كتورمشلر
وعظيم رغبت ايتمشلردرحتى ديرلركه بو جنس برشاة اللى التونه بالغ اولوب فروخت اولنوردى
واكثر اول بياض حلقه قوچ قولاغنده بولنورسه دورتيوز التونه الورلردى ودخى كوكرجنلر
برمرتبه معتبردركه برحمامه يدييوز التونه بيع اولنمشدر مختار دجله اوزرنده بصره دن
برمرحله وعبادان قربنده برمدينه دركه معتمد خليفه زماننده بويله دن خروج ايلدى ومهتدى
زماننده قتل اولندى مشان بلدهٔ صغيره در بصره نك فوقنده كثرت نخل ايله معروفدركه دنيا
مسيره لرينك برمدوحيدر ابله دجله دن ابله يه كيدن نهرك اغزنده درمدينهٔ صغيرهٔ
خسنه در برحدى بصرميه وارنجه نهر ابله در وبرحدى دجله دركه نهر ابله بو دجله دن منشعب
اولوروابله اوزره دوزنهر ابله عمودى عباداندن بحره منتهى اولور ونهر ابله نك طولى بصره
وابله بيننده دورت فرسخدر ونهر ابله كارنده قصور وبساتين متصل كويا كه بستان واحددر
جميعا بعض بعضنه كيدر خرق واردر قجن مد بحردن كلوب ماء نهر ابله هر خرقه تراجع ايدر
وابله بصره نك جهت شرقيسنده در وملوحت ماء بحر امتداد بحر وقتنده نهر معقل اغزنه
واصل اولور معقل بن يسار حضرت عمر رضى الله عنه زماننده حفر ايتمكين نهر معقل
ديمشدر ونهر معقلده نصكره ملوحت ظاهر اولمز وابله ايكى جانبدندر برى شرقى برى غربيدر
وشرقيسى قديما شاط عثمان ديمكله معروفدر عثمان ابن ابان سنه التيوز تيمش دورنده بو جانب
عامر ايدى وبونده اشجار وانهار واردر وبو جانب دجله اوزره درو انهارى دجله دن مأخوذدر

وبونك

وبونده برمشهد واردر عمر بن الخطابك رضى الله عنه مساحه سنى در وبو مشهد ده شجر سدر
واراىدى كه هر شاخى نخله كبى هر ساقى يدى ذراع ايدى ناس بو شجره نك قشرينى الوب دفع
حما ايچون اكله تبغرايدرلردى وخلاص اولورلردى وتابكين بصره يه والى اولدقده برمصلحت
ايچون بو شجره نك قطعنى سوق ايتديلر بو شجره يى قطع ايتدكده بصره دن معزول
اولدى وابله نك جانب غربيسى خرابدر انجق برمشهد واردركه آكا مشهد العشار ديرلر بونده
دعا مستجابدر ديرلر عبادان خشبات قتنده دجله نك بحره مصبى يانده در وعبادانك
جنوبى وشرقيسنده دجله بحره منصب اولور وساحل اوزره عباداندن مهروبان
دورت مرحله وعباداندن بصره برچق مرحله وعبادان بصره دن جنوبى وشرقى وعبادانك
جنوبى وشرقى خشبات وبو خشبات بحرده سفن ومراكب ايچون علامتدر وعباداننده
زرع وضرع يوقدر واهل عبادان الليه متوكلردر ورزقلرى اطرافدن كلور وبرقوم واردر امور
دنيويه دن منقطع وعباداته مقيدلردر زينى قلعه سى عبادان قارشوسنده غايت قريبدر
بوغاز اغزنده برمد وجزيره در قلعهٔ نخرى بوغازك جانب غربنده در قلعهٔ جديده كويا بوغاز
حفظى ايچون بنا اولنمشدر وبوغاز اولان جزيره دن اشاغيجه يان يانه ايكى جزيره لر واردر
برينه نخريه وبرينه شتابى ديرلر وشكل ومقدارده نخريه قلعه سى اولان بوغاز اغزنده كى
جزيره يه بكزر وبو اوچ جزيره مثلث واقعدر ونهر بصره اغزنده بصره جانبنده قلعه كليد البحر بو
دوزيره دوشمش وبونكله بصره ارا سنده قلعهٔ سنده دوشمش ونهر مزبورك اغزنده
كليد البحر قارشوسنده مقام اماعلى واردر قصبهٔ عظيمه در جامع ومناره سى واردر بو مقامدن
برى جانبه دوشر قلعهٔ قبان خوزستان طرفنه دوشر نهايت سرحد آل عثماندر نهر شط
كنارنده برقلعه درو انك بحر فارسه مصبى قربنده در مثلا قلعهٔ جديده دن بو قلعه يه
كيدلسه شط كارو عبورينه موقوفدر وارالرى چولدر وبوندن يوقرو اوچ قلعه در برى برينه
قريبدر وقزلباش حكمنده در واول قلعه لر يانندن بربحيره آياغى اقوب شط كارودن اشاغى
بحر فارسه منصب اولور واول بحيره اياغى ايله شط كارو اراسى قبان طپراغيدر جزيره كبى يردر
رحمانيه بصره قربنده مقام امام على ايله بونك ماينى چولدر شطك كنار غربيسنده مقامدن
يوقارو صو اقوب كلدوكى سمتده يعنى كوفه وبغداد طرفنه در بو محلده شاطدن چوله طوغرى
ايكى اوچ نهر قالمشدر اول نهرلرك اراسنده در نهر صدر طويل بودخى اوچ نهرلر اراسنده
رحمانيه دن يوقاروجه بصره يه تابعدر جزاير الشط شط العربدن برشعبه در بعينه نصف
دائره كبى دور ايدوب ينه اصله قاريشور پس اول نصف دائره محاط اولان جزيره يه جزاير
ديرلر بصره يه تابعدر بصره دن جانب نهايتى نهر صدر طويله اولاشور قلعهٔ عثمان محمد
شط العرب جزيره وسطلرنده غربى چول سمتنه برنهر قالدرمشلردر اول نهر اوزره دوشر
برقلعه دركه اول جزاير الشطدن يوقارو چول طرفنه دوشمشدر بو عثمان محمد سلطان سليم
زماننده عصيان ايدوب صكره عرض انقياد ايتمكله سنجاق ويرلمشدر شط العرب بالاده

مذكور اولان لواء جوازركه مجمع فرات ودجله ور نصف دائره شكلنده جزيره در لك
نهايتنده يني نهرين بربرينه قاريشوب اوچ شعبه يه منشعب اولور ايكنجى شعبهٔ غربيه
شماليه بوايكى شعبهٔ غربيه نك شعبهٔ شرقيه سندن قاندرغه ايله چكيلور وشعبه لردن
اوچنجى شعبهٔ شرقيه كه اول ايكى شعبه دن آز آيرلمشدر اشاغيجه در بوجزيره يى احاطه ايدركه
وسطنده لواء مدينه واردر ونهايتنده كى قلعه قلعهٔ قورنه در قلعهٔ قورنه بر متين قلعه در
رحمانيه قارشوسنده واقعدر بوندن صكره يكباره عمود نهرين چكلوب بحره قاريشور طوغرى
كيدر بوجزيره مقابلنده اولان بريهٔ شرقيه يه بوشعبه صودن برايكى خرقه نهرلر قالدرلمشدر
ويسنك كارنده قلعهٔ فتحه نهردن بحر سمتنه دوشمشدر بوقرو طرفده اولان نهرك طرفنده
لواء عرنه واقع اولمشدر نهردن بغداد سمتنه دوشر بوسمتلره مطلقا جزاير شط العرب
اطلاق اولنور نهرين منشعب اولمغله ونهر عقان كرتنده اول سمتلو جزر ومد بحردن
طاشوب باتلق اولور عسكر واردقده احتراز اوزره اولمق كركدر اول سمتلرده صدر بحرين
نامنه بر ناحيه وزر نوك نامنه بر قلعه واردر عقاره ده دخى قلاع واردر عليان تصرفنده
ايكن عصيان ايدوب سنه طقوز يوز تمش بشده سلطان سليم ثانى بغداد پاشاسى اسكندر
پاشايى سرعسكر ايدوب كمى ايله اول طرفلره عسكر كوندروب اطاعت ايتدردیلر قلعهٔ
زكيه متين قلعه دركه برزمان آل مشعشع پاى تختى ايدى صكره عثمانيان آلوب توابعيله بر
سنجاق ايتديلر دجله نك شرقيسنده ونهردن بلكه بحر جانبنده وكارنده ونهر مزبورك شط
رحمانيه مقابلنده اشاغيجه منصب اولدوغى محله قريب در بطايح بر بطيحهٔ عظيمه واردركه
دجله بر طرفندن زقاق قصبه ده آكا داخل اولور ينه بر طرفدن چيقار كيدر بر بطيحهٔ
كبرايه دخى دخول ايدوب ينه اندن چيقار اوجنجى بطيحه يه بعده دوردنجى بطيحه يه واررتا كه
دورت درياچه اولور اول ديار خلقى بطيحه يه هور تعبير ايدرلر اول بطايحك نهايتنده دجله
چيقوب آقاركه اول محله دجله العوراديرلر وينه بونده بصره نك انهارى چيقوب منفجر اولور
مسالك ومنازل بصره دن بغداده بصره دن شرق دجله كارنه شط عبور بعده قلعه سوبه
واراندن قلعهٔ سعيد اندن دخى سمره مساريان اندن سبخ اندن مقرون اندن غد برن
هارون اندن زكيه اندن عبد الله بن على اندن عيسى اندن كو بيج اندن ابو صدرى اندن
عبد الله بن عطا اندن قعيبه اندن صوبيخ اندن مكشفه اندن سال بن صدن اندن كوت حور
اندن جوازر اندن بغداد ديكر بصره دن بغداده فرات غربندن بصره دن نهر عشار چكيلور
رباط ارزق اندن شمس الدين اندن نخيلات باكير اندن نهر معقل اندن كوت بنى
منصور مقابل قورنه اندن قلعهٔ شرش اندن مصب طبا اندن قلعهٔ بداغ زاده اندن صدر
الطويل اندن نهر عنتر اندن مدينه اندن قلعه صالحيه اندن كوت داوديه اندن كوت
ابو سويد اندن قلعه دادين سعد اندن كوت بحران كه مقابلهٔ فتحيه اندن باطنا اندن منصوريه
اندن دخيرى اندن عقار اندن ثور اندن شالوشيه اندن كوت معمر اندن قلعهٔ عرجه
اندن

اندن قلعهٔ نكيب اندن قلعهٔ كريم اندن تمساوات مقابل خالد وكيشه اندن روماحيه
مقابل جم سلطان اندن حله اندن نهر فرات چكيلوب اندن اورته خان اندن بغداد
بصره دن اورته يول بصره دن قورنه اندن هدير اندن عبرهٔ امير المؤمنين اندن آل
حسين اندن فتحيه اندن نهر السبع اندن جديدهٔ عفراد اندن عبدورقا اندن منصوريه
اندن سكندرى اندن شط الحمارا اندن قلعهٔ جديده اندن دكه اندن قلعهٔ قصر اندن جوازر
اندن صدر عمار اندن لقمانيه اندن بغداد بصره دن قطيفه التى مرحله در وبصره دن
واسطه الى مرحله در وبصره دن بحرين عبادان اون ايكى فرسخ اندن خوشاب ايكى فرسخ
اندن باقى بحردن بحرين تمش فرسخ در يولده ايكى كوه واردر زيرآبده انلره عوس وكسر ديرلر
اكركمى اول طاغلرك باشلرينه اوغراسه خلل پيدا اولور وبو يولده صونك عمقى تمس سكسن
قولاچدر بصره دن قيس جزيره سنه وارنجه جزيرهٔ خارك اللى فرسخ جزيرهٔ الان سكسن
فرسخ وجزيرهٔ ابرون يدى فرسخ جزيرهٔ چين يدى فرسخ لنده شلك واردر جزيرهٔ قيس يدى
فرسخ احوال ملوك وحكام ابتدا حضرت عمر رضى الله عنه زماننده عقبه بن غزوان
صحابه لردن صكره امويه دن معاويه طرفندن زياد بن سمره سنه التمش طقوزده فرق ضاله دن
بصره ده واهوازده ازارقه خروج ايلدى باشلرى نافع بن الازرق بوطائفه حضرت عثمان
وحضرت على ومعاويه وحضرت طلحه وحضرت زبير وحضرت عايشه يه رضوان الله
تعالى عليهم اجمعين حضراتنه سب ايدرلردى بعده سنه يوز اوتوز ايكيده دولت آل عباس
ظهور ايلدى طرفلرندن ضبط اولنوردى وابتدا انلرك طرفلرندن والى اولان سفاحك
عموسى سليمان ايدى بعده سنه اوچيوز اوتوز دورتده آل بويه دن معز الدوله استيلا ايلدى بعده
سلجوقيه طرفلرندن بعده هلاكو استيلا سنده مغول طرفندن بعده دولت ايلخانيه
طرفلرندن بعده اق قيونلو طرفلرندن بعده آل مشعشع استيلا ايليوب بعده آل عثمانك
دولتنده سلطان سليمان بغدادى الدقده والكانك ولاتى اولان آل مشعشع سلطان سليمانه
عرض انقيا ايليوب مفاتيح قلاعى ارسال ايتدكلرنده ينه كندولره ابقا اولنوب اوجاقلق طريقيله
بووجهله كه خطبه نام عثمانيانه اوقنوب سكه ده اسامئ پادشاهى ضرب اولنه بعده شاه
عباس بغدادى الدقده عسكر طائفه سندن بلوك باشى رستم بر نامدار ومتمول كيمسنه
ايدى قزلباش وقعه سنده بصره طرفنه توجه ايلدى اهل سنتدن اولوب فرار ايدنلر يانينه
جمع اولديلر صاحب قوت اولدقده بصره يى ضبط ايلدى والحاصل بصره ده مستقل
اولدى آل عثمان طرفلرندن اوجاقلق طريقيله ضبط ايتدى بعده اوغلى على پاشا يرينه
چكمشدر بعده اوغلى حسين پاشا باباسى فوتندن صكره يرينه چكمكله وزارتله تفاخر طريقيله
احسان اولنوب مزبور حسين پاشا دخى استقلال بولدقده بعض نامعقول وضعلرى صادر
اولمغين سنه بيك تمش يديده بغداد واليسى اولان فرارى مصطفى پاشا اوزرينه تعيين
اولندقده مرقوم على پاشا اوغلو هنده فرار ايتمشلردر بويله اولدقده يرينه آخر اسى يحيى

پاشایه سنه به یدی یوز کیسه التزام ایله بصره یه اجلاس ایدوب ذکر اولنان مال حاصل
اولمیاجغن بلوب اولدخی هنده فرار ایتمشدر بویله اولنجه آستانه دن پاشالر ارسال اولنغه
بشلندی ایالت بغداد مدینهء بغداد حالا کرسی مملکت عراق عربدر مقدما
دار خلافت کوفه در بعده انبار نقل اولنمشدر صکره بغداده نقل اولندی سلفده عراق
عربه ایران دیرلر ایدی الحدود بیابان نجد وبصره وولایت خوزستان وکردستان
وموصل واورفا وبادیهء شام طولی تکریتدن عبادانه وارنجه یوز یکرمی بش فرسخدر عرضی
عقبهء حلواندن بیابان نجده محاذی قادسیه یه وارنجه سکسن فرسخدر مساحه سی اون
بیک فرسخدر حضرت عمر رضی الله عنه عهدنده عراق عربی مسلمانلره وقف ایلیوب
مساحه ایتدیلر اوچیوز التمش کره یوز بیک جریب کلدی هر فرسخ قرق بیک جریب اولور
وهر جریب التمش ذراعدر حضرت عمر رضی الله عنه برجریب بغدای تارلاسن دورت
درهمه واربه یی ایکی درهمه ونخلستانی سکز درهمه وضع ایلیوب قرق خرما اغاجنی
برجریب طوتدی ومیوه جریبنه التی درهم خراج وضع ایتدی اهل ذمتی تحریر ایتدیلر
بشیوز بیک ادم کلدی انلری اوچ مرتبه قیلدی اعلاسنی سکسن سکز درهمه اوسطنی
یکرمی دورت درهمه ادناسنی اون ایکی درهمه جزیه تعیین ایلدی مبلغی بیک ایکیوز
سکسن یوک درهم اولور که ایکی بیک یوز اوتوز اوچ تومندر صکره ناصر خلیفه زماننده
اوچ بیک تومن اولدی صاحب نزهه زماننده اوچیوز تومنده قرار ایتدی سنه بیک
قرق سکزده سلطان مرادخان رابع بغدادی شاه صفی تصرفندن نزع ایلدکده وزیر قره
مصطفی پاشا عجم ایله عقد صلح ایدوب بوکونه سنور قطع اولندیکه بغداد ایالتنده جسان
وبدره ومندلیجین ودرتنك ودرنه تاسرمین نام محله دك ومندلیجین ودرتنك ماییننده
اولان صحرا زوجان عشیرتنك ضیاء الدین وهارونی قبیله لری وزنجیر قلعه نك طرف
غربیسنده اولان کویلر وشهرزور قربنده ظالم قلعه نك باشنده اولان قلعه لر طاغلر وقلعهء
مزبوره یه ناظر اولان اطراف شهرزو رجاغان کدوکنه دك وقزلجه قلعه وتوابعی طرف
شهریاریدن ضبط اولنوب بونلردن ماعدا احسنخه وقارص وروان شهرزورك دیره وزرودی که
زرودیا دخی دیرلر وزنجیر قلعه نك جانب شرقیسنده اولان قریه لر ومهربان وتوابعی
شاه طرفندن ضبط اولنوب انلرك سنورلری بوجانبدن تعرض اولنمیه وزنجیر قلعه که
طاغك قله سنده واقع اولمشدر روان سرحدنده قوتور وماکو قلعه لری وقارص سمتنده
اولان منار برد قلعه سی طرفیندن هدم اولنه التقسیم بو ایالت اون سکز سنجاقدر آل
صالح بغداد ادیبات درتنك جنکوله جوازر حله درنه روماحیه دمرقپو ده بالازنك آباد سماوات عمادیه
قرانیه قره طاغ کرنه کیلان واسط حکومت عمادیه مالا بو سنجاقلر مقاطعه ایله ویریلور دخی
طوایف اعراب اخشامات واجماسات غایت چوقدر تفصیللری جولان الافکار نام کتابمزده
مسطوردر النواحی ناحیهء نهر احمدیه ناحیهء نهر سلطان سلیمان ناحیهء بنی مالك ناحیهء لیشه

ناحیهء

ناحیهء بلادروزین ناحیهء روماحیه ناحیهء زبید ناحیهء خالص ناحیهء صدر عماره جماسات
قره اولوس لواء حله لواء جوازر لواء واسط لواء عرجه مع حورهو بشله لواء سموات روماحیه
مع حور عثمانی لواء عانه لواء قصر شیرین ناحیهء زنك آباد ناحیهء خراسان ناحیهء نهروور ناحیهء
روزین ناحیهء حسکه ناحیهء خالد مع حوردبله ناحیه کیسه مع حورایرق ناحیهء خالص ناحیهء
بنی مالك قصبهء مندلجین ناحیهء قزل رباط قصبهء شهربان مع کوپری هارونیه قصبهء جسان
قلعهء نقاب قره شکر ارقی نهر محاویلین وسط النیل نهر قدس نهر صلنبه وحوریه نهر شاعی
باشیه نهر طهما سیه نهر سیب ونهر مسیب وسط النیل عتیق نهر عیسی نهر رضوانیه
نهر اسکندریه شواطی وقطری حورعقرقوف سفینهء بهروز سفینهء سیب سفینهء فلوجه
سفینهء امام اعظم سفینهء صعر قاوشان دخی قرا ومزارع که حسابی یوقدر طوایف آل یحیا
طوایف اولاد حازر طائفهء اولاد مونس طائفه زوامل طائفهء محاویره طائفهء عرنعات
طائفهء اولاد نور الدین طائفهء ربیعات طائفهء اولاد قوس طائفه اولاد مسعود طائفهء
اولاد حمدان طائفهء آل ابو عریف طائفهء عقیل طائفهء بنی حکیم طائفهء زنبورات طائفهء زبید
طائفهء لواطیس طائفهء آل حویه آل مجیر آل حسنین آل دباب آل امیره آل بدر وجماعات دخی
چوقدر لواء بغداد پاشا سنجاغیدر وملوکیدر ودار الملك عراق عربدر وقضالری
بونلردر عرجه امام اعظم امام حسین امام علی امام موسی جسان جوازر حسکه حله
اخشامات خالص تابع شهربان خراسان دجیل درتنك درنه روماحیه سموات شهربان
صولینه قزربات قره اولوس محاور مشهدین منهر د مندلجین عانه هیت تابع عانه
حدیثه جبه اوصاف بغداد دار السلام وبرج اولیا وزوراز برابغدادك ابواب داخله سی ابواب
خارجه سندن مستور دردنی کرلودر ودار الخلافة القاهره معنوندر دجله یه وادی السلام
تسمیه اولنمغله اسمیله مسمی اولمشدر آل عباس خلفاسندن ابوجعفر المنصور سنه
یوز قرق سکزده کنار دجله ده بنا ایتمشدر وانی تخت ایتمشدر ودار السلام تسمیه ایتمشدر حالا
معلوم اولان که شطك کنار شرقیسنه دوشمشدر حصار دیوارینی صیردوب کچر ونیر قوس
شکلنده طولی ایکی میلدر وبر متین سوری واردر که طوغله وکرچدن بنا اولمشدر دائر اما دار
شهری احاطه ایدراق قله و عجم برجی دیمکله معروف وبر عمیق خندقی وارکه شطدن ایچنه
بر مقدار صو کیروب احاطه ایتمشدر بو سورك دورت قپوسی واردر که بری امام اعظم قپوسی
بری اق قپو بری قرا کلق قپو وبری جسر قپوسی سرایدن شط اوزره بعض اوغرین قپولر
دخی واردر بو جسر قپوسی ایله قوشلر قلعه سی نامنه اولان قصبه یه ممتد برجسر واردر که
بو ایکی شهری بربرینه وصل ایتمشدر شط قپوسندن امام اعظم قپوسنه اون ایکی برجدر که
یدی یوز ذراعدر واندن اق قپویه اوتوز دورت برج که ایکی بیك سکز یوز اللی ذراعدر واندن
برج العجمه یکرمی التی برج که ایکی بیك اللی ذراعدر واندن دخی قرا کلق قپویه اوتوز التی
برج که ایکی بیك سکز یوز اللی ذراعدر واندن شطه دورت برج اللی ذراعدر واندن جسره

اوتوز اوچ برج وایکی بیك التیوز اللی ذراعدر واندن اعلا الشطه اون سکز برج و بیك اللی
ذراعدر بو حسابله کوره یوز التمش اوچ برج واون ایکی بیك دوز تیوز ذراعدر و داخل شهرده مکافه
چارسولری و بعض میدانلری واردر واثار و ابنیهٔ خیرات ایله مامالالدر و بر مفرح محلنده
مشطه مشرف مولوی خانه سی واردر و داخل سودره بر متین ایچ قلعه سی واردر قپوقولی
ضبط ایدرسال بسال آستانه دن کلورلر مخصوص خندق و بابی واردر داخلنده عسکر
ایچون بنا اولنمش اوطه لروار دربر طرفی شط اوزره دوشوب امام اعظم قپوسنه ممتددر
وشط اوزره حصاری دیوارینك اوزرنده بنا اولنمش قصور عالیه و بیوت معتدده بر سرای
وادرکه والی ولایت انده اولورلر شط اوزره مشرف دیوانخانه و ایوان کاشانه لری بغایت
لطیفدر ترنج ولیمون و سرو ترتیب اوزره غرس اولنمش بر لطیف باغچه سی واردر و بو شهرك
اون ایکی بیك وظیفه خوار یرلی قولی وار در بو شهرده ساکن اولورلر بغایت شدید الحردر
کاهی حردن رخام چاتلق اولور و بر بندر عظیمدر که هند مناعیله بصره دن غرابلر ایله کلن
تجار بونده بوزینوب بیع و شرا ایدرلر و میوه سی وافردر بصره دن خرما دخی بطایحدن
شکر قامشی و برنج وواسطدن الماو رزاقی اوزومی ولیمون یعقوبی کلوب و شهربانیدن انار
و خاك بغداد ده دخی بینظیر خرما اولوب ولیمون و ترنج و برنج اولور نقل ایدرلر که قچن
منصور بو شهری بنا اتمکه مراد ایلدی منجمین طائفه سنه بنا ایچون بر وقت اختیار
اتمکی امر ایلدی و نوبخت منجمین زمره سندن ایدی و برج قوس طالعنده بر درجه یی
اختیار ایتدیلر که شمس اول درجه ده ایدی و اتفاق ایتدیلر که بو طالع کثرت عمارت و طول
بقایه و کثرت اجتماع ناسه دلالت ایدر منصور بونی استحسان ایدوب صکره نوبخت
دیدیکه یا امیر المؤمنین بونده بر بشارة اخری وار در که بو طالعده اولان مدینه ایله موت
خلیفه متفق اولمز و بونده خلیفه وفات اتمز فی الواقع نوبخت دیدیکی کبی اولدی
زیرا خلفادن منصور حج شریفده فوت اولدی و مهدی نصیبینده فوت اولدی و هادی
عیسا باد ده و رشید طوسده و مأمون طرسوسده و معتصم و واثق و متوکل خلیفه
سامراده و بو شهرده ابنیهٔ مقتدر بالله دن دار الشجره عجایب بغداددن در دار واسعه
و بساتین واسعه یی مشتملدر و بو دارك ایوانی ایکی برکهٔ کبیره نك وسطنده ذهب و فضه
اون سکز غصنی وار ایدی و هر غصنك فروع کثیره سی وار ایدیکه شکل ثمارده انواع
جوهرله مکلل ایدی و بو شجره نك اغصانی اوزره اون بش فارس مثالی وار ایدی و برکه
جانب یسارنده بونك مثلی وار ایدی و بو فارس تمثاللری انواع حریر و دیباج کیشار ایدی
و سیوف ایله دورلردی واللرنده مطارد وار ایدی و خط واحد اوزره متحرك اولورلردی
مزارات و مشاهد معتبره که جانب غربیٔ بغدادده مشهد امام موسی کاظم و نوادهٔ امام
محمد جواد رضی و امام ابی یوسف و امام موسی مرقدی و امام احمد حنبلی و ابراهیم
و جنید بغدادی و سری سقطی و معروف کرخی و شبلی و حسین منصور حلاج و حارث

محاسنی و ابو یعقوب بویطی و ابو محمد ریعشی و ابو الحسین حضری و جانب شرقیسنده
رصافه نام کوچك شهرده حضرت امام اعظم و خلفای عباسیه دن مزارات واردر و نفس
بغدادده شیخ عبد القادر کیلانی و شیخ شهاب الدین سهروردی مقاملری واردر
قصبهٔ امام اعظم بغداددن شرقه و شماله بر ساعتلك مسافه ده شطدن بغداد طرفنده
بر قلعه و قصبه درکه بغداد ما بینی دوز صحرا و خرما باغچه لریدر مخصوص حمام و جامع شریف که
امام اعظم حضرتلری اول جامعده مکان مخصوص ده مدفونلردر رضی الله عنه امام موسی
کاظم شطك غربیسنده امام اعظم حضرتلری قصبه سی حذاسنده بر قصبهٔ معموره در
و امام موسانك مرقدی جامع کبیرینك حرمینك بر طرفنده بر قبه ایچنده در و امام
ابی یوسف دخی انلرك مرقدی مقابلنده ساحهٔ جامع مذکورده دورت پایه اوزره بر قبه
التنده مدفوندر دجیل قدیم الایامده خرق دجیل اوزرنده واغرندن بر ایکی ساعتلك راه
جاده ده بر قصبهٔ معموره و قضا ایدیکه اطرافی جمله مزارع و قری در بعد زمان دجیل
خرقی که نهر دجله دن خلفا زماننده قالدیریلوب باپراوجنی ایکی اوچ کونلك یول غربیٔ
دجله ده نهر فراته اتصال ایتمشلر ایدی عدم تقیددن ناشی یوزلغله اول قصبه و قرا پریشان
اولمشلر ایدی سنه بیك التمش برده والیٔ بغداد مرتضی پاشا همت صرف ایدوب اول
خرقی کما فی الاول تطهیر و اجرا و قدیمی رعایاسنی توطن و اسکان ایتدرمشلر ایدی الحالة
هذه تکرار خرابه یوزطوتمشدر زیرا اموال کثیره خرج اتمکه محتاجدر که انده محصول اوله
قوشلر قلعه سی بغداد قارشوسنده شطك کنار غربیسنده بر حصاردر مخصوص عسکری
و مستحفظلری واردر حمامات و جوامع و اسواقلو بر شهردر عکبرا بغداد فوقنده دجله
اوزرنده بر بلده در اون فرسخ بغداددن بعیددر قطربل بغداد ایله عکبرا ماییننده مقدما مجمع
خلفا و مأوی اهل هوا ایدی بو قصبه سکانی نصارادر بونده چوق کلیسا واردر بزدان
بر قصبه در بوندن چوق علما ظهور ایتمشدر بابل حله دن بغداد یولی جانب یسارنده و قربنده
بر ویران شهردر که اطرافی اورمان اولمشدر اهالیسی جبل فلانه نام محلده هاروت و ماروت
جبی سحری تعبیر ایدرلر الان ستر اولنمشدر و بابل ملوك سریان و نبط بهای تختی ایدی
و طوفاندن ایکیوز مدت نصکره هوشنج پادشاه اولدقده بابلی بنا ایتمشدر دیو اول شهرده
اول جمع اولان خلق ارا سنده تبلبل السنه واقع اولوب نقل ایدرلر که قالع زماننده زمینی بابلده
تمش ایکی جبار بر یره کلدیلر افعال خبیثه لرینه کوره بعد زمان بر طوفان دخی اولمق
احتمالیله مشورت قلدیلر کم هر بری قوت و قدرتنه مغرور اولوب بر صرح عالی یاپغه
و استحکام بنا ایلیه لر هر چند قالع نصیحت ایلدی سوزینی اصغا ایتمدیلر و بو تمس ایکی جبار
قصور استوان مباشرت ایلدیلر چاق یدی یوز ارشون مرتفع اولدی و تملنه دك یوز ذراعدن
یوقارو و طبقات مجوف یاپدیریلوب فوقانیه ابنیه اختراعی که التی طبقه و هر بر دیوارینك
عرضی ایکی بیك ذراع و زعم فاسدلرنجه بنالری نصف اولمشیدی و اوج فلکه چقمق قصد

ایتدکلری ثبوت بولمش ایدی قالع بونی کوردکده بد دعا ایلدی سخط الهی نزولی مقرر
اولدی ریاح عاصفه امر اولنوب دورت رکننден یقماغه بشلدی اوچ کون
اوچ کیجه شدت ایله اسدی والحاصل انلرکی قوم مبهوت دهشتله قالدیلر واول ورطه ده
بر واهی قولده تغیر لسان وتفرقه قلندی والحاصل بونلره یتمش ایکی دیل کوریندی
هر بری بر سمته کیدوب بر کونه لسان ایله تکلم قیلدی ومنقولدرکه حضرت آدم علیه السلام
ساکن اولدوغی ارض جنت بو محل ظن اولنمشدر وبو بابلده نمرودك دار الملکی ایدی
نمرود ضحاك طرفندن برعاملدر وضحاك انده برقلعه بنا ایتدرمشدر کونی نك سوق
وجامعی واردر نهر الملکدن ایکی فرسخ وقصر ابن هبیره التی فرسخدر قصر ابن هبیره عمود
نهر فراته قریب بر مدینه در کربلا بریه ده قصر ابن هبیره نك جانب شرقیسنده یزید
بن عمر بن هبیرة الفزاری یه منسوبدرکه آخر خلفاء بنی امیه اولان مروان الحمار ایامنده بو یزید
والی عراق ایدی بو قصر بابل قربنده جسر سورانه قریبدر صرصر ایکی موضعدر بری
علیاکه بغداده نهر عیسی اوزره برقریه در سکره نهر الملك قریه سی جامعی واردر وآثار
قدیمه واردر صرصر سفلی حجاج بغداددن چقدقاری کونك اولنده طریق حجاجك یمینی
اوزره در بغداددن اوچ فرسخ ونهر الملکدن ایکی فرسخدر نهر الملك فراتدن منشعب سواد
عراقی سقی ایدر ومدینهٔ نهر الملك فراتك برشعبه سی اوزره در بو شعبه جسر ایله عبور اولنور
تل عقرقوف بر تپه در کیکاوس بنا ایتمشدر فرات شرقیسنده دوشمشدر بو نلك جنبنده سلطان
مزاری وار فرات قربنده وبو مزار حله دن جزئی یوقاروجه کنار شرقیٔ فراتده در اندن
برخرق قالدرمشلر عقرقوف حورلرینی سقی ایدرمش حالا خرابدر بو سمتده کوثی نام قریه
واردرکه نار نمرود انده واقع اولمشدر ونمرود انده هلاك اولمشدر منقولدرکه حضرت ابراهیم
علیه السلام بو قریه ده طوغمشدر اولوقت منجمین خبر ویردیلرکه بر مولود کلسه کرك شانی
وحالی بویله دردیو حضرت ابراهیم علیه السلام بیوك اولدقده بت پرستلرك اصنامنه تعرض
ایتمکه باشلدی ونمرود دخی حضرت ابراهیمی علیه السلام آتشه اتمغه قرار ویردی اولوقت
اون التی یاشنه بالغ اولمشلر ایدی حضرت ابراهیم علیه السلامی آتشه القا
ایتدکلری وقت حسبنا الله ونعم الوکیل دیدی نمرود بر صرحه ده نظر ایدردی کوردیکه
حضرت ابراهیم علیه السلام بر روضهٔ خضراده اوتورمش والحاصل حضرت ابراهیم
علیه السلام قرق کون انده مکث ایتدی نمرودك غضبی تزاید بولمغله تکرار حضرت
ابراهیم علیه السلامه اذیت ایتمکه قصد ایتدکده حق طرفندن اکا بعوضه کوندریلوب
بعوضه دن بریسی نمرودك بورنه کیروب نمرودی هلاك ایلدی بعده حضرت ابراهیم
علیه السلام خاتونی سار ایله بیت المقدس سمتنه هجرت ایلدی قوسان بغداددن ایکی
فرسخ برکوچك شهردر یوزبان قریه سی واردر محول بغداددن ایکی فرسخ برکوچك شهردر
جانب غربی بغداددن نهر عیسی کنارنده در باغستانی چاق بغداده پیوسته اولور آنده معتصم

بالله

بالله برکوشك بنا ایتدیکه نظیری یوقدر حالا بعضی آثاری واردر نیل بیجه بان قریه مشتمل
برناحیه در محصولی وباغستانی وافردر دیرعاقول بغداد قربنده مداینдن اون فرسخدر
ساباط مداین کسری قربنده در نهروان وسطنده شق ایدن نهردن مسمی در بغداددن
دورت فرسخدر برقاچ نواحیسی واردر اکثری خرابدر بو شهر مداین سبعهٔ عراقدن عد
اولنوردی حالا بو ناحیه جلولا یه ملحقدر واکا قریب قصبهٔ کلوازدر جلولا بغداددن
خراسانه کیدن طریقده نواحیٔ سواد بغداددن برناحیه در خانقیندن یدی فرسخدر
خانقین طریق همدانده قصر شیرین ایله حلوان بیننده نواحیٔ سواد بغداددن برقصبه در
حلوان بغداددن بش مرحله در مدن عراقك آخریدر حلوانه جبال ایله صعود اولنور اکثر
ثماری تین ونخل موصفدر وجبل اوزرینه دائما برف دوشر مداین که اکاسره تختی ایدی
بغداددن اشاغی برمرحله در وایوان کسری عجایب ابنیه دندر عرضی اوتوز التی آدیم وطولی
التمش دورتدر ارتفاعی یتمش ذراع وشرفه لرینك ارتفاعی یوز اللی ذراع ایدی سلطان انبیا
صلی الله تعالی علیه وسلم حضرتلرینك مولود شریفلرنده عرضا اعلاسی شق اولنوب
اون دورت شرفه سی یره دوشدی فرس بوکا رومیة المداین دیرلر بو مداین اعظم مدن سبعهٔ
عراقدن ایدیکه بونلردر قادسیه رومیه حیره بابل حلوان نهروان بو جمله سی خرابدر
ومداینی طهمورث بنا ایدوب جمشید اتمام ایتمشیدی وبونده شط اوزره طاشدن برجسر
بنا ایتمشیدی فرس خراب ایتدیلر حالا انجق طرف غربیسنده برقصبه جق واردرکه
انك محلات شرقیه سنده ایوان کسری یه مقابل مزار حضرت سلمان فارسی رضی الله
عنه واردر رومیه انوشروان انطاکیه یی الوب مداین قربنده اول شکل برشهر بنا ایتدردی
اتمامه ایرشدکده انطاکیه سورکونلرینی کتوروب رومیه ده اسکان ایتدی اولوقت شهردن
ایچرو کردکلرنده هرکس اولرینی بولمشلردر وانطاکیه یه کمال مشابهتده بنا ایلدیلرکه
کویا خلق انطاکیه یه کرمش کبی اولدیلر زاوان بین النهرین برولایتدر نهروان اوزره
دوشمشدر بینظیر محصولاتی اولور ناحیهٔ خالص امام اعظم سمتنده چولده بغداد
نواحیسندندر وافرقر اومزارعی واردر وخالص نهروان اوزره برناحیه در اوتوزپان قریه سی
واردر قوباباد اکاسره قرایندن قوبانام دختربنا سیدر طریق خراسانی اوزره برمعتبر
ولایتدر حالا یقوباداندیرلر نهروانдن برجدول کلوربو ناحیه قراسنه نهرمزبوردن صو واردرلر
نخلستانی وباغستانی فراواندر ونارنج وتورنجی غایت چوقدر بو ناحیه نك سکسن قریه سی
واردر قصر شیرین خسرو پرویز معشوقه سی شیرین ایچون طرح ایتمشدر برقلعهٔ
عظیمه درکه دوری بیك آدیمدر وبونك غربیسنده خسرو ایچون برقلعه دخی بنا ایتمشدرکه
خسروك تاجکاهی انده ایدی وبرعظیم رباط عالی بنا ایتدی آب حلوان بو محلدن کچر غایت
هواسی بددر باد سموم اسر وشیرینك جوی شیری کمان ایتدکلری تاجکاهك صویلیدر ونقل
ایدرلرکه طاق وسطان منزلنده کوه بیستون غربیسی بر صحرایه منتهی اولدوغی یرده برایکی

دکرمن یورودر شدید البرد برصو چقار ارتفاعی برذراع قدر برصفه اوسنی طاغدن اویلمش اول
محلدن یکر وایوان صدرنده خسرو وشیرین تصویرلری طاشدن اویلمش ورستم آت اوزرنده
جوشن پوش مرور ایام ایله بعض نقوش وادیسی خلل پذیر اولمش وایوان فلکک کمرینک ایکی
طرفنده ایکی ملك صورتی قونلمش واسط بصره وبغداد بیننده شطك جانب بغدادنده
چولده برشهردر شطدن طرفه برخرق قالقمشدر بصره طرفنده الوبه بغدادك بونهایتی در
واسطك غایتله قملری مشهوردر نصفی دجله نك برجانبنده ونصفی جانب اخرنده در وایکسی
بیننده کمیلرله جسر واردر سبب تسمیه بودرکه بصره ایله کوفه نك وسطیدر وکذلك بغداد
وکذلك اهواز ایله کوفه که هرطرفدن اللی فرسخدر بوشهری حجاج بن یوسف ثقفی
اختطاط ایلدی سنه سکسن دورتده شروع ایدوب سکسن التیده تمام اولدی شلغا
نواحئ واسطدر تدریده برجماعت ظهور ایتدیکه بوکا منسوبدر جرجر آیا غربئ دجله
اوزره در بغداد ایله واسط بیننده دجله یه قریب بربلده دردیرعاقولدن دورت فرسخ در
وجبلدن طقوز فرسخدر جبل بغداد ایله واسط بیننده شط ودجله اوزره بربلده دربوکا چوق
کمسه منسوبدر جمله دن بری ابو الخطاب جبلیدر که ابو العلاء المغری ایله بونك بیننده مشاجره
واردر نعمانیه بغداد وواسط بیننده بربلده مشهوره درکه کونئ زاب اعلانك
قصبه سیدر فم الصلح غربئ دجله اوزره واسط قربنده جبلدن اون ایکی فرسخدر مامونك
وزیری حسن بن سهلك دخترین تزوج ایتدکده اعراس وزفاف بونده واقع اولمشدر شهربان
دیاله طرف شرقیسنده وکنارنده بغداددن شرق شماله منحرف اوچ قوناق برعظیم قصبهٔ
معموره درکه جامع وحمام وسوق مختصری مشتملدر وبو قصبه باغچه لوغنك ایجی خرما
درختانی ولیمون وترنج اغاجلری واناروانجیر اشجاری ایله مالامالدر اناری ایسه قتی بینظیر وکبیر
اولور وباغلرنده انکور انواعی واردر دیاله دن چقان خرق بو قصبه نك وسطندن یکر
کوفه فرات غربیسنده نهرك برشعبه سنده بحسب التجنیس غرایب اتفا قیاتندندر که
اهالیسنك عهود ومواثیقینك خلاف صحتنه دلالت ایدروکذلك الکوفی لا یوفی مثلی
مشهوردر حضرت عمر رضی الله خلافتنده بنا اولندی حالا خرابدر وسعد وقاص تجدید
ایتدی بونك صویی نهر ناحیه دندر نخلستانی فراوان در غله سی وپنبه سی وسائر محصولی
کوزلدر تنور نوح علیه السلام بونك مسجدینك ایچنده ایدی وحضرت علی رضی الله عنه
اول مسجدده زخمناك اولدی حالا کوفه ده جامع قدیم وامام علی رضی الله عنه خانه لرندن
غیری آبادی یوقدر بعض مزارات متبرکه که امام علی مرقدی بوندن برساعتلك حجاز طرفنده
ارض نجفده در امام علی کرم الله وجهه انده برقیو حفر ایتدرمشلردر صویی غایت لذیذدر
واندن غیری کوفه ده برطتلو قیو یوقدر امام علی کوفه قربنده ارض نجفده دوز یرده
برعظیم حصار ایچنده برقصبه در جامع وحمام واسواق عامره سی واردر وامام علی
رضی الله عنه مرقدی مربع الشکل واقع الماش واطرافی حجرات فوقانی وتحتانی وجمله

کاشیدر مرقد وحرمی شاه طهماسب بنا ایتمشدر کاشیه جلی خط ایله اسمی مذکوردر کاشی
مطلادر اطرافی سقفدر التی مصاحف قونمش باشقه قپولی مسجددر حرمك ایکی دیوارنده التی
طبقه حجره لری حرم دیوارینه متصلدر خارجنده جامع واردر امام علی کوفه دن برساعتلك منزلدر
ذی الکفل که برقریه در و مزار ذی الکفل نبی علیه السلام انده در کوفه دن اوچ ساعت
بعیددر اول یره ده سر ملاحه دیرلر اول سمتده اولان ابنیه صفویه آثاریدر عظیم مکلف ایتمشلردر
واطرافدن کلن نذور وتحف خزینه لر اولنوب جمع اولمشدر التون وکومش مجوهر قنادیللر
مخصوص خزینه سی واردر انده حفظ اولنور ومخصوص کتابخانه ده برعظیم تولیتدر عضد الدوله
دیلمی اوزولرینه عمارت عالیه احداث ایتدی وغازان خان انده بردار السیاده وخانقاه بنا ایتدی
والجایتو سلطان مغول آنده برمسجد ومناره بنا ایتدروب وکوفه قربنده برقصبه که
حضرت علی رضی الله عنه بنا ایتدی ومنصور دوانقی اتمامه ایرشدردی آکا وکوفه یه
باروچکدی اون سکز بیك قولاچ دوری واردر ونجفده حجر القمرای حجر النجف آیلق
ابتدا اسمندن تا اون بشنه وارنجه بیوك اولور اون بشندن آخرینه وارنجه کوچولور ثمره
متابعت ایدر وارض کوفه ده برنهر اسمنه خورنق دیرلر وبرمصنع قصر اول اسم ایله مسمی که
اشعار واخبار عربده مذکوردر وحیره بوکا حیرهٔ بیضا دخی دیرلر سابقا برمدینهٔ جلیلهٔ
کثیرة الانهار دروقبل الاسلام آل نعمان بن منذرك منازلیدر ومنذر بن امرء القیس
حیره ده تنصر ایدوب بونده کنایس عظیمه بنا ایتدی بوحیرهٔ بنی نبع یمندن بو سمته عازم
اولدقده بنا ایتدی کوفه دن برفرسخدر امام حسین حضرتلرینك مشهد شریفلری حضرت
علی مرقدی طرزنده در وسنه بسنه محرمده موسمی اولوب زوار وتجار کلورلر وبوایکی
مشهدین شریفینك تربه دارلری ساداتدن اولورلر وحضرت امام حسین حله دن
برمرحله کربلا صحراسنده شماله واقع اولمشدر که کوفه حله دن ایکی مرحله غربه واقعدر
برمقبول خرماسی واردر مقتل تسمیه ایدرلر ساقز کبیدر حله بغداد ایله کوفه بیننده
بوکا حلهٔ بنی مزید دیرلر وبو حله یه اول نزول ایدوب ومنازلنی اختطاط ایله بونی تعظیم
ایدن سیف الدولهٔ صدقه بن دبیس بن علی بن مزید الاسدیدر که دورتیوز طقسان
بشده نزول ایتدی وبو حله بغداد غربنده کنار غرب فراتده که اکثر دوز وابنیه سی کنار فراتده
طولانی واقع اولمشدر سوری خرابدر اکثر باغ وبستانی فراتك جانب شرقیسنه دوشمشدر
وحله بغداددن ایکی مرحله در وحله ده فرات اوزره جسر بغلنمشدر وحله ده بی نظیر
شاللر وپوشیلر اشلنور وبی نظیر کملری ایشلنور وحله ده کوزل مرتبانلر ایشلنور که
معهود مرتبانیدن فرق اولنمز انجق سنکینلك جهتنده فرق واردر فلوجه حله دن یوقارو
برمنزل شرقه فراته دوشر برمشهور اسکله در بیره جکدن آکا کمیلر کلور برقریه وخانلری
واردر واندن برنهر که فراتدن برشعبه در کلوب امام موسی ایله قوشلر قلعه سی ارا سنده
شطه دکیلور اول مصبه منطقه دیرلر بونهرده طاشقین اولنجه کلکلر ایشلر والی بغداد

خاصكی محمد پاشا اول منطقه دیدكلری محله بنا ایلمشدر زیرا بعض سیول عظیمه ده قلعهٔ
بغداده متضرر اولمش ایدی انبار شاطی فرات اوزره اول خلفای بنی العباس اولان ابو العباس
سفاح عبد اللهك مقامی واردر حدیثه انبـاردن برفرسخ فراتك وسطنده بو حدیثه یه
حدیثة النوره دیرلر عانه قراتده برجزیره در بوندن اشاغی حدیثه اندن اشاغی هیت
بو عانه آخر حد بغداددر زیتون اغاجلری غایتده چوقدر كه ایالت بغدادده بوندن غیری
زیتون یوقدر علما و صلحاسی و موسیقی شناسی چوقدر اصحاب طبیعتی وافردر و بو ناحیه
غایت معموردر انباردن برفرسخ قدر بعید در بو سمتنده مقدما نصیبین اولوردی اما حالا
غایت نادردر هیت تابع عانه انباردن یوقاری و در قبر عبد الله بن المبـارك بونده در عیون
قیر و نفط واردر انباردن سكز فرسخدر قادسیه نخیل ومیاهی مشتمل مدینهٔ صغیره در
قادسیه و حیره و خورنق مجموعی حافهٔ بادیه و حافهٔ سواد عراق اوزره در وجبال وانهار
جهت شرقیه سنده در كوفه ایله بو قادسیه بینی طریق حاجده اون بش فرسخدر سعد ابی
وقاصده وقعهٔ قادسیه و فرس بو قادسیه در سماوات وادی السماده كوفه قربنده
بنی كلب قبائلنه مخصوص طویل ارض عالیهٔ مستویه در اصلا بحر بولنماز نیجه پاره قری
وكچر اولور قصادر خلقی متعصب سنیلردر حله دن اشاغی نهر شاهی و بوندن
اشاغی نهر رماحیه ایكی سی اراسی لواء رماحیه در كندی نهردن سقی اولنور بوندن
اشاغی نهر سماوات حمام و جامع باغ و نخلستان و محلاتی باغچه لر ایچنده قالمش جوازر
فرات دجله یه ابتدا قارشدوغی یرده ایكیوز قزلباش بكلر سال بسال نوبت ایله كلوب
داخل اولورلر و بعده سنهٔ آتیه یه دك خارج قلعه یه چقمزلر نوبتی كلدكده برآدم چقاروب
یرینه بریسنی داخل ایدرلر ذخیره لرین ینه طشره دن ویررلر قلعه نك براوغرین قپوسی
واردر انندن الورلرو لوانك جمله اراضیسی عثمانیـان تصرفنده در مخصوص امیری اولور
جسان ایله بونك بینی چولدر جسان جوازر ودرتنك اراسنده بربست پایه قصادر وعجم
صنوریدر كه قراسی انجام قریه لرینه حیره طاغلری آردنده كوه كیلان دن كلن نهر آفتاب
تا بو قلعه دیبنه ایریشور و قلعهٔ بدره و مغولی خانی وسطنده در و بدره دخی نهر منزبوردن
حصه داردر درتنك سرحد قزلباش شـاهراه فارسده برتنك بوغاز اوزره جبال
شاهقه ده بنـا اولنمش و اول شاهراهی سد و حفظ اولنمق ایچون طرح اولنمش برقلعهٔ
متینه در درتنك كوزلی بنام و مسلم خاص و عامدر محیر عقول حسن مفرط صاحبی
محبوبلری اولور و درتنك قلعه سی بردره ده یاندن نهر دیاله چكر لواء كیلان ولواء كرتن
درتنكه بغـایت قریبلردر وقصر شیرین دخی درتنك سمتلرنده در زنك آباد خانقین
قریبنده برناحیهٔ مستقله در درنه درتنك خلقنده و شاهراه همدان و بلاد جبل اوزره
برقلعه یه مشتمل در جبل حمره و راسنده چولده برلوادر اول سمتلرده دیاله دن عظیم خرقلر
قازلمشدر اطراف قرایه كیدر و آبادان سمتلردر قزل رباط بو سمتده قدیمدن برلوادر بدرای
وكشاب

وكشاب دخی بعض قصبه لر بونك توابعندندر و بر صوبی واردر و تاخدر لكن برفرسخ یرده
كاریزی واردر آبی خوش طعمدر بدرایده بغایت لطیف قصب اولور و حالا بدرای خرماسی
مشهوردر جنكوله قلعهٔ عجم طرفنه دوشر طاغلر ایچنده بركوه اوزره واقع اولمشدر
واول كوهدن برنهر جاریدر لواء بیات جنكوله ناحیه سی قربنده و جنكوله طاغی ایله بركوه
آخر نهایت بولدقاری وادیدن برنهر كنارنده دوز یرده برقلعه در ده بالا كوه ایوان اوزره
سرحد برلوادر اول كوهدن برنهر چقوب مندلی خانه دك كلور كلان كوه ایله بو كوهك
اراسی واسع صحرادر كیلان درتنكدن عجم سمتنده بركوه اوستنده برقلعه در كرند درتنكه
قریب برطاغ دبنده برقلعه در كیلان ایله بونك مابینی برصحرادر نهر اول صحرادن چكر قره طاغ
بغداد حد اسنده جبل حمره و راسنده چول نهایتنده برطـاغ اوزره برلوادر اسكی بغداد
سامره قربنده و سامره دن بغداد جانبنده برخرابه یردر شط كنارنده مقابل قلعهٔ تكریتدر
عاشق و معشوق عاشق بغداددن بعیددر كل و معشوق عاشقدن یوقاروجه در سامره
سرمن رای كه سامراییی متعصم بنا ایتدی عكبرادن اون ایكی فرسخ دجله شرقی كنارنده در
صحیح الهوا و التراب واثق اكا مدینهٔ هارونیه یی اضافت و الحاق ایتدی و متوكل خلیفه مدینهٔ
جعفریه یی الحاق ایتدی و بونلر ایله طولی یدی فرسخ طول و برفرسخ عرض متعصم بونی
دار الملك ایدوب بغداددن اون ایكی ساعتده حالا خرابه مشرف برقصبه در برزیارتگاهی
واردر كه دروب و بیوت متعدده دن كچیلور واریلور چای مسقفده برچاهدر ایچنه نظر
اولنسه ربدر نمایان اولور مهدی اننده اولمق ظن ایدرلر و حالا بونده ساكن اولنلر سادات تندر
معتصم بو قصبهٔ عالی بنا ایتدرمشیدی برجامع و برمنارهٔ عالی و برعظیم كاسه جامع ایچنه
قودی دوری یكرمی ایكی باع و بو جامع اوكنده قبر امام معصوم علی النقی و نوان و امام
موسی رضا و امام حسن عسكری طوز خرما داقوقدن بغداد طرفنه برمنزل بونكله قریهٔ
داقوق مابینی كركوكدر داقوق برمتوسط شهردر هواسی لطیف نفط قیولری واردر
صدرین بو ولایت غله و خرما و حیوانات و صویی غایت چوقدر بطایح واسط و بصره
دجله دن چقان انهاردن مجتمع اولور طغیان ایتدكده خرقلر اولوب كوللر حاصل اولور
بو بطایح سكسن فرسخ طول و عرض صدر اسلامده فرسك عربله قتالی اثناسنده حادث
اولدی و خلالنده قصبات و قرا واردر رقاعه سی جامعه نام قصبه در بونك اهلی شیث علیه السلام
ملتی اوزره كلدانیون و صابیلردر و ابو اسحـاق صابی انلردندر بطایح كوفه فضلات
فراتدن مجتمع اولوب اطرافنده عربان قونار و قطاع طریق مأواسیدر حكومت عمادیه
جزیره حد اسنده و موصل قرشولرینه ممتد اكثر ملحقاتی طاغلر ایچنه دوشر برحكومتدر
بغداد و شهرزور اردلرنده واقعدر و اكثر قلعه لری شهرزور سمتنده در پای تختی عمادیه
شهریدر طاغلر ایچنده در بغداده تابعدر اوصاف عمادیه قلعه سی طاشدن بركوه
قله سنده هموار یرده طرح اولنمش برقلعهٔ عامره در كه موصلدن جانب شرق و شماله مائل

اوج مرحله در انتاغیه‌ده میاه جاریه و بساتین عامره سی واردر عماد الدین زنکیدن اقسنقر
اعظم قلاع هکاری اولان آشب نام قلعه یی تخریب ایدوب قربنده بونی اکا عوض بنا ایلدی
شرف خان نقل ایدرکه عماد الدین زنکی بنا اتمشدر بونك قلعه و شهری بر عظیم صخره اوزره
مدوردر و بر وجه تخمین بعضی محال واطرافی یوزکز و بعضیسی اللی التمش کز و بعض
محلّلرك یکرمی کز ارتفاعنده در و داخل قلعه ده ایکی چاهی واردرکه طاشی قزوب صویه
اولشدرمشلر درشهرك حمام و مدرسه و سائر لوازمنه بو چاهلردن استعمال ایدرلر و آخر
صوارینی جاریه‌لرله طشره دن کتوررلر لسانلری کردی و تازی ممزوجدر و اکثری صالح
و راغب خیرات و حکام عمادیه انده نیچه مدارس و جوامع بنا ایتمشلردر و علما و فضلاسی
چوقدر و عمده عشایر عمادیه مزوری و ثانیا زیباری عشیرتلریدر و زیبار بر رودخانه
اسمیدرکه ولایت عمادیه دن بحر طانغه زیباری اول نهرك کارنده اولمغله انلره زیباری
دینمشدر و بو نهرك دخی اسمی جنوندر غایت شدید الجریان اولمغله بو اسم ایله مسمی اولمش
و بری دخی رادکانی عشیرتیدرکه عوام تغییر ایدوب ریکان دیرلر بقیه عشایر عمادیه بونلردر
پرواری ممی سبارومی تیلی بهلی بجلر دیو اصطلاح قوم عمادیه ده دره یه دیرلر قلاعی
بونلردر قلعه عقر قصبه معموره سی واردرکه مسلمان و یهودلرندن بیك ایکیوز خانه در
قلعه وهوك و قلعه دیر مقلوب بو قلعه زده میرزادکان و بنی اعمام حکام عمادیه حکومت
ایدرلر قلعه بی بشرار یکانی عشیرتی تصرفنده در قلعه قلاته قلعه شوش و قلعه
احمرانی و قلعه بازیرانی بو قلعه عشیرت زیباری تصرفنده در کرملیس شط ایله
باشقره و برزان اراسنده برقصبه در بر طاغده واقعدر اوصاف ناحیه زاخو عمادیه
نواحیسنده بر معتبر ناحیه در سندی و سلیمانی عشیرتلری مسکنیدر و خلق زاخویه ولایت
سندیان تعبیر ایدرلر اکثر علماء کرد بو ولایتده نشأت و قدیم الایامده سندیان ولایتنك
مستقل حکامی وار ایدیکه بطریق اوجاقلق تصرف ایدرلردی حالا عمادیه حکامی استیلا
ایلدیلر و هوك زاخو اوکنده آب خابورن خاط اولان صو اوزره در شوش و عقره و دهوکدن
شهرزول سمتنه دوشمش بری بریله قریب قلعه لردر و قلعه کلاتدن شط سمتنده قلعه
دیر مقلوب دوشمشدر و کیلاندن حکاری سمتنه ناحیه زیباری دوشمشدر و بو قلاع
و نواحی جزیره اوکنده مقوس کیدیب شهر عمادیه یی شهرزور طرفندن احاطه ایتمشلردر
انجق قلعه دیر مقلوب بونلردن خارج سمته دوشمشدر و زاخو ناحیه سی نهر خابور ایله
نهر هیزل اراسنه دوشمشدر الانهار نهر دجله فرات کبی بر عظیم نهردر دیاربکردن شماله
برخرابه قلعه قربنده بر مغاره دن چقار قلعه دیدکلری مهیب غریب صدا ایله مغاره دن چقار
و آمده کیدرکن بر قاچ صو ایله جمع اولور و شرقیسندن کوپری التندن کچدکده جانب
شرقدن آب هینی و آب سید حسن و آب ترجیل و آب اتاق و آب بشری بوکا التون کوپری
صویی دیرلر واندن اشاغی حزودن کلن آب ارزن و آب بدلیس عظیم صو اولور و جزیره دن

وکوپری

کوپری التندن کچوب دخی شرقدن آب هیزل و آب خابور دخی کلوب موصلده مجموعی جسر
التندن کچر علی حماندن اشاغی نهر زاب عمادیه طاغلرندن کلور و طپراق قلعه اوکنده التون
کوپری صویی قره طاغدن واریلدن و بر بلوکی وان سمتنده حکاری و زیباریدن کلور مجموعی
تکریت و اسکی بغداد اوکندن کچر و بغداده اوغرار بغداددن اشاغی نهر دیاله دخی لاحق اولوب
طاق کسری اوکندن کچر جوازرده فرات ایله ملاقات ایدر جوازردن جماسیه وارنجه واسط
اطرافنده متفرقه و بلوك بلوك اولوب مجموعی کیرو بریره کلور بو انهار متفرقه ارالرینه جزایر شط
العرب دیرلر کوه الونددن خرم آباد صویی کلوب جماسه و خوزستاندن کلن نهر سیراهواز برابرنده
دجله یه لاحق اولوب مجموعی قورنه قربنده جمع اولوب بعده بصره قربنده بحر فارسه منصب
اولور بونك منبعندن نهایتی دورتیوز فرسخدر نهر زاب موصل شرقیسنده عمادیه طاغلرندن
اینوب موصلدن ایکی منزل اشاغی دجله یه لاحق اولور غایت تیز اقدوغندن اوتوری اکا آب
جنون دخی دیرلر نهر زاب اصغر دخی التون صویی دیرلر بغداد یولی اوزرنده اربیلدن
اشاغی کوپروسی واردر بو زابین زوابن طهماسب پیشدادیه منسوبلردر بری
ارمن طاغلرندن چقار بری دیاربکردن کلور حدیثه حدودنده دجله یه دوکیلور
و واسطدن اشاغی بش نهر معتبر آیریلور نهر قلا و نهر اعراف و نهر جعفر و نهر سیسان
و نهر شاهی بو مرتبه اولورکه عمودنده اولقدر صو قالمازکه اوزرنده کمی یوریه مطاردن
اشاغی بو صولرك فضله سی و فرات صویی بطایحدن چقوب خوزستاندن کلن صولر
دخی انده جمع اولور اوراده شط العرب دیرلر بصره التنده بحر فارسه دوکیلور و بوکا
اروندرود دیرلر دجله یه منصب اولدوغی زابدن اکبردر و زاب کرکوکدن اشاغی
تنجه بوغازی نام بوغزدن دجله یه منصب اولور بوغازك اطرافی عظیم بللر و اورمانلردر
و نیستان و سازلق و ارسلان یتاغیدر آب بدلیس رشن قلعه سی اوکنده اسود صویی
ایله جمع اولور و ایکی منبعدن نشأت ایدر اعظم شعبه سی منبع مکس قلعه سی قربنده
بر جبل مغاره سندن چقارکه بر عظیم مغاره در نهایتندن اغزینه کلنجه اول نهایتدن
چقان شعبه طاشی اویوب مجری ایتمشدر و اطرافی طاشدن پرداخت اولنمش نشیمنلر
و صفه کبی یرلردر اول یرك مسیره سیدر دفعه چوق صو چقوب مکس التنده مخلط
قلعه سی قربنده نهر منسوب ایله جمع اولورکه بر شعبه سی دخی بودرکه کوه دیبندن اول
صو ایله جمع اولور مخلط قلعه سندن صکره جزایر یوسف التندن کچوب قله بردن التنده
بو نهر ایله جمع اولور اندن جسر امیر سلیمان التندن سعرد اوکنده زرس قلعه سی
اوکنده آب بدلیس ایله جمع اولور بورشن قربنده صویك اورتاسندن بر طاش پیدا
اولمشدر اکا قرنجه قیاسی دیرلر وافر قرنجه سی واردر اوصاف نهر دجله نك مخصوص
زورقلری واردر اول کشتیلره غراب دیرلر اکثر انلر بصره طرفندن کلورلر و موصلدن
بغداده اکثر کلك ایله کلنور کذلك بیره جکدن فرات ایله حله یه کلك ایله کلنور کلك اکا

دیرلر که اخشابی شطرنجی بر برینه متخلل یوب اقلی دورت خانه لو اکثری اون واون دورت
خانه لو هر برخانه یه اوقور ولش طلوملر بند ایدوب انکدنجی اوزرینه بر ذراع مقداری
یوکسک صفه شکلنده اخشاب والواحدن برطبقه دخی بپارلر واوزرینه قنی وافربیلک
اوروب بومنوال اوزره فرات ودجله ده طبقه الننده دائم بوایکی کلکی کزروب طلوملری
یوقلیوب بویله استعمال اولنور نهر شطک بعض کنارلرنده مثلا موصل اوکنده واندن
اشاغیده تزیر نفط چشمه لری واردر منبعندن چقوب صو اوزرنده قالور اقوب کتمیه نی
قابلره طولدیروب جمع ایدرلر وکاه تماشا ایچون آتش ویررلر صونک یوزندن بر مقدار
مسافه مشتعل اوله دوشر نهر دیاله بغداددن اوچ ساعت اشاغی بریرده دجله یه قاریشور
شهرزور اطرافنده مجتمع اولوب قزل رباط یانلرنده درنه ودرتنک صولری دخی توز
خرمادن کلور طاش کوپری صویی لاحق اولور شهربان قریان قرندن چقوب
بندادایله طاق کسرا ارا سنده دجله یه لاحق اولور ودجله دن دخی فرات کبی نیچه جداول
وانهار ایریلوب سواد عراقی سقی ایدر الجبال جبل حمره بوجبال بر برینه متصل که ارض
سرخه مائل چیلاق والحق طاغلردر وجزیرة العرب دن کلوب جماسه قربنده فراتی قطع
ایدوب جزیره عمریه چولنه سوروب کذار ایدر وعاشق ومعشوق ومقابل اسکی
بغداده دجله یی قطع ایدوب بغداد چولنه اوغرر قزل رباط قربنده نهر دیاله یی قطع
ایدوب وواسط چولنه دوشر وزکیه وجسر دسیل ارا سنده نهر دسیلی قطع ایدوب ینه
چولدن چوله بحر وبحر فارسه منتهی اولور وبوجبالک شهرزور وموصل سمتلرنده اولان بعض
مواضعنده بر معدن واردر شمع عسل کبی ینار رنکی سیاه در قیر کبی ولایت خلقی مومیای
معدنی دیرلر وبونک کبی بر معدن سیاه صرچه کبیدر انی دخی آتشه اریدوب شمع یبی دوکرلر
وموصلده مومیای معدنی واردر وبغداد یانلرنده صو باصمیان یرلرکه بیابان شوره یرلردر
اول خاکدن کهرچله دیدکلری باروت بیاض حاصل اولور بر مقدار طپراغی صو ایله قینادرلر
کهرچله سی ایریلوب صاف قالور نباتات وحیوانات عراق عرب بغایت محصولدار یرلردر
پنبه واصناف میوه سی بغایت اعلا اولور وخلفاء عباسیه زمانلرنده عراق عربده رعایا
بقر ذبحندن منع اولوب وفرت حراثت وزراعته سبب اوله وعراق عربک چوللرنده
میاه وانهار حوالیسنده اولان بوکلرنده ارسلان وصحرالرنده جیران وکردستان طاغلری
سمتلرنده کرک وقپلان وخرس وصرتلان وپارس وچقال ودکلو وآهو کبی وطیور قسمندن
قاز وطورنا وککلک ودراج وبلدرجن چوقدر ونهرلرنده نیچه انواع بالق حاصل اولور
بغداده شبوط نامنه بر نوع بالق بغایت معتبردر حالا عراق عربده رعایا ایکی قسمدر بر قسمی
اهل قرادر عربانندر انلر اکین وفلاحت ایله مقیدلردر ابل وبقر وغنم وجاموسلری واردر
بر قسمی اخشامات تدر یعنی کوچر اولورلردر آت قیلندن اوبالری واردر قبیله قبیله طوایف
هر باندر ابل وخیل وغنم وجاموس وبقر واردر اصناف خلق بوایالت بغدادده اهل اسلام

وفرق ضاله ونصاری ویهود واردر لسانلری عربی وفارسی ترکی وکردی وغیری وسریانی
وارمنی واردر اهل اسلامک مذهبلری حنفی وشافعی وحنبلی بواوچ مذهب علماسی
ومشایخی چوقدر مسالک ومنازل بغداددن بصره یه مداین التی فرسخ دیرعاقول سکز
فرسخ جبل یدی فرسخ فم صلح اون فرسخ واسط اون فرسخدر شهربان اون فرسخ قاروت
سکز فرسخ دیرعمال بش فرسخ حوانت یدی فرسخ شط کار یله بطایح چکیلوب نهر اسد چکیلور
دجلة العورایه واریلور نهر معقل بصره اون فرسخدر بغداددن نجفه دیه صرصر دیه
فراش شط نیل کوفه مشهد علی که سد بیابان نجفدر بغداددن اصفهانه کیلور
یدی فرسخ بندستان بش فرسخ نهر نهاوند اوچ فرسخ دیه قرامرز دورت فرسخ نهر روجرد
دورت فرسخ جناباد دورت فرسخ میان رودان سکز فرسخ میار اوچ فرسخ شهر کرخ
التی فرسخ دون سون دورت فرسخ سنکان التی فرسخ جوی مرغ کهتر التی فرسخ اسفرانه
یدی فرسخ بهران یدی فرسخ موی کوشک التی فرسخ اصفهان دورت فرسخ بغداددن
دمشقه ذل عقرقوب اوچ خ بریوکسک دیه در شهر انبار سکز خ بیابان سموات یولی ایله
دمشقه اون کونده واریلور بغداددن موصله یوران دورت خ عکبره بش خ حمنا اوچ خ
قادسیه موصل یدی سامرا اوچ خ کرخ ایکی خ حلفاید ی خ سود قنت بش خ زاب اصغر که
اندن دجله یه قاریشور کوپری واردر بش خ حدیثه موصل اون ایکی خ بنی طمیان یدی خ
موصل یدی خ بغداددن اسد آباد که همدان سمتنده در شهر یعقوب آباد سکز خ
مر وبنه یدی خ بویولدن شهربان صاغ ایلده ایکی خ یرده در رباط جلولا که ملکشاه
سلجوقی بنا سیدر بش فرسخدر خانقین شهری بش خ قصر شیرین بش خ آخر حد
عراق عرب کیل وکیلا بش خ حلوان کریوه طاق کرا باده کیدر برخ دیه کوزید وچوسان
سکز خ جقاکوان الی خ باحکارس بش خ صفه اسبه زنک خسرو وشیرین صورتی
انده سنکدن یونلمشدر صاغ اله برخ یرده در ایکی دکرمن یوریدر صو صفه نک التندن
چقار کیرمان شاهان التی خ شهر بجمال التی خ دیه صهند دورت خ دیه کنکور که اول
اول کردستاندر اندن اسد آباد که کریوه کوه اروند بویولده در التی فرسخدر بغداددن
همدانه باشر دولاب دورت ساعت قریه نام دیکر عمریه دیاله چکیلور سکز ساعت باقوبه
اوکی نام دیکر الونیه بش ساعت چبوق کوپری نام دیکر خالصه وعجمیه اوچ ساعت قریه
شکیه نراقشر دخی دیرلر ایکی ساعت هارونیه بش ساعت قریه قزل رباط حفر آباد
التی ساعت قریه اسکی خانقی اوکنده عظیم صو اقر سکز خ قصر شیرین نام دیکر دیه کوز
ویران قلعه دزیدی سربره اوچ یکی خانقی بش دربند زکران درتنک التنده در ایکی بشری
نام دیکر تخت کسری درتنک دخی دیرلر اوچ سرمیل التی قلعه کرین بوغازی ایکی بیکاو
باشیدر قرب ایکی امام وقریه شیخ التی هارون آباد دورت دربند جوادرود التی آب ناور
اوچ مریق درقرب کوجانی اوچ نیلوفر نام دیکر قریه نورو زدورت کرمانشاه بش شاه

کوپروسی ایکی طاق بستان شبدیز خسرو وانده در اوچ صاطر انجاد اوچ تخت رستم
نام دیکر شهر نوح کوه بی ستون در فرهادک طاغی کبی یجه یردر اوچ قریه صحنه قلعه
بحتکان نام دیکر کوه لنقاور قریه جمجال شهر نوح دخی قرشوسنده در اوچ قریه بید سرخ
نام دیکر کج اوه اوچ شهر کین کاور بر مقدار خرابه در بش قریه نجم پنج خواران
نام دیکر اسد آباد بش قریه کهریز اوچ قریه کول دپه ایکی سعد آباد باغلو یا پچه لو لطیف
شهر در ایکی صولاق بندی اوچ پری خان خانی بش قریه یوز باشی اوچ سلمان آباد بش
قرهارود ورت ساریه اوچ درویش الیاس التی درکزین اوچ جاموسلی اوچ قریه صفی کند
بش اسم آباد اوچ قریه اوج کنبد نام دیکر اق ییلاق التی ساعت قریه علی بك نام دیکر
کندمزاب بش همدان اوچ ساعتدر احوال ملوك وحکام طوفاندن صکره حضرت نوح
علیه السلامك اوچ اولادندن بریسی که سامدر عاقل ودانا اصحاب فراست وکیاست
زبده سی ایدی سائر قرنداشلرندن ممتاز اولمغین حضرت نوح علیه السلام انی ولی عهد
ایدنمشیدی کندونك یرینه سامی خلافته تعیین ایدوب اسرار نبوتی ودقایق حکمتی تعلیم
ایتمشیدی وجه ارضك اشرفنی سامه تفویض ایلدی حق جل وعلا حضرتندن دعا
ایتدیکه تاکه اکثر انبیا ومرسلین واولیاء صدیقین وحکما وسلاطین وامرا سام نسلندن
متولد اولالر سامدن طقوز اولاد اولدی بری ارفخشد ایدیکه اکثر انبیانك نسلندن کلدی بری
دخی کیومرث ایدی پادشاهلر انك ذریتندن کلدی کیومرث تمامت ذریاتی اوزره پادشاه
اولوب آیین پادشاهانه ورسوم شاهانه وضع ایدوب عدل الله عالمی منتظم قلمشیدی پس
کیومرث واولادی بابل وعراقین وفارس وکرمان وخراسانده استیلا ایتمشلردر بونلره
ملوك الفرس دیرلر وتختلری عراقده مداین شهریدر وابتدا ملوك دنیا کیومرثدر وخلق
بوصمتده منتشر اولمشلردر واولوقت حضرت نوحك علیه السلام شریعتی اجرا اولنوب
انقیاد ایلرلردی چاق بیوراسب ضحاك پادشاه اولنجه که اولوقت نمرود ضحاکك عمالندن
سواد عراقده عامل ایدی بعده کیده رك انواع کفر وضلالته دوشدیلر اول ضلالتلرك
بریسی که نوردن بر اله دخی اثبات ایدوب یزدان دیو تسمیه اتمشلردر الله بودر وظلمتدن مخلوق
بر اله دخی اثبات ایدوب اهرمن نامنی ویردیلر ابلیس بودر دیومع ذلك البته نوره عبادت
ومحبت وظلمتدن اجتناب وفراغت ایدوب بعده کیده رك نوردن بدل ناره طپمغه
بشلدیلر دعوای نبوت ایدن زرداشت کلنجه بودخی اولکی ضلالتك اشدیدر
خیر وشر وفساد وصلاح نور وظلمتك امتزاجندن عبارتدر دیو مصر اولدی ابتدادین
مجوسی یی پیدا قیلدیلر بو فرس ملوکنك ابتدا تختلری مداین در بونلرك تصرفلرنده
کلدانیون ملوك بابلی ضبط ایدرلردی وابتدا ملکلری نمرودکه ضحاکك عاملی ایدی بو فرسك
احوالی فرس اقلیمنده اولسه کرك وحیره ده وانبارده عربدن آل منذردن بنو لخم ملوکی ایدی
وابتدا ملکلری مالك بن فهر الازدی ایچون که سیل عرمی حسن ایتدیلر یمندن کوچوب حیره یه

نزول ایتدیلر واول وقتلرده اسکندر یونانی فرس ممالکنه استیلا ایلدی و بو آل
منذر فرات ساحلنه کلدکده حیره و انباری بنا اتمشلردر وانده توطن اتمشلردر
مالکدن صکره قرنداشی عمرو وبعده قرنداشنك اوغلو جزیمة الوضاح نقل ایدرلرکه ابتدا
ملوك عربدن منجنیق پیدا ایدن وابتدا اقاترلر تسخیر ایدن وابناء ملوکدن بر قاچ غلام جمع
ایتمشدرکه کندونه خدمت ایتمکه واول غلاملردن بریسی که عدی بن نصر ایدی جزیمه نك
قز قرنداشی رقاشه یه عاشق اولدی واندن حامله اولدی ایچون که جزیمه واقف اولدقده
عدی فرار ایتدی ورقاشه بر غلام طوغردی اسمنی عمرو تسمیه ایتدیلر اخر کار جزیمه نك
اولادی اولمدوغندن او توری اول ولدی اولاد یرینه بسلدی بر کونده اول غلامی
اجنه خطف ایتدیلر بعده مالك وعقیل نام ایکی کسنه وادی سماوه ده اول غلامی بولوب
جزیمه یه کتوردیلر جزیمه انلره مراد کزندر دیدکده انلر دخی سکا ندیم اولمق استرز دیدیلر
وقرق سنه اکا ندیم اولدیلر وضرب مثل اولمشدرکه کندمانی جزیمه والحاصل جزیمه
قتل اولدقده عمرو یرینه اجلاس ایلدی وجزیمه نك سبب قتلی جزیره حاکمی اولدقده
یرینه قزی که اسمی نائله ولقبی زبا ایدی جزیره حاکمه سی اولمشیدی وقصد ایتدیکه جزیمه یی
قتل ایلیه کندو نفسنه اطماع ایلدی وفرصتی بولدقده جزیمه یی قتل ایلدی بو یله اولمغله
جزیمه یرینه عمرو بن عدی اولدی پس زبا دخی عمروی قتل ایتمکه حیله یه شروع ایلدی
حیله یی عمرو خبردار اولدقده اولدخی زبانك قتلنه عبد جزیمه اولان قیصر ایله اتفاق
ایدوب وقیصر کندو اراده تیله بورنی کسدی وصورت معامله زبایه واردیکه یعنی
عمرودن فرار ایتمشدر پس زبایه واردقده زبا التفات ایلدی وکندویه مقرب ایلدی
وبشلدی زبا طرفنه تجارت ایتمکه وچوق فائده کوستردی اما بو فائده یی عمرودن کیرلو
الوردی وزبایه ویردی وبو اقچه تجارتك فائده سیدر دیرایدی بعده بر کون بیك
دوه صندقلر ایله یوکلنمش کتوردی واول صندقلرك ایچنده مسلح آدملر قودی ایچون که
زبا بعید یردن دوه لری کوردکده وهم ایلدی ودیدیکه عسی الغویر ابوسا دیکله ضرب
مثل اولدی والحاصل ایچون زبا حصارنه دخول ایتدیلر اول آدملر صندقلردن چقوب
اول شهری الدیلر وزبایی قتل ایلدیلر عمرودن صکره اوغلو امرئ القیس اولدی بعده
اوغلو عمرو وبعده اوس بن قلام عمالقه دن بر کمسه ایدی بعده ایکنجی امرئ القیس بن
عمرو بعده اوغلی نعمان اعور بو نعمان مشهور خورنق بنا ایتمشدر بعده اوغلو منذر بعده
اوغلی الاسود بعده قرنداشی منذر بعده علقمة الدهیلی بعده اوغلی المنذر اناسی غایت
حسنا اولمغله اکا ماء السماء دیرلر بعده الحارث بن عمرو بن حجر الکندی قباد مزدك دیننه
داخل اولمغله بو حارث دخی قباده متابعت ایلدی ومنذر متابعت ایلدی لندن او توری
منذری عزل ایلدی وحارث یرینه کچدی پس کسری الحارثی طرد ایلدی وتکرار
المنذر یرینه جلوس ایلدی بعده اوغلو عمرو اول وقت که رسول اکرم صلی الله علیه وسلم

خضرتلری دنیایه کلمشلردر بعده قرنداشی قابوس بعده قرنداشی المنذر بن المنذر بعده اوغلو
النعمان بو تنصر ایلدی بونی کسری پرویز قتل ایتمکله عربله فرس مابینلرنده وقعهٔ ذی قار
واقع اولدی و بو نعمانه شقایق نعمان منسوبدر سببی بودرکه بر موضعه کلدی ودیدیکه
ما احسن هذه الشقایق احمر هاو کندونه بر بنا ایلدی و بر کون یوم عبوس و بر کون یوم
نعیم تعیین ایلدی تعجن که یوم عبوسنده برکمسه کند نه بولشسه قتل ایدردی اما یوم نعیمده
بولشسه اکا انعام ایدردی کونلردن بر کون طی قبله سندن بر اعرابی یه راست کلدی
مراد ایلدیکه انی قتل ایلیه اعرابی ایتدی بنم بر قرم وار در کمسه یه اصمرلمدم بکا اذن
ویره سن دونمك شرطیله دیدی نعمان ایتدی سکا کم کفیل اولور اول حینده وزیری
بن کفیل اولورم دیدی نعمان ایتدی اکر کلزسه سنی یرینه قتل ایلرم بعده عربی کندی وعده
ایلدیکی کونده چقه کلدی نعمان اول وقت ایتدی ما رأیت اکرم منکما بلمم که قنقکز
بر بریکزدن اکرمدر و وزیرینه دیدیکه نه ایجاب ایلدیکه سن بوکا کفیل اوله سن اعرابی یه
دیدیکه نه ایجاب ایلدیکه سن رجوع ایلدک سن ابتدا وزیر جواب ویردیکه وزرادن کرم
قالقدی بعده اعرابی جواب ویردیکه ناسدن وفا قالقدی نعمان ایتدی بن
اوچنجی اولمیم که عفو ملوکدن قالقمش درنیلمسون دیو یوم عبوسی رفع ایتدی بعده ایاس
ابن قبیصة الطایی بعده زاویه بعده تکرار سلطنت لخمیینه عودت ایلدی ومنذر بن
نعمان ملك اولدی و بو ملك چاق حضرت خالد اوزرلرینه کیدنجه طوردی بعده دولت
اسلام ظهور ایلدکده حضرت خالد طرف حضرت عمردن تعیین اولندی وحیره یی
فتح ایتدی وحیره یه صحابهٔ کرام طرفلرندن حاکملر نصب اولنمغه باشلندی وصحابه دن
صکره امویه دن عبد الملك بن مروان طرفندن یزید بن هبیره عراقه والی اولدی بعده
دولت عباسیه ظهور ایلدکده عراقی ضبط ایتدیلر و کوفه ده بیعت اولندی صکره
کوفه دن تخت رفع اولنوب انباری تخت ایتمشلردر سنه یوز اوتوز ایکیده دولت آل عباس
ظهور ایدوب ابتدالری ابو العباس عبد الله که جد اعلاسی ابن عباس حضرتلریدر
مذکور عبد الله سفاح دینمکله مشهوردر یوز اوتوز ایکیده بیعت اولندی و یوز اوتوز التی
سنه سنده جدری مرضندن وفات ایتدی بونك عصرنده ابا مسلم ظهور ایلدی بونك
باباسی مرو قریه سنده برکمسنه ایدی آذربیجانده وفات ایتدکده ابو مسلم اوکسوز
اولوب عیسی بن عقیل یاننده نشأت ایتدی و بر مرتبه ادیب اولدیکه مشار الیه بالبنان
اولدی بر کون کوفه ده نقبادن امام محمد بن علی بن عبد الله وغیری بر جماعت ایله کلوب
ابا مسلمی کوردکده کلامنی بکندیلر و کمال الفت ایتمکله انلر ایله معامکه طرفنه کیدرکن
سفاحك قرنداشی ابراهیمه اوغرادقده ابا مسلمی کوروب حظ ایلدی وخدمتنده
الیقودی صکره خراسانه برمد برکسه تعیین اولنمق لازم کلمکله ابا مسلمی ارسال ایلدی
ابا مسلم خراسانی ضبط ایتدی کیدرك شوکتی قوی اولدی والحاصل سفاح ظالم

خونریز و بی رحم ایدی بونك عصرنده اهل اسلامدن لا یعد ولا یحصی کمسنه قتل اولنمشدر
جریان عادت الله اوزره سفك دما ایدن ملوکك عمرلری قصر اولمغین یکرمی سکز
یاشنده فوت اولدی ایکی وزیری وار ایدی بری ابا مسلم وبری خالد بن جعفر البرمکی
بعده یرینه بیوك قرنداشی ابو جعفر عبد الله منصوره سنه یوز اوتوز التیده بیعت اولندی
بو دخی ظالم ومغرور ومنبع فساد ایدی که بنی عباس ایله علویه مابیننده عداوت قلمغه
بو سبب راولاد حضرت امام حسین بن علی بن محمد بن عبد الله بن حسنك ایکی اوغلو که محمد
وابراهیمی قتل ایلدی وانلرك سببی ایله اهل اسلامدن نیجه کمسه یه اهانتلر ایلمشدر جمله دن
بری سراج امت ومقتدای ملت امام اعظمی کمال زهد وتقوی سببی ایله قضادن امتناع
ایتدکلری ایچون حبس ایلدی زندانده وفات ایتمشلردر ومزبوره کمال خست ودنائتندن
منصور دوانقی دیرلر ایدی عمال وصناعله بر دانق و بر حبه اوزرینه نزاع ایدردی ابو مسلم
خراسانی که بیعت عباس ایچون دعوت ناسه قیام ایتمشیدی انی دخی قتل ایلمشدر
اصحابنه امر ایلدی سواد کیسونلر واوزون کلاه وقلجلرین قوجاقلرینه آصسونلر بو هیئت
اوزرینه اولمغه فرمان ایلدی اول هیئت اوزرینه ابو دولامه داخل اولدی منصور انك حالندن
استفسار ایدوب نه در حالك دیدکده اول دخی دیدیکه یوزومی نصفمده وقلجم اوستمده
وسیاهله بویاندم و کتاب اللهی وراء ظهرمده بند ایتدم منصور کولدی واولکی هیئته فرمان
ایلدی بو خلیفه شط کنارنده بغدادی سنه یوز قرق التیده بنا ایلدی وخلفادن ابتدا کتب
سریانیه وعجمیه ویونانیه یی اقلیدس کبی دخی کلیله ودمنه وغیری عربیت ایله ترجمه
ایدن بودر سنه یوز اللی سکزده بو خلیفه حجه عزیمت ایلدی ومراد ایلدی که مکه ده سفیان
ثوری حضرتن قتل ایلیه بیر میمون دیدکلری منزله کلنجه مکه یه اعوانی ارسال ایتدیکه
ثوری یی اخذ ایدلر وصلب ایده اهل حرم بو خبردن خبردار اولیجق سفیانه خبر ویردیلر
سفیان حضرتلرینك مبارك باشی فضیل بن عیاضك دیزنده وایاقلری سفیان بن عیینه
دیزنده کعبهٔ معظمه قارشوسنده اوزانوب یتوردی همان طوردی وکعبه نك استارینه
یاپشوب اکر منصور بونده کلورسه بن سندن بری اولدم دیدی وینه کلوب یرینه یاتدی
علی الفور خبر کلدیکه منصور بیر میموندن قالقوب آته بنوب مکه جانبنه روانه اولمش
ایکن بغتةً بیننده اور تاسنه کلدوکی کبی آتدن یقلوب بوینی اوزرینه اوراده جان ویردی
وزیری خالد البرمکی ایدی یرینه محمد المهدی علما ایله اختلاط ایتمکله کلی کمال تحصیل
ایتمشدی ارباب فضل وکمال یاننده مقبول ایدی وزنادقه طائفه سنی سومز ایدی قتی
چوق زندیق هلاك ایلدی جدل کتابلرینی اهل زندقه یی رد ایتمکیچون تصنیف ایتمکه امر
ایلدی حجه واردقده عظیم احسانلر وخیراتلر ایلدی وسطح کعبه یه آدملر چیقوب هر جانبندن
مسك وعنبر وغالیه برله بیت اللهی سراپا تطییب ایتدیلر ودیباج جنسلرندن بری بری
اوستنه اوچ کسوه کیدردیلر وابتدا خلفادن مصره تعیین ایدن بودر رومده چوق ولایت

فتح ایتدی سنه یوز التمش طقوزده وفات ایلدی یرینه اوغل موسی الهادی اولدی بوغایت
ظالم ایدی شاه اوکننه قاچلر ایله یوریمکی بو ایجاد ایلدی سنه یوز یتمشده وفات ایدوب یرینه
قرنداشی هارون الرشید سریر خلافته جلوس ایتدی بو خلیفه غایتده فصیح وبلیغ
وادیب وکثیر الحج والعبادة که کونده یوز رکعت نماز قیلوردی بر ییل غزایه وبر ییل حجه
کیدردی انیس علما ومحب مشایخ واولیا ایدی قاضیسی امام ابو یوسف وزراسی برامکه
وشعراسی مروان بن ابی حفصه وحاجبی الفضل الربیع وخواننده سی ابراهیم موصلی وخاتونی
زبیده ایدی ایامنده خیر وحسنات وزمان فضل وبرکات ایدی خصوصا وزراسی برامکه در
بو برامکه بر جماعت کثیره در اشرفلری یحیی ومحمد وموسی واولادلری خالد وفضل وجعفر
وفضل بن یحیی بن خالد بن ستاسف بن جاماست البرمکی برمکه اول کمسه درکه باباسی
بیوک برمك ملوك فرسدن برملك ایدیکه فارس ولایتنده مجوسیلر ایچون مشهور اولان
آتشکده نام بر عظیم بنا ایلدی بعده شامه کلوب مروانیلر دن هشام بن عبد الملك خلیفه
حضورنده اسلامه کلوب اسمنی عبد العزیز قودیلر صکره دولت عباسیه عبد الله سفاحه
انتقال ایلدکده برمکی یی کتوروب وزیر ایلدی سفاحك وفاتندنصکره منصور دوانقی یه
وزیر اولوب اشتهار بولدی مهدی خلیفه زماننده مرحوم اولوب نمازین هارون الرشید
قیلدی دیرلر خالدك واصل اولدوغی مرتبه یه اولادندن بریسی واصل اولمدی نه یحیی
ادبنده نه فضل جودنه ونه جعفر کابتنه ونه محمد مروتنه ونه موسی شجاعتنه اندنصکره
هارون الرشید جعفری وزیر ایلدی وشول مرتبه التفات ایلدیکه سراینه واولادلرینه
ومالنه حکم ایدردی حتی هارون الرشید یحیایه بابا واوغللری فضل وجعفره قرنداش دیو
خطاب ایدردی رشیدك برامکه یه بومرتبه محبتنك سببی بو ایدیکه هادی خلیفه وفاتنده
هارون یکرمی ایکی یاشنده طوس شهرنده بولنوب اول اثناده جمله بغداد خلقی قرار
ویردیلرکه هارونی خلیفه ایتمیه لر زیرا لهو وطربه مائل اولدوغندن جائزکه خلقك مصالحنه
وامور مملکته تغافل ایدوب خلافته خلل کله دیو خلافته رضا ویرمدیلر اول ایامده بغدادده
سادات برامکه دن یحیی وفضل وجعفر قالقوب هارون الرشیددن غیری کمسه خلافته لایق
دکلدر دیو هارونه آدم کوندروب وکتوروب خلیفه ایتدیلر مسند خلافته اوتوردقده یحیایی
احضار ایدوب بیوردیکه بو خلافته اخلاص ایتمکه سن سبب اولدك بندخی امور عالمه سنی
وکیل ووزیر اعظم نصب ایلدم یحیی دخی احسن تدبیر ایله امور مملکته مقید اولدی بعده فضل بن
یحیایی وزیر ایتدی بعده جعفر برمکی وزیر اولدی اون سکز یحی سنه دنصکره رشید آل
برامکه دن انحراف ایلدی واول سنه هارون حجدن عودت ایتدکده جعفری قتل ایلدی
سبب قتلیچون دیرلرکه هارونك قز قرنداشی عباسه نام خاتون وجعفر برمکی مجلسنه
حاضر اولمزلرسه اول کون هارون ذوقندن محروم اولوردی اول اجلدن جعفره نکاح ایلدیکه
نامحرم اولمیه مجلسنده یوزینه باقه بو شرط ایله که جعفر دخی عباسه یه تقرب ایتمیه جعفر

ایسه هارونك امرینه مخالفت ایتدی واندن بر ولد حاصل اولدی اول سببدن قتل اولندی
دیرلر والحاصل هارون طوسه واردقده وفات ایتدی سنه یوز طقسان اوچده یرینه
اوغلی محمد امین حسن وجمال صاحبی جوان ایدی لکن سوء تدبیر وعدم قبول نصیحت
اولوب نسا ایله لعبه مشغول ایدی قتالنه ذی الیمینین طرفندن طاهر تعیین اولنوب طاهر
بغدادی محاصره ایتدکده محمد امینه جبر ویردیلر جبر ویره نی آزار ایدوب اولوقت کندی جواریله
حرمنده صید سمك ایدردی دیدیکه فلان جاریه ایکی بالق طوتدی بندخی بر طوتمدم اول
اثناده طاهر سیف ایله بغداده داخل اولدی وامینی ذبح ایلدی ویرینه یوز طقسان سکزده
قرنداشی عبد الله مأمون جلوس ایتدی مشهوردرکه بو خلیفه ذو فنون جهان علوم
حدیث وفقه وطب وادبسنده امامدر دخی فلسفه وعلوم اولینه چوق اعتبار ایلدی و
غایت سور ایدی احوال عالمه مطلع اولمغله رومده چوق غزار ایتدی قرق حصار فتح ایتدی
اخر الامر حکم ضلالنه دوشمشیدی وخلق قرآن قولیله ابتدا واقع اولدی وامر ایلدیکه
حضرت علی یی سائر صحابه یه تفضیل ایلیه طرسوسده وفات ایلدی یرینه معتصم بن
هارون الرشیده بیعت ایلدیلر وبو کا خلیفه مثمن دیرلردی زیرا سکز قلعه فتح ایتدی سکز
سنه خلیفه اولدی وسکزنجی خلیفه ایدی سکز آی وسکز کونده طوغمشدر ونقش
خاتمی الحمد لله که سکز حرفدر وقپوسنده سکز ملك دورمشدر وسکز ملك قهر ایلدی
وسکز ارکك وسکز قز اولادلری وار ایدی که کندودن صکره الیقودی وسکز شهر فتح ایلدی
وسکز کوشك بنا ایتدی وغلمان اتراکدن اون سکز بیك غلامی وار ایدی بو خلیفه
غایت قوتلو ایدیکه ایکی قیونی النه الوب چاق صو بونجه ایاقلرندن طوتردی ابتدا
طائفه اتراکی دیوان خلفایه ادخال ایتمك اندن واقع اولمشدر عجم پادشاهلرینه تقلید
ایدوب سمرقند وفرغانه یه مال ارسال ایدوب غلمان اتراك اشترا ایتدرردی اول طائفه دن اون
سکز بیك قول ایدندی التون طوقلر ایله ودیبا لباسلر ایله تزیین ایدردی بغداد خلقی
بونلرك اوضاعلرندن بیحضور اولوب جمع اولدیلر معتصم قپوسنه کلوب یا لشکر اتراکی
بو شهردن اخراج ایله یاخود سنك ایله جنك ایدرز دیدیلر سزنگله بر الای ضعیف الحال
آدملر نیجه جنك وجدال امکان واردر دیدی انلر دخی سنکله جنکی سهام الاسحار وسیف
دعوت تضرع درکاه پروردکار ایلرز دیدیلر های مدد بو اصل جنکه طاقتم یوقدر دیو
بر مقدار صبر ایدك دیدی پس سر من رای دیدکلری شهری بغداد قربنده بنا ایلدی
واتراکی اورایه نقل ایلدی نقل ایدرلرکه برکون معتصم اوتورر کن خبر کلدیکه ملك روم
اهل اسلام ولایتلرینی غارت ایتمشدر وچوق قتل وسبی ایتمشدر چاق سبایادن بر عورت
هاشمیه اسیر ایتمشیدی فریاد ایلدیکه وامعتصما کافر آکا بر طبنجه اوردی ودیدیکه
معتصم الاجه اتلر ایله کلسون سنی قورتارسون خلیفه بو خبری اشیتدکده اول ساعت
معموریه طرفنه قرق بیك الاجه آتلر ایله توجه ایلدی انکوریه واصل اولدقده لطف

حق ایله فتح ایتمشدر وقیصر رومی اسیر ایتمشدر وهاشمیه یی احضار ایلدی وکندونه
دیدیکه لبیك ابنت العم سنك دعونکه اجابت ایتدم سنه ایکیوز یکرمی یدیده مزبور
خلیفه سرمن رآده وفات ایدوب یرینه هارون الواثق اولدی اولدخی وفات ایتدکده ایکیوز
اوتوز ایکیده جعفر المتوکل علی الله جلوس ایتدکده مذهب اهل سنته نصرت ایدوب
آیین دین ومراسم اسلامی اقامت ایلدی بونك عصرنده امور عجیبه ظهور ایدوب
جمله دن بری برکیجه جو سماده اولقدر شهاب ظهور ایلدی که کواکب بر برینه کیروب منتشر
اولدی قیامت قوپدی ظن ایتدیلر دخی دیار مصرده سویدا قریه سنده طاش
یاغدی بر دانه سنی وزن ایتدیلر یدی اوتوز درهم چکدی برید خی یمن دیارنده برطاش یرندن
قوپوب یوریوب بر طاغك یاننه واردی قرار ایتدی بری دخی قارتالدن کوچو رك براق
قوش برطاغك اوستنه قونوب قرق کره یامعشر الناس اتقوالله دیو چاغردی ایرته سی
کلوب ینه قرق کون بویله دیدی بشیوز نفر کسنه نك شهادتیله بوخبری یازوب بو حادثه نك
وقوعی ایکیوز قرق برده رمضاننده واقع اولمشدر اندن صکره عظیم زلزله اولدی ومکة اللهده
اولان عیونك جمله صولری قورودی متوکل جانبنه عرض ایتدیلر عین عرفاتی اقمق
ایچون یوز بیك التون کوندردی والحاصل دیار بغدادده اتراك کثرت وقوت بولوب
مصالح سلطنته قریشدیلر وعقد عزل ونصب انلرك النده اولدی آخر طغیان اول مرتبه یه
واردیکه کیجه ایله اون نفر اتراك خلیفه نك خلوتسراینه دخول ایدوب شهید ایتدیلر
بعده سنه ایکیوز قرق یدیده اوغلی محمد المنتصر بالله یرینه جلوس ایلدی انکدخی
برکون مزاجی منحرف اولدقده طبیبنه اوتوز بیك فلوری ویردیلر زهرلو نیشتر ایله فصد
ایدوب زهر تأثیر ایتمکله وفات ایلدی یرینه ابو العباس احمد المستعین بالله خلیفه اولدی
اتراك ممالکه استیلا ایتمشلردی همان خلیفه برشبح مقامنده اوتوردی مستعینك
کیدیکی اثوابك یکلری اوچر قارش بول ایدی اشراف مکه حالا اول طرز اوزره کیرلر
حاصلی اتراك کمکرده ادراك کوردیلرکه کندولره اویمایور خلع ایدوب بعده قتل ایتمشلردر
یرینه اوغلو محمد المعتز جلوس ایتدی انیدخی خلع ایدوب یرینه محمد المهتدی یی جلوس
ایتدردیلر ومعتزك والده سنك جمیع مال ومنالنی الندن الوب خاتونی مکه یه سوردیلر اموالی
اون کره یوز بیك التون ونصف اردب انجو ونصف اردب زمرد وسدس اردب یاقوت احمر ایدی
والحاصل مهتدینك دخی اتراك اوزرینه هجوم ایدوب قتل ایتمشلردر یرینه احمد المعتمد
علی الله اولدی لهو ولذاته اشتغال وانهماك ایلمکله قرنداشی طلحه یی ولی عهد ایلدی
الموفق بالله دیو لقب ویردی وحجاز ویمن وفارس وطبرستان وسند ولایتلرینه والی
قیلدی وکندونك جعفر ادلو ولد صغیری وار ایدی اکا المفوض الی الله دیو لقب ویروب
جزیره وشام ودیار مغرب اوزره والی قیلدی برینه اق سنجاق برینه سیاه سنجاق ویردی
وبویله شرط ایتدیکه اکر کندونك وثانی اوغلو صغیر ایکن واقع اولورسه خلافت

موفقك

موفقك اوله وبو شرط اوزره عهدنامه یازیلوب مکه یه کوندردیلر وبیت شریفك ایچنده
حفظ ایتدیلر آخرکار مقتضای اراده نه ایسه ظهوره کلوب لا یغنی حذر من قدر موجبنجه
معتمد زماننده زنکیلر خروج ایدوب اهل اسلامه چوق ضرر ایرشدردیلر رئیسلری
اولان بهیولی رسالت دعواسنی ایدوب علم غیب ادعا ایلرایدی برفتنه یه واردیکه اهل
اسلامدن یوز بیك ادمدن زیاده قتل اولندی آخر الامر موفق بالله دخی توفیق
الهی برله اوزرلرینه عظیم عسکر ارسال ایدوب جنك اولدقدنصکره نسیم نصرت هبوب
ایدوب برمرتبه زنکیلری قیردیلرکه حسابه کلمز بوفتح ظهوره کلدکدن صکره الناصر لدین
الله لقبی ایله ملقب اولدی و دخی فوت اولدقده یرینه برادرزاده سی احمد المعتضد
جلوس ایلدی بو خلیفه اهل عقل وشجیع کیمسه ایدی یالکز ارسلانه قارشو واردی ایام
دولتنده رعیتدن ظلمی دفع ایتدی ومکروهاتی اسقاط ایتمشیدی بنی عباسه تمام
ضعف کلدکدن صکره اساس خلافت تکرار قوت بولدی اول جهتدن معتضده سفاح
ثانی دیرلر وکندودن اول خلفا زماننده توریث ذوی الارحام منع اولمشیدی حق ذوی الارحامی
خزینه یه ضبط ایدرلردی وشرع مطهره به غایت انقیادی وار ایدی سنه ایکیوز
سکسن طقوزده وفات ایدوب یرینه اوغلی المکتفی بالله جلوس ایلدی حسن صورت
وجمال سیرت اولوب اهل علمه اکرامی وار ایدی بونك زماننده قرامطه ظهور ایلدی
بو طائفه محرماتی مباح اعتقاد ایتمشلر ایدی ودماء مسلمینی حلال بیلورلر ایدی ودعوالری
بو ایدیکه حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلمدن صکره امام حق محمد بن الحنفیه
اوله اول خروج ایدن یحیی بن مهرویه در هجر ناحیه سندن قوپمشدر المکتفی فوت
اولدقده برادری جعفر المقتدر بالله جلوس ایلدی فسق وفجور وشرابه منهمك ایدی
ایکی کره خلع اولنجیه اصلاح نفس ایدوب یهود ونصاری طائفه لرینه بالکلیه دیوان
امورینه قاریشدرمقدن منع ایتمشیدی وعرفه کونی کلدکجه بعض دواب وصغردن
قیری الی بیك قربان اولشدرردی ودار الشفایه هرسنه یدی بیك دینار خرج
اولنوردی برکره مقتدر دوکون ایدوب بش اوغلنی سنت ایلدی التی کره یوز بیك
فلوری صرف ایدوب عالمی اغنیا ایلدی وبردفعه قیصردن ایلچی کلدکده یکرمی التمش
بیك مسلح عسکر قیام ایلدی دار الخلافه قپوسنه وارنجه ایکی جانبده طوردیلر انلردن
ایچرویدی بیك خادم ایکی جانبه طوردیلر ویدی یوز نفر حاجبلر طوردیلر ودار السعاده نك
دیوارنه اوتوز سکز بیك پاره قماش آصدیلر وفرش سرایه یکرمی ایکی بیك پاره قماش
دوشدیلر وجمله اسباب زینتدن ماعدا برشجره احداث ایتدیلرکه ریح طوقندقچه
یپراقلری حرکت ایدردی اول شجره اوزرینه التوندن وکومشدن مرغان قوندیروب
ریح طوقندقچه صدا ویررلردی دولت عباس ضعف بولدوغی زماننده بویله قرینده ایکن
قرامطه جنکنده شهید اولدی یرینه قرنداشی ابو منصور القاهر بالله سنه اوچیوز یکرمی

برده جلوس ایلدی وخلقه اذیت ایتمکله اوزرینه هجوم ایدوب کوزلرینه میل چکدیلر
یرینه محمد الراضی وانك یرینه ابراهیم المتقی بالله جلوس ایدوب بونك کونلرنده توران بغداده مستولی
اولوب کوزلرینه میل چکدی ویرینه ابن عمی اولان عبد الله المستکفی جلوس ایلدی بعده
ابو القاسم فضل الله سنه اوچیوز اوتوزدورتده جلوس ایلدی اول عصرده آل بویه بغداده
استیلا ایتمشلردرکه تصرف انلرك النده قالمش ایدی بعده اوغلو عبد الکریم الطایع بالله بونك
عصرنده حرمیندن آل عباس خطبه سی کسلدی بعده احمد القادر بو خلیفه نك عادتی زهد
وصلاح ومعرفت ایله موصوف خلق قرآنه قائل اولان طائفه نك ردنده برکتاب تصنیف
ایتمشدر خلافنی قرق برسنه درونسنه دورتیوز یکرمی ایکی تاریخنده فوت اولوب یرینه
اوغلو عبد الله القائم بامر الله جلوس ایتدی بغایت اهل خیر کمسه ایدی قرق دورت سنه
خلافت ایدوب دورتیوز التمش یدی تاریخنده وفات ایلدی یرینه اوغلی عبد الله المقتدی
بالله جلوس ایلدی اولدخی خیردین وخلفاء عباسیه نك صالحلرندن برکمسه ایدی برکات
صلاحنك جمله سندن بری بودرکه آل سبکتکیندن سلطان ملکشاه خلیفهٔ مذکوره
حیف ایتمکلك مراد ایلدی بغداد شهرنده طورمسون چقسون شمدن صکره بزه ارمق
استرز دیو خبر کوندردی مقتدی دخی رسول کوندروب بو بابده برمقدار تلطف ایلدی
ملکشاه دخی بتر اولوب البته چقسون دیدکده کرم ایلسون مهلت ویرسون دیو نیاز
کوستردی ملکشاه دخی برساعت مهل ویرم دیدی آخر ملکشاه وزیرینه آدم کوندروب
اون کون مهل رجا ایتدیکده اون کونه مهل ویردیلر اندن خلیفه کوندز صائم
وکیجه قائم اولوب درکاه عزته نیاز وتضرعه بشلدی اون کون تمام اولمدین تیر دعاسی
هدف اجابته اصابت ایلیوب شرندن خلاص بولدیلر سنه دورتیوز سکسن یدیده
فوت اولدی یرینه اوغلی المستظهر بالله اولدی بو خلیفه حسن خط یازاردی بونك
زماننده آل سلجوق تغلب ایتدیلر سنه بشیوز اون ایکیده بودخی فوت اولوب اوغلو
مسترشد بالله مسعود بن محمد سلجوقی ایله قتاله چقوب لشکری موافقت ایتمیجك
یالکز کندی معرکه ده قالوب شهید اولدی یرینه الراشد بالله منصور اولدی بو خلیفه
مخرجسز طوغمشدر صکره حکیملر آکا مخرج ایتمشلردر وعمری طقوز سنه سنده ایکن
احتلام اولدی مسعود سلجوقی قتل ایتمشدر یرینه عمی اولان محمد مقتفی بالله فاضل
وکریم الاخلاق در خلیفه اولدی بودخی وفات ایدوب یرینه اوغلی یوسف المستنجد
بالله جلوس ایدوب منقولدرکه خلیفه اولمزدن اول برواقعه کورمشدرکه اناك
آوجینك ایچینه اوچ حرف خا یازلمش کورر صباح بعض معبرلره تقریر ایتدکده انلردخی
سنه خمس وخمسین وخمسمائه تاریخنده خلیفه اولورسن دیو تعبیر ایتدیلر فی الواقع
اویله اولدی بعده اوغلو حسن المستضی یرینه خلیفه اولوب غایت کریم النفس وحسن
تدبیر صاحبی ایدی بودخی وفات ایدوب یرینه اوغلی احمد الناصر لدین الله خلیفه

اولوب رسوم خلافتی احیا ایلدی خطبه وسکه ده اراد اسم شریفنه فرمان ایتمشدی
نیچه مدت منابر اسلامیه اوازهٔ دعاء مستضی دن صکره اول مذکور اولوردی کرامات
ظاهره سی واردی جمله دن سلطان خوارزمشاه مراد ایندیکه مذکور خلیفه
یدندن ملك عراق استخلاص ایده بو عزیمتله همدان دن برو کلدکده بر صحراده نیچه مدت
لیل ونهار اوزرلرینه قار یاغوب یول ویرمکله بالکلیه عسکر فنا بولدیلر واکثری هلاك اولمغله
خوارزمشاه بالضرورة عودت ایتدی بری دخی مقدما یأجوج ومأجوج مثلی اولان کفار
تاتار خروج ایدوب تمام بلاد اسلامیه یه تعرض ایتدکلری زمانده حق جل وعلا میامن
بخت ناصری برله بغدادی انلردن حفظ ایتدی وکعبهٔ معظمه نك اورتوسنی بیاض دیبادن
ایتدی صکره ناصر لدین الله امر ایتدی سیاه دیبادن ایتدیلر کعبة الله سیاه اورتمك
اندن قالدی خلافتی قرق یدی ییل استقلال تام اوزره باقی قالدی بغداد بهشت
آباده مدرسهٔ نظامیه یی بنا ایتدی ایچینه اون بیك جلد کتاب وضع ایتدی سنه التیوز
یکرمی ایکیده وفات ایلدی اوغلو الظاهر بامر الله بعده اوغلو المستنصر بالله منصور
جلوس ایلدی علماء عصری انواع اجلال واکرام ایدوب مدارس ومساجد وحدایق
بنالرینه مشغول اولدی شهر بغدادده مدرسهٔ مستنصریه انك بناسیدر دورت مدرس
تعیین و مذاهب اربعه اوزره درس قرائت اولنوردی ابو الفتح سلجوقی نظام الملك وزیری
اولیجق تشیید مبانیٔ ارکان دولت وتأسیس قواعد بنیان سلطنت احسن وجوه اوزره
قیام کوستروب موالات اولیاء دین ودولت استمالات اعدای تخت وسلطنت جانبلرنده دقیقه
فوت واهمال ایتمدی علما وصلحایه اقبال تام وحرمین شریفینه برمرتبه احسان که کندو
خاصه مالندن غیری اموال سلطانیه دن هرسنه التیوز بیکدن زیاده التون وجوه خیره
صرف ایدوب والحاصل بعض حسود وعدوی سلطنت خلیفه حقنده که اخراجات
زائده ایله بیت المالی خراب ایتدی بونك اتلاف ایتدیکی مبلغ سلاح عسکره ویرلسه قلاع
اعدایه فتح رایات دکمك اولوردی دیو خلیفه یه وزیری غمز ایتدیلر خلیفه دخی برایکی مرتبه
اغماض ایتدکدن صکره دشمن بی انصاف طورمیوب کراتله بو مقوله کلماتی سمع همایونه
ایصال ایدیجك ضروری متأثر اولدی برکون قرشوسنه کلدکده خزینهٔ بیت المالدن
هرسنه بوقدر مالی بی نفع یرلره خرج ایدرسن دیو خطاب ایتدی نظام الملك دیدیکه ای
اوغول بن برعجم پیرناتوانم که بازارده چقرسه لر بکا کمسه برفلوری یه مشتری اولمازو سن برترکی
جوانسنکه بازاره چقرسه لر حله سنی اوتوز التونه الورلر اوله بو حال الله حق سبحانه وتعالی بزی
اختیار ایدوب بو اماناتی بزم کف کفایتمزه مسلم قلدی احوال امور بلاد ومصالح عباد بزه
مفوض قلندی و بن تصرف وتدبیره مشغول اولدم سن لهو ولذات دنیایه متوغل
اولدك ایکیمزنده حاصل اعماللری یزده درکاه رب عزته صعود ایلیه جك کاریزك اکثری ذنوب
ومعصیتدر شکر وطاعت دکلدر وسنك اول دفع شر اعدا ایچون احضار ایتدیکك عسکرك

اللرنده ایکیشر ذراع طول بر قالجلری واروا تدقلری اوق برجزئی مسافه کتمز ینه بوحالله
انواع فجور ومعاصی یه منهمکلردر فسادلرینه نظر اولنسه نزول فتح ونصرته مستحق اولمق
دکل اوزلرینه سنك بلا وقهر یاغمغه لایقلر در بن سنك ایچون برعسکر فراوان وجند
بی پایان حاضر لدم که آکا جیش لیل وعسکر سحر دیرلر اوزون کیجه لرده سن ولشکرك
غافل یاتوب اویودوغکز زمانده آنلر طوروب صفلر بغلرلر وکوزلری یاشین ارسال
ایدوب دللرنده دعاوثنا اطلاق ایدرلر اللرین درکاه قاضی الحاجاته اوزاتدقلری زمانده
دشمنلرك اوزرلرینه قلج صالرلرکه صوپی ولایت چین وماچینه یتشور پس سن وسنك
عسکرك انلرك یوزی صوینه معیشت ایدوب انلرك دعاسی برکاتیله فتح ونصرت بولورسز
خلیفه آفرین بابا آفرین خوب ایتمش سن مدد بولشکری دخی زیاده ایله بزه کرك
لشکریدر دیدی والحاصل خلیفه قبول ایلدی وحسادك یوزلری قراسی کندولره
قالدی بونك زماننده تاتار برقاچ کره عراق جانبنه قصد ایلدی لطف حق ایله هر
کلدکلرنده منهزم اولورلر سنه التیوز قرقده وفات ایلدی یرینه اوغلی عبدالله المستعصم
بالله بغداد شهرنده آخر خلفاء بنی عباسدر لعب ولهوه مشغول اولدی وقوللرینی
سلطان لقبی ایله ملقب ایدوب جمیع امورده ممالکی انلره تفویض ایدردی آخر انلر تغلب
ایدوب جانب خلافت ضعف بولدی ورشوت قپولرین آچدیلر هرنا مستحق برقاچ
التون ایله مطلبنه واصل اولوب مراتب ومناصب نااهله سوق اولنور اولدی مؤیدالدین
علقمی وزیری اولدی مذکور بر رافضی وسباب ایدی مستعصمه واهل سنته عدو
ایدی امامدارا ایدردی منافقانه معامله قلوردی برکون بغداد شهرنده طوائف اهل
سنته روافضه غالب اولوب وافر اهانت ایتدیلر وابن علقمی مذکور رافضی ایکن
بونك دخی اقرباسنك اولرین بصدیلر بونلره ظاهرده انتقام ایتمکه قادر اولمیوب زوال
دولت اهل سنته سعی ایتمکه بشلدی وسرا هلاکوخان ایله معامله ومراسله یه مباشرت
ایتدی مقصدی عرق اهل سنتی قطع ایدوب خلافتی علویه یه ارجاع ایتمك ایدی
وبوجانبده مستعصم یاننده اولان کزیده عسکرلری ادنا بهانه ایله اطرافه پراکنده قیلدی ودائما
مستعصمه بوقدر عسکر زائد در کیدن کنسون کرك اولان خزینه درخزینه اولدقدنصکره
هرقچن لازم اولسه عسکر بولنور دیرایدی مستعصمده اولقدر قوت ادراك یوق ایدی که مرادینی
فهم ایده حتی برکره یکرمی بیك عسکره همان سزه دستور رقنده استرسکز کیدیکز دیدی
ومستعصمه وافرمال کوستروب بلمزدیکه مرادی ندر اولدخی ماله محبت وکال مرتبه مساعده
کوستردی بلمزایدی که جمع ایتدیکی مالی عدو ایچون ادخار ایدردی والحاصل مغول
وجغتای سلطانی اولان هلاکوخان عسکر بی پایان ایله بلاد اسلام اوزرینه هجوم ایتدیلر
واکثر ممالك اسلامیه‌ده قتل عام ایدوب بلا برمرتبه‌ده قرار بولدی که مستعصم خلیفه
خواب غرور وغفلت ایله سریر عیش وراحت اوزره تغلب ایتمکده ابن علقمی ایسه

طرق اخبار وقلع مسامع خلیفه‌ده سد ایدوب تا اول زمانه دك که مغول سواد عراقه دخول
ایدوب اکثر قتل اسلامه مباشرت ایتدیلر آخر هلاکو شهر بغداد اوزرینه عزیمت
ایدوب خلیفه یه آدم کوندردی وآستانه سنه دعوت ایلدی خلیفه غفلتندن بساط
انتباهه حیث لاینفع یه قدم بصوب دست تحیر ایله کوزلرینی اوماغه بشلدی وزیری اولان
ابن علقمی رافضی کندو اتباعیله قرشو چقوب واروب هلاکو ایله جمع اولوب اندن ینه بغداده
کلوب خلیفه یه دخی مصلحت بودرکه سن دخی چقوب تعظیم ایده سن امید درکه محصول
ممالك عراق مناصفه اوزره صلح میسر اوله ایدی مستعصم دخی ابن علقمی سوزیله اعیان
دولت وارکان خلافتدن یدی یوز نفر کمسه ایله بغداددن چقدی هلاکو اوتاغنه
قریب اولدقده خلیفه یی اون یدی نفر کمسه ایله هلاکو مجلسنه ایلتدیلر سائرین
کیروده الیقودیلر والحاصل خلیفه یی وجمله عسکری قتل ایتدیلر وبغداده قرق کون
قدر قلج بذل ایتدیلر برمرتبه‌که یکرمی کره یوز بیك آدم قتل اولنمشدر دیرلر وانلرکه
خوفلرندن کاریزلره وزیرزمینلره قاچوب لشکر تاتار کیدوب چقدقلرنده برهیئت ایله
چقدیلرکه آتا اوغلنی وقرنداش قرنداشنی بلمدیلر والحاصل سیف هلاکودن نجات
بولان آل عباسك بری ابوالعباس احمد بن طاهر قاچوب سلطان مصر اولان ملك ظاهر
سیف الدین بیبرس یاننه کتدی سلطان مزبور غایت اکرام ایدوب وافر عسکر ایله
ممالك عراقه کوندردی سنه التیوزاللی طقوزده فراته قریب اولدقده نائب هلاکو اولان
قره بوغه بغداددن ایریشوب اوراده احمد بن طاهری وعسکری قلجدن کچوردی ازکمسه
خلاص بولدیلر اندن صکره نسل عباسدن بری دخی اسمی احمد ایدی اولدخی دیار مصره
ایرشدی واکا الحاکم بامرالله دیو لقب وضع ایتدیلر ونسبنی اثبات ایتدکده خلیفه نصب
ایدوب مبایعه قیلندی ونفس مصرده نفقه وسکنا تعیین ایتدی اما حظوظ خلافتدن
بهره سی مجرد اسم خلافت ایدی سلاطین مصردن هرکم سریر سلطنته جلوس ایلسه
تمناونبرکا کتوررلردی سلطانه ولك السلطنته دیرایدی وسلطانه مبایعه ایلردی
واك آخرلری بونك نسلندن یعقوب المستمسك بالله عمر طویل سوروب آخرا عمی اولمش
ایدی تا اول زمانکه مرحوم سلطان سلیم خان ملك مصری چراکسه یدندن استخلاص
ایتدی والحاصل عراقدن دولت عباسیه منقطع اولدقده مغول استیلا ایلدیلر تاسنه
یدی یوز اللی دورت تاریخنه دك بعده دولت جلایریه یعنی ایلخانیه ظهور ایدوب بغداده
مستولی اولدیلر ابتدالری شیخ حسن کبیر ایدی دولتلری چاق سکز یوز یکرمی
ایکی یه دك ممتد اولدی بعده قره قیونلیدن محمد شاه بن قره یوسف تا سنه طقوز یوز
یتمش اوچه دك ممتد اولدی بعده دولت آق قیونلی حسن طویل اولادندن منصور بغداده
حاکم اولدی چاق طقوز یوز اون دورت سنه سنه دك بعده قزلباشده شاه اسمعیل استیلا
ایلدی بعده سنه طقوز یوز قرق برده آل عثماندن غازی سلطان سلیمان خان فتح ایتمشلردر

وبلاد عراقه مستولی اولمشلر فصل ٤٤ در بیان جزیرة العرب قرق دوردنجی فصل
جزیرة العرب بیاننده در طوایف وقبائل عرب مسکنی اولوب اطراف وجوانبی نهر فرات
واوج دریا احاطه ایدوب انجق ایکی محلنده قربه اتصال جزویسی اولمغله تقریبا
جزیره دینلمشدر متصل اولدوغی محللردن بریسی سویس ایله عریش اراسی بریسی دخی
حلب قربنده نهر فرات ایله بحر شام اراسی در بو ایکی بوغازدن غیری بر اتصال یوقدر سبب
تقدیم بو جزیره سائر اقالیمك افضل واشرفی اولمغله تقدیم اولندی زیرا بو اقلیمده بیت الله الحرام
واندن دین اسلام منتشر اولدی وبونده خلفاء راشدین وانصار ومهاجرین اولوردی وبونده
اهل اسلامك رایاتی عقد اولندی وبوندن جمیع ارضه ممتد اولدی ودخی حضرت ابراهیم
علیه السلام خلقی بو سمته دعوت اتدی ومع ذالك حدود جلیله ونواحی کثیره واعمال نفیسه یی
مشتملدر زیرا جمله حجاز ویمن وبلاد سینا واحقاف ویمامه وشحر وهجر وعمان وطایف ونجران
وحجر صالح ودیار عاد وثمود وبئر معطله وقصر مشید وحبس شداد وقبر هود ودیار کنده
وجبل طی وبیوت فارهین ووادی ایله وجبل سینا ومدین شعیب وعیون موسی وتیه
بنی اسرائیل جمله بو مذکورات بو اقلیمده در وبو اقلیمك دوری التی بوچوق آی قدر مسافه
واردر که بو تفصیل اوزره مثلا ایله که بحر سویس کنارنده طور بقربنده حالا قلعه سی مصره
تابعدر سرحد اولور واندن مدین نام موضع که حالا مغایر شعیب دیرلر ایکی منزل
اندن ازلم قلعه سنه اوج منزل وینبعه یدی منزل وجار نام اسکله یه طقوز منزل وحلی
نام قصبه یه دورت منزل وجازانه طقوز منزل وصلیغه طقوز منزل وزبید اسکله سی
بقعه نام اسکله یه اوج منزل ومخایه اوج منزل ومندبه ایکی منزل ولحجه دورت منزل
وعدنه بر منزل وبروم نام موضعکه شحر ولایتنك سرحدیدر طقوز منزل شحره ایکی
منزل ومهره ولایتنك اول معمورنده بلاد حیری نام یرلری اوج منزل وظفار اون منزل
وحصلبان حاصل اولان یرلرده حاسك نام موضعه اوج منزل وغبه حشیش نام اسکله که
شحر حاکمنك سرحدیدر بش منزل ومقر نام ولایتك موضعی اولان حمرا انفوره ایکی منزل
وقلهات شهرینه اوج منزل ومسکت شهرینه ایکی منزل وعمان ولایتنك قصبه سی اولان
صحار که حالا اکا صیر نعمان دیرلر بش منزل وبواطن نام ولایتك اسکله سنه اوج منزل بو محل
بحر فارسی بوغازینك غربی جانبیدر وبواطنده بحر فارس ساحل اوزره قطیفه بحرین اوتوز
منزل وقطیفدن بصره یه التی منزل وبصره دن کنار فرات ایله علیان اوغلو ولایتنه چوب
حله یه اوچ منزل واندن هیته ایکی منزل وعانه یه اوچ منزل ورحبه یه دخی اوچ منزل
ودیره بر منزل وبالسه بش منزل وسرحد یله بریه کنارنده سلمیه مقابلنه التی منزل وتدمره
اوچ منزل وازرق نام موضعه بش منزل وبلقایه ایکی منزل وجبل شراحه اوچ منزل
وایله یه اوچ منزل جمله طقسان یدی منزلدر وبو محدود اولان اقلیمده کمی کوتورر کول ویا
بیوك اقار صو یوقدر ونجد ولایتنده برقاج کولجکز که واردر یغمور صویندن جمع اولور

تقسیم بو جزیره عرب اون ایکی قسمه تقسیم اولنمشدر بری تهامه بری یمن بری نجد بری عروض
بری احقاف بری شحر بری عمان بری هجر بری حجاز بری نجد حجاز بری تهامه حجاز بری یمامه وبادیه در
اوصاف یمن بو مملکت مشهور وواسع اقالیم در وسبب تسمیه یقطن بن عامر بن صالح بن
ارفخشد بن سام بن نوح بو موضعه کلوب نازل اولمشلر در عرب تیمن بنو یقطن دیعکله اول اسمله مسمی
اولدی الحدود بو اقلیمك حدودی شرقنده بلاد عمان جنوبنده بحر عرب غربنده بعض بحر سویس
شمالنده حدود حجاز وبلاد هجر بو اقلیم دورت قسمه تقسیم اولنمشدر بری تهامه بری نفس یمن
بری نجد بری احقافدر بو زمان ایله اکثری داخل حوزه ممالك عثمانیه اولمغله ایکی ایالته تقسیم
اولمشدر بری زبید که تهامه تختیدر بری صنعا که یمن تختیدر وهر بریسنده برقاچ الویه
وقضالر اعتبار اولنمشدر که بونلر صنعا تعز حیس زبید عدن کوکبان صبیا لحیا
مشهار ادر لکن بز بو اقلیمی تقسیم اتدوکمز اوزره ذکر ایدرز ولا ابتدا تهامه مملکتنی وصف
ایدرز ابیدی معلوم اولسون که بحر طرفنده اولان غور دروا کا تهامه دیرلر وتهامه یه
ناظر اولان اماکنه سرواة دیرلر وحدودی غربنده بعض بحر سویس وجنوبنده بحر عربدر
وشرقنده نفس یمندر وشمالنده ارض حجاز در وباش شهری زبید در که ولایتك تختیدر
وبو سمت اشاعره ولایتیدر وبو شهر ارض مستویه ده برایرمق قربنده واقعدر
واسکله سی بقعه در ما بینلرنده بر منزلدر وبو ایرمق حبشستاندن کلور وشمالیسندن بحره
بعده دریایه کیدر وبو شهرك آباری ونخیلی وانواع اثماری چوقدر خصوصا عنبادیدکلری
میوه که شفتالویه بکرر بو میوه نك غایت کوزل رایحه سی اولور حتی دیرلر که بر دانه سی
بر اوطه ایچنده اولسه رایحه سندن اول اوطه معطر اولور وبو میوه خام ایکن صلوطه سنی
پیرلر وتمام ولدقده غایتله یمشاق اولور صوینی مص ایدرلر وچکردکنی اتارلر غایتله
لذیذ اولور وبو شهر بر سور ایله محصوردر که سکز قپوسی واردر زیادیه دن عبد الملك
وزیری اولان حسن بن سلامه بنا ایتمشدر وبو شهرده ایوبیه دن ایوب بن تفتکین
ایکی مدرسه بنا اتدیکه بری شافعیه ایچون که عاصمیه دیرلر بری حنفیه ایچون ودخی بنی
رسولدن عمر بن منصور ایکی مدرسه بنا اتدی بری حنفیه وبری شافعیه ایچون وبو شهر
صنعا شهرندن غرب جنوب واقعدر ما بینلرنده صرب طاغلر واردر اتاوچمز اما یایش
کونده کلور وجنوبنده حیس قصبه سی اولور زبیده بر منزل وکراجه ایله حیس اراسی
معمور اقر صولری چوقدر واول سمتده اولان وادی غایت مسیره اولدوغندن وادی الحسنا
دیرلر معمور کویلری واردر وزبید ساحلنده غلافقه قصبه سی اولور بر کوزل قصبه در
مخا بحر سویس کنارنده باب المندبه قریبدر زبیده ایکی مرحله در بونك اسکله سی عظیم
بندر در که جمیع آفاقدن بازرکانلر بو اسکله یه کلورلر وبو مخا شهری غایتله مکلف
وزینتلو بنالری واردر وباغچه لرنده انواع اثمار واشجاری واردر وحسنا عورتلری مشهوردر
مقدما بو شهرك حصاری یوق ایدی صکره آیدنلی محمد پاشا آل عثمان طرفندن بر حصار

بنا اتمشدر و مقدما بوشهرك صويى طوزلو ايدى صكره شيخ شاذلى حضرتلرى بر قيو
حفر ايدوب بر فاخر طتلو صويى چقمشدر حالا شيخ شاذلى قيوسى ديرلر و حضرت
شيخ شاذلى انده مدفوندر بر مكلف استانه سى واردر حيس بر سنجاقدر آل عثمان
النده ايكن يمندن محفل شريف چقاردى زبيددن جنوب طرفنه بر منزلدر بو شهر غايتله
معموردر صبر طاغى اوكندن تعزدن ايكى منزلدر اراده كرابجه واقعدر و بونك اطرافنده
اولان يرلر غايتله معموردر اقرصولرى چوقدر اكين و باغ يردر و طاغلرى حيس اوكنده
جنوبه كلمشدر و تعزك جنوبنده دونوب شرقنده اولان جنت اووه سنى دولاشوب عاقبته
كلور باب المندب طاغك اسميدر شرقدن غربه اون ايكى ميل قدر ممتد اولور و غربى
قرشوسنده حبش يقه سنده بيلوله طاغلرى كورينور ياليدن باليه آدم كورينور و حالا
بحر سويس بوغازينه باب المندب ديرلر موزع عدن يولى اوزرنده در مخادن جنوبه ايكى
منزلدر و اندن دملوه بش منزل بو طاغ غايتله صرپدر مقدما يمن حاكمينك خزينه سى
بونده اولوردى و بو قلعه دن لحج بر منزل و اندن عدنه واريلور رقع بر بلدۀ صغيره در زبيد
شمالنده در بيت الفقيه الكبير انك قصبه سنه زبيديه ديرلر حجاج زبيدك يولى اوزرنده
شريف مطهر ولايتى در صنعادن بش منزل لحيه راعى قصبه سنه دخى لحيه ديرلر دريا كنارنده
واقعدر بونك قربنده مغاص لؤلؤ واردر بو سمتده قهوه بتر بو قهوه اغاجى كراس اغاجنه
بكزر و يمشى كذلك بيت فقيه صغير دريادن بر منزل بونده دخى قهوه بتر صلبه دخى
عصاب ديرلر ديرلركه ابتدا قهوه بو اوچ قصبه دن غيرى يرده بتمزدى كرچه بعض يرلرده بتر
اماشئ دكلدر ابو عريش بر معمور قصبه در قلعه سى واردر و اسكله سنه جازان ديرلر
بونده تورنج و ليمون و اوزوم و غيرى اولور رسلامه صبيه نام ناحيه ده دورت پاره قريه سى
واردر خلقى اشرافدر اسكله سى جازاندر بونده طوز چقار عينى ايله اولاه طوزنه بكزر
و بو سمتك صولرى بيكاردندر اطرافنده چوق معمور كويلر واردر تورنج ليمون عناب عنبا
اغاجلرى چوقدر و بو صبيا قومى غايت شجيع قوملردر اصلا كمسه يه مطيع اولمزلر
دورت بيك جبه و جوشنلى اتلوسى چقار بونده كوزل زرهلر اشلنور كه سائر افاقده
مشهوردر يمش بر قصبه در يمنك اكثر شهرلرى بناسى سازدندر حجاز يولى اوزرنده در
عدن بو ناحيه نك باشقه حاكمى واردر شمالنده عيدروس ناحيه سى اولور بو شهر غايت
قديمدر يمن ولايتنك نهايت جنوب طرفنده دكز يالسينده طاغلر احاطه اتمشدر
اقرصويى يوق خارجدن كتورورلر قلعه سى متين اوچ جانبندن طاغلر قلعه كبى اولمش
ايكى قپوسى واردر برى جانب بحرده برى شمالده كه اسمنه باب الشامين ديرلر و مضاف
اولدوغى آبين عدنك شرقنده حاليا حونام موضعده بونك شهرى ايمش يمن ده اخر عدن
اولمغين بوكا عدن ابين ديمشلر و الحاصل بونك اسكله سنه زنج كميلرى و سند و هند و مليبار
و سرنديب و جاوك جمعيدر و بو شهر عدن بن سنان حضرت ابراهيمك اولادندندر بونك

اسميله

اسميله مسمى اولدى بونك قربنده مغاص انجو واردر و ساحلنده عنبر خام چقر نوبحه عدن
قربنده بر قلعۀ حصينه و بر جبلك قله سنده واقعدر كه استخلاصى ايچون افكاره طريق
مجال يوقدر زيرا بونك راه مرور و وصولى بردر اولدخى نهايت صعوبتده در و بو قلعه ده
رأس جبل اوزره بر عين عظيم واردر بر نيچه قرايى سقى ايدر اكثر مزارعنده ورس بتر بو قلعه يى
زياديه دن محمد بن عبد الله بنا اتمشدر و ايچنده بنى رسولدن عمر بن منصور بر مدرسه
بنا اتمشدر رباط مينا سليمان عدندن شحره كيدن يول اوزره ايكى منزلدر بلاد حور
بر معمور ناحيه در شرقنده حورا نام منزل واقعدر و شمالنده ابو معبده اولور ريعه بر ناحيه در
نجد قراسى واردر و نفس ريعه بر عدنه غرب و جنوب ماينلرنده اون سكز ميلدر حاكمى
كندولرندن عبد الله عال نام كمسنه شريف مطهر عدوسيدر ايكنجى قسم نفس
يمن بو قسم ايكى قسم اعتبار اولنمشكه برى نفس يمن كه سروات طاغى ايچنده واقعدر برى
حضرموت كه شرقنده واقعدر اوصاف نفس يمن بو مملكت واسعدر اما طاغلودر
وافر ناحيه لرى و شهرلرى و قصبه لرى واردر الك باش شهرى صنعادر بو شهر تخت ولايت
يمندر صنعا بن زال بن عامر بنا اتمشدر مدن يمنك اعظميدر بر كوچك ايرمق كنارنده
شمالندن كلور بعده ذماره چر اندن دريايه كيدر و بو شهرك طولى يتمش التى درجه عرضى
اون بش درجه در و بو شهر كثرت مياه و اشجارده دمشقه شبيه در اما هواسى خوب
و غايتله صاغدر و ماءى عذبدر و ترابى طيبدر و امراض و آفات و علل قليلدر حتى ذباب
و هوام و حشرات كالعدم در و بلاد اخراده عليل اولان انسان صنعايه كلسه شفا بولور
و دوه لر معتل اولسه چراكاه صنعاده رعى اتسه زائل اولور لحم اسبوع كامل حالى اوزره
قالور فاسد اولمز قچن شمس حمله نزول اتسه صنعاده حر مفرط اولور زيرا بو يمنده حمل ثور
جوزا صيف اولور سرطان اسد سنبله خريف اولور ميزان عقرب قوس شتا
جدى دلو حوت ربيع اولور و بو شهرك يغمورى اولدوغى وقتده زوالدن صكره نازل
اولور و يغمورى حزيران تموز و آب و بعضى ايلولده اولور حتى اول ايامده خلق كه زوالدن
اول الش ورش ايدركن بر برلرينه ديرلركه مصلحتى تيز ايله يغمور كلمزدن اول حال بو كه
سما اچقدر علامت باران يوق فى الواقع زوال اولدقده يغمور يغمغه باشلار و بو شهرك
هواسى بر مرتبه معتدلدركه انسان انده رحلۀ شتا و صيفه محتاج اولمز والحاصل بو شهرك
اثمارى كثيردر و اول مشهور عنبا چوقدر ديرلر بو يمش باهه مقويدر و بو شهرده مصنع ردالر
و صارقلر و ثياب سحوليه و مختبان طايفى كه غيرى يرده بولنمز و بر كوزل الاجه صغرلرى
اولور صارى و بياض ايله نقش اولنمشدر و بو شهرك جامعلرى چوقدر و جاهليه دن ديكيلن
قصر غمدان صنعا يانده برديه نك اوزرنده ايمش حالا جامع صنعا سقليه سيدر بو قصر
حميردن يحصب بنا اتمشدر غمدانى دورت وجه اوزره اتخاذ اتمشدر بر وجهى احمر و بر
وجهى ابيض و بر وجهى اصفر و بر وجهى اخضر در و داخلنده يدى سقف اوزره يدى

یدی طبقه برقصر بنا اتدی غایت یوکسکدر شمس طلوع اتدکجه اوچ میل یرده
کوریتوردی وبوقصرك اعلا سنده رخام ملون ایله برمجلس بنا اتمشدر سقفی بکپاره
رخامدن یاپلمشدر واركاننده هر برركننده براسد تمثالی وضع اتمشدر ریاح هبوب اتدکجه
اول تمثاللردن زیر اسد استعمال اولنور نقل اولنور که حضرت عثمان بن عفان رضی الله
عنه بوغمدانی هدمه امر اتدکده اکا دیدیلر که بر برنده یازلمشکه سنی هدم ایدن مقتولدر
حضرت عثمان اصغا اتمدی وهدم اتدی دخی نقل ایدرلرکه امیر یمن حبشه غازم اولدقده
ابرهه بن صباح صنعاده برکنیسه بنا اتدی که مثلی کورلمش دکل ایدی واسمنه قلیس
تسمیه ایلدی وذهب وفضه وجواهر ایله انی تزیین اتدی ونجاشی یه مکتوب ارسال
اتدیکه بن سنك ایچون برکنیسه بنا اتدم ملوکدن برکمسه نك بویله کنیسه سی یوقدر
مرادم بودرکه حج عربی بوکنیسه یه دوندره سك اول اثناده بنی کنانه دن برکمسه بونی اشیدوب
صنعایه کلدی واول کنیسه یه تغوط وتبول اتدی ابرهه بوفعله مطلع اولدقده سؤال
اتدیکه بوفعلی کیم اتمشدر دیدیلرکه انی اینن اول حج اتدکلری بیتك اهالیسندن برعرب
اتمشدر ابرهه غضب ایدوب ونیت اتدیکه واروب کعبه یی هدم ایده اول ساعت عظیم
عسکر ایله وبر بیاض فیل محمودی ایله کعبه یه توجه اتدی مکه یه اوچ فرسخ قلهرق نزول
اتدی ویغمایه امر ایتدی عبد المطلب که حضرت سلطان انبیا صلی الله علیه وسلمك
دده سیدرلر ایکیوز دوه سنی غارت اتدیلر عبد المطلب ابرهه یه واروب دوه لرینی
استرداد ایچون رجا اتدکده ابرهه جواب اتدیکه نه عجب کندو دوه لریکی رجا ایدرسین
وکعبه که سنك دینك رکن اعظمیدر ترك ایدرسین دیدکده عبد المطلب ابرهه یه دیدیکه بن
دوه لرك صاحبی یم اما کعبه ربی سی واردر انی حفظ ایدر دیدکده عبد المطلبه دوه لرینی
ویردی وارته سی صباح اولدقده مراد ایلدیکه کعبهٔ خراب ایده جناب حقدن
قوللرینه مدد وعنایت اریشوب وارسل علیهم طیرا ابابیل آیت کریمه سنك
مخواسی اوزره قهر الهی ظاهر اولدی تعز بو شهری ایوبیه دن تفتکین بنا اتمشدر
هواسی معتدل اقرصولری واردر طاغده واقعدر وتهامه یه ناظردر وقربنده صهله نام موضع
عالی بنالر باغلو باغچه لو سیرانکاهلری واردر صاحب یمن بومسیره یه صواجرا اتمشدر بو
شهر زبیدك جنوبنده وقریب وعروس نام قلعه دن شمال غربه واقعدر وشرقنده جنت
اوه سی واقعدر زبیده اوچ منزل یولی غایت معموردر اولکی منزل کرابجه نام موضع بحر اوغلو
بلادندندر وبوکا قریب جبل صبر وبو طاغ غایت معمور ومبارك طاغدر وبو کرابجه
جمیع اطرافی معموردر ومبارك طاغدر اقرصولو وباغ وباغچه لو یرلر اکنی چوقدر وبوکا
قریب وادی الجنا معموردر وادیدر اقرصولری چوقدر وتعزده بنی رسولدن عمر بن منصور ایکی
مدرسه بنا اتمشدر ودخی ملك منصور مجاهدیه اسمیله مسمی برمدرسه بنا اتمشدر ودخی
ملك افضل برجامع وافضلیه اسمیله مسمی مدرسهٔ بنا اتمشدر عماق برطاغده واقعدر جاری
صولری

صولری وار دروقراسی چوقدر بونده کلوب کیدن قافله دن باج النور تعزدن شرق
طرفنه در اذن یول اوزرنده برقلعه در بونده دخی باج النور دورنام دیکردوران جبال
صنعاده برحصن منیع وجای رفیعدر عبد الله بن حمزه بوحصنده متولد در وصنعا قربنده
ایکی ناحیه واردر بری شهارا بری رود در بوایکی ناحیه زیدیه لرك مقریدر طاغلر ایچنده
واقعدرلر شهارا قلعه سی غایت متیندر آلتمه سی محالدر بریوکسك تپه ده در انجق
بر یولی واردر که بیك التیوز بصمق ایله چیقیلور بونك طاغی صنعا قربنده شمال طرفنده
اولور رجبله صنعا ایله عدن ماببیننده در طاغده ایکی نهر اوزره واقعدر بوشهر صاحبیوف
یمن اوزره استیلا اتدکلری ایامده بنا ایتدیلر تعزدن برمنزلدر جند تعزدن شماله واقعدر
صویی وخیمدر بوشهرده معاذ بن جبل برجامع بنا اتمشدر بوکا قریب وادی محمول غایت
معمور وادیدر وکویلری چوقدر ذمار بوشهرده اهل روایتدن برقوم بوکا منسوبلردر
شمال یاننده طاغده حضرت معاذ بن جبلك مسجدی وار اوزرنده چوق علما حاصل
اولمش یردر صنعادن ایکی منزلدر برمحکم سوری واردر قصور وبساتین ومزارع وقراسی
چوقدر وغایت اوجوزلق شهردر میاه کثیره سی واردر بوکا قریب برمرحله قدر برعمارت
قدیمه آثاری واردر رخامدن التی ستونی واردر وبو التی ستوندن دوردینك فوقنده
دورت ستون دخی واردر والتنده میاه کثیره جریان ایدر خلقنك اتفاقلری که بو اعمده
عرش بلقیس اوله مجابا یعنی باج الاجق محلدر طاغ اتکنده بونده دخی باج النور صنعا قربنده در
صعده سروات طاغلرینك شرقنده یمنك اول شهری صنعادن شماله قرق دورت فرسخ
وکعبه دن یکرمی منزلدر بوشهرده ادیم وجلود بقر دباغه اولنور که آخر دیاره بوندن نقل
ایدرلر وبوشهر غایت خصبه در خیوان میاه ومزارع وقرایه مشتملدر بونده اصناف
قبائل اولور وبونده تبابعه دن آل یعفردن اولان بنی الضحاك منازللری واردر صنعادن
شمال یکرمی اوچ فرسخدر صولری یغموردندر ثله بوشهر طاغ باشنده برمحکم قلعه سی
واردر اکثریا شریف مطهرك قرارکاهیدر کوکبان صنعادن یکرمی منزل متین قلعه سی
واردر واکا قریب طویله نام شهرك شرقنده اتی میل بعید بو شهرك مکلف بازاری اولور جراف
بنیان صنعادن نصف مرحله باغلو وباغچه لو اقرصولری واردر صنعانك سیرانکاهیدر صنعا
حجاجنك اول منزللریدر مغحق صنعانك غربنده بربوچق منزل بلاد ثلاثه دندر بلاد ثلاثه
برقاچ قلعه شریف مطهر قلعه لریدر شیام عامره جنوبنده اولور حالیا محمد الداعی
نام کمسنه نك ضبطنده در مفحقدن طویله دخی بربوچق منزل وشیام عامره دن مسار
العماردن نصف منزل وبوشیام بلاد ثلثه دندر مسار برطاغده قلعه سی متین در محمد الداعی
تخنیدر شریف مطهرك عدو سیدر مسوار برمتین قلعه در ثله دن صریدر طاغ باشنده
واقعدر اقرصولری واکینلری چوقدر بریولندن غیری چقمغه درمان یوقدر وخواص
عجیبه سندنکه حنطه وشعیر وداری مدت مدیده قالسه متغیر اولماز حتی مذکوردرکه

بوارضده حنطه ادخار ایدرلر واوتوز ییلدن صکره اچوب بقارلر دانه سی متغیر اولمامش
ظفیر بجه شریف اجدادی کورخانه سی اولور خزاین واموالی بو شهرده اولور قلعه سی
متین در محوبت ومسمات شریفك قلاعندندر عامی قراسی وارد رخلقنه بنی الخیاط
دیرلر قطاع طریقدر دورت بیك قدر قواس وزراق وتفنك اندازی وصاپانجی وار در
وبوکا قریب بنی الاهیل بونلر دخی قطاع طریق عاصید ربرع وادی لعسانَدن بر وادی
ورقاج قریه در وبو شهرك حاکمی کندولردن وشریف مطهرك عدو سید ربعه بز قاچ قریه در
صنعا قربنده اولور ثقیل ثمار یولی اوزرنده برصرب قیالو یردر آل عثمان طرفندن بو سمته
مرور ایدن پاشالر دوزاتمشلر اطرافنده اقرصولری واردر بلاد سرچین اورتاسنده در
وزیاب طاغلری شرقنده اولاشقدر بوناحیه ایکی قسمدر بری بلاد عباس طاغده
اولور بری بلاد محمد سرجی طاغ اتکنده اولور وبنی الحارث بلدی طاغده ثقیل سمان
جنوبنده اراده اون ایکی میل واردر وسمانده رسول اکرم ظهوریته قریب اول ایکی مشهور
کاهنلر اولوردی برینك ادی ربیعه بن حمدان بن مازن بن غسان لقبی سطیح ایدی
بو سطیحی حق تعالی عجیب صورتده خلق اتدی ایکی الی وایکی ایاغی یوغیدی انجق باشی
وار ایدی بدننده سیکر وکوك یوغیدی یالکز باشی وار ایدی مکرکه باشنده ودلنده
سکر اولیدی غیری یری حرکت اتمزدی کوزی کورر وقولاغی اشیدردی ودیلی
صویلردی وطعام یردی خرما اغاجندن وبیراغندن آکا بر تخت اتمشلردی انك وجودینی
ایاغندن بوغازنه وارنجه صارمشلر ایدی واول تختك اوزرینه قومشلردی وهر یره کیمك
استسه اول تختی الوب ایلدرلردی وانی بر کون مکه یه ایلتدیلر آکا بر قریشدن دورت کشی
انی کورمکه کلدیلر ونسبلرینی اختفا ایتدیلر وکندولرین غیری قبیله یه نسبت اتدیلر
سطیح ایتدی سز اول دیدوککز قبیله دن دکلسز بلکه قریش قبیله سندن سز والحاصل
چوق سؤال وجواب اولدی آخرنده رسول اکرمك کلمه سنه ونبوتنه واحوالندن خبر
ویردی وبری شق کاهن حق تعالی انی دخی عجیب خلق ایدوب یارم آدم ایدی یاروسی
یوغیدی مثلا باشنك یاروسی وبرکوز وبور نونك بردلوکی اغزینك یاروسی وبو نونك
کندلك وبرقولی وکوکسونك وارقه سنك یاروسی وایاغنك بریسی بویله ایدی
محصل نصفی یوغیدی والحاصل بو ایکی کاهن خلایقك کوکلو ایچنده ضمیرلرین خبر
ویردی حب برمتین قلعه در بو قلعه یی تفتکین بنا اتمشدر وآل عثمان یمن ولایتنی سنه
طقوز یوز قرقده فتح اتدکلری وقت بو قلعه فتح اولنمادی سنه طقوز یوزیتمش ایکی ده
یمن بکلربکیسی محمد پاشا بر طریقیله فتح اتمشدر وافر تحف واموال بولمشدر یرلری مسیره در
زبیده کیدن صونك باشی بونده در ثلا له آل عمار طائفه سنك شهریدر طاغ اتکنده در
آب طاغ اوزرنده برمتین قلعه در سحولك جنوبنده یول اوزرنده مخادردن تعزه کیدن
بونده قونار بعدان وبلاد الشوافی بعدان جیدن شرق سمتنه واقعدر یدی میل بعید در

وشرقنده طاغ اتکنده بلاد الشوافی در شیم بو قصبه محمد مکرد طاغنك اتکنده در طاغ
قریبسنده مزبور محمد مکردك جبال ارمی واردر اوچ بیك مزراقلوسی اولور لحجدن بر
منزلدر سروات یمن ایچنده چاق حجازه وارنجه چکلن طاغلره سروات طاغلری دیرلر وصعده
وصنعا غربنده ساحل دریایه چاق عدنه واندن چاق شحره تهامه دیرلر ولایت صنعا وعدن اکثر
بو طاغلرده در وهوالری خوبدر اقرصولری چوق وطاغلری شرق طرفنده اولان بلاددن
مغرب طرفنه اولان بلاده قوافل صنعا چکمك قادر دکلدر صنعادن زبیده خود محال پیاده
یولی واردر بش کونده صنعادن زبیده کلنور وصنعادن بیت الفقیه نام قصبه که تهامه نك
مرکزیدر انجق اتلو پچه بیلور بیت الفقیه دن بنی الاهیل بلادنه بر کونلك یول امادن دن پچر
بو لدر بنی الاهیل کوپلری قولای یردر بوندن بنی الخیاط بلادنه دخی قولای بو یول ایله بر کونده
اندن مطهرك بلادنده طویل نام شهره برکونده یوقوشلو طاغلردن کیدیلور بو قوشی
صرپدر اما یولی واسعدر وطویله دن جبابه نام قصبه یه کیدیلور وکوکبان صاغنده قالور
وجبابه دن منقب نام یردن طیبه اوزرندن صنعایه بر کونده کیدر بو یول ایله بیت الفقیه دن صنعایه
عساکر کیتمك قابلدر یول اوزرنده اولان عصیانی اولمزسه قوافل دخی پچر وجازاندن صعده یه
آت وقاتر پچر یول واردر جازاندن نویدیه واندن تریه قلعه سنه واندن فلکی نام قلعه یه
واندن خطم نام موضعه واندن صعده یه ایو یولدر تهامه دن نجده بو ایکی یولدن غیری
یردن پچلمز فاما صنعادن زبیده پچر لکن قوافل تعز اوزرندن کیدرلر دولاشورلر اون
دورت قوناقدر صنعادن طاغلر اتکی ایله ثقیله ذمار سحان آبه وعکفره جنوب غربه
کیدیلور اندن عماقی یه تعزدن غربه کیدیلور وتعزدن زبیده دونوب شماله غربه واریلور
اوچ کونده وصنعادن عدنه طاغلر اتکی ایله جنوبه کیدیلور وصعده یه شمالا واریلور صنعا
حجاجی صعده اوزرندن طایفه مکه یه کیدیلور وعدن حجاجی صنعایه یاخود زبیده یاخود
کمی ایله جدیه کیدیلور وزبید حجاجی تهامه دن یالی ایله بیت الفقیه جازان یلملم اوزرندن مکه یه
کیدرلر وصعده صنعانك شرقنده اولان یرلره نجد الیمن دیرلر باقی اوصاف نفس
یمن بو یمنده غلس نابت اولور که حنطه دن بر نوعدر وبونك ایکی حبه سی کلده اولور وبونوع
یمندن غیری بولنمز اهل صنعانك طعامیدر دخی ورس نابت اولور بو نبات سمسم کبی
خریطه سی واردر برسنه ذرع اولوب یکرمی سنه یه دك باقی اولور دخی موز اولور ودخی
بر نوع امرود اولور وهر کیم اول امرود دن برینی اکل اتسه اون کره اسهال ایدر وبو امرود دن
مسل اتخاذ اولنور صاحب قولنج انی لعوق ایدوب فی الحال زائل ایدر ویمنك قرودی
اخبث قروددر وقبول تعلمده اسرعدر وارض یمنده عذار اولور که شیطانلرك بر نوعیدر
اکناف یمنده بولنور انسانه لاحق اولسه اوزرینه دوشر وجماع ایدر قچن انسان دوشن
اولسه اول سمتك خلقی دیرلر که اگر بو حیوانك منکوحیدر دیرلرسه اندن مأیوس اولور
کیدر وامام شافعیدن منقولدر که یمندن بر بلده یه داخل اولدم وانده بر انسان کوردم

وسطندن اسلفنه وارنجه دورت كبي بدنى وار ايدى ووسطندن فوقنه دك ايكى
متفرق بدنلر يكه دورت اللرى وايكى باشلرى وهر باشك باشقه يوزى وار ايدى ونصفه
اعلا اولان متفرق بدنلركاه طوقشورلر وكاه بر برده طورور وب طوقشمازلردى وايكى سى
دخى اكل وشرب ايدرلردى صكره نيجه ييل اول بلده دن غائب اولوب كنه كيرو كلدم اهل
بلده يه سؤال اتدم ديديلركه احد جسدنده فوت اولدى واسفلندن ايپ ايله مرده يى
زنده يه بغلديلر صكره قوقدقده قطع اتديلر واول برجسد اسواقده كزر ديديلر اوصاف
حضرموت بوناحيه نك معتبر شهرلرى شبام وبريم ايكيسى بلده قديمه در وقصر مشيد
بوحضرموتده در كلام مجيدده مذكور اولان بودر وبئر معطله كه قوم صالح وفاتندن صكره
متفرق اولديلر بر فرقه عدنه لاحق اولديلر بوفرقه باران نازل اولمه دقچه عطشان اولوب
مسافه بعيده دن نقل ما ايدرلردى حق سبحانه وتعالى بوفرقه يه بر بئر احسان ايلدى
وبونلر بونى استعجاب ايدوب بوبئرى اوزره عدد قبائل مقدارنجه اركان بنا ايدوب هر قبيله
ايچون بردلو وضع اتديلر وبونلرك برعادل ملكى وار ايدى بوآبده بونلرى تسويه ايدردى
بوملك فوت اولدقده بوطائفه شيطان اغواسيله عبادت اصنامه مائل اولديلر بو يله اتمكله
الله تعالى بونلره حنظله بن صفوانى كوندردى انى تكذيب اتديلر نبى انلره ديديكه اكر
عبادت اصنامى ترك اتمزسكز ما بئر غائب اولور بويله ديمكله نبى يى قتل ايتديلر صكره
صباح قالقوب اول بئرده قطره آب بولمديلر صنمه واردىلر شيطان انلره تكلم اتمدى
ملائكه عذاب برصيحه ايله كلوب انلرى هلاك ايتدى وقصر مشيد بوقصرى صدبن عاد
نام كمسنه غايت قوتلو ايدى بنا ايتدى براليله بردرختى يا پشوب عروقى ايله ارضدن قطع
ايلردى بكرمى نفر كمسنه نك طعامى قدر ير ايدى ومجامعت نسوانه اولقدر حريص
ايديكه يديوزدن زياده عذرا تزوج ايدوب هر برندن بار كلك وبر ديشى اولادى اولمغله
اولادى چوغالدقده طغيان وبغيان ايتدى ونزول ريح عقيم ايله قوم عادك هلاككنى
كوردكده بوقصر مشيدى بنا ايتديكه غايت اتقان اوزره تسلط ريحك تأثيرى
اولميه واهلى ايله بوقصره انتقال ايدوب واول قصردن كائنا من كان هركيم مرور اتسه
قتل ايدردى الله تعالى سمادن برصيحه ايله كندوبى وقومنى هلاك ايتدى وقصر
خراب قالدى ما لا بو قصر آثارى باقيدر وبوناحيه ده حضرت هود عليه السلام قبرى
واردر والحاصل سبام وبريم حضرموتك قصبه لرى ايدى صرب طاغده اولورلر
عقيق معدنى وجزع بوطاغده اولور وبوطاغده اقرصو لر وقرا ومزارع وار درونفس حضرموت
بركويك اسميدر شحردن دورت منزلدر حالا بنى النمر نام عربلرك مسكنلريدر مقدما
حضرموتك اسكله لرى شحر وشيرمه ايدى واولوقتكه حضرموت اموری متلاشى اولدقده
سنه ٩١١ هجريتنده سلطان احمد ظفارك خايجنى يا پوب وظفار شهرنى تخت اتمشدر بعده
سنه ٩٦٧ ده سلطان مظفر شحرده برقلعه بنا ايدوب تخت اتمشدر وبريم بر معظم شهردر ذماردن
اون

اون بش ميلدر حالا معموردر وحضرموت قربنده بئر برهوت ديرلر بربئر معظم
واديده واقعدر حضرت عليدن مرويدر بيورورلركه الله تعالى قتنده ابغض بقاع بئر برهوتدر كه
انده برچاه واردر آبى سياهدر شبام برحصن متين طاغده واقعدر مارب بوناحيه ازد
قبيله سنك يريدر سبا اولادندندر بوناحيه ده مياه جاريه زروعى سقى ايدرديرلركه هرسنه ده
اوچ كره زرع ايدرلر باش شهرى سبادر سبا بن يشجب بن يعرب بنا ايلدى چوق خلقى سبى
اتمكله بو اسمله مسمى اولدى بوشهر حضرت بلقيس شهريدر وحالا بوشهرده اهل عماره دن
طوايف واردر ونقل ايدرلركه سلفده بوسبا ولايتى غايت معمور ايديكه ابتداسندن انتهاسنه
وارنجه انواع اغاچلرده كلمشى در برمرتبه كه انسان برقصبه دن برقصبه يه اغاچلرك كولكه
سندن كيدردى واصلا كونش طوقنمزدى ونقل ايدرلركه مقدما بوناحيه ده عظيم سيل
اولوردى وانده كى ايكى طاغك ما بينلرنده مشى وجريان ايدوب صحرالرده ضايع اولوردى وبوايكى
طاغك اراسى ايكى فرسنخ قدردر بعده ملوك حميردن برملك سيل كلدوكى يرده صخر
وقير ايله برسد يا پوب ماء عظيمى خارج سده قودى وبوسده اعلى واسفل اوچ مشعب وضع
ايتديكه خلق اكا محتاج اولدقده انلردن اخذ ايدوب وغرس وزرع ايله عمارت ايدوب احسن
بلاد الله اولدى بعده بشلديلر كونشه عبادت ايتمكه بونلره الله تعالى اوچ نبى بعث ايتدى
وبونلر مجموعنى تكذيب اتمكله الله تعالى بونلره قهر ايدوب بوسد اوزره جرادى تسليط ايتديكه
انيابى ايله حفر ايدوب مسدود اولان موضعى فتح ايتديلر انده اولان ماء جريان ايدوب
بلادى غرق ايتديكه جمله حدايق وبساتين ودور وقصور غرق اولدى آيت كريمه وارسلنا
عليهم سيل العرم مصداقى واقع اولمشدر واولوقتده اهل سبانى حميرونى كهلاندر والحاصل
سبا صنعادن اوچ منزلدر كثيرة الاهل وطيبة الهوا كثيرة الاشجار ولذيذة الثمار وعذبة الماء
وانواع حيواناتى واردر هوامدن ذباب وبعوض وحيه وعقرب وبونلر امثالى حشرات موذيه
يوقدر والله تعالى كلام مجيدنده ذكر ايتمشدر لقد كان لسبأ الآيه نقل ايدرلركه اون ايكى
طيبه ايله مخصوصدر برى عقرب حيه نمله بعوض اولمزايكنجى مسافر اسبابنده بيره وياخود
بت اولسه بوشهره داخل اولدقده اول ساعت زائل اولوراوچنجى اصلا بركسه حبسته اولمز
دوردنجى اكر خارجده بركسه خسته ومريض اولوب بوشهره كلسه مرضى زائل اولوب
صحت بولور بشنجى بوشهرده نه اعمى ونه مجنون ونه كوتروم اولمازالتنجى اكركه خارجدن
برمجنون كلسه وصويندن اغتسال ايلسه جنونى زائل اولور يدنجى اوراق تمام
اولدقده بر روزكار بامر الله اسر صامانى چوپندن ايريلورسكزنجى شتاده وصيفده براسباب
كيرلز طقوزنجى هواسى معتدلدر اوننجى قچن برآدم برقيزه تزوج ايلسه هرجماع ايتدكده
باكره بولنور اون برنجى عورتلر وضع حمل ايتدكلرنده اصلا الم كورمزلر اون ايكنجى اسباب
اسقيمز وبوسباده ملح معدنى واردركه حضرت رسول اكرم صلى الله عليه وسلم ابن جمال
لمازنى يه كوستردى والى بياض قلدى وفقرايه اولشدردى وبوشهرده عرش بلقيس

درکلر اوزرینه مبنی درکه اسطوانك ارتفاعی یکرمی سکز ذراع وبو شهرده بر مکلف بازار و مسجد
وارد راونجی قسم اوصاف مملکت نجد الیمن وبلاد جوف وغیری ورقیم بو نجد الیمن صنعا
وصعده طاغلری شرقندن ممتد اولور حجاز شرقندن کچوب نجد العارضه وارنجه بو آرالقلعه
کویلر ومنازل ونواحی مختلفه چوقدر وبلاد جوف بر نیجه پاره کویی ومنازل عرب مختلفه سی
واردر وبو جوفك جنوبنده بلاد نهم وبلاد حولان وبلاد دردع وبلاد درقیم وبو بلاد دوزیرده واقعدر
برقاچ بیك اتلوسی چیقاردر بو قصبه ذمارك قربنده الرقیم نام عربك قصبه سیدر
ایکی بیك اتلو چیقر شریف مطهرك عدولریدر وبلاد حولان صنعانك شرقنده ایکی منزلدر
طاغلری واردر که یلوی چوقدر ایکی بیك تفنك انداز چیقر شریف مطهرك عدولریدر
بلاد نهم جراف بنیان شرقنده بر منزل بعید بو بلاد طاغ دیه سی اوزره نیجه پاره قریه لر بش
بیك قواس اولور شریف مطهرك عدولریدر نجران صعده نك شرقنده حضرت رسول
اکرم صلی الله علیه وسلم ایچون خبر ویرن نجران نام راهبك بریدر کویلری چوقدر حالا
ساکنلری آل محمد نام عربلردر اعلا ایوا واوزومی اولور قوروسی یمنده وحجازه کیدر و
خرماسی چوقدر بونده دریلر کوزل دباغت اولنور طاغلری اغاچلودر چپلاق دکلدر بو شهری
همدان نام ناحیه دن عد ایدرلر صولو یردر میوه سی چوقدر صنعادن اون مرحله بعیددر
ومکه دن یکرمی مرحله قرآن عظیم الشانده قتل اصحاب الاخدود بو ناحیه ده واقع اولمشدر
اخدودده بر موضع ایچنده آتش یناردی نواس ایجاد ایلدیکه نصاری یهود دیننه دونمیه اول
آتشه اتاردی نقل ایدرلرکه زمان فترتده بعثتدن اول بو سمتده بر جبار پادشاه یهودی وار ایدی
لقبی ذونواس واسمی یوسف ایدی وانك بر وزیری وار ایدی اسمی بلنیاس که سحر وکهانتده
فرید ایدی پادشاهه ایتدی بنم پادشاهم بنم زمان ارتحالم قریب اولمشدر بکا بر عاقل وزکی
غلام شاکردلکه ویرکه علم کهانتی اکا تعلیم ایدهیم پادشاه بر غلام تعیین ایلدی که هر صباح
وزیرك خدمتنه واروب علم اوکرنوردی بر مدت نصکره بر کیجه اوغلان قلقوب سرای
پادشاهه کیدرکن زیر زمیندن بر آواز حزین وناله اشتدی بو سوز اوغلانه تأثیر ایدوب اول
کیجه زیر زمینك قپوسنی بولوب ایچرو کیردی بر راهب کوردی ایتدی بن بونده خلقدن
قاچوب وکلوب قناعت ایله کچنورم تا که نفس وشیطان مکرندن امین اولم والحاصل دین
اسلامه تمام رغبت ایتدی وایمان تلقین ایلدی راهب یمین ویروب پیوند وعهد ایتدیکه بو
سری کمسه یه سویلمیه زمان قلیلده اول پسر خدمت پیر ایله مشرف اولدی ومستجاب
الدعوه اولدی اتفاق حاجبلردن برینك کوزی اعمی اولدی پسر اکا دیدیکه اکر ایماننده
بکا متابعت قیلورسك سکا دعا ایدهیم اولدخی راضی اولدقده دعا ایدوب بفضل الله تعالی
کوزلری اچلدی برکون پادشاه اول حاجبی کوروب کوزلرك نه ایله اچلدی دیدکده والحاح
ایتدکده حاجب جان خوفندن بالضروری تفصیل مآلی ذکر ایلدی ذونواس
پسری احضار ایدوب سؤال ایتدکده بنم دعام برکاتنده اچلدی دیدی

والحاصل پسره عظیم حقارت ایدوب راهبك خبر بنی الدیار پس راهب وپسر وحاجب
جمله سی حضور پادشاهه احضار اولندقده پادشاه راهبه دیدیکه ایماندن رجعت
ایدرسك عفو ایدهیم دیدی راهب قبول ایتمدوکندن بر عظیم آتش یاقدیلر وایمان اوزره
اولنلری اول اتشه القا ایتدیلر حتی بر عورتی معصوملریله کتوردیلر عورت
خوفندن مراد ایلدیکه رجوع ایلیه معصوم بامر الله نطق ایلدیکه اللهك آتشی بوندن اشددر
کفره رضا ویرمدی بی توقف پسر ومادر حسن اختیارلریله کندولرین آتشه آتدیلر
حق تعالی اول غلامی اناسیله اول آتشدن حفظ وسالم اول بر طرفه چقوب کتدیلر صکره
بقدرت الله اول آتش یایلدی جمیعا انده اولان کفاری یاقدی وادی الدواسیر صعده نك
شرقنده بیابانده بر وادیدر اقر صولو وخرمالو یردر سنه ده بر کره یمن ونجد وعمان خلقی
جمعیت ایدرلر وعظیم بازاری طورر چاق هند ویمن وحجازدن خلق کلوب متاع وجواهر صاتلور
اوصاف احقاف قوملو اووه لی دپه لردر شحر ولایتنك شرقنده واقعدر
سیال قوملردر اوچیوز اللی فرسخدر نکسر ایله مساحه سی واردر روزکار متصل
بر یردن بر یره نقل ایدر قرآن کریمده ذکر اخا عاد آیت کریمه سی بوندن عبارتدر سلفده
بو ولایت غایت معمور ایدی اشجار واثمار ومیاه جاریه جنت مثالدر عاد اولی
دیاری ایدیکه حضرت هود علیه السلام اونلره ارسال اولنمشیدی حضرت هود
علیه السلامی تکذیب ایتدکلرنده ریح صرصر ایله غضب اولندقدنصکره بیابان کبی
خالی قالدی وحضرت هود عادك قبیله سندندر بو عاد بن عوص بن ارم بن سام بونلر
هربر احقافده ذات الاعمد چادرلرله ساکنلردر وبو عاد اولی اون اوچ قبیله در حضرت
نوحدن نصکره ملك وسلطنت بو قومده ایدی قرآن کریمده واذکروا اذ جعلکم من بعد نوح
بونلر حقنده در ودخی وزادهم الله بسطة یعنی طولا فی الاجسام مکه هر بریسی
خرما درختلری کبی اوزون بویلو ایدی وقوت وقدرت صاحبلری اولوب طویل العمر
وکثیر الاولاد در حالا شحرده آثارلری واردر وبو عادك اوغلو شداد ارم ذات العمادی بنا
ایلمشدر وعاد ثانی بودر دیمشلر وقرآنده الم تر کیف فعل ربك بعاد ارم ذات العماد عاد ثانی
حقنده در والحاصل بلاد عاد شحر وحضرموت واحقافدر اخصب بلاد ایدی مظهر
غضب الهی اولدقدنصکره بیابان کبی خالی قالدی اوصاف شحر بو شحر ساحل
یمنده وارض شحر ارض حضرموته پیوسته در وقبایل مهره مساکنیدر وعاد اولی
دیاری ایدی وحالا شحر بر مدینهٔ کبیره درکه انده ضرع وزرع اولماز لکن عنبر بونده بولنور
وشجر کندرکه جمله افاقه بوندن کیدر وحصلبان اغاجی وهندستان قوزی ولاکی بونده
فراوان در وبغایت نجیب وسرعت ایله سکردر ابل اولور وبونده اولان ابلك قبول تعلیم
وتأدیبده سرعت فهم ودرکی اغرب غرایبدندر وهر برینه اسم قورلر اسمی ایله دعوت
اولندقده فی الحال کلور وبو شهرك باشقه حاکمی واردر ناسی کوزلدر وعلما وصلحاسی

چوقدر عدن دن یدی مرحله دروصنعادن سکز مرحله در بروم عدندن شحره کلور
کمینك برمنزلیدر وبو بروم شحر ولایتنك غرب طرفنده سرحدیدر اوصاف مهره بوناحیه
حیره دن جاذب نام موضعه وارنجه بومسافه جمله سی شحر ولایتنه داخلدر بومهره
قومنك لسانلری فهم اولنمز حمیر لسانی اوزره تکلم ایدرلر وبو دیار خلقنك دوه لری
بسیار در واکثر کسبلری ابل ومعزو سمك در بو بالق بحر شحرده واقع اندن صید ایدرلر
وبرجنس بالق دخی صید ایدوب کونشده قورودوب دوابه علف ایدرلر طعاملری
سمك وشرابلری لبندر حتی بعض اهل مهره اکل خبز وحبوب ایله زحمت چکوب خسته
اولور ولاك اشجاری توت کبیدر عینیله لکن توت اغاجنك یپراغی اولور بونك ایسه
یپراغی اولمز اغصانی اوزره بتن یمشنه کندر دیرلر دخی حصلبان اغاجی وهندستان قوزی
اولور وولایت حبری مهره ولایتنك اولیدر بحر کنارنده قش صحو نه مشرق شمال سمتنه
ایکی یلکن در ظفار برقصبه در شحر ولایتنه تابع قدیمده تخت ایدی بحر اخضرده شمال سمتنه
کیرمش دیلك باشنده در بریه یولیله صنعایه اون بش قوناقدر وبو دلده سفن ومراکب
ظفاردن ریح برایله چقار وهنده واصل اولور وظفا لك اراضی سنده نارجیل وسنبل امثالی
نبات هند بولنور ظفار ملوك حمیر مسکنی ایدی که بونده ملوك حمیر دن اوتوزیدی ملك ساکن
اولدی مدتلری اوچ بیك یوز طقسان سنه والك اخرلری معدی کربدر ظفارده لبان حاصل
اولورکه دنیاده بولنمز الا ظفار جبالنده بولنور وبو شجر نابت اولدوغی بر ظفاردن اوچ مرحله در
اهل ظفار سکین ایله اول شجرلری چیزرلر ایچندن لبانی جقر مرباط ظفار کورفزینك ساحلی
اوزره دربونده دخی شجر لبان نابت اولور اوصاف ولایت عمان حضرت پیغمبر صلی الله علیه
وسلم زمان شریفلرنده فتوحات اسلامیه یه داخل اولمشدر عمان بن نفشان بن ابراهیم
علیه السلام اسمیله مسمی اولدی بوولایت ارض مهره یه متصلدر مهره بونك جنوبی سمته
دوشر وجهت غرب وشمال یمامه ارضنه متصلدر بوولایت غایت معموردر وکثیرة النخل
والفواکه موزورمان وتین وعنب وغیری واردر برروایتکه الله تعالی نك یأتین من کل فج
عمیق قولنده مراد عماندر ونبی دن علیه السلام مرویدر قال علیه السلام من تعذر
علیه الرزق فعلیه بعمان اما کن هواسی ایله مثل ضرب اولنلر دندر سنه اربع وسبعین
وستمایه تاریخنده خوارج اباضیه مذهبی عمانده ظاهر اولمشدرکه خوارجدن عبد الله
بن اباضنك اتباعیدرکه بوعبد الله اخر بنی امیه اولان مروان بن محمدك ایامنده ظهور
اتدی وقتل اولنوب شری مندفع اولدی وابن اثیر تاریخنده حکایت ایدرکه سنه
خمس وسبعین وثلثمائه ده عمانده فیلدن اکبر برطایر بحر دن چقوب اول مقامده بر تل
وزره دوردی وصوت صریح ولسان فصیح ایله قد قرب قد قرب دیو صیحه ایدوب صکره
بحره طالدی اوچ کون بواسلوبی اجرا ایدوب بعده غائب اولدی وبو سمتده برجنس ییلان
اولور دائما سرخوش شکلیدر بو ییلان انجق نفع ایدر غیری ضرری یوقدر روایت اولنورکه

برزمان

برزمان بو ییلانك بریسنی برطرف ایچنه قیوب ولایت عماندن اخراج ایتمشلر در خارج
حدود ولایتده تفقد اولندقده اول ظرف محفوظ ایچنده نابود اولمش کوردیلر وبو ولایت
جبالنده فراوان میمونلر اولور وکمال کثرتنده ضرر کثیر اولورکاهی اهل ولایت ضررلرین دفع
ایچون اعمال سلاح سمتیته محتاج اولورلر وبوولایت بحر طرفلری سهل دروو مالدر
وبحردن بعید اولان سمتلری جبال وتلالدر ونفس عمان ساحل بحرده بربلده حصینه درکه
اکا قریب برجبل واردر اندن نیچه میاه نبع ایدر وعمانك صویی اول جبلدن کلور وبوشهرك
نخلستانی وبساتینی فراواندر انواع فواکهی رایکاندر واکثر ذخیره لری حنطه وشعیر
وارز وجاورس دروبوشهرك صویی ابو الفرج نام برمتمول مجوسی کتورمشدر وعمانده تجار
ایچون عظیم خانلر بنا ایتمشدر ونقل ایدرلرکه عمانك مقاطعه سی هر سنه سکسان بیك
التون اولوروبو عمان اسکله سنه چوق کیملر کلور چین وهندوزنج وغیری وعمانك اهالیلری
زنکیندر وبونده اولان مغاص لؤلؤ مشهوردرکه غایت بیوك اولور صحار حالا اسمی صحیر
عماندر سابقا عمانك تختی ایدی صاع جانبنده در هند وچین وزنجبند ریدر علما وصاحاسی
چوقدر وعمان ناحیه سنه ازدیاری دیرلر مسکت دریا کنارنده برمتین قلعه دربندر هند
وچیندر خرماسی وهندستان قوزی چوقدر دخی فلفل اغاجی وتمر هندی اولور مقدما
پورتقال برطریقله مستولی اولمش ایدی صکره سنه بیك تمشه قریب اهل اسلامدن
برفقیه توابعیله غالب اولوب پورتقالدن المشدر وجمله کفره یی اسیر ایتمشدر واندکی کیملری
ضبط ایتمشدرو حالا فقیه کیملری مشهور اولمشدرکه پورتقاله راست کلدکده المایجه صالی
ویرمز قربات کیملرك قوناغیدر قلهاته برکونده وارر قلهات برکوچك قصبه در مسکت
شهریندن غرب جنوبنده واقعدر بوکا قریب رأس الحدور أس الجمجمه دیرلر اوصاف هجر نام
دیکر بلاد بحرین وجه تسمیه بودرکه بوناحیه نك احسا قربنده اولان بحیره ایله بحر فارس
متصل اولمغله بحرین دینلمشدر الحدود شرقا بحر فارس وشمالا ایالت بصره وغربیه
نجد عارض وجنوبده عمان بوولایت بحر فارس کنارنده واقعدر حالا برلوادر آل عثمان
ضبطنده در اهالیسی عبد قیس دروبونك بلادی الاحسا وقطیف وخط که رماح خطیه بوکا
نسبت اولنور وبونده انهار وعیون چوقدر واکثر مواضعده برایکی آدم بویی قازلسه صو
چیقار وقطن وحنا ولنهاری کنارنده سوسن کبی زین اولنمشدر وخرما وپرنج دخی اکرلر
وفواکهك نیچه سی دخی بولنور وبرنوع میوه اولورکه نبیزندن شرب ایدن کمسه نك اسوابنی
صاب صاری ایدر وبو بلادك باغچه لری برمیل قدر شهرینك اطرافنه دوشمشدر اهالیسی
کمال حرارتده اولدوغی وقتده انجق صباحلرده واخشاملرده وارلر وبحرین ناحیه سنده
رمال سیاله واردرکه برزمان قومسالدن طاغ پیدا اولور وبرزمانده کوررسك اول طاغ
محو اولور وبعضی معور یرلری باصدر وسابقا بحرین دن عمانه وارنجه شاهراه یول وار ایدی
حالا قوم بصمغله ممکن السلوك دکلدر وشمدیلرده بحرین دن عمانه کمیله کیدیلور وبحرینده

طریق بصره اوزره ایکی اوچ منزل یرلرده جزایر واردرکه انلرده بعض ابنیه وآثار واردر
وبو جزیره ده صید وشکار واردر وجزیرهٔ خارکده بر نوع هاوج اولورکه بالتمه ایله کسرلر
وبو ولایتک سکانی طحال مرضنه مبتلادر وبونده مغاص لؤلؤ واردرکه انواعنک احسنیدر
زیرا بونک انجوسی کامل ومستوی اولور نقل ایدرلرکه ساحل بحرینده تخمینا سکز قولاج
دخی زیاده انده کی بحریلر اللرنده بر طولوم ایله دریایه طالوب دبندن طتلو صو چیقاررلر وبو
لطیف وصوق اولماین اول دیارحاکملری اندن ایچرلر وبو ولایته قرامطه دن ابو سعید وابو طاهر
منسوبلردرکه ملت اسلامه مخالفت ایدوب حجاجی قتل ایتدیلر وجامهٔ کعبهٔ نهب ایتدیلر
وبونلرک خروجی ٢٧٠ تاریخنده معتمد بن متوکل زماننده ایدی وحجر اسودی قلع ایدوب
اخذ ایتدیلر وبو خلیفه بونلر اوزرینه عسکر ایله عباس بن عمرو الغنوی ارسال ایتدی جزیره
وبو عسکری عموما قتل ایدوب عباسی اسیر ایتدیلر صکره عباسی تنها اطلاق ایتدیلرکه
ماجرایی خلقه اخبار ایله وحجر اسود نیچه زمان بونلرک یاننده صکره مطیع بالله خلیفه یکرمی
دورت بیک التونه بونلردن اشترا ایدوب کیرو مکاننه وضع ایتدیلر بو قرامطه ملاحده دن
بر فرقه در دیرلرکه جنابتدن غسل لازم دکل وشراب حلالدر وسنه ده انجق ایکی کون
صوم کفایت ایدر بری نوروز کونی وبری مهرجان کونیدر وحضرت پیغمبردن صکره امام
حق محمد بن الحنفیه وحج وقبله بیت المقدسدر وبو طائفه دن ابتدا ظهور ایدن سواد کوفه ده
حمدان القرمطی وبحرینده ابو سعید الجنابی در بو آدم بصره ده بر کیال آدم ایدی وغایت
فقیر ایدی زنج طائفه سندن بر آدمه ضم اولوب واول اطرافده چوق فساد ایتمشلردر احسا
حالا لحسا تخت ولایت هجردر قدیمده قرامطه نک تختی ایدی قطیفدن جنوبه قلیل میل ایله
غرب سمتنده ایکی منزلدر چوق خرماسی واردر شام غوطه سنه بکزر وافر صوایی واردر
اما زیاده حاردر پرنج اکرلر لحسانک اسکله سی عقیر نام یردر بر کونلک در حالا بکاریکینک
تحتیدر قطیف بحر فارس کنارنده در لحسادن ایکی مرحله بر خرمالو شهردر سور وخندقی
واردر ودورت قپوسی واردر اول ناحیه نک اسکله سیدر وقطیفده انجو مغاصی واردر وبندن
بصره یه التی منزلدر دریا مدی چاق سورنه واصل اولور وجزر اولدقده بعض یری منکشف
اولور وبحردن قطیفه واصل بر دیل واردرکه مراکب کبار حال مد بحرده بو دیله داخل
اولور یبرین شوریده اولور ایکی طرفنده ایکی بیکار واردرکه هر برینسنک ماییننده پارم قوناق
واردر خرما اغجاری چوقدر صحراسی پیوکدر هواسی بددرخی مشهوردرکه یبرین تمرنی ییوب
وصوینده ایچوب کولکه سنه یاته البته سیتمه یی طوتر دیرلر اما تمری لطیفدر
مدینهٔ شریفه نک خرماسنه بکزر یبرین لحسادن اوچ مرحله در کاظمه بصره
ایله قطیفک ما بیننده بحر فارس کنارنده بر لیماندر عرب طائفه سنک منزلیدر
چایرلو وصولو یردر اما اکثر صولری قیولرده در وکاظمه ده قره دن بر بورون
دکزه داخل اولمشدر خارجدن ایچروسنه کیرمکه بر یول واردر ایچروسی چایرلودر

عرب ایچنه کیررلر بر قپوسی وار در کیرک یری بکلند کد نصکره امین یاتورلر نفس
بحرین بحر فارسده قطیف قرشوسنده شرق طرفنده برالطه در اورته سنده شهری واردر
وایچنده طاغلر واردر عرضی طولندن سهل ازدر وضلع شوقیسی وسطنده بر کوچک
مدور جزیره ده قلعه سی واردر وباغ باغچه لری واردر وبر قاج کویی واردر جزیرهٔ قیس
ساحلدن دورت فرسخ بعید در مغاص لؤلؤسی واردر فصل در بیان مملکت حجاز
بو قسم جزیرة العربدن بر قسمدر وبو قسم نجد ایله تهامه بیننده حاجز اولدوغیچون حجاز
تسمیه ایتمشلر وحدودی شرقدن نجد وغربدن تهامه وجنوبدن یمن وشمالدن ارض
بلاد مکه شام وبلاد مکه مدینه دن حجر طایف عرج بطن مر فرع خیبر علا تبوک وغیری اوصاف
بلاد ابتدا ومکهٔ معظمه نک موقعی واحوالنی بیان ایده لم وبو مکه مربع اولدوغیچون کعبه
تسمیه ایتمشلر وبونک شهری بر وادیده طولانی واقع اولمشدر میدانی معلاة دیکله معروف
مقابر شریفه در ومنتهاسی جده جانبنده شبیکه دیدکلری موضع ویمن جانبنده حضرت
حمزه نک مولد شریفی اولان مکانه قریبدر وعرضی جبل جزلی نام دیکر قیقعان دیدکلری
طاغک یوزنده جبل ابی قبیسک نصفندن زیاده چقنجه واقع اولمشدر وبو جبله اخشبان
دینلور وموضع نفس کعبهٔ معظمه وسط مسجد حرامده واقع اولمشدر وبیت حرام ایله
موصوف اولدوغی الله تعظیم واحترام اتدوکیچوندر وبو مسجد حرام ایکی جبالک ماییننده
مکه شهرینک وسطنده واقعدر وبو بیت الحرام مربع الشکل در ارضدن قامت انسان
مقداری مرتفع اولدقده باب کعبه درکه مصرعلری التون ایله یالدزلو کومش
صفایح قپلودر وبابک طولی التی ذراع واون برمق در عرضی اوچ ذراع واون سکز برمقدر
وکعبه نک طولی یکرمی دورت ذراعدر وعرضی یکرمی اوچ وبرشبردر وکعبه نک ارتفاع
جداری یکرمی یدی ذراع وحجرک دوری اون بش ذراعدر وحجر شام جهتنده واقعدرکه
میزابدن اقان صو اکا دوکیلور وحجر مرمردن فرشی ودیوار ارتفاعی مقدار نیجه سراپا
ازار بوشیده در وحجر اسود باب کعبه قتنده رکن شرقیده اولان زاویه ده در ورأس
انسان مقداریدر وارضدن ارتفاعی اوچ ذراعه قریبدر وحجر الاسود ایله باب کعبه نک
ما بینی ملتزمدر وملتزم تسمیه اولندوغی انک ایچوندرکه عرب زمان جاهلیتده اول موضعده
تحالف ایدرلردی کیمکه اول موضعده بر ظالمک بلیه سی ایچون دعا ایتسه ویاخود کذبا یمین
اتسه فی الحال عقوبته مبتلا اولوردی وبیت حرامک حایط غربیسی جانبنده داخل
بیتک ساحه سنده التنجی ذراعده بر جزعه واردرکه سواد وبیاض ایله مخططدر طولی وعرضی
اون ایکی ذراعدر وکردنده اوچ برمق عرضی قدر التون بر طوق واردر ذکر اولنورکه رسول
اکرم صلی الله علیه وسلم مبارک صاغ قاشنه انی سورمشدر ومیزاب جدار کعبه نک
وسطنده درکه دورت ذراع مقداری جدار کعبه دن طشره بارزدر ومیزابک وسعتی
ودیوارلرینک ارتفاعی هر بری سکزر برمقدر ومیزابک ایچی التون ایله قپلودر

وبيت الحرامك ظاهری وباطنی دیباج ایله خصوصا في زمانناز زردوخته دبا ایله پوشیده درکه
موسم حجده هر سنه تجدید اولنوب کسوهٔ حرمی بنی شیبه اخذ ایدرلر والحاصل
شهر مکه اقلیم ثانیده طولی یتمش درجه وعرضی یکرمی بر درجه قرق دقیقه در وبو شهرك
بناء بیوتی بحارهٔ سود وبحارهٔ بیض دخی وار در وطبقات مبیضه ونظیفه در واهل مکه نك
اوایلده شربی ماء امطار در صکره زبیده خاتون که بنی العباسدن هارون الرشیدك
منکوحه سی ید رمسلاش دیمکله معروف مکانده اولان اوده ابار دن صولری جمع ایدوب
مکهٔ مکرمه یه بر بحیره یه اجرا ایلدی صکره مقتدر خلیفه عهدنده خراب اولدی ومقتدر
بحیره یی تعمیر وآنی اجرا ایتدی صکره کیرو خراب اولوب ناصر خلیفه تجدید ایتدی
تکرار بالکلیه خراب اولوب امیر چوبان تعمیر ایتدی والحاصل سلاطین عثمانیه دن
مرحوم ومغفور له غازی سلطان سلیمان خان حضرتلرینك حرم محترم وزوجهٔ مکرمه لری
اولان مرحومه خاصکی سلطان مسافهٔ بعیده دن قطع احجار وصخور عظیمه ایله بو بلدهٔ
امینه یه بر آب کتورین ایصال واجرا ایتدیکه بلده دن غیری هر سنه حجه واران مصر وشام
وبغداد وبصره ولحسا ونجد ویمن یولی قافله لرینه مستوفی کفایت ایدر وبو آبدن انتفاع
ایتدکلرنجه صاحب خیرك روحنه دعا ایدرلر نقل ایدرلر که مقدما بو مکهٔ مکرمه نك
خلقی قلیل ایدیکه کاهی حرم شریف شویله تنها اولوردیکه جبل ابی قبیسدن
آهولر صفا اوزرینه اینرلردی وصفا قپوسندن مسجد حرامه کیروب کزرلردی اول زمانده
شویله اولور مش که سوق سعی وقت ضحی ده تمام خالی اولوب بیع وشرا ایتمکه کمسه
بولنمزدی کاهی بجیله جانبندن قافله کلوب شهره ذخیره کتوروب الور کمسه بولنمدوغندن
کتوردکلری ترکهٔ وعده ایله واوجوز بها ایله بیع ایدرلردی اما شمدی الحمد لله
ظلال سلطنت سنیهٔ عثمانیه ده هم خلق بی نهایه وهم نعمت بی حد وغایه وبو مکهٔ مکرمه نك
اطرافن بعض جبال احاطه ایلمشدر که انجق بیان کمسه لر یوریمك ممکندر اوزرنده آت
ودوه یوریمکه قابل دکلدر اما آت ودوه ایله وسایر یوکلو طوارلر له چکمك لازم
کلسه اوچ موضعدن غیری سلوکه قابل بر موضع یوقدر ومواضع مزبوره نك بری
معلا جانبی در وبری شبیکه طرفیدر وبری مسفله در وقدیم الزمانده شهر مکه نك
اطرافنده سور عظیم چکلمش ایدی جعلان جانبنده جبل عبد الله بن عمردن جبل
مقابلنه وارنجه دیوار وار ایدی دمور قپوا تمشلر ایدی جا بجا سیل یچه چك منفذلر
قومشلر ایدی حالا ییقیلوب کتمشدر واثری قالمامشدر ولکن مکه دن
بقیه دیواری بعض مواضعده مشاهده قلنمش کمسه الان موجود در حنین دن اخراج
اولنان جدول اقدوغی موضعه قریب یرده که مرحوم ومغفور له غازی سلطان
سلیمان علیه الرحمة والغفران جانبندن بنا اولنان سبیل وار در سبیلك اوستی عالی منظره ده
جهات اربعه سنه شبیکه لر ایتمشدر اول دیار خلقنك تفرج کاهیدر مزبور سبیل

قربنده بر دیوار یقین زمانده طورر ایدی وشبیکه جانبنده دخی ایکی طاغ اراسنده عظیم
دیوار یاپلمش ایدی ایکی یرده قپوسی وار ایدی اولدخی منهدم اولوب ومسفله جانبندن
دخی یمن یولنده سور وار ایدی حالا ییقلمشدر ودخی نقل اولنور که مذکور سوردن
اشاغی بر سور دخی وار ایدی مسجد رایت دیمکله معروف مسجده قریب ایدی لعلع
دیدکلری طاغ مقابلنده طاغ بیننه چکلمش ایدی حالا اول طاغلرده بعض آثاری وار در
ومکه نك جانب اعلاسنده رسول الله صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك آثارندن بیرٔ
جبیر قربنده بر مسجد شریف وار در زیارتکاه ناسدر مقدما ذکر اولنان بیرٔ جبیر دن اوته
مساکن وبیوت ناس یوغیدی حالا معلا جانبنه چوق تجاوز ایتمشدر اول سمتلر هب
عمارت اولمشدر ومذکور مسجد رایه درکه فخر کائنات علیه افضل الصلواة مکهٔ مکرمه یی
فتح ایتدکده اول محلده رایت شریفلری وضع ایتمشلر در ونقل ایدرلر که مکهٔ معظمه نك
طولی باب معلادن باب ماجنه وارنجه دورت بیك ایکیوز یتمش ذراع یر در وینه باب
معلادن باب شبیکه یه وارنجه طریق مدعایه دن سویقه یه وسویقه دن شبیکه یه دك
دورت بیك ایکیوز یتمش ایکی ذراع یر در وکعبه دن یوکسك بنا یوقدر حتی نقل
ایدرلر که شیبه بن عثمان بر یوکسك یره چقوب شهره نظر ایدردی کعبة الله دن
یوکسك بر بنا کورسه اول ساعت امر ایدوب یقدرردی ومکه ده اولان اولرك بیعی
جائزدر اما اجاره لری امام اعظم قتنده اهل موسمه اجاره سی مکروهدر اما مقیم اولانه
مکروه دکلدر ومکه نك دخی بر قاچ اسمی وار در بکه البلد الامین وام القرا وعروض لندن اوتوری
خلیل بن احمد مکهٔ مشرفه ده اختراع ایلدوکی علمه علم عروض تسمیه ایتمشلر ودخی غیری
اسملری وار در ومعلوم اولسونکه مکهٔ مکرمه امام اعظم وامام شافعی وامام احمد بن حنبل
مدینه دن افضلدر وامام مالك قتنده مدینه مکه دن افضلدر اما مکهٔ مکرمه نك افضل
اولماسنك سببی انواع فضائل برله اکرام اولنمشدر بری بودرکه کندو بیت شریفنی انده
قلمشدر عباد الله انده حج ایتسه لر کناهلری محو اولور ودرجه لری رفع اولنور وجمیع اهل
اسلامه احیا وامواته قبله قلنمشدر وقادر اولنلره عمرنده بر کره حجی فرض اولمشدر ویرلری
وکوکلری خلق ایتدوکی کون انی حرام ایتمشدر حرمتی واجبدر واحرامسز دخول جائز دکلدر
وابراهیم واسمعیل علیهما السلام مقاملریدر وفخر عالم صلی الله علیه وسلم حضرتلرینك
مسقط رأسیدر وقبل النبوه محل اقامتلری ایدی بعد النبوه دخی اون اوچ ییل اقامت
ایتمشلر در واکثر قرآن عظیم انده نازل اولمشدر ایمان واسلام اندن ظهور ایتمشدر حجر الاسود
وزمزم انده در وابن عباسدن مرویدر که بلم بر مدینه که بر حسنه یوز اوله مکه دن غیری
وبر رکعت نماز قلسه یوز رکعت اوله مکه دن غیری وبناسنك بعضی سنه نظر ایدن
دهرك عبادتی کبی اوله مکه دن غیری وبر درهم تصدق ایده نه بیك درهم اوله مکه دن غیری
ومکهٔ مشرفه ده مجاور اولمق حکمی نیجه در امام اعظم وبعض اصحابی مکروه دیمشلر زیرا

خوف اولنورکه انده چوق طورمغله انس حاصل اوله سائر اماکنه قیاس اوزره نظر نله
بیت شریفك حرمتی ساقط اوله تدر یجیله قلبنده حرمت هیبتدن نسنه قالمیه انوکیچون
حضرت عمر رضی الله عنه حجاج حاجلرین تمام اتدکده درسن النه الوب ارالرنده یا اهل
الیمن یمنکم یا اهل الشام شامکم یا اهل العراق عراقکم فانه ابقی لحرمت بیت ربکم فی قلوبکم
دیو کزردی اما امام یوسف ومحمد وشافعی وحنبل مجاورت مکه مستحب اولمغه زاهب
اولدیلر ومعلوم اوله که حرم مکه دن مراد بودیار مسجدلر ینك حرمی کبی اولان دکلدر
بلکه مدینهٔ منوره یولنه اوچ کونلك یر و یمن وعراق طرفلری یدی میل وجده جانبنه اون
میل یره وارنجه حرمدر حدود مذکوره ماببیننده واقع اولان طاغ وطاش وصحراهب
حرمدندر سبب بناء البیت تقی الدین فارسی رحمه الله ایدر بیت شریفی اول بنا ایدن
حضرت خلیلدر علیه السلام کتاب سنتله ثابتدر قبل الخلیل یاپلمش اولدوغی ثابت
دکلدر و یپدوغی وقت یوکسکلوکنی طقوز ذراع ایلدی واوزونلوغی حجر الاسوددن
رکن شامه وارنجه اوتوز ایکی ذراع ورکن شامیدن رکن عراقه وارنجه یکرمی ایکی ذراع ایلدی
ومیزاب طرفنده بیت شریفك ظهری جانبنه رکن عراقیدن رکن یمانی یه وارنجه
اوتوزبر ذراع ایلدی و رکن یمانیدن حجر الاسوده وارنجه یکرمی دورت ذراع ایلدی و باب
کعبه یی یره متصل ایلدی یوکسك اتمدی وقپو چورمدی شویله طورردی صکره تبع
حمیری کلوب قپو طاقدی وکلید لیه جك نسنه وضع ایتدی حضرت خلیل علیه السلام
بیت شریفك ایچنه داخل اولان کسنه نك صاغ جانبنده برچقور ایتدی بیت شریفه
کلن مالی انده قومق ایچون خزینه ایلدی وحضرت ابراهیم بنا ایدرکن حضرت اسمعیل
علیهما السلام اوموزیله طاش کتورردی وابراهیم بیاردی حضرت ابراهیمك ایاغی
التنده اولان طاش که اکا مقام ابراهیم دیرلر انك اوزرینه طوروب بیاردی حجر الاسود
قوناجق یره کلدکده اسمعیل طاش ارامغه کتدوکی زمان جبرائیل علیه السلام کلدی
حجر الاسودی ابراهیم علیه السلامه کتوردی که اول طاش جبل ابی قبیسده الله انی ودیعه
قومشدر جبرائیل کتوروب یرینه وضع ایتدیکه خلق طوافی ابتدا بورادن اتمکه نشان
اولسون سبب مجیء حضرت ابراهیم علیه السلام کتب معتبره دن منقولدرکه
نمرودن خلاص اولوب کندویه اقتدا ایدنلر ایمان کتوردیلر وعموسی قزی ساره
خاتونی تزوج ایدوب مصر طرفنه توجه ایلدی اول زمانده فراعنهٔ اولیدن انده برفرعون وار
ایدی مصرده پادشاه ایدی اکا خبر و یردیلرکه شهره برکسنه کلدی یاننده برکوزل خاتون
واردرکه هیچ کورلمش دکل اول ظالم دخی آدم کوندروب خاتونی طلب ایلدی حضرت
ابراهیم ساره یه بوقصه دن خبر و یروب ساره اول ظالمه واردقده ال اوزاتدوغی برله الی قوردی
وکوکسی اوستنه دوشدی جبار بوحاله اوغرادقده ساره نك شان شریفنی بلدی واندن
سؤال ایلدیکه الومی ینه بکا احسان ایله سنی الله حقیچون آزاد ایدهیم دیجك ساره

دعا ایلدیکه اکر قولنده کرچك ایسه ایلنی احسان ایله ودعاسی مستجاب اولدی
اندن صکره ساره یه برجمیله جاریهٔ قبطیه هیبه ایلدیکه اول هاجردر بعده ابراهیمه کلدی
واحوالی حکایه ایلدی ودیدیکه بولایکه بوجاریه دن حق تعالی سکا بر ولد احسان ایلیه
حضرت ابراهیم علیه السلام هاجرایله جمع اولوب اندن حضرت اسمعیل دنیایه کلمشدر
وابراهیم فلسطین دیارنده رمله ایله ایله اراسنده اقامت ایلدی کلوب کیدن طائفه یه
ضیافت ایدردی حق تعالی کندویه مال ونعمت احسان ایلدی بعده حق تعالی اسحق
علیه السلامی بشارت ایلدی واسحاقله حامله اولدی واسحاق طوغوردی اوغلانجقلو
بیودیلر بوکون ابراهیم اسمعیلی قوجاغنه الوب دیزنده اوتورتدی اسحاقی ایسه یانده
اوتورتدی ساره بونی کوردیجك انجندی جاریه اوغلونی دیزیکه الوب بنم اولادمی یانکده
اوتورتدك دیو الحاصل یمین ایتدیکه البته هاجرك اتندن برپاره کسرمکه تنك شکلنی
تغییر ایدهرم صکره غضبی ساکن اولدقده یمیننه متحیر اولدی آخر ابراهیم ایتدی یا ساره
احفظیها واثقبی اذنیها اویله ایلدی اولو قتدن بر وسنت اولمشدر قزلره خفاظه یعنی
سنت تنکه اوغلانجقاره سنته ختان دیرلر برزماندن صکره اسمعیل واسحق بربریله
چکشوب ساره بیحضور اولمغله یمین ایتدیکه هاجرایله برمملکتده طورمیه اویله اولمغله
حضرت ابراهیم بونلری مکه یه ایلتدی اول وقت بیت شریف برقزل دپه ایدی هاجرایله
اسمعیل بجره ایلتدی واو راده ایندردی وامرایتدیکه هاجر برکولکه لك ایده اندن
ابراهیم علیه السلام برجانبه توجه ایدوب کتدی هاجرك یاننده برقربه صو وارایدی صو
دخی دوکندی پس هاجر واسمعیل صوصادیلر هاجر طاغ جانبنه نظر ایدوب بنی آدمدن
کمسه کورمدی اندن صفانك اوستنه چقدی ینه کمسه کورمدی اندن اسمعیله نظر
ایدرك صفادن اشاغی ایندی وادیه ایندوکی زمان اسمعیلی کورمز اولدی اندن برجانبدن
دخی یکسکه چقدی اسمعیلی کوردی اندن طورمیوب مروه نك اوزرینه چقدی والحاصل
بواسلوب اوزره برطاغدن برطاغه اینوب چقدی آخر اسمعیلك یاننه کلدی شول
حالده که حضرت جبرائیل علیه السلام کلوب زمزم یرینه قنادیله اوروب یردن صو
قینامغه بشلدی هاجر بوحالی کوردیجك صو یابانه اقوب کتمسون دیو اطرافنی طوتوب
برحوض ایلدی حضرت اسمعیل وهاجر زمزم یاننده توکل اوزره اوتوررکن اهل یمندن
جرهم قبیله سندن برجماعت شامه کیدرلردی یوللری اول سمته اوغرادی جبل
قبیس اوزرنده برقوش پروازایتمکله استدلال ایتدیلرکه اول سمتده البته صو واردر
والحاصل کلوب بولدیلر وقصه دن خبردار اولدیلر وهاجردن اذن الدیلرکه انده کلوب
قونمغه مکهٔ مشرفه ده اول ساکن اولان طائفهٔ عرب جرهم طائفه سیدر صکره هاجر وفات
ایلدی اسمعیل انلرك اراسنده قالوب یکت اولدی وانلرك لسانینی اوکرندی وانلردن
قزالدی حضرت اسمعیلدن اولان اولاده عرب متعربه دیرلر حضرت ابراهیم علیه السلامك

لسانی عبرانی ایدی اسمعیلك واولادلرینك لسانی عربی اولدی صکره برکون ابراهیم
علیه السلام ساره دن اذن الوب مکه یه کلدی وخبر الدیکه هاجر وفات اتمشدر اسمعیلك
اوینه واردی واسمعیلی سؤال اتدی اسمعیل ایسه شکاره کتمکله ابراهیمه ضیافت اولنمدی
حضرت ابراهیم دیدیکه زوجك کلدوکی زمان بندن سلام ایله او ینك اشیکنی دکشدرسن
دیو اصمارلادی ودونوب کتدی اندن اسمعیل اوه کلدی وخاتون ابراهیمك کلامنی
یتشدردی اول ساعت اسمعیل باباسنك مرادینی فهم ایدوب واول خاتونی تطلیق ایدوب
وبرغیریسنی تزوج ایلدی ابراهیم علیه السلام برمدتدن صکره تکرار مکه یه کلدی
ینه اسمعیل بولمدی خاتونه سؤال اتدی شکاره کتدی دیدی ولراهیم علیه السلامه
توقیر واکرام ایدوب واوکنه سوت وات کتوردی ابراهیم یدی وایچدی اندن خاتون
ایتدی یولدن کلمش سن باشکی یویایم وصاچکی طرایایم دیدی اندن طاش کتوروب
اوزرینه اوتوردی صکره ابراهیم اوزرینه چقوب کعبه یاپدوغی طاش اولسه کرکدر
بعده ابراهیم کلدوکی جانبه توجه اتدی بعده اسمعیل کلدکده ماجرایی خبر وبردی
وطاشده ابراهیمك قدمی تأثیر اتدوکی طاشی اوپدی وتبرك ایچون حفظ اتدیکه حالا
اول طاش مقام ابراهیم دیو اکیلور صکره حق تعالی ابراهیمه امر ایلدیکه کعبه بنا ایله پس
ابراهیم علیه السلام حق تعالی نك فرمایله بیت شریفی بنا ایدوب تمام اولدقده
حق تعالی امر ایلدیکه بیت اللهی حج اتمك ایچون خلقی دعوت ایله ابراهیم دیدیکه یاربی
بنم صوتمی جمله ناسه کیم یتشدرر الله بیوردیکه منك الاذان وعلی البلاغ حضرت ابراهیم
ثبیر دیدکلری طاغه یاخود جبل ابی قبیس دیدکلری طاغه چقوب وخلقه ندا ایلدیکه
یا ایها الناس اجیبوا ربکم لبیك اللهم لبیك بعده حضرت ابراهیم رب اجعل هذا البلد امنا
دیو دعاسی ایله تکریم ایتدی ومنشأ رسول الله علیه السلام کلام واجب لاکرام
معانیسنه مصدر اولدی بعده جبرائیل وابراهیم اسمعیله کلدی وطوافی کوستردی
بعده انلر ایله منه یه کتدی ودیدیکه نماز قیلك وانلر ایله ایکی کون اقامت اتدی بعده
عرفاته کوتوردی وحالا حجاج نزول اتدکلری یرده نزول ایتدرمشدر ومناسکی
انلره تعلیم ایلمشدر فقال ابراهیم عرفت عرفت اندن اوتوری عرفات تسمیه سی ایله
مسمی قالدی وقتا کیم ابراهیم رؤیاسنده اوغلنی ذبح اتمکه کوستردیلر
اول ساعت اوغلونه ایتدی یاابنی الوکه بر پاره ایپ آل و بچاق آل سنکله شول طاغ
یولنه کیدهلم اولدخی النه ایپ و بچاق الوب باباسنك اردنه دوشوب کتدی شیطان
ایتدی یا اسمعیل باباك ایله نره یه کیدرسن باباك مرادی سنی بوغازلمقدر دیدی
اولدخی نیچون بوغازلر دیدکده الله امر ایتدی دیو شیطان جواب ویردی اسمعیل دخی سمعا
وطاعة الله امری ایسه همان ایلسون دیدی بعده شیطان ابراهیمه ایتدی بو جانبه نیچون
کیدرسن اولدخی بر ایشم واردر دیدکده شیطان ایتدی قورقرم شیطان سنك دوشوکه

کیروب سنی الدادی انك سوزینه اویوب اوغلنی بوغازلمغه کیدرسین دیدکده ابراهیم بونك
شیطان ایدوکنی بیلوب بندن ایراغ اول یاملعون دیدی والحاصل ابراهیم اول مراد ایدندوکی
موضعه کلوبکم اول موضعه ثبیر طاغی دیرلر ماجرایی اوغلونه بلدردی اسمعیل دخی
اول نسنه که الله امر اتمشدر انشاء الله بنی صابرلردن بولورسین دیدی والحاصل اسمعیلی
محکم بغلادیکم بوغازلیه اول ساعت جبرائیل جنتدن برقوچ املح اقرن کتوروب
اسمعیلك یرینه فدا ایتدی ومعلوم اولسونکه اسمعیلك جرهم قبیله سندن مغاص
بن عمرك قزندن اون ایکی اولادی اولدی وحضرت اسمعیل یوز اوتوزییل عمر سوردی
حق تعالی عرب طائفه سین ثابت ایله قیدار نسلندن چوغالتمشدر صکره ثابت وفات
ایتدی جدی اولان مغاص بن عمرو بیت شریفه والی اولدی وثابتك اوغلی یاننه الدی
جرهم طائفه سنه ملك اولدی مکهٔ مشرفه نك اوسنی یاننده قیقعان دیدکلری موضعه
نزول ایتدیلر عمالقه دخی کلوب مکه نك التی یاننده قونمشلر ایدی انلردخی سمیدع آدلو
برکسه یی اختیار ایدوب ملك ایندیلر امیر مغاص وسمیدع ماینلرنده جنك واقع اولوب
ملك مکه بلا منازع مغاصه قالدی وعمالقه یی اول دیاردن سوروب چیقردیلر بو عمالقه
طائفه سنك دولتلرینك دونمه سنه سبب بو اولدی بعده جرهم طائفه سی بیت شریفه
اولمازشیلر ایدوب قباحتلر وبدعتلر احداث اتمکه بشلدیلر مغاص بونلره نصیحت اتدی
اما متنصح اولمدیلر مغاص کوردیکه قابل اصلاح دکل بیت اللهك ایچنده ایکی التون
غزاله وار ایدی دخی کعبه یه اهدا اولنان اموالدن نه وار ایسه الوب چقاردی وکیجه
ایله زمزم قیوسنه دوکدی زمزمك صوینی چکلوب قالمش ایدی برمقدار دخی قازوب بو مالی
ایچنه قویوب اوزرینی اورتدی اندن اولان اولاد اسمعیلی دخی الوب جرهمدن مفارقت اتدی
بونلر بر جانبه متوجه اولوب چیقوب کیتدی بعده خزاعه قبیله سی کلوب غالب اولدیلر
وجرهم طائفه سنی سوروب چیقردیلر کندولر والئ مکه اولدیلر بعده اولاد اسمعیل کلدیلر
وبونلرك ارالرنده ساکن اولدیلر بو حال اوزینه چاق قصی بن کلاب بن مره مفتاح کعبه یی
النجیه دك زیرا مقدما کعبه نك مفتاحی خزاعه قومندن ابوغبشان دیرلر برکسنه
شرابی غایت سوردی برکون ایچه جك شرابی قالمدی محتاج اولدی کوتوردی مفتاح
کعبه یی بر طولوم شرابه صاتدی قصی بن کلاب شرابی ویروب مفتاحی الدی اندن
بروعرب ایچنده مثل قالدی برکسه برزیانلو معامله ایلسه اخسر صفقة من ابی غبشان دیرلر
بعده دولتی وشوکتی غالب اولدی همان برکون تصرف امور مکه قصی بن کلاب قبضنه
داخل اولدی طائفهٔ قریشك احوالنی اول جمع ایتدوکیچون اکا مجمع تسمیه ایتدیلر قریش
قومنه قریش دیدکلری انك ایچون درکه قصی اوزرینه جمع اولمشلردر و نقل ایدرلرکه ابتدا
قصی بن کلاب کعبه اطرافنه اولر یاپمغه اذن ویردی وابتدا دار الندوه یاپلدی لغتده ندوه
اجتماع دیمکدر برمهم مصلحت اولسه اورایه جمع ایدوب مشورت ایدرلردی والحاصل

قریشك دیوانخانه لری ایدی ونقل ایدرلركه اولزمان قرق یاشنه بالغ اولمیان كمسه یی
دارالندوه یه قومزلردی اماقصی اولادی قاچ یاشنده اولورسه اولسون انلره مانع اولمزلردی
وبودارالندوه برقاچ بنادن صكره آل عثماندن سلطان مرادبن سلیم خان علیه الرحمة والرضوان
منیاه دركلر وبیاض مرمردركلر وسقف عالی اوزره بنا اولنمش بلند قبه لر اولدی ومسجد
شریف مسمی اولدی صكره قصی اطراف كعبه ده اولربنا ایدوب همان طواف ایده جك
قدر یر الیقودیلر واولرینك قپولرین كعبه جانبنه اچدیلر وهر ایكی اوك اراسنه یول ایتدیلركه
خلق اول یوللردن مطافه كاوب كیدرلردی صكره حضرت عمر رضی الله عنه اول اولری
الوب ویقوب مسجد حرامه قاتمشدر صكره دن حضرت عثمان وغیری دخی توسیع
ایتدیلر ونقل ایدرلركه مكه ده قصی بن كلابده مجتمع اولان مناصب كمسه ده مجتمع اولمدی دیرلر
حجابت وسقایت ورفاده وندوه ولواوقیاده جمله سی بونك النده ایدی حجابت بیت
شریفك خادملغیدركه مفتاح كعبة الله النده در سقایه اولدركه جمیع حجاجه طتلوصو
ایچون اولزمانده بغایت طتلوصوعزیزایدی رفاده اولدركه حج زماننده مناده جمیع حجاجه
صماطلر ایله طعاملر چكیلوردی ولوا سنجاقدر قریش جمع اولوب بریره محاربه یه كتسه لر
انك سنجاغی التنه جمع اولورلردی قیاده دیدوكی بكلكدر نه جانبه دیلرسه عسكر یانته
دوشوب كیدرلردی والحاصل برقاچ طائفه دن صكره عبد المطلب ابن هاشمه سقایه
ورفاده رجوع ایتدی ونقل ایدرلركه عبد المطلبك براوغلو وار ایدی اكا حارث دیرلرایدی
بركون عبد المطلبه عمی زاده سی اولان عدی بن نوفل ایتدی شویله می اومارسنكه بزم
اوزریمزه اوزون اوزاق دولت سورسین یالكزبراوغلك واردربزم بوقدر اولادیمز واردر دیو طعن
ایتدی عبد المطلب ایتدی بنی قلت اولاد ایله می طعن ایدرسین الله تعالی بكا اون نفر اولاد
ویرسون بریسنی كعبة الله یاننده قربان ایدیم دیدی حق تعالی دعاسنی قبول ایدوب
اكا اون اولاد ویردی بعده جمله اولادینی دعوت ایدوب ایلدوكی نذری بونلره خبر
ویردی بونلر دخی نذریكی یرینه كتور دیو بابالرینه اطاعت كوستردیلر اولدخی
بونلره امرایتدیكه هربری النه برقدح الا قدح اول اغاج پاره سنه دیرلركه انكله قرعه
وتفال اورینارلر حاصلی یوردوغی اوزره هر بریسنك اسمی كندو قدحنك اوزرینه یازدی
اندن برنلری یاننه الدی كعبه نك ایچنده طوران هبل دیدكلری صنمك یاننه واردیلر
كندو قاعده لری اوزره قرعه اتدیلر قرعه كوچك اوغلو عبد الله دوشدی چونكه
تقدیر بویله ایمش ایلیه لم دیو النه یاپشوب چكدی وبچاق كتوروب اسان
دیدكلری صنم كه صفا اوزرنده طورر ایدی انك یاننه الوب بوغازلمغه كیتدی
یاتوروب بچاق چلاچق زمانده طائفه قریش ایاغ اوزره قالقدیلر بزبووضعه قائل دكلز
همان بریسی بویله اتدوكی كبی عادت قالور بویله اولمسون نذراولورسه باری مالندن
فدا ایلسون دیدیلر اولوقتده حجازده بركاهن وار ایدی انك یاننه واردیلر عبد المطلب اتدوكی

قدر خصوصنی كاهنه تقریر ایلدی اول دخی ایتدی سزك یانكزده برآدمك دیتی نقدردر
اون دوه دردیدیلر وارك ایمدی اون دوه كتورك واوغلانی دخی كتوروب ینه قرعه ایلك
ینه اوغلانه دوشرسه اون دوه دخی زیاده قیلك چاق قرعه دوه لره دوشنجه تكرار ایلك
اول زمانكه قرعه دوه لره دوشه انلری قربان ایدك ربكز راضی اولور والحاصل بواسلوب
اوزره قرعه اتدیلر چاق یوز دوه تمام اولدوغی كبی دوه لره دوشدی بومنوال اوزره
اوچ كره قرعه اتدیلر دوه لره دوشدی بعده دوه لری بوغازلدیلر اولزماندن برونفس
آدمینك دیتی یوز دوه قالدی ودخی حضرت ابراهیم علیه السلامدن صكره كعبهٔ معظمه
قریش بنا اتمشدر بركون برخاتون مجمر ایله كعبهٔ شریفه نك ایچنه كیروب بخور ویر ركن
بخوردان ایچندن برشرار چقوب بیت شریفك سقفنی طوتدی اوردن اغاجلری یانوب
دیوارلر ضعیف قالدقدن صكره برعظیم سیل كلوب كعبه نك ایچنه كیردی دخی ضعف
بولمش دیوارلری یارلدی پس قریش قومی عزیمت اتدیلركه استحكام اوزره بنا ایدوب
قپوسنی یردن یوكسك ایدلر واستمدكلری كمسه یی كعبه نك ایچنه قومیالر تاریخ مذكورده
اشتدیلركه برسفینه یه قیصر روم جانبندن مرمر ومور واغاج تحمیل اولنوب حبش ولایتنده
بركلیسا بناسنه ارسال اولنمشدر اول دیارده قدیمدن بركلیسا وار ایدی اول كمی قرایه دوشوب
پاره لنمش ولید بن مغیره برمقدار كمسه ایله جده یه كلدیلر نفس الامر كوردیلركه برقوی
روزكار كمی یی قرایه اتوب هلاك ایلمش ایچنده نه وار ایسه اذا اراد الله شیئا هیأ اسبابه
حكمنجه عمارت كعبه ایچون جده ساحلنده مهیا قیلدی وسفینه ده برقبطی وار ایدی
وبركمسه دخی كه انك اسمنه یاقوم دیرلردی استاد نجارلر ایدی والحاصل كعبه ده اولان طوایف
برقاچ فرقه اولدیلر هرفرقه بیت شریفك برجانبنی یاپمغه عزیمت ومباشرت اتدیلر باب
كعبه جانبی زهره ایله بنی عبد منافه دوشدی ركن حجر اسود ایله ركن یمانی ماببنی بنی
مخزوم ایله قریشدن برمقدار كمسه یه دوشدی وحجر طرفی بنی عبد الواد وبنی اسد وبنی
عدنه بن كعب جماعتلرینه دوشدی طاش جمع اتدیلر رسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتلری ارالرنده بیله چالشوب والحاصل حجر الاسود محلنه كلدكده قبائل اراسنده نزاع
واقع اولدیكه هرطائفه مراد ایدندیكه حجر مكرمی یرینه كندولر قویه نزاع شول
مرتبه یه واردیكه حرب وقتال واقع اوله اول اثناده ابو امیه بن مغیره شریف ومطاع ایدی
اول ایتدی كلوك صفا قپوسنه نظر ایدك ایچرو اول كیرن كمسهٔ حاكم نصب ایدك اول هرنه
امرایدرسه راضی اولك دیدی خوش دیدیلر اندن نظر اتدیلر همان قپودن رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرتلری دخول اتدی اولزمانده دخی نبوت كلمه مشلیدی ارالرنده محمد
امین دیرلردی اشته محمد امین كلور اول نه دیرسه راضی اولورز دیدیلر فخر كائنات صلی الله
علیه وسلم كلیجك خبر ویردیلر برقفتان كتورك دیو بیوردی كتوردیلر اندن حجر اسودی
الوب اول قفتانك اورتاسنه قودی اندن هرقبیله نك اشرافندن بر كمسنه كلوب قفتانك

ورکوشه سنه یاپشوب جمله سی کوتروب حجر مبارکی یرینه ایلتسونلر دیدی رأی شریفیله
عمل ایدوب حجری محلنه ایلتدیلر ارادن کندو مبارك الیله یرینه یاقشدردی جمله سنك
خاطری خوش اولدی وقتا کیم قریش کعبهٔ معظمهٔ بنا اتدیلر طشره سندن ارتفاع
بنـــا اون سکز ذراع اولدی حضرت خلیل صلوات الله علی نبینا وعلیه بنا سندن
طقوز ذراع یوکسك اولدی اما حجر طرفنده عرضدن برقاچ ذراع اکسك اتدیلر زیرا
مال حلال که خرج کعبه ایچون جمع اتمشلر ایدی انجق اولمرتبه کفایت اتدی واستدکلرین
ادخال واستمدکلرین منع اتمك ایچون بیت شریفك قپوسنی یوکسك اتدیلر برادم بویی
قدر یردن مرتفعدر ایکی قنادی واردر مشرق طرفنه واقعدر ایچرو سنه التی دیرك
دکدیلر هرجانبنده اوچر دیرك چاق حجردن رکن یمانی یه وارنجه وضع اتدیلر وایچروده
رکن شامی طرفنده سطح کعبه یه چقاجق نردبان اتدیلر بو سقف شریفی اول ایکی نجار
مصنع یاپمشلر ونقل ایدرلرکه رسول اکرم صلی الله علیه و سلم حضرتلرینك سن
شریفلری اوتوز بش ایدی حطیم شام طرفنده کداننده میزاب صب ایدر دیوارینه دخی حطیم
دیرلر مرمر طاشدن یاپلمشدر وحطیم بیت شریف ایله مابینی التی ذراعدر طواف
بونك اردنده در بو حطیمك دوری یکرمی بش ذراعدر وجمله طواف یری یوزیدی ذراعدر
وقریش بیت شریفی یاپدقلری زمان حضرت خلیل بنا سندن اکسك یاپدیلر اول
موضع طشره قالمش ایدی عبد الله بن الزبیر حضرتی بناء قریشی بوزوب اول موضعی
ایچروالدی وبیت شریفه ایکی قپو اتدی زیرا بر حدیث شریف ایشتمش ایدیکه رسول الله
صلی الله علیه وسلم حضرت عایشه رضی الله عنها یه بیورمشلرکه یا عایشه اگر سنك
قومك یعنی قریش قریب العهد اولمیه لردی کعبهٔ بوزوب یره برابر اتدررم وایکی قپولو
بنا ایدردم بر قپوسنی شرقه بر قپوسنی غربه اچردم و حجردن التی ذراع بیت شریفه
قاتوب توسیع ایدردم زیرا قریش بنا اتدکلری زماندهماللری یتشمیوب اولمقدار یری
طشره قومشلردر اگر بندن صکره سنك قومك یاپمق ملاحظه سن ایدرلرسه گل سکا
کوستریم نمقدار یر طشره قومشلردر دیدی وعایشه حضرتلرینی الوب کتدی واول
یری کوستردی بعده حجاج بن یوسف دیدکلری ظالم عبد الملك بن مروانه مکتوب یازوب
عبد الله بن زبیر بیت اولمین یری بیت شریفه قاتوب وبر قپو دخی احداث اتدی دیو
بلدردی عبد الملك جواب یازوب عهد رسول الله صلی الله علیه وسلم ده نیجه ایسه اول
اسلوب اوزره ایله دیدی اندن ظالم مذکور شام جانبندن بیت شریفك بر دیوارین التی
ذراع بر قریش مقداری یری طشره چقاروب اساس قریش اوزره دیوار بنا اتدیکه اشته
حجر دیدکلری یر اول طشره چقاریلن یردر صکره تکرار عبد الله بن زبیر بنا اتمشدر بعده
حجاج بن یوسف التون اولوق جانبنده اولان دیواردر بیت شریفك ایچنی طولدروب
یوکسك اتمشدر وکعبة اللهك باب عالیسنك اوصافی دولت اسلامیه ده ابتدا تذهیب

وتحلیه قیلان ابن الزبیردرکه کعبه نك اوزرینه ودیرکلرین التون ایله قپلادی بعده ولید
بن عبد الملك مکهٔ مشرفه یه کندو جانبندن والی اولان خالد بن عبد اللهه اوتوز التی
بیك دینار کوندردیکه کعبه نك قپولرینه وایچروده اولان دیرکلرینه ومیزابه التون صفحه لر
قپلیه وخلفاء عباسیه دولتلرنده متوکل خلیفه بیت شریفك داخلنده ایکی زاویه سنه
التون وایکی زاویه سنه کومش قپلامشدر تکرار متوکل دخی التون ارسال وجمله زوایای
بیتی التون اتدردیلر وایچرودن معلق پرده یه بر کومشدن قوشاق ایلدی عرضی اوچ
ذراع ایدی وبر التون طوق ایله اول قوشاغه متصل وضع ایلدی وکعبه نك اسطوانی
یکرمی اوچ ساج اغاجندن ایدی طول زمانیله تبدیله محتاج اولمشدی انی دخی تجدید
ایدوب کومش قپلادی مقتدر بالله والده سی لؤلؤ آدلو بر قولنه بیوروب کعبة اللهك نقدر
اسطوانه سی وار ایسه هب التون قپلامشدر بو خصوص هجرتك اوچیوز اوننده واقعدر
وینه ٥٤٩ تاریخنده مصر حاکمنك وزیری اولان جمال الدین بیت شریفك داخلنده
ارکان کعبه یه التون قپلامشدر والحاصل سنه ٧٧٠ تاریخنده ملك ناصر اوغلونك
اوغلو اشرف باب شریفی زینت اتمشدر وباب شریف کومش قپلانمش ایدی بعده
بشلادی بعض اشقیا فرصت بولدقده کومشی قوپارمغه آخر الامر خصوص مزبور
مرحوم ومغفور پادشاه فردوس مکان سلطان سلیمان خان درگاهنه عرض اولندی
امر شریف وارد اولدیکه باب شریفه کومش قپلایه لر وبوندن اقدم ٩٥٨ تاریخنده
بیت شریفك سطحنده برقاچ اغاج اسکیوب ویاغمور یغدقچه بیت شریف ایچنه صو
اقمغه بشلامشیدی مرحوم ومغفور له کعبه قاضی سی خواجه قاضی محمد چلبی واقع حالی
استانهٔ سعادته عرض اتدکده مرحوم سلطان سلیمان حضرتلری شیخ السلام مولانا
ابو السعود خواجه چلبی افندیه ارسال ایدوب بیت شریفك عمارت وتعرضنه جواز
وارمی دیو استفســار اتدیلر فاضل مذکور دخی ضرورت اقتضا ایدیجك جائزدر دیو
فتوا ویردیلر فتوای شریف وموجبجه امر شریف مکه ارسال اولندی معقول بودرکه
علماء مکه ایله مشورت اولنه سنه ٩٥٩ ربیع الاولینك اون دوردنجی کونی صلوة الجمعه دن
صکره قاضی حرم شریفده جلوس ایدوب اعیان علماء حنفیه وشافعیه یی احضار ایتدیلر
مشاوره اولنوب معمار استنطاق اولندقده معمار ایتدی سقف شریفك ایکی اغاجی
صینوب سایر اغاجلر برابرندن اون ایکی قیراط اشاغی اینمشدر وانلرك التنده قپو جانبنده
بر اغاج دخی طقوز قیراط اشاغی اینمشدر والحاصل اوله شهادت ایلدی که اگر تدارك
کورلمزسه احتمالدرکه سطح شریف بالکلیه اشاغی یچوب حاصلی چوق قیل وقال اولوب
اخر بونك اوزرینه قرار اولدیکه سنهٔ مذکوره ربیع الاولی نصفنده سبت کوننده مباشرت
اولنوب سقف شریفی غایت احکام واتقان اوزره اصلاح اتدیلر وقتا که سطح شریف
عملندن فراغ میسر اولدیسه مطاف شریفك فرشنی روشمکه مباشرت اتدیلر زیرا که اولکی

فرشلرك طاشلری برى برندن ايريلوب صكره فرش مسجد حرامى دخى حصبا ايله
دوشيوب وباب كعبهٔ شريفى كومش ميخلرله قپلاديلر ودورت كومش حلقه وضع
اتديلر وميزاب شريفى دخى اصلاح ايدوب التون يالدز تكرار كومش صفحه لرقپلاديلر
صكره استانهٔ سعادتدن صافى التون قپلوميزاب تدارك ايدوب كعبهٔ مكرمه يه
كوندرديلر واروب واصل اولدقده كومش قپلوميزابى قوپاروب التون ميزابى يرينه
وضع اتديلر صكره سلاطين عثمانيه دن سلطان احمد خان صافى التوندن اول ميزابى
يرينه قومشدر وكومشدن يالدزلوقوشاق كوندر مشدركه كعبة الله ايچون دخى
كومشدن التون يالدزلو پنجره لروحجرهٔ پيغمبر ايچون برالماس طاش مجملا تخمينى
سكسان بيك التون قيمتلو حضرت پيغمبرك روضهٔ مطهره سنه كوندر مشدر وسنه
١٠٣٩ ده كعبه يه عظيم سيل كلوب بعض يرلرى زده لنوب بويله اولمغله غازى سلطان
مراد خان رابع زمانده تجديد كعبهٔ شريفه فرمان ايلدى وسويسدن ايكى كمى
مرمر طاشلر وجمله مهماتنى كوروب ارسال ايلدكده كميلر كيدركن تقدير الهى ايله غرق
اولوب كعبهٔ شريفه بو خبر واردقده انده اولان شرفا ومدينه قاضيسى مرحوم قوجه
نقيب مشاورت ايتديلركه تكرار غرق احوالنى استانه يه عرض ايدوب خبر كلنجه زمان مرور
ايدراولى اولان بودركه سابقا سلطان احمد خان كوندردوكى كومش قوشاغى بوزوب
سكه لوغروش كسه لم زيرا كعبه ياپلدقده ارتوق اول قوشاغه احتياج يوق فى الواقع بويله
اولمغله مرسوم قوشاق اوتوز التى بيك سويليه غروشه بالغ اولوب اول اقچه ايله كعبهٔ
شريفه مجددا بنا اولندى وحين بناده اوچيوز مقدارى طاش كسرادم اولمغله جبل
عمردن قطع وبنايه الحاق اولندى ودخى كعبه سقفنك اوچ دركى زده لنوب يرينه غيرى
لازم اولمغله تقدير الهى ايله بكرمى سنه مقدم جده ده بر قطعه هند كميسى پاره لنوب
اباتوسدن اوچ دانه ديرك جده ده قوم ايچنده قالوب كمسه رغبت اتمه مكله اول اثناده
بركمسه نك فكرينه دوش اولوب خبرور مكله واروب اول ديركلرى قوم ايچندن اخراج
وكعبهٔ شريفه يه نقل اتدكلرنده تمام مناسب اولمغله وضع اولنوب زده لنان ديركلرى كه
يرينه حنان برينه منان وبرينه ديان تسميه اولنوردى پاره ليوب تسبيح چويروب كلن
حجاجه فروخت اتمكه بشلديلر الى يومناهذا دخى اشلنان تسبيحلر اول اسم ايله مسمى
اغاجلرك تسبيحى ديو السنه ده مذكور در انجق سلطان مراد رابعك روضهٔ مطهره يه
بردى قيمت الماس طاشى وضع اولنمشدر كعبهٔ معظمه نك معاليق وكسوسى كه
قديم الايامدن ملوك عجم كعبهٔ معظمه يه اموال وجواهر ارسال ايدرلردى ساسان
بن بابك التون مرصع غزاله وبرقاج اعلا قلج و وافر التون ارسال اتمشدر وعمر بن الخطاب
رضى الله عنه مداين كسرا يى فتح اتدوكى زمانده ايكى هلال كوندروب كعبهٔ معظمه يه
اصلمشدر ومأمون خليفه براعلا ياقوت كوندرمشدر حج زمانلرنده التون زنجير ايله كعبه نك

اوكنه اصارلردى ومتوكل خليفه ياقوت ايله وانجو ايله وزبرجد ايله مرصع بر شمسه
كوندروب انى دخى حج زمانده التون زنجير ايله وجه كعبهٔ مكرمه يه اصارلردى ومعتصم
خليفه بيك مثقال التوندن بركليد دوزدروب كوندردكده كعبه حاجبلرى امر خليفه يه
عمل اتمديلر واقع حال خليفه يه عرض اولندى خليفه اول قفل قديمى ينه ابقا ايدوب
كوندردوكى التون قفلى حاجبلره باغشلدى الحاصل خليفه لر وپادشاهلر ذى قيمت شيلر
چوق ارسال ايلديلر حتى ٩٨٤ ده سلاطين عثمانيه دن سلطان مراد خان حضرتلرى دخى
اوچ مرصع التون قنديل ايكى سى كعبهٔ مكرمه يه وبرى روضهٔ منورهٔ حضرت رسول
اكرمه اصلمق ايچون ارسال اتمشلردر كعبهٔ معظمه نك كسوه سى زمان جاهليتده
يمن پادشاهلرندن اسعد نام برپادشاه بركيجه واقعه سنده كورركه كعبهٔ معظمه يه كسوه
كيدورر اندن قالقار بيت شريفك جميع جوانبنى انطاع ايله اورتر بركيجه ينه كورركه كعبه يه
كسوه كيدرر قالقار انطاعى رفع ايدوب يمن پرده لرين اورتر اول زماندن برو بشلادى كه
پادشاهلر وملوك وامرا كعبه يى اورتمكه صكره كيدركه ييلده ايكى كره كسوه كيدرمكه
بشلديلر اولا ترويه كوننده كه عرفه دن اول كلن كوندر و يوم عاشوراده صكره مأمون
خليفه زمانى كلنجه ييلده اوچ كسوه كيدورلمك بيوردى ترويه كوننده قرمزى ديبا
كيدوررلردى ماه رجب اولنده قباطى جنسندن بر كسوه كيدررلردى رمضان بيرامنده
آق ديبا كيدررلردى نيجه زمان بونك اوزرينه صكره خلفاى عباسيه نك احوالنه اختلال
كلوب دولتلرى ضعف بولنجق كسوهٔ كعبه يى كاه سلاطين مصر جانبندن وكاه ملوك
يمن طرفندن كوندررلردى صكره سلاطين مصردن ملك بن ملك ناصر قلاون ارض
مصردن ايكى قريه اشترا ايدوب كسوهٔ كعبه يه وقف ايلدى بوندن صكره سلاطين
مصر هر ييل كسوهٔ كعبه كوندررلردى وقتاكه آل عثماندن سلطان سليم خان حضرتلرى
ملك مصرى چراكسه دن استخلاص ايدوب كسوهٔ كعبه ومدينهٔ منوره يى الوان و
اشكالده منوال سابق اوزره ارسال ايلدى صكره سلطان سليمان خان حضرتلرينك امرى
ينه كسوهٔ شريفه ده بويله جارى اولدى بعده اول ايكى قريه حرابه يوز طوتوب خرج كسوه يه
وفا اتمز اولنجق مرحوم سلطان سليمان خان غازى ذكر اولنان قريه لره كسوهٔ شريفه ايچون
نيجه معموركويلر دخى وقف والحاق ايلدى حالا الحمد لله تعالى وفا ايدر اولدى بيت
شريفك كسوهٔ كهنه سنى چقاروب بين الناس تقسيم اتمك جوازى نيجه درروايت
اولنوركه امير المؤمنين عمر بن الخطاب رضى الله عنه هر سنه كسوهٔ كعبه يى اخراج وحجاج
بيننده جمله قسمت ايدرلر ايمش لاحقه احوال سيل معلوم اولسونكه بيت شريفه يه كاه
عظيم سيل كلوب حرم شريفه كيروب حتى حضرت عمر رضى الله عنه زماننده بر عظيم
سيل كلدى عرب ايچنده سيل نهشل ديكله معروفدر مكهٔ شريفه نك اوزرندن
كلوب مسجد حرامه كيروب مقام ابراهيمى يرندن قوپاروب اشاغى وادى يه الوب كتدى

اورادن كتوردیلر وام نهشل نام برخاتون وارایدی اول خاتونی سیل كوتوروب هلاك ایتدی
صكره حضرت عمر رضی الله عنه مكه نك یوقارو یاننده برسد واردر عربلر اكا ردم بنی جمح
دیرلر اول زماننده یوزلمش ایدی انی محكم بنا ایتدی شمدی حالا اكا مدعی دیرلر اول محلدن
كعبة الله كورینوردی حج شریفه كلنلر اوراده طوروب كوردكلری كبی دعا ایدرلردی زیرا
رؤیت بیت محلنده دعا مستجابدر اما شمدی بنالر حائل اولمغله اورادن كورنمز ودخی
برسیل كلور اكا سیل جیاد دیرلر ودخی برسیل مكه شهرنده وادئ ابراهیم دیرلر جنوب مكه ده
اولان جبالدن محلهٔ جیاده اوغرار اندن چقر ركن یمانی یه طوقنور اورادن دونوب اسفل
شهره اقوب كیدر بو سیل تقریبا اون ییلده بركره واقع اولور تنبیه سنه ١٠٩٣
ذی الحجه نك یكرمی ایكنجی كونی وقت ظهرده مكهٔ مكرمه یه برعظیم سیل كلوب سدلری
هدم ایدوب حرم شریفه حتی منبر شریفك چاق خطیب طوروب خطبه قراءت ایتدوكی
محله دك چقدی وحرم شریفده نیجه آدملر غرق وهلاك ودواب وابل قسمندن دخی چوق
حیوان تلف اولوب بو احوال دردولت علیه یه منعكس اولمغله پادشاه عالمپناه
غازی ابو الفتح سلطان محمد خان بن ابراهیم خان حضرتلرینك امر شریفلریله بیوك میراخور
شهریاری اولان سلیمان اغا مأمور وتعیین وارسال اولنملریله واروب بوزیلن سدلری متانت
واستحكام اوزره سنهٔ مزبوره ده تعمیر وبنا وجانب عرفاتدن كلن صویوللرینی تطهیر
واحیا وآب مزبوری اجرا ایتمكله برعظیم اثر اولمشدر مآثر مكهٔ مكرمه ده مسجد حرام
توسیع دنصكره ایكی دفعه دخی زیاده اولنمشدر اولكی زیاده مهدی خلیفه نك زیاده سیدركه
مسجد حرامك جانب اعلاسنده قلمشدر كذلك جانب اسفلنده دخی باب عمره یه
وباب ابراهیمه وارنجه زیاده قلمشدر وجانب شامیده دخی شمدیكی منتهاسنه وارنجه زیاده
قلمشدر وجانب یمانیده دخی قبه العباسه وحاصل الزیت موضعه وارنجه زیاده لری واردر
كعبهٔ معظمه دیواری ایله مسجد شریفك دیوارینك مابینی قرق طقوزبچق ذراع اولورلك
ماوراسی میل وادی اولمشدر بو جملهٔ مذكورات مهدینك زیادهٔ اولی سیدر ایكنجی زیاده
مقتدر باللهك زیادهٔ ثانیه سیدركه جانب غربیده واقع اولمشدر زیادهٔ باب ابراهیم دیمكله
معروفدر ابراهیمدن مراد برخیاط كسنه دركه باب مذكور قربنده دكانی وار ایدی چوق
زمان عمر سورمشدر اننده قرار ایتدوكی ایچون اول قپویه باب ابراهیم دینلدی مستنصر بالله
قوللرندن امیر شرف الدین مكهٔ مشرفه ده برمدرسه بنا ایتمشدر باب السلامدن مسجد
حرامه دخول ایده جك محلده صاغ جانبنه كلور وكتب نفیسه وقف ایتمشدر ٦٤١ تاریخنده
جمله مدرسه ده اولان كتب تلف اولمش حالا مدرسهٔ مزبوره رباط اولمشدر ودخی
ناصر فرج زماننده ٨٠٢ شوالینك اواخرنده سبت كیجه سی مسجد حرامه آتش
دوشدی سببی بو اولدیكه ایاب مسجددن باب غرونده یه وارنجه اولاشق بر رباط واردر كه
داهشت دیرلر اول شبانه ساكن اولان درویش چراغینی یاقوب حجره دمخالی قوروكندو

طشره چقار همان بحكمة الله برفاره كلوب چراغك فتیله سنی چكوب حجره ایچنه براغوب
اوراده نه وار ایسه یانوب سقف حجره طوتشوب اندن حرم شریفه اولاشور والحاصل
اصحاب فطنت اتفاق ایتدیلر كه بو احراقك وقوعی خلق اراسنده برحادثهٔ عظیمه حدوثنه
اشارت اوله باذن الله اویله واقع اولوب اول اثناده تیمورلنك شامه وروم كلوب انواع
فساد ایلدی واول سنه احراقدن مقدم برعظیم سیل واقع اولمشیدی ومسجد حرامه شویله
دخول ایتمشیدیكه قنادیله چقنجه مسجد طولدی وشق بابدن بیت الله ایچنه صو كیردی
دخی منازل كثیره یی خراب ایلدی وجماعت كثیرهٔ مسلمین سیله غرق اولدی صكره امیر
بیق طاهری یدنده عمارتی مقدر اولدی بنایه بشلادی سكز یوز اوچده وسكز یوز دورتده
شعبانك اواخرنده بنا تمام اولدی واول تاریخده شریف مكه حسن بك عجلان حریق
مذكورده فقرا ایچون تكرار رباط بنا ایتدروب كما كان عمارت ایلدیلر كندو مالی ایله
اول محكم وعالی بنا ایتدروب فقرایه مسكن قلدی الان اول رباطه رباط ناظر الخاص دیرلر
سبب تسمیه مصردن بركسنه استیجار ایدوب بعض تاریخده عمارت ومرمات ایتمش ایدی
انك اسمیله مذكور اولمغه باشلدی ٨٠٧ تاریخنده امیر بیق بناء سقفه شروع ایلدی زیرا مقدم
سقف بنا اولنمامش ایدی زیرا خشب وسائر مهمات دیار رومدن كلمكه محتاج اولمغله توقف
اولنمش ایدی سقف تمام بنا اولندقدن صكره صحن مسجد شریفده مذاهب اربعه اصحابی
ایچون معین اولان مواضعی دخی تعمیر وبنا ایلدی وسكز یوز اونده هندستاندن بنكاله
پادشاهی اولان سلطان غیاث الدین معظم شاه حرمین شریفینه یاقوت نام برخادم ایله
مال فراوان ارسال ایتدی تا كم برمقداری فقرایه تصدق اولنه وسائریله مكه ده مدرسه
ورباط بنا اولنوب بو وجه اوزره یاقوت كلوب مكتوبی شریف مكه اولان حسن بن عجلانه
ایصال ایدوب ارسال اولنان هدایایی تسلیم ایدیجك قبول ایدوب مال صدقه نك
ثلثنی عمارت وخیرات بناسی ایچون اخذ ایدوب باقی سنی فقرای حرمینه توزیع ایتدی
اندن صكره یاقوت عمارت ومدرسه ورباط یاپوب ومذاهب اربعه اصحابندن دورت
مدرس والتمش نفر طلبهٔ علم تعیین ایتدی واوقافنی تدارك ایلدی وشریف حسن دخی
ذكر اولنان بنالر ایچون یاقوتدن اون ایكی بیك مثقال التون الدی ویالكز عین عرفات
عمارتنه تعیین ایتدیكی مالدن اوتوز بیك مثقال التون الدی اما شریف كندو آدملرندن
شهاب نام كسنه یی تعیین ایلیوب بازلك احوالنی تفقد ایتدردی ومعلاده اولان ایكی خرابه
بركه یی مرمات وعمارت ایتدروب عین بازلك یوللرین اصلاح ایتدكدن صكره اول بركه لری
اقتدی وسنه سكز یوز اون بش تاریخنده برعظیم غلا مكه ده حادث اولوب حتی برغراره
بغدای كه برمعتدل دوه یوكندن عبارتدر یكرمی فلوریه وبرقربوز برفلوریه صاتلمشدر
صكره مندفع اولدی ورخا یه مبدل اولدی وبرغریب قصه واقع اولدیكه بردوه جیكه
اسمنه فاروتی دیرلردی مزبورك بردوه سی وار ایدی دائما طاقتندن زیاده اغر یوكلر

تحصیل ایدردی سنهٔ مزبور جمادی الاخره سنده برکون دوه بوشانوب قاچوب مسجد
حرامه کیردی و بیت شریفی طوافه باشلدی اخذی ایچون یاننه هرکیم کلدیسه اوزرینه
هجوم ایدوب قطعاطو نلدی آخر کندوحالنه قودیلر اوچ کره طواف ایدوب صکره
حجراسوده کلوب تقبیل ایدوب بعده مقام حنفیه یه کلوب التون اولوق مقابلنده
چوکوب اغلمغه بشلدی واو زانوب یاتدی و اوراده فوت اولدی بعده کوتروب صفا ایله
مروه بیننده دفن اتدیلر و برسبا پادشاه اماکن متعدده عمارت ایلمشدر و بیت الله الحجنده
اولان مرمر دوشمه لری ودیوار کعبه نك ایچ یوزنده اولان صفحه لری جمیعا قلع وتبدیل
ایلدی و مسجد حرام قپولریندن باب الجنایزی عمارت ایلدی ذکر اولنان باب حضرت
عباس اولرینه قریب اولمغله باب العباس دیو تسمیه اولنمشدر وطریق کعبة الله ده عظیم
خیراتلر ایلمشدر جمله دن بری فقراء حجاج ایچون مکه یوللرینه سایبانلر کتورر
دوه لره یوکلدوب الورلر کیدرلردی وقونا قلرده فقرا کولکلنمك ایچون قورارلردی ودخی
صوا تمك و پکسمات تعیین اتمش ایدیکه منازل ومراحله یشوروب فقرایه اولشدررلردی
وچاق مصردن حجاج چیقوب ینه مصره کلنجه یوللرده اغنام ذبح اولنوب فقرایه
اولشدررلردی ودخی عبد الباسط ناظر الجیش عمره یولنده برقیو حفر اتدردی عمره یه
کیدن کمسه نك صول جانبنده کلور حالا موجوددر وملك چقمق انك دخی چوق خیراتی
واردر جمله دن بری سنه سکز یوز التی ده معلاده برسبیل وحوض بنا اتمشدر صکره خراب
اولوب مرحومه خانم سلطان بنت سلطان سلیمان خان احیا ایدوب سکز یوز اللی اوچ ده
ناظر الحرام بیرام خواجه عرفانده برقاچ برکه لر بنا ایلدی قیتبای پادشاه جلیل القدرك
دخی خیراتی چوقدر و مکه ده و مدینهٔ منوره و بیت المقدسده وشام وغزه و مصرده
جوامع شریفه و مساجد عظیمه حتی آثار جمیله سی حالا باقیدر و دیار مکه ده فخر عالم
صلی الله علیه وسلم غازقلدقلری مساجد ومجاری احسن وضع اوزره بنا اتدرمشدر و سکز
یوز سکسن ایکی تاریخنده مکه ده مدارس بنا ایتدیلر مذاهب اربعه اهلی ایچون دورت
مدرسه و بر رباط در و بونك زماننده مسجد نبوی احراق اولمشدر سکز یوز سکسن التی
رمضانك اون ایکنجی کیجه سی که ثلث آخر لیلده مؤذنلر تمجید اوقورکن رعد و برق
پید اولوب صاعقه نزول ایتدی منارنك هلالینی الوب شق ایتدی اندن منار
طوتشوب مسجد شریفه سرایت ایتدی جمیع اسباب مسجد و مصاحف هر نه وار
ایسه یاندی انجق حجرهٔ نبویه صلی الله علیه وسلم قالدی و مسجد شریف اطرافنده اولان
بیوت خلاص اولدی حاصلی سلطان قیتبای درگاهنه عرض ایتدیلر اورادن معتمد آدملر
تعیین و مهمات و کراسته تدارك ایدوب یانان یرلری کما ینبغی عمارت اولدقدنصکره
مسجد شریف اطرافنده عالی مدرسه و زیاط بنا ایتدیلر وملك غوری حج شریف
یوللرنده عقبهٔ ایلیاده ونفس مکه ده مجری ترخیم اتمشدر و جده نك حصارینی دخی اول

یاپشدر لکن آخر عمرنده کندو یه ولشکرینه غفلت وغرور مستولی اولوب فقرایه ظلم
وعلمایه اهانت اتمکه بشلدیلر حکایت ایدرلرکه اولیاء اللهدن برعزیز مستجاب الدعوه
برکون کوردیکه بازار مصرده سلطان غوری قوللرندن برچرکس بردلالدن
متاع الوب تمام قیمتی ادا ایتمدوککندن دلال اردنه دوشوب حقنی طلب وشرع الله
دیو چرکسی قاضیه دعوت اتمکله چرکس دخی سنمسن بکا امر شرعك دین دیوب
بوزدغانی چقاروب فقیر دلالك باشنه اویله اورکه بلا توقف دلال دوشوب همان
هلاك اولور وبو وقعه یه ناظر اولان مسلمانلردن بری دیه مزکه نیچون بویله اتدك زیرا
ظلم برمرتبه یه وارمش ایدیکه سویلینه نی یله اول بلایه کرفتار ایدرلر دی عزیزدن
منقولدرکه اوراده بددعا ایدوب یارب العزت بوظالملری مسلمانلر اوزرندن سن کوتور
نه پادشاهلری ونه لشکری بودیارده اولماسون دیدکده ساعتنده مصادف اولوب وسهام
دعوت هدف اجابته اصابت ایدوب قیلدوغم دعا مستجاب اولمش اول کیجه یاتدم رؤیاده
کوکدن ملکلر نزول اتمشلر وهر برینك النده برسوپرکه طورمیوب ارض مصردن چرکسلری
سوپروب نیل صوینه دوکرلر او یقودن بیدار اولدوغمده برآواز قولاغمه ایرشدی نه اوله
دیو استماع اتدم مکر برکسنه قرآن عظیمدن فانتقمنا آیتنی قرائت ایدردی ودخی ایام سعادت
وزمان سلطنت عثمانیانده بریسی اول مشید ارکان سلطنت جهان سلطان سلیمخان
اهل حرمینه سلطان بایزیدخان هرسنه اون دورت بیك التون ارسال ایدر ایکن مرحوم
سلطان سلیم بایزید خان تعیین اتدکلری صدقه ضعفن ارسال ایدر اولمشیدی سنه
طقوز یوز یکرمی اوچ تاریخنده که صدقات رومیه حرم شریفه وصول بولدی دفتر
صدقاتك اولنده مولانا شریف ابونمی حضرتلرینك نام شریفنه بشیوز دینار مسطور
بولندی الی الآن اول منوال اوزره قبض اولنور بعده فقرا وصلحا اربابنه تفریق اولندی
وجانب مصردن ملوك چراکسه تعیین اتدکلری صدقاتی دخی سلطان سلیم مقرر
قیلدی توزیع صدقاتدن صکره علما واعیان مکه حطیم کریمه کلوب تلاوت قرآن عظیمه
بشلدیلر ختم قرائت اتدکلرنده دعالر اولنوب اجر وحسنات صحایف سلطان سلیم خانه
اهدا قلنور و توزیع صدقاته موکل امیر مصلح الدین جانب سلطنتدن فرمان عالی
حسبنجه هرکون تلاوت ختم شریف ایچون اوتوز نفر کمسنه تعیین ایلدیکه ختم شریف
ایدوب ثوابنی سلطان سلیم خانه اهدا ایده لر و مهمات اجزادن فارغ اولیجق فقرادن بعض
کمسنه جمع ایدوب اللرینه اوچر التون ویردی واسملرینی دفتره قید ایلدی اندن مکهٔ
معظمه ده اولان بیوت فقهایی یازوب اوچر التون تعیین ایدوب اهل بیوت دیو تسمیه
قلدی و بوعنوان ایله صدقات رومیه دفترینه الحاق ایلدی الی الآن اول مرسومات
ویرلك اوزره در بونده فقراء مکه بی حد و بی حساب اولوب امیر مصلح الدینك باشنه
اوشدیلر آخر بونلری دخی برموضع واسعه جمع ایدوب اللرینه بر ردانه التون ویروب

بونلر ٥٠ مامه دیو تسمیه قیلوب وعنوان مذکور ایله دفتر صدقاته کتابت ایلدی حالا
اجرا اولنور بعده سفاین مصر ایله بندر جده یه حبوبات کلوب حکم همایون وارد اولدیکه امیر
مصلح الدین ذخایر مذکوره یی حرمین شریفین اهلنه توزیع ایلیه تاریخ مرقومده شریف
برکات رأییله توزیع ایلدیلر مجموع حبوبات یدی بیك اردب ایدی ایکی بیك اردبی مدینهٔ
منوره یه وبش بیك اردبی مکهٔ مشرفه یه تعیین اولنمشیدی پس نفس مکه ده نقدر
بیوت وبیوت مسکونه ده نه قدر نفوس وار ایسه یازدیلر رجال ونسا واطفال جمله
اون ایکی بیك نفر موجود بولندی بعده هر شخصه حقنی تسلیم ایدوب یانجه بر رفلوری
دخی احسان اتدیلر انلردن قضات اربعه نك هر برینه اوچ اردب بغدای ویردیلر بعده امیر
مصلح الدین مقام حنفیه ده که سکز یوز تاریخنده بنا اولنمش ایدی دورت دیرك اوزره
اورتاسنده محراب اوستی سقف ایدی اول بنایی تبدیل ایدوب بر عالی مقام واوزرینه
بحردن بر عالی قبه وضع ایلدی صکره امیر جده اولان خوش کلدی نام بك اول موضعی
تعمیر ایدوب قبه سنی نقدی وشکل تربیع اوزره ایکی طبقه بر مقام بنا ایدوب طبقهٔ
علیاسین موذنلره تعیین اتدی تتمه در زمان والیٔ مصر وزیر ابراهیم پاشا سنه بیك
سکسان ایکیده بر موجب دفتر مصردن حرمین شریفینه کیدن صره وحبوبات ۳۷ کیسه
۴۹۲۲ پاره یه بالغ اولور بو منوال اوزره تعیینات اشراف مکه عن جانب میری وعن زیادهٔ اوقاف
حرمین ۳۸ کیسه و ۳۰۰۵ پاره در شریف مکه ۳۰۰۰ التون شریف حمود ده ۱۰۰
التون سید احمده ۱۰۰۰ التون سید بن سلیمانه ۱۰۰۰ التون حبوبات شریف مکه یه
بیك اردب حنطه وبشیوز اردب آرز ودخی حبوب اردب بشیوز مذکور اولن شرفانك
هر برینه اوچ بیك اردب حنطه و یوز اردب آرز وایکیوز اردب حبوب وقاضیٔ مکه یه جرایه
۱۰۱۸۸ پاره وقاضیٔ مدینه یه جرایه ۱۱۶۰۰ پاره وحرمین شریفینه طرف مصردن صکره
یوز طقسان کیسه واون طقوز بیك اوچیوز اون سکز پاره در ودخی سلطان اعظم دولتنده
عمارت ارتوب بر مرتبه که اولکی مقادیر اوزره تضاعف بولدی وتدریجله اول مرتبه یه
واردیکه هر سنه اهل مکه یه اوچ بیك اردب واهل مدینه یه ایکی بیك اردب مقرر قلندی
وعین عرفاتی زبیده خاتون مال فراوان خرج ایدوب اجرا اتمشیدی ولکن مرور ایام
ایله منقطع اولوب حتی سنه طقوز یوز اوتوز طقوزده عرفاته بر مرتبه قلت ماء اولدیکه
بر قربه صویر التونه النوردی که حجاج تلف مرتبه سنه وارنجه عرفاتده طوردقلری
یرده حق سبحانه وتعالی بر یغمور احسان اتدی که ایاقلری التندن اقن صودن ایچوب
وقربالرین طولدردیلر وعین عرفات بو مرتبه یه وارنجق سلطان سلیمان خان عین بدر حنین
وعین عرفاتك اصلاحاریچون فرمان عالی بیوردی اورادن ناظر وکاتب ومعمار تعیین
ایتدیلر وفرمان موجبنجه تعمیر اتدیلر واول صو اوزرنده بر قبه بنا اولنوب ومرمردن
بر اولوق که قرق بش لوله سی وار در صو کلدکده اول اولوغه اوغرار واول قرق بش لوله دن

اقار اکر بر لوله اکسك اولسه معلوم اولور که صو اکسکدر صکره عین عرفاتی
صاحبة الخیرات مهرماه سلطان بنت سلطان سلیمان خان علیهما الرحمة والغفران مال
فراوان صرف ایدوب مکهٔ مشرفه یه کتوردی بیت شریف قربنده آب حیات کبی اجرا ایلدی
دخی سلطان سلیمان حضرتلرینك نفس مکه ده مدارس اربعه سی واردرکه اصحاب مذاهب
اربعه ایچون بنا اتمشلردر وهر برسنده اون بش طلبهٔ علم و بر معید تعیین ایلمشلردر
مدرسه لره اللیشر ومعیدلره دوردر ودانشمندلره ایکیشر عثمانی تعیین اتمشلردر و وزراء
عظامدن حضرت محمد پاشانك اکثر بلاد اسلامیه ده مآثر جمیله لری چوقدر خصوصا
حرمین شریفین اهلنه اولان احسانی که جمله دن بری مدینهٔ منوره ده عین زرقا دیدکلری
ایرماغی اجرا اتمشلردر عین مزبوره تمام ضعف کلدکده نصکره بر قاج مشهور قیولرك صوین الوب
اکا قاتدیلر دخی قوت بولوب تمام وسعتله جریان ایدر اولدی مزبور قیولرك جمله دن
بری بئر اریسدر که قبا ناحیه سنده غایت طتلو قیودر ورسول الله صلی الله علیه وسلم
حضرتلرینك مبارك اغزی یاریله برکات بولمشدر وحضرت عثمان رضی الله عنه مزبور قیونك
ایچنه بر ماغندن فخر عالم صلی الله علیه وسلمك مبارك خاتمنی دوشورمشدر اندنصکره
حضرت عثمان اوزرینه فتن ظهور ایلدی بری دخی بیرذی الحلیفه که اکا شجری علی
قیوسی دیرلر اهل مدینه واهل شام او وادیه کلنجه احرام بغلانورلر انی محکم قازدروب
وتوسیع ایدوب صویك یوزینی عشراقی عشر ایلدیلر وبر جانبنده نردبان یاپدیلر چاق
صویه اینجه نردبان ایله اینلور بری دخی بودر که مکهٔ مشرفه ده مسجد حرام قربنده
بر موضع بنا اتدرمشدر که یاتاجق وطوراجق یری اولمیان فقرا وغربا انده ساکن
اولورلر اکر اول اولمسه ایدی مسجد حرامك ایچنه دوکیلورلردی وموضع مزبورده
خسته لر ایچون دار الشفا ومکان مزبورك اطرافنده خانه لر ودکانلر بنا ایدوب موضع
مزبوره وقف اتمشلردر محصولی انك مصالحنه صرف اولنور دخی وسط شهر مبارکده
بر عالی حمام بنا اتمشلردر بونلردن غیری رباط وبقاع خیر اتمدن نیجه آثاری واردر
سلطان سلیم خان دولتنده مرسوم اولان غله دن یدی بیك اردب زیاده ایدوب ارسال
اتمشلردر مسجد شریفك رواق شرقیسی کعبة الله جانبنه شویله میل اتمش ایدیکه
بعض ستونك رؤس اخشابی یرندن مفارقت اتمش ایدی ۹۷۹ تاریخنده اعلام اولندقده
فرمان وارد اولدیکه علی وجه الاستحکام بنا اولنوب جمله سی مرمر دیرکلر اوزره النوب
التون علملر ایله عالی قبه لره تبدیل اولنه مصر بکلربکیسی سنان پاشایه فرمان وصول
بولیجق بلا دنا خیر مهم اولان اسباب ولوازمنی تدارك ایدوب امراء مصردن احمد بك
نام امیری تعیین ایدوب ومکه یه توجه ایدوب وصول بولدقده بنایه مباشرت ایدوب
وحجر شمیسی دیدکلری صاری مرمر طاشدن اوچ مرمر دیرك اشوری بر بابه
بنا ایدوب باشدن باشه حرم شریفك اطرافنی بویله دیرکلر وپایه لر ایدوب قبه لری

بونلرك اوزرینه تحمیل ایلدیلر اما مسجد حرامدن ایکی جانب که برجانبی شرقی وبر جانبی
شمالیدر ذکر اولنان منوال اوزره کماله ایروب ومهم عمارت باب عمره نهایت بولیجق عمرلری
دخی نهایته ایروب مرحوم جوار رحمته انتقال اتدکلری خبری کلدی بعده سلطان مراد
خان یرینه جلوس اتدکده فرمان عالیلری صادر اولدیکه سابق الذکر احمد بك اتمام بناء
مسجده سعی واقدام ایله طقوز یوز سکسان دورت سنه سنك اواخرنده اتمامی میسر
اولدی بعده حرم شریفك جانب جنوبی سنده خارجن حفر اتمشلردر تاکه میل سیله
واسع اوله زیرا مرور اعوام ایله سیل ایله ممتلی اولوب جانب مزکورده اولان ابوابدن مسجده
اوچر پایه ایله دخول اولنورکن بو مرتبه یه وارمش ایدی وقدیم الایامده معتاد بو ایدیکه
اون ییلده برکره میله حفر ایدوب ترابنی اسافل مکه یه نقل ایدرلردی بودفعه اوتوز
ییل مرورندنصکره حفر اولندی وقبل الحفر طقوز یوز سکسان اوچ جماذی الاولینك
اونجی کیجه سی لیلة الاربعه ده ناکاه برسیل عظیم کلدکده مسجد حرامك ابوابندن ایچرو
قبولدی ومطاف شریف طولوب صو اطراف کعبه یه ایردی دخی یوکسك اولوب
حجر الاسود کورنمز اولدی لدن چوب عتبهٔ علیه یه چقدی لدن باب شریفك قفلنه
قریب اولدیکه حرم شریفده صو برکون وبرکیجه طوروب بر وقت نماز قلمغه قابلیت اولمدی
بویله اولمغله قانون قدیم اوزره فرمان وضع اولنوب ایکی ییلده برکره حفر وتوسیع مقرر قلنه
ودخی صاحبة الخیرات خاصکی سلطان حضرتلری دخی سنه ۴۹۰۱ ده کعبهٔ مکرمه ده
برعمارات عامره وبر دار الشفا بنا وخیرات حسنه اتمشلردر که حضرت سلطان انبیانك
توکوردکلری بیرٔ مبارك ایچنده در وبیت حرامك بعد التجدید وضع اولنان اسطوانات
وخام مرمر دیرکلر اوچیوز اون برعدد در التمش ایکی جانب شرقیده وسکسان برعددی جهت
شامیه ده در والتمش دورت عددی جانب غربیده درکه بو دیرکلرك التی عددی حجر صواندر
ماعداسی مرمردر وجهت جنوبیده رکن یمانیه قارشو اوتوز اوچ اسطوانه واردر
اون بری حجر صواندر باب ابراهیمده التی دار الندوه ده اون بش اسطوانه بری حجری صواندر
اما شمسی دیدکلری صاری طاشدن جمله ایکیوز قرق دورتدر بونلر پاره پاره یونمه
طاشلردن کیمی مسدس وکیمی مثمن در بو طرز اوزره بنا اولنمش دیرکلردر واشاغیدن ثلثی
مقداری یونمه صوان طاشدندر یوقاروده یرك بیونجه یونمه صاری طاشدندر که اکا حجر
شمسی دیرلر پس بو اسلوب اوزره یونمه طاش دیرکلردن مسجد حرامك شرقیسنده اوتوز
عدد اسطوانه واردر وجانب غربی سنده اوتوز عدد اسطوانه واردر وجانب شامیده قرق
دورت اسطوانه واردر وجانب جنوبیسنده یتمش التی اسطوانه وارکان مسجد شریفده
دورت اسطوانه زیادهٔ دار الندوه نك اسطوانه لری اوتوز التی عدددر وزیادهٔ باب ابراهیمك
اون سکزدر اما مسجد حرام قبه لرینك عددی جانب شرقنده یکرمی دورت قبه وجانب
جنوبنده اوتوز التی قبه برقبه دخی منارهٔ حزوره جانبنده رکن مسجد حرامده واردر اون

التی

التی قبه دخی زیادهٔ دار الندوه ده اون بش دخی زیادهٔ باب ابراهیمده وایکی یوز سکسان
ایکی طاجن یعنی توادیکدر ومصلیات اللی التی اوچی مسجد حرامك شرقیسنده در
وجهت شامیده یکرمی ایکیدر وطرف غربیده اون التی وسمت جنوبنده اون بش وشرفات
مسجدکه جمله سی بیك یوز اللی یدیدر ابواب مسجد حرام اون طقوز بابدر جانب شرقیده
دورت قپو اولمشدر اولکی باب السلام وباب بنی شیبه دیرلر بونك طاق واردر ایکنجی
قپو باب النبی وباب جنایز دیرلر ایکی طاق واردر اوچنجی قپو باب العباس اول بابك اوچ
طاق واردر دخی باب الجنایز دیرلر دوردنجی قپو باب علی وباب بنی هاشم دخی دیرلر ایکی
طاق واردر جانب جنوبنده یدی قپو واردر اولکی باب بازان ایکی طاق واردر ایکنجی قپو
باب بغله اوچنجی باب صفا دخی باب بنی مخزوم دیرلر بش طاق واردر دوردنجی قپو باب
جیاد ایکی طاق واردر بشنجی قپو باب المجاهدیه دخی باب الرحمه دیرلر ایکی طاق واردر
التنجی قپو باب مدرسه دخی باب شریف عجلان دیرلر یدنجی قپو باب ام هانی ایکی
طاق واردر جانب غربیده اوچ قپو واردر اولکی باب حزوره نام دیگر باب الوداع ایکی
طاق واردر ایکنجی باب ابراهیم دیرلر اوچنجی قپو باب عمره دیرلر تنعیمدن عمره قلان کمسه‌لر
اندن کیدوب کلورلر اول بابه بنی سهم دیرلر ایمش برطاق واردر شمالنده بش قپو اولکی
قپو باب سده مقدما باب عمرو بن العاص دیرلردی برطاق واردر ایکنجی قپو باب الباسطیه
اوچنجی قپو باب زیادهٔ دار الندوه اوچ طاق واردر دوردنجی قپو زیادهٔ مزکوره نك شمالیسنده
باب الزربیه اوچ طاق واردر سنه بیك طقسان ایکی ده طرف دولت علیه دن بالاده
مزکور اولان میراخور اول سلیمان اغا مرسوم قپولری حرم شریفه سیل واقع اولدقده
دخول اتمه مك مصلحتی ایچون بعضیسنی ایکیشر قدمه وبعضنی اوچر دورتر قدم مرتفع
اتدروب تعمیر اتمشلردر ودخی طواف مقابلنده بیرٔ زمزم واقعدر ایکیوز یکرمی
دورت تاریخنده بیرٔ زمزمك ماءٔ قلیل اولدی خلفاء عباسیه نك ثانیسی اولان
منصور عصرنده محمد بن آل ضحاك طقوز زراع دخی حفر اتدی آبی زیاده ترقی بولدی
ومقدما بیرٔ زمزم قربنده برحوض اتده شکر شربتی بجاجه سقی ایدرلردی حتی اکا
قبة الشراب دیرلر ومسجد حرامك التی منارلری واردر اولکی منار باب عمره ده خلفاء
بنی عباسیه دن ایکنجی خلیفه ابو جعفر منصور دوانقی بنا ایدوب مقدما رأس المؤذنین
بو منارده اذانه بشلیوب سائر منارلرده اولان مؤذنلر اکا اتباع ایدرلردی اما حالا اذان محمدی
قبهٔ زمزمدن بشلنوب سائر مؤذنلر اکا اتباع ایدرلر لکن رمضان کیجه لرنده تمجید اوقندقده
ابتدا باب السلامدن بشلنور منارهٔ مزبوره یی سلطان سلیمان مجددا بنا اتمشلردر
زیرا مرور زمان ایله کهنه لیوب خرابه یوز طوتمشیدی ایکنجی منارهٔ باب السلام دربنی
عباسدن مهدی بنا اتمشدر خرابه مشرف اولیجاق صکره دن دولت چراکسه دن
ناصر فرج برقوق تجدید اتمشدر اوچنجی منار منارهٔ علی در بونی دخی عباسیه دن مهدی

مزکور بنا اتمشدر ضعف بولدقده سلطان سلیمان مجددا بنا اتمشدر دوردنجی منار منار
حزوره درمقدم مهدی عباسیه بنا ایدوب صکره موصل حاکمی اشرف بن شعبان
تعمیر بنا اتمشدر ٧٧١ تاریخنده یقیلوب تکرار یاپلمشدر بشنجی منار منار باب زیاده
معتضد خلیفه بنا اتمشیدی صکره تکرار ملك اشرف برسبای بنا اتمشدر التنجی منار
منار مدرسه قیتبایدر ایکی شرفه سی واردر یدنجی منار منار سلطان سلیماندر که غایت
علو و ارتفاع اوزره بحر شمسه دن ایکی شرفه ایله بنا اولنمشدر و مکه مشرفه نك یوقارو جانبنده
مسجد رایه که رسول الله صلی الله علیه وسلم فتح مکه کوننده اول مسجده رایتن دکمشدر
انده دخی بر منار قدیمه واردر رمضان کیجه لرنده قندیل یقارلر و اخشام اذانی اوقورلر
ودخی جبل حرا جبل النور جبل ثور جبل ثبیر جبل حفدمه جبل ابی قبیس مکه
مکرمه ده واقع اولان جبال متبرکه دندر وبطن نخل بر مبارك یردر بطن مره قریبدر
مکه دن برمرحله در طایف که وادی العباس دخی دیرلر مکه دن ایکی مرحله جبل غزوانك
ظهرنده در و حجازده بو جبلدن ابرد بر مکان یوقدر ذروه جبلده احیانا ما منجمد اولور و طایفك
هواسی غایت کوزلدر کثیر الاثمار والفواکه در لیمون و تورنجی خصوصا زبیبی غایت چوق
اولور بلیدة العباس لقیم رهط نباله عیلان طایفك قرالریدر و بنی صقر و بنی اسعد و قبایل
هذیله بونده ساکن اولور و وادی نعمان الاراك طایف ایله مکه مابیننده در بئر معونه مکه
وعسفان اراسنده هذیله منازلیدر ونوکا قریب بر وادی نام دیکر رجیع العرج طایفه دن
بر ناحیه در بطن مر بر بقعه وارضدر که نیجه قری ومیاه جاریه وبساتین وثمار و برنج و لیمون ونخیل
وموزی اولور بو وادی تا وادی نخله متصلدر مکه دن التی میل بعیددر حجاج مصر و شام
طریقیدر جده بر مشهور بندر غربی مکه دن ایکی منزلدر مکلف اسواقی واردر و بونده تجاردن
عشر الورلر بونك بندرینه هنددن وحبشدن وعدندن ویمندن وزیلع دن وغیری دن
بیوك کمیلر کلور و بوجده یه هنددن هر سنه سکز کمی کلور التی سی بازرکان کمیلریدر اما ایکی سی
هند پادشاهنك در و مزکور ایکی کمینك بونده هند پادشاهنك طرفندن بر قپو دانی اوتورر
اول کمیلره حکومت ایدر و مصردن اوتوز سکز قلیون کلور بعضیسی ینبوعه چقر و بعضیسی
جده یه چقر و بونده تجاردن عشر النور بونك مبناسنی حضرت عثمان تعیین اتمشدر مقدما سوری
یوق ایدی عامی عرب غارت اتمکله چراکسه دن اشرف غوری بو کاسور بنا اتمشدر
بونده برکه لر واردر اما صولری وفا اتمز غایتله صویه مضایقه اولوردی صکره ١٠٩٣
تاریخنده غازی ابو الفتح سلطان محمد خان بن ابراهیم خان حضرتلرینك وزیر اعظمی اولان قره
مصطفی پاشا حضرتلری بعید یرلردن طاغلر کسدروب حالا جده یه وافر صولر
کتورمشدر حقا که عظیم خیراتدر و بوندن ماعدا جده ده بر مکلف خان و بر فاخر حمام
و بر جامع شریف بنا اتمشدر و نقل ایدرلر که حضرت حوا جده یه هبوط ایدوب
وحضرت آدمله عرفاتده بولشدیلر وحالا بوجده ده ایکی حاکم اوتورر بری طرف سلطنت
عثمانیه دن

عثمانیه دن بربك اوتورر و بری دخی شریف مکه جانبندن بر امین اوتورر و کمرکندن
حاصل اولانك نصفنی بك آلور و نصفنی شریف مکه ایچون امین آلور و وادی فاطمه مکه دن
بر منزل حجاج کلدکده محفل شریف انده نزول ایدر اما حجاج ایلرو کعبه یه کیدرلر مسکن
طوتمق ایچون و بو وادیده صو چوقدر و برقاچ قریه سی و مسیره بستانلری واردر بونده کادی
بتر که اول سمته مخصوصدر حده جده ومکه مابیننده واقعدر بر معمور قصبه در آقار صویی
واردر و کوزل باغچه لری واردر قرن طایف اردنده صنعا یولی اوزره واقع در ذات قرن
بصره حجاجنك یولنده در بونده احرام ایدرلر اوطاس بونده پیغمبر غازیلری اولوردی
بو اوطاس بر وادیدر خنین و طایف مابیننده در و مابینلرندن بر نهر صغیر آقار شمالدن کلور
وجنوبه کیدر ذات عرق بر قریه ده برقاچ قیولر واردر صولری قریبدر شعرادن دورت
منزل و مکه دن ایکی منزل یرلری قومسالدر سهل حفر اولنسه صو چقار تباله ربطدن
غرب و جنوب ایکی مرحله بعیددر آقر صویی واردر شمالدن کلور جنوبه کیدر کامد تباله دن
غرب جنوبه اوچ مرحله بعیددر بونا حیدنك برقاچ قریه سی واردر بو ناحیه نك یری
طاغلودر و صویی چوقدر شمالدن کلوب جنوبه کیدر حدیبیه مکه دن بر مرحله بونده بر اغاج
اکلمش که انده بیعة الرضوان واقع اولدی اول اغاجك اسمیله مسمی اولدی زهران کامدن
غرب جنوب بر طاغده اولور صویی چوقدر قبا بر قریه در مدینه دن ایکی میلدر طتلو
صویی واردر بونده تقوی مسجدی حقنده لمسجد اسس علی التقوی آیت کریمه نازل اولمشدر
دخی مسجد ضرار بونده در الفرع بر نیجه قریه در مدینه دن جنوب طرفنه دورت منزلدر بونده
قطاع الطریق واردر و فرع و مدینه بیننده وادی العقیق اولور قبور شهدا صویی یغموردن
برکولدر ایکی طاغك اراسنده واقعدر ابار علی حضرت علی یه منسوب قیولردر اوچ قولاج
عمیقی واردر مدینه دن التی مرحله در حجاج شام بونده احرام ایدر جدید بر کویدر آقار صولو
باغلو و باغچه لو خرماسی چوقدر قرپوزی اولور و بستانلری واردر ایکی طاغك اراسنده
برد یه چك اوزره در حبل احد مدینه قربنده بر فرسخ بعید بونده اسلام وقعه سی اولدی
و بونده لیس لك من الامر شیء آیتی نازل اولدی دخی سائر آیات کریمه نازل اولمشدر حمر الاسد
بر موضعدر مدینه دن سکز میلدر بطن عرنه مدینه قربنده ری الفضه اسم موضعدر مدینه دن
بکرمی دورت میلدر الطرف بر صویك اسمیدر مدینه دن اوتوز التی میلدر مدینة الرسول
صلی الله علیه وسلم دخی یثرب دیرلر و دمشقی سیره سنده طقسان بش اسم مدینه یه
ذکر اتمشدر و دخی حصایصنه متعلق یوزدن زیاده خاصه ذکر ایلدی و لسان اسپانیاده
مدینه السماد یرلر بو مدینه ایکنجی حرمدر اشرف بقاع ارضدر بر مکان مستویده در حبل
احد شمالیسنده ایکی فرسخ یرده در و جبل ثبیر جنوبیسنده و طرف شرقیسی بر بچق فرسخ
یرده بر عقیقدر که راه مکه اول جانبدن کلور اکثر زمینی شوره در دورت وادیسی واردر بری
وادی قناة و بری وادی بطحان و بری وادی عقیق اکبر و بری وادی عتیق اصغر و سیول

مطاروقتنده بوواديلرك مياهي حره بني سايمدن كلور صكره وادي الغابه يه كلور بعده وادي
اضمه كلوب بونده متفرق اولورو ايكي بيره داخل اولوركه برينه بيرٔ رومه وبرينه بيرٔ عروه ديرلر
وحزب الاحزاب وقعه سنده سلمان فارسي تدبيري ايله رسول اكرم مدينه يه حفر خندق
بيوردبلر وخندق حفر اولنمشيدي وبونك سببي اول مشهور غزوه دركه كفار قريش اون
ايكي بيك آدم مكه دن چيقوب مدينه طرفنه توجه ايتديلر رسول عليه السلام اولوقت
بوخندقك حفرينه امر ايلدي وعضد الدوله فنا خسرو ديلمي مدينه يه برسور بنا ايتدي
بومدينه شهري نصف مكه قدر كلور هواسي صاغدر وآب روان وزروع ونخيلي واردر واول
مشهور خرماسي كه تمر بردي وتمر صيحاني كه غيري بلادده اولمزدخي سلطاني برنوع تمر
مدينه يه مخصوصدر ودخي حب البان اولور كه سائر بلادده نقل ايدرلر ايار حمزه مدينه ايله
وادي القري اراسنده برمنزلدر قيولري واردر حضرت حمزه نك برمسجدي واردر مدينه دن
ايكي ميل بعيددر وادي القري دخي ناحيهٔ قرح ديرلر بونك برحصن متيني وبرخندقي واوچ
قپوسي وجامعلري واردر ومحراب جامعنده اولان عظم لاتأكلني فانى مسموم ديو حضرت
رسالته تكلم ايدن عظمدر وحمامي خارج بلده ده واقعدر وقربنده برقلعه اطرافي معمور
كويلردر بووادي مكه يولي اوزره صولي وخرمالي وباغچه لي يرلردر وبونده حمي اسمى مساء
ذات القري اردنده در حجر نام ديكر قراي صالح ديرلر وطاغلرينه اثالب ديرلر الحق طاغلردر ارضي
قومسال ويابسدر رسول اكرم غزوهٔ تبوكه كيدركن بومحله اوغرايوب قيولرندن صو
المغي نهي بيوردبلر وسرعتله مرور وعبور ايتمكه امر ايلدبلر وبو حجر ديار ثمود در اول مذكور
طاغلرده طاشدن يونلمش يكپاره اولدر مسجد صالح حضرتلري برمرتفع يرده صفه كبي
طاشدن قازلمشدر واول اطرافده غرايب وعجايب قوم ثموددن قالمشدر علادن نصف
مرحله درونفس حجرك طاغنده جبل اثان ديرلر نقل ايدرلركه حضرت صالح بن عبيد بن
اسف بن ماشيح بن عبيد بن ثمود وثمود بن عابر بن ارم بن سام ك اوغلودر وثمودك عم زاده لري
جديس وعاددر وقبيله لرين ثموده نسبت ايدرلر وبونلر عربدر وحجرده ساكن اولوب
اصنامه عبادت ايتمكله حق تعالى حضرت صالح عليه السلامي بونلره كوندردي وبونلري
توحيده دعوت ايتدي حضرت صالحدن بونلر صخره دن برناقه طلب ايلديلر وطلبلري اوزره
صخره دن چيقوب برياوري طوغوردي اول قومدن بعضيلري ايمانه كلوب وبعضيلري
كفر اوزره قالمشلردر واول ناقه يه قيولرندن بركون تعيين ايتديلركه اول قيونك صوني اول كون
ايچردي صكره اول كفره نك رئيسلري قدار نام كمسنه ناقهٔ عقر ايلدكده ياوروسي صخره يه
كيردي اويله اولدقده حضرت صالح قومنه ديديكه حق تعالى سزه اوچ كوندنصكره طاشلر
كوندرروعذاب نازل ايدروهلاك اولورسكز بويله واقع اولدقده كندويه اهل اسلامدن
تابع اولنلرله حضرت صالح چيقوب فلسطين قصبه سنه كه رمله ديرلر اوراية كلمشلردر
وحضرت صالح انده وفات ايلدي مغارش الزير نام ديكر اقرع ديرلر يارم منزل قدر قبله

جانبنه متوجه اولورلركه حضرت صالح ناقه سني قتل اولدوغي يردركه جبل الطاق ديرلر
موضعك آدي مزحم در اوغرايوب شرق جانبنه دونوب حجره قونارلر بوقوناقده عظيم سرعتله
وهاي وهوي ايله چكرلركه صخره ايچنده كي ناقه نك صداسي اشدلميه زيرا كه دوه لر صداسني
اشده جك اولورلرسه اول ساعت چوكوب من بعد قالقمزلر علا ديار ثموددن جنوب طرفنه
نصف منزلدر مدينه دن الني مرحله در بين الجبال واقع برقصبه در مدينه يه تابعدر اقرصولري
وباغچه لري وقلعه سي واردر غايت اوجوزلق يردر سلطان سليمان حضرتلري قلعه سني
تجديد ايلدي مقدما عربانندن برطائفه غارت ايتمكله شام بكلربكيسي عيسى پاشايه
شكوا ايلديلر انده برحصار بنا ايتدروب نوبتجي قودي وقصبه محصولندن هر خرما
اغاجنه بر درهم غله النوب عسكره صرف اولنوردي كيتدكچه ارتوب قرق درهمه چقدي
شكوا ايتديلر مقيد اولمادي حالا اول ظلم باقيدر خيبر غايت معموريردر غايتله خرماسي
چوقدر بونده بلد بني عنزه اولور يهودلسانده خيبر قلعه ديمكدر شرق شمال مدينه ده
واقعدر ودوالندن الني مرحله بعيددر بوناحيه براوچ حصنه مشتملدر انك مشهورلري يدي
حصندر كه بونلردر كتيب ناعم شق قموص نطاه سطح سلالم
حضرت صلى الله عليه وسلم هجرتك يدنجي سنه سنده بوقلاعي فتح ايتمشلردر وعظيم
غنايم المشلردر الله تعالى نك عنايتي ايله صدر اسلامده بني قريظه ونضير ساكنلردر بو
ايكي طائفه يهود خيبردن حضرت رسول اكرم صلى الله عليه وسلم ايله معاهده ايلديلركه
مقاتله ايتميه لر بعده نقض عهد ايتمكله حضرت بونلره تكرار غزا ايلدي واموالليرين ونسالريني
نهب ايتدروب رجاللريني قتل ايتدردي وثمود بن عاد ياوادي نطات ووادي الشقده اولوردي
وانلره قريب برموضع اسمى ارض سنجه ديرلر ووادي شقده برعين حضرت رسول
اكرم آكا عين الجمه تسميه بيورديلر حضرت عثمان بوني معمور ايدوب تحصين
وتجديد ايلدي واول عينه رسول اكرم قسمت الملائكه تسميه بيورمشلردر بوآبك ايكي
ثلثي برقلجه كيدوب وبرثلثي كندو يولنه كيدر حتى اول قلج برشئ ايله سد اولنسه
اول صو طشار واخر يره كيدر واول مجرايه اصلا برقطره كتمز ووادي نطاةده بربيوك عين
واردر اسمنه لجيجه ديرلر هجرتدن يدنجي وسنه ١٩ ده بوارضده براتش ظهور ايلدي
وبرقاج مسافه يورودي حضرت عمر رضي الله عنه خلقه امر ايلدي كه تصدق ايليه لر
بويله ايتمكله بامر الله اتش سوندي وخيبرك شديد حماسي اولور مسافرلره
اولا شور ساريدر اهل خيبرك زعملري بودركه خيبره واران آدم اللريني يره طيايوب چارپا كبي
طوروب نهق حمار كبي صوت انكر ايله صدا ايلسه حماء خيبر آكا ضرر ويرميه مجربدر وبو
وضعه بعشيره تسميه ايدرلر معناسي حمي ناسه حربصدرويني حمار ديمكدر اخيضر
سلطان سليمانك ابتدا جلوسنده قلعه بنا ايتمشدر صويي قلعه ايچنده در خلقي چكرلر
بوركه لره دوكرلر تا طولنجه بو اخيضر شامدن مكه يه نصف طريقدر ملاقات اكثر

بونده اولور طاغلر اراسنده بر واسع منزلدر عسکر شامدن یکرمی نفر خفظ ایدروقیودن
اوچ برکه طولدورورلر قلعه یه ملاصق بو قلعه یی طقوز یوز اوتوز سکزده عربان حارثه
بکی طربان بن قراجا شام والیسی مصطفی پاشا امریله بنا ایلدی زیرا بنی لام وبنی عقبه
عصیان اتدکده قیوبی دفن ایدوب بورکدلری بوشالدرلر واخیضره قریب ثقب اخیضر
دیرلر برکدك واردر عربان بنی لام انی کاهی طاشلر ایله سد ایدرلر برکة المعظم بریه ده بر برکه در
طاشلر ایله یاپلمشدر امطاردن سیل ایله طولار کاه یغمور یغمایوب صوبولنمز بنی ایوب
پادشاهلرندن ملك المعظم عیسی بنا سیدر تبوك شام حاجنك منزلیدر خورماسی چوقدر
رسول اکرم علیه السلام بنفسه غزا ایتیله تبوکه کلوب یانده که نهرده صواز اولمغله مبارك
الیله صوییندن الوب اوزرینه صاچوب برچاغلر اقرصو قینایوب یورومشدر سلطان
سلیمان تبوك قلعه سنی بنا اتدکده تبوکك ویرانه سنك طاشلرندن بنا اتمشدر بر عظیم
برکه سی واردر اصحاب الایکه که میشه دیمکدر حضرت شعیب مدینه دن بونلره دعوت
ایچون کلوردی ایکه طائفه سی که برقوم کفاردر یوللری کسرلردی ومکیلی بخس
ایدرلردی حضرت شعیب بونلری حق یولنه دعوت ایلدی بعضی سی ایمانه کلدی
وبعضیسی کفره مصر اولدیلر حق تعالی بونلره رجفه وصیحه وظلمه کوندردی هلاك
اولدیلر بو ایکه مدینه قربنده واقعدر فصل دریان تهامهٔ حجاز حدودی جنوبده یمندن
یشون چاق ایله یه وارنجه شرقده حجاز عرب بحر سویس شمال بادیهٔ شام اوصاف مواضعی
وبلادی نماوه زبید حاجنك منزلیدر ینبعدن برمرحله در عنو بحر سویس ساحلنده
عربانك مجمع یریدر بونده بر عظیم بازار طورر دهبان بروادینك اسمیدر بونده مقل اغاجلری
واردر ساحلدن اوچ ساعت بعیددر حلی برشهردر حلی ابن یعقوب دیمکله معروفدر
ساحلدن ایکی منزلدر حالاحلی شریف مکه یه مضافدر مکه دن سکز منزلدر وحله نك
اسکله سی قنفده بر معمور جزیره در دریا کارینه قریب اولمغله انك اسکله سنه قنفده دیرلر
مرسی ابراهیم بر اسکله در جده وقنفده ما بینلرنده واقعدر سرین حله دن شمال اون
طقوز فرسخدر یلملم مکه دن ایکی مرحله طاغلر اراسنده واقعدر اهل یمنك میقاتیدر
صویی ابار دن وعیوندندر اکا قریب سعدیه در دخی میقاتدر ایدام سعدیه یه قریبدر
اول دخی میقاتدر مسجد وجامعی وسوق وحماماتی واردر سوقی بجده وقعدر اکثر ابنیه سی
خشب وحماماتی دخی خشبدن مبنی در بونلرده آتش ایله تسخینه مجال اولمیوب طشره دن
صو کتوروب استعمال ایدرلر وبونلرك صولری ماء مطردندر مواشیلری واکینلری واردر
وافر عسل اولور وباب بلد اوزره واقع بر مصنع جامعی واردر جحفه رابغ قربنده مصر حاجنك
میقاتیدر دریادن التی میل رابغ ایله خلیص ما بیننده در بنی عامر انده اولور جحفه دن
بش منزلدر اخوة عاددن بنو عبید ساکن اولوردی عمالقه بونلری یثربدن اخراج اتدکده
بو محلده ساکن اولدیلر سیل کلوب بونلری جحاف احتجاف اتدی میل طریق یساننه دوشر

اماغدیر خم تسمیه ایدرلر اول غدیر خم تسمیه اولنمشدن اوزمانك ایچنده در اول غدیر برغیضه
منصوب اولور ترکیب اولنوب غدیر خم دینلدی ودیرلر که بونده تولد ایدن مولود چاق بلوغه دك
بونده آرام میسر اولمیوب لابد تنقل وتحول ایدر وغدیر ایله عین اراسنده مسجد نبی
علیه السلام واردر الابوا جحفه نك شمالنده اولور سکز فرسخ بعدی واردر امینه والدهٔ رسول
اکرم بونده مدفوندر سفوان بو ناحیه بدردن تا بعدر بدر بر قریه در حدایق ونخیلی مشتمل
بر یردر اوکنده چشمه واردر خرابه اکا حنین دیرلر طایف قربنده غزوه واقع اولان حنین
بودکلدر بونده بر عین قینار وبونده بر موضع که اکا غلیب دیرلر انده اسلام وقعه سی اولدی
حالا اول موضع خرم القدر وشهدا مزارلری اردنده اولور وبو بدرده ایکی کول اقار کازلرنده
موز وعنب ونخل دیزلمشدر وبدرده غایت بیاض قومدن بر طاغ واردر بو موضع
رابغدن دورت مرحله بعیددر اما شام حاجی ایکی منزل ایله قطع ایدرلر مدینه دن دورت
مرحله بعیددر وبدرده زبید قبیله سندن بر طائفه ساکن اولور انلره مزدار دیرلر بونلرك
حق حراستی واردر قافله دن الورلر بدردن مستوریه وارنجه منازلده اختلاف مواضع واردر
بری شجرات الامیر وماصر البثنه وحدر وعیتاکه بریه در انده دکز کورینور صاغ طرفنده
جبال صبح واردر انلر عاصی عربلردر ومستوره بری دخی بیضا وبریمه وبثنه قطب مکیدر
بدرده ایکی کثیبهٔ عالی واردر که بعض اوقاتده انده صوت طبل مسموع اولور اول صوته طبل
نصرهٔ حضرت سید الکونین دیرلر وبو صوت تك مسموع اولمه سی امر مشهور ومتواتردر
وبنی النخیل مسجد الغمام دیرلر بر مسجد واردر که منبری اولوب انده صلوة الجمعه ادا اولنوردی
حضرت رسالت علیه السلام غمام ایله بو محلده کولکه لنوردی کتب سیرده مسجد عرش دیرلر
وبو مسجد قربنده مسجد اقصی نامنه بر مسجد دخی واردر که خرابدر حضرت محمد علیه السلام
کفار بدره انتصاری وقتنده بونده طورمشدر ومحطه ده بر برکهٔ عظیمه واردر که زردبانله اینلور سنه
طقوز یوز اون طقوزده سلطان غوری بنا اتدرمشدر روانده برقبهٔ بیضا واردر وبنه محطه ده
بر مسجد واردر که شریف ابو نمی بنا اتدرمشدر ونخیل ناحیه سنده اهل بدرك بیوتی واردر
وحصاردر وقبال بدرده عین خیبر دیرلر بر ضعیف عین واردر که برجبلك صفحندن جریان
ایدوب اوزرنده بعض مزارع ونخیل واردر وانده ساکن بر طائفه واردر وماء حنین ماء بدردن
لذیذدر وشعب حنین ده بعض مواضع واردر که انده ماء مطردن مجتمع اولمش اول شعبه
شعب منادی دیرلر واشرافدن اهل بدرده دورت طائفه بونلردر محاسنه قرابله شکره عتق
مستوره نصف طریقدر قیولری واردر آچیلوروبولك صولنده بر مرحله حربیه دیرلر قیولری
ومزارعی واردر وعربدن بر طائفه ساکن اولورانلر روی محمد وروی عمرو دریلك حربه قدر
اولورلر مستوره قیولرینك قربنده صولده تطلو قیولر واردر انلره مستورة العلیا دیرلر وبهارده
یغمور صویی بولنور قوناقدن بر میل بعیددر جار مدینهٔ شریفه نك اسکله سیدر مدینه دن
جنوب غرب اوچ منزلدر حصاری واسواقی واردر بدردن یکرمی میل بعیددر ینبع

برقلعه درکه نخیل ومیاه وزروعی واردر یوز تمش قدر بیکاری واردر مستقل حاکمی
شریف طرفندن ضبط ایدر منازل بنی الحسین رضی الله عنهم بونده در حضرت علی بن ابی
طالب حضرتلرینك ینبعده وقفلری واردر اولادی اوزرینه درو جبل رضوی ینبعه
قریبدر جانب شرقیسنده اوزرینه مشرفدر وجبل رضوادن حجر مسن سائر اقطاره نقل
اولنور وطاغ چوق دره لو شعبه لودر چپلاق دکلدر یشلدر چوق اقرصولری واردر
کیسانیه طائفه سی اعتقاد ایدرلرکه حضرت محمد بن حنفیه حالا حیاتده در مزبور طاغده
مقیم منتظر در بو عصرده مدینه اسکله سید ربواط بوناحیه رضوی یه تابعدر واکا قریب
العثره بطن ینبعده برموضعدر العدیبه برقریه درانده اول دهنا نام بلد یحیلور سیدی احمد
البدوی بلدیدر عرب هردو ز بیابان اولان یرلره دهنا دیرلر جبل الزنه ینبعه قریبدر ینبع
حاکمی اورایه معتاد اوزره چیقوب مکلف آلای ایله امیر حجاج ایله ملاقات ایدر محمل وعسکر
طونادرلر ومحفل شریفی طوردیررلر ودوه سی اوکنه برسجاده دوشرلر ینبع حاکمی ایکی
رکعت نماز قیلار بعده محمل دوه سی کلوب اوزرینه برمندیل آتار و باشنی اکرشکلنده اولور
رسم قدیمدر واسط برمنزلدر بونده قندیللر یانوب طوپلر آتیلور وهرکس موم یقار
معتاددر وزعم ایدرلرکه موم یقمیان کمسه نك دوه سی یشامز و پیغمبر علیه السلام
حضرتلرینك بوراده نصرتی ایچون بشارت شعاری بیلورلر نتکه طبل نصرت اشیدیلور
ازلد برمنزلدر اوتسز چوراق یردر صولری دخی طوزلی بونده کی طاغلرك اراسنده
برچول صحرادر بونده سنامکی بولنور برخرابه خانی واردر ملك ناصر محمد بن قلاون بنا
اتمشیدی سنه طقوز یوز اون النیده غوری یپقوب قلعه یاپدی انده نوبتچی عسکر اولور
مختزیلر واردر مدین سویس کنارنده برمدینهٔ خرابه در تبوکه محاذیدر که بینهما التی مرحله در
موسی علیه السلام بنات شعیبه ایچون استسقا اتدوکی بئر مدینده در ومدین
برقبیله نك اسمیدرکه شعیب علیه السلام اول قبیله دن ایدی صکره بو قبیله اسمیله تسمیه
اولندی ونظم کریمده والی مدین آیت کریمه سیله مذکور در و بو مدینه یی مدین بن
ابراهیم الخلیل علیه السلام بنا اتدی زیرا حضرت ابراهیم اسمعیل واسحاقدن صکره ایکی
اوغلو اولدی بری مدین بری مداین و بیرك قربنده برصخره وار ایدیکه موسی علیه السلام
انی قلع اتمشدر و بوموضعه مغایر شعیب دیرلر چقورلرنده تطلو صو وخرما وائل
اغاجی ومقل اغاجی چوقدر و بونده یازلمش الواح واردرکه انده اسامیٔ ملوك نقش اولنمش
وحالا سور اثری باقیدر حسنا طوردن بریلکن قدر برعربده حسنا نام موضعده قونافدر
تازان رأس ابو محمد قرشوسنده دکزده برقیادرکیلر ایکی سنك اراسندن بحر خیلی مضایقه
چکرلر رأس ابو محمد برعربدن دکزه کیرمش بوروندر وقرشوسنده دکزده تازان رجنوبنده
برشنلك یردر ایله بحر سویس کنارنده برقدیم شهردر بریهٔ شام وحجاز ومصر حدیدر حجازك
ابتداسی حجاج مصرك طریقی اوستنه اوغرار واسئل القریه آیتندن مراد ایله دربو ایله ده

بروج واردر والیٔ مصر طرفندن برحاکمی اوتورر فرعونك غرق اولدوغی یربوکا قریبدر
ومصر وغزه وخلیل الرحمن دن کلان حجاج بونده مجتمع اولور حضرت داود علیه السلام
زماننده مدینهٔ جلیله ایدی قدسدن التی منزلدر شامدن اون ایکی منزل وسویسدن
بش منزل بعض اکینی یرلری واردر ودخی ایله الله تعالی کلام مجیدنده حاضرة البحر دیو
ذکر اتدوکیدر ایله نك اهلی یهود ایدی والله تعالی بونلره یوم سبتده صید سمکی نهی
وتحریم ایتدی و یوم سبتده اول قدر سمك کثرت اوزره کلور دیکه آب سمکدن کم ونایاب
اولوردی بعده شیطان بونلره وسوسه ایله اضلال ایدوب سزلر یوم سبتده نهی صید
اولدیکز اما اطراف بحرده حیاض پیدا ایدوب یوم سبتده بحره کلن حیاضه سوق والقا
ایلك حیاضده محصور قالوب یوم احدده صید ایلك بوحیله ایله سمکی اولقدر صید اتدیلرکه
ما کوللرندن غیری طوزلیوب صاتدیلر بو ایله نك اهلی حسلبه کامز یهود ایدی وبونلر اوچ
فرقه اولدیلر ثلثی نهی الهی ایله منهی اولوب وثلثی لم تعظون دیدیلر وثلثی خطیه یه
مباشر اولوب امر شیطانی طوتدیلر ثلث اولینکه منهیلر وناهیلردر خطیه یه مباشر اولنلره
دیدیلرکه بزلر سزکله بریرده ساکن اولمز صکره بومدینهٔ ایله یی ایکی باب اوزرینه قسمت
ایدوب برباب منهیلر وناهیلرك اولدی برصباح فرقتین منهی وناهی قالقوب بوخطیه یی
مرتکب اولنلردن کمسه کورمدیلر وشاید بونلره کیفیت خمر غلبه ایدوب نائم قالمشلردر
دیو خانه لرینك دیوارلرینه چقوب نظر اتدیلر کوردیلر هپ قرده اولوب بعده اوچ
کونه نصکره موت طاری اولوب جمله سی هلاك اولدی طورکه حضرت موسی رب العزت
ایله تکلم اتمشدر بو ایله یه برکیجه لك یولدر غزوهٔ تبوکده بو ایله نك صاحبی کلوب حضرت
رسالت پناه صلی الله علیه وسلم ایله صلح ایدوب جزیه قبول ایلدی وبر بغلهٔ بیضا اهدا
ایلدی حتی قدیم الزمانده بونده ساکن اولان طائفهٔ یهود بزده حضرت رسولك رداسی
واردر امان ایچون ارسال ایتمشلر ایدی دیو بر بوغچه ایچنده صاریلو برشبر قدر بوغچه دن
طشره قویوب خلقه کوستروب زیارت اتدررلردی ایله قربنده اولان عقبه صعب المسالکه
سوار صعودنده عسرت چکوب الطول نهارده برکونده انجق صعود اولنور بعده بیه مشهور
واریلور طریقنی حمارویه بن احمد بن طولون قوللرندن فایق نام برکمسنه اصلاح اتمشیدی
بعده دخی ملوك چراکسه دن قانصو الغوری آخر عمرنده اصلاح وتعمیر اتمشدر بعده سنه طقوز
یوز قرق بشده آل عثمان طرفندن مصر پاشاسی داود پاشا توسیع واصلاح ایتمکه
بشلدیلر یدی ساعت ایچنده اول عقبهٔ قطع اتمکه وعقبه التنده نزول ایدرلر وقدس وخلیل
وکرك قوافلی ایله جمع اولورلر و بونلر ایله انواع فواکه وما کولات واغنام کتورورلر بوناحیه نك
سکانی حوبطات عربیدر و عقبه دن نزوله بشلیوب اینمش یوتمش کیدرلر اثناء جبلده
برموضعه وارررلرکه ترابی احمرادر اکا دار حمرا دیرلر اندن برطاشلو یوقوشه مسافهٔ بعیده
چقرلر وانیزلر کیرو برمضیقه اوغرایوب حلزون تسمیه اولنور و یقوشه دخی چقلوردخی

طویل المسافه چاق قزل طاشلق یره دك بعض خلق اندن برمقدار مستریح اولورلر بعده كیرو
عقبه و یوك وادیلر وانیشلر چیلورکه اندن بحر کو ریبور بعده برقره طاغه چقیلر ب
فضایه اینلورکه کنار بحردر بوعقبه نك آخرطار مسالکی واردر عربان انلره سلوك ایدر
بعده قافله دریایی صاغه الوب كیدرلر تا قلعه دبنه نازل اولنجه وانده اوچ کون استراحت
ایدرلر فصل در بیان نجد حجاز بو اقالیم بلاد حجاز شرقیسنده واقعدر و بو ولایت برقاچ
ناحیه درکه بونلر در جنـایخ خنوقه شعرا ضریه ثربا قلبان جبله رس رسیس
وضاح نفی حمران رشاوادی السر شفار خنوقه دخی بلد ابلیس دیرلر و بومعنی حضرت
رسول اکرم صلی الله علیه وسلم شیخ نجدی تسمیه اتمشلر در نقل ایدرلرکه کیجه لرده
موحش صدالر وایلار بر بریشه چالق برخرله بردر شعرا مکه دن بش منزل عیونی ومزارعی
چوقدر عرب بنی لام حکمنده در حصن ضریه شعرا شمالنده بر بیوك غدیری بنع اید روهیالی
جنوب شرق شعرادن سکز منزلدر اطرافنده چوق قریه لر واردر وغرب شمال یمامه
واقعدر ایکی منزل نخیل وزروعی چوقدر رس برقیودر حصن ضریه دن برمرحله در
بونك خلقنك مواشی واغنامی چوقدر واصنامه عبادت اتمرلریله حق تعالی بونلره شعیب
پیغمبری کوندردی نصیحت اتدی قبول اتمدیلر اندن اوتوری حق تعالی انلره کفاری
دیاری وقراسیله خسف اتدی ثیرابن مرند مکه شرق شمالنده کرموسه اقرصویی وار
غربدن کلوب شرقه کیدر نجد عارضدن حوطه دن جنوب سمتنده در تمن برکویدر
کرموسه دن جنوب خرماسی چوقدر بشهر برکویدر اقرصویی وارشمالدن کلوب
جنوبه کیدر ربطه بشهرك جنوب غربنده و تباله نك شمال شرقنده قدیم قلعه سی واردر
فصل در بیان نجد عارض واسع یرلردر بونده برطاغ یجرا کاجبل العارض دیرلر حالا عماریه
طاغی دیرلر انجق ایکی مدخلی واردر بری عینیه ده بری درعیه ده دیرلرکه بونده اوچ بیك
قریه در قومی شریفه اطاعت اتمزلر و بوطاغ ابتداسی حجازدن اوچ مرحله دن بری ممتد
اولور شمال سمتنه نجد العارضه کلوب یخجیه دك و بوطاغك غربی یوزی آق طاشدن
دیوارکبی طوررو شرقی یوزی قوم طپراغیدر و یمامه و بحر مشرقی یوزنده اورتالوغنده
اولور یمامه دن طاشلو یوزنه ایکی مسافه در سر ین دخی عارض اورتاسنده در وبوطاغده
بروادی واردر اکا وادی بنی حنیفه دیرلر و بو وادیده میاه واشجار و نخیل غایتله کوزل
مسیره در واطرافنده کوبلری دیزلمشدر اعلا سنده درعیه قصبه سی واسفلنده ضبیع
واقعدر و قومنه بنی تمیم دیرلر و شیخلرینه آل مرید تسمیه ایدرلر درعیه لحسا حاجك یولی
اوزره در و بونك وادیسی غایتله دولاشقدر و عارض بلادی بونك اوزرنده واقعدر و اکا
قریب جبل ابوعرف عینیه بر کوزل قصبه در غرب شمال درعیه ده واقعدر فاخر اوزوم
شفتالو و خرما و بونك شفتالوسی کندوکندونه بتر ملهم لحسادن التی مرحله بوقصبه
غایت مسیره در شکرقشی وخرما و اوزوم وشفتالو اولور مقرن بوقصبه نك ترابدن یدی

عند

عند دستوری وار در درعیه قربنده درضبیع بوقصبه یمـامه نك جنوبنده زرعی ونخیلی
وضرعی چوقدر حوضیه درعیه ومقرن ماییننده در نخیلی وزرعی واردر جزعه عارضك
اسفلنده واقعدر بلاد الوشم بوناحیه وشم وادیسنده طاغك اسمیله مسمی در بوطاغ اوقدر
یوکسك دکلدر اشجاردن خالیدر مراه درعیه دن ایکی مرحله صویی ونخیلی واردر وقف
مراتك شمال غربنه التی میل اندن بعید در سبع صولر وار در درعیه دن ایکی مرحله در
عرمه برذیل جبل او زرنده واقعدر درعیه بلادندن ایکی مرحله بعیددر شقرا فیددن
بش مرحله در باشقه وادیسی واردر واکا قریب وشقیر بیان اثمـاری واردر الریاض
بوناحیه لحسـا سمتنه قریبدر قصباة وقرایه مشتملدر اول قصبه لردن منفوحه
لحسادن التی مرحله در قصر درعیه قربنده معکال درعیه شرقنده یمـامه یه
برمنزلدر بلاد النخلین وادی اسمیله مسمی در اعلاسنه جلاجل واسفلنه نخیل وطاغنه
سد یدیرلر دخی اکا طویق دیرلر نخلین دخی عوده سد یدیرلر بوناحیه مستقله در
قصبه سنه عوده سدیر دیرلر نخلی وضرعی وزروعی واردر قارتان نخلیندن نصف
مرحله برواديده اولور نخلی وزرعی واردر وانده برقلعه اسمی روضه در نخلی وزرعی وضرعی
واردر تویم وادیدن خارجدر قلعه سی واردر دخی نخلی وزرعی وضرعی واردر جلاجل وادینك
اعلاسنده اولور بلاد القصیم بوبلاد نجد شمـالنده وادی السر اسفلنده قومدن بر صحرا
واقعدر اصلا اشجاری یوقدر اما خرماسی چوقدر عنیزه بصره حجاجنك طریقی اوزره
واقعدر درعیه دن بش مرحله در ایکی قلعه سی واردر کوزل غله سی اولورمذنب وشقیر
وعنیزه بیننده واقعدر وانده بلاد الحمدیه اولور عیون وقلعه سی واردر ونخیلی چوقدر وثال
عیون قربنده انده برموضع ضـارج دیرلر عنیزه دن برمرحله بونده اقرصو واردر کوزل زرعی
اولور طپراقدن قلعه سی واردر حمدیه بیوك مملحه سی واردر اما معطله در تنومه عنیزه
شمالنده طپراقدن قلعه سی واردر ناحیهٔ مزج بوناحیه یمامه نك بلادنه مشتملدر اون بش
مرحله قدر مسافه سی واردر ارضی سهیلدر و کوزلدر طپراغی قومسال رنکدر واکینلری
دولابلرله سقی ایدرلر یمامه قدیمده اسمی جودر بروادیسی واردر نامی خرج وبووادیده چوق
قصبه لر و قریه لر حنطه وشعیری مشهوردر حتی دیرلر لیس اطیب طعاما من حنطة الیمامه
ولا اشد حلاوة من تمرها ضرب مثل ایدرلر و بو یمامه ده انواع خرما اولور انك مشهوری بردی ورقاء
خرماسی و بو یمامه نك صویی غایتله لطیفدر حتی شعرده ارق من ماء الیمامه دیرلر و بو یمامه
وادیسنده عیون کثیره مشهور عین خضرا عین هیت عین رام ودخی اوچ ایرمق اقر بریسنه
جوده هجر و بریسنه نهر شیخ الغر و بریسنه نهر شیخ النعام دیرلر و بوایرمقلر جبل رامدن نبع
ایدرلر و بو یمامه بلاد دعوالیدن بادیه ده برمدینه در برعورتك اسمیله مسمی اولدی و بلاد دعوالی
دیلا بنی حنیفه در ومسیلمه کذاب بونده نبی ایتمشدر و یمامه ده بروادی واردر خرج تسمیه
اولنور مقدما طسم وجدیسك منازلی ایدی بونلر لاوذ بن سام اوغللریدر یمامه ده اقامت

وتوطن ایدوب کیتدیکجه چوغالدیلر طیمدن عملیق بن هاشه دیرلردی بر رجل بونلره حاکم
اولدی وجبار وظالم ایدی کندو رأیی ایله حکومت ایدردی حکایت اولنورکه بر رجلك
عورتیله ولدی ایچون نزاع واقع اولوب عملیقه رفع خصومت ایتدیلر زوجنك اسمنه قابس
دیرلر ایدی دیدیکه یا ملك بو زوجه مك کامل مهرنی اعطا ایتدم وبو ولد حاملدن غیری اندن
بر طایله نائل اولمدم نیجه حکم ایدرسین وزوجه سنك اسمنه هزیله دیرلردی اولدخی دیدیکه
یا ملك بن بو ولدی طقوز آی حامل اولدم وبرانده وضع ایتدم وشفع ایله ارضا ایتدم ولندن
بر نفع کورمدم قچن فصال تمام اولدی وصالی دخی مشتد اولدقده زوجم انی کرها اخذ
ایدوب بنی حیرنده ترك ایدر والحاصل عملیق متحیر اولدی وبو ولدی کندی غلمانی اراسنده
الیقومغه امر ایتدی هزیله بویله اولمغله بر مغضب سوز عملیق حقنده سویلدی عملیق
بو سوزی استماع ایتدکده غضبی جوش ایدوب امر ایتدیکه جدیس طائفه سنك بکر
قزلری قچنکه تزوج مراد اولندقده عملیقه کلوب بکرتنی ازاله ایدوب بعده قوجاسنه کیده
بویله اولمغله جدیس قزلرینه ذل وانکسار عارض اولدی آخرکار جدیس اولان اسود بن عفارك
بر بکر قز قرنداشی که اسمی عفره ایدی برکسه یه تزوج ایتدی ولیلهٔ زفاف اولدقده عفره‌یی
عملیقه ایلتدیلر وکرها بکارتنی ازاله ایلدی عفره طشره چیقوب قرنداشی اسود جمع کثیر
ایچنده ایکن جواب ایلدی که حیف جدیسك قزلرینه که بو عروسه یه بویله فعل شنیع اوله
قبایل بونی استماع ایتدکده غیرته کلوب عملیقه هجوم واول ساعت قتل ایتدیلر وقبیلهٔ
جدیسك هر بری اشراف قبیلهٔ طیمدن برشریفی قتل ایدوب بعده بقای قبیله
طیمك قتللرینه شروع ایتدیلر اول اثناده قبیلهٔ طیمدن رباح بن مره نام بر شخص قچوب
حسان بن تبع الحمیری یه لاحق اولدی وحسانه دیدیکه بز سنك عبید ورعیتکز ایز قبیلهٔ
جدیس بزه دشمن اولوب واول ماجرایی نقل ایتدی حسان بو سوزی استدکده عظیم
جیوش وجنودی ایله قبیلهٔ جدیسك اوزرلرینه استیلا ایتدی وسید جدیس اسود
مذکور بر قاچ نفر ایله کریزان اولوب بر جانبده پنهان اولدی وحسان بقیه‌ٔنی قتل وسبی
ایتدی واولزمانده یمامه یه منسوب بر عورت بر کوناك یولده آدمی کوروب تشخیص ایدردی نقل اولنورلر
ودشمان کلدکده خبر ویردی اسمنه زرقا دیرلردی حسان جدیس جانبنه عازم اولدقده رباح
بن مره دیدیکه یا ملك بر قز قرنداشم واردر قبیلهٔ جدیسدن برکسنه نك زوجه سید راسمی
زرقادر بر کوناك یولدن عسکری تشخیص ایدر قورقارم که بزی کوروب قبیلهٔ جدیسی
اخبار ایده رأیی بودرکه عسکره امر ایله اللرینه اغاچلرك داللرینی الوب اوکلرنده طوتسونلر
زرقا کوردکده اکا اشتباه حاصل اولور فی الواقع بویله ایتدیلر یمامه یه قریب اولدقده
زرقا نظر ایدوب یا آل جدیس شجر سزه عزم ایتدی وخیل حمیرك اوایلی کلدی آل جدیس
زرقایی تکذیب ایتدیلر ودیدیلر که هیچ شجر یورریمی والحاصل دشمن کلدیلر وجدیسی یغما
وغارت ایتدیلر وزرقایی طوتوب کوزلرینی همان چیقاروب بعده صلب ایتدیلر وبو شهرده

رسول اکرم عصرنده مسیلهٔ کذاب ظهور ایدوب نقل ایدرلرکه قومی اندن معجزه
طلب ایتدیلر انلره بر قارورة ایچنه بر یومرطه ادخال ایلدی بنو حنیفه قلیل العقل اولمغله
مسیلمه یه مطیع اولدیلر وبو بنو حنیفه قبل الاسلام زمان جاهلیتده عسل وسمندن بر صنم
اتخاذ ایتدیلر صکره انلردن بعضیسنه جوع غلبه ایتمکله اول صنمی اکل ایتدیلر وخلق
بونلرك عقلنی استهزا ایدوب کولرلردی وبو بابده بر شعر سویلنمشدرکه اکلت
حنیفة ربها من التقم والمجاعة لقد یحذروا من ربهم سوی العواقب واتباعه وقارورة
ایچنده بر یومرطه یی ادخال ایدوب وبیضه بونجه زمان خل ایچنده یاتسه ملایم اولور
بعده قاروره یه ادخال اولنور وصکره اوزرینه آب دوکلسه اولکی حالنه عودت ایدر
مسیلمهٔ کذابی زمان ابوبکر صدیق رضی الله عنه ده خالد بن ولید قتل ایتدی
وبو شهر لحسادن التی مرحله دروبیریندن اوچ مرحله در یمامه ده بر قصر واردرکه
اسمنه ذات النوع دیرلر بر مشهور قصردر وبر حصن دخی واردر که اسمنه بر مکیه دیرلر
حضرمه یمامه شرق شمالنده بونده بر نباتك نهش حیه وعقربه فائده سی واردر بیرین لحسادن
غرب جنوب ارضی سنجه در ایکی کویی واردر غایتله هواسی وخیمدر اما تمری غایت
کوزلدرکه مدینه نك بردی حرماسنه بکزر بونده اسمه اکسك اولمز ضیعه یمامه قرننده در
وحوطه یمامه جنوبنده نخیلی وضرعی چوقدر سلمی دن اوچ مرحله دربونده میاه واشجار
وفواکه چوقدر حجر یمامه دن بر مرحله در ویمامه وحجر بنی حنیفه نك وبعض مضرك
منازلیدر ابوبکر الصدیق رضی الله عنه ایام خلافتنده مسیلمهٔ کذاب حربنده اولان
شهدانك قبورلری حجرده در وبارجبال بیرین ایله یمن بیننده بر ارضدر قوم عادك منازللریدر
الله تعالی عادی هلاك ایتدکده اجنه یه ایراث ایتدی وناسدن برکسنه بو ارضه قریب
اولمز حالا بو ارضده نسناس حیوانی اولور مقدما غایت معمور ایدی میاه واشجاری
چوقدر بلاد شمر بو ناحیه یمامه دن غرب شمالدر قصبات وقراسی چوقدر وبو سمتده
اجا وسلمی ایکی طاغ که طی قومنده مشهوردر بو ایکی طاغ فید وحائل بینلرنده اولور ودخی
بر جبل آخر اسم عوجان دیرلر والحاصل اجا برکسنه نك اسمیدر سلمی نام بر عورته
عاشق ایدی وایکی سنك واسطه‌لری عوجا نام بر عورت ایدی بونلرك قوجالری خبرالدقده
اردلرینه دوشوب اوچنی دخی قتل اتمشلر در وهر بریسنی بر طاغده صلب اتمشلر در بعده
اول طاغلره انلرك اسمیله مسمی ایتدیلر اوصاف بلاد الجوف بو ناحیه شام وحجاز وعراق
ونجد مابینلرنده اولور وناحیهٔ شمرك شمالنده در مابینلرنده رمل ضاح دیدکلری جبالدر
بو طاغلر قومدر وسلوکلری صعبدر قلعه سی بیاض طاشدن در وقومی قروله طائفه
سندندر اول سمته قولاغوزلر ایله کیدیلور سبکه بریرامز صو او زره منزل ضاحی
دبنده دومادن غربه جنوبه دردخی بونده بر حصن که اسمنه دومة الجندل دیرلر بو حصن ده
دومان بن اسمعیل علیه السلام نازل اولمغله بو اسم ایله تسمیه اولدی وجندل اصحاب

کرامدن برکسنه نك اسمیدر باباسندن فرار ایدوب حضرت رسول اکرم صلی الله علیه
وسلم خدمتنه کلوب مسلمان اولدی و بونده بر عین که اسمنه عین التمر دیرلر ودخی براخر
عین سرمردن بر مربع طاشدن چقر اوزرنده بر قبه که ذوالقرنین حمیری بناسیدر سنه ۹۱۹ ده
بوناحیه ده عربلر بر دفینه بولدیلر صافیجه کومش قطعه لری درقراقر بر منهل ماءدر
دوماو تیماییننده ودخی عمری ارزق شرقنده بر منهل مادر شفار میاهی چوقدر قرا قرغربنده
وادی السر اولیدر قان دومه شرقنده طپراقدن بر قلعه بزئل اوزرنده اولور سکاله
قاره دن بر مرحله قلعه سی طپراقدندر شقیقه رمل ضاح قربنده درجبه بلاد شمر
ابتداسندن بر مرحله در شامدن بحجه کیدن یول اوزرنده میاهی چوقدر قلتبه تیمادن اوچ
منزل ماییلرنده وادی الصوان واقعدر صولری چوقدر ام برقع صویی امطاردن جمع اولور ازرق
شمالنده بلجانواحی سنبدر رویشدات مفرق مقابلنده یغموردن مجتمع صولری واردر
صربات قربتین قربنده بطم اغاجلری چوقدر و یرلری طاشلقدر عذیب کوفه بحاجنك
یولی اوزرنده بر صویك اسمیدر بانات صویی واردر قطنه دن بر مرحله در سمج
وخریق بو ایکی صواحیدر حایلدن بر مرحله در قین صولو منزلدر قراقردن یکرمی درت
میلدر دخی نبك صولو منزلدر یکرمی ایکی میلدر بحجه کتمك استین بوکا اوغرار فنا موقفدن
بر مرحله در بونك وادیسنده سمر وادیسی اولور اکینی دولابلر له سقی ایدرلر حائل موفق
شمالنده بغداد بحاجنك یولنده واقعدر موفق علادن بش مرحله در تیما تبوکدن
معموردر بو حصنك خرماسی چوق بونده طی قبیله سی اولوردی و بو قلعه طی دن
سموئل بن عادیانك دروبوکا حصن ابلق تسمیه اولنمشدر زیرا بناسی بیاض وقرموزی طاشلندر
وضرب امثالده اوفی من السموئل سببی بودر که امرء القیس بن حجر الکندینك باباسنی قومی
قتل ایتدکلری ایامده امرء القیس باباسنك قاتلنی تجسس ایتمکه قیصر رومه کیدرکن
بو قلعه یه اوغرار کندو ایله اولان زرهلری سموئل یاننده امانت وضع ایدوب کتدکدنصکره
حرث بن ظالم الغسانی بو زرهلری خبر الوب وحصن ابلق اوزرینه کلوب سموئلدن زرهلری
استدی اولدخی ویرمکدن امتناع ایتمکله برکون سموئلك اوغلو خارج حصنده شکاره
کیدرکن حرث بن ظالم انی اخذ ایدوب وحصنك مقابلنه کلوب سموئله یا زرهلری ویر
ویاخود اوغلوکی قتل ایدرم دیدی سموئل جواب ویردیکه بن نقض عهد ایتم نیچه
دیلرسك ایله دیدکده اول ظالم اوغلنی قرشوسنده ذبح ایدوب کیرو دوندی اندن
اونوری وفاء وعهده ضرب مثل اولدی ناحیهٔ ساعده اك مشهور قصبه لری فید ثلیث در
و بو فید کوفه دن مکه یه کیدن بحاج عراقك نصف طریقیدر بونده طی قبیله سنك
سلمی طاغی اولور بونده بحاج بعض امتعه لری امانت قورلر بو قصبه نك صویی وخرماسی
چوقدر بو فیدده ابتدا ساکن اولان فید بن حام اسمیله مسمی در کوفه دن اون ایکی مرحله در
ثعلبیه بو قصبه صولری چوق و سوری واردر بحاج عراقك ثلث طریقلرنده واقعدر

عمر مرزوق فیددن ایکی مرحله بو صوبنی اسدیلندر اوصاف جزایر بو جزایرکه جزیرهٔ
عرب اطرافنده واقعلردر انلردن که بحر سویسده واقعدر جزیرهٔ نعمان ازلم قلعه سنك
ساحلنه قریبدر جزیرهٔ شیخ مزیق حورامنزلنك ساحلنه قریبدر جزیرهٔ قویعه
جاروابغ ساحللرینك ماییننده در جزیرهٔ قنفده حلی اسکله سنه قریبدر بر معمور
جزیره در جزیرهٔ شرجه لحیه شمالنده ساحلنه قریبدر جزیرهٔ حرده شرجه نك جنوبنده
لیمانی کوزلدر کمیلر انده راحت بولور انجو مغاصی واردر جزیرهٔ محامله بیت الفقیه الصغیر
مقابلیدر جزیرهٔ فرسان لحیه غربنده در لؤلؤ مغاصی واردر جزیره حدیده رفع ساحلی
قربنده جزیرهٔ صلغه حدیده جنوبنده جزیرهٔ کمران مخا ساحلنه قریبدر بر مشهور
ومعمور جزیره در جزیرهٔ خرتان وجزیرهٔ مرتان بو ایکی جزیره جون حشیش مقابلنده
شحر ساحلنه قریبدر بر جنس عربلر حالا انده ساکنلردر عاد قومی لسانی تکلم ایدرلر بو ممنته
چوق عنبر جید دریا ایله کلور بحر فارس جزایری انلردن جزیره مسندم فارس دکزینك
بوغازی ایچنده اولور عدندن هرمزه کان کمیلر بو اطیه اوغرار بو جزیره یه بواطن ناحیه سندن
برکونده کلورلر و بوندن هرمزه برکونده کیدرلر جزیرهٔ بحرین قطیف قرشوسنده شرق
طرفنده مرابطه در اوتاسنده شهری واردر ایچنده بعض جبال وعرضی طولندن قلیلدر
وضلع شرقیسی وسطنده بر کوچك مدور جزیره جك واردر وانده قلعه سی واردر جزیرهٔ اوال
قطیف قربنده ساحلده بو جزیره دن بر یلکنلکدر ساحل شرقیسنده بونده کوزل قلعه واردر
مغاص لؤلؤ اولور و بو جزیره قطری ایکی مرحله قدر بونده اوچیوز قریه واردر باغلری
وخرماسی و تورنجی اولور و بر صحراسی واردر زرعی ومرعاسی غنیمتلودر و بو جزیره ده
عیون ومیاه چوقدر جزیرهٔ خارك عبادان قربنده بر شهری واردر بونده مغاص لؤلؤ واردر
وشرقنده جزیرهٔ کیش قیس دخی دیرلر بو جزیرهٔ کیشده مغاص لؤلؤ اولور
و بونده نخیل وطاغ واشجاری چوقدر خلق ابار دن سقی ایدرلر اوصاف جزیرة العرب
اجمال طریقیله بو اقالیم شدید الحردر لکن سروات هواسی معتدلدر حتی بر کسنه صنعاده
بر مقدار لحم طبخ ایدوب اکل نصیب اولمادین بحجه کیدر دونوب کلدکده لحمی غیر متغیر
بولور و بو سرواتده انواع ثمار اولور خصوصا عنبایمشی که رایحه سی مسك کبیدر بر ایکی دانه سی
بر یرده اولسه اولمکانی معطل ایدر و غلافقه دن غیری سواحلی یابسدر و بو اقالیم اهلینك
صیف وشتاده لباسلری بردر ومکهٔ مکرمه ده هنکام صیفده کیجه لرده هواسی طیبدر
وتهامه ده کرب وثقیل اولور و عمانده کیجه لرده بکمز کبی برشی نازل اولور و حرمین اراسنده
باد سموم اسرور رحلة الصیف والشتا تفسیرنده قریش مکه ده قشلایوب طایفده یازلرلردی
و بو اقلیمك اکثر خلقی لاغردر پنبه دن ثیاب کیرلر مذاهب مکه ومدینه وتهامه وصنعا
وفرج اهل سنتدر وصنعا سوادی وعمان و بعض سروات وسواحل حرمین معتزله در
واکثر صنعا وحضرموت حنفیه در دخی بعض یرلرده شافعیه واردر و معاقرده مذهب نبی

مترزشايعدر ونجدين نواحيسنده مذهب سفيانى مشهوردر ودخى حنبلى مذهبى واردر
وهجرده مذهب قرامطه شايعدر وعمانده داوديه مذهبى آشكاردر ويمن حاكمى زيديه
مذهبى توتروكندويه امام ديرلر بوطائفه كندولرزيدبن على حضرتلرينه منتسبلردر
حاشا زيد بوطائفه دن بريدر ومنقولدركه بوجزيرة العرب قومى اسلامدن اول شريعة
محمديه ايله بعض احكامده اتفاقلرى واردر نكاح امهات وبنات وجمع اختين حرامدر ومنكوحهٔ
آبالرى تزوج ايلمك عيبدر وبيت شريفى اهل اسلام حج اتدكلرى كبى حج ايدرلردى
وجنابتدن غسل ودخى مضمضه واستنشاق واستنجا ومسواك وقلم اظفار وختان وعلق
عانه ونتف ابطه وسارق صاغ النى كسمك وحساب سنين وايام وضبط اوقات ايدرلردى
ودخى هراوج سالده برشهرى كبيسه اعتبار ايدرلردى وبوطائفه ده سبب عبادت اصنام
بوكه حضرت اسمعيل اولادى چوغالدقده مكهٔ مكرمه عرصنه ضغمادى انلردن بعض
جماعت برغيرى وطنه توطن اتمكه ديار عربك اطرافنه طاغيلوب حرمدن چقديلر هر
طائفه برطاش كوتوردیلر وتوطن اتدكلرى محلده اول طاشى برپاك يره قويوب بيت شريفى
زيارت اتدكلرى كبى اول طاشى زيارت ايدرلردى برمدت چكدكده صحف ابراهيمى ترك
ايدوب شيطان اغواسيله اول طاشلره طاپوب عبادت اتمك وابتدا تا پيغامبرمان ايدن
عمروبن لحى خزاعى درو بو عمرو بلقادن چكركن كوردى انده اولان عماليقه قومى اصنامه عبادت
ايدرلردى و بونلردن غيرى اصناملك ظهورى حضرت نوح عصرنده ظهور ايلدى
نتكه قرآن عظيمده واردر و بوضلالته مستمر اولديلر چاق حضرت ابراهيمه بعده حضرت
اسمعيلك اولادنه ذكر اولنان كيفيت واصل اولدى و بونلردن هبل صنمى الوب كعبه
ايچنه وضع ايلمشلردر اولزمانده بوقوم اصنامه عبادته بشلديلر و بوطائفه ده برقاچ صنم
شهرت بولمشدركه هر بريسى برادنا مناسبت ايله براسمله مسمى اولمشدر برى اساف صفا
طاغنك باشنده اولوردى برى نائله كه مروه طاغنك باشنده اولوردى برى ودكه دومة الجندلده
اولوردى بوصنم بنى كليب صنمى برى سواع بنى هذيل صنمى برى يغوث بنى مذحجك صنمى
برى نسر بنى ذى الكلاع صنمى برى يعوق همدانيلرك صنمى برى لات بنى ثقيف صنمى
برى عزى بنى كنانه صنمى برى هبل اوس وخزرج صنمى دخى امت عرب بونلردن برنيچه فرقه نك
غيرى دورلو عبادتلرى واردر بعضى صابئى كه اجرام نيره يه عبادت ايدرلر و برفرقه ملائكه يه
عبادت ايدرلر لغات بو اقليم خلقنك لغاتلرى عربيدر وعدن وجده وصحار فارسى وهندى
دخى بيلورلر وظرف وشحر ومهره لسانلرى حميريدر كلاملرى فهم اولنمز واهل عدن جيمى
كاف تلفظ ايدرلر مثلا رجب ركب ورجل ركل ديرلر حتى حضرت فخر عالمدن روايت اولنوركه
عند الاستجمار برپاره روثه كتوردكلرنده القا ايدوب هى ركس ديمش يعنى رجس ديمكدر
واحقاف لسانى وحشيدر وهزيل كوزلدركه حالا انجد لسانيدر ومكه ده انواع السنه واردر
احوال سكه بو اقليمده يمن وكوكبان ده دار الضرب واردر دخى اقچه لرى مصر پاره سى قدردر

اما كومشى انلقدر دخى باقر كسرلر و بومعامله يمنده وشحرده ونجدده بحر وعمان معامله لرى
باشقه در وسائر التون وسيو يليه هر يرده بحر وآل عثمان سكه لرى حجازده ولحساده چكر
تجارات بو مملكتك دورت اسكله سى واردر برى مسكت برى عدن برى مخا برى جده وقره ده
اك معظم بازارلرى مناده دركه سائر دنياده اولقدر بازار اولمز جميع دنيانك متاعى بورايه
كلوب صاتلور و بو اقليمده اولان تجارت غايتله فائده ايدر وحبشدن وغيريدن چوق
دقيق كلور رواك مقبوالى حبشدن كلندر دخى انواع عطر و بهار كلور خصوصا عماندن
دخى مسك وزعفران وبقم وساج وساسن وعاج ولؤلؤ وديباج وجزع وياقوت وآبنوس
ونارنجيل وقند وسندروس وصبر وحديد ورصاص وخيزران وغضار وصندل وبلور
وفلفل ودارچين وقرنفل ونيل وعود وانواع اقمشه وتفاريق و بونك امثالى وعدندن
عنبر وشروب وجلود ونمور بوعنبر مخايه عدندن كلنجه اولان سواحله دوشوب وكذلك
زيلع ساحلنده لكن بوعنبر پارچه لرينى بولان كمسنه حاكمنه كتوروب برالتون و برشقه
كندويه ويريلور و بوعنبرك دوشورمسى ريح جنوب هبوب اتدوكى اثناده اولور وحبش
دقيقى وخادملرى چقروجده دن قهوه وعقيق جزع كلور بوجزع برقاچ نوعدر معدن عقيقدن
چقر اك مقبولى بقران جزعى دخى عروان وفارسى وحبشى ومعسل ومعرق واردر دخى
ورس انجلر اوزرينه اينر عينيله زنجبيل كبى دخى كندرشب خصايص يمن قهوه سى
بوقهوه اوصافى هزارفن حسين افندى نقل ايلدوكى وجه اوزره بوقهوه ايكى ناحيه ده
اولور برى زبيد اوزرنده اولان طاغلر بيت الفقيه مقابله سنه كلنجه كه آكا اوصاب
ناحيه سى ديرلر وبرى نهارى ناحيه سنده جزان بندرينه قريب اولان ناحيه لردر وبوذكر اتدوكمز
يرلر انكبه ياجه شكل واقعدر قهوه اغاجلرى اول موضعلرده صف صف غرس اولنمشدر
و بوقهوه اغاجى كراس اغاجنه مشابه در لكن قويو يشلى وكراس يپراغندن يپراغى
قالنجه در و اچلرك قدى سكزار شون قدر اولور بكرمى اوتوز يللق اغاجلر واردر چيچكى
بياض اولور وصاپلرى ايكيسى اوچى برير ده او زونجه كراس صاپلرى كبى اولور و يمشى
عينيله كراس كبى در يشل ايكن ككرمسيدر بعده قرمزى اولور وازاجق حموضتى اولور
بعده كمالنى بولدقده قويو قرمزى وشنه رنكى كبى ايرى و تطلو اولور اكر صاپلريله جمع
ايدوب حصار كراسنك اراسنه قونلسه من بعد فرق اولنماز ايدى مكر حين تناولده
رايحه سنده و چكردكى چفت اولدوغندن بيله لر باكه كراسدن لذيذدر خام ايكن جمع ايدرلر
واولرينك اوستى خراسان ايله صيوالودر ودوزدر جمع ايلدكلرى قهوه يى اول طاملرك
اوزرينه سررلر نارسيده اولمغله ئير قوريوب سياه اولور اول قهوه يه قوروق و خام
قهوه ديرلر بعده دكرمنه قورلر قشرى قيريلوب چكردكى قالور اندن صكره صاوروب قشرى
ايريلوب صاف قلب قالور بوقهوه كه روم ديارنه وغيرى يرلره كتوروب صاتدقلريدر اما
رسيده اولان دكرمنه كرمزال ايله چكردكين چقاررلر وتشربى باغريا صدى اوزومى كبى

قوریدوب اهل یمن یازکونلرنده ترتیب وتبرید وجود ایچون بوقشری قینادوب ایچرلر
غایت لذیذ اولور که ایچنلر شکر شربتی ظن ایدرلر اول قشر روم دیارنه کلمز زیرا یمنده
قلب قهوه دن زیاده ثمن ایله صاتلور وقهوه نك اعلاسی بیوك ویشل رك اوله وبوقهوه نك
قشری طبیعتی درجهٔ اولده حار رطب یازکونلرنده ایچلسه طبیعتی تیز ایدر وقلبه فرح ویرر
وصبحدن واقع وحاصل اولان کسلی زائل ایدر وقلب قهوه نك هندباکبی طبیعتی اول
درجه ده رطبدر بونك دخی فرح ونشاطی واردر ویورغونلغه غایت موافقدر وقهوه نك
زیاده قاورلمه سی فنادر خاصیتی کیدر وقهوه طعامدن صکره برساعت مرور
اتدکده اشراب اولنسه فائده سی واردر معده ده اولان رطوباتی وفضلاتی کیدرر وصداعه
وزکامه دخی فائده سی واردر ودخی اوبچو زمانلرنده شویله اوتورمق استینلره موافقدر
وبوقهوه دن هرسنه سکسان بیك فرده چقر قرق بیك فرده سی جده یه کلور ماعداسی
بصره یه وسائر یرلره توزیع اولنور وهر فرده اوچ قنطاردرکه دورت قنطار اون بطمان
برقنطار شامی قنطاری کلور وبوقهوه نك ابتدا ظهوری سنه طقوز یوز التمش ایکی ده
ولایت روم ده واستانبولده قهوه خانه لر پیدا اولدی تحت القلعه قربنده شامدن
یرشامی کلوب برقهوه خانه اچوب اکثر دانشمندان وقضاة واهل کیف اولان ظرفا وبعض
مدرسین واهل دل درویشان جمعیت ایدوب واول زمان خلقك کوکلو کوزی غنی اولمغله
قالقوب کتدکلری وقت کیف ما اتفق هرکس قدرتی یتدوکی قدر اقچه ویروب کیدرلر
وکیدرك منتشر اولدی وبرمرتبه اولدیکه اهل طبع اولان ظرفا مجمعنه مکتب عرفان دیو
آدقودیلر واول مرتبه یه واردیکه اشراف دیار وذوالمناصب واکابر عالی مراتب بوقهوه خانه یه
تشریف ایدر اولدیلر وبوقهوه نك سبب ظهوری مغربدن شیخ ابوالحسن شاذلی
حضرتلری التیوز اللی التیده سواکن سمتنه بجه کیدرکن زمرد طاغندن اوته الی قوناق
جبل ابرك واندن اوته دخی الی قوناق جبل عجیبن بوایکی طاغك اراسنده مریدی اولان شیخ
عمره دیدیکه بن بونده وفات ایدرم ایمدی سکا وصیتم بودرکه اول اثناده بریوزی اورتولی
برکسه کلور هرنه ایدرسه وهرنه سویلرسه انکله عمل ایله دیدی والحاصل شیخ شاذلی
وفات اتدکده اویوزی اورتولی شخص ظاهر اولدی واول موضعده سهلجه یری حفر اتدی
بامر الله صو ظاهر اولدی اول صو ایله شیخ شاذلی حضرتلرینی غسل اتدی ودفن ایلدی
واول شخص چکیلوب کتمك مراد اتدکده شیخ عمر دامنندن طوتوب سن کیمسکز البته بکا
خبر ویرکز دیو ابرام اتدکده اول شخص یوزندن برقعی رفع اتدکده کوردیکه کندو شیخی
اولان حضرت شیخ شاذلی کندوسیدر بعده شیخ شاذلی حضرتلری شیخ عمره اغاچدن
برطوب ویروب تنبیه ایلدیکه بوطوب هرقنده طورورسه سن انده ساکن اول
بعده شیخ عمر سواکنه کتدی وانده نزول اتدکده طوب حرکت اتمکله انده طورمایوب کمی
ایله مخایه واردقده طوب انده حرکت اتمیوب قرار داده اولمغله همان اول اراده سازدن
برقولیبه

برقولیبه چاتوب ساکن اولدی وانده برقیو حفر اتمکله برلطیف تطلو صو چقدی مقدما
مخانك صویی اولمایوب بعید یردن کتوررلردی بعده اهل مخایه برخسته لق مستولی
اولوب خلق شیخ عمره خسته لرین کتوروب اولدخی دعا ایدوب بامر الله شفا بولورلردی
اول اثناده اول یرك پادشاهنك قزی که غایت حسنالردن ایدی اولدخی خسته لغه
مبتلا اولمغله مزبور شیخ عمره کتوردیلر وبرقاچ کون شیخ عمرك یاننده قالوب
اکا دخی اوقیوب دعا اتمکله اولدخی افات بولوب صحت بولدی بویله اولنجاق خلق مزبورك
حقنده ناسزا کلماته بشلایوب پادشاهك بویله محبوبه ومرغوبه کریمه سی بونك یاننده
بوقدر کون مقیمه اولوب نه آنکه الطالهٔ دست ایتمیه وتعرض اولنمیه دیو کفت وکو پادشاهك
سمعنه واصل اولدقده پادشاهه عار لاحق اولوب شیخ عمری اوصاب طاغنه نفی فرمان
اتمکله برقاچ مریدی ایله کوه مزبوره نفی اتدیلر شیخ مریدلریله اول محله واصل اولدقلرنده
انده قهوه دن غیری برشیٔ بولمدیلرکه تناول ایلیه لر آخرکار قهوه یی برچولمکه قیوب
قینادوب صوینی ایچرلردی اول اثناده مخایه کیجیك علتی مستولی اولوب مخاده
شیخك محبلرندن برقاچ کمسنه لر شیخك زیارتیچون اوصاب طاغنه کلدیلر واول قهوه نك
صویندن ایچدکلری کبی کیجیك مرضندن تخلیص اولدیلر بعده مخایه کلدکلرنده اهل
مخا بونلره سؤال اتدیلرکه نیجه خلاص بولدیکز انلر دخی شیخه واردق وانده برصو ایچدك
مرضمز زائل اولدی دیدکلرنده بوخبر میان خلقده شیوع بولوب پادشاهه منعکس
اولدقده تکرار پادشاه شیخ عمری مخایه دعوت وعظیم رعایت ایدوب شیخ ایچون
عظیم آستانه بنا ایلدی وحالا اول استانه واول طوب انده باقیدر بعده شیخ تأهل
ایدوب براولادی دنیایه کلدیکه اسمنه ابوالفتوح دیرلر تمام بیویوب یکت اولدقده اکا
تنبیه ایلدیکه سواکنه واراول یرکه شیخ عمر انده برقاچ کون ارام اتمش ایدی اول
محلده مکث ایله حالا برعظیم آستانه در والی الان شیخلری بونسلدندر خصایص ادیم
زبید ونیلی یعنی چویدکه لاژوردکبی ومشد هجر ورود سحول وجریب وصعده نك نطوعی
وقریه لری ویمنك ادیمی وبی نظیر سختیانی اولورو صنعانك عقیقی وعلینك اقداحی
وینبعك حناسی ومروه نك کوزطاشی ومهره نك کندری وناقه لری وعدن نك ورسی
وسقطره نك صبری وعمانك مقلی وجزیرهٔ خارك انجوسی بوجزیره اطرافنده اجرتله
غواصلر صدف چقاروب ایچندن صغیر وکبیر انجو چقر بو سمتك انجوسی مشهوردر
کاهیجه دریتیم چقر لکن بو اطرافده برجنس بالق غواصلره هجوم ایدوب کوزلرینه
قصد ایدر وغایت اندن احتراز ایدرلر وعقیق معدنی صنعاده در هرکیم مراد ایدرسه صنعاده
برارض اشیر ایدوب حفر ایدر ونصیبی اولانی بولور کاهی صخره کبی عقیق پارچه لری
چقوب کاهی برنسنه چقماز ودیرلرکه ینبعده ومروه اوه سنده معادن ذهب واردر ودخی
دیرلرکه کعبهٔ شریفده اصلا بیره اولمز مواسم عرب جاهلیتده مواضع مخصوصه ده

معظم بازارلری اولوردی جمله‌دن برینی دومة الجندل بازاری که ربیع الاول ابتداسندن نو
طورر چاق نصفنه دك وبونلرك الیش وریشلری بکند کلری اثوابه برا وفق طاش
اول متاع اوزرینه القا وبویله ایتمکله بیع واجب اولور بری دخی مشقر بازاری بو بازار
جمادی الاخرك اولنه طورر وبو بازارده اول متاعی مس ایلمکدر یمین وکذب
اولماسون ایچون بویله ایدرلر دخی صحار ده رجبك اونجی کونی طورر وبو بازارده بیعلر
مسامته ایلمکدر بری شحر بازاری بو بازار ماه شعبانك نصفنده طورر وبونده دخی طاش
القا تمکله دربری علان بازاری بو بازار رمضانك ابتداسندن چاق اونه ارنجه وبری صنعا
بازاری بو بازار دخی رمضانك نصفنده طورر بری دخی رابیه بازاری و بورابیه حضرموتك درو بری
عکاظده طورر بو عکاظ عرفات قرنده نجد طرفنده اولور وبوایکی بازارلر ذی القعده‌نك
نصفنده یوم واحدده طوررلر اما جمله‌دن عظیم عکاظ بازاریدر چاق آیك آخرینه دك
طورر بری نطاط بحیره وحجر بازارلریکه یمامه‌ده اولور وبو بازار محرملك اولندن چاق اونه دك
طورر عادات یمنده وعدن وحجازده رمضانده ختمیله نماز قیلارلر وقندیللری دخی
ممکله یقارلر بویاغ مهره‌دن کلور ورمضانك یکرمی برنده کعبه‌ده امام حنبلی قرانی
تراویح ایله ختم ایدر وشافعی یکرمی بشنده و حنفی یکرمی یدیسنده ومالکی یکرمی طقوزنده
وهر ختمده عظیم چراغان وجمعیت اولور ورمضانك عشر اخرینه قریب العهد وفات
اتمش شرفانك هر برسنه باشقه کیجه‌ده جمعیت وعظیم چراغان وحلوالر ایدرلر
ودخی کعبه‌ده وفات ایدن مشهور مشایخك هر برسیچون هر سنه وفات اتدوکی
کوننده دخی عظیم جمعیت اولور وسجاده نشین اولان شیخ طعاملر ایدرلر وحرم کعبه‌ده
وعدنده رمضاندن ایکی کون مقدم سطوحلری تزیین ایدرلر لکن کعبه‌نك مقابلی اولان
طاغلری خلق تزیین وچراغان ایدرلر وعظیم شنلك وساز وسوز ورمضان اولدقده
باشلرلر فوج فوج جمع اولوب چاق صحوره دك کزرلر وقصیده‌لر اوقورلر ودخی کعبه‌ده
رجب اینده چاق محرمه کلنجه بوالتی آیده قندیللر یقارلر وخلق قهوه‌لرده وصحبتلرده چاق
صباحه دك خصوصا افطار کیجه سنده صفا ومره ماییننده اولان بازاری تزیین ایدوب
عظیم شنلکلر ومهترخانه‌لر چالدیررلر ورجبك اولندن چاق محرمه کلنجه عمره یولی اشلکه
یشلر کعبه خلقی وغیری عمره کتوررلر وبو عمره مسافه‌سی کعبه‌دن ایکی ساعتدر
ودخی رجب آینده کعبه خلقی وغیری مدینه‌یه کیدرلرکه اول قافله‌یه رجبیین قافله‌سی
دیرلر وکعبه‌ده برغریب عادت واردر خطباسی که یکرمی دورت خطیبدر وانلرك نمازلری
سکز خطیبدر دوردی حنفی ودوردی شافعیلردر بو سکز خطیبدن هر سکز سنه‌ده
برسنه نوبت دوشرکه عید الفطر خطبه‌سنی اوقیه محصل نوبتی کلن خطیب عید الفطر
قریب اولدقده تدارك کورمکه بشلار شکر ایشندن بادام ولبلبی وفندق وسائر یمشلر
شکرله یاپدرر وطبقلره وضع ایدر عید فطر کیجه‌سی کلدکده مکه‌نك شرفاسی وعلماسی

واکابر

واکابر واعیانی فوج فوج اول خطیبك اوینه واردقلرنده خطیب بونلرك اوکنه طبقلرله
شکرله انواعندن احضار ایدر حتی عنبردن اوفق حبه‌لر اوزرلرینه شکرله ایدوب اوکلرینه
قور هر کلن یدکارندن ماعدا هر کس بر طبق مقرمه‌لرینه بوشالدوب الوب کوتوررلر رسم
قدیمدر دخی انلرله معا کلنلریله مقرمه‌لرینه طولدروب کیدر بعده صباح نمازی ادا
اولندقده نصکره اول کلن کسنه‌لر خطیبك اوینه کلوب اوکنه دوشرلر ایکیشر ایکیشر آلای
ایله ایکی علم ایله کوتوررلر زیرا مکه خطباسی منبره ایکی علمله کیدر بعده عید خطبه‌سنی
اوقودقدن نصکره تکرار ایکیشر ایکیشر اوکنه دوشوب اوینه کتوررلر خطیب انلره عظیم
ضیافت ایدر بعد الطعام هر کس طاغلور بعده خطیب مزبور قالقار بیرام اتمشمق ایچون
شریفه واررشریف دخی قرق اللی التون دخی زیاده عطیه‌لر ویرراندن کعبه قاضیسنه وسردان
واشراف وعلمایه واکابره وارر هر کس حالنه ومقدارنه کوره عطیه ویررلر المیاه بو اقلیمك
میاهی مختلفدر ماء عدن وقناه مکه وماء زبید ویثرب خفیفدر خصو صاعین زرقا جمله‌دن
اخفدر وغلا فقه‌نك مائی قاتلدر وماء فرح وینبع ردیدر الحیوانات بو اقلیمده انواع حیوانات اولور
واکثری میمون قسمی یمنده دروارض وبارده نسناس اولور وبو جزیرة العرب عشریه در سلفده
یمنده اوچ حاکم اولوردی برجند ومخالفنده بری صنعا ومخالفنده بری حضرموت ومخالفنده که
هر برسنده بر والی اوتوررردی محصول سلفده حرمینه یوزبیك التون یمندن التی کره
یوزبیك التون یمامه‌دن وبحریندن بشیوزبیك التون وعماندن اوچ یوزبیك التون اولوردی
منازل ومسالك جزیرة العرب بو جزیره اورتاسنده بیت الله واقعدر وجمیع انسانه اکا وارمغه
مأموردرکه آیت کریمه ولله علی الناس حج البیت وارد اولمشدر وهر طرفده اماکن ومنازلده
انبیا وصلحا اولور بر طرفی ارض مقدسه‌که شامدر واول مواضعده رسل وانبیاء عظام
منشأ ومواطنلریدر وبر طرفی بصره وبغدادکه برج اولیا محطیدر وبر طرفی یمنکه حضرت
رسول اکرم صلی الله علیه وسلم دن انك حقنده برقاچ حدیث وارد اولمشدر ایمدی بو جزیرنك
اطرافندن چاق مکه مکرمه‌یه وارنجه منازلی ذکر ایده‌لم وحجاج شام شام شریفدن توجه
اتمکه اندن ابتدا ایتدك بو حجاج شام شریفده جمع اولدقده امیر حاج ماه شوالك اون بشنده
عظیم آلای ایله قبة الحاجه کیدر واندن کسوه‌یه کیدر بعده حجاج عقبندن فوج فوج کیدرلر
ومزیریده جمع اولورلر والحاصل کسوه‌دن خان ذوالنونه بونده حجاجه ترخانیه طبخ اولنوب
توزیع ایدرلر ابن الحصنی نك وقفیدر وبونده حجاج مسلمیندن باج الورلر بعده صنمینه کیدرلر
وکیدرکن خان الزبیه صتاشورلر بعده صنمینه که ترکماندن قواس اوغلونك کوییدر صولی
یردر بونده طیورك انواعی بولنور وبونك سازندن سلوك دیدکلری جانوری دوشیروب
جمع ایدرلر وشامه کتوررلر مشهوردر بعده تل فرعون بعده غباغب انده سلطان سلیم بر برج
بنا اتمشدرکه بونده قواس اوغلو نسلندن حاجی بکلر بولنورك درکاری ذوالتوندن چاق
صنمینه‌یه وارنجه بعده حجاج صنمیندن قالقارلر مزیریه کیدرلر وکیدرکن دیله صوینه اوغرارلر

ونبع صودركه اننده امير حاج حجاجى بكلديرلر بربب حوران ولايتنده بر بيكازدروانده سلطان
سليم برقلعه يا پشدرحجاج كيتدكده بازارى طورر بش اون كون دخى زياده اوتوراق
ايدرلر وبونك غرب جنوب سمتنده كتيبه نام موضعده بكارلرى وصولرى چوقدر اما مخالف
سمتدرلرندن آزرعات حوران طرفنده بركويدريارم منزل صويى قيولردندر اندن مفرق
برصوسز دوز يردر صاغدنك غرب جنوبنده دركاه سيل خوفندن قونمزلر ازرعاته قونارلر
اندن زرقا آقارصولو يردر وازرق نام خرابه قلعه خرمالو وصولو يردر شرق شمالنده بركونلك در
وعمرى نام صولو يردر كه دوما يولى اوزرنده شرق سمتنده ايكى دكرمن يوريدر صويى وار
عماندن كلور غور سمتنه كيدرلر اندن بلقا نام ديكر مشتادخى بلاط ديرلر صوسز يردر بيدى
عقبه چرلر اندن قطرانى كه سلطان سليمان برقلعه يا پوب طپراق ايله طولمش اولان
بركه سنى ايرنلق ايچون اون بش بيك فلورى ويروب غربنده لجون نام كوپرى واردر كامى
حجاج انده صولانورلر اندن حساصولو منزلدر شوبكدن شمال شرقه كرك شوبكدن حجاجه
ذخيره كلور بوشوبكك آقارصويى واردر چايرلو يردر طاغلر اراسنده غربنده طاغى اوزرنده
خانى واردر وپيكارى واردر وقربنده قنطره سى واردر ظهر عنيزه يولى اكرى بوكريدر
عنيزه دن شوبك قلعه سى باغلرى كورينور اندن معان قلعه سى مقدما بنى اميه ساكنلر ايدى
شراه ناحيه سندن صايلور سلطان سليمان برقلعه يا پمشدر صويني چيقاردوب آقتمشدر
اما صويى ايوكلدر اندن ظهر العقبه نام ديكر عبادان صوسز يردر اندن طبيليات خرماسى
واردر ليس وراء عبادان قرية مثلى بوندن اولق كركدر ذات حج نام ديكر حجر سلطان سليمان
قلعه يا پمشدر ربابانى خرماسى چوقدر صويى اشمه لردر حالا صويى اقيدوب آقارصودن
طولار وقلعه خلقى صواوزرينه بستان ايدرلر اندن قاع البسيط نام ديكر عرايد قومسال يردر
اورتاسنده يوكسك ثنيه سى واردر عرب آكاشرورادى ديرلر اندن تبوك بونك اوصافى يوقارودة
مرور ايلدى اندن مغاير القلندريه ديه جكدر صوسز يردر اندن اخيضر دخى اوصافى
چكمشدر اندن بركهٔ معظمه بونك دخى اوصافى چكمش اندن مغارش الزير نام ديكر اقرح يارم منزل
جبل الطاف نام موضعكه حضرت صالح دوه سى قتل اولدوغى يردر وبو موضعك نامى نزحمدر
اوغرايوب شرق جانبنه دونوب مبرك الناقهٔ حجرلر بعده حجرده قونارلر اندن قرى صالح
طاغنده بيوت منحوته قوم عقبه لرى چيلوب واريلور قيولرى چوقدر اما صولرى ايچلمكدن
منهى در وحجردن علايه يارم منزل طاغنه انان ديرلر اندن علا اوصافى چكمشدر اندن
قطران ياخود طوامير صربدر صويى يوقدر قره طاشلر ايچنده واقعدر اندن
شعب النعام يغمور دن صولرى اولور وقربنده يوللك ايكى طرفنده
صولر واردر وار وب كتورلر اندن هديه صولرى اشمه لردر اسهال ايدر
شول سبيدن كه برلرنده سناء مكى بتر اندن تخلتين ايكى ديه جكلردر صوسز يردر
وقربنده يوكسك طاغ واردر وقف حصار واردر اندن وادى القرا القرصويى يوقدر اما يرنده

بتمش

بتمش اغاجلر چوقدر اندن ابيار حمزه حضرتلك اننده برمسجدى واردر اندن مدينهٔ منوره يه
واريلور ايكى كون اوتوراق بعده ابيار على يه چقيلور بونلر حضرت على يه منسوب قيولردر
اوچ قولاج درينلوكى واردر حجاج احرام ايدرلر اندن قبور الشهدا صويى يغموردن بوكولده كاهى
صوبولنمز ايكى طاغ اراسنده بر يردر اندن جديده بركويدر اقرصولو باغلو وباغچه لو خرماسى چوقدر
قربوزى وبستانى واردر ايكى طاغ اراسنده بر دپه جك اوزره در اندن بدر اقرصولو باغلو
وباغچه لو جديده دن بدر كانجه وادئ حفر ديرلر معمور برقاج كويلرى واردر اندن قاع البزوه
قوملواوه در صويى يوقدر اندن رابغ دكز قربنده قيولرى واردر قوملواوه در صويى قوم التنده
بر زراع قازلسه صو بولنور خرماسى وبستانلرى واردر بونده سمك علف غنم بولنور وبونده
ايكى طائفه واردر انلره موالى روى وروم واولكسنه روى روايا ديرلر قافله دن بونلره ويركو
واردر اول بر طائفه يه روى جماع ديرلر طارف صول طرفنده بلاد الطارف جبل وقرا
ومزارع معموردر بادم اغاجلرى واردر خلقى حاجه باغ ويغوردو حبوبات كتورلر اندن
خليص يولى عقبة السويق نام صرب يره وارنجه دوزدر وعقبة السويقده صرب يردر
بستانلرى وارصويى اقر بركولدر بونده عربان زبيد اولور كه اكثر عربلردر وبونلر امير حاجدن
صره لرى كه يد بيوز التون هرسنه الورلر بونده تاتلو قيو سى واردر اندن عسفان برقيوسى
واردركه انده ثقل ايلدى بونده آثار كثيره واردر حالا مدرج عثمان ديرلر بطن مر شرقيسنده
اولورلر اندن ابو عروه بركويدر اقرصولو باغ وباغچه لو طاغ اتكنده يوللك غربنده اندن
مكهٔ مكرمه يه واريلور ياخود عسفاندن طرف البرقا اندن مر الظهران نام ديكر وادى المر
اندن كعبهٔ مكرمه مقدما شامدن چاق علايه وارنجه براخر يول واردر كه حالا اولان طريقك
شرقنده در شامدن ان ياتى بصره يه واريلور اندن ان ياتى ازرق نام قلعه يه واريلور صولو
يرلردر اندن قراقر نام صولو يرلر اوچ منزلدر خرماسى واردر اندن قلته ايكى منزلدر
اندن صبيحه نام صويه ايكى منزلدر اندن تيمايه اوچ منزلدر بوندن وادى الصوانه چيلور واندن
علايه دورت مرحله در بو يول طوغرى در اما صويى ازدر اون الى قونا قدر وهر قوناق
يكرمى يدى ميلدر دخى مكه دن مدينه يه وارنجه بر آخر طريق واردر كه اهل مدينه
اول يوله كيدرلر ابار على دن سمحان ايكى طاغ اورتاسنده برموضعدر مفرح بركوجك
طاغدر دوه جيلرك عادتلرى واردر اورايه كلدكده عادت اوزره الورلر اندن قريش بوندن
كچيجك قبور شهدايه وارياورلر اندن روحا بر عميق قيوسى واردر اندن شعب ايكى طاغ اورتاسنده
طاغ طرفنده صويى وار اندن نازيه مدينه دن نازيه وارنجه يللر قور قولودر اندن خنيف
بنى عمرو ايكى طاغ اورتاسنده براوزون درنك ايچنده قريه لر وبيوت وخرما القدر
اقرصولرى وقيولرى واردر بونده بنى عمرو بنى سالم ساكن اولورلر اصل خنيف بنى
عمرودر بيك قدر كسنه دراوق آتارلر عربان اراسنده غنا ايله مشهورلردر اندن وادى الصغر
طاغ اتكنده خرمالو اقرصويى وقيولرى واردر وبونك صويى عين خنيف وبدردن لذيذدر

وبونده اشراف زیدیه دن بر طائفه ساکن اولور قافله بکلرلر وعادتلری واردر الورلر ایکنجی
طریق مصردن کعبهٔ مکرمه یه محفل شریف امیرحاج ایله عظیم الآی ایله مصردن
برکة الحاجه چیقاراندن هدفت البویب ایکی طاغ اورته سنده طاریر در برشرفه سی
وصاغ جانبنده اوزون نبه سی واردر اندن حمرا بونده مصانع و اردروحجاج ایچون برفسقیه
بنا اولنمشدر اندن نخیل غانم اندن عجرود برکه سی بوند نصکره اول منهلدر تطلو صویی واردر
که وادیه اقار قانصو غوری نك انده برخانی واردر واوچ فسقیه سی واردر بندر سویس
بوکا مقابل دوشر واول سمتده عیون موسی اولوراندن منصرف برقونا قدر چوقورلر واردر
بعض ملوك بحر سویس ایله بحر رومی وصل ایچون بومحللری حفر اتدرمشلردی انلرك
اثاریدر یرلر القبیبات بونده قبه لر کبی قوم تپه لری واردرلندن اول التیه بوتیه بنی اسرائیل
جبل طور یمیننده وعریش یسارنده برفضاء واسعدر قرق فرسخ طول وعرضنده اکا
سلوك صعبدر شتاده بردن وصیفده شدت حردن صویی یوقدر بونده بنی اسرائیل ایکی
مرحله قدر یرده متحیر اولوب قرق سنه قالدیلر اندن وسط التیه روض الجمل دخی دیرلر
اندن بطن نخل وادیٔ تجردخی دیرلر بر بیکاری واردر وبونده اشرف قانصو بر حصار بنا
اتمشدر وبر فسقیه واردر که قیودن دولابر حصارك نوبتجیلری صویی عربان دن حفظ
ایدرلر مصر بکلربکیسی علی پاشا ایکی سنی توسیع ایلدی اندن وادی الغما اندن وادی القریض
اندن ابیار العلا یابرانیشدن انیلوب واریلور برواسع فضادر انده ایکی بیر واردر بری
بیره نك بری علائی نك وانده برحوض میاه مطردن دولار اندن ملاحه عراقیب بغله
دیدکلری موضع بونك قربنده در اندن رأس الرکب جفارات نام موضعه قریبدر اندن
سطح العقبه یعنی عقبهٔ ایله سلفده بربلدهٔ عظیمه حالا خرابه در اکا قریب برمیل یرده برکار کیر
قیو واردر صویی تطلو خرما سی واردر اهل حویطات عربانندن برطائفه بونده اولورلر اندن
منزل بونده طریقك ربع اولید ربو ربعك صولری تطلودر وچوقدر جمله ودریا کناریله کیدیلور
صول جانبنده ایسه طور طاغی برقاج میل مسافه طویل ومستمردر آخرنده ایکی اینش وطار
بوغاز وتطلو قیولی چقورلر واردر اندن ظهر حمار صعود اولنور طاشلو یوقوشدر اندن
مجرفین اندن شرفهٔ بنی عطیه اودونی چوقدر اندن مطلات ایکی طاغ اراسنده در
بونده بنی لام محارسی واردر اندن مغارهٔ شعیب چقورلرنده تطلو صولری وخرما لق
اثل اغاجی ومقل اغاجی چوقدر نیل صویی قربنده اولان برایا کبی بونده یازلمش الواح
واردر که انده اسامیٔ ملوك نقش اولنمشدر اندن قبر الطواشی اندن عیون قصب
صولو وسازلو یردر برشدیدالحر وادیدر ایام صیفده انده چوق کمسه فجأةً هلاك اولور
بونده ابراهیم اینا سندن قبری بحره قریب زیارتدر اندن شرم دریا قربنده یسارنده برطاغ
ککاشان دیرلر اندن مویلحه بحر کنارنده صویی وار اجتراقدرلندن دارقیتبای حج اتدکده
اول محله نازل اولد وغیچون دارقایتبای دیرلر بوندن اول بطن کبریته قونارلردی بوقوناق

طاشلودر وطاردر اندن قبر شیخ الکفافی مرزوق انده مدفون اولوب زیارت ایدرلر اندن
ازلم ربع ثانی اوتسز چوراق یردر صولری دخی طوزلودر وبو طاغلر ارسنده برچول
صحرادر بونده سنامکی بولنور اندن سماق رخا نیئ دخی دیرلر دیکنی چوق بروادیدر انی یکدکده
عنتر اخوری دیرلر طاغلر ارسنده برفضا واردر انده اراك بولنور اطرافی تطلو صولردر
اندن شرنبه بر طاغ بورنی اندن وجه بروادیدر تطلو قیولری واردر ابراهیم پاشا سنه طقوز
یوز او توز برده تجدید ایلدی صولری امطار وسیولدندر اندن بیر القروی اندن حوره
اندن حورا صویی واردر اما اجیددر اندن عقیق لندن صحن بیاض قومسال وبیاض
لقاعیسی چوقدر بردکرمی یردر اندن نبعافقاع بحار دخی دیرلر تطلو صویی واردر اندن
طراطیر راعی اندن وادی النار طاغلر ارسنده طاشلو قومسال وادیدر بومرحله یدی
وعر دیمکله معروفدر زیرا انده یدی بیوك طاشلو چیلور اندن حصیرا ینبع اعمالنده
برقریه در اندن جبل احمر اندن وادی تما اندن جبل الزینه ینبعه مشرف موضعدر
ینبع حاکمی اورایه کلور ومحفل شریفی دورغو درلر ودوه سی اوکنه برسجاده دوشرلر
ینبع حاکمی ایکی رکعت نماز قیلار اندن ینبع برقاج بیکارلری واردر او صافی یوقاروده مرور
ایلمشدر واندن عدبیه برقریه در اندن اول دهنا نام بلده چیلور اندن واسط بومنزلده
قندیلر یانوب طوبلر آتیلور اندن بدر او صافی یچمشدر اندن خبب البزه برواسع صحرادر
اندن غیقه ساحل بحردن برموضع اندن عقبهٔ ودان اندن رابغ موضع احرام در
بجفه نام محل بونك قربنده در مهیعه دخی دیرلر اوچنجی طریق عدندن چاق مکهٔ مکرمیه
عدندن لحج لندن بکرد لندن تعز اندن کرابجه لندن وادی الحسنا اندن حیس
مقدما بونده آل عثمان ضبطنده ایکن محفل شریف چقاردی اندن زبید غرب جنوبنده
مخاو اقعدر ما بینلری ایکی منزلدر بری موشج واندن زبید بعده زبیددن رفع ابتدا
زبید حاجنك منزلیدر اندن بیت الفقیه الصغیر اندن قطیع اندن منصوریه لندن
قلعهٔ مراوعه اندن غانمیه اندن بیت فقیه کبیر بونده کامیحه صنعا حاجی کاوربش
منزلدر ابتدا صنعادن حبابه اندن طویله اندن بلاد بنی الخیاط اندن بلاد بنی الاهیل
اندن بیت الفقیه بعده اندن مور اندن معولیه اندن دومه لندن حیران اندن عالیه اندن
ابو عریش اندن سلامه اندن بیش اندن تماوه اندن عتود اندن شقیق اندن ابیار لندن
دهبان بو وادیده مقل اغاجی بتر اندن برکه بنی رسولدن عمر بن منصور بنا اتمشدر
اندن شفقه اندن قنونا دخی وادیئ دیرلر صولو منزلدر اندن لیث اندن هصم صولو
یردر اندن سعدیه صولو یردر میقات اهل تهامهٔ یمن بونك قربنده یلملم میقاتدن اون سکز
میلدر اندن ایدام بیضادن برمنزل میقاتدن ایچرودهدر صولو منزلدر اندن بیضا اندن ام
قرین صولو منزلدر اندن کعبهٔ مکرمه دخی برآخر یول عدن وصنعا حاجنك نجد الیمن
اوزن کیدیلور عدندن صنعایه طاغلر اتکی ایله شماله کیدیلور بعده صنعا حاجی ایله صنعده

اوزن طايفه ومكه يه كيدرلر عدن بلادمكردن اندن قعطبه اندن حقب اندن دمت
اندن مثلاله واندن يريمه اندن زمار اندن زراجه اندن خزفه اندن سيان اندن
صنعا وبوصنعادن قره دن كلن شهر حاجى حضرموت اوزن كلور شهردن حضرموته
بش منزل واندن صنعايه دورت منزلدر دخى قره دن كلن ظفار حاجى صنعايه
اون بش مرحله در اول اطراف حاجى صنعاده جمع اولدقده بعده صنعادن زبيده اندن
ايافث اندن خيوان اندن اعمشيه اندن صعده اندن عرفه اندن هجره اندن سروراج
اندن تجه اندن كثبه اندن ابيات اندن جرم اندن حسنه اندن نيشه اندن نياله
اندن وبيه اندن كدمى اندن صغر اندن بويه اندن عتق اندن جدر اندن عمراندن
كعبۀ مكرمه دوردنجى طريق عماندن كعبه يه وارنجه حصاردن زويه اندن عجله
اندن عضوه اندن بير السلاح وبوندن چاق كعبه يه وارنجه يكرمى بر مرحله بونلردن انجق
صودورت مرحله بولنور وسكز مرحله صافى قومسالدراندن اوتوزى عمان حاجى دريادن
كلورلر بشنجى طريق لحسادن مكه يه لحسادن جوده اندن ضان اندن دهنا اندن دحل مى اندن
جبل ابوعرنه اندن ملهم اندن جغر اندن ربض اندن درعيه اندن حيسيه اندن
مراه اندن شعرا اندن جنابح اندن مرقب اندن منخنا اندن عبله اندن زكيه اندن ذات عرق
اندن كعبۀ مكرمه التنجى طريق بصره دن كعبۀ مكرمه يه بصره دن درهميه اكا بصرۀ
قديمه ديرلر اندن صغوان اندن جهره ايكى منزل برصونك ساحل قرينده اندن اصافا
ياخود حفر قيولرى اوتوز قولاجدن دخى زياده بوسمتده حصن بنى موسى اندن ماويه
صولرى واردر اندن عالج صغير بونده طريق ايكيدر برى يازيولى برى قيش يولى يازيولى
عالج صغيردن دجانى ايكى منزل صويى قربدر اندن صد برصويى واردر اندن وشم اندن سر
اندن جمانيه اوچ منزل صويى واردر اندن مران دورت منزلدر قيش يولى عالج صغيردن
عالج كبير اندن تنومه اندن قصم غيرى ايكى منزل صويى واردر اندن رس صويى
واردر اندن ضريه صويى واردر اندن قبا دورت منزل اندن مران صويى واردر اندن
وجره اندن ذات عرق كه نجد حاجى ميقاتيدر اندن بستان بنى عامر اندن مكۀ مكرمه
يدنجى طريق بغداددن كعبه يه وارنجه مقدما بغدادك امير حاجى ايله محفل شريف
چقاردى بغداددن دپۀ صرصر اندن دپۀ فراشر اندن شط فرات اندن كوفه اندن
مشهد على كه سد بيابان نجفده در اندن معتبه وادى السباعده در بونده مصانع واردر
اندن قرعه قيولرى واردر اندن مسجد سعد فزارى عوام سعد وقاص ديرلر اندن
واقصه قيولرى واردر ملكشاه قازدرمشدر اون بش زراع قطرى ودورتيوز عمقى
كسمه طاشدر اندن عقبۀ شيطان قيولرى واردر اندن قاع رمال قيولرى
واردر اندن بيوق بركه سى واردر اندن بارطان كه قبة العباديدر بركه لرى واردر اندن ثعلبه
وبونده حجاج واسط ايله جمع اولور بو واسط حاجى واسطدن شعشعه اندن عيص
اندن

اندن ذات معين اندن شاهيه اندن احاديه اندن عوجه اندن سويه اندن لد اندن
ثعلبيه بعده ثعلبيه دن خريه بركه لرى واردر اندن حقوقيۀ فيد بونده اقار صو واردر
اندن شور بركه لرى واردر اندن شمير قيولرى وبركه لرى واردر مدينه يولى بوندن ايريلور اندن
معدن بنى سايم بركه لرى وقيولرى واردر اندن سلسله اندن عمس بركه لرى وقيولرى واردر اندن
قعبه بركه وقيولرى واردر اندن مسلح بركه وچاه واردر بعضيلر ميقاتى مسلحدن طوتارلر
اندن بستان بن عامر بونده صوچوقدر اندن مكۀ مكرمه بو مرحلده عباسيه خاتون
زبيده وسلطان ملكشاه سلجوقينك نيجه اثار وابنيه لرى واردر احوال ملوك جزيرة العرب
اسلامدن اول چكن ملوك وحكامك احوالى اجمال اوزره ابتدا اسندن بوآنه كلنجيه دك
روايت اولنور كه طوفاندن صكره حضرت نوحك اوچ اولادندن برى سام غايتله عاقل
وصاحب فراست وكياست سائر قرنداشلرندن ممتاز اولمغين حضرت نوح انى ولى عهد
ابد نمشيدى كندونك يرينه سامى خلافته تعيين ايدوب اسرار نبوتى ودقايق حكمتى تفويض
ايلدى وحق تعالى حضرتندن دعا ايلدى تاكه اكثر انبيا ومرسلين واوليا وصديقين
وحكما وسلاطين وامرا وصلحا سام نسلندن متولد اوله لر سامك طقوز اولادى
اولدى انلردن برى ارفخشد ايدى اكثر انبيا انك نسلندن كلدى برى كيومرث
ايدى پادشاهلر انك ذريتندن متولد اولدى برى ارم كه اندن عاد متولد اولدى برى
لاوز كه عمليق متولد اولديكه بونك قوميله صنعاده اولورلردى بعده حرم اطرافنه نزول
ايلدويلر بعده فلسطين وشام اطرافنه نزول ايلديلر ومذكور اولان عاد قوميله حضرموت
واحقافده ساكن اولديلر بو عاد ثمره عبادت ايدردى بيك عورته تزوج ايلدى وصلبندن
دورت بيك ولد كلدى بونك قومنه عاد اول ديرلر وقتاكه طغيان وتجبر اتمشلر هود
عليه السلام انى ايمانه دعوت ايلدى عاد قومى تكذيب ايلديلر طرف حقدن طوفان
ريحيله احقافده هلاك اولديلر اول وقت حضرت آدمدن عليه السلام اوچ بيك قرق
دورت سنه كچمش ايدى بو عاد اول هلاك اولدقده ارفخشد بن سام اوغللريله هند مملكتنده
اولورلردى تچنكه عاد اول هلاك اولدقلرينى استماع ايلدى كندو اوغللريله يمنه
كلديلر ويمنى ضبط اتديلر قحطانك اك مشهور اولادى برى يعرب برى جرهم يعرب يمنه
ملك اولدى وجرهم مكۀ مكرمه يه وارديلر وبونلره عرب عاربه ديربعده اسمعيل انلردن
تزوج ايلدى اولاديله بين العربان عربۀ متعربه دينلدى زيراكه بونلر لسان عربى انلردن
اوكرنديلر وحضرت اسمعيل لسانى لسان عبرانيدر بعده جرهم عماليقه ايله عظيم جنك ايدوب
جرهم انلره غالب اولوب وافتضاح اتمكله اول موضعه فاضح تسميه اولنمشدر صكره
جرهم عظيم طغيان ايدوب انلره سيل كلمشدر وانلرى غرق اتمشدر وعرب عاربه دن
قحطان وعدنان قوملرندن باقى قلان قالمشدر وبو عرب طائفه سى فصاحت وبلاغت
ايله مشهورلردى وبرقاچ علم واردركه انلره مخصوصدر وسائر امه كوره انلرك فضيلتلرى

واردربری علم انسابدر دخی علم انواع کواکب دخی علم تواریخ دخی علم تعبیر منامانلر خصوصا
حضرت صدیق اکبر رضی الله عنه ذکر اولنان علمه فایقدر دخی علم قیافه در که بعض
آثار ومشابهتله اوغولدن وباباد ن ولده انتقال ایدر وبو علمه قبیلهٔ مدلجك مهارتلری
زیاده در دخی علم اثر که برشیٔ قنده کتمشدر ادراك قیلورلر والحاصل علم انسابده کلی دقت ایدرلر
وانسابده طبقات سته اعتبار ایدرلر اولکیسنه شعب دیرلر نسب ابعد مراد ایدرلر منسوب
فخر عالم صلی الله علیه وسلم نسبتی که عدنانه قیاس ایدرلر ایکنجی یه قبیله دیرلر شعب بوندن
منقسم اولور دیو ربیعه ومضره تشبیه قیلورلر اوچنجی یه عماره دیرلر انساب بوندن قسمت
اولنور قریش وکنانه یه قیاس قیلنور دیو تحقیق ایدرلر دوردنجی یه بطن تعبیرین ایدرلر
انساب عماره بونده منقسم اولوب عبد مناف وبنی مخزوم قیاس ایدرلر بشنجی یه فخذ اطلاق
ایدرلر انساب بطن فخذدن قسمت اولنوب بنی هاشم وبنی امیه اعتبار اولنور دیرلر التنجی یه
صاد مهمله ایله فصیله دیرلر یعنی که فخذ فصیله دن بولنور بنی عباس بنی عبد المطلب کبی عد
اولنور دخی ایکی قسم اعتبار اولنمش بری عشیره وعشیرة الرجل رهطه الاقربون بری دخی
حی اعتبار اولنمش که حی من العرب دیرلر دخی بنی فلان دیرلر ولسان عربی اول تکلم ایلین
یعرب بن قحطاندر بو یعرب حضر موتده ایکی سنه ملك اولدی اوغلی یشجب بعده اوغلی
عبد شمس وابتدا بو ملك سبی ایتمکله اسمی سبا ویرمشلر ارض ماربده عظیم سد بنا ایتمشدر
ومدینهٔ مارب سبا نامیله معروف قالمشدر نقل ایدرلر که اکثر اصناف عربك جدی سبا
نام شخصدك اولادندندر ابتدا اسمی ایدن کشی اولدر وعبد شمس تسمیه سی غایتله پاکیزه
صورت اولمغین اکا عبد شمس دیدیلر عینده پادشاه اولدی بنی قحطانی جمع ایلدی بنی
هود علیه السلام انلری غزایه ترغیب ایلدی انلر ایله معا کلوب بابلی فتح وساکنلرینی قتل
ایلدی بو اولدکده برقاچ ولد الی قودی بریسی حمیر وبریسی عمرو وبریسی کهلادر حمیر دائما
قرمزی اسباب کیمکله بو اسمله تسمیه اولدی بو ملك ثمود قبیله سنی یمندن چیقارمشدر
وحجرده اسکان ایتدرمشدر بعده کهلان ملك اولدی بعده اوغلی وایله بعده اوغلی ساسکه
بعده اوغلو یعفر بعده زورباش بعده نعمان بعده اسمع بعده سبا اولادندن شداد بن عاد ثانی
بو شداد چوق اقالیمده جنك ایتمشدر حتی مغرب اقصی یه وارمشدر تجبر وتعند ایتدکده
ایمانه دعوت اولندی شداد ایتدی اکر ایمان کتورر سم الله تعالی بکا نه ویرر دیدیلر جنت
اعلاده قصور وغلمان وحوری شداد ایتدی اشبو وصف ایلدیککز زیاده اسلدر بن کندم
ایچون بر جنت بنا ایده یم والحاصل انواع ناسدن محبوب غلاملر وقزلر کتوردی والتون
وانواع جواهر ومسك وعنبر وعود ولؤلؤ ومرجان جمع ایدوب وصف ایتدکلری اوزره بر
جنت بنا ایلدی تمام اولدقده مسرور اولوب بعده کندو جماعتیله جنت تماشاسنه عزیمت
ایدوب بر فرسخ قریب قالدقده بر صیحه کلوب شدادی قومیله هلاك ایتدی واطرافنده
بعض بقیه باقی قالدی که بونلره عاد ثانیه دیرلر وبونلر شحر ومهره سمتنده ساکن اولدیلر حتی

انلردن بعض بقایا باقیدر شداد هلاك اولدقده اوغلو مرثد ملك اولمشدر بو مرثد مقدما
حضرت هوده ایمان کتورمشدر بعده اوغلو عمرو دخی مؤمندر بعده باباسنك عموجه سی
ملك اولدی که اسمنه لقمان دیرلردی بو ملك عاد ثانی دیو شهرت بولمشدر بعده قرنداشی
ذو شدد بعده اوغلو حرث دخی حارس رایس دیرلر وبوکا تبع اکبر دیرلر وبو تبابعه اوچدر
بریسی بودر بعده اوغلو ذو القرنین که سد یأجوج ومأجوج بنا ایتمشدر بعده اوغلو ذو المنار
ابرهه مفازاته منارلر بنا ایتدرمشدر که یوللری رجوع ایتدکده بولمق ایچون بعده اوغلو
افریقیش بو ملك بربر قومنه غزا ایلدی چاق طنجه یه وارمشدر وبربر قومنی فلسطیندن
ومصردن نقل ومغربده اسکان ایتدردی وشهر افریقیه یی بنا ایتمشدر که اول عصرده
حضرت داود اولوب ایدی بعده قرنداشی ذو الازعار نسناس ولایتنه غزا ایتدی وانلرده بر
قومی سبی ایتدی یوزلری صدرلرنده ایدی بعده شرحبیل بعده اوغلی هرهاد بلقیسك باباسیدر
بعده بلقیس وبونك قومی محبوسدر کونشه عبادت ایدرلر بعده بلقیسك عموجه سی
ناشر النعم ملك اولدی بعده شمر یرعش بن افریقش ملك اولدی چینه کیدرکن سمرقندی
هدم ایتمشدر بعده اوغلو ابو مالك بن عمران نسل کهلاندر بعده قرنداشی عمرو بو ملك
هر کون کیدوکی ثوبی تمزیق ایدردی که کمسه کیمسون بعده قرنداشی اقرن بعده
اوغلو ذو جسان بو ملك طسم وجدیس مابینلرنده قتال ایقاع ایلدی بعده تبع بن اقرن بعده
کلی کرب بعده اوغلی ابو کرب بو تبع اوسط درکه قرآنده مذکوردر ابتدا بیت اللهه لباس
بوکیدرمشدر دخی برقچه اختراع ایتدرمشدر بو ملك یهود دینیله متدیندر وبو ملك اوس
وخزرج ایله جنك ایتمشدر بعده اوغلی حسان بعده قرنداشی عمر بو ملك بیوك باباسنده
افریقش کابنده حضرت رسول اکرم صلی الله علیه وسلم بعثتنی بولمشدر بعده اوغلو
عبد کلال بعده تبع بن حسان بن ملك یکرب وبوکا تبع بن اصغر دیرلر بعده قرنداشی اوغلو حارث
بعده مؤثر بن کلال بونده نصکره ملوك حمیر متفرق اولدیلر بعده اوغلو ربیعه بعده ابرهه بن
صباح بعده ابن دقیقان بونك یاننده سیف عمرو بن معدی که صمصام ایله معروفدر بعده
لختیعه ذو الشناتر بو ملك ابناء ملوکه لواطه ایدردی ابناء ملوکدن یوسف ذونواسی طلب
ایلدی کلدکده کیزلو بر بچاق المشیدی تنها اولدقده اوروب قتل ایتمشدر
والحاصل حکایه سی مشهوردر بعده ذونواسی ملك ایتمشلردر وبو کیمسنه یهودیدر
وجبار در اخدود صاحبی درکه بوقارودہ ذکری کچمشدر بعده حبشدن ارباط بن
اصحم مستولی اولمشدر سبب استیلا بودر ذونواس نصاری قومنی انشله احراق
ایدردی قچنکه نجاشی بونی استماع ایتدیسه عظیم عسکر ایله نجاشی
رباط نام کمسنه یی کوندروب ذونواس دریادن فرار ایدرکن دریایه غرق اولمشدر
بعده ابرهه اشرم فیل صاحبی بعده اوغلی یکسوم بعده قرنداشی مسروق بویله اولدقده
یمن اوزره حبش طائفه سی بلالری مشتد اولمشدر اولوقت سیف ذی یزن که کنیه سی

ابی مره قیصره کتمشدرکه انکن امداد استمشدر اما امداد ویرمدی بونی کوردکده کسری
نوشیروانه واروب آکا دوشمشدر آکا امداد وعد ایلدی حبشده اولان مجرملردن سکز
یوز مجرمی بیله کوندردی سکز کیله عدنه کیدوب عدن ساحلنه واصل اولدقده کیلردن
خرقاج کمی یی احراق بالنار ایلدی والحاصل حبشیله جنك اتدکده غالب اولدی یمنی ضبط
ایدنی مسروق قتل اتمشدر تکرار یمن حمیر قومنه دونوب بعده زسیف ذی یزن حمیری
ایله کسری طرفندن کلن هرز حضرت سلیمان بناسندن بر مصنع قصرده شراب ایچرکن
سیف ذی یزن مقربلرندن حبش طائفه سندن قتل اتمشلر بویله اولدقده اولاد
سبا دن ملك یمن منقطع اولدی ویرینه هرز نوشروان طرفندن حاکم اولدی بعده مرزبان
بعده سیحان بعده اوغلو جرجیس بعده بازان بن ساسان چاق حضرت رسول اکرم بعثاولنجه
حاکم ایدی صکره توابعیله اسلامه کلمشلر سببی بودرکه قچن رسول اکرم ملك کسری یه
مکتوب کوندردکده مکتوبی تمزیق ایلمش وبازانه امر اتمش که واروب حضرتك
باشنی کتوره بازان کندو طرفندن برآدم مدینه یه ارسال اتدکده تجسس اتمکه رسول
اکرمه کلن قاصد اضمار ایلدیکی حق طرفندن دخی نازل اولوب خبر ویرمشدرکه کسری
فلان کونده فلان ساعتده قتل اولنمش در دیو بوسوز شایع اولدقده قاصد بو کلامی
اشیدوب خائباً دونمشدر و بازانه بو قصه یی خبر ویردکده فی الواقع بویله اولمغله اسلامه
کلمشدر و هجرتك سنهٔ عاشرنده وفات اتدکده حضرت فخر کائنات بابا سنك یرینی
بازان اوغلونه توجیه بیورمشلر در و ابتداء اسلامده یمنده امیر بو ایمشدر والحاصل قبل
اصحاب وتابعین دن یمنه والیلر کتمکه بشلدی صکره سنه ایکیوز ایکی ده مأمون
خلیفه یه یمندن مکتوب کلوب اشاعره طائفه سی خروج اتمشلر اول ساعت مأمون
خلیفه خدمتنده اولان محمد بن عبد الله بن زیادی یمنه امیر نصب ایدوب وسپارش
ایتدیکه اشاعره ولایتنه واردقده وادئ زبیده بر قلعه بنا ایله یمنه واردقده تهامه یی فتح
اتمشدر و زبید شهرنی بنا اتمشدرکه اول وقت هجرتك ایکیوز دورت تاریخی ایدی وکیده رك
قوتی ارتوب حتی صنعا و صعده و نجران شهرلرنده کندو اسمنه خطبه اوقونمشدر و بونلرك
دولتلری هجرتك چاق دورتیوز یدی تاریخنه دك ممتد اولمشدر آخرلری عبد الله وزیری
حسین ابن سلامه وادئ صهامه ده مدینة الکدری بنا اتمشدر دخی وادئ دوال ده
مدینة المعقری بنا اتمشدر حضرموتدن چاق مکه یه وارنجه امیال وفراسخ و برید یوللرنده
تعیین اتمشدر صکره دولت نجاحیه ظهور ایلدی و بو نجاح عبد حبشیدر ابراهیم زیادی
خدمتنده ایدی قچن یعیشی ابراهیمی قتل اتدکده نجاح عظیم الم چکمشدر و عظیم عسکر جمع
ایدوب اولوقت یعیش زبیدده اولوردی اوزرینه نجاح واردقده زبیدی فتح و یعیشی قتل
اتدی و زبیدده اوتوردی واسمنه اقچه کسدردی واول وقت رأس جبل سماره ده بر مدینه که
اسمی حرازده بر فقیه مذهب امامیه دوتاردی اسمی علی بن محمد بن علی صیحی دیرلردی

برآدم کیده رك قوت بولدی نجاحه بر جاریه اهدا ایلدی وانك الیله زهر ویروب قتل اتمشدر
وکیده رك حصنلر فتح ایتمشدر و بشلادی صبیح آل نجاح ایله جنك اتمکه والحاصل دولت
صبیح سنه ٤٨٤ ده منقرض اولدی ودولت نجاح کرچه انلردن مقدمدر لکن
انلردن زیاده ممتد اولمشدر سنه ٥٥٣ ده منقرض اولمشدر صکره دولت مهدیه ظهور
ایلدی ابتدالری علی بن مهدی بوعلی اوایل صالحدر صکره بشلادی طاغلره کیدوب
وقوافل و یوللری قطع ایلمکه وفاتك بن محمد که بنی نجاح آخریدر قتل ایتمشدر و زبیده مالك
اولمشدر بو اولدکده اوغلو مهدی اولمشدر بعده اوغلو عبد النبی صکره ایوبیه دن مصردن
تورانشاه یمنه وارمشدر و عبد النبی یی اسیر اتمشدر و زبیدی آلوب ایوبیه طرفندن ضبط
اولمغه بشلادی بعده دولت بنی رسول غسا ظهور ایلدی وسبب تسمیه بنی رسول بغدادده
بعض خلفای عباسیه خدمتلرنده اولوردی واطراف واقطاره کوندررردی اندن اوتوری
محمد رسول تسمیه اولنمشدر صکره مصره واردقده تورانشاه خدمتنده اولمشدر صکره
یمنه ملك مسعود اقسیس کوندرمشدر مریض اولدقده اوغلو یرینه استخلاف اتمشدر
مسعود اولدکده کندویه ایوبیه طرفندن مقرر اولمشدر او دولتلری اولاد اولاده
سورمشدر چاق اخرلری مسعود صلاح الدین صکره طاهریه دولتی ظهور ایلدی بو طاهر
بن معوض بن تاج الدین القریشی الاموی العمری در اولوقتکه مسعود تعزده اولوردی
بنی طاهر اوزرینه قالقمشلر و تعزدن چقمشلر مغلوب اولدقده کندو ارادتیله معزول اولمشدر
و بنو طاهر تعزده دولتلری یورودی چاق عامر بن عبد الوهاب لقبی صلاح الدین الملك
الظافر زبیدده بر بورکه بنا ایدوب وشکر شربتیله مملو ایدوب ومسك وکل صویی ایله جمله
خلقی سقی اتمشدر و زبید فقراسنه التی بیك التون تصدق اتمشدر و یمنده چوق یرلر المشدر
سنه ٩١٨ ده وادئ زبیده بر خرق بنا اتمشدر طولی التمش التی ذراع وارتفاعی اللی ذراعدر
وعرضی اون بش ذراع بر سد عظیم اتمشدر بعده سنه ٩٢٢ ده عداوه واقع اولوب ظافرله
مصر امراسندن حسین کردی وامیر سلیمان ایله ماینلرنده عظیم جنك واقع اولدی مصریلر
غالب اولدی و زبید شهرینه مستولی اولدیلر بونك سببی اول کاندر سفرهندده ذکر اولنمشدر
بعده دولت امامیه و زیدیه ظهور ایلمشدر اولوقت طقوز یوز اللی اوچده ابتدالری الامام شریف
احمد بن یحیی چاق ابن الحسن السبط الکبیره نسبی متصلدر بعده اوغلو شرف الدین یحیی
بونك بر کتابی وار در مذهب زیدیه ده تصنیف اتمشدر اسمی البحر الزخار دخی اصول زیدیه ده
کتاب الاحکام واجتهادی دعوا ایلدی بونك عصرنده آل عثماندن اویس پاشا سنه طقوز
یوز اللی اوچده یمنه تعیین اولمشدر و زبید وذمار وتعز وکیده رك چوق قلاعلر فتح اتمشلر در
سببی بودرکه سلطان سلیم مصری الدقده شریف مکه سید برکات اوغلی شریف یمن
سلطان سلیم خان حضرتلرینه تبریك اتمك ایچون کوندرمشدر اولوقت سنی یعنی عمری
اون اوچ سنه در سلطان سلیم عظیم اکرام ایلمشدر بعده مراد اوزره امرلر یازمشدر و دخی

جده ده اولان امیر حسین کردی قتلنه برامر ویرمشدر انك دخی سببی بودرکه مقدما
سید شریف برکاته چوق اذیت ایدوب غایت ظالم اولمغله احوالی سلطان سلیمه عرض
اولندقده حقنده امر ویرمشدر والحاصل شریف مکهٔ مکرمه یه واردقده مکهٔ مکرمه یی
تزیین ایدیلر وشریف برکات سلطان سلیمدن کلن خلعتی کیوب انکله بیت شریفی طواف
ایدوب اهل مکه تهنیه ایتمشلر بعده مقام حنفیه ده جلوس ایلدی وحسین کردی طلب
ایلدی که پادشاه طرفندن کلن امری استماع ایلسون والحاصل شریف مکه اوزرینه عبید
تعیین ایلدی وجده ده برکیله کلوب بین العمین برمحله واردقده انده غرق ایتدیلر وچرا کسنه
بقیه لری زبید سمتنه امیر برسبای یاننه کتمشلردر واخر کار برسبای قتل اولندقده بعده امیر
سکندر زبید ده حاکم قالمشدر وعثمانلی زیی ایله متزیی اولمشدر بویله اولدقده سلطان سلیم
طرفندن حکم واردا اولمشدرکه یمن ولایتنه والی اولسون ومصر طرفندن برنائب کوندرلمشدر
وخطبه سلطان سلیم نامنه اوقونمغه بشلاندی بومنوال اوزره اوچ سنه مستمر اولدی چاق
عثمانلی امیر حسین ثانی جده نائبی اولنجه بوامیر حسین برفاضل آدم ایدی مصر پاشاسی امیر
خیره بك مقبولی ایمش جده سنجاغنی آکا ویرمشدر قچنکه جده یه واصل اولدقده انده برقاچ
کمی آلات جنك ایله سلطان غوری حسین کورد ایله ارسال ایلمش ایدی و یمن خالی اولدوغی
مسموعی اولمغله امیر خیره بك استیذان ایدوب اولدخی اذن ویرمکله جانب یمنه عزیمت
ایدوب وصولنده هجرتك طقوز یوز یکرمی التنجی سنه سی ایدی وسلطان سلیمك خبر وفاتی
وبرینه سلطان سلیمان جلوس ایتدوکی خبر الوب بویله اولدقده جده یه دعوت ایتمشدر
بعده والیلر ماییننده عظیم جنك وجداللر واقع اولوب وپورتقال کفره سی هند ساحلنه
مستولی اولدقلرین سلطان سلیمان خان استماع ایدوب وهندك مقاومته
عجزنی معلوم دولت ایتمکله غیرت اسلامیه یه بناء سلیمان پاشایه مصر ایالتی توجیه
ویمنه عزیمتی فرمان بیوردقده اولدخی جانب یمنه توجه وهنده کیدرکن عدنی عذر
ایله الدوغنك تفصیلی بالاده مرور ایلمشدر اولوقت هجرتك طقوز یوز قرق بش
سنه سی ایدی بعده سنه ٩٧٧ ده اوزدمیر پاشایه یمن ایالتی توجیه اولنوب بواوزدمیر
اویس پاشا طرفندن مملکت یمنده بربك ایدی قچنکه اویس پاشا فوت بولدقده
بر توغ دخی پیدا ایدوب وعسکر بیننده دلالتلرندا ایتدروب بووجهله عسکر
کندویه مطیع ومنقاد اولدیلر بعده پهلوان حسنی قتل ایدوب وصنعایی ضبط
ایدوب اوزدمیر یمنه اجلاس ایتدوکنی استانبوله دردولته ماجرایی عرض ومصردن امداد
طلب ایتمکله سلطان سلیمان درعقب داود پاشا ایله مصردن اوچ بیك تفنك انداز وبیك
دانه جرداتلو تعیین وفرمان بیوروب داود پاشا مذکور عسکر ایله یمنه واروب اوزدمیر
پاشا مصطفی پاشا ایله ملاقی اولدقده قلاقلعه سنده نزول ایتدکده ماینلرنده بعض
منافسه واقع اولمغله مظهر فرصت بولوب ومصطفی پاشادن امان طلب ایدوب

مصالحه ایتمکله بعده اول پاشالر مصره رجوع ایلدیلر واوزدمیر پاشا یمنده قرار داده
اولمشدر وکیده رك کهلان وحبش وسواقی وعتره ومخلاق وخنفر نام قلعه لری تسخیر
وفتح ایدوب یدی سنه مقداری یمنده والی اولمشدر بعده معزول اولوب استانه سعادته
کلدکده سلطان سلیمان مزبوری احوال یمنه وقوف تامه تحصیل بیورمغله تکرار
سرعسکر ایدوب مصردن اوچ بیك آدم دخی تعیین وارسال ایدوب اولدخی مصره
واصل اولدقده سعیددن سواکن طرفنه عزیمت ایدوب اول سمتده برقاچ قلعه بناسنه
مباشرت ایلمشدر مقدما سواکنده مصر جانبنده برامین اوتورردی صکره بکلربکلك
اولمشدر بعده اوزدمیر حبشده برقاچ ولایت الوب سنه طقوز یوز التمش یدیده دواروه
شهرنده وفات ایتمکله مصوعه ده دفن اولنوب واوغلو عثمان پاشا قبرینك اوزرینه برعالی
قبه بنا ایلمشدر قچنکه اوزدمیر اوغلو یمنده معزول اولوب برینه مصطفی پاشا والی اولدقده
چاق اولنجه ضبط ایتمشدر ابتدا محمل شریف وامیر حاج تعیین ایتمه سی مرحوم مصطفی
پاشادندر مقدما قافله شکلنده کیدرلردی واوزرلرینه باش وبوغ برشیخ بنی مرزوق
اولادندن کیدردی بومصطفی پاشا فوت اولدقده کتخداسی یوسف پاشا اولدی
بونلر نصکره کلن والیلر ظلم ایدوب عسکره علوفه ویرمکله وایکی بکلربکیلك تدکلرندن
نزاع وفتنه دن خالی اولمیوب محصل یمن احوالی متلاشی اولدوغنی دولت علیه
پادشاه اسلام خبردار اولمغله سنان پاشایی تعیین وارسال بیوروب اولدخی مصردن
توجه وجازانه کلدکده کوردیکه جازان خالیدر وخبر الدیکه زیدیه جبل اغبره ده تحصن
ایتمشلر بعده تعزه واردقده عثمان پاشایی جبل اغبره تعیین ایدوب اولدخی واروب
جبل اغبری فتح ایدوب وزیدیه لی فرار ایتمکله قلعهٔ قاهرهٔ بلا محاربه تسلیم ایلدیلر
والحاصل سنان پاشا فتح وتسخیر ایتدوکی قلاع وبلاد بونلردر قلعهٔ حصن تعکر جبله
خیران قلعهٔ حد جبل حبیش قلعهٔ اب جبل بعدان حصن حب هران قتداومدررا
زمان وادی سهیل زبل ثقیله سمار وادی یرم قلعهٔ دوران صنعا حصن حولان
حصن ثلا حصن دمرمر وادی السر بلاد مطهره ده قلعهٔ سام قلعه المقنب مزکور
سام غایتله متین در اوچ جانبندن اوچ طاغ احاطه ایتمشدر ومتین دیوار ایله تحصن
اولنمشدر حدیددن بیك لنبله منسبکدر طولی بش بیك زراع عرضی اون بش قارش
ایکی طرفنده ایکی قلعه وار دربرینه قصر العرصه برینه للباحه دخی کوکبان غایت
یوکسکدر وادی بون کهول قلاع اعرج که زیدیه حاکملری ایدی اوچ قلعه عروس
حب العروس حصن الظفر دخی قلعهٔ بین العزوادی خیبان انده قلعهٔ روام قریهٔ اللولو
بلاد داعیده قصبة الحضوب ناحیهٔ خیمه انده چوق قلعه وار در قلعه نسیاع انك مشهوری در
همدان الحراز جبل اسن وسکن قبیله که زیدیه یه تابعدر بنو الارزق بنو الشدید بنو امجد
بنو اولید بنو العدار الدهارجه دخی جعافره و بجادیل وبرحصن متین که اکا قراب المسجد

دیرلر جبل التیس عریانی وادی الخیمه انده دورت قلعه که لهنعه ظفار سودا عشر دخی
بلاد سهل باقیر بونده چوق قبایل واردر انلردن اطاعت ایدن اوچ حصندر حصن خالد البکر
خالد الصغیر حصن الکاهل قلعهٔ هبتی وادی صنعان جبل سنان قلعهٔ حجرا لرکاحیز
حصن شمساط قلعهٔ براس سنام الیعافر بلاد حران انده قلعهٔ بهار حصن دعله
قلعهٔ بنی العمران حصن بعدعه قلعة العقبه دخی اوی قلعه حصن ننبیه حصن
طغران حصن قبصان حصن ریحان حصن قبله حصن القفل حصن شعب حصن
قرله دیت حصن سافه حصن راجه حصن جعر مدمها جبل اللوز بلاد سمات طویله
ثقیل احمره والحاصل سنان پاشا یمنی فتح اتدکده بهرام پاشایه تسلیم ایدوب کندوسی
استانبوله توجه اتمشدر بعده یمن والیلری برقاچ مدت تدنصکره ظلم وتعدی ایتمکله احوال
یمن مختل ومشوش اولوب سنه ١٠٣٨ ده قانصو بی یمنه تعیین اتدیلر وآخر کار یمنه زیدیه
مستولی اولوب حالا زیدیه لرك اللرنده قالمشدر خلفای حجاز اصحاب کرنیدنصکره
حضرت ابن زبیر بعده عباسیه دن عبدالله سفاح طرفندن عموجه سی داودکه
مکه ومدینه ویمامه یه والی اولدی بعده دولت بنی اخیضر ظهور ایلدی وبونلر خلفاء
حجاز شرفاسی دورت طبقه اوروزه لردر جمله سی حسنی در اول بنو اخیضر ایکنجی اولاد
موسی اوچنجی بنی هاشم درکه انجق بونلر حسینی یه منتهی دیرلر دوردنجی بنو قتاده
ایمدی بنو اخیضری ذکر ایدهلم بونلر بنو یوسف بن ابراهیم بن موسی عبد الله المحض بن
محسن مثنی بن حسن بن علی بن ابی طالب رضی الله عنه بونلره حسنیه دیرلر و بونلر ظهورلری
سنه ٢٥١ ده وبونلره مستمره اولدی چاق قرامطه غلبه ایدنجه دك سنه ٣١٧ ده اخیضر
اخرلری صالح بن اسمعیل در بونلرك حالا دولتلری بلاد سودانده غلبه شهرنده در بعده
بنوهاشم غلبه اتمشلردر بعده صالحدنصکره اولادی موسی بنو سلیمان بن حسن المثنی
مکه یه مستقل اولمشدر زمان مزبورده ظهور ایدن ملعون ابوطاهر سلیمان بن عبد الله
ابی سعید الحسینی دیرلردی بونك شرندن نیچه زمان کسه حجه وارمغه قادر اولمیوب
یوللری قطع ایلدی وبونك قومی زیاده اولدقده حجاجك افناسنه قصد ایدوب اوچیوز
اون سنه سی اواخرنده جمله حاجیلر حرم شریفده ایکن ترویه کوننده وافر عسکر ایله
کعبة اللهی باصوب کعبه ده واطراف مکه ده اوتوز بیك نفر حجاجی قتل ایدوب سنه
٣١٩ ده نقل ایرلکه ابوطاهر بر موجر فاجر غلام رمضان اولنده ظهور ایلدی والوهیت دعواسنی
ایدوب چوق کمسنه کندویه تابع اولدی وبو غلام انلره فرمان ایلدیکه موتالرك قرینلرینی
شق ایدوب بعده غسل ایدوب وخمر ایله طولدورلر وهرکم اغزیله ناری سوندوررسه
لسانی کسیله واوغلنلره لواطه ایلیه لر وافراط ایله ایلاج اتمه مك اما افراط ایله ایلاج
اتسه یوزی اوستنه قرق زراع قدر چکمکه وهر اوغلانکه لواطه دن امتناع ایلرسه قصاب
یانده اتمکدر واشارره تعظیم امر ایلدی والحاصل بونو ابوطاهر منقرض اولدی وذکر

اولنان هاشمیه مدینه ده ظهور ایدوب بونلر اولاد مهنا بن الحسن بن مهنا بن داود بن قاسم
چاق حسین بن علی بن ابی طالب رضی الله عنه ابتدالری ابوفلیة الشریف قاسم اخرلری
سلیماندر بعده بنو قتاده بن ادریس دخی بن الحسن بن علی بن ابی طالبه منتهی در بنو قتاده
ینبع قلعه سنده اولورلردی تچنکه بنوهاشم ضعیف اولدیلر بوقتاده انلره غالب
اولوب اللرندن مکه یی المشلردر ومکه ده مستقل اولمشلردر وبونك سلسله سی حالا
اولان شرفاء مکه ده سنه بیك طقسان دورنده ابو البرکات اوغلو شریف سعید دروالحاصل
بو جزیرة العربده حکوماتی امرا وشرفا ومشایخ متعدده دریمنده بعض تهامه وبعض
جبال یمنه زیدیه حکم ایدر وحاکملرینه امام وماعداسنه متعدد حکومات که هر بریسنك
حاکمی کندولرندن مستقل حکومتدر وکذلك شحر ولایتنك حاکمی کندولرندن مستقلدر
دخی عمان کذلك اما الحسا کرچه حاکملری کندولرندندر اما آل عثمان طرفندن ضبط ایدر
ومکه ومدینه ده شرفا حکم ایدر وآل عثمانه تابعلردر والحاصل بو جزیره احوالی وملوکنك
تفصیلی جولان الافکار نام کتابمزده مسطوردر فصل ٥ در بیان اقلیم شام قرق بشنجی
فصل اقالیم عرفیه دن شام اقلیمی بیانندهدرکه ارض مقدسه تسمیه ایدرلر دخی ارض کنعان
ولسان یونانیده سریا دیرلر وقتاکه اقلیم جزیرهٔ عرب تمام اولدقده اقلیم شام اوصافنه
شروع ایدهلم بو اقلیم جلیل الشاندر دیار النبیین ومرکز الصالحین ومعدن البدلاء قبلهٔ اول
بونده در دخی حشر ونشر یریدر وبونده ارض مقدسه و رباطات فاضله وثغور جلیله وجبال
شریفه ومهاجر ابراهیم وقبری در ودیار ایوب وبیرئی در ومحراب داود وبابی در وعجایب
سلیمان وشهرلریدر وتربهٔ اسحق واناسیدر ومولد مسیح ومهدیدر وقریهٔ طالوت
ونهریدر ومقتل جالوت وحصنی در وجب ارمیا وحبسی در وصخرهٔ موسی ومحراب ذکریا
ومعرکهٔ یحیی ومشاهد انبیا وقریٔ موسی ومدینهٔ عسقلان وعین سلوان ومواضع لقمان
ووادی نعمان ومداین لوط وموضع جنان ووقف عثمان ومجلس که انده ایکی خصم حاضر
اولمشلر وقبر مریم وراحیل والحاصل ارض شام ارض مقدسه درکه الله تعالی بو ارضی
مهبط وحی ومنزل انبیا ومقام اولیا قلدی آبی شیرین وهواسی خوب وخلقنك خلقی
ورأیی مرغوبدر وخواص شامدندرکه اولیا ابدالدن خالی اولمزکه بو اولیالرك دعالریله الله تعالی
عباده رحمت ایدوب عفو ذنوب ایدر وبو اولیا ابدال یتمش نفردن زاید وناقص اولمز وهر بارکه
بو یتمشك بری وفات ایده باسدن بری آکا یدلکه قائم مقام اولور وبو اولیا ابدال جبل لکامدن
غیری مقامده ساکن اولمزلر ودخی عبدالله عمرو بن العاصدن منقولدرکه خیراون قسم
اوزره قسمت اولندی طقوز قسمی ارض شامده وبر قسمی سائر ارضده در وشامك طعامی
مشهوردرکه اجناد وعساکر شام شجعان قوی الاهتمام وخلقنك سلطاننه اطاعتی ضروب
امثالدندر والحاصل بو اقلیمك خلقی قوت ضرب وحسن تدبیر اصحابیدر وذوفنوندر
خصوصا حکما وعلماسی قیاسه کلمز حتی مشهور اولان حکماء یونانك اکثری صور

شهرندن وغیریدن ظهور اتمشلردر و بو ارض شامك سبب تسمیه سی بنی کنعاندن
بر قوم بو جانبه تشامو یعنی ارض کعبه دن تیاسر ایتدکلرنده بو اسمله مسمی اولدی و بعضیلر
دیرلر که بو ارض سام بن نوح علیه السلام اسمیله تسمیه اولندی که انك اسمی لغت سریانیه ده
شین معجمه ایله شام در الحدود غربیدن بلاد ارمنده اولان طرسوسدن بحر رومدرکه مصر
وشام بیننده اول جفارده اولان رفحده منتهی اولور وجنوبیدن رفحدن ممتد اولوب
بریه تیه بنی اسرائیل حدودنه وشوبك وایله ما بیننه واروب بلقاده منتهی اولور وشرقده
بلقادن ممتد اولوب مشاریق صرخده واررکه اطراف غوطه شامی طوتوب مشاریق سلمیه یه
ومشاریق حلبه واروب بالسده منتهی اولور وشمالده بالسدن فرات ایله ممتد اولوب قلعه
نجمه وبیره یه وشمیساط وحصن منصوره وبهسنایه ومرعشه وبلاد سیسه وطرسوسه
واروب وبحر رومده منتهی اولور التقسیم مقدما بو شامی بش جنده تقسیم اتمشلر هر جندی
بر مملکته اضافه اتمشلر در اولکی جند فلسطین ثانی سی جند اردن ثالثی جند دمشق
رابعی جند حمص در خامسی جند قنسرین در وهر جند برکوره در که مدن وقصبات
وقرایه مشتمل در اولکی فلسطین در باش شهری قدس شریف ومدینه لری رمله و بیت
جبرون وغزه و یافا وعسقلان وارسوف وقیساریه وار یحادر ایکنجی اردن در باش شهری
طبریه در اما حالا نابلس در ومدینه لری قدس صور عکا جنینین لجون کابل بیسان
صفد صلت عجلون اوچنجی که دمشق باش شهری دخی دمشقدر ومدینه لری بانیاس
صیدا بیروت طرابلس شقیف ارنون دوردنجی که حمص باش شهری ایله مسمی در ومدینه لری
سلمیه تدمر حیاصر کفرطاب لادقیه جبله انطرطوس حصن الخوانی بشنجی که قنسریندر
باش شهری حلب در ومدینه لری انطاکیه سویدیه شمیساط منبج بیاس قنسرین مرعش
اسکندرون حماه شیزر معرة النعمان معرة المصر ین معرة قنسرین صهیون دربساك
حصن برزیه شغر فامیه راوندان باب وزاعاعین تاب قلمة الروم بیره بالس رصافه
حصن منصور ودمشق اطرافنه دورت صقعه اعتبار اتمشلر غرب شرق قبله شمال
وهر بریسنك عمللری وار در اولکی صقعه که غربیدر ایکی قسمدر بری ساحلی بری جبلی
ساحلی سی بحر روم ساحلیدر عمللری غزه رمله لد قاقون جبلیسی عمللری قدس شریف
بلد خلیل نابلس ایکنجی صقعکه اکا قبلیه دیرلر عمللری بلاد حوران وغور و بانیاس وازرعات
وعجلون وبلقا وصرخد وبصری وزرع اوچنجی صقعه که شمالیه در دخی ساحلیسی
وجبلیسی وار در ساحلیسی عمل صیدا بیروت جبلیسی عمل بعلبك نام دیگر قاع البزوه دخی
بقاع عزیزی دیرلر عزیز بن سلطان صلاح الدین یوسفه منسوبدر دوردنجی صقعکه
شرقیه در عمللری عمل حمص مصیات قاره تدمر رحبه سلمیه وسابقا بو شامك خلفا
زماننده خلقی وعسکری دورت صنفدر اول ارباب سیوفدن اهل وظایفدر بونلرك اعیانی
عسکردر نائب شام امیر کبیر حاجب الحجاب نائب القلعه استادار سلطان که مقدم القد حاجب

دوادارکه سلطان طرفندن نائب شام خدمتنده اولور بونلر امرادر صنف ثانی ارباب شریعه
قاضی کبی بونلر برقاچ صنفدر صنف ثالث ارباب وظایف دیوانیه بونلرك اعیانی اوچدر
کاتم السر ناظر الجیش وزیرکه صکره وزات لقبی کیدوب ناظر نظام قونمشدر دخی دورت
صنف وار در بری نوابدر بونلر یدی نائبدر نائب قدس نائب حمص نائب بعلبك نائب
رحبه نائب عجلون نائب صرخد نائب مصیات نائب قلعه صبیبه دخی بری کشافدر
کاشف قبیله کاشف رمله کاشف نابلس بری ولات در والی صیدا والی بیروت والی تدمر
دوردنجی صنف عربان بلاد شامیه بونلر طقوز قبیله در بونلرك اعظمی طی در بونلرك
بکلکلری اوچ بطنده در بری آل فضل که بنو ربیعه بونلردندر جمله نك باشیدر دیارلری
حمصدن چاق جعبر قلعه سنه واندن رحبه یه وارنجه که فرات کنارنده در اطراف عراقه
اینر بصره یه وارنجه بونلرك وافر صولری وار در وسائر بکلرك اعظمیدر و بکلرینه امیر الملا
دیرلر اما حالا بنی طرپوش دخی بنی ریشه اول سمتده اولان بکلردروعربنه عرب الموالی دیرلر
ایکنجی بطن آل مرادر انلر بنو مری ابن ربیعه بن فضل در منزللری حوران وبریه در
بونلرده نیچه صنادید کلمشدر حالا مشهور اولان عرب که حجاجی قالدران مغالجه عربی که
اول سمتده مشهوردر بطن ثالث آل علی در بنی علی بن حدیث بن عینیه بن فضل بونلردخی
عظیم الشاندر دیارلری مرج دمشق وغوطه در آل فضل ایله آل امرا اراسنده دوشر
ایکنجی قبیله بنو مهدی بونلر قحطانیه دندر منزللری بلقاده در حالا جسان وصلت سمتنه
ممتد اولدیلر حالا بونلره عرب طربیه دیرلر و بوطرابی اوغلو حکم اتدوکی جنین واکا تابع
ولایتکه اکا ولایت بنی حارث دیرلر صکره بکلك اتمشلردر اول اوجاقلقدر اوچنجی قبیله
جرم قبیله سی طی دن بنو جرم بن ثعلبه در منزللری غزه ودارم در وحالا اول سمتده معروف
اولان عرب سوالم وعرب عابد و بونلردن عرب آل محمد دخی خلیل الرحمن ده عقبة الحج که
اننده حجاج مصری ملاقی اولور انده عرب الحویطات وشرفه دن عرب بنی عطیه ومغایر
شعیبده بنی لام طائفه سی اولور حالا غزه سمتنده مشهور اولان اعراب عرب الوحیدادر
و بونلرك طوایفی چوقدر دوردنجی قبیله ثعلبه قبیله سیدر بونلر طی دن بنو خالد بن
سلامه ندر بو ثعلبه ایکی بطندر دردرما ورزیق اولاد عوف بن ثعلبه در حمدانیدر و بونلره
ثعلبة الشام دیرلر و بونلر شامدن عمانه وارنجه بونلرك بکلری یوقدر بشنجی زبید قبیله سی
سعد العشیره دن بنی مزحج اولان کهلاندندر و بونلر برچ برقاده اولورلر واولدوغی سمتنه نسبت
اولورلر مثلا مرج زبیدی وحوران زبیدی زبید اخلاف بونلردندر و بونلر رحبه یه
قریب آل فضل جوارنده در بو طائفه قطاع طریقدر التنجی قبیله بنو خالد قبیله سی عرب
حمص در خالد بن ولید نسبندن اولمق دعوا ایدرلر حال بو که بونك عقبی بالاتفاق منقرضدر
بکلری یوقدر یدنجی قبیله حارثه سکزنجی قبیله بنو عقبه کرك وشوبکده اولورلر بکلری
واردر طقوزنجی غزیه حمدانی ایدر بونلر بطون وافخذدر اوصاف غابات وبحیرات وانهار

وجبال بو اقاليم شامك غاباتى يعنى اورمانلرى چوقدر اك مشهورى غابۀ عسقلان
بر بيوك اورماندر چاق رمله يه ممتددر دخى غاب ارسوف نهر عوجا قربنده چاق عكايه ممتددر
حالا غاب فلنسوه ديرلر بو اورمان تاقوندن چاق عيون التجاره ممتددر بو اورمانك ايچنده
عيون اساور اولور دخى غاب قنيطره دخى طرابلوس وحلب اطرافى برقاچ يرده اورمان
واردر خصوصا بونك غابى كه آكا روزد يرلر واكثر اغاجى توتدر بحيرات اك مشهورى بحيرۀ زغر
دخى بحيرۀ منتنه ديرلر وحالا بحيرۀ لوط ديرلر بو بحيره اعمال طبريه دن خسيسه و بنسان
بيننده در طولى اون ميلدر عرضى التى ميلدر دورى ايكى كونلك وسطنده بر صخره ومنقور
واردر بو بحيره يه نهراردن كه نهر شريعه دخى ديرلر منصب اولور بو بحيره ده طيور وسماك
اصلا اولمز انجق بعض سنه ده هيجان وخروش ايدوب ايچنده برشئ چقار آكا حمير ديرلر باله
بكزر راصمه چبوغنه سوررلر كه برجنس بوجك ضرر اتمسون دخى غيرى شئ ايچون استعمال
ايدرلر وبوندن وافر مال تحصيل ايدرلر وبو بحيره نك اطرافى ايكى حكومتدر بو حمير بحيره
اورتاسنده بركله نور بعده رو زكار بر طرفه آتار اول طرف كيمك حكومتنده ايسه اول حميرانكدر
مقدما بو بحيره نك يرنده بش مدينه وار ايدى اك بيوكى سدوم ايكنجى صبغه اوچنجى عمره
دوردنجى رومادر بشنجى صعله وبونلر قوم لوط مدينه لرى ايدى وحضرت لوط حضرت
ابراهيمى غايت سوردى حضرت لوط حضرت ابراهيم ايله هجرت ايدوب معا كلمشلردر
وسدوم شهرنه نازل اولمشدر خلق فاحشه يه ابتداع اتدكده نهى ايلدى سوزنى اصغا
ايلمديلر الله تعالى اول مدينه لرى باش اشاغى ايلدى اندن اوتورى اول مدينه لره
مؤتفكات يعنى منقلبات ديرلر صكره حضرت لوط كفرطاب قصبه سنده وفات
اتدى بو قصبه خليل الرحمن دن برفرسخدر بحيرۀ طبريه دخى بحيرة المنية ديرلر بو بحيره
غورك اولنده دركه بحيرۀ بانياسدن بحيرۀ طبريه يه منصب اولان نهر شريعه اول غوره
داخل اولور وغور بحيرۀ طبريه نك كاريدر وبو بحيره دن شكل بطيخه بر حجر چقار
حجر يهود ديرلر اطبا بو حجرى حصاة مثانه ايچون استعمال ايدرلر بحيرۀ بانياس نواحئ
دمشقده بانياس قربنده در واول موضعده اولان جبل ثلجدن نبع ايدن عيوندن
جمع اولور وانده منصب اولور ونهر شريعه بونلردن چقوب بحيرۀ طبريه يه منصب اولور
بو بحيره ده غاب قصب واردر بو بحيره اطرافى اصلا قيش اولمز بحيرۀ بقاع بونك صويى اوندن
بوندن ايركلمش صودر بعلبك غربنده بركونلك يولده در وبو بحيره يه برقاچ ايرمق كيرر
برى نهر غور بيل برى نهر الحلزون بونك صويى جمله دن اعلادر بو ايرمقلرك باشلرى بقاع
اوه سندن چقار والحاصل جمله بو صولر بانياس صوينه قاريشور بحيرۀ دمشق بو بحيره شماله
شرق ايله غوطۀ دمشقده اولور وبو بحيره يه نهر برداو غيرك فضله سى منصب اولور
بونده غاب قصب اولور وبونده چوق بالق چقر باشقه امينى واردر وانواع طيور جمع اولور
بحيرۀ قدس بو بحيره حمص بحيره سيدر شمالدن جنوبه طولى اوچ منزل وبو بحيره نهر
ارنط

ارنط اوزره مصنوعه در وبو بحيره نك طرف شماليسنده حجر ايله بر سد مبنى دركه عادت
قديمه در اسكندره نسبت اولنور وسد مذكور وسطى اوزره حجر اسود ايله ايكى برج مبنى در
وسدك جهت شرقندن جهت غربه طولى بيك ايكيوز سكسن يدى ذراعدر وعرضى اون
سكز بچق ذراعدر وبو سد برماء عظيمى برحيثيتله حبس وضبط اتمشدركه اكر سد
منهدم اولسه اب سيلان ايدوب وبو بحيره منعدم اولوب نهر اولور بو بحيره غربى حمصدن
برمنزلدر بونده سماك غربيه صيد ايدرلر بحيرۀ افاميه بو بحيره برنيچه بطايحدر غاب قصب
اراسنده در وبونلرك اعظمى ايكى بحيره دربرى جنوبيه برى شماليه در وايكيسنك دخى ابى
نهر ارنطدندر جهت جنوبدن بحيره بربطايحه منصب اولور صكره بو بطيحه نك نهايت
شماليسنده نهر عاصى بو بطايحدن چيقر وبو ايكى بحيره دن بحيرۀ جنوبيه بحيره افاميه در
واتساعى تقريبا نصف فرسخدر وقعرى قريبدر انجق قامت انسانه وارر وارضى وحلدر
وبحيرۀ جنوبيه يى قصب صفصافه هرجانبدن احاطه اتمشدر وبر يرده بيشه زارلرى
واردر وبو بطايح مذكوره ده اوردك وقاز وبونلرك امثالى طيور بحددر وايام ربيعده بو بحيرۀ
افاميه نيلوفر اراسنده قالور وبحيرۀ ثانيه ده شماليه ايله بحيره افاميه بيننده غاب قصب
واردر ايچنده برمعبر واردركه مراكب وزوارق بحيره جنوبيه افاميه دن بحيرۀ شماليه يه چيقر
وبو بحيرۀ شماليه حصن برزيه ناحيه سندندر وبحيرۀ نصارى ديمكله معروفدرزيرا بو بحيرۀ
شماليه ده سمك صيادلرى نصارادر بحيره شمالنده بيوتلرى واردر وبو بحيرۀ شماليه هرسنه
دورت كره بحيرۀ افاميۀ جنوبيه مقدارنده اولور ووسطى مكشوفدر وطرف جنوبنده
وشماليسنده نيلوفر بتر وانواع طيور كثيره سى واردر انكليس ايله معروف برسمك
دخى صيد اولنور بو سمك يلان بالغى ديدكلريدر بحيرۀ انطاكيه بقراس وحارم بيننده
ارض مستويه ده دركه آكا ارض عمق ديرلر حلب ناحيه سندندر حلبه بعدى ايكى مرحله در
وبو بحيره يه اوچ نهر منصب اولوركه شمالدن كلور وبو اوچ نهرك شرقيسى اولانه نهر عفرين
ديرلر وغربيسى اولانه كه دربساك التندن جاريدر نهر اسود ديرلر وبريسى دخى بو ايكى
نهرك اراسندن جاريدركه آكا نهر يغرا ديرلر كه يغرا بونك اوزرنده برقريه نك اسميدر
حلقى نصارادر وبو اوچ نهر مجتمع اولوب نهر واحد اولدقدنصكره بو بحيره نك
طرف شماليسندن ايچنه داخل اولوب طرف جنوبندن چيقر ونهر واحد اولور جسر
حديد التندن بحر وبرميله قريب انطاكيه اوستنده نهر عاصيه متصل اولور وبو بحيره نك
دورى بركونلكدر انهار نهر عرجه بو نهر رمله نك اون ايكى ميل شماليسنده در وبو نهرك
منبعى مجدليا ياديدكلرى قلعۀ خراب قرشوسنده جبل التنده در بعده شرقدن
غربه جارى اولوب غابۀ ارسوف جنوبيسنده بحر رومه منصب اولور ديرلر بو نهرك اوزرنده
ايكى عسكر التقا وقتال اتسه لر عسكر غربى عسكر شرقيه غالب اولوب البته شرقى منهزم
اولور نهر اردن كه بو كا غور ديرلر دخى يردان ديرلر وحالا نهر شريعه ديرلر بو نهر جبل ثلجدن

بحيره‌ء بانياسه منصب اولور بعده اندن چقروب بحيره‌ء طبريه‌يه منصب اولوب دخى اندن چقر
وبحيره‌ء لوط كه اكا بحيره‌ء منتنه ديرلر اكا منصب اولور نهر اليرموك بو نهر قصرين دن كلور
وبحيره‌ء طبريه قربنده نهر شريعه‌يه منصب اولوب نهر نعمان جبال صفد دن چقروب عكه‌يه
بحر بعده بحره قاريشور نهر ليطانى منبعى كرك نوح ارضندن بعلبك طاغندن چيقر
بو نهره بعض عيون وانهار منصب اولور جبل لبناندن بقاعه ممتد اولور دخى مرج
عيون وشقيفه اوغرار دخى اقليم التفاح بعده صيدا وصور بيننده بحره قاريشور نهر
بيروت جبال شوفدن چيقروب اكا قريب دخى بر نهر كلوب چقرو نهر ابراهيم بونلر جبال لبنان
وكروان طاغلرندن نبع ايدرلر وبحره قاريشورلر نهر غضبان صامسيه دن چيقروب طرابلسه
بحر وبحره قاريشور نهر البارد اكا قريب نبع ايدر نهر الاعوج جبل شعخدن نبع ايدر بعده
وادى التين اندن سعسعه مرور ايدر بعده كسوه‌يه بحر واندن حور جوليه وعادليه دن بحر بعده
غزلانيه‌يه وارر واندن بحيره‌يه كيدر نهر بردا بر قاج عيندن جمع اولور انلردن عيون
توتدن نبع ايدر بونلر اوج عيندر زبدانيه تكيه سى اوسنى ياننده نبع ايدرلر كه بونلره مأ برادة
ديرلر عين فيجه ايله جمع اولور بو فيجه صويى بر ارشون قدر يه قارى آتيلور بعده هامه ديلر
بر قريه‌يه منحدر اولور وبورادن نهر يزيد منفصل اولوب قاسيونه ممتد اولور وقابون وحرستة
ياق دومايه منتهى اولور وزمان قديمده ماطرونه وز نبته ممتد اولوردى وحالا دومة
وعذرا منتهى در وبو يزيدده وميه منسوبلر ودخى يزيد بن معاويه بو نهرى توسيع
وتعميق ايتمكله اكا منسوب اولدى ونهر ثورا دمر قربندن بورا اوستندن طوتوب چق
قيصره دك ممتد اولور ودخى اشرافيه قربنده نهر مزه واندن نهر دارانى دخى آيريلور
دخى نهر بورادن نهر قنواه بعده نهر بانياس بو نهر بانياس ربوده ايريلور كوك
ميدانى غربيسنده ذيل جبل عرندن بحر بعده مولوى خانه‌يه واندن قلعه ايچنه بحر بعده
جامع اموى‌يه واول اطرافه متفرق اولور ودخى قنواة انك برى طرفندن چقوب شامك
اولرينه متفرق اولور ونهر عقربا بحصه قربنده بورادن آيريلور بونلر ذيل جبل غربيدن
بحر وبو منكورا يرمقلر ايرلدقدن صكره نهر بردا كوك ميداندن بحر بعده بحصه
قربنده كه اول صمته قهوة المقصف ديرلر نهر عقربا ايريلور بعده بردا و عقربا شام
اورتاسندن ايكيسى بحرلر وشيخ رسلان قربندن بحر دخى نهر بردا واديه قربنده ايكى فرقه
اولور برينك اسمى داعل ايرماغى برينك اسمى جرمانى ايرماغى ايمدى نهر داعل برقه
داعه وكفر بطنه ووثقمه‌يه بحر واول برفرقه ايله جمع اولور اسمى نهر جرمانى اولور بو فرقه
دخى جرمانه بيتنه سواد معظميه بحر وبونلر جمع اولدقلرى يرده غيضه كوپروسى قربنده
بعده تكرار اسمنه بردادير لر وغيضه قربنده منيحه قريه سى واقعدر بعده بو ايرمق حد بنده
حرزميه وبيته نايم ومحديه بحر واندن بحيره‌يه منصب اولور نهر عاصى بوكا دخى نهر ارنط ونهر
مقلوب تسميه ايدرلر بو نهردن آب نواعير ايله النور وبو نهرك اولى بعلبك قربنده رأس

كويك قربنده نبع ايدر بعلبكدن بر مرحله قدر بعيددر بعده جوسيه ايله رش
بيننده قاسم الهرمل ديدكلرى مكانه واصل اولور واول مقامده بر واديه اوغرار وبو نهرك
اكثر منبعى بو واديده مغارة الذهب ديدكلرى موضعدندر وجوسيه‌يى چيقنجه شماله
جارى اولور وصكره غربى جهتنده بحيره‌ء قدسه منصب اولور بعده اندن چقار وحمصى
چقوب رستنه بعده حمايه بحر واندن افاميه‌يه منصب اولور بعده اندن چقار دركوشه دن صكره
جسر حديده اوغرار وبورايه كلنجه جبل لكام شرقيسنده در بعده جسر حديده وصولندن
صكره جبل لكام منقطع اولوب نهر مزبوز دونر جنوب غربه كيدر وسورانطاكيه‌يه
اوغرار بعده سويديه ياننده بحر رومه منصب اولور وبو نهره بر قاج انهار قاريشور برسى
نهر كبير شمال افاميه دن كلور وافاميه بحيره سنه قاريشور برى نهر اسوددر شماله جارى
اولوب دربساك التنه اوغرار برى نهر يغرادر يغرا قربنده نبع ايدر ونهر اسوده قاريشور
بعده بحيره‌ء انطاكيه‌يه قاريشور برى نهر عفرين بلاد رومدن كلوب راوندان اوزرندن
جومه‌يه اوغرار وبو جومه‌يى چقوب عمقه اوغرار بعده نهر اسود ايله جمع اولور نهر قويق
مخرجى سيناب نام بر قريه ده حلب دن يدى ميل بعيددر نهر مرعشله وغيريله جمع اولور
بعد حلب وقنسرين دن بحر مرج احمره منتهى اولور نهر جيحان عامه بو نهره جهان صويى
ديرلر بونك مخرجى البستان قربنده بلاد سيسه ومصيصه بعده نهر سيحان ايله جمع اولور
نهر سيحان قيصريه قوربنده جبل قورمزدن نبع ايدر بعده بلاد سيسه اوغرار وشرقى
صورادنه اوزن اوغرار وادنه قلعه سى دبنده عظيم كوپرى التندن مرور ايدر بعده چاقت
صويى تسميه اولنور بر مقدار بحر مصيصه قربنده كه انده اياس مع بربندى نهر جيحان
ايله قاريشور بعده اياس ايله طرسوس بيننده بحر رومه قاريشور نهر سمساط شهر
سمساط قربنده اقوب حصن زياده وارر يعنى خرت پرت قصبه سنه اوغرار بعده ملاطيه
اوزرنده نهر فراته قاريشور الجبال جبل طور سينا بو جبل شام ايله مدين بيننده در
طور لغت عبرانيه ده هر جبلك اسميدر صكره بر نيچه جبالك علمى اولدى برى طور
هارون بو جبل بيت المقدسه مشرفدر حضرت هارون قبرى انده در ديرلر كه حضرت
موسى هارونله مناجاته كيدركن هارون كوردى كه بر قازلمش قبر واكا قريب بر كوزل
سرير وار اوزرنده يطايم ديوب ياطوركن موت اخذ ايلدى والحاصل حضرت هارون
اول قبره دفن اولندى حتى حضرت موسى‌يه بويله اولماغى تهمت ايتمشلر جبل كلبودى
نابلس غربنده نهر شريعه قربنده ممتددر بونده طالوت جالوت ايله عظيم جنك ايدوب
طالوت غالب اولمشدر جبل عوف غور اوزرينه مشرفدر انده شهر عجلون اولور بونده انواع
اثمار واشجار وانهار واردر شرقنده جبل الصلت كركدن ايكى مرحله‌در جبل الشراه بلقانك
جنوبنده حالا افلاحلر ساكنلردر وبرى طور زيتا قدسده بر جبلدر اثرده واردر طور زيتاده
يتمش بيك بنى جوعدن هلاك اولمشلردر وبرى جبل طوردر كه طبريه اوزن مطلدر

وبری طور سینا بوجبل قربنده موسی علیه السلام الله تعالی ایله مکالمه اتدوکی جبلدر
تجن موسی علیه السلام بو جبله کلسه اوزرینه غمام نازل اولوب موسی بو جبلده غمامه
داخل اولوردی وجناب تعالی انکله مکالمه ایدردیکه عند التجلی بو جبل پاره پاره اولوردی
آیت کریمه ده اولدوغی اوزره وبوجبلك حجاره سی تجن کسر اولنسه وسطنده شجره عوسج
صورتی چقاروبودة شجرهٔ عوسجی تعظیم اتدکاری بو معنی ایچوندر جبل عیسی صفد
قربنده اوچ میل بعدی واردر بوطاغده اکثر یا حضرت عیسی عبادت ایدردی بو طاغده
حواریونه نماز قلمغه تعلیم اتمشدر وبو طاغده حضرت عیسی بو قاچ معجزه لرینی
کوسترمشدر جبل تابور طبریه قربنده بر یوکسك طاغدر یوقاروسنده بر فرسخ قدر
بر میدان واردر هواسی غایت کوزلدر باغلری وزیتونی چوقدر انواع چچکلری واردر
خصوصا قیش ویاز فصللرنده وبومحلده انواع قوشلر کلور حضرت ابراهیم بو طاغده چوق
زمان اکلنمشدر جبل صدیقا صور وقدس وبانیاس وصیدا ایندلرنده واقعدر جبل
عامله ساحلك سمت جنوبنه ممتد صورده واردر بو طاغده شقیف قلعه سی غربنده اولور
واول سمتده جبل الشوف وجبل کسروان وجبل النصریه وجبل الکلبیین واردر ودخی جبل
قاسیون دمشق اوزره مشرفدر بونده انبیانك علیهم السلام آثارلری واردر وبو جبل جبال
ایچنده معظمدر وبو جبلده مغارات وکهوف واردر ومعابد صالحین واردر وبونده مغاره الدم
قربنده بر مغاره واردر دیرلرکه هابیل بو مغاره ده قتل اولندی وبر مغاره واردر مغارهٔ جوع
دیرلر بو مغاره ده جوعدن قرق نبی هلاك اولدیلر جبل الثلج دمشق غربنده ارض بانیاسده در
جبل شامخدر اوچ کونلك یولدن کورینور دائما ثلج زائل اولمز اولیاده مسکون ایدیکه
اوزرنده آثار عمارت واردر وحالا ذیلنده قریب بر معمور قریه واردر ادینه عرنه دیرلر بو قریه
قیش فصلنده قاردن قپانور وخلق انده کی مغاره لرده کندولری ومواشیلری انده اولان
مغاره لره کیررلر ودورت بش آی چاق قیش کیدنجه اوتوررلر بعده چقوب اکین اکرلر
جبل الربوه دمشق دن بر فرسخ یرده در وبو جبل عالی درقلبه سی اوزره بر مسجد رعنا واردر که
اطرافی ریاض وبساتین واشجار ورپاحین ایله مزیندر ونهر ثورانك اجراسی مراد اولندقده
بو جبل مجری وطریقنده معترض اولمغله تحت جبلی نقب ایدوب نهر ثورانی اجرا اتمشلر
ونهر یزید بو جبلك اعلاسنده درکه اسفلنه نازل اولمشدر وبو جبلده بر کهف صغیر واردر
دیرلرکه حضرت عیسی علیه السلام انده اولمشدر جبل الجولان دمشق مقابلنده اولور
جبل لبنان ارض شامده اعظم جبالدر واصلی حجازدندر که جبل عرجدن کلور وطور ایله
اوزره اولان جباله متصلدر ودخی جبال بیت المقدسه متصل اولور صکره بقاع وحمص
وحلب وثغور اوزره اوغرار بلاد روم وجبل لکامه ممتد اولور بو جبل لبنان عیون میاه بارده
واشجار مثمره وتریاقه داخل اولور حشایش نافعه سی بی نهایه دردیرلرکه بو جبلده حشیشه
کیمیا واردر وبو جبلده صلحاو ابدالا واردر انده عبادت ایدرلر چالیدن اولری واردر وانده کی اثماردن

یرلر غیری شیء یمزلر وبو جبلك اوزرنده دیر تسمیه اولنور بر جبل که ساحل بیروت اوزره
مطلدر ودیرلرکه بو جبل دیر اول جبلدر که کنعان بن نوح ساوی الی جبل یعصمنی من الماء
دیدوکی بو جبلدر وبو جبل ذیلنده کرك تسمیه اولنور بر قریه واردر که انده بر قبر واردر دیرلرکه
حضرت نوح علیه السلامك قبریدر وشیبان راعی نك قبری دخی انده در جبل عکار
طرابلوس شرقندن کلور عکار نام حصن بو طاغده اولمغله اسمیله مسمی اولمشدر بعده شماله
تجاوز ایدر چاق حصن الاکراد وحمص غربنده مسامت اولور بعده ممتد اولور حماة وشیزردن
چاق افامیه یه کیدر وجبل لکامه متصل اولور وانده بر طاغ اسمی شحشبو انده کی قریه
اسمیله مسمی در بو جبل جنوبدن شماله ممتد اولور معره وسرمین وحلب غربلرندن کچر
بعده جبال رومه متصل اولور جبل اللکام بو جبل جبل لبنانه متصلدر مرعشه وارنجه
شام ایله ملاطیه اراسنی فصل ایدر بو جبل مرعش وعین زربه وهارونیه یه اوغرار
ولاذقیه یه کلنجه جبل لکام تسمیه اولنور ولاذقیه دن حمصه وارنجه جبل النهر تسمیه
اولنور ولبنانه متصل اولور بو جبل غایتله معمور واثماری چوقدر وبو جبل بین الشغرین
یعنی شام ایله جزیره یی فاصلدر جبل خوشن حلبك جانب غربیسنده در حسین بن علی
رضی الله عنهما زوجه سی حامل ایدی اول مقامده سقط واقع اولدی طرح حمل ایتدی
وانده دفن اولنوب مشهد مبارك مشهد الطرح دیو معروفدر جبل سماق اعمال حلبدندر
بو جبلده مدن کثیره وقلاع وحصون عسیره یی مشتملدر وبو جبلده چوق سماق نبت
اتمکله انك ایله مسمی اولدی جبل البستان بونك میانده بر شکاف واردر یول آکا اوغرر
یکنلر بینرا اتمك عینجه عفونتندن مریض اولورلر اول ولایتده مشهوردر توصیف مدح اقلیم
شام هواسی خوب اولمغله اکثر خلقی زنده وتندرست اولوروبو اقلیم کثرت عمارت واب
وهواسنده اعتدال ومحصولنده وفرت ومأکولنده لذت ومسکنلرنده زینت وخلقنده
حسن وصنعت باخصوص برامکه بنالری حالا آثارلری باقیدر ومساجد وجوامع ومرابط
وخیرات چوقدر ومدارسك حسابی یوقدر باخصوص جامع بنی امیه که افاقده مشهوردر
وبو اقلیم قدیمده بر مرتبه معمور ایدی که اوتوز ایکی سلطنته تقسیم اولنمش وهر بریسنك
بر مستقل صاحبی وارایمش بنی اسرائیل زماننده وبو اقلیمك طپراغی غایت منبتدر
ومحصولدار در خصوصا حوران ناحیه سندن بعض یرلری برینه یوزویرمز عالی واسع
واعشاب وعقاقیر انواعی وافر باخصوص انواع ازهار سنبل وزرین لاله وغیری که
صحرالرده وطاغلرده کندوکندویه بتر وبو اقلیمده انواع اثمار وفواکه اولور رقیسی والما
وامرود واریك وکراس ووشنه وفستق وصنوبر وفندق وموز وشکر قمیشی وانجیر وجمیز
وایوا وشفتالو وانار ومرسین وزعبوب ونبق وجوز وبادام وعقابیه وبوطم وحب العریش
وزیتون وتوت وغیری میوه لرکه حسابه کلمز وانواع اشجار اولور حتی یلسان وزقوم
اغاجلری اولور وانواع سبزوات وکوکلر وقلقاس دخی قنبط وغیری ویاز وقیش فاکهه سی

منقطع اولمزودخی قدرت حلواسی بغارو بو اقلیمده اولان انواع حمص غیری یرده اولمز توریخ ورکنا
وکباد نفاش اغاج قاونی فرسکین ولیمون ونارنج وغیری بو اقلیمده انواع حیوانات اولور
خصوصا غنم بنی اسرائیل که بو اقلیمده غایت چوقدر دخی قپلان وآیو وسرتلان ویابان
اشکی وپارس وخنزیر وتلکی وقورد وچقال وانواع کیکلر وطوشانلر وبونده اولان
حیواناتی غیری یرده اولمز خصوصا جیران صیدی وکذلك انواع طیور اولور وبو اقلیمده
اولان حریر وپنبوق وسوسام وزیتون وزیتون یاغی وقلیه وطوز وغیری غایت چوقدرکه
تالکز طرابلوسدن مقطوع سنوی طقوز یوز کیسه در حالا التیوز در وحلبده سکز یوز
کیسه در وصفت وصیدادن التیوز کیسه در حالا بشیوزدر وبنی اسرائیلدن منقولدرکه
حضرت موسی علیه السلام عصرنده عنقا دلوار قاسی ملون ومنقوش برطائر خلق
اولنمشدرکه دورت طرفندن برر قنادی اولوب یوزی انسان صورتنه بکزیوب اعضاسنده
هر خوب نسنه دن حصه ونمونه اولوب واکا بکزر برقوش ارض قدسك اطرافنده اولوردی
صکره حجاز ونجد سمتنه کیدوب انده حیوانات ومواشی قپماغه معتاد اولوب خالد بن
سنان العبسی برصالح کمسنه ایدی بعضلر دیمش که پیغمبر درخلق اکا شکایت اتمریله
اکابد دعا ایلدی نسلی منقطع اولدی اللغات بو شام اقلیمنده انواع السنه موجوددر
عربی ترکی کوردی فارسی هندی افغانی وسلیمانی دمشقده واردرحتی بو هندیلرك مخصوص
تکیه لری واردر دخی مغربی سریانی عبرانی وسکندرونده وطرابلوسده ودخی صیده ده وقدسده
یونان ولاتین وطالیانی وفرسنه واسپانیا وانکلیس ونمچه وله ومسقو وروس وقبط
وحبش وارمن که انواع طوایف نصارا موجود در ادیان بو اقلیمك خلقی اهل اسلامدر
وانلردن غیری یهود ونصارا وغیری واردر اما یهود نصارادن چوقدر وفرق ضاله دن
برقاچ فرقه واردر دروس یمانی بونلر شوف طاغلرنده اولورلر دخی نصیری بونلر طرابلوس
سمتنده در کلبیه واسمعیلیه حماسمتنده در وحلب ناحیه سنده جبل سمعانده دردخی
شیعیه واردر هرشهرده بونلردن یولنور دخی یزیدیلر بونلر حلب اطرافنده وحما اطرافنده
برقاچ یرده درکورد جنسندندر احوال قبله حضرت موسی کلدکده بنی اسرائیل برطرفه
مخصوص توجه اتمکه امر اولندی وبویله قالمشلردر چاق حضرت داود کلدکده انلره امر
ایلدی بیت المقدسه توجه اتمکه ونصارا قبله سی مشرق الاعتدال طرفنه توجه
ایلمکه مأمور اولدیلر جنت طرفی طلوع شمس ایله استدلال اتمشلر وسامره قبله سی
جبل البریك ومجوس قبله سی شمسدر وشمسه نماز قیلورلر طلوعده وغروبده
ونصف النهارده دخی نار ومائه نماز قیلورلر دی وحرنانیه یعنی اهل حران قطب جنوبه
توجه ایدرلر وصابیه قطب شمالیه یه توجه ایدرلر فصل دربیان اقسام شام خفی اولمیه که
ارض شام اجمال طریقیله بیان اولندقده اقسامنی ذکر ایده لم مقدما شام ممالکاری
تقسیمی وحکومتلرینه کون ذکر ایده لم بو شام اقلیمی برقاچ ایالته تقسیم اتمشلر بری شامکه

دمشقدن عبارتدر بری قدس بری طرابلوس بری صیدا بری حلبدر وابتدا تقسیم
اتدکلری وقت شام اون سنجاغه تقسیم اولنمشدرکه بو منوال اوزره در دمشق پاشا
سنجاغیدر قدس شریف غزه نابلس عجلون لجون صفد صیدا وبیروت کرك
وشوبكدرلکن قدس شریف غزه نابلوس عجلون صفد ایرالمشدر ایمدی شامك
اشرف اقسامی اولان فلسطیندر اندن بدأ ایده لم زیرا قدس شریف ناحیه سنده متصلدر
اوصاف فلسطین بو فلسطین ایکی سنجاغه مشتملدر بری غزه بری قدس وانلرك
حدودلری غرب جنوب بحر روم وعریشدن چاق یته بنی اسرائیله وارنجه دخی جنوب
شرقی بحیرهٔ لوط ونهر شریعه که اکا یوردان دیرلر وشمالا نهر شریعه دن اردن حدودنه
چاق قیصریه وارنجه مقدما بو قسمده اسباط بنی اسرائیلدن درت سبط اولوردی سبط
شمعون بیت حبرونده سبط دان عسقلان ولد مابینده سبط یهودا قدس شریف
اطرافنده سبط بنیامین اریحاده که اول سمتده حضرت موسی مزاری اولور البلاد غزه ساحل
بحرده بربلدهٔ متوسطه در مقدما اوچاقلق طریقیله برپاشاسی واردر اما حالا اوچاقلقدن
چقوب قدسه الحاق اتمشلردر بو شهرده بساتین وکروم ونخل وزیتون وتورنج ولیمون وموز
وغیری واردر وبر مقبول قیسی سی واردر اکا مشمش اعلی تعبیر ایدرلر غایت لذیذدر وجمیز
اغاجلری واردر بونك یمشی انجیره بکزر اما چکردکی یوقدر وبادمی مقبولدر زیرا طعمی
لذیذ وقشری غایتله یوفقه در ودریا کنارنده برکوزل مسیره باغچه سی واردر ایچنده
انواع اثمار اولور وغزه وبحر مابینده اکوام رمل واردر انده کی میوه اغاجلری قامت انسان
قدر قومدن مرتفعدر وغزه قاضی سی قدس ملاسی طرفندن ضبط ایدر وبرقاچ
ناحیه سی واردر مجدل رمله لد در وبو غزه ده قبر هاشم بن عبد مناف وزمان جاهلیتده
بونده حضرت عمر اسیر اولدی وحضرت عمر زماننده معاویه بن ابی سفیان فتح اتدی
وبونده سنه یوز اللیده حضرت امام شافعی طوغدی ویدی سالنده قرآنی حفظ اتدی
واون سالنده موطای حفظ ایلدی وبو غزه ده مولد شریف کلدکده اماکن متبرکه ده
هر جمعه کوننده مولد شریف اوقورلر عظیم جمعیت اولور انلرده بر مشهور موسمدر
وبو غزه ده بر عادت جمعه ایرته سی دریا ساحلنه تنزه اتمکه واول کونه سبتیه تعبیر اولنور
عسقلان بربلدهٔ قدیمه ساحل بحرده بر یوکسك یرده واقعدر غزه دن اوچ فرسخ در
ورمله دن دورت بچوق فرسخدر اهلنك شربی ابار حلودندر دخی معاویه بن ابی سفیان
فتح اتمشدر نقل ایدرلرکه سنه ٨٦ ده فرنك عسقلان سوری مقدارنده مراکبهٔ عالیه نك
ایچارنده رجال واسلحه ایله مشحون ایدوب بو مراکب عسقلانه ملاحق اولنجه اجرا ایتدیلر
وسفندن عسقلان اوزرینه اتیلوب عسقلانه قهرا مالك اولدیلر واوتوزبش سنه
فرنك النده قالدی بعده صلاح الدین یوسف بن ایوب فرنکدن استخلاص ایتدی تچن
فرنك عکه یی الدقده مراد ایلدیلرکه عسقلانی اله صلاح الدین اشتدکده عسقلانی

خراب ایلدی بونده امام حسینڭ مشهد رأسی در اعمده رخام ایله مبنی مشهد عظیمدر
اطرافدن نزول کثیره کلور حالیا بوعسقلاننڭ غریب اثار لری باقی در ورمله دن غزه
یه کیدرکن حضرت اباهریره مزاری وار در خان سدود رمله ماییننده واقعدر
رمله برمشهور شهردر قدسدن اون سکز میلدر سلیمان بن عبدالملك اختطاط اتدی
برقاج سنه فرنك استیلا ایدوب صکره ملك ناصر صلاح الدین رمله یی استخلاص
ایتدی وبو عبدالملك برادری بوشهرده برقنا اجرا ایتدی حالا شربی ابار عذبه ومیاه
امطاردن جمع اولان صهاریجدندر وربیوك برکه‌سی واردر اندن دواب ومواشی سقی
ایدرلر وبونده شام بازرکانلری قدسدن رجوع اتدکده بونده برقاج کون بازار طورر
واطرافدن چوق ادم کلور الش وریش ایدرلر وبورمله نڭ هر هفته‌ده برباز اری طورر
خصوصا قزل یمورطه کونی عظیم بازار اولور وبوشهرڭ قیسی وقارپوزی مشهوردر
واکثر محصولی پنبه در کوزل باغلری واردر وزیتونی چوقدر وافر صابون کرخانه‌لری
واردر وقربنده برقدیم معبد وار در اکا جامع الابیض دیرلر ایچنده چوق پیغمبرلر مدفوندر
لد بوشهری سلیمان بن عبدالملك تخریب ایدوب ورمله یی بنا ایلدی بونڭ قربنده
برموضع واردر بیرٔ زیبق دیرلر منقولدر که انده حضرت عیسی دجالی اولدرسه کرکدر
بوشهر رمله دن برساعت بعیددر هر هفته برباز اری طورر بونده برمشهور کلیسا واردر وبونده
حاصکیه متولیسی اوتورر یافا برمدینهٔ صغیره در کثیرة الرخا در مدن ساحلیه دن فرضهٔ
مشهوره در قدیمده حصن کبیر ایدی بونده اسواق عامره ووکلای تجار وار ایدی کلن مراکبڭ
لیمانی واردر رمله دن التی میل بعددر ورمله نڭ اسکله سیدر ارسوف قلعه‌یه مشتمل
بلده در ساحل بحرده واقعدر حالا خرابدر اسواق وسورینڭ بعض اثار لری کورینور
رمله دن اون ایکی میلدر وبوسمتده ساحل دریایه قریب حضرت علی بن علیم زیارتکاهدر
قیساریه ساحل بحرده برمدینهٔ مشهوره در قیصر روم بنا سیدر رمله دن اون سکز
میل بعیددر بو شهرڭ هواسی غایت کوزلدر وخیراتی چوقدر وفواکهی لذیذ در
فرنك استیلا اتمکله خراب اتمشلر واویله قالمشدر بیت جبریل بومدینه سهلیه
جبلیه در انڭ رستاقنه داروم دیرلر اندن مقاطع رخامدر وبرقلعه سی واردر بیت حبرون
حضرت خلیل الرحمن شهریدر بونده قبر ابراهیم الخلیل واسحق ویعقوب وساره اوآدم
وحوا وسلیمان وذکریا وعیسی صلوات الله علیهم اجمعین دخی مقام ابراهیم ادهم
وعبدالله بن صامت اولور وبومدینه جبال کثیفة الاشجار بیننده برمکان مطمئنده در
وبوسمتڭ جبالك وسهالك اشجاری وزیتون وتین وخرنوب وسایر فواکه اولور خصوصا
باغلریکه حدی حسابی یوقدر وانده صرچه معدنلری واردر اشلنور وسائر اطرافه
کوتوروب صتارلر حتی سودان وحبش ولایتلرینه بله زنکلر بندن کیدر وتبر ایله تبدیل
ایدرلر وبوشهرڭ بکمزی وقوری اوزومی مشهوردر وبوشهرڭ حصارنده مستحفظلر

اولور وبرحصن منیعی واردر که خلق زعم ایدرلر که اجنه بنا سیدر زیرا احجاری غایت
بیوکدر هر بری مربع طولی التی یدی ارشوندر عرضی دورت بش ارشون کلور برکوزل
چشمه‌سی واردر وبومدینه هر طرفنده نصف مرحله قدر باغلر وباغچه‌لردر واثمار والماسی
واوزومی وایواسی مشهوردر وبومدینه‌ده حالا حضرت ابراهیم ضیافتی چقار طباخلری
واتمکچیلری وخداملری واردر زیت یاغیله مرجمك پشوررلر حاضر اولان اغنیا وفقرا اندن
یرلر وبو طعامك برغریب خاصه‌سی واردر انسان بوطعامی کوردکده غیری طعامه
ترجیح ایدر وغیریدن لذیذدر وبو مرجمك هرسنه مصردن کلور انده وقفی واردر
وسنه‌ده برعظیم موسملری واردر خصوصا شام زواری ایله بازرکانلر کلور عظیم
بازاری اولور وبوسمتڭ خلقی ایکی فرقه‌در بربرینه عداوت اوزره‌در بری آقلو یعنی یمنی
دیدکلری قومدر برینه قزللو دیرلر که بونلر قیسدر وجنك محلنده قزللو یالهو بر
چاغررلر واقلو که بونلر یمنیدر جنك محلنده بالمعروف چاغررلر بوشنلر ایام جاهلیتدن قالمشدر
انجق برحمیه جاهلیه ماییننده‌در وبوشهرده بربرکه واردر سیل کلدکده اکا اقار وشهره
قریب برکوچك طاغ بحیرهٔ لوطه مشرفدر اکا صغر دیرلر انده برمسجد واردر ابوبکر صباحی
بنا اتمشدر ودخی انده قرقلرڭ برمبارك مکانی واردر زیارت ایدرلر بوخلیل الرحمن شهری
قدس شریفه تابعدر وقومی غایتله شدید قومدر قدسدن بعدی التی فرسخدر
بومسافه‌ده عظیم اورمان واردر اریحا غورڭ غربنده نهاردن قربنده‌در بوار یحا
قریة الجبارین در قدسدن برکونلك در بونده نخل موز وشکر حاصل اولور وبونڭ قربنده
مقالع کبریت واردر دخی وسمه زرع اولنور که اندن نیل اولور کوزل بویه‌سی اولور زروعی
انده کی عیوندن سقی ایدرلر بیت مقدس دخی ایلیا دیرلر بوشهرده حالا آل عثمان طرفندن
برپاشا اوتورر شام حاجنی کتوررو کوتورر دخی مقدما امیر حاجی نابلس پاشاسی کوتوردی صکره
قدس پاشاسنی تعیین اتدیلر ونابلس که غزه یی اکا الحاق اتمشلردر طولی التمش سکز درجه
واون بردقیقه عرضی اوتوز ایکی درجه‌در واصل بیت مقدسی حضرت داود امر حقیله صخره
اوزرنده بنا ایدوب اوغلی حضرت سلیمان تکمیل اتمشدر بعده بخت النصر تخریب ایتدکده ینه
بعض ملوك فرس بنا ایتدی بعده قسطنطین ومادری هیلانا تنصر ایتدکده صخره‌ده اولان
بنایی تخریب ایتدی وقمامه‌یی تعمیر ایتدی بعده حضرت عمر رضی الله عنه فتح ایتدکده موضع
صخره‌یی زبلدن تنظیف ایدوب صخره اوزره مسجد بنا ایتدی بعده ولید بن عبدالملك سنه
احدی وعشرین وسبعمأه‌ده صخره اوزره برقبه بنا ایتدی والحاصل بوبیت مقدس
جبال اوزره مرتفعدر هرمکاندن اکا صعود اولنور وبوقدس شهری سهل مستطیلدر
شرقدن غربه ممتددر وبرحصنله محاطدر بعضسی جبله واقع بعضیسی خندق بقیه سنه
سکز قپوسی واردر باب صهیون سهل کیدلسه کنیسهٔ صهیونه راست کلنور بونده حضرت
داود مدفوندر بونده حضرت عیسی تلامیذیله یمك یدی واندن وادیٔ جهنمه کیدیلور

انده یهود ونصارا مقبره سیدر واکا قریب عین سلوان باب یته باب بلاط باب جب
ارمیاه باب اریحا باب العمود باب محراب داود واوچ برکه سی وار در بری برکهٔ
بنی اسرائیل بری برکهٔ سلیمان بری برکهٔ عیاض ومسجده بکری جب وهر محله ده
برجبی وار در وهر اوده بر صهریج وار دروشهره قریب بروادیده ایکی بیوك برکه بنا اتمشلردر
اناره سیل کلور. وانلردن حرم اقصی یه کلور اقار وصخره بر حجر مرتفع در اوزرنده برقبهٔ عالیه
واردر وصخره نك ارضدن ارتفاعی قامت انسانه قریبدر وتحت صخره ایله بر بیته نزول
اولنور طول بیت صخره مثالنده بسیطدر وبیت مقدسده برقاچ عیون وار در مــاء
جاری یوقدر مع هذا اخضب در ود اود علیه السلام محرابی انده در تجن ولید بن عبد الملك
صخره اوزرینه قبه بنــا اتدکده اول مقامده برنیچه قباب دخی بنا یدوب هر برینی
براسم ایله تسمیه اتدی اول قبابدن بری قبة المعراجدر بری قبة المیزاندر بری قبة السلسله در
بری قبة المحشر در ومسجد اقصی کلام قدیمده مسطوردر وبو مسجد بیت مقدسك
طرف شرقیسنده در واساسی داود علیه السلام عملیدر وهر حجرینك طولی اون
ذراعدر وبو مسجدك صحنی طویل وعریضدر وبو مسجد غایت حسن واحکام اوزره در
واعمده رخام ملونه اوزره مبنی در واورتلن مسجدك یکرمی التی قپوسی واردر بر قپو محراب
مقابلنده در اکا باب النحاس دیرلر یمیننده یدی بیوك قپو وصولنده بر قپو نحـاس النون
یالدز ایله مصفحدر ویسارده انلر کبی وشرق طرفنده اون بر باب واون بش قبه اوزره
بر رواق مرمر دیرکلر اوزره وصحن مسجد ده طاشله مبلطدر اورتاسنده بر مصطبهٔ
کبیره واردر ارتفاعی بش ذراعدر دورت طرفنده درج ایله بو مصطبه یه صعود اولنور
ووسطنده اعمدهٔ رخام اوزره برقبهٔ عظیمه بر بیت مثمن اوزره رصـاص ایله مسقفه در
دورت قپوسی واردر هر باب برقاة مقابلنده واقعدر بری باب قبلی باب اسرافیل
باب الصور باب التسابیح دخی صفه لر اوزره قپولر واردر وبیتك داخلنده اوچ رواق دیرکلر
اوزره محاطدر واول رواقات رواق آخره داخلدر اول صخره اوزرینه دیرکلر اوزرینه قناطر مدور
ایله مستدیردر واوزرلرنده بر منطقه هواده متعالیدر انده بیوك طبقات ومنطقه فوقنده
بر بیوك قبه قاعده دن ارتفــاعی یوز ذراع وخارج وداخلنده فسیفسا ایله منقشه
ورخام ایله مطبقه در وزیارت اولنان صخره بو قبه نك وسطنده در واثر قدم رسول
علیه السلام کذلك اعمده مصففه اوزره درکه اعلاء قبه رصاص ایله در ومسجده اون
اوچ قپو دن دخول اولنور که بونلردر باب النبی علیه السلام باب محراب مریم باب الرحمه
باب برکهٔ بنی اسرائیل باب الاسباط تجن بو بابدن سهل کیدلسه بر کنیسه یه راست کلنور که
اسمی کلیسهٔ مریمدر واول مکانك اسمی موضع الجسمانیه در وحضرت مریم قبوری انده در
واول موضع جبل الزیتونه متصلدر وطاغه صعود ایدرکن بر کنیسه انده رجال ونسا راهبلردر
وجبلدن سهل شرقنده قبرا حاذرکه حضرت عیسی انی احیا ایلدی اریحایه کیدن یولده

حضرت موسی نك کثیب احمر قربنده مزار شریفی اولوب اوزرنده برقبه ملك ظاهر بیبرس
بنا اتمشدر هر سنه ده بر موسمی وار در کلورلر زیارت ایدرلر واول سمتده قریب مدینهٔ اریحا
اولور باب الهاشمی باب الولید باب ابراهیم باب ام خالد باب داود که حضرت داود
قبر شریفی انده در اول سمته باشقه استـــانه در وبو مسجد اقصی نك طولی یدی یوز
سکسان دورت ذراعدر وعرضی دورت یوز اللی بش ذراعدر وبونده اولان عمد التی یوز
سکســان دورتدر وداخل صخره ده اولان اوتوز عمود در وقبهٔ صخره صفایح رصاص
ایله قپلودر وصفایح رصاصك فوقنده ذهب ایله مطلی صفایح نحاس واردر ومسجد
اقصی نك سقفنده دورت بیك خشبه وحجر صخره اوتوز اوچ ذراع ایله یکرمی یدی بیننده در
وتحت صخره ده اولان مغاره یه التمش انسان صغر ومسجد اقصی ده بیك بشیوز قندیل
وصخره ده دور تیوز التمش دورت قندیل ایقاد اولنوردی وهر شهرده بو قنادیلك
ایقادی ایچون یوز قسط زیت معین ایدی ومسجد اقصی ایچون هر سنه ده یوز بیك ذراع
حصیر مصردن معین ایدی ومقدما خدمت مسجد اقصی یه ایکیوز خدام مملوك معین
ایدیکه بونلری عبد الملك بن مروان خمس اساردن تعیین اتدی وبونلردن اوتوری بونلره ام
خماسی تسمیه اولندی ورزقلری بیت المالدن ایدی وحالا مسجد اقصی ده شعبانك نصف
کیجه سنده برقاچ بیك قندیل یقارلر اول کیجه مشهوردر جمیع اطرافدن آدملر کلور
وحرم اورتاسنده چوق زیتون اغاجلری واردر وهر طرفده صفه لر واردر قدسده اولان
علمــا ومشایخ وصلحا انده اوتوررلر وبو حرمده دورت مذهبدن نماز قلنور وهر برینك
باشقه امام واردر وابتدا امام مالکی نماز قیلار رسمی قدسك صون فتحی وقتنده ایالك
یورویش ایدن مغاربه طائفه سیدر انك مقابلنه ایلك نمازی قلمغی رجا اتمشلر یعنی امامری
جمله دن اول قلمغه وحالا اویله در وبیت المقدسده تمامه واردر وتمامه نصارانك بر کنیسهٔ
عظیمه سیدر که وسط بلده ده اولور وصنعت عمارت وحسن نمایشی اولان کثرت اموالك حدی
وحسابی یوقدر غرب طرفنده بر قپودن ایچرو سنه کیردکده بر قبه داخلنه واریلور که اول قبه
جمله کنیسه یه مشتملدر وکنیسه اول بابك اسفلنده در بر طرفدن کنیسه یه اینمك
ممکن دکل اما جهت شمال طرفندن بر بابدن اوتوز درجله کنیسه یه اینلور وبو بابك اسمی
باب سنت مریه در اشاغه واردقده مقبر مقدس کورینور وجنوب طرفنده بابه باب
صلوبیه دیرلر ومقابلنده شرقی طرفنده بر بیوك کنیسه واردر فرنك طائفه سی انده تقدیس
ایدرلر وبونك شرقنده جنوب سهل منحرف سید مسیح حبس اولدوغی یردر دخی صلب
مکانیدر واول بیوك قبه که یوقاروسی آچقدر انده پیغمبرلر وحضرت عیسی ومریم ویوحنا
مصورلردر ومقبرهٔ مقدسه ده التوندن اوچ قندیل اصلمشدر بر کمسه بیوك کنیسه دن
چقسه وشرق طرفنه کتسه بیت مقدسه واردر بو کنیسه نك بر موضعنده بر قندیل
واردر زعم ایدرلر که یوم معلوم معینده یعنی بیراملری اولدوغی وقتده سمادن نور نازل اولوب

بوقندیلی اشعال ایدرنصارا اقتنده بو برامر مشهوردر روم وارمنی بویله اعتقاد ایدرلر اما فرنك
اعتقاد اتمزلر نصارادن قدسه کیردکده ایکی التون الورلر وکلیسایه کیردکده طقوز التون
الورلر دخی لوط کولنه نصارانک قدس پاشاسی کوتورکه شریعه صوینده غسل ایدرلر
وانلردن عوایدی واردر الور وتمامه دن جمع اولان مال قدسده اولان علما ومشایخ وائمه
ارالرنده تقسیم اولنور اکا مال ربعه دیرلر هرکس حصه سنه کورن الور وبوقدسك خطیبلری
دکنك ایله کزرلر وهر سنه مصردن صره کلورکه برکیسه واون بریك اوچیوز یکرمی پاره در
وبوقدسده متعدد مدرسه لروار درحتی قدس منلاسی برمدرسه ده اولور وپاشالك
برمخصوص سرایی واردر انده اولور وبیت مقدسده عین سلوان دیرلر برعین واردر ناس انکله
تبرك ایدرلر وبوعیندن جنان کثیره سقی اولنور واول سمتده اولان محله یی عثمان بن عفان
رضی الله عنه ضعفاء بیت المقدسه وقف اتدی واکا قریب وادیٔ جهنم اولور بیت لحم
قدسدن التی میلدر برقریه درمولد عیسی علیه السلام بوقریه ده درنصارا کنیسهٔ بیت
لحمی تعظیم ایدرلر قدسدن بیت لحمك مابیننده قبر راحیل واردر که حضرت یوسف وبنیامین
انالریدر بوقبراوزرنده اون ایکی حجره واوزرنده برقبه در وبیت لحمك شرقنده کنیسة الملکیه
بونده محراب عمر وقبر سلیمان ونخلة مریم ومهد عیسی دخی زعاتی که حضرت عیسی مولودنه
تبشیرا تمشلر دخی بیت لحمده در والحاصل بومدینه قدس خیراتی کثیره درو تورنج بادام رطب
جوز انجیر موز وانواع فواکه اطرافندن کلور وسنه ده ایکی موسملری اولور جبل زیتا شرق طرفنده
مسجد شریفه ناظر دروانده کی وادی باشنده حضرت عمر مسجدی واردر تچن قدسی فتح
اتدکده انده نزول ایلدی وانده برکنیسه که حضرت عیسی صعود ایلدی وبرموضع که اسمنه
ساهره دیرلر که اکا ارض القیامه دیرلر وبوقدسده صابون کارخانه لری واردر صابون طبخ
ایدرلر بونده طبخ اولان غایت مقبول ومشهوردر ودخی کوزل مسکی صابون ییارلر غایت
مقبولدر غیری یرده اویله صابون اولمز دخی کول صولری مشهوردر رایحه سی مسافهٔ
بعیده یه کیدر وبوقدسده انواع ازهار اولور خصوصا کول قوقسی غایت کسکیندر
احوال موسم شامدن هرسنه بهار فصلنده نوروزدنصکره دمشق شام مشایخلرندن
اصحاب طریقدن بریسی قدس زوارنی شامدن کتورر بوشیخ اوچ آی مقدم صوفیلرندن
بریسی اوموزنده برعلم ایله اولو جامعده جمعه نمازندنصکره ومرو بازار یرلرنده کزدر
وندا ایدرکه قدس شریف زیارتنی استین حاضر اولسونکه فلان وقتده کیدیلور وترغیب
ایچون مزاراتی عد ایدر بعده اول وقت کلدکده برهفته مقدم شام اطرافنه شیخ
کندو فقراسیله قدوم ودفلر وعلملر ایله توحید ایدرك طولاشور بعده اول هفته یچدکده
داریا نام قریه یه چقوب قونر بعده ایرته سی کون جمیع زوار قالقوب سعسعه نام محله قونارلر
وجمله زوار وبازرکانلر انده جمع اولور بوقوناق برمسیره یردر انده نهر الاعوج یچلور کارنده برمکلف
خان واردر که سنان پاشا بنا ایتمشدر لنده نزول ایدرلر اهالی قری کلوب فوج فوج یولده

دیرلشلر که قدس زوارنی تماشا ایده لر وهر بریسنك اللرنده برزنبیل یاخود سبت ایله زنده
یاخود پشمش اعلا سموز طاوقلر وبوغاچه لر وبیاض ویومشاق اکمکلر وسوزلمش یوغورد
وتره یاغی وکومچ بالی وروغن ساده وییمرطه وانواع پینیر وقیماق وغیری شیٔ صتارلر
اوجوز دخی ویررلر بوقوناق سهل طاشلقدر بعده جسر یعقوبه واریلورکه انده شریعه
صویی یچیلور نصارا بوصویه یوردان صویی دیرلر بوصویك اطرافنده برمرتبه چکالکدرکه
انسانك ایرپله جاغی کلمز بعده مینه کولنه که اکا بحیرهٔ طبریه دیرلر کیدیلور ویولده کیدرکن
جب حضرت یوسف یچیلور بعده عیون التجاره واریلور بونده دخی برمکلف خان سنان پاشا
بنا اتمشدر بونده یول ایکی چتال اولور بری لجونه ورمله یه کیدر وبری قدسه کیدر و
قدسه کیدن عیون التجاردن قالقوب جینینه کیدیلور وبرکون اوتوراق اولور بوجینین
لجونه تابعدر بوقوناقده انواع نعم جمع اولور حتی خرما وپرنج وحنا وشکر قمشی وغیری برمرتبه
اوجوزلقدرکه اتوز قرق یمورطه برپاره یه وبرکیله ارپه برپاره یه وپشمش طاوق برپاره یه در
بعده نابلوسه واریلور برکوزل شهردر ایکی طاغ مابیننده واقعدر میاه وعیون جاریه سی
چوقدر وجمله اورمانی زیتوندر بونده اوچ کون اقامت اولنور بعده بیره یه کیدیلور واندن قدس
شریفه کیدرلر که جمله اون قوناقدر اما قوناقلری قریبدر وامن وامانلدر که اصلا برشیٔ
ضایع اولمز زیرا یولده غفرجیلر واردر بازرکانلردن وذمیلردن باج الورلر حتی کاهی یولده
بعض یوك قالور عربدن غفرجیلر بوکاری منزله کتورر لر وزوارلر قدسه کیردکده
پاشالر زیارت اتمکه وبازرکانلر الش وریش اتمکه بازرکانلر اوتوز کوندن زیاده اوتوررلر
اما شیخ وزوار ایکی هفته اوتوروب بعده خلیل الرحمنه کیدرلر وانده اوچ کون
اوتوررلر واندن ینه قدسه دونرلر وحضرت موسایه کیدرلر و برکون اوتوراق
ایدرلر حضرت موسی مزاری غایت مکلفدر واطرافنده اصلا اغاج یوقدر
اما اودون یرینه انده کی طاشلری یقارلر که اوددن زیاده ینار بعده ینه قدسه
کیدرلر بعده شیخ وزوار شامه دونرلر فصل دربیان مملکت اردن که شامك ایکنجی قسمی که
بونك حدی غربده بعض فلسطین وبحر شام چاق صونوارنجه جنوب دخی فلسطین وبریهٔ
تیه شرق بلقا ناحیه سی شمال دمشق حدودیدر مقدما باش شهری طبریه در حالا نابلسدر
ومقدما اسباط بنی اسرائیلدن نابلس سمتی سبط اساخار وجنین سمتی سبط ماناسا وصفد
سمتی سبط زابلون ونهر شریعه نك بعض نهر یوردان غور طرفنه صلط سمتنه سبط روبین
وعجلون سمتنه دخی سبط غاد ونهر یرموك دخی سبط ماناسانك برفرقه سی
اولوردی اوصاف نابلس بونابلس برلوا درمقدما امیر حاج ضبط ایدردی حالیا قدسه ملحق
اولدی وقاضیسی قدس منلاسی طرفندن ضبط ایدر وبرناحیه سی واردر جبل شام
دیرلر نابلس نائبی طرفندن ضبط اولنور وبونابلس برکوزل شهردر ایکی طاغك
ارا سنده واقعدر غایتله زیتونی چوقدر اوزون چارشوسی واردر اورتاسنده برمشهور جامعی

واردر و نبع صولری چوقدر و برنهر جاری ایچنده اقار اوصاف جبینین بوجبینین مقدما نورانی
اوغلنه اوجاقلق شکلیدر اما شمدی اوجاقلقدن چقار مشلردر بوشهر بنی اسرائیلده یهودا
شهریدر بومدینه افرایم طاغنك ذیلنده واقعدر مقدما معمور شهردر بونك ناحیه سی
غایت مرخیه در واکا قریب بیسان قصبه سی بوقصبه نك سوری یوقدر انهار و عیون
و بساتینی مشتملدر کثیر الخضیددر و برنهر صغیری واردر برعیندن نبع ایدر و مدینه یی
شق ایدر لجوندن نصف مرحله بعیددر بوشهرك خرما و برنج قلقاس شکر قامشی
چوقدر طبریه دن جنوب طرفنده واقعدر اوصاف سنجاق لجون وسطنده بر صخره
مدور واردر صخره اوزرنده برقبه التنده مزار واردر خلق انکله تبرك ایدرلر نقل ایدرلرکه
ابراهیم علیه السلام لجونه داخل اولوب خلق قلت مادن ابراهیمه شکایت ایدرلر خلیل
علیه السلام عصاسی ایله بوصخره یه ضرب ایدوب آب کثیر نبع اتدی حتی مدینهٔ لجونه
کفایت اتدکدن صکره قری و رساتیق بوابدن سقی اولنور و حالا انك صویی اقار
و بولجونه قریب قاقون واکا قریب جاجولیه و بو سمتك الداروسی رمله طرفنده واقعدر
اوصاف سنجاق صفد حالا صیدایه تابعدر بر قاچ ناحیه سی واردر که بونلردر طبریه عکه
صور جیره عیون التجار بشان مثقیف مرج عیون شعیب البنی کفر کا صفد باش شهری
تخت ولایت قلعه سی متیندر بحیرهٔ طبریه اوزرینه مشرفدر بوقلعه نك شرب ایچون
قناتی واردر که باب قلعه یه متصلدر و صفدك بساتینی بحیرهٔ طبریه جانبنه وادی
اسفلده در و بعض صفد عمارتی اوچ جبل اوزرنه منتشردر ملك طاهر فرنکدن استخلاص
اتدکدن صکره صفد مرکز جیش بلاد ساحلیهٔ حفظ اتمکیچون تعیین اتمشدر و بوشهرده
یهود طائفه سندن بر طائفه ساکنلردر فاخر کیچه لر اشلرلر که بونلرك کیچه لری سائر آفاقده
مشهوردر واکا قریب حضرت یوسف قیوسی قربنده بر برکه و برخان قدس یولنده واقعدر
مثقیف نیروت بر متین قلعه در دریا ساحلنه قریبدر صفددن بر مرحله در و بلاد مثقیف
قربنده بلاد بشان اولور عکه ساحل بحرده بر مدینه در داخل عکاده بر عین واردر بقره
دیمکله معروفدر و عکاده بر مسجد واردر صالح علیه السلامه منسوبدر طبریه دن یکرمی
دورت میل و صوردن اون ایکی میلدر و برصواقار وادی النعمان دیرلر و برکوزل لیمانی
واردر واکا قریب نواقر بونلر اوچ یوکسك طاغدر دریا اوزرینه ناظرلردر بونلرك دیبلرنده
مغارلر واردر دریا هیجان اتدکده اول مغارلر عظیم صدا ویررکه مسافهٔ بعیده دن صدالری
ایشدیلور و عکه یه قریب حیفا و صغوریه و ناصره واقعدر و عکه جنوبنده شرقنده الصرفن
اولور صور ساحل بحرده غایت متیندر عمر بن الخطاب ایامنده فتح اولندی بومدینه غایت
قدیمه در اکثر حکمای یونان صوردندر بر حصن عظیم خندقی واردر بحر صوییله ادان
اتمشدر عکه دن اون ایکی میلدر و بوصورك ابنیه سی استدانهٔ عجیبه ایله مستدیردر
و صورده عجایب دنیادن بر قنطره واردر بر طرفندن طرف آخره وارنجه قوس واحد یعنی
برکوز

برکوزکردر و جمیع بلادده بوندن اعظم قنطره یوقدر و بونك مثلی اندلسده قنطرهٔ طلیطله در
وقنطره صوردن اعظم قنطره فتوحات حادثه دن ارض بوسنه ده بلد موستارده نهر نرتره
اوزرنده وسعتی یوز اللی ذراع نجاریدر که موقعنده ذکری سبق اتمشدر مقدما بوصورك لیماننده
بر قنطره التندن دخول اولنور و بولیمانك اوستنده بر سلسلهٔ ممدوده و مشدوده واردرکه
مراکبك دخولنه مانع اوله اوصاف سنجاق عجلون بو ولایتی آل عثمان طرفندن بر پاشا
ضبط ایدر بر قاچ ناحیه سی واردر که بونلردر غور بنی علوان عراج و بوعجلون بر حصندر
جبل غور اوزرنده بیسان مقابلنده واقعدر شریعه ایرماغی شرقنده درکه اشجار و میاه جاریه سی
واردر و بوحصن محدثدر سلطان صلاح الدین اکبر امراسندن اولان عز الدین بنا
اتمشدر و بوقلعه نك ربضی باعونه دیرلر غور طاغنده واقعدر بو ناحیه نك کوزل باغچه لری
واردر صلت غور طاغنك شرقنده بر قلعه سی واردر عجلونك جنوبنده بر مرحله قدر بعیددر
اریحا مقابلنده و قلعهٔ صلت التنده بر عین کبیر چقار و ابی بلده داخل اولور و صلتك بساتین
کثیره سی واردر و صلتده اولان حب رمان غایت مشهوردر و بوسنجاغه تابع بلقا ناحیه سی
واردر عمان بر مدینهٔ قدیمه و قلعهٔ ممکنتدر و بر قاچ قصبه سی واردر حجاج شام
راهی اوزرنده اولان نهر زرقا عمانك التنده اوغرارکه عمان نهر زرقانك غربیسنده و برکهٔ زیزانك
شمالیسنده در و برکهٔ زیزا ایله عمان بینی بر مرحله در عین الزرقا قربنده کی طاغده شیب قصری
اولور حالا باقیدر و عمانده آثار عظیمه واردر و حوالیٔ عمان مزارع و اراضی زکیه و طیبه در
لوط النبی علیه السلام عمارت عماننده تولی اتدی یعنی مباشر اولدی بوشهرك اکثر اشجاری
بوطمدر و غایت چوقدر و بونده قصر جالوت بر طاغه ناظردر دخی قبر اوریا و ملعب سلیمان
علیهما السلام و بو سمته عرب السردیه اولورلر بونلر بلقادن چاق علایه وارنجه غارت ایدرلر
حسبان بلقانك بر مشهور مدینه سیدر بوشهر اودیه و ارحیه و اشجار و بساتینی واردر
اریحادن بر مرحله بعیددر سنجاغ کرك و شوبك کرك بر حصن عالی مکانی واردر و تحت
کرك بر وادیدر که بونده حمام و بساتین کثیره واردر و بو وادی حجاز جهتنده در و کرکده مشمش
و کمثری و رمان و بونلرك غیری فواکه مفضله واردر مقدما کرك عرب طرفندن ضبط
اولنوردی صکره شام پاشاسی عثمان پاشا سنه بیك طقسانده بر طریقله اللرندن
آلوب و شام قوللرندن مخصوص مستحفظلر قومشدر کرك شوبکدن اوچ مرحله بعیددر
موته کرکدن بر مرحله جعفر طیار دخی الحارث بن هشام بر موکه وقعه سنده شهید اولدیلر
دخی بعض صحابه نك قبرلری بونده در مآب مدینهٔ قدیمه در حالا قریه اولدی اسمنه ربه تسمیه
اولنمشدر کرکدن نصف مرحله در واکا قریب رابیه بوندن عمانه طریق موجب اوزره
کیدیلور ناحیهٔ شراه دخی عجلونه تابعدر بحیرهٔ طبریه و بحیرهٔ لوط و بلقا مابینلرنده
واقعدر شوبك ناحیه نك باشیدر قلعه سی واردر شرقی غوردر بر تل مرتفع ابیض اوستنده در
و قلعه نك ذیلنده ایکی عین نبع ایدر بریسی عین قلعه ده بریسی یسارنده در و بو ایکی عین

شوبكی سقی ایدوب روان اولور جمله بستانلری بونلردن سقی ایدرلر وجبل شراة بالقانك
جانب جنوبیسیدركه ربه شراتك اردنده در شوبك شرقنده یولی غایت دولاشقدر
بو قصبه ده باغلر باغچه لر چوقدر وارهء جرصواندر شوبك و بلقا ماینلرندن وادی
موسی واقعدر بونده بنی اسرائیله اول مشهور طاشدن اون ایكی عین نبع اتمشدر وخمیمه
جبل شراه جهتنده دركه بونده بنی العباس خلافتنده خمیمه دن خروج اتدیلر و بو خمیمه ده
برماه عطار كبریتی واردر دائما غلیان ایدر جربه وبعض معتل آدملره نافعدر والرقیم بر كوچك قصبه
بلقا قربنده جمله اولری انده كی صخره دن منحوتدر نقل ایدرلر كه بو رقیم اصحابی اوچ نفر
كمسنه لر یغموردن بر مغاره ایچنه كیردیلر بعده بر بیوك طاش مغاره قپوسنه دوشوب
قپوبی سد اتمشدر اول آدملر مأیوس اولد قلرنده ماینلرنده بونی مشاوره ایدرلركه
هر كس ایلدوكی خیری اكسون ودعا اتسون فی الواقع اویله اتمشلر اول طاش مغاره
قپوسندن امر حق ایله دوریلوب بونلر دخی چقمشلر معان بر كوچك مدینه در سكانی
بنی امیه وموالی ٔ بنی امیه ایدی حجاج شام یولی اوزرینه سلطان سلیمان بونده بر قلعه بنا
اتمشدر و بر صو كتورمشدر شوبكدن بر مرحله بعیدر فصل در بیان دمشق شام
دمشق پای تخت ولایت و بشیوز انچه مولویت جنتك یرینه تشبیه اولنمش جنت كبی
بو شهر بهجت افزادر وعمدهء بلاد شامدن اولمغله اسمنه شام اطلاق ایدرلر پس معلوم اولا كه
شامك بلكه بو شهرك حقنده فضائل ومحاسننده نیجه كتب تألیف اولنمشدر نفس الامرده
بو اقلیم شریفك نیجه مواضع و بقاعی قرآن عظیم الشانده مذكوردر و نیجه احادیث شریفه
ایله شرف وفضیلتی اثبات اولنمشدر و شهر دمشقك حوالیسنده و سفح قاسیونده
بو قدر انبیاء عظام مراقد شریفه سی اولوب همان ارزه ایله برزه اراسنده یتمش بیك نبی قبور
شریفه لری اولمق روایتی وكذلك جامع امویه نك محرابی دیوارنده بو قدر اصحاب كزین
وسلف صالحین مزاراتی و آل بیت رسول اكرم صلی علیه وسلمدن نیجه مشاهد وم اقدی
واردر واعظم جوامع كه جامع شریف بنی امیه در نیجه فضائل جامع جای شریف ومباركدر ولا
بو دمشق دار امارة وكرسی مملكتدر آل عثمان طرفندن بروزبرا و توررطولی تمش درجه وعرضی
اوتوز اوچ بوچق درجه دریدی ناحیه سی واردر مرج جبت عال زندانی بقاع العزیز قنیطره
وادی العجم حوران وطقوز صو باشلقدركه بونلردر قره لر بعلبك بقاع وادی النم قنیطره بنی
كنعان حورانه صالحیه شهر صو باشلغی و بو دمشقك سبب تسمیه سنده اختلاف اتمشلر
اصحی كه اولاد سامدن دمشاق نام كمسنه یومدینه سورنی بنا اتمشدر ویدی قپوسور
اطرافنه اچمشدر و هر قپو اوزرنده كواكب سبعه دن بر صورتی تصویر اتمشدر اولكی باب
شرقی كه انده منارة البیضا شمس صورتی تصویر اتمشدر ایكنجی كه باب توما در زهره صورتی
تصویر اتمشدر اوچنجی باب جنبیق قمر صورتی تصویر اتمشدر بر قپویی سد اتمشلر
و باب سلامه اچلمشدر دوردنجی باب فرادیس عطارد صورتی تصویر اولنمشدر بشنجی

باب جابیه مشتری صورتی تصویر اولنمشدر التنجی باب صیغر مریخ صورتی تصویر
اتمشلر یدنجی باب كیسان زحل صورتی تصویر اولنمشدر حتی حالا باقیدر صكره
نور الدین الشهید باب سلامه و باب فرجی اچمشدر و دخی بر قپو واردر اكا باب النصر دیرلر
وداخل سورده قلعه سی واردر بو قلعه یی اقسر بن اواق بنا اتمشدر دیرلر كه سنه التی یوز طقسانده
ماه شواللك ابتداسنده ملك اشرف خلیل فرمانیله بناسنه شروع ایلدیلر وقلعه داخلنده
حمام وبردكرمن قلعه ایچندن چكر نهر بانیاس و بر ضربخانه وحضرت ابو الدرداقبری انده در
و قلعه اطرافنده بر عمیق خندق واردر یوز ذراعدن زیاده صواندن بوندن ایركیلور دخی
خندق ایچنده قواق اغاجلری ومیوه اغاجلری وكستانه و موشموله بیله واردر وقلعه دن
طشره یه چیقاركن اغاجدن بر كوپرو ایله كچیلور وقلعه ده محفل شریف وسنجاق
شریفی كعبه دن كلدكده انده قورلر ورجب وشعبان ورمضان آیلرنده هر هفته جمعه كونی
سنجاق شریفی چیقاررلر واولو جامعه كتوررلر ومقصوره نك قارشوسنده بیوك پنجره نك
بر یسنده نمازدن اول انده قورلر نماز قلنددقدنصكره مؤذنلر توحید ایدرك باب البرید قپوسنه
كوترلراندن قلعه یه كوترلراندن محفل شریف یانه كوتررلر و بو نیجه چاق شواله كلنجه بعده
شواللك اولكی هفته سنده سنجاق شریف ومحفل شریفی چیقاررلر و پاشاسراینه كوتوررلر
وعظیم آلای ایله ومیرحاج ایله وشام عسكری ایله شهری طولاشدررلر بعده آیك ایكنجی
هفته سی پاشاسراینده دخی عظیم الای ایله قبة الحاج دیدكلری یره كتوررلر وانده شام
پاشاسی محفل شریفی و سنجاق شریفی میرحاجه تسلیم ایدر و شام منلاسی بر حجت یازار
بعده میرحاج سهل كید روانده قونروندن دخی قالقوب كسوه یه بعده صنمینه بعده مزیربه
ومزیربه ده اوتوراق ایدرلر چاق جمله حجاج جمع اولنجه صكره ذی القعده اولنده كعبه
طرفنه توجه اولنور وذكر اولنان قبة الحاجی كوچك احمد پاشا شام والیسی ایكن بنا اتمشلردر
وبعض خیرات تعیین ایتمشدر بغداده قزلباش ایله جنك ایتدكده شهید اولوب باشنی
بغداددن كتوروب وانده دفن ایتمشلردر و سور خارجنده قلعه قربنده باب السوق اروام
قارشوسنده دار السعاده دیدكلری سرای شام والیلری انده ساكن اولورلر بو سرایی نور الدین
شهید بنا ایتمشدر و اسمنه دار العدل تسمیه ایلدی وحالا دار السعاده دیرلر وسورك اوزرتاسنده
اولان جامع بوندن احسن ومصارف ووظایف جهتندن اكثر سائر بلاد اسلامیه ده بر جامع
یوقدر و جامع قبه سی محرابك اوستنده بناصا ینكدروانده چوق زمان عبادت ایتمشلرچاق
یونانیین كانجه معبد اولدی بعده عبده اوثانه معبد اولدی بعده یهود معبدی اولدی واول
زمانده كه یحیی بن زكریا علیهما السلام وامی نصب اولندی جیرونه دیدكلری قپوسنه
صكره نصاری تغلب ایدوب بو جامعی معبد اتخاذ ایدوب تعظیم ایتدیلر بعده دین كزین
محمدی ظهور ایدوب اسلام شیوع بولدقدنصكره مسجد مسلمین اولدی ونقل اولنور كه
تخمین شامی اهل اسلام فتح ایتمشلر جامعك نصفی نصاری النده قالمشدر سببی بودر كه حضرت

صديق خلافتنده ابوعبيده حضرتلرينى شام فتحنه كوندردكلرنده ابوعبيده عسكر اسلام ايله شامه وارد قلده باب الجابيه طرفنى محاصره ايتدى واندن يوريش ايدوب و خالد بن وليد باب شرقى طرفنى محاصره ولندن يوريش ايدوب نصفنى سيفله الوب عنوة فتح ايلدى اما ابوعبيده حضرتلرى اول اثناده كند و طرفنده اولان نصفنى صلح ايله فتح اتدى بو يله اولمغله جامعك نصفنى جماعت مسلمين مسجد اتخاذ ايدوب نصف آخرى نصارى النده قالمش ايدى وبو منوال اوزره نيجه ييل كچدكده اولوقت تاريخ هجرتك سكسن التى سنه سيدر وليد بن عبد الملك خليفه اولدقده مسلمانلر كلوب شكايت ايدوب اهل اسلام ايله عبدهٔ اصنام بر يرده اولمق مناسب دكلدر قوم نصارى يه لطفله انهاء ايتدكده اصلا مقيد اولميوب بو قصه نك غصه سى وليدك جانه كار ايليوب وحلنه برچاره آرامغه بشلادى وخارج باب توماده شهير نكارنده كنيسهٔ تومايى عهد نامه دن خارج بولديلر بو يله اولدقده حضرت وليد اول قومه وعيدلر ايلدى كه اول كليسايى خراب ايده زيرا بو كنيسه انلرده غايت معتبر در اويله ديمكله انلرده باقى قلان نصف جامعى بدل ايتديلر واول بر نصفه ضم ايتمشدر وجمله سنى بر مسجد اتمشدر وتعميرنه شروع ايلدى بو طرزكه سقفنى محدب وايچروسى مسطح ذهبله مقرنص قلدى وارضنى رخام مفروش ذورت ديوارينى رخام مجزع قيلدى واساطينى رخام موشى ومعاقد رؤس اساطينى ذهبله مطلى قلدى و جامعك ايچروسنده جانب شرقيسندن جانب غربيسنه وارنجه بر عمودى سبز و بر عمودى سرخ ايكى صف اعمدهٔ كبار حجريه وضع اولنوب وبو اعمدهٔ كبار اوزره اولان خرده كمرلرك فوقنده اخشاب طوال وغلاظ وضع اولنوب سقف جامع بو اخشاب اوزره مبنى اول سقف ايكى صف ستون اوزره ديكنه چاتمش طولانى طامدر و بر ايكى صف قرق عدد ستون بزركدر وبو ايكى صف ستونك اوزر ستون اراسنده ظاهرلرى كمر يرينه وارنجه الواح رخام ايله مبنى چاركوشه ضخيم وعظيم پايه ديوارلر اوستنده جامعك وسطنده كاركير ايله بر قبهٔ عليا مبنى در اكا قبة النسر ديرلر وقبه نك ظاهرى نصفنه قريب وارنجه كاشى قبلودر وسقف جامعى سراپا الواح رصاص ايله پوشيده در وبونك اورتاسنده اولان اعمدهٔ رخام ايكى صفه دركه صفه و تحتانيه سى اعمدهٔ كباردر وصفهٔ فوقانيه اعمدهٔ صغاردر وخلال اعمده فسفسا ذهب ايله طلا والوان ايله حورمدن وقراوانده كى اولان عجايب وغرايب وانواع ازهار واشجار واغصانله مزيندر كه امصار اثمار ايله اجتنا اولنوب هر لحظه وهر بار تاذ ذندن كوزلر طويدقدن صكره اوراق اثمارندن برينه تقص طارى اولميوب وحجراتك فوقنده كعبه نك وضعى و صفاتنى نقش ايلدى وقبة النسر التنده كى ايكى عمودى خالد بن يزيد دن بيك بشيوز التونه صاتون المشدر وايكى لوح فستقى مرمردن اسكندريه دن يوز التون ايله المشدر وحفار محلنده كه حضرت يحيى رأس شريفى انده وضع اولنمشدر وباب جامع اوزره اولان ايكى عمود حجرى عجايب دنيادندر كه طولى وعرضى افراط اوزره در بونلر باب البريد خارجنده در

وبونلره مشابه قسطنطنيه ده مرحوم سلطان سليمان خان جامع شريفى ايچنده اولان عنابى رنك درت عمود طويل وضخيم مرمر ستونلردر وجامعك جانب غربيسنده طبقهٔ علياده اعمدهٔ صغاردن ايكى عمود وار در ديرلركه حجر دهنجدندر وجامعك صحن قبليه سى جدارنده مانند سپر بر حجر مدور واردركه سرخ وسفيد ايله منقطدر و ديرلركه فرنك بو حجره اموال كثيره ارسال ايتدى واهل اسلام رد اتدى وقبهٔ نسر التنده وساير مواضع معلومه يه سيم وزر قنديللر آصوب باشقه التيوز زنجيرلو قنديل حالا انلرك اثرى قالدى يرلرينه صرچه قنديللر قومشلر وقنديللر زنجيرلرى نحاسدن ذهبله طلا اولنمشدر حالا باقى در و صحننده ايكى بخوردان عامودلر اوزره ايلدى و جامعك غربى وقبلى وشرقى ديوارلرنده فرشدن ايكى ذراع نجاريده منتهى اولدوغى يرده الواح اوزره خط ثلث محقق ايله مرقوم سورهٔ فرقان جامعك مقصوره سنك غربيسنده منتهى در ومقصوره نك جهت شرقيه سى منتهى اولنجه ديوارك ايكى طرفنده سورهٔ ملك وبو كتابت مانند طومار مكتوبدركه زمانى ورق قلمى زرد ايله وزمينى لاجورد ايله ملوندر ومذكور اولان مقصوره حايط قبلى وسطنده اخشابدن مشبكه الواح ايله بر مقصوره بنا اولنوب محفل موذنيندر مقصوره اورته سنده دركه بو مقصوره جوانب ثلاثه دن اوچ باب ايله محفوظدر و محراب حنفيه ومنبر بو مقصوره ايچنده در و دخى كلام عزتلو محرابك كنارلرنده ديزلمشدر ايكى طولابده حضرت عثمان وحضرت على يازدقلرى مصحفلويدر انلرده محفوظدر وخلق انلرى زيارت ايدرلر ومقصوره يه ملاصق غرب طرفنده قبلى ديوارنده داخلده بيت خطاب ديرلر خطيب جمعه نمازندن اول انده اكلنور بو اوه نهربانياس اوغرار وجيرونه كيدر و محراب حنفيه دن غيرى دخى اوچ محراب واردر مقصوره غربنده قبليده ايكى محراب برى كه مقصوره طرفنه قريب شافعى محرابى برى كه برى طرفنده باب عنبرانيه قريب حنبلى محرابى ومقصورهٔ شرق طرفنه حايط قبلى ده بر محراب اكا مالكى محرابى ديرلر دخى صحابه محرابى ديرلر وبو جامعك دورت قپوسى واردر برى قبله طرفنه باب عنبرانيه ديرلر وبريسى شمالى باب الشميساطى ديرلر دخى باب السلسله ديرلر مدرسهٔ شميساطيه يه مفتوحدر وبريسى غربى باب البريد ديرلر اول سمته سوق مراد پاشا باشنده بش التى قدمه طاش نردبان ايله چقيلور وبريسى شرقى باب جيرون ديرلر واوچ قپو دخى محدثدر برى باب كلاسه كه مدرسهٔ كلاسه يه مفتوحدر واكا قريب بر باب صغير وبرى باب صغر شميساطى بابى قربنده كه مدرسه كامليه يه مفتوحدر ومشهور اولان رأس يحيى بن ذكريا عليهما السلام مقصورهٔ مذكوره جامع ايله حايط شرقى جامع بيننده مقصوره يه قريب صفين اعمده صف اولده ايكى سبز رنك ستون كبير بيننده الواح اخشابله مبنى بر مقصورهٔ صغيره زيارت وروح پرفتوحنه دعا اولنور باشقه مخصوص بر حاجى واردر مفتاحى انده در واكا قريب شمال شرق بر بيرٔ ماء واردر صويى غايت لذيذدر

و بیوك چامعه بكپاره بیاض رخامدن منحوت بر دهان وضع اولنوب وبرچرخ نصب
اولنمشدر كه ایام صیفده صلواة مغرب و عشاءرم جامعده ادا ایدن جماعت مسلمین
بونك صویندن سقی اولنور ومقصوره حذاسنده اون برنجی بابك داخلنده بر منحوت
طاشدن مبنی برقبهٔ صغیره التنده برمجمع ماء جاری وار در كه بو مجموع مائك دیوارلری
ظاهرنده دورت عدد لولهدن آب لطیف علی الدوام جاریدر و جامعك دیوار شرقیسی
ودیوارغربیسی خلفنده دیوارآخر وسقف آخر ایله محاط ومسقف مشهد نام ایكی
مقام لطیف واردر وبوایكی مقامده ایكی حوض آبلری لاینقطع و بوجامع كبیره نك
ساحهٔ حرمی دخی شرق شمال غرب اطرافی جهت ثلاثهسی نصف ذراع ارتفاعده
مرتفع فرش اولنمش طولانی صفهلردر وشمالده اولان صفه لرده هنودوسنود طائفهسی
انده مدام قرآن تلاوت وتعلیم ایدرلردی لكن انلری حالا اورادن قالدرمشلر در وصفهٔ
شرقیده وصف غربیهده دخی ایكی مشهد واردر وبوایكی مشهد ده ایكی حوض آبلری
لاینقطع وحرمك جانب شرقیسنده كبار صفه سی اوزره منصوب اولان اعمدهٔ كبار
رخامیه دندر دوردی دخی سیاه وعنابی لون ایله منقطدر وبوصفهنك جانب قبلی ده
اولان نهایتی ایله دیوار شمالی جامع بیننده باب جیرون جهت داخلیهسنده دورت اعمدهٔ
كبار رخامیه ایكی سی سیاه وسرخ منقطدر وایكیسی سبز سیاه منقطدر وبو اعمدهٔ
كبار فوقنده اولان اعمده صغار طقوز عدد در ایكیسی نفطی وبیاض منقطدر وبشی
ایری سفید رنك وبری سرخ وبیاض منقطدر وبو مجموعك وسطنده اولان ستون خرده
شكر رنك وبور مالیدر وبونده كی اوچ قپو ایكی طرفلرنده بر حجره واردر وبو باب جیرون
خارجنده سهل كیدیلور برز دبانه اینلور یكرمی یدی عدد قدمه طاش وبر غریب حوض كه
برمزراق قدر بر قالن صو بوقارویه آتیلور وباب جیرونك خارجنده طاشدن بر مصنع
كوشك دیرلركه جیرونك كوشكیدر وحرمك جانب غربیسنده كبار صفه سی
اوزره منصوب اولان اعمدهٔ كبار رخامیه دورتدر كه دوردی دخی سیاه وعنابی لون ایله
منقطدر وبوصفهنك جانب قبلیده اولان نهایتی ایله دیوار شمالی جامع بیننده ایكی مرمر
عمود كبیر دخی واردر كه سرخ سیاه منقطدر وبو دورت عدد اعمدهٔ كبار حجریهنك
سلكنده منقطدر وبوسرخ وسیاه منقط ایكی مرمر عمود ایله باب البرید بیننده جهت
داخلیه باب البرید دورت عدد اعمدهٔ كبار واردر سبز وسیاه منقطدر وبوصفهٔ غربیهنك
اعمدهٔ كباری فوقنده اولان اعمدهٔ صغار طقوز عدد در ایكیسی نفطی وبیاض منقطدر
وبو مجموعك وسطنده اولان ستون خرده شكر رنك وبو رمالیدر وحرم جامعك صفهٔ
شرقیهسی قربنده سكز عدد ستون رخامی اوزره بر قبه واردر كه اوستی رصاصله پوشیده در
وبوستونك دوردی الاجه سماق مرمر ودوردی نفطی مرمر حالا بوكا قبهٔ باعونیه دیرلر
زیرا مقدما بر اهل علم خاتون بونده درس ویردی وبوقبهنك مقابله سنده صفهٔ غربیه

قربنده كیرو سكز عدد ستون حجری اوزره برفوقانی حجره مبنی در اوستی كاركیر قبه در كه
رصاصله پوشیده در وبو حجرهنك قپوسی مقفل در ایچنده جامع شریفك اوقافنه متعلق
دفترلر واردر وحرم جامعك وسطنده وسط حرمده ایری بیاض رخامدن قد انسان طویل
طولنده چار ستون اوزره مرمردن برقبهٔ صغیره مبنی در كه بوقبه اون برخانه اوزره طرح
اولنمشدر وبوقبهٔ صغیرهنك التنده ایری وبیاض رنك بكپاره مرمردن بر بیوك قورنه
مقداری بر شادروان صغیر واردر كه التنده آب روان كاوب علی الدوام جریان ایدر
وبو شادروانك طرفینده اون ذراع نجاری مقداری مفارق ایكی ستون حجری نصب
اولنمشدر اوزرلرنده حدیددن مدور شبكهلر وضع اولنوب شبكهلر اوستنده میله تبسی
مقداری مجمرلر واردر خلفاء بنی امیه ایامنده وبعض سلاطین اسلام عهدنده هر جمعه كونی
بو مجمرلرده برنیچه رطل عود یاقوب اوزرنده بر سراپرده اورتلوردی بعد صلوة الجمعه سراپردهیی
مجمر اوستندن رفع ایدوب نسیم رایحهٔ طیبهٔ عودی انتهاء مدینهٔ دمشقه ایلدوب
رایحهٔ عودی شم ایدرلردی وجامعك قربنده شمال غرب كوشهسنده تختهدن یاپلمش بر حجره
انده یمانیه طائفهسی اولورو شیخلری واردر وبو جامعك اوچ عدد مناره سی واردر بری
جامعه متصل مشهد شرقی اوكنده مبنیدر حدیث نبویده مذكوردر كه حضرت عیسی
علیه السلام منارهٔ بیضاء شرقیهٔ دمشقه نزول ایدر بو مناره چار كوشه در وطولی وعرضی
غلظتده برابردر وهر بری دورت ذراع نجاری كه ایكیسی سكز ذراع واردر وطولی فرق علمنه
وارنجه یوز ذراع نجاری یه قریبدر و دخی سلمی ایكیوز پایه عدددر حالا بوكا منارهٔ
عیسی دیرلر وبر مناره سی دخی جامعك دیوار غربیسنه متصل ایكی شرفهسی واردر حالا
آكا منارهٔ غربیه دیرلر وبر مناره دخی حرم جامعك دیوار شمالیسنده باب السلسلهیه
متصلدر بو دخی چار كوشهدر وبو منارهٔ بیضاء شرقیهدن دونمدر بوكا مادنة العروس
دیرلر بو منارهیی دخی ولید بن عبد الله بنا اتمشدر وییتمش بش موذن تعیین اتمشدر كه
هر نوبت یكرمی بش موذن اذان ویره وبو موذنلر عشاء نمازندن صكره مقصورهدن
توحید ایله والهی اوقومغله ابتدا ایدرلر ویحیی ضریحی مقابلنه طورورلر ودعا ایدرلر ورمضان
آیندن تمجید اذانی ویردكدن صكره غربیه منارهسنك قپوسندن موذنلر جمع اولور یاامة
خیر الانام دیو حضرته متعلق خوب آواز ایله موذنلردن بریسی اوقور بعده جمله موذنلر
الهیله وغیری مدحلر له كلوب قبه التنده اوتورورلر وجمله انبیاء عظامی مدح ایله ذكر ایدرلر
بعده چقارلر بتون رمضان شریف بو منوال اوزره ایدرلر واون التی امامی واردر هر دورت
امام مذاهب اربعهنك برینه معیندر یعنی دورت امام حنفیه ایچون ودورت امام شافعیه
ودورت امام دخی مالكیه ودورت امام حنبلیه ایچون وایكی خطیبی واردر حالا بو منوال اوزره در
وبو جامع شریفده قبهلر ومهر سلیمانلر وانواع قندیللر دیزلمشدر كه رمضان كیجهلرنده
اون ایكی بیك قندیل یقارلر وبو جامعده جمعه نمازندن صكره صاحب طریقت شیخلر

كلو وار و هر كس طريقته كوره توحيد ايدرلر چاق اكندی وقتنده دك كه اك مشهورلری بونلردر
رفاعی شیخی عارودكی شیخی قطنانی شیخی براق شیخی صمادی شیخی حدادی شیخی سینانی
شیخی قادری شیخی و دخی نقشبندی و جلوتی و خلوتی شیخلری كه هر برشیخك باشقه
مكان معینه‌لری واردر و بو جامعده درس عام بقعه‌لری واردر حنفی وشافعی وحنبلی ومالكی
برقاچ یرده درو قرا شیخلری كه سبعه وعشره قرائتلری حضرت یحیی مقابلنده قرائت اولنور
وختم شریف اولدوغی وقتده شافعی محرابنده ختم ایتدورلر و رجب وشعبان ورمضان آیلرنده
قبة النسرده محدثیندن برشیخ اكندیدن چاق غروبه دك حدیث بخاری نقل ایدر مقدما مسلم
وشفا حدیثلری شیخلری وار ایدی شفا حدیثلری صباحدن اویلیه دك و مسلم حدیثلری
اویله دن اكندیه دك نقل اولنوردی حالا اول قاعده قالمشدر و بو جامعك طولی
شرقدن غربه بشیوز قرق سكز ایاقدر و عرضی یوز اللی بر ایاقدر و نقل ایدرلر كه بو جامع
شریفه بش بیك كره بیك التون والتمش بیك التون صرف اولنمشدر و بو جامعك اوقاف
كثیره‌سی واردر یومیه مصرفی اوچیوز التوندر باقیسی خزانه‌یه نقل اولنوردی و بو بیوك
جامعدن غیری داخل سورده جمعه نمازی ادا اولنور بر جامعكه اكا جامع القطانین دیرلر
انلردن غیری سور ایچنده مساجد چوقدر انلرده جمعه نمازی قلنماز و سورك خارجنده
بیوك وكوچك جامعلر چوقدر یوز اللی عدده قریبدر و بو جوامعدن دولت عثمانیه‌ده بنا
اولنان برقاچ جامعدر كه نتكم بنالری دیار رومك جوامعی طرزنده در شرفین علی وادی ایله
مابیننده اولان كوك میدانی دیدكلری عرصهٔ واسعه‌نك نهایت شرقیه‌سنده مبنی مرحوم
سلطان سلیمان خان طاب ثراه جامعی دركه دیوار شرقیسی و دیوار غربیسنه متصل ایكی
مناره بیننده رصاص ایله پوشیده كاركیر قبهٔ صغیرهٔ واحده ایله بر جامع فرح افزادر و بو جامعك
بابی محرابی مقابله‌سنده و باب جامعك طرفینی قباب صغیره التنده ایكی صفه در و بو صفه‌لرك
اوكی بر حرم كه فرشی رخامه مثابه‌سنده سیاه وسفید طاشدندر و حرمك جانب شرقی
وغربیسی سبزه‌زار لطیفدر و ماورالری ضیافتخانهٔ مسافرین‌در كه حجرات متعدده
و بو حجرات رصاص ایله قپلو قباب التنده در و بربرینه متصل و جانب قبله‌دن جانب شماله
ممتددر و طرفینده اولان ضیافتخانه حجراتی اون حجره در و حرم جامعه ناظر اون ایكی
ستون رخام اوزره اون ایكی قبهٔ صغیره دركه طرفینده اولان قباب صغیره یكرمی دورتدر
و حرمك وسطنده بر حوض مربع عشرافی عشر و وسطنده یكپاره مرمردن بر شادروان
وضع اولنمشدر آبی لاینقطع رواندر و حوضك اطرافنده برنجدن دورت لوله واردركه
آبی لاینقطعدر و بو حوضك فرشی منتهی اولدوغی شمالیه‌سی طرابوزان و بونك مقابله‌سنده
بر آخر طرابزان كه بو ایكی طرابزان اراسی شارع آبدر و بو ایكی طرابوزان ماوراسی بر جنینه
واردر و بو جنینه ماوراسی بر عمارت عامره‌دركه كیلار و مطبخ وفرون وسائر توابع
ولواحقی مشتملدر و ضیافتخانهٔ مسافرین خلفنده قورشون اورتولی كاركیر قبه‌لر ایله

اون سكز حجراتی مشتمل بر مدرسهٔ عالیه مبنی‌در مدرسنك دمشقده فتوای حنفیه‌سی ایله
یومی التمش اقچه وطلبهٔ علومه یومیه ایكیوز اقچه و مطبخ عمارتدن هر كون ایكی وقت
طعامیه واردر و حرم جامعده اولان ضیافتخانه‌یه نزول ایدن مسافرین ایچون دخی
عمارتده معین مائده طعام واردر و جوامعك ایكنجیسی دولت عثمانیه‌ده سابقا میرمیران
ولایت شام اولان درویش پاشا جامعی دركه دار السعاده‌یه قریبدر روم طرزنده بر جامع
زیبادر و حرمنك وسطنده بر مصنع حوض وشادروان واردر اوچنجی جامع سنان پاشا
جامعیدركه باب الجابیه خارجنده در بر قبه ایله كمرلرینك اوستی رصاص ایله پوشیده‌در
و بو كمرلرك التی فرشی جامعدن مرمر ستونلر ایله رفع اولنمش فوقانیه‌لردر و بو فوقانیه‌لرك
نردبانلری جامعك ایچنده كاركیر طاش نردبان ایله در قپولری جامعك دیوار شمالیسی
وسطنده و باب جامعك طرفینده اولان صفه‌لرك نهایتلرینه قریب ساحهٔ حرمده
وسطنده بر حوض الوان رخامدن منقط و منقش شادروان واردر و بو حرمك ایكی قپوسی
واردر و بو جامعك مناره‌سی حرمك باب دیوار غربیسنه متصلدر منارنك ظاهری یشل
كاشی ایله مبنی‌در دوردنجی جامع كه سابقا میرمیران ولایت شام اولان قره مراد پاشا
جامعیدركه خارج سورده حجاج یولی اوستنده در باب المصلی سمتنده در و بو جامعك دخی
قبه‌سی و بناسی دیار روم طرزی اوزره‌در و دمشقده اولان مدارس و زاویه‌لر و حمامات
لطیفه‌نك مشهورلری بیوك جامع قربنده حمام درویش پاشا و سراج خانه ایچنده
حمام مصطفی پاشا اورته‌سنده بر بیوك حوض دوری یكرمی ذراعدر مستدیر عمقی قامت
انسان قدردر و باب حمام مقابله‌سنده بر حوض اوستنده رخامدن منحوت ارسلان اغزی
دیدكلری چشمه‌دن بر حوضه جاری آبی لاینقطع روانیه‌ٔ خیرات وخاناتی چوقدر دخی
اسواق عامره‌سی كذلك سورندن طشره دخی وافر بیوت و محلات واردر و نور الدین
شهید بو شهرده بر بیمارستان اتمشدركه اعظم خیراتندندر اوقاف كثیره‌سی واردر لكن
عشر عاشری قالمیوب مع ذلك الحاله منتفع به اثردر مخصوص رئیس الاطبا و كحالین
واردر و صالحیه‌ده اولان بیمارستانه نسبت بو معموردر و بو شهر جبل قاسیوندن ایكی
ساعتلك شمالنده بر هموار صحرایه دوشمش كه قبله‌سی بی پایان صحرادر شهر اولی صحرایه
دوشوب باغچه‌لرینك بر اوجی تا ذیل قاسیونه پیوسته و صالحیه ایله بلدة واحدة حكمنده
اولمشدر ذروهٔ قاسیونده قبة النصردن دمشق و صحراسنه نظر اولنسه شهرك بیوت
وابنیه‌سی باغچه‌لق اراسنده كیجه شكلنده كورینور والحاصل بو مدینهٔ دمشق نهایت
عمارت اوزره واسواق وبضایع وارباب تعامل ایله كمال زینت اوزره خصوصا جامع اموی
ابوابندن باب البرید محاذیسنده اولان سوق جدید مراد پاشا و بربرینه مقابل بیت القهوه
و بزستان بی همتا اسواق دمشقده بر نمایش و زینت ویرمشدر و قلعهٔ دمشق خندقی
اوزره شمسی احمد پاشا احداث اتدوكی سوق سپاهی و جامع امویه‌نك دیوار قبلیسنده

اولان سوق الذراع طولانی دمشقده نسیج اولنان اقمشه وحریرك معدن کاهیدر وبونلردن
غیری سوق بزوریه وسوق چقمق وسایرده کاکین واسواق خیز احصادن دوردر دخی
قبیباب محله سی که شهرك برجانبنده بر یا بس محله دوشمش محدث بر محلهٔ عظیمه اولری اوبه لر
طرزنده شکل مخروطی کبی قباب التنده بیوت سکانی ترکماندر طولانی واقع اولور وغربی
شهرده زمرد کبی کوك میدانی دوشمش جمله جوانبی الوان ازهار وانواع اثماری مشتملدر وحدایق
نزهت افزادر خصوصا تحت القلعه دیدکلری موضع مجمع تنزهه کبدن صالحیه یه وکوك
میدانه ونیربه وغیری واندکی اولان آشجیلرك پاکلوغی وانواع نفایس پشوردکلری
بر ایکی ساعت ایچنده بر عالی ومکلف ضیافت حاضر ایدرلر واصمارلدقلری یره کتوررلر ونهر
برداسبیکهٔ سیم کبی کوك میدان ساحه سی وسطندن جریان ایدر وبو کوك میدان
اطرافی عالی قصرلرکه آفاقده مشهوردرانلری وصف اتمکه کما هو حقه ایفا اولنمز باخصوص
برامکه ابنیه لری وآثاری که حالا باقیدر وبونده بر مشهور مسیره واردر اکا جبهه دیرلر بو موضع
مربعدر ایکی دونم یردر ایچنده سوکوت جوز قواق وغیری واطرافلری دورت جهتی ماءك
جداولی احاطه ایلمشدر وبرکه لر وحوضلر وبو مسیره نهر برداکنارنده واقعدر وانك
بوقاروسنده نهر قنوات مقصفه ونهر بانیاس مولوی خانه یه چکر بر کوزل آستانه در وایکی مصنع
دولاب دونر واندن دینکز جامعنه چکر بو جامع مشرف ادنه نام موضعده واقعدر یکرمی
بیوك پنجره لری واردر اول سمته آقان ایرمقاره ناظرلردر واکا قریب یلبغا جامعی حرمنده
دورت کوچه لی بر برکه در اورته سنده بر فسقیه مستدیره در ایچنده صو بر قامت انسان
قدر آتیلور وبو جامعك پنجره لری اوچ جهته ناظردر برجهت که شرق طرفی تحت القلعه یه
ناظردر بو موضع غریب ایچون منهلدر وقریب ایچون مرتعدر اطرافی بیوت وقصور مخاطدر
ایکنجی جهت غرب طرفی نهر بنه ناظردر اوچنجی جهت قبله طرفی نهر بردایه ناظردر که
بو سمتده اشجار وازهار وبین النهرین دیدکلری موضعده بر کوپرو واردر اندن بر لطیف
جزیره یه کیدیلور واندن نهر بردا ایکی بلوك اولور برینه نهر شیخ ارسلان حضرتلری
واول بلوکی اولکی اسمنه قالور وبو جزیره دیدکلری مقصف بطالین اولان کمسه لرینه در
دخی اول سمتده بر مسیره واردر بهنسیه دیرلر بو موضعدر اشجار واثمار وازهار وعیون ماء
مجتمعدر واوسنی یانده ارض نیربین دیدکلری یردرکه ثماری کوزلدر وازهاری کثیره در
واندن ارض ربوه یه دخول اولنور که انده جبل شرقی سفحه سنده عیسی ولك قبو سنده بر عین
ماء اکا ماتم دیرلر که اول سمته ایرمقلر بردا ایرماغندن قسمت اولنور واول سمت سفح قاسیونده
اول مشهور حواکیر یعنی جنینه لردر وانده جبل قاسیوندر وجبل ربوه در مابیننده دمر
قریه سی فاصله در ومقابلنده قبهٔ سیار واقعدر وشهرك قبله وجنوبیه سنده اولان صحرای
بی پایانده بر بر قرای معظمه سوادلر ومزارع ومراتع کوزایرمی قدر متصل واحد
عمران مختیکدر وابادان کبی غایا تدر وبو شهرك اکثر بیوت وابنیه سی طاشدندر سیاه

وبیاض

وبیاض وسرخ طاشلردن عالی کمرلردر تخت بیوت وستونلری ایله اوستنی اوررلر وطاملری
جمله طپراقدر بوکا ایوان دیرلر اوکنده بحیره یعنی حوض عظیم وایکی طرفی باغچه وایوانك
مقابله سنده دورت طرفی دیوار وبر حجره ایله غایت عالی واسع ومکلف قاعه لر دیمکله
معروف بیوك اوطه لر طرح ایدوب حوض ایله قاعه اراسنده تحت السما بر صفه وایوان وقاعه
یانلرنده طول وعرضی بش التی ذراع ارتفاعی اون ایکی ذراع قدر مربع درکلری بیوت
صغیره طرح ایدوب وایوانلری شماله مکشوف صیف وحر ملاحظه سیله بنا وطرح
اولنمشدر اغربنالردر وشمدی بعضیلر بشلادیلر روم طرزی اوجاقلو اوطه لر بنا اتمکه وفوقانی
خانه لر دخی طرح اتمکه وبو شهرك بر منزل ومسکنی یوقدر که ایچندن صو چقمیه وبو شهرك
بغایت پاك ومکلف چارشولری اکثر مثمن سقوف ایله مسقفدر وعظیم کارکاهلر واردر
انواع اقمشه اشلنور شامك انواع ازهار واثمار وغیری ازهارك اك مقبولی که شمال طرفنده
واقعدر اول معبر ازهاردن کل دروبو کل التی نوعدر اك مقبول واعلاسی وردجوری دیدکلری
کل دروکلدن غیری نسرین دخی رزین بونك انواعی چوقدر قرنفل کذلك بر قاچ نوع ویاسمن
وشبوی وسوسن کذلك وزنبق وبهار چچکی واردر واقحوانه بر قاچ نوعدر بوا قحوانه شمس
ایله دونر وکیجه ده چچکی قپانور دخی مرسین وفسلکن انواعی چوقدر ولاله وشقایق نعمان
وشب کلاه بر قاچ نوع وتمر حناو بان وسذاب ونمام وقسط وزعتر ومردکوش وریحان
انواعی چوقدر ومخالف وادویه وپیغمبر دوکمه سی وحزام ودخی نیلوفر بر قاچ نوعدر اك
مقبولی مائیسی وخیلان سجر صفصافه مشابه در اول ربیعده جمله اغصانی قرمزی رنکله
صبغ اولنور اثمارك اك کوزل یری ارض مزه وللواندر بونلر قبله طرفنده واقعدر فاکهه لردن
قایسی یکرمی بر نوعدر اك مقبولی حموی واك مقبول قوروسی بلدی دیدکلری قایسیدر
دخی کراس ووشنه یدی نوعدر اما تریه سنز دراستانبول کبی دکلدر اما حالا تریه ایدلکله
کوزل اولمشدر دخی امرودك انواعی چوقدر الما کذلك اك مقبولی مسکی سکری ماوردی
دیدکلری المالردر دخی شفتالو واریك انواعدر اك مقبولی ماوردیسی دخی انار اصنافدر
اك مقبولی ماوردیسی وقبله دن شرقه که اول سمته قریهٔ یلداجاق قریه عربیله وارنجه اوزوم
مقبولدر نقل ایدرلرکه قرق طقوز نوع عنب اولور اك مقبولی زینی اوزومی وقورومنك اك
مقبولی دوربولی اوزومی در دخی ایوا انواعدر وانجیر وبادام دخی عناب وفستق وفندق
وصنوبر وبرعور اك مقبولی تمر بسدر وخرنوب وجوز بر قاچ نوعدر دخی لمبر بارس وحمضك
انواعی چوقدر ترنج کباد نفاش اقاج قاونی لیمون التی نوعدر نارنج ایکی نوع وزیتون
انواعدر ریباس وموز وسکر قمشی بر قاچ نوعدر ودخی ملح یعنی خرما تازه سی وسبزه قسمی
چوقدر هلیون طرخون قنبیط کرنب اوچ نوع طنه بادنجان بر قاچ نوع کراث بر ایکی نوعدر
وتوت دخی بر قاچ نوع وهاوج وتورب وتره وسموزاوت واسفناخ وکرفس وبازی وهندبا
ایکی نوع وثوم وکزره وکراویا وکمون وقباق انواعدر وکاة وشلغم وبو کرو لجه وبقله وپرنج

ومرجمك وطاری انواعدر وقرطم وسوسم وبزر قطونا ونخود وحلبه ومارول انواعدر وسماق
وقلقاس وملوخیه وبامیه وخیار ایکی نوعدر صیفی وخریفی وقاون وقارپوز برقاج نوعدر
دخی پنبوق وحریر چوق اولوراك مقبولی حریربلدی تعبیر ایدرلر كه سائردن معتبر وثمنی
بهالیدر دخی طوز وقلیه حاصل اولور وقثا غایت چوقدر دخی قریهٔ عربیلده براوت بتر ریحانه
بكزر اول قریه نك خلقی بو اوتی اكرلر اسمنه قرنفل دیرلر نفس الامرده رایحه سی قرنفله
بكزر وچچكی ریحان چچكنه بكزر بو چچكك صوینی چیقاررلر بونك صویی چوق امراضه
نافعدر خصوصا ضیق نفسه وبلغمه غایت نافعدر انجق بو كویه مخصوصدر غیری یرده اولمز
دمشق اطرافی صالحیهٔ دمشق شامدن بر ساعتلك شمالنده جبل قاسیون سفحنده براز
مرتفعجه واقع اولمش اكلرنده عمران وكوشكلر وباغچه لری دمشق باغچه لرینه پیوسته
اولمش دمشقدن بر محله مثابه سنده قدیم وحادث جوامع ومدارس وحماماتی مشتمل
دمشقه نسبت آب وهواسی لطیف وخوب قصبه در سابقده دمشق ماندی برشهر
اولدوغنه حالا جابجا جوامع ومدارس قدیمه ومعطله سی آثاری وبر بزبن ومكاف وملون
احجار ایله اولمش عالی دیوارلری شهادت ایدر نقل ایدرلر كه انده بر موضع بنی المدارس دیرلر
مقدماانده چوق مدارس واردر ومدارس شام ایچون مخصوص بر كتاب مؤلفدر اسمی
الدارس فی المدارس وسلطان سلیم خان شیخ اكبر حضرتلری مزار شریفلری اوزره بنا
ایتدردكلری تربه قربنده عربستان طرزنده جامع شریف وخلفنده شارع عامده كیلار
وفرون ومطبخ وسائر لواحقی مشتمل بر عمارت علیه بنا ایتدیكه فقراء محلهٔ صالحیه
بو احسانك پرورده سی واندن غیری دخی جوامع كه حالا باقی اون ایكی جامع در اشهرلری
حنبلیه جامعیدر وسلطان صلاح الدین خیراتی بر بیمارستان واردر وحالا اسواق معموره سی
واردر وبو صالحیه ده ایكی نهر جری بری نهر یزید وری نهر توران نهر یزید جبل قاسیون طرفلرندن
توران اندن اشاغیجه دوزه قریب جری ودمشق طرفنه توجه ایدر وبو صالحیه ده مكلف
باغچه لر واردر وشهرك صحراسنه مشرف عالی ومفرح قصرلر واول نهر اوزره خوش آینده
صفه لر وچمنلری واردر انصاف بودركه صالحیه برجای نورانی ومزیل غم وصفای قلب ویرر
بر مقام روحانی در بونده ولاة شام طرفندن مخصوص صوباشی وشام افندیلرینك
مستقل نائبی واردر وبو صالحیه ده توت وحمص اغاچلری ومرسین وشفتالو
چوقدر وجبل قاسیونده بر نوع اوت خزام دیرلر رایحه سی كوزلدر وبر جنس اوت
شیح دیرلر انده بتر دخی سماق دخی زعرور ابیض واحمر دخی خرنوب وصالحیه یه متصل بر
موضع اكا سهلم دیرلر حالا سهم دینور اكثر اغاچلری توت اندن چوق حریر پیدا اولور وبو صالحیه ده
بردقلر اشلنور شهره كتوروب صاتارلر واكا قریب بر موضع اسمی بیت لهیا والعنابیه
وحضرت آدم بیت ابیاته اولوردی دیرلر كه حوا حضرتلری بونده چوق اولدی بونده
عناب اغاچلری چوقدر واكا قریب ارض سطرا ومقری ودیرلر كه بو سطرا ده هابیل اولوردی

وقینیه ده قابیل اولوردی مابینلرنده بر مسیره اكا بابلی دیرلر بو سمتده بر غریب چچك بتر
رنكی بیاض قرمزی یه مائل یره دوشه لی بتر اسمنه قرنفله دیرلر بونك بر غریب حالی واردر
قوقوسی اكندیدن چاق صباحه دك چقر وكوندز چقماز ودخی بو سمتده ابوا اغاچلری
چوقدر چچك ویردوكی وقت ظرفای شام انده جمع اولورلر واشجار التنده صولر آقیدرلر
وآیك قراكولق اولدوغی وقتنده یورطه قبو قلرینه زیت یاغی قویوب یقارلر وروی آبه
صالی ویررلر واغاجلرده تورنج قابوقلرین اصارلر وبویله جه یقارلر بو موضع بهنسیه
قریبدر وبهنسیه قریب ارض مزه ولوان بونك انجیری وقیسی سی وكراسی ووشنه سی
مشهوردر وجبل قاسیون خلفنده قریهٔ مینین بر مشهور كویدر بونده ایكی جلیل ولیلر
واردر بری شیخ جندل بری شیخ ابو الرجال ودیرلر كه شیخ جندل حضرتلری یاننده تماغه
كسه یی قبول اتمز بو قریه نك جوزی مشهوردر زیرا قشری غایت رقیق وبیا ضدر
وبو سمتده قار اكسك اولمز ایچنده ریباس وامبرباریس بتر وشامك قربنده تل حورنه
دخی عقبهٔ قابون الرمان سمتنده وشامك غرب شمال طرفنده ناحیهٔ جبه عسال شام
منلاسی طرفندن نائبی واردر شمالنده قریهٔ صیدنایه وقریهٔ تلفیتا وقریهٔ عمره
ومشهورلری قطیفه رحبه جرود معظمیه عسال زبدانی دخی باشقه نیابتدر شام
منلاسی طرفندن بر مفرح ومسیره یرده وادی بردا ساحلنده اولور بعده حامیه واندن
ربوه یه كیدر بو ناحیه نك باغچه سی چوقدر واثماری مشهوردر خصوصا الماسی كه
غیری یرده اویله الما اولمز وچولمكلری مشهوردر بونك باغچه لری چاق دمشقه متصلدر
بو ناحیه نك شامدن بعدی اون سكز میلدر وبو زبدانی نك سلفده سوری واردر بونك
یولنده نور الدین شهید بر خان بنا اتمشدر واول خانه باشقه بر وقف اتمشدر صكره اول
اوقافه كیدنلرك استیلا اتمكله اول خان خراب اولدی وزبدانی نك مشهور كویلری دمر جامع
صبورا كفر قوق الفستق ریاس وادی بردی بونده خان میسه لون دخی حسینیه بونده
خان العرار بوقین بونده جامع الدلا بو جامعده هر كیم باطل ایدرسه چتلار مجربدر وعیون التوت
سمتنده بر عمیق قیو واردر اسمی هاویه در اصلا دیبی معلوم دكلدر حتی كاهیجه اول
سمتده اولان آدملر مخصاسیر اتمك ایچون اودوندن وچالیدن بیوك دمتلر بغلایوب
اتشله طوتشدورورلر واول قیویه اتوب نظر ایدرلر كوررلر كه ایندیكجه آتش كتدكجه كوچیلور
چاق یلدز بوجه كی كبی اولور بعده كورنمكدن قالور وحال بوكه آتش غایت بعید یرده
كورینور نتكم علم مناظره ده ثابتدر وبو زبدانی جنوبنده بقاع ناحیه سی بونده بر صوباشی
وشام افندیسی طرفندن بر نائب اوتورر بو ناحیه واسعدر یكرمی بش معمور قریه سی
واردر محصولی غایت چوقدر وچایری مشهوردر واووه سی بیوكدر ایچندن نهر لیطانی
بحر بعلبك طرفندن كلوروب بدن پچوب مرج عیون وشقیفه واقلیم تفاحه كه صیدا
اعمالندن بعده صیدا قربنده شامه اقار بو كا تابع رشیه وحاصبیه وقلعه قیراللیاس

وشوف البياض وقرعون ومجدل بلهيص بونده بني حمور طائفه سني ودخي طائفه بني
نمير وعنبه دخي عيتا وعبلس وحلوا ووادي قرنا تاكه قرنده ابشيو پاشا بوزلدي
وادي التيم وبو سمتده شقيف ارنون بر حصن متيندر بو وادي التيم ده شام طرفندن بر صو
باشي حكومت ايدر شهاب اوغللري بونده اولور غايت شديد قومدر بونده يماني و درزي
اولور و بونلر ايكي فرقه در اقلي وقزللي اقلي ديدكلري امير علم الدين قبيله سي قزللي
معن اوغلو قبيله سي در و بو معن اوغلنه سلطـان سليم شامه كلدكده طبل وعلم
ويرمشدر و شرف بكنه مقرر اتمشدر و بو درزي قومي حاكم بامر اللهه استنادا ايدرلر بر ظالم
و باطل حلولي طائفه در نقل ايدرلركه بركسنه حاكم بامر الله ايچون بر كتاب تأليف ايلدي
واول كتابده ذكر ايلديكه روح آدم حضرت علي يه حلول ايلدي واندن انتقال ايلدي
وحاكم بامر اللهه حلول ايلدي ديو بو كتابي جامع ازهرده قچنكه اظهار ايلدي مراد ايلديلركه
اني قتل ايده لر مصردن فرار ايدوب وادي التيمده كلوب قرار وانده اولان درزي قومي
استماله ايلدي ومحرماتي انلره اباحه ايلدي وحالا اول قوم شوف طاغلرنده دروماينلرنده
التيوز حكمت حاكم بامر اللهه نسبت ايدرلر حتى يمين اتدكده التيوز حكمت حق ايچون
يمين ايدرلر و بو طائفه ولايتلرنده واردقده كوندزده عورتلري غيري كسه يه كورنمز چاق
اخشام يقين اولدقده چقارلر و اول وقت يانلرنده صباحه دك حتى اول وقتده اميرلري ديولنه
چقرلر و توابعي كلورلر و اميرلرينه دست بوس ايدرلر وصباح الخير ديرلر حتى اول سمتده
بر مسافر بولنسه بويله ديمكه محتاجدر وجبل معن طاغنده بر متين قلعه كه اسمنه دير القمر
ديرلر اكثريا معن اوغللري انده اولورلر بو طاغدن نهر الاوله كلور و صيدا قربنده بحره اقار
دخي نهر الناعمه جبل ابن معندن كلور ونهر الاوله قربنده بحره قاريشور معن اوغلو ضبط
اتدكلري قلعه لر بونلردر بلاد كفركنه بلاد عكه والساحل وسفد بلاد بشان بلاد الشقيف
جلال جيره بلاد صفد بلاد بيروت وصيدا بلاد جبل كروان بلاد جبة المنيطره
وجبيل وانطلياس والبترون والجرد والغرب والمتن والشوف والمقيطع والشحار
والبقاع وبعلبك وبلاد صور والمعشوقه قنيطره شامدن صو باشي و نائب اولور شامدن
ايكي منزلدر بو سمتده سلفده ملك بازان اولوردي برقاج ناحيه سي واردر باش
ناحيه سي حوله در بو قنيطره نك بر كوچك قلعه سي واردر و بر خان و بر كوزل حمامي
واردر اما هواسي غايتله بارددر و مشهور كويلري كه خربي بوندن شامه كومور كلور
دخي جبادخي خيام عبس واك معتبر حوله ناحيه سي دخي قبلياس ديرلر باش قصبه سنه
بانياس بو رغايتله حاردر بونده پنبه چوق اولور وازهاري وحمضي چوقدر وقلعه سنه
صبيدا ديرلر قلعه سي متين درجبل ثلج ذيلنده در حالا بو ناحيه باشقه مقاطعه اولدي
اون يدي كسه يه ميريدن الورلر و بو ناحيه نك صو صغري مشهوردر جثه سي ساير جاموسدن
بيوك اولور بونده نهر شريعه نبع ايدر و شـام خلقي ابتدا آتلريني بونده چايره بغلارلر

زيرا

زيرا بونك چايري جمله دن اولادر بو شور وقيش فصلنده تركمان وعرب وغيري قشلارلر و بو ناحيه
بني اسرائيل زماننده غايتله معمور ايدي واسباطدن سبط نفتاليم وسبط ايساخار اولوردي اما
سبط ايساخار صور سمتنده اولوردي و بو سمته قريب ناحيۀ بني كنعان بر بيوك ناحيه در موقعي جسر
يعقوب صولنه منيه اكسه سنده اولور بونده شريعه ومنطوره بني كنانه وناحيۀ بني اربد وناحيۀ
جولان سلفده بو ناحيه ده حاميم بن عمليق اولوردي وادي العجم بر معمور ناحيه شامدن جنوب
مشرقه ممتددر باشقه نائبي واردر مشهور كويلري كسوه سعسع براق كا كر بونده رسول اكرم
صلى الله عليه وسلمك نعلبندي اولان بر قاله مدفوندر نقل ايدرلركه براتك صراجه سي اولسه
بر قاله جصر نلرينك مزارينه طولاشدرسه لر امر حق ايله اول مرض زائل اولور مجربدر دخي بيت
منابردو ربلي اوزومي مشهوردر كفرجور انده قبر نمرود بيت تيمادخي دربلي اوزومي مشهوردر و بونده
بر غريب شي اصلا چه نازل اولمز حال بوكه اكا قريب بر تل اسمي تل ابو الندا چه اندن اكسك اولمز
قطنه بونده شيخ حسن راعي بر قيوسي واردر ايچنده مجنون اولان كسه يي اوچ كون اليقورلر
امر حق ايله جنوني زائل اولور مزه مشهور قريه انارى وانجيري مشهوردر حوران بو ناحيه
غايتله مشهوردر ونواحي سي چوقدر شامدن صو باشي و نائب مخصوص حكومت ايدر
سلفده قصبات وقراسي چوقدر و بونده اولان محصول غيري يرده اولمزكه بعض يرلري
واردر بركيله سي يوز كيله ويرر و بو حورانك نسالري غايتله حسنالردن اولور كه ضرب
مثل ايدرلر و خلقي غايت اوزون اولورلر مقدما بو سمت حضرت ايوب ولايتيدر و اول وقت
بونده بر بيوك شهر اسمنه اوشيس ديرلردي بو شهردن يتمش اوقومش آدم ظهور ايدوب
توراتي وانجيلي يزمشلردي ومنقولدركه حضرت ايوب عيص اولادندندر يعقوبك قزي
اولان ربيا تزوج ايلدي وحوران سمتنه بلاد نوي وجيدورده توطن ايلدي حضرت
ايوب وفات اتدكده يرينه حومل اولدي بعده اوغلو بشر اولديكه اكا ذو الكفل ديرلر
قومنك امور لرينه ومابينلرينه عدل ايلمكه تكفل قلدوغيچون ذو الكفل تسميه اولنمشدر
وحوران شهرلرندن بصرى بو مدينه حورانك قاعده سي بو شهر غايت قديدر سياه
طاشله بر قلعه سي واردر و بر جامعي وسوقي واردر مقدما بني فزاره و بني مره عرب طائفه لرندن
بونده اولورلردي كوزل باغچه لري واردر اما حالا مفاجه عربي اولوردخي تركمان الخزقيه اولور
بو شهر قچن صحابه شامك فتحنه توجه اتدكلرنده ابتدا بو شهري فتح اتمشلر و شرق
طرفنده صرخد شهري اولور بو شهر بر كوچك قصبه در قلعه سي و باغ و باغچه لري واردر
صويي امطاردن جمع اولور مقدما بونك طاغنده بني هلال ساكنلردي بوندن بغداده
طريقدر صيف كونلرنده اونبخي كونده وارلر دخي حوران ناحيه سندن ناحيۀ جيدور
باش شهري نوى حضرت ايوب شهريدر صنميندن اون سكز ميلدر نوى حضرت نواوي
شهريدر حبوباتك معدنيدر از رعات باش شهري بثينه حالا بر معمور كويدر صويي
قيولردن درمزريب بر بكارلو واديدر سلطان سليمان خان اوزرينه بر قلعه بنا اتمشلردر

ومزه يه قريب قربنده شيخ سعد الاحمر نكروري مزاري واردر مخصوص واقفي واردر كثيبه
مزه يه بيدن شرق شماله واقعدر بكارلري چوقدر دخي مشهور كويلري صنين ونجلي
بوندن دكرمن طاشي چقار نامر بغدايي مشهوردر ديرلركه حضرت آدم عليه السلام
ابتدا اكدوكي بغداي بونده در دخي ذرع وحوران شمال شرق ارض لجا وقنوات بويرلر
طاشلقدر قديمدن معموردر حالا اولري طاشدن طورر صولري وميوه لري وچيچكلري
حالا واردر اما سكاني يوقدر انجق اطرافنده لجا عربلري كه بونلره عرب الجبل ديرلر بونلر
ساكنلر دربرعاصي قطاع طريق برامز طائفه درلر شام اطرافنه مسلطدر حتى كويلردن
هربركوي غفرجي نامنه برمقطوعي واردر ويرمزلرسه غافلا اول كويي
باصوب غارت ايدر ولجادن شرق صفا ناحيه سي برطاشلق يردر دخي سماوه قراقو
ناحيه سي شام ايله كوفه دن بوايكيسي بيننده در بوقريه ده برغريب مدور طاشلر كره كبي
مدور طاشلري قيردقده برجنس تراب چقار رنكي رمادي اما قرمزي يه مائلدر اول
ترابي نه مصلحت ايچون در كمسه بلمز وبويله مدور طاشلري كيم ياپمشدر وبوحوالىده
مرج الاصغر بوكا مرج شقحت ديرلر دمشقدن اون بش ميل بونده خالد بن صعيد
بن العاص شهيد اولدي ناحيهٔ مرج بومرج ايكي ناحيه يه مشتملدر برينه مرج راهط كه
حالا مرج ديرلر برينه مرج غوطه ديرلر وحالا غوطه ديرلر وبومرج مستقل ناحيه واردر
وابتداسي وادئ تحناني انتهاسندن درو آخري بحيره يه منتهي در وبومرج راهطده
هجرتك التمش دوردنده اول مشهور وقعه كه يمانيه وقيسيه مابينلرنده واقع اولمشدر سببي
بودركه مروان بن حكم شامه كلدكده حكمت خدا انك معاويه بن يزيده امارتن استيفا
ايدوب عبدالله بن زبيردن بيعت اتمك صددنده ايكن وفات ايلدي اورتالق خالي قالوب
اهالئ شام بالاتفاق ضحاك مروان بن قيسدن بيعت شكل ايدوب فلا جرم مروان بن حكم
بوفرصتده كندو طرفنه برقچ كمسنه ساداتدن كتورمشدر والحاصل اهل شام مابينلرنده
قيل وقال اولدي صكره عبيد بن زياد تحريكي ايله ضحاك مرج راهطه چقدي كندويه
بيعت ايدنلري يانه جمع ايلدي ومروانه متابعت ايدن اون اوچ بيك عسكرله آتلانوب ضحاك
اوزرينه واروب يكرمي كون قتالدن صكره ضحاك بن قيس اولدرديلر وامارت مروانده قرار
ايتدي بوناحيه نك حبوباتي وغيري چوقدر مرج قبليه ده مشهور كويلري واردر غزلانيه
هيجانه بجدليا حوران العواميد قاسميه ومرج شمالنده معيصره عباده قصير ضميركه بطيح
بوكا نسبت اولنور برزه قابون هواسي وصويي كوزلدر بوقابون ايكيدر قابون اعلا وقابون
اسفل رعد راديراني مصرون ومرج راهط قربنده قضم دخي ماء غسان اولور ناحيهٔ غوطه
طولي اوتوز ميلدر عرضي اون بش ميلدر قراسي اشجار ايله مشتبكه در بر مرتبه كه كونش
ضياسي يره دوقنماز وبوغوطه نك انواع اشجاري واردركه كوررسين بعض اغاجلرك اوچ
دورت يمشي واردر قيسي المااريك وامرود حتى نقل ايدرلركه بوغوطهٔ دمشقده يوزاوتوز

بيك

بيك قدر بستان واردر وثنية العقاب عقبه سي غوطه يه مشرفدر انك مشهور كويلري
مزه حرستا كوكبان كفرسوسيه زتي مشهوردر داريه بوايكي كوي وادي العجم
وغوطه حدنده در بوداريه بركوزل قريه در قدس ومصر يولنده واقعدر دمشقدن
ايكي ساعتدر برغنيمتلو كويدر نورالدين شهيد فقرايه وقف ايلدي وحالا اويله در
نقدار بغداي جمع اولنورسه فقرا وطول عورتلره شام منلاسي معرفتيله محرم آينده تقسيم
اولنور اما اكثري اكل وبلع اولنوب عشر عاشريني فقرايه ويرمزلر بوكوي محصولدار
اولمغله ضرب مثل ايدرلر پنبوق واوزوم وزيتون وسائر حبوبات وفواكه وغيري چوقدر
مياه كثيره سي واردر انده ابوسليمان الداني وابو مسلم خولاني بني خرقيل وبونده كوزل
قربوز اولور وعقربا جنوبنده حضرت ستي زينب مزار شريف حضرت علي كريمه سيدر
دمشقدن ايكي ساعت واكا قريب سيدي مدرك حضرتلري قبر شريفي وعقربا شمال
شرق منيحا قريه سي بونده سعد بن عباده حضرتلري بوقريه قربنده برمسيره اورماني
واردركه اكا غيضة السلطان ديرلر بونده منتها اغاچلر واردر اجازتسز كمسنه كسمكه قادر دكلدر
جامعلره ومهم شيلره كسيلور طرف ميريدن باشقه قوروجيسي واردر اورتاسندن نهر
بردا اكجر بونده انواع حيوانلر اولور خصوصا خنزيري چوقدر وبوكا قريب برمسيره اسمنه
صنت الشام ديرلر بونده برفاخر عين نبع ايدر واكا قريب برمفرح وادي انواع اشجار ايله مشتملدر
نهر بردا انده بحر بعده غيضه مرور ايدر بعده بحره كيدر وبووادي ده ايو اغاچلري چوق وبوبحيره ده
انواع طيور وسماك يازوقيش صيد اولنور وبووادي شمالنده عين الاوليا شيخ ارسلان بن
يعقوب قدس سره كه مرقد شريفي ابواب سور دمشقدن باب توما خارجنده رميهٔ سهم
مقداري بعيددر وبوشيخ ارسلان اولياء اللهدن اباعامره مقارن اولدي بواباعامر طريقي
چاق سري السقطيه منتهيدر وشامك مشهور عيوني عين الورا تاباب السلام قربنده دخي
عين علي وعين السخنه وعين الذهب وعين لولو وعين الجالود واك معتبري عين الزبيبه
وديرلركه جبل صالحيه ده دمر سمتنده اوچيوز التمش عين نبع ايدر عذرا برمشهور كويدر
ضميرورحبه قربنده وشمالنده قطيفه وجرود اولور وبوعذراده حجر بن عدي مزاريدر
بوغدر اسلفده برمشهور ناحيه در قلعه سي واردر وبونده وضميرده قليه اوتي بتر يقارلر اول
معهود قليه حاصل اولور بونده وافر مال حاصل اولور باشقه مقاطعه در وجرودن دخي بر
قلعه واردر وبونده كل چيقار شامده بوندن غيريده چقمز وبوقطيفه شامدن برمرحله در
بونده فاتح يمن سنان پاشا برمكلف خان وجامع وحمام بنا اتمشدر وخانده نزول ايدن
مسافرلره ضيافت ايدرلر حتي مومليريني بيله تعيين اتمشدر بوقدر مكلف خان غيري يرده
يوقدر وبر مشهور قريه اكا حلبون اجرو ناحيه سنده وقطيفه شمالنده نبك ديدكلري منزلدر
ونبك شمالنده قارا اولور وانك شمالنده حسيه اولور نام ديكر ايكي قبولو ديرلر ناحيهٔ حسيه
برخان وبرقلعه سي واردر مستحفظلري واردركه يولجيلري چاق قره لره ايلترلر قارا الحسيه دن

برمنزلدر وشامك برناحيه سيدر شام پاشاسى طرفندن برصوباشى واردر ناحيه بعلبك
اعمال شامدن بربلده قديمه در مستقل قاضيلقدر حالا اربه لقدر شام پاشاسى طرفندن بر
صوباشى ضبط ايدر مقدما حرموش اوغلو ضبطنده ايدى مشهور قلعه سى واردر غايت
متين در وبناسى عظيم وغريبدر قلعه نك هر ديوارى برطاشدن مبنى درختى ديرلركه ديوارك
بناسيدر وشهر اشجار وانهارى وعيونى مشتمل وكثير المنافع بربلده در بونده برمذبح
واردر طائفه صابيه بيوتندن بربيتدر وصابيه قتنده غايت معتبردر وانده حضرت شيث
مزارى اولور عين الجر بعلبكدن جهت جنوبيه ده دركه بينهما مرحله قويه در وبونده
اولان قريه مجدل ديمكله معروفدر وبعلبكدن وادى التيم اوزره كيدن يول اوزرنده در
وعين الجردن نهر كبير منفجر اولوب بقاعه جارى اولور وبو بعلبكده حضرت ابراهيمك مقامى
واردر وابنيه وآثار عجيبه واردر واساطين رخام اوزره قصور واردركه نظيرى يوقدر والياس النبى
عليه السلامك بعلبكده ديرى واردر مقدما بعلبكه بك تسميه اولنوردى بنى اسرائيل بونده بر
صنمه عبادت ايدرلركه اول صنمك اسمى بعل ايدى وصنمك اسمنى اول موضعك اسمنه
اضافت ايدوب بعلبك اسم اولدى واهلى بو صنمه عبادت ايتدكلرى ايامده الله تعالى انلره
الياس النبى عليه السلامى بعث ايتدى بونلر الياسى تكذيب ايتديلر واوچ سنه بعلبكده
مطر منقطع اولدى لواء صيدا مقدما بر سنجاقدر حالا التزام ايله بر پاشا ضبط ايدر وبوكا
صفد وعكا وغيرى الحاق اتمشلردر وبو صيدانك برقاج ناحيه سى واردر بيروت كسروان
شوف صولا قلعه سى بر مكلف اسكله سى واردر ودخى اقليم تفاح وشومار وخروب بونك
قلعه سى ساحل بحر شامده واقعدر شامدن ايكى منزلدر بونده فرنك طائفه لرندن
برقاج قونسول واردر ابريشم وقليه وغيرى الش ويريش اتمك ايچون اوتوررلر جبال شوف
معن اوغلى طاغلرى اكثريه سنده واقعدر وبو شوفك اعمالنده بلاد بشان وقلعه تيمه
وقلعه ريشه وغيريدر وبو صيدا قربنده ساحل كنارنده زياده ابو الروح اولور وبو طاغلرك
جمله اغاجلرى توتدر انده حرير محصولى اولور باشقه مقاطعه دركه سنه ده التيوز كيسه دن
زياده اولور ودخى بو سمتده كسروان طاغلرى اولور بو طاغلر بيروت اكسه سنده
واقعلردر بونلردن نهر انطلياس ونهر الكلب ونهر ابراهيم بو نهر جبل قربنده دريايه قاريشور
ودخى بونده عين دار انبع ايدر وبو طاغلرك بالى وقريشه سى ويكمزى غايتله مشهور
وانواع محصولى اولور حرير قطن زيتون اوزوم بال قريشه صوصام شكر قامشى انواع حمض
قلقاس موز حب العزيز وغيريدر وبو سمتده بر ناحيه مشغرلك بر مفرح واديسى واردر
انهار اشجار ايله مشتبكدر باش شهرينه دخى مشغرا ديرلر واكا قريب كامد شهرى التى ميل
قدر بعيددر وانده عين الجر ديكله معروف عينك محلى اون سكز ميلدر وبو صيدا ده ايام
ربيعده برجنس سمكى برمق اوزونلغى قدر چيقر بونلرك ذكور واناثنك علامتلرى واردر
تخم بيالق چفتلشمكه كلدكلرنده اول وقت صيد ايدرلر وقورودوب بعده سحق ايدرلر حاجت

وقتنده

وقتنده صفوف كبى استعمال ايدرلر ديرلركه غايت قوامى وارد روشهوتى افزون ايدر
وصيدادن جه يه سكز ميلدر وبو سمتده حصن ابو قلمون دريا كنارنده طرابلوس عتيق قربنده
بونك دخى قربنده برج البحصاص بونده بر كوزل عين نبع ايدر بو سمتك چاق بيروته وارنجه
قلمون قربنده اتى غابى واردر وبو سمتده ساحل بحرده بر كنيسا رهبانندن اعمى اولان
بونده ساكن اولور واكا قريب وجه الحجر واندن برج الهوا واندن بير العبد واندن
جسد المدفونكه بترون قربنده واندن جبيل قلعه سى وبو سمتلرده عمل جبة الكورا وعمل
المنيطر بيروت بر كوزل اسكله سى واردر بساتين وجنيناته مشتمل بربلده دركه انواع اثمار
واشجار خصوصا عنب وحب العزيز وغيرى بساتين جانبنده بر نهر صغيرى واردر وايكى يرده
اقامت جمعه اولنور اسواق وحماماتى واردر ولب دريا ده ايكى برجى واردر فقيه اوزاعى قبرى
بيروته قريب ايكى ميل يرده بعيد درعقبه مغيشه اوزرنده اولان مدينه بعلبك ايله بيروتك بينى
اوتوز التى ميلدر ومغيشه ومدينه عرجموش بيروت ايله بعلبك بيننده دركه مدينه بيروتدن
يكرمى دورت ميلدر وبيروتك حصن المراديسه التى ميل واندن نهر الكلبه التى ميل واندن
حونيه يه دورت ميلدر واندن عطفه يه سلام واندن ماحور جبيل بر حصن متين در واندن
موقع نهر ابراهيم اوچ ميلدر واندن مدينه جبيل بش ميل واندن حصن بترونه اون
ميل بر متين حصاردر واندن انف الحجره دريا كنارنده بش ميلدر واندن طرابلوسه سكز
ميلدر جند حمص وقنسرين شامك دوردنجى وبشنجى جنديدر وبو ايكى جندده كتب
قديمه ده مملكت سربادير لر ودمشقدن چاق غزه يه وارنجه ارض مقدسه ديرلركه اعمالندن
كنعانيون قومى اولوردى صكره متأخرين ارض شامه بو ايكى جندى الحاق اتمشلردر
تكم حمص اقليمى طرابلوسه الحاق اتمشلر ومخصوص بر پاشاسى التزام طريقيله ضبط
ايدر اوصاف طرابلوس مقدما يكرمى بر عمله مشتملدر كه بونلردر حصن الاكراد عكار
بلاطنس صهيون لادقيه كهف منيفه عليقه انطرطوس مرقب رصافه خوابى
قدموس جبة المنيطر شريه نام جبلده بر ناحيه در بيرون صافيتا عرفا سفج نام ديكر
بشرين جبله انى دخى كورا جبيل عابانى بنى كلاب صكره آل عثمان مالك اولدقده
بو ولايتى بش سنجاغه مشتمل بر ايالت اتمشلر كه بونلردر طرابلوس شام حمص حما سلميه
جبله وبو ولايتده اولان مقاطعه لر بونلردر جبله لادقيه مرقب صافيتا حصن الاكراد
عكار وطينياز اوبا الكوارجبه بشرى جبل طرطوس مناذخى جبله بترون كه شيخ سرحان
حكمنده در خلق قزلباشدر بر عامى قومدر حريه اوجيله مقطوعلرين ويررلر مقطوعلرى
سنه ده قرق بيك غروش ويركيلرى واردر البلاد طرابلوس كار بحرده مدينه روميه در
معاويه عصرنده سفين بن نجيب فتح اتمشدر وايچنده يهود طائفه سى اسكان اتمشدر
بعده فرنك مستولى اولديلر بعده سنه ثمان وثمانين وتسعمائه ده ملك قلاون فتح ايدوب
بعده تخريب ايتديلر وطرابلو سده بو شهر حالا پاى تحت ولايتدر وبشيوز اقچه مولويتدر

ویاشاسی التزام طریقیله ضبط ایدر برقاج ناحیه سی واردر صافیتا عکار بترون عرفه
عریض وبوشهرك بساتین واشجار کثیره سی واردر حتی شکر قامشی وحب العزیز وموز
وقلقاس ونهر غضبان جبال مسقیه دن چیقر واکا نهر الزاویه دیرلر بعده نهر ابو علی که
شیخ سرخان طاغندن کلور وبونکله جمع اولور لر اول وقت غضبان دیرلر بعده طرابلوس
اورتاسندن بحره لاحق اولور وبو سمتده وادی رشعین بر مشهور وادیدر توت وزیتون
ورمان وغیری بونده چوق محصول اولور وبوشهرك صابونی آناقده مشهوردر حریردن
حاصل اولان مال سنه ده یدی یوز یکرمی کیسه دردخی بالی وبکمزی وقریشه سی مشهوردر
وبوشهرك قلعه سی وسوری واردرکه قپولری بونلردر باب بیروت باب الاحمر مولوی خانه
قربنده در باب الحمراوی باب النصر باب الاساکفه شیخ عمر زیارتنه قریب دردخی اکا
قریب برکه البداوی باب التبانه باب المسلخ جسر الحدید قربنده باب الدباغه باب حان الماه
بوکا قریب جامع التفاحی وشیخ مسعود دخی باب الزبیریه باب الحجارین باب انقل باب الرمل
وبوشهرك اك مشهور جامعی جامع الطیلان وبرقاج حماملری واردر بوشهر شامدن دورت
مرحله در وبو شهرك قربنده عرفه قلعه سی واردر وبساتینی واردر طرابلوسدن اون ایکی
میلدر وبحردن برفرسخدر وبر کوچك نهری وار د اسمنه نهر البارد دیرلر جبال
عکاردن کلورکه اول سمتده جبل تربل اولور ولنده عین الغزال واکا قریب
بلاد الطینه که جبل لبنانه متصلدر واکا قریب حبه مثریه قرب جبال المسقیه
وجبل تربل قربنده قریه المینه مصریون وقفیدر ونهر البارد قربنده نهر عرفه جبل
عکاردن کلور شهید البحر قربنده بحره کیدر وبلاد عکار قربنده اخزبیه
وبونده برایرمق نبع ایدر ونهر عکار قربنده دریایه کیدر دخی جبل عکاردن نهر القنیطره
کلور بوندن نهر الکبیر ایریلور واکا قریب بحره کیدر وجبل عکار قربنده برغاب واردر
اسمنه شعرادیرلر وانده زیارت شیخ عیاش وبو عرفه قربنده برجون وار در اکا جون
طرابلوس دیرلر دخی جز اووه سی دیرلر ایچنده اوج حصار واردر برینه قریعات
برینه حصن الحمام برینه بانیه دیرلر طرطوس دریا کنارنده اهل اسلام فتح ایندکده
حصارنی خراب اتمشلر جنوبنده حصن الخوابی برطاغ باشنده طرطوسدن سکز
میل بو سمتك قومی نصیریدر واول قلعه اسمنه جیمور دخی قلعهٔ حیصه واندن حصن
المرتب سکز میل وبو مرتبه قلعه نك اسمیدر وبلیناس شهرك اسمیدر بو قلعه بحر
اوزره واقعدر غایت متیندر ماینلرنده بر فرسخدر بو شهرده اشجار وفواکه وحمض انواعی
وبونده قصب شکر اولور وبونده اعین کثیره واردر بو حمصی اهل اسلام سنه دور تیوز
اللی دورنده احداث ایلدیلر بوندن جز اووه سنه چوق صولر اقارحتی دیرلرکه بو سمتده یوز
بیکدن زیاده صو صغری بسلنور واندن جبله اون میل وطرطوسدن دریا مقابلنده
کنار بحره قریب برجزیره واردر اکا عورت جزیره سی دیرلر مقدما خالیدر ایچنده

برکوزل

برکوزل صویی واردر فرنك کمیلری صویی الورلردی صکره کوپرولی وزیر اعظم
محمد پاشا بو جزیره ده برقلعه ومستحفظلر وضع اتمشدرکه من بعد فرنك اول سمتدن
صو المغه قادر اولهماز ودخی طرطوس قربنده ماء النعمقا بحره اقار واکا قریب براورمان
دخی واردر اکا هیشة الابرش دیرلر بو اورمانده عرب وتوکمان جمع اولور وبونده نهر الابرش
اقار بو ایرماق جبل فیتادن کلور ونهر الاکبر قربنده بحره اقار وطرطوس شمالنده نهر الحصین
اقار بو ایرمق مرقب طاغندن کلور دخی اکا قریب نهر مرقب واکا قریب بانیاس ایرماغی
دخی مرقب طاغندن کلور وبو مرقبده سیفیه اوغلو ظهور ایلدی وطرابلوسی اوجاقلق
طریقیله ضبط ایلدی دخی نهر بانیاس قربنده نهر الملك دریایه اقار وبو سمتده قدموس
قلعه سی وکاف قلعه سی اولور اوصاف لواء جبله بو شهر کوچکدر بونده قبر ابراهیم ادهم
حضرتلری برعظیم استانه در اعمال واسعه سی چوقدر لادقیه دن اون ایکی میلدر
قدموس دخی اندن وصهیون ولادقیه وبلاطنس بوکا تابعدر وقدموس قربنده الهلولیه
بونده شغر بولی دخی وادی القریشیه یه کیدیلور وجبله قربنده برمخوف اورمان واردر اکثر
اغاجلری صنوبردر وجبل قربنده برنهر اقار وشمالنده لادقیه قربنده بربیوك نهر اقار وجبله
ساحلنده برکوچك طاغ بونده زرنبتر وبونده برجنس طاشلر اولور قیردقده ایچندن
صورت فرجی کبی برطاش چقر لادقیه برکوزل لیمانی واردر سایر لیمانلردن مرجحدر بونده
بردیر واردر اسمنه فاروس بناسه دیرلر غایت کوزلدر ومسکوندر ولادقیه دن حصن هزاده
اون سکز میلدر واکا قریب جبل الاقرع اولور وبو سمتده وادی القندیل اولور بونده برنهر
اقار وبو سمتك طاغلرنده کلبیه وبصریه قومی وقصید سمتنه برنهر کلور ضیعة الشیخ شمالنه
بحر ونهر العاصی قربنده بحره اقار صهیون قلعه سی برصخره اوزره برقلعهٔ متینه در میاه
کثیره سی واردر وقربنده اودیه بونلرده اولان حمص غیری یرده اولماز لادقیه دن برمرحله در
بونك قومی اسمعیل مذهبنه سالکلردر بر باطل مذهبدر تنبیه بو قلعه ده باشی
حاکم اول مشهور خلق اراسنده وفداویه دیدکلری طائفه ملك ظاهر بیبرس عصرنده
شهرت بولمشلر بونلر غایتله شجیع طائفه در وهر بریسنك برقلعه سی واردر وبو قلعه لر
طرابلوس وصیدادن چاق حلبه واریجه ساحل سمتنده اولورلر دخی حوران سمتنه که
یتمش قلعه در واك باش قلعه لری صهیون قلعه سیکه بو قلعه ده جمله باشلری اولان معروف
بن حمزه اولوردی وبو طائفه ارالرنده حیله بازلغله مشهور اولن شیخه در وبونلرك حیله بازلکله که
قصه خوانلری یزدقلری مثاللرك اصلی بو قدر انجق شجیع قوم اولمغله امرتك طائفه سیله
چوق غزا اتمشلرکه بو یله حکایه لری وکذبلری حمزه نامه کبی پیدا اتمشلر اوصاف حمص
بو ولایت قواعد شامدن برمعتبر ولایتدر سلفده غایت معمور ایدی وشهرنی عمالقه دن
حمص بن مهر بنا اتمشدر حالا حاکملرك ظلم اتمه سندن وعرب استیلاسندن اکثری
خرابدر برقاج ناحیه سی واردر اك معتبری حصن الاکراد دخی حسیه وبو حمص قلعه سی

ایچنده مصحف عثمان که خالد بن الولید اسمیله مشهوردر انده موضوعدر بو مصحفی
قلعه دن چقارمزلر وچقاردقلری وقتده عظیم طوفان ویغمور اولور مجربدر وبو شهرك
باغلری باغچه لری چوقدر زیتوننك حسابی یوقدر وشربلری عاصی صویندن وبو شهرك
موقعی مکان مستویده طپراغی غایت منبتدر عقارب وحیاتی یوقدر عقرب ایچون
رصد واردر بو رصد جنب بیعه ده مسجدك بابی اوزره اولان صورت نصف اعلاسی صورت
انساندر ونصف اسفلی صورت عقربدر واهل حمص جمال مفرط وبلاهت ایله
موصوفلردر مقدما مقطوعی اوچیوز بیك التون بر مشهور بحیره سی واردر واکا قریب
جبل حرمله در حصن الاکراد برقلعه حصینه طرابلوس فتح اولنمزدن اول حصن الاکراد
مقر سلطنت ایدی نقل ایدرلرکه بو سمته وادی را بلده برجنس قرنجه سرچه مقداری
اولور اول سمتده اولان ترکان قومی بو قرنجه نك باشنی نظر وحوا له ایچون اوشقلرك
باشلرنده اصارلر وبو وادیدن بر ایرمق بحر اوزرینه اغاجلر محاطدر واول اغاجلرده
بلبل یواسی دیزلمشدر بو سمتك بلبللری مشهوردر حنی شامه بونلردن کوتوررلر ویوکا
قریب طرابلوس طرفنده برقریه اسمنه دیر حمیر امقابلی برمغاره وار درداخلنده برصفه
ایچنده بر پنجره هر اربعه کیجه سنده برصوچقاروکیده رك ارتروغروب شمسدن چاق ضحوه
کبرایه دك ایرمق مثال اقربعده اکسلمکه بشلر چاق شمسك غروبنه دك وبویله قالور چاق
کلیجك اربعه نك کیجه سنه لواء تدمر مقدما اعمال حمصدندر حالا باشقه والیسی واردر
غالب ارضی سبخه ردمحبل وزیتونی وار دربونده صخور واعمده دن اثار عظیمهٔ قدیمه
واردر قلعه سی وسوری واردر وانده کی اولان قصر دیرلرکه حضرت سلیمان بناسیدر
بو ناحیه ده طوز چقر باشقه برمقاطعه در لواء سلمیه حالا عرب امراسنه طرف آل
عثماندن ویریلور میاهی قنا تمندر بساتینی واردر بو مدینه یی عبد الله بن صالح بن علی بن عبد الله
بن عباس بنا ایلدی وولدینی بونده اسکان ایلدی وبو شهرك غالب سکانی بنی هاشمدر
بو شهر غایت مرخیه در عاصی صوینك شرقنده حمادن برمرحله در وحالا بو سنجاق
موالی نك امیرلری ضبط ایدربونلرك امیرلری عرب ال حبار طائفه سنده در وبونلر ایکی
قبیله دن اولور بری ال حمد بری آل محمد وبونلر چاق حلبه ورقه یه حکومت ایدرلر ومنقولدرکه
حمد ابو نعیر مصر پادشاهلرینه برعظیم هنربر غزاسنده اتمکله باشنه برئل صو قعله ابوریشه
مسمی اولدی واکابر قاج بیك التون ویرمشدرکه کندویه مخصوص کوله لر الغله که قومنه
غالب اولمق ایچون بیك عبد اول التون ایله صاتون الدی وحالا اول عبیدك انسابنه موالی
دیرلر بونلردن امیر اولمز لواء حما مستقل حکومت حالیا طرابلوسه ملحقدر
قاضیسی باشقه در اوچ عملی واردر بری عمل طاهری بری بارین بری معره مقدما
بوحماه توابعی چوقدر حالا آز قالدی قدموس کهف شیزر کلیسنی بوزی خان شیخون
مصیاف مرقب حصن اخوابی علات ترکان سالور کفر تاب رحبه وغیری وبوکا

قریب اسقف کوپروسی مشهوردر حمامدینهٔ قدیمه در کتب اسرائیلده مذکوردر
بر مسیره ولایتدر شهرك اغلبی نهر عاصی کنارنده در وقلعه نك بناسی کوزلدر
بر مرتفع یرده در وبو شهرده ما اوزره ارحا واردر وحماده نهر عاصی اوزره دوران ایدن نواعیرك
اك مشهوری محمدیه ناعوره سیدر غایت بیوکدر اکثر بساتینی سقی ایدر مدیق بو شهر
حرمین شریفین وقفی اولمغله دار السعاده اغاسی طرفندن ضبط ایدرلر شیزر قلعه سی
متیندر نهر عاصی شمالندن بحر بونده اشجار وبساتین وفواکه چوقدر اکثر فواکهی رماندر
حمادن ظقوز میل طپراقدن بر سوری وار در واوچ قپوسی اچلمشدر بو قلعه یی ابتدا الان
بنی منقذدن ابو الحسن علی بن مقله سدید الملك مسمی کمسنه رومدن المشدر تامیه عملی
شیزردن بر مشهور بحیره سی واردر نهر عاصی انی شق ایدر بونده برجنس سیاه بالق که
سمك سلوری دیرلر چوق چقر کفر طاب بو قصبه نك خلقی یمندن کلمشلردر آبی قلیلدر
قدور وخزف اشلنور وغیری مواضعه نقل ایدرلرکه معره وشیزر بیننده واقعدر قیولری
غایت دربکدرکه بعضی اوچیوز ذراع دربکدر اکثر میاهی امطاردن جمع اولور بارین قلعه سی
خرابدر اعین وبستانی واردر حمادن برمرحله در جنوب غربی اولور بو شهرك آثار عمارت
قدیمه سی واردر بو قلعهٔ فرنك میلادك بیك دوز تیوز سنه سنده احداث اتمکله اهل اسلام
بو قلعه یی تخریب اتمشلر مصیات بربلدهٔ جلیله در بارینك شمالنده برفرسخ بعید در بونده
اعیندن انهار صغار واردر بساتینی چوقدر دعوت اسماعیله نك مرکزیدر جبل لکام شرق
ذیلنده در وحالا بو اسماعیلیه عکارده وصافیتا ومصیاته والعلیقه وحصن الاکراده وحصن
القرنین وغیری یرده دخی بولنور ونقل اولنور که بو صاحب دعوة اسماعیله اسمی راشد الدین
سنان اصلی بصره دن بشیوز سکسان سکزده وفات ایلدی وطرف شامدن ضبط
اتدوکی قلاعه الاکوب دیرلر لواء معرة النعمان حالا مستقل برسنجاقدر مشهور ابا علا معری
شهریدر بونده چوق اهل فضل ظهور ایلدی هواسی وصوینی غایت کوزلدرکه ضرب
مثل ایدرلر مقدما معمور ومشهوردر حالا اکثری خرابدر معره دن سراقبه التی ساعت
واندن خان تومانه دورت ساعت بخان حلبه قریبدر فصل در بیان جند قنسرین دیرلرکه
اسلام بو سمته کلدکده ابتدا قنسرینه نزول ایدردی صکره حلب معمور اولمغله قنسرین
ضعیف اولوب برقریه قدر اولدی نهر قویق التنده غربنه منصب اولور حلبدن برمرحله در
بو دیار بنی ربیعه دندر مقدما چوق اعمالی واردرکه بونلردر ضواح بهسنی عینتاب مرعش
الراوندان قلعهٔ کختا قلعهٔ کرکر قلعهٔ الزبساك قلعهٔ بغراس قلعهٔ ابوقبیس قلعهٔ حارم
کفرطاب قامیه سرمین جبول جبل سمعان عزاز قلعهٔ تل باشر منبج تزین عمل الباب
وبزاغا درکوش انطاکیه شیزر شغرا ایاس طرسوس ادنه سرفند کار سیس مصیصه
ملاطیه دارنده دیوربکی تل حمدون هارونیه نجمه لؤلؤ بیره جعبر رهاحرت برت
کوبی قصر شغر وبکاس بارین حموض وغیری واولوقت عوصمی بونلردر انطاکیه

کونی قورس الجوم کونی منبج کونی تیزین کونی بوقار کونی بالس کونی رصافه واولوقت ترکمان حلب
سکز طائفه در ذلقادریه البستانده اولورلردی اوزریه داودبن اوزرجماعتندن مصیصه ده
ذکریه سالم ذکری جماعتی چاقتده در رمضان اوغلو ادنه ده اوشریه بلاد جعبر ده ورسق
طرسوسده بیاضیه وکبکیه ظاهر حلبده اولورلردی اماحالا اول اسامی متبدل اولدی که
بونلردر طائفهٔ پهلوان اوغلو طائفهٔ بیات طائفهٔ قچر طائفهٔ اوشار بونلر رجب اوغللریدر
طائفهٔ ای میر طائفهٔ کوچکلو طائفهٔ جریدمیل سوبر طائفهٔ عبالو طائفهٔ اوردکلو
طائفهٔ قره قیونلو طائفهٔ آق قیونلو اکراد حلب ایکی فرقه در بری سنی بری یزیدی
دخی اکراد جدم قصیر اکرادی بیره جیك اکرادی بیزك برازی دنای برازی باکلی
عربان حلب ایکی قبیله در بنوکلاب بکلربینه مطیع دکللر عاصی قومدر عمق قربنده اولورلر
ایکنجی قبیله آل یسار بونلرك دیاری زورده و کهلاحصنی قربنده در بونلر بکلربینه کاه اطاعت
وکاه عصیان اوزرلردر اوصاف حلب آل عثمان فتح اتدکده برایالت تمشلر ویدی سنجاق
الحاق اتمشلرکه بونلردر ادنه بالیس بیره جك حلب عزیز کلیس معره صکره اول
سنجاقلرك بعضیسی ایالت اولمش ادنه کبی که باشقه پاشاسی واردر وبعضی سی سنجاق اولمش
معره و بیره جك کبی و بعضیسی خاص اولمش عزیز کلیس کبی والحاصل حالا حلب پای
تخت ولایتدر بشیوز اقچه مولویت برشهر قدیمه قلعه سی مرتفعه ومتیندر برکوچك
طاغ اوزرنده واقعدر بوقلعه بناسی التیوز طقسانده تمام اولدی حلبك بساتینی آزدر ونهر
قویق حلبه اوغرار و بوشهرك اولری کوزلدر وسوری بحجردندر وخندقی بیوکدر ووسطنده
مصانع ماء تیمش دورت محله سی واردر واون دورت بیك اوتحریر اتمشلردر جوامع وحماماتی
چوقدر وبر میدان ایچنده برقباق نصب اولنمش بوموضع ملعب الخیلدر وخلیلك صلواة الله
علیه حلبده ایکی مقامی واردر بری قلعه ده بری قلعه خارجنده زیارت اولنور وبرمغان حضرت
ابراهیم غنمی انده جمع اولوردی نقل ایدرلرکه حضرت ابراهیم غنمندن صاغی صاغوب ثلثی
هرجمعه ده فقرایه تصدق ایدردی بوسببدن حلب تسمیه اولندی بوسوز غایت بعیددر زیرا
حلب حضرت ابراهیمدن صکره بنا اولنمشدر وهم لسانی عبرانیدر وحضرت حضرك
ایکی مقامی واردر بری قلعه ده بری باب النصرده در و بوحلبده ذرع وغرس اولنور وماء
مطرایله سقی اولنور قطن سوسم قرپوز خیار دار وکرم فستق قیسی الما انجیر اولور وحلبده
مدارس ومشاهد وبیع کثیردر که کوچك هند تعبیر ایدرلر وبیع وشرا ایچون افرنکدن
قونسلوسلر واردر اسکندرون اسکله سنده مراکبلری انده طورر وظاهر باب الفرج
نام دیکر باب الیهود دیرلر طریق اوزرنده برحجر واردر بوحجرا ایچون نذر ایدرلر مسلمین ویهود
ونصارا بوحجره اعتبار ایدرلر و دیرلرکه انبیادن برینك قبریدر ومدرسهٔ حلاویه ده کاربرکه
اوزن ماننده سرپر برحجر واردر ومیانی برمقدار منقوردر فرنك بوحجره عظیم معتقددر
حتی اهل اسلامدن اشترا اتمکه چالشدیلر اما اهل اسلام ویرمدیلر وحلبده سوق الزجاج

خارج باب الحدیده باب قوسارن بوسوقه اوغرایان ظرایف عجیبه کثرتندن عجبه قالور
و بوحلبده اوزنکی وقلقانلری مشهوردر فوعه وسرمین ومعره مصرین بقعهٔ واحده
حلبك جنوبنده واقعلردر حلبدن برمرحله در واول بقعه نك زیتون وتینی وغیریدن
اشجار کثیره سی واردر وحصن ئل باشوك میاه وبساتینی واردر وخناصره جنوبی
حیاض شرقی طرفنه بربریه ده در حلبدن برمرحله در خلفاء بنی امیه دن عمربن عبدالعزیز
بونده ساکن اولمشدر کونی حیار نام دیکر حیاض بریه ده اولیرمقدمامعموردرکه اکا کونی
حیار وحیار بنی القعقاع دیکله معروفدر واهل عبس وفزارن وغیریدر حالا عرب نه وآل
فضل و ایل مری وعرب جبار دیرلر باب وبزاغ باب اسواق وحمام ومسجد وجامعی
مشتمل بلدهٔ صغیره در بساتینی کثیردر وبزاغا اعمال بابدن برضویعه در وظاهر بزاغانده
برمشهور مشهد واردر عقیل بن ابی طالبك قبریدر حلبده شمال شرقه برمرحله در رصافه
هشام بن عبدالملك بن مروان احداث ایلدی شامده طاعون واقع اولدقده بونده
اکلنوردی بحر مخوقدن سوری واردر صویی یوقدر بیری عمیقه درکه یوزیکرمی ذراع
قدر اول دخی شوردر وشرب اهل داخل مدینه ده صهاریجدندر واهلنك صنعتی عمل
اکسیه وجوالق ومخالی دراولدان برجبل مرتفع ابیض اوزره مرتفع ومتین قلعه سی
واردر اعین وبساتین وفواکهی واردر وبرخوب وادیسی واردر ونهر عفرین قلعه النجمدن
مرورایدر بوکا قرب نهر المذهب دخی وادی بطنان دیرلر بووادی حلب ومنبج مابیننده در
وفضله سی ملاحیه کاورطوز اولور جبول بزاغا شرقنده وجبریل بابکه غربنده حلبه
ملاصقدر واتارب غرب حلب بعدی اوچ ساعتدر اوزومی مشهوردر حلبدن شمال غربه
ایکی مرحله وحارملك ونهر عفرین شمالدن جنوبه جبال بیننده واقعدر بووادیدر متعلق
عمق جاریه جاری اولور و بووادیده زیتون چوقدر و بوتده برناحیه بوکا جومه تسمیه اولنور
سرمین اشجار زیتون چوقدر اما آبی یوقدر صهاریجدندر بونك ناحیه لری بیوکدر
اسواق ومسجد وجامع واردر حلبدن جنوبه برمرحله در دربالك قلعهٔ مرتفعه سی واعین
وبساتینی واردر وخضبه در مسجد وجامع ومنبری واردر برچمنزار واسع ولطیف
وچایری چوقدر نهر اسود بیندن بحر یغرادن اون میل و بغرادر بساکده برقریه در اهلی
نصارادر سمك صید ایدرلر حصن برزیه قلعه سی صغره مستطیله در وشرقنده خیط
دیکله معروفدر جبالك زیلنده بونك قلعه سی بحیره افامیه یه متصلدر ومیاه وبحیرات
حصن برزیه تحتنه متصلدر وفامیه وحصن برزیه بیننده بحیرات کبیر وکچی کبی
برمرحله یه قریبدر شغر وبکاس حالا بوکا شغور دیرلر بونده وزیراعظم کوپرولی محمد پاشا
برمکلف خان وجامع وحمام وضیافتخانه تعیین ایدوب مسافرلردن کلن وکیدنه ویررلر و بو
شغر وبکاس ایکی قلعهٔ حصینه در بینهما رمیهٔ سهم دروبرجبل مستطیله اوزرنده دیرلرکه
ایکی سنك تحتندن برنهر جریان ایدر وبونلرك بساتین وفواکه کثیره وکرومی واردر

ومسجد وجامع ومنبر ورستاقی واردر و بو ایکی قلعه انطاکیه وفامیه بیننده نصف طریقه
قریبدر وجسر کسفهان بونلرك جانب شرقیسنده درکه بونلر تحتندن جریان ایدن نهر
اوزره برجسردر وجسرك سوق اسبوعیسی وار در هر هفته خلق مجتمع اولوب تعامل
ایدرلر وشغر وبكاس صهیون نك جهت شمالیه وشرقیسنده در غربیه سنه سكز یوز
التیده شغر وبكاس وغیری بر عظیم زلزله اولدی جمله سی خراب اولدی واول ایكی قلعه
اهلی ایله خسف اولدی انجق اللی آدم قورتلدی و بر بریدن دورت فرسخ قدر بلد قصره
وچاق شلفو همه یه منشق اولدی وبو شلفو همه قصبه سی رأس جبلده اولوردی اول
قصبه خلقی ایله واغاجلر ایله ومواشیسیله ایرلدی وكسه بلدی چاق اول موضعه
واردقده اصلا كسه یه ضرر اولمدی انطاكیه نقل اولنور كه اسكندر یونانی اولدكده ممالك
اتباعنه قالوب انلردن ملك انطقیوس نام دیكر او رغامس سوریا مملكتنی المش یعنی شام
ولایتنی دخی جزیره یی المشدر و بو شهرلری بنا اتمشدر سور انطاكیه و قلعهٔ حلب ولادقیه و
سلفكه ومصیصه واورفا وحمایو نلرك بنالری سلفقوس سر عسكر بطالمه مباشرتیله در
واول وقت اسكندر تاریخنده یكرمی برسنه كچمشدر روشهر انطاكیه یی تخت اتمشدر و بو شهر
بنا اولمزدن اول اول ملك حكماسنی ومنهدسینی جمع اتمشدر وانلره دیمشدر كه بنم ایچون
بر مخصوص شهر استرم كه هواسی وصویی كوزل اوله و یازلی وقیشلی اوله ودخی دریایه قریب
اوله والحاصل اول اطرافی كزدیلر ومرج الدیباج دید كلری یرده ذكر اولان اوصافی
موجود بولوب بر بقعهٔ لطیفه ومتنزهه وجبلیه وسهلیه درو نطلو میاهی چوقدر
وبر طرفنده نهر عاصی اقار و دریاسی قریبدر وشتوی وصیفی در اول ساعت اول سورك
بناسنه شروع اتمشدر و بر سور بنا اتمشلر كه دوری اون ایكی میلدر نصفی سهلی ونصفی
جبلی در وقطب دایرهٔ سهلی وجبلی بیننده فاصله وقلعه سی یوكسك بنا اولنمشدر مسافه
بعیده دن كورینور و بو شهرك اطرافی یوكسك اولمغله شمس نفس مدینه اوزره ساعت
ثانیه ده طلوع ایدر و بو شهرده اوچیوز التمش برج بنا اولنمشدر وزحل ایچون بر هیكل
بنا اولنمشدر قنطرة السمك شرقنده واقعدر وسنه ده انك ایچون اوچ كون بیرام
تعیین اتمشدر واكا قریب بر حمام عید مهرجان ایامنده خلق اجرتسز كیرسونلر و بو مدینه
خلقی اول هیكله حج ایدردی و بو شهره یدی قپو اچمشدر بشی بیوك ایكیسی كوچك ونهر
عاصی اوچ قپودن كچر شرق شمال غربه اقار و شهرك اورتاسنده هیكل مریخ حالا اكا كنیسة
السیده دیرلر وكنیسا قربنده بر ماعیار واردر واول كلیسانك قرق قپوسی نحاس اصغر مصفعدر
ودیوارلری التون ایله كومش نقش اولنمشدر وارضی انواع رخام ایله دوشنمشدر
وایچنده التوندن وكومشدن یوز صنم یاپلمشدر وبشیوز دلبر خدمت ایچون
تعیین اولنمشدر وبشیوز كشیش وخارجده بر قبهٔ عالیه اوزره التوندن مریخ
صورتی وایاغی التنده بر ییلان و بر عقرب نحاسدن مصوردر و بر قناة اقتمشلردر كه اول

وحماملر

وحماملر ایچون حالا اول قناتك اسمنه قناة بولص دیرلر وقناة باشنده ایكی صورت یاپلمشدر
بری ملك صورتی بری دخی ملكك عورتی صورتی ونهر عاصی اوزرینه اون عدد دكرمن
وهر دكرمنده یدی طاش دونر و بر قانج كوپری بیاض طاشدن نهر عاصی اوزرینه وانطاكیه دن
نهره چاق جسر الحدید وانجه بر قالدرم یاپدردی وسویدیه اسكله سینه بر كوزل لیمان
یاپدرمشكه كیلر امنلها انده اولمق ایچوندر وانطاكیه ایچنده یدی سوق یاپدرمشدر اوچ
سوق طوانیله اورتولی ودورت سوق آچقدر طوانی یوقدر وشهرك اورتاسنده بر موضع
اكا بلاط الملك دیرلر واول موضعده انواع رخام دوشنمشدر و بیوك مخزنلر بنا ایتدرمشدر
حبوبات ایچون خزن ایتدرمكه و بو شهرده یدی عین نبع ایدرلر هر برینسنك بر خاصه سی
واردر اولكیسی كه باب بولص قربنده هر كم نیسانك سكزنجی كوننده مریخ ساعتنده كون
طوغمزدن اول غسل ایلسه قولنج مرضندن بری اولور واول عین كه باب الجنانی قربنده در
حكه وجربه نافعدر هر كم سبت كونی زحل ساعتنده انده غسل ایلسه دفع اولور واول
عین كم باب الدباغه قربنده در بواصیر وخلط صفراوی اولنلره نافعدر كانونك سكزنجی كونی
عطارد ساعتنده غسل ایلسه شفا بولور واول عین كه كنیسهٔ قیسان كه حالا جامع كبیردیرلر
بونك صویی هر كم كه جوفنده وجع اولسه شمس ساعتنده ایچسه اول علت زائل اولور واول
عین كه غسالات قربنده عین الحیات دیرلر دخی كبریت عینی نافعدر دیرلر بلغر یسنه وطمرله
شهر نیسانك دوردنجی كونی مشتری ساعتنده بو عینك ایچنه كیرسه شفا بولور واول عین كه
طاغك كارنده اسمنه جربه دخی مرنیشادیرلر تموزك اون سكزنجی كوننده زهره ساعتنده طلوع
شمسدن اول انك صویندن ایچسه مرض امعانك وجوفك اوجاعندن بری اولور واول
عین كه نقل ایدرلر قبله طرفنده باب الجبل قربنده هر كم تموزك اون دوردنجی كونی انده یاتسه
كندویه اولاجق شیلر خیر اولسون شر اولسون كشف اولنوب كورینور واول ذكر اتدكی
كنیسهٔ قیسان اول ملك كه رأس الحوارییننك ولدنی احیا ایلدی واول كلیسانك بابی
اوزره ساعت لیل ونهار ایچون ایكی منبه وضع اولنمش ایدی هر بری اون ایكی ساعت
اعلام ایدردی والحاصل انطاكیه خراب اولدقدن صكره حالیا بو طرز اوزره دركه میاه
انطاكیه خلقنك دورنده واسواقرنده ومسجد وجامعلرنده جریان ایدر وانطاكیه بش
طبقه در حمامات وبساتین ومناظر حسنه سی طبقهٔ خامسه ده در و بونك سببی بودر كه
انطاكیه نك ابی انطاكیه اوزرینه مشرف جبلدن نازل اولور وحمامات وبساتینی عمارات
اوزره ابقا اتمشلردر وانطاكیه ده فص مذهب وزجاج ملون وبلاط مجزع ایله مصنوع ومبنی
كنایس لا یعد ولا یحصی ایدی حالا بعضیسنك آثاری واردر انطاكیه نك حماماتی اطیب
حماماتدر زیرا آبی جاری وعذبدر وكلخانلك وقودی شجر اسدر وانطاكیه ضیاع وقری
واوارضیسی غایت خصبه درناحیه لری بونلردر سویدیه التون اووه سی قصیره قصبهٔ
حبیب النجار بونده واقع اولمشدر وحالا مزاری انده در وانطاكیه قربنده مصیصه طرفنه

مرج القبایل دیرلر وبحیرهٔ انطاکیه اواسنده برکولدر نهر بغرا برقریه اسمیله اندن کچمکله
مسمی اولدی بوکوله آقار بغراس قلعهٔ مرتفعه سی واعین ووادیسی وبساتینی واردر بغراسك
زیبنده دار ضیافتی واردر انطاکیه دن اون ایکی میلدر وکذلك اسکندرونه وبغراس عمق حارم
اوزن مشرف برجبلده وحارم بغراسك جهت شرقیه سنده دراندن ایکی مرحله بعیددر
وبغراس دربساکدن جهت جنوبیه درآندن برمرحله دن ناقصدر وبغراس جبل موسی
الهینی ده برقلعه درانطاکیه وبحیرهٔ عفرین شماللرنده درانطاکیه وعمق وجوم اوزرلرینه
مشرفدر وطریق عام شرقیسنده طاغ ایچنده برمکاندرکه آکا بغراص بیلی دیرلر غایت
کچی یری ایدی سلطان سلیمان خان سنه طقوز یوزاللی طقوزده انده برکوی قوندوروب
وبرجامع وبرخان بنا اتدرمشدر وخلقنی تکالیف عرفیه دن معاف ایدوب برقصبهٔ عظیمه
اولمشدر واندن ابناء سبیل ایچون عمارت بنا اتمشدر طعام وعلیقی اول دار ضیافتدن
ویریلور واقر صولری وبستانلری واردر وسفلان ودربساك وقلاع عواصم بقراصك
جبل ایچنده وشرقیسنده درانطاکیه یه کیدرکن مابینلری برمرحله دریولدن چکیلورکن
کورینور یرده درصاغ طرفنده طاغلر ایچنده دربرمفرح یرده خان وجامعی وحمامی برقصبه در
سلطان سلیمان خان سنه طقوز یوزاللی طقوزده بنا اتمشدر وبوسمتده مشهور
سنبل اولورکه بقراص سنبلی دیرلر واول سمتده صاری سنبل بولنور دیونقل ایدرلر
قصره ناحیه سی انطاکیه دن شامه کیدرکن جسرالحدیدك صول طرفنده درکوش
صاغ طرفنه قصرناحیه سی اولور بوناحیه چاق شیخ کوینه ممتدر یعنی شیخ احمد خلوتی
حالا انده مزاری اولور قندیل دن سنده برطرفده واقعدرکه اندن لوته اوردی کویی
طرابلوسه تابعدر بوقندیل دن سی صافیجه اورمانلر وبوقندیل دن سی شغور
اکسه سنده اولور حارم بربلدهٔ صغیره در قلعه سی واردر واشجار وعیون وبرنهر صغیری
واردر کوزل رمانی واردرکه بی عجام وآبدار در حلبدن ایکی مرحله وانطاکیه دن
برمرحله در وحارم قربنده حلقه ودرکوش وزاویهٔ درکوش رمانی مشهوردر سلقین
حارمه تابع برمفرح ومعمور قصبه درحالا حارم قاضیسی انده اوتورر شقیفه دخی اشجار
وعیون واثمارى چوقدر کفربین انطاکیه قربنده حلبده برمشهور حصندر
باب اسکندرونه ساحل بحر روم اوزره انطاکیه قربنده برمدینه در بونی خلافت
واثق ایامنده ابن ابی داود الایاری بنا اتدی حالا حلبك اسکله سیدر فرنك
بازرکانلرینك کمیلری دائما اکسك اولمز اریحا ناحیهٔ روج نام دیکر روجین بونك قریوزی
غایت مشهوردرکه بریرده بویله قرپوز اولمز ادلب صغری ناحیه سی ادلب کبری تیزین
نامع ناحیهٔ جبل باریشه جبل الاعلی درکوش زاویهٔ شغور شیخ الحدید مع عمق نالیس
م دیکر یلیس دیرلر غایتله برمعمور سنجاقدر برکوچك قصبه فراتك ساحل غربنده اولور
بوسمتده عرب بنی سیمك اولورکه بش الی بیك تفنك چقار عرب الموالی یه تابعدر لواء بیره

دخی بیره جك دیرلر مقدما حلبه تابعدر حالا مستقل باشقه حاکمی واردر بوشهر چاق
فراتده برشرقی شمالیده یوکسك متین قلعه سی واردر و بروادیسی واردر وادی الزیتون
دیکله معروفدر بووادیده اشجار اعین واردر بربند رقصبه در قلعة الرومدن بینهما برمرحله در
وقلعهٔ نجمك وقلعة الکواکب غربنده وسروجك جنوبی وغربیسنده دربوسروج غایت
معموردر روم قلعه آکا قلعة الروم دیرلر بونك بساتین وفواکهی چوقدر ومرزبان دیکله
معروف نهری واردر ناحیهٔ جبلدن کلوب قلعة التنده فراته وارر بوقلعه فراتك التنده
سلطان ملك اشرف قلاون بوقلعه یی ارمنی الندن استخلاص اتدی بیره دن غرب طرفنده
برمرحله درو برناحیه سی واردر اسمنه مرزبان دیرلر لواء کلیس وعزاز و منبج ایدی
کلیس وعزاز غرب شمالده واقعدر برحصنی واردر ارضی طیبه وخضبه درعقرب وهوامدن
امیندرکه بوناحیه ده بولنمز منبج شام اوزرینه غلبه ایدن آکاسره نك بریسی بنا اتدی ومنبه
اسمیله مسمی اتدی وتعریب اولنوب منبج اولدی وبونده بیت نار بنا ایدوب اردشیر بن
بابك ولدندن این دینار برکمسنهٔ بوآتشه موکل قودی بومنبجك غالب اشجاری توتدرکه
ابرشیم ایچون حفظ ایدرلر وارضی خصبه درحالا بوایکی سنجاق نواحیسیله والده سلطان
دامت عصمتهانك خاصیدر کندو طرف شریفه لرندن ویوده سی واردر لواء عزیز ونام دیکر
مطخ غربی وقبلیٔ حلب برمرحله دربرمستقل سنجاقدر حلبه تابعدر جمله سی قراء
معموره در وصویی واردر والحاصل جومه وجبل سمعان وجبل سماق قومی اسمعیلیه در
وجبل الاعلی وغنجره وجبل باریشه وروج داخل وروج خارج وساجور جمله سی
اطرف حلبده واقعلر درتکه صورنده مسطوردر ایالت مرعش وادنه ایکی ایالتدرکه
بعضیسی ولایت ارمنیهٔ صغرا وبعضیسی اقالیم شامدن معدوددر وبوایکی ولایت ثغور
شامدن اولمغله شامه الحاق اتدك وبو ولایت مرعشده ذوالقدریه قومی اولوردی
وادنه ولایتنده آل رمضان طائفه سی ضبط ایدردی صکره آل عثمان فتح اتدکدنصکره
ایکی ایالت اتمشلردر الحدود شمال طرفنده فرمان ولایتی شرق ولایتنده نهر فرات وولایت
اورفا جنوب حلب ولایتی غرب ادنه وجهان صویی تحنت ایدر سنجاقلری بونلردر مرعش
پاشا سنجاغیدر قارص ذوالقدریه ملاطیه عین تاب سمیساط لواء مرعش پای تخت
ایالت وبش یوز اقچه مولویت برشهر عظیمدرکه نیجه مساجد وجوامع وخانقاه ومدارس
وحمامات واسواق عامره وبیوت فاخره سی وقلعه سی برمرتفع پشته اوزره اشاغیه در
یرده واقع اولمشدر اسکی جامع نام کبیریه قریب محکمه وپاشالره مخصوص سرایی
واردر بوشهر میاه وزروع واشجار کثیره واردر بونك ایله نهرجهان اوزره مخاصة العلوی
یمنی اون ایکی میلدر برقاچ نواحیسی واردرکه بونلر درالبستان بهسنی بازارجق هارونیه برکان
قره حسن لی اندرون ظماتنی کوکرجنلك جاموستلی پشلی بکیجه قلو کمر قرتا
اسلامیکلو هارونیه استانبولدن مرعشه کیدلسه اول ناحیه دن چکیلوب واریلور

بعض قرا ومضارع وكوچراولورعايا بورطاغده هارون رشيدك بناسيد روكان طاغينك
طرفنده بركوچك شهرايدى كنيسه دن اون ايكى ميلدر بازارجق مرعش قربنده اقرصولرى
ومسيرهلرى فراوانندر واننده بركول واردر ايچنده صواوزنده كزيلور برقريه واردر ساز وقمش
كوكلرى بربرينه يا پشوب مرورايام ايله كرد وغبار كلوب هموار برسال كبى برجزيره اولمشدر
بعض جولاح ارمنيلر اول سازدن وصامانندن بيتلر يا پديلر واننده توطن ايتديلر بعده كيده رك
چوغالوب برقريه اولمشدر اهاليسى جمله جولاحدر وارمنى كفره سيدر اول قريه روزكار ايله
اوطرفه وكاه بوطرفه كزوب يورومكده در اهاليسى خرده صيريقلر ايله طشره اولد قجه ايچرو
ترددايدرلر البستان مرعشدن قيصريه يولى اوزره برقصبهٔ معموره دركه نيچه قرا ومضارع
برمستقل قضادر صحراسى غايت واسعدر نواحى سى صاردس صدرنا آحسندر اوزته
نيابت زبطرنام ديكرزمانى مرعشدن طقوز فرسخ ثغورارمنيه دن برمدينه ذات
سوردر وسورى چاردن مبنيدر ابوعبيده حضرتلرى منبجدن حضرت خالدى كوندروب
فتح اتدكده خراب اتمشدر صكره حضرت معاويه بنا ايتدى ودخى عباس ابن الزبيد ترميم
ايدوب انده برمسجد وجامع بنا اتمشيدى ودخى روم تخريب اتدى صالح بن خلافت
منصور زده ينه بنا اتدى بهسنى مرعش نواحى سندن برقضادر وقصبه سى مرعشدن قيصريه
يولى اوزره در نهر صغيره وبساتين واسواق ومسجد وجامع خيرات كثيره سى واردر عينتابدن
جانب شمال غرب ايكى مرحله بعيددر ناحيه لرى دوباز كوزه باشى صومال قضاسى ضماتنى
نواحيسى چورسك بيكارباشى لواء قارص ذوالقدريه برقصبه وقضادر مصيص انك
شرقيسنده دورت ساعت بعدى واردر بركوچك قلعه در قيش ايامنده بعض كوچر اولو
تركان اول طرفلرده قشلامغله انده ايام شتاده اول سمتلر شنلك اولور صيفده بيلا قلره
كيدوب انده كسه قلمز قوردقولاغى قرشوسنده جادهٔ راهدن صاپه ه دوشر آكا تابع شو ن
واندرون قضالرى ناحيه لرى قانى سكودلو سپناس منان لى مغان كوكسون دوشك كوك
طاشلى لواء عينتاب بونك شهرى كوزلدر صخره ده نقب اولنمش قلعه سى واردر مياه
وبستانلرى فراواندر وناحيه سنك قاعده سى دراسواق جليله سى واردر حلبك شمالندن
اوچ مرحله بعيددر وقربنده دلوك قلعه سى خرابدر مشهور بياض بكمزى كه بچاق ايله
كسيلور يايى واكرى ودخى قلتاغى مشهوردر ودخى قيسى والماسى كه دانه سى بروقيه
كلور روعينتاب وبهسنا انك شرقى وجنوبى اوچ مرحله در ناحيه لرى تل بشارعربان
برجك سروج لواء سميساط فرات كنارنده زروعى سقى ايله غيرى اولور قلعة الرومك
غربيه سنده اولور وحصن منصورك جهت شماليه سنده در ماينلرى مسافهٔ قريبه در
وقلعة النجم واقع اولدوغى محلده فرات ايله جسر منبج يكرمى بشر ميلدر مقدما قلعة النجم
حصن منبج دينلوردى صكره قلعه ديكله معروف اولدى سلطان محمود بن زنكينك بنالرندن
بوجسر اوزرندن حرانه كيديلور بوجسرك فوقنده برمرحله حصن هدايادركه بونك

اوزرنده

اوزرنده سروجه كيديلور ناحيه لرى قورس رشوان لواء ملاطيه نهر فرات غربسنده
بر واسع صحراده بلدهٔ قديمه در سوق وحمام وخانات وجوامع وقبله جانبى سمتنده طاغلرى
اتكنده بى پايان باغچه لرى وافرصولرى واردر ايام صيفده خلق عموما اول باغچه لرى يايلاقنه
كوچرلر وبرخرابه مشرف سورى واردر وغازى سلطان مرادرابع سلحدارى مصطفى
پاشانك برخان بنا ايلدى استانبولدن شرقه كزركاهك برى اولمغله عظيم ممردر بوندن نصف
فرسخ شرقه يول ايله نهر فراته وارلور وكميلرى حاضر وچرلر وبوشهراوه سنى طاغلر احاطه
ايدرانلرده جوز وساير فواكه حدايى چوقدر وملاطيه بوطاغلرك شمالنه دوشر اردى
سيس ولايتى در بونهر صغير بونلرى سقى ايدر وسون اوغرار بستانلرى بونهر اوزرنده در
وملاطيه نك بردى شديد اولور بوندن سيواس اوچ مرحله در غرب وشمالده ومرعش
وحلبه عسكر منزليله سكز كونده واريلور ملاطيه نك دير مسيح اسميله مسمى برنهرى واردر
منبعى اولان جبلدن شهره كلنجه كارى حدايق وباغستان اوزرنده اون بش قريه واردر
اوچ دورت آى ميوه زمانى انده كوچرلر وكوندز عصره دك شهرده طوروب وقت غروبده
كيدرلر شهرى كيجه بش اون پاسبان بكلر بونهرك كنارنده اسبوزى قصبه كبى دروبو
نهردن غيرى بكارباشى ديرلر ملاطيه نك برنهرى دخى واردر ملاطيه ايچنده دير مسيح
ايله اجتماع ايدر وملاطيه اسفلنده بش ميل مسافه ده نهر فراته دوكلور بونهرك مصبى
ونهر فرات ملاطيه نك باغلرى اوزرنده نمايا ندر وبونهرى دخى واردر تحمه ديرلر شهره
كيدن اولو يولك اوزرنده ملاطيه يه قريب موضعده بونهر اوزره قرق كوزدير لر برقنطرهٔ
عظيمه واردر بوشهرده بطال غازينك مسقط رأسى ديرديرلر بربر واردر اولزمانندن
بروباقى زيارتكاه ايدى بيك اللى التى تاريخنده ملك احمد پاشا اول مقامده بركاركير بنا ايله
قبهٔ لطيفه ايلدى ملاطيه نواحيسى حصن منصوره ديوركى شوره منغ بوجاق طاش
آباد طيق ابلى كاخته كركر جوياش وملاطيه نك لطيف طع يازيلو المالرى اولور طريقى
بوكونه دركه بركاغده حروف والفاظ ايدوب المالى تمام رسيده اولدقده كونشدن جانبنه
ياپشدررلر برقاچ كوندن صكره تمام رنك الوب اول حروف يرى آل سرخ وكاغد
التنده اولان يرى زردقالور كويا كه برصارى ورق اوزرينه آل مداد ايله كتابت اولنمشدر
اكثرمناسب ابيات واشعار لهرسم ايدرلر حسن بطريق ملاطيه شمالنده وبرابرنده وحاكم
خانى ايله ملاطيه ارا سنده فراتدن برمرحله غربى بركوه عظيم ذيلنده برقصبهٔ معموره در
خان راهى اوزره دوشر وشار معبرندن پچيلوب مراد ايدن حسن بطريقه ومراد ايدن
حاكم خانه كيدر بوجبل شرقدن غربه ممتددركه ملاطيه غربيسنده حسن بطريق
سمتلرينه دك ممتد اولور آب قرق كوز بوجبلدن نشأت ايدوب برطاش كوپرو التندن چكوب
وشار معبرندن يوقاروجادهٔ فراته دوكيلور جريانى ملاطيه ايله حسن بطريق وسطنده در
كاخته برجبل كوشه سنده كنار فراتده واقع ملاطيه دن شرق جنوب ايكى مرحله دربركوچك

ایرماغی واردر باغلری و باغچه‌لری واردر کرک دخی بو جبل کوشه‌سنده بر قلعه‌در کاخته
بر مرحله جنوب غربیدر حصن منصور نهر فرات غربنده سمیساط قربنده‌در منصور
بن جعونه بن الحارث العامری‌یه منسوبدر ایام مروان بن محمد الجعدیده منصور بو حصنک
عمارتنه مباشرت ایتدی و نهر ازرقك شمالیسیدر و حصن منصور ایله ملاطیه بیننده غربی حصن
منصورده جبل واقع اولمشدر که ملاطیه‌یه کیدن طریقده دربند واردر ارقلو دیا ملاطیه
قربنده بر حصن حصیندر اکراد مرعش رشوان رشی بونلر زیدیدر اوفاجقلی بقراصلی
بهسنی ملاطیه اکثری اکراددر و بونلرده بر طائفه غایت یرامز و عاصیدر و قطاع
طریقدرلر ایالت ادنه بر کوچك ایالتدر بر ایکی سنجاغی واردر سیس و طرسوس قبرسه
ملحقدر و سیس خرابدر قضالری بونلردر ایاس مع بندی زیا قرصاری چام سیس عزیمع
قنق قره عیسالو قره قشلا یوره کیر ناحیه‌لردر نه‌ارلی جانب شهر جیو رافلواسن یوس قوردد
قولاغی براقلو قر قشلو حاجیلر الحدود جنوبی بحر روم غرب سلفکی ولایتی شمال
قرمان شرق مرعش ولایتی حدایدر ادنه پای تخت ایالت و بر قاضیلقدر بو شهری
امیر المؤمنین رشید بنا ایدوب محمد بن رشید اتمام ایتدی بو شهر نهر سیحان اوزرنده
طرسوسدن اون ایکی میلدر و ادنه غربه قریب اولدوغی یردن اخرمدن الزابدر و اعمال
بنی الاغلبك آخریدر و نهر سیحان غربنده بو نهر نهر جیحاندن اصغردر و نهر سیحان
اوزرنده حجاردن مبنی قنطره عجیبة البنا واردر و دخی نقل ایدرکه ادنه چاقد صوبی اوزرنده بر جامع
و بر مدرسه‌سی واردر آل رمضاندن پری پاشا بنا ایتمشدر و بو شهرك هواسی ثقیل اولمغله
خلقی التی آی قدر یلاقه چقوب شهرده انجق ابنای سبیل ایچون بعض دکاکین مفتوحه
و محله بکجیلری قالور یلاقلری ایکی منزل خلفنده جبل ایچنده در رمضان اوغلی یلاقی جاده
راه اوزرنده اصل یلاقلری نکر یلاقیدرکه انده دخی ادنه خلقنك بر قاعده اولری واردر یاز
موسمنده بر قصبه معموره کبی اولورکوللك بلی بونده اولان خان وزیر اعظم پیری پاشانکدر
اصلنده محمد پاشا ابن الجمالی وزیر اعظم لاله عثمانی سنه طقوز یوز یکرمی سکزده یاپلمشلردر
وانك قربنده اوچ خان و بر جامع بنا ایلمشدر رمضان اوغلی یلاقی اشیلوب واریلور
کوللك قلعه بونك قربنده طاغ اوزرنده صعب المسالك قرمان نهایت شرقیسنده بر ایکی قوناق
قدر طاغلر و چاملو بللر و سنکستانکه بیلی وسطنده ایکی طرفی کسمه قیه ایکی طاغ اوه سنه
جاده راه اوغرایوب صاغ طرفنده تازروه جبلده کوللك قلعه‌سی دیرلر بر قلعه واردر غایت صربدر
رمضان اوغلی یلاقنی اشوب اوته طرفنه کیدیلورکه کوللك قلعه‌سی صاغ طرفنده قالور اولو
قشلادن بر منزلده چفته خانه کلنور و خان قربنده بر عظیم ایشد رخانلرك اوزرینه ایلور
و چفته خان قربنده بر لطیف ایچمه و برایلیجه جاده راهدن منحرفدر و چفته خان قربنده بر نهر
جاریدرکه اول کوهستاندن ارننده جمع اولورکا قرق کچد دیرلر بر نیجه دفعه اول نهره
اوغرایوب کچیلور و بو چفته خان تا چاقدك کارنده خانه وارنجه کوه بر کوه بیشه زار و اومانلردر

وچفته خاندن نصف منزلده بوقرق کچید صوبی چوغالوب آق کوپری نام کوپری
التندن کچر و همان کوپری قربنده قره صو نام نهر طاغلر دبندن چقوب قرق کچیده قاریشور
وانده جسر واردر و طاغ دبندن شکربکاری دیرلر بر چشمه عظیمه نبع ایدوب بر طاش
آتمی قدر مسافه‌ده جاده راهی قطع و اول نهره دوکیلور و بو جسر عبور ندنصکره رمضان
اوغلی یلاقی طاغلرینه صعود اولنور بینه نزول اولنوب چاقد خانه واریلور وانده کی مشرف جباللرده
نیجه مغاره‌لر و آثار و آلتون و کوموش و نحاس معدنی واردر انده حالا آثارلری واردر و بو جسردن
کچن صو اودیه جبالدن چقوب ورای جبالده چاقد جانبنه یوقارو ده چاقده دوکیلور
و چفته خاندن چاقددن بیرام پاشا خانه وارنجه ایام شتاده اوچ دورت کونده کلنور
ارالق یرده نیجه خانلر بنا اولنمشدر لواء سیس مقدما معمور و مشهور ایدی حالا خرابدر
بو سیس بر جبل مستطیل اوزره بر قلعه‌سی و اوچ سوری واردر و بساتین و نهر صغیری
واردر سنه یدی یوز یکرمی برده سیس ملك ارمینك بلده‌سی و دار الملکی ایدی سابقا
ملك ارمن اولان لاوی احداث ایدوب و بو سیس ثغور اسلامیه دن بر سیدر هر موضع که
عدویه قریبدر آکا ثغور دیرلر و بو سیس ایله عین زربه یکرمی دورت میلدر و کذلك
مصیصه و حالا معروف اولان سیس رشیدك بعضی خدامی سنه یدی یوز یکرمی برده
احداث ایدوب نواحی سی قاورقالی در مصیصه مرج الدیباجدن اون ایکی میلدر
مرج الدیباج تسمیه سنه حسن نصارتی جهتندندر و مصیصه ایکی مدینه در برینه
مصیصه و برینه کفربنا دیرلرکه نهر جیحانك ایکی جانبلری اوزره در و ایکی سی بیننده
حجاردن مبنی قنطره واردر و مصیصه غایت خصبه در بر مسجد و بر جامعی واردر بحر
رومه ناظردر ادنه دن نصف مرحله و برکوپروسی واردر باشنده انجق برخانی واردر
بو خانی سنه طقوز یوز قرق طقوزده بعض تجار بنا ایلدی بو کوپرو اوزرنده باج النور
و مصیص قربنده جبل النور دیدکلری طاغك کوزل سنبللری و انواع عقاقیر اولور حتی
یبروح الصنم دخی واردر بو طاغ مصیصه دن چاق دریایه قریب ممتدر یلان قلعه‌سی
دخی شاهماران قلعه‌سی دیرلر بر جبل اوزرنده بر خالی حصاردر مصیصه دن کچیلوب
قورد قولاغنه کیدرکن اوه‌یه چقلدقده صول طرفده ایراقدن کورینور دیرلرکه شاه
ماران انده در عین زربه یا خود عین ناوزر بر جبلده بر بلده‌در و بر قلعه‌سی واردر و نهری
واردر سیس ایله تل حمدون بیننده‌در و عین زربه سیسدن غربه میله جانب جنوبنده‌درکه
بینهما بر مرحله‌در تل حمدون قلعه و سوری واردر بر تل اوزره‌در دور بض و بساتینی
واردر و بو قلعه‌یه جاری نهری وار درغایت خصبه در نهر جیحان قربنده بینهما بر مرحله‌در
و نهر جیحانك جهت جنوبیه سنده‌در و تل حمدون سیس ایله بینهما ایکی مرحله
و حصن حموص تل حمدونك شرقیسنده‌در و تل حمدونه قریبدرکه لئدن حصن حموص
کورینور برت بر جبل عالی اوزره حصن‌در بلاد ارمنك اعظم معاقلیدر سیسك

جانب شمالنده که بلاد سیسه مشرفدر برمرحله قدر بعیدر یاس ساحل بحر رومك
کارنده بغراسدن ایکی مرحله دروئل حمدوندن برمرحله بحیره ایچنده بربرج محدثدر
محافظلری واردر میناسی مشهور ومجمع تجار در سنه یدی یوزیکرمی ایکیده اهل اسلام فتح
ایدوب نهب وغارت اتدکدنصکره خراب اتدیلر طوزله سی واردر حالیا سولخنه کیدن
طوزاندندر سلطان سلیمان برقلعه وبرخان بنا اتمشدر وپاس دن قبرس اطه سی جنوب
سمتنده واقعدر پایاس برمنزلدر عمارهٔ عظیمه وخانات وسوق وحمام و جامع وقلعهٔ متینه در
وبونده اولان آثار وخیرات محمد پاشای عتیق که غـازی سلطان سلیمان وزیریدر ایدهواسی
واردر لکن بندرشهردر فراوان لیمون تورنج اولور وبرلطیف طاغ آکا متصل که نصف منزل
جادهٔ راه کناریله ممتد اولوب ویول اول طاغه اوغرایوب اول مرتبه ده مرکز قلعه سی
لوکندن بحر وبو جبال پیوسته ایله بغراس بیلنه کیدر اول جبالده پایاسك بی نظیر
ییلاقلری واردر پایاسدن بقراص برقرناقدر کلنه وکیده نه عمارتندن اطعام ایدرلر عظیم
اثردر مرکز پایاس اواسکندرونه مشرف زروهٔ جبالده برمخصوص ومحدث قلعه در
مخصوص مستحفظلری واردر شـاهراه اوکندن بحر سرفندکار بروادیده برصخره اوزره
قلعه درجنوبندن نهر جیحان آکا قریب بحر وسرفندکار عین زربه نك شرق وجنوبنه
بونلرهمابرمرحله دربندممری سرفندکار جانب شرقیسنده درکه بینهمابرمرحله شجر صنوبر
بیتر که بیوکلکده عدیلی یوقدر اوصـاف لواء طرسوس بو لواء قبرس ایالتنه
ملحقدر برقاج قاضیلقدر که بونلر درالوانلو اولاش قصون کوکچه لو قوشتمور باش
طرسوس ساحل بحر شام اوزره بلاددر ومدندر صکره ارمنی المغله بلاد ارمنون عدا اتمشلر
احجاردن مبنی ایکی سوری واردر وطرسوس بیننده جبال واردر رشید خلیفه طرسوسه
واصل اولدقده عمارتنی تجدید ونهرنی شق اتدی طرسوسك صلحاسی وزهادی
چوقدر چاق ملك الروم قیصر که سنه خمسین وثلثمائه ده سیف الدوله قبلندن حاکمی اولان
کمسنه نك صلحا اخذ اتدوکی وقتنه دکین طرسوس ثغور مسلمیندن درکه اول زماندن
بر واهل اسلام النده ایدی وطرسوسده برموضع مشهور زعم ایدلر که جن حمایتنده اولان
امیر المؤمنین مأمون خلیفه غزا اتدکده بوموضعه نزول ایدوب واول مقامده تحتنده
صفه اوزره برآب وار درمأمون بوآبك کنارنده اوتوروب آبده مقدار ذراع برماهی کوردی
امرایتدی واول سمکی آبدن اخراج ایتدیلر مانند سیم غایتده خوب صیچرایوب کیرو آب
ایچنه دوشدی ورشاشات ماقالقوب مأمونك ثیابنه طوقندی مأمون غضب ایدوب
تکرار سمکی مادن اخراجه امراتدی چقاردیلر مأمون نظر ایدوب سنی شمدی کباب
ایدهیم دیوب طباخه ویردی ومأمون لرزه ایله مکانته کلدی وطباخ سمکه یی کباب ایدوب
کتوردی مأمون برلقمه تناوله قادر اولمدی وضعف ولرزه سی مشتد اولوب فوت
بولدی بو اصحاب کهف قصه سی بو طرسوسده واقع اولمش دیرلر منازل ومسافات شام

دمشقدن مصره داریه ایکی ساعت سعسع یدی ساعت قنیطره یدی ساعت جسر
یعقوب یدی سـاعت مینه بش ساعت عیون التجار التی ساعت بونده یول ایکی
چتالدر بری مصره بری قدسه قدسه کیدن جنین التی ساعت نابلس سکز ساعت
بیرهٔ سکز ساعت قدس شریف بش ساعت بونده دخی یول ایکی در بری غزه یه بری
رمله یه کیدر خلیل الرحمانه کیدن یولکه خلیل الرحمانه قدسدن سکز ساعتدر واندن
بیت جبریل سکز سـاعتدر واندن دخی غزه ورمله یه کیدن یول اون ساعت
وعیون التجاردن ایکنجی یول لجون اندن قاقون اندن جلجولیه اندن رمله اندن خان
سدود اندن غزه اندن خان یونس اندن زعقه اندن عریش اندن ام الحسن اندن
بیرٔ العبد اندن قطبه اندن بیرٔ الدویدار اندن صالحیه اندن بولبیس اندن خانقاه اندن
مصر شـامدن قونیه یه قطیفه طقوز ساعت نبکه سکز ساعت ایکی قپولو اون ایکی
ساعت حمص اون ساعت حما اون ساعت مدیق اون ایکی ساعت شغور کوپروسی اون
ایکی ساعت زنباقیه یدی ساعت انطاکیه اون ساعت بیلان اون ساعت قوردقولاغی
اون ساعت مسیس التی ساعت ادنه التی ساعت چفته خان یدی ساعت اولوقشلا التی
ساعت ارکلی طقوز ساعت قره بکار اون ایکی ساعت اسمیل طقوز سـاعت قونیه
اون بر ساعت یاخود حمادن خان شیخون اندن معره اندن خان تومان اندن حلب حلبدن
انطاکیه خان تومان حارم جسر حدید انطاکیه یاخود حلبدن کوك میدانی اندن
قنجره نام دیکر غنجان اندن اقرون اندن جسر مراد پاشا انطاکیه احوال ملوك وحکام اقالیم
شام بوملکتده حضرتدن اول کچن ملوك وحکام اجمال اوزره چاق بوعصره کلنجه یه دك
روایت اولنورکه طوفاندنصکره ولایت شامی ابتدا معمور ایلین کنعان اوغللریدر
تبدل السنه دنصکره شام ولایتنده ساکن اولدیلر دخی عمالیقه دن برجماعت جرهم قومیله
کعبه ده جنك ایدوب جرهم غالب اولمغله شامه کلدیلر واطرافنه نازل اولدیلر وبوایکی
قومدنصکره اقلیم شام بنی اسرائیل اللرنده قالدی وانلردن چوق انبیا وملوك وحکام
ظهور اتدی واقلیم شام انلره مخصوص اولمشدر وبوبنی اسرائیل حضرت ابراهیم نسلندندر
وحضرت ابراهیم ولادتی نمرود بن کنعان عصرنده بابلده طوفاندن بیك اون سکز سنه کچدکده
واقع اولمشدر لکن بوجمله یی تعداد تطویله بادی اولمغله ظهور اسلامدن بروواقع حکامی
ایراد ایله اکتفا اولنور والحاصل حضرت عیسی علیه السلامدن چاق حضرت محمد
مصطفی صلی الله تعالی علیه وسلمه کلنجه التیوز سنه درکه اول مدتده مدت فترة دیرلر
وبومدتده قدس وشام قیاصرهٔ روم طرفندن ضبط اولنوردی چاق اسلام ظهور
بولنجه بعده اهل اسلام مالك اولدیلر لکن حضرت عیسی علیه السلام رفعندن ایکیوز
ییلدن صکره شامك اکثر مواضعنی عرب قبائلندن بنی غسان طائفه سی ضبط
اتمشلردر بوطائفه سبا اولادندن بنی الازد قبیله سندندر سیل العرم کلمکله یمن ولایتندن

ایرلمشدر شامده غسان نهر مرج قرینده نازل اولمغله بو قبیله یرلرینه غسان دیرلر مقدما اول
سمتده عرب قجاعمه اولورلردی انلری چقردوب ملکلرینی قتل ایتمشلردر وبو طائفه نك
ابتدا پادشاهلری جفنة بن عمرو لقبنه مزیقیا دیرلر هر کون کیدیکی اثوابی تمزیق ایتمکله که
اندن غیری کمسه کیمسون اول اسم ایله مسمی اولدی بعده اوغلی عمرو بعده اوغلی ثعلبه که
حورانده صرخ الغدیر بنا ایتمشدر بعده اوغلی الحارث بعده اوغلی جبله بعده قرنداشی نعمان
بعده قرنداشی عمرو بعده جفنته الاصغر بعده قرنداشی نعمان الاصغر بعده النعمان بن عمرو
قصر سویدا بنا ایلدی بعده اوغلی جبله بو پادشاه منذر بن ماء السماء ایله جنك ایلدی بعده نعمان
بن ایهم بعده قرنداشی حارث بعده اوغلی النعمان بعده اوغلی المنذر بعده عمرو بعده حجر بعده
الحارث بعده جبله بعده اوغلی الحارث که کنیه سی ابو کرب و لقبی قطامدر بعده ایهم بن جبله که
تدمر صاحبیدر و صحراده بر عظیم بنا ایتمشدر بعده قرنداشی المنذر بعده شراحیل بعده عمرو بعده
جبله بعده جبله بن ایهم بو پادشاه بنی غسانك آخر ملوکیدرکه اولوقت حضرت عمر رضی الله
عنه خلیفه ایدی بو جبله تنصر ایلدی صکره نادم اولدی اولوقتده حضرت عمر رضی الله
عنه دمشقی فتح ایتمشدر اوصاف دول الاسلامده اقالیم شامه ممالك اولمشلردر حضرت ابو بکر
رضی الله عنه خلیفه ایکن اقالیم شام فتحنه عسکر اسلام ایله برقاچ امیر ارسال بیورمشلردر
یزید بلقا سمتنه کتمشدر و شرجیل اردنه کتمشدر و ابو عبیده دمشقه کتمشدر و اولوقت
خالد عراق سمتنه تعیین اولنمشدر صکره ابو عبیده حضرت ابابکر رضی الله عنه دن امداد
طلب ایتمکله خالد بن الولیدی عراقدن رفع ایدوب ابو عبیده امدادنه تعیین ایتمشلردر
اهل اسلام شامی محاصره ایدرکن حضرت ابو بکر رضی الله عنهك وفاتنك خبری
کلدی که اول وقت هجرتدن اون اوچ سنه کچمش ایدی بعده حضرت عمر رضی الله عنه
یرینه خلیفه اولدی و اول ساعت ابو عبیده یه شامده اولان جیشك سردارلغنی تعیین ایلدی
نکر ارشامی محاصره ایلدیلر کندی باب الجابیه طرفنه و خالد باب توما سمتنه یتمش کون
محاصره ایتمشلردر بعده خالد بن ولید سیف ایله باب تومادن کیرمشدر اویله اولدقده
بری طرف ابو عبیده ایله صلح ایتمشلردر اندن صلح ایله کیرمشلردر ایکی عسکر شهرك
اورتاسنده ملاقی اولدیلر و اول وقت هجرتك اون دوردنجی سنه سی ماه رجبده ایدی
بعده حضرت ابو عبیده فتح شامدن صکره حمصه واروب صلح ایله فتح ایتمشدر بعده حمایه
واروب انی دخی فتح ایتمشلردر بعده شیزره واروب انی دخی صلح ایله فتح ایتمشلردر
وکذلك معره یی صلح ایله فتح ایتمشلردر بعده لاذقیه یی قلج ایله فتح ایتمشلردر
دخی جبله و انطرسوس و قنسرین که اولوقت تخت ولایتدر بونده عظیم جنك اولمشدر
و قلعه سنی خراب ایتمشلردر دخی انطاکیه و منبج و سرمین و اول سمتده اولان ولایتلرك
جمله سنه استیلا اولنمشدر دخی مرعشه واروب فتح ایتمشلر و قلعه سنی خراب ایتمشدر
دخی حصن حدث و قیساریه یی فتح ایتمشدر بویله اولمغله قیصر شامدن مأیوس
اولمشدر

اولمشدر بعده قدسی طرفنه واردیلر و محاصره ایدوب محاصره چوق زمان ممتد
اولمغله صلح طلب ایتدیلر لکن شرط حضرت عمر رضی الله عنه کندولری کلمکه حواله اولنوب
حضرت عمره رضی الله عنه اعلام اولندقده اول ساعت کلوب عقد صلح ایتمشلردر بعده
ظهور دولة الامویه ابتدا معاویه ابن ابی سفیان مقدما حضرت عمر رضی الله عنه شامك
امارتنی ویرمشدر اول ماجرادنصکره تغلبا انده خلیفه اولمشدر هجرتك التمش سنه
سنده وفات ایتمشدر باب الصغیر ایله باب الجابیه بیننده دفن اولندی بعده اوغلی یزید ذات الجنب
مرضنده حورانده دفن اولندی بعده اوغلی معاویه بوکه معاویه اصغردیرلر باب الجابیه خارجنده
مدفوندر بعده مروان بن عبد الحکم بونك عصرنده شام خلقی ایکی فرقه اولمشلردر بر فرقه
یمانیه مروان طرفنده و بر فرقه قیسیه ضحاك طرفنده مرج راهطده مابینلرنده عظیم جنك
واقع اولمشدر آخر کار ضحاك مقتول اولمشدر و مروان مستقل اولدقده بر کون
عورتنه شتم ایتمکله کیجه یاتورکن یوزینه بر یصدق قویوب کندو جاریه لریله اوزرینه
چقمشلر تا اولنجیه دك بو باچه هلاك ایتدیلر بعده اوغلی عبد الملك اوائل حالنده بر عابد
متقی ایدی صکره خلیفه اولدقده تغییر اخلاق ایتدی چوق آدمی ناحق یره قتل ایلمشدر
ابتدا خلفا مجلسنده کلام تکلم ایلمکی منع ایتمشدر باب الصغیرده مدفوندر بعده اوغلی
الولید بو ولید غایت اهل خیر ایدی صالحلره دائما تصدق ایدردی و اهل جذامه صدقه تعیین
ایلمشدر و سؤال ایتمکدن منع ایتمشدر و مقعدلره و اعمالره ایچون خادملر تعیین ایتمشدر و ابتدا
دار السلامده بیمارستان و دار الضیافه بنا ایتمشدر و حمله قرآنه اکرام و احسان ایدردی
و مدیونلرك دینی قضا ایدردی افاقده مشهوردر و نظیری یوقدر و جامع اموی معهود
کلیسا یی یوحنا هدم ایتمشدر یرینه جامعی بنا ایتدردی دیرلر دورت یوز صندوق که
هر صندوقده یکرمی بیك التون و التیوز زنجیرلر التوندن قندیل ایچون چاق عمر بن
عبد العزیزه کلنجه طوردی صکره عمر ابن عبد العزیز قالدرمشدر و بیت الماله وضع ایتمشدر
دخی صخره قبه سنی بنا ایلدی دخی مسجد النبوی یی توسیع و بنا ایلدی و عصرنده اندلس
اقلیمی فتح اولندی دخی بلاد ترك و بلاد هندك اکثری فتح اولندی سنه طقسان التیده
وفات ایتدی و باب الصغیرده مدفوندر مدت سلطنتی طقوز ییل سکز آیدر بعده سلیمان
بن عبد الملك کوزل شاب بر غازی کمسنه در اما غایت اکول ایدی نقل ایدرلرکه کیجه
واردقده طایفه نزول ایدوب یتمش انار یدی و بر قوزی و التی طاوق بعده قوری اوزم کتوردیلر
اندن دخی وافر یدی بونك ایچون کافه یی که حالا اکا قطایف دیرلر ایجاد ایتمشلر شامده
اوی سقایه جیرونده اولوردی و قرنداشی مسلمه یی روم غزاسنه استانبوله کوندردی
غلطه یه نزول ایدوب انده بر جامع بنا ایلدیکه حالا عرب جامعی دیرلر سلیمان وفات ایتدکده
عمر ابن عبد العزیز خلیفه اولدی اول ساعت خطبه ده حضرت علی یه سب ایتمکدن
یساق ایلدی و یرینه ان الله یأمر آیتنی اوقومغه تعیین ایلدی و جامع امویه شمالنده که

خانقاه شميساطيه دير اصحاب اسكنلر يدر ويساق ايلديكه كندو خصملرينه بيت المالدن
منصرف اولمليه حتى نقل ايدرلركه بركون مريض اولدقده امرا واميان زيارتنه كيدرديلو
كوردبلركه اوزرنده بركيرلى كوملك دورت درهم دكر خاتونه ديديلركه نيچون
كوملكى دكشديروب غسل اتمزسن اولدنى بيلى ايلديكه بوندن غيرى يوقدر اعمال
حمصدن دير سمعانده مدفوندر بعده يزيد بن عبد الملك لذاته منهمك اولمش چاق اولنجه
اردن سمتنده اولدى بعده هشام بن عبد الملك غايت عادل ايدى عدلى سببى ايله چوق مال
جمع ايلمشدر قنسرين ده اولان رصافه يى بنا اتمشدر وانده دفن اولنمشدر بعده الوليد بن
يزيد غايت فاسق وفاجردركه حتى قرينى تصرف ايدوب جنابت نماز قيلدى آخركار قتل
اولنوب باب الفراديس خارجنده مدفوندر بعده يزيد بن الوليد ابتدا بيرام نمازينه سلاح ايله
چقماغى بو ايجاد ايلدى بعده ابراهيم بن الوليد بعده مروان الحمار شجيع اولدوغندن بولقب
وضع اولنمشدر ضرب مثلدركه اصبر من حمار فى الحرب ديرلر بونك عصرنده ابو مسلم
خراسانده ظهور ايلدى وكوفه دن سفاح ظهور ايلدى مروان سفاح اوزرينه واردقده
سفاح عموجه سى عبد اللهى عظيم عسكر ايله قرشوسنه كوندروب موصل قربنده ملاقى
اولمشلردر مروان مغلوب اولدقده فرار ايلمشدر عبد الله اردينه دوشوب چاق مصرده
يتشمشدر انده كى بوصير كنيسه سنده قتل اتمشدر و بونده دولت امويه شامدن منقطع
اولمشدر مدت خلافتلرى طقسان ايكى سنه كه بيك آيدر اولوقت سنهٔ هجرت يوز اوتوز
ايكيده ايدى دولت عباسيه عراقده ظهور ايلدى وطرفلرندن شامى ضبط اتمشلر
مروانندن صكره عبد الله سفاح طرفندن عموجه سى عبد اللهه شامى ويرمشدر وبونك
عصرنده سنه ايكيوز اون بش ده ابن الشاطر دمشقده كواكبى رصد اتمشدر وابتدا اسلامده
كواكبى رصد ايدن بودر بعده شامده بناتى رصد اتمشدر سنه ايكيوز اللى دورنده بنى طولون
مصرده ظهور ايلديلر وكندو طرفلرندن شامى ضبط ايتديلر مدتلرى اوتوز سكز سنه در
ونكرار آل عباس طرفندن شامى ضبط اتمشلردر وسنه ايكيوز طقسانده قرامطه شامى
نهب وغارت اتديلر وسنه ايكيوز طقسان ايكيده هارون بن خمارويه قتل اولمغله
دولتلرى منقطع اولدى ظهور دولت اخشيديه اخشيدك معناسى ملك الملوك ديمكدر
قچن كه عباسيوندن راضى بالله خليفه اولدقده اخشيد نام كمسنه يى مصر وشامه
راضى طرفندن والى اتمشدر واولوقت هجرتك اوچيوز يكرمى اوچ سنه سى ايدى بعده
آل عباسده امر خلافت ضعيف اولمغله مصر وشام اللرنده قالمشدر بعده سنه اوچيوز
اوتوزده دولت فاطميون طرفندن مملكت شام ضبط اولمشدر وسنه دورتيوز اون
دورتده مرداسيه دولتى ظهور ايلدى وحلب شهرينى ضبط ايتديلر بعده سنه دورتيوز
التمش يديده سلجوقيه دن ملكشاه حلبى ضبط اتمشدر وشمس حمل برجنه نزول
ايتدكده نوروز اولماسنى تعيين اتمشدركواكب رصد ايتدرمشدر وسنه دورتيوز
التمش

التمش برده حريق عظيم ظهوريله دمشق شامده زوال محاسن جامع بنى اميه واقع اولمشدر
وسنه دورتيوز التمش سكزده فرنك اتشى ننشه شام ولايتى كندو طرفندن ويرمشدر
بعده سنه دورتيوز طقسان طقوزده طغتكين ظهور ايلدى وشام ولايتى الدى بعده
سنه بشيوز اون برده سلجوقيه فروعندن دولت ارتقيه دن ايلغازى حلب شهرينى ضبط
اتمشدر بعده سنه بشيوز يكرمى اوچده دخى فروع سلجوقيه دن اق سنقر اوغلى عماد الدين
زنكى حلبى المشدر وسنه بشيوز قرق طقوزده اوغلى نور الدين محمود شهيد مملكت شامه
مالك اولدى نور الدينك چوق غزالرى واردركه فرنك الندن اللى حصار المشدر وشامده
بيمارستان بنا اتمشدر وحمامهٔ هوادى ديدكلرينى اتخاذ اتمشدركه سرعتله خبر كتورمك
وكوتورمك بوندن چاق همدانه وار نجه وموصلده برجامعى واردركه اكا جامع نورى ديرلر
وحماده برجامع نهر عاصى كنارنده دخى رهاده ومنبجده وشامده دار الحديث بنا اتمشدر وكعبه
يولنده عربانه مقطوع مال اتمشدركه حجاجه تعرض اتممك ايچون واول غريب واقعه يى كه
حضرت صلى الله تعالى عليه وسلم رؤياسنده اوچ دفعه خطاب بيوردى كه بو ايكى اشقردن
بنى قورتار ديو اول ساعت مدينه يه واروب اول ايكى شخصى بولمشدر بونلر كفره طرفندن
كلمشلر كه رسول اكرم صلى الله تعالى عليه وسلم قبر شريفندن اوغورلمق ايچون
مدينه يه واردقدر روضهٔ شريفه يه قريب براوده اولديلر واندن چاقر روضهٔ شريفه يه
لغم اتمشلر حتى ازقالديكه ضريح شريفه واصل اولمغه والحاصل قزدقلرى سرد ابى واول روضهٔ
شريفه اطرافنى قورشون اقتمشدر وسنه بشيوز التمش طقوزده وفات ايلدى وسنه بشيوز
التمش ده اكراد ايوبيه دن صلاح الدين يوسف ممالك شامه استيلا ايلدى بو صلاح الدينك
غزالرى مشهوردر فرنكدن چوق قلعه لر المشدر حتى سو داندن نوبا مملكتلرينى فتح اتمشدر
ونقل ايدرلركه قچن كه قدسنى فتح ايلدى التمش بيك اسيرالدقدن صكره صلح اتمشدركه
ارككدن اون التون وعورتدن بش التون ويرمك مراد ايلديكه تمامهٔ دخى هدم اتمكه صلح
اتمشلر استانبولده غلطه ده عرب جامعنى تجديد اتديروب ومصردن برمنبر اورايه كتورتمشدر
سنه بشيوز سكسن طقوزده وفات ايلدى دمشقده كامليه ده كه كندو مدرسه سيدر انده
دفن اولندى وقايچى ايله بله دفن اولندى روز قيامتده انك اوزرينه اتكا اتمك ايچون اويله
وصيت اتمشدر بعده اوغلى الافضل على دمشقى ضبط ايلدى بعده دخى ايوبيه دن مصر
طرفندن ضبط اولندى بعده سنه التيوز قرق سكزده تركيه دولتى ظهور ايلدى وابتدالرى
الملك المعز ايبك اما سنه التيوز قرق اوچده خوارزميان طرفندن شامى بش آى قدر
محاصره اتمشلردر والتيوز اللى سكزده هلاكو حماو حمصى وحلبى غارت ايلدى بعده مصر
پادشاهلرندن ملك مظفر ايله غورده دير جالوت قربنده عظيم جنك واقع اولدى وشر عسكر
هلاكو مغلوب اولدقده فرار ايلدى بعده دولت ايوبيه اول ممالكده منشعب اولدى
زيرا بو دولت ايوبيه بر قلچ شعبه در برشعبه مصرده و برشعبه شام وحمصده و برشعبه

حماده و برشعبه حلبده و برشعبه يمنده و برشعبه جزيره ده در بعده دولت تركيه ظهور ايلدى
سنه التيوز اللى يديده ملك مظفر هلاكوىي جنكده بوزدقدن صكره ممالك شامى ضبط
اتمشدر حلب نيابتنى سنجره و بروب وشامى ملك سعيده و برمشدر ويديوز قرقده بر آتش
حمادن سواحل شامه نازل اولوب چوق اماكنى احراق ايلدى وسنه يديوز سكسن ده
مرعشده والبستانده ذو القدريه دولتى ظهور ايلدى بوطائفه تركاندن قرجا ابن ذو القدر
اولادندندر ابتدا ظهور ايدن قرجادر واول عصرده دخى اطنه ده دولت رمضانيه ظهور ايلدى
بونلر دخى تركاندن بلاد روم اوزرينه كلوب ضبط اتمشلردر بعده سنه يديوز سكسن
دورتده دولت چراكسه ظهور ايلدى ومصر وشامى ضبط اتمشلردر ابتدالرى طاهر برقوق
ضبط اتمشدر نقل ايدرلركه بونلرك اصلى قچن اسباطدن يدى سبطكه ايرلوب بش
سبطى حزرمتنه كتمشلر در وايكى سبطى چركس ولايتنده توطن اتمشلر در حتى حالا
چركسده بعض يهود عادتلرى وعبادتلرينى اجرا ايدرلر اما كندولرى بنى اسرائيلدن
ايزدييزلر والحاصل بوطائفه صاحب عقل وحسن وشجاعت اولمغله مصرك خلقنك
بوزمره يه رغبتلرى زياده در غلمان وجواريلرى اكثريا بونلردندر كيدرك چوغالوب
بربرلرينه كمال اتفاق ايله مصر سلطنتنه مالك اولمشلردر بونلر سلاح وركوب وآت
سكردركن اوستنده قيام اتمك وسرعتله سكردركن اوزرندن اكرينى المق ونكرار اكرلمك
وسكردركن آتك قرنى التندن چكمك بونلره قالمشدر وبو چراكسه نك اك آخرلرى ابو النصر
قانصو غورى ابتداسى عدل وتدبير وحزم رأى عاقل كسه ايدى لكن اواخرده طمعى
غالب اولمغله ظلم وتعدى يه بشلدى وبنالر ياپمغه مائل اولدى ديار مصرده بين القصرين
ديدكلرى موضعده جامع وتربه بنا ايلدى نيتى بو ايديكه انده مدفون اوله اما تدبيرى تقديره
موافق اولميوب آخر عمرنده كندويه ولشكرينه غفلت وغرور مستولى اولوب فقرايه
ظلم ايتديكى جهتدن بددعايه مظهر اولدى نقل ايدرلركه اول اثناده بركون غورى ادنا بهانه ايله
برشخص مظلومى قتل اتمك مراد ايلدى مفتئ زمان استماع ايدوب اول خصوصده قتل لازم كلمز
فراغت ايتسون ديو خبر كوندردى غورى ايشيدجك غضبه كلوب امر ايتدى شخص مزبورى
مفتى نك قپوسنه صلب ايتديلر برآى كچمدين سلطان سليم خان هجومى خبرى مصره يتشوب
غورى يه اضطراب دوشدى واول ساعت حلب طرفنه توجه ايلدى حلبه واردقده سلطان
سليم غورى يه برنامه كوندرديكه فلان يره نزول ايلدك مقصودمز قزلباش قتاللريدر وسنكله
صلح اولمقدر غورى كلن آدمك صقالنى تراش ايتدردى وديديكه وار افنديكه سويله
قزلباش دين خارجيدر وسزلر دخى انلر كبى سز وقتكزه حاضر اولك سزلر ايله مرج دابقده
كوريشورز ديو نيجه ترهات سويلدكدنصكره حلبدن اوتوزبيك آدم ايله چقوب مرج دابقده
قونلدى واوچ كون انده مقيم اولدقدن صكره عسكر عثمانى اويله وقتنده واصل
اولوب آلاى طوبلرى آتلمغله انلرى فزع ايتمكين غورى آتندن دوشدى قالدردلق
باش

ياش اچق آتنه بندردیلر تکرار آگی دوشدی سلطان سليم عسكرى هجوم ايتمكله
تحت سنابك خيل ظفر كندوسى واكثر جنودى نابود ونا پيدا اولديلر بقية السيف اولان
چراكسه مصره توجه ايدوب كلديلر ودوادار اولان طومانباى نام چركسى پادشاه
نصب ايتديلر سلطان سليم خان دخى مزبورلرك عقبنجه على مسالك وضبط ممالك ايدرك
خارج مصرده ريدانيه ديدكلرى موضعه يتشدى ولشكر مصر ايله طومانباى دخى چقديكه
سلطان سليم ايله جنك ايليه اما برساعت مقدارى مقاومته مجالى اولميوب چراكس
ناكس منصرف اولوب صعيد سمتنه فرار ايتديلر امير صعيد شيخ العرب مزبورى امساك
ايدوب آستانهٔ دولت پناه سلطان سليمه كتوردى طقوز يوز يكرمى اوچ ربيع الاولنك
اون يديجى كونده طومانباى صلبنه فرمان بيوريلوب بر موجب امر همايون باب زويله ده
صلب ايتديلر فقطع دابر القوم ايت كريمه نك مفهومى ظاهر اولدى اول زماندن ممالك
عرب وعجم ومسالك بطحا وحرم داخل حوزهٔ حمايت آل عثمان اولدى عساكر شام قولى
ايكى بيك نفر مستحفظان حصار وجبه جيان دورتيوز نفردر وانلردن غيرى طقوزيوز طقسان
قلجدر يوز يكرمى سكزى زعامت وسكز يوز التمش سكزى تذكره لى وتذكره سز
تيماردر قانون اوزره جبه لولر ايله ايكى بيك التيوز عسكر اولور دخى ايالت طرابلس شام
التيوز اون دورت قلجدر التمش اوچى زعامت بشيوز يتمش برى تذكره لو وتذكره سز
تيماردر ودخى جبه لولر ايله بيك دوتيوز عسكر اولور ايالت حلب طقوزيوز اوچ قلجدر يوز
دوردى زعامت يديوز طقسان طقوزى تيماردر وقانون اوزره جبه لولر ايله ايكى بيك
بشيوز عسكر اولور ايالت مرعش ايكى بيك يوز التمش طقوز قلجدر طقسان سكزى
زعامت ماعداسى تذكره لو وتذكره سز تيماردر قانون اوزره جبه لولر ايله جمله بش بيك
بشيوز عسكر اولور والحاصل شام وطرابلس وحلب ومرعش قانون اوزره جمله عسكرى
اون ايكى بيك آدم اولور اما حالا عشر عاشرى قالمدى باب دربيان اچ ايل الحدود غربا
انطاليه شمالا قرمان وادنه ولايتى شرقا حلب ايالتندن عينتاب ولايتى حد ايدر جنوبا
اق دكز بو ولايت قبريس قرشوسنه دوشمكله قبريسه الحاق ايتمشلردر وسكز سنجاغه
تقسيم ايتمشلردر لفقوشه پاشا سنجاغيدر كرينه باف ماغوسه وقرشوسنده بيوك
قيه اچ ايل علائيه طرسوس سيس والحاصل بو ايالت قپودان قلمنده در خزينه
دفتردارى وتيمار دفتردارى ودفتر كتخداسى واردر وبو سنجاقلرك دوردى كه قره يه اشرخاصلر در
دريا سنجاقلرى كه لفقوشه وباف وكرينه ساليانه ايله دربرلكى ايله چقارلر پاشانك
بركيسى وريديكى اولورنكه ومنتشه بكلرى كبى كاه قره يه وكاه برايكى كمى ايله دريايه
اشرلر دكر منالك وسلانيك واسكندريهٔ مصر ودمياط بكلرى بررلكى ايله سفر ايدرلر
جوجى بكرمى قدركى اولور زياده ونقصان قبول ايدر ذكر اولنان سنجاقلرده يازيلى يوز
اوتوز سكز زعامت وبيك دورتيوز اوتوز دورت تيماردر ايكيسى بيك بشيوز يتمش ايكى

قلج اولور والحاصل قانون اوزره جبه لولرايله عسكرك مجموعى دورت بيك بشيوز نفراولور
بيك سكز يوز طقسان اوچ نفرعزبستان ايله التى بيك اوچيوز نفرعسكراولورنهايت اكثر
زعامت وتيمارلرى بى بدل ويررلر فصل دربيان نفس ايچ ايل سلفكه بلادلشكرى ديرلر
الحدود شرقا طرسوس شمالا قرمان غربا علائيه جنوبا اق دكز بو امارت خداى صوركبى
واقع اولمشدر بغايت صعب وسنكستان وبلند طاغلر ايچنده واقع اولمشدركه انجق
قپوكبى برتنك بوغزدن دخولى ميسردر انده دخى بعض قلعه لر ومستحفظلرله تحصين
اولنمشدر اون برقلعه سى واردركه بونلردر سلفكه معموريه ارمناك مود بادنه مانه
اوغادى ايكى دام ماهيان تمره كولك دخى قصبه لرى واردر انامور بوزطغان زينه
صارى قواق سلندى سنانلو قره طاش مع ارغادى كلناركل يوزى كون يوزى نواحى
ارمناك انامور معموريه شهرى در حالا خرابدر انجق برناحيه در كلنار برناحيه وبرقصادر
سلفكه وانامور اورتاسنه دوشر برجانبى ياليدر ارمنـــاك لارنده جنوبنده اراسى ايكى
منزل برقصبه وقصادر باغ وباغچه سى اقر صويى وافر يردر بربوكسك يرده برمغاره دن
چقاراول مغاره نك ايچى واسع فضاواورتاسى بركه مادر اول محله مشعللر ايله اينرلر اياغى
طشره اطرافه تقسيم اولنمشدر بربولكى شهره وار روار منا كك بربوكسك قيا اورتاسنده
اين كبى برقلعه سى واردر دزدار وحصار ارلرى ساكن اولورلر سلنتى علائيه ايله انامور اورتاسنده
برجانبى ياليه برناحيه در سنانلو مود وارمناك اورتاسنده برناحيه در مود سلفكه قربنده
برقصبه در قلعه سى واردر سلفكه ايله سنانلو اراسنه دوشر صـــارى قواق مود
شرقيسنده لارنده سمتنه دوشر برناحيه در سلفكه پاشا سنجاغيدر ياليه قريب برمعمور
قصبه در ايچ ايل بكى انده اوتورر وآرسق طاغى سلفكه نك شمالنده وغربنده در فصل
دربيان لواء علائيه الحدود غربا انطاليه جنوبا اق دكز شرقا لواء ايچ ايل شمالا حميد
قبرس ملحقاتندندر قرمانه متصل برامارتدر خلقى منا ودر واتراكدر كمال غلظت
وخشونت ايله موصوفلردر قضالرى علائيه ونواحى علائيه منا وغات ابرادى سكز
مع دوشنبه اوصاف بلاد علائيه بوشهرى ملوك سلجوقيه دن علاءالدين كيقباد
بنا ايتدى دريا كارنده بر بارك اوزرنده بغدادقدر قلعه سى واردر وغايت متين اوچ قاتدر
قپولرى دكزه آچلور جانب غربى ساحلنه عظيم طاغدر قلعه اول طاغك ذيل شرقيسنده
واقع اولمشدر ايچنده صهريجى واردر اقر صويى يوقدر طشره قلعه سى اوكنده طاشدن
برصو چقار اياغى دكزه اقر جمله بيوت ومحلاتى قلعه ايچنده اولوب طشره ده بنا يوقدر
اورته قلعه نك برازيرى سنكستان وخالى وميشه زاردر انطاليه بوندن غربه ايكى منزل
بونك طشره ده برمقدار باغ وباغچه سى واردر شماليسنده طاغدر انده قلج ارسلان
باغچه سى وسرايى بناسنك اثرلرى باقيدر علائيه اطرافى اكثر طاغلر وسنكستان
اولغله محصولى نادردر اكثر محصولى پنبه وايپك وصوصامدر بوشهرك برقاج ناحيه سى

واردر انلردن برى آوا بازارى علائيه دن اون ميل قدر بعيددر بكى دخى انده اوتورر
جامعى دخى اوچ حمامى واردر حالا خرابدر علائيه دن سيدى شهرى اوچ منزل
شماله وسلفكه يه بش منزل شرقه وانطاليه اوچ منزل غربه قلعه نك هر برقاتنده
برجامع واردر وطشره قلعه ده قپو اوكنده بر حمام اورخان بنا سيدر بردانيه
سيدى شهرندن علائيه يه كيدن كولك غربيسندن چوب بردانيه نام قصبه يه واربلور
بازارى طوررعلائيه دن برمرحله شماله دوشرلر انهار نهر قرغى علائيه ايله دوشنبه اراسندن
بحر درياية دوكيلور اق طاغدن كلور نهر منوغات دوشنبه ومنوغات اراسندن بحر درياية
قاريشور نهر كوپرى منوغات ايله قره حصارنكه اراسندن چوب درياية قاريشور نهر آلارا
برنهر كبيردر علائيه قربنده درياية قاريشور هر زمان چكيد ويرمز سلطان علاء الدين
بونك اوزرنده بركوپرو بنا ايتمشدر سيدى شهرندن علائيه يه كيدن بو صويى بحر الجبال
صوصام بيلى برعظيم طـــاغدر قيردر عظيم صوغوق اولورقيشنده شدت شتادن چكيلمز زيرا
بو طاغده عظيم روزكار اولور كه طاشلرى برميل مسافه قدر اتار فصل دربيان جزيره قبرس
يهود لسانده چتم ياخود كتيم وروم لسانده چبرس وياخود كپرو بو جزيره اق دكزده اياس بوغازنده
واقعدر ايچ ايل ساحلندن التمش ميل بعيددر طرابلوس ساحلندن يوز ميلدر واسكندريه دن
بشيوز اللى ميلدر وكريداطه سندن دور تيوز ميلدر اطول نهارى اون دورت ساعتدر
دورى يدى يوز ميلدر وطولى ايكيوز يكرمى واعرضى يرى التمش ميلدر الحدود شرقا پاياس
واسكندرونه مقابل اولان برون كه شمالا طرسوس مقابلى دوشر اول برونه ممتد اولور
چاق سلنتى مقابلى اولان كوشه سنه وارنجه ممتد دروبونك ضلع شمالى سى ضلع جنوبيسندن
اطولدر ضلع جنوبى مصر انكيبنى جانبنه واقعدر بوجزيره اون برقسمدركه بونلردر باف اودينو
ليموسه ماسوتوماحه اوليموس بونلر جنوبده ساحل كارنده درقلانى طاغلر ايچنده شمالنده
وشمال ساحل كارنده خرسوى بندلبا كرنيه قريتاسو ويچه قوميتا بونده طوز بيارلر قبرس
قضالرى بونلردر خرسوى باف پوسقيپو كلان اورم ليموس لافقره لافقوشه ماغوسه مساريه
قارپاس كرينه اومورفه پندليه لفكه وبوجزيره نك باش شهرى لفقوشه در مقدمـــا
غايت معمور ايدى كه قرق بيك اوى مشتمل ايدى بوشهر لوسى نيان ملرك تخنيد راون برتبه سى
واردر وحالا فتحدن برو ميرميران ووالى اولنلرك دخى مقريدر وبشيوز اقچه مولويتدر
ماغوسه غايت متين قلعه سى واردر وليمانى غايت كوزلدر ايكى قپوسى واردر برى دريا
طرفنه وبرى قره طرفنه اچيلور ودريا طرفنده كى قپوسى داخلنده دوه قدر برارسلان
صورتى چوكمشدر لكن بربودى غيرى طاشدن ياپمشلر واول ارسلان اردنده برآخر كوچك
ارسلان اول برقپوده مصوردر اكا نظر ايدر وبويله يا پلمه نك حكمتى ندر بلنمدى وبوماغوسه ده
بركليسا اياصوقيه قدر مصنعدر چتر يامعناسى زهره شهريدر بوتانيلردير لركه مقدمـــا
زهره بونده اولوردى وبوشهر ساحلده واقعدر وحالا بركويدر قون دليا ديرلر بافدن سهل

بعید در چیرا یوسنه بر بازرکانلرك شهر یدر بونده چوق آتش وریش اولور کرینه مستقل ناحیه در
بو ناحیه طاغلر ایله محاطدر کیبنی بو شهرك قربنده بر کول واردر اوچ میل قدر بیوکدر
صوبی طوزلید ریاز فصلنده قورور واول صو طوز اولور دخی اولیموس یوننده حضرت میکائیل
کلیساسی واردر واننده کی طاغ اول اسمله مسمی درمحاله بر مشهوریردر قربنده بر کوچك صو
آقار و صوبك اول بر طرفنده ایکی برکه بری برینه قریبدر ما بینلری کوپروکبی چکیلو رو بر مکلف
تکیه زیارت واردر اننده صحابیه دن بر خاتون اولور بو تکیه نك بر شیخی واردر آینده ورونده مسافرینه
انواع نعمت ایله ضیافت ایدر مساریه ناحیه سنه بر موسمده بیحساب سلوی قوشی کلور
اهالیسی آولرلر و دوزیرله اوکسه لر چبوقلر دوکرلر و انلردن صید ایدرلر بر کوچك صارچه
قوشدر غایت سمزدر جو فی خود اقل قلیل جوزیوا قدر الات جوفیه سی واردر شکمنی
شق ایدوب انی چیقاررلر و کندوسنی ترشی ایدوب ذخیره ایدرلر باف سمتنده احتمانام
قریهٔ کبیره اوزرنده بر شوره زمینی کوه واردر که قربی انك دامننه دوشمشدر اول جبلده کان
سیلان سرخ و قبریس الماسی دیدکلری طاش واردر الاوصاف بو جزیره نك سهل ارض
مصره شبیهدر و جبالی جبال شامه شبیهدر و بو جزیره ده بر طاغ واردر اننده بر دیر عظیم
منحوتدر و بو دیرده خشبدن بر صلیب واردر صلبوت تسمیه ایدرلر حجر مقناطیس قطعه لری
اراسنده هوادهٔ معلق طورر اطرافی ذهب ایله مطلی حدید ایله قیلودر و هر جانبندن
حدیدی مقناطیس جذب ایدوب یره دوشمز حمقا جنسلری مفتون اولمق ایچون احداث
ایتمشلر و بو جزیره ده بر بحر واردر بو بحری دق ایدرلر واندن جسم قطنه شبیه غزل و نسجه
صالح بر جسم اولور و منسوجی آتشه قوسه لر چرکی زائل اولوب پاك اولور و محقق اولمز بو جزیره
هواسی یازده ایسجاقدر و قیشده وکوزده اکثر یغمور یغار شمال روزکاری خلقنه حیات و برر
و بو جزیره ده زلزله چوق اولور اما طپراغی منبتدر نیسان آینده بغدایی یتشور میوه سی غایت ایله
چوقدر حمض انواعی خصوصا لیمون و اغاج قاونی و الماواریك و قایسی و زیتون و شکر و خرما
و بال و طوز عملی و معدنی و قبار چوق اولور دخی پنبه و ایپك و زعفران و زمردوبللور روشب
ایله مشهوردر دخی زاج و قلیه و نحاس و کبریت النون و کش و الماسه بکزر بر طاش وراوندخی
اولور و طاغلرده انواع عقاقیر بتر و خلقی جنکجی طائفه در حیوانات بو جزیره ده بر جنس
حیوان اولور که حمار ایله صغر مابینده تولد ایدیررلر بو حیوانك قطعه سی کوچك اما غایت
قویدر که دوه یوکی قدر یوك کتوررلر و چیلوری کند و کند و نه کزرلر و بو جزیره ده صو صغری
اصلا یشامز حتی بر قاج کره کتوره مشلر اما یشامدی الانهار اولنبو طاغنده ایکی معتبر ایرمق
چقار برینه لیکوس خور تینا برینه لا به توس دیرلر لیکوس جنوب طرفنه و لا به توس شمال
طرفنه دوکیلور انلردن غیری ایرمقلر سیل کبی یازکوننده قورییوب قالماز الجبال بو واطه نك
جبالی وافردر جمله سنك مرتفعی اولیمپو نام جبلدر انواع اشجار ایله مزین طاغك چوره سی
قرق دورت میلدر احوال ملوك سلفده جزیرهٔ قبریس وایچ ایل یونانیلر ضبطلرنده ایدی

صکره

صکره رومیلر غالب اولدقلرنده ضبط ایتمشلر بعده استانبول قرالی اسبانیادن بر بکزاده ایله
حقوق سابقه سی اولمغین بو جزیره یی آکا هبه ایلدی و اول اثناده وندیکلر بکزاده یه ددیلر که
بو جزیره یی ضبط ایتمك غایت کوچدر کل بزه صات دیدیلر اول دخی چوق مالیله انلره
صاتمشدر بعد زمان دولت اسلام ظهور ایلدکده اقالیم شامی و کوچك ارمنیه دن بعض
بلادی فتح ایتدکدنصکره معاویه هجرتك سنه یکرمی التیسنده بو جزیره یی فتح اتمشدر
صکره اهل اسلامك فتراتنده وندیکلر فرصت بولوب تکرار استیلا اتمشلردر بعده سنه
طقوز یوز یتمش سکزده آل عثماندن سلطان سلیم خان ثانی فتح اتمشدر سابقا مذکور
اولان ایچ ایل که اهل اسلام کاه غارت و کاه بعض یرلری الوب چاق ال سلجوقیه دن بنو قتلمش
روم ولایتنی استیلا ایتدکده قونیه یی تخت ایتمشلردر انلردن علاء الدین کیقباد عصرنده
بر صوفی اسمی نوره صاحب سلوك اولمغله سلطان علاء الدین آکا اعتقاد اتمشدر نقل
ایدرلر که اتراکدن بر طائفه مغولدن قچوب ارمناك جوارنده متمکن اولوب اکوب بیچوب
عشرنی کفره یه ویررلر ایدی و بونلرك رئیسلرینه نوره صوفی دیرلر ایدی و بونورهنك اولادی
چوق اولوب بیوك اوغلنه قرمان دیرلر ایدی برکون کفره نك پنایری اولوب سلفکه
قلعه سنك خلقی اول پنایره چقدیلر اول اثناده قرمانیلر مجتمع اولوب مشاوره ایتدیلر که
نیچه یه دك بو کافرله اطاعت ایدوب خراج ویره لم بو کون فرصتدر کافرلری قیروب دخی
لباسلرین کیوب قلعه قربنه کلوب اتفاقی یغمور ایچه کون اولمغله اورتنوب بورنمشلر ایدی
قلعه ده اولنلر بونلری بلیوب قلعه یه قویلوب فتح ایتدیلر بعده سلطان علاء الدینه اعلام
ایلدی و رجا ایلدی که کندی اوغلنه اول قلعه نك بکلکنی ویره که اول سمتده اولان کفار ایله غزا
ایلیه سلطان علاء الدینه بو خبر کلدکده غایت مسرور اولوب و اول سمتك بکلکنی ویرمشدر
قرمان سلفکه یه واردقده اول سمتده غزا ایتمکه بشلدی و بعض یرلری فتح ایتدی سلطان
علاء الدین بونی کوردکده غایت قرمانه محبت ایلدی و آکا لارنده یی الحاق ایلدی و امیر الامرا
پایه سنی ویردی و اول عصرده ال عثمان ظهور ایلدی صکره سلجوقیه دولتلری منقطع
اولدقده آل قرمان اول سمتلری ضبط اتمشلردر چاق فاتح سلطان محمد خانه کلنجه یه دك انك آجرلری
پیر احمد بعض امورده سلطان محمد آکا مغبر اولمشدر و اول مملکتلری انلردن نزع اتمشدر که
اولوقت سنه سکز یوز یتمش برده ایدی المسافات سلفکه دن طرسوس بر منزلدر ارمناك ایکی
منزلدر و سلفکه دن لارنده دورت منزلدر اندن قونیه بر منزلدر سلفکه دن ارکلی یه اوچ
منزلدر و سلفکه دن انامور اوچ منزلدر اندن علائیه یه ایکی منزلدر واندن انطالیه یه ایکی
منزلدر و علائیه دن سیدی شهرینه ایکی منزلدر و علائیه دن ارمناکه اوچ منزلدر و دخی
سلفکه ساحلندن قبریس جزیره سنه التمش میلدر باب دربیان ایالت قرمان عثمانیلردن
مقدم بو دیاری ال قرمان استیلا ایتمکله بو دیاره قرمان تسمیه اولنمشدر مقدما بو مملکت چاق
دریایه منتهیدر صکره ال عثمان مالك اولدقده ایکی قسم اتمشلر سواحل سمتنه ایچ ایل تعبیر

ایندکاری بر قسم درو خارج اعتبار ایتدکاری بر قسمدر بو خارج اولان قسمی اول بر قسمدن
اعظم ومعتبریدرکه پای تخت مملکت قونیه پاشا سنجاغیدر وبو قسمی یدی سنجاق اعتبار
اتیمشلر اقسرای اق شهر بك شهری قونیه قیرشهری قیصریه نیکده خزینه دفترداری
ودفتر کتخداسی وتیمار دفترداری واردر خاص میرلوای افسرای اوچیوز بش بیك اقشهر
ایوزطقسان بیك بشیوزیکشهری ایکیوزطقسان بیك قیر شهری ایکیوز التمش یدی
بیك بشیوز قرق قیصریه ایکیوز اللی بیك نیکده اوچیوز اللی بیك اقچه درو بو ایالت التیوز یکرمی
قلجدر یوز اون الی زعامت ماعداسی تذکره لو و تذکره سز تیمازدر امرا و زعما و ارباب تیماری
قانون اوزره جبه لولر ایله دورت بیك التیوز مقداری عسکر اولور القلاع قلعهٔ نفس
قونیه لارنده هندوس قلعهٔ نفس نیکده حصارده لو قلعهٔ لوله قلعهٔ نفس قیصریه
نفس قیرشهریکه جمعا سکز قلعه در الحدود شرقا ادنه ومرعش شمالا سیواس
وبعض اناطولی غربا دخی اناطولی جنوبا ایچ ایل فصل در بیان قونیه بو شهر پای
تخت مملکت وبشیوز اقچه مولویتدر قضالری بونلردر ارکلی اسکی ایل مع اقچه شهر
الاطاغ این سیو بای برد برکری برلوغند بیل ویران خاتون سرای طورغود غفرباد
قریش مع برندی لارنده محمود لر لاذقیه قرمان اوصاف قونیه بو شهرك انتهاء غربیسنده
ایکی چتال طاغلرك ذیل شرقیسنه قریب دوزیره اقرصولو باغلو وباغچه لو سور معموری
واردر جانب جنوبنده اول طاغلر اتکنده مرام نام باغچه لری ومسیره سی اولوب طاغدن
مشهره ومرامه نهرلری جاری اولور مزارع و بساتین شهری سقی ایدکدنصکره شهرك صحرا
جانبنه بو صولرك اياغی اینوب بر کول اولور واول کول طاغلری احاطه ایدر بونك قلعه سنی
سلطان قلج ارسلان سلجوقی طاشدن یاپدی دار ملکی وتختی ایدی کندو سراینده
بر ایوان عظیم بنا ایتدی بعده سوری خرابه مشرف اولدقده سلطان علاء الدین کیقباد
سلجوقی وامراسی تجدید ایدوب طاش ایله قعر خندکدن یاپدیلر خندقی یکرمی
ذراع ارتفاعی دیواری اتوز ذراعدر وبو سورك اون ایکی قپوسی اولوب هر برینك بر بیوك
قصر شکننده قله لری واردر بونده عمارت عالیه بنا ایتدیلر صویی طاغدن کاورانلغ
ایچون باب سورده بر قبهٔ عظیمه واردر خارجده اوچیوز قدر لوله آب جاری اولور شهره منقسمدر
ترابنك محصولی پنبه وسائر حبوبات وفواکه کثیره واردر وقمر الدین دیمکله معروف
بو شهرده بر قیسی اولور غایت لطیفدر هواسی معتدلدر اکثر باغستان جانب جبلده در
بونده بر نوع اسمانی شکوفه اولور که اهلی اکا دباغ چچکی دیرلر تخمی هر سنه سائر مزروعات
کبی اکوب بیچرلر وبونکله دباغلر اسمانکونی ادیم وسختیان صبغ ایدرلر بلاد رومه
وفرنکه کیدر زیارتگاه قونیه ده مرقد مولانا جلال الدین محمد بن سلطان العلما قوتی التیوز
یتمش ایکیده عمری التمش سکز سنه درو سلطان ولد و بهاء الدین سلطان العلما و شیخ
کریم الدین وچلبی حسام وشمس تبریزی وشیخ صدر الدین وقاضی سراج الدین وسید

برهان الدین محقق ترمذی ومرقد علاء الدین وافلاطون الهی قونیه نك قلعه سنده در
لارنده قونیه نك شرق جنوبنده اراسی بر منزل دوزیرده قصبه وقلعه در اقار صویی وباغ
وباغچه لری وجامعی وحمامی واردر لاذقیهٔ قرمان یورکان لادیق دیرلر شاهراه اوزره بر کوچك
قصبه وقضادرکه جامع وحمام ومتعدد خانلری واردر قونیه جانبه غربه بر مرحله در وایکیسی
اراسنده زنکی چای نام قصبه وقضادر اسمیل قونیه دن جهت شرق اون ایکی ساعتلك
قصبه کبی شهراه اوزره در بعض خانلری واردر قونیه دن ارکلی حدودینه وارنجه صحرادر
اسمیل اول صحراده واقع اولمشدر وجنوب طرفی کشاده صحرالری صونك طغیانی زماننده
صو باصوب اول فضا دریا کبی اولور واسمیلك شمالیسی اولان فضانك نهایتی شرقدن غربه
ممتد عظیم جبالدر اسمیل قارشوسنده اولان طاغلره قودل بابا طاغلری دیرلر ایمش اهالئ
اسمیل انلره کوسفندوسی صید ایتمك اولمز قودل بابا سوریسی دیرلر ولك حمایه سنده در
دیرلر دستور ایله قربان طلب ایدوب ایکی اوچ کوسفند صیدینه جرأت ایدوب اوچدن
زیاده سن صیده جرأت اتمزلر وانلرده مشهوردر اکر زیاده اولورسه البته اول آدمه
عقوبتلر وسیاستلر کلور حتی بعضیسی هلاك اولمشدر حتی برعصرده قونیه پاشاسی اول
قیونلره تعرض اتمشدر وعظیم عقوبتلره اوغرادی وبو قیونلرك سوریسی ایکی بیك قدر دخی
زیاده در وحالا بو کا اول طاغده نه اغاج ونه صو واردر انجق بر کوچك حوض واردر صویی نه ارتر
ونه اکسیلور واول ممتده اولان حیوانات بو صودن ایچرلر وقونیه بحیره سی طاشوب تا اسمیل
قرشنه کلمکله اول فضا هموار دریا کبی اولمغین اهالئ ولایت قونیه صحراسی برزمانده دریا ایمش
افلاطون تدبیر ایدوب بر طریق ایله محو ایلمش دیرلر آلاطاغ قونیه دن غرب جنوبه دوشر
الاطاغ ایچنده بر ناحیه وقضادر غایت لطیف انکوری اولور قزل طپراقلی دن ودپه باغلری
چوقدر قره بیکار بو قصبه مختصردر جامع وحمام وسوق مختصری ومکلف خانلری وار وجامعی
سلطان سلیمان بنا سیدر قورشون اورتیلو وقره بیکار شاهراه اوزره اسمیلدن بر مرحله
جهت شمال شرقده وارکلیدن جانب شمال غربه دوشمشدر لارنده بیك برابرنده جنوبنده واقدر
ارکلی اسم قدیمی هرقلهٔ قرمان بر قصبهٔ عظیمه درکه یکرمی ایکی محله سی واردر وهر برنده
مخصوص مساجد ودورت جامعی واردرکه بریسی قرمان اوغلو ابراهیم بك بناسیدر وبریسی
شهاب الدین مقتوله منسوبدر وانده تربه سی واردر وایکی حمامی واردر قدیمدن شهری
المسون دیو اطرافنه طپراق دوکوب کو یا بر دیوار ایچنده اولمشدر شمدی اکا دوکه یار و
تعبیر ایدرلر شهرلك ایچنده درمزبور یاروجبل بلند و عریضدر فرضا قصبه بعض تلال ایله
محاط اولمش کبیدر صکره دن محدث سوری واردرکه بر طرفی باروئك وسطنده چکلمشدر
بو قصبه نك چایری وصولری بر هموار صحراده واقع اولوب اردوست نام کوه دامننده واقع
اولمشدر وقدیم الایامده عشر محصولی حرمین شریفین فقراسنه وقفدر وبو قصبه دن
اوچ ساعت بعد جبل اردوسنده بر صخره دن منفجر اولدوغندن قطع نظر منبعنده ابی

قئ ازانکن قصبه قربنه کلنجه پکید وبر مزنهر مزبور جوانبلرننه اوچیوز التمش خر قار کسوب
مزارع وباغلرینی ستی ایدرلر واوزرننه نیچه آسیابلر احداث ایتمشلودر ونهر مزبور منبعنده
بر صخرهٔ عظیمه ده برآدم صورتی نقش اولمشدرکه حالا اول منبعده واقع آبرز نام قریه نك امیری
وکبیری ابرینوس نام برکافر یکینك مشکلی اولمق اوزره اول هیکل برالنده بردسته سنبله
وبرالنده ایکی خوشه انکور صورتی نقش وتصویر اولنمش معناسی باغ وا کنه تقید ایتسونلر
ونهر مزبور اول صحرالرده چوق کتمیوب اوه یه اینر وسازلقلره منتشر اولوب بعده فایضی
قصبهٔ مزبوره غربیسنده قره بیکار نام قصبه محاذاتندن بوز اوغلان وبلغار طاغلری
دامننده دونه نام برسنك سوراخنه قویلوب نابود اولوردیرلرکه بوصو معجزات محمدیه ایله
چقدی اول اجلدن بتون قصبه حالا وقفیدر وبوقصبه ده قلج ارسلان برجامع عتیق
ورستم پاشانك برخانی واردر و اتمکجی اوغلو احمد پاشادخی برخان جدیده شروع ایدوب
ناتمام قالمشدر بیك قرق یدیده بیرام پاشا سردار اولوب کیتدکده تکمیل ایلدی وبوارکلی
اطرافنده آقان ایرمق صویی متحجر اولور حتی انده کی خان اول صودن متحجر طاشدن
مبنیدر وبوارکلینك حبوباتی چوقدر انواع اثماری اولور حتی دیرلرکه یالکز امرودن
طقسان درلو امرود اولور دیلر وبران قونیه ایله الاطاغ اراسنده دوشر برقضادر برلوغندآ
سلفکه ایله الاطاغ اراسنده برقاج پان قریه وقضادر طاغستان ومیوه دار یرلردر الماسی
مشهوردر فصل دربیان لوا نیکده بو سنجاغك قضالری بونلردر اندوغی اورکوب بورچام
اردی دده لو شجاع الدین قای قره حصار دوه لو مننند اوصاف نیکده بوشهرده اوچ قت
حصار واردر وجمله شهری احاطه ایدر سوری متین طاش دیواردر وشهرك برطبقه سنده
سلطان علاء الدینك وسنقور بکك مکلف جامعلری قلعه ایچنده اولوب علاء الدینك
بیضا نامنده حجراتی فوقانی وتحتانی ایکی قات بر بینظیر مدرسهٔ عالیه سی واردر وحسن
چلبی جامعی نازك بنادر ودخی نیچه جامعلر ومدرسه لر واردرکه قلعه وحصارده اون برجامع
واردر ومکلف حماملری واردر اوچ مناره سی واردر اسکی سرای قدر برکافری قلعه
یرلو قیا اوزره وضع اولنوب شهر طرفندن نیچه مناره قدر مرتفع کورینور
وشهردن غربه چیقر یوللر یاپلمشدر وقلعه دیواری اوزره مشرف بیوت عالیه واردر
وبوقلعه وسطنده اوچ خرمن جرمنده برقلعه دخی واردرکه دزداری دخی
مستحفظری وانلرك بیوتی ومسجدی واردر ایکنجی قلعه دن مرتفعدر وبوشهردن منفصلجه
صکره دن حادث اولمش برمحلهٔ عظیمه واردر وبونیکده باغلو وباغچلو وصولری فراوان
وشهرك اوکنده بر واسع فضاسی واردرکه یر یر اقرصولری وچنار سایه لری واردر خلقی
محبت ایدرلر وکوزل اکینی اولور وانواع میوه سی فراواندر وبوشهر قونیه دن شرق وشماله دورت
منزل وارکلی دن ایکی منزل شماله دوشمشدر اقسرای بونکله قونیه اراسنده در واولو قشلا
منزلی اوچ ساعت قدر شماله واقع اولمشدر بور نیکده دن قونیه یولی اوزره دورت ساعت

بردن

بردن ایچنده طپراقدن سور مختصری وار برقصبه درزمینی یابس وشون یرلردر انده
میری باروت اشلنور عظیم باروتخلنه سی واردرکه یوزعدد دبکی واردر اقرصویی ینه نیکده
اوکندن چکن صودر باروت ایچون کهرچله یی کلیسا حصار نام کافری کهنه قلعهٔ
منهدمه دن باران اولدقچه جمع ایدرلر بوکلیسا حصار بور یاننده برخرابه قلعه درکه انده مرمر
ستونلر وعظیم احجاردن بنا اولنمش کمرلر سلطان علاء الدین قونیه قلعه سنی بنا ایلدکلرنده
احجاری بوندن الوب نقل ایلمشلر حالا ینه برقریهٔ معموره در وکومری باغ چبوغندندر
نیکده دن طاغلرکبی باغ چبوقلری کتوررلر اوچ قپولو نیکده دن اوچ ساعت چفته خانك
یسارنده اولان جبال وراسنده برمرتفع سنبل ولاله وشکوفه لو ییلاقدر اکثر ترکان
کلوب انده ییلارلر وانده برنوع طولم پینری یاپوب طولوملرله ییلاق مزبورده بعض
مغاره لرده حفظ ایدرلر غایت اعلا پینر درو ییلاق مزبور اوچ طاغك نهایت بولدوغی
کوشه لرینك اراسنه دوشمش برصحرادر اول اجلدن اوچ قپولو دیرلر قضاء شجاع الدین
برقاج پان قریه دن عبارت اسمی اولو قشلادر شاهراه قونیه وشام اوزره اولو قشلا
دیدکلری محلده اوکوز محمد پاشا بردوز صحرایه مشرف بردپه یماجنده برمکلف خان وجامع
وسوق بنا ایتدیروب قره بکار ایله چفته خان اراسنده منزلدر لواء بکشهری بوسنجاغك قضالری
بونلردر بوزقیری سیدی شهری قره ایل کوچی کبیر کوچی صغیر قشاقلی اوصاف
بکشهری برکولك شرقیسنده برقضا وقصبه در دوزیرده برطاش قلعه سی واردر
ایکی جانبنه قپوسی آچلور سلطان علاء الدین بناسیدر ایکی جامعی وحمامی واردر حمامك
بری قلعه ده در قصبه چارشوسی وبازاری طشره ده منفصل یرده الارغه ده دربرطرفنده
باغ وباغچه سی واردر صحرا جانبی اوتلاقدر یاغان دیرلر بوقضانك برناحیه سی واردر
قبله جانبنده برقاچ پان قریه در قشاقلی بکشهری شمالنه غربیسنده ماینی برمرحله در
کول کنارنه متصل بش اون پان قریه وقضادر هفته بازاری طورر یدی سکز پان قریه سنه
یکی شهر دیرلر کول کنارنده اولوب اناماس طاغی بونکله اکر اراسنه دوشر وبویکی شهرده
علاء الدین اثرلری وار شهر کولی تعبیر ایدرلر اوچ کویدر وبونده عظیم چام کراسته لری
کسیلور اناماس طاغندن برعظیم صو اینوب کوله دوکیلور قیرالی کولك طرف شمالنده
برقضادر برامکوی نام برکوچك قصبه ده اوتوررلر برقهوه سی وحمامی وجامعی واردر
هفته بازاری طورر اطرافی باغ وباغچه لر صویی قویلردندر وبوقضا برمرحله دوز صحراده یکرمی
قریه در شرقیسی قونیه طاغلری وطغان حصاری قضاسیدر شمال اقشهر طاغلری
غربیسی قره اغج طاغلری ماینی رمضان بلی دیرلر اسسز یرلردر بوقضا جمله اقرصولو میوه سی
واکینی ایو اولور کولدن بالق دخی صید ایدرلر وبونده اوچ ایاجه واردر ایکسی چاوش
قریه سنده دربری دخی کوشك نام قریه قربنده در سیدی شهری جنوبنده بوز قر اراسنده
قصبه وقضادر برصحراده واقع طرف جنوبنده قصبه دن بش میل بعید بکشهری کولنك بر

کوچك کولی واردر ایو بالغی چقار بو زقردن آرایا تیدر قونیه یه بر بوچق منزلدر و بو قصبه نك
آردی میشه زار طاغدر بکشهری کولنك ایاغی سیدی شهری التندن چکوب کوله آقار
طـــاغدن بر صوابیز قصبه خلقی انی استعمال ایدرلر باغ و باغچه سی طاغ جانبنه دوشر
و بکشهری باغچه لرندن بونك باغچه لری چوقدر بو کولك ایاغی سغله یه واروب مزارعی سقی ایدرو
قونیه اراسنده غائب اولور بوز قیر الاطاغ و علائیه و سلفکه و بولاوغاند اراسنده اوتوز ایکی
قریه بر قضادر بوندن قونیه بر بوچق منزل و سیدی شهری غرب شماله ارایا تیدر اووه
و طاغدر نهر عیغره دیرلر صورقون ییلاقندن چقار سوغله یه آقار مور و سون نام
قریه ده و فارت و سرستان نام قریه لرده بر قلیچ کوپروسی واردر بو قضا سیدی شهری
ناحیه سی ایدی بازاری انده طوردر سابقا هفته بازاری طورردی حالا کین یریدر میوه دن
امرودی واردر یکی چوقدر باغلری یوقدر البحیرات بحیره بکشهری بکشهری غربیسنده
بر لذیذ غدیردر و سیدی شهرینه اوغرایوب غدیر ثانی یه دوکیلور ایاغی قصبه یه
اوغرایوب شهرك کون طوغیسی طرفندن کچرو جنوبه کیدر شهر خلقی اندن ایچرلر
سیدی شهری کولی قصبه نك جنوبنده بر منزل بعید اولوب ایاغی شرقه کیدر صغله
مزارعنی سقی ایدر قونیه صحرالرنده غائب اولور بحیره قرا ایلی بك شهری کولنك شمالنده اول قدر
بر غدیردر بر طرفی قره اغاج قرینه واصل اولور و بونك کارنده ابنیه قدیمه دن بر بنا واردر که
بر عظیم صویك خروجنی منع ایدر و بناسی حکمایه اسناد اولنور لواء اق شهر بو سنجاغك
قضالری بونلردر اسحاقلو ایلغون طغان حصار اوصاف اقشهر بو اسم صحرانك انتهاء
جنوبیسنده شرقدن غربه ممتد طاغلرك اتکنه قریب اقر صولو و باغچه لو بر قصبه در
قونیه یولی اوزره مابینی اوچ منزل اقشهرك باش تکیه سی بر لطیف مسیره در یول اوزره
بر قاچ زیارتکاه واردر اولا بخاری دده مرقدی و نعمة الله ولی مرقدی و اخی اورن و کرد امیر
و باش تکیه نام محله وار ایلورکه بی نظیر مسیره بر باغچه سدلر اوستی چمن و هر سدك کارنده
بر باغچه میزاب وضع اولنوب هر بریندن قول کبی آب جاری و مرقد خواجه نصر الدین
مشهور زیارتکاهدر ایلغون اقشهردن ایکی منزل شرقه بر قصبه در بر لطیف جامعی و رستم
پاشاخانی و چفته حمامی سلطان غیاث الدین کیخسرو بن قلج ارسلان بنا ایتمشدر سنه التیوز
التمشده و بر اسکی حمامی دخی واردر قصبه غربیسنده اراسی بر میل قدر یرده بر کرمابه حمامی
واردر علاء الدین سلجوقی بونك اوزرینه کارکیر قبه ایله بر بیت الغسل بنا ایتمشدر ایچنده
بر حوض واردر ایکی موضعده ارسلان اغزی لوله لردن صوا قرو بونده اغتسال فلج و برصه نافعدر
و بو قصبه نك شرقیسنده فناء شهره قریب بر بحیره واردر دوری سکز میل صویی لذیذ
انواع بالغی چقار قونیه یولی بونك کارندن کچوب اسحاقلی اقشهردن بر مرحله جهت شرقده
شاهراه اوزره بر قصبه در یول اوزرنده بر مرحله غربه دوشمشدر یولجی ایچون خان
واردر بر قضادر بحیره اقشهر یلغونه بر منزل قصبه کارنده بر بحیره در بو بحیره کاهی قوریوب

و بونده دخی سمك صید اولنوب صو چوق اولدقده ایاغی یول وادی بحیره سمنه اقر اولدخی
بو کافر یب طرف غربیسنده بر بحیره صغیره در انك صویی واقردر لواء اقسرای بو سنجاق
قضالری بونلردر ایوب ایلی قوچحصار اوصاف اقسرای حسن طاغی دبنده اقر صولو
و باغچه لو بر قصبه در وسطنده بر نهر کبیر قصبه نك اورتاسندن کچر قلعه سی واردر
بوندن قونیه اوچ منزل غربه دوشر جنوبه میاله قیصریه دخی شرقه اولمقدار در بونك
قلعه سنی بشیوز طقسان طقوز تاریخنده عز الدین قلج ارسلان بن مسعود سلجوقی
بنا ایلدی میوه سی و غله سی واقردر لواء قیصریه بو سنجاغك قضالری بونلردر دوه لی
قره حصار دوه لی یحیالی سلیمانلی کبیراووه ناحیه کوستره اصلاملی اوصاف قیصریه سابقا
قیصر رومك تختیدر ارجیش طاغنك ذیل شمالیسنده بر شهر و قلعه در اقر صولری
و باغچه لری و باغلری و جامعی و حمامی واسواقی واردر بونك اشهر متاعی لیمونی رنك
صختیاندر غایت لطیف اولور و بونك سوادی خارج سورده اولوب قلعه بر جانبنده سیاه
صنکدن بنا اولنمشدر بر قلعه صغیره آب و هواسی لطیف اکثر قریه لری اول طاغك
اتکنده واقع اولمشدر بو طاغده دائما قار اکسك اولمز نصفنه قریب بیاض کلاه کبی بر قاچ
مرحله دن کورینور بوندن دوه لی قره حصار بر مرحله غربه و حاجی بکتاش ایکی منزل
شمالده دخی سیواس شرقه دورت منزل دوه لی جنوبه دخی یحیالی دوه لیدن جنوب
شرقه مائل و کوستره یحیالیدن شمال شرقه و کوستره دن اسلاملی شرقه و قیصریه دن
شرق و جنوبه اووه ناحیه بونده آثار قدیمه دن زیارتکاهلر واردر ابو محمد بطـــال منسوب
بر جامع و بلیناس حکیم قیصریه یی بنا ایتدکده حمام که جزوی اودن ایله قیزار و بونك
طاغنده حیات چوقدر لکن طلسم اولمغله جبلدن چقمزلر و بونك سورینی علاء الدین
کیقباد تجدید ایتدی و قیصریه ده محمد بن الحنفیه یه منسوب بر مقام واردر و بونك
سور قدیمی آثاری قالمشدر قصبه بر میل بعیددر انهارینك اك مشهوری بر مغی نهر قوزن ماز
جبل قوزن مازدن نبع ایدر قیصریه یه کلور جبل ارجیش بو کا جبل ارجاسب دیرلر قیصریه ده
دوه لو بو جبلك اتکنده در لکن دوه لو سهل بعیددر بو طاغده قورت و آیی و وشق اولور
بو ناحیه ده انواع اثمار اولور و بو ناحیه ده ارمنی طائفه سی چوقدر لواء قیرشهری بو سنجاغك
قضالری بونلردر دیکلك کسکنی سلیمانلو کبیر حاجی بکتاش مع نورده قونو ژنوز و جیان
اوصاف قیرشهری هواسی خوب صحراده بر قصبه در اوزرنده بر قلعه سی و اسواقی و خانلری
واردر مملحه آقسرای و قوچحصار بیننده و هایان و قره بیکار دن سنه دوشر دوری اوچ
دورت منزل بر مملحه عظیمه درکه هایانه یولی اول مملحه نك کنارندن کچر و بر ایکی ساعتلك
یول اول مملحه ایچندن کچر نشانلر اتمشلردر و بو مملحه نك بر جانبندن بر کوچك نهر بو کا
منصب اولور و بو کولك زمینی صـــافی ماحدر مقاطعه در ملوك و حکام قرمانك
ابتدا دولت اسلامیه دن قرمانده ظهور ایلین سلاجقه شعبه لرندن قتلمش اولادیدر

وبونلرك سبب ظهورلری بطال غازیدن صکره دیارروم فاتحی دانشمند نکسار فتحنده شهید
اولان قده اوغلو محمد غازی باباسی یرینه پادشاه اولدی بویله اولمغله تکرار کفار استیلا اتمکله
محمد غازی عباسیه خلفاسندن مقتدیدن امداد طلب ایلدکده خلیفه دخی سلجوقیه دن
ملکشاهدن امداد کوندرمکه طلب ایلدی اولدخی سلجوقیه دن سلیمان بن قتلمشی
برقاچ بیك عسکر ایله کوندروب بغداده واردقده خلیفه انلره نصرت ایله تبشیر ایدوب
سلیمان شاهك قز قرنداشنی محمد غازی یه نکاح ایتدیکه ماببنلرینی بووجله الشد یروب
ربط اتدکدن صکره کفار سمتنه توجه ایتدی محمد غازی باباسی فتح ایتدیکی بلادی
تکرار فتح اتدی بعده قیساریه یی فتح ایتدیلر وسلیمان شاه قیساریه ده قرار اتدی وملك
محمد غازی سرعسکر اولوب حسن مدارایله کچمك اوزره سپارش ایلدی ونیجه یللر محبت
اوزره اولدیلر بعده سلیمان شاه قونیه یی فتح ایتدی وانی پای تخت اتمشدرکه اولوقت
تاریخ دورتیوز یتمش یدی سنه سنده ایدی اندن صکره سلیمان شاه انطاکیه یی نصاری
الندن فتح ایتدی بعده صاحب حلب مسلم بن قوش ایله جنك ایدوب سلیمان مظفر
اولوب مسلم اول معرکه ده مقتول اولوب سلیمان واروب حلبه مالك اولدی اندن
صاحب دمشق عیسی اوغلی تتش که ملك شاهك قرنداشیدر کلوب حلب قربنده جنك
ایدوب دورتیوز یتمش طقوزده سلیمان معرکه ده مقتول اولمغله اوغلو قلج ارسلان بن
سلیمان یرینه کچوب وطقوز سنه پادشاه اولوب متوفی اولدقده یرینه اوغلو مسعود
بوملك شجاع وکثیرا لجهاد ایدی اللی برسنه دن صکره وفات ایدوب ویرینه اوغلو قلج
ارسلان اولدی سنه بشیوز سکسن سکزده بونك عصرنده چوق فتوحات اولدی اون بر
اولادی قالدی هر بری برمملکته مالك ایدی غیاث الدین کیخسرو باباسی عزالدین انی
ولی عهد ایندی بعده قرنداشی سلیمان شاه بعده اوغلی قلج ارسلان ثالث بعده کیکاوس
بن کیخسرو بعده علاء الدین کیقبادبن کیخسرو بوملك شجاع وکریم ایدی بلاد
ارمنیه وعلائیه یه وغیری یه چاق اسکندر ونه وارنجه مستولی اولدی بونك عصرنده
مسلمانلر سینوبدن قبچاق طرفنه کچوب مدینهٔ سغرانی فتح ایدوب نواحی سنه
مالك اولدیلر وهجرتك التیوز اون سکزنده علاء الدین سور قونیه وسیواسی یاپوب
سنه اربع وثلاثین وستمائه ده فوت اولدی بونك عصرنده جد آل عثمان ارطغرل رومه
داخل اولدقده اولادندن بریسی که اسمی صاری یالی ایدی سلطان علاء الدینه ارسال
ایلدیکه ولایتنه داخل اولمغه استیذان اتمك ایچون وبریر تعیین اتمك ایچون استدی
وانلره طوما نیچ دن تا ارمناکه وارنجه تعیین ایلدی واردیلر اول سمتلرده قره جه طاغده
دورتیوز کوچر اوایله اننده توطن ایتدیلرتته کم احوللری اناطولیده کلسه کرکدر بونك
اثار وخیراتی چوقدر اون طقوز شهر بنا ایتدی ونیجه جامعلر ومدرسه لر وخانقاهلر
وکاروان سرایلر بنا اتمشدر بونك ایام دولتنده علما وصاحب سار ومنه چوقالدی حتی مولانا
جلال

جلال الدین رومی قدس سره بونك زماننده ایدی بعده اوغلی غیاث الدین بونك ایامنده
تاتار رومی غارت وتخریب ایتدیلر هجرتك التیوز قرق درودنده فوت اولدی دولت
سلجوقیه بونده منقطع اولدی لکن ایکی اوغلی قالدی بری رکن الدین قلج ارسلان وبری
عزالدین کیکاوس بونلر نزاع ایتدیلر رکن الدین غالب اولمغله عزالدین کیکاوس قاچوب
قسطنطینه واروب یاننده طوردی بعده طرف تاتاردن معین الدین رکن الدینی
اولدوروب تختنه اوغلو غیاث الدین کچدی بونی دخی ارغون تاتارحاکمی قتل ایتمشدر
وغیاث الدین بن کیکاوسی نصب ایتمشدر بونك ایامنده بالکلیه اختلال واقع اولمشدر
وغایت فقیر اولمغله کندوبی زهرلمشدر بعده تاتار معرفتی ایله ایکنجی عزالدین کیقبادبن
فرامرزبن کیکاوس قازان خان طرفندن نصب اولندی واولوقت ارطغرل غایت پیر
اولمشیدی وارطغرللك بوسلطان علاء الدین کیقباد ایله دخی مناسبت تامه سی اولمغله
احیانا اولادندن بو علاء الدینه واروب پیشکش ایله بولیشورلردی ارطغرل پیرفانی اولوب
اوغلو عثمان غازی نامدار وبهادرلغی افاقه منتشر اولمغله سلطـــان علاء الدینه بوخبر
کلدکده طبل وعلم وقلج وآت ویروب وخلعت فاخره کوندروب وباباسی یرینه کچمشدر
بعده علاء الدین وفات ایتدکده ال قرمان مستولی اولدی بعده دولت آل عثمان مستولی
اولدیلر هجرتك یدیبوز تاریخنده ایالت سیواس دخی ایالت رومدیرلر الحدود شرقده
بعض ارض روم ودیار بکر جنوب بعض مرعش وقرمان غرب قرمان واناطولی شمال قره
دکزبو ایالت یدی سنجاقدر سیواس پاشا سنجاغیدر اماسیه بوزاوق جانیك چورم
دیوریکی عربکیر بو ایالتده اون یدی قلعه واردرکه بعضیسی خراب وبعضیسی معموردر
وبو ایالت اوچ بیك یوز اوتوز قلجدر بوز طقوزی زعامت ماعدسی تذکره لو تذکره سز
تیماردر قانون اوزره جبه لولر ایله طقوز بیك مقداری عسکر اولور فصل دربیان سیواس
قضالری بونلردر ارتق اباد ایراق ایلبکلی ایناللی بهرامشاه باللو تورحال توقات چینی
مع چونغار حسین اباد خان جدید دربکوش اباددونکسه زیله صو نسا سیواس ایلی شرقی
اباد طاش اباد قازاباد قره حصار قره قوس قره یقا مجد اوزی نیکسار یکی ایل شرق پاره
حاجی مراد قلعه سی طپراق قلعه دقان اباد توزانلوا وصاف سیواس قلعهٔ صغیره سی وار
اشجاری قلیلدر بردی شدید در علاء الدین کیقباد سلجوقی بونك سورینی طاشدن
بنا ایلدی تیمور خراب ایتمکله لفظ خراب تاریخ واقع اولمشدر بردپه اوزرنده در قزل ایرمق
نام نهر بونك اوکنده وادیده اقرابی شور در لذن ایچلمز وبو شهرك جامعلری وحماملری
واسواقی واردر محصولی حبوباتی پنبه در میوه سی ازاولور توقات ان یاتی شماله دوشر
ارتق اباد سیواس ایله توقات ارا سنده برصحراده واقعدر ارتق بکك تحت حکومتنده اولمغله
بو اسم ایله مسمی اولمشدر وصحرا سنده پاولوس نام قریهٔ کبیره اهالیسی مسلم ونصارادر یول
اوزرینه بعضی یوجیلر شتاده آکا وزل ایدرلر بوصحرانك سیواسدن کلن یول اوزرنده عظیم

بل واردر توقات قلعه اطرافنده بیوت ومحلاتی ضیقدر تراب احمردن بر جبالك شکافنده
دن ایچنده واقع اولمشدر طاغ اوجنده یوکسك قیاا وزرنده بر قلعه سی واردر بساتین واشجار
وفواکهی وافردر هواسی معتدل اصل قصبه دره وطاغ ارالری چقور یرلره دوشمشدر
بی‌نظیر جوامع وحماملری وخانلری ومدارسی وار شهرك ایکی جانبی بر برینه اولاشمش
وشهر توقات ازرکان یتاغی بر بند رشهردر واوکی بر لطیف صحرادر ترحال نام دیکر کشان
قلعه سی توقاتدن غربه بش ساعتلك وزیله دن شماله اوچ ساعتلك شاهراه اوزره
توقاتدن بوکا کلنجه هموار صحرالردر و صحرانك وسطنده قوجحصار نهری جریان ایدر زیله
توقاتدن غرب جنوبه دوشر قصبه سی غایت کوزلدر قبله جانبی کشاده صحرادر
نیکسار قلعه سی طاغلر اتکنده واقع اولوب دوزیرده برازباغچه دخی قرشوسی بایر
ملوکی باغچه اکا یوقاری باغچه واشاغه غربیسی نیکسار اوه سیدر شرقیسی بعض
طاغلردر توقاتدن بر منزل غربه دوشر میوه سی وافر ونیکسار ارض روم طریقی اوزره
واقعدر صونیسا نیکساردن بر مرحله غربی دوشر طریق عام اوزره نیکسار طاغلری
ذیلنه دوشمشدر نیکسار جبالی وراسی جانیك ولایتیدر مجیداباد نام دیکر مجید اوزی
چورومك قربنده وغربیسنده در باغلو وباغچه لو بر لطیف قصبه وقضادر ایکی
کوه ارالسنده بر دره ده واقع اولمشدر حسین اباد چوروم سمتلرنده وجنوب شرقنده بر مرحله
انده دلی ایرماق نام بر نهر بر حوض خدایی ایچنه قویلوب کیدر فصل در بیان لواء جانیك
الحدود شرق طرابزون غرب قسطمونی شمال قره دکز جنوب سیواس و قضالری بونلردر
اریم افراز اق چای آلاچام اونیه اوکسه ابره جك باقرا ترمه جورکی جوزدره سی حصارجق
صرکز صاناشی صامصون فنارس قواق کش دره سی میدان وونه فاتسه الاوصاف
معلوم اولسونکه بو سمتلرده بعض قرالر نیچه محله یی مشتملدرکه اول محله لرك هر بریسی
اوچ دورت خانه لردر بلوك بلوك بربرندن خیلی بعیددر بویله دوشمش محلات تعبیر اولنور
جانیك قومی بغایت مذموم وشرت ایله معروف اتراك بی ادراك اشخاصدر مع ذلك جانیك
ولایتی بر خوب ولطیف یردر بی‌نظیر افر صولری وپایرو چاملو طاغلری وکوهستان
ایچنده صعب السلوك اورمانلری واردر خلقی وحشی وعاصیدر ونفس جانیك جبال عظیمه
ایچنده بر قاچ یاز قریه یی مشتمل بر قضادرکه هر قریه سی نیچه محلات یردن عبارتدر
وبو محلاتك دخی مخصوص اسملری واردر لکن جمله سنه جانیك دیرلر وبو قضاده ساحل بحر
اسوده بر محله یه قریبدر شرق وشمالیسی صامصوندر وقره بیلاق غربنده در وابدال
قریه سی شرقنده واقع اولمشدر قرا قره دکز کنارنده در دخی صامصوندن بر منزل شرقه
دوشر وعثمانجقدن نوی آباددن کلن قزل ایرماق بافرادن بر فرسخ قدر غربندن چکوب
ینه بافرا قربنده جانب غربنده بحره دوکیلور بو نهر اوزره اخشابدن بر کوپری واردر بافرانك
ایکی جامعی وایکی مختصر حمامی واردر وبو بانیکك اکثر بنالری اخشابدندر صامصون

قره دکز کنارنده کفه قارشوسنی مشهور قصبه در اماسیه صویی بونك جانب شرقیسنده بحره
دوکیلور واکا چهارشنبه صویی دیرلر صامصون بر الحق یرده اولوب جنوبنده اولان طاغ غرب
وشرق طرفندن بحره واصل اولمشدر وصامصون اورتاده قالمشدر انك بر خرابه قلعه سی
واردر ابنیهٔ قدیمه دندر وبونك جامعی وحمامی وسوق مختصری واردر وهواسی بددر وبونده
کمی یتاجق لیمان واردر ودخی بو قصبه نك شرقیسی سینوب وغربی طرابزوندر قسطمونی
شاهراهی اوزره دروبر جانبنده بر بحیره سی واردرکه شهرك بعض بیوتی اول بحیره اوستنده
دوشمشدر وبوکول ایاغی بحیره یه دوکیلور آلاجام بافرادن جانب شرقده وقربنده ساحل
بحر اسود اوزره بر قضادرکه اکثر کمی درکلری انك کوهستاندن قطع اولنور وعظیم صاللر
یغلنوب قره دکزدن یلکن ایله استانبوله کلور فصل در بیان لواء عربکیر قضالری بونلردر
اکین مع شادی اوصاف عربکیر نهایات شرقیهٔ شمالیهٔ ایالت سیواسدن دیاربکر ایالتی
صنجاقلرینه پیوسته سنجاقدرکه فراتدن بر ایکی اوچ میل غربیسنده دخی دیورکینك بر ایکی
مرحله شرقیسنده واکیندن بر مرحله جنوبنده نفس عربکیرك قلعه وقصبه سی واقع
اولمشدر قصبهٔ معموره در واکین بونك ملحقاتندندر وزیله نام قریهٔ کبیره که فراتك کنار
شرقیسنده عربکیر قریه لرندندر معبردر بر قاچ کمیسی واردر بوندن عبور اولنوب اوچ
ساعتلك مسافه کیدلسه مراد کنارنده بر قریه در انده دخی کمیلر واردر امارت طبراغی جانب
قربنده محك طاغی جانب شرقیسیدر اکین عربکیرك شمالنده بر مرحله سیواسدن شرقه
اوچ مرحله فراتك کنار غربیسنده بر طاشدن طاغ دیبنده بر قصبه آبی شوردرکه اول
طاغك دیبندن فرات کنارینه دك باغلری وباغچه لری واردر فراوان میوه سی اولور واکین
طاغلر ارالسنده درو بو اکین ذیلنده واقع اولدوغی طاغدن قصبه ایچنده بر طاش التنده
بر آبی بغایت لطیف بریکار جیقار ایاغی فراته دوکیلور وبو اکین قصبه سی اول صویك ایکی
جانبنه دوشمش طاغ یماجنده بری بری اوستنده بیوت ومحلاتدر وجوامع وحماملری واردر
وبو قصبه نك قرشو سنده فراتك اوته جانبندن دخی سنکستان طاغلر ایله غربنده
بغایت یوکسك قیالر ایله مسوردر فراتك اوته یقاسی چمشکزك سمتلریدر فصل در لواء
دیوریکی قضالری بونلردر درنده اوصاف دیوریکی سیواسدن ایکی
مرحله شرقده بر معتبر قضا وحکومتدر حد شرقیسی چچك طاغنه منتهی اولوب جنوبیسی
حسن طاغنه وملا طیه طبراغنه پیوسته در شرقدن غربه ممتد ایکی سنك کوه بلند
بی شجردن سنك نهایتنده وجبل غربیسنك بر کوشه سنده واقع بر عظیم قصبه درکه
قلعه سی کمرکوه ده بر بلند یره دوشوب بیوت وچارشولری اکثر دوزه دوشمشدر وبو وادی
ایکی ساعتلك مسافه درکه جمله سی باغچه لردر انواع میوه لری اولور وبو وادینك
بر جانبندن بر نهر اوغرایوب قبله سنه طوغرو اول باغچه لر ارالسندن چکوب وادیدن چقار
وجزوی مسافه ده حسن طاغی سمتندن چکوب اول وادی منتهی اولدوغی صحرایه واندن

اكين شمالنده وقربنده فراته منصب اولان نهره قاريشور بو ايكى صو بر يره كلوب وقارشدقلرى
يردن برجزئى مسافه ده قنطره التندن چكوب فراته واررلر وبو حسن طاغندن كلن نهره بندلر
ايدوب باغچه لرينه صويى اندن كتورمشلر دروشهره اوغراين نهر كه سيواس طپراغندن
كلور الجاقدر باغچه لره فائده اولمز وبو نهر طرفنده اولان طاغ مقابلنده اولان طاغ كمرنده
براسكى خراب قلعه واردركه شهر قلعه سى حذاسنده يقيندر واول طاغك اردنده جانب
شرقيسنده كسمه نام بر كافر قريه سى واردر وطاغك اول جانبى صافى دمور جوهريله
پر وحفر ايدوب فراوان تيمور حاصل اولور دكلر محصوليدر وانده غرب وشمالده ينه اكا
مقابل وقريب برجبلده مقناطيس حجرى معدنى واردر اعلا مقناطيسى اولور دخى
ديوربكده احمد پاشا جامعى كه بروسه نك اولو جامعى طرزنده دردر بر قصبۀ معروفه دركه
ديوربكى جنوبنده ايكى مرحله درملاطيه طپراغنده حد ايدر مخصوص قاضيسى ود يوربكى
بكى طرفندن صو پاشيسى واردر وبو درنده شهرينه مشرف ايكى شق اولمش بربلند
كسمه قيا واردركه كويا اول شق عمليدر اول ايكى سربلند قيالرك اراسندن اق صو نام
بر نهر چكوب ودرنده شهرى وسطندن كذار ايدر واول طاشلرك باشنده بر قلعۀ حصينه
واردر فصل درلواء چوروم زيله دن اوچ مرحله غرب وجنوبنده كانغرى سنجاغندن
قلعه جك شرقيسنده وشماليسنده برلوادركه جنوبيسى بوز اوق سنجاغى در
وقضالرى بونلردر اسكليب تحت الطريق حاجى حمزه سازسا قزعثمانجق قره حصار تيمورلى
فوق الطريق قطارسراى قنار مهما وسلام اوصاف جوروم قصبه سى بر معمور
شهردركه هر هفته ده بازارى طورر مكلف خانلرى واردر مساجد وجوامع واسواق
عامره سى ومخصوص پاشا سرايى واردر ايكى جبل اراسنده بر واسع صحراده واقعدر
شاهراه اوزره دكلدر وچورومدن بر مرحله شرقنده شيخ علوان تكيه سى واردر عظيم
ضيافتخانه در مسافره رعايت ايدرلر اسكليب چورومك غربيسنده بر منزلدر بر قلعه
وبر قصبه دركه مفتى ابو السعود بو قصبه دن نشأت ايتمشدر انده بر جامع ومعلم خانه احداث
ايتدى قزل ايرمق بونكله چوروم اراسندن چكر عثمانجق اماسيه دن ايكى مرحله غربيه
قزل ايرمق بونك قربندن چكر شاهراه اوزره بر قلعه وقصبه ونهر بر ساعت قدر قيون
بابا ديرلر بر عزيز مدفوندركه اوزرينه قرشون اورتيلو قبه لو تربه وتكيه ايچنده اشقلوساكن
اولورلر وبيرام كتخدا انده بر جامع بنا ايتدرمشدركه قزل ايرمق قربندن چكر حاجى حمزه جامع
وحمام وخان ودكاكينى مشتمل بر قريه در فصل در بيان لواء اماسيه قضالرى بونلردر
بعض كلدكلان حفصه نام ديكر حوصه ذو النون اباد زيتون كله غره كلكرلس
كنس لاديك مرزيفون اباد مرزيفون اوصاف اماسيه توقات صويى اوزره بر دره ده
نيجه محلات واسواق وحمامات وجوامع ومدارس وخانات محلۀ مرتفعه ده بر سورى
واردر علاء الدين كيقباد سلجوقى بونك قلعه سنى تجديد ايلدى سلفده بونده معدن

فضه وار ايدى وبو شهر ايكى طاغك اراسنده اولوب فرهاد شيرين ايچون كسدكى صويوللرى
بو اماسيه ده اولمق اوزره درنفس الامرده يرلو قيالرى نحت ايدوب عظيم صو يوللرى
كسدرمشدر سلطان بايزيدك ايكى منارلو بر عظيم جامعى واردر وانده اسفنديارك سرايى
واردر وبو شهره بغداد الروم ديرلر بر زمان دار الملك ايدى مرزيفون اماسيه دن شماله بر
مرحله طاشان طاغنك غربيسنده عتيق جامعى وبر عتيق كافرى حمامى واردر
وكورشجى سلطان محمد انده جامع ومدرسه بنا ايتدرمشدر كومش عثمانجقدن شرق
وجنوب اوچ مرحله حاجى كوينك راست جنوبنه دوشر قربنده حمام اوزى وحماملو ديرلر
بر قريۀ كبيره وناحيه واردركه قبه التنده بر لطيف ايليجه در بولاق كومش قربنده
بر قضادر كده قره نام ديكر كوپرو مزبور طاغك يعنى طاشان طاغنك شرقيسى بر واسع
صحراده طاشان او غلو نام بر نامدارك بونك قلعه سنى سنه سكز يوز وان ايكيده فتح ايلدى
بو طريق ايله كه قلعه بكى صيده چقمشيدى باصوب قتل ايتدكدن صكره جمله اتباعنى انلرك
زينه قويوب اخشامدن صكره حصاره كيروب المشدر بر صعب حصاردر ما بقا انك
ديبنده ايدكدن صكره اووه يه كوچمشدر اووه ده حاجى يوسف نام بر مالدار بكجرى كه
صكره زعيم اولمشدر انده بر قلعه وبر حمام بنا ايدوب كوپرولى محمد پاشا وابازه حسن
اغانك سرايلرى واردر باغلو وباغچه لو يرلردر انده سلطان مصطفى سرايى ديرلر بر مقام
واردر بونكله اماسيه اراسنده بر ايليجه واردر عرطه بيشورر شادى بك اوزرينه قبه بنا
ايلمشدر عورتلرك بر حوض وارلرك ايكى حوضى واردر بعض امراضه علاجدر تكيه لر نام
ديكر اقيه لر اسكى وينه مقابله سنده يولدن صبا طاغك اوته يوزنده معمورجه بر قصبه در
انده بر عزيزك تكيه سى واردركه حاجى بابا تكيه سى ديرلر انده مدفوندركه اكا نيجه كرامات
اثبات ايدرلر حتى بردباراوزرينه بنوب يورتدى ديرلر تورحالدن بو كالنى ساعتدر دربند نام
محل چكيلور كلكراس اماسيه دن بش ساعت مرزيفون مقابله سنده مساجد وجوامع
وحمام واهاليسى صلحا وقف حرمين شريفيندر حاجى كوبى كومش قصبه سى قبله سنه
دوشر بر جامع وايكى خانى واردر فصل درلواء بوزاوق چورومك شرق جنوبيسنده
واقعدر وقضالرى بونلردر اقطاغ املاك بوداق اوزى بوغا زليان سليمانلو صغيرصورقون
كوك چبق قزل قوجه لر حسين اوه خان جديد اوصاف بو ناحيه قراء كثيره يى مشتمل در
قاعده سى قيرشهردر واهاليسنه رفضه تهمت اولنور مسافره غايت ايله رعايت ايدرلر
ابناء سبيل بوزاوق طرفنده مأكول ومشروبه زحمت چكمزلر هر قريه سى بر ضيافتخانه در
الانهار نهر سرخ قزل ايرمقدركه چبوق اووه سى وقو حصار اطرافندن چقوب شرقدن
غربه چقار اقر سيواسه اوغرار قيرشهر جنوبندن چكوب چاشنكير كوپروسندن
عثمانجغه وارر حاجى حمزه قضاسنه وقرغى قصبه سى قربنه وزيتون قضاسنه اوغرار
بو ايكى قضا ماپيننده واقع حاى محل نام قريه قربنده اخشابدن كوپرى التندن چكر بعده

طورغان قضاسندن کلن قره نام وکوزنلو نام قریه لرینك ارا سنده ایکی قیا بوغازندن چقوب
بافرا قربنده قره دکزه قاریشور واول بوغا زشرقنده برقیا اوزرنده برقلعه جك واردر بوغاز
قلعه دیرلر نهر اماسیه قره حصار شرقی اطرافندن مجتمع اولوب قویلو حصار ونیکسار
دن سندن بکرر توقات شمالندن کوپروسی التندن بکرر اماسیه یه وارر شهر ایچندن مرور
ایدوب جانیکه وارر ارم ناحیه سنده جهار شنبه بازارینه اوغرار ودکزه دوکیلور
جانیکده آقاجهار شنبه صویی دیرلر نهر چوکرك اماسیه یاننده قره حصار شرقی سمتندن
کلن نهره قاریشور بونهر یوزده پاره قضاسی قراسی ارا سندن کلوب اماسیه صویی ایله
جمع اولور الجبال یلدز طاغی بوطاغ سیواس ایالتی حدودندن قیصریه یه اولشور بغایت
بلند وطبقه طبقه شکلنده مشرف جبال عظیمه دربی نظیر وبی مانند ییلاقلری
مشتمل در یلدز صویی بوطاغلرده مجتمع اولان نهر در سیواس ایالتنك شرقی جنوبیسی
دیوریکی سمتلری عظیم طاشلقدر وقراج ییلاقلر اولوب اما شرق شمالیسی مفرح
ییلاقلری وچاملو بللری مشتمل در طرف شمالیسی خودا کثر جبال مسلسلدر وبلند
برودر همتا کوهلردر که سواحل بحر سیاه سمتلریدر جنوبیسی اکثر صحرالر در بعضی
جبال واردر جبل جانیك جبال طرابزونه متصل واماسیه ارضنه ممتد در جبل شاهق
وصعب المسالك بوطاغلرده زردوادیدکلری حیوان وافر اولور خلقی اکثرانی صید ایدرلر
وپوستی ایله تجارات ایدرلر بوطاغك قله سنده برایکی یرده صخرهٔ عظیمه دلنوب بیوك
دمور خلقه چکمشدر وبرنیچه یرنده قامت انسان قدر صخره لر یونلوب عمود قلنمشدر
نه مصلحت ایچون اولدوغی معلوم دکلدر خلقنك زعمی بودرکه اسکندر قره دکز بوغازینی
کسمزدن اول بونلر کار بحر ده اولوب کمی بغلنه وبوجبال اکرجانیك یوزنده واکر اماسیه
ونیکسار طرفلرنده هر کوشه بینظیر وبنام خوش آب وهوا جمله دن چمن ییلاسی بوجبال
شعبه لرندن برینسنده در یازلرده ترکان کلوب هر کوشه سی کویا برشهر اولوب عظیم شنلك
اولور بو ایالت اهل اسلامدن اکثر ترکان وترك وروم در رومی مذهبلری حنفی در وبعض یرلرنده کزلو
رافضی طائیفه سی واردر کفره دخی واردر اما اکثری ارمنیلردر مسالك ومنازل ایالت سیواس
سیواسدن ارض رومه عسکر قوناغی اجی صو باشی بش ساعت قوچ حصار بش ساعت
آلتی قریه دورت ساعت ارغنوت اوزی یدی بوچق ساعت برعظیم بل چکیلور اپاش ییلاسی آلتی
ساعت یولو چاملو طاغلردر شحنه چمن دورت ساعت اقشار دورت بوچق ساعت بارودی قا
یدی بوچق ساعت یارغازی بیکاری یدی بوچق ساعت چمن ییلاسی دورت ساعت بویلاقده
قارایچنده سیاه لالهلر بولنور یاسی چمن دورت بوچق ساعت قره بولور بش ساعت سکر
صراسی اوچ ساعت جانیك بش ساعت تولوسلر بش بوچق ساعت اق دکرمن
دورت بوچق ساعت بومنزلده نهر فرات چکیلور ماماخاتون بش بوچق ساعت پنك
دورت بوچق ساعت خنس بش ساعت ایلجه دورت ساعت ارض روم دورت ساعت

سیواسدن

سیواسدن طوسیه یه یلدز صویی دورت ساعت محمد پاشا خانی دورت ساعت تخت
آبادیدی ساعت یاخود بولس کدارتق آباد صحراسنده برعظیم قریه در بربل چکیلور بعده
توقات یدی ساعت اینه بازاری آلتی ساعت تورحال دورت اسکی ایکنه یدی ساعت
یاخود اقیه لر نام دیکر نکیه لر بعده اماسیه یدی ساعت کالکراین بش ساعت
مرزیفون قربنده بولاق یدی ساعت بعده مرزیفون صحراسی نهایتی کوسه شعبان
دورت بوچق ساعت عثمانجق سکز ساعت یاخود حاجی کویی کومش قصبه سی قبله
جانبی ایکی خان وجامع واردر عثمانجق سکز ساعت حاجی حمزه آلتی ساعت طوسیه یدی ساعت
کبیربلی دیرلر بونده بربل واردر عظیم صعب یردر سیواسدن قونیه یه اسکه لیج سکز
ساعت اباردی نام دیکر شارقشلا نام دیکر کدك چایر آلتی ساعت چبوق چایری آلتی ساعت
صاری اوغلان بش ساعت بارسین آلتی ساعت قیصریه آلتی ساعت اینجه صو بش ساعت
دوه لو قره حصار دورت بوچق ساعت کول باشی دورت ساعت نیکده دورت ساعت
نقاره زن دورت ساعت بو یولده عظیم بطاقلر واردر ارکلی دورت ساعت کول باشی یدی
بوچق ساعت اقچه شار یدی بوچق ساعت بیکار باشی آلتی ساعت بکار اوغلو آلتی ساعت
قونیه آلتی ساعت سیواسدن ملاطیه یه اولاش کویی ذلاکتك بلی اشیلو رقنغال
طقوز ساعت یاخود سیواسدن سلجوق خان آلتی ساعت دکرمن کویی دورت بوچق
ساعت نام دیکر بحر بورنی قنغال دورت ساعت یاخود الاجه خان اندن حسن چلبی کویی
اندن کسیك کوپری اندن حسن بطریق یاخود قوچ حصاردن قازلو کول اندن کول
باشی اندن کوزل حصار اندن اویوك اندن تختهلو اندن طپراق قلعه اقشار اندن قره
یعقوب اربه دخی دیرلر اندن چاتی اندن چامورلو اندن ترجان اندن ماماخاتون اندن
ارمودلو اندن الاجه خان یاخود خاتون چایری بش ساعت قریهٔ مزبوره اهالیسی
ترکان اولوب والده سلطان اوقافی رعایاسندن اقچه قلعه بش ساعت حسن چلبی کویی
طریق بومنزل اورته سنده جمع اولور کتخدا کویی قره طاغ ارا سنده برکوچك قریه در
یولی دوزدر برنهر واردر قرق چکید دیرلر بش ساعت اهالیسی ترکان اولوب ایام بهارده
ییلاقه واررلر بش ساعت حکیم خانی سلطان علاء الدین بناسی درصکره دن حکیم نامنده
برکمسه ترمیم اتمکله حکیم نامی ایله شهرت بولوب حسن بطریق براعلا جامعی وخانی واردر
ملاطیه بش ساعت سیواسدن انکوری یه ایلجه خان محمد پاشا طولوس نام قریه خضرلق نام
صحرادر یاخود ارتق آباد سیس زیله اوچ طاش قزان قیا سنجار بوداق اوزی ایلبکلی دلیجه
ایرماق کسکین قزل ایرماق الماطاغی انکوری توقاتدن انکوری یه اینه بازاری شیخ نصرت
زیله قربنده در مشهد آباد آق ادز قزان قبا حسین آباد اقچه قیونلو نازنده قره قوغه
چاشنکیر کوپروسی قزل ایرمق اوزرنده در چقورجق لالاچایری انکوری عثمانجقدن
ارض رومه درکلی دربند مرزیفون لادیك سپتلوبلی صونسه نیکسار تلمسه حاجی مراد

استقراوه سی کرجامس کاخ ارض روم احوال ملوك وحکام فرس ویونان و روم دن صکره
اهل اسلام ظهورندن صکره بو ممتلری خلفاء عباسیه کاه استیلا وکاه غارت ایدوب
واول عصرده جعفر بطال غازی سیواسی کافرالندن الدی ودار الاسلام ایلدی مرحوم
اولدقده توقات تکوری بر بازرکان قافله سی بیدا ایدوب سیواسه کوندردی وصندوقلر
ایچنه جنکجی آدملر قویوب شهره کیردکلرنده اللرینه قلجلرین الوب اهل اسلامی قتل
ایتدیلر واول شهری خراب ایتدیلر بعده ملك دانشمند دولتی ظهور ایلدی و بونلرك سبب
ظهوری بطال غازی قزقرنداشنك قزینك قزی خوارزم ترکان اعیانندن علی بن مضراب
تزوج ایتدی واندن براوغلی حاصل اولدی احمد اسمیله مسمی اولدی بو احمد بیوك اولدقده
علم تحصیل اتمکله دانشمند لقبیله ملقب اولدی یعنی صاحب علم دیمکدر بعده فارسلق
احوالنی دخی تعلم ایتدکده سید بطال اوغلنك اوغلی طورسان ایله براولدیلر وکفار ایله
جهاد اتمکه خلفای عباسیه دن اذن الدیلر خلیفه انلره اذن ویرمشدر وهر بر یسنه علم
ومنشور ویرمشدرکه فتح ایتدکلری یرلر کندولرك اولسون واول وقت هجرتك اوچیوز
التمش سنه سی ایدی طورسان قسطنطنیه طرفنه نصف عسکر ایله کتمشدر کیدرکن
یولده چوق فتوحات اتمشدر واسکداره قریب اولدقده علم طاغنده برقلعه بنا اتمشدر واندن
ساکن اولمشدر ودانشمند سیواس طرفنه کتمشدر وسیواسی تعمیر ایلیوب تخت اتمشدر
بعده سیسه شهری یعنی قومناته توجه ایلدی قومنات اسکی شهر ایدی انی ایرج بن فریدون
بنا ایلدی واندن اوچیوز التمش کنیسه وار ایدی انی فتح ایدوب بعده کسانی یعنی تورحالی
الدی وخراب ایتدی بعده قازکولی قرسنده قزقریه نام شهری فتح ایتدی وخراب ایتدی بعده
کانغری واماسیه وچوروم بعده آدملرندن عثمان نام کمسنه یی بش بیك آدم ایله قسطمونی یه
کوندردی فتحه کیدرکن اقلنوسی فتح اتمشدرکه حالا فاتح اسمیله عثمانجق مسمی در واول
ممتده کومش معدننه استیلا اولنمشدر بعده قسطمونی حصاری واول ممتده اولان قلاعی
فتح اتمشدر بعده نیکساری فتح اتمشدر دیرلرکه مقدما بو شهر غایت بیوك شهر درکه استانبول
قدر وار ایدی بعده جانیکی فتح اتمشدر بعده ملکنه قلعه سنی محاصره ایدرکن کوکسنه براوق
دوقنوب شهید اولدی اوغلی محمد الغازی یرینه کچدی وباباسنی نیکسارده دفن اتمشدر
واوزرینه برعالی قبه بنا اتمشدر حالا بو مشهد زیارتکاهدر دیرلرکه بطال غازیدن صکره دیار
رومك فاتحی اولدر بعده دانشمندلو دولتی ضعیف اولوب تکرار کفار استیلا اتمشلر در
بعده خلیفه مقتدیدن امداد طلب ایلدی اول دخی سلجوقیه دن ملك شاهه
خبر کوندروب ملك شاه دخی سلجوقیه دن سلیمان بن قتلمشی برقچ بیك آدم
ایله امداده کوندردکده جمله عسکر اسلام بریره کلدکده جمله الدقلری ولایتلری تکرار
فتح اتمشلردر بعده خلیفه دخی سلیمان شاهك قزقرنداشنی ملك محمد غازی یه نکاح
ایتدی ماینلرینی بو وجهله ربط ایدوب سلیمان شاه روم ولایتنده قیصریه ده قرار ایلدی

ونیجه یللر محبت اوزره اولدیلر وکیدرك سلجوقیلر دولتی ازدیاد بولوب قونیه یی تخت اتمشلردر
والحاصل محمد غازیدن صکره اوغلی باغی بصیان بعده قرنداشی اوغلو ابراهیم بعده
اوغلو اسمعیل بعده ذوالنون بونك زماننده دولتلری ضعیف اولمغله سلجوقیه دن سنه
بشیوز التمش سکزده قلج ارصلان استیلا اتمشدر وبوننده دانشمندلو دولتلری منقطع
اولدی دخی سلجوقیلرك دولتلری منقطع اولدقده جنکیزیه شعبه لرندن تولی خان اولادندن
اولان ارغون اولادندن ایلجا تیوخان بعض روم ولایتلرینی استیلا ایلدی بعده ابوسعید یرینه
جلوس ایلدی لکن ابوسعید کوچك اولمغله امرادن امیر چوبان آکا اتابك اولمشدر چاق
ابوسعید قوت بولنجه یه دك ابوسعید چوباندن وهم اتمکله قتل اتمشدر واول وقتده امیر
چوبان اوغلو تیمورطاش ابوسعید طرفندن سیواس وارض رومی ضبط اتمشدر قچن
باباسنك قتل اولنمه سنی خبر الدقده مصره فرار اتمشدر دخی مصرده ملك ناصر ایله ماینی
اولمغله قتل ایتمشلردر بعده سنه یدیوز اوتوز سکزده ابوسعید وفات ایتمکله تیمورطاش
هوتمك قرنداشی ارتنا سیواسده حاکم اولدی بعده اوغلو محمد بعده اوغلو لکن صغیر اولمغله مد.
سیواس قاضیسی عبد الله تعیین اولندی بعده قاضی عبد اللهك اوغلو برهان الدین احمد
اهل علم وصاحب تدبیر اولمغین اول یرلره حکم ایدوب سیواسی دار الملك ایلدی وذوالقدریه
اوغلو ایله قرابت کسب ایدوب اوغلونه قزینی ویردی وکندوسی اولدکده کوچك اوغلو
قالمغین اهل ولایت حسن تدبیر ایدوب ولایتی آل عثماندن یلدرم بایزید خانه ویردیلر
تذییل الطابع فصل ٤٦ دربیان اناطولی قرق التجی فصل اناطولی مملکتلری بیاننده در
خفی اولمیه فن جغرافیا اربابی کوچك آسیا تعبیر ایلدکلری اقلیم عرفینك حد شمالیسی
اسکداردن ابتدا برله قره دکز سواحلیله شرقه طوغری طرابزونه وارنجه قره دکزدر حد
غربیسی اسکداردن ابتدا ایدوب اق دکز سواحلیله بوغاز حصارلردن وازمیراوکندن مرور
اولنوب استانکوی جزیره سی قارشوسنده اولان تکر بورنه وارنجه آق دکزدر حد جنوبیسی
تکر بورنندن شرقه انحرافیله مارمارس مکره فنکه انطالیه علائیه سلفکه سواحلیله پایاس
واسکندرونه وارنجه یینه آق دکزدر واسکندروندن نهر فرات اوزره اولان بیره یه وارنجه
قره دن مفروض برخط درحد شرقیسی بیره دن ارزنجانه وارنجه نهر فراتدر واندن قره
دکزه طرابزنه وارنجه فرض اولنان خطدر پس حدود مرقومه داخلنده واقع ممالکه کوچك
آسیا دیرلر و بونلرك بعضیلری سنین سالفه ده شام حاکملرینك تصرفلرینه داخل اولمغله
اقلیم شام فصلنده تحریر اولندی وبعضیلری آخر مناسبتله انلرك عقبنده ایراد اولندی
الحالة هذه قاعدۀ دولت علیۀ عثمانیه اوزره فتح وتسخیری مقدر اولان ممالك فسیحة المسالك
ایالتلره تقسیم اولندوغنه کوره ایالت اناطولی اشبو فصلده ذکر وبیان اولنوب
بو محلده دخی ابوبکر بن بهرام الدمشقینك عبارتی بعینها نقل وتحریر اولنور
باب دربیان مملکت اناطولی آسیانهایت غربیه سنده براقلیم معتبردر باخصوص آل عثمان

بو اقلیمده ظهور ایلدی واسم اناطولی لسان یونانیده کنش طوغدوغی سمته دیرلر الحدود
شرقده قرمان وسیواس جنوبده آق دکز غربده خلیج قسطنطنیه و بعض آق دکز شمال قره
دکز دار الملکی کوتاهیه شهریدر و بو ایالت اون دورت سنجاقدر که بونلردر انقره آیدین بولی
تکه حمید خداوندکار سلطان اوکی صاروخان قسطمونی قره حصار صاحب قره سی
کانقری کوتاهیه منتشا بو ایالتک دفتر کتخداسی و تیمار دفترداری واردر و زعامت ایله
دورت مسلم بکی واون بر یایابکی واردر خاصلری بومنوال اوزره در صاروخان قرق بیك ایدین
التیوز اون اوچ بیك دورتیوز التمش بش قره حصار صاحب ایکیوز قرق بیك ایکیوز طقسان
طقوز انقره ایکیوز التمش دورت بیك اوچیوز سکسن خداوندکار التیوز اون سکز بیك
تمش طقوز بولی اوچیوز بیك یوز بکرمی ایکی قسطمونی بشیوز بیك منتشا دورتیوز
بیك سکز یوز تکه اوچیوز بکرمی سکز بیك حمید ایکیوز دورت بیك کانقری ایکیوز اللی
سکز بیك سکسن بر قره سی اوچیوز بیك سلطان اوکی ایکیوز اللی بیك زعامت کتخدای
اناطولی یوز بیك طقوز یوز اون ایکی زعامت دفتردار اناطولی طقسان بیك بشیوز
طقسان التی زعامت مسلمان آیدین وصاروخان ومنتشه وقره سی و بروسه و بیغا وقوجه ایلی
وسلطان اوکی اللی بیك ایکیوز زعامت والحاصل بو ایالت یدی بیك اوچیوز اون بر قلجدر و یوز
طقسان بش زعامت ماعداسی تذکره لی تذکره سز تیماردر طقوز بیك یدی یوز نفر جبه لولری
اولور امرا و زعما و ارباب تیمار قانون اوزره جبه لولری اون یدی بیك مقداری عسکر اولور
ودخی اناطولیده پیاده ومسلم طائفه سی وار ایدیکه جمله سفر اشرذکر اولنان پیاده ومسلم
طائفه سنك بکلری نوبتلو سینی سفره اخراج ایدوب طوب چکمك و یول ایرتلق ذخیره
کتورمکده خدمت ایدرلردی دخی مسلم اوجاغنك چفتلکی اولوب چفتلکرنده حاصل
اولان ترکه نك عشر ورسمن اول اوجاقده نوبتلو اولان یایا ومسلم سفر خدمتن ادا ایدرلردی
شمدیکی حالده یایا ومسلم طائفه سی رفع اولنوب جمله سی رعایا قید اولنمشدر و چفتلکلری
زعامت و تیمار یغلنوب حالا زعما و ارباب تیمار قپودان پاشا ایله دریا سفرینه مأمورلردر
وبونلردن ماعدا جانبازان وغریبان طائفه دخی واردر سفر اشرلردی حالا انلر دخی منسوخ
اولوب چفتلکلری تیماره ویرلمشدر قلاع اناطولی لواء کوتاهیه قلعهٔ کوتاهیه قلعهٔ اکری کوز
لواء منتشا قلعهٔ بچنه قلعهٔ بودرم لواء صاروخان قلعهٔ مغنیسا قلعهٔ قره قوجه لواء حمید
قلعه اکردر لواء قره حصار صاحب قلعهٔ قره حصار صاحب لواء سلطان اوکی قلعهٔ این
اوکی لواء قره سی قلعهٔ بیکیجه حصار لواء خداوندکار قلعهٔ سوری حصار قلعهٔ برغمه لواء
بولی قلعهٔ اماصره لواء قسطمونی قلعهٔ قسطمونی قلعه مانه قلعهٔ سینوب لواء انقره قلعهٔ
انقره لواء کانقری قلعهٔ کانقری قلعهٔ قلجحق لواء تکه قلعهٔ انطالیه که جمعا یکرمی قلعه در
فصل در بیان لواء کرمیان سنه یدیوز سکسن اوچ حدودنده سلطان کرمیان اوغلی غازی
خداوندکار ایله عقد مصاهره ایلدکده قلعهٔ کوتاهیه یی نیجه ملحقاتی ایله خداوندکاره

ویرمش

ویرمش ایدی بو جهتدن کوتاهیه سنجاغی صاحب قدیمی نامی ایله مشهور اولمشدر بو سنجاغك
قضالری بونلردر آذینه اشمه اکری کوز اثنای بقلامی نیاز بوزغوس مورغلجان چاقرجه
چال چهارشنبه حوماحوتاز سرکه سلندی سیماو شیخلو نام دیکر اشقلی طاز قری طاغ
اردی طوشانلو طوبله مع عثمان ایلی عشاق قازقلی قوله کدوس کوتاهیه سچانلو سلنتی
کون کوك اوبوك کیکلر لاذقیه دکزلی الحدود غربده خداوندکار جنوبده آیدین وصاروخان
شرقده حمید و بعض قرمان شمالده ینه خداوندکار اوصاف کوتاهیه پای تخت
و بشیوز اتچه مولیتدر شهری بر طاغ دیبنده واقع اولوب بر مرتفع قیا اوزره قلعه سی
واردر بو شهرك وحصارك بناسی سلطان کرمیانك اولمق روایت اولنور بونده یدی
مدرسه وسلطان کرمیانك اولو جامع دیمکله معروف بر جامع شریفی وآنده جامع امین زاده
وجامع یورغانجی زاده وجامع منلا واجد وجامع قاضیعسکر خلیل چلبی وجامع قرجه پاشا
وقاضی عسکر حمامی و بالقلی حمام که بونك ایچنده آب سرد ایله مملو بر حوض واردر
وبونلردن غیری التی یدی حمام و بزستان واسواق عامره وخانلری ومساجد و باغ و بستان
وآب روانلری فراوان ومسیره لری رایکان بر بلدهٔ عظیمه در که مشرق وشماله سبز وخرم
هموار صحرادر و سطندن پورسق نهری چکر واسکی شهر قربنده نهر سقاریه یه قاریشور
وخلقی بر خیلی بلندجه کوهدر که اوزرنده بر بندن مرتفع ایکی قات قلعه ومتوسط ایچ
قلعه سی دوشمشدر اسمی کوهر نکین قلعه درونده ماء جاری واردر و دخی عثمانیلردن
جامعی واردر واصل شهر اول کوه دبنه دوشوب بعض محلاتی بر جانبنده اول قلعه لره
پیوسته اولمشدر اون بش محله در ومحکمه سی شهرده و پاشا سرایی بر طرفنده واقع
اولمشدر و اولرینك سطوحی طبراقدر و خضرلق دیرلر قلعه قربنده بر مسیره در و ینه جبل
طرفلرنده اق صونامنه بر مسیره سی واردر غایت صوغق صودر و مصنوع مختصر نهرده
بر حوضه دوکیلور بونده بر صو واردر و کوتاهیه ده سلطان باغی دیمکله معروف بر مسیره در
حدایق و باغستان واردر وکبکبوددیرلر دخی بر تفرجکاهی که شهرك جنوب غربیسنه
دوشمشدر بونده بر عین جاری واردر وسلطان بایزید باغچه سی دیرلر بر مسیره دخی واردر
کوتاهیه ده الماو امرود وسائر میوه قسمی چوقدر انکوری چندان اعتنایه صالح دکلدر
بر کرمابهٔ خدائی سی واردر که آبی معتدل السخونت شهرك غربیسنه دوشر کرمابه شهردن
اوچ ساعت یرده یوبجه لی دیمکله معروف بر دوز صحراده واقع اولمشدر چفته حمامدر و یاننده
جامعی واردر و بو صحراده کرم سرد مخلوط وغیر مخلوط جداول وانهار و جمله دن بریسنده بر موم
سفرسی قدر یردن دائما بك کرم جوش و فوران ایتمه درکه ظاهر ایدن موضع مذکور عیاندر
واقوب کیدن نهردن که ایلجهٔ کرمابه کبی نمایاندر محل مزبور اوجاع مفاصل مرضنه مبتلا اولنلر
ایچنه کیرلر نفعی مشاهده ایدرلر اول یرك عمقی قنی چوقدر و حوض کرمابه یاننده بر مغان کبی بر
چامورلو سوباخ واردر خسته لر اکا کیررلر و بونده اختری جامعی و شیخ کرمیانی و فراقی کوتاهیه وی

قبوری واردر ودخی بر کرمابه واردر بودخی جفته دریانده بر مسجد کوتاهیه دن دخی
بعید در نواحیسنه دومشرو بوشهر بروسه یکی شهری شرقی جنوبیسنده اوچ مرحله
بروسه دن کوتاهیه یه سفر ایدنلر طومانج طاغی چوب کوتاهیه یه واررلر وعشاق
بر مرحله شرقنه وقره حصار صاحب ایکی مرحله دخی شرقنه واسکی شهر شماله ایکی
مرحله ونفس کوتاهیه یه تابع نواحی بونلردر طوشانلو کومش التون طاش کره کی
اورنجك نواحی شهر امرود ایلی بونده ایکی ایلجه لر واردر قزل ایلجه دیمکله معروف خاصیتلری
مشهوردر ناحیهٔ طوشانلو کوتاهیه دن شمال غربه سکز ساعتدر جامع وسوقی
واردر بر قصبه در هفته ده برکون عظیم بازاری طورر وبونك غایت اعلا اغداسی اولور
طوشانلو اغداسی خیلی مرغوبدر وبو ناحیه مدانیه دن ایکی منزل وشا هراه اوزره
ممردر کلیبولی وبوغازه کلوب کیدنلر اکثر بو ناحیه یه اوغرار التون طاش کوتاهیه دن
شمال شرقه بر ناحیه در کومش کوتاهیه قربنده طریق اوزره برنیجه پاره قریه بر ناحیه در
عشاق کوتاهیه دن شرقه بر مرحله مرادطاغی قربنده بر درہ ایچنده قلعه لو بر قصبه
یوزاللی پاره قریه لو معمور بر قضادر قصبه سی واسع بر صحرانك شرقیسنه دوشوب
قراسی اول صحرایه دوشمشدر متاعی سجاده وقالیچه مشهوردر سلندی قوله شرقیسنده
کوره غربیسنده ماببنی اویله لك یول بر قصبه در کوره ایله بونك اراسنده سر که نام
و طاغ ایچنده بر قضا خراب اولدی وقصبهٔ سلندی بردره ایچنده واقع اولمشدر انده
برقریهٔ کبیره دخی واردر قره سلندی تسمیه اولنور کلیم وسجاده ایشلنور کدوس
کوتاهیه دن غربه بر منزل جوانب اربعه سی جبال بردره ایچنده بر قصبه وقضادر نهر
کدوس بونك قبله جانبنده مراد طاغندن اینوب صحراسندن کچر قوله برقره طاشلق
ایچنده بر قصبه در بر خرابه قلعه سی واردر جانب غربیسی بر مقدار آچق صحرادر بیننده
باغ باغچه لری اولوب اول طاغلق اراسنده باغلرنده بکلرجه اوزومی وامرودی وسائر
میوه سی اولور اما امرودی وانکوری فروان اولور بو قصبه غربنده نهایت اووه سی صاروخان
حدی وقبله جانبی اتار قضاسی اکثر صوبی قیولردن ایچرلر کوره سلندی شرقیسنده
دره ایچنده بر قصبه در باتاز بونکله کوتاهیه اراسنه دوشر متاعی قالیچه در عشاق
وکوره بو متاع ایله مشهورلردر باتاز مرادطاغی غربیسنده برد ره ایچنده بر قصبه در قبله
جانبی میجانلو قضاسی باتاز ومیجانلو مابینلرنده بر طاغ واردر اسمی اخر طاغ بر عظیم
ییلاقدر یورك وترکان انده جمع اولورلر هواسی کوزلدر وشرقیسی التون اووه سی در اشقلو
نام دیگر شیخلو قره حصاردن ایکی مرحله غربه بر کونلك بر صحرای وسیعة الارجانك
شرقیسنده اق طاغ اتکنده بر قصبه در سکسن دورت پاره قریه یی مشتمل بر قضادر باغ
وباغچه سی آز ولکن اکین ییدر بافلاك دکزلی شرقیسنده شیخلویه متصل اون قدر قرایی
مشتمل بر قضادر چال عشاق وبافلاك وایناز قضالری وسطنده اوتوز قدر قریه مشتمل

برقضادر

برقضادر منددرز صوبی بونك ایچندن کچر وصو اوزرنده بر دره ایچنده هفته بازاری طورر اکا
خالی بازاری دیرلر وحوما اشقلو اووه سنده اق طاغ اتکنده اشقلودن قبله جانبنده اووه سنك
نصفی مزارع ونصفی سازلقدر تازی قری بافلاکدن قبله طرفنده بر قضادر ایکیسنك
مابینی بر طاغ فصل ایدر بونك بر جانبی کیکلر وبر جانبی سکوت طاغیدر دوزاووه وقیرلردر
بش اون پاره قریه سنده باغ وباغچه اولور صوبی قیولردن ایچرلر کیکلر تازقیری شرقیسنده
برقریهٔ کبیره وقضادر هفته بازاری طورر وبر نهر صغیری واردر کوك اوبوك آیدینه متصل
برقاج پاره قریه بر قضادر اهالیسی بوزیوقش لفظندن النورلر دکزلو نام دیگر لاذقیه
کثیرة الانهار اولمغله دکزلو دیرلر جوانب اربعه سی جبال صحرانك بر جانبنده آب روانلری وافر
باغلو وباغچلو بر قصبهٔ معموره در یکرمی دورت محله یدی جامع وبش حمام ومتعدد خانلری
وبر کافری قلعهٔ صغیره سی واردر حور صولو زنام بر حوضدن چقان آب روان کلوب قصبه
اطرافنه یایلور بر نهر اولوب بر کوزل مسیره در بو قصبه نك غربیسی کوچك بابا نام بر طاغدر
صحراسنك شرقیسی چوکلز طاغیدر وچوکلز نام بر کمسنه نك مزاری انده زیارتکاهدر وقبله
جانبی قازقلو بلی طاغلریدر حمیده عامی قره اغاجه اشیلور اذینه دکزلو اووه سنده واندن
غرب جانبنده برقاج پاره قریه یی مشتمل بر قضادر هر هفته بازاری طورر دکزلودن اوچ ساعتدر
جهارشنبه ینه دکزلو صحراسنده آذینه دن غرب وشمال طرفنه ایکی ساعتلك بولادان
نام قریه ده هفته بازاری طورر خوناز دکزلو اووه سنده بر عظیم قارلی طاغك ذیل شمالیسنده
بر قصبه در صعب قیادن بر قلعه سی وباغ وباغچه سی واقر صولری واردر اکثر خلقی روم
ذمیلری اولوب سلطان سلیمان وقفیدر ایناى مع اشمه کوك اوبوك شرقیسنده بر قضادر
هفته بازاری طورر الاهار نهر کدوس قصبهٔ کدوس قبله سنده مراد طاغندن چقوب
کدوس صحراسندن کچوب قصبه یه اوغرامزکوره قربنده سلنتی التندن اطاله دن مغنیسا
قربندن کچوب ازمیرده سنجاق بورنی نام محلك مقابلنده بحره قاریشور اطه نك
اوست یاننده بوغازده بر عظیم طاش کوپروسی وار ایدی خراب اولمغله اول دیار اعیانندن
شیخ نورالله افندی کوره قربنده بر طاش کوپری بنا ایلدی نهر منددرز حوما قصبه سنه
بر منزل بیکار باشی دیمکله معروف بر منبعدن نبع ایدوب حومایه کلور واشقلو صحراسنده
بافلاك وچال قضالری وسطندن چهارشنبه قضاسنه وارر باتازدن کلن مرادطاغی صوبی که
اشقلو اراسندن کچر وبونهر کبیر اولور چهارشنبه قضاسنده بو نهر ایله جمع اولور وجمله سی
آیدیندن بلاط قضاسنده بحره دوکیلور ایدین ایله کرمیان ولایتلرینك سنوری اولان
دمر طاش کوپروسی بو صو اوزرنده ایدی اساسنده برایلجه ظهور ایدوب تدریج ایله
وهن ویره رك خراب ایلدی حالا ویراندر فصل در بیان لواء صاروخان حدودی
شرقا کوتاهیه شمالا دخی خداوندکار غربا صغله جنوبا آیدین قضالری بونلردر اطله
اقحصار ایلجه پرا کنده پرا کندهٔ سالها یورلو بنکی ترحانیات طوران غودلو قوجه لر قیاجق

كوردك كوردوس كوزلحصار مثنی مرمرجك نام دیكر دمرجی دیكر مقاطعات
مغنیسا منوخوریه اوصاف مغنیسا دیار صاروخانك قاعده‌سی اولمغله شهزاده كان آل
عثمانه دار الامان اولمشدر بر واسع اووه نهایتنده بر طاغك دیبنده بر شهر معظمدر و جبل مزبور
یالك قیاشهر اوزرینه حواله قارلی طاغدر بر كافری قلعه‌سی واردر كه كدوس صویی اوكنده
ایكی ساعتلك یرده اووه ده آقار اوزرنده اغاج كوپروسی واردر بو شهرك بزازستانی واوندن
زیاده حمامی و بش مكلف جامعی واردر مرادیه جامعی و خاتونیه و سلطان جامعی و چاشنكیر
جامعی و انده شهزاده سرایی و قصر سلطانی اولو جامعی صاروخان اوغلی اسحق چلبی
بنا سیدر و بر مولویخانه بنا ایتمشدر سلطان مراد جامعی ایكی مناره و مدرسه و عمارت
و دار الضیافه بیك حدودنده تمام اولدی و بوندن غیری ایكی مناره‌لو بر جامع خاصكی سلطان
جامعی غربی طرفنده مدرسه‌سی و شمالنده عمارتی و حمامی واردر سلطان جامعی دیمكله
معروفدر و بری دخی چارشو حمامی و اون قدر مسجد و قورشون اورتولو اسكی خان و دخی نیچه
خانلری واردر شهرك قبله جانبنده بر تل اوزره بر قلعه‌سی واردر حصارلری حفظ ایدر و جانب
غرب و جنوبنده سوسن درازدیرلر بر یوكسك دپه اوزرنده قدیمه آثاری مشاهده اولنور
سلطان محمد خان سنه طقوز یوز طقسان دورنده بوز طاغ ییلاقنه چقمیوب اول طاغده
مقام ایلدی آبی فراوان و هواسی لطیف و ساحه‌سی چمنزاردر و مغنیسا بساتینی و باغلری
متكاثر اكثر باغچه‌لری جانب شمالیسنده در صحرالرنده لاله بر قلیج رنكله حسن ویرمشدر
غایت معتبردر بعض طالبلری واردر كه دانه سنه و افراقچه ویروب اشترا ایدرلر ایام بهارده
اللرنده بر كوچك قازمه ایله كزوب پسند ایتدكلرن چیقاررلر و باغچه‌لرده تربیه ایدرلر و لكن
صحراده اولدوغی اشكاله و الوانه چوغی تخلف ایدر كفه لاله‌سی قطعه سنده حجمی طولانی
دكلدر بلكه ورد احمر كبی یكتابرك رنكین ایله مدور الشكل بر شكوفه دردرونده قطیفه مثال
نافه‌سی واردر و سرای شهزاده كان شرق و شمال جانبنده حائط شمال سرای كه قپولری
او جانبه در اوكی واسع بر میداندر لكن بو شهرك صیفده هواسی بد اولمغله خلقی ییلاقه چقرلر
مغنیسادن ازمیرالتی ساعتلك مسافه ده جنوبیسنده واقع صابونجی بلی آشیلوب واریلور
منمنده خود قریبدر دورت ساعتده واریلور غرب و جنوب اراسنه دوشر و نیف غرب طرفی
دورت ساعت قدردر طورغود مغنیسانك باش ناحیه‌سیدر مغنیسادن جهت شرقده
طاغ دبنده واقع بلاموط و اقحصار بونك شمالنده در اقحصار مغنیسانك شرق و شمالنده
اراسی ایكی مرحله بر مدینهٔ صغیره در بر ایكی جامع و مسجد و ایكی حمام و بر خراب حصنی
واردر باغستانی فراواندر ایام صیفده هواسی وخیمدر كردوسدن شرقه دوشر جزئی شماله
میل ایله و كردوس و اقحصار و بلاموط مثلث واقع اولمشلردر بلاموطدن مغنیسا یولی
كردوس ایله اقحصار اراسندن كچر بلاموط باش كلمه دن جنوب قربنده بر قلیج پان قری یه
مشتمل بر قضادر و مغنیسا ناحیه‌سیدر اقحصار بونك شرقنده در كردوس جنوب غربنده در

و بلاموطدن

و بلاموطدن مغنیسایه كیدیلور كن اقحصار صول طرفده كوریلور صندرغیه ملا صقدر
مرمرا بوز طاغ یولی اوزره قربنده بر قصبه جامعی واردر و اقحصار ایله بوز طاغ اراسنه دوشر
اقحصارك جنوبیسی و بوز طاغك شمالیسی و مغنیسانك شرقیسی دراطاله شرقده سیماو
و تیمورجی قبله ده اینه كوز و آیدین غربا كردوس و شمالا و غربا اقحصار قضالری اراسنده
بر قضادر فوچه كناریده بر قلعه و قصبه در باغ باغچه‌سی فراوان جامع و حمام و سوق
و سكانی اكثر نصارای رومدر اوزومنی خمر ایدرلر اراضی قره جه فوچه شرابی مشهوردر كرملیهٔ
صارت مغنیسا ایله بوز طاغ اراسنده یول اوزرنده صارت قصبه‌دن بر منزل شرق و جنوبه
دوشر تیمورجی نام دیكر دمرجی دخی مرمرجك دیرلر صندرغی قربنده بر قضادر بو قضانك قره
طاش دیرلر بر ناحیه‌سی وار شرقیسنده سیماو و شمالیسنده منده حوریاواقعدر فصل در بیان
لواء آیدین الحدود شمالا مغنیسا غرب صغله جنوب منتشا شرقا كوتاهیه قضالری بونلردر
ارباز الاشهر اماصه اوز تاقجی ایاثلوغ تابع صغله اینه كول آیدین بالیابنولی اینه
بایندربركی بوزطغان تیره صرت سلطان حصاری قره جه قیونلی نام دیكر تیره پولمه‌سی
كستل نام دیكر نازلی كلس كوزلحصار كوشك وقف یكی شهر كوینك كلر كستره بیراملو مع
قره قیونلو اوصاف تیره آیدینك پای تختیدر بونكله مغنیسا اراسنده قزلجه موسی
طاغی دیرلر بر جبل واردر بو جبلك محاذیسنده بر جبل آخر دخی واردر تیره انك ذیلنه دوشر
قورشون اورتیلو جامعی و اسواق و حماملری وار در بندر شهردر خلقی متمول و تجاردر
بر مصلاسی وار طولی و عرضی ایكیوز خطوه مربع الشكل بو ساحه كاركیر دیوار ایله محصور
دورت قپوقونمشدر هر قپودن اون پایه نردبان ایله صعود اولنور و بو ساحه نك وسطنده
آب روانی دائم برشادروان واردر زمینی ترفیل نام سبز ایله مزیندر و بعضی اشجاری واردر
و دیوار قبلیسی داخلنده حائط شرقیدن حائط غربی یه وارنجه یوز دانه درخت سرو و خلقنك
نشخیذ خواطر و قتنده مجمعیدر بایندر تیره نك جانب شمالنده اسواق و حمامات و جامعی
واردر بلدهٔ عامره در پنبه‌سی چوقدر و بایندر قزل موسی طاغنك ذیل جنوبیسنده در
و تیره بونك قبله سنه دوشوب بركی شرقنه دوشمشدر غربنده ایاثلوغ و نیف مغنیسادن
قبله طرفنده در قزل موسی یاندن آشیلوب واریلور نازلی بر معمور و میوه‌دار قصبه در
هفته بازاری طورر بوندن دكزلو بر منزل شرقه و سلطان حصاری غربه دوشر و نازلی
بر بلدهٔ لطیفه در انجیری مشهور در باغچه اطرافنده بر فرسخ ممتددر بونك قصبه سنه كستل
دیرلر جبل تیره قبلیسنده واقع جبل ایله جبل تیره وسطنده دوز یرده در یكیشهر بونك
قبله سنده در سلطان حصارینك كستل قبله سنه دوشمشدر سلطان حصاری اسكی
خرابه قلعه و قضادر كوشك بونك غربیسنه دوشر جبل كستانه و راسنده ذیل
جنوبیسنده در كستل بونك قبله سنده و یكیشهر ایله بونك اراسنده در بالیابنولی برابرنده در
جبله آشلسه كوزلحصار ایلو ر كوشك بر قصبه در هفته بازاری طورر اندن كوزلحصار

دروت ساعتدر بستانلری وافر وانجیری کوزلدر کوزلحصار بر شهر معموری احاطه ایتمش
قلعه در ایکی محله سی طشره واقع اولوب بر جبل عظیمك شرقیسنه دوشمشدر اوواسی
قومسال اولمغله غله دار دکلدر لکن انجیری وافردر بوندن اذینه دورت ساعت سکز جامعی
واسواق وحماملری واردر کوزلحصار وادی جبل تیره ده کومك ذیل جنوبیسنده در کوشك
بونك شرقیسنده در واورتاقچی بو جبل مقابلنده واقع اولان جبل ذیلنده بونك قبله سنده
در کوه اوزره بر مشرف یرده آندز یرلر بر مسیره سی واردر تیره طاغی آشیلوب وارلسه جزئی غر
بیجه در بوزطغان اورتاقچی شرقنده ارباز غربنده بکشهر دربندی جبل ذیل شمالیسنده بر قصبه در
کوشك قبله سنه دورت ساعت اطرافی چمنزار کثیرة الانهاردر ارباز بکیشهر ایله بوزطغان
اراسنده بر قاچ پاره قریه مشتمل بر قصادر طاغدن جزوی الارغجه در اورتاقچی بوزطغان غربنده
بر قاچ پاره قریه مشتمل قصادر که ذیل جبله دوشمشدر بکیشهر ایدین جامعی وحمامی وسوقی
واردر بونده نیجه قوابل ظهور ایلدی جبل تیره مقابلنده در وقبلیسنده شرقدن غربه ممتد
بر جبل واردر وبکیشهر اول جبلك ذیل شمالیسنده واقع بر شهردر قربنده بکیشهر بوغازی دیرلر و
بوغازدن اول جبل وراسنده جمله واریاور عظیم مخالف دربند در وعوام ناس دربند
جالندری بودر دیرلر و بعض قدیم بنالر واردر برکی تیره نك شرق شمالنده کوهه ارقه ویرمشدر
اوکی وقبله سی اچقدر وبو برکی طاغنك قارشوسنده وقبله سنده بر جبل دخی واردر تیره اکا
ارقه ویرمشدر وتیره برکیدن غرب جنوبه قالوب بالیانبولی آیدین وبرکی قبلیسنده ومقابلنده
اولان جبلك دامننه دوشمشدر ومرمره جك برکی نك شرقیسنده برکی کبی جبله ارقه
ویرمشدر بغایت قریبدر وبرکی نك جامع وحمام وسوقی واردر اثمارندن اناری غایت وفرت
اوزره در اطرافه کیدر بو شهرده نیجه فضلا ظهور ایلمشدر خواجه عطائی افندی وبرکلی محمد
افندی وخواجه زاده وبو بلده ده ذکر من دونده اقر صولری وافردر آب وهواسی خوب
بونك طاغی که بوزطاغدر مغنیسا وتیره والحصار ومرمره خلقی نك یلاقیدر مرمره جك
جبل برکی یه ارقه ویرمشدر برکی قربنده وشرقنده بر قصادر بالیانبولی آیدین مرمره جك
قبلیسنده ومقابلنده اولان طاغه ارقه ویرمش بر قاچ پاره قریه در آلاشهر آیدین بر عظیم شهر
وقلعه در بیوتی جمله سور ایله محاطدر اینه کول ایدین بونك غربنده قوله شرقنده تیمورجی شمالنده
کوه آلاطاغ بونك جنوب وقبله ده قالور بعید دکلدر اینه کول آیدین صرتی بونك قبله سنه دوشر
قربدر قربنده مرمره جك شرقنده آلاشهر در شمالنده اطاله دوشمشدر بر معمور قصبه در
هوزیرده واقع اولوب طرف شمالنده بر مختصر کولی واردر کلسع قصبه در باغچه لرینك اکثر اشجاری
انار وسیب وموزون سرو وقواقلری واردر واکثر یرنده نیجه بتر چمنزاردر بالیانبولدن شرقه
دوشر طاغه ارقه ویرمشدر شمالی کشاده در ومرمره جکدن قبله سمتنه در ایاثلوغ که قدیم
آثار عالی بنالر ایله مالامال بر معظم شهر درکه حالا خرابدر وبو شهره بر محلده صو ایچندن
یکیلوب نهایتنده قپو کبی بر محلدن دخول اولنور چارشو ودکاکینی طباشدن یاپلمش بعض

کسه لر

کسه لر سیرینه واردر ایمش صرت بوزطاغ یلاقنه کیدن یول اوزره مغنیسادن شرق
جنوبه دوشر بوزطاغك غرب وشمالیدر مغنیسادن بعدی بر مرحله در بوندن بوزطاغ یلاقی
بر بچق مرحله در اوئلده بر عظیم شهر در حالا آثار سوری باقیدر واقار صویی وار بوزطاغ یلاقنه
متصل اولان بعض جبالك ذیلنده در بوزطاغ آیدین بلندن آشیلوب برکی اوزرینه اینلور
اینه کول بوندن شمال غربه آلاشهر شماله دوشر جبل برکی مغنیسا ایله تیره اراسنه دوشر
برکی طاغی ذیل غربیسنده عظیم طاغدر بوکا بوزطاغ دیرلر شهزاده کان آل عثمان ایکی اوچ
آی قدر سنه ده بو یلاقه وارلر ایدی وبر جبالك طرف شرقیسنده بو ایکی مواضعده مزارع
واردر خاودارلق دیمکله مشهوردر وبحیره سنده قایقله اکابرلر کاهی تفرج ایدرلر جانب شماله
منتهی اولان حدودنده بر عظیم بستان واردر آب بحیره اول بستاندن اقار بو بحیره نك دوری اون
میلدر اول دیار خلقی اکا کلجك دیرلر بونده بعض سمك واردر لکن صید ایتمزلر بحیرهٔ جبل برکی
بو بحیره جبل برکی نك ذیلنده اون میلدن زیاده در وجبل مزبور بوزطاغ یلاقی دیرلر بوزطاغ
اطرافنده اولان خلق بوکا چقمغله بر ایکی موضعده جمعه نمازی قلنور واسواق وبش حمام
بنا وصلوة عید ایچون بر مصلی یاپمشلر بو یلاقك شرق وجنوبنده بر جبل واقع اولمشدر اکا
مقام اربعین دیرلر فوق الجبل مقام منیعدر واسنه صعود صعبدر اکدر وجبل برکی نك
قله سندن بو قله نك یلاقه مشرف جانبنده بر صخرهٔ عظیمه واردر نصف نهارده شدت حری
منعکس اولوب یلاق خلقنه کدر ویرر بونك دیه سنده محاذی بر دپه دخی واردر ایکیسی
اراسنده سادات اعجامدن بابا رشید نام بر کمسنه تکه بنا ایدوب درویشلری یلاق ایامنده
تفرجه چیقان درویشانه طعام چکرلر بر لطیف صویی اقار جبل کستانه تیره نك قبله
جانبنده بر طاغ ویلاقدر مساجد وجوامع وحماماتی واردر تیره خلقی اکثر فصل صیفده
بوکا چقرلر وبونده اسواق واردر خلق محتاج اولدوغی شیلر جمله انده کاورلر صباح
نمازینی ادا ایتدکدنصکره شهره کیدن طلوع شمس ایله اول محله داخل اولور فصل
در بیان لواء منتشا الحدود شمال تیره غرب وجنوب اق دکز شرق انطالیه وبعض کوتاهیه
حدایدر قضالری بونلردر اوز ملواسکی حصار اشن اخرطوس اوله برا کمله منتشا بر تازبوز
ایوك بچین چینه دوکر سار اولوس صوبیجه طاطیه طراحیه فسلکان کرمه قره اوه مه بودرم
کرانش کوك آباد نام دیکر کوکا وه طواس کوبجه مازون کوك اویك صول مکری
مندالیات مغله یه کسکی اوصاف مغله منتشانك پای تختی بر مشهور شهر در قوش اطه
سندن دورت مرحله جنوبه دوشر منتشا بوندن دکزلو شرقه ایکی مرحله در کدلك بولندق
آشیاور طاواس منتشادن بر مرحله یرده بر قلعه وقضا در هفته بازاری طورر
فصل در بیان لواء تکه الحدود شمال حمید غرب منتشا جنوب اق دکز شرق علائیه
قضالری بونلردر المالی انطالیه ایکدر فنکه قاش قلقانلو قره حصار تکه قره قیا کرمکی
اوصاف انطالیه تکه نك پای تختیدر بونك قلعه سی ضحاك ماری بنا ایتدیرمشدر اوج قاتدر

وهر برقانده براوغلنی اسکان ایلدی وحالا بو قلعه ده طرف سلطنتدن دورتیوز قلعه قوللی
واردر بو شهر دریا کنارنده بر محل مرتفعده متین حصار طولانی دریا طرفی سد شکلنده یوکسکدر
اسکله وشهر دراطرافی دوز صحرا کبی چالیلقدر شمال طرفنده بر نهر اقوب شهره واردر
کمی بیللرا تمشلردر سوقی خارج قلعه ده شمال طرفنده در اسکله قربنده قلعه نك دریایه ایکی
قپوسی آچلور بر قپوسی قره یه آچلور جامعلری حماملری متعدد باغچه لری وافر لیمون وترنج
دخی انواع فواکه اولور خرما دخی وفرت اوزره وقلعه شهرك اوزرینه حواله در وقلعه ده ایکی
جامع وایکی حمام وبر حمام دخی شهرك طشره سنده واردر شهرك باغ وباغچه سی شرقنه دوشر
شمالنده بر طاغ واردر اول طاغ دیبنده دودن دیرلر بر نهر که اکردر کولنك ایاغیدر چقوب کیرو یاتار
تحت الارضه کیدوب انطالیه باغچه لری قربنده چقار جمله سنی سقی ایدر وشهره اوغرایوب
دکزه دوکیلور بو صو بر نهر عظیمدر کوپری بازارنده دریایه دوکیلور کمی ایله کچلور کوپری بازار انطالیه
شرقیسنده مناوغات قضاسنك ناحیه سیدر بو انطالیه نك دوه لری چوقدر پنار چالیسنده
اوتلارلر بو ناحیه ده سوسام وچیلك چوق اولور بروسه دن اون بر قوناقدر بو شهرك غربنده
شردن بورنی نام بر دبل دریا ایچنه ایکی قوناق کیرمشدر بو شردن بورننده عمارتدن خالی مواضع
چوقدر حربی کفره نك قورسانی سفینه لرندن خالی دکلدر اول سمتده بر قلعه لازمدر اول
سمتك لیمون ربی مشهوردر استنار انطالیه نك ناحیه سیدر دخی شمالنده بر مرحله در انطالیه نك
ییلاقیدر حمیدك تفنی قضاسی بونك بر مرحله شمالنه دوشر قصبه شکلدر انطالیه
خلقنك اولری ودکاکینی واردر ایام صیفده بونده کوچرلر انجق دزدار وبعض کفار قالور بر مرتفع
صحراده واقع اولور اکثر اشجاری فندقدر جامعلری وحماملری وارتکه بکینك صوباشیلغیدر
بونك بر نهر کبیری واردر قزل قیا انطالیه ایله اغلاسن ارا سنده بر صحراده اون قدر قریه لو
بر قضادر بر دوز یرده بازاری طورور بر چارداق ایتمشلر قاضی انك التنده اوتورر ایکیدر انطالیه
غربیسنده بر مرحله بش اون قریه لو بر قضادر عظیم طاغلر صعب دخی سنکستاندر دریایه
قریبدر ییلاقلری وقشلالری واردر ایام صیفده کفار قورقوسندن طاغلرده اولان قریه لره
کوچرلر بونك طاغلرنده یکی بوینوزی چوق اولور دخی لطیف اوزومی وانجیری اولور اکنلری
نادر ومتاعلری کراسته در اکثر خلقی جولهادر فنکه حمید حدنده بر قلعه در انهار اق صو
انطالیه وقره حصار نکه ارا سندن آقر دریایه قاریشور وبر شعبه سی قره حصار کرمیکی
ارا سندن اقار دخی دریایه اندن دوکیلور الجبال جبل تحت علی ایکدن متصلدر بر عظیم طاغدر
فصل در بیان لواء حمید آل سلجوق عصرنده والیسی اولان حمید بك اسمیله تسمیه اولنمشدر
الحدود شرقنده بکشهری شمالنده اقشهر غربنده کرمیان جنوبنده انطالیه در قضالری
اسپارته اغلاسون نام دیکر عامی قره اغاج اغراش اوشار اولوبرلو اکردر ایرله انجیر بازاری
بارله یاولی بوردر تفنی کولی حویران سرروزکی بورلو حمید کمرکو الحصار قره اغاج کونان حمید
یلواج یلواج قره اغاج یاو یجه . اوصاف اسپارته حمید سنجاغنك تختی قلعه سز میوه دار

بیوك شهر وبازاردر هواسی خوب شتاسی شدید میاه جاریه سی واسواق وحماماتی وجوامعی
واردر بونده خواجه منصور عطار ظهور ایلدی بو شهره بر صو مسافه بعیده دن کتورمشدر
طرف جنوبیسی اغلاسن سمتی بر عظیم طاغدر بر نهر آقوب اسپارته باغلرینی وباغچه لرینی
سقی ایدر بعده شهره کلور اوزومی وفندقی چوق اولور بوغاصینك اعلاسی بونده اشلنور
عظیم بویاخانه لر واردر اطول ایامی اون دورت بچق ساعتدر یلواج اکردر کولنك شرقنده
بر قصبه نك آب وهواسی خوبدر میوه سی وفرت اوزره در مشهور میوه سی امرود والما وکراسدر
اقرصوبی چوقدر باولوا کردر قربنده عظیم طاغدر اوزومی واق توتی چوقدر اق توتدن بکمز
ایدرلر لطیف اولور اغروس نام دیکر اغراش بر اووه ده واقعدر اهالیسی اهل صنعت ونازکاندر
بارله ایکی طاغك ارا سنده واقعدر اکردر کولنك کار شرقیسنه قریبدر لطیف باغلری واردر
کوزل اوزومی اولور عامی قره اغاج اسپارته غربیسنده بر مرحله قدر قیریرده بر قضا
وقصبه در خلقی تمرد ترکلر وعصیانه منسوبلردر بوندن شماله دکزلو بر مرحله در قازق باندن
آشیلور وجنوبه تفنی بر مرحله در تفنی حمید ایله انطالیه ارا سنده سنوربر قضادر عامی قره
اغاج جنوبه دوشر ماینی بر مرحله در اوشار نام دیکر اقشار اسپارته دن بر مرحله شماله دوشر
اکردر کولنه بر بوچوق ساعت یولده بر دوز یرده باغلو باغچه لو قصبه وقضادر اقرصو بی
واردر جامع وحمامی واسواقی واردر هفته بازاری طورر اون اوچ پاره قریه در قصبه کبی
کوپلری واردر ایکی مکلف قریه بری کلندوس کو یی خلقی جولهادر بوغامی طقورلر بویه
خانه لری واردر هواسی ثقیلدر اکردر کولك کنار غربیسنده وکولك ایچنه کیرمش بر کوچك
حصن وسور متین طنلو صو ایله محاطدر اسواق عامره جوامع وحمامات متعدده سی واردر
و بونده کبار اولیاء نقشبندیه وبعض مشایخك مزار مبارکلری اولوب اوزرلرنده جامع
شریف وعمارت بنا اولنمشدر وبو شهرده مدرسه واردر کوتاهیه دن اوچ مرحله در
وبو قصبه نك واروشی واردر ایکی طرفنده قپوسی وقرشوسنده بر صغیر اطه واردر باغ
وباغچه در آدم ساکن اولمز ولك شمالنده بر بیوك اطه واردر ایکیوز قدر او واردر نصفی مسلم
ونصفی کفره در ایچنده اولیای عظامدن شیخ مصلح الدین افندی واشبو اطه اهالیسی کیجیدر
ونسوانی بز ایشلرلر وذکر اولنان واروش اوزرینه سوری نازنام بر طاغ اوزرینه بر متین
قلعه کلیب امنه بر کافر بنا ایتمشدر بو قلعه یی سید بطال غازی فتح ایتمشدر طاغك یوکسکلکی
التی ساعتدر و خارج قصبه ده نازله نامنده بر قریه واردر سنه التیوز ده بر دع ولا بتنده
شیخ الاسلام نامنده ساداتدن بر ولی طرف حقدن تعیین اولنوب اول نازله قریه سنده
بر جامع وتکیه بنا ایدوب انده ساکن اولوب اولادندن نیجه ولی ظهور ایتمشدر طرف سلطنتدن
تیمش عدد جزیه تعیین اولنوب بیك تیمش تاریخنه کلنجه آینده ورونده فقراسنه اطعام
اولنوردی بیك تیمش تاریخنده قطع اولنمشدر وبنا کردر قصبه سنك مزارعی یوقدر
ملکا بناء طوایف ملوك عصرنده هر محله بر تکیه بنا ایدوب فقراسی اول تکیه دن اطعام اولنمشدر

واول تکیه یه کوپلر وقف اولنمشدر شمدی کی قطع وکی خراب اولمشدر والحاصل بواکردر
قضاسی طاغستاندر عظیم طاغلر واولو اغاچلر ولطیف بیکارلری واردر وابسافروس نامنده
بر یوکسک طاغی واردر یکرمی دورت ساعت یوکسکدر اوزرنده شدت مارده اون واون
بش ارشون عمیق قار بولنور حتی آب زلال بولنور دیرلر ویاز فصلنده غریب شکوفه
بولنور وطاغك وسطنده بر دوز یرده بر طتلو کولی واردر طولی اون میل عرضی بش میل دریازك
اطرافی چمنزاردر لطیف هواسی وار اما اندن یوقاروده قاردن غیری برشی یوقدر واکردردن
التی ساعت قدر یرده بر طتلو کول واردر بالغنه طتلو بالق تعبیر ایدرلر اون اون بش وقیه
قدر اولورلر بعینه صید اولنور وکولك طولی التمش وعرضی قرق میلدر نقل ایدرلرکه
بواکردرك اوتوزالتی نوع اوزومی اولور اغلاسن اسپارته جنوبنده برقصبه وقضادر
طاغ اتکنده بردپه نك اوزرنده واقعدر غربی طرفی باغ وباغچه در قری حصار
کبی اولمغله برقپودن ایشلر غربه اچیلور یولی یوقشدر باغلری ایچنده اقر صولری
واردر شهرك دخی چشمه لری واردر جامع وحمام وسوق وبویه خانه سی واردر
یکی بورلو اولو بورلو جنوبنده ماینی نصف مرحله دوزیرده برقصبۀ صغیره وقضادر
وباغ وباغچه لری واردر خلقی بوغاصیجیدر سکوت طاغی بوکاقرشو دوشر اسپارته دن
شماله درحویران اکردر کولنك شمالنده اوتوزالتی پاره قریه برحصار در شرقی یلاواج
شمالیسی کوتاهیه جنوبیسی اوشار ونازله در وحویرانك هواسی ثقیلدر بونك خلقی
سابقا قونر کوچر اولو یورك طائفه سی ایدی صکره قریه لرده متمکن اولدیلر برازی قره
اغج یلواج اوشارده اوتوزخانه سی پراکنده در بحیرۀ اکردر حمید ایلی اورتاسنده
برعذب غدیردر دورت بوچق فرسخ جنوبدن شماله طولی اوچ فرسخ عرضی وعمقی اون
قولاج اولوب غربیسی کول ایچنده کان متصل اکردر نام حصن واورتاسنده ایکی جزیره
واردر صغیرینه جان اطه سی دیرلر وکبیرینه نیس اطه سی در برلریش نوع بالغی اولور اول
بهارده کراس موسمنه وارنجه صید ایدرلر بر غریب کولدر کنارنده بیاض چاقیل اولور اراسنده
قدرتدن اسم الله تحریر اولنمش چاقیل بولنور وبوکولك ایاغی واردر ایکی قوناق جریان
ایدر نیچه یرده یرالتنه کیدر نهایتی انطالیه شهرینه برقوناق قریب دودن نام محلده کرداب
مثال اولوب یرالتنه کیدر بعده انطالیه کمرك قپوسنده چقار بحیرۀ بوردور بودخی
حمید واکردر کولی کبی برغدیردر که عامی قره اغج وکولحصار برنك کارلیدر سابقا کولحصار
بعض اشقیایه مأوی اولمغله یقلمش ایدی فصل دربیان لواء قره حصار صاحب الحدود شرق
وشمالی اقشهر وغرب کوتاهیه جنوب حمید قضالری بونلردر بارچنلو ولاوادین چای چول آباد
سنجانلو شهود صندوقلی قره مق نواحئ بارچنلو اوبناش اوصاف قره حصار صاحب
دارالملك امارتدرکه احمد پاشانك بر جامع وتکیه سی واردر وبرقاچ مدرسه بنا اولنمشدر
بوندن کوتاهیه ایکی مرحله غربه دوشر فصل دربیان لواء سلطان اوکی حدودی شرق وجنوب

قره حصار صاحب غرب وشمال خداوندکار قضالری بونلردر اسکی شهر
این اوکی نام دیکر بوزاویك بیلجك سیدی غازی قره جه شهر قلعه جك سلطان اوکی آق
بیق اوصاف سلطان اوکی باش تختی اسکی شهر بر واسع صحراده برقصبه وقضادر ایکی یرده
جمعه قلنور سوق مختصر وخانلر واپاجه لر وباغ وباغچه لر واردر سوق وخانلری اشاغی دوزده اپاجه
قربنده واقع اولوب بیوت قبله طرفنه براز منفصلدر بونده زیارتگاه مرقد شیخ اده بالی وشهاب
سهروردی در بوقصبه دن شرق سیدی غازی شمال کوینك غرب سکود دخی غرب وجنوب
این اوکی سیدی غازی شاهراه اوزره اسکی شهر ایله بار داقلو ویکی خان اراسنده برقصبۀ
معموره در اشاغی دوزده قصبه ایچنده لطیف وجدید بر معظم خانی واردر وشهره مشرف
برتل عالی اوزرینه سیدی بطال غازی مزاری واردر بر عظیم تکیه درکه جامع وحجرات
ومدرسه سی واطعام مسافرینه دار الضیافه سی قورشون اورتیلو کارکیر عالی بنالردر
وحمام وجامع سلطان سلیمان آثارندندر وبوتکیه ده ایدی الان بکتاشیه ساکن اولورلر
میحال اوغوللرندن بعض امرا بنا سیدرو تربۀ علاء الدین سلجوقی والده سی
خاتونك آثارندندر نقل ایدرلرکه مسلمه بن عبد الملك استانبولی محاصره ایلدکده بطال غازی
عسکرده بیله ایدی مسلمه فتح ایدمیوب دونر اولدقده استانبولی تفرج اتمدکجه کتمم دیو یمین
اتمش ایدی شهرك برقپوسنی اچوب انجق مسلمه یی شهره الدیلر وچاق ایا صوفیه یه دك
کلوب آت ایله ایچنه کیروب بعده قلقوب شامه کندی اول اثناده قپوده بطال غازی
مزراغنه طیانوب آت اوزرنده طوردی که مسلمه یی یالکز اولیوب کفار بر ضرر ایرشدرمیه لر
کرمابه قصبه ایچنده دوز یرده عیون حاره متعدده در واوزرنده قبه وجامکانلر رجال
ونسوانه مخصوص ایکی حمام قیلنمشدر واسکی شهرك باغستانی نهایتنده سواد قصبه دن ایکی
میل بعید یرده برکرمابه دخی واردر اوزرنده اجزاء دهنیه مجتمع اولور جمع ایدرلرکاهی برایکی
طاس طولوسی اجزاء حاره ایله قینامش زیت یاغنه بکزر دهنی جمع اولنور سکود شاهراه
اوزره برقصبه درکه لفکه دن برمرحله جانب شرقه واسکی شهردن برمرحله غربه دوشمشدر
بوشاهراه شمالنده واقع طریق آخردن طرقلی برابرنه دوشوب آق بیق بونك قربنده
جنوبنده واقع اولمشدر قصبه سندن خارج ایکی میل یرده جادۀ راه کذاری قربنده جدال
عثمان ارطغرل بك مزاری واردرکه اوزرینه برمختصر قبه بنا اولنمشدر لفکه یه واررکن
یولك صول جانبنده در وبوقصبه ده متعدد خانلر وجامع وحمام ولطیف اوزم ترشوسی
واردر سنه بیك تیمشنده وزیر اعظم کوپرولی محمد پاشا لفکه ایله سکود اراسنده طاغلر ایچنده
چلتکلك اولان وادیلره قریبکه برامانسز واسسز یرایدی بر مکلف خان وجامع وحمام
واسواق بنا ایتدرمشلر درلفکه سکوددن برمرحله جانب غربده وازنیقدن برمرحله
شرقده یوجی ایچون خان وجامعی واردر جامعی اسکندر پاشانکدر این اوکی بر صحرایه
مشرف برکوه بلند کمرنده نیچه مغانلر واردر وخارجنده برقلعه سی واردر قلعه سی مقابلنده دز

طقوزاون نفر قدر مخصوص مستحفظلری واردر واول مغان لرك بریسی مسكوندر ایچنده
بعض رعایا مسكنلری واردر ومخالف یوللری واردركه پیاده هزار زحمت ایله چقار وبر مغاره
آق بیق باباسر قیسنده واسكی شهر جنوب غربیسنده یوزاو یوك بونك قربنده وغربنده
بر قضادر آكا كوچك یونه دخی دیرلر وقضاء این اوكی وقضاء بوزاویك ایكیسیده بوقضا
توابعندندر بیلجك بروسه یكی شهری ولفكه وایزنیق ویلاق آباد وكملیك قضالری
وسطنده برقصبهٔ معموره وقضادر ایزنیق شمالنده وكملیك جنوبنده بعض كارگاهلر واردركه
انده بروسه یصدوغی ودوشك وعبایی وقطیفه ماندی اشیا ایشلنور لكن بروسه دن
الحقدر قره جه شهر برقدیم قلعه سی واردر ابتداء عثمانیاندن سلطان علاء الدین فرمانیله
عثمان خان غازی فتح اتمشدر پورسوق نهری اوكندن آقراوكی براوه ده در هواسی
خوب بركوزل قصبه در كوتاهیه نك شمالیسیدر این اوكی قربنده اندن بعدی دورت ساعتدر
فصل در بیان لواء انقره دخی عموریادیرلر واصل عموریا اناموره دیدكلری شهردركه ایچ ایل
لواسنده اولور وحالا بو انقره یه انكوری دیرلر وتواریخه یازدقلری وجه اوزره عموریا
انكورینك غیریدركه اول شهر قونیه شمالنده وانكوریه قربنده درهارون فتح ایتدكده خراب
ایلدی وحالا اول شهرك آثاری قالمدی جنوبنده قسرای شرق قیرشهر شمال چورم وطوسیه
غرب اسكی شهر مع خداوندكار وقضالری بونلردر انقره یوركان ایاش باجی چبسوق آباد
چقورجق شوریا مرتضی آباد بیان آباد هایانه یركوی كودل اوصاف انكوری
تخت ولایت بشیوز اقچه مولویتدر وكامی ارپلق نامی ایله قاضیعسكر معزوللرینك
وری سنه ویررلر بو شهر خارج وداخل قلعه سی بزستانی واسواق وجوامع وحماملری وبچه
محلاتی اولوب خارجنده برازبوستان وباغ وباغچه ونهر صغیری واردر اكثر سكانی تركاندر
اك مشهور متاعی تفتیك وصوفدركه غیری یرده بو مرتبه اولمز ایچ حصاری متیندر
طشره سی كبی دكلدر ایچ قلعه محل مرتفعده طشره سی دوزده جمیع بیوت داخل سورده
هارون الرشید ومأمون وغیری بو كانچه غزا ایتدیلر وبونی قونستانس قیصر بنا ایتدی بیندن
قسطمونی بش مرحله دربونك قپوسندن ایكی مصراعی بغداده نقل ایدوب هارون بو كا
كلدكده قپوسی اوزره یوننی یازی یازلمش كه بسم الله الرحمن الرحیم یا ابن آدم فرصت امكانی
وقتنده غنیمت فوت ایتمه وامور اهلنه اصمارله وافراط ایله سرورسنی ماتمه
براقسون وتمسك اوزره كلجك كونك غمنی تحمیل ایتمه وجمع مالده مغرورلره مقتدی
اولمه بو شهری سنه یدیوز التمش ایكیده سلطان مراد غازی ابن اورخان اخیلر
دیمكله معروف متغلبه الندن الدی وانكورینك قربنده قیاش باغچه لری دیرلر
لطیف باغچه لردر اقرصو لر سبز خرم یرلردر انكوری اوزره مشرف بریرده حسین غازی
تكیه سی واردر ابد الان ساكن اولورلر اقرصویی واردر اسمنه قیاش صویی دیرلر وطریقة
بیرامیه نك پیری كه اسمی حاجی بیرامدر بو شهرده مدفوندر وبو انكوری سمتنده برغریب شی

نقل ایدرلر كه انكورینك شرقنده قزل ایرماقك بری طرفنده قریب خراب بر كلیسا واردر
انده برقیو واردر صویی یوقدر اسمنه دلیلر قیوسی دیرلر دلی اولان كیمسه یی اول قیویه
كفنی ایله كتوررلر اوراده واردقده اول قیویه باقدیرلر اول دلی اول قیویه بقركن یا اولور
یاخود اول مرضدن قورتیلور انكوری خلقنده مشهوردر حتی اول قیوا طرافنده برعظیم
مزارستان واردر دلیلر مزاری دیرلر صاغ كیمسه بقسه اصلا برشی كورمز واصلا ضرر اولمز
انجق كبریت قوقوسنه بكزر رایحه شم ایدر مرتضی آباد انكورینك قصبه ناحیه سی نام ناحیه
قریه لرینه متصل طرف غربنده قصبه سی برنیچه قرایه مشتمل برقضادر اووه یه دوشمشدر اهلی
تفتیك ایلكی اشلرلر ایاش انكوریدن غربنده شاهراه اوزره برمعمور قصبه در بكبازاری
بوندن غربه دوشر یركوئی جنوبه وكودل شماله دوشر وایاش ویركوی وكودل یرلرینه
قریبدر وایاش قضاسنه تابعدر وایاشدن بكبازاری طرفنده برایلجه وایچمه واردر صویی
بغایت خسته لره نافعدر یركوی ایاشه قریب صاغ طرفنه دوشمش برقصبه دركودل
ایاشك طرف جنوبنده برقصبه در آنده كرمی نام دیگر كرمیر دیرلر بنه واردر بر یمیج حاصل
اولور ونهرك اباغی بكبازارینه قریب كاور وجنوب سمتنه چبوك كیوه اوستنده نهر سقاریه یه
منصب اولور یابان آباد ایاشدن جنوبنده شور باتك شمالنده برقصبه وقضادر طاغلر
ایچنه دوشمشدر باجی ایاش طبراغیله سنور داش برقاج قریه برقضادر شوریا كرده
ممتلو ینه قریب ایاشك شمالنده چاملو طاغلر وخوش آب وهوا یلاقلر ایچنده دوشمش
قصبه سز برقضادر نیچه یرده ایلجه لری وار در چبوق آباد انكوریدن شرقی وشمالی
برقصبه وقضادر غربنده چقورچق واقعدر چقورچق انكوریدن بر مرحله شرقنده
قصبه سز برقضادر الماطاغی بونك یلاقیدر بركوه بلند وخوش آب یلاقلری وچام
واردج وسائر اصناف اشجاره مشتمل برمشهور طاغدر یوركان انقره لواء انقره ده
ساكن یوركانه متعلق برقضادر قاضیلری شهردن شهره كزوب مصلحتلرین كورر مخصوص
یری یوقدر هایمانه الماطاغی ذیلنده چقورچق بونك شمالنده انكورینك ناحیه سی وخواص
همایوندندر قراسی معمور وخلقی مضیاف ومسافر دوستلردر براوجی تاطورغود ایلنه
اولاشور وبو ناحیه ده بر كرمابهٔ خدائی واردركه باچغنه مرضلو كیروب شفا بولور بو ناحیه
خلقی اكثر اتلرودوه لر بسلرلركه اعلاسی بونده اولور طورغودایلی دخی هایمانه كبی خلقی
مضیاف مسافرپندر اول سمتره كیدن آدمدن خرج استمك اولمز مسافره بازخانه سن
اچدرمق ایچلرنده عیبدر دخی طورغودنده بی نظیر اتلر ودوه لر ایریشور انكدخی اهالیسی
آت ودوه ایله مقیدلردر وتركانله مختلطلردر والحاصل بو انكوری ناحیه سنده انواع
میوه لر اولوركه بالكز امرودن اوتوز التی نوع اولور دخی ایكی نوع امرودی اولوركه برینه
صباسی وبرینه بك امرودی دیرلركه مدوردر بونلر قیشده یینور وكونا كون الماسی اولور وانواع
اوزومی اولور وبركونه اریكی واردركه روزقاسمده اغاجندن دوشر ولر اربعین وخمسین داخل

اولدقده قرمزه بشلرار بعینه تمام اولدقده کالنی بولورشویله کم ابدار ولطیف صویی ایله
پالوده طبخ اولنسه تحملی واردردخی چوق اووزمیوه سی اولور الانها ر چبوق آباد صویی
انکورینك جانب غربیسندن کلور واکینی سقی ایدر انجه صویی یعقوب نام ابدال تکیه سی
قربنده الماطاغندن نبع ایدر فصل درلواء کانقری بولواکوس طاغی ایکی بولوب نصف
اعظمی قصباتی کوس طاغنك شمالنه دوشوب جبل مزبورایله جبل القاس وجبل
بوده نارك اراسنه دوشر تحدید شرق چورم سنجاغی جنوب انکوری غرب بولی شمال
قسطمونی قضالری بونلردر اوکن بوجوروا بوغازنام دیکر چرکش کونبئی توخت چرکش
مشعبان اوزی طوسیه قارغی قاری بازاری قره جه ویران قلعه جك قلعه جك کسکین
کسکین قوج حصار قورشونلوقوری بازاری میلان یکیجه کوی اوصاف کانقری ناحیه نك
باشیدر کوس طاغنك طرف جنوبیسنده برکوشه سی ذیلنده قبله طرفی کشاده
صحرایه دوز یرده برقلعه وقصبه معموره در ایکی حمام وایکی جامع واردر برسنه سلطان
سلیمان جامعی دیرلر برسنه بك جامعی دیرلر واسواق عامره وخانلری واردر وقصبه نك
صحرا طرفنده قلعه سی مقابلنده برپشته جك اوزرنده قصبه دن منفصلجه سرای
سلطانی واردرامراسنك مقریدر اطرافی تخته دن حجرات وبیوتدر امراتوابعی مسکنلریدر
وبوقصبه نك اکثر بیوت ابنیه سی چام واردج اغاجلریندر وطاملری کرمید ایله
پوشیده در قلعه سی قصبه دن کوه طرفنده تمام قصبه یه مشرف برمتین کافری قلعه در
نیجه منار قدر قدی بربرلوقیا اوزره واقع اولمشدر وقصبه دن قلعه یه بیکا وحیوان هزار تعب
ایله صعود ایدر وقلعه ده نیجه بیوت ومحلات وجامع واردر ودزدار ومستحفظلری واردر
واهل قلعه آبی قصبه دن الوب وایچنده بردمورقپولو بیوك کبیر صهریجی واردر محاصره اولنسه
صویه مضایقه چکلمز وصهریج مزبورك زمینی اولان محل یکپاره صخره بر ایکی میل قدر
تاقصبه زمینی یه وارینجه کانجه نقب اولنوب منار نردبانی کبی طاشدن نردبان ایتمشلردرکه
وسطنده ینه طاشدن اویلمش برحوض وصهریجنك برطرفندن برطرفنه طولانی
مجرا پیدا ایتمشلردرکه برقاج آدم کوده سی قدر بر نهر اولور طاشدن اولان مذکور یولدن
اوغریوب مجرا اهل قصبه دیرلرکه اول نهر قصبه التندن کچن نهردن برشعبه اولمق اوزره در
ایام مارده بعض اهالی واعیان اول قعر بیره مشعل ایله نزول ایدر طعام وکباب طبخ
ایدرلر وقصبه مزبوره مجرا اوکنده اولان صحرانك برطرفنده قره صونام آب شیرین برنهر اقوب
وبرطرفندن آجی صونام نهر کلوب قصبه دن بر ایکی میل اشاغیده جمع اولدقدن صکره
برقچ ساعت مسافه ده قزل ایرمق نام نهر کبیره دوکیلورلر قصبه بو ایکی نهرك اورتاسنده
قالور وآجی صو قصبه دن اوچ ساعت شرقنده مماحه یه اوغرامغله آبی تلخ اولور بوندن انکوری
جنوبیه اوچ مرحله چرکش غربیه ایکی مرحله اسکله سی سینوب التی مرحله درطوسیه
کوس طاغی شمالنده ایکسی اراسی برمقدار مسافه کانقریدن برمنزل شماله برواسع دره

ایجنده برقصبه عظیمه در اکثر بیوت ومحلاتی ایکی طرفه یماجه دوشوب چارشو وخانات وبعض
حماماتی اول دره ایجنده دوز یرده واقع اولمشدر طقوز حمامی وبش التی خانی ومتعدد مساجد
وجوامعی واردر مشهورلری اسکی جامع عبد الرحمن پاشا جامعی بیکارباشی جامعی الاجه مسجد
جامعی وتکیه جامعیدر وبیك یتمش سنه سنده رئیس الکتاب شامی زاده محمد افندی قصبه
نهایتلرنده اشاغی بیکار نام معین قربنده برمکلف خان بنا ایتدرمشدر حمام ملووجامعلو کویا که
برقلعه در وقصبه نك بریوکسك محلنده طاغ سمتنده طبراقدن برقلعه ضعیفه سی واردرکه
جلالی زمانلرنده بعض اهالی بنا ایتدرمشلر حالا خرابدر بوقصبه نك قبله جانبی مکشوف
صحرادرکه قربنده دورك نهرینه ووراسنده کوس طاغی انکلرینه منتهی اولور باغلو وباغچه لو
میوه کانیدر وبوطوسیه قصبه سی وسطنده طاس بیکاری دیرلر برمعین وآبی لطیف
بیکاری واردرکه خیلی کوزل صویی اولوب ایاغی دباغ خانه لره اقار صواوزرنده برقبه بنا
اولنوب زنجیرلر ایله ایکی اوچ طاس تعلیق اولنوب طاسلر تاصو اوزرینه اینمشدر
وقبه ایچنده مرمر منحوت بنا اولنمشدر ومجرا ایچون برطرفی ترك اولنوب اوچ طرفی
طونلمش آدم قدی قدر برمربع حوض اول منبع اوزرینه طرح اولنمشدر بوندن اشاغی
بیکاردن غیری دخی بوقصبه نك لطیف وخفیف صولری واردرکه وراسنده اولان
کوه القاس شعبه لرندن کتوریلوب چشمه لره اقمشدر قوج حصار کزه ده طوسیه دن
دورت ساعت غربه لدن جاده راه اوزره کانغریدن التی ساعت شمال وغرب بردوز یرده
برقصبه که اسواق وحمامات ومساجد وجوامع وخانات وقصبه دن منفصل برهموار
صحراده تخته دن برجامع وقربنده برمحکمه یوم جمعه ده بومحلده عظیم بازاری طورر قاضیسی
دخی محل مزبورده واردر وقصبه دن منفصل طبراقدن برقلعه واردر وقصبه ایله قلعه ماییننه
باغچه لر دوشمشدر میوه سی فراوان نهر دورك قصبه قربندن کذار ایدر وطوسیه یولی
شاهراه کاریله کوك طاغی انکلرندن کچرمردر قلعه جك کوك طاغی جنوبیسنده
آکا مقابل برکوچك صحرایه منتهی اولان برکوشه سنده اوکوشه دن منفصلجه بریوکسك
یولی قیانك دبنه دوشوب سواد قصبه اول قیایی ایکی طرفدن کوشه کوهه
وارنجه قوشتمشدر وسواد مزبور شکل نعل دوشمشدر قلعه سی اول سنك اوزره
محکم قلعه در طاغ طرفندن برقپوسی اولوب صحرا جانبی قصبه یه مشرف ایچنده جامعی
ودزداری وحصارلری واردر وقصبه نك ایکی حمامی واوچ جامعی برینه اسکی جامع وبرینه قره
باش خواجه جامعی وبرینه دباغ خانه جامعی دیرلر واسع باغچه لری وخلفنده اولان کوهدن
کلور لطیف آب روانلری وار معمور قصبه در ابنیه سی اکثر اردج اغاجندن اولوب سوقی
طبراق ایله اورتلودر میوه سی فراوان خصوصا قایسی سی بیحساب وباغلری کانقرینك
شرقندن جنوبیه جزوی انحراف ایله واقع اولور مابینلرینه ترمه صحراسی دوشمشدر برکونلك
وقصبه مزبورده غربیسی علفزارکه آکا مشرف شهسوار پاشا سرایی واردر مکلف سرایدر

چرکش بر واسع صحراده واقع برقصبه در سلطان مراد خان رابع انده برجامع و خان و حمام بنا
ایتدرمشدر برمختصر طاشدن الحق قلعه سی واردر وایچنده محلاتی و متعدد چشمه لری
واوکندن کذر وغرب یسنه کیدر برنهر صغیری واردر وچرکش صحراسی وسطنده بر پست
پشته اولوب اوزرنده بی نظیر چام واردج اغاجلری نابت دره امننده بوزاوغلی دیر لر برقریهٔ
کبیره وار چرکشدن بعدی ایکی میل قدردر بوغاز بوکا چرکش کنبنی دیرلر بر پست پایه
قضاو بولی ایله چرکش اراسنده اون یدی پاره قرادردن ودیه یرلر دروبونده شاهراه بوتنك
بوغازدن اوغرا یوب بحر ممردر قورشونلو او توزبش پاره قریه درنهر دورس وسطندن
مرور ایدر برقضادر قاضیلر کوپرلو نام قریهٔ کبیره سنده آرام ایدرلر قضاء میلان بونك برابرنده
شماله دوشر بونده مزلواء دیرلر اورمانی بسیار و فراوان ییلاقی که اکثر نهر دورس
جنوبنه دوشر توخت کانقریدن شرقه میاله جنوبی طوسیه وقوچحصار وسطی محاذاتنده
کوه کوس ایچنده اوکی دوز واطرافی کوهستان بریوکسك محلده جوانبی باغ و باغچه اسلامیه
طبرافدن برمختصر قلعه سی وجامعی واردر وقضاء قصبه اوزرنده برمرتفع جه ییلاقده
بیرافلو بازاری نام محلده ییل بازاری طور ومحل مزبورده بی نظیر صولر واکثر یا استار
النوب صاتیلور میلان برطاشلق دره ایچنده باغ و باغچه والماسی بی حساب قورشونلو
شمالنده برقلج قریه یه مشتمل برقضادر محکمه سی طولاب نام قریه سنده درمیلان صویی
دیدکلری نهر بونك اوکندن جنوب شرق طرفنه کیدر بیجور واقوچ حصار وقره جه
وران وسطنده برقلج قریه یه مشتمل برقضادر بعض قریه لری القلس طاغی اتکلرینه
دوشر ونهر دورس بونی دخی ایکی بولوب پست پایه منصبدر قارغو اطرافی سنکستان جبال
اراسنده بردوز یرده واقع جمله جوانبی باغ برقصبه جامع وحمام ایوابوا سی وفراوان انکوری
اولور نهر دورس بونك قبله جانبنده حاجی حمزه نام قریه قربنده وایکیسی اراسنده عثمانجقدن
بروکلن قزل ایرمق نام نهر کبیره منصب اولور اوکنز نهر دورسك ایکی طرفنه دوشمش
برقچ قریه برقضادر طوسیه شرقیسنده وقارغو غربیسنده قارغویه قریب برناحیه در
قاری بازاری کوس طاغی نهایات غربیه سنده بوغاز قبله سنده بردوز یرده واقع جمعه کونی
بازاری طورور برقلج قریه برقضادر بونك وسطنده جامع واردر نهر دورس منبعی بوقضاده در
شعبان اوزی شرقدن جنوبه انحراف ایله وقوری بازاری شرقندن شماله انحرافله بونك
شرقیسنده دوشمشلردر شعبان اوزی قلعه جك قربنده برقضادرکه قوری بازاری جنوبنه
دوشمشدر قوری بازاری برقاچ پاره قریه برقضادر قوری بازاری اوکنده بواوچ پاره قضا
ارالری قلعه جکه وار نجه بایر ودیه یرلردر قلعه جك قربنده درقره جه وران قضاء بوجور وا
قربنده شاهراه اوزره برقیر یرده واقع جامع وحمام وخانلری واردر اطرافی مزارع واکین یرلردر
قلعه جك کسکین قلعه جك جنوبنده دره ودیه لو یرلردر واوتوز قریه لو برقضادر اکثری
ترکاندر قزل ایرمق بونکله قلعه جك اراسندن بحر اعلا قارپوزی وقاونی اولور لکن

کوهستان اولمغله قاوی قورتدن خلاص اولمق مشکلدر وبونك قراسندن برینه که قلرقر
دیرلر انکوریدن کلوب شرقه کیدن یوجیلر کاهی انده قونرلر بوطاغ اوزره خرابه قلعه سی
واردر عاصید رذکر بعض اشیا بولوادن کانقری قصبه سندن دورت ساعتلك جانب
شرقیسنده طوزلو نام قریه قربنده بر پست پشته که اصلا اوزرنده نباتدن اثر یوقدر شون
زمیندرکه جمله نمك زاددر هرنه طرفندن حفر اولنسه ملح معدنی چقار بی نظیر مملحه در
وبولواخلقی اکثری اهل اسلام واتراکدندر وکسبلری باغ ایله چفتجیلر وتفنك تفنکچی ایله
تقیدلری واردر لواء مزبورك اعلا سختیانی اولور وبعض قصباتنده دباغ خانه لری اولوب
صرخ سختیانلری بولنور فاخر اتلر بسلیوب بیع وشرا ایله تجارت ایدرلر جبال کوس
طاغی بوسنجاغی ایکی بولوب شرقدن غربه ممتد درچام واردج وبسیار اقر صولری واردر
القاس طاغی بوکوه لواء مزبوره نهایات شمالیه سنده کوس طاغی مانندی طاغلردر انهار
نهر دورس قاری بازاری قربنده کوس طاغی نهایتلرنده پیدا اولوب اکثر غربدن شرقه جریان
ایله چرکش دوزلری وقورشونلو وقوچحصار وطوسیه قربندن کذر وقارغی قربنده حاجی حمزه
نام خرابه قصبه یه قریب یرده وایکیسی اراسنده عثمانجق سمتلرنده شرق طرفندن کلن
قزل ایرماغه دوکیلور فصل در بیان لواء قسطمونی الحدود شرقده جانیك شمالده قره دکز
سواحلی غربده بولی جنوبده کانقری وقضالری بونلردر اراج ازطوای استفان افلانی
دادای اق قیا اق یورك اینهون بویالی بوی آباد برمامع بوتان چکلق نام دیکر چاکلو
حده چکلنه خوش آلای دورکانی زاری زرده وای ساحل سینوب شربان صرای صرت
صورقون طاش کوپری نام دیکراق یورك یورك طورغان قزل اغاج کرزه قسطمونی
کونی حدید کونی نحاس کین اول کوچکه اغاج کول کونی مرکوزه یوتان یورکان
اراج اوصاف قسطمونی کرسیٔ ولایتدر اسواق وجوامع ومحلات وخاناتی واردر کرهٔ
نحاس بونك ناحیه سی اولمغله اکثر اوانی بوشهرده ایشلنور اطرافه کیدر سینوب شمالنده
دورت مرحله وانکوری غرب وجنوبده بش مرحله وقسطمونی جانب غربیسنده حصار
اردی نام محله سی کان دوشوب صید سنی افندی مسجدی حالا شعبان افندی جامعی
دیمکله معروفدر عزیز مزبور تربه سی انده زیارتکاهدر ودخی محلهٔ مزبوره رقربنده جمال اغا
مسجدی واردر وبری غازی اتابك جامعیدر ومدرسه سی دخی واردر وکوك دن محله سنده
خوان سالار جامعی واردر وبوشهر ترکانك تاعده سید رنقل ایدرلر که قسطنطنیه کفار النده ایکن
ترکان قسطنطنیه یه غزا ایدردی وبوشهرك برطرفنده غایت مرتفع برقیا اوزره بر کوچك
قلعه سی واردر بولی صعبدر طاش کوپری سورسز برقصبهٔ صغیره وقضادر اندن بوی آباد
شرق وشماله قسطمونیدن برمرحله جوامعی واسواقی واردر غرب وشمال طرفندن برنهر
صغیر آقا اوزرنده برکار کیر کوپروسی ابنیهٔ قدیمه دن اولمغله انك اسمی ایله تسمیه اولندی
بوی آباد بوقصبه ناحیه ایمیرسینوب بیلید رجانبکدن قسطمونی یولی اوزره درجامع وسوق

وهفته بازاری طورروبوی آباد ناحیه سی سرای چلتكراردر پرنج اولوربوندن طاش كوپری
غرب وجنوبه برمرحله درسینوب قره دكز سواحلنده بركوچك مربع الشكل كوچك
اطه نك كه برابنجه قومسال یول ایله بیوك قره یه پیوسته دراول یول اوزره برقلعه وبرشهردركه
طشره دن كلنسه سینوبك قره قپوسندن كیروب سینوب ایچندن چیقوب واطه جانبنده
اولان قپوسندن اول اطه یه دخول اولنور بوشهرك اطرافی قومسالدر شهركویاقوم ایچنده
قالمشدر واول اطه یی برطاغ احاطه ایتمشدر اكا بوزدپه دیرلر عظیم مسیره واقار صولری واردر
وتازروه منده برحواله سز محلنده برلطیف پیكار قینایوب چقارغرایبدندر وبوطاغده بركول
دخی واردر قره دكزك سینوب طرفلری اكثر طاشدن كسمه یارلردر وسینوب صامصونك
جانب غربیسنده ماینلری دورت مرحله در وبوشهر بشیوز اقچه مولویتدر بساتین
ومیوه سی چوقدر برجامع عتیق واردر منبرینك فرشی وسقفی قدمه لری وایكی جانب
قورقولقلری وقپوسی ایله جمیعا یكپاره بیاض مرمردر احادیث ایله زمین وزمان منقوشدر
برغریب ومصنع منبردركه فرشنك برجانبنده برذراعدن زیاده شق اولنمش سببی بودركه
مرحوم سلطان سلیمان خان بومنبری قسطنطنیه ده بنا ایتدوكی جامعنه نقل ایتمك مراد
ایدوب مكانندن قلعنه شروع اولندقده وهلهٔ اولاده شق اولنمغین ترك اولنمسی اولی
كورلدی وسینوب قره دكزه كیرمش دوزیردن اوزرنده واقع مربعه قریب اون ایكی محله سی
والتی حمامی واسواقی ودورت قپوسی واردر بری قره جانبنه اچیلوب عرضی برمیلدن ایكی
طرفی دریا قومسال یولدن واریلور باب شرقیسی لیمانه آچیلوب اسكله دراول لیمانده بیك
قدركمی لنكرانداز اولور وباب شمالیسی قلعه ایله دریا بیننده واقع اوه یه آچیلور مزبور اطه
قلعه یه متصلدر وقلعه نك برطرفندن برطرفنه اول جزیره نك دوری طقوز میلدر اوزری
دوزیراولمغله باغ وباغچه اولمشدر شهرك صولری دخی اول طرفدن كلور واسع میداندر وباب
غربیسی كه دریایه كشاد اولور لكن اول طرف لیمان دكلدر واوچ قلعه سی عظیم صعب ومرتفعدر
اصمه كوپرو ایله یچیلور وقره طرفنه دوشربلدهٔ مزبوره ده علاء الدین جامعی مفرح جامعدر
كوره قسطمونیدن بركونلك مسافه غربه كورهٔ نحاس اولان جبالك دامننده درلو دپه لو
برپیكسك یرده واقعدر دورت جامعی ومتعدد حماملری واردر اسكلهٔ اینه بولی قصبه سنه دورت
ساعتلك شرقه در اینه بولی سینوبدن یوزمیل غربه برقصبه دروكوره قضاسنه تابعدر بر
اسكله در ایكی جبل آراسنه بردره یه دوشوب یانندن برنهراقرسابقا جبالك بریسی وراسنده
كافری قلعه سی خراب اولمشدر بیك یكرمی حدودنده نصكره امراء عثمانیه دن بریسی قزاق
خوفندن قصبه ده برقلعه وحصار بنا ایدوب یانندن نهر كذرایتمكله دیوارینی یقوب آنی خراب
ایتمشدر اراج قسطمونی غربنده ماینی برمرحله در طاغلقدر هفته بازاری طورر برجامعی
وخانی واردر یانندن بربیوك صواقار اراج چایی دیرلر بوصو بحره منصب اولوربوصونك كنارنده
برطوزلی صوچیقرغاینله حاردر بویالو اراج صاغنده ومتصلدر هفته بازاری طورر بر

جامع واردر وبرقاج كویدن عبارتدر بونك یانندن بربیوك صواقر میلان صویی دیرلر وبونده
مندك صویی بوصو ایله قاریشور بومندك صویی كولبی طاغندن چقرودخی بوطاغده
بری یوزنده برصو چقار اسمنه دوزرك دیرلر بودخی میلان صوینه قاریشوربازاراولدوغی
یرده در طورغان بوی آباد ناحیه سنده برقضادر بوقصبه بوی آباد غربیسنده وایبا حصاری
شمالنده در حصار ایبا طورغان شمالنده برقصبه درسرای سینوبدن قره طرفنده
طاغلر ایچنده برقضادر بی نظیر ییلاقلری واقرصولری واردر الما وطاغ یمشلری اولور
وچاملو طاغلری واردر اكثر میری زفت بوقضادن كلور چاكلو سرای وراسنده كوهستان
ایچنده برقضادر چاملو طاغلری واقرصولو یردر آیاندون سینوبدن غرب طرفنده
دریا كنارنده برقریهٔ كبیره در اكثر اهالیسی كفره در جبل معدن نحاس اوتوزمیل مسافه
اطرافی نیچه منار قدرارتفاعی قزل طپراقلو زمینی سوزناك ومحترق شكل بعض مواضعنده
نبات اولوب حفرایدوب جوهر اخراج ایدرلر وهركس توده توده جمع ایدوب اكا دیرك دیرلر
واول توده لره آتش ویروب كندی كندینه یكرمی كون یاندقدن صكره اندن كبریت مذاب
اولوب اقر اولدخی باشقه محصول مقاطعهٔ میریدر مخصوص امینی واردر اما جوهر كلیجه
اولوب محلنده قالور مغشوشی نحاسدر اكا قره باقر دیرلر انلری دخی الوب زنبرك دیدكلری
كانونلرده یكرمی دورت ساعت منافخ عظیمه ایله ذوب وقال ایدرلر وهرزنبركده جوهرك
غایت اعلاسی اولمق شرطیله اون بطمان نحاس بعد ذلك اوچربیك بطمان اوچربیك بطمان
برمخصوص فرن كبیرامیری واردر اكا دخی نقل ایدوب انده ذوب وقالدنصكره كه انی
یاش بید كوندرلرایله قاریشدیرارق فرون مزبورده اول دریای نحاس ینارق تمام صاف
اولور وبیك بطمانی حق نار حساب اولنور بیكی دخی میری ایچون بیكی باقی شركانكدر
وسنه ده بومعدن اون بیك بطمان نحاسه مقطوعدركه هربطمان طقوز وقیه دراوچ
بیك بطمانی خرج ومصرف وباقیسی خزینه یه تسلیم اولنور حالا میریسی دورت بیك
بطمانه تنزیل اولنوب وجبل مزبورك برمحلندن تدریج ایله قعر زمینه كیده رك حفر اولنوب
پایه پایه زیرزمینه كیدرلر وجوهرك اعلاسی قعرنده دردیرلر وحفر اولندقجه مخصوص
نجارلری واردر یقلمسون دیو ستون وتخته لر ایله بنا ایده رك زیرزمینه كیدرلر دورتیوز قولاج
قدر زیرزمینه واسع یول ایدوب بومنوال اوزره جوهر اخراج ایدرلر وجوهر بوجبلده طمرطمر
اولمغله كاه اوطرفده جوهر قالمیوب بریرنده دخی جدید حفره محتاج اولور وبوزیرزمینلرده
صوچقسه انی تاكانك طشره سنه چقرمق ایچون موظف عمله واردر هرقولاج یرده
ایكیشر آدم عظیم كنجه لرله صویی الوب برقولاج بالایه برحوضه دوكرلر اندن دخی بواسلوب
اوزره بالایه دوكرلر برعظیم عملدر محمد پاشا نام بركیمسنه بومحلده بومعدنده امین اولوب
جبل مزبورك تا التندن حفر ایتدیروب معملك تادبنه دك حفرونقب ایتدرمكله اول
آب كشلك زحمتندن خلاص اولندی ومعملك آبی اول سوراخدن اقوب كتدی لكن

میلك یتمش حدودنده برزلزله دن بالکلیه اول معمل چوکوب غیری یردن نقب وحفره
مشروع اولندی ومعلوم اولاکه بو رایحهٔ مغنیٔ وجود انسانده روکارده اولنلر اکثر عبید درکه
صاحبلری کوچکدن الوب انده قومشلردر مع ذلك ینه میت شکلنه کیرمشلردر جمله دن
عرق جبینی مسح ایچون اللرنده آهن پاره لری واردر اکر بر عضوو اصبع ایله مسح جبین
ایتسه لردیلری قوپوب پاره پاره اولور وهر کون قصبه اوجنده انلره مخصوص بر حمام واردرکه اوب
انده غسل ایدرلر رایحهٔ کریههٔ یی ازاله ایدر وکاه معدنده بخار حادث اولوب
دعا ایلسه لر دفع اولور ودمور دن هر برینك قندیللری واردر یاغ یاقوب انك ضیاسیله
کیروب چقارلر و بو معدنده وافر کوکرد حاصل اولور جبل سینوب بحر اسود ساحلنده
واقع مدینهٔ سینوب قربنده جانب غربیسنده در اول دیار خلقنك افواهنده بوزده په نامی
ایله مذکور وایکی قله لو نباتاتدن عاری بر جبلدر وقسطنطنیه جانبندن دریا ایله
سینوبه کلوب لیمانه کرمك استین بو جبل دامننده اولان لیمانه وارمیوب الارغه دن
بحر فصل درلواء بولی اناطولی ایالتنده میانه پایه در اهالیسی اتراکك اشبهی وانسانیته
اقریبدر حدودی شرق قسطمونی شمالا بحر سیاه غرب قوجه ایلی جنوب خداوندکار
وقضالری بونلردر اسکوبی افتنی افلانی بولی اقلغان انچه شهر اق طاش اما صری
اولاق دن سی اون ایکی دیوان اولوس اوه یوزی باولی بندرکلی بور در پنجشنبه نام دیکر
زرزنه بارتان نام دیکر اون ایکی دیوان تغن تودورغه چغا چهارشنبه حصار اوکی دورت
دیوان درکنه دورك زرزنه زعفران بیرلی سرای شهاب الدین صما قوطرقلی بورلی
طرقلی یکیجه قبرمجك قزبیل قوکر با لجنوس کره ده کو بجه صوناکا بازاری
مودرنی منکن ویران شهر یدی دیوان یلاتلوجه یکنجه بولی یورکان بولی یورکان طراقلی
اوصاف بولی قاعدهٔ ولایت سورسزدرکه اسواق عامره سی ومتعدد جوامع وحمامات مدارس
وخاناتی واردر استانبولدن التی مرحله در اوتوز ایکی پاره قریه سی واردر بونلرده بر جنس
فندق اولورکه فسنی فندق دیرلر اغاجی کستانه اغاجی کبی بغایت لطیف طعمدر که
بادام طعمنه مشابهدر دانه سی فندق کبیدر بو شهر بر دوز صحراده واقعدر اطرافی
کوهستاندر و مسدوددر انجق شرق وغربی اچقدر اوچ حمام ودورت جامع که بری شمسی
پاشا جامعی وقره چایر محله سی جامعیدر دباغلر جامعی وکول بوری محله سی جامعیدر
وقبله طرفنده چفته کرمابهٔ خدایسی واردر ورجاله مخصوص اولان کرمابه نك حوضی ایکیدر
نسوان کرمابه سنك حوضی بردر ومودرنی یلاقلرندن کلور برنهر صغیری واردر که کولبازاری
ایله حصار اوکی قضالری اراسندن دریایه قارشور وکولبوری محله سی وراسنده بر کوچك
کولجکزی واردرکه انده اکر حاصل اولور قامش کبی براوت کوکیدر و بولی قربنده ایکی
چشمه واردر بریسی نك صویی منجمد اولوب طاش اولور و بریسنك صویی
طاشی اریدر محواید ر ولهذا اول چشمه یه اغاجدن تکنه لر قومشلردر بولیده انکور اولمز

کره ده بولیدن ایکی مرحله شرقه ویران شهر ایله بولی اراسنده ارق طاغی ذیل جنوبیسنده
اشجار ونباتدن خالی یابس بر هموار صحراده واقعٔ دورت محله وایکی جامع و بر حمام وسوق
ومتعدد دخانلری و یتمش سکز قریه سی واردر الاطاغدن کلن نهر کره ده اوزرینه دوشمشدر
غربیسنده قره کول دخی شرقیسنده توزلی کول دیرلر ایکی کوچك کولی واردر ایو
کوسله سی اولور دخی استانبولده اولان طراقچیلر اکثر کره ده اهالیسندندر ویران شهر
بولی ناحیه سنده کو بجه صو وسازاق شرقیسندن بر صحراده هفته بازاری طوررر ارق
طاغی نامنده بر یلاقی واندن کلور بر نهری واردر محصولی زعفران و بی نظیر عسلی اولور
مودرنی نیچه دفعه مولویت اعتبار اولنمش بر قضادر اون بر محله وایکی حمام واوچ جامعی واردر
استانبولدن بش مرحله و بولیدن بر منزل جنوبه جزوی انحراف ایله غربی چبلاق ایکی
یوجه طاغ در سنه دوشمش عرضا اولدینی احاطه ایدوب بر مقدار اول طاغلر
انکلرینه یاپشمش طولا بر میل قدر اوزانوب وسطندن بر نهر چکوب ایاغی صپانجه
قربنده نهر سقاریه یه قاریشور وقصبه ایچنده کوپروسی واردر بیوتی اخشابدن سقفلری
تخته لر ایله اورتلمشدر حماملرینك بریسی چفته اولوب وبری یکتادر وجامعنك بریسی اصیل بك
بناسی و بریسی یلدرم خان بایزید بناسیدرکه وسط قصبه ده یلدرم خانك بر مدرسه سی
دخی واردر و بریسی سلطان سلیمان بناسیدرکه اکا ایکی جامع دیرلر واستانبول یولی اوزرنده
قصبه دن ایکی میل دیبلك خانی دیرلر رستم پاشانك برخانی اولوب داخل قصبه ده ایکی
خان ومزارع ومراعیلری استانبول جانبنده صحراره دوشوب باغ و باغچه لری شرق جانبنده
قصبه نك وراسنده وادیلره دوشمشدر بو قصبه نك متعدد چشمه لری واردرکه انلردن
ایچرلر نهری ملوث اولمغله وقصبه ونواحی اشجار کوهستان ایچنده دوشوب اهالیسی
اکثری شرت اوزره درو اکثر اهلینك صنایعی سوزنکرلك ایدوب انکله چکنورلر استانبولده
اولان سوزنجیلر اکثر انلردر و بو قصبه یه مشرف ایکی جبلك بریسنه که شهردن شرق
شماله دوشمشدر اوزرنده شهره مشرف بر قلعه سی واردرکه اوچ طرفی سورو بر طرفی
یوکسك یار اولمغله عدم احتیاجه بناء بلاسوردر وایچنده بیوت وجامع واردر وقصبه دن
قلعه یه دخی صعب المرور یول واردر و بو قضانك دوقرچین وقوزیقاسی نامنده ایکی ناحیه سی
واردر اماصره قره دکز ساحلنده بر تل عالی اوزرنده بر قلعهٔ متینه در جامع وزنداری واردر
وقلعه نك جانب شرق وغربنده محفوظ لیمانی واردر دخی شرقی اولان لیمانی محاذیسنده
لب دریاده قصبه نك بوزخانه دیرلر بر مختصر وملوث حمامی واردر واون بش قریه سی واردر
سینوب شرقه قره دن بش مرحله ودریادن یوز میل قدر وارکلیدن دخی قره دن دورت
مرحله ودریادن اللی میلدن زیاده واقعدر قبر سجق الاطاغ اوزرنده یکرمی دورت پاره قریه در
شمالنده سلطان اوغلو یلاقی و بولی یلاقلری واقعدر مودرنیدن بر منزل شرقه باولو
قضاسی چکیلوب واریلور بو قضایه تابع چلتك دن سی واردر برنجی اولور باولو الاطاغ

انكنده غرب جنوبنده واقع اون پاره قريه‌لو بست پايه برقضادر يرى سنكستان اولمغله
مزارعى ازدر انجق فاخر عسلى اولور بونده برابايجه واردر كاشف توحيد صاحبى داود قرامانى
قربنده مدفوندر بر زيارتكاهدر دورت ديوان كره ده غربيسنده دورت ساعتلك واندن مفرز
الاطاغ دينده اون پاره قريه برقضادر ايمپارى اولو سلطان سليمان خان بعض اسفارنده بوندن
كچركن نفريسى حركت ايدوب دورت كون بونده ديوان اتمكله بو اسم ايله مسمى اولدى چاغا الاطاغ
شمالنده بردن‌نك ايچنده جامع و بر حمامى واركوچك قصبه در الاطاغ انكيله بونك اراسنده بر كول و
چاير واردر كولى صباغنجه كولندن كوچكدر وافر بالغى چقار خلقى باى ايشلولر روم ديارنده چاغا يايلى
مشهوردر بوليدن صول طرفه كوچكه طاغ اوزرينه چاغا توابعندن منكن بازاريد ريندن ندوجه
يىلاقى اشيلوب كوللرينه واريلور منكن چاغا شمالنده برقاچ قريه و قضادر برصونك كنارنده بش
اون اولى برقريه سنده بازارى طورر واول صوارق طاغندن اينر فاخر الابالغى چقار بو قضاده
مردمه ديرلر برنوع اريك اولور كه چكردكى كوچك غايت لذيذدر تودرغه طراقلى يه متصل
و بولى غربيسنده بكرمى قريه‌لو برقضادر بونكله بولى اراسنده مودرنى واقعدر شماليسى
جبال جنوبيسى صحرادر وتالا تارلاسى ديرلر بر مشهور اووه سى واردر متاع مشهورى
قماشق وطراقدر افنالو كول كنارنده ايكى قريه سى وار برقضادر نهر ميلان بوكوله منصب
اولور و بنه برطرفنده اياغندن چقوب دريايه قاريشور زعفران بورلو اون ايكى محله سى
دورت جامعى و ايكى حمامى واردر بو قصبه‌نك اللى پاره قريه سى واردر خنجر خواجه بر مكلفه
خان يا پمشدر قزل بلى تابع بولى اون ايكى قريه‌لو برقضادر ايو باغلرى واردر برطرفى
فلياس صويى اوزرنده دردن ماهياسى ديرلر بر يىلاقى واردر قوكريه اسكوبى جنوبنده
بوليدن بر منزل غربه بكرمى قريه‌لو برقضادر نيچه خانلرى واردر هفته بازارى طورر
محصولى برنج و فاخر قيماغى اولور جنوب طرفنده اوغرى صويى ديرلر بر نهر اقوب افنالو
كولنه منصب اولور دوزجه بازارى ديدكلرى بونك شاهراه اوزره اولان خانلرى وانك
اطرافنده طاغلر ايچنده برقاچ قريه سندن عبارتدر كه بازارى اول خانلر يانده طورر
و چلتكلرى انهارى ميلاندن كلن صودن سقى اولنور اهاليسى جاموس بسلرلر برنجى
سرخ و احقدر و بولى طرفنه و مودرنى جانبنه دوشن جبالنده وشق وزردوا بولنور وطاغلرنده
ماكيان يابانى بولنور شكلده براماجنه ده كبيردر بندركلى قره دكز ساحلنده بولى شمالنده
برقلعه در بكرمى قريه سى واردر قلعه سنك اوكنده ليمانى واردر اكثر اطرافى كوهستان
و صحرالرى ازدر صويى چله طاغندن كلور بر نهردركه زورق ايله عبور اولنور جانب شمالنده
حاجى بابا مرقدى زيارتكاهدر متاعى ايو بزلردر محصولى كراسته و ميوه در صماقو بندركلى يه
تابع بكرمى قريه‌لو برقضادر غربنده واقعدر دورك اركلى شرقيسنده دريادن الارغه برقضادر
چله طاغنك شمالنه دوشر بولى بونك جنوبنده در هفته بازارى طورر رخانلرى ودكانلرى
وار بر نيچه قريه در بولى صويى ايله نهر منكن بونك قربندن اقر واراج صوينه وويران

شهر صوينه بو قضاده قاريشوب حصنار اوكنده قره دكزه دوكيلور و ييل بازارى كه
هر سنه ده بركره طوروب اون بش كون قدر متمادى اولورويدى ديوان بو قضاده در دركنه
دورك جنوبنده سكز قريه‌لو برقضادر يابس طاغستان يرلردر سكز ديوان ديدكاريد ريىلا نايجه
دوركك شمالنده طقوز قريه‌لو برقضادر قره دكزه قريب طاغستان ايچنده دوشمشدر
اعلا ميوه سى اولور و بو قضانك التى يانده فلباس نهرى كچوب دكزه كيدر و بونده ابدال پاشا نام
بر زيارتكاه واردر پنجشنبه بكرمى قريه‌لو برقضادر چهارشنبه قضاسى ايله بونك ماينينى فلباس
صويى فصل ايدر كولبازارى پنجشنبه دن شماله قره دكز كنارنده بكرمى سكز قريه‌لو برقضادر
خلقى ميرى طاوقجيلردر حصار اوكى كول بازارى شرقنده دورت پاره قريه برقضادر نهر فلباس
ايكسينك اراسن فصل ايدوب دريايه قاريشور يكيجه بولى شرقنده ماينينى ايكى مرحله اون ايكى
قريه برقضادر كوهستان و يابس يردر منكن بولى ايله بونك اراسنه دوشر و فلباس نهرى بونك
وسطندن كچر بارتان بوليدن اوچ مرحله شماله قره دكزه قريب بكرمى دورت قريه‌لو برقضادر
هفته بازارى طورر دربند صويى واوه صويى واولوس صويى بر نهر اولوب بو قضادن كچوب
دكزه قاريشور نهر مزبور غايت عميق اولمغله بوغازندن ايكى ميل قدر انجر و كميلر كيروب
كراسته يوكلنورلر قليونلرا اكثر بونده بنا اولنور و اون ايكى ديوان بودر اسكوبى بوليدن شماله
انحراف ايله غربه اون ساعتلكدر و انچه شاردن جنوبه دربر جامع و بر حمامى و اون پاره قريه سى
واردر بونك شمالندن چله طاغندن دباغلر صويى كلوب بوكا اوغرار و جانب غربيسى طاغلو دخى
اورمانلو صحرالردر و مزارع و چلتكلرى ميلان صويندن سقى اولنور الحق برنجى و اعلا بزى اولور
چله نام قريه ده شمسى افندى مدفون اولوب زيارتكاهدر انچه شار بولى و اسكوبى شمالنده
اسكوبيدن التى ساعتلك بكرمى قريه‌لو برقضادر چله طاغى بولى ايله بونك اراسنه دوشمشدر
بو قضا كوهستان ايچنده دوشوب اول جبالده بلوط و كستانه و الما اغاچلرى واردر شماليسى
دريادر اسكله سى كرام الدين نام قريه در جمعه بازارى واردر ميلان اغزى اسكله در جنوب
طرفى اسكوبى و دوزجه قضالريدر لطيف كراسى اولور و محصولى كراسته در كوبجه صو بولى
شرقيسنده كوه و صحراده بكرمى قريه در و چله يىلاقى بر فاخر يىلاقدر بولى صويى بو ناحيه دن
كچر سراق بولى شرقيسنده كوبجه صويه متصل بر ناحيه در نهر مزبور اراسنى فصل ايدر
بر كوه و صحرادر الاطاغ يىلاقى بكرمى قريه بر ناحيه در تكيه نام قريه سنده امير سنان نام
بر عزيزك مرقدى زيارتكاهدر اق طاش ويران شهر شرقيسنده التى پاره قريه برقضادر قراج
يرلر كوه و صحرادر ويران شهرك صويى بوكا اوغرار اولاق اق طاش شرقيسنده اون قريه در
الاطاغدن انين صوبونى سقى ايدر زرزنه بارتان جنوبنده اكا تابع يدى پاره قريه برقضادر
هفته بازارى طورر محصولى كراسته و ميوه در يدى ديوان ديدكلريدر اولوس اما صره
جنوبنده اون بش پاره قريه برقضادر جمعه بازارى طورر شرقيسى قسطمونى سنجاغى صعب
سنكستان يرلردر اووا بردن ايچنده اون قريه‌لو برقضادر شرقيسى حدود قسطمونيدر

اولوسدن جنوبه بر یابس صوسز سنکستان یردر خلقی اکثر ال دکرمانی استعمال
ایدرلر افلانی برقاج پاره قریه در قسطمونی حدودنده انک غربنده واقعدر افلانی ایکیدر
بونک متاعی اکیندر هفته بازاری طورر خانلری واردر تغن ویران شهره قریب اوچ پاره
قریه لو بر قضادر کوجه نس زر زنه یه متصل وجنوبنده یدی پاره قریه بر قضا در
محصولی کراسته ومیوه واکیندر قربنده قرق طاغی دیرلر برجبل واردرکه انده بر مغاره
عظیمه واردر اول مغاره یه کون کورمز غاری دیرلر وعوام الناس قتنده انده بر قوم ساکندرکه
کنش کورسه لر اولورلر کیجه لرده چقوب بعض ذخایر ولوازم الورلر بوغارک داخلی بر زمان
مسکون ایدی واثاری واردر مثلا بیوت واقرصو چشمه لر و انواع اهل صنایع دکانلری که
مالاطورر ودخی دکاکینده بولنان ارباب صنایع الات ولوازمندن که نه مقوله صنعت
وحرفته مخصوص ایدوکنه استدلال اولنور وجمله بیوت ودکاکین طاشدن یونلمشدر
وطاشدن تابوتلر ایچنده اموات واردرکه نردبانلر ایله صعود اولنور وبوغار ایچنده بر مقدار
کیدلسه بر نیچه یوللر ییلش وبسان چیلوب کیدر نیچه دفعه بیل موملری ایله برقاچنه
کدیلوب ایکی کون وکیجه دن صکره طشره چقمشلر نهایت بولمامشلر وبوغار نهایتلری
کورنمش قسطمونی طاغنده اولاشور تخمین اولنور ذکر بعض اشجار وانهار وجبال بو
ولایت چام واردج وبلوط وچنار وکورکن ایله مالامال پست وبلند نیچه کوهستان ویر عظیم
اورمانلری واردر بعض کوهستانلرنده میوه وفواکه اولور خصوصا فندق وکستانه چوقدر
اناطولیده بولی طاغلری علو ایله ضرب مثل جمله دن الاطاغ مشهور طاغدر الانهار نهر میلان
هر مرور وچله طاغلرندن اینوب کانغری سنجاغنده میلان اولدوغی بر طاشلق دره ایچندن
شرقه جریان ایله چقوب بعده دوزجه قضاسیله اسکوبی فصل ایدر وبحیره افنانی یه منصب
اولور وبنه کوللک ایاغندن چقوب بروسه واز نکمید سنجاقلرین فصل ایدر کولدن صکره
قریبی بروسه سنجاغنه اندن اقچه شار واروب ودخی بر نیچه اغزدن قره دکزه قاریشور
وبعض اغزلرندن برایکی میل ایچرو کمیلر کیروب کراسته یوکلنور نهر ویران شهر ارن طاغندن
اینوب غربه جریان ایله اق طاش ویران شهری بحربورلی التندن قره بوک تکه سی
اوکنده قسطمونیدن کلن اراج صوینه قاریشور ایکسی عظیم نهر اولور و بر ایکی منزل
اشاغی تغن قضاسنده بولی صویی دخی قاریشور مجموعی قره دکزه منصب اولور نهر کره ده
الاطاغدن اینوب شهاب الدین واولاق قضاسندن چقوب انکوری وکانغری وقسطمونی
سنجاقلرینی فصل ایدرار اجه قاریشوب بری جانب بولی سنجاغی اول بر طرفی ذکر اولنان
سنجاقلردر نهر فلیاس قزل بل یکنجه وپنجشنبه قضاسنی توسط دخی کولبازار وحصار
اوکنی دخی فصل ایدوب قره دکزه قاریشور نهر دربند اووه صویی واولوس صویی دخی
دیرلر بارتان قضاسندن چقوب قره دکزه قاریشور بوغازی حیلی عمیقدر اوچ میل
ایچرو سنه کمیلر کیروب کراسته وسائر متاعلر یوکلرلر نهر مودرنی صباغنجه نک

اطه نام ناحیه سنه قریب سقاریه نهری اوزره اولان تخته کوپریدن اشاغیجه نهر سقاریه یه
دوکیلور بولیه کیدن ناحیه مزبوره یه ومودرنی یه اوغرایوب اندن یوقاروده اغاج کوپریلردن
بحر بحیره چغاصبانجه کولی ماندی برکولدر وافر بالغی چقار بحیره افنانیلو اسکوبی ایله
قوکریه اراسنده برکولدر نهر میلان واوغری صولری بوکا قاریشور ایکسی بر اوغردن چقوب
قره دکزه منصب اولورلر بو صولر اوزرنده کوپریلر واردر جبال الاطاغ برجبل عظیمدر
اوزرنده دائما قار اکسک دکلدر وقله لر ومرتفع یرلرندن کشش طاغی کورینور سا ثر
عقاقیردن غیری چوب چینی دخی بولنور وجبل مزبورده بی نظیر اقارصولر واردر یکبازاری
بونک جنوبنه وبولی شمالنه دوشمشدر فصل درلواء خداوندکار وجه تسمیه بو درکه
اوائل حالده سلطان اورخان ازنیقی فتح ایدوب دار السلطنه ایلدیلر وفرزند ارجمندلری
سلطان مرادکه غازی خداوندکار لقبی ایله شهرت شعاردر انلره بروسه سنجاغنی ویردیلر
لکن صکره اورخان غازی بروسه یه نقل ایدوب دار السلطنه بروسه اولدی اما
اولا خداوندکار سنجاغی اولمغله من بعد لواء خداوندکار دیمکله مشهور اولمشدر الحدود
شرقنده کوتاهیه جنوب مغنیسا غربنده قره سی ومدانیه کورفزی وقوجه ایلی شمالنده
بولی وقوجه ایلی وقضالری بینلردر ایکی ارمنی اطره نوس اقیازی اقیازی یورک اولوباد اید نجک
ابلیجه اینه کول باقر برغمه بروسه یکبازاری بویالو بیرامچ ترحاله نام دیکر صوماخر منجک سوری
حصار سکوت سنجان صاری چایر طاغ اردی طراقلی طراقلی یکیجه سی طومانیج قاری بازاری
قوری بازاری قره حصار نعللو قزلجه طوزله کبود کته کرماستی کومش آباد کملیک کوبجه طاغ
کون بازاری کوینک کون یوزی لفکه مانیاس مرمره مع شامی مدانیه میحالج میحالجق نواحی
برغمه یار حصار یکیشهر کولبازاری که قرب لفکه در اوصاف بروسه یشیوز اقچه بر مولویتدر اوائل
فتوحات عثمانیه ده پای تخت سلاطین سالفه ایدی بر تل عالی اوزره بر حصاری واردر
اغلب سوادی خارج سورنده در کشش طاغی ذیل شمالیسنه طولانی بر فرسخ سوادی واردر
وعرضی نصف فرسخه قریبدرکه امیر سلطان محله سی دینلور مراد خان جامعی سمتلرندن
قریه طوغری مرادیه ویکی قبلوجه حدودینه دک متصل واحد عمراندر وبوندن صکره غازی
خداوندکار وایکی قبلوجه سمتلری ایکی اوچ میل قدر منفصلجه پست محلده واقع اولمشدر
وشهر بروسه دامن کوهدن اخذ ایدوب کوه طرفنه طبقه طبقه مرتفع اولارق
تاقلعه سی اولان محل مرتفعه دک وبعض جانب شرقیسی و جانب شمالیسی قضای
واسع متسع درکه خلف سورنده بکار باشی دیمکله معروف تفرجکاهدرکه قلعه اردنده دامن
کوهده برقیا التندن چقوب قلعه یه کلنجه بر ایکی میدان چمنزار وهموار بر صحرادن چقوب قلعه یه
اوغرار وقلعه دن اشاغی بعض بیوت ومحلاته یایلور بریسی دخی کوکدره صویدر وجبلدن
نازل اولور بر نهردر قلعه نک شرقیسنده واقع اولان محلات بو صودن ایچرلر بونک دخی
شهر ایچنده بر مقسمی واردر برجای مفرحدر بری دخی اق چاغلان صویدرکه شهرک

امیر سلطان جانبلری صو یدر اهل ولایت بو صولرك لطافت وخفت وثقلتلرینی بو وجهله
تعبیر ایدرلر كه بیكار باشی صوینی ایچن كمسنه نك ایاغی كلاب طلا مز وكوكدن صوینه
معتاد اولنلرك خلقه سنه اوغری كیرمز وعلیشیر صوین ایچنلر مقردن خلاص اولمز یعنی
خسته اولوب النده عصاسی اولور وكثرت بلغمدن سعاله مبتلا اولورلر واكول اولور
وبو صولر بروسه نك اشاغیسنده واقع باغچه لرینه یایلوب كثرت میاه زماننده نیلوفر
نهرینه قاریشور والحاصل بروسه شهرینه داخل اولان میاه توزیع وتقسیم اولنوب
دمشق شام كبی اكثر بیوت واسواقده آب جریان ایدر وبو شهرك اشجاری واثماری چوقدر
خصوصا درخت ارغوانی فراواندر وعبد المؤمن نام كمسنه نك كوشكی بر تفرجكاهدر همان
شهرك اوجنده دركوكدره اندن كلور برابكی دكرمن یوریدر مفرح نشیمنلری وار در چاملیجه
وفستقلو كوهلری ایچلرنده اشجار صنوبر اولور وبروسه ده دود القز تربیه ایدوب وافر حریر
پیدا ایدرلر حریری بغایت ایو اولور وبروسه ده بر نوع بصدق ودوشك وعبایی كار كاهلری
واردر وقطیفه وكمخا كبی قماشلر دخی اشلنور وبروسه كستانه سی مشهوردر جبل راهب
دامنلرنده درود دخی بر مسیره سی واردر كه ابدال مراد دیرلر قلعه دن یوقاروكمر كوهده بر خدایی سد
وصفه كبی واسع میدانده قلعه وشهر اووه سنه مشرف بر كوشك درختستان سایه لری
واقر صویی وابدال مراد مزاری وتكیه سی بر لطیف مسیره در ودخی قرنفلی شهره مشرف
كمر كوهده بر مسیره در علیشیر صویی اندن كچر وجهت بروسه شهری بو محلدن نمایان
اولور دیرلر وبو شهرك خط مستقیم ایله قسطنطنیه ایله ما بینی التمش بر بوچق میل
اولوب اما دریادن اسكله مدانیه سكسن میل قدر اولور ومدانیه دن بروسه
دورت ساعت قدردر سنه یدی یوز یكرمی التیده سلطان اورخان بن عثمان خان محاصره
ایدوب صلح ایله المشدر وحصارمز بورك سكان ومستحفظانی واردر وبو شهرده فاتح اورخان
غازی وسط شهرده جامع عتیق وعمارت وبو نصارادن مناستری مدرسه ایلدیلر وكیكلو
بابا مشهدی اوزرنده اولان زاویه وجوامع جمله غازی خداوندكار عنوانیله اشتهار بولمشدر
وسلطان مراد ثانینك داخل سورده سرای قپوسی قرنده جامعی واسكی قپلوجه
قرنده بر جامع ومدرسه عالیه وعمارتی واردر یلدرم بایزیدك بر جامعی ومدرسه سی
وعمارتی ودار الشفاسی وزاویه سی واردر چلبی سلطان محمدك جامع وسقفی كاشی ایله تربه لری
اولوب یشل عمارت نام مطبخ ومدرسه سلطانیه انكدر وسلطان مراد ثانینك بر مدرسه
وعمارتی وشیخ شمس الدین سید محمد بخاری كه امیر سلطان دیمكله مشهوردر انلرك مشهدی
قرنده بر جامع وعمارت دخی واردر كرمابه یعنی قپلوجه بری غازی خداوندكار جامعی
محله سنده بروسه نك غربنده بر كارده اولوب سلطان مومی الیه اوزرینه كاكیر قبه وحیاض
مغسللر بنا ایلمشلردر بوكا اسكی قپلوجه دیرلر آبی غایت صخونت اوزره در منبعنده بیضه
وضع اولنسه طبخ ایدر انسانه نافع جرب وحكه امثالی مرضی دفع ایدر بردخی اسكی

قپلوجه ایله بروسه اراسنده یكی قپلوجه كه رستم پاشا بونك اوزرینه مكلف حمام طرزنده
بنا ایدوب قورشون اورتمشدر ایكی قبه وشادروانی مشتمل جامكان وصوغقلقده آب
سرد آقار بر شادروان دخی واردر وایچروده تحت القبه اوتوز ذراع قدر بر حوض واسع كه دوری
اوتوز ذراع وعمقی قامت انساندن متجاوز اولوب ارسلان اغزی رخامدن ماء حار جریان
ایدر بیدن حوضك اطرافنده جابجا صفه لرده قونارلر كه لا ینقطع ماء حار جریان ایدر
قپوسنك ایكی طرفنده بر حجره وحجره لر ما بیننده دخی بر حوض صغیر ومتعدد كنفلر واردر
بو ترتیب اوزره بر بناء دلكشا اولدی وغیچون مسافه بعیده دن بونك تماشاسنه خلق كلوب
بونك آبی شدت صخونتده دروبروسه مولویتنك ایكی ناحیه سی واردر بریسنه اق صو
ناحیه سی دیرلر جبل سمتلرینه دوشمش مفرح قصبات كبی قراسی واردر وبروسه دن
كوتاهیه طریقی اوزره بر مرحله بر قصبه سی واردر كندی دوزده بر كوزل قصبه دراق صونام
آبی لذیذ بر نهری واردر وبریسنه دخی اووه ناحیه سی دیرلر كنللك بر قاج قریه سی واردر
نیلوفر صویی بو قریه لر وسطندن كچر بروسه اوكنده صحراسنه دوشمشدر كنه بروسه دن
بش ساعت جنوبده واقعدر بر قاج قراسی واردر مدانیه برابرنده اولوب ایكیسی اراسنده بعض
جبال واردر وتاضیلر بنك بر مخصوص قصبه سی اولمدوغندن بروسه ده اوتورر مدانیه دن
بروسه یه كیدن شاهراه طریق سهل صباجه در ادرنوس بروسه نك غرب جنوبنده
كشیش طاغی ایچنده بر قاج قریه سی واردر بروسه دن بر مرحله دركوچك طاغ اورتاسنده
جانب غربده وقرنده بر قضادر خرمنجك ادرنوس سمتنده بر قصبه در سابقا خرمن قیا دیدكلری
میخال بك ولایتیدر سنجان ادرنوس غربیسنده ایكیسی اراسنده بر قضادر مدانیه
استانبولدن یوز میل قدر شرقی وجنوبی كملیك كورفزی كنار جنوبیسنده بر قصبه در
وبروسه نك اسكله سیدر انده بر قاج جامع وحمام وبونده مخصوص مكاریلر واردر بوجی تقدر
مراد ایتسه باركیر بولوب بروسه یه یوللرلر بروسه ده شریكلری واردر باركیرلری الوب آندن
مدانیه طرفنه كیدن یوجیلره ویرورلر مدانیه بروسه دن التی ساعت یولده نیلوفر صویی
كوپروسی نصف طریقده واقعدر بو قصبه نك یكرمی دورت قریه سی واردر وبر معتبر
ناحیه سی اسمنه تریلیا دیرلر اكثر محصولی زیتوندر دخی مدانیه نك چوق باغلری واردر
جابجا زیتونی واردر ودخی بعض یرلرنده كوزل نار اولور طپراغی غایت كوزلدر حتی بعض یرلرنده
لیمون اغاجلری واردر اما خلقی فنادر بری برینه دوشمشدر بو قصبه نك نصفی اهل اسلام
ونصفی نصارادر كملیك كندونه منسوب اولان كورفزك نهایتنده بر قصبه در كه لطیف اناری
اولور وكملیك كورفزی حدودی بو وجهله دركه بوز بوروندن كه انده بر خان وبر مسجد واردر
مخصوص روزكار ایله كلنور بو خلیج شرقه طوغری كیرمشدر سواحلی امرودلی وفستقلی
وقومله یه كه مدانیه مقابلیدر اوغرایوب كملیكده نهایت بولور لنغاف ینه شرقه منعطف
اولوب قورشونلو والتون طاش ومدانیه وتریلیا كه بوز بورون مقابلنده منتهی اولور كه جنوب

سواحل فریدن جنوبه میل ایله ممتد اولمغله خلیج اقزی قنی واسعدر بازارکویی صمانلودن
برمرحله در صمانلو طاغلری آشیلوب واریلور کملیك وانکورمجك طرف شرقنده ویکی
شهردن طرف شمالنده براقار صولری فراوان مسیره لری چوق قصبه درکه جامعلری وحمامی
ویولجی ایچون منزللری واردر وهفته بازاری طورر بروسه ایله بازارکویی وسطنده قاطرلو نام
قصبه جامعی وخانی واردر انکورمجك خلیج کملیك کارینه قریبدر کنجه لو قریه سیله کملیك
لراسنده درولطیف انکوری اولور کذلك کنجه لو قریه سی مدانیه یه قریبدر بابا نجق کنه
قربیسنده در نیلوفر صویی اوزرنده دریا رحصار بروسه یکیشهری ایله اینه کول اراسنده جامع
وحمامی واردر برقصبه دریکیشهردن یارحصار کوتاهیه یولی اوزره برمرحله دریکیشهر بروسه
بروسه دن شماله میل ایله شرقنده ازنیکدن جنوبه میل ایله شرقنده لفکه جنسو بنده درآق بیق
قربیسنده بیلجك اوکنده برقصبه دربروسه دن ایکی مرحله ویکیشهر اوه سی دخی دیرلر اوائل
ظهور دولت عثمانیه ده عثمان غازی ابن ارطغرل بوشهرده سرای وعسکر ایچون بیوت وجامع
وحمام احداث ایدوب پای تخت اتخاذ ایتمشلر اندن اوتری بو اسم ایله مسمی اولمشدر اق یازی
ازنکمید وصبانجه دن بولی یولی اوزره برمنزلدر خندق بوقصلك قصبه سیدر جامع وخانلری
وهفته بازارلری طورر میخالج دکره اقار بیوك نهر کارنده در اولوباد کولی اپاغیدر میخالج دریایه
دکلدوکی یردن که اول محله میخالج بوغازی دیرلر قرق میل قدرایچروده دروبر پاره یوکسك یرده
اسکله سندن برمیل قدر بعید محلده برشهر معموردر اولوباد قصبه سندن ایکی ساعت
شماله وغربیه دربو میخالج بوغازندن سفاین وزورقلر داخل اولوب قرق میل قدر
طتلوصو اوزره میخالج اسکله سی اولدوغی محله واریلور اطرافی درخت بید وغیری ایله
مزیندر اولوباد دخی ایاندون کولی دیرلر بروسه دن برمرحله جنوبه برقصبه وقضادر نهر
اولوباد بوندن اقوب کوله دوکیلور وقصبه کول کارنده واقع اولوب متعدد خانلری واردر
ومیخالجدن ایکی ساعتلك ومیخالجدن یوقارو بعض خرده زورقلر ایشلر وکرماستیدن
کلن نهر اولوباد نهرینه میخالج واولوباد اراسنده قاریشور وبو قصبه نك کافری
برقلعه سی واردر حالا اخرابدر تارحاله بالی کسریدن ایکی مرحله جنوبه در صالی کونی
بازاری طورر بر ناحیه سی بونك جنوبنه دوشر صومه تارحاله قربنده ایکی جامع وحمام
واسواق عامره سی واردر تارحاله قاضیسی بونده اوتورر کلمشلردر بافرتر حاله دن
جنوبه در بوندن برغمه ایکی مرحله جنوبه دوشر قاوونی غایت کوزل اولور برغمه بوقصبه
ایازمند شمالنه برمرحله در برغمه ساحلندن بش ساعت بعید طاغ ذیلنده بربلند وصعب
السلوك پشته اوزره برمتین قلعه در اصل شهر قلعه سی التنده غربه دریایه طوغری
عین وبستان کشاده برصحرای واسعك نهایتنده واقع متعدد جوامع وحماملری واسواق
واردر بونك برمحله سی واردر اسمنه نه بیرده ونه کوکده محله سی دیرلر قدیمی عظیم کارکیر
صویوللری اوزره دوشوب التی یوش اولمغله بو اسم ایله مسمی اولدی اسکله سی چاندرلودر

وایازمند دراما چاندرلی یه قریبدر کرماستی صندرغی قضاسی قربنده درکبسود ویلانجق
طاغی آشیلوب واریلور بحیره اولوباد بروسه ایله میخالج ما بیننده جانب قبلیسی برجبل
صعب وطرف شمالنده ایاغی بحر مرمره یه متصل جذرومد یومیسی اولوربونهر طلوع
افتابدن وقت ظهره دك اعلاسنه رجوع وبعده ینه بحره طوغروجریانه بشلر کول جانبنه
اقمز انجق بیزنده اولان امواج اول طرفه حرکت ایدر سببی بودرکه دریایه ده آقندی اولوب
نهرك جریانتی سد ایدر خصوصا قارشور وزکارلر جانب غربده اولوباد قلعه سنه پیوسته
مشرقده کشش طاغی انکنه اولاشمش برواسع کولدر ایچنده حصیر سازی اولور وفراوان
بالغی چقر وبو کولك اطرافی صندرغی وکرماستی واطه کویی بونك شمال طرفلرینه دوشمشدر
الجبال جبل یوند طاغی برغمه شهرینه مشرف که انده نیجه آثار قدیمه واردر جمله دن
بوطاغده بعض غارلرده بر ذراع قدر مربع قطع اولنمش ووسطلری تمغا لنمش کیریچ کبی
اشیا واردرکه غارك برجانبنه یغلمش شویله طورر ارباب طمعدن کیمیایه هوس ایدنلر
بونی اکسیردن برنوعدر ظن ایدرلر وباقره طرح اولنوب بعینه کشن کبی ایدرلر لکن مینا کبی
کورك اولور چکوچه طیانمز قرطاغی یودنی برغمه سمتلرنده برمشهور جبلدر جبل راهب
کشش طاغی دیمکله مشهوردر بروسه بوجبلك ذیلنده در قله سنده غدیرلر واردرکه فصل
مشتاده منجمد اولور وبروسه یه بوزاندن کلور واستانبوله کتورلر وبو جبل قله سنده بر
نهر جاریدر ایچنده الابالغی چقر بو بالق اکثر یاصوق صولرده ییلا قلرده اولان نهرلرده
بولنور همان صید اولندوغی کبی نمك کرکدر یوخسه فی الحال بیات اولور وبو جبل غربه
مشرقه اوچ مرحله قدر ممتددر که بونده انواع عقاقیر بولنور وهر کوشه سی اقر صولری
وآب وهواسی خوش ولطیف واشجار وجا بجا چمنزارلری واردر وبونده عجایب وبعض اهل
غرایم بونده دفینه لر واردر دیو سوراخ ایتمشلردر وجمله عجایبندن بوطاغك
یوقاریلرنده برحوض دائره سی قدر برصحرای عظیمه واردر اکا ارقاندی قیادیرلر برکوشه سنده
جزیجه باصلسه حرکت ایدوب اول برجانبی قالقارینه بوش قونلسه اسکی حالنه وارور
وبوجبلك قله سی غایت یوکسك دامنی ساحل دریاده اولمق اوزره خیال اولنوب وهمیشه
بونك قله سندن قارا کسك دکلدر وبعض اسکیدن یاتمش قار ایچنده زلال دیدکلری
قورت چغزلر بولنورمش که باشنی قوپاروب درونی بریودم لطیف باردصو اولمغله ایچرلر
ایمش واستانبولك موضع عالیه سندن بوجبلك ذروه سنده اولان قله ده افق کارنده
بیاض بولوت کبی عیانا کورینور وحین طلوع شمسده استعجاب اولنا جق حالت مشاهده
اولنور وبرجبل جبل راهب مقابلنده ایکی ذیلندن بونك دامننه وارنجه دورت ساعتلك
ایکی سنك اراسی بروسه وکته اراسیدر براچقراق جبلدر لکن اهالی قتنده بو جبل
مسلسل ومتصلدر تاقرمان جبالنه وادنه وطرسوس وکلبیش جبالنه اولاشوردیرلر
اسکی قیلوجه قارشوسنده اشکل نام قریه بوجبل اوزره برمرتفع موضعده دروقف دردی

قريه سيد زبروسه قرشولرنده برجبلده در سابقا بونده قلعه وار ايمش بروسه فتحندن نيجه زمان صكره فتح اولنمش جبل طوماننج كوتاهيه وخداوندكار اراسنده برجبل عظيمدر اوائل حالده عثمان غازى بن ارطغرل اولوسى ايله اول ييلاقلرده ييلاقه چقوب يار حصار ايله بيلجك اراسنده قشلارلر ايمش نهر نيلوفر بونهر ادرنوس قضاسى ناحيه سنده اولان بكى طاغ ديدكلرى ناحيه وجبلده كه ينه كشيش طاغى شعبه لرنده حاصل اولوب اكثر مواضعنده پچدوير مزبروسه صحراسى وسطندن وشهرك ايكى ميل قدر شماليسندن چچوب كتنه صحراسنه اوغرار بعده بلاباغجق قربندن چچوب منجاليجدن اشاغيده اولوباد كولى اياغنه منصب اولور جريانى مشرقدن غربه دوشمشدر سلطان اورخان خاتونى نيلوفر خاتون اوزرنده برطاش كوپرى يا پوب نهر جسر اسميله مسمى اولمشدر وبونهر يوقروسنده الا بالق بولنور وبروسه نك اكثريا اودونلرى جبل جبيددن كه اطرنوس ناحيه سندن كسرلر وبونهره براغورلر اسكى قبلوجه قربنده نشانلرى ايله اودونلرى هركسك شريكى الوب شهره كتورر فصل در لواء قره سى الحدود جنوب مغنيسا غرب آق دكز وبيغا سنجاغى شمال وشرق خداوندكار وقضالرى بونلردر ادرميد ايازمند ايورندى باليكسرى باش كلمبه باليه بيغاديچ صندرغى فرطمع شاملى فسلكان مع قوزاق قرجه لركرادرميد اوصاف باليكسرى بوشهر تخت ولايتدر بروسه دن دورت مرحله جنوبه واقعدر صالى كون بازارى طورر باقرناحيه سى بونك جنوبنه دوشر برغمه قربنده درسلطان اورخان سنه يديوز اوتوزيديده بنى عجلاندن صلح ايله المشدر ميخاليجدن ايكى مرحله بركوه ذيلنه دوشمشدر زغنون پاشا اول كوهدن بوشهره برلطيف صو كتورمشدر اول صويك باشى بوشهرك مسيره سيدرو شيخ لطف الله بيرامينك بوشهرده زاويه وجامع وبعض خيراتى واردر وكندو بونده مدفوندر ايازمند ساحل بحرده برقصبه در ادرميد ايازمنددن شماله برمرحله بركورفزنهايتنده در كمر ادرميد ادرميددن برمرحله شماله برقصبه در مندهوريا دوزيرده بربيوك قريه در ايكى خانى وبربيوك نهرى واردر اوزرنده طاش كوپرى ميخاليجدن اوچ مرحله در بغاديچ برقصبه در خلقى آقا براكثرى الياس پاشا اتباعيدر كوردوس دمرجى قضالرى جوانبى دوشر صندرغى بيغاديجدن مفرز برقضادر اللى التمش پاره قريه سى واردر بوسنجاغك صوباشيسى قاضى بازارى كونده اوتورر بيغاديجدن شرقه دوشر مابينى اوچ ساعتدر ايورندى باليسكرى غربنده برقصبه در كمر بونك جنوبنه دوشر باش كلمبه دن ديه يرده واقع بربيوك قريه در ميخاليجدن بش مرحله در اطرافى بكرمى پاره قرادر ايكى خان وسوق مختصرى وايكى جامع واوكنده اقر برنهر صغيرى واردر اول دن نك اوته سنى صاروخان بزسنى قره سى حدايدر فصل در بيان لواء قوجه ايلى امراء عثمان غازيدن اقچه قوجه نام غازى فتح اتمشدر انلك ايچون قوجه ايلى تسميه اولندى بولواويغا وصغله لوالرى قپودان پاشا يالتنده تابعدر لكن

يوانا طولى ايالتنه ملاصق اولمغله بوبابده ذكر ايتدك مقدما بولوانك بكى بركمى ايله صفرايدردى صكره ترسانه عامره يه سنه ده بيك وردنارده كسلدى يعنى ايرى ديركلره خدود قوجه ايلى شرقده بولى شمالنده قره دكز غربنده خليج قسطنطنيه جنوبنده خليج ازنكميد وخداوندكار سنجاغيدر وقضالرى بونلردر ابصافى ازنكميد ايزنيق اسكدار اق يازى اقحصار بازاركوبى صارى چاير صبانجه كيوه بلاق آباد كورله يوروس قره مرسل صمانلو قره صو قاندرى شيله بازارصويى اوصاف ازنكميد بحر قسطنطنيه نك يوزميل شرقه ممتد اولان كورفزى نهايتنده بربلده عامره بلاسوردر اسكله سى مشهوردر جامعلرى وخانلرى وبرحديقه وقصر سلطانى واطرافنده باغچه لرى واردر قوجه ايلى سنجاغنك پاى تختى اولمغله بكى بونده اوتورر وازنكميد كورفزى فنار باغچه سنه قريبدر راست شرقه چكيلوب بوترتيب ايله كيدر پنديك وقرتال بر رقريه در كار خانجه دوشر لرطوزله بوطوزله مقوس برعظيم وواسع سواحله وارنجه دكز كارنده بريماجه يا پشمش برعظيم كافر قريه سيدر زيتون بورنى ككبوزه التنه دوشر ديل بو محلده خليج قارشودن برقومسال دوز يردن خيلى كيروب كتمكله ما بين ساحلين از تمالمشدر ازنكميد نهايت خليجدر وخليج انده برمقدار قوسى انعطافدن صكره غربه طوغريلوب سواحلى بوترتيب اوزره درطراو نام كافر قريه سى كه بوزبورن نام بروننك كوشه سنده واقع قريه در وفنار باغچه سى مقابليدركه مابينلرى قرق ميل چكلمشدر سواحل غربه دوندكده قره مرسل ديل اسكله دن برايكى ميل جانب برده هرسك زاده احمد پاشانك خانى وجامعى وحمامى ونيچه خانلر واردر نامنه هرسك ديرلر ديلدن چكيلوب بوقصبه ده نزول اولنور مذكور احمد پاشا قونيدر مه سيدر ديلده مخصوص ورقلر واردر ابناء سبيلى كچوررلر وبونده اكثريا فورتنه اولور وقرشو كلور قرشو يه بش ميل قدر يردر اندن بلاق آباد وكورله قضالرى اندن صمانلو اندن قاطرلو دوشمشدر برفرسخ قدردر اكثرى طاغدر استانبوله بعض حماجيلر برسواحلدن حمام اودونى كسديررلر بوطاغلره قاطرلو وصمانلو طاغلرى ديرلر خيلى عظيم طاغدر وصمانلودن بازاركونه كيدن يول بوطاغلره اوغرار كورله بازاركوبى قربنده اندن اوچ ساعتلك كمليك قربنده برقصبه وقضادر ككبوزه ازنكميد ايله قسطنطنيه اراسنده برقصبه در ازنكميد كورفزينه مشرف محل مرتفعده دوز صرته ده واقع اولمشدر كنار بحره ايكى فرسخ قدر بعيددر وزراء سلطان سليمان خاندن مصطفى پاشا انده برعظيم جامع ومدرسه ومتعدد خانلر وبرحمام وبرعمارت اتمشلردر ازنيق قيصرلر دولتنده برسور مشهور وشهر معمور ايدى حالا سورى خرابه مشرفدر قيصرزماننده بوشهرده اوچيوز اون سكز راهب جمع اولوب معتقدات نصارايى تدوين ايتدبلر بوندن غيرى نيچه جمعيتلرى دخى اولدى حالا سوقى وحمامى وجامعى ومدارسى وعمارتلرى واردر رومده استعمال اولنان كاشى اوانيلرى بونده برقاج كارخانه ده ايشلنورو اورخان غازى ازنيقده بركنيسه يى جامع قيلوب عمارت بنا ايتدى واشرف زاده

جامعی وتکیه ومرقدی واردر مشهور زیارتکاهدر صبانجه بر بحیره نك کنارنده قرب یسننده دوز
یرده سورسز بر قصبه وقضادر ازنکمید بوندن بر مرحله غربه دوشر وکذرکاهده منزل
مشهوردر جامع وحمامی وسوقی واردر رستم پاشا انده بر خان وعمارت بنا اتمشدر نزول ایدن
مسافرینه هر اوجاغه بر سفره طعام وموم ویررلر وانده بر جامع دخی رستم پاشانکدر بو قصبه
اطرافی اکینلکدر لکن اغاچ دکزی دیمکله مشهوردر ماتلق کارلری بوکا قریب کلمشدر
قره مرسل نواحی اسکداردن بر قصبه معموره درکه ازنکمید قربنده وکورفزی کنارنده
بر قصبه دربی نظیر باری اولوروازنکمید کورفزینك بر کوشه سی بونده نهایت بولور ازنکمیددن
طرف جنوبه دوشر یلاق آباد وسط سواحل جنوبده حاجی ازنکمیدده بر قضادر انده
بر ایلجه واردرکه مسهلدراندن ایچرلر اغستوسده موسمی اولوب اطرافدن بعض اهل مرض
واررلر نیجه کمسه لر شفا بولمشلردر اول ایلجه اولان محله یالی اوه دخی دیرلر صمانلو یالی
اوه غربنده ینه ازنکمید کورفزی ساحلنده بر قصبه در مکلف خانی وجامعی وحمامی واردر
کورفز اغزینه قریب محله دوشمشدر و بو صمانلو سمتلرندن استانبوله حمام اودونی کتوررلر
شیله قنارددن اوتوز میل ساحل بحر اسودده بر قصبه در اندن استانبوله اودون کلور کرپه
قره دکز کنارنده بوغازدن یوز میل یرده بر کوچك لیمانك خارجی ناحیه دربو لیمانك قربنده کفکه
نام بر کوچك لیمانی دخی واردر ناحیه قاندری اسکدار ناحیه سیدرکه اق بابا و یورس قضاسی
شرقیسنده واقع اولمشدر اسکداردن ایکی مرحله در ازنکمید برابرنده وشمالنده قره دکز
سواحلی قربنه دوشر بونکله ازنکمید اراسنده و برابرنده در ازنکمیدیك جنوبنه وقاندری
شمالنه دوشر کنغ ایلی بودخی اسکدار ناحیه سیدر قاندری وشیله ارالرینه دوشر سمندن
اسکداردن اوچ ساعتلك شرقیسنده وایدوس جبلنده بر ساعتلك غربنده دخی اسکدار
نواحیسندن سابقا بر قلعه سی وارایدی اوائل دولت عثمانیه ده فتح اولنوب بکلنور ایدی
شمدیلرده بکلانمکه حاجت یوقدر آیدوس طاغی اسکداردن دورت ساعت قدر شرقیسنده
بر جبل مرتفعدر انده تا ذروه سنده مغاره دن بر لطیف صو چقرکه اکرچه ظاهرده
ازدر اما لازم کلسه بر قریه خلقنك جمله مواشیلرینه و فایدر کافر زماننده بو جبل اوزره
قلعه عاصیه وار ایدی قاضی کویی مقدما اسمی قاضی قاچادونیادر دورت بیك بکز یوز
التمش برسنه سنده بنا اولنمشدر اسکدار خواص همایوننده قوجه ایلی عمارتنه داخل دکلدر
خلیج قسطنطنیه نك معبرو ممری استانبول شرقیسنده بر شهردر مرحوم غازی سلطان
سلیمان خانك دختری مهرماه سلطان ساحل بحرده بر قبه ایکی منارلو بر جامع و بر مدرسه
ومطبخ ودار الضیافه واسکله نك ایکی جانبنده ابنیه سبیل ایچون ایکی رباط وکیرو
ساحل بحردن آکا قریب روم محمد پاشانك دخی بر جامع و بر مدرسه و بر مطبخ واسکدارك
نهایت جنوبیسنده بر جای مرتفع اوزره والده سلطان مراد خان ثالث سنه
طقوز یوز سکسن بش ده ایکی منار و بر قبه ایله بر جامع بنا ایدوب شرقیسنده

جراى

جرائی مشتمل بر صومعه زیبا وشمالیسنده بر مدرسه علیا وغربیسنده بر مطبخ ودار الضیافه
وایکی رباط آکا ضمیمه قلمشدر وسلطان ابراهیم والده لری بیك اللی اوچ حدودنده بر جامع
و بر حمام ودار التعلیم ودخی بونلردن غیری مساجد وجوامع علی الخصوص محمود افندی
خانقاهی زیارتکاه اولوب واسکدار بشیوز اغچه مولویت واسکدارك نهایتی طغانجیلر میدانی که
اناطولی طرفنه سفر لازم کلدکده اول میدانه قونیلوروی محله مساکین اسکدار مقابرندن
اوته طغانجیلر میدانه قریب بر محله در باشقه مسجدی وحمامی واردر امراض مزمنه
اصحابی انده اولورلر قپوسی اوکنده چراق طورزلر و یررلر واسکدارك ساحل شرقیسنده
اولان مواضعك بری قاضی کویی فنار باغچه سی ازنکمید کورفزی اولنده واسکدار جنوبیسنده
بر میری سرای و باغچه در اوکنده دکز ایچنده بر قله بنا اولنمشدر انده کیجه لرده فنار یقارلر کذرکاه
سفن اولوب خلیج ازنکمیدایچندن کیدیلور ممر اولمغله ودوکندی یرلر خطا اولنمسون ایچون
اول قله ده فنار یقارلر اسکدار باغچه سی سرای عالیشان سلطانی یه معادل ومماثل سرای
جدید مقابلنده بر سرای و باغچه عظیمه در اسکدار باغچه سندن اسکدار اسکله سنه کلنجه
مکلف سلطان باغچه لری و سرایلری واردر قوزغونجق اسکدارك شمالندن ساحل بحرده
نیجه عالی سرایلر ومکلف خانه لو بر قصبه در بعض محلاتنده یهودیلر ساکن اولورلر استاوروز
بودخی بر قصبه در نیجه مکلف سرایلر وکبار خانه لری واردر قوزغونجق شمالیسنده لب
دریاده واقعدر بر مکلف خنکار سرایی و باغچه سی واردر شمالیسنده نارلی باغچه وقله
باغچه سی واردر چاق یوقاروسنده قله ایچنده صو آقارقند یللو باغچه اناطولی حصاری قربنده
بر مکلف سرای سلطانیه بونك اراسنده کوك صو آقار و بر میل مسافه قدر بر دکرمن و دکرمندن
یوقاروقی جزئی صودر طاغلردن و یایلردن حاصل اولور و بو صو کنارنده کلنجه دوز میدان و
مرغزاردر که بر ایکی میل دوردر و آکا قریب اناطولی حصاری که کوزل حصار دخی دیرلر
کوك صو خلیج قسطنطنیه یه دوکلدیکی محله دوز یرده واقع اولوب ابو الفتح غازی محمد خان
فتح قسطنطنیه یی مراد ایتدکلرنده بنا اتمشلر بو حصار خارجنده دریا کنارنده وکوك صو
کنارنده عظیم اولر وکبار سرایلری تاقنلجه نام قصبه یه اولاشمشدر قنلجه بر بیوك قصبه در
اسکندر پاشا بر جامع و مدرسه و حمام و مکتب و سوق مختصری و نیجه محلات وکنار بحرده
کبار اولری و قنلیجه دن یوقرو چبوقلی باغچه وسلطانیه نام خنکار باغچه لری واردر سلطانیه
دریادن بر عظیم حوض ولیمان کبی برکه نك وسطنده بر قصردرکه پنجره ودولاب قنادلری
وطوانی روغنی اوزره مجالس مختلفه ایله مصور ومنقشدر بونده نصکره انجیرلو نام قریه که
انده دخی بنام خانه لر واردر بك قوز قربنه دوشمشدر یورس بونك قاضیسی بك قوز نام
قصبه ده اوتورز بو قصبه ده ساحل بحرده واقع اولمش محلات کثیره وجامع وحمام وسوق
وبونده نیجه کبار باغچه لری واعیان خانه لری واردر دخی چارشوسی باشنده یالی واسکله سنه
قریب محله ده بر بی نظیر صوری واردر چشمه دن چاغلیوب آقار جامع دخی انك قربنده در و بونك

وبيك قوز ده بينظير طولوم پينرى اولور قواق بو قصبه خليج قسطنطنيه نك نهايت
شماليسنده واقع اولمشدر يوروس قضاسنه تابعدر و بونك نهايتنده اناطولى بوغاز حصارى
واردركه سنه بيك اوتوز اوچده قزاق يكى كويى بصمغله بو محلده دخى قرشو قرشو ايكى قلعه چكلمه
بنا اولنوب مستحفظين وطوپلر قونمشدر و بو بوغازكه روم ايلى حصارينه قريبدر وسطنده
بر عظيم دوكندى اولوب بر آدم قدى قدر طاش سطح دريادن طشره چقمشدر فنار يقارلر
ومن بعد قره دكز انكينيدر اناطولى جانبى و بو بوغازلرده كافر زماننده قارشو قارشو ايكى
حصار وار ايمش كه هر بريسى بر طاغى چويروب دريا كنارينه دك اولاشور ايمش حالا آثار
ديوارلرى باقيدر و بيك قوز ايله قصبهٔ قواق اراسنده سرو بورنى ديرلر بر محلده خنكار باغچه سى
واردر آنك اوزرينه مشرف بلند صيق اورمانلق واردركه تا دروسنده مقام حضرت يوشع بنى
عليه السلام معتقد عوام الناس بر مقامدر آنده بغايت لطيف صو واردر محل مزبورده خليج
قسطنطنيه نك ماركبى پيچاپيچ بر عجيب تماشاسى واردر آق بابانك قوزدن ايكى ساعتلك بر لطيف
كوهستان ايچنده جامع وحمامى واق بابا نام عزيزك مزار وتكيه سى وبينظير مياه ومحلاتى
بر قصبه وتفرجگاهدركه سنه ده ايكى موسم ظرفاى استانبول واروب بر موسمى كراس
زمانيدركه كراس اواخرنده اق بابانك سياه وبياض بر نوع كراسى ايريشور وبر دخى كستانه
موسمى زيرا اق بابانك طاغلرنده خدايى كستانه سى واردر اروه قره دكز بوغازندن طشره
اناطولى يرنده اروه نام نهر كه علم طاغى اوجلرنده پيدا اولوب شماله جريانله بحر اسوده
قاريشور اول نهرك نهايتنده بر قريهٔ كبيره واردركه ناحيهٔ اروه نك قصبه سى كبيدر
اسكداردن دورت ساعتلك در و بو نهر اروه نك مخصوص قايقلرى واردر استانبوله اودون
كتوررلر الجبال معلوم اولاكه سواحل شرقيه خليج استانبول غربيه سى تلال وجبال واوديه
واردر جمله سى معموردر طاغلرى اوستى باغ وسواحل واديلرى باغچه لو قصور عاليه ومكلف
خانه لر و بوغاز سمتنده جبال عاليه و بوغاز حصارك خلفى اق بابا سمتلرى عظيم جبال واورمانلر
اكثرى كستانه در اسكدار شرقيسنده ايكى ساعت مقدارى چاملوجه ديرلر برينه قريب
ايكى مدور شكلنده تل عظيم اوزرلرينه دوشمش ايكى مسيره دركه بريسنه اسكى چاملوجه
وبريسنه يكى چاملوجه ديرلر بونده سعادتلو پادشاهمز سلطان محمد خان رابع خلد الله خلافته
حضرتلرى وافر ابنيه احداث بيورديلر سابقا تكيه كبى ايدى شمدى مكلف سرايدر بولغورلو
قريه سى بوللك ذيلنده اسكدارى شيخ محمود افندى وقفيدر جبل مال دپه اسكداردن بر
عسكر منزلى شرقيده تل عنوانيله مشهور اولمشدر خليج ازنكميد سواحل شماليه سنده
طوزله نام محله دك ممتد اولوب بر جانبى ذيل ساحل خليج ازنكميده اينر بعض ارباب عزايم
اسمندن استدلال ايله طمعه دوشوب دفينه بولمق سوداسيله بعض يرلرين حفر ايتمشلردر
علم طاغى بر جبلدر بنه راست استانبول شرقيسنه دوشركه مال دپه نك شماليسنده
بر ايكى ساعتلك اسكداردر اكثر اودونى عربه لر ايله اندن كلور و بعض كراسته

قطع اولنور اغاج دكزى قوجه ايلى نهايت شرقيه سنده صبانجه كولى اطرافنده جبال
عظيمه وفراوان اورمانلردر عيوقه پيوسته اولمش چام وميشه وكوركن وبلوط استانبولدن
شرقه كيدن شاهراه بو جبالك ايچندن گچر بر ايكى قوناق سورر درختستاندر البحيرات
بحيرهٔ ازنيق دورى ايكى ميله قريبدر صويى لذيذ انواع بالغى چقار خصوصا لينه ديرلر
بر جنس بالق صيد ايدرلر نصف شبر مقداريدر قوروديوب بروسه واستانبوله كتوررلر
بو كول اطرافنده نيچه صولر اقوب اياغى كمليك سمتنده دريايه قاريشور نهر قرق چيد
اناطوليده بعض طاغلردن مجتمع اولوب شرقىٔ ازنيقده بر كونلك يول مسافه ده قرق چيده
اوغرايوب هرسكه قريب يرلرده بحر رومه منصب اولور بحيرهٔ صبانجه دورى اون بش
ميل طولانيدر اطرافى اغچ دكزى ديدكلريدر بولى يولى نصف ميل قدر صو ايچنده
كاه اوزنكى يه چقر كارندن گچر بو كول ايله ازنكميد درياسى مابينى نصف مرحله در شرقنده
نهر سقاريه دخى اوچ مرحله يه قريب اولور سابقا بو اوچ صويى حفر ايله بر برينه وصل
قصد اولنوب سنه طقوز يوز طقوزده سنان پاشا عرض ايلدى كه نهر سقاريه صبانجه
كولنه وصبانجه كولى ازنكميد درياسنه اقندرلمى مراد همايون اولنوب قوجه ايلى
سنجاغى بكنه ولواء مزبور قاضيلرينه خطابا امر شريف وارد اولوب سر معماران خاصه
ومنجم وراصد منلا فتوح ومعمار چاوش ومعمار سليمان وصو يولجيلردن يوسف وعلى
وصو ناظرى وغيريلر تعيين وارسال اولنوب ايصالى ممكنميدر كوريلوب كنهى معلوم
اولدقدن صكره وقوعى اوزره عرض اولنديكه معمار ومهندس واهل وقوف كه نهر سقاريه
صويى يريوزينه چقنجه اون يدى بوچق ذراع اولوب ذكر اولنان محلك فوقنده دخى محل
هموارميدر ديو تفحص اولندقده بر ميل مقدارى فوقنده بيوك قوم اغزى ديكله معروف
محلده سد اولنمق اولى واحرى ايديكى اصح اولمغله تراز واورلدقده صودن يريوزينه چقنجه
اون يدى ذراع اولوب قوجه معمار تصميم ايلديكى محلدن بش بوچق ذراع ارتفاعى اولوب
وسقاريه صويى كوله وارنجه طولى طقوز بيك التيوز ذراع اولوب بيك يوز ذراع اولدوغى
يرده صارى درن نام نهره متصل اولوب نهر سقاريه نك صويى يريوزينه چقنجه اولان اون ايكى
ذراع صارى درندن اولدوغى محلده اون التى ذراع دخى كيدوب سد اولناجق محلى كوله
متصل اولناجق محلده برابر دوشوب وصارى درن كوله جارى حاضر بر نهر اولوب بر مقدار
وسعت ايريلوب ويرقاج ذراع اشاغه قازلمغه قوجه معمار تصميم ايلديكى محلدن بو محلك
حفرى نصف مقداره تفاوت ايدوب وبالجمله نهر سقاريه نك كوله جريانى تحقيق
ايتدكلرنده صبانجه كولنك ازنكميد درياسى جانبنه واريلوب آكا دخى تمام دقت اوزره ايكى يردن
تراز واولدقده كولك ازنكميد درياسنه وارنجه يكرمى ايكى بيك ذراع يراولوب يولنده طاغ
طاشدن بر نسنه اولميوب ونصف مقدارنده اورمانرو ذكر اولنان مسافه نك كولدن ابتدا
اولدوغى محلدن بيك ذراع يره كلنجه عمقى يدى ذراع اندن بيك ذراع دخى طقوز بوچق

ذراع اندن بیك دخی اوز اندن بیك دخی التیشر اندن بیك دخی اون اوچر اندن بیك دخی
اون یدی اندن بیك دخی اون سکز بوچق اندن بیك دخی یکرمی التی ذراع اندن بیك دخی
اوتوز اندن بیك دخی یکرمی بش اندن بیك دخی یکرمی التی اندن بیك دخی اون یدی
اندن بیك دخی یکرمی اندن بیك دخی طقوز وباقی سکز بیك ذراع دریایه وارنجه التیشر
ذراع قازلمق استرو کذلك ابتدا اسندن برمقداریوقارو قالقوب بعده ینه ترقی ایده رك
اون دورت ذراع نهایت بولدوغی محلده کولك ابتداسی ایله یریوزی ینه برابر اولوب
بعده بومنوال اوزره ازنکمید دریاسنه وارنجه کول اوتوز ذراع حواله واقع اولوب
حواله‌سی بو تفصیل اوزره دراون دورت بیك ذراعدن صکره بیك ذراع یرده کولی
دریایه سکز ذراع حواله بعده بیکده دخی اوز بوچق بیکدن دخی اون بربوچق بیکدن
دخی اون یدی بیکدن دخی یکرمی بیکده دخی یکرمی سکز بیکدن اوتوز ذراع حواله
اولمشدر کذلك ازنکمید دریاسنه اوتوز ذراع حواله‌سی اولمغله حفر اولندقده کوله اون
ذراع اشاغه اینر اول تقدیرجه نهر سقاریه دخی کوله اون ذراعدن متجاوز حواله اولور
بناء علی هذا سقاریه دخی دکرمن خرقنه صوجریان ایلدیکی کبی تمام جریان اوزره کلور زیرا
سقاریه ایله کولك ماینی بجردمیل مقداریدر سقاریه نك کوله وکولك دریایه اتصالی
ممکن وقابل اولدوغنه وکسه‌نك چفتلك وسائر املاکنه اوغره‌میوب کتورمکه بالاتفاق
تحقیقلری اوزره در سعادته مختوم وممضی محضرلر ویرمشلر درهمان سعادتلو پادشاهك
همت ومباشرت اولنمغه امر شریفلرینه مفوضدر وبونك مراداولنان میشه زار طاغ
استرانجه که یوز بیك بیله دق اودونی وعموما کمی کراسته‌لری دوکنه‌جك معدن اولمیوب بنا
اوله‌جق قدر رقعه لرصبانجه کولنده ترسانه کمیلری معدن ایچندن بنا اولنغین ترسانهٔ عامره‌یه
اللی یوك اقچه زیاده سعی اولمق مقرر درو زوادوزخیره لری کلك وصاللر ایله کوله وکولدن
استانبوله کلمك کلی انتفاع ایدوب قصد اولنمشیدی لکن رشوت سببی ایله اتمام میسر
اولمدی فصل دربیان لواء پیغا بو ایکنجی لواء که قپودان پاشا ایالتنه تابعدر حالا پاشا
سنجاغی دیرلر حدودی غرب وجنوب بحرمرمره شمال وشرق قره‌سی وقضالری
بونلردر انیه بازاری نام دیکر آدینه بالیه پیغا چاك قاز طاغی قلعهٔ سلطانیه کوکرجنلك
لاپسکی قپوطاغی مرمره الاوصاف مقدما بو سمتك تختی تروپا نام دیکر تروا دیرلر
برشهردر وبو شهر استانبولدن بیوکدر بو شهر قره‌ده بوزجه اطه مقابله‌سنده واقعدر سنه
دورتبیوز طقسان ایکی ده حضرت موسی وفاتندن صکره بنا اولنمشدر وایلك قراللری
داردانوسدر وبونلرك دولتلری ایکیوز طقسان یدی سنه ممتد اولمشدر صکره بو شهرك قرالی
الکسندر بن پریاموتك اوغلو الکسندر رومده مزستره شهرینك قرالی مینلای یه مسافر
اولوب وبو مینلاینك برحسنا عورتی که اسمنه هلینا دیرلر غایت کوزل اولمغله بو الکسندر
اوغلو بو عورته عاشق اولمغین بو عورتك سببی ایله بو شهر خراب اولمشدر نقل ایدرلرکه تروپا قرالی

الکسندرك عورتی کونلرده برکون حامله ایکن دوش کوررکه فرجندن بر آتش چقوب بو شهری
یاقدی بو واقعه‌یی عورت قراله سویلدکده قرال دیدیکه سنك حملك اولان ولددن بو شهره وبو
دولته ضرر اصابت ایدر دیدی فی الواقع اول عورت بر ولد طوغردی قرال دخی مراد ایلدیکه
اول ولدی قتل ایلیه اما عورتی رضا ویرمیوب بر بزایله صاردی اول سمتده بر اورمان ایچنه
اتدی اول اطرافده برچوبان کزر ایکن بو کاراست کلوب والوب عورتنه کتوردی اولادی
اولمامغله اولادیرینه بسلدی بو اوغلان بیوك اولدقده اول سمتك اوشقلرینی ایچمکه بشلدی
خلق اندن قراله شکایت ایلدیلر قرال اوغلانی وچوبانی احضار ایدوب نیچون اوغلکی
ضبط ایتمزسن دیو عتاب ایتدکده چوبان دخی بو بنم اولادم دکلدر فلان یرده بر بزایله
صاریلو بولوب بو قدر زماندر بسلدم بلدم بویله یرامز اولاجغنی دیدکده قرال بلدیکه
کندو اولادیدر چوباندن الوب سراینه قودی برکون قرال بریره آوه کیدوب بو اوغلانی
سرایده الیقودی و قراللك براوغلی دخی که بونك قرنداشیدر قراللك سراینده بو ایکی قرنداشلر
چکیشوب بو ولد قرنداشنی اوروب قتل ایدوب وخوفندن برکوچك قایغه سوار واوراده
فرار ایدوب مورەسمتنه کذار ومسستره قرالنه مسافر اولور ومسستره قرالنك برحسنا
عورتی وار ایدی که نظیری یوقدر اکا عاشق اولور قرال مسفور ایسه کریت اطه‌سنه کتمسی
اقتضا ایلدی زیرا کریت اطه‌سی انك حکمنده ایدی ومسافرینی خانه‌سنده الیقویوب
کندیسی برقایق چکدری ایله کریت اطه‌سنه روانه اولدی ولیماننده برچکدیری الیقودی که
بلکه برشیٔ اقتضا ایدرسه کریه خبر کتوره بعده اول بك اول عورت ایله اتفاق ایدوب تروپا
شهرینه باباسی جانبنه کتمکه عورتك کوکلنی ایدوب اول عورت دخی جمله جواهرلرین ووافر
التون الوب ولیماننده اولان قدرغه‌یه بنوب ترویه‌یه روانه اولدیلر وصولنده اناسی
وباباسی مسرور واولدیلر زیرا قرنداشن اولدوروب فرار ایده‌لی چوق زمان کچوب
اونودلمش ایدی واولاد دخی قلمایوب بوکا منحصرلر ایدی اول جهتدن مسرور اولدیلر واما
اول طرفده مسستره قرالی کلدکده کوردیکه اول بك عورتنی الوب تروپا شهرینه کتمشلر
همان یوله دوشوب تروپایه کلدی زیرا بو قرال تروپا قرالنه تابع ایدی رجا ایلدیکه عورتنی
اوغلندن الیویره قرال رجاسنی قبول ایتمدی و قصد ایلدیکه مسستره قرالنی قتل ایده
بو احوالی تروپاده اولان سردار مسستره قرالنه خبر ویردیکه نه طوررسن قرال سنی قتل
اتمك مراد ایدر همان طورمه‌موره طرفنه چکل کیت سکا برکمسه ویرمیه دیدکده اولدخی
بیم سره دوشوب مسستره‌یه کیتدی مکاننه وارد قده اطرافده اولان قراللره خبر ویردی
وانلره دوشندی والحاصل عظیم عسکر ایله قره‌دن و دریادن کلدیلر وتروپا شهرینی محاصره
ایتدیلر لکن قلعه‌سی متین اولوب خلقی چوق اولمغله فتحی ممکن اولمیوب اونبجی سنه‌ده
برحکیم تدبیری ایله برغریب مصنع بیوك آت تصویر ایدوب وایچنه برقاچ شجیع آدملر
قویوب حصار قربنه براقدیلر زیرا بویله مصنع صورتی بو زمزلر وقلعه نك ایچروسنه

الورلر فی الواقع بو یله اولدی آت صورتنی یاپوب ایچنه بر قاچ بهادر آدملر قودیلر و اول صورتی
بر قاچ تکرلك اوزرینه بندیروب اوردو یرینه براقدیلر وکندولری کیجه ایچنده قاچمق صورتنی
کوستردیلر و پوسیه آدم قودیلر که اکر بو هیکلی قلعه ایچنه الورلرسه بزه خبر کتور
قلعه خلقی کوردیلر که دشمن فرار ایدوب و بو صورتی کوتورمه‌دکلرندن براقمشلردر
بعضیلر دیدیلر که نهی. دکلدر بونی یاقه لیه لم اما اکثری جواب ویردیلر که حیف دکلمیدر
بر مصنع سنیدر کوتورمشلر بونی ایچرو الملم وقلعه قپوسی ایچرو سنه وضع ایده‌لم دیدیلر
لکن قلعه قپوسندن صغمز لازم کلدیکه قلعه قپوسنی هدم و بو صورتی ایچرو الدقلرنده نصکره
ینه قلعه قپوسنی کما کان یاپالر والحاصل اول پوسوده اولان جاسوس احوالی واروب انلره
خبر ویردکده دشمن اول ساعت عودت ایدوب قلعه نك اطرافنی محاصره ایتدکده وقپویه
هجوم ایتدکلرنده آت صورتی ایچنده اولنلر دخی چقوب قپواوکنه طوروب بو طریق
ایله ظفر بولوب ایچرو دخول ایدوب سکانی قتل عام وقلعه یی خراب ایدوب وحالا اول
شهر عظیم آثارلری باقیدر مصنع ستونلر وفاخر مرمرلر واردر استانبولده اولان دیرکلر ورخاملر
اکثر بو شهردن کتورلمشدر قپوطاغی جزیره سی اوجنده ایدنجق قرشوسنده در محل مزبوردن
روم ایلی سواحلی وکلیبولی سواحل شمالیه سی نمایان اولور حتی سلیمان پاشا اورخان غازی یه محل
مزبوردن روم ایلی جانبلرینی تماشا ایدروب اول سمتلره چوب فتح ایتمکه رغبت ایلدی ولهذا
بوکا تماشالق دیرو بلقیس سرایی نامیله دخی مشهور اولمشدر فصل در بیان لواء صغله بو سنجاق
دخی قپودان پاشا ایالتنه تابعدر که حالا ترسانهٔ عامره کتخداسنه خاص اولدی بونك قضالری
برقاچ سنجاقدن متفرقدر واك باش تختی ازمیر شهریدرکه قضالری بونلردر آذینه ایاثلوغ ازمیر
انچه شهر ایدین نامدیکر سوکه اینه نامدیکرمت باف بلاط بیراملو چشمه اورله
چنیه سفری حصار شاهمه صاور صوبیجه طلمه قارپوزلو قره جه قیلو قره برون
قزلحصار قوش اطه سی مندجه نیف منمن اوصاف ازمیر باش تختی ولایت آیدین
وصاروخاندر اسکله سی اق دکز کنارنده بر بندر عظیم شهر وقلعه در ایکی حصنی واردر
بری جنوب طرفنده بر یوکسك دپه اوزرنده قلعه در بری غرب وشمال طرفنده لب دریاده
ایکیسی دخی محفوظدر بلدهٔ قدیمه در اسکی سوری آثاری واسکی حصاری اماکن کثیره لحاطه
لیدرکه اوچ جامعی وحماملری واسواقی وبساتینی ولیمونی وانجیری واوزم قوروسنی اطرافه کتورلر
وزیتونی چوقدر بو شهری سنه سکز یوز بشده تیمور تیره ده قشلادوغی اثناسنده فتح
ایتمشدر اول وقت فرنك النده ایدی بعده سنه سکز یوز یکرمی طقوزده سلطان
مراد ثانی حفیدبك الندن المشدر وقصبهٔ مزبوره بر الچق طاغك ذیل شمالیسنده
دریا کنارنده واقع اولمشدر غربی وشمالی دریا شرقی صحرا ودن ودپه باغلردر جمله محلاتی
یکرمی قدر اون جامع طقوز حمامی اکثر سوقی دریا طرفنه دوشوب نصف محله قدر
دکاکین واسواق واردر و بونك صویی چشمه لر وقیولردندر بر نهر صغیر دخی طاغ انکندن
شهرك

شهرك طرف شرقیسنی دور ایدوب دریایه قریب اولدقده شهر ایچنه اوغرار پکز دوکیلور
بناسی اخشابدن کرمت اورتیلو جمله بیوتی غرب وشماله توجه ایدوب طاغه ارقه
ویرمشدر اولو جامعی نیفلی زاده جامعیدر دریا طرفنده لیمانه قریب فوقانی کارکیر
قورشون اورتیلو قبه بر مناره لودر بری دخی یعقوب بك جامعیدر دریا کنارنه دوشر قورشون
اورتیلو قبه‌در بری دخی حاجی حسین جامعی کذلك یالی کنارنده دخی سائر شهرده
خرده جامعلر واردر التمش قدر خانی واردر بری اشاغی لیمان اغزنده مثلث الشکل فاتح سلطان
محمد خان بنا ایتمشدر بر بیوك و بر کوچك قپوسی واردر بر طرفی اوردو غرب وشمال
طرفی دریا وقبله طرفی میداندر بر قلعه سی دخی مزبور طاغك تپه سنده کوچك بر قلعه در
مشکل مستطیل کافری بنادر ربعی معمور و بر جامعی واردر واشاغی قلعه ده بر مسجد واردر
بو قلعه لرك صورلری طشره دندر و بر خرابه قلعه ایچنده آثار قدیمه ده قرق دیرك و بر عظیم
صهریج واردر بر النده اوستی دوزمیداندر خلقی جمله ملل وادیان مخلوطدر مسلمانی غالبدر
دورت بالیوز اوتورر وعلماسی چوقدر و بو قارو قلعه نك قپوسی اوکنده تماشالق دیرلر
بر بنا زوم واردر که طاغ یماجنه طوغرو قدمه‌لر دربستانلرك ایچنده مغاره و بنا اثرلری واردر
بونك ناحیه‌لری بری برون اباد که قرشوسنده شرق وشمال اراسنده و دریا کنارنده بر کوچك
قصبه در بش التی جامعی ایکی اوچ حمامی واردر بری دخی زرپانده دیرلر شرق وجنوبنده
بر قاچ پاره قریه در بری دخی جنوبنده محکمه قریه‌لری دیرلر یکرمی دورت قریه در وازمیرك
وکار باشی دیرلر بر لطیف مسیره سی واردر بر قبه ایچندن بر وافر صو چقوب نصف خرمن
مقداری بر کول اولور وایاغی اقوب دکزه دوکیلور ایاغنده آسیابلر واردر و بو صو نبع
ایتدیکی مغاره نك ایچنه کرملك امکانی واردر ونهایتنده قپو کبی بر محل واردر بسته در
داخلنده مال ودفینه اولمق مشهوردر اهالیٔ ولایت بیننده معروفدر لکن مطلسمدر دیرلر
وبعض قصد ایدنلر اول قپویه واردقده قپودن بادسموم اسوب هلاك اولمق روایتنی ایدرلر
اوله ازمیرده غرب وجنوب بحردن اون ایکی میل وقره دن نصف مرحله بر بلده در ایکی
جامعی وحمام واسواقی واردر اشجار زیتونی فراوان اولمغله صابون کاید ربونده صابون
اشلنور بونك اسکله ولیمانی اوچ میل مسافه ایرودر قصبه لب دریاده دکلدر اسکله دن چقان
احمال مسافرینی نقل ایچون مکاریلر حاضردر لیمانده قدیمدن منزل مسافرینا اولنوب
بعده طقوز یوز طقسان دورت حدودنده بر مختصر رباط ومسجد بنا ایتدیلر عاشق ایدر
بو مکاریلر النده بر دیشی قاتر کوردم اردنجه بر قاتر یاوروسی وار ایدی صاحبنه سؤال
اولندقده بو دیشی قاترك حمار ایله قاریلوب طوغوردی عادته مخالف کوردیکمز یوق ایدی
دیدی منمن بحره قریب غرب وجنوب ازمیر شمالی کلمبه وطورغودلو قضالری جوانبی
دوشر ازمیردن نیفه کیدلسه ارالقده بر طاغ آشیلوب کذلك شمال سمتلرنده مغنیسا
وطورغودلو طاغ اشمغه موقوفدر ودخی نیفك قرشنده وجانب غربنده قزل حصار وقبله سنده

ایاثلوغ اولور نیف مغنیسا قربنده غرب وجنوبه واقعدر فصل در بیان مسالك ومنازل
ومسافات اناطولی وقرمان اسکداردن پندیك بش ساعت محل تنکدر کاه مال دپه یه
قوزلر اندن ککبوزه بش ساعت مائی قلیلدر کاه سلطان چایرینه قونارلر ککبوزه دن ایکی
یول ایریلور بری ازنکمیده کیدر بری دیلدن کچر وهرسکه قونار مسافه سی ثلث ساعت اندن
دربنده التی ساعت اندن ازنیق التی ساعت اندن لفکه اون ایکی ساعتدر اندن سکود اون
برساعتدر سنه بیك تیمشده وزیر اعظم کوپرولی محمد پاشا لفکه ایله سکوت اراسنده
طاغلر ایچنده چلته کلك نام وادیلر قربنده بر اما نسز واسسز یرده بر مکاف خان وبر جامع
شریف وحمام بناوخیرات ایتمشلردر اندن اسکی شهر اون ساعتدر ایکنجی یول که ازنکمیده
کیدر ککبوزه دن هرکه دورت بوچق ساعتدر نزولی یوقدر دکرمنلری طوزله قربنده
ویرانه در اندن ازنکمید بش ساعت ایکسنك ما بیننده چنار چایری بونده دخی یول ایریلور
بری صول قوله بری اورته قوله که اسکی شهره کیدر واسکی شهره کیدن یول ازنکمیددن
قازقلوبلی دورت بوچق ساعت اندن دیکلو طاش اون ساعت که قرب ازنیقدر یاخود
قازقلوبلیدن قوشجیلر بو منزله کلنجه صعب وسنکستان ودولاماج محل اولوب یدی ساعت
اندن ازنیق اندن ینبه جك تابع ازنیق اندن ینکیشهر اوچ ساعت یاخود دیکلو طاشدن
کول باشی ایکی بوچق ساعت اندن ینکیشهر اوچ ساعت اندن اق بیق بابا سکوت
قربنده دورت ساعت اندن بازارجق بش ساعت اندن بوزاویوك دورت ساعت طاغ ایچنده
مغاره لر اولوب همان برقله سی واردر قلعه سی اوراتمشلر طقوز مسجحفلی وارایمش اندن
اسکی شهر التی ساعت اق ویران اوچ ساعت سیدی غازی اوچ ساعت برطافلو اوچ
ساعت خان خسرو پاشا بش ساعت بیات بش ساعت بولاوادین سکز ساعت
اسحاقلی بش ساعت اق شهر اوچ ساعت ارقد خانی ویرانه در دورت ساعت ایلغین
ایکی بوچق ساعت جسر عتیق نام دیکر بالقام صویی ایکی بچق ساعت بالس کوپروسی
دیرلر اندن زنکی صویی اندن قونیه یاخود ایلغندن لادیك اون ساعت اندن قونیه طقوز
ساعت قونیه دن اسمیل اون برساعتدر قره بکار طقوز ساعت ارکلی اون ایکی
ساعت اولوقشلا طقوز ساعت چفته خان التی ساعت بو چفته خان یولی صعب
وسنکستان برچای صویی واردر وبو چفته خان قربنده برلطیف ایچمه وبر ایلیجه وقربنده
بر نهر جاریدر آکاقرق کچید دیرلر برنیجه دفعه اول نهره اوغرایوب کچرو بو چفته خان تا چاقیده
وارنجه کوه بر کوه میشه زار اورمانلردر چفته خاندن نصف منزلده بو قرق کچید
صویی چوغالوب اق کوپری نام طاش کوپری التندن کچر وقربنده قره صو نام نهره قاریشور
وطاغ دیبنده شکر بیکاری دیرلر برچشمه عظیمه دن نبع ایدوب اول نهره دوکیلور وبو جسری
عبور دن صکره رمضان اوغلو نام یایلا طاغرینه صعود اولنور بنه نزول اولنوب چفته
خاندن یایلاقه یدی ساعت واندن چاقده اون برساعت وچاقد کارنده بیرام پاشا یاپدردوغی

خانه که ایام شتاده اوچ دوت کونده کلنورار القده نیجه خانلر بنا اولنمشدر وچفته خاندن چاق
چاقده کلنجه دخی یولده سلطان خانی دیرلر بو خانی حاجی سلطان مرحوم بنا اتمشلردر اندن
صاری اشق اندن چاقده کلنور وچاقددن ادنه طقوز ساعتدر لکن چاقددن ادنه یه
کلنجه ایکی یول واردر برسنه قرغه سکمز دیرلر برطپراقدن یوکسك طاغ اشلوب ادنه صحراسنه
واریلور بو یولده چاقد نهرینی عبوره احتیاج قلمز ایکنجی طریق چاقد کارنده اولان خان
قربنده چاقد اياقدن کچیلور بو طریقده چاقددن ایکی کره کچیلوب ادنه یه واریلور دخی بریول
زنکی صوسندن ادنه یه واریلور زنکی صویی التی ساعت اندن دیکه خان دورت ساعت
نام دیکر کلمبج بیکاری دیرلر صحرا اردر کاریز باشی نام دیکر حوض اوچ ساعت اندن قونیه دورت
اندن بیکار اوغلو قریه سی التی ساعتدر خرابدر بیکار باشی که قرب لارنده در التی ساعت
معدن شاری قربنده بو کا افلاطون صویی دیرلر فیروزا اندن اقچه شار سکز ساعت اقر
صویی واردر برطرفی قلعه در مراد پاشا بنا سیدر اندن کول باشی یدی بوچق ساعت
عظیم صویی وکوپروسی واردر یاخود قورد بیکاری اندن ارکلی دورت ساعتدر چاوش
کوپروسی اقر صویی واردر اولوقشلا اندن چفته خان اندن تکربلی ورمضان اوغلو
یایلاسی اندن صاری اشق نهر چاقد خان بیرام پاشا اندن ادنه وصاغ قولده دخی ایکی
یردن یول ایریلور بری دیلدن بری ازنکمیددن که بروسه یه واندن کوتاهیه یه کیدیلور
ازنکمیددن ینکی شهر آیدین اندن بروسه یه وبروسه دن کوتاهیه بری بروسه دن
کوتاهیه بری بروسه دن آق صو لطیف ماء جاریسی واردر اندن اینه کول برصحرای واسع
بر کول قربنده در یاخود قورشونلو خانه قوزلر اندن کمش بو منزلده طومانج طاغلری
آشیلور اندن کوتاهیه دخی بریول ازنیقدن کوتاهیه یه ازنیقدن ینکی شهر آیدین اندن
آق بیق اندن آخرجك اندن بوزاویوك اندن صولی کوی اندن کنجه لو بونده ایلیجه واردر
اندن کوتاهیه واول یول که دیلدن کیدیلور ایکی یولدر بری صاغ قولدر وبری که بروسه یه
ومغنیسایه کیدیلور دیلدن صمانلو غربا بر منزل واندن بروسه یه یاخود صمانلودن بازارجق
نام محله کیدرکن صمانلو قاطرلی طاغلری آشیلور عظیم طاغلردر وصعب یوللردر
بلبا ایجه واریلور اندن اولوباد بروسه دن بوغاز حصار عسکر منازلی بکلك چایر اوچ ساعتدر
کول باشیدر قربی قره اغج باغلری التی ساعت اندن اولوباد کوپروسی ایکی بوچق ساعت که
میحالیج قربنده در اندن صاری بك تابع کرماستی دورت ساعت اندن صالدزه رقرب
بالجك اغاج تابع مانیاس دورت بوچق ساعت اندن کوره اغاج کوپروسی واردر قرب
ودیان تابع کونان دورت بوچق ساعت اندن جسر کوکرجنلك التی بوچق ساعت اندن
قریهٔ دیمتوقه دریادن اوچ ساعت بو منزل التی بوچق ساعتدر اندن قوری دن دورت
بوچق ساعت اندن کونجی در قرب دریا التی ساعت اندن چار طاق مقابل کلیبولی
دورت ساعت اندن برغوس دورت ساعت اندن قلعهٔ سلطانیه بش ساعت

میخالیجدن مغنیسایه ایلی بات اندن صوصغرلغی بونده بر نهر یکر در بند مند هو ریا اندن
قوری کوجلك اندن باش کلیبه اندن بلاموط ایکی خانی واردر اندن مغنیسا اندن ازمیر بروسه دن
برغمه یه بروسه دن قره اغاج اولو باد کولی چلتکلی قریه درعمر نام قریه بالیکسری برداقچی
قریه در تار حاله جاودیر بر قریه در بلوجك نام قریه برغمه یازمند اندن ادرمید اندن اورندی
اندن بالیکسری کوتاهیه دن حمید دکزلی اندن زازقری اندن یکی بور او اندن اسپارته
دخی دکزلودن انطالیه جنوبه عاصی قره اغاج اراده قازق بلی اشیلور تفنی یه واریلور
اندن استنارا اندن انطالیه دخی دکزلودن قوش اطه سنه غربه نازلی اندن سلطان حصاری
یکیلور کوشکه کیدیلور اندن کوزل حصار اندن اذینه دورت ساعت اندن بلاط اندن قوش
اطه سی ازنکمیددن صول قوله بر قاچ یولی واردر ازنکمیددن صبانجه طقوز بوچق یاخود
اطه ناحیه سی نهر سقاریه ومودرنی صولری یکیلور اندن خندق اندن دوزجه بازاری
یولده کوکر یه در بندی وطاغلری اشیلور بولی یه واریلور یاخود صبانجه قربنده سقاریه
صوینی یکیلور سکز ساعت اندن کیوه طقوز بوچق ساعت اندن طراقلو طقوز ساعت
اندن کوینك بش بوچق ساعت اندن مدرنی طقوز بوچق ساعت اندن بولی اون بش ساعت
اندن چغاسکز ساعت اندن کره ده بش بوچق ساعت اندن کول باشی دورت ساعت اندن
بایندر بش ساعت وشرقه کیدن مقابل حماملویه قونار اندن چرکش سکز ساعت یولی
تنکدر اندن قره جه ویران سکز ساعت خلقی آت جانبازیدر یاخود قورشونلو اندن
قوچحصار اون ساعت اندن طوسیه دخی اون ساعتدر دخی کول باشندن قسطمونیه
ایکی یول وار کول باشندن ویران شهر اندن بورلی اندن افلانی اندن ماچیل لنا اندن
سورقون اندن قسطمونی یاخود کول باشندن بایندر اندن اق طاش اندن ضرت
اندن یورك اندن اراج اندن مرکوزه اندن قسطمونی طوسیه دن چانغری بر منزل
وطوسیه دن سیواس حاجی حمزه سکز ساعت بونده کیربلی دیرلر یولده بر بل واردر مرور
اولنجه زحمت چکیلور دورت خانی واردر عثمانجق التی ساعت اندن مرزیفون صحراسی
نهایتنده کوسه شعبان سکز ساعت یاخود حاجی کوبی اندن مرزیفون قربندن یکیلوب
واریلور بولاق دورت بوچق ساعت اندن کلکرازیدی ساعت اندن اماسیه اندن اسکی
ایکنه نام دیکر اقیه لر سکز ساعت اندن تورحال یدی ساعت اندن اینه بازاری دورت ساعت
اندن توقات التی ساعت اندن تخت آباد یدی ساعت یاخود بولس ار توق آباد صحراسنده
بر بیوك قریه در اهلی مسلم وکافر در بر عظیم بل یکیلور اندن محمد پاشا خانی حالا یکی شهر دیرلر
یدی ساعت اندن یلدز صوینی دورت ساعت کوپریدن یکیلور اندن سیواس دورت
ساعت وانکوریدن توقات لاله چایری چقورجق چاشنکیر کوپروسی قره قوغنار نده قاضیلقدر
الجه قیونلی توقات اسکی شهردن توقاته قاش اندن اق کوپری اندن دخی اوغلانجی
سوری حصار برابرنده بر کوید اندن مهان سقاریه صوینی یکیلوب قوینلو اندن یکلو

اندن

اندن یبلانجی اندن الاجه اطه اندن انکوری اندن لالاچایری اندن حصارلق اندن
قزل ایرمق کوپرسی یکیلور اندن بارلی یبلاقی اوکی اندن صوفیلر اندن سیغه اندن کورز اندن
قانق اندن چاوغار اندن یالکزطام اندن طساری بوغازی اندن قزل تربه اندن مشهد اباد
اندن قاز اباد اندن توقات انکوریدن سیواسه الما طاغی اندن قزل ایرمق اندن کسکین
اندن دلیجه ایرمق اندن ال بکلی اندن بوداق اوزی اندن سنجار اندن قزان قیا اندن اوج
طاش اندن زیله اندن سیس اندن ارتق اباد اندن محمد پاشا خانی اندن ایلیجه اندن سیواس
انکوریدن قیصریه یه الا طاغی اندن چقورجق اندن چاشنکیر اندن دکرمنلی نام دیکر بولدقلی
اندن صوفیلر اندن قزلق بلقانی اندن قباد وراق اندن کورکچی اندن دمرجیلر اندن انبار اندن
قیصریه ازنکمیددن انکوری صبانجه اندن کوپری قرب کیوه اندن طراقلی اندن طوربالی
کوینك اندن نصوح پاشا خانی اندن دیکر نصوح پاشا خانی اندن صاریلر اندن بکبازاری اندن
ایاش اندن استونوس اندن انکوری اغات اناطولی خلقنك لسانلری ترکیدر وجابجا بعض
رعایاسی نصاری وروم لسانی وبعض ارمنی لسانی تکلم ایدرلر اما غایت ازدر دخی یهودی واردر
اما اسپانیول لسانی ایله تکلم ایدرلر دخی فرنك لسانلرینك ازمیرده انواعی موجوددر الادیان
بو اناطولی خلقی جمله سی اهل اسلام ومذهبلری حنفیدر انجق بعض کویلرده نصاری
وروم وارمنی ویهود طائفه سی هر یرده بولنور اما غایت ازدر اوصاف خلق کرچه خلقی ترك
وترکماندر وروم در اما ارمنی ویهودی ازدر وفرنك دخی واردر ازمیرده اولورلر احوال ملوك
وحکام کد اناطولی ولایتنی ضبط ایتمشلردر بودیار طوفاندن بشیوز یتمشدنصکره مسك بن
یافث اول طاغدن چاق اسکندر ضبط واول یرلری معمور ایدن بودر بعده لهراسب بعده دارا
بعده اسکندر یونانی بعده بطالسه وبو دولتده انطاکیه بنا اولندی بعده قیاصره روم
بونك عصرنده وفات افلاطون الهیدر قونیه ده تکرار فرسدن نوشروان بعده قیاصره
روم چاق دولت اسلامیه ظهور ایدنجه اهل اسلام خلفاسی طرفندن بعضی یرلری ضبط
وبعض یرلری غارت اتمکه وابتدا اناطولیده دولت اسلامیه دن ظهور وقرار ایدن ال عثمان
دولتلریدر سبب ظهورشویله نقل ایدرلرکه جنکیز خان خروج ایدوب بلخه کلوب وایرانه
تسلط ایدوب واول وقت سلیمان شاه بلخ قربنده ماهان شهرنده حاکم ایدی واولوقتکه
سنه التیوز یکرمی برده سلیمان شاه اول سمتی ترك ایدوب دیار حلبه قصد ایدوب واروب
جعبر قلعه سی قربنه کلدکده فرات ایرمغی یوللرینه کلوب یکمك استدیلر سلیمان شاه
یکید طلب ایدوب آتی صویه دیدی اجلی انده مقرر ایمش جعبر قلعه سنك التنده دفن
ایتدیلر بعده اوچ اولادی قالدی بری سنقور تکین بری کون طوغدی بری ارطغرل بویله
اولدقده یاسین اوه سنه دوندیلر ارطغرل انده دورتیوز مقداری کوچر او ایله قالوب
اول برقرنداشلری ینه وطن اصلیه لرینه رجوع ایتدیلر ارطغرل برنجه ایام انده طوردی
محل مزبوردن ینه رومه عزیمت ایتدیلر رومه داخل اولدقده اولادلرینك بریسنك ادی

صاری بالی ایدی سلطان علاء الدین ولایتنه داخل اولمغه استیذان آتمك ایچون
علاء الدینه ارسال ایدوب واردقده اذن ویروب وطومانیچدن چاق ارمناکه وارنجه تعیین
مکان ایلدی ارطغرل اول سمته توجه ایتدکده قره جه طاغده توطن اتمشلردر بعده سلطان
علاء الدین بعض اعدا اسیله محاربه صددنده ایکن ارطغرل یاننده اولان یولداشلریله
ایریشورکه تاتار سلطان علاء الدینی بوزمغه آز قالمشیدی اول ساعت ارطغرل اتباعیله
تاتاره هجوم ایدوب تاتار منهزم اولدیلر سلطان علاء الدین انی کوروب ارطغرله
استقبال کوستردی ارطغرل دخی سلطان علاء الدینك الن اوپوب سلطان علاء الدین
دخی ارطغرله خلعت کیدروب توابعنه اعطا واحسانلر ایلدی اندن سکوت نام محلده
قشلایوب واول سمتده اولان قره جه حصار ویاجك سلطان علاء الدینه اطاعت ایدرلردی
بعد زمان قره جه حصارك کفاری ارطغرله حضوروپرمز اولوب عداوتی اظهاره بشلدیلر
ارطغرل دخی علاء الدینه اعلام ایدوب علاء الدین دخی اوزرلرینه وارمغه اذن ویردکده
محاصره ایدوب فتح ایلدی بعده سنه التیوز سکسن بشده سلطان علاء الدین کوتاهیه یی
محاصره ایدرکن خبر کلدیکه تاتار نقض عهد ایدوب کلوب ارکلی یی غارت ایتدیلر
سلطان علاء الدین اول ساعت ارطغرله قلعه محاصره سنی تفویض وکندی دونوب
تاتار اوزرینه کیدوب تاتار عسکرین بوزوب چوق تاتار قیردی برمرتبه که سلطان
علاء الدین امر ایلدی تاتارلرك حیالری دریلرینی بربرینه دیکوب برسایبان یاپدیلر
شمدیکی حالده اول صحرایه طلشاق یازوسی دیرلر وبو طرفده ارطغرل اقدام بلیغ ایدوب
قلعه یی فتح ایتدی ونکفوری طوتوب قلعه یی یغما ایدوب خمس مالنی اخراج وباقی مالی
غنایمی غزاته تقسیم ایدوب اندن خمس مالی بشارت خبریله سلطان علاء الدینه کوندردی
بعده اندن ارطغرل ایکی سنه اوچ ای دورت کون غزاده اولوب اندن سلطان علاء الدین
متوفی اولدی بعده اوغلو غیاث الدین قونیه تختنه جلوس ایتدی والحاصل ارطغرل
سکوتده سکون ایدوب کفاره مدارا ایدوب تا سلطان علاء الدین ثانی کیقباد بن فرامرزه
کلنجیه دك واولوقتده ارطغرلك اوچ اولادی اولوب بری عثمان بری کوندز بری صاری بالی
لکن جمله دن بهادر وشجیع عثمان ایدی اول سببدن عثمانه خلق عزت واکرام واولوقت
پادشاه اعظم قزان خان بن ارغون رومه مستولی اولوب واولوقت ارطغرل غایت پیر اولمش
ایدی اما سلطان علاء الدین ایله مناسبت تامه سی وار ایدی احیانا عثمان غازی
علاء الدینه پشکش ایله واروب بولشوردی ودخی اولوقتده علاء الدین ثانینك اسکی شهر
واین اوکنده تابلری وار ایدی عثمان غازی بونلره واروب کلوب دوستلق ایدردی بو عثمان
غازی غایت مسلمان ودیندار کشی ایدی وعادتی اوچ کونده بر طعام بشوروب فقرا وصلحایی
جمع ایدوب اطعام ایدردی وبرمرتبه معتقد ایدیکه برکیجه برکویك امامنك خانه سنده
مسافر اولدی مکر پنجره ده برمصحف شریف وار ایمش صاحب خانه عثمان غازی یه

یلدردکده کیجه اولوب ابدست الوب مصحف شریف جانبنه توجه ایدوب تا صباحه دك
ال قاوشوب طوردی تعظیما ونقل اولنور که عثمان غازینك اسکی حصاربکی ایله برعورت ایچون
ماجراسی واقع اولدقده عثمان غازی ایله جنك ایدوب اسکی شهربکینك عسکری منهزم
اولدی ویك ایله معا یاردمه کلن خرمن قیا کافرلرینك تکوری کوسه میخال طوتلدی کوسه
میخال بهادر اولمغله عثمان غازی کوسه یی اولدرمکه قیامیوب جرمنی عفو ایدوب ازاد ایلدی
کوسه میخال دخی جان ودلدن مسلمان اولوب اتباعیله عثمان غازی یه تابع اولدی عثمان
غازینك واورخانك اولکه لرنده کافر طائفه سیله جنك ونیچه قلعه لر فتح ایتمشدر
حالا اولادی مالکانه لرینه متصرفلردر بعده ارطغرل هجرتك التیوز سکسن یدی سنه ده وفات
ایلدی وعمرلری طقسان اوچ سنه در سکوتده دفن ایتدیلر علاء الدین ارطغرلك
وفاتنی اشتدکده غایت تأسف ایدوب یرینه عثمان غازی یی تعیین ایلدی وطبل وعلم
وقلج وآت وخلعت فاخره کوندردی کنه الاخبار صاحبی اویله نقل ایلمشدر لکن
ضیری تواریخده ازنیق جنکنه ارسال اولنمشدر دیمکله کرکدر ونقل ایدرلرکه اینه کول
تکوری آدملری عثمان غازینك یلاقه کلوب کتدکده بعض شیلرینه تعرض ایدرلردی
بویله اولمغله عثمان غازی بیلجك تکورینه دیدیکه بزم کوچمزی انجتمکه بشلدیلر
باری صلحمز بوزلمق ایچون یلاقه کیدجك اثوابمزی سزده امانت قویلم بیلجك تکوری
دخی قبول ایدوب اما شول شرطیله که اثوابلری خاتونلر کتوروب قلعه یه قویالر
هرکزا تراکه وار ککدن کمسه کرمسون خاتونلر اثوابی بیلجك قلعه سنه کتوردیلر
بو بلجنه برقاج کره اولوردی عثمان غازی اینه کول تکورینك سمتنه تمشکشیله ارمناکدن
دونوب کچرکن مکر اینه کول تکوری خبرالوب چوق کافر ایله یوسودن عثمان غازی یه
قیولدیلر عثمان غازی اللهك عنایتی ایله غالب اولوب اکثر کافرلری قیرمشدر اما قرنداشی
صاری بالی اوغلو بالی خواجه شهید اولوب ارمنی بلی دوکندیکی یرده حمزه بك کوینك
نواحیسنده دفن اولندی حالا مزاری یاننده برکاربان سرای ویرانه سی وار دراندن عثمان
غازی یلاقه کاوب چقدقدن صکره عثمانك خلقی اراسنده برعزیز شیخ وار ایدی آدینه اده
بالی دیرلردی دنیاسی بینهایه ایدی اما درویش سیرتی طوتردی برزاویه یاپوب
آینده ورونده یه خدمت ایدردی کاهی عثمان غازی انك زاویه سنده مسافر اولوردی بر
کیجه رؤیا سنده کوریکه بو شیخك قوبندن آی چقوب کلوب کندونك قوبنه کیردی وعثمان
کوبکندن دخی براغاج بتوب عالمی طوتوب وانك سایه سنده طاغلر واروطاغلرك دیبندن
بیکارلر چقوب روان اولوب اقرکمی باغی سقی ایدر کمی چشمه لر اقیدر ایرته سی عثمان
غازی بو رؤیاسنی عزیزه نقل ایدوب شیخ دخی تعبیرنده ایتدی یا عثمان مژده اولسون
سکا وسنك اولادیکه که حق تعالی سکا واولاده سلطنت ویردی ایمدی بنم برقزم وار ال دیدی
عثمان غازی شیخك قزینی نکاح ایدوب تزوج ایتدی چونکه اده بالی عثمانك دوشنی

تعبیر ایتدی همان عثمان غازی قلیجنی بلنه بغلیوب برکیجه یارانلریله سوروب اینه کوله
کلوب قربنده واقع توجه نام قلعه یی آتشه اوروب کافرلرینی قیردی صباح اولیجق اول سمتك
کافرلری جمع اولوب قره جه حصار تکفورینه آدم کوندوروب ایتدیلر ترکلر کلوب بونده
توطن ایده لی اطرافه ال اوزتمغه بشلدیلر اکر مقید اولمزسکز بونده نه سنی ونه بزی
قورلرایدی بواقلیمدن سوروب چقارالم پس قره جه حصارك تکفوری قرنداشی
چوق عسکرله کوندروب اینه کوله امدادایلدی عثمان غازی بواحوالك خبرینی الوب
عسکر جمع ایدوب طومانیج بلنده کافر عسکرینه بولشوب عظیم جنك اولدقده عثمان
غازینك قرنداشی صاری بالی انده شهید اولوب اول یرده برچام اغجی واردر قندیللو چام
دیرلر زیرا کاهی انده قندیل کوریشور وتکفورك قرنداشی انده دوشوب عثمان غازی بیوردی
قارنني یاروب دخی ایت کبی یری اشوب کومدیلر اول سببدن اول یره ایت اشنی دیرلردن
صاری بالی کوتردوب ارطغرل یاننه دفن ایتدیلر چونکه علاء الدین ثانی صاری بالینك
شهید اولدغنی بلوب ایتدیکه معلوم اولدیکه قره جه حصار تکفوری بزه باغی اولمش اسکی
شهری عثمان غازی یه ویردی ودستور ویردیکه قره جه حصاره واروب یغما ایلیه پس
عثمان غازی عسکر جمع ایدوب قره جه حصاری فتح ایدوب وتکفوری اسیر ایدوب مالنی
غازیلره قسمت وخمسنی اخراج ایدوب قرنداشی اوغلو اق تیموری علاء الدین ثانی یه
کوندردی بوفتح هجرتك التیوز سکسن یدی سنه سنده واقع اولدی ونقل ایدرلر قچن بوفتح
اولدقده اهل اسلام چوغالوب جمعه نمازی وبیرام نمازی قلمغی طلب ایتدیلر وطورسون
فقیه سویلدکده طورسون دیدیکه جمعه نمازی قیلمغه اذن پادشاه لازمدر عثمان
غازی بوسوزی ایشتدکده غضبه کلوب فقیه مزبوره دیدیکه بوولایتلری بنم قلیجم ایله فتح اوله
نه اصل پادشاهك علاقه سی واردرکه اکا دانشمغه محتاج اولهوز دیوب اویله اولدقده قره
حصارده طورسون فقیهی هم قاضی وهم خطیب ایتدیلر واول خطبه عثمان غازی بن
ارطغرل نامنه اوقندی عثمان غازی اسکی شهری تخت ایتدکده برعظیم بازاری طوردی
اطراف کافرلری هفته بازارینه کلوب الش ویرش ایدرلردی اتفاق برکون بیلجکدن
بازاره کافرلر کلوب بریوکله برداقلر کتورمشلرایدی وهم کرمیانلونك بریسی بونلرك بربرداغنی
الوب حقنی ویرمیوب اول کافر دخی کلوب عثمان غازی یه شکایت ایتدکده اول ساعت
عثمان غازی اول کرمیانلودن حقنی الیوردی غایت ایله عدل کوستردی ودخی نقل ایدرلر
قوجه میخال قزینی قنوزی ایلنك بکنه ویردکده اطرافده اولان تکفورلری دوکونه اوقیوب
جمله تکفورلر دوکنه کلوب صاچی کتوردیلر اما عثمان غازینك کتوردیکی جمله سنه
غالب ایدی کافرلر کوروب عجبه قالدیلر بربرلرینه ایتدیلرکه بوعثمانك رویشی بویله کوسترر که
اززمانده بونده بریزی قومیه ایمدی تدبیر بودرکه بونك تدارکنی همان کورلر بوتدبیری بیلجك
تکفورینه تفویض ایلدیلر زیرا عثمان غازی بیلجك تکفورینه صورت معامله انواع احترام
ایدردی

ایدردی بیلجك تکفوری ایتدی یقینده بزدخی دوکون ایده رز عثمان غازی یی دخی تکفورلرله
دعوت ایده رز والحاصل بیلجك تکفوری دخی یارحصار تکفورینك قزینی الوب عثمان
غازی دخی سوری ایله قیونلر کوندروب ایتدی تکفورلر دوستم بوقیونلری دوکونده وخدمتنه
کلنلره یدرسون بزدخی انشاء الله واررایز کوسه میخال دخی مخفیجه کافرلرك اتفاقلرین
اعلام ایدوب بویله اولدقده میخال ایله خبر کوندردیکه سلام ایدوب سویله هر ییل زحمتمزی
چکه کلمشلردر کرمیان اوغلو ایله عداوتمز خود معلومدر بو ییل دخی زحمتمزی چکسونلر بزم
رختلریمزی بنه قلعه یه کوندرنلر یقینده ییلاقه کتملو یز اثوابمزینه انلرك یاننده امانت اولسون
بوطرفدن امین اولوب دوکونه خدمت ایده رز کوسه میخال بوسوزلری تکفوره سویلیجك
غایت سوندی تورك جمیع عورت واوغلان ومال ورزقیله قبضمه کیررسانندی الحاصل دوکونی
چاقریلکاری دیرلر بر یراننده ایتدیلر موعد وقتنده عثمان غازی دخی برنیچه اوکوزلره کیچه لرله
مهارلر ایدوب واپچلرینه رخت دیوآدملر قویوب سوردیلر خاتونلر قلعه یه قورلردی ینه
اولمنوال اوزره بومهارلری اوکوزقطارلریله کیجه قرا کولغنده حصاره کتوروب بریره
قودیلر چونکه بوحیله ایله قلعه یه کیردیلر فی الحال اول کیجه یوکلرندن یالن قلج جمله مسلح
یره دوکیلوب قپویه سکردیشوب قپوجیلری اولدروب حصاری فتح ایتدیلر بوطرفدن
عثمان غازی دخی برنیچه دلاورلری عورت قیافتنه قویوب تکفوره کوندروب ایتدی لطف
ایله بوخاتونلری برایوجه یره قوندرسز اخشام وقتنده کلدی زیرا قلعه یه کیرنلرله شویله
قول اولنمشدرکه انلر قلعه یه واردقد نصکره عثمان غازی بردخی تکفور ایله بولوشه خبر
اولدیکه عثمانك خاتونلری کلیور واو دهسنه وارمدین عثمان غازی آت ارقه سنه کلدی
تچرکبی اولوب کتدی تکفوره خبر ویردیلرکه عثمان غازی قچدی تکفوردخی اول ساعت
اردینه دوشوب بیلجك قربنده عثمان غازی یه ایریشوب واول عورت اسلوبنه کیرنلر دخی
اردن کسدیلر عثمان غازی تکفورك باشنی کسوب واول کیجه یارحصار اینوب علی الصباح
تکفورینی طوتوب وکلینی ودوکونه کلنلری جمله اسیر ایدوب دخی اینه کوله کلوب فی الحال
یغما ایدوب تکفورینی قتل ایتدی بوفتوحات سنه التیوز طقسان طقوزده واقع اولدی
واول کلینك اسمنه نیلوفر دیرلردی عثمان غازی نیلوفری اوغلی اورخانه ویردی بوخاتونك
بروسه ده قپلوجه قپوسنه قریب حصار دیبنده برتکیه سی واردر ونیلوفر کوپروسنی دخی
اول بنا ایتدی و بونیلوفر سلطان مراد وسلیمان پاشانك والده لریدر چونکه عثمان غازی
بیلجکی ویارحصاری فتح ایتدی بعده ازنیق اوزرینه واروب اطرافنی غارت ایتدیروب
تکفوری استانبول قرالنه خبر کوندردی واندن امداد طلب ایتدی بوخبری عثمان
غازی الوب سلطان علاء الدینه فتح اولان حصارلری بلدردی اولدخی عثمان غازی یه طبل
وعلم وقلج وآت وخلعت فاخره ویروب علاء الدینه کیدن آدم کلمدین استانبولدن کافر لشکری
کلوب دیلدن یکمکه بشلدیلر عثمان غازی ییلاق حصارندن دل الوب کافرك غفلتی

بیلوب دیلدن یکد بلر اوزرلرینه شبیخون ایدوب وبضوب بعضیسنی قتل وبعضیسنی اسیر
ایدوب و بعضیسی استانبوله فرار اتمشلردر اول اثناده اکندی وقتنده سلطان علاء الدین
ثانیدن طبل وعلم وبرآت وقلج وخلعت یتشدی اندن ارباب دیوان و ارکان واعیـــان
آراسته اولوب دیوان سلطان مرتب اولوب عثمان غازی عزت ایله اياغ اوزره طوروب
نوبت عثمانی اورولنجه اياغ اوزره طوروردی بو قاعدهٔ شاهانه و قانون میرانه نوبت عثمانی بونلك
اوزرینه قورلدی اول زماندن تا سلطان محمد ابن سلطان مرادخان زماننه دکین رسم عثمانی
بونك اوزرینه ایدی هر بارکه سفره خروج اتمکه نوبت اوریلورسه پادشاهلر اياغ اوزره
طوررلر دخی عیدلرده بو منوال اوزره ایدی مزبور سلطان محمد خاندن صکره اياغ اوزره
طورمق قطع اولندی بعده چوق کچمدی سلطان علاء الدین آخرته انتقال ایدوب اولادی
قلدوغندن یرینه وزیر صاحب تدبیری کچدی وامراسی حکم ایتدکلری ولایتلرده هر بری
مستقل اولدیلر فی ما بعد صاروخان وکرمیان وحمید ایلی وتکه وقرهسی وطورغود ومنتشا
بوذکر اولنان بکلر هر بری کندی ولایتنی قوریدوب استقلال اوزره حاکم اولدیلر بعده
بو بریرنك اوزرلرینه کلوب اهل اسلامه قلج چکدکلرندن اوتوری علمادن فتوا ویروب واوزرلرینه
واریلوب مملکتلری اللرندن النلدی بعضیسی حسن اختیاریله تسلیم وحالنه منـــاسب
رعایت وبعضیسی زور ایله المشلردر وحالا اول مملکتلر اول بکلرك نامی ایله درونقل اولنورکه
علاء الدین وفات ایتدکده قسطمونی وسینوبده قزل احمدلو نام طائفه علاء الدین
طرفلرندن حاکملر ایدی بعده کندیلر مستقل اولدیلر ابتدا انلردن حکم ایدن عادل بك
بعده بایزید زمن بن علی بن یعقوب بن شمس الدین بن نورالدین شهید وبونلرك نسبتلری
خالد بن الولید حضرتلرینه چقار اما اصحی بایزید زمن سنه یدی یوز طقسان بشده وفات
ایلدی بعده اوغلو اسفندیار بعده اوغلو ابراهیم بك بعده ابو الفتح غازی سلطان محمد خان سکز
یوز التمش بشده قسطمونی وسینوب قلعه لرینی قزل احمدلودن سیف ایله ضبط اتمشدر
بو قزل احمد دخی بایزید زمن اولادندن در دخی نقل ایدرلرکه اول وقتلرده کرمیان ولایتنده
برکشی عثمان غازی یه کلوب رجا ایلدی که بو بازارك باجنی بکا صاتوك عثمان غازی ایتدی باج
ندر اول آدم ایتدی بازاره هرکیم یوك کتوررسه اندن بر اقچه الایم عثمان غازی ایتدی بو بازاره
کلنلرده اوزمالکمی واردرکه بونلردن الاسون یاخود تکری تعالی بیوردیمی و پیغمبرك
قولیمیدر یاخود هر اقلیم پادشاهلرینك معتاد وقانونلریمیدر اول آدم ایتدی پادشاهلرك
قانونلریدر عثمان غازی غضبه کلوب دیدی که من بعد بونده طورمه یوخسه سکا ضرر
دوقنور اول اثناده عثمان غازینك مقربلرندن بر قاچ کمسنه حاضر اولوب ایتدیلر ای خان
اقچه سزه کرکز ایسه بازاری بکلینلره عادت در برنسنه جك ویررلر تاکه بونلرك دخی امکاری
ضایع اولمیه پس عثمان غازی ایتدی چونکه اویله در هر آدم که بریوك شیء فروخت ایده بر اقچه
ویرسون اکر صاتمزسه هیچ برنسنه ویرمسون بیوردیلر صکره بکیجه واقحصارلری فتح

وعثمان

وعثمان غازی بونلردن صکره بروسه یی محاصره ایتدیلر محاصره متمادی اولمغله ایکی حوالیسنه ایلدیلر
عثمان غازینك نقریس مرضی حرکت اتمکله اوغلی اورخانه قلعه نك احوالنی تفویض ایدوب
بکیشهره عودت وهجرتك یدی یوز یکرمی التیسنده بروسه فتح اولندی اول اثناده عثمان
غازی سکوتده وفات ایلدی اورخان غازی ایشیدوب کلوب عثمان غازی یی وصیتی اوزره بروسه ده
مناستر ده قبه نك التنه دفن ایتدیلر عمری التمش طقوز ومدت سلطنتی اون التی سنه در
متروکاتی بریکیجه صریق تکلتی و بریانجوغی و برطوزلوغی و برقاشقلغی و برصوقمان اودکی
قالدی وصریق تکلتی دخی دکزلی بزندن ایدی و برقلج طویله اتلری و برقاج سوری قیونلری
وار ایدی شمدی بروسه نواحیسنده یورین بکلك قیونلرك طموزلغی اول قیونلردر بعده
اورخان غازی پادشاه اولدی وبروسه یی تخت ایلدی وقرنداشی علاء الدین کند واختیاریله
برقوطن دیرلر برکوی واردر انی استدی واول بکا بتر دیدی وکوکورتلو نام محلده برتکیه بنا
ایتدی وقپلوجه قپوسنه کرلدیکی محلده قلعه ایچنده بر مسجد وانده ساکن اولدی ودائما
اورخان غازی انکله مشاوره ایدردی بعده اورخان ازنکمیدی محاصره ایلدی وآیدوس
فتحنه عبد الرحمانی تعیین اتمشدر اتفاق اول قلعه تکفورینك محبوبهٔ زمان بر دختری
وار ایدی بر کیجه دوشنده کوردی که برچقوره دوشوب چقامز قرشوسندن برخوب
صورتلو یکت کلوب اول چقوردن بونی چقاررو اولکی لباسنی صویوب وبدنی یویوب
حریر لباسلر کیدیرر قز همان اویانوب عجبه کلدی بواحوالی فکر ایدرکن خبر کلدی که تورك کلوب
قلعه یی محاصره ایتدیلر قز دخی برج کنارینه کلوب بقرکه تورکلر نیجه جنك ایدرلر اتفاق
اشاغی نظر ایدوب نظری عبد الرحمن غازی یه دوش اولدقده کوردیکه رؤیاده کوردیکی
بودر اول ساعت بر مکتوب یازوب برطاشه بغلیوب اشاغی یه براقدی عبد الرحمن النه
الوب رومیجه بلور برکمسه یه قرائت ایتدردیلر یازلمش که فلان کیجه فلان یرده اعتمـــاد
ایتدیککز آدملردن کوندرن سزکه قلعه یی سزه الیوره یم دیمش والحاصل عبد الرحمن
غازی ایتدی بن باشمی بویولده قومشمدر دیوب برقاچ یارغازیلر ایله نصف اللیلده اول
قزك وعد ایتدیکی موضعه واردیلر قز بونلری کوزردی عبد الرحمن علی الفور بدنه
کمند برکیدوب حصاره چقوب قزه بولشوب حصارك قپوسنه کلوب فی الحال قپوجی یی
اولدیروب وقلعه نك قپوسنی اچوب غزات ایچرویه کیروب تکفوری بغلدیلر چونکه
حصار آیدوس فتح اولدی تکفوری واول قزی جمله مالی ایله عبد الرحمن اورخان غازی یه
کتوردی اولدخی قزی وغنیمتدن وافر عطیه دخی عبد الرحمانه ویردی حالا انك نسلندن
واردر قره رحمان دیرلر بعده سلطان اورخان قیون حصاری وازنکمید وازنیق نام شهرلری
هجرتك یدی یوز اوتوز برنده فتح ایدوب علاء الدین پاشا تعلیمی ایله قوانینه متعلق شیلر
سکه کبی ولباس جند ووظایف ومرتبه لری ترتیب ایلدی مقدما اولان سلجوقیه سکه لرینی
تبدیل ایلدی وکند واسمیله ضرب ایلدی ودخی جندی رعایادن تمییز ایتدیرلك امر ایلدی که

قرمزی صاری وسیاه بورکلر کیمکه بعده سپاهی بیاضه تبدیل و بویله قالدی چاق یلدرم
بایزید خان کلنجیه دک والحاصل بیاض بورکلری خاص قوللرینه تعیین ایلدی واعیان
واتباعلرینه قرمزی بورک تعیین ایلدی بوده نجه چاق ابو الفتح زماننه کلنجه باقی قالدی
ابو الفتح سلطان محمد لشکره بیاض صارق کیمکه ویایه بیاض بورک کیمکه امر ایتدی وانی التون
ایله تزیین ایدوب حالا آکا اسکوف دیرلر وقرمزی بورک توابعه مخصوص قالدی احداث
یکیچری بکرامت علاء الدین پاشا برادر اورخان غازی شویله روایت اولنورکه برکون قرنداشی
علاء الدین پاشایه سلطان اورخان دانشدیکه مرادم عسکری زیاده اتمکدر وشوکت وشانی
ارتورمقدر دیدی علاء الدین دخی انی قاضی یه دانشمق کرکدر دیدی اول زمان خیر الدین پاشا
بیلجك قاضیسی ایدی قاضیلغی عثمان غازی ویرمشیدی اما اورخان غازی انی بروسه ده قاضی
ایلدی غازی اورخاندن صکره غازی مراد انی قاضیعسکر ایلدی لندن وزیر اولدی والحاصل آکا
دانشدیلر مز بوراتیدی سلطانم ایلدن یایا یازوب چقاروزدیمکله رعایا بو خبری ایشیدوب
پادشاه خدمتنده اولالم دیو رغبت کوستردیلر چوق آدم یازلدی واق بورک کیوب یورر لردی
پایا تمام اولدقدنصکره کلنلر دخی باری بزی یماق یازك سفره بیله واروب خدمت ایده لم دیدیلر
قره خلیل وعلاء الدین وخیر الدین تدبیریله کمی عجمی وکمی پایچه لره تعیین اولنوب تحریر
اولندیلر واول یازیلنلرك هر برینه براقچه که ربع درهم کلور سفر واقع اولدقده الله لر سفردن
رجوع ایتدکلری زمان ینه زراعته مشغول اوله لر وانلردن اصلا رسوم دیوانی النمیه وهر اون
آدمه برباش ویوزآدمه برباش وبیك آدمه برباش تعیین اولندی وناملری پیاده نامیله مشهور
اولدی بعده بونلر سفرده وحضرده کیدرك فساد اتمکه باشلدیلر بعده پادشاه کفار
اولادینی دوشردوب کتورتمك اختیار ایلدی وعسکره منضم اولدیلر که شرف اسلامه نائل
اوله لر وهم اعداء دینه جهاد ایده لروقتا که بیك اوغلان کتوردیلر هر برینه بر درهم زیاده ایدوب
هر کسك استعدادنه کوره اسملرینی یکیچری تسمیه ایلدیلر بعده پیاده یه مزرعه لر تعیین
وبونی وظیفه لری یرینه تعیین اتمشلردر اما سفرده اتلر ایله کلوب عسکر ایله معا
تقیید اولنوب بونلر مسلم اسمیله مسمی اولمشلردر ودخی نقل ایدرلرکه اورخان غازی عصرنده
اینه کول یوننده کشش طاغی یاننده برنیجه درویشلر کلوب قرار طوتمشدر اما ایچلرنده
بر درویش وار ایدی که طاغلرده کیکلر ایله الفت طوتوب پس طوره ودالب محبت اتمشیدی
بو درویش بابا الیاس مریدی وسید ابو الوان طریقنده ایدی اورخان غازی انی دعوت ایتدکده
کلدی اورخان غازی خبر کوندردی که بز انشاء الله برکون آنده وارر ایز والحاصل برکون اول
درویش برقواق اغاجنی اموزینه الوب بروسه حصارنده کی سرایك حولیسنك یاننده
دیکمشدر سلطان اورخانه خبر ویردیلرکه درویش کلدی و انده کوردیلر لکن اغاجك
دیکمه سندن سؤال اتمیوب انجق درویش بو بزم نیرکز طوردقچه طورد یدی ودعا ایدوب
چکیلوب کیتدی واول قواقك حالا آثاری باقیدر واول درویش اولدکده وصیتی اوزره

اورخان غازی اوزرینه تربه یاپوب یاننده بر تکیه وجامع بنا ایلدی کیکلو بابا زاویه سی حالا
زیارتکاهدر بعده کوینك وطراقلو ومودرنی وکملیك وبالیکسری وقره سی وبرغمه وادرمید
وکرماستی واولوباد وایدنجق ومانیاس ومیخالج ویارحصار وایازمند وقزلجه وطوزله وآیدین
واناخور قلاعلرینی فتح ایتدکدنصکره سلطان اورخانك برکون خاطرینه خطور ایلدیکه اوته
یقایه کچه بوفکرده ایکن اتفاق بونك اوغلو سلیمان پاشا چقه کلدی بوفکری مشار الیهه تقریر
ایدوب سلیمان پاشا ایتدی اکر بن قولوکه بیورر سك کیجه یم دیدکده اذن ویردی منزور
غزات اسلام ایله قره سی ولایتنه واردی برکون سیر ایدرکن ایدنجك تماشالغنه واروب
اجه بك وغازی فاضل سلیمانه ایتدیلر سلطانم برفکریکز وارکبی سلیمان پاشا دخی ایتدی
عجبا بودریایی کچمکه امکان وارمیدر دیدی اجه بك وغازی فاضل سوزه کلوب ایتدیلر اکر
بیورر سك بز ایکمز کچه لم سلیمان پاشا دخی نره دن کچرسکز دیدکده اك یقین یردن که ویران نجه
حصاردیرلر ایدی کوکرجنلکدن اشاغی چینی حصارینك کیجه ایله نواحیسنه چقدیلر
باغلرینك اراسنده برکافری الهکتوروب صاله قویوب بنه بوطرفه کچدیلر سلیمان پاشایه
کتوردیلر سلیمان پاشا کافری خلعتلیوب وچوق نسنه لر اعطا ایدوب وسؤال
ایتدیکه سزك حصاریکزك کیره جك یری وارمیدر تاکه کفار طویمدین دخول ایده وز
اولدخی خبر ویردی اول ساعت برقاج صالللر بغلیوب سلیمان پاشا سکسن نفر شجیع
آدم ایله صاللره بنوب اوته یقایه کچوب حصاری قویلدیلر وحصاری الدیلر وسنجاقلر
چوزوب طبل ونقاره چقردوب نوبت اوردیلر لکن حصارك کافرلرینی اصلا انجیتمیوب هر
برینه احسانلر ایدوب اول سمتدن برقاج کمیلر الوب قرشوده اولان عسکره ایلتدیلر محصل
اول کون ایکیوزدن زیاده آدم کچوردیلر اجه بك حصارك اتلرینه بنوب بولایر یاننده اچچه
لیماننده اولان کمیلری الوب انلر ایله طورمیوب آدم کچوردیلر القصه ایکی بیکدن زیاده آدم
کچوردیلر وبرقاج حصار الدیلر بوفتوحات هجرتك یدیبوز اللی سکزنده واقع اولمشدر
بعده سلیمان پاشا باباسی اورخان غازی یه خبر کوندردیکه سلطانم همتکله روم ایلی فتح
اولنمه سنه سبب اولدیکز بوطرفده عون حق ایله فتح اولنان حصارلره حفظ ایچون
قویاجق آدم لازمدر بوطرفه آدم کوندرمکه تقیید بیورسز دیمکله سلطان اورخان بوخبر
مسرتدن مسرور اولوب قره سی ولایتنده کوچر اولولر اولوردی انلری اورخان غازی
سوروب روم ایلنه کچوردی برزمان کلیبولی ناحیه سنده ساکن اولدیلر سنه یدیبوز
طقوزده سلیمان پاشا هجوم ایلدی کلیبولی وفره جك وحیره بولی وویزه ونکفور طاغی
وسیدی قواغی وملغره وایپصاله وچورلو یی فتح ایتدی بعده برکون سلیمان پاشا صید
ایدرکن آتی یقلیوب قضا ایشوب فوت اولدی آثاری بروسه ده قلعه ایچنده قپلوجه
اطرفنده برجامع وبولایرده برعمارتی واردر وازنکمیدده جامع ومدرسه سی واردر بعده ایکی
ایدن صکره سلطان اورخان غازی وفات ایتدی ومناستر مدرسه سنه دفن اولندی

آثاری بروسه ده بر عمارت وبری دخی ازنیقده وبروسه ده بر جامع وبر مدرسه وبر زاویه که اسمنه
کیکلو بابا زاویه سی دیرلر وبر جامع واهل علمه علوفه تعیین ایتدی دخی قضاته علوفه
تعیین ایتدی بعده اوغلو سلطان مراد غازی سنه یدی یوز التمش برده جلوس ایدوب
اول وقتده بروسه ده قاضی خیر الدین پاشایی قاضیعسکر ایتدی ابتدا اناطولیده اولان
مفسدلرك حقلرندن کلوب وانقره یی فتح ایدوب بعده روم ایلنه کچوب دخی اول سمتده
برقاج حصار فتح ایتدی بعده ادرنه یی سنه یدی یوز التمش ایکیده فتح ایدوب کچوب
ادرنه ده اوتوردی لالاسی شاهینی زغره وفلبه طرفنه کوندردی وانلری فتح ایتدی واول
اثناده قرمان ولایتنه بر دانشمند کلدی اسمنه قره رستم دیرلر ایدی بو رستم خیر الدین
پاشایه که اول وقت قاضیعسکر ایدی قره رستم ایتدی افندی بونجه سلطانلق
مالی ضایع ایدرسز اشبو غازیلر که غزالردن اسیر چقاردیلر تکری یوروغیله بشده بری
پادشاهکدر دیدی قاضیعسکری بو احوالی سلطان مراده بلدیروب مراد خان ایتدی
اکر تکری یوروغیسه شمدنکرو اللك دیدی اندن صکره قره رستم کندوسی اوتوروب مرور
ایدن اسیردن یکرمی بش اقچه وبش اسیردن بر اسیر المغه مخصوص قاضیلر تعیین ایدوب
اقنجی قاضیلری دیو نام قیوب بو طریق ایله خیلی اوغلانلر جمع ایدوب مراد خانه کتوردیلر
خیر الدین ایتدی بونلری تیز کدویه لم هم مسلمان اولسونلر وهم تورکجه اوکرنسونلر
صکره کتوریلوب یکچری اولسونلر دیدی پس یوما فیوما یکچری زیاده اولدی بعده
سلطان مراد ادرنه دن بروسه یه توجه ایدرکن کلیبولی یه کلیجك خیر الدین
قاضیعسکرلکدن عزل اولوب وزیر اعظم اولدی ونقل ایدرلر که هجرتك یدی یوز یتمش
دوردنده لالا شاهین پاشا اینه جك وچتاب بورغاز نام یرلری فتح ایتمشدر ودخی نقل ایدرلر که
کرمیان اوغلو کوردیکه غایتده پیر اولدی اوغلو یعقوب بکی چاغروب دیدیکه بو ولایت
سنك الکده قاله مراد غازی اوغلو یلدرمه قزیمی ویره یم اول ساعت اسحق فقیهی ایلچیلکه
کوندردیلر وایلچیلر وپیشکشلر کتوردی والحاصل کلدکده عقد اولندی وجهازینه
بیله کوتاهیه وسیماو واکری کوز وطوشانلویی ویردی وعظیم دوکون اولدی جمیع اطرافك
بکلری حتی مصر سلطانی بیله دعوت اولندی ایلچیلر کلوب صاچولر وتحفه لر کلمکه
بشلدی مصر ایلچیسی جمله سنك اوزرینه تصدر ایتدردیلر اورنوس غازی پیشکش کتوردی
سائر اثوابدن غیری یوز محبوب اوغلان ویوز قز اوغلان جاریه جمله مرصعلر ایله اراسته
وهر اوغلانك النده التوندن کمشدن تبسیلر وتبسیلر ایچنده کمشدن استواه
اولنمش طولو وایچنده قزل فلوری طولو اطرافنده اولان بکلر متحیر قالدیلر اندن مراد
خان بونك کتوردیکی اطرافده بکلره وایلچیلره اولشدردی غریبه سلطان مرادینك
قفتندن ایتکز یولنه کلورکن بر حصار وار ایدی اسمنه تکری یقدوغی دیرلردی مقدما اسمی
یولونیه ایدی سبب تسمیه سلطان مرادك اوزرینه واروب بر نیجه کون محاصره ایدوب

قرمزی قانلر سیل کبی اقوب الچیوب اخر اوزرندن کوچوب ایتدی بو حصاری تکری
یقاو قبا اغاج دیدکلری یره قوندیلر مراد خان اول قبا اغاجه ارقه سنی ویروب اوتوردی بر لحظه دن
صکره آدم کلوب ایتدی حق تعالی نك قدرتیله اول حصار یقلدی دیدی مراد خان بونی
ایشیدیجك لالاسی کوندردی وارو ب مبالغه مال کتوردی وقلعه ده اوزون قرمزی تاجلو
اوزرلرنده برقاریشدن زیاده اشاغمش التون پادشاه انلری خاص قوللرینه کیدردی اولزماندن
بو عادت قالمشدر که خاص اوده لیلر کیرلر وسپاهیلر اول قلعه ده التون طاسلر بولوب باشلرینه
کیدیلر اسکوف اول وقتدن بر وحادث اولدی حالا اول اغاج اثاری وار دربنده بر قیوسی
وار دربما لالا اسمنه دولتلو اغاج دیرلر غزاء اکبر سلطان مراد قچن نیکبولی تکفوری علی پاشایه
مراجعت ایتمش ایدیکه پادشاهدن رجا ایلسکز که بنم صوچمی عفو ایلسون وقلعه
سلستره یی اکا تسلیم ایده یم بو عقد اوزرینه صلح ایتدکده تکرار کافر سوزندن رجوع ایتمکله
سلطان مراد فلبه یه توجه ایلدی وانده قشلادی بویله اولدقده کافرلر بر برلرینه خبر ویردیلر
واول اطرافده اولان کفره متفق اولمشلر که بونلر فرنك وانکروس یعنی مجار وافلاق وبغدان
وخروات وروس که ایکیوز بیك کفره دن زیاده قوس اوه صحراسنده جمع اولمشلر وبشیوز
اولو تکفوری وار ایدی محصل آتلو وپیاده دن بورسمه لشکر کورلمش دکلدر والحاصل حق
تعالی طرفندن اهل اسلامه نصرت اولدقده سلطان مراد خان غازی بو کافرلری سیر
ایدرکن بر کافر قتال ارالرندن قالقوب پادشاهه توجه ایلدی چاوشلر منع ایتمك
ایستدکده پادشاه ایچمك بر مقصودی وار اوله قوك کلسون دیدی اول ملعون مکر یکی نك
ایچنده بر خنجر صقلمش ایدی کلوب پادشاهك رکابنی اوپمك قصدنده اولوب همان
خنکاره بر خنجر اوردی اذا جاء القضاء عمی البصر شهید اولدقده اول کافری پاره پاره ایتدیلر
اول ساعت یلدرم بایزیدی تخته چقوردیلر بو ماجرا سنه یدی یوز طقسان ایکیده واقع
اولمشدر وپادشاه سلطان مرادی بروسه یه کتوروب قپلوجه قربنده دفن ایتدیلر اثاری
بروسه ده قپلوجه قربنده عمارت وجامع ومدرسه ودخی ادرنه ده بر عمارت وجامع وبیلجکده
بر جامع ویکیشهرده بر جامع وکوك اوه ده بر مسجد بروسه قربنده وادرنه ده دار السلطنته
بنا ایتمشدر وبرقاج مستحسن شیلر ایتمشدر که اولا متوفی اولانك تیماری اولادلری
بیننده تقسیم اولنمق وباشقه بر آخر عسکر لوازم سفر ایچون حفظ ایلمك واصطبل
عامره خدمتنه والحاصل ابتدا فتح ایتدیکی الاشهر زیرا کفار النده قالمش ایدی بعده
سیواسی قاضی برهان الدین الندن المشدر دخی توقات اماسیه وقسطمونی یی فتح ایتدی
وکوترم بایزیدك اوغلو یعقوبه فرار ایتدی بعده سلطان بایزیده تضرع ایتمکله قسطمونی یی
اکا ابقا ایلدی اول اثناده منتشا اوغلو قاچوب تیمور پاشه کتدی وسنه یدی یوز طقسان
بشده استانبولی محاصره ایدرکن خبر کلدیکه یوز اوتوز بیك کافر طونه دن کچوب
نیکبولی یی محاصره ایتدی اول ساعت استانبول محاصره سنی براغوب واروب کافر

عسكريني بوزدی اكثريني اسير ايتدی دوندكده خبر الديكه بوغاز كسنك اوستنه كافر
بر حصار بنا ايتمشدر وبوكه كوزلجه حصار ديرلر اول ساعت استانبول تكورينه آدم كوندروب ايتدی
حصار بزه كرك اولدی البته بوشالدك يا خود وقتكزه حاضر اولك بو خبر واردقده فی الحال
ايلچی كوندروب خراجه اطاعت ايدوب هر سنه يكرمی بيك التون نقد وسائر اشيا ارسالنی
تعهد ايتدی لكن پادشاه بو وجهله راضی اولديكه استانبولده بر مسلمان محله سی وبر مسجد
اوله بر قاضی اوتوره بو منوال اوزره يكرمی بيك التون دخی سنه ده خراجنی ويره لر بعده خنكار
يوردی طراقلو يكيجه سنك كوپلوسنی وحصارلوسنی سوروب قسطنطنيه يه كتوردیلر
مسلمان محله سی بنا اولنوب ومسجد ياپلوب وبر قاضی نصب اولندی صكره بايزيد خان
تيمور وقعه سنه توجه ايدجك تكفور اول محله يی بوزوب مسجدی يقدی ونقل ايدرلركه
ادرنه ده عمارت بنا ايدركن ولق اوغلو مبالغه ارمغانلر ايله ايلچی كوندروب وانا سی
اغزندن بر مكتوب كه بر جميله وحسنا ودر يكتا لازك كندو قزی ايدی سلطان بايزيد
ويرلمكه سلطان بايزيد قبول ايدب وقزی دخی كوندردیلر مقصودی نه ايسه حاصل اولدی
سلطان بايزيد شراب ايچوب صحبت ايتمكی اول لازك قزندن اوكرندی يوخسه اول وقته
كلنجه نسل عثمانيان اويله شيلری مرتكب اولمشلر ايدی وبونك عصرنده قاضيلر رشوت
الورلرديو شكايت اولنمغله پادشاه مغضبه كلوب قتل التملرينی فرمان ايتدی صكره
وزير اعظمی رجا ايتدكده رسم اقچه سی التمغه مساعده بيكده يكرمی اقچه ورسم حجت يكرمی بش
اقچه وسجل اجرتی يدی اقچه وعقد نكاح اون ايكی اقچه اولدی بعده سنه سكز يوز ده مون
وترحاله واتنه ولايتلری فتح اولدی بعده سنه سكز يوز دورتده تيمور وقعه سی ظهور ايدوب
سلطان يلدرم بايزيد اخذ اولندی واق شهرده وفات ايتدی اندن بروسه يه نقل
اولنوب تربه سنده دفن اولندی واندن اوغلو موسی چلبی بعده اوغلو سلطان محمد
قرندشلريله ماجرايی دفع ايتدكدن صكره مستقل پادشاه اولدی آثار سلطان يلدرم بايزيد
بروسه ده بر جامع ومدرسه ايكی عدد دار الشفا وبر عمارت وابو اسحق ايچون خانه ياپدردی
وادرنه ده بر جامع وعمارت ومدرسه وباليكسريده بر جامع وبر مدرسه دخی قره فربه ده
وديمتوقه وكوتاهيه ده جامعلری واردر واون اوچ غزاسی واردر ونقل ايدرلركه تيمور
چونكه سلطان محمدك باباسی يرينه استيلاسنی خبر الدقده تيمور اكا ايلچی كوندريكه كله بن
وسكا قزيمی نكاح ايده يم وتكرار سكا روم مملكتنی تفويض ايده يم سلطان محمد بر بهانه ايدوب
كتمدی وسنه سكز يوز اون طقوزده خبر كلديكه افلاق كفره سی خراج ويرمكدن ابا ايتمشلردر
اول ساعت نهر طونه سمتنه توجه ايدوب قلعهٔ يركوكی وقلعهٔ ايساقچی يی بنا ايتدرمشدر
بعده تكرار اطاعت ايتديلر وسنه سكز يوز يكرمی اوچده بدر الدين بن قاضی سماويه روم ايلنده
ويوركلوجه آيدينده ظهور ايلدی والحاصل سلطان محمدك قرق ايكی وقعه سی واردر بعده سنه
سكز يوز يكرمی دورتده ادرنه ده وفات ايدوب يرينه بيوك اوغلو سلطان مراد ثانی جلوس
ايلدی

ايلدی آثارلری بروسه ده جامع ومدرسه وعمارتكه اسمی يشل عمارت ومكتب وخان
ومرزيفونده ايكی جامعی واردر وايكی حمام وقلبه ده بر جامع وعمارت وادرنه ده بر جامعكه
اسمنه اسكی جامع ديرلر وادرنه ده دار الشفا انشا ايلدی وابتدا حرمين شريفنه اوقافدن
صره تعيين ايتمشدر سلطان مراد ثانی جلوس ايتدكده چوق فتنه لر ظهور ايتمشدر وسنه
سكز يوز يكرمی سكزده اسفنديار دن قسطمونی يی المشدر وسنه سكز يوز اوتوزده الاجه
حصاركه لازك تختيدر فتح ايلدی بعده سلانيكی فتح ايلدی بعده ارناودی بعده سمندره يی
فتح ايلدی وسنه سكز يوز قرق التيده يرينه اوغلو سلطان محمد خان اجلاس ايلدكده قرمان
اوغلی انكروس قرالنه ايلچی كوندروب ايتدی نه طورورسز فرصت سزكدر وتعدر القصه
يانقو قرالك اوكنه دوشوب يوروديلر وولق اوغلی كه انكروس قراليدر وانكروس وچه وله
والامان وسازدن وبوسنه دن وافلاق وبغداندن عظيم عسكر جمع ايدوب دخی دوزتيوز طوب
عربه لری يانجه بله بلغراددن كچوب نيشه ونيكبولی ووارنه يه طوغری يوروديلر بر طرفده
سلطان مراده مملكت خلقی غلو ايدوب ايتديلر كندی الكله مملكتی خرابه ويردك
نه طورورسن ديدكلرنده اول ساعت سلطان محمدی ادرنه ده اليقويوب كندوسی روم
ايلی يه كچدی وكفار اوزرينه هجوم ايدوب محصل وارنه طاغنده بولشوب عظيم جنك
ايتدكده عسكر اسلام طاغلدی همان خنكار قپوسی خلقيله يالكز قالجق قصد ايتديكه
اولدخی فرار ايده طايی قره جه بك بو حالی كوردكده آتندن اينوب خنكاری اتكندن محكم
طوتوب نيلرسن اكرسن كيدهجك اولورسك كافرادمزدن ادرنه يه كلور ديوب پادشاه
اول ساعت بر يوكسك يره چقوب قرار ايليوب حقه تضرع ونياز ايلدی وسنجاغی ينه برقرار
طوروب طبل خانه سی دوكيلور همان غازيلردن بر قاچی هی غازيلر نره يه كيدرسز كافر
صندی ديديلر اول اثناده انكروس قرالی مغرور اولوب خنكار الاينه هجوم ايتدی
حق تعالينك عنايتيله اتی سكرليوب يقديلر قره خضر اينوب قرالك باشنی كسدی
وكوندن طاقدی براوغوردن تكبير كتورديلر غازيلر قرالك باشنی كوندرده كوردكلرنده
صنوب دورت جانبدن كافرلری قيرمغه بشلديلر بيحساب كافرلر قيرلدی بعده ادرنه يه
كلديلر اندن صكره اطرافك بكلرينه ارمغانلر ايله اسيرلر كونديلر حتی مصر سلطانه يكرمی
بش خيل وجبه لو كافر كوندروب بو فتح سنه سكز يوز قرق سكزده اولدی وسنه سكز يوز
قرق طقوزده يكيچری طائفه سی وزرانك اولرينی غارت اتمكله انلره هر كون يارمشر اقچه
ترقی ويرلدی بويله اولمغله تكرار سلطان مرادی اجلاس ايلديلر تكرار سنه سكز يوز اللی
ايكی ده يكی قرال انكروس حركت ايدوب واطرافده له وچه والامان ولاطين وسكولت
قرالی ولك قرالی جمله بو كفره بلغراددن كچديلر وقوس اووه ده جمع اولديلر سلطان مراد
خبر الدقده متوكلا على الله اول طرفه توجه ايتدی كارقوس اوده يه كلوب اول كون جمعه
كونی ايدی كون طوغر ايكن كفار بولشدی همان سلطان مراد درحال اتندن اينوب

ایکی رکعت حاجت نمازی قیلوب یوزینی طپراغه سوروب بعده آتنه بندی وکافرلره هجوم
ایلدی اخشام اولنجه جنك عظیم اولوب کفارك نیچه صنجاقنی الوب اول کیجه بر بردن
ایرلیوب جمعه ایرته سی ینه جنك اولند قده نیچه سی یان دوشدی وبعضیسی قاچدی وله
قرالی قتل اولنوب چه قرالی اسیر اولدی بعده سنه سکز یوز اللی بشده سلطان مراد ادرنه ده
واصل رحمت رحمان اولمغله بروسه ده دفن اولنمشدر آثارلری ادرنه ده بر جامع که آکا اوج
شرفه لی دیرلر وبرسنه دخی مرادیه دیرلر وبر جامع وعمارت وایکی مدرسه وبروسه ده
بر عمارت وبر مدرسه بناء وکوپری ارکنه مقدما بونك یری اورمانلق وباتقلق وحرامیلرانده
اکسك دکلدی سلطان مراد اول اغاجلری قیردیروب پاك ایدوب یوز طقسان دورت
قنطره بر کوپری یاپوب وکوپرینك بر طرفنده ارکنه نام بر قصبه بنا ایدوب وبر جامع وبر عمارت
وانکوری ناحیه سنده بالق حصارینی مکه فقراسنه وقف اتمشدر وهرسنه ساداته بیك
التون توزیع ایدردی وهرسنه مکه ومدینه وقدس وخلیل الرحمانه اوچ بیك بشیوز
التون کوندرردی وقرق بر واقعه سی واردر بونك عصرنده مشایخ کرامدن حاجی بیرام ولی
وشیخ شمس الدین فناری وخضر پاشا واق شمس الدین وشیخ امیر سلطان بعده اوغلی
ابو الفتح غازی محمد خان مستقلا جلوس ایلدی بعده استانبولك اوسنی یانده اقچه حصارك
قرشوسنه بر حصار یاپدروب وطوپلر قویدروب هیچ بر وجهله کمی یچمکه مجال وبرمدیلر
بعده سنه سکز یوز اللی یدیده استانبولی محاصره ایدوب واللی یردن یورش ایتدیلر
استانبولی قره دن اللی کون قوشادوب دوتیوز پاره کمی قلعه نك اوسنی یاندن یلکن اچوب
هربه لر ایله کیلری قره دن یورتدیلر حصار دبنه دکین ایندردیلر ودکز اوزرینه کوپری دخی
یاپدیلر یورشده غازیلر شهره کیروب ومعرکه ده تکفور قتل اولنوب بعده سلطان محمد
استانبول عمارتنه مشغول اولدی واطرافدن ادملر کتوردوب اسکان ایلدی توطن اتدکده
مقاطعه ایتدیلر خلق نفرت اتمکله قوله شاهین دیرلر ایدی خنکارك آبا واجدادینه خدمت
ایدوب اتاسندن قالمش بر کشی ایدی پادشاهه بر کون ایتدی پادشاهم آبا واجدادك زمانلرنده
بو نیجه مملکت فتح ایتدیلر اما هیچ مقاطعه وضع اتمدیلر بونسنه پادشاهمه لایق دکلدردی
پادشاهه سوزی تأثیر ایدوب مقاطعه یی رفع ایتدی بعده روم محمد پاشا وزیر اولوب اول
ینه پادشاهی اغوا ایله طمعه دوشوروب ینه مقاطعه وضع ایتدردی ونقل ایدرلرکه بلاد
اتیز وطاش اوزی ومملکت لاس وصرب وسمندره دن صکره سنه سکز یوز التمش ایکیده
مون سمتنه غزا ایلدی واول سفرده التمش قلعه فتح اتمشدر وسنه سکز یوز التمش
دورتده اناطولی سمتنده اماصره قلعه سنی کفاردن المشدر وسینوب وکره نحاس
وطرابزون وجزیرهٔ مدللو وبوزجه اطه وبوسنه اطرافنده لوفچه ویایچه ومون سمتنده
جزیرهٔ اغریبوز وقلیچ ارسلاندن علائیه یی المشدر وقرمان اوغلندن لفکه یی المشدر
واقسرایدن چوق اولر استانبوله نقل ایتدرمشدر وحالا اول محله یه اقسرای دیرلر وقره

حصار شرقی یی وفرنکدن کفه یی ومنکوبی فتح اتمشدر دخی ازاق ودخی بغدانی فتح
اتمشدر واکثر بلاد ارناودی والحاصل بونك زماننده چوق فتوحات اولوب آثاری ابتدا اسکی
سرایی بنا اتمشلردر بعده بر آخر یره میل ایلدیکه اسمی زیتونلق ایله مشهوردر انده بر قلعه
دخی یاپدردی وحرم ایدوب ایچنده عالی سرایلر یاپوب انی تختگاه ایلندی ودخی استانبولك
بر شریف یرنده سکز مدرسه واورتاسنده بر جامع ومقابله سنده بر عمارت وبر طرفنده بر دار الشفا
ومدرسه لرك آردنده سوخته لر ایچون بر تتمه ایتدیروب وسوخته لرك آشی واتمکنی اول عمارتدن
تعیین بیوردی وشیخ وفازاده ایچون بر جامع یاپدردی واق شمس الدینه حضرت ابی ایوب انصاری
قبرینی تعیین اتمکله بر عمارت ومدرسه وجامع وحضرت ابی ایوب اوزرینه بر تربه وایاصوفیه یی
جامع ایتدرمشلردر واکا چوق اوقاف تعیین بیورمشلردر وبو پادشاهك تواریخه واحوال سالفه یه
میلی زیاده وار ایدی حتی احوال ماضیه یی بلمك ایچون اهل رومدن وفرنکستان رهبانلرندن
تواریخ بلنلردن سؤال وترجمه ایتدررردی ابتدا مناصب علیه یی سلطان محمد تعیین بیوردیلرکه
طلبه دن چقان ابتدا ایکرمی اقچه وبو ایکی مدرسه ده ریاضیات وعلم کلام تدریس ایله بعده اوتوز
اقچه ایله مفتاح ومعانی وصدر الشریعه تدریس ایلیه وقرق اقچه ایله شرح مواقف وشرح
مقاصد تدریس ایلیه واللی اقچه ایله وزرا بنا ایتدکلری مدرسه لرکه آکا خارج دیرلر انده هدایه
تدریس ایلیه وبر مدرسه که پادشاه انده بنا اتمشدر آکا داخل دیرلر بعده ثمانیه نك بریسنه
اندن قضایه چقه حرمینه وحلبه وشام ومصر وبغداده وبلاد ثلثه کبی وعساکر اسلام چوق
فتوحات اتمکله رعایادن چفت اقچه سی یکرمی ایکی اقچه النوردی اول سفر بعید اولمغله پادشاه
سپاهی یه امر ایدوب اوتوز اقچه الدی بیوردی شمدی اوتوز ایکیشر النیوردی اندن برو
قالمشدر الخصال غایت محب علما واهل معرفت ایدی هرقنده بر اهل کمال اولسه انی کتوردوب
علوفه ایدردی حتی سمرقنددن فخر العلما مولانا شیخ علی قوشچی یی جمیع تعلقاتی ایله کتوردوب
بیقیاس مال اعطا ایدوب وبر کشی بر صنعتده ماهر اولسه البته انی کتوردوب علوفه
تعیین اتمینجه اولمزدی ادرنه ده انجق بر قصر عالی بنا ایتدردی سنه سکز یوز سکسن التیده
وفات ایتدیلر بعده اوغلی سلطان بایزید خان جلوس ایلدی اماسیه دن کلدی اول وقت جم چلبی
بروسه ده اولمغله انی ضبط اتمکه سلطان بایزید اوزرینه کلمکله مصره فرار ایلدی واندن
تکرار رومه اندن فرنکستانه کتمشدر بونك عصرنده کلی ولق کرمان وادنه وطرسوس
فتح اولندی ودخی اینه بختی ومتون وقرون واناوارین وبلاد ارناوددن بر قاچ قلعه
فتح اولندی الآثار اماسیه ده بر عمارت ومدرسه وعثمانجقده قزل ایرمق اوزرینه بر کوپری و
دخی ادرنه ده بر عمارت ومدرسه ودار الشفا وجامع وتونجه اوزرینه بر کوپری ونهر سقاریه
اوزرینه بر عظیم کوپری ودخی ادرنه ده حریق اولمغله اول مشهور چارسویی بنا ایتدرمشدر
واستانبولده بر عمارت ومدرسه وجامع ومکتب ودخی نهر کدوس اوزرینه صاروخان
ولایتنده بر کوپری بعده سنه سکز یوز اون طقوزده وفات ایتدیلر بعده

اوغلی سلطان سلیم خان طرابزوندن کلوب جلوس ایدوب بو پادشاهك دائما عادت
حسنه‌لری اکثر لیالیده مطالعهٔ کتب نفیسه وکاهی نظام عالمه متعلق کلام ایدوب حتی
بر کیجه‌ده کندولری وایکی کمسه دخی اول مشهور واقعه‌یی که کوروب بربرینه موافقدر قپو
اغاسی حسن اغا بر متهجد کمسه ایدی سلطان سلیم رؤیایی کندولر کوردکده واکاه اولدیکه
فلان کمسه دخی بو واقعه‌یی کورمشدر وقپو اغاسنه بیوردیکه کوردیکك واقعه‌یی
سویله دیدی اولدخی تقریره آغاز ایدوب نقل ایلدیکه بو کیجه اوتوردوغم قپویی شتاب
ایله دق ایلدیلرنه خبر واردر دیو واردم کوردم که قپو برجزئیجه اچلمش کوردم که طشره‌ده
بر طیلسانلو عرب سیماسنده ونورانی برالای کمسنه اللرنده بر ریاض سنجاقلری وار بکا
دیدیلر که بز بونده نیه کلمشز دیدیلر بندخی بیورك دیدم جواب ایدوب دیدی که بو کوردیککه
اشخاص اصحاب رسول اللهدر بزی بونده حضرت رسول الله کوندردی سلطان سلیم خانه
سلام ایدوب بیوردیلر که عسکر دریا خروش ایله قالقوب حرمین شریفین خدمتنی اکا
سپارش بیوردیلر وار سلیم خانه سویله دیدی والحاصل بو واقعه سلطان سلیمك درونده
قالوب وقرنداشی سلطان احمدك حقندن کلدکدن صکره اصحاب ضلالت اوزرینه
توجه وسنه طقوز یوز یکرمیده سیدی غازی‌یه واصل اولدقده سپاه طائفه‌سنه
انعام اولندی ارباب تیمارك هر برینه هر بیك اقچه‌ده اللی اقچه احسان ایلدی بعده
صیواسه واردقده یوقلمه ایدوب چوقلق جنکه یرامین کمسنه‌لر اوردوده ذخیره‌یه مضایقه
ویرمك ایچون سیواس ایله قیصریه بیننده طورمق ایچون بیوروب قرق بیك قدر کزیده
عسکر ایله کیدوب شاه دخی جنکه کلوب فرار اتمك مصلحتی ایچون کاه عصا ایله عبا
وکاه چنبر وترکب وعرقیهٔ نسا کوندروب شاه دخی سلطان سلیمه حقه ایله معجون
کوندروب ویولده کیدرکن بعضی ارکان دولته نیچه دفعه یکیچریلر الای ایله طوروب کاه
لطف ایله وکاه عنف ایله سفردن فراغت رجا ایدوب حتی بر کیجه پادشاهی قورقتمق ایچون
تفنکلر آتوب اوتاغك یوقروسنی جابجا دلدیلر بویله اولمغله سفردن عودت ایتدکده یکیچری
اغاسی احداث بیورمشلردر زیرا سابقا یکیچری طائفه‌سنك اغالری سکبان باشی ایدی
وقول کتخداسی زغرجی باشی ایدی استانبولده دورت کون عظیم دیوان اولوب وزیر اعظم پیری
پاشا ساعی بالفساد اولمغله قتل اولندی سابقا پادشاهك سلحداری اولوب میر علم
اولان یعقوب اغا یکیچری اوجاغنه اغا نصب اولنوب استخدام ایچون التمش بربلوك باشی
اوتوز نفر یکیچری تجدید اولمشدر مقدما قول کتخداسی زغرجی باشی ایدی بعده اغا
بلوکنده بر بیجی بلوکباشی کتخدا تعیین اولنوب وقانون قدیم بوایدیکه یکیچری کتخدالری
هر کون اغا قپوسنه کلوب اوجاغه متعلق دعوایی اول کورردی بعد زمان اعدای دین
اوزرینه سردارلر تعیین اولنوب اغا یرینه کتخداسی کیدوب پادشاهلر سفره کیتمدیکچه
اغالری کیتمز ایدی کتخدا یری آستانه‌ده قائم مقامی قالوب آخر الامر کتخدا آستانه‌ده بیله

اولسه

اولسه ینه کتخدا یری استخدام اولنوب کتخدا بك انجق امور معظمه‌یه قاریشور غیره تنزل ایلمز
اولدی وکتخدا یرینك یولی محضرلق ومحضرلقدن عجمی بابا باشیسی بعده قپو بابا باشیسی اولوب
بعده دوه‌جی اندن خاصکی اندن صکره طورناجی اندن صکره صامصونجی اندن زغرجی باشی
بعده کتخدا بك اولوردی وقانون قدیم دوه‌جی دورت وخاصکی اوچ ایدی کتخدا بکلرك یوللری
سنجاقدر اشترلر ایسه سکبان باشی اولورلر سکبان باشیلرك یولی بابا بکلکیدر وسنجاقدر
وپادشاهلر سفره همایونه کیتدکده سکبان باشی اولنلر شهر استانبولده قالوب استانبولی
بکلمکه مأمورلردر واوجاقده اون دورت بابا بکلکی واردر القصه سنه طقوز یوز یکرمیده
چالدرانده بر یوکسك یره قونیلوب اول اثناده ضحی وقتی شمس منکسف اولمشدر پادشاه
دخی عسکر ایله کلوب بر دوز یره قونوب ایرته‌سی اربعه کونی پادشاه آلایلرینی باغلیوب
صحرایه یوریوب جنك اولنوب طرف حقدن نصرت اولدقده شاه اسمعیل فرار ایتدی
وشاهك کوزل بر عورتی طوتلدی والحاصل بر مرتبه اموال غنایم النّدی که حسابه کلمز
ایرته‌سی کون دیوان اولوب تهنیت نصرت ایچون ارکان دولت ال اوپوب بعده بهادرلغی
ویرارلغی ظهوره کلنلره رعایت وترقی وبخششلر ویریلوب بعده تبریزه قریب نزول اولندی
اهل تبریزدن امان نامه ایله منلا ادریس تلبیس کلوب بعده اهل تبریز خنکاره قرشو کلوب
اتمك ایاغی التنه قوماشلر دوشه‌دیلر بعده رومه دونوب اول ایامده امر ایلدی که بر ترسانه
کمیلر ایچون تعیین وبنا اولنمغه وکمیلری تجدید اتمکه بعده سلطان سلیم جمیعی ولایت
عجمی فتح اتمك نیتنه اوچ یللق سفر تدارکی تهییه ایله جمله عسکرین جمع ایدوب اول طرفه
توجه ایتدکده البستانه واروب ملاطیه معبرندن کچمك ایچون چراکسه بکلرندن
اجازت استمکه خبر کوندروب انلر دخی قزلباش تحریکیله پادشاهك صاحب ظهور
اولدوغندن قورقوب مصر سلطانی اولان قانصو غوری اللی بیك جند ایله مصردن
حلبه کلوب سلطان سلیم بو احوالی ایشتدکده اولا غوری‌یه نامه وهدایا ایله ایلچی کوندروب
عدوی دین قزلباشدن انتقام المق ایچون حلب یولندن جنك اتمك ایچون کچمکه اجازت
استیوب ایلچی کوندردکدن صکره سلطان سلیم خان البستانه کلدی ایلچی سلطان مصر
غوری‌یه بولشدقده سلطان غوری ایلچی‌یه غضب ایدوب پادشاه دخی خبر الدقده
اول ساعت حلب طرفنه توجه ایدوب ومرج دابقده مصادف اولدقده بین الصلاتین
محلنه‌دك جنك عظیم اولوب چراکسه بوزلدی وغوری نابدید اولوب خیره بای بك جمله
توابع ولواحقی ایله کلوب رکاب همایونه یوز سوروب قول اولوب بعده سلطان سلیم حلبه
قریب کلدکده جمله حلب اهالیسی قرشو کلوب تابع اولدیلر وخزینه‌لرنده اولان اموال وجواهر
وتحفی تسلیم اتدیلر بعده سپاه طائفه‌سنه عموم اوزره بخششلر ویریلوب واول سمتده اولان
قلاع وبلاد تسخیر وضبط اولنوب واکراد بکلرینه توزیع ایچون یکرمی بش یوك اقچه وبشیوز
خلعت واون یدی سنجاق دخی کوندردی بعده سلطان سلیم دمشقه توجه ایدوب ودمشقه

قریب اولدقده اعیان شهر پادشاهی قرشولیوب اون ایکی کون اوتوراق و رمضانك
بشنجی کونی پادشاه عسکر ایله قشلامغه فرمان ایدوب سلطان سلیم شهر شامه کیروب
ساکن اولدی غورینك هلاکی خبری مصره واردقده انك یرینه طومانبای پادشاه اولدی
سلطان سلیم مصره کتمکه قرار ویردکده وزراسی دیدیلرکه پادشاهم مصرك یولی اصسز
وصوسز مخالف یرلردر عساکر اسلام تحمل ایده مزلر حتی بو سببدن مصره تیمور وهلاکو
وجنکیز خان وان میوب فارغ اولدیلر دیدکلرنده پادشاه دخی بن عبد عاصی هدایت
رب العالمین ومعجزات سرور امین وغیرت اسلام دین نیتنه کیدرم دیو سپاهیلره
ایکیوز یوك اقچه بخشیشلر وروم ایلی عسکرینه خزینه دن نیچه یوك اقچه لر قرض ویروب
وطومانبای طرفنه دخی ایلچی کوندروب اطاعت ایلیه یاخود وقتنه حاضر اوله دیوب
طومانبای دخی ایلچیلری قتل ایدوب وبش بیك عسکر ایله جان بردی غزالی یی شامه
کوندروب خان یونس دیمکله معروف محله مقدما ایلو وکیدن وزرا وسنان پاشا مقابل
اولوب اللهك عنایتی ایله مصر عسکرینی بوزدیلر بعده سلیم خان غزیه یه واردقده اتوراق اولوب
وکندی برقاچ بیك آدم ایله قدس وخلیل الرحمن زیارتنه کلوب بعده غزه یه دونوب دخی
عسکره بخششلر ویروب مصره توجه ایلیوب مصره قریب اولدقده طومانبای اوتوز بیك
عسکر ایله مقابل اولوب لطف حق ایله بوزیلوب وصعید طرفنه فرار ایدوب اخر کار اخذ
اولنوب وکتوریلوب صلب اولندی بعده قدیمدن اباعن جد حرمین محترمین حاکمی اوغلی سید
برکات زاده ابونمی محمدی هدایا وتهنیت نامه ایله مصره کوندرمکین کلوب پادشاهدن ال
اوپوب کلی رعایتلر اولندی بعده پدرینه نقد وتحفه وبخششلر احسان ایدوب ومکه
ومدینه فقراسنه توزیع وتقسیم اولنمق ایچون ایکیوز بیك قدر فلوری وبعد بغدای
کوندروب تقسیم ایچون ایکی متدین قاضی کوندردی دخی عسکره بخششلر احسان ایلدی
سپاهیلره ایکشر اقچه ویکیچریلره برر اقچه ترقی ویردیلر بعده دیار مصرده اولان شیخ عربلر
وافر هدایالر ایله کلوب رکاب همایونه یوز سوروب مزبور شیخلره وافر رعایتلر ایدوب خلعتلر
کیدیریلوب بعده مقیاس نیلده برقصر بنا ایدوب بعده محفل شریفی کعبه یه فرمان
ایلدی ومصرده دخی دورت قاضی نصب ایلدی بری حنفی بری شافعی بری مالکی بری
حنبلی ویونس پاشایی مصره والی وحاکم ایدوب اولدخی طمعه دوشوب پادشاه خبر
المغله عزل ایدوب یرینه خیره بای که کندویه قدیمدن خلوص ایله بندهٔ صاف واحوال
عربستانه واقف اولمغله انی مصره حاکم ایدوب بعده شام طرفنه رجوع ایلدی وشامده
شیخ اکبر محی الدین عربی مزار شریفنه تربه وبرجامع وبرعمارت ایلدی والحاصل استانبوله
کلدکده ردوس مهماتنك تدارکنه فرمان ایدوب کورلدکده پادشاه کوروب اوچ
دورت آیلق باروت ایله نیچه کیده لم دیدی سکز آیده انجق فتح اولور بویله صعب یره بویله
ضعیف تدبیر ایله سفرایتم وبالجمله بزه سفر یوق مکر سفریمز آخرته اوله دیدی

فی الواقع سنه طقوز یوز یکرمی التیده شیر بیشه چقروب مرحوم اولمشلردر فتوحاتلری
قلعهٔ بایبورد کیفی کماخ آمد ماردین رها موصل سنجار بیره جك انطاکیه وبهسنی
عینتاب درنده وبوزیده شیراز حما حمص دمشق طرابلس بعلبك قدس رمله غزه
صیدا صفد قلعهٔ لجون قلعهٔ قاقون مصر اسکندریه دمیاط حرمین شریفین بعده اوغلی
سلطان سلیمان جلوس ایتدکده سفر بلغراد فرمان اولندی وبر دونما اق دکز
محافظه سنه فرمان اولندی دخی اللی زورق وبشیوز کمی نهر طونه ایله بلغراد سمتنه
کتمکه فرمان اولندی واردقده اطرافده اقنجی طائفه سنه اجازت ویروب عون حق ایله سنه
طقوز یوز یکرمی یدیده بلغرادی فتح ایتدکده اطرافنده اولان قلاعك مفتاحلری کلدی
ایکنجی غزالری ردوس فتحیدر یدی یوز پاره کمی ایله ایکنجی وزیرینی کوندروب وکندولری
قره دن آیدین طرفنه توجه ایلدی ومصر حاکمی خیره بك قرنداشیله یکرمی دورت
غراب کوندرمشدر اوتوز کون محاصره اولدقده عون حق ایله فتح اولدی بعده
استانکوی وبودرم ولندوس وسونباك مفتاحلری کلمشدر اول اثناده شاه اسمعیلدن
برایلچی ایله عظیم تحفلر کلمشدر وسنه طقوز یوز اوتوز ایکیده سلیمان رئیس یکرمی پاره
قدرغه ایله مصر دیارندن یمن ولایتنه کوندرلدی وسنهٔ مزبوره ذی القعده سنده
صحرای مهاجده بدی قرال ایله حسابه کلمز کفار عسکریله سلطان سلیمان مقابل اولوب
عظیم جنك ایلدکدنصکره لطف حق ایله کافرلر صنوب قراللری اولان لاوش فرار
ایدرکن آتندن دوشوب بر بطاقه باتوب هلاك اولوب عسکر اسلامدن بری قرالك
باشن کسوب رکاب همایونه کتورمکله بیك التون احسان ومیرمیران قرامان اولمق فرمان
اولنوب بعده اعظم مداین انکروس اولان شهر بدونی محاصره اولندقدنصکره
مفتاحلرینی قرالك عورتی کتوروب تسلیم ایدوب ونیچه ممالك دخی داخل قبضهٔ اسلام
اولدی تکرار نیمچه چاساری فردناندوش انتهاز فرصت ایدوب بدون قلعه سنی تخلیص ایلدکده
سنه طقوز یوز اوتوز اوچده رمضان شریفك ابتدا کونی سلطان سلیمان بدون سمتنه توجه
ایدوب مهاج اووه سنه واردقده ولایت اردل قرالی اولان یانوش کلوب رکاب همایونه
یوز سوروب فتح اولنان ولایت انکروس کافرلرینك مسلمانلر ایله عدم استیناسلری اولمغله
انکروس قرالی خراج ویرمك شرطیله مزبور یانوشه قرال ویریلوب علم وتوغ وسنجاق
وطبل ونقاره ونکرار فتح بدون وقوماران وبانق وسنه طقوز یوز اوتوز یدیده شاه
عجمی تادیب نیتنه اخلاط وعادلجواز وارجیش فتح وبغداد تسخیر اولندی والحاصل اون التی
غزالری واردر انك آخری فتح قلعهٔ سکتواردر سکتواری فتح ایتدکدنصکره مرض زحیره
مبتلا اولوب انده مرحوم اولدی سنه طقوز یوز یتمش دورتده فتوحاتی روان وان بغداد
شهربان تبریز نخجوان کنجه شروان واکثر بلاد کورجیدن تورتوم واقچه قلعه وغیری که
یکرمی قلعه دن زیاده در ودخی اکرادن ظالم قلعه واطرافنده اولان قلاع وارمندن

اخلاط عادلجواز احمـــار رارجیش ودخی ولایت مشعشعله جزایر وبصره وواسط
وبروده بدون وبلغرادوا کری وبوسنه وخروات واوسك وصونبوروسکدین وراچه ومهاج
ومجاردن طمشواروا ستر غون ویانق وقوماران واستونی بلغرادوچوی وسکتواروشقلووش
وپور غه واسپانیادن قستلیه والامانن وچه دن ووندیکدن نیجه یرلر و تخت بغدان
صجاووباش وبجدن واوته دن وبریدن چوق قلعه لر فتح اولندی ودخی جزایر طرابلس
غرب وردوس وساقز واستانکوی وبودرم وبوذکر ایتدیکمزك هر برینك برقچ قلعه لری
واردر اثاری استانبولده دورت منارلو برجامع شریف که سنه طقوز یوز التمشده بنا واطرافنده
دورت مدرسه وعلم ابدان ایچون برمدسه ودار الحدیث وبرعمارت ودار الشفا وشهزاده
روحی ایچون برجامع ومدرسه وعمارت وتمات وشهزاده جهانکیر روحی ایچون استانبول
مقابلنده واقع برپشته اوزره مختصر برجامع ودخی سلطـــان محمد خانك والده سی
اولان خاصکی سلطان اسکدارده برجامع ومدرسه وعمارت وحمام وخاصکی ثانیلری
اولان مرحومه سلطان برجامع وبرمدرسه وبرعمارت وبرمکتب ودختری مهر ماه سلطان
برجامع وبرمدرسه بنا وبرمعظم خیراتی قرق چشمه کمرلری ودورت یوز چشمه دن زیاده وبیوك
چکمجه کوپروسی ومکه مکرمه ده دورت مدرسه وشامده برجامع ومدرسه ومسافرخانه
وبرعمارت وحرمینده تعیینات جلیله در سلطان سلیمان سکتوار ده وفات ایتدکده اوغلی
سلطان سلیم ثانی دعوت اولندی عسکر اسلامه کلوب بلغرادده ملاقی اولدی بعده
استانبوله کلوب علماسنه ووزراسنه وعسکرینه احسانلر توزیع ایلمشدر وسنه طقوز یوز
تمش التیده کفه جانبنه دریادن خیل عسکر کوندریلوب وامر اولندیکه اتل ایرماغی
ایله تن ایرماغی ایکیسنك ماببنی قریب اولمغله قازیلوب بر برینه اولشدریله تاکه
استانبولدن کیلرله عسکر واروب قره دکزدن تن ایرماغنه کیروب اندن اتل ایرماغنه کیره
کیرواندن جرجان دریاسنه کیروب بووجهله دیار عجمدن شروان وکیلان وطبرستان
وخراسان وجرجان ولایتلری فتح اولنه بحکمت خدا کفه خانیله عسکر اسلام اجدرخان
قلعه سنه دکین واریلوب اول مأمور اولان یردن ثلث مقدارینی قازدیلر بعده شدت شتا
وقلت زاد سببی ایله اتمام اولنمدی وبوسنه ده یمن شریفی اولان ملك مطهر یمن بکلر بکیسی
اولان مراد پاشایی قتل ایدوب ویمنی کندو ضبط ایدوب مصر پاشاسی سنان پاشایه
امر اولندیکه قپو عسکریله واروب ودیارینی فتح ایلیه اولدخی واروب اوزدمور اوغلو ایله
مردانه حرکتلر ایدوب تکراریمنی فتح ایلدی وسنه طقوز یوز تمش سکزده قبرس فتح
اولندی وطقوز یوز تمش طقوزده کفه تاتاریله دولت کرای خان عظیم عسکر ایله مسقو شهرینه
واروب یاقوب دخی اندن اوچ کونلك یول ایچرو کیروب وافر اسیر ایله دونوب کلدی
والحاصل سنه طقوز یوز سکسان ایکیده وفات ایلدی بعده اوغلو سلطان مراد ثالث جلوس
ایلدی وزیری مصطفی پاشایی سردار ایدوب عجمه کوندردی مرحوم سلطان سلیم ثانی

اثاری

اثاری سرای عامره ده برمکلف حمام یاپوب بروسه قپلوجه سنه بکزر وتمام اولدقده
کیروب اپاغی سورچوب دوشدی وبریانی سیم سیاه اولدی اول عصرده حکیم باشی جاهل
اولمغله فصد ایتمکده خطـــا ایدوب اجل دخی ایرشمکله فوت اولدی مرحومك
اثار جلیله لریدر حرم شریف قبه لرینی بنا ایتمشدر وادرنه ده برمعظم جامع ومدرسه
ودار الحدیث ومکتب ودار الشفا وعمارت وقبرسده مســاجد ومدارسی واردر القصه
مصطفی پاشا دیار عجمه واروب قارص قلعه سنی یاپوب ایچنه جبه خانه قویوب
عسکر وضع ایتدکدن صکره چالدرانه واروب قلعه سنی تسخیر ایتدی بعده تفلیس حاکمی
منوجهر نام اوغلی مفاتیح قلاع ایله وزیره ارســال ایتدی مجلس شریفلریله انس ایتمکله
منوجهر ایمانه کلوب اخسقه بکلربکلکی احسان اولندی واوزدمور اوغلی ارض روم
بکلربکیسی ایدوب سنجاق بکلریله شروان محافظه سنه قویوب وزیر مصطفی پاشا جانب
دوله روان اولدی وسنه طقوز یوز سکسن یدیده رصد تقی الدینه طوپخانه ده مباشرت
اولندی سکز یوز سکسن سکزده تغییر دستار نصاری ویهود واقع اولوب یهود دیلوه
صاری دستار وسیاه شبقه کیمه لری ونصاری یه چوقه دن مائی صـــاریق وچوقه
قلپاق کیمکه امر اولندی وسنه طقوز یوز طقسانده برای ختان شهزاده محمد خان آت
میدانینده قرق دورت کون سور همایون مرتب اولدی ایتامدن وفقرادن یدی بیك
غلام سنت اولدی وسنه طقوز یوز طقسان برده فرهاد پاشا قلعهٔ روانی تجدید
ایدوب وعثمان پاشا وزارت عظمی منصبی ایله عجمه سردار اولدی سنه طقوز یوز
طقسان اوچده تبریزه داخل اولدقده اول سمتده هشت بهشت قلعه سنی بنـــا
ایدوب سنه بیك برده قول طائفه سی دفترداری استمزدیوب باب همایونه جمع اولدی
برایکی مرتبه تنبیه اولنوب ممنوع اولمدیلر فرمان شهریاری برله ایچ اوغلنلری وزلفلی
بالته جیلر مسلح اولوب قول طائفه سنه هجوم ایتدیلر یوز اون نفر آدم هلاك اولوب آخر کار
صاحب فساد اولنلر صلب اولندیلر سنه بیك اوچده سلطان مراد ثالث وفات ایدوب
یرینه اوغلو سلطان محمد جلوس ایلدی شیخ الاسلاملره مقدما متعین اولان وظیفه
التیوز اقچه اوزرینه یوز اقچه ترقی احســان اولندی سنه بیك دورتده سفر کفار انکروس
واقع اولدی اکری قلعه سنی فتح ایتدکدنصکره کفار انتقام قصدیله مقابله ایتدیلر حرب
عظیم واقع اولدی حتی اهل اسلام هزیمت وکفره اوتاغ همایونه کلمکه جرأت ایدوب
خزینه صاندوقلرینه علم نکبت علملرینی دکمشلر دریأس کلی حاصل ایکن نسیم نصرت هویدا
اولوب عسکر کفاره هزیمت واقع اولدی وبرمرتبه کفـــار قرلدیکه حالا کمکلری دپه دپه
باقیدر وسنه بیك طقوزده ابراهیم پاشا قنیژه یی فتح ایلدی وسنه بیك اون ایکیده ظهور
شرب دخان وفوت سلطان محمد ثالث واقع اولدی واوغلی سلطان احمد خان جلوس واستیلای
شاه عباس واقع اولدی واون بش یاشنده سنجاغه چقمدین پادشاه اولمق آل عثمانده

اولا بونلره میسر اولمشدر مملکت عثمانی بعض اسباب فلکی ایله رخنه نما اولوب اشقیاده
حیلی اختلال اولدقده بیك اون التیده قوجه مراد پاشایی وزیر اعظم ایدوب اول کروه
مکروه اشقیانك قلعنی فرمان بیورمغله جمله اشقیالرك حقلرندن کلنمشدر وسنه بیك
یکرمی التیده وفات ایلدی آثاری سنه بیك اون سکزده وضع اساس جامع جدید
یدی سنه ایچنده تمام اولدی وبرمدرسه وعمارت ودار الشفا ومکتب واندن اول
تجدید مدینهٔ رسول الله صلی الله علیه وسلم ووجه کریم نبوی نشانه سی اولمق اوزره
موضوع اولان کوکب دری نام الماس که بهاسی سکسن بیك التون تخمین اتمشلردر
واندن ماعدا اطرافنی ایکیوز یکرمی یدی قطعه احجار ذی قیمت ایله تزیین ومکهٔ مکرمه یه
التوندن اولق کوندروب دخی کمشدن التون ایله مجلا کعبهٔ شریفه ایچون منطقه لر
ایتدرمشلردر وحضرت سلطان انبیا صلی الله تعالی علیه وسلمه کمشدن التون ایله مجلا
قفس یاپدرمشلردر بعده قرنداشی سلطان مصطفی جلوس ایلدی مشربی عزلته مائل
اولمغله سلطنتی ترك ایلدی بعده سلطان عثمان جلوسی سنه بیك یکرمی یدیده واقع
اولوب وسنه بیك یکرمی طقوزده ربیع الاخرده برکیجه طلوع فجردن صکره سماده
بعینه قلج هیئت تخمینا بش رمح طولنده وایکی ذراع عرضنده نورانی برعلامت آسمانی
ظهور وبرآی کامل حیرت اوزره خلق عالم کویا که وقعهٔ عثمانیه درکار اولاجقدر دیرلردی واول
اثناده اسپانیاده قلعهٔ بافردونیه یی قپودان پاشا فتح اتمشدر بعده بیك اوتوزده
قدرت حق ایله آخر شتاده دریا بوز اولوب برقاج کون علی حاله طوردی واول سنه نك
بهارنده له جانبنه سفر همایونلری وقوع بولدی حوتون قلعه سنی فتح وتاتارخانی مملکت
روس غارتنه تعیین بیوردیلر ویوزبیکدن زیاده اسیر چقاردیلر وتابورلری حصار ایتدیلر
لکن قدوم شتا یقین اولمغله صلح طلب ایتدکلرندن قبول بیوریلوب استانبوله
عودت اولندی سنه بیك اوتوز برده رجبنك سکزنجی کونی بعد العصر شربت شهادتی
نوش ایدوب بکرار جلوس سلطان مصطفی واقع اولدی بعده تکرار یکیچری طائفه سی
عزلنی مراد ایتدیلر بعده سلطان احمد اوغلو سلطان مراد رابع سریر سلطنته چقوب سنه
بیك اوتوز اوچده اهالئ بغداد قلعهٔ بغدادی شاه عباسه ویردیلر وسنه بیك اوتوز اوچده
هجوم قزاق واقع اولوب خارج استانبوله قریب یکی کویی غارت ایتدیلر وسنه قرق اوچده شهر
صفرده جب علی قپوسی خارجنده آتش عظیم واقع اولوب حریق کبیر واقع اولمشدر واول
سببدن قهوه خانه لر هدم ومنع اولندی وسنه بیك قرق دورنده پادشاه کندولری بالذات
روان قلعه سی جانبنه روان اولوب عون حق ایله سکز کونده فتح اتمشلر بعده سنه بیك قرق
سکزده دار السلام بغداد جانبنه عزیمت همایونلری اولوب اوتوز طقوز کونده فتحی
اتمشلر بعده تختگاه استانبوله توجه ودخول ایدوب بیك قرق طقوز شوالنك اون
التیسنده وفات ایتدیلر آثاری تجدید بناء کعبهٔ مکرمه بعده قرنداشی سلطان ابراهیم خان
جلوس

جلوس ایدوب سنه بیك اللی بشده سفر کرید وفتح قلعهٔ حانیه بعده فرزند ارجمندی
سلطان محمد خانه تسلیم سلطنت اولنوب کندینك روح پرفتوحلری شهید اعالم بالآیه عروج
ایلدی بعده سلطان محمد خان رابع جلوس ایلدکده سنه بیك اللی سکزده وسنه بیك
التمش التیده کوپرولی محمد پاشا وزیر اعظم اولوب سنه بیك التمش سکزده وزیر اعظم کوپرولی
محمد پاشا یانوه قلعه سنی فتح ایلدی وسنه بیك یتمشده قپودان سردار علی پاشا وارات
قلعه سنی فتح اتمشلردر سنه بیك یتمش برده کسوف کلی واقع اولوب ماه رجب اخرنده
عظیم قراکولق اولمشدر حتی مومله یقمشلردر وسنه بیك یتمش ایکیده کوپرولی مرحوم
اولمغله اوغلی فاضل احمد پاشا وزیر اعظم اولمشدر سنه بیك یتمش دورنده فاضل احمد پاشا
اویوار قلعه سنی فتح اتمشدر وحضرت پادشاه سنهٔ مزبورده ادرنه جانبنه واروب وزیر
اعظم فاضل احمد پاشایی کریده راهی ایدوب سنه بیك یتمش یدیده ترمش نام
اسکله ده دونمای همایون ایله جزیرهٔ مذکوره یه چقوب لیمان قلعهٔ حانیه ده وضع لنکر
ایتدیلر اول قیش حانیه ده قشلایوب مهماتی تکرار کوردکدنصکره قندیه قلعه سنه
توجه ایلدیلر اوراده وارد قده قلعه نك غربی طرفنده قزل تابیه سمتنه مترس یرلری تعیین
اولنوب وقلعهٔ قندیه یی دوکمکه مباشرت ایلدیلر یکرمی طقوز آی مقداری ایکی
طرفدن قیش ویاز لیل ونهار جنك وجدال مستمر اولوب حق تعالینك عنایتیله سنه
بیك سکسن ربیع الاخرینك اواخرنده قلعه یی تسلیم ایتدیلر واول اثناده سلطان محمد
خان غازی صید وشکار ایله رك یکی شهر فناره واروب صاری قامش قزاغی طائفه سی
کلوب سدهٔ سعادته التجا وعبودیتلرین عرض ایدوب قبول اولدقده طائفهٔ مزبورنك
حمایتی اولان دوروشانقو نام حمانه توغ وعلم احسان اولنمغله تحت تصرفلرنده اولان ولایت
اوقراینا خطهٔ ممالك عثمانی ایله محدود وکندولرینه ومملکتلرینه ضرر اولمق شرطیله عهد
ایدوب بعده ولایتلرنده ایکن قدیمدن بروسلطنت باهرهٔ عثمانیه ایله عهد ومیثاق اوزره اولان
له طائفه سی مزبورلره ایصال مضرت وولایتلرینی غارت قصد اتمکله برایکی دفعه چاوشلر
ایله نامه لر کوندریلوب نصیحت آمیز خطابلرکه بزه تابع اولان قزاقدن قصر ید ایده سز والا
اکر انلره ضرر قصد ایدرسز نقض عهد اتمش اولورسز والحاصل نقض عهد ثابت
اولدقده له کفره سی اوزرینه سفر فرمان بیورلدی ادرنه دن بیك سکسن اوچ سنه سنده
غازی سلطان محمد خان دیارله طرفنه توجه ایدوب ایساقچی نام محله وصول وفرمان جهان
مطاع ایله نهر طونه اوزرینه بنا اولنان جسردن عبور اولندی بعده خوتون نام موضعه
وارد قده نهر طورله نك اوته یقاسنده ایزوانچه نام قلعه ده اولان کفره ضبط وقلعهٔ مرقومه
قلاع اسلامیه یه الحاق ومنزل مزبورده قریم خانی اولان سلیم کرای خان کلوب برمرصع
تیرکش وبرمرصع قلج وبرسمور کورك وقلبق وبرمرصع اکرلو مکمل آت احسان اولنوب بعده
نهر مزبور اوزرینه جسر وضع اولنوب پادشاه وعسکر اسلام عبور ایلدی وماه ربیع الاخرك

یکرمی اوچنجی چهارشنبه کونی قمانیچه نام قلعه سنه که غایت متیندر کسمه قیادر وخندقلرینك عمقنه عقلا حیران اولوب ونهر بیقرا اطرافنی محاط واندن غیری ایچ حصاری محکم وتابیه‌لری دشوار الوصول قلعه‌نك مقابلنده مناسب اولان محللره ضرب خیام اولندی اول ساعت هر طرفدن محاصره ومترسلر قوریلوب قلعهٔ مزبوره‌نك سکانی اولان کفاره کمال دهشت مستولی اولوب بو اسلوب اوزره اون کون مقداری جنك اولوب کفار ایچ حصارینه فرار ایلدیلر بلطف حق ایله حصار مزبورك دخی بعض قله‌لرینی نقب ولغم ایله یقدیلر بالآخره سردار کفار دخی قلعه‌نك مفتاحلرین تسلیم ایدوب اطاعت وانقیاد ایلدیلر جماذی الاولینك اونبجی کونی توابع ولواحقیله ضبط اولندی کنایسلری جوامع ومساجد قلنوب ملحقات قلاع اسلامیه‌دن اولدی وقلعهٔ قمانیچه ایالت اولدی ووزیر خلیل پاشایه منصب ویرلدی بعده قپلان پاشا تاتار خان ایله البوشهرینه تعیین اولنوب محل مزبوره وارد قده محاصره‌یه مباشرت وایچنده اولان نامدار کافرلردن تاتار خانه عذرنامه‌لری کلوب نیاز ایلدیلر که سعادتلو پادشاهك کرملرندن جرملری عفو اولنه قمانیچه قلعه‌سی وایالتی سکز یاره پلنقه سیله وسنه ده یکرمی بیك التون ویرمکله وصاری قامش قزاقلرینك الندە اولان ولایتلرینه من بعد تعرض اولنمامق شرطیله صالحمزه واسطه اولك دیو رجا ایلدیلر سلیم کرای خان دخی توسط ایدوب وصلح منعقد اولوب بعده پادشاه اسلام غازی سلطان محمد خان محل مزبوردن ادرنه طرفنه توجه ایلدی وسنه بیك سکسن یدیده شعبان آینده کوپرولی زاده وزیر اعظم فاضل احمد پاشا وفات ایدوب یرینه قره مصطفی پاشا وزیر اعظم اولدی بعده چهرین قلعه سنه مسقو کفره‌سی مستولی اولمغله مسقو اوزرینه سنه بیك سکسن طقوزده سفر همایون فرمان اولندی اول تاریخده پادشاه روی زمین غازی سلطان محمد خان ایساقجی‌یه واریلوب وزیر اعظم قره مصطفی پاشایی مسقو طرفنه راهی ایتدیلر وزیر اعظم چهرین قلعه سنه واردقلرنده اوتوز ایکی کون محاصره دنصکره سیف ایله فتح ایتمشلردر بعده بیك طقسان اوچده نمجه قرالی که بین الکفره چاسار تسمیه اولان ملعونك حدینی بلدرمك ایچون ادرنه دن غازی محمد خان سنه بیك طقسان دورنده بلغراده واردقلرندنصکره وزیر اعظمی مرقوم مصطفی پاشا حضرتلرینی عساکر بیشمار ایله نمجه قرالنك تختی اولان بچ قلعه سنك فتحی ایچون ارسال ایتدیلر تذییل الطابع حمدا ثم حمدا لله العلی الاعلی کدالك عون وعنایتیله اشبو کتاب مستطاب اتمامه رسیده اولدی وفضل وکرمنه توکل برله دیباجهٔ کتابده عاجزلره تصمیم وتعهد اولندوغی اوزره توفیق باری یاری اولوب بو عالم واسع الارجادن آسیا قطعه سنك حاوی اولدوغی ممالك وملوك جهان احوالی تحریر وتسطیره وتشکیل وتصویره شروع ونهایت عمارت شرقیه دن ابتدا وغربیه توجه برله محمیهٔ استانبولك شرق وجذ اسنده واقع اسکداره ویمین ویسارنده قره دکز وآق دکزك سواحل شرقیه سنه کلنجه وقوف واطلاع میسر وعلم وخبره ظفر ممکن

اولدوغی مرتبه دراحوال ممالك وبلاد ثبت سلك سطور قلندی اکرهمت علیهٔ پادشاهانه وارادهٔ سنیهٔ خسروانه جلوه نما اولورسه بو کتاب مستطابه جلد ثانی اولمق اوزره محمیهٔ استانبولدن شروع برله نهایات عمارات غربیه‌یه وارنجه باقی اقسام ثلاثه‌نك یعنی آوروپا وآفریقا وآمریقا قطعه‌لرینك دخی حاوی اولدوغی ممالك وملوك وملل احوالنی تحریر وبیانه وتفصیل وعیانه صرف همت ایله عموما احوال روی زمینی مشاهده‌یه بر مرآت عالم نما ابداع ومیان اسلامیانده عدیم السبق والمثل

خدمت مبروره ومآثر محموده ایداعیله یادکار قومغه بذل مکنت

اولنمق درکاه واهب الامالدن

مستدعادر

تم الکتاب بعون الملك الوهاب علی ید الضعیف المأذون بعمل الطبع بدار الطباعة العامرة

فی البلدة الطیبة قسطنطنیه دامت زین عمارتها علی ید صاحبها

بالابهة البهیة فی الیوم العاشر من شهر

محرم الحرام لسنه خمس واربعین

ومائه والف من هجرة النبویه

علیه اکمل الصلواة

والتحیه

